

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI OPERUM

TOMUS POSTERIOR

five

ODYSSEA

BATRACHOMYOMACHIA,

Hymni & Epigrammata.

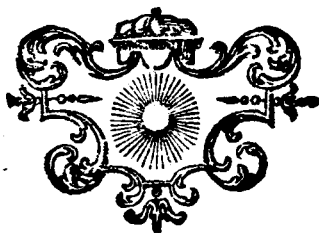
GRÆCE ET LATINE.

Accedunt Fragmenta Græce.

Juxta Editionem

Novissimam atque accuratissimam

SAMUELIS CLARKE.

PARISIIS,

Apud Viduam BROCAS, viâ Jacobæâ,
sub Signo Capitis Sancti Joannis.

M D C C L.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

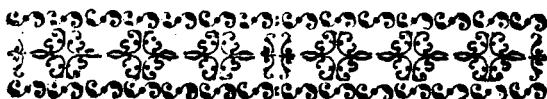
Bayerische
Staatsbibliothek
München

BIBLIOTHEK

REGIA

AGENSAT

HOMERI ODYSSEA.

Τ' Π Ο' Θ Ε Σ Ι Σ

ΤΗΨ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Α. ΤΟΤ' Ο ΜΗΡΟΤ' ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εὖν ἀγορᾷ γίνεται περὶ τῷ ἠ' Ὀδυσσεύϊ εἰς Ἰθάκην
 περιβόηται δὲ τῆς Καλυψέως νόστος· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηναΐς εἰς
 Ἰθάκην παρεγγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντην
 βασιλῆϊ Ταρίων. γενομένης δ' ομιλίας, παρανέστασα ἡ Ἀθηναΐς
 Τηλέμαχον παρεγγίναται διὰ τὴν τῷ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον
 μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δ' πρὸς Μενέλαον ἀπαίρει,
 ἡμερᾶσι δέσσειας ἴσας ἔχον. καὶ τῷ μνηστήρῳ γίγνεται εὐαχρία.

Ἄλλα, θεῶν ἰδέσθῃ, Ὀδυσσεὺς Πηλεΐδῃ Πατρόκλῃ·

ΑΝΔΡΑ μοι ἐννεπε μῦσα πολέεσσι, ὅς μοι μάλα
 πολλὰ

Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὴν πτολίεθρον ἔειπες·
 Πολλὰ δ' ἄνδρ' ἀνδρόπων ἔδεν ἄστα, καὶ πόον ἔργα.

Πολλὰ δ' ἄνδρ' ἐν πόσσιν ἔπεισεν ἀλκιμαφρόνι κατὰ θυμόν,

Ἄρ' ὅρ' ἔπεισεν ἡν τε ψυχὴν καὶ πόον ἔταίον·

Ἄλλ' ἔσθ' ὅς ἐτάρας ἐρύσατο ἰεὺς πρὸς περ.

Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,

Νηπίοι, οἳ κατὰ βῆς ὑπερέοντο ἡλίοιο

Ἠέλιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφύετο νόστιμον ἦμαρ.

10 Τῶν ἀμύθεν γε θεὸς δῦγατερ Διὸς εἰπέ καὶ ἡμῖν.

Εὖθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι εὖρον αἰπὺν ὀλεσθρον,

Οἴκοι ἔσαν, σολιμόν τε περιουγότες ἠδὲ δάλασσαν·

Τὸν δ' οἶον νόστιμα κεχηρμένον ἠδὲ γυναῖκας,

Νύμφη πᾶσι τ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων

15 Ἐν σπίασι γλαυέροισι, κλειομένη πόσσιν ἔη·

Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτ' ἦλθε περιπλομένην ἑαυτῶν,

Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι

Εἰς Ἰθάκην, ἔσθ' ἔνθα περιγυρόμεν κεν αἶδλων,

Καὶ μετὰ οἴαι εἰλοῖσι. θεοὶ δ' ἐλίσσιν ἅπαντες,

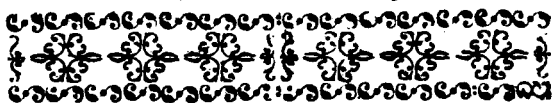
20 Νόστιμον Ποσειδάων· ὁ δ' ἀσπερχές μῦθ' αἶνευ

Αὐτίδῃσιν Ὀδυσσῇ, πᾶρ' ἦν γαῖαν ἰκίεσθαι.

Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰδίοπας μετὰ κίθεο τηλόβ' ἔοντας

(Αἰδίοπας τοὶ διχθὰ διδάσκαται ἔχοντο ἀνδρῶν,

Οἱ μὲν δυσκοίμῃς ὑπερέοντο, οἱ δ' ἀνιόντο,)

ARGUMENTUM

LIBRI PRIMI ODYSSEÆ HOMER. I.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo à Calypſus Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ Regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum ut profiſceretur ad patris inquiſitionem, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicans de ſe quod Dea eſſet, & procorum fit convivium.

A, Deorum concio, ab Ulyſſea Pallade confidentia,

VIRUM dic mihi Muſa verſutum, qui admodum multum

Jaſtatus eſt, poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit: Multorumque hominum vidit urbes, & mores cognovit. Plurimofque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo, Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum: Sed neque ſic ſervavit ſocios tamenſi cupiens. Sua enim ipſorum inſipientia perierunt, Stulti, qui boves ſublimis ſolis Comederunt: ille vero eis abſtulit reditus diem. Hæc aliqua ex parte Dea filia Jovis dic & nobis. 10

Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem, Domi erant, belloque elapſi atque mari: Hunc ſolum reditu carentem atque uxore, Nympha veneranda detinebat Calypſo diva Dearum In ſpecubus cavis; cupiens maritum eſſe: Sed quando tempus venit volventibus annis, Quo ei deſtinaverunt Dii domum redire In Ithacam, neque tum immunis erat à laboribus, Etiam inter ſuos amicos. Dii vero miſerebantur omnes, Præter Neptunum: qui indefinenter irascebatur Divino Ulyſſi, antequam ſuam in terram veniſſet. Sed ille quidem Æthiopus acceſſerat longe ſemotos: (Æthiopus qui biſariam diviſi ſunt, ultimi hominum, Alii quidem occidentalis ſolis, alii vero orientalis,) 15

A ii

- 25 Ἀντίων ταύρων τε καὶ ἀργύων ἱκατόμβης.
 Ἐνθ' ἔτι κρηπίτε δαίτι παρήμην· οἱ δ' ἤδη ἄλλω
 Ζηὸς ἐν μεγάροισιν Ὀλύμπιον ἀδέρφει ἦσαν.
 Τοῖσι δ' μύθων ἔρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν π·
 Μνήσαστο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμενον Ἀιγιάδω,
 30 Τὸν ῥ' Ἀγαμέμνονίδης περικλυτὸς ἔκτα· Ὀρίσθε·
 Τῷ οὐ γὰρ ἐπιμηθεύεις, ἐπεὶ ἀθανάτοισι μετνήδα,
 ὧς πόποι, εἶον δὴ νῦν θεὸς βροτοὶ ἀντίστανται.
 Ἐξ ἡμέων γάρ φασι καὶ ἱμῶν· οἱ δ' ἤ κ' αὐτοὶ
 Στήσιν ἀπαδ' ἀλίσσιν ὑπὲρ μορῶν ἄλγ' ἔχουσιν.
 35 Ὡς κ' νῦν Ἀιγιάδ' ὑπὲρ μορῶν, ἀτρίδαι
 Γῆμ' ἀλοχον μνηστῆρ, ἧ δ' ἔκτατε νοστήσαντα,
 Εἰδὼς αἰπὺν ὀλέθρον· ἐπεὶ περὶ οἱ εἰσπορὴν ἡμῖς,
 Ἑρμῖαν σφάξαντες εὐσκοπον ἀργυρόντην,
 Μὴτ' αὐτὸν κτείνην, μήτε μιν ἀάδωαι ἔκκοιτην.
 40 Ἐκ γὰρ Ὀρίσας τίσις ἔσεται Ἀτρίδαι,
 Ὀππότε ἂν ἤβησεν τε κ' ἥς ἡμίρεται αἴης.
 Ὡς ἔραθ' Ἑρμῖας· ἀλλ' ἔρινας Αἰγιάδωιο
 Πιῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀβροὰ πάντ' ἀπέτρεπε
 Τὸν δ' ἡμίκευ ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 Ὡς πατέρ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κριόντων,
 Καὶ λίην κείνός γε ἰοικέτι κῆται ὀλέθρῳ·
 Ὡς δ' ὀπλοῖτο κ' ἄλλ' ὅτις τοιαυτὰ γε ῥίζοι.
 Ἀλλὰ μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἕτορ
 Δυσμύρῳ, ὅς ἐστι δὴ δα φίλων ἀπο πώματα πάσῃ.
 50 Νῆσσι ἐν ἀμεινύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλὸς ἐστὶ θαλάσσης,
 Νῆσθ' ἀνδρῶν· διὰ δ' ἐν δάμασι ναῖδ'
 Ἀτλαντὶ θυγάτηρ ὀλοόφρον'· ἐστὶ θαλάσσης
 Πάσης κέντρα οἶδεν, ἔχῃ δέ τι κίονας αὐτὸς
 Μακρὰς, αἱ γαῖαν τε κ' ἕρπον ἀμφὶς ἔχουσι·
 55 Τῷ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκε·
 Αἰεὶ δ' μαλακοῖσι κ' ἀμυλίοισι λόχοισι
 Θείῃ, ἔπος Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἱμῶν κ' καπνὸν σπένδρεσκοντα νοῦται
 Ἦς γαίης, θανάτων ἡμίρεται· εἰδὲ νῦν σὶ περ
 60 Ἐντρέπεται εἶλον ἕτορ Ὀλύμπι· ἐνύτ' Ὀδυσσεὺς
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερά ῥέων
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νῦν οἱ τόσον αἰδύσαστο Ζεὺς,
 Τῶν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποσείη νεκροχρήματα Ζεὺς,
 Τέκνον ἔμρον, ποσσὶν σε ἔπ' εὐζεν ἔκ' ὀδοιταν;
 65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσσεὺς ἐγὼ θεῖοιο λαθεῖμην;
 Ὡς πῶς μὲν νῶν ἐστὶ βροτῶν, πῶς δ' ἐστὶ θεῶν
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε τοὶ ἕρπον ἐνὺν ἔχουσιν·
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαῖον ἀσκελὲς αἶεν
 Κύνελωπ' ἐκχέλωται, ἐν ὀφθαλμῷ ἀλάσσειν,
 70 Ἀντίδωκεν Πολύερμον, ὅς κεράτ' ἐστὶ μέγιστον

Adfuturus taurorumque & agnorum sacrificio:
 Hic ille delectabatur convivio assidens: at alii jam
 Jovis in regia Olympii congregati erant.
 His autem sermones coepit pater hominumque Deorumque:
 Recordabatur enim in animo eximii Ægisti,
 Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes:
 Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:

Papæ, ut scilicet Deos mortales culpant.
 Ex nobis enim aiunt mala esse: qui tamen ipsi
 Sua insipientia præter fatum calamitates habent.
 Quemadmodum & nunc Ægistus præter fatum, Atridæ
 Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum.
 Gnarus gravis exitii, quoniam illi prædiximus nos,
 Mercurium mittentes speculatorem Argicidam,
 Neque ipsum occide, nec duc ejus uxorem.
 Ex Oreste enim erit ultio Atridæ,
 Postquam pubuerit & suam desiderabit ditionem.
 Sic ait Mercurius: sed non mentem Ægisti
 Persuasit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.

Huic respondit postea Dea cæcis Pallas:
 O pater noster Saturnie, summe Regum,
 Et admodum ille quidem decenti jacet morte:
 • si pereat & alius quicumque talia fecerit.
 Verum mihi pro Ulyssæ bellicoso cruciatur cor
 Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
 Insula in circumflua, ubi umbilicus est maris,
 Insula sylvestris: Dea vero intra domum habitat
 Atlantidis filia multiscii, qui maris
 Omnis profunditates novit, sustinet autem columnas ipsæ
 Longas, quæ terramque & cælum determinant;
 Ejus filia infortunatum lugentem detinet:
 Semper enim mollibus & dulcibus sermonibus
 Demulcet, ut Ithacæ obliviscatur: verum Ulysses
 Cupiens vel fumum exilientem videre
 Sux terræ, mori cupit: neque tibi tandem
 Commovetur tuum cor Olympic. Nonne Ulysses
 Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando
 Troja in lata? quid illi tantum irasceris ô Jupiter?

Huic respondens alloquutus est nubium congregantium Jupiter:
 Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?
 Quomodo unquam ego Ulyssis divini obliviscerer?
 Qui & mente supra mortales est, & supra cæteros sacra Diis
 Immortalibus dedit qui cælum latum habitant?
 Sed Neptunus terram continens gravissime semper
 Ob Cycloperum irascitur, quem oculo excæcavit,
 Patem Deo Polyphemum, cujus robur est maximum

- Πᾶσι Κυκλώεσσι· Θέωσα ἥ μιν τίς νύμῃ
 Φόρμυι· θυγάτηρ ἄλως ἀτρυγέτοιο μέδοντι,
 Ἐν σάβαν' ἡλαυρεῖσι Ποσειδάωνι μυγίτα.
 Ἐκ τῆ δὲ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 75 Οὐτὶ κατακτείνῃ, πλάζῃ δ' ὑπὸ πατρίδ' αἰῆς.
 Ἀλλ' ἄγεθ'· ἡμῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
 Νέστον, ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων ἥ μεδίσσῃ
 Ὅν χόλον· ἔμιν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
 Ἀθανάτων, αἰκνυτὶ θιῶν ἰεραϊνίδῃσι.
 80 Τὸν δ' ἡμιβύτ' ἔπειτα δια γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ πατέρ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κραιόντων,
 Εἰ μὴν δὴ νῦν τῷτο εἰλον μακάρεσσι θεοῖσι,
 Νεσῆσθαι Ὀδυσῆα δαίρρονα ὅδε δέμοσθε,
 Ἐρμῆαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργυρόντην
 85 Νησον εἰς Πηγηίην ὀτρύνειν, ὅρρα τάχιστα
 Νύμῃ εὐπλοκάμῳ εἶπῃ νημερτία βελὴν,
 Νέστον Ὀδυσσῆα ταλασίρρονον, ὥς κε νήπτα·
 Αὐτὰρ ἱγὰν Ἰθάκην δ' ἰσιλεύτομαι, ὅρρα οἱ υἱὸν
 Μάλλον ἔποτρυνω, καὶ οἱ μὲν ἐν εἰσι θίω.
 90 Εἰς ἀγορὴν καλίσαντα καρκομόωντας Ἀχαιῆς,
 Πᾶσι μνηστῆρασι κωκυπτόν, οἷτί οἱ αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σπράζουσι, καὶ εἰλιπόδας ἱλικας βῆς.
 Πέμψῃ δ' εἰς Σπάρτην τε καὶ εἰς Πύλον ἡμαρτόντα,
 Νέστον πεισιπρόον πατρός φίλε, ἦν περ ἀκρόσθι,
 95 Ἥσθ' ἵνα μὴ κλίῃ ἰδὼλόν ἐν ἀνδραπόσιον ἔχρον.
 Ὡς εἶπ' ὁ, ἰὼδ' ποσσὶν ἰδύσατο καλὰ πόδιλα,
 Ἀμφερόσια, χρύσεια, τὰ μιν εἶχον ἡμῶν ἐφ' ὕμνῃ.
 Ἥσθ' ἰὼ ἀπίεσθαι γαίαν ἅμα ποσσὶς ἀνέμοιο·
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχ', ἀναχμῶν ὀξεί χαλκῶ.
 100 Βριδύ, μέγα, σιβαρόν, τῶ δάμνησι σίχας ἀνδρῶν
 Ἠρώων τοῖσιν τε κυτίσινται ὀβριμοπύρην·
 Βῆ ἥ κατ' ἐλύμποιο καμπῶν αἰξασα·
 Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δόμῳ, ἐπὶ προθύρῃσι Ὀδυσσῆα,
 Οὐδ' ἰὼ αὐλῆς· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχ',
 105 Εἰδυμένη ξείνῳ Ταρίῳ ἠγύτοσι Μέντη.
 Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 Πιστοῖσι προπαρόντι θυράων θυμὸν ἔτερπον,
 Ἥμῃσι ἐν ρινίοσι βοῶν ὥς ἔκτατον αὐτοί.
 Κρυκεῖς δ' αὐτοῖσι καὶ ὀτρυνεὶ δροάποντες,
 110 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἡμισχον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ,
 Οἱ δ' αὖτε σπώδργοισι πολυτῆτοισι τεχνίτας
 Νίζον, καὶ προτιδίπτο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατυῖντο.
 Τὴν δ' πολὺ προῖτ' ἰδὲ Τηλέμαχος· Διοκλῆς·
 Ἦσαν γὰρ ἐν μνηστῆρσι εἰλον τετιχημένον ἄτορ,
 115 Ὀσείδῃ πατέρ' ἰδὼλόν ἐνὶ εἰσίῃ, εἰποδὲν ἔλθων
 Μνηστῆρος ἧς μὲν σκίδασιν κατὰ δόματα θίω.

Inter omnes Cyclopas : Thoosa autem eum peperit Nympha,
Phœrcynis filia maris infructuosi Regis ,
In specubus cavis Neptuno mixta.

Ex eo tempore Ulyssēm Neptunū terræ quassator
Neutiquam occidit , sed errabundum arcet à patria terra. 79
Sed agite , nos ipsi dispiciamus omnes
Reditum , ut redeat , Neptunus autem omittat
Suam iram : neque enim quicquam poterit contra omnes
Immortales , invitis Diis contendere solus.

Huic respondit deinde Dea cæssa Minerva : 80
O pater noster Saturnie , supreme regnantium ,
Si quidem nunc hoc gratum beatis Diis ,
Redire Ulyssēm prudentem ad suam domum ,
Mercurium quidem jam intersuñcium Argicidam
Insulam in Ogygiam jubeamus ire ut celerrime 85
Nymphæ cirtatæ edicat certum consilium ,
Reditum Ulyssis fortis , uti redeat :

Ast ego in Ithacam proficiscas , ut ei filium
Magis excitem , & illi robur in præcordiis ponam ,
Ut in concionem vocatis comatis Achivis , 90
Omibus procis interdicat , qui ei semper
Pecora plurima masant , & flexipedes nigras boves.
Mittam autem in Spartam & in Pylum arenosam ,
Reditum sciscitaturum patris chari , sicubi audierit ,
Atque ut eum gloria insignis inter homines habeat. 95

Sic fata , pedibus subligavit pulchra talarina ;
Immortalia , aurea , quæ ipsam ferebant tam super mare
Quam super ingentem terram simul cum flatibus venti :
Sumpsit autem fortem hastam , acuminatam acuto ære ,
Gravem , magnam , validam , qua domat acies viro- 100
rum Heroum quibus utique irascitur forti patre nata ;
Descendit autem ab Olympi verticibus ruens :
Stetitque Ithacæ in populo , ad vestibulum Ulyssis ,
In limine aulæ : manu autem tenebat æream hastam ,
Similis hospiti Taphiorum duci Mētæ. 105

Invenit autem procos superbos : qui quidem tum
Calculis ante januam animum oblectabant ,
Sedentes in pellibus boum quos occiderant ipsi.
Præcones autem ipsi & prompti famuli ,
Alii quidem vinum miscebant in crateribus & aquam , 110
Alii rursus spongiis multiforis mensas
Abstergebant , & proponebant , atque carnes multas dividebant.
Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo similis :
Sedebat enim inter præcos suo cruciatus corde ,
Cernens patrem eximium in mente , si alicunde veniens 115
Læcorum quidem dispersionem per domos faceret ,

- Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχει, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσει·
 Τὰ φρονέων, μνηστῆροι μὲν δὲ μὴδ', εἰσὶ δ' Ἀθήνην·
 Βῆ δ' ἰδυῖς περὶ θυρίδι, νημεσιππὴ δ' ἐνὶ θυμῷ
 130 Σῦνεν δὴ δ' ἄνδρα θυμῷσι φρεσὶ μὴδ'. ἔγγυδι δ' ἔσας
 Χερ' ἐλθὲ δεξιτέρην, καὶ ἰδὲξάτο χάλκειον ἔγχυτον,
 Καὶ μιν φωνήσας ἴσατο πτερόεντα περσποῦδα,
 Χαῖρε ξύνε· παρ' ἄμμι φιλόσται, αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνε παρὰ μὴδ' ἐμὴν μνηστῆραι ὅττις σε χρὴ.
 135 "Οὐκ εἰπὼν ἤγειρε, ἥσ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοθεν ἴσαν δόμῳ ὕψιλότῳ,
 Ἐγγυτον μὲν ῥ' ἔσπετο φέρον περὶ κίονα μακρὴν,
 Δουροείκελ' ἔντοθεν εὐξέου, ἔνθα περ ἄλλα
 Ἔρχε' Ὀδυσσεύς· ταλασίρρεθ' ἴσατο πολλὰ.
 140 Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἰσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα στήθεσσι
 Καλὸν, δαιδάλειον, ὑπὸ δ' ὀρθῆς ποσσὶν ἦεν.
 Πάρ δ' αὐτὸς κλισίῳ δέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 Μνηστῆρων, μὴ ξύνε' ἀνιδεῖς ὀρυμαγδῶς,
 Δείπνε αἰδέσμεν, ὑπερβόλοισι μετελθόν,
 145 Ἦσ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποχορμήσειο ἔργοι.
 Χέρνιβα δ' ἀμφοτέρω περὶ χεῖρας ἐπέχευε εἴρεσσι
 Καλῇ, χρυσῇ, ὑπὲρ ἀργυρέῳ λίσπῳ,
 Νίψαδαι· παρὰ δ' ἔστην ἱπάνυσι τράπεζαν.
 Σῖτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδμεν εἴρεσσι,
 150 Εἰδάτο πῶλ' ἐπιδείσας, χαλεζοῖδ' ἐπὶ παρῶντων.
 Δαυτὸς δ' ἐπὶ κρητὸν ἀνάκατος παρίδμεν αἰετὸς
 Παντοίων, παρὰ δ' ἐστὶν τίθ' ἐχρυσῆσι κύπελλα.
 Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι δάμ' ἐπέχετο οἰνοχοεύων.
 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγνοοῖς· οἱ μὲν ἔπειτα
 155 Ἐξίης ἔζοντο κατὰ κλισίῃς τε θρόνους τε·
 Τοῖσι δ' ἐπὶ κρητὸν μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσαν,
 Σῖτον δ' ἐμὴν παρῶντων ἐν κανέοισιν,
 Οἱ δ' ἐπὶ ὀνείαδ' ἐτοῖμα περικλυτὰ χεῖρας ἔαλλον.
 Κῆρυξ δ' ἐπὶ κρητὸν ἐπετίθετο ποτοῖο.
 160 Αὐτὰρ ἐπὶ παρῶντων καὶ ἰδὲξάτο ἐξ ἔργῳ ἔντο
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμνῆς,
 Μολπὴν τ' ὀρχήσους τε· (τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαίτις)
 Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
 Φημίω, ὅς ῥ' ἦν παρὰ μνηστῆσιν ἀνάγκη·
 165 Ἦτοι δ' ἐρμίζον ἀντάλλετο καλὸν αἰδοῖν.
 Αὐτὰρ Ἰηλόμενος περσέει γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 "Ἀγχι στήθεσσι κεφαλὴν, ἵνα μὴ περσέεισιν οἱ ἄλλοι,
 Σῦνεν φίλ', εἰ καὶ μοι νημεσιππῆς ὅς, τίς κεν εἴπω;
 Τῷτοισι μὲν ταῦτα μέλ' ἐκίθαρες καὶ αἰδοῖν,
 170 "Ρεῖ· ἐπὶ ἀλλότῳ βίοντι νήπιον ἰδόντι
 Ἄνερ· ὅς δ' ἄν περ λευκὸν ὄσσεα πύθεται ὄμ' ἔχων,
 Καί μιν ἐπὶ ἡπείρῳ, ἢ εἰν ἀλὶ κύματι κολυβήσῃ.

Honorem autem ipse haberet, & bonis suis imperaret.

Hæc cogitans, procis adstidens, vidit Palladem:

Ivitque recta foras, indignatus est autem animo

Hospitem diu ad januam stare: prope autem adstans 120

Manum prehendit dextram, & accepit æream hastam:

Et ipsam compellans verbis velocibus allocutus est:

Salve hospes, apud nos amice accipieris, at deinde

Cœna pastus loquere quid tibi opus sit.

Sic fatus præibat, ipsaque sequebatur Pallas Minerva: 125

Illi vero cum jam intra domum essent excelsam,

Hastam quidem statuit ferens ad columnam longam,

Intra armarium bene politum, ubi utique aliæ

Hastæ Ulyssis fortis stabant multæ:

Ipsam vero in thorum collocavit ducens, stragulum substernens: 130

Pulchrum, ingeniose factum, sub autem pedibus scabellum erat.

Ipsæque sellam apposuit variegatam, scorsum ab aliis

Procis, ne hospes offensus tumultu,

Convivium fastidiret, cum superbis conversans,

Atque ut ipsum de patre absente interrogaret. 135

Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens

Pulchro, aureo, super argenteum leberem,

Ad lavandum: juxta autem politam stravit mensam.

Panem vero verecunda proma apposuit ferens,

Fercula multa addens, largiens de præsentibus. 140

Coquus autem carniū lances apposuit tollens

Omnigenū, ipsis etiam apponebat aurea pocula.

Præco etiam eos sedulo obibat vinum fundens.

Ingressi autem sunt proci superbi: qui continuo quidem

Ordine sedebant per sedilia thorosque: 145

His vero præcones quidem aquam in manus fundebant,

Panem autem ancillæ acervabant in canistris,

Illi autem ad edulia apposita parata manus porrexerunt.

Pueri vero crateres ad summum impleverunt potu.

Sed postquam potus & escæ amorem dimiserunt 150

Proci, ipsis quidem alia in mente curæ erant,

Cantus saltatioque: (hæc enim sunt ornamenta convivii)

Præco autem in manus cytharam perpulchram posuit

Phemio, qui sane canebat inter procos necessitate:

Ille tamen fides pulsans præludebat ut scite psalleret. 155

At Telemachus alloquutus est glaucis oculis insignem Pallade

Prope admovens caput, ut ne audirent alii:

Hospes chare, num etiam mihi irascaris ob id quod dixero?

His quidem hæc curæ sunt, cithara & cantus,

Facile: quoniam alienum cibum impune absumunt 160

Viri cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,

Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:

- Εἰ κύνον γ' Ἰθάκην ἢ ἰδοίαιτο νοσήσαντα ;
 Πάντες κ' ἀρησάιαν ἐλαρρότερον πώδας ἦ)
 165 Ἦ ἀφνειότερον χρυσοῖο τε ἰδὴντες τε.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς δόπλωνε κακὸν μόρον, εἰς τις ἦρ' ἔν
 Θάλασσά, ἐπὶ τις ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων
 Φοβὸν ἐλευσάμεν· τῷ δ' ὄλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως καταλέξον,
 170 Τίς, πῶθεν εἰς ἀνδρῶν ; πῶδ'ι τοι πόλις ἦδ' ἐτοκήεις ;
 Ὅπποῖός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκετο ; πῶς δ' ἐσὶ ταῦτα
 Ἦγαγον εἰς Ἰθάκην ; τίνας ἱμῶμαι εὐχετόωνται ;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον οἰμαί· ἐνθάδ' ἰκέσθαι·
 Κάμ' μοι τῶτ' ἀγορεύσον ἐπήτυμον, ὅρ' εὖ εἰδῶ
 175 Ἦέ τίον μεθέπεις, ἢ κ' πατρώϊός ἐστι
 Σῖντο· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνὴρες ἡμέτερον δῶ
 Ἄλλαι, ἐπεὶ κύνον ἐπίσσερον ἢ ἀνθρώπων.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τοὶ γδ' ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 180 Μίντης Ἀρχιγένοιο δαΐφρον' εὐχόμεν ἦ)
 Τίος, ἀτὰρ Ταρίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
 Νῦν δ' ὅδε ξύν νηὶ κατήλυθον ἑσ' ἐτάροισι,
 Πλέον οἶνοπα πόντον ἰὼ· ἀλλοθρόος ἀνθρώπων,
 Ἐς Τιμίσσην μετὰ χαλκόν· ἄγε δ' αἰδωῖα σίδηρον.
 185 Νηὺς δ' ἐμοὶ ἦσ' ἔσκεν ἰὼ· ἀγρ' ἰόσοι πόλιν·
 Ἐν λιμῶνι Ρεΐθρῳ, ἰὼ Νηῖα ὕληντι.
 Σῖντο δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' ἦ)
 Ἐξ ἀρχῆς, ἐπὶ τ' ἐγέρσ' εἴρηαι ἐπαλδαί
 Λαίρτην ἦρξα· ἥ κ' ἐκείτ' ἔρασι πολινδε
 190 Ἐρχοῖ, ἀλλ' ἀπάνευθεν ἰὼ· ἀγρ' ἀήματα πάχυν
 Γερνὶ σὺν ἀμφοτέρω, ἢ οἱ βροτοῖν τε πόσιν τε
 Παρτιθῶ, εὐτ' ἂν μιν κάματ' ἀπὸ γαῖα λάβῃσι ;
 Ἐρπύζοντ' ἀνὰ γένον ἀλώης οἶνοπέδοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔρατ' ἐπιδήμιον ἦ)
 195 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νῦ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθε·
 Οὐ γάρ ποε τίθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἄλλ' ἐπὶ πῶς ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Νῆσσοι ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δ' ἐμιν ἄνδρες ἔχουσιν
 Ἀχαιοί, οἳ πῶς κύνον ἐρυκανόσω· αἰκοντα.
 200 Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαγνέυσσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθανάτοιο βῆλλεσι, κ' ὡς τελέεσθαι οἶα·
 Οὐτὶ τι μάντις ἰδὼν, εἴτ' οἰωνῶν σάφα εἰδῶς·
 Οὐτὶ ἐτι δηρόν γε φίλης ἀπο πατρίδος αἰῆς
 Ἔσσεται, εἰδ' ἐπὶ τ' ἐσθλὰ δίσματ' ἔχουσι·
 205 Φράσσονται ὡς κε νένται, ἐπεὶ πολυμήχανός ἐστιν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως καταλέξον,
 Εἰ δ' ἔξ αὐτοῖο τόσ' ἀπὸ πῶς εἰς Ὀδυσσῆα.
 Διῶς γδ' κεφαλὴν τε κ' ὄμματα καλὰ ἔειπε

Si illum utique in Ithacam viderent reversum ,
Omnes optarent celeriores pedibus esse ,
Quam ditiores auroque velteque.

165

Nunc vero ille sic periit malo fato , neque ulla nobis
Spes est , etiam si quis terrestrium hominum
Dicat rediturum esse : ejus enim periit reditionis dies.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra ,
Quis , unde es hominum ? ubi tibi urbs atque parentes ?
Quali autem in navi advenisti ? quo pacto te nauta
Duxerunt in Ithacam ? quinam esse se profitentur ?
Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse :
Et mihi hoc dic vere , ut bene cognoscam

170

An recens venisti , an tu etiam paternus es
Hospes : quoniam multi adibant viri nostram domum
Alii , nam & is in se convertibat studia hominum.

175

Hunc rursus alloquuta est Dea cæssa Minerva :
Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narabo ,
Mentes Anchiali bellicosi gloriæ esse
Filius , cæterum Taphiis navigandi studiosus impero.
Nunc vero huc cum navi veni atque sociis ,
Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines ,
In Temesem ad æs : vexo autem splendidum ferrum.
Navis autem ipsa mihi stat ad agrum ante urbem ,
In portu Rethro , sub Neio sylvo.

180

185

Hospites autem invicem paternos profitemur esse
Ab initio , si modo senem interrogas conveniens
Laërtem heroem : quem non amplius aiunt in urbem
Venire , sed seorsim in agro dolores pati
Vetula cum ancilla , quæ illi cibumque potumque
Apponit , quandocumque ei languor membra invadit ,
Reptantem per fertilissima soli viniferi.

190

Nunc autem veni : nam ipsum aiebant jam apud suos esse
Tuum patrem : sed eum Dii impediunt in itinere.
Non enim adhuc mortuus est super terram divinus Ulysses ,
Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto ,
Insula in circumflua : sævi autem ipsum viri detinent
Agrestes , qui alicubi illum arcant invitum.

195

Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo
Immortales suggerunt , & quemadmodum perfectum iri puto ,
Neutiquam vates cum sim , neque auguriorum clare peritus :

200

Non jam diu chara à patria terra
Erit , neque si etiam ferrea vincula detinerent :

205

Videbit ut redeat , quoniam solers est.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato ,
Num ex ipso tantus filius sis Ulyssæ ,

Vehementer enim & capite & oculis pulchris similis es

- Κόινω· ὅσκι θαμά τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι
 210 Πρὲν γε τ' εἰς Τροίην ἀναβήμεναι, ἐνθά περ ἄλλος
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίτης ἐνὶ νηυσίν·
 Ἐκ τούτῃ· ἔτ' Ὀδυσῆα ἔσαν ἰδόν, ἔτ' ἡμὲ κύνῃ·
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ'· σπεινυμένο· ἀντίον νῆδα,
 Τοὶ γὲ ἔγω τοι ξίϊνε μάλ' ἀτρικίως ἀγορεύσω,
 215 Μήτηρ μὲν τ' ἡμέ εἰσι τῷ ἡμιδμῷ· αὐτὰρ ἔγωγε
 Οὐκ οἶδ'· ἢ γάρ ποα τις ἰὸν γόνου αὐτὸς ἀτέγνω.
 Ὡς δὲ ἔγνω· ἔριλον μάκαρ· νῦν τευ ἡμιδμῷ υἱὸς
 Ἀνὴρ·, ὃν κτεάτεσσιν ἰοῖς ἔην γῆρας ἔτετμε.
 Νῦν δ' ὅς σε δοτομύετατ'· γένοιτο θνητῶν ἀνδρῶπων,
 220 Τῷ μ' ἐκ ρασὶ γυνίδαι· ἐπεὶ σὺ με τῶτ' ἱριύνεις.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διαὶ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐ μὲν τοι γένῃν γε θεοὶ νῶνυμον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐμίνατο Πηνελόπεια.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρικίως καταλέξον,
 225 Τίς δαίς, τίς ᾗ ὅμιλ' ὅδ' ἔπλετο, τίπτε δέ σε χρεώ;
 Εἰλαπίν', ἢ γὰμ·; ἐπεὶ ἐκ ἔσαν· τάδε γ' εἰσὶν·
 Ὡς μοι ὑβρίζοντας ὑπερβιάως δοκέουσι
 Δαίνεσθαι κατὰ δῶμα· νημεσῆσαιτό κεν αὐτῶν
 Αἴγια πόλλ' ὄρεον, ὅς τις πινυτός γε μετέλθοι.
 230 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ'· σπεινυμένο· ἀντίον νῆδα.
 ἔῃν, ἐπεὶ ἄρ δὲ ταῦτά μ' ἀνίρμαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
 Μέλλων μὲν ποτὶ οἶκ' ὅδ' ἀρνέιος καὶ ἀμύμων
 Ἐμιδμῶν, ὅθ' ἔτι κύνῃ· αὐτῶν ἐπιδμῷ· πιν·
 Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλογτο θεοὶ, κακὰ μνηστῶντες,
 235 Οἱ κύνον μὲν αἶσαν ἐποίησαν πᾶσι πάντων
 Ἀνδρῶπων· ἐπεὶ ἔκ κε θανόντι περ ὅδ' ἀναχοίμην.
 Εἰ μετὰ οἷς ἱτάρῃσι δάμνη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
 Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολυπύουσι.
 Τῶ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 240 Ἐδὲ καὶ καὶ ὅσωνδ' ἐμγά κλέ· ἦρατ' ὀπίσσω·
 Νῦν δέ μιν ἀκλῆως ἀρνύειαν ἀντρίψαντο·
 Οἷχεν αἶς·, ἀπυσ·, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόνος τε
 Κάλλιπεν· ὅδ' ἔτι κύνον ὀδυρόμεν· στυγίῳ
 Οἶον, ἐπεὶ νῦν μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κῆδε ἔτιυξαν,
 245 Ὅσοι γὲ νῆυσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δωλιχὸν τε Σάμην τε καὶ ὑλάντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ἄσσοι κρητάρη Ἰθάκην κατακυριεύουσι,
 Τῶσσι μήτ' ἡμῶν μινῶνται, τρύχουσι δ' οἶκον.
 Ἡ δ' ἔτ' ἀρνύται στυγερὸν γάμον, ἔτι τελευτᾶν
 250 Πρῆσαι δύναται· τοὶ δ' ῥθυνομένοι· ἰδόντες
 Οἶκον ἱμῶν· τάχα δὲ με διαφράσσει καὶ αὐτόν.
 Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσέειπε Παλλὰς Ἀθήνη,
 Ὡς ὥπῳ, ἢ δὲ πολλὸν δοτιχομένο· Ὀδυσῆ·
 Δῶν, ἢ καὶ μητέρῃσι ἀπειλῇσι χυμῶς ἱριύνει.

illi : nam frequenter , sicuti nunc , nos invisebamus invicem ,
Antequam ille in Trojam conscenderet , quo utique alii 210
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus :
Ex hoc tempore neque Ulysses ego vidi , neque me ille.

Hanc rursus Telemachus prudens alloquebatur :

Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam indubitate enarrabo ,
Equidem mater ait me ejus esse : ast ego 215
Nescio , non ne ullo pacto quisquam suum parentem ipse cognovit.
O si & ego debuisssem beati alicujus esse filius
Viri , quem in suis bonis senectus invenisset :
Nunc vero qui infelicissimus est mortalium hominum ,
Ex hoc me dicunt natum esse , quoniam tu me hoc interrogas. 220

Hunc autem rursus alloquuta est Dea cæcia Minerva.

Non sane tibi etiam ortum Dii ignobilem in posterum
Fecerunt , postquam te talem peperit Penelope.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato , (225
Quodnam epulum , quæve hæc turba ? aut quid istis tibi opus est ?
Convivium , an nuptiæ ? quoniam haud symbolum hæc sunt :
Ita mihi supra modum contumeliose videntur
Convivari per domum , indigne ferat vir
Turpia multa videns , quicumque cordatus utique intervenerit.

Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus est , 230
O hospes , quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris ,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Esse , quandiu adhuc ille vixit apud nos erat :

Nunc vero aliter statuerunt Dii , mala meditantes
Qui illum quidem ignobilem fecerunt supra omnes 235
Homines , siquidem non ob mortuum utique sic lugerem ,
Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo ,
Aut amicorum in manibus postquâ bellum egregie administrasset :
Quare ei tumulum fecissent omnes Græci ,
Atque suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum : 240
Nunc verò ipsum sine gloria Harpyæ abripuerunt :
Periit nulli inveniendus , nulli auditus , mihi autem dolores luctum -
Reliquit : neque amplius illum lugens desleo (que

Solum , quoniam mihi alia Dii tristitia mala struxerunt :
Quotquot enim insulis dominantur optimates , 245
Dulichioque Samoque & sylvestra Zacyntho ,
Atque quotquot asperæ Ithacæ dominantur ,
Tot matrem meam ambiunt , atterunt autem domum.
Illa veso neque abnuat odiosas nuptias , neque finem
Facere potest : hi vero dilapidant epulantes 250
Domum meam : cito jam & me male perdent ipsum.

Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallàs Minerva :
Pater , nam tu multum absentis Ulyssis
Indiges , qui prociis impudentibus manus injiciat.

Odyssea

- 255 Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμῃ ἐν περὶ τοῖσι θυήσιν
 Σταῖν, ἔχων πώληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δῆρε,
 Τοῖσι δ' ἰὼν οἶδ' ἂν μιν ἰγῶ τὰ περὶ ἑνόντα
 Οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε περὶ πόμον τε,
 Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλῃ Μερμερίδαο,
 260 (Ὡχίτο γὰρ κἀκίστη δοῆς ἐπὶ νηὶ Ὀδυσσεύς,
 Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὅρρα οἱ εἴη
 Ἰὸς χεῖρα δαίη χαλκήρεας· ἀλλ' ὁ μὲν ἔοι
 Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεὸς νεμεσίζετο αἶψα ἰόντας·
 Ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἑμῶς· φιλέσκει γὰρ αἰνῶς)
 265 Τοῖσι δ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειν Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ἀκύμμερό τε γυνίκατο πακρογάμοι τε.
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γένεσι κῆται,
 Ἦκεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἢ καὶ ἄκτι,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δ' ἐρεῖξαι ἀνῶγα
 270 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσῃ ἐν μεγάροιο.
 Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυγίη, καὶ ἑμῶν ἐμπάζεο μῦθων,
 Αὔρειν εἰς ἀγορὴν καλίστας ἥσυχας Ἀχαιῶς,
 Μυῖθον ἀνέρεαι πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυρες ἔσονται.
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφίτερας σκιδναδαὶ ἀνωχθεῖ.
 275 Μνῆτρα δ' εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμάται γαμήιδαι,
 Ἀφ' ἵπῳ ἐς μέγαρον πατέρος μέγα δυνάμειοιο.
 Οἱ δ' ἄρ' αἰὲν ἀνέειπον, καὶ ἀρτύνευσαν ἔδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα ἐοικὼς εἰλῆς ἐπὶ πατὶδος ἐπιδάει.
 Σοὶ δ' αὐτὰρ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶκε πώδρα,
 280 Νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐσικόσιν ἥτις ἀείρη,
 Ἐρχομαι πεισομένη πατέρος δὴν οἰχομένηοιο,
 Ἦν τις τοι εἴποι βροτῶν, ἢ ὅσων ἀκῆσθαι
 Ἐκ Διὸς, ἦτε μάλιστα φέρη κλέος ἀνδρῶποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθέ, καὶ εἰμὲ Νίσυρα δῖον.
 285 Κεῖθεν δ' ἐς Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον.
 Ὅς γὰρ δευτέρῳ ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατέρος λείπον καὶ νόστον ἀκῆσθαι,
 Ἦ τ' ἂν τρυχούμηνος περ ἐπὶ τλήϊνι ἱπαιυτόν.
 Εἰ δέ κε τεύχεωσσι ἀκῆσθαι, μηδὲ τ' ἰόντων,
 290 Νοστήσας δ' ἥπειτα φίλῃ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμα τί οἱ χεῖσαι, καὶ ἐπὶ κτερεῶν κτερεῖξαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσα ἐοικὼς καὶ ἀνέρε μνῆτρα δῶναι.
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξης,
 Φερέσθαι δ' ἥπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.
 295 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι πείσῃ.
 Κτείνης, ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν. ὅδε τί σέ χρεῖ
 Νηπιᾶς ὀχέειν, ἐπεὶ ἔκ ἐτι τηλικῶτος εἶμι.
 Ἦ ἔκ αἵτις οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρίων
 Πάντας ἐπ' ἀνδρῶπας, ἐπεὶ ἔκτανι πατέρρονηα
 300 Αἰγυγίῳ δολβήεντι, ὅς οἱ πατέρας κλυτὸν ἔκτα.

Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
 Straret, habens galeam & scutum & duo hastilia,
 Talem se ferens qualem ipsum ego primum cognovi
 Domo in nostra hibernemque seque oblectantem,
 Ex Ephyra reversum ab Illo Mermerida,
 (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,
 Venenum mortiferum inquirens, ut posset
 Sagittas ungere æratas: sed ille quidem non illi
 Dedit, quoniam Deos verebatur sempiternos:
 Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
 Talem se ferens inter procos si versaretur Ulysses,
 Omnes & brevis fati fierent & amatis nuptiis.
 Verum enimvero hæc Deorum in potestate posita sunt,
 Utrum reversus ulciscetur, an non,
 Suis in ædibus: te autem considerare jubeo
 Quo modo procos expellas ex ædibus.
 Eia age nunc intellige, & meam cura orationem,
 Cras in concionem ubi vocaveris Heroes Achivos,
 Orationem edissere omnibus, Dii vero testes sunt:
 Procos quidem ad sua quemque discedere jube:
 Matrem autem si eam animus incessit nubere,
 Kursus eat in domum patris præpotentis:
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem.
 Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
 Tibi autem ipsi prudenter consulam, si quidem parueris,
 Navem instruens remigibus viginti quæ optima est,
 Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente
 Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
 Ex Jove, quod potissimum gloriam adfert hominibus.
 Primum quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximium:
 Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
 Hic enim novissimus venit Achivorum ære loricatorum.
 Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
 Et si defessus tamen adhuc sustinebis annum:
 Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
 Reversus continuo charam in patriam terram,
 Monymen tum illi erige, & inferias infer
 Eximias admodum quales decet: & viro matrem dato.
 At ubi jam hæc finieris & perfeceris,
 Considera deinde in mente & in animo,
 Quo pacto procos in ædibus tuis
 Interficias, si ve dolo, si ve palam: neque te convenit
 Puerilia tractare, si quidem non amplius tantillus es.
 An non audis, qualem gloriam ceperit nobilis Orestes
 Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam
 Agisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?

- Καὶ σὺ φίλος, (μάλα γάρ σ' ἴδω καλὸν τε μέγαν τε).
 Ἄλκιμ' ἴσθ', ἵνα τίς σε καὶ ὀφειζόνων εὖ εἴπῃ.
 Αὐτὰρ ἔχων ἐπὶ νῆα θοὴν κατελευσσομαι ἠδὲ,
 Ἦσθ' ἵππους, οἳ σε με μάλ' ἀχαλῶσοι μένοντες.
 305 Σὺ δ' αὖτ' αὐτὰς μελέτω, καὶ ἱμῶν ἐμπάζεο μύθων.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Ζεῖν ἦται μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ἰσσε πατὴρ δ' παῖδι, καὶ ἔποτε λήτομαι αὐτῶν.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐκυρομένης περ ὁδοῖο,
 310 Ὅτεκε λοιστάμηνός τε, τιταρπομένης τε φίλον κῆρ,
 Δάεσσιν ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 Τιμῆν, μάλα καλὸν, ὃ τοι κειμήλιον ἔσται.
 Ἐξ ἱμεῦ· οἳα φίλοι ζῆτοισι ζήτοισι φθέουσι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 315 Μὴ μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμηνός περ ὁδοῖο.
 Δάεσσιν δ' ὃ, τίτι καὶ μοι δύναι φίλον ἦτορ ἀνάζει.
 Αὐδῆς ἀνερχομένη δόμῳ οἶκόν δ' ἐφίρειται,
 Καὶ μάλα καλὸν ἴδων· σοὶ δ' ἄξιον ἔσαι ἀμοιβῆς.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπέσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 320 Ὅρως δ' ὥς ἀνόπαντα διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Θῆκε μῦθον καὶ δάροσ', ἐφύμνησέν τε ἱεὺς πατέρος.
 Μᾶνδρον ἔτ' ἢ τὸ πάροςθεν. ὃ δ', φρεσὶν ἦσι τοῖσας,
 Θάμβησιν κατὰ θυμόν· αἶσατο γὰρ θεῶν ἔφη.
 Αὐτίκα δ' ἐμνησθεας ἐπ' ἄχαιτο ἰσθδὶ· ὥς·
 325 Τοῖσι δ' αἰδὸς αἶδε παρεκλυτὸς, οἳ δ' ἴσσιον
 Εἶετ' ἀκρόντες· ὃ δ' Ἀχαιῶν νόστον αἶδε
 Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπιτείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Τῷ δ' ἐπ' ἰσθμῷ φρεσὶ σύνθετο δίωπιν αἰδέσθαι
 Κέρη Ἰκαρείοιο παρελθόντων Πηνελόπεια.
 330 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δῆμοιο,
 Οὐκ οἶν, ἅμα τῷ γε καὶ ἀμφίπολοι· δὴ ἔποντο.
 Ἦσθ' ὅτε δὴ ἐμνησθεας ἀρίκετο θῆα γυναικῶν,
 Στῆ βα παρὰ σταθμόν τ' ἐγὼ· σῶκα ποικιλοῖο,
 Ἄντα παρμάσιν χορμῇ λιπαρὰ κρήδεμνα.
 335 Ἀμφίπολ' δ' ἄρα εἰ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτα πρὸς νῦδα θεῶν αἰδὸν,
 Φῆμις, πολλαὶ γὰρ ἄλλα βροτῶν δεικνύμενα οἶδας,
 Ἐργ' αἰδέσθων τε θῶν τε, τότε κλύουσιν αἰδοῖς.
 Ἴων ἐν γὰρ ἄβιν αἶδε παρμῆν· οἳ δ' ἴσσιον
 340 Οἶνον σπινάγοντων· ταύτης δ' ἄποκαυς αἰδὸς
 Λυγρῆς, ἥ τέ μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ.
 Τῷ δ' ἐπὶ με μάλιστα καθέκετο πένθος ἄλαστον.
 Τοῖσιν γὰρ κεφαλὴν ποδῶν, μεμνημένη αἰεὶ.
 Ἀνδρῶς τῷ κλέος ἐὺ καὶ Ἐλλάδα καὶ μέσον Ἀργῶν.
 345 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦδα,
 Μᾶτερ ἡμῶν, τί τ' ἄρ' αὖ φρονίμης ἱερέης αἰδέου.

Et tu antice, (admodum enim te video eximiumque magnūque strenuus esto, ut aliquis de te etiam posterorum bona dicat.

Ast ego ad navem celerem descendam jam, (laturus.
Atque focios, qui fortassis admodum ægre ferunt, quod me præsto-
Tibi autem ipsi curæ sit, & meos observa sermones. 305

Hanc rursus Telemachus prudens contra adloquutus est:

O hospes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater suo filio, & nunquam obliviscar illorum:
Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
Ut & lotus, & oblectatus tuum cor, 310
Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
Pretiosum, per quam eximium, quod tibi *instar* reconditi muneris
Ex me. i. qualia amici hospites hospitibus dant. (erit

Huic respondebat deinde Dea cælia Minerva:

Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris: 315
Donum autem quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
Rursus redeunti dato domum ferre,
Et sane eximium excipiens: tibi autem dignum erit retributione.

Illam quidem sic loquuta abiit cælia Minerva,
Avis autem ut Anopea avolavit: huicque in animo 320
Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris
Magis adhuc quam antea: hic autem mente sua considerans,
Obstupuit in animo: putavit enim Deum esse.

Continuo autem procos adibat Deo æquandus vir:
Illis autem cantor canebat inclutus, sique tacite 325
Sedebant audientes: ille vero reditum Achivorum canebat
Difficilem, quem ex Troja indixisset Pallas Minerva.

Hujus è supernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ
Iliia Icarii prudens Penelope:

Gradibus autem altis descendit suæ domus, 330
Non sola, una cum hac ancillæ duæ sequebantur.
Illa vero quando jam ad procos pervenit præstantissima mulierum,
Stetit sane juxta postem domus affabre structæ,
Cenis prætendens tenuia capitis redimicala:

Ancilla vero ei fida utrinque adstabat. 335

Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:
O Phebie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,
Gesta hominumque Deorumque, quæ celebrant Poëtæ,
Horum unum ipsis cane assidens: illi autem silentio
Vinum bibant, ab hac vero quiesce cantilena 340
Molesta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor
Rodit: nam me imprimis invasit dolor gravissimus.
Tale enim caput desidero, memor semper

Viri cujus lara est gloria per Græciam & medium Argos.

Hanc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est: 345

Mater mea, quid jam invidiam concitas jucundo cantori

- Τέρπειν ὅσῳ οἱ νότῳ ὄρνυται ; ἢ γύ τ' αἰδοῖ.
 Αἰτίοι , ἀλλὰ ποῦδ' Ζεὺς αἰτίῳ , ἔσθ' ἰδῶσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν ὑπᾶς ἐθέλῃσιν ἐκίεω.
 350 Τῶτ' οἱ ἔνι μέσσις Δαναῶν κακὸν οὔτον αἰδεῖν·
 Τὴν γὰρ αἰοῖδ' ἄλλοι ἐπικλέουσ' ἀνδράσιν
 ἢ τις ἀκρόντεσσι νωπότη ἀμριπέληται.
 Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκείν.
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς οἱ ἀπώλετο νύστιμον ἥμαρ.
 355 Ἐν Τροίῃ πολλοὶ ἦ καὶ ἄλλοι ρῶτες ὄλοντο.
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἴσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμει ,
 Ἴσεν τ' ἡλακάτην τε , καὶ ἀμριπόλοισι κίλευε
 ἔργον ἐποχιδάει· μῦθ' οἱ δ' ἀνδράσι μελέσθ'
 Πᾶσι , μάστιγα δ' ἱμοί· τῷ γὰρ κράτ' ἔσ' ἐν οἴκῳ.
 360 Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπυμνῶν ἐνθετο θυμῷ.
 Ἐς δ' ἔπειτα ἀναβᾶσα σὺν ἀμριπόλοισι γυναῖξί ,
 Κλαῖν ἐπειτ' Ὀδυσῆα εἰλον ἀόσιν , ὄρεα οἱ ὕπτιον·
 Ἥδ' ἐν ἐπὶ βελόχεσσι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 365 Μνηστῆρες δ' ὁμάδισαν ἀνὰ μέγαρον σκυῖοντα ,
 Πάντες δ' ἤρσαντο παρὰ λεχέεσσι κλισίῃσιν·
 Τοῖσι δ' Ἰηλέμαχ' ἐπιπυμνῶν ἤρχετο μῦθων ,
 Μνηστῆς ἱμῆς μνηστῆρες ὑπὲρβιον ὕβριον ἔχοντες ,
 Νῦν μὲν δαινυμένοισι τερπόμεθα , μὲν δὲ βροντῆς·
 370 Ἐσθ' (ἐπεὶ τόγχε καλὸν ἀκούμεν· ἐστὶν αἰοῖδ')
 Τοιῷ δ' οἱ οἱ δ' ἐστὶ , θεοῖς ἱαλίχθ' αὐδῶν)·
 Ἥσθ' οἱ ἀγορήν δὲ καθιζόμεθα κίοντες
 Πάντες , ἐν ὑμῖν μῦθον ἀμριπόλοισι λαοῖσιν·
 Ἐξίναί μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλογύνετε δαῖτας ,
 375 Τρᾶς κτήματ' ἔδοντες , ἀμριπόλοισι κατὰ οἶκον·
 Ἡ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λαίτρεον καὶ ἄμμιον
 Ἐμμέναι , ἀνδρῶν ἐνὸς βίοντος γήποιον ὀλέσασθαι·
 Κεῖμεν , ἐγὼ δ' εἰς ἐπιβόσσομαι αἶψα ἰόντας ,
 Αἰὲς ποῦδ' Ζεὺς δᾷσι παλίντιστα ἔργα γυνίεσθαι ,
 380 Νήποιοί κεν ἔπειτα δόμων ἐντρεάν ἑλοῖσθαι·
 Ὡς ἔρατ' οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾷ ἐν χεῖλεσι φύντες·
 Ἰηλέμαχον θαύμαζον , ὃ θαρσαλίως ἀγόρευε·
 Τὸν δ' αὖ Ἀντίνο' ἐπεσέειπε Εὐπείδει· υἱὸς ,
 Ἰηλέμαχ' , ἢ μάλα δὴ σὺ διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοῖ·
 385 Ὑφαγόρου τ' ἔδναι , καὶ θαρσαλίως ἀγορεύειν ,
 Μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων·
 Ποιήσων· ὃ τοι γενεῇ πατερῶν ἐστιν·
 Τὸν δ' αὖ Ἰηλέμαχ' ἐπιπυμνῶν ἀντίον ηὔδα ,
 Ἀντίνο' , εἴπέρ μοι καὶ ἀγασσάτω· ὃ , τί κεν εἴπω ;·
 390 Καὶ κεν τὴν ἐθέλωμι Διὸς γὰρ διδόντ' ἀρέσθαι·
 Ἡ ὅς γε τῷτο κάμεισιν ἐν ἀνδράσιν ἐπὶ τεύχεσσι ;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένοισι αἰψά τε εἰ δᾷ·

Ne oblet utcumque illi mens impellitur: non sane Poëta:
 In causa sunt, sed interdum Jupiter in causa est, qui suggerit
 Viris ingeniosis ita ut vult unicuique.
 Huic autem haud reprehensioni erit quod Græcorum adversa canit:
 Eam enim cantilenam magis celebrant homines: (350)
 Quæcumque auditoribus recentissima existat.
 Tibi vero sustineat cor & animus audire.
 Non enim Ulysses solus perdidit reditus diem
 In Troja, sed multi & alii viri perierunt. 355
 Tu vero in domum profecta tua opera administra,
 Telamque columque, & ancillis impera
 Operi incumbere: sermones vero viris curæ erunt.
 Omnibus, potissimum vero mihi: cujus imperium est in domo.
 Illa quidem admirabunda rursus in domum ivit: 360
 Filii enim dictum prudens ponebat in animo.
 Ad superioraque ædium conscendens cum servientibus mulieribus,
 Flebat tum Ulyssem dilectum maritum, donec illi somnum
 Dulcem palpebris immisit cæcia Minerva.
 Proci autem tumultuabatur per domum obscuram, 365
 Omnes autem optabant lætulis propter dormire:
 Illis autem Telemachus prudens incipit sermonem:
 Matris meæ proci intolerabili contumelia instructi,
 Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor:
 Adsit: (nam hoc honestum audire cantorem 370
 Talem qualis hic est, Diis assimilis voce)
 Mane vero in concionem sedeamus venientes:
 Omnes, ut vobis sermonem audenter renunciem,
 Exire ex ædibus: aliasque sequimini dapes,
 Vestra bona edentes, invicem suam quisque in domum.
 Si vero vobis videtur hoc satius & melius 375
 Esse, viri unius victum impune perdere,
 Absumite, ego vero Deos invocabo sempiternos,
 Sicubi Jupiter det repensa facta hæc ut fiant,
 Inulti tum intra ædes pereatis. 380
 Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehidentes,
 Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus esset:
 Hunc autem rursus Antinous alloquutus est Eupirhei filius:
 O Telemache, revera nimis te docuerunt Dii ipsi
 Sublimiloquum esse, & audenter concionari, 385
 Ne te utique in circumflua Ithaca Regem Jupiter
 Constituat: quod tibi genere paternum est.
 Hunc rursus Telemachus prudens contra alloquutus est:
 Antinoë, num etiam mihi irasceris ob id quod dixerō?
 Et hoc vellem Jove quidem dante accipere. 390
 An putas hoc pessimum inter homines esse
 Non enim quicquam mali est regnare: statimque ei domus:

- Ἀρνεῖον πώλῃται, καὶ τιμήσει· αὐτοῖς.
 Ἀλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν, εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 395 Πολλοὶ ἐν ἀμυριάῳ Ἰθάκῃ, γίνοι καὶ παλαιῶ·
 Τῶν κέν τις τόδ' ἔχουσιν, ἔπειθ' ὅστις διῶ· Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ἔγ' ὅν οἰκοῖο ἀναξ' ἔτομ' ἡμετέρῳ,
 Καὶ δμαῶν δε μοι ληίσατο διῶ· Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχ' Πολύδῃ παῖς ἀντίον κῆδα,
 400 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γένεσσι κέτα,
 Ὅστις ἐν ἀμυριάῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσῃ Ἀχαιῶν·
 Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δάμασιν οἷσιν ἀνάσσει.
 Μη γὰρ οὐκ ἔλθοι ἀνὴρ ὅστις αἰκοντα βίηφι
 Κτήματ' ἀπαρράϊσθ', Ἰθάκῃς ἐπὶ ναιετάσσης.
 405 Ἀλλ' ἰδέσθω σε φέρεται περὶ ξείνοιο ἔρδαι,
 Ὀππόθεν ἔτ' ἀνὴρ, ποῖός δ' ἐξεύχεται ἦ;
 Γαίης περὶ καὶ γυνὴ οἱ γένῃ κατεῖς ἀρεῶν·
 Ἥε τοι ἀφγελίην πατέρης φέρῃ ἐρχομένοιο,
 Ἥ ἰὼν αὐτῇ χρεῖε ἐλδόμεν' τόδ' ἰκάνῃ.
 410 Οἷον ἀναιξας ἀφάρ οἴχεται, καὶ ἰσήμεναι
 Ἰθάκῃ· ἢ μὲν γάρ τι κακὰ εἰς ὤπα ἴσκη.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένος ἀντίον κῆδα,
 Εὐρύμαχ', ἦτοι νῆς ἀπάλετο πατέρης ἡμοῖο,
 Οὐτ' ἔν ἀφγελίῃς ἐπὶ σπείδομαι, εἰ ποδὲν ἔλθοι,
 415 Οὔτε θεοφροσύνῃς ἐμπάζεσθαι, ἢ τινα μήτηρ
 Ἔς μέραιον καλίσασσα θεοφρόνῃ ἐξέρχεται.
 Εἰπὼν δ' ἔτ' ἡμὸς πατέρῃ· ἐκ Τάρῃ ἔσι,
 Μέντης Ἀρχιόλοιο δαίρῃ· οὐχεται ἦ;
 Τῖος, ἀτὰρ Ταρφίοισι φιλομήτοισιν ἀνάσσει.
 420 Ὡς φάτο Τηλέμαχ'· φρεσὶ δ' ἀθανάτῃσι θεῶν ἔγνω·
 Οἱ δ' εἰς ὄρχησεν τε καὶ ἡμετέριαν αἰοῖν
 Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἵσπερον ἔλθω.
 Τῆστι καὶ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἵσπερ' ἦλθε.
 Δὴ τότε κακκύνοντες ἔβαν οἶκόνδε ἴκασθαι.
 425 Τηλέμαχ' δ' ἔδιδε οἱ θαλάμῳ περικαλίῃ αὐλῆς·
 Τῆλός δ' ἐδιδυτο, περισκεπτόν ἐνὶ χώρῃ,
 Ἐνθ' ἔβαν εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
 Τῷ δ' ἄρ' αἶψ' αἰδομένης δαΐδας φέρε κέν' εἰδυῖα
 Εὐρύκλει', ὦπ' ὀφθαλμοῖσι Πεισνηρείδαο·
 430 Τὴν ποτε Παίρτης περίετο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν
 Προδεδυκὴν ἔτ' ἔσαν, ἐκκοσάβοια δ' ἔδωκεν.
 Ἴσα δέ μιν κενὴν ἀλόχῃ τίσιν ἐν μεγάροισιν·
 Εὐνὴ δ' ἔποτ' ἐμικτο, χόλον δ' ἀλείνει γυναικός·
 Ἥ οἱ αἶψ' αἰδομένης δαΐδας φέρε, καὶ ἡ μάστιγα·
 435 Διωσάων φιλέσκει, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν εὐντα.
 Ὡξεν καὶ θυρὰς θαλάμῃσιν ὥκα ποικιλοῖο·
 Ἐξέτο δ' ἐν λίκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυε χιτῶνα·
 Καὶ τ' ἐμὴν γαστήρ τε σικιμήδεσσι ἐμβάλε χεῖρσιν.

Dives sit, & honoratior ipse.

Sed certe Reges Achivorum sunt etiam alii

Multi in circumflua Ithaca, juvenes & veteres, 393

Horum aliquis hoc habere possit, postquam mortuus est nobilis

At ego domus Rex ero nostræ, (Ulysses.

Et servorum quos mihi mancipavit nobilis Ulysses.

Hunc rursus Eurymachus polybi filius contra allocutus est :

O Telemache, certe hæc Deorum in potestate posita sunt, 400

Quisnam circumfluz Ithacæ dominabitur Græcorum :

Bona vero ipse habeas, & domui tuæ imperes.

Non enim ille veniat vir qui invitum vi

Bonis deprædaturus sit, dum Ithaca habitatur.

Sed volo te optime de hospite interrogare, 405

Unde ille vir, quali autem gloriatur esse

E terra, ubinam ei genus & patria rura :

An tibi nuncium patris adfert venientis,

An suum ipsius debitum expetens huc venit.

Ut præcipiens se statim abiit, neque sustinuit 410

Ut cognosceretur, nam haud quicquam in faciem malo similis erat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquutus est :

Eurymache, certe reditus periit patris mei,

Certe nec nunciis amplius credo, sic unde veniat,

Neque vaticinium curo, si quem mater 415

In regiam vocans divinatorem sciscitetur.

Hospes vero hic meus paternus è Tapho est,

Mentes Anchiali cordati gloriatur esse

Filius cæterum Taphiis navigandi studiosis imperat.

Sic ait Telemachus : mente vero immortalem Deum intellige-

Hi verò ad saltationem & suavam cantum (bat. 420

Conversi oblectabantur, manebantque dum vesper adventaret.

His autem se oblectantibus niger vesperus supervenit.

Tunc ergo dormituri ibant domum quisque.

Telemachus autem ubi ipsi thalamus perpulchræ aulae 425

Sublimis ædificatus erat, perspicuo in loco,

Iluc ivit in lectum, multa mente reputans.

Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam docta

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ :

Quam olim Læertes emerat facultatibus suis 430

Primum jam pubescentem, preciumque viginti boum dederat.

Æque autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus :

Sed lecto nunquam mixtus ea est, iram scilicet vitabat uxoris :

Hæc illi simul ardentes faces ferebat, & ipsum maxime

Sola ancillarum amabat, & nutrierat parvulum. 435

Aperuit autem januas thalami scite facti,

Sedebatque in lecto, & mollem exuebat tunicam :

Et eam quidem aniculæ sedulæ dedit in manus.

Η μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 640 Πασάλα ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λείχισι,
 Βῆ ῥ' ἰδὼν ἐκ θαλάμοιο· θυρῆν δ' ἐφύρουσ κορῶν
 Ἀργυρέη· ἐπὶ δ' κληῖδ' ἐτάσσουσιν ἱμάντι.
 Ἐνθ' ὅγε παννύχιον, κεκαλυμμένον οἶος αἰώτω,
 Βόλυνε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν, τὴν φέρεσθ' Ἀθήνη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Β. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Σ Τραγαῶν ἐκκλησίαν Τηλέμαχον, παρελθόντα τοῖς μνη-
 στήσιν εἶναι τῆς οἰκίας τῆ Ὀδυσσεύς. λαβὼν δ' παρὰ μὲν
 Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν δαδοθημίαν ἐπιτίθεται, παρὰ δ' τῆς
 Ἀθηναῆς ἐταίρας καὶ γαῦν, εἰς πᾶν ἀνάγεται ἥλις δύναται.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχ' ἥια γρῶς, πᾶν μετ' Ἀθήνας.

Η μὲν δ' ἡγεῖναι φάη ῥοδοδάκτυλον ἥος·
 Ὄρυσεν ἄρ' ἐξ ἐνὸς Ὀδυσσέος φίλον υἱόν,
 Εἴματα ἱσάμεν· τίει δ' ξίφος ὅξυ δ' ἴτ' ἄμφω.
 Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαρῶσιν ἐδῆσαστο καλὰ πέδιλα.
 Βῆ δ' ἰδὼν ἐκ θαλάμοιο διὰ ἐναλίγκιον αἵτην.
 Αἶψα δ' κηρύκισι λευκοφύλοισι κέλευσε
 Κηρύσσειν ἀγορῇδε κακοκρόσσοντας Ἀχαιούς.
 Οἱ μὲν ἐκέρυσαν, τοὶ δ' ἠγέροντο μάλ' ἄκα.
 Αὐτὰρ ἔπει ῥ' ἤγερθεν, ἐμνηστῆρες τ' ἐγένοντο,
 10 Βῆ ῥ' ἰδὼν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δ' ἔχε χάλκειον ἔγχυον.
 Οὐκ οἶδ' ἄν, αἶμα τῷ γε δύο κύνας ἀγροὶ ἔποντο.
 Θεοπιστὶν δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχουσιν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θινύοντο.
 Ἐξέτο δ' ἐν πατρὸς θάλασσῃ, εἴζαν δ' ἡγέροντες.
 15 Τοῖσι δ' ἐπειθ' ἦφες Αἰγύπτῳ ἔρχ' ἀγορεύουσιν,
 Ὅς δὴ γῆρας κυρὸς ἔη, καὶ μυρεὺν ἔδῃ.
 Καὶ γὰρ τὰ οἴλον υἱὸς ἄμ' ἀντιδῆα Ὀδυσσῆ
 Ἰαίον εἰς εὐπωλον ἔβη κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν,
 Ἀναστῆναι αἰχμητῆς· τὸ δ' ἀγροὶ ἐκτανε Κύκλωφ.
 20 Ἐν σωῇ γλαφυρῇ, σῦματον δ' ὠπλίσαστο δόρπον.
 Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἦσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὀμίλῃ
 Εὐρύνομον, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατεράϊα ἔργα.
 Ἄμ' ἐστὶν ὡς τὰ λήθεται ὀδυρόμενον καὶ ἀχέουσιν.
 Τοῖς ὅγε δακρυχέων ἀγορήσαστο καὶ μετῴνεν,
 25 Κέλαια δὲ νῦν μὲν Ἰθακῆσιοι δ', οἳ κεν εἴπω,
 Οὐδὲ ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένητ' ἔδῃ θάλασσῃ,
 Ἴξ' ἔσθ' Ὀδυσσεὺς δ' οἶδ' ἐνὶ νηυσὶ.
 Νῦν δ' τίς ἂν ἤγρει; τίνα χρεὼ τίσον ἴκη,
 Ἥε τιαν ἀνδρῶν, ἢ οἱ περὶ γένεσσι;

Ille quidem plicans & aptans tunicam ,
 Paxillo suspendens juxta lectum ,
 Festinavit ire ex thalamo : januam autem attraxit annulo
 Argenteo : pectusque obtendit loro.
 Hic ille pernox , tectus ovis florida lana ,
 Consultabat mente sua viam quam dixerat Minerva.

440

ARGUMENTUM LIBRI II. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Congregato concilio Telemachus denunciât procis ut exeant
 è domo Ulyssis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad pe-
 segregationem necessaria erant , à Pallade fociis & navi ad
 navigationem , solvit post solis occasum.

B, Concionem habet , viatica anus , navigationem cum Palladæ.

Quando vero mane genita apparuit rosea digitos aurora ,
 Surrexit ex lectulo Ulyssis dilectus filius ,
 Vestes induens : gladiumque acutum suspendit ab humeris.
 Pedibus vero sub splendidis ligavit pulchra sandalia ,
 Festinavitque exire è cubiculo Deo similis plane.
 Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
 Convocare ad concionem comantes Græcos.
 Illi quidem convocarunt ; hi autem congregabantur celerrime.
 At postquam congregati sunt , & in unum convenerunt ,
 Perrexit ire in concionem , manu autem tenebat ferream hastam.
 Non solus , una illum duo canes albi sequebantur :
 Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.

5

Hunc sane omnes populi advenientem admirabantur.
 Sedebat autem in patris sella , cesseruntque ei senes.
 His deinde heros Ægyptius cœpit concionari ,
 Qui jam senio incurvus erat , & plurima sciebat.
 Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyssæ
 Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus ,
 Antiphus bellator : quem sævus interfecit Cyclops
 In spelunca cava , ultimamque paravit cœnam.
 Tres autem illi alii erant , & unus inter procos versabatur
 Eurynomus , duo autem perpetuo habebant paterna opera :
 Sed neque sic illius oblitus erat lugens & dolens.
 His ille lacrymans concionatus est , & dixit :

15

20

Audite nunc jam me Ithacenses quodcumque dixerò ,
 Nunquam nostrum concilium factum est neque confessus ,
 Ex quo Ulysses divinus abiit cavis in navibus :
 Nunc autem quis huc congregavit ? quem necessitas tantum urget ,
 Siye ex junioribus viris , siye qui seniores sunt ?

25

- 30 Ἡ τίς ἀγγελὴν φρατὴ ἔκλυεν ἐκχορδῶν,
 Ἦν χ' ἡμῖν σάρα εἶπω, ὅτε πρῶτος γε σῶσθε·
 Ἡ τίς δῆμιον ἄλλο περιούσκειτο ἡδὲ ἀγορεύει;
 Ἐδλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὄνκμῳ· εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελείων ὁ, τί φρεσὶν οἷσι μέναινα.
- 35 Ὡς φάτα χαῖρε ἡ φῆμα Ὀδυσσεύῳ εἰλῶν υἱός,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦτο, ῥητοῖσιν δ' ἀγορεύων·
 Ἐπὶ ἡ μίση ἀγορῇ· σκηπτρῶν δέ οἱ ἐμβαλε χερσὶ
 Κῆρυξ Πισσῶν πεπτυμμένα μέγιστα εἰδώς.
 Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καδ' ἀπτόμεν· πρῶτος ἔπειτα,
 40 Ὡς γέρον, ἐχ' ἱκὰς ἔτῳ ἀνὴρ, ἰτάχα δ' εἴσται αὐτῷ
 Ὅς λαὸν ἤνω· μάστιγα δέ μ' ἀλγῶν ἱκάνει.
 Οὐτέ τίς ἀγγελὴν φρατὴ ἔκλυεν ἐκχορδῶν,
 Ἦν χ' ἡμῖν σάρα εἶπω, ὅτε πρῶτος γε σῶσθε·
 Οὐτέ τίς δῆμιον ἄλλο περιούσκειτο ἡδὲ ἀγορεύων.
- 45 Ἀλλ' ἔμην αὐτῷ χερσὶ, ὁ μοι κακὸν ἔμπιστον οἶκον,
 Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἰδὼν ἀπώλεσα, ὅς περ' ἐν ὑμῶν
 Τοῖσδε αἰνὴ βασιλεὺς, πατέρ' δ' ὡς ἥπιον ἦν.
 Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζων, ὁ δὴ τάχα ὕμῳ ἅπαντα
 Πάγχυ διαφραίσει, βίοντι δ' ἀπὸ πάντων ὀλέσσει.
- 50 Μήτερό μοι μήστρες ἐπέχραον ἐκ ἐδέλῳ,
 Τῶν ἀνδρῶν εἰλῶν νῆς οἱ ἐνθάδε γ' υἱὸν ἄριστον·
 Οἱ πατρός μιν ἐς οἶκον ἀπερμήσανι νείδῳ
 Ἰκαρεῖ, ὡς καὶ αὐτὸς ἐδιδόσαστο δούρατα,
 Δοῖν δ' ὅς καὶ ἐδέλοι καὶ οἱ κεχαρισμένῳ ἔλθῃ.
- 55 Οἱ δ' εἰς ἡμίτερον παλαιῶν ἡμᾶτα πάντα,
 Βῆς ἱερύοντες καὶ οἷς καὶ σῖτος αἶγας,
 Εἰλαπινιάζουσι, σίνεσσι τε αἰθέρα οἶνον
 Μαφιδίως· τὰ δ' ἀσπλά κατάνεται. καὶ γὰρ ἔπειτα
 Οἷον Ὀδυσσεὺς ἴσκει, ἀρὴν δὲ οἶκον ἀμύνει.
- 60 Ἡμῖς δ' ἔτι νῦν τοιοῖοι ἀμυνέμεν· ἡ καὶ ἔπειτα
 Λευγαλέοι τ' ἐτόμεσθαι, καὶ ἐδιδασκότες ἀλκήν.
 Ἦν τ' αὖ ἀμυναίμεν, εἰ μοι δούρατις γε παρῆν.
 Οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὰ τὰ ἔργα τετεύχασται, καὶ ἔτι καλῶς
 Οἶκον ἡμῖς διόλωθε· νημεσιθῆτε καὶ αὐτοί.
- 65 Ἀλλὰς τ' αἰδιδόητε περιεκτινάς ἀνδρῶν
 Οἱ περιεκτινάς· θιῶν δ' ὑποδείξατε μῆνιν,
 Μῆτι μεταστέφουσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσεται ἡμῶν Ζητὸς ὀλυμπίας ἡδὲ Θέμις,
 Ἦν τ' ἀνδρῶν ἀγορᾶς ἡ μὲν λυγρὴ καὶ κατὰ δίκην,
 70 Σχέδιον φίλοι, καὶ μ' εἰσι εἴσατε πίνδῃ λυγρῇ
 Τυμῶν, εἰ μή τις πατὴρ ἡμῶν ἐδλός· Ὀδυσσεὺς
 Δυσσώμεναι καὶ ἔρεξεν εὐκνήμιδας Ἀχαιοίς·
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσσώμενους,
 Τέως ὄτρυνοντες· ἡμοὶ δὲ καὶ κέρδιον εἴναι
 75 Τυμῶν ἐρῶμεναι κημῶν τε πρῶτασιν τε.

AN aliquem nuncium exercitus audivit venientis , 30
 Quem nobis edisserere queat quoniam prior audiverit ?
 An quippiam publicum aliud dicturus est aut loquetur ?
 Probus mihi videtur esse , dignus cui bene cedat : utinam ipse
 Juppiter bene vertat quæcumque mente sua cogitat.

Sic ait. Lætus autem omine Ulyssis charus filius , 35
 Non amplius diu sedit , cupiebat enim concionari :
 Stetit autem in media concione : sceptrumque ei dedit in manum
 Præco Pisenor prudentia consilia edoctus.

Primum deinde ad senem dirigens orationem loquutus est :

O senex , non procul abest ille vir (statim autem ipse cognosces)
 Qui populum congregavi , petissimum enim me dolor urget : 40
 Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis ,
 Quem vobis edisseram , quod prior audiverim ,
 Neque quicquam publici aliud enarro neque dico :
 Sed meum ipsius negotium , quod mihi malum incidit domui , 45
 Imo duo : alterum quod patrem eximium perdidit , qui quondam
 Ipsos imperabat , erat autem velut pater mitis. (inter vos
 Nunc autem longe majus , quod mox cito domum universam
 Omnino evertet , victumque omnem perdet :

Matri meæ proci ingruerunt nolenti , 50

Eorum virorum chari filii qui hic utique sunt optimi :

Qui patris quidem in domum horrent ire

Icarii , ut ipse dotet filiam ,

Detque cui voluerit & qui ipsi gratus venerit :

Illi vero in nostram ventitantes quotidie , 55

Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,

Splendide convivantur , bibuntque atrum vinum

Impune multaue illa absumuntur : non enim adest vir

Qualis Ulysses erat , qui malum à domo arceat :

Nos veto neutiquam tales qui arceant , certe etiâ deinceps hoc passo 60

Calamitosi erimus & indocti artium fortitudinis. (Co

Equidem arcerem , si mihi vis adesset.

Non enim jam tolerabilia facinora patrantur , neque honeste

Domus mea perit : indignamini & ipsi ,

Aliosque reveremini vicinos homines 65

Qui circum habitant : Deorum vero timete iram ,

Ne quid rependant indigue ferentes mala facinora ,

Oro sive per Jovem Olympium sive per Themidem ,

Quæ hominum conciones & dimittit & cogit ?

Succurrite amici , & tum demum me solum finite dolore molesto 70

Affligi , si unquam pater meus probus Ulysses

Insensus malis affecit fortes Græcos :

Quæ mihi repedentes malis afficite insensi ,

Istos instigantes : mihi vero satius esset

Vos absumere immobilia & mobilia bona :

- Εἶχ' ὑμῖς γε φάγοιτε, τάχ' αὖ ποτε κ' τίσις εἴη.
 Τόρρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστρ' αὐτοπτοσσύμεντα μύθοι,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἴως κ' δὴ πᾶντα δαδῶι.
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτες ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
- 80 Ὡς φάτο χαομένη, ποτὶ δ' οὐκ ἔπαυτο βάλει γαίῃ,
 Δάκρυ' ἀναπρίσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἴσαν· ἔτι τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμφιφάσας χαλεποῖσιν·
 Ἀντίνοος δέ μιν οἷον ἀμφιβόωντα προσέειπεν·
- 85 Τηλέμαχ' ὑψιγόρου, μὴδ' ἄχατος, ποῖον ἔειπες,
 Ἡμέας αἰχύνων; ἰδέσθης δέ κε μῶμον ἀνάψαι.
 Σοὶ δ' ἔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἰτιῶν εἰσιν,
 Ἀλλὰ οἴλη μήτηρ, ἥ τοι πῶτε κέρδα οἶδεν,
 Ἦδ' ὃν γὰρ τέττον ἐσὶν ἔττος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον.
- 90 Ἐξ δ' ἀπέμβη θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν Ἀχαιῶν·
 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, κ' ὑψίσταται ἀνδρὶ ἰκασθαι,
 Ἀθελίας περὶεῖσα, τοῖσι δέ οἱ ἄλλα μῦθονα.
 Ἡ δ' ὅλον τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μεμνημένη·
 Σπῆσαι μὲν ἴσον ἐνὶ μεγάροισιν ὕαινε,
- 95 Λιπτόν κ' ἀνείμετον· ἄσπερ δ' ἡμῖν μετέειπεν,
 Κέεσι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἔπειθ' ὅστις διπλῶν Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπιγυρόμενος τ' ἐμὸν γάμον, εἰσέκη φάρσιν
 Ἐκτελίσσῃ, (μὴ μοι μεταμῶλια νημάτων ὀλῆται)
 Δαίτην ἥρωι παρῆιον, εἰς ὅτε κέν μιν
- 100 Μοῖρ' ὅλον καδέλῃσι παυκλήγῃσι θανάτοιο·
 Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν ἐμισήσῃ,
 Αἶκιν ἀτερ σπέρμῃ κεύεται, πολλὰ κτεατῖστας.
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτε σπευδόμενος θυμὸς ἀγώνων.
 Ἐνθα κ' ἡματιή μὲν ὑραίνεσκε μέγαν ἴσον,
- 105 Νύκτας δ' ἀλλύσκεν, ἔπειθ' αἰεὶ παραδεδυτο.
 Ὡς πρῆτες μὲν ἔλθε δόλον, κ' ἐπύθεν Ἀχαιεῖς·
 Ἀλλ' ὅτε τίεσθον ἦλθεν ἔττος, κ' ἐπύθεν ὄρεα,
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν ἢ σάφα ἦδη,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλύσκεσαν ἱερέσων ἀγλαῖαν ἴσον.
- 110 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλειε κ' ἐκ ἰθὺς ὤσα ἀνάγκη.
 Σοὶ δ' ὅδε μνηστῆρες ὑποκρίνονταί, ἵν' εἰδῇς
 Αὐτὸς σὺ θυμῷ, εἰδῶσι δ' ἅπαντες Ἀχαιοί·
 Μή τις σὺν δόποτμῳ, ἀνωχθὶ δέ μιν γαμίζεσθαι.
 Τῷ ὅτιό τε πατὴρ κέλεται, κ' ἀνδάνη αὐτῇ.
- 115 Εἰ δ' ἔτ' ἀγνοῖαι γε πολλὴν χερσὶν ὕας Ἀχαιῶν,
 Τὰ φροῖσθ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ οἱ πῶτε δῶκεν Ἀδύνη,
 Ἐργατ' ἐπίσασθαι περικαλῖα, κ' φρίνας ἰδῶλας,
 Κερδίαθ' οἱ ἔπω τὴν ἀκρόμεν ἑδὲ παλαιῶν,
 Τῶν αἰ παρ' ἡσάν ἐὺπλοκαμίδες Ἀχαιοί,
- 120 Τυροῖ τ', Ἀλκμήνῃ τε, εὐπλόκαμος τε Μυκηνῇ·
 Τῶν ἔτις ὁμοῖα γήματα Πηνελόπειᾳ.

Quod si vos comederetis, fortassis aliquando etiam solutio fieret:
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.

Sic ait iratus, sepeperumque jecit in terram, 80
Lacrymas profundens, commiseratio autem cepit populum omnem
Tunc alii quidem omnes in silentio erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:

Antinous autem ipsum solus respondens alloquutus est: 85
Telemache at illoque, viribus impotens, quasi loquutus es
Nos infamans? vis autem maculam incurrere.

Tibi vero neutiquam proci Graecorum culpandi sunt,
Sed chara mater, quae sane versutias percallet,
Jam enim tertius est annus, statim autem ibit quartus,
Ex quo contristat animum intra praecordia Achivorum: 90
Omnes quidem sperare jubet, & promittit viris singulis,
Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.

Sed illa dolum hunc alium in mente deliberavit:
Exorsa magnam telam in aedibus texuit,
Subtilem & immensam, continuoque nos allocuta est: 95
Jvenes mei proci, postquam mortuus est nobilis Ulysses,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)

Laerti Heroi sepulchrale, quando tandem ipsum
Fatum triste tollet somno longo consopientis mortis? 100
Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
Si absque tegumento jacuerit, qui multa possederat.

Sic ait: nobis vero statim persuasus est animus generosus.
Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte solvebat, postquam faces adhibuerat. 105

Sic triennio quidem latuit dolo, & persuasit Achivis:
Sed cum quartus venit annus, & adveniunt horae,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quae bene sciebat,
Et ipsam solventem invenimus pulchram telam.

Sic illa quidem perfecit etiam nolens praecessitate. 110
Tibi vero sic proci respondent, ut scias

Ipsae tuo animo, sciant & omnes Achivi:
Matrem tuam dimitte, jube autem ipsam nubere
Illi cuicumque pater jussit, & placuerit ipsi.

Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, 115
Hac agitans in animo quae ei abunde dedit Pallas,

Operaque scire insignia, & mentem bonam,
Et versutias quales nunquam ullas audivimus neque veterum,
Earum quae olim fuerunt cirratae Achivae,

Tyroque, Almenaque, & cirrata Mycena: 120
Harum nulla similia comamenta Penelopae

- "Ὡδῃ· ἀτὰρ μὲν τὺτό γ' ἐναΐσιμον ἐκ ἐνέστην.
 Τότ' ἐκ γὰρ ἐν βίῳ τὸν τιόν κ' κτήματ' ἴδοντες,
 "Ὅτ' ἐκ καὶ κίτη τῦτον ἔχῃ νόον ὄντινά οἱ νῦν
 125 Ἐν στήθεσι τιβίσι θεοί· μέγα μὲν κλέεσθαι αὐτῇ
 Ποιῖτ', αὐτὰρ σοὶ γὰρ παθὴν πολέεσσι βίοντο.
 Ἡμεῖς δ' ἔτ' ἐπὶ ἔργα σάμεσθαι γ' ἴδμεν, ἔτι σὺν ἄλλῃ,
 Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιοὶν ὃ κ' ἰδέσθων.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος στυγερὸν ἀντίον κῆρα,
 130 Ἀντίον, ὅπως ἐστὶ δόμοι ἀέκυσαν ἀπώσσει
 Ἡ' μ' ἔτεχ' ἢ μ' ἔθρησε· πατήρ δ' ἡμῶς ἀλλοθὶ γαίης
 Ζῶν, ὃ γ' ἢ πέθανκε· κακὸν δὲ με ποιεῖ· ὕποπτον
 Ἰκαρίῳ, αἶψ' αὐτὸς ἐκὼν δότ' ἄντιον πέμψω.
 Ἐκ γὰρ τὲ πατέρος κακὰ πείσομαι, ἄλλα δ' δαίμων
 135 Δῶσθ'· ἐπὶ μήτηρ στυγερὰ ἀέσσει· Ἑρηνύς
 Οἴκῳ ἀπερχομένη, νήμοις δὲ μοι ἐξ ἀνδρόσπον
 ἔσσεται· ὥς ἔ τῦτον ἐγὼ ποτε μῦθον εἶπα.
 Τμήτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νηυσίζεταί αὐτὸν,
 Ἐξίτ' μοι μέγ' ἄρσεν, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
 140 Ἵμα κτήματ' ἴδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκος·
 Εἰ δ' ὕμῃν δοκίῃ τόδε λαΐτερον κ' ἀμύνει
 Ἐμμέλει, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοντο νηπιοντο δέσσαι,
 Κίρην· ἐγὼ δ' θεῶς ἐπιβόσσαι αἶν ἰόντας,
 Αἶκ' ποτε Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 145 Νήπιοι κεν ἔπειτα δόμων ἐντοσύν ὀλοάσθαι.
 Ὡς εἶπτο Τηλέμαχος· τὸ δ' αἰετὸν εὐρύσπον Ζεὺς
 Τ' ἔβλεπεν ἐκ κορυφῆς ὄρεσθαι· ποσειδάων
 Τὸ δ' ἔως μὲν ῥ' ἐπέτεοντο μετὰ ποιοῖς ἀνέμοιο,
 Πλησίῳ ἀλλήλοισι τιτανόρμητον ἀντιόχων·
 150 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσση ἀγορὴν πολύρρημον ἰκίοντο,
 Ἐνθ' ἐπιδιννύντε τιναζέσθων ἀντιόχων πολλὰ,
 Ἐς δ' ἰδέσθων πάντων κεφαλὰς, ὁσόντο δ' ὀλεσθῶ·
 Δρυφάρητον δ' ἐνύχιασιν παρὶς ἀμφοῖν τε διερχέσθαι,
 Διεξίω ἤξαν διὰ τ' οἰκία κ' πόλιν αὐτῶν.
 155 Θάμβησαν δ' ὄρνιθας ἐπὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Πρηνῆσαν δ' ἀνὰ θυμὸν ἀπὲρ τελέσθαι ἐμμελλον·
 Τῶσι δ' κ' μετέπειτα γέρον ἦρος Ἀλιδέρος,
 Μαστορίδης· ὃ γὰρ οἶσθαι ἰμνηκὴν ἐκίκατο,
 Ὅρνιθας γινώσκει· κ' ἐναΐσιμα μυθήσασθαι,
 160 Ὅσπον ἐν φρονέων ἀγορήσατο κ' μετέπειτα,
 Κέκλυτε δὲ νῦν μοι Ἰθακήσιοι ὃ, τίτι κεν εἶπω·
 Μήτηρ δ' ἢ μάλιστ' ἀπαισκόμην· τάδε εἶπον,
 Τῶσιν γὰρ μέγα πῶμα κυλίνδεται· ἔ γὰρ Ὀδυσσεύς,
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ἂν ἴσεται, ἀλλὰ σὺν ἡδὴ
 165 Ἐργυρὸς ἰὼν, τοῖδ' αἰσὶν ῥόνοι κ' κηρὸς ρυτίδ'·
 Πρηνέσων· πολλοῖσιν δ' κ' ἄλλοισιν κακὸν ἔσθαι,
 Οἱ νημόμεν· Ἰθάκῃ ἐνδύμενοι· ἀλλὰ πολὺ πρὶν

Sciebat, sed hoc quidem non conducibile extogitavit.
 Tandiu enim victum tuum & bona edent,
 Quandiu illa hunc habebit animum quem illi nunc
 In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam sibi 125
 Conciliat, sed tibi desiderium multi victus.
 Nos autem nec ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo alio,
 Priusquam ipsa nubat Græcorum cuiusque voluerit.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Antinoë, nullo modo fas è domo invitam expellere 130
 Quæ me peperit, quæ me nutrit: pater autè meus alicubi terrarum.
 Sive vivit sive mortuus est, dutum tamen me multa lære
 Icario, si ipse ego matrem dimisero.
 Ex patre enim mala patiar, alia autem Deus
 Dabit: postquam mater odiosas imprecata fuerit furias 135
 A domo discedens, invidia etiam mihi ex hominibus
 Erit, sic itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 Vester vero siquidem animus indignatur his,
 Exite mihi domo, aliasque curate dapes,
 Vestra bona comedentes, invicem per domos: 140
 Si vero vobis videtur satius & melius
 Eße, viri unus victum impune perdere,
 Vastate: ego vero Deos invocabo sempiternos,
 Si unquam Jupiter dederit repensâ facta hæc fieri:
 Inulti deinde intra domum periretis. 145

Sic ait Telemachus. Huic aquilas late videns Jupiter:
 Ex alto à vertice montis misit volare.
 Hæ usque quidem volabant cum flatu venti,
 Propinquæ invicem extendentes alas:
 Sed cum jam ad mediam concionem celebrem pervenissent, 150
 Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
 Adspiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
 Laniantes vero unguibus maxillas circumque colla,
 Ad dextram volarunt & per ædes & per urbem ipsorum.
 Admirati sunt autem aves postquam viderunt oculis, 155
 Agitabantque in animo quæ perficienda erant.

His vero etiam interfatus est senex heros Halitherses,
 Mnestorides: hic enim solus cævos vincebat,
 In aribus disjudicandis, & fatalia præloquendo,
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est, & dixit: 160

Audite nunc me Ithacenses quodcumque dixerò:
 Proci autem potissimum prælagiens ista dico,
 Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulysses
 Diu seorsim à suis amicis aberit, sed alicubi jam:
 Prope cum sit, ipsis eadem & fatum molitur 165
 Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
 Qui habitamus Ithacam claram: sed longe antea

- Φερόμενοι· ὥς κεν καταπαύσμεν, ἥδ' ἔχ' αὐτῶν.
 Παυέων· καὶ γάρ σπιν ἄραρ τόδε λαῖόν ἐστιν.
- 170 Οὐ γδ ἀπέμνησ' μαρτυρομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
 Κῆ γδ ἐκείνῳ σφμὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα·
 "Ὡς οἱ ἐμυθέμεν ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον·
 Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σπιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Φῆνε κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ὅππ' πάντας ἱταίρους.
- 175 Ἀγασσεν πάντεσσιν ἱκετοσφ' ἑπαιτῶν·
 Οἰκαδ' ἐλευσίδα· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον κῆδε·
 ὦ γέρον, ἢ δ' ἄγε νῦν μαρτυρεο οἷσι τέκνοισιν,
 Οἰκαδ' ἰὼν, μὴ σκε τι κακὸν πάχωσιν ὀπίσσω·
- 180 Ταῦτα δ' ἰγὼ σίω πολλὸν ἀμείνων μαρτυροῦμαι.
 Ὅριθις δέ τε πολλοὶ ἴσ' αὐγὰς ἡλιόιο
 Φοιτῶσ', ἔδδ' τε πάντες ἱναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἦλθε τῶλ'. ὥς ἔχ' σὺ καταρβίβαι σὺν ἐκείνῳ
 Ἠγείεις· ἐκ ἂν τῶσα θειασσέων ἀγέμευς,
- 185 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωρόμεν ὥδ' ἀπείης.
 Σφ' οἶκος δέσπον ποτιδύμεν· αἶκε πόρροισιν.
 Ἄλλ' ἐκ τοι εἶπον, τόδε ἔχ' τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶκε νεότερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλὰ τε εἰδώς·
 Παρράμην· ἐπίεσιν ἱποτρύνης χαλπαίνων,
- 190 Αὐτῶ μὲν οἱ σφώτορ ἀμειψίστην ἔσται,
 Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔτι θυπτοσφ' εἴηκα τῶνδε,
 Σοὶ ὃ γέρον θωπὴ ἐπιβόουμην ἦν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τῆων ἀχάλλης· χαλκίον δέ τοι ἴσεται ἀλγέ·
 Τηλέμαχ' δ' ἐν πάσῃ ἰγὼν ὑποθήσομαι αὐτός·
- 195 Μπρίξαι ἦν ἐς πατέρες ἀνωγίτω θοπνέσθαι·
 Οἱ ὃ γάμον τυύξουσι, ἔχ' ἀρτυνέσκον ἔσθαι.
 Πῶλλὰ μάλ', ὅσα εἰοικε εἶλκ' ἐπὶ σφαιδὸς ἐπιδαι.
 Οὐ γδ σφείν παύσασθαι οἶομαι νῆας Ἀχαιῶν
 Μνησέ· ἀργαλὴς· ἐπὶ ἔ τινα δεῖδμεν ἔμπης·
- 200 Οὐτ' ἐν Τηλέμαχ' μάλα περ πολύμυθον ἔσθαι·
 Οὐτε θειασσένης ἐμπαζόμεν ἦν σὺ γέρον·
 Μύθισθαι ἀνεκάντων, ἀπὸ χθάνων δ' ἐπὶ μάλλον.
 Χρήματα δ' αὐτε κακῶς κείσεται, ἔδδ' σφωτ' ἴσθαι
 Ἐσθαι, ἔρεα κεν ἢ γι διατρέσθαι Ἀχαιῶς
- 205 Ὅτι γάμον· ἡμῖς δ' αὖ ποτιδύμενοι ἡματα πάντα·
 Εἴηκα τῆς ἀρετῆς ἐρεδαίνεμεν, ἔδδ' μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεν· ὥς ἐπιεικὴς ὀπνιέμεν ἐσθ' ἐκείνῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' πεπνυμένῳ ἀντίον κῆδε·
 Εὐρύμαχ', ἔδδ' ἔχ' ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἄγαντοι,
- 210 Ταῦτα μὲν ἐχ' ὑμῖας ἵτι λίσσομαι, ἔδδ' ἀγορεύω·
 Ἦδ' ἔχ' τὰ γ' ἴσασιν θεοὶ ἔχ' πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοπὴν ἔχ' ἔκασ' ἱταίρους,
 Οἱ κέ μοι ἔσθαι ἔχ' ἔσθαι διαπρῶσθαι κλινέσθαι.

Consideremus qui illos compescamus, aut etiam ipsi
 Quiescant: etenim ipsis statim hoc utilius est.
 Non enim inexpertus vaticinor, sed bene doctus: 170
 Etenim illi aio perfecta esse omnia,
 Quemadmodum illi prædixeram quando ad Ilium conscenderunt
 Græci, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses.
 Dixit mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
 Ignotum omnibus vicissimo demum anno 175
 Domum venturum, hæc scilicet nunc omnia perficiuntur.
 Hunc rursus Eurymachus Polybi filius allocutus est:
 O senex, eia age nunc vaticinare tuis liberis,
 Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in posterum:
 In his autem ego te longe melior sum ad vaticinandum. 180
 Aves sane multæ sub radiis solis
 Volitant, neque omnes fatales: cæterum Ulysses
 Perit procul: ô si & tu periisse cum illo
 Debuißes, non tanta vaticinans diceres,
 Neque Telemachum inatum sic incitares, 185
 Tua in domo domum expectans si quod præbeat:
 Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
 Si juvenem virum, veteraque multaue doctus,
 Decipiens verbis incitaveris ad irascendum,
 Illi quidem ipsi primum perniciosus erit, 190
 Efficere tamen nihil poteris propter hos,
 Tibi vero, ô senex, pœnam infligemus, quam in animo
 Luens moleste feras, gravisque tibi erit dolor.
 Telemacho autem in primis ego suadebo ipso,
 Matrem suam ad patrem jubeat redire, 195
 Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
 Amplam, quantam convenit charam filiam comitari.
 Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
 A procatione molesta: quoniam neminem timemus omnino,
 Neque sane Telemachum tametsi multiloquus sit: 200
 Neque vaticinium curamus quod tu senex
 Loqueris irritum, odiosus autem es magis.
 Bona vero rursus male devorabuntur neque unquam æque multa
 Erunt, sed pauciora semper, donec hæc detinebit Achivos.
 Suis nuptiis: nos vero rursus expectantes diebus omnibus, 205
 Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
 Imus quas conveniebat inire quemque.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Eurymache, nec non alii quotquot proci generosi,
 Ista quidem non vos amplius oro, neque dico: 210
 Jam enim hæc seiunt Dii & omnes Achivi.
 Sed age mihi date navem celerem, & viginti socios,
 Qui mihi hinc atque hinc pertranscant viam.

- Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαδόντων·
 215 Νόστον στυγερὸν πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,
 Ἦν τις μὲν εἴποι βροτῶν, ἢ δασυ ἀέσω
 Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλισα φέρῃ κλέῃ ἀνδρόποισι
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀέσω,
 Ἦτ' ἂν πρυχομένοσ' περ ἴτι τλαῖν ἑαυτὸν·
 220 Εἰ δέ κε τεύχεσσι ἀέσω μῆδ' ἔτ' ἰόντῃ,
 Νόστισας δὲ ἥπντα φίλῃ ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμά τε οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτεῖρα κτερίξω.
 Πολλὰ μάλ' ὅσα ἴσκει· καὶ ἀνέει μνῆρα δώσω.
 Ἦτοι οὖν ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
 225 Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆα ἀμύμονα ἦεν ἱταῖρα.
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν θυοῖν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πυῖθεσσι τε γέσθῃ, καὶ ἐμπέδα πάντα φυλάσσειν.
 Ὅσῃν εὐφροσύνῃ ἀγορήσατο καὶ μετίεπε,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μὲν Ἰθακῆσιοι ὃ, ττι κεν εἴπω.
 230 Μή τις ἴτι σφάρεον, ἀγανὸς καὶ ἥπιός ἐσσι
 Σκηπτέχῃ βασιλεὺς, μῆδ' ἐρσὶν αἵσιμα εἰδὼς,
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἰσὺλα ῥέζοι.
 Ὡς ἔτις μνησκταὶ Ὀδυσῆα Δαίσιον
 Λαῶν εἴσιν ἀτασσε, πατὴρ δ' ὥς ἥπιός ἦεν.
 235 Ἀλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγνοῦρας ἔτι μεγάροιο
 Ἐρδυν ἔργα βίαια, κακορραφίῃσι νόοιο·
 Σπᾶς γὰρ παρθένοι κεφαλὰς, κατίδουσι βεαῖως
 Οἶκον Ὀδυσῆα, καὶ δὲ ἐκ ἴτι φασὶ νύσθαι·
 Νῦν δ' ἄλλω δήμῳ γεμισσόμεαι οἷον ἅπαντες
 240 Ἦδ' ἄνω, ἅταρ ἔτι καθαπτόμενοι ἱππίωνιν,
 Παύρας μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἰόντες.
 Τὸν δ' Εὐπορίδης Λαϊόκερος ἀντίον νύδα,
 Μέντωρ ἀταρτηρὲς, ὀρέας ἔλεε, παῖον εἴπας,
 Ἠμῖας ὀτρύνων καταπαυμένῃ; ἀργαλίον δ'·
 245 Ἀνδράσι καὶ παλαιοῖσι μαχισσάσθαι περὶ δαίτι.
 Εἴπερ γὰρ καὶ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσι αὐτὸς ἐπελθὼν
 Δαιτυμνίας κατὰ δῶμα ἰὼν μνηστῆρας ἀγανὸς
 Ἐξελάσθαι μέγαροιο μνηστήσιν ἐν θυμῷ,
 Οὐκὲν οἱ κεχάροτο γυνή, μάλα περ χατίεσσα,
 250 Ἐλθόντ', ἀλλὰ κεν αὐτῇ αἰκία σφόντον ἰσίστοιο,
 Εἰ παλαιοῖσι μάχοιτο. σὺ δ' ἐκ κατὰ μοῖραν εἴπας·
 Ἀλλ' ἀγε, λαοὶ μὲν σκιδναδ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος,
 Τάττω δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιδέρος,
 Οἱ δὲ οἱ εἰς ἀρχὴς πατρῷοι εἰσὶν ἱταῖροι.
 255 Ἀλλ' (οἶω) καὶ δὴδ' ἀκαδήμῃ, ἀλγελιάων
 Πύσσιται εἰν Ἰθάκῃ, ταλὲς δ' ὁδὸν ἔποτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν· λῦσιν δ' ἀγορὴν αἰφνῆν.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἰσκιδνάντο ἰὰ σφῶς δῶμαδ' ἕκαστος
 Μνηστῆρες δ' ἀνὰ δῶματ' ἴσαν δαίτι Ὀδυσῆα.

Profeiscar enim in Spartam & Pylum arenosam ;
 Reditum percontaturus patris diu absentis , 215
 Si quis mihi dicat mortalium , aut oraculum audiam
 Ex Jove , quod maxime fert gloriam hominibus.
 Si quidem patris vitam & reditum audivero ;
 Sane quantumvis afflictus adhuc sustinebo annum :
 Si vero mortuum audivero neque amplius superstitem , 220
 Reversus continuo meam in patriam terrani
 Tumulum illi faciam , & inferias inferam
 Multas admodum quantas convenit , & viro matrem dabo.

Ille quidem sic loquutus confedit : his autem surrexit
 Mentor , qui Ulyssis inculpati erat socius , 225
 Et illi cum proficisceretur commisit totam familiam ,
 Utque obedirent seni , & firma omnia custodirent.
 Qui illis bene cupiens concionatus est , & dixit :

Audite certe me nunc Ithacenses quodcumque dixerò :
 Nullus amplius benignus , mansuetus & mitis sit 230
 Sceptringer Rex , neque in mente prospera callens ,
 Sed semper gravis sit , & nefaria patret.
 Quandoquidem nullus recordatur Ulyssis divini
 Populorum quibus præsuit , & velut pater mansuetus erat.
 Verum enimvero procos superbos haud invidio 235
 Committere facinora violenta , malis consiliis mentis :
 Sua enim obiectantes capita , comedunt violenter
 Domum Ulyssis , quem non amplius autumant rediturum esse :
 Sed nunc cætero populo succenseo , ut omnes
 Sederis muti , ac non redarguentes verbis , 240
 Pauciores procos compescitis cum sitis plures.

Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur :
 Mentor conviciator , ingenio stolide , ut loquutus es ,
 Nos adhortans desistere ? difficile autem erit
 Cum viris pluribus pugnare de convivio. 245
 Etiam si enim Ulysses Ithacensis ipse adveniens
 Convivantes per domum suam procos eximios
 Expellere è domo cogitaret in animo ,
 Non illius lætaretur uxor , quantumvis valde desiderans
 Ut veniat , sed is hic sævam mortem inveniret , 250
 Si pluribus pugnaret : tu vero non ex officio es loquutus.
 Sed age , populi quidem dispergantur ad opera quivis ,
 Huic autem disponat Mentor viam & Halitherfes ,
 Qui illi à principio paterni sunt amici.
 Sed (puto) & diu sedens , nuncios 255
 Percontabitur in Ithaca , perficietque viam nunquam hanc.

Sic ille loquutus : dimisit concionem celerem.
 Ili quidem dispergebantur ad domum quisque suam :
 Proci autem in domum ibant divini Ulyssis.

- 260 Τηλέμαχ' ὅτ' ἀφάνευθεν ἰὼν ἐπὶ θῆνα θαλάσσης,
Χειρὸς νιφάμην πολλῆς ἀλὸς εὐχέτ' Ἀθήνη,
Κλυδί μ' ὅς χθιζὸς θεὸς ἥλυδες ἡμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἡερσιδία πόντον
Νόστον πεισομόμον πατρὸς δὴν οἰχεμόροιο.
- 265 Ἐρχομαι· τὰ δ' ὅλ' πάντα διατρέψουσιν Ἀχαιοὶ,
Μηστήρες δ' ἡ μάστις, κακῶς ὑπερπορόντες.
Ὡς ἔρατ' εὐχόμεν'. χεῖρόν τε δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡδὴ δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν,
Καί μιν ρωνήσας· ἔπειτα πτερύοντα πρὸς πύδαν.
- 270 Τηλέμαχ', εὖ δ' ὅπιδεν κακὸς ἱστία, εὖ δ' ἀνοήμων
Εἰ δὴ τοι σὺ πατρὸς ἐνίσταται μὲν καὶ ἦ
Οἷ' ἐκείν' ἔην τελευτῶν ἔργον τε ἔπ' τε,
Οὐ τοι ἔτι δ' ἀλὴν ὁδὸς ἵσεται, εὖ δ' ἀτάλεις.
Εἰ δ' ἐκείν' γ' ἱσὶ γόν' καὶ Πηλεοπίης,
- 275 Οὐδ' ὅτ' ἐπὶ ἔπιτα ἱστυα τελευτῶσιν αἰ μνηστῆρας.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμῶς πατρὶ ἀέλονται.
Οἱ πόλιος κακίης· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρίης.
Ἀλλ' ἐπεὶ εὖ δ' ὅπιδεν κακὸς ἱστία, εὖ δ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σι πάγχυν γὰρ μή τις Ὀδυσσεὺς πρὸς ἑλποῖν.
- 280 Ἐλπιέη τοι ἔπιτα τελευτῶσαι πάντες ἔργα.
Τῷ νῦν μνηστῆρον μὲν ἴα βυκλὴν τε νόον τε
Ἀρεσίων, ἐπεὶ ἔτι νηῆες, εὖ δ' ὀϊκαιοί.
Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
Ὅς δὴ σφιν χεῖρόν ἐστιν ἔσθ' ἡματι πάντας ὀλέσθαι.
- 285 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκείτ' ἀρετῇ ἀπίσεται ἢ σὺ μνηστῆρας.
Τοῦ γάρ τοι ἑταῖρος ἔσθ' πατρὸς ἵος εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοῇ στείλῃ, καὶ εἰ ἐφομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δάματ' ἰὼν μνηστῆρον ὁμῆς,
Ὀπλισθὲν τ' ἦα, καὶ ἀλγίστην ἄρσεν ἀπαντα,
- 290 Οἶνον ἐν ἀμφορεύσιν, καὶ ἄλφειτα μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινούσιν· ἔσθ' ὅτ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἰψ' ἰδμενότηρας συλλέξομαι· εἰσὶ δ' νῆες
Πολλὰ ἐν ἀμφοτέρω Ἰθάκῃ νῆαι καὶ παλαιαί.
Τάων μὲν τοι ἔσθ' ἐπὶ ἐφομαι ἥ τις ἀρέσῃ.
- 295 Ὡς ὅτ' Ἀθηναίη κέρν Διὸς. εὖ δ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχ' ἀνέμινεν, ἐπεὶ θεὸς ἔκλυεν αὐδὴν.
Βῆ δ' ἰδμεν πρὸς δάμα, φίλον τετιμῆν ἥτορ.
Εὖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγένορας ἐν μεγάροισιν.
- 300 Ἀφ' ἧς ἀνιμῶν, σιάλεις δ' ὤοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίοχ' ὅτ' ἰδὺς γελᾶσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἐν τ' ἄρα οἱ φῶ χεῖρ, ἔπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
Τηλέμαχ' ὑφαγὼν, μὲν ἄραγε, μή τι τοι ἄλλο
Ἐν σῆδιαι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπ' τε,
305 Ἀλλὰ μάλ' ἰσχυρῶν καὶ σφίγῃ, ὡς τεπέρες περ.

Telemachus autem seorsim profectus est ad littus maris, 260
Manibus lotis è cano mari precabatur Palladem :

Audi me qui heri Deus venisti domum nostram,
Et me in navi iussisti per obscurum pontum
Reditum interrogaturum patris diu absentis,
Ire : nam hæc omnia impediunt Græci , 265
Proci autem potissimum , male superbientes.

Sic ait precatus. Prope autem illum venit Pallas,
Mentori similis facta tum corpore tum etiam voce ,
Et ipsum compellans verbis volatilibus allocuta est :

Telemache, neque in posterum ignavus eris, neque stolidus : 270
Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis ,
Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque ,
Non tibi vanum iter erit , neque irritum :
Si vero non illius esses filius & Penelopes ,
Non sane deinde sperarem te perfecturum esse quæ cogitas. 275
Pauci enim filii similes patri sunt :

Plerique peiores , pauci vero etiam parentibus meliores :
Sed quoniam neque in posterum ignavus eris , neque stolidus ,
Neque te penitus sapientia Ulyssis reliquit.
Spes deinde tibi est te perfecturum esse hæc opera. 280

Ideo nunc procorum sine consiliumque mentemque
Insipientium , quoniam æutiquam prudentes , neque iusti :
Neque ullo pacto sciunt mortem , & fatum nigrum ,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas : 285

Talis enim tibi socius ego paternus sum ,
Qui tibi navem celerem parabo , & simul sequar ipse.
Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni ,
Apparaque viatica , & vasis conde singula .
Vinum in amphoris , & farinam medullam hominum , 290
Utribus in densis : ego autem per populum socios
Statim voluntarios colligam. Sunt autem naves
Multæ in circumflua Ithaca novæ atque veteres :
Harum quidem ego despiciam quæcumque optima est :
Statimque instructam immitteremus lato mari. 295

Sic ait Pallas filia Jovis. Neque amplius diu
Telemachus moratus , postquam Deæ auditit vocem.
Festinabat ire ad domum , suo cruciatus corde :
Invenit autem procos superbos in ædibus
Cappas excoriantes, porcosque saginatos affantes in atrio , 300
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho ,
Inque manu illius hæsit , verbumque dixit , & compellavit :

Telemache altiloque , impotens animi , ne quidquam tibi aliud
In pectore malum sit curæ vel opus vel verbum ,
Sed strenue comede & bibe , ut antea : 305

Ταῦτα δὲ τοι μάλα πάντα τελευτήσων Ἀχαιοί,
 Νῆα κ' ἐξαίτες ἱέτας, ἵνα θάσων ἱκῆαι
 Ἐς Πύλον ἡγαθὴν μετ' ἀγαυῷ πατρὸς ἀκύνῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περιτυμῶν ἀντίον κῆδα,
 910 Ἀντίον, ὅπως ἔστιν ὑπερβίοισι μεθ' ὕμιν
 Δαίνυσθαι τ' αἰέοντα, κ' εὐεργινιάδαι ἔκλον.

Ἡ ἔχ' ἄλις ὥς τοπάρουθεν ἐκίρτε πολλὰ κ' ἰαλὰ
 Κτήματ' ὅμα μνηστῆρες, ἧγ' οἱ δ' ἔτι νῆπιον ἦα,
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί, κ' ἄλλων μῦθον ἀκούω

315 Πυνθανομαι, κ' δὴ μοι αἰέταται ἔνδοθι θυμός,
 Πειρήσω ὥς κ' ὕμιν κακὰς ἐπὶ κῆρας ἦλα,
 Ἡὲ Πύλον δ' ἔλθω, ἢ αὐτῇ τῷ δ' ἐνὶ δήμῳ.

Εἴρω μὲν, ὥδ' ἄλιν ὁδὸς ἔσσεται ἦν ἀγορεύω
 Ἐμπορῶ. ἢ γὰρ νῆος ἐπιβόλῳ ὥδ' ἱετῶν

320 Γίνομαι, ὥς νῦν περ ὕμιν εἴστατο κέρδιον (1).
 Ἡ ρά, κ' ἐκ χεῖρος χεῖρα σπᾶσεν Ἀντιγόοιο
 Ρῖα. μνηστῆρες δ' ὅμοιον κατὰ δαῖτα πίνοντο,
 Οἱ δ' ἐπελάθοντο κ' ἐκέρτομον ἐπέαον.

Ὡδὲ δὲ τις εἰπέσκα νέων ὑπερηγορόντων,

325 Ἡ μάλα Τηλέμαχος ρόνον ἡμῖν μεμνηείξῃ.
 Ἥτινας ἐκ Πύλου ἀξί' ἀμύντορας ἡμαρτόεντῳ,
 Ἡ ὅγε κ' Σπάρτην· ἔπει νῦν περ ἵσταται αἰνῶς.

Ἡ κ' εἰς Ἐρύθρην ἰδέλῃ πύμαον ἀρμεναι

Ἐλθεῖν, ὅρ' ἔνθεν θυμοεδόρα φάρμακ' ἐνέικη,

330 Ἐν δ' ἑλάνη κρητῆρε, κ' ἡμέας πάντας ὀρέαυη.

Ἄλ' οἱ αὖτ' εἰπέσκα νέων ὑπερηγορόντων,

Τίς δ' οἷδ' εἰ κε κ' αὐτὸς ἰὼν κοίλῃς ἐπὶ νῆος,

Τηλε φίλων ἀπὸλνται, ἀλάωδῳ ὥσπερ Ὀδυσσεύς;

Οὕτω κεν κ' μᾶλλον ὀρέλλειεν πόνον ἄρμυ.

335 Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὐτο

Τῶτε μνῆρε δαῖμα ἔχειν, ἠδ' ὅς τις ὀπυρίη.

Ὡς φάτ'. ὁ δ' ὑφόρρον θάλαμον κατεβήσατο πατέρῃς

Εὐρύν, ὅθι νηὶς χρυσὸς κ' χαλκὸς ἔκειτο,

Ἐδῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.

340 Ἐν δ' αἰδοῖ οἶνοιο παλαῖν ἡδυπότοιο

Ἐσάσαν, ἀκρητον θῆον ποτὶν ἑντὸς ἔχοντες,

Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρρηγότες, εἴποτ' Ὀδυσσεύς

Οἰκαδὲ νοστήσει, κ' ἀλγέα πολλὰ μογίσας.

Κλησάμ' οἱ ἔπυσαν σανίδες σκυινῶς ἀστυνίαι,

345 Δικλίδες· ἐν δ' ἡνὴ ταμίη νύκτας τε κ' ἡμᾶρ

Ἔσκειν ἢ πᾶντ' ἐρύλασε νόος πολυδριήσιν,

Εὐρύκλει, Ὡς δ' οὖν θυγάτηρ Πισσηρείδαο·

Την τότε Τηλέμαχος προσέειπε θάλαμον δὲ καλίστας,

Μαί, ἔγε δὴ μοι οἶνον ἐν ἀμειβερέουσιν ἄρυσον

350 Ἥδυν, ὅτις μετὰ τ' λαεστότατ' ὄν σὺ εὐλάσσεις,

Καίτοι ἐομένη τὸν κάμμορον, εἰποδὴν ἔλθει

Ista enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.

Huic autem rursus Telemachus prudens respondit:

Antinoë, nullo modo decet cum vobis superbis

310

Convivari invitum, & lætari quietum.

An non satis quod antea dilapidastis multas & eximias

Possessiones meas proci? ego autem adhuc infans eram?

Sed nunc ubi grandior sum, & aliorum orationem audio

Suscitans, jamque mihi augefcit intus ira,

315

Tentabo ut vobis malam mortem inferam,

Sive ad Pylum profectus, sive hic in hoc populo.

Ibo quidem, neque vana via erit quam dico

(remiges,

Navem alienam conscendens: neque enim navem possideo neque

Quod quidem, uti vobis videtur, melius est.

320

Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi

Facile. Proci autem per domum convivium apparabant,

Qui cavillabantur & incessabant verbis,

Tum vero aliquis dicebat juvenum superbientium:

Næ sane Telemachus eadem nobis meditatur:

325

Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenosa,

Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer.

Aut & in Ephyram vult fertilem terram

Proficisci, ut inde mortifera venena afferat,

Injiciatque in craterem, & nos omnes perdat.

330

Alius rursus dicebat juvenum insolentium:

Quis scit an etiam ipse profectus cava in nave,

Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulysses?

Sic & magis augere posset nobis laborem.

Bona enim omnia divideremus, domum vero

335

Illius matri daremus ut habeat, aut ille cui nuber.

Sic dicebant. Ille vero excelsum thalamum intrabat parentis

Amplum, ubi cumulatam aurum & æs jacebat,

Vestisque in cistis, abundeque odoriferum oleum.

Intus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti

340

Stabant, merum divinum potum continentia,

Ordine ad murum aptata, si quando Ulysses

In patriam reverteretur, & quidem dolores multos passus.

Claustisque munitæ inerant januæ & ingeniose aptatæ,

Bifores: intus autem mulier custos noctesque diesque

345

Erat, quæ omnia asservabat mentis solertia,

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ

Hanc tunc Telemachus allocutus est in thalamum vocatam:

Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri

Snive, quod dulcissimum sit omnium quæ tu asservas,

35

Illum expectans infeliciissimum, si quando veniat

Odyssæa.

D

- Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πάσασιν ἄρσον ἅπαντας.
 Ἐν δέ μοι ἄλκινα χεῖριν εὐρύρραϊσι δοροῖσι.
- 355 Εἴκοσι δ' ἔσω μέγρε μνηστράτε ἀλείψα ακτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἷν ἰδοῖ· τὰ δ' ἄθερά πάντα τετύχθω.
 Ἐσπείρω γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὀππότε κεν δὴ
 Μήτηρ εἰς ὑπερὶ ἀναβῇ, κοίτῃ τε μέδεται.
 Εἰμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ Πύλον ἡμαθόοντα,
- 360 Νόστον πευσέμεν πατρὸς εἰλε ἦν περ ἀέσω.
 "Ὡς φάτο· κώκυθεν ἦ εἰλε τροφὸς Εὐρύκλεια.
 Καὶ ῥ' ὀλοφρομένη ἔπια πατρώοντα προσνύδα,
 Τίπτε δέ τοι, εἰλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τέτο νόημα
 Ἐπλετο; καὶ δ' ἰθάλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαίαν,
- 365 Μένω ἰὼν ἀγαπντός; ὁ δ' ὤλετο πηλὶδι πάτρης
 Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἀλλογνώτω ἐνὶ δήμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράζοντα ὀπίσσω,
 "Ὡς καὶ δόλῳ φθίης, τὰ δ' αὖτοὶ πάντα δάσανται.
 Ἀλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμεν· ἔδ' εἰ σε χρεὶν
- 370 Πόντον ἔω' ἀτμήγειον κακὰ πάχυν, ἐδ' ἀλλάτθαι.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπυμένον ἀντίον νύδα,
 Θάρσ' ἐμαί· ἔπει ἔτι ἀνευ θεῶν ἦδε γε βυλῇ.
 Ἀλλ' ὅμοσον μὴ μνηστῆρας δόλῳ μνηστῆσαι,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἀν' ἐνδικάτῃ τε δυωδικάτῃ τε γένηται,
- 375 Ἡ' αὐτὴν ποδίσσαι, καὶ ἀφωμυμένον ἀκῆσαι.
 "Ὡς ἀν' ἔρη. γρηῖς ἦ θεῶν μέγα ὄρκον ἀπώμυ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅμοσον τε τελευταῖον τε τ' ὄρκον,
 Αὐτίκ' ἔπειτ' αἰ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσιν,
- 380 Ἐν δέ οἱ ἄλκινα χεῖριν εὐρύρραϊσι δοροῖσιν.
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρων ὀμίλῃ.
 Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεῶν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τηλέμαχος δ' εἰκυῖα κατὰ πόλιν ἔχετο πάντα,
 Καὶ ῥα ἐκάστω φασὶ παρισταμένη εἶπε μῦθον,
- 385 Ἐσπερίης δ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέμεναι ἀναγῆ.
 Ἡδ' αὐτὴ Φερσίοιο Νηήμορα φαίδιμον υἱόν.
 Ἦτις νῆα θοὴν· ὁ δέ οἱ πρόσθερον ὑπέδικο.
 Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιάωντό τε πάσαι ἀγυιαί.
 Καὶ τότε νῆα θοὴν ἄλαδ' εἵρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
- 390 Ὅπλ' ἐτίθη' ἅτ' ἐν νῆσι εὐσταλῶσι φορέσιν.
 Σῆπ' δ' ἔω' ἔχατ' ἑκάτ' ἐμὴν· σπείρ δ' ἰσχυροὶ ἵταϊοι
 Ἀδελφοὶ ἡγέμεντο· θεῶν δ' αἰτρυνεὶ ἔκασον.
 Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεῶν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Βῆ δ' ἑμὴν παρὰ δώματ' Ὀδυσσεὺς Διόιο.
- 395 Ἐνθα μνηστῆρας ἐπὶ γλυκύν ὕπνῳ ἔχουσιν,
 Πλάζε' ἦ σπίνοντας· χερσὶν δ' ἐκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δ' εὐδὸν ὄρνυτο κατὰ πόλιν· ἐδ' ἄρ' ἐπὶ δὴν

Generosus Ulysses, mortem & fatum elapsus.
 Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.
 Infunde sis etiam farinam mihi bene confutis utribus :
 Viginti autem mensuras impleant laboratæ Cereris dona. 315
 Ipsa vero sola scias : hæcque congregata omnia sint.
 Sub noctem enim ego accipiam, quando jam
 Mater ad superiora domus conscenderit, lectique curam habebit.
 Ibo enim in Spartam & Pylum arenosam,
 Reditum percontaturus patris chari sicubi audiero. 360
 Sic dixit. At exclamavit nutrix dilecta Euryclea,
 Et cum magno ejulatu verbis volatilibus allocuta est :
 Cur vero tibi, chare fili, in mente hæc sententia
 Est? quoniam vis ire multam per terram,
 Solus cum sis & unicus? periit autem longe à patria terra 365
 Generosus Ulysses, ignoto in populo :
 Illique tibi statim profecto mala machinabuntur posthac,
 Ut dolo pereas, hæc vero ipsi omnia dividant :
 Sed mane hic apud tuos sedens : neque te oportet
 Per portum indomitum mala pati, neque errare. 370
 Huic Telemachus prudens respondit :
 Confide nutrix, quoniam neutiquam absque Deo hoc consilium :
 Sed jura matri charæ hæc non discuram,
 Priusquam undecimaque duodecimaque dies aderit,
 Aut priusquam ipsa me desiderabit, & discessisse audiet 375
 Ne flens pulchrum corpus deformet.
 Sic dixit. At anus Deorum magnam jusjurandum dedit.
 Cæterum postquam juravit perfecitque jusjurandum,
 Statim postea illi vinum in amphoras hausit,
 Farinamque illi infudit bene confutis in utribus. 380
 Telemachus autem domum ingressus prociis conveniebat.
 Tum rursus alia excogitavit Dea cæssa Minerva,
 Telemachum simulans per urbem obibat ubique,
 Et singulis viris adstans dicebat sermonem,
 Vesperique ad navem celerem congregari jubebat. 385
 Ipsa rursus Phronii prudentem fortem filium
 Poscebat navem celerem, qui ei benevolus promissit.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
 Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsa
 Arma posuit quæ naves bene tabulatæ ferunt. 390
 Statuitque in extremum portum : circum autem eximii socii
 Frequentes congregabantur : Dea enim hortabatur quemque.
 Tunc rursus alia cogitavit Dea cæssa Minerva,
 Festinavit ire domum Ulyssis divini :
 Hic procis dulcem somnum infudit, 395
 Decepitque bibentes : è manibusque excussit pocula.
 Hi vero dormitum festinabant per urbem : neque amplius diu

- Εἶατ', ἐπὶ σφισιν ὕπνῳ ἐπὶ βλεφάροισιν ἴσπιν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον προτέρη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 Ἐκπρόκαλιστα μὲν μέγαρον εὐναισταύτων,
 Μέντορεῖ ἰδομένη ἥδ' ὧ δέμας ἠδὲ κ' αὐδήν.
 Τηλέμαχ', ἦδ' ἂν μὲν τοὶ εὐκνημίδες ἱταίεσι
 Εἶατ' ἐπιρροῖαι, τὴν σὴν ποτιδῆγ' ὁρμήν,
 Ἄλλ' ἰοῦν, μὴ δνδὰ διατρέβωμεν ὁδοῖο.
 405 Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγαστο παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θυῖν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Εὖθρον ἔπ' ἐπὶ δινὶ καρκαμίζοντας ἱταίρους·
 Τοιοὺν ἦ κ' μετίσθ' ἱερὸν ἱς Τηλεμάχῳ,
 410 Διῦτε φίλοι, ἥα φερόμεθα· πάντα γὰρ ἦδ' ἤδη
 Ἀδρ' ἐνὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἑμὴ ἔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλα δμοαί· μία δ' οἶν μῦθον ἄκουσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἤγαστο· τοὶ δ' ἅμ' ἔπ' οὔτε.
 Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, εὐσέλιμω ἐπὶ νῆι
 415 Κάθησαν ὡς ἐκέλευσιν, Ὀδυσσῆα φίλῳ υἱῷ.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ' ἦνός κ' αἶν', ἔρχε δ' Ἀθήνη.
 Νῆϊ δ' ἐνὶ πυρμνῇ κατ' ἀρ' ἔζετο· αἶχ' δ' ἀρ' αὐτῆς
 Ἔζετο Τηλέμαχ'· τοὶ δ' ἐπυρμήτι ἔλυσαν.
 Ἄν δ' ἦ αὐτοὶ βάτες, ἐπὶ κλισίῃ κάθιζον.
 420 Τῷσι δ' ἱκῆρον ἔρον' ἢ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀκροῖ Ζήφυρον, κηλάδοντ' ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 Τηλέμαχ' δ' ἱταίροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
 Ὅπλων ἀπτιδάμ· τοὶ δ' ὀτρύνοντ' ἄκουσιν,
 Ἰδόν ἢ πλάστιγγιν κοίλας ἔνταδι μεσόδου.
 425 Στήσαν αἰερχυτὶς· κατὰ δ' ἐπρωτόνοισιν ἴδυσαν,
 Ἐλκον δ' ἰσὶα λωκὰ εὐσφρηπτοῖσι βοῦσιν.
 Ἐπρησεν δ' ἀνέμῳ μέσσην ἰσίων· ἀμφὶ δ' κύμα
 Στήνῃ πορρύρον μετὰ λ' ἴαχε πρὸς ἰάσης.
 Ἦδ' ἔειπεν κατὰ κύμα διαπρήσσεσθαι κέλευθον.
 430 Δυσάρμοι δ' ἄρα ὅπλα θάψαν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντα κρητῆρας ἐπιστρίβας οἶνοιο.
 Λαῖδον δ' ἀθανάτοισι θυῖσι αἰεγιγύθησιν·
 Ἐκ πάντων δ' ἡ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κέρη,
 Παννυχίην μὲν ῥ' ἢ γὰρ καὶ ἠὲ πείρε κέλευθον.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΙ'ΑΣ Γ. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΤ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Τηλέμαχον ἰδόντα σὺν Ἀθηνᾷ ξενίξ' Νέστορ, καὶ δι-
 γίται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν ἐκ
 Τροίας ἀπύπλιν. αὐτοῖς δ' ἡ τὰ πρὸς τὸς μνηστῆρας, καὶ
 γινώσκας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπύπλιν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτάλλει.

Sedebant, postquam ipsis somnus palpebris incidit.

Cæterum Telemachum allocuta est cæsia Minerva,

Evocans ex ædibus bene habitatis;

400

Mentori similis facta tum corpore tum voce:

Telemache, jam tibi quidem fortes socii

Sedent remiges, tuum expectantes adventum,

Sed eamus, ne diutius differamus iter.

Sic locuta præcessit Pallas Minerva

405

Subito: ille autem continuo ad vestigia ivit Deæ.

Cæterum postquam ad navem pervenerunt atque mare,

Invenerunt continuo in littore comantes socios:

His vero interfatus est potens Telemachus:

Adeste amici, viatica teramus: omnia enim jam

410

Congregata sunt in ædibus, mater vero neutiquam scit,

Neque aliæ ancillæ: unica sola orationem audivit.

Sic vero locutus præcessit, illique simul sequebantur,

Ipsi vero simul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi

Deposuerunt ut præcepit Ulysses charus filius.

415

Telemachus vero navem conscendit, prævit autem Minerva.

Navisque in puppe confedit: prope autem eam

Sedebat Telemachus, ipsi vero rudentes solverunt.

Etiâ ipsi ascendentes, per transtrâ sederunt:

His vero secundum ventum misit cæsia Minerva,

420

Oportunissimum Zephyrum, æstuosum & nigrum per mare.

Telemachus autem socios hortatus jussit

Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,

Malum autem abiigenum cavam intra basem

Statuerunt attollentes: rudentibusque colligarunt,

425

Traxeruntque vela alba tortilibus loris.

Inflavit autem ventus medium velum: circumque fluctus

Carinam purpureus fremebat nave eunte:

Quæ currebat per fluctus conficiens iter.

Ligantes autem arma celerem per navem nigram,

430

Statuerunt crateras plenos vini.

Libabantque Diis immortalibus sempiternis:

Ex omnibus autem potissimum Jovis glaucæ oculos filie,

Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ARGUMENTUM LIBRI III. ODYSSEÆ

HOMERI.

Telemachum venientem cum Pallade hospitio excipit Nestor, & enarrat illi quæ acciderint Græcis, & ex Troja navigationem: utque audivit illa de prociis, & cognovit Palladem discedentem, sacrificium illi facit. Sed Telemachus

καθὼν ὃ ὁ Τηλέμαχος ἄρμα σὺν Πηϊσιερχάτῳ Νέστορ^Θ υἱί,
εἰς Σπάρτην ἀπαίρει, νικτὸς ὃ ἐπιγεγεμένους ξενίζοντα, παρὰ
Διοκλῆϊ ἐν Φερσίς.

Γάμμι, ὑπὸ Νέστορ δέκτο, στυῶντο δ', ὅς υἱ· διὰ δ' ἔπη.

- Η** Εὐκ^Θ δ' ἀνόμοι, λιπὼν περικαλλία λίμνη,
Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἢ ἀθανάτοισι φαίην,
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρχειν.
Οἱ δ' Πύλον, Νηλεὺς^Θ εὐκτιμόμων στυλίδεσσιν,
Ἰξόν^Θ τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσῃς ἰσὰ ῥέζον
ταύρους παρμύλλαντας Ἐγούσιχθεν κυανοχαίτη.
Ἐννέα δ' ἰδραὶ ἔσαν, πεινυκίοισι δ' ἐν ἑκάστῃ
ἔϊατο, καὶ παρῶντο ἑκάστοδιν ἐννέα ταύρους.
Ἐνθ' οἱ σφαλᾶρχιν ἐπάσαντο, θιῶ δ' ἐπὶ μηρία καῖον,
10 Οἱ δ' ἰδὺς κατάρηντο, ἰδ' ἰσία νηὸς εἴσης
στεῖλαν αἰεσάντες, τῇ δ' ὤμισαν· ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος^Θ νηὸς βαῖν· ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν περσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τηλέμαχ', καὶ μὲν σε χρὴ ἐτ' αἰδῆς ἐδ' ἡκαῖόν·
15 Τόγκα γὰρ καὶ πόντον ἐσέπλυνε ὄρεα πυθναί
Πατέρες, ἔπε κῦθε γαῖα, καὶ ὅττινα πόντον ἐσέπινε.
Ἄλλ' ἄγε γυν' ἰδὺς κτε Νέστορ^Θ ἵπποδάμοιο.
Εἶδεν δ' ἦν τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκλυθε.
Λίσσασθαι δέ μιν αὐτὸν ὅπως νημερτέα εἴπη.
20 Ψυδδ^Θ δ' ἔκ ἐρέφ'· μάλα γὰρ πεπνυμέν^Θ ἐσί.
Τῇ δ' αὖ Τηλέμαχος^Θ πεπνυμέν^Θ ἀντίον ἦδα,
Μίντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' ἀποσπύξομαι αὐτίν;
Οὐδέ τι ποῦ μύθοισι πεπνυμένα περικεύουσιν·
Λιδῶς δ' αὖ τίον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέσθαι.
25 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', ἀλλὰ μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νηύσεις,
Ἄλλα δ' καὶ δαίμων ὑποδύσεται· καὶ γὰρ οἶω.
Οὐ σὲ θίων αἰετὶ γενέσθαι τε τεκέρην τε.
Ὅς ἄρα εὐνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη.
30 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπητα μετ' ἵχνα βαῖνε θεῶ.
Ἰξὸν δ' εἰς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυαί τε καὶ ἰδρας·
Ἐνθ' ἄρα Νέστορ ἦτο σὺν υἱάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
δαῖτ' ἐντυγμόνους, κρία ἄπτων, ἀλλὰ δ' ἔπυρον.
Οἱ δ' οἷς ἐν ξείνους ἴδον, ἀδελφοὶ ἦλθον ἅπαντες,
35 Χερσὶν τ' ἰσπαζόντο, καὶ ἰδρυμάσθαι ἀνῶν.
Πρῶτ^Θ Νεστορίδης Πηϊσιερχάτ^Θ ἐλγύθεν ἑλθὼν
Ἀμφοτέρων ἑλὲ χεῖρας, καὶ ἰδρυαὶν παρὰ δαίτι.
Κομῶν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ φαρμάδοις ἀλήσσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θεραυμῆδι καὶ πατρίε φ.
40 Δῶκε δ' ἄρα σφαλᾶρχιν μύθεας, ἐν δ' ὅππῃ φημι

Accepto curru cum Pisistrato Nestoris F. Spartam discedit.
Nocte superveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

F. Nestor hospitem excepit, abiitque iste cum ejus filio,
& Dea volavit.

SOL autem ortus est linquens pulchrum lacum,
In cælo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus super almam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene ædificatum oppidum,
Pervenirent: ipsi vero in littore maris sacra faciebant,
Taurus nigerrimos Neptuno cæruleo cæsariem.
Novem autem confessus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & præbebant cuique novem boves.
Hic illi viscera fumebant, Deo autem femora incendebant,
Ipsi vero recta appellebant, atque vela navis æquabilis
Contrahebant tolentes, eamque in portum ducebant: & ipsi egre-
Egredebatur & Telemachus, sed præibat Minerva. (diebantur,
Illum prior allocuta est Dea cæsia Minerva:

Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigasti ut audires
De patre, ubi eum occulter terra, & quoniam fato obierit.
Sed age nunc recta vade ad Nestorem equorum domitorem:
Videamus an aliquod consilium in præcordiis absconditum habeat
Ora autem ipsum ut vera dicat.

Sed falsum non dicet, perquam enim prudens est.

Huic Telemachus prudens respondit:
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto salutabo ipsum?
Neque adhuc sermonibus exercitus sum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum seniore interrogare.

Hunc autem rursus allocuta est Dea cæsia Minerva:
Telemache, quædam ipse in mente tua dispicies,
Quædam vero & Deus suggeret: non enim puto
Te Diis invitis natum esse nutritumve.

Sic loquuta prævit Pallas Minerva:
Celeriter, ille vero continuo vestigia secutus est Dea:
Veneruntque in Pylorum virorum congregationem & confessum.
Hic Nestor sedebat cum filiis: circumque socii
Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.
Qui ut igitur hospites viderunt, conglobati venerunt omnes,
Manibusque amplectebantur, & considere jubebant.
Primus Nestorides Pisistratus prope accedens
Utrorumqueprehendit manum, & collocavit ad epulas
Pellibus in mollibus, in arenis marinis,
Juxtaque fratrem Thrasymedem & patrem suum.
Præbuit autem viscerum partes, infundebatque vinum.

- Χρυσὸν ἐν δίσκῳ· διδισκόμεθ' ὃ προσήδω
 Παλλὰσ' Ἀθηναίην κέρην Διὸς αἰγίοχοιο,
 Εὖχεο νῦν ὃ ξείνι Περσιδάωνι ἀνακτι·
 Τὴ γὰρ καὶ δαίτης ἠγθήσασθε δεῦρε μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἔπην σάεισθε τε καὶ εὐξέσθ' ἢ θέμις ἐστίν,
 Δὸς καὶ τέττο' ἔπυτα δίπας μελιπλότῳ οἴνῳ
 Σπύτα· ἐπεὶ καὶ τέττον' οἶομαι ἀδατάτοισιν
 Εὐχέσθαι· πάντες ὃ θεῶν χατίρ' ἀνδρῶπων.
 Ἀλλὰ νεώτερός ἐσθ', ὀμφικίη δ' ἔμοι αὐτῷ.
 50 Τόνεκά τοι προτέρῃ δῶκε χρύσειν αἰλισιν.
 Ὡς ἔπειν, ἐν χερσὶ τίθῃ δίπας κείτῳ οἴνῳ,
 Χαίρει δ' Ἀθηναίῳ σπινυμένῳ ἀνδρὶ δίκαιῳ,
 Οὐνικά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειν αἰλισιν·
 Αὐτίκα δ' ὥχετο πολλὰ Περσιδάωνι ἀνακτι,
 55 Κλυθεὶ Περσίδαον γαίῳχε, μηδὲ μεγένης
 Ἡμῖν εὐχόμενοις τελευτήσαι τάδε ἔργα.
 Νέσθε μιν προτίσσε καὶ υἱάσι κῦδ' ὅπαζε,
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδε χαρίεσσαν ἀμοιβήν,
 Σύμπασιν Πολίοισιν, ἀγακλειτῆς ἐκατόμβης.
 60 Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρῆξαντα νέεσθαι
 Οὐνεκα δεῦρ' ἰκμενῖα θεῶν σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἤρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεύτα,
 Δῶκε ὃ Τηλεμάχῳ καλὸν δίπας ἀμφικύπελλον.
 Ὡς δ' αὐτὰς ἤρᾶτο Ὀδυσσῆ' εἰλ' υἱόρ,
 65 Οἱ δ' ἔτι ὤπτησαν κρήϊά τε καὶ ἐρύσαντο,
 Μοῖρα δ' ἀσπάρμοι, δαίνυντ' ἰκμενῖα δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἰδητύῳ ἔξ ἔσθ' ἔην ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε γερήνῳ ἱππότη Νέστωρ,
 Νῦν δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἱεῖσθαι
 70 Ξεῖνες οὔτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἰδωδῆς.
 Ὡς ξείνοι, τίνας ἐστί; πόθεν πολὺν ὕπερ κέλευθα;
 Ἦ τί κατὰ πρῆξιν, ἢ μαφιδίως ἀλάλδοι;
 Οἶά τε λῆστῆρες ἴστωρ ἄλλα; τοί γ' ἀλώονται
 Ψυχὰς παρθένων, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
 75 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμένῳ ἀντίον ἦνδα,
 Θαρσύνας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσ' Ἀθήνη
 Θῆχ', ἥα μιν σιβεῖ πατερὸς ἀποικομήνοιο ἔσθιοτο,
 Ἦ δ' ἥα μιν κλέει ἰδὸν ἐν ἀνδρῶποισιν ἔχουσιν.
 Ὡς Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μέγα κῦδ' Ἀχαιῶν,
 80 Εἴρω ἐπτόθεν ἱμῖν· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
 Ἡμῖς ἐξ Ἰθάκης ἱσπότης εἰληκεδμήν,
 Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίῳ, καὶ δήμῳ, ἦν ἀγορεύσω.
 Πατέρων ἐμῶν κλέει ἱερῷ μετέρχομαι ἥνπερ ἀκῆσθαι,
 Διὸς Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὃν ποτὶ φασιν
 85 Σὺν σοὶ μαρτάρημον Τρῶων πόλιν ἐξαπατάει.
 Ἄλλως μιν γὰρ πάντας ὅσοι Τρῶων πολέμιζον,

Aureo in poculo : reverenter atrem alloquutus est
Palladem Minervam filiam Jovis à capra nutriti :

Preeare nunc , ô hospes , Neptunum Regem :
Ejus enim in epulas incidistis huc profecti.
Cæterum postquam libaveris & precatus fueris ut fas est , 45
Da & huic statim poculum dulcis vini
Ut libet : quoniam etiam hunc puto immortales
Invocare , omnes enim Diis indigent homines.
Sed junior est , ætas eadem ei mecum :
Propterea tibi priori dabo aureum poculum. 50

Sic locutus , in manibus ponit poculum dulcis vini ,
Delectata est autem Minerva prudenti viro & justo ,
Eo quod ipsi priori præbuisset aureum poculum :
Statimque precata est multa Neptunum Regem ,

Audi Neptune terram continens , neve dedignesis 55
Nobis precantibus perficere hæc opera.
Nestori quidem primo & filijs gloriam præbo ,
Deinde alijs da dignam gratiam ,
Omnibus Pyliis , ob inclytam Hecatombam.
Da insuper Telemachum & me re confecta redire 60
Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.

Sic deinde precabatur , & ipsamet omnia perficiebat ,
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Iridemque supplicavit Ulyssis charus filius.
Hi postquam assarunt carnes superiores & detraxerunt , 65
In partes dividentes , celebrabant splendidum convivium.
At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
His sermones occcepit senex eques Nestor ,
Nunc certe satius est inquirere & interrogare
Hospites quinam sint , postquam saturati sunt cibo. 70

O hospites , quinam estis ? unde navigatis humidus vias ?
An ob aliquod negotium , aut temere erratis
Tanquam prædones per mare ? qui errant
Animas exponentes , malum alienis ferentes.

Huic Telemachus prudens respondit 75
Confidens. Ipsa ~~non~~ intra præcordia confidentiam Minerva
Posuit , ut ipsum de patre absente interrogaret :
Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.

O Nestor Nelide , ingens gloria Achivorum ,
Interrogas unde sumus : ego vero tibi narrabo : 80
Nos ex Ithaca sylvoſa venimus ,
Negotium autem hoc privatum est , non publicum , quod dicam.
Patris mei gloriam magnam inquiero sicuti audiero ,
Nobilis Ulyssis ,cujus mens invicta ferendis malis ,quem pridè aiunt
Una tecum pugnantem Trojanorum urbem evertisse. 85
Alios quidem omnes quotquot cum Trojanjs pugnarunt ,

- Πευδόμεθ' ἤχι ἱκασθ' ἀπώλετο λυγρὰ δάειρά·
 Κεῖνε δ' αὖ καὶ δάειρον ἀπυθία δῖνε Κροτίαν.
 Οὐ γάρ τις δύναται σάρα ἐπέμῳ ὀππὸς δάειρον,
 90 Εἴθ' οὐκ ἐπ' ἠτέρω δάμῳ ἀνδράσι δυσμύηται,
 Εἴτε καὶ ἐν σελάγῃ μινὰ κύμασιν Ἀμριτρέτης.
 Τέτιχα νῦν τὰ σά γέναθ' ἱκάτομαι, αἶκε δάειρα
 Κεῖνε λυγρὸν δάειρον ἐπισπῆν, εἶπε ὅσπασας
 Ὀφθαλμοῖσι τοῖσιν, ἢ ἄλλῃ μῦθον ἀκέσας
 95 Πλαζομένη. πῶρε γάρ μιν οἷζυρὸν τέκε μήτηρ.
 Μῆδε τι μ' αἰδόμεθ' μιλιάστο, μηδ' ἐλεείρῃ,
 Ἀλλ' εὖ μοι κατάλιξον ὅπως ἥντησας ἰσπαῖς.
 Λίσσεται, εἰποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἰαλὸς Ὀδυσσεύς.
 Ἡ' ἐπ' ἢ τί τι ἔργον ὕσπας ἐξέτελεας
 100 Δῆμω ἐν Τρώων, ἔδι πάσῃσι πῆματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῆσας, καὶ μοι τημερτές ἐπισπῆ.
 Τὸν δ' ἡμίσεν ἔπιτα γερῆσθ' ἰππότη Νέστωρ,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἐμνησας οἷζυρ' ἦν ἐν ἐκείῳ
 Δῆμω ἀνέτλημ' μιν' ἀχαιοὶ δῖες Ἀχαιῶν,
 105 Ἡ' μὲν ὅσα ξὺν θυσὶν ἐπ' ἠερυδία πόντον
 Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ' ὅπῃ ἀρῆεν Ἀχιλλεύς,
 Ἠδ' ὅσα καὶ περὶ αὔρ' ἰμῶν Πριάμοιο ἀνακτ'·
 Μαίνεται, ἔνθα δ' ἔπιτα κατέκτανεν ὄνοι ἄεσι.
 Ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρῖν', ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 110 Ἐνθα δ' ἦ Πατρὸς κλέος θεῶν κῆσαρ ἀτάλαντ',
 Ἐνθα δ' ἐμὸς φίλ' υἱὸς αἶμα κεραιῶν καὶ ἀμύμον,
 Ἀντίλοχ', περὶ μὲν θῖον ταχύς, ἠδ' μαχητής.
 Αἶμα το πῶλ' ἐπὶ τοῖς πάσδομ' κακὰ τίς κεν ἐκῆα.
 Πᾶντα γὰρ μυθήσαιο κατὰ θνητῶν ἀνδράσων;
 115 Οἷ δ' εἰ πονηράτεις γὰ καὶ ἐξάστες παρρημίαν
 Ἐξέρχῃς ὅσα κῆρι σάδον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί.
 Πρὶν κεν ἀνῆδεις σὴν πατρίδα γαίαν ἴκοιο.
 Εἰνέστες γὰρ σφιν κακὰ ῥάπτομ' ἀμείβοντες
 Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτίλειπε Κροτίαν.
 120 Ἐνθ' ὅστις ποτε μῆτιν ὁμοιωθήναι ἀντήν
 Ἠδελ', ἐπεὶ μάλα περὶν ἐνέκα δῖοι Ὀδυσσεύς
 Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τίος· εἰ ἐτέον γὰρ
 Κεῖνε ἐκγοτὸς ἴασι· σίβας μ' ἔχ' εἰσορῶντα.
 Ἦτοι γδ' μῦθοί γε εἰσάτες, εἰδὲ κε φαίης
 125 Ἀνδρα νεώτερον ὅδε ἐκικότα μυθήσασθαι.
 Ἐνθ' ἦτοι εἶπας μὲν ἐγὼ καὶ δῖοι Ὀδυσσεύς
 Οὐτέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δ' ἔχ' ἐδάξομ' ἔτ' ἐν βελῇ,
 Ἀλλ' ἴνα θυμὸν ἔχοντε, νῆα καὶ ἰππερὶ βελῇ
 Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὅχ' ἄερεα γέννηται.
 130 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διαπύρσαι αἰπὺν
 Βῆμ' δ' ἐν νῆασι· θῶς δ' ἐκίδασιν Ἀχαιοί·
 Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μέδετο νόστον

Audivimus quo in loco unusquisque perierit sæva morte :

Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.

Neque quisquam potest clare dicere ubinam perierit ,

An ille in continente dormitus sis à viris inimicis ,

90

An in pelago inter fluctus maris.

Ejus gratia nunc ad tua genua venio , si velis

Illius tristem mortem edisserere , sicubi videris

Oculis tuis , aut alterius orationem audieris

Errantis : perquam enim ipsum ærumnosum peperit mater.

95

Neque ullo pacto me veritus blandire , neque misertus ,

Sed plane mihi narrato utcumque contigit videre :

Oro , si unquam tibi pater meus eximius Ulysses

Sive dictum sive factum pollicitus perfecit

Populo in Trojanorum , ubi passi estis clades Achivi ,

100

Horum nunc mihi memor sis , & mihi verum dicas.

Huic respondit deinde senex eques Nestor :

O amice , quoniam me admones calamitatis quam in illo

Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum ,

Sive quæcumque cum navibus per obscurum pontum

105

Errantes ad prædam qua duceret Achilles ,

Sive quæcumque circa urbem magnam Priami Regis

Pugnâvimus , ubi deinde occisi sunt quotquot optimi :

Illic quidem Ajax jacet Martius , illic Achilles ,

Illic & Patroclus Diis artifex æquiparandus ,

110

Illic meus dilectus filius simul fortis & inculpatus ,

Antilochus , admodum currendo velox , atque pugnator.

Aliaque multa præterea passi sumus mala , quis illa

Omnia utique enarraret inter mortales homines ?

Neque si vel quinquennio & sexennio hic permanens

115

Interrogares quæ illic passi sunt mala nobiles Achivi :

Prius tædio affectus tuam ad patriam terram ires.

Novennio enim ipsi mala machinati sumus circumvenientes

Omnimodis dolis : vix tandem finem dedit Saturnius.

Ibi nullus unquam prudentia æquari plane

120

Potuit , nam admodum multum vincebat nobilis Ulysses

Omnimodis dolis , pater tuus : si vere quidem

Illius filius es , admiratio me tenet aspicientem :

Profecto enim sermones quidem similes , neque tu diceres

Virum juniorem usque adeo similia loqui.

125

Ibi sanè hætenus ego & nobilis Ulysses

Nunquam in concione diversum dicebamus , neque in consilio ,

Sed eundem animum habentes , mente & prudenti consilio

Consultabamus Achivis ut quam optime heret.

At postquam Priami urbem depopulati sumus excelsam ,

130

Abivimusque in navibus , Deusque dispersit Achivos :

Et tunc sanè Jupiter tristem in mente machinabatur reditum

- Ἀργείοις· ἔπει ἔτι νοήμενες εἰδὲ δίκαιοι
 Πάντες ἔσαν· τὰ σφαῖον πολλὰς κακὸν οὔτεν ἰσίσπον,
 135 Μῆνι⊙ ἐξ ὁλοῆς γλαυκῶπιδ⊙ Ὀδυσσοπάτρης,
 ἥ τ' ἔειπεν Ἀτρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔθηκεν.
 Τὼ δ' ἑκαταμῶν ἀγορῇ εἰς πάντας Ἀχαιοὺς
 Μάψ, ἀτὰρ ἔκαστ' ἀνὰ κόσμον, εἰς ἥλιον καταδύντα,
 (οἱ δ' ἦλθον οὔτω βεβαρότεροι διὰ Ἀχαιῶν)
 140 Μῦθον μυθεῖσθαι τῷ εἰνέκῃ λαὸν ἀγίεσθαι.
 Εὐθ' ἦτοι Μενέλα⊙ ἀνὰ γῆ πάντας Ἀχαιοὺς
 Νῆσθε μιμνήσκεισθαι ἐπ' εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης.
 ⊙υδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἔηνδαν· ἐλέγτο γάρ ῥα
 λαὸν ἐρυκακίειν, ῥέξιν δ' ἑρᾶς ἐκατόμβας,
 145 ὣς τ' Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακίσαιτο.
 Νηπι⊙, εἰδὲ τὸ ἔδῃ ὃ ἔπεισεν αἶψα ἔμμελλεν.
 Οὐ γάρ τ' αἶψα δεῶν τρέπεται νό⊙ αἶεν εὐόντων.
 ὣς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένοισιν ἐπίεσιν
 ἔστασαν· οἱ δ' ἀνέρεσαν ἑκκλήμεις Ἀχαιοὶ
 150 Νηχ' Διοπτοῖσιν· διχα δέ σαισιν ἦδαν βελή,
 Νύκτα μὲν αἶσαμιν χαλεπὰ φρεσὶν ὀρμαίνοντες
 Ἀλλήλοισ· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἦρτυε πῶμα κακοῖο)
 ἥδ' ἔπει δ' οἱ μὲν νέας εἰλκομῆς εἰς ἄλλα δῖαν,
 κτήματά τ' ἐντιθέμεθα, βαδύζοντας τε γυναῖκας·
 155 Ἡμίστες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
 Αὔθι παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμῶν λαῶν·
 Ἡμίστες δ' ἀναβάντες ἐλαύνοντο· αἱ δ' μάλ' ὄκα
 ἔπλεον· ἐσώρουν δ' Διὸς μεγακλήτια πόντον.
 Ἐς Τίνετον δ' ἰλδόντες, ἐρέξαμιν ἑρὰ Διοῖσιν,
 160 Οἰκαδὲ ἱερῶν· Ζεὺς δ' ἔπει μῆδετο νόον.
 Σχέτλι⊙, ὅς ῥ' ἔειπεν ὥστε κακὴν ἐπιδύουσαν αὖτις.
 Οἱ μὲν ὀπαστρέφαντες ἔβαν νέας ἀμειβίσσας,
 Ἀμφ' Ὀδυσῆα ἀνάκτα δαίεσσιν ἀναιολομήτην,
 Αὖτις ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἑρὰ εἰσόντες.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν ἑσσιν ἀελλίσιν αἱ μοι ἔποντο,
 Φεύγον, ἐπεὶ γήνασκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
 Φεύγε δ' Τυδεί⊙ υἱὸς Ἀρή⊙, ὥστε δ' ἑταίρους.
 Ὅψι δ' ὃν μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλα⊙,
 Ἐν Λέσβῳ δ' ἔκειχεν δολὶχον πλοῦν ὀρμαίνοντας·
 170 Ἡ' καθύπερθε Χίσιον νεύμεθα παρπαλοίσας,
 Νῆσθε ἐπὶ Ψυρείῃς, αὐτὴν ἐπ' ἀεστέρ' ἔχοντες,
 Ἡ' ὑπὲρθε Χίσιον παρ' ἠνιμέοντα Μίμναντα.
 Ἐπεί μιν δ' Διὸν φῆται πύας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
 Δείξε, καὶ ἠνώγῃ σέλας⊙ μέσον εἰς Εὐβοίαν
 175 Τρηνίαν, ὅσση τάχιστα ὑπερκακότητα εὐγυμῶν.
 ἔπει δ' ἐπὶ λιγύς ἐστι⊙ ἀήρ· αἱ δ' μάλ' ὄκα
 Ἰχθυόεντα κίλιδα διίδραμον, ἐς δ' Ἰεραῖον
 Στυγίαν κατὰγοντο. Πρωτόδανι δ' ταύρου

Achivis : nam neque prudentes neque iusti
 Omnes erant. Ideoque ipsorum plures malum satum consecuti sunt,
 Ira ex pernicioſa Cæxiæ oculos forti patre nata , 135
 Quæ contentiorem Attridas inter ambos fecit.
 Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
 Fruſtra , ac non rite , ad ſolem occidentem ,
 (Illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
 Sermones explicabant cujus gratia populum congregarunt. 140
 Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
 Reditus memores eſſe ſuper lata dorſa maris.
 Neque Agamemnoni penitus placebat : volebat enim
 Populum detinere , facereque ſacras hecatombas ,
 U; Palladis vehementem iram placaret , 145
 Stultus , neque iſtud noverit quod non perſuaſurus erat.
 Non enim ſtatim Deorum vititur mens ſempiternorum.
 Sic hi contumelioſis viciffim contententes verbis
 ſtabant. Ipſi vero ſurrexerunt ocreati Achivi
 Clamore diro : biſariam autem ipſis placebat conſilium , 150
 Per noctem quidem dormivimus triſtia mente cogitantes
 Invicem : (inſuper Jupiter parabat damnum mali)
 Mane autem nos quidem naves traximus in mare vaſtum ,
 Reſque impoſuimus , alticinctasque mulieres :
 Pars autem populi retenti ſunt manentes 155
 Ibi apud Attridem Agamemnonem paſtorem populorum :
 Sed pars conſcendentes remigravimus : præque naves perquam ve-
 Navigabant , ſtravit enim Deus vaſtum pontum. (lociter
 In Tenedum autem venientes , fecimus ſacra Diis ,
 Domum adſpirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum , 160
 Infeſtus , qui contentiorem concitavit malam ſecundo iterum.
 Hi quidem digreſſi aſcenderunt naves remis utrinque actas ,
 Qui circa Ulyſſem erant Regem cordatum varii conſilii ,
 Ruſſus Attridæ Agamemnoni gratificantes.
 Sed ego cum navibus congregatis quæ me ſequebantur , 165
 Fugi , quoniam cognoſcebam quod jam mala meditabatur Deus.
 Fugit & Tydei filius bellicoſus , excitavitque ſocios.
 Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus ,
 In Leſbo autem invenit nos longam navigatione in animo agitantes.
 An ſupra Chium iremus aſperam , 170
 Ad inſulam Pſyriam , ipſam à ſiniſtris habentes ,
 An ſub Chio , ad ventoſum Mimantem.
 Rogabamus autem Deum , oſtenderet ſignum : ſed ille nobis
 Oſtendit , & juſſit pelagus medium in Eubæam
 Sulcare , ut quam celerrime infortunium eſſugeremus. 175
 Cœpit autem ſtridulus ventus ſpirare , ipſæ autem naves admodum
 Piſcoſas vias percurrerunt , & ad Gereſtum (velociter
 Nocturnæ deductæ ſunt. Neptuno autem taurorum

- Πόλλ' ἰππὶ μῆρ' ἔθειδν, πέλαγ' ὦ μίγα μετρήσαντες.
 180 Τέτρεχτον ἤμαρ ἦν ὅτ' ἐν ἔργει νῆας εἰσας
 Τυδείδῃσι ἔταρσι Διερμύδῃσι ἵπποδάμοιο
 ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγνω Πύλον δ' ἔχον· ἐδὲ αὐτ' ἴσθη
 Οὐρ' ὡπιδὴν περὶ τοῖα θεὸς περὶέειν αἶναι.
 Ὡς ἤλθον εἴλε τέκνον ἀπειυθῆς· ἐδὲ τι εἶδα
 185 Κεῖαν οἱ τ' ἐσάωθην Ἀχαιοὶν οἱ τ' ὑπόλοντο.
 Ὅσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καδῆμυρ' ἡμετέραιοι
 Πεύθομα, ἣ δέμης ἐστὶ δαήται, ἐδὲ σε κεύσω.
 Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἐλθῆμν ἐγχεσιμαίρας,
 Οὐς ἀγ' Ἀχιλλῇσι μεγάθυμους παίδεσσιν υἱός·
 190 Εὖ δ' ἔφιλότητι Πεισάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
 Πάντας δ' Ἰδομένης Κρήτην εἰσῆγαγ' ἑταίρας,
 Οἱ εὖρον ἐκ πολέμου, πόντῳ δέ οἱ ἔστιν ἀπύρεα·
 Ἀτρεΐδην δ' ἡ αὐτοὶ ἀκύνει γότειν ἰόντες,
 Ὡς τ' ἦλθ', ὥς τ' Αἰγιδῷ ἐμήσατο λυγρὸν ὄλασθαι.
 195 Ἄλλ' ἦτοι κύνῃ μὲν ἐπισμυγέως ἀπέτισον,
 Ὡς ἀγαθὸν ἡ παῖδα καταδιδυμῷσι λιπέσθαι
 Ἀνδρῶς· ἐπεὶ ἡ κύνῃ ἐτίσατο πατεροφύλακα,
 Αἰγιδῶν δολόμυτιν, ὅς οἱ πατέρων κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ εἶλ' (μάλα γάρ σ' ὄρεον καλὸν τε μέλαι τε)
 200 Ἀλκίμῃσιν ἔσθ', ἵνα τίς σε ἡ ὀφειλόντων εὖ εἴπῃ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νύδα,
 ὦ Νέστωρ Νηληϊάδῃ, μίγα κύνῃ Ἀχαιοῖν,
 Καὶ λίην κύνῃ μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἴστροι κλέῃ κυρῷ, ἡ ἱστομένωσιν αἰσιδῆν.
 205 Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοσσηνδε θεῶν δύναμιν παρὰθεῖν
 Τισάσθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλκιμῆς,
 Οἳ τέ μοι ὑβρίζοντες ἀπαδάλα μηχανώοντα.
 Ἄλλ' ἔμει τοῖσδε ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
 Πατρί τ' ἐμῷ ἡ ἐμοί· νῦν δ' ἔχρη τετράμην ἐμπης·
 210 Τὸν δ' ἡμῖς ἐπιτα γερηνῷ ἵπποτα Νέστωρ,
 ὦ εἶλ', ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμνησας ἡ εἵπες,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητιέσσι εἴνεκα πολλὰς
 ἔν μεγάροισι αἰέκῃσι σέθεν κακὰ μηχανάσθαι·
 Εἰπέ μοι ἢ ἐκὼν ὑποδάμασσαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 215 ἔχθαιρῃσιν ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόρῳσι θεῶν ὀμῆν.
 Τίς δ' οἷδ' εἴ κε ποτὶ σφί βίας ὑποτίσεται ἰδὼν
 ἦ ὅς μιν εἶον, ἢ ἡ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;
 Εἰ γὰρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς τέτ' Ὀδυσσεὺς περιμήδετο κυδαλίμοιο
 220 ἄμμοι ἐνὶ Τροῶν, ὅθι πάχοντο ἄλλοι Ἀχαιοί.
 Οὐ γάρ σ' ὡς ἴδον ὅδε θεὸς ἀναφανδὰ φιλεῖντας,
 Ὡς κύνῃ ἀναφανδὰ παρῆσατο παλάς Ἀθήνη.
 Εἰ σ' ἔταος γ' ἐθέλοι φιλέειν, κῆδοιτό τε θυμῷ,
 Τῷ κέ τις κύνων γὰρ ἡ ἐκλαάδοιτο γάμοιο.

Multa femora posuimus, pelagus magnum mensi.
 Quartus dies erat quando in Argis naves æquales 180
 Tydidæ socii Diomedis bellicosi
 Stiterè, sed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus est
 Ventus postquam primum Deus misit flare.
 Sic veni dilecte fili ut qui nihil audiui: nec scio
 Qui illorum servati sint Achivorum quique perierint. 185
 Quæcumque autem in domibus sedens nostris
 Audio, quatenus fas est doceberis neque te celabo.
 Bene quidem Myrmidonas dicunt ivisse lanceatos,
 Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
 Bene etiam Philoïetem Præantis illustrem filium: 190
 Omnesque Idomeneus in Cretam duxit socios
 Qui fugerunt ex bello, postis quoque ei nullum abstulit:
 Attidem autem & ipsi auditis procul qui estis,
 Urque venit, utque Ægythus molitus est tunc exitium.
 Sed ille quidem graviter luit, 195
 Quam bonum sit & filium interempti relictum esse
 Viri: quoniam & ille ultus est patricidam,
 Ægisthum dolum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
 Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque)
 Fortis sis, ut aliquis tibi & posterorum bene dicat. 200

Hunc rursus Telmachus prudens contra allocutus est:
 O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
 Et jure ille quidem ultus est, & ei Achiyi
 Ferent gloriam amplam, & posteris præconium.
 Utinam enim mihi tantam Dii vim dedissent 205
 Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,
 Qui me contumelia afficientes perniciofa machinantur.
 Sed neuquam mihi hujusmodi destinarunt Dii felicitatem
 Patrique meo & mihi: nunc autem opus est pati tamen.
 Hunc autem excepit senex eques Nestor: 210
 O anice, quandoquidem de his me admones & locutus es,
 Ferunt procos tuam matrem propter multos
 Demi te invito mala machinari:
 Dic mihi an lubens vinceris; an te cives
 Odio habent publice, sequentes Dei vaticinium. 215
 Quis scit an aliquando eorum violentiam ulciscatur veniens
 Sive ille solus existens, sive universi Achiyi?
 Si enim te sic vellet amare cæcia Minerva (sum
 Quemadmodum Ulysses quondam supra modum curabat glorio-
 Populo in Trojanorum, ubi passi sumus mala Achiyi. 220
 Non enim unquam vidi usque adeo Deos manifeste amantes,
 Quemadmodum illi manifeste astitit Pallas Minerva.
 Si te adeo vellet amare, curareque ex animo,
 Tum quilibet illorum utique oblivisceretur nuptiarum.

- 325 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
ὣς γέρον, ἔπει τῆτο ἔπος τελέσασθαι οἶσα.
Λίπῃ γὰρ μέγα εἴπεις ἄγε μ' ἔχῃ· ἐκ δ' αὖ ἔμοιγε
Ἐλπομένην τὰ γένοιτ', ἐσὶ δ' εἰ θεοὶ ὥς ἐθέλοισιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
330 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγῃ ἕρκυς ἑδόνται;
Ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων κ' ἐπλόθεν ἀνδρα σαώσας.
Βυλαίμην δ' αὖ ἐρωγέ κ' ἀλγέα πολλὰ μογήσας,
Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι κ' νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἦ' ἐλθὼν Δουλιχίαν ἐξέσιτο, ὥς Ἀγαμέμνων
335 Ὀλίβ' ἔσθ' Αἰγιάδοιο δούλῳ κ' ἥς ἀλόχοιο.
Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοῖον ἐδὲ θεοὶ περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύναται ἀλακίμων, ὅππότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὅλῃσιν καθέλκοι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
340 Μέντορ, μήκέτι ταῦτα λογοίμεθα, κηδόμενοι περ.
Κεῖνός δ' ἐκ' ἐτι τόσος ἐνέτιμνος, ἀλλὰ οἱ ἦδη
Φεχάσαντ' ἀθάνατοι θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν.
Νυν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι κ' ἔρῃδας
Νέσσορ, ἵππῃ περιβιδε δίκας ἠδὲ φροῖν ἀλλων.
345 Τεῖς γὰρ δὴ μιν παρὶν ἀνάξια δαίμιν ἀνδρῶν.
Ὅς τέ μοι ἀθανάτοισι ἰσθάλλεται εἰσπεράσασθαι.
Ὡ Νέσσορ Νηληιάδῃ, σὺ δ' ἀληθὲς ἐπίσπε,
Πῶς ἔδαν Ἀτρεΐδης εὐρυκρέων Ἀγαμέμνων;
Πῶ Μενέλαος ἔην, τίνα δ' αὐτῷ μήσας ὀλέσθην
350 Αἰγιάδῃ δουλόμνις; ἵππῃ κτάνε πολλὸν ἀρεῖα.
Ἦ' ἐκ Ἀργεῖος ἔην Ἀχαιῶν, ἀλλὰ πῃ ἄλλῃ
Πλάζετ' ἔσθ' ἀνδρῶντες, ὃ ἧ, θαρσύνσας κατέπερε;
Τὸν δ' ἡμείβετ' ἵππῃτα γηῖνι ἱππότα Νέσσορ,
Τιγυρ' ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθέα πάντα ἀγορεύσω.
355 Ἦτοι μὲν τόδ' κ' αὐτὸς οἶσαι ὥς κεν ἱπύχῃ·
Εἰ ζῶοντ' Αἰγιάδην ἐν μεγάροισιν ἐτετύμῃ
Ἀτρεΐδης Τρῳιδὸν ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,
Τῷ κέ οἱ ἐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
Ἄλλ' ἄρα τὸν γε κύνεις τε κ' οἰωνοὶ κατέδαψαν
360 Κύκωρον ἐν πεδίῳ ἐκάς Ἀργεῖος· ἐδὲ κί τις μιν
Κλαῦσεν Ἀχαιῶνδων, μάλα γὰρ μέγα μήσατο ἔργον·
Ἡμεῖς μὲν γὰρ κτεῖνι πολέας τεύχοντες αἰδόμεν
Ἡμεῖς δ' οὐδ' εὐκηνέοντο μυχῷ Ἀργεῖος ἱπποδάμοιο
Πόλλ' Ἀγαμέμνονός τ' ἄλλοι δὲ λυγροὶ ἐπέεσσιν,
365 Ἦ' δ' ἦτοι τοπρεῖν μὲν ἀναινέτο ἔργον αἰεὶς
Δῖα Κλυταιμνήστῃ (φροσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆς·
Πάρ γὰρ ἐνὶ κ' αἰεὶς ἀνὴρ ὃς πολλὰ ἐπέτελλεν
Ἀτρεΐδης Τρῳιδὸς κίων, εἰρωδαι ἀκοῖτιν)
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδμεν δαμῆναι,
370 Δὴ τότε τ' μὲν αἰεὶδὼν ἄγων ἐς νῆστον ἔρμην,

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 226
 O senex, nunquam hæc sermonem perfectum iri existimo.
 Nimis enim magna dixisti, stupor me tenet: neque mihi
 Speranti ea contingerent, neque si Dii sic vellent.

Hunc rursus allocuta est Dea cæcia Minerva:
 Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium? 230
 Facile Deus si quidem velit vel ex longinquo viram servarit.
 Mallem vero ego etiam mala multa passus,
 Domum redire & reditus diem videre,
 Quam reversus perire incola, veluti Agamemnon
 Periit Ægisthi dolo & suæ uxoris. 235
 Verum enimvero mortem omnibus molestant neque Dii ipsi
 Itiam ab amato viro possunt arcere, quandocumque tandem
 Fatum perniciosum corripuerit asperæ mortis.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
 Mentor, ne amplius hæc dicamus, solliciti quamvis. 240
 Illi vero non amplius reditus verus, sed ei jam
 Destinarunt immortales mortem & fatum nigrum.
 Nunc vero volo dictum aliud quætere & interrogare
 Nestorem: quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.
 Ter enim ipsum dicunt regnasse sæcula virorum: 245
 Itaque mihi immortalibus æquiparatur aspectu.
 O Nestor Nclide, tu vero verum dic;
 Quomodo mortuus est Attrides late imperans Agamemnon?
 Ubi Menelaus erat? quam vero illi machinatus est mortem
 Ægisthus dolosus? quandoquidem occidit se multo fortiorem. 250
 An non in Argo erat Achæico, an alicubi alibi
 Errabat apud homines, illeque sumpto animo interfecit?

Huic respondit deinde senex eques Nestor:
 Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.
 Equidem hoc ipse quoque suspicaris quemadmodum accidit: 255
 Si viventem Ægisthum in ædibus invenisset
 Attrides à Troja profectus flavus Menelaus,
 Sane ei neque mortuo fusilem terram insudissent.
 Sed certe canesque & aves comedissent
 Jacentem in campo procul ab Argis: neque ulla ipsum 260
 Deplorasset Achivarum, admodum enim magnum admisit facinus:
 Nos etenim illic multa obeuntes certamina
 Sedebamus: ille vero desidiosus in secessu Argi equos pascentis
 Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis,
 Et illa quidem primo abnuebat facinus indignum 265
 Nobilis Clytemnestra (mente enim utebatur bona:
 Nam aderat Musicus vir cui plurimum mandarat
 Attrides ad Trojam proficiscens, servaret uxorem)
 Sed cum jam ipsum fatum Deorum irrevocavit ut periret,
 Tum vero ipsum Musicum ductum ad insulam desertam, 270

- Κάλλιπεν οἰανοῖσιν ἱλαρ καὶ κύρμα γυνάδα·
 Τὴν δ' ἰθέλων, ἰδίλευσαν ἀνιγαλὴν ὄνδε δόμονδε.
 Πολλὰ δ' ἡμεῖς ἔκπε δισὶν ἱερῶν ἐπὶ βωμοῖς.
 Πολλὰ δ' ἀλάματ' ἀνῆλθον, ὑφάματα τέ, χρυσὸν τε.
 275 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ ἔποτε ἔλπετο θυμῷ.
 Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλείονα τροφίδεν ἴντες
 Ἀτρείδης κ' ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
 Ἀλλ' ὅτε Σούον ἱερὸν ἀεικόμεθ' ἄκρον Ἀθηνῶν,
 Ἐνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 280 Οἷς ἀγανοῖς βίβλασι, ἱποχόμῳ κατέπλετο,
 Πινάλειον μετὰ χειρὶ θεῶν ἰπὸς ἔχοντα,
 Φερόντην Ὀππτερίδην, ὃς ἐκαίνυτο φύλ' ἀνδρῶπων
 Νῆα κυβερνῶσα, ὅππότε σπείρχοιεν ἄελλαι.
 Ὡς δ' αὖ μὲν ἐνθα κατέχευ' ἐπιγρόμῳ σπέρ οδοῖς,
 285 Ὅρ' ἔτασθον δάπτει, κ' ἰσὶ κτέρια κτερίζει.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κ' κῆν ἰὼν ἐπὶ οἶνοπα σῖντος
 Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, Μαλμιάων ὄρ' αἰπὺ
 Ἰξε δῖον, τότε δὴ συγερὴν ὁδὸν ἐνρύοπα Ζεὺς
 Ἐφράσατο, λήγων δ' ἀνέμων ἰσ' αὐτῶνα χιῶν.
 290 Κύματα τέ τερρόντα, πειλώεα, ἴσα ὕρισιν.
 Ἐνθα διατμήσας, τὰς μὲν Κρήτην ἐπέλασεν,
 Ἠχ' Κύδωνες ἱναῖον, Ἰαρδάνη ἀμφὶ ρέειντα.
 Ἐς δὲ τις λισσὴ αἰπυῖά τε εἰς ἄλα πέτρῃ
 Ἐξατὴν Γόρτυν, ἐν περσιδῶν σῖντος,
 295 Ἐνθα νότ' ἄνθεα κύμα ποτὶ σκαῖον ῖον ὠδεῖ.
 Ἐς Φαισίον· μικρὸς δ' ἰδίθ' ἄνθεα κύμα δούρην.
 Αἱ μὲν αὖ ἐνθ' ἔλθον, σπινθὴ δ' ἔλκεται ὀλεσθῆν.
 Ἀνδρες, ἀτὰρ νῆες γὰρ ποτὶ σπιλάδιον ἔαξαν.
 Κύματ' ἀτὰρ τὰς σῖντος νῆας κλυοπερφεύεις.
 300 Αἰγυπτῶν ἐπέλασε φέρων αἰνέας τε κ' ὕδαρ.
 Ὡς δ' αὖ μὲν ἐνθα πολὺν βίοτον κ' χρυσὸν ἀγίεσθαι,
 Ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶν ἰσ' ἀλλοδαπῶν ἀνδρῶπων.
 Τόρρεα δ' αὖτ' Αἰγιάδ' ἐμίσσατο οἶκον λυγρὰ,
 Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δ' αὖ λαὸς ἰσ' αὐτὰ.
 305 Ἐπτάετες δ' ἦσαν σπινθῶν ἡλιδος δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὰ δ' αὖ οἱ ἑρδᾶσθαι καλὸν ἦλιδος δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἀφ' αὖτ' Ἀθηναίων, κατὰ δ' ἔκτανι πατρυοτόντα.
 Αἰγιάδων δολομήτην, ὃς οἱ πατέρων κλυτὸν ἔκταν.
 ἦτοι δ' ἔ. κτείνας δαίνυ τάφον Ἀρχαίοισιν
 310 Μικρὸς τε συγερὴς κ' ἀνάκτις Αἰγιάδου.
 Αὐτῶνα δ' αὖ οἱ ἦλιδος βίαν ἀγαθὸς Μενελάος,
 Πολλὰ κτέματ' ἄγων, ὅσα οἱ νῆες ἄχθ' αἴεσαν.
 Καὶ σὺ φίλ' ἡμῶν δῶμα δόμον αἶπο, τῇλ' ἀλάλῃσιν,
 Κτέματά τε πλοῦσι, ἀνδρες, τ' ἐν σῖντος δόμοισιν
 315 Οὔτω ὑπερβίβλας, μὴ τοι κατὰ σῖντος φάσθαι.
 Κτέματ' ἀνδρῶπων, σὺ δ' ἡ νηυσὶν ὁδὸν ἔλθεις.

Dereliquit avibus lacerandum & rapiendum ,
 Ipsamque volens volentem duxit domum suam.
 Multos autem armos adolebat Deorum super sacra altaria.
 Multa simulachra suspendit , & textilia & aurum , (275
 Quod perfecisset magnum opus , quod nunquam sperasset animo.
 Nos quidem simul navigabamus à Troja profecti
 Attrides & ego , amice affecti invicem :
 Sed cum ad Sunium sacrum pervenimus promontorium Athenarum
 Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
 Suis mitibus telis superveniens occidit , 280
 Clavum in manibus currentis navis habentem ,
 Phrontin Onetoriden , qui vincebat genera hominum
 In gubernando navem quoties ingruebant procellæ.
 Sic ille quidem illic detentus , festinans licet itinere ,
 Ut socium sepeliret , & inferias inferret. 285
 Sed & ille ubi profectus in obscurum pontum
 In navibus cavis , ad Malearum montem excelsum
 Pervenit currens , tum certe invisum iter late tonans Jupiter
 Destinavit , stridorumque ventorum flatum immisit ,
 Fluctusque tumidos , ingentes , æquales montibus. 290
 Illic separatus , partem quidem Cretæ admovit ,
 Ubi Cydones habitant , Jardani circa fluent.
 Est autem quædam plana excelsaque in mari petra
 In sinibus Gortynis , in obscuro ponto , (295
 Huc Auster ingentem fluctum ad sinistram promontorium pellebat.
 In Phæstum : parvulus autem scopulus ingentem fluctum dividit.
 Hæ quidem huc venerunt , vix autem effugerunt mortem
 Viri , at naves sane ad saxa fregerunt
 Fluctus : at quinque naves cæruleis proris
 Ægypto admovit ferens ventusque & aqua. 300
 Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans ,
 Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
 Interea vero ista Ægisthus molitus est domi tristitia ,
 Occiso Atrida : domitus quoque est populus sub illo.
 Septennio vero imperavit divitibus Mycenis , 305
 Sed ei ipsi octavo in perniciem venit nobilis Orestes
 Rursus ab Athenis , occiditque parricidam
 Ægisthum dolosum , qui illi patrem inclytum interfecerat.
 Atque illo occiso dedit cœnam sepulchralem Argivis
 Matrisque invisæ & imbellis Ægisti. 310
 Eodem vero die supervenit voce bonus Menelaus ,
 Plurima bona ducens , quanta illi naves pondere sustinebant.
 Et tu amice ne diutius à domo longe erres ,
 Bona relinquens , virosque in tuis ædibus
 Tam insolentes , ne tibi omnia comedant 315
 Bona dividentes , tu veto vanum iter feceris.

- 'Αλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἀνέωσθαι
 Ἐλθεῖν. κενύῃ δὲ τίον ἄλλοθεν εἰλήκεθεν
 Ἐκ τῆς ἀνδροσπονίης, ὅθεν ἐκ ἱλποντό γε θυμὸς
 310 Ἐλθέμεν, ὃν τινα πορροτοὺς λυπερήλασιν ἀέλλαι
 Ἐς κίλαρ' ἔμεγα τοῖον, ὅθεν τέ περ ἐδ' οἰκοῦτο
 Αὐτότετις οἰχέευσεν, ἐπὶ μέγα τε θινὸν τε.
 'Αλλ' ἴδι νῦν σὺν νῆϊ τε σῇ καὶ σοῖς ἐτάροισιν.
 Εἰ δ' ἰδίλιος πεζός, πάρεα τοι διέρῃ τε καὶ ἵπποι,·
 325 Πάρ δέ τοι νῆες ἐμοί, οἳ τοι πομπήσιν ἴσονται
 Ἐς Λακεδαιμόνα· θίξαν, ὅδε ξανθὸς Μενέλαος.
 Λίσσασθαι δὲ μιν αὐτὸν ἵνα τημερτὲς ἐπίσπῃ.
 Ψεύδῃ δ' ἐκ ἐφ' ἑμῶν μάλα γὰρ πεπνυμένῃ ἐστίν.
 "Ὡς ἔρατ'· ἦλιν δ' ἄρ' ἴδον καὶ ἐπὶ κίρας ἦλθε·
 330 Τοῖσι καὶ ἡ μετῴπισθε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 "Ὡ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλιξας·
 'Αλλ' ἀγε τάμνεται μὲν γλώσσας, κεραιάδῃ δ' οἶνον.
 "Ὅρα Ποσειδάων καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Σπῆσαντες, κοῖτοιο μεδόμεθα· τοῖο γὰρ ὤρη.
 335 "Ἦδη γὰρ φάσθ' οἴχεθ' ὑπὸ ζῆρον· ἐδ' οἶκος
 Διὶ δαῖτ' ἐν δαίτῃ θαλασσίῃ, ἀλλὰ νείεσθαι.
 "Ἡ γὰρ Διὸς θυγάτηρ, τοῖ δ' ἔκλυον αὐδῆσάσης.
 Τοῖσι καὶ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χιεῖρας ἔχουσαν,
 Κῆρυ καὶ κρητῆρας ἐπιστήσαντο ποταποῖο·
 340 Νόμισαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι διπλῆσαν,
 Γλώσσας δ' ἐν σπυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειπον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπῆσαν τ' ἐπὶν δ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδής
 Ἄμφω ἰσάμεν κοῖλῃ ἐπὶ νῆα νείεσθαι.
 345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθ' ἀπτόμεν' ἐπίσσει,
 Ζεὺς γὰρ ἀλεξέσμεν καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 "Ὡς ὑμεῖς περ' ἐμὲν δὸντ' ἐπὶ νῆα κίεσθε,
 "Ὡς τε περ ἡ πάρεα πάντα ἀνείμονται καὶ σπινχρεῖ,
 "Ὡς ἔτε χλαῖνας καὶ ῥήγας πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 350 Οὐτ' αὐτὰ μαλακῶς ἔτε ξεινοῖσιν ἐνιῦδον.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρεα μὲν χλαῖνας καὶ ῥήγας καλὰ,
 Οὐ δὴν δὴ τῷδ' ἀνδρὶ Ὀδυσσῆϊ φίλῃ υἱὸς
 Νηὸς ἐὼν ἐκέρωρον καταλέξεται, ὅρ' ἂν ἐγὼ γε
 Ζῶν, ἑταῖρα καὶ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίτάνταται·
 355 Ζεὺς καὶ ξεινίζων, ὅστις καὶ ἐμὰ δώματα ἱκνῆται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔρηδα γέρον φίλε· σοὶ δ' ἔτι κα
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπὶ πολὺ κάμμιον ἔστω·
 'Αλλ' ἔτ' ἔμεν νῦν σοὶ αἶψ' ἔφεται, ὅρ' ἐκιν εὐδῇ
 360 Σείσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 Εἴμι, ἵνα φαρτύνω δ' ἐτάρας, ἑπὼ τε ἑκάστῃ.
 Οὐ γὰρ μετὰ τοῖσι χερσὶν ἐνὶ οὐχέμιν ἐν

Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te,
 Proficisci, ille enim nuper aliunde venit
 Ex eis hominibus, unde non speraret in animo
 Redire, quemcumque primum abegerint procellæ 320
 In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
 Intra annum venire possunt, quoniam ingens horrendumque.
 Sed ito nunc cum nave tua & tuis sociis.
 Si vero velis terrestri itinere, aderit tibi currusque & equi,
 Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt 325
 Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
 Precare autem eum ipsum ut vera dicat.
 Mendacium autem non dicet, valde enim prudens est.
 Sic ait. Sol autem occubuit & tenebræ advenērunt:
 Cum his vero locuta est & Dea cæcia Minerva: 330
 O senex, profecto hæc ex officio dixisti:
 Sed agite secate & linguas, & miscete vinum,
 Ut Neptuno & aliis immortalibus
 Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adest.
 Jam enim lumen ivit sub tenebras, neque decet 335
 Diu Deorum in epulis sedere, sed abire.
 Dixit sane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
 Iphis autem præcones aquam manibus infuderunt,
 Juvenesque crateres coronarunt potu:
 Et diviserunt omnibus libantes poculis. 340
 Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentesque iterum libarunt.
 At postquam libarunt hiberuntque quantum desiderabat animus,
 Tum Minerva & Telemachus Deo similis
 Ambo cupiebant eavam ad navem redire.
 Nestor autem adhuc detinuit incessens verbis: 345
 Jupiter hoc prohibeat & immortales Dii alii,
 Ut vos à me celerem ad navem eatis,
 Tanquam ab aliquo vel prorsus pannoso vel pauperculo,
 Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
 Quibus nec ipse molliter nec hospites possint indormire. 350
 At mihi adsunt lænæ & pallia picta multa,
 Nunquam certe hujus viri Ulyssis charus filius
 Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
 Vixero, donec liberi in regia linquentur,
 Qui hospites suscipiant, quicumque domum meam venerit. 355
 Hunc rursus alloquuta est Dea cæcia Minerva:
 Bene sane hæc dixisti senex amice: te vero decet
 Telemacho persuadere, quoniam longe melius sic;
 Sed hic quidem nunc te sequatur, ut dormiat
 Domi tuæ: ego autem ad navem nigram 360
 Vado, ut confirmem socios, præcipiamque singula.
 Solus enim inter illos senioreme me proficor esse,

- Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔποντο
 Πάντες ὀμπληκὴν μεγαθύμῃ Τηλεμάχοιο·
- 365 Ἐνθά κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Νῦν, ἀπὰρ ἥσθεν μετὰ Καύκοντος μεγαθύμῃς
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀρέλλεται, ὅτι νῖον γε
 Οὐδ' ὀλίγον, σὺ δ' ἔτρεπες (ἔπει τὸν ἱκντο δῶμα)
 Πάμφρον σὺν δῖφρῳ τε καὶ υἱεῖ· δὸς δέ οἱ ἵππους·
- 370 Οἱ τοι ἐλαφρότατοι θύειν, καὶ κάρτε' αἰεῖσι.
 Ὡς ἀρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φῆναι εἰδομένη· δάμνε' δ' ἔλε πάντας ἰδόντας·
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Τηλεμάχῃ δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
- 375 Ὡ φίλ', ἔ σε ἱούπα κλονὸν καὶ ἀνακλιν ἱστιάει,
 Εἰ δὴ τοι νῖον ὅδε θεοὶ πομπήεις ἔπονται.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλ' ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων.
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγγελίῃ Τριτογένεια,
 Ἡ τὼ καὶ πατέρ' ἰδὼν ἐν Ἀργείοισιν ἱτίμα.
- 380 Ἀλλὰ ἀνασ' ἱλῆθι, δίδωθι δέ μοι κλέ' ἰδὼν;
 Αὐτῷ καὶ παῖδασι καὶ αἰδοῖν παρὰ κούρῃ,
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βέν ἦνιν, εὐρυμέταπεν,
 Ἀδμήτην, ἣν ἔπω ὑπὸ ζυγὸν ἦγαγεν ἀνὴρ.
 Τῇ τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέραισι περικειμένας.
- 385 Ὡς ἔρατ' εὐχόμενος. τῷ δ' ἔκλυε Παλλάς Ἀθήνη.
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνιυι γερῆνι' ἵπποτα Νίσωρ,
 Τίσι καὶ γαμβροῖσιν ἐὰν πρὸς δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαδ' ἱκντο ἀγκυλὰ τοῖο ἀνακτοῦ,
 Ἐξείης ἔκοντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε.
- 390 Τοῖς δ' ὁ γέρον ἐλθόντι ἀνὰ κρητῆρα κέρασαν·
 Οἶνον ἡδυαυτοῖο, καὶ ἑνδεκάτω ἐπιπυτῷ
 Ὡξεταμίν, καὶ δαπὶ κρήδεμνον ἔλυσε.
 Τῷ δ' ὁ γέρον κρητῆρα κέρασαντα πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ὀποσιπύδων, κέσση Διὸς αἰγιόχοιο.
- 395 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσας τ' ἐπίον θ' ἔστον ἦθιλε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκάς,
 Τὸν δ' αὐτὲ κοῖμισσε γερῆνι' ἵπποτα Νίσωρ
 Τηλεμάχον φίλον υἱὸν Ὀδυσῆ' αἰεῖοιο,
 Τριτοῖς ἐν λεχέσσιν, ὅθ' αἰδέσθην ἱερὸν ἔπος.
- 400 Πάρ δ' ἀρ' εὐρυμελὴν Πεισίσρατον ἔρχαμεν ἀνδρῶν,
 Ὅς οἱ ἔπ' ἠΐδε παῖδαν ἦν ἐν μεγάροισιν·
 Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῖδε μεχρὰ δόμῃ ὑψηλοῖο,
 Τῷ δ' ἀλοχ' ὀδοποινα λείχε' ὠδόνει καὶ εὐνήν.
 Ἡμ' δ' ἠεργένεια εἰσὴν ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
- 405 Ὄνυστ' ἀρ' ἐξ εὐνῆρι γερῆνι' ἵπποτα Νίσωρ.
 Ἐκ δ' ἔλθων, κατ' ἀρ' ἔζετ' ἐπὶ ξυστίῃ λίδοισιν,
 Οἱ οἱ ἔσαν προπάρειθε θυρεῶν ὑψηλάων,
 Διουκί, δαπνίλδοντες ἀλγίστα' οἷς ἐπὶ μὲν πρῶν

Alii vero ob amicitiam juniores viri sequuntur
 Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho :
 Illic cubaverim cava in navi nigra 365
 Nunc : sed mane ad Cauconas magnanimos
 Ibo, ubi debitum mihi restat, neque novum
 Neque exiguum, tu vero hunc (postquam tuam venit in domum)
 Mitte cum curru & filio : daque illi equos
 Qui tibi levissimi currendo, & robore fortissimi. 370
 Sic certe loquuta abiit cælia oculos Minerva,
 Aquilæ similis : stupor autem cepit omnes videntes,
 Admiratus etiam est senex ut vidit oculis.
 Telemachiqueprehendit manum, verbumque dixit, & compellavit :
 O amice, haud te spero ignavum & imbellem fore, 375
 Si quidem te juvenem sic Dii comites sequuntur.
 Non enim quisquam hic est alius cœlestes domos habitantium,
 Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
 Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
 Quare regina propitia sis : daque mihi gloriam eximiam, 380
 Mihi ipsi & filiis & venerandæ uxori,
 Tibi autem sacrificabo bovem anniculam, lata fronte,
 Indomitam, quam nullus sub jugum duxit vir.
 Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.
 Sic ait vovens. Hunc autem audit Pallas Minerva. 385
 Illis autem præibat senex eques Nestor,
 Filiis & generis suam ad domum pulchram.
 Sed postquam ad domum venerunt inclutam Regis,
 Ordine sedebant per sediliaque thronosque.
 His vero senex venientibus craterem miscuit 390
 Vini dulcis, quod undecimo anno
 Aperuit proma, & operculum relevit.
 Hujus senex craterem miscuit : plurima vero Palladi
 Vota fecit libans, filia Jovis ægidem habentis.
 At postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus, 395
 Hi quidem dormituri abierunt domum quisque,
 Illic vero dormire sivit senex eques Nestor
 Telemachum charum filium Ulyssis divini,
 Perforatis in lectis, sub porticu sonora :
 Juxta eum vero bellicosum Pisistratum ducem virorum, 400
 Qui ei adhuc adolescens inter filios erat in regia :
 Ipse vero rursus dormivit in secessu domus excelsæ,
 Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
 Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,
 Surrexit sane ex lecto senex eques Nestor. 405
 Egressusque, sedit super politos lapides,
 Qui illi erant ante fores excelsas,
 Atque, resplendentes unguento : quibus quidem antea

- Νηλεὺς ἔξισκεν, θύον μίσωρ ἀτάλαντος·
 410 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμνὶς αἰδὸς δε βεβηκί,
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἔριξε γερῆνι, ἔρ' Ἀχαιοῖν,
 Σκῆπτρον ἔχων. πῶρ' δ' οὐκ αἰολίης ἀγέροντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέρον τε, Στρατίους τε,
 Περσούς τ', Ἀρκτός τε, καὶ ἀντίθε' Ἰφιδουμῆος.
 415 Τοῖσι δ' ἰσχυρὸν ἐκ Πηλοῖσσι Πηλοῖσσι πλοῦτον ἦεν.
 Πάρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοεικέλον εἶσαν ἀγόντες.
 Τίσι δ' μύθων ἔρχε γερῆνι ἰππῶτα Νέστωρ,
 Καρπαλίμως μοι τέκνα εἶλα κρήνιατ' ἐλδωρ,
 Ὅρ' ἦτοι παρῶντα θεῶν ἰλάσμεν Ἀθήνη,
 420 Ἡ μοι ἐταρῆς ἦλθε θεῶν εἰς δαῖτα δάμναι.
 Ἀλλὰ γ' ὁ μὲν πεδίοισι ἐπὶ βῆν ἴτω, ὄρεα τάχιστα
 Ἐλθῶσιν, ἐλάσῃ δ' ῥοῶν ἐπιβυκόλῃ ἀνὴρ.
 Εἰς δ' ἐπὶ Τηλέμαχε μεγαθύμῳ ἦν μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἱτάμεν ἀγέτω, λιπέτω δ' οὐκ οἶος.
 425 Εἰς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρτεια διῶς καλῶσα
 Ἐλθῶν, ὄρεα βροῦς χρυσὸν κίεσχον περὶ χεῖρ.
 Οἱ δ' ἄλλοι μινετ' αὐτῷ ἀολλίης, ἵππῃσι δ' εἶσω
 Δρακῶσιν κατὰ δόματ' ἀγκυλὰ δαῖτα πίνεσθαι,
 Ἐδρας τε ξύλα τ' αἰεὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσμέδω ὕδωρ.
 430 Ὡς ἔρατ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἰποῖπλυνον ἦλθε μὲν ἄρ' ἦεν
 Ἐκ πεδίοιο, ἔλθον δ' οὐκ ἀπὸς παρὰ νῆος εἰσες
 Τηλέμαχε ἱταροὶ μεγαλήτεροι ἦλθε δ' Ἀχαιοὺς,
 Ὅτ' ἐν χερσὶν ἔχον χαλκίῃα, πῶρετα τέχνης,
 Ἀκμονά τε, σφύρεα τ', ὑποκοῖνόν τε περὶ χεῖρ.
 435 Οἷσιν τε χρυσὸν ἐργάζετο. ἔλθε δ' Ἀθήνη
 Ἰερὸν ἀντίσωσα. γέρον δ' ἰππῆλτάς Νέστωρ
 Χρυσὸν ἰδὼν· ὁ δ' ἵππῃτα βροῦς κίεσχον περὶ χεῖρ
 Ἀσκήτας, ἦν ἀγάλμα θεῶν κεχάροτο ἰδῶσα.
 Βῆν δ' ἀγέτω κίεσχον Στρατίους καὶ δ' Ἰφιδουμῆος.
 440 Χέρουβι δ' ὁρ' Ἀρκτός ἐν ἀνθεμόντι κίεσσι
 Ἠλυθὲν ἐκ θαλάμοιο εἰσῶν· ἑτέρη δ' ἔχεν ἄλκι
 Ἐν καίῳ. Πέλικον δ' ἠμυπτόλεμον Ἰφιδουμῆος
 Ὄζυν ἔχων ἐν χερσὶ παρῶντα, βῆν ἐπὶ κέφῳ.
 Περσούς δ' ἄμνον εἶχε· γέρον δ' ἰππῆλτάς Νέστωρ
 445 Χέρουβι τ' ἐλοχύτας τε κατηχέτω· πολλὰ δ' Ἀθήνη
 Εὐχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τεύχεα ἐν πυρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐχάετο, καὶ ἐλοχύτας παρῶντα,
 Αὐτίκα Νέστωρ οὐκ ἐπερδύμενος Ἰφιδουμῆος
 Ἠλῶσιν ἀγχι σῆς· Πέλικος δ' ἀπὸ κέφῳ πόνοντας
 450 Αὐχένις, λῦσιν δ' ῥοῦς μὲν· αἱ δ' ὀλοχέσαν
 Θυγατέρες τε νύκτι τε, καὶ αἰδῶν παρῶντα
 Νέστωρ· Εὐρυδίκη, Πρίαφα Κλυμένη Θυγατέρων.
 Οἱ μὲν ἵππῃσι ἀνελόντες δῶδ' ἔθενος ἑυρυπόδους
 ἔρχοντ' ἀτὰρ σφάζει Πηλοῖσσι Πηλοῖσσι ἀνδρῶν.

Neleus sedebat, Diis artifex æquiparandus :
 At ille quidem jam fato domitus ad inferos descenderat, 410
 Nestor postea tum insidebat senex, custos Achivorum,
 Sceptrum habens : circumque filii frequentes congregabantur,
 E thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque,
 Perseusque, Aretusque, & Deo par Thrasymedes :
 His vero continuo sextus Pisistratus accessit heros : 415
 Juxta autem Telemachum Deo similem collocarunt ducentes.

Illis vero loqui cœpit senex eques Nestor :

E vestigio mihi filii chari perficite voluntatem,
 Ut quam primum inter Deos placem Minervam,
 Quæ mihi manifesta venit Dei ad convivium celebre. 420
 Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerrime
 Veniat, adducat autem boum hubulcus vir :
 Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
 Omnes profectus socios adducat, & relinquat duos solos,
 Unus rursus aurificem Laërceum huc jubeat 425
 Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.

Vos vero alii manere hic simul omnes, diciteque intus
 Ancillis per domum celebre convivium apparent,
 Sediliaque lignaque undique & limpidam ferant aquam.

Sic ait. Illi autem omnes administrabant : venit & bos 430
 Ex agro, venerunt etiam celeri à nave æquata
 Telemachi focii magnanimi : venitque faber,
 Arma in manibus tenens fabrilis, summam artis,
 Incudemque, malleumque, benefactamque forcipem,
 Quibus scilicet aurum faciebat : venit quoque Minerva 435
 Sacris adfutura, senex autem eques Nestor
 Aurum dedit : ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
 Aprans, ut ornatum Dea gauderet videns :

Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron :
 Sed aquam ipsis Aretus in florido lebate 440
 Venit ex thalamo ferens : altera vero gestabat molas
 In canistro, securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bovem cæsurus.
 Perseus autem sanguinis vas tenebat : senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque præcepit : multaue Minervæ 44
 Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
 Cæterum postquam precati sunt, & molas porrexerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes
 Impulit præpe stans : securis autem abscidit nervos
 Cervicales, solvitque bovis robur, clamore autem ingenti prece-
 Filiæque nurusque, & pudica uxor (bantur 450

Nestoris Eurydice, maxima nato Clymeni filiarum.

Hi quidem dein attollentes à terra spaciola

Tenebant, at mactavit Pisistratus princeps virorum

Odyssea,

E

- 455 Τῆς δ' ἐπὶ ἐκ μέλαν αἶμα ῥύη, λίπε δ' ὅσα θυμός·
 Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον
 Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κλισίῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπτυχα ποιεῖσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἀμυβέτησαν,
 Καί δ' ἐπὶ χιζῆς ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἰδοπα οἶνον
- 460 Λεῖβε· νέοι δ' παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπτώδεα χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῦρ' ἐκάν, καὶ σφαλίσχην ἐπάσαντο,
 Μίσυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελόισιν ἔπτερχι,
 Ὀπτων δ' ἑ, ἀκροτέρους ὀβελὸς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τόρρα δ' Τηλέμαχον λέσεν καλὴ Πολυκάστῃ,
- 465 Νέστωρ· ἰσχυροτάτη θυγάτηρ Νηλεΐδαν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λέσεν τε, καὶ ἔχεισιν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἄμφ' ὅ μιν φάρ' καλὸν βάλλειν ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσπεμίνδῃ βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοί·
 Παρ' δ' ἄρα Νέστωρ· ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο σποιμὸς
 λαῶν.
- 470 Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρὲ ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
 Δρυινὴν ἐξήμην· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἰδὺλοι ὄρουτο
 Οἶνον ἐνοικοχοῦντες ἐνὶ χυμοῖσι δαΐεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἰδὺσι ἐξ ἔρου ἔντο,
 Τοῖσι δ' μύθων ἤρχε Ζηῆνι· ἱππότεα Νέστωρ,
- 475 Παιδὶς ἦ μοι, ἀγέ Τηλέμαχ' ἀντίτεχας ἵππους
 Ζυῖξαι ὑπ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα περὶ πάντων ὁδοῖ.
 "Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα τὴν μάλα μὲν κλύον ἠδὲ
 ἐπίθοντο·
 Καρπαλίμως δ' ἔζυξαν ὑπ' ἄρμασιν ὠκείας ἵππους.
 Ἐν δ' ἡ γυνὴ ταμὴν σίτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
- 480 Ὅψα τε οἶα ἰδοῖσι διοτρετέες βασιλῆες.
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχ' ἀπαικαλίᾳ βῆτατο δίερον·
 Παρ' δ' ἄρα Νηστρείδης Πειρίστρατ' ὄρχαμ' ἀνδρῶν
 Ἐς δίερον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
 Μάσιξεν δ' ἐλάαν· τὰ δ' ἔκ ἀκόντε πεπείδη
- 485 Ἐς πεδίον, λιπέτην δ' Πύλον αἰπὺν ἀποτείεδρον.
 Οἱ δ' ἀπηνήμευον οἶον ζυγὰν ἀμφοῖς ἔχοντες·
 Δύσετό τ' ἠέλι' ὀκνῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἐς φερέει δ' ἔκοντο, Διοκλῆ' ἀποτὶ δόγμα
 Τί' Ὀρτυλόχειο, καὶ Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
- 490 Ἐνθα δ' ὕκν' αἵται· ὁ δ' ἐπὶ τοῖς παρ' εἰνία θῆκεν.
 Ἡμ' δ' ἡγεγύμνασαν ῥά τιν' ἰσοδόκην· ἦος,
 Ἰσσωσε τ' ἐζεύγυνε, ἀνὰ δ' ἄρματα σποικίλ'
 ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἐλάσαν περὶ δῦρον καὶ αἰθέρας ἐρεδῆν·
 Μάσιξεν δ' ἐλάαν· τὰ δ' ἔκ ἀκόντε πεπείδη.
- 495 Ἴδον δ' ἐς πεδίον περὶ δῦρον· ἔνθα δ' ἵππυτα
 Ἦγον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπὲρ πέτρων ὠκείας ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἠέλι' ὀκνῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ex illa postquam niger sanguis fluxit, reliquitque ossa animus, 455
Celeriter ipsam dividerunt: statimque ossa exciderunt
Omnia de more, & pinguedine cooperuerunt,
Duplicia facientes: super ea vero cruda posuerunt,
Torrebat autem super ligna senex, insuperque nigrum vinum
Libabat, juvenes vero juxta eum tenebant verua quinque fida
manibus. 460

Sed postquam armi combusti sunt, & viscera comederunt,
Minutatim dissecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,
Assaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
Nestoris minima natu filia Nelidæ. 465

At postquam lavit, & unxit pingui oleo,
Ipsumque indusio pulchro amixit atque tunica,
E lavacro exiit corpore immortalibus similis:
Ad Nestorem autem profectus assedit pastori populortum.
Hi vero postquam assarunt carnes exteriores, & detaxe-
runt, 470

Epulabantur sedentes: deinde viri præstantes surgebant
Vinum infundentes in aureis poculis.
At ubi potus & cibi amorem emiserunt,
Inter illos sermonem cepit senex eques Nestor:
Fili mei, agite, Telemacho pulchros crines habentes equos 475
Jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.

Sic ait. Hi vero illum statim audierunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
Mulier vero proma panem & vinum imposuit,
Obsoniaque qualia edunt Jovis alumni Reges. 480

Telemachus autem perpulchrum conscendit currum:
Juxta eum vero Nestorides Pisistratus princeps juventutis
In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut impellerentur: illi non inviti volabant
In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem. 485

Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
Occiditque sol, obumbrataque sunt omnes viæ.
Ad pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
Filii Ortilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi per noctem quieverunt: ille vero illis hospitalia appo-
suit. 490

Quando vero adæ nata apparuit rosea digitos aurora,
Equisque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt:
Extra limen agitarunt & porticum sonoram:
Flagellavit autem ut irent, illi vero non inviti volabant.
Venerunt autem in campum frugiferum, hicque deinde 495
Perficiebant iter: usque adeo extrulerant veloces equi.
Occiditque sol, inumbrataque sunt omnes viæ.

Υ΄ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο΄ΑΥΤΣΣΕΪΑΣ Δ. ΤΟΥ Ο΄ΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Παρά Μενελάω ξενιδεῖς σὺν Παισίστρατῳ Τηλέμαχῳ, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ἐπὶ τῇ μνηστέρῳ περὶ τὸν Μενελάω. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενελάος περὶ τῶν ἑσθλῶν τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Προφῆας μαντείας, δι' ἧς ἔγνω ὁ Ἀγαμέμνων ὁ θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυψίδι εἶπεν. βεβλή ὅ γινεται τῇ μνηστέρῳ περὶ τῶν Τηλέμαχον ἀνελύν. παραινυθεῖται ὅτι ἡ Ἀθήνα δι' οὐρανὸν τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τῷ παιδὶ Διοδωμῆϊ θυχεραίνουσαν, διὰ εὐδαιμονίᾳ ἰρδίμῃ τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Δέλτα, μάθ' ἀμφοτέρους παρ' Ἀτρεΐδα λοχάμῳ υἱῷ

- Ο**ἱ δ' ἔχον κοῖλῃν λακιδάιμονα κητώεσσαν.
 Περὶ δ' ἄρα δώματ' ἔλκων Μενελάω κυδαλίμοιο.
 Τὸν δ' ἔβρον δαυνύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
 Τίς ἤδ' ἐδυγατέρῳ αἰμύμονῳ, ὃ ἐνὶ οἴκῳ.
 5 Τὴν μὲν Ἀχιλλεὺς ῥηξήνοσ' υἱὲ πέμπων.
 (Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ἐπείχετο καὶ κατένευσεν
 Δωσέμεναι τοῖσιν ὃ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 Τὴν αὖρ' οὐκ ἐνὶ ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπτε νέεσθαι.
 Μυρμιδόνων περὶ ἄστυ περικλυτὸν, οἷσιν ἀνασεν.)
 10 Τίς ὃ Σπάρτην Ἀλέκτοσ' ἤγετο κέρην,
 "Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθε
 Ἐκ δ' ἄλλης. Ἐλένη ὃ θεοὶ γόνον ἐκ ἔτ' ἔβαινον,
 Ἐπειδὴ τοσσῶτον ἐγένετο παῖδ' ἐρατεινὴν
 Ἐρμῖοντι, ἣ εἶδ' ἔχε χρυσοῦς Ἀφροδίτης.
 15 "Ὅς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑφερέες μέγα δῶμα
 Γείτοσις ἠδ' ἔτας Μενελάω κυδαλίμοιο,
 Τερπόμενοι μετὰ δὲ σerein ἐμέλπετο θεῶν αἰδοῦς,
 Φορμίζον· δοῖά ὃ κυβιστήης κατ' αὐτὰς
 Μιλπηὶς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσον.
 20 Τὸ δ' αὖτ' ἐν περὶ ὕδασι δόμων αὐτὰ τε καὶ ἵππων,
 Τηλέμαχ' ὃ ἦεν καὶ Νέστοσ' ἀγλαὰς υἱὸς
 Στήσαν· ὃ ὃ περιμύων ἴδετο κρείων Ἑτρενέος,
 Ὅτρειος Δεράτων Μενελάω κυδαλίμοιο.
 Βῆ δ' ἱμῶν ἀγχιέων διὰ δώματα ποικίλ' λαόν·
 25 Ἀλλ' ὃ ἐξείμῳ ἔπειτα πτερύγεσσιν ἀπὸ πύδα,
 Ζεῖω δὴ τινε τὰδε, διοτρεῖς ὃ Μενέλαε,
 "Αἶψα δύο, γενεὴ ὃ Διὸς μέγαλοιο ἔκγονοι·
 Ἀλλ' εἴω· εἰ σφῶν καταλυσσομένη οἰκίᾳ ἵππας,
 ἢ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμῳ δε καὶ φιλήσῃ.
 30 Τὸν ὃ μὲν ἔχθρας περὶ τὴν ξανθὴν Μενέλαον,

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
HOMER. L.

A Pud. Menelaum hospitio exceptus cum Piliastro Telemachus, nunciat se quæ in Ithacæ à prociis fiebant. Deinde narrat ipsi Menelaus de rebus Græcorum, & Proci vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulysses apud Calypso esset. Sed proci consultant de Telemacho occidendo. Consolatur autem Pallas per somnium Penelopen, filii profectorem graviter ferentem, per simulachrum, similis facta Iphitimæ Penelopes sorori.

Δ. Discit de patre ab Atida infidèle circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam :
Ad domum autem diverterunt Menelai gloriosi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filiae incolæque, sua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perruptoris filio mittebat : 5
(In Troja enim primum sponderat atque annuerat
Daturum : illis vero Dii nuptias efficiebant.
Eam ipse illuc cum equis & curribus mittebat ire
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alectoris dedit filiam, 10
Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes
E serva : Helenæ enim Dii prolem non amplius ostendebant,
Ex quo semel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ speciem habebat aureæ Venetis.
Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum 15,
Vicini & cives Menelai gloriosi
Oblectantes se : inter eos autem cantabat divinus Musi-
cus,

Citharam pulsans : duoque saltatores inter eos
Cantum auspicantes saltabant in medio.
Cæterum in vestibulo ædium ipsique & equi, 20
Telemachus heros & Nestoris inclytus filius
Stabant : ipse vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai gloriosi,
Ivitque annuncians per domos pastori populorum :
Prope autem stans verba velocia dixit : 25

Hospites quidam isti Jovis alumne Menelæe,
Viri duo, proli vero Jovis magni similes sunt :
Sed dic an ipsis solvete debeamus veloces equos,
Aut ad alium mittamus ire qui eos amicos excipiat. (laus: 30
Sed hunc admodum indignabundus allocutus est flavus Mene-

- Οὐ μὲν νῆφι ἦδα Βονδοῖδῃ Ἑσπεύῳ
 Τοπρεν, ἀτὰρ μὲν νῦν γέ παῖς ὡς νήπια βᾶξῃ
 Ἡ μὲν δὲ νῶϊ ξυνήϊα πολλὰ παρόντι
 Ἄλλων ἀνθρώπων διῦρ' ἰκόμεθ', αἰκίε ποδὶ Ζεύς
 35 Ἐξοπίσσω περ παύσῃ οἰζύνῃ, ἀλλὰ λυ' ἵππες
 εἶναι, ἵς δ' αὐτὲς περσιέω ἀγὲ δοινηθῆναι.
 Ὡς φάτ'· ὁ δ' ἐκ μεγάρου δίαυτο, κέκλετο δ' ἄλλος
 Ὅτρειός τε τραπόντας ἀμ' ἐσπίδασι τοῖς αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἵππες μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγῇ ἰδρόοντας·
 40 Καὶ φές μὲν κατίδσαν ἐρ' ἱππῆσσι κάρησι,
 Παρ' δ' ἔβαλεν ζυγῆς, ἀτὰρ ἧ καὶ λευκὸν ἔμιξαν·
 Ἄρματα δ' ἐκλιναν πρὸς ἱσπία παμφατόωντα,
 Αὐτὰς δ' εἰσῆγον Δεῖον δόμον. οἱ δ' ἰδόντες
 Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέῃ βασιλῇ.
 45 Ὡς γὰρ ἡλίκ' αἴγλη σέλειν ἢ σελήνης
 δάμα καθ' ὑφηρετὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀρθαλμοῖσιν,
 Ἐς ῥ' ἀσπιδόνας κάντες εὐξέσας λέσαντο.
 Τὰς δ' ἐπεὶ ἐν δμοῦ κῆσαν, καὶ χεῖσαν ἐλαίῳ,
 50 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἔλας βάλλον ἡδὲ χιτῶνας,
 Ἐς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδην Μενέλαον.
 Χέρνιβα δ' ἀμείπουλῃ προχόῳ ἐπέχευε φέρσα
 Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λείητῃ,
 Νίψασθαι· παρὰ δ' ἕζετο ἐτάνασε τρέπιζαν.
 55 Σίτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδμεν ὀφρσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιδύσσα, χαερζομένην παρόντων·
 Δαιτερὸς δ' κριῶν πίνακας παρίδμεν αἰετας
 Παντοίων· παρὰ δὲ σφι τίθη χρύσεια κύπελλα.
 Τὰ καὶ διικτύμεν πρὸς ἑρῆ ξανθὸς Μενέλαος,
 60 Σίτες δ' ἀπτείδον, καὶ χαίρειτον· αὐτὰρ ἵππυτα
 Δείπωνε πασσαμένω, εἰρησόμεν' οἷτινες ἐσὺν
 Ἀνδρῶν. καὶ γὰρ ἐρῶν γὰρ γένῃ δατόλωσε τοκήων,
 Ἀλλ' ἀνδρῶν γένῃ ἐστὶ διοτρεφίων βασιλῆων
 Σκηπτέχων· ἐπεὶ καὶ κακοὶ τοπὸς δὲ τέκοιεν.
 65 Ὡς φάτο· καὶ σφιν γῶτα βοὸς παρὰ σίονα θῆκεν.
 Ὅππ' ἐν χερσὶν ἐλὼν, τὰ ῥά οἱ γέρεσ' ἀφάρθεσαν αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἐσ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύῃ ἐξ ἔρον ἦντο,
 Ἀπὸ τότε Τηλέμαχος πρὸς τρώωνε Νέστορ υἱόν,
 70 Ἄλχι γῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πειθοῖαθ' οἱ ἄλλοι,
 Φεάξω Νέστορῃ τῷ μὲν κεχαρισμένῳ θυμῷ,
 Χαλκῷ τε σισσηνῇ καὶ δώματα ἡκίοντα,
 Χρυσῷ τε, ἡλέκτρει τε, καὶ ἀργύρῳ, ἡδὲ ἐλίσσαντῃ
 Ζηνὸς παῖσι τοῖσδε γ' Ολυμπίῃσιν ἐνδοθὲν αὐλή.
 75 Ὅσα τὰδ' ἄσπετα πολλὰ σίβας μ' ἐχθ' εἰσορόοντα.
 Τὰ δ' ἀγορεύοντ' ἐξέειπε ξανθὸς Μενέλαος,

Non quidē stultus erās Boëthide Eteoneu
Antea, at nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hospitalia multa postquam edimus
Aliorum vitorum huc venimus, sicubi Jupiter
In posterum saltem liberaret ab ærumna: sed solve equos 35
Hospitum, ipsosque in conspectum adduc ad epulandum.

Sic ait. Ille vero ex ædibus prorupit vocabatque cæteros
Strenuos famulos una, ut sequerentur se ipsum.
Hi vero equos quidem solverunt sub iugo sudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præsepia, 40
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiscuerunt:
Currus vero posuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipsos duxerunt in augustam domum, Qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni Regis.
Instar enim solis splendor erat atque lunæ 45
Domum per excelsam Menelai gloriosi.

At postquam saturati sunt videndo oculis,
Ad labra descendentes perpolita lavabant.
Hos postquam igitur ancillæ lavarunt, & unxerunt oleo,
Circumque vestes villosas posuerunt ipsis atque tunicas, 50
In sellas collocarunt prope Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebate,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Cibum vero veneranda proma apposuit ferens, 55
Ærula muka imponens, largiens de præsentibus:
Structor autem carniū lances proposuit tollens
Diversatum: ipsisque apposuit aurea pocula.

Hos etiam data dextra alloquutus est flavus Menelaus:
Cibum simul attingite, & gaudete: cæterum deinde 60
Cibo saturati, interrogabimus quinam sitis
Hominum: non enim vestrorum utique genus periit parentum,
Sed vitorum genus estis Jovis alumnorum Regum,
Sceptriferos: siquidem haud ignavi tales genuerunt.

Sic ait. Et ipsis terga bovis pinguis apposuit 65
Assata in manibus capiens, quæ ei munera apposuerant ipsi.
Hi vero ad edulia parata apposita manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Tum Telemachus alloquutus est Nestoris filium,
Prope admovens caput, ut ne audirent alii: 70

Confidera Nestoride meo gratissime animo,
Ærisque splendorem & domum sonoris,
Aurique electricæ, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis est Olympii intus aula,
Quanta hæc infinita multa, admiratio me occupat insipientem. 75
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

- Καὶ σφας φωνήσας ἔπεια ἀντιθέμενα σφρονεύει·
 Τίκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν ἐκ αὖ τις ἐρέω;
 (Ἀθάνατοι γὰρ τῷ γε δόμοι καὶ κτήματα ἴασι).
 80 Ἀνδρῶν δ' ἢ καὶ τίς μοι ἐρίωνται, ἢ καὶ ἐπὶ
 Κτήμασιν. ἢ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ σὸν ἐπαλθὼν
 Ἠγαγόμεν ἐν κυσὶ, καὶ ὀδυρόμεν ἐπὶ Ἰλίδι
 Κύπρῳ Φονίῳ τε καὶ Αἰγυπτίῃς ἐπαλθὼν,
 Αἰθιοπᾶς δ' ἰκόμεν, καὶ Σιδονίῃς, καὶ Ἑρμῶν,
 85 Καὶ Λιδίῃς, ἵνα τ' ἀπὸν ἀραὶ κερὰν τελέδωσι.
 Τρεῖς γὰρ τίμη' ἔμελλ' ἐπιδόωμι εἰς ἑαυτόν·
 Ἐνθα μὲν ἔτα ἀναξ' ἐπιδόωμι, ἔτι τι σομῶμι,
 Τυρῶ καὶ κρηῶν, καὶ γλυκερίῳ γαλακτῷ.
 Ἀλλ' αἰὲν παρήκωσι πικτανὸν γάλα δίδωαι.
 90 Ἔως ἔγωγε παρὲν κῆρα πολλὸν βίοτον εὐναγίερον
 Ἠλώμεν, τίμῃς μοι ἀδελφεὸν ἄλλῳ ἐπὶ τῷ,
 Λάδρῳ, ἀναίσι, δόλῳ ἐλαφρῆς ἀλόχοιο.
 Ὃς ἔτοι χαίρειν τοκοῖς κτεάτεσσιν αἰάσσει.
 Καὶ πατήρ μενός μενέει ἀκκίμῳ, οἳ τινες ὕμνῳι
 95 Εἰσὶν ἔπει μάλ' αἰὲν ἔταθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
 Εὖ μάλ' αἰετάρωντα, κηχανδῶτα πολλὰ καὶ ἰδῶτα.
 Ὃν ὄφελον τεστάτην σπερ ἔχον ἐν δώμασι μῶραν
 Ναιῖν, οἳ δ' ἄνδρες σόοι ἐμῶναι οἳ τότε ὄλοντο.
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἵκας Ἀργεῶν ἱπποδόχοιο.
 100 Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν οδυρόμεν καὶ ἀχέωμεν,
 Πολλὰ κ' ἐν μογάρεσσι καθήμεν κρηστέροισιν,
 Ἄλλοτε μὲν τι γόῳ φρένα τίρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Παύομαι. αἰήθερος δ' ἰκέρω κρηστέῳ γόοιο,
 Τῶν πάντων καὶ τόσσον οδυρόμεναι, ἀχύνεμεν περ.
 105 Ὃς ἔφες, ὅς μοι ὕπνου ἀπὸ χθαμαλῆς καὶ ἰδῶδης
 Μνωσέμεναι. ἔπει ἔστις Ἀχαιῶν τῶν ἐμῶν
 Ὅας Ὀδυσσεὺς ἐμῶναι καὶ ἔρατο· τῷ δ' αἶρ' ἔμελλεν
 Αὐτὰ κἀδὲ ἰσάδαι, ἐμοὶ δ' ἀχέῳ αἰὲν ἄλαστον
 Κεῖναι, ὅπως δὲ δὴν δόπῃται, καὶ τί ἰδῶν
 110 Ζώῃ ὅγ' ἢ τίθῃται· οδυρόμεναι γὰρ αὐτὸν
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον καὶ ἐχέρων Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ', οἳ ἄλκιπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ὃς φάτο· τῷ δ' αἶρα πατέρης ὕψ' ἔμενον ὄρεα γόοιο.
 Δάκρυ δ' ὑπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατέρης ἀκέσας,
 115 Χλαῖναν πορφύρεν αὐτ' ὀρθαλμοῖν ἀναχών
 Ἀμφοτέρῃσι χερσὶ νόησε δέ μιν Μενέλαον.
 Μιμνήσκετ' ἐπὶ πύλα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἥ μιν αὐτοὶ πατέρες ἐσσιε μνησθήναι,
 Ἥ σφῶντ' ἐξέρχοιτο, ἵκασα τι μνησάσαιο.
 120 Ἔως ὁ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεον ὑφορρόοιο
 Ἠλυθῖν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκνία.

Et ipsos compellans verba volatilia dixit :

Filii chari, equidem cum Jove mortalium nemo contenderit :

(Immortalia enim ejus habitacula & facultates sunt)

Hominum vero siue aliquis mecum contendat, siue non, 80

Facultatibus : certe multa passus & multum errans

Vectus in navibus, & octavo demum anno veni

In Cyprum Phœnicemque : & Egyptios oberrans,

Æthiopesque adii, & Sidonios, & Erembos,

Et Lybiam, ubi agni protinus cornuti sunt. 85

Ter enim pariunt oves per annum perfectum :

Ibi enim neque herus indigens est, neque pastor,

Casei & carniū, neque dulcis lactis :

Sed semper præbent durantes in totum annum lac mulgendum.

Interea dum ego circa illa multum victum congregans 90

Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,

Clam, ex improvise, dolo perniciosæ uxoris :

Sic minime lætus istis facultatibus impero.

Et ex patribus ista eratis audituri, qui quidem vobis

Sunt : quandoquidem valde multa passus sum, & perdidici domū, 95

Perquam bene habitatam, capientem multa & pretiosa.

Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem

Habitare, illi vero viri salvi esse, qui tum perierunt

Troja in lata, longe ab Argis equos pascentibus.

Sed tamen omnes quidem lugens & dolens, 100

Crebro domi desidens nostræ,

Interdum quidem luctu mentem oblector, interdum rursus

Quiesco : brevis enim satietas molesti luctus,

Horum omnium non tantum lugeo, tametsi morsus,

Ut unius gratia, qui mihi somnum invisum facit & cibum 105

Recordanti : quoniam nullus Græcorum tanta laboravit

Quanta Ulysses laboravit & sustulit : ob hæc futurum erat

Ut ipsi dolores evenirent, mihi vero tristitia semper incessabilis

Ejus causa, quoniam diu longe abest : neque scimus

Vivatne ille an mortuus sit : descent utique illum 110

Lærtetque senex & prudens Penelope,

Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo.

Sic ait. Huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus,

Lacrymas vero à palpebris humi fudit patrem audiens,

Vestem purpuream oculis obtendens 115

Utraque manu : agnovit autem Menelaus ipsum,

Deliberavitque deinde in mente & in animo,

An ipsum patris sineret meminisse,

An prior interrogaret, singulaque diceret.

Interim dum ille ista deliberabat in mente & in animo, 120

Helenæ ex thalamo odorifero excelsa

Egressa est, Dianæ autem arcum habentis similis :

- Τῇ δ' ἄρ' ἔμ' ἄδριστα κυσίνι ἐστμυτον ἔδμηον·
 Ἀλλίσπη δ' ἄσπετα πέρι μαλακῷ ἐρείο·
- 115 Φυλὸς δ' ἀργύριον τάλασσι πέρι, πόν οἱ ἴδωκε
 Ἀλκάνδρῃ Πολύβοιο δάμαρ, ἧς ἴταϊ ἐνὶ Θήβης
 Αἰγυπτίης, ὅθι σπείσσε δαίμοις ἐνὶ κτήματα καίτα·
 Ὅς Μινυάων δάκα δὴ ἀργυρέας ἀσταμίνδης,
 Δοῖς δ' ἄσπετοδας, δίκῃ δ' ἄσπετο τάλασσι·
- 130 Χωρὲς δ' αὖθ' Ἑλὴν ἀλῶντο πῶς κέλλημα δῶκε·
 Χρυσὴν τ' ἡλακῆτην, τάλασσι δ' ἰσχυρὸν ὅπασιν·
 Ἀργύριον, χρυσὸν δ' ἐπὶ χεῖρσι κεκοσμήσαντο·
 Τὸν γὰρ οἱ ἀμφοτέρω Φυλὸς παρίδμεν ὀρέμεν,
 Νημάτων ἀσκητοῖο βαθυμήδων· αὐτὰρ ἰπὸ αὐτῶν
- 135 Ἠλακῆτη τετάνυστο ἰσχυρὸς ἑρμῶν ἔχουσα·
 Ἐξέτο δ' ἐν κλισίῃ, ἰσχυρὸς δ' ἔρμης ποσσὶν ἦεν·
 Αὐτίκα δ' ἦν ἰσχυρὸς ποσσὶν ἔρμης ἔκαστα,
 Ἰσχυρὸς δ' ἦν Μενέλαος διοτρεὲς οἱ τινες οἶδον·
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἰκατέρω ἡμέτερον δῶκε·
- 140 Ψεύσομαι, ἢ ἔτμω ἐμῷ· κέλλεται δέ μοι θυμός·
 Οὐ γάρ σω πινά σῃσι ἐκόντα ὅδε ἰδίδαι·
 Οὐτ' ἀνδρ', ἔτε γυναῖκα, (σέβας μὲ ἔχῃ εἰσεφύσαν)
 Ὡς ὅδ' Ὀδυσῆος μεγαλήτορος· οὐδ' οἶκε
 Τηλεμάχῳ, ἢ ἔλπετι νῆον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
- 145 Κεῖν' αὖθ' ἄνδρ', ὅτ' ἐμῷ κυνῶπιδ' εἶνεκ' Ἀχαιοὶ
 Ἠλιδὸς ὑπὸ Τρώϊν, πῶς ἔμενεν δακρυῶν ὀρμαίνοντες·
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
 Οὐτὰρ νῦν κ' ἐγὼ νοῖα γύναι ὡς σὺ εἰσκυς·
 Κεῖτε γὰρ τοιαῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,
- 150 Ὅρα δ' αὖθ' ἐγὼ βολαί, κραδί τ', ἐρύπαρθε τε χεῖταρ·
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὼ μετὰ μὲν ἄμφο' Ὀδυσσῆι,
 Μυθιόμην ὅσα κεν ὀϊζύσας ἐμὸν ποῖον
 Ἄμφο' ἐμοὶ· αὐτὰρ ὁ σπέρων ὑπὸ ὀρέμῳ δάκρυον εἶδε,
 Χλαῖναν σποφυρὴν ἀντ' ὀφθαλμοῖν ἀναχάων·
- 155 Τὸν δ' αὖ Νέστοριδης Πεισίσχοτος ἀντίον ἦν·
 Ἀντρίδῃ Μενέλαος διοτρεὲς, ὄρχαμα λαῶν,
 Κεῖτε μὲν τοι ὅδ' υἱὸς ἐγέτμω, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σάοφρον ἐστίν, ἡμίσιατά μοι ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡς ἔλπετο τυχεῖστον, ἐπεσβολίης ἀναπαύειν
- 160 Ἄντα σέθεν, πῶς γὰρ διὰ ὡς περὶ πόδα αὐτῷ·
 Αὐτὰρ ἐμὲ πρὸς ἡμῶν γένειον ἰσχυρὸς Νέστωρ
 Τῷ ἅμα σπέρων ἰσχυρῶν· ἐλπίδοι γὰρ σὺ ἰδίδαι,
 Ὅρα οἱ ἢ τι ἐπ' ἔσπετο ἰσχυρῶν, ἢ τι ἔργον·
 Ποιὰ γὰρ ἀλγὶ ἔχῃ πατέρης παῖς οἰχομένηο,
- 165 Ἐν μεγάροισι, ἢ μὲν πολλοὶ ἀσπλητῆρες ἴωσι·
 Ὡς γὰρ Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἰχεταί, ὅδ' οἱ ἄλλοι
 Εἶσ' οἱ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκωεν κακότητα·
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,

Hæc statim Adræsta sellam benefactam apposuit :
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ ?
 Phyloque argenteum calathum ferebat , quem illi dedit 125
 Alcandra Polybi uxor , qui habitabat in Thebis
 Ægyptiacis , ubi plurima in ædibus bona jacent.
 Qui Menelao dedit duo argentea labra ,
 Geminosque tripodas , & decem auri talenta :
 Privatim vero rursus Helenæ uxor dedit pulchra dona , 130
 Aureamque colum , calathumque subrotatum præbuit ,
 Argenteum , auro vero labia immixta erant :
 Hunc itaque ei ancilla Phylo apposuit ferens ,
 Filo pulchre elaborato repletum , cæterum super eum
 Colus extensa erat violaceam lanam habens. 135
 Sedit autem in sella , scabellumque sub pedibus erat :
 Continuo autem illa verbis maritum interrogabat singula.

Scimus utique Menelæ Jovis alumne quinam hi
 Hominum glorientur venisse nostram domum ?
 Mentiar , an verum dicam : jubet me animus. 140
 Nullum enim unquam puto similem adeo vidisse
 Neque virum , neque mulierem , (admiratio me tenet aspicientem)
 Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis
 Telemacho , quem reliquit recens natum domi suæ
 Ille vir , quando mei impudentis gratia Achivi 145
 Venistis ad Trojam , bellum ingens agitantes.

Hanc vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus :
 Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
 Illius enim ejusmodi pedes , ejusmodique manus ,
 Oculorumque jactus , caputque , & superne comæ. 150
 Et nunc sane ego recordatus de Ulyssæ ,
 Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
 Pro me : at hic amaras à palpebris lacrymas stillavit ,
 Vestem purpuream oculis prætendens.

Hunc rursus Nestorides Pisistratus allocutus est : 155
 Attride Menelæ Jovis alumne , dux populorum ,
 Equidem illius hic filius est vere , quemadmodum dicis :
 Sed modestus est , indignumque putat in animo ,
 Huc veniens primum , interpellationes proferre
 Coram te , cujus nos Dei tanquam delectamur voce. 160
 Cæterum me misit senex eques Nestor
 Hunc simul comes sequeretur : cupiebat enim te videre ,
 Ut ei aut verbis confulas , aut re ipsa.
 Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem ,
 Domi suæ , cui non multi auxiliores sunt : 165
 Sic nunc Telemacho : hic quidem abest , neque ei alii
 Sunt qui per populum avertant malum.

Hunc vicissim allocutus est flavus Menelaus :

- "Ω σῶπαι, ἦ μάλα δὴ εἶλες ἀνὴρ· υἱὸς ἐρὼν δ' ὦ
 170 "Ἰκτῖ", ὃς εἶνεκ' ἐμεῖο πολέες ἐμύθησεν αἰθέρας.
 Καὶ μιν ἐρην ἐλθόντα φιλοσέβην ἐξέχον ἄλλων
 Ἀργείων, εἰ νῶϊν ἴσται ἄλα νόστον ἰδῶκε
 Νηυσὶ δοῆσι γενέσθαι Ολύμπι· εὐρύσπα Ζεὺς·
 Καὶ κέν οἱ Ἀργεῖ νάσσα σθένιν, καὶ δόματ' ἐτευξα.
 175 Ἐξ Ἰθάκης ἀγαθὸν σὺν κτήμασι καὶ τέκνῳ,
 Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,
 Αἰ σπέρναιετάσιν, ἀνάσσοντα δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Καὶ κε θάμ' ἐνθάδ' ἔοντες ἐμισγόμεθ'· εἰδὲ κεν ἡμῶς
 Ἄλλο δέικερε φιλέοντέ τι περπελύνω τε,
 180 Περὶ γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέεσθαι ἀμφεκάλυψεν.
 Ἀλλὰ τὰ μέν περ μέλειν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
 Ὃς κείνον δύστηνον ἀνόσιμον οἶον ἔθηκεν.
 "Ὡς φάτο. τοῖσι δ' πᾶσιν ὕψ' ἡμερῶν ὥστε γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 185 Κλαῖε δ' Ἰηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
 Οὐδ' ἄρα Νέστορ υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμον· Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ' ἦες ἔκτεινε φαιήης ἀγλαὸς υἱός.
 Τὲ δ' οὐκ ἐπιμνησθεὶς ἔπειτα πτερρὸν ἀγόρευεν,
 190 Ἀτρεΐδην, πότερ' ἐμὲν σε βροτῶν πεπνυμένος εἶμι
 Νέστωρ φάχ' ὁ γέρον, ὅτ' ἐπιμνησάμεθα σέο.
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλῃς ἱέροισιν.
 Καὶ νῦν εἴ τι περ ἐστὶ, παῖδοιό μοι· καὶ γὰρ ἔγωγε·
 Τίτρωμι' ὀδυρόμεν· μεταδύρωμι'· ἀλλὰ καὶ ἥος
 195 Ἑσπεταὶ ἠεργύνεια. νηυσὶν ὁμῶς γὰρ μὲν εἰδὲν
 Κλαῖειν ὃς κε θάνησι βροτῶν καὶ πύτμον ἐπίσπῃ.
 Τὸτό νυ καὶ γέρας οἶον οἰζυροῖσι βροτέεσι,
 Κείρεσθαι τε κόμην, βαλεῖν τ' ὀπὸ δάκρυ παρηγῶν·
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέτυκκεν ἀδελφεός, εἴ τι κάκισθ'·
 200 Ἀργείων· μέλλεις δ' σὺ ἰδμεναι. καὶ γὰρ ἔγωγε
 Ἦντησ'· εἰδὲ ἶδον· πότερ' εἰ ἄλλων φασὶ γενέσθαι
 Ἀντίλοχον, πότερ' ἐμὲν θύειν ταχύν, ἠδὲ μαχητήν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· πρὸς αἶψαν ξανθὸς Μενέλαος,
 "ὦ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες ὅσ' ἂν πεπνυμένος αἴηρ
 205 Εἴποι καὶ ῥέξει, καὶ ὃς περηνέιστ' εἴη.
 (Τοῖς γὰρ καὶ πατρὸς καὶ πεπνυμένα βάζεις·
 ῥέει δ' ἀεὶ γὰρ γόνυ· ἀνδρῶν δ' ὦ τε Κρονίων
 Ὀλβον ἐπικλῶσθαι χαμένοτι τι γεινομέηνω τε·
 Ὡς νῦν Νέστορ δῶκε διαμπερές ἡματα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶν, χειροκίμων ἐν μεγάροισιν,
 Τίνας αὖ πωυπτός τε καὶ ἐγχεσιν εἶμι ἀείρας)
 Ἡμῶς δ' κλαυθμόν μιν ἑάστομεν, ὃς περὶν ἐτύχθη·
 Δύρωται δ' ἐξ αὐτῆς μνησάμεθα, χερσὶ δ' ὕψ' ὕδαρ
 Χυάντων· μῦθοι δ' καὶ ἡᾶδ' ἐν περ ἔσσονται

Papæ certe perquam amici viri filius meam domum
 Venit, qui mei gratia plurima subiit certamina. 170
 Atque ipsum putabam reversum amaturum esse præter cæteros
 Argivos, si nobis super mare reditum dedisset
 Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:
 Et sane ei in Argo statuissem urbem, & ædes ædificassem,
 Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio suo, 175
 Et omni populo, unam urbium evacuans,
 Quæ circum habitantur, regnanturque mihi ipsi:
 Et crebro hic existentes consuetudinem habuissimus: neque nos
 Aliud separasset amantesque oblectantesque,
 Donec jam mortis nigra nebula obtexisset. 180
 Sed hæc fortasse invisurus erat Deus ipse,
 Qui illum infelicem absque reditu solum reddidit.

Sic ait. His vero omnibus voluptatem excitavit luctus.

Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
 Flebat etiam Telemachusque & Attrides Menelaus: 185
 Neque sane Nestoris filius absque lacrymis habebat oculos.
 Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,
 Quem sane Auroræ interfecit splendida inclytus filius:
 Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:

Attride, supra alios mortales te prudentem esse 190
 Nestor dicebat senex, cum faceremus mentionem tui
 Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremus.
 Quare nunc si forte licet, pareas mihi: non enim ego
 Delector flens post cœnam: sed & aurora
 Erit ære genita, indignor quidem nihil 195
 Deslere *illum* qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit.
 Hic nimirum honos est solus miseris mortalibus,
 Tondereque comam, profundereque lacrymas à genis:
 Etenim meus mortuus est frater, nequiquam ignavissimus
 Argivorum; debes autem tu scire. Non enim ego 200
 Adiui, neque vidi: supra atem alios ferunt fuisse
 Antilochum, supra alios & currendo velocem, & bellatorem.

Hunc autem excipiens allocutus est flavus Menelaus:
 O amice, quandoquidem talia dixisti quæcumque prudens vir
 Diceret & faceret, & qui major natu esset: 205
 (Talis enim & patris es, quare etiam sapienter loqueris.
 Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius
 Felicitatem destinat & uxorem ducenti & nascenti:
 Quemadmodum nupsit Nestori dedit jugiter diebus omnibus,
 Ipsum quidem molliter senescere domi suæ, 210
 Filios rursus prudentes & hasta esse optimos)
 Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:
 Cœnæ autem rursus memores simus, manibusque aquam
 Infundant: sermones autem etiam mane erunt

- 215 Τρεμάχῳ καὶ ἡμοί, διαειπόμεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς ἔρατ'. Ασφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν.
 Ὅτρειός δ' ὀτρύνων Μενέλαον κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἔω' οὐκ ἔστιν ἔτρημα σφραγίδα χεῖρας ἱαλλοῦ.
 Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
- 220 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἔδδεν ἔπινον,
 Νηπιηβίς τ' ἀχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.
 Ὅς τὸ καταβρέξουσιν ἐπὶν κρητὴρ μιν αἶν,
 Οὐκ ἂν ἐρημίζεός γε βάλοι κατὰ δάκρυ σαρπηῶν,
 Οὐδ' εἰ γὰρ κατατεθναῖν μήτηρ τε πατήρ τε,
- 225 Οὐδ' εἰ οἱ σφραγίσθην ἀδελφὸν ἢ φίλον υἱόν
 Χαλκῆς διόφειν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρετο.
 Τοιαῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μντιόεντα,
 Ἐδδλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρην θάων ἀπαρσέκοιτις
 Αἰγυπτίην, τῇ πωλεῖσα εἰρή Ζεῖδωρ ἄρκεα
- 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἑδδλὰ μιμνήσκοντα, πολλὰ δ' ὑγρὰ.
 Ἰντρός δ' ἱκασθ' ἐπιστάντων στεί πάντων
 Ἀνδρῶν. ἢ γὰρ Παιμόνός τις γένεθλος.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέκκε, κέλευσέ τε οἶνοχῆσαι,
 Ἐξαῦτις μῦθοισιν ἀμειβόμεν σφραγίσκειν,
- 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφέι, ἡδὲ καὶ υἷδι
 Ἀνδρῶν ἑδδλῶν παῖδες, (ἀτὰρ Διὸς ἄλλοι' ἔσθ' ἄλλω
 Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδωι· δύναται γὰρ ἅπαντα)
 Ἥτοι νῦν δαίνεσθαι καθήμεροι ἐν μεγάροισι,
 Καὶ μῦθοις τέτρεσθαι· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
- 240 Πάντα μὲν ἐκ ἀν' ἐγὼ μυθήσομαι ὑδ' ὀνομήσω
 Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίερον εἰσὶν αἰδολοί.
 Ἀλλ' οἷον τό δ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
 Δῆμω ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε στήματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτὸν μιν ἀληγῆσιν αἰεκέλοισι δαμάσας,
- 245 Σπείρεα κάκ' ἀμφ' ὥμοισι βαλὼν, οἰκῆν οἰκῶς.
 Ἀνδρῶν δυσμύμων κατέδυν πόλιν εὐρυάγυσαν.
 Ἀλλὰ δ' αὐτὸν φασὶ κατακρύπτων ἦσχε
 Δέκτῃ, ὃς ἔδδεν τοιῶν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
 Τὸ ἱκέλιος κατέδυν Τρώων πόλιν. οἱ δ' ἀδάκνησας
- 250 Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἷον ἀνέγνων ποῖον ἔοντα,
 Καὶ μιν ἀνθρώπων· ὃ δ' ἐκέρδον αἰετίνην.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόειν καὶ χεῖρον ἐλαίφ,
 Ἀμφὶ δ' εἴματα ἔστα, καὶ ὥμοισι καρτερὸν ὄρκον,
 Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μὲν Τρώας ἀναρῆναι,
- 255 Πρὶν γε τ' εἰς νῆας τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι.
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλὰς δ' Τρώων κτείνας ταναοκῆν χαλκῇ,
 Ἥλκε μετ' Ἀργείοις· κατὰ δ' ῥέθιν ἤγαγε σπῆλιν,
 Ἐνθ' ἄλλω Τρώαϊ λίγ' ἐκόντων· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
- 260 Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτρεπτε νῆσθαι.

Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.

219

Sic ait. Asphalio vero aquam manibus infudit,
Strenuus famulus Menelai gloriosi.

Hi vero ad edulia parata apposita manus mittebant.

Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.

Protinus ergo in vinum misit medicamen unde bibebant, 220

Luctui iræque adversum, malorum oblivionem inducens omnium

Qui illud biberit postquam crateri mixtum est,

Non utique tota die profuderit lacrymas per genas

Neque si ei mortui fuerint materque paterque,

Neque si ei coram fratrem aut charum filium 225

Ferro trucidarent, ipse vero oculis videret.

Talia Jovis filia habebat medicamina utilia

Bona, quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor

Ægyptia, quæ plurima producit fertilis terra

Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala. 230

Medicus vero unusquisque peritus supra omnes

Homines: sane enim Pæonis sunt generis.

At postquam immisit, jussitque vinum infundere,

Denovo verbis excipiens alloquuta est:

Atride Menelae à Jove nutrite, atque etiam hi 235

Virorum bonorum filii, (enimvero Deus aliud supra aliud

Jupiter bonumque malumque: potest enim omnia)

Quare nunc convivamini sedentes in ædibus,

Et sermonibus delectamini: decentia enim ordine dicam.

Omnia quidem non ego enarrare queam neque nominare, 240

Quot Ulyssis patientis sint certamina:

Sed qualiter istud fecit & sustinuit durus vir

Populo in Trojanorum, ubi passus est ærumnas Achivi:

Seipsum plagis indecentibus domans,

Pannos sordidos circumjiciens humeris, servo similis, 245

Hominum infensorum ingressus est urbem latam:

Alique seipsum viro dissimulans assimilavit

Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:

Huic similis ingressus est Troum urbem, qui ignorabant

Omnes: ego vero ipsum sola agnovi talis quod esset,

Et ipsum interrogabam: ille vero astu tergiversabatur.

Sed cum jam ipsum lavissem & unxissem oleo,

Vestibusque induissem, & juravissem validum juramentum,

Non prius Ulysses apud Trojanos prodituram,

Priusquam is ad naves veloces tentoriaque venisset: 255

Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.

Plurimos autem Trojanorum cum interfecisset longo ferro,

Ivit ad Argivos: despectum vero Trojanis induxit multum.

Ibi aliæ Trojæ stridule ejulabant: sed meum pectus

Gaudebat, nam jam mihi cor versum erat, ut redirem 260

- Ἄψ' οἰκόνδ'· ἄτην δ' ἀντίσειον, ἣν Ἀρεσδίτη
 Δαῦχ' ὅτε μ' ἤγαγε κίστε εἰλως ἀπο πατειδῶ ἄπες,
 Παιδά τ' ἐμὴν νοσφισαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
 Οὐ τινι διούμῳ, ἔτ' ἄρ' φένας, ἔτε τι εἶδῶ·
 165 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπερώσιν ξανθὸς Μενέλαος,
 Νῶϊ δὲ ταῦτά γε πάντα γυναῖκα κατὰ μοῖραν εἵπας·
 Ἦδη μὲν πολλέων ἐδάην βελήν τε νόον τε
 Ἀνδρῶν ἱερώων, πολλὴν δ' ἐπαλήλυντα γαῖαν·
 Ἀλλ' ἔγωγε τειθέτον ἐγὼν ἰδὲν ὀφθαλμοῖσιν
 170 Οἷον Ὀδυσσῆ' ὁ ταλασίεργον ἔσκε φίλον κῆρ.
 Οἷον κ' ἐπὶ τῷ ἔρεξ' ἢ ἐπὶ καρτερός ἀνὴρ,
 Ἴππῳ ἐνὶ ξισῶ, ἢ ἐνήμεδα πάντες ἀρίστοι
 Ἀργείων, Τροίησι φέρον κ' κῆρα εἰσόντες.
 Ἥλθες ἔπειτα σὺ κούτε κτευσίμεναι δέ σ' ἐμῶν
 175 Δαίμων, ὅς Τροίηνιν ἐβέλετο κύδ' ὀρέξαι,
 Καὶ τοὶ Διήροβ' ἀνείκελ' ἔσπετ' ἴσση.
 Τεῖς δ' ἀνείκελ' ἔσπετ' ἴσση, λόχον ἀμφαρώσας,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 Πάντων Ἀργείων σάντων ἴσκατ' ἀλόχυσιν.
 180 Αὐτὰρ ἐγὼ κ' Τυδείδης κ' δῖος Ὀδυσσεύς
 Ἥλθμεν ἐν μίαισι, ἀκασαμέν' ὡς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμειβόμεν' ἐμνήσμεν ἱερμθέντες
 Ἥ' ἐξελθόμεναι, ἢ ἐνδοθὲν αἰψ' ὑπακῶσαι·
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε κ' ἐχεθὲν ἱερμῶν περ.
 185 Ἐνθ' αἰετοὶ μὲν πάντες αἶαν ἴσαν ὕψος Ἀχαιῶν·
 Αἰτῶν δ' ὅς σ' ἔγ' οἶ' ἀμειβόμεναι ἐπίεσιν
 Ἥβελον· ἀλλ' Ὀδυσσεύς ἐπὶ μάσκα χερσὶ πῖπας
 Νωλεμῶς κρατερῶσι, σάωσε δ' πάντας Ἀχαιούς·
 Τίτρεθ' δ' ἐκ' ὕψος σὺ πόσιν ἀπῆγαγε Πανδῶς Ἀθήνη.
 190 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ἀντιπύρρον κῆρα,
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διατρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἀχαιῶν· ἔ γάρ σι τι τάχ' ἤκεσε λυγρὸν ὀλεθρον,
 Οὐδ' εἴ σι κραδίη γε σιδήρεη ἐνδοθὲν ἦεν.
 Ἀλλ' ἄγετ', εἰς ἐὺνὴν τρέπετ' ἡμῖας, ὅρῳ κεν ἦδη
 195 Ἰππῶν ὑπὸ γλυκερῶ ταρπόμεθα κοιμηθέντες.
 ὧς ἔφατ'· Ἀρρεῖν δ' Ἑλένη δαμόσσι κέλευσε
 Δίμν' ὑπὸ αἰδοσῇ θέρμεναι, κ' ῥήγεια καλά
 Περσέρε' ἐμβάλλειν, σφύρεσσι τ' ἐρυπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέρμεναι ἔλας καθύπερθεν ἑσάδαι.
 200 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δά' ἑκατὰ χερσὶν ἔχουσιν·
 Δίμνια δ' ἐσφύρεσαν, ἐκ δ' ἐξίνας αἶψ' ἐκέρχον·
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν πορθόμοις δόμοις αὐτόθι κοιμήσαντο.
 Τηλέμαχος δ' ἦρος κ' Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
 Ἀτρεΐδης δ' ἐκαστὸς μυχῶ δόμοις ὑψηλοῖς,
 205 Πᾶρ δ' Ἑλένη τανύπτερος ἐλέετο διὰ γυναῖκα.
 Ἥμ' δ' ἡρεγνέμεναι φάιντο ῥοδοδάκτυλος ἠώς.

Rursus domum : damnum vero dessebam , quod Venus
Dederat quando me duxit hinc chara à patria terra ,
Filiamque meam segregans , thalamumque , maritumque ,
Nulli secundum , neque mente , neque forma.

Illam dictis excipiens allocutus est flavus Menelaus : 165

Næ tu quidem hæc omnia uxor pro decenti dixisti :
Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque
Virorum Heroum , multamque peragravi terram :

Sed nondum tale ego vidi oculis ,
Quale Ulyssis patientis erat amicum cor , 170

Quale etiam illud fecit & sustinuit sortis vir ,
Equo inposito , ubi insidebamus omnes optimi
Argivorum , Trojanis cadem & satum ferentes.

Venisti deinde tu illuc : iussisse autem te videbatur
Deus , qui Trojanis volebat gloriam præbere , 175

Et te Deiphobus Deo similis sequebatur vadentem.
Ter autem circumlustrasti cavas insidias attrectans ,
Nominatim vero Danaorum nominabas optimos ,
Omnium Argivorum voce assimilata uxoribus.

Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulysses
Sedentes inter medios , audivimus ut vocasti. 180

Nos quidem ambo prompti eramus facto impetu
Aut exire , aut protinus respondere intus :
Sed Ulysses prohibuit & continuit quantumvis cupidos.

Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum : 185

Anticlus vero te solus excipere verbis
Volebat : sed Ulysses os manibus premebat
Indefinenter robustis , servavitque omnes Achivos :

Tamdiu autem detinuit donec te seorsum abduxit Pallas Minerva.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est : 190
Atride Menelae Jovis alumne dux populorum ,
Durum est : non enim ei ista depulerunt tristem mortem ,
Neque si ei cor ferreum intus esset.

Sed agite ad cubile ducite nos , ut jam
Somno à dulci delectemur dormientes. 195

Sic ait. Argiva autem Melena ancillis præcepit
Cubilia sub porticu ponere , & stragula pulchra
Purpurea injicere , sternereque superne tapetas ,
Vestesque imponere crispas superne cooperièndo.
Atque vero iverunt ex ædibus , facem in manibus habentes : 200

Cubiliaque straverunt , hospites vero ducebat præco.
Hi quidem in vestibulo domus illic dormiebant
Telemachusque heros & Nestoris inclytus filius :
Atrides vero dormivit in recessu domus excelsæ ,
Juxtaque Helena sinuoso peplo cubavit nobilissima mulierum. 205
Quando vero aëre genita apparuit rosea digitos aurora ,

- "Ἄντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς βόην ἀγαθὸς Μενέλαος
 Εἰματα ἱσάμεν· πτεῖ δ' ἔϊπ' ὅξυ δέτ' ὤμων·
 Πρῶσι δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδῆσατο καλὰ πίδαλα.
 310 Βῆ δ' ἰὼν ἐκ θαλαμοῖο θεῶ ἱναλίχμῳ ἀντήν,
 Τηλέμαχον ἥ παρῆεν, ἐπ' ἑταρ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Τίπτε δέ σε χερσὶ δειρ' ἤγαγε Τηλέμαχ' ἦρος,
 Ἐς Λακεδαιμόνα θῆαν, ἑὸν εὐρεῖα νῶτα θαλάσσης;
 Δῆμιον, ἢ ἴδιον; τίδε μοι νημερτές ἐνίσπες.
 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον νῦθα,
 Ἀτρεΐδην Μενέλαος διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἥλυθεν ἢ τινά μοι κληιδόνα πατέρος ἐνίσπεις.
 Ἐδιδύται μοι οἶκῳ, ἔλωλε δ' αἰὶνα ἔργα·
 Δυσκόμων δ' ἀνδρῶν πλεῖθ' ὄμμι, οὔτε μοι αἰὶ
 320 Μὴλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ ἐκίπτοδας ἑλικας βῆς,
 Μήτερ' ἐμῆς μνηστῆρας ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τένεκα νῦν τὰ σά γέναν' ἱκάτομαι αἶψ' ἐθέλοντα
 Κεῖνε λυγρὸν ὀλεθρὸν ἐνίσπειν, εἴπε ὅσσωπας
 Ὀρθαλμοῖσι τείοισιν, ἢ ἄλλε μῦθον ἄκκοσας.
 325 Πλαζιμένης· πτεῖ γάρ μιν οἴζυρ' ἐν τέκε μήτηρ.
 Μιδέ τι μ' αἰδόμεν' μειλίσσας μιν εἰσαίρῃ,
 Ἄλλ' εὖ μοι καταλέξον ὅπως ἤντησας ὁσώπης.
 Δίσσομαι, εἴ ποτέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἰδὼς Ὀδυσσεύς
 ἦ ἐπ' ὅτι ἔργον ὑποσᾶς ἐξετίλειπας.
 330 Δῆμον ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάραυτα σῆματ' Ἀχαιοί,
 Τῶν νῦν μοι μῆσσαι, καὶ μοι νημερτές ἐνίσπες.
 Τὸν δ' ἐμὴν ὀχθήσας περιστῆν ξανθὸς Μενέλαος,
 ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερὸν ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 ἦδ' ὅλον ἐνυθῆναι ἀνάγκηδες αὐτοὶ ὄντες.
 335 Ὡς δ' ἐπ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφ' ἀκροφύον λείοντα
 Νεβρὲς κρημνίσασα νεφελίνας γαλαθνήδες,
 Κνημᾶς ἐξερέουσι καὶ ἀγκυὰ σποιμέντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἐπειτα ἦν εἰσάμυνεν εὐνὴν,
 Ἀκροτέρουσι δ' τοῖσιν αἰκία πότμον ἐρῆκεν·
 340 Ὡς Ὀδυσσεύς κείνοισιν αἰκία πότμον ἐρῆσε.
 Αἶ γ' οὖ Ζεῦ τε πατέρ' καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν ἰὼν οἷος ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Δέσφῃ,
 Ἐξ ἑρῆς Φιλομηλείδην ἐπάλασεν ἀνασᾶς,
 Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κηχάροντο δ' πάντες Ἀχαιοί·
 345 Τοῖσιν ἰὼν μνηστῆρσιν ὀμιλήσουσι Ὀδυσσεύς,
 Πάντες κ' ἐκύμορον τε γενίαιο πικροχάρμοι τε·
 Ταῦτα δ' αἶ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσας, ἐκ δ' ἔλαγε
 Ἄλλα παρῆξ εἴποιμι παρακλιδὸν, ὅθ' ἀπατήσω·
 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι εἴπε γέρον αἰεὶ νημερτῆς,
 350 Τῶν ἑδὲν τει ἔγω κρύψω ἐπ' ὅθ' ἐπικεύσω.
 Ληγύπτῳ μ' ἐπὶ δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 Ἔχον, ἐπὶ ὅσῃν ἐρῆσα τελείοντας ἱκατόμβας·

Surrexit ex lecto prælio strenuus Menelaus
 Vestes induens : acutumque gladium circumposuit humero ,
 Pedibus vero nitidis subligavit pulchra sandalia.
 Instittitque ire ex thalamo Deo similis plane , 310
 Telemacho autem assidebat, sermonemque habuit, & compellavit

Et quæ te necessitas huc egit Telemache heros ,
 Ad Lacedæmonem nobilem , per lata dorsa maris ?
 Publica , an privata ? hoc mihi vere dic.

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus est : 315

Atride Menelae Jovis alumne , Rex populorum ,
 Veni , si quam mihi famam de patre diceret :

Comestur mihi domus , perieruntque pinguia opera :
 Hostiumque virorum plena est domus , qui mihi perpetuo
 Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves , 320

Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.

Propterea nunc ad tua genua venio siquidem velis

Illius sævam mortem indicare , sicubi vidisti

Oculis tuis , aut alterius sermonibus audivisti

Errantis , supra modum enim ipsum ærumnosum peperit mater. 325

Neque quicquam me veritus blandiaris neque misertus ,

Sed plane mihi enarra quemadmodum incidisti videndo.

Precor , si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses

Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit

Populo in Trojanorum , ubi passi estis ærumnas Achivi , 330

Horum nunc mihi memento , & verum dic.

Hunc graviter ingemiscens allocutus est flavus Menelaus :

Papæ , certe valde sane duri viri in cubili.

Voluerunt cubare imbelles ipsi cum sint.

Ut cum in lustris cervus fortis leonis 335

Hinnulos collocans recens genitos lactentes ,

Colles investigat & valles herbosas

Pascens , ille vero deinde suum ingreditur cubile ,

Et utrisque illis ingratam mortem insert :

Ita Ulysses illis mortem ingratam inferet. 340

Utinam ô Jupiterque pater & Minerva & Apollo ,

Talem se ferens qualis olim bene condita in Lesbo ,

Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens ,

Prostravitque fortiter , & gavisî sunt Achivi :

Talem se ferens cum prociis utinam congregiatur Ulysses , 345

Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii :

Ista vero quæ me interrogas & precaris , non equidem

Alia quam sunt dixero declinando , neque decipiam :

Sed quæ mihi dixit senex marinus verax ,

Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo. 350

In Ægypto me adhuc Dii huc cupientem redire

Detinuerunt , quoniam ipsi non exhiberam perfecta sacrificia :

- Οἱ δ' αἰεὶ βέλοντο θεοὶ μεμνηῖσθαι ἐρετμίσαντο.
 Νῆπτοῦ ἔπειτα τις ἐστὶ πολυκλύς αἰνὸν πόντου,
 355 Αἰγυπτία περσάρεθρι (Φάρον δὲ ἰ κεκλήσκουσιν)
 Τάσων ἀνέυθ' ὅσων τε πανημεῖν γλαφυρὴ νῆς
 Ἦυσεν ἢ λιγύς ἔρτο· ἐπιπνέουσιν ὅπιόθεν·
 Ἐν ᾧ λιμὴν εὐορμῶ, ὅθεν τ' ὀπὸ νῆας ἰσάσας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσάμενοι μέλαν ὕδαο.
 360 Ἐνθα μ' εἰκοσὶν ἡματ' ἔχον θεοί· ἐδὲ ποτ' ἔρρε
 Πνέοντες φαίνονθ' ἀλκίαις, οἳ ῥά τε νῆων
 Πρὸς πῆγας γίνοντα ἰσ' εὐρέα γῶτα θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἥα πάντα κατέρηδο καὶ μινὲ ἀνδρῶν,
 Εἰ μή τις με θιῶν ὁλοφύρωτο καὶ μὴ ἰσάσσει,
 365 Πεσοτὶς ἰρδιμα θυγάτηρ ἀλκίω γέροντι,
 Εἰδυδίη τῇ γάρ ῥα μάλιστ' αἰ θυμὸν ὄρενα,
 Ἡ μ' οὐκ ἔρροντι συνήντατο τίσειν ἱταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυόασκον
 Γναμπτοῖς ἀρχίσροισιν· ἔπειτα ᾧ γαστέρα λιμός.
 370 Ἡ δ' ἐμὲ ἀρχὴ σᾶσα ἔπτο· φάτο, φάνησέν τε·
 Νήπιον εἰς ᾧ ξεῖνε λίνον τόσον, ἢ χαλίσρον,
 Ἡ ἐκὼν μεδίης, καὶ τέρπεια ἀλγέα πᾶσων,
 Ὡς δὴ δὴθ' ἐνὶ νῆσῳ ἱρμικαί, ἐδὲ τι τέκμων
 Εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθ' δὲ τοι ἦτορ ἱταίρων.
 375 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη περσέειπον,
 Ἐκ μὲν τοι ἔρρω, ἥτις σύ περ ἰσὶ θεῶν,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν κατερύκημα, ἀλλὰ νῦν μάλα
 Ἀθανάτης ἀλιτιάδῃ οἱ κερτὸν ευρύν ἔχουσιν,
 Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δὲ τε πάντα ἴσασιν)
 380 Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδᾶα καὶ ἔδουε κελύθε·
 Νέσον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἱράμην· ἡ δ' αὐτὴν ἀμείβετο θία θεῶν,
 Τσιγὰρ ἐγὼ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρικίως καταλίξω,
 Πωλείτῃ τις δώρο γέρον ἀλιτὸν νημερτῆς,
 385 Ἀθάνατο· Πεσοτὶς Αἰγυπτίῳ, ὅς τε θαλάσσης.
 Πάσης βίνδια οἶδε, Ποσειδάωντος ὑποδμάς·
 Τόνδε τ' ἐμὸν φασιν πατέρ' ἱμῶναι, ἠδὲ τεκνέειν.
 Τὸν γ' εἴπως σὺ δύναο λοχυσάμενον λελαῖσθαι.
 Ὅς κεν τοι εἴησιν ὁδὸν καὶ μέγεα κελύθε,
 890 Νέσον θ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσοιαι ἰχθυόοντα,
 Καὶ ᾧ καὶ τοι εἴησι διοτρεγες, αἶψ' ἐδέλκωτα,
 Ὅς, τσι τοι ἐν μεγάρῳσι κακὸν τ' ἀγαθὸν τι τέτυκται,
 Οἰχομένηο σίθεν δολιχῇ ὁδὸν ἀρχαλίη τε.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένη περσέειπον·
 395 Αὐτὴ νῦν φράζει σὺ λοχὸν δίοιο γέροντος,
 Μήπως με περὶ δὸν ἢ περὶ δαίης ἀλκίται.
 Ἀρχαλὴς γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμνῆται.
 Ὡς ἱράμην· ἡ δ' αὐτὴν ἀμείβετο θία θεῶν,

Semper enim volunt Dii nos meminisse præceptorum.
 Cæterum insula quædam est undoso in ponto,
 Ægyptum ante (Pharus autem ipsam vocant) 355
 Tantum semota quantum tota die cava navis
 Confecit cui stridulus ventus aspirat à puppi :
 In ea autem portus opportunus , unde naves æquales
 In pontum deducunt , postquam hauserunt nigram aquam.
 Illic me viginti diebus detinuerunt Dii , neque unquā venti secundi
 Spirantes apparuerunt mari flantes , qui sane navium (360
 Ductores sunt supra lata dorso maris.
 Et fortassis viatica omnia consumpta fuissent & robur virorum ,
 Nisi me aliqua Dearum respexisset & me servasset ,
 Protei potentis filia marini senis , 365
 Idothea. Illi enim maxime animum commovi ,
 Quæ mihi soli in sollicitudine versanti occurrit scorum à sociis.
 Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 Curvis hamis : urgebat enim ventrem fames.
 Hæc prope me astans verbum dixit , & prolocuta est : 370
 Stultus es , ô hospes usqueadeo ; aut fatuus ,
 An sponte cessas , & delectaris dolores ferens ,
 Qui diu in insula detineris , neque ullum finem
 Invenire potes , conficitur autem tibi cor sociorum.
 Sic ait. At ego ipsam mutuis excipiens allocutus sum : 375
 Sane tibi dicam , quæcumque tandem sis Dearum ,
 Quod ego neutiquam volens detineor , sed videor
 Immortales offendisse qui cælum amplum habitant ,
 Sed tu mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me immortalium impedit & moratur iter : 380
 Reditumque , ut in pontum deveniam piscosum.
 Sic dicebam. Illa vero statim respondebat præstantissima Dearum :
 Enimvero ego tibi , ô hospes , perquam vere enarrabo ,
 Habitat quispiam hic senex marinus verax ,
 Immortalis Proteus Ægyptius , qui maris 385
 Totius profunditates novit , Neptuni subminister :
 Hunc meum aiunt patrem esse , atque me genuisse :
 Quem si quo pacto tu possis ex insidiis capere ,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris ,
 Reditumque , ut per mare profiscaris piscosum , 390
 Atque præterea tibi dicat , ô Jovis alumne , si modovelis ,
 Quodcumque tibi in domibus malumque bonumque accidit ,
 Absente te per longam viam difficilemque.
 Sic ait. At ego ipsam vicissim allocutus sum :
 Ipsa nunc explica tu divini insidias senis , 395
 Ne quo pacto me prævidens aut præsciens effugiat.
 Difficilis enim est Deus mortali homini domari.
 Sic dicebam. Illa vero continuo respondit præstantissima Diva :

- Τούγάρ ἔγω τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
 420 Ἦμος δ' ἥλιος μέσον ἔσθρον ἀμφιβέβηκε,
 Τῆμος ἄρ' ἐξ ἀλός εἰσι γέρον ἄλιος νημερτής,
 Πνοιή ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρεσὶ καλυφθείς,
 Ἐκ δ' ἑλδῶν κοιμάται ὑπὸ σπασίῃ γλαυροσίῳι.
 Ἀμφὶ δέ μιν εἴκαι νέποδες καλῆς Ἀλκυονίδος·
 405 Ἀθρόαι εὐδαῖν, πολὺν ἄλός ἐξανασταῖν,
 Πικρὸν ὑποπνέειν ἄλός πολυθενθέος ὁδὸν.
 Ἐνθά σ' ἔγων ἀγαγῶσα ἀμ' ἡοὶ φαινόμεναι,
 Εὐνάσω ἐξίης· σὺ δ' εὖ κείναδαι ἱταίρας
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσέλμοισιν ἀρᾶσιν·
 410 Πάντα δέ τοι ἔγω ὀλοφάμην τοῖο γέροντος.
 Φάκας μὲν τοι πρῶτον ἀρεθμήσῃ, καὶ ἱππεῖσιν·
 Αὐτὰρ ἐπὶν πάσας περιπάσεται, ἥδ' ἰδνται,
 Αἰέσεται ἐν μέσσοισι τομεύς ὥς πάσι μήλων·
 Τὸν μὲν ἐπὶν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἰδναι,
 415 Καὶ τότε ἔπειτ' ὕμνῳ μελίτω κέρτεσσι τε βίῃ τε,
 Λύβη δ' ἔχεν μεμαῶτα καὶ ἱσχυρόν περ ἀλύξαι.
 Πάντα δ' ἰνὸρ' ἀνὴρ περιπαισάμενος ἐπὶ γαίαν
 Ἑρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεισπιδάει· πῦρ.
 Τρεῖς δ' ἀσμεσίως ἐχέμεν, μᾶλλον τε σφίζουσιν.
 420 Ἀλλ' ὅτε κεν δῆ σ' αὐτὸς ἀνέριται ἐπέεσσιν,
 Τούτῳ ἰὼν εἶδον καὶ κατευνηθέντα ἰδναι,
 Καὶ τότε δὴ χεῖράς τε βίης, λῦσάς τε γέροντα
 Ἦσος· ἑρπιδάει δ' αἰὲν ὅστις σε χαλκίπτῃ,
 Νόσων δ' ὥς ἐπὶ σόντον ἐλεύσεται ἰχθυόοντα.
 425 Ὡς εἰπὼς, ὑπὸ σόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα·
 Αὐτὰρ ἔγων ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔσαν ἐν φαμαδοσίῳι.
 Ἦια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρρου κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυδον ἥδ' ὀδύσσαν,
 Δόρυ δ' ὑπλισάμεναι, ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίῳι ἰὺξ·
 430 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῖμῳ νηὶ θαλάσσης.
 Ἦμ' δ' ἡεργίνοια φάιντο ποδοδάκτυλ' ἡὼς,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ θύνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Ἦια πολλὰ θεὸς γενέμεν· αὐτὰρ ἱταίρας
 Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποῖθα πάσαι ἰὼ ἰθύν·
 435 Τόγχε δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδύσα θαλάσσης εὐρία κόλπον,
 Τίταρεν φρεσὶν ἐκ σόντος δέρματ' ἔνιαι·
 Πάντα δ' ἔσαν νεύματα. δόλον δ' ἐπεμήδετο πατὴρ·
 Εὐνάς δ' ἐν φαμαδοσίῳι διαγλάφας ἀλίσσιν,
 Ἦσο μίνας· ἡμῖς δ' μάλα χεῖρον ἤλδομεν αὐτῆς·
 440 Ἐξείης δ' εὐνόσῃ, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἑκάστω.
 Κεῖθε δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τῆρς γὰρ αἰὲν
 Φακάων ἀλιότρεψαν ὀλοώτατος ὁδὸν·
 Τίς γὰρ ἀν' εἰναλίῳ παρὰ κητὶ κοιμηθείης;
 Ἀλλ' αὐτὸν ἐσώσω, καὶ ἐρεάσασθαι μὲν ὄνειαρ·

Enimvero ego tibi hospes perquam vere edisseram,
 Cum sol medium cœlum conscendit,
 Tum scilicet è mari emergit senex marinus verax,
 Flatu sub Zephyri, nigra superficie horrescentis maris testus,
 Egressus vero dormit sub specubus cavis.
 Circaque ipsum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Halosydne
 Freqüentes dormiunt, è cano mari egressæ,
 Acerbum spirantes maris præfundi odorem.
 Illuc te ego ducens cum aurora illuscente,
 Collocabo ex ordine: tu vero probe elige socios
 Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
 Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis.
 Phocæ quidem primum numerabit, & obibit:
 At postquam omnes quinquenario numeravit, atque inspexerit,
 Cubabit in medio pastor veluti in grege ovium:
 Hunc postquam primum sopitum videritis,
 Tum deinde vobis curæ sit roburque visque,
 Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
 Omnia autem fieri tentabit quæcumque in terra
 Reptilia sunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
 Vos autem firmiter tenete, magisque premitte.
 Sed quando te ipse interrogaverit verbis,
 Talis apparens qualem consopitum videratis,
 Tum vero desiste à vi, solveque senem.
 Heros: interroga vero Deorum quisnam te affligat,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum.
 Sic locuta, sub pontum subiit fluctuantem:
 At ego ad naves, ubi stabant in arena,
 Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
 Cæterum postquam ad navem veni atque mare,
 Cœnamque apparavimus, & supervenit divina nox,
 Ac tum obdormivimus in littore maris.
 Quando vero aëre genita apparuit rosea digitis aurore,
 Tunc ad littus maris latum transitum habentis
 Ibam, plurima Diis supplicans: ac socios
 Tres ducebam, quibus potissimum confidebam ad omne inceptum:
 Interea vero illa egressa maris latum sinum,
 Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
 Omnes vero erant recentes, dolum autem strucebat patri:
 Cubilia autem in arena exculpens marina,
 Sedebat expectans, nos vero valde prope venimus eam:
 Ex ordine vero collocavit, iniecit autem corium unicuique.
 Illic quidem molestissimæ insidiæ erant, affligebat enim graviter
 Phocarum iu mari nutritarum teterrimus odor:
 Quis etenim marinum apud cetum cubet?
 Sed ipsa servavit, & excogitavit magnam utilitatem:

- 445 Ἀμφοτέρην ἰσὺν ῥίνα ἑκάστω θύκεν ῥέεστα,
 Ἥδ' ἡ μάλα σπένδουσιν· ὀλέσσει δ' κήτις ἰσμήν.
 Πᾶσαν δ' ἡοῖν μένειν τετληότε θυμῷ.
 Φῶκα δ' ἐξ ἁλὸς ἤλθον αἰελλές· αἱ μὲν ἔπειτα
 Ἐξῆς ἠυνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 450 Ἐνδὶ δ' ὁ γέρον ἤλθ' ἐξ ἁλὸς, εὖρε δ' ῥώκας
 Ζατρεγίας· πᾶσας δ' αἶψ' ἐπώχετο, λίκτο δ' ἀρεβμῶν.
 Ἐν δ' ἡμίας περὶ τις λέγε κήτισιν, εὐδὲ τι θυμῷ
 Ὡς ἰσθ' δόλον (ἦ)· ἔπειτα δ' ἔλετο καὶ αὐτός.
 Ἥμεις δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπισυμβῶμεν· ἀμφὶ δ' χεῖρας
 455 Βάλλομεν· ἥ δ' ὁ γέρον δολίης ἐπελήθθητο τέχνης,
 Ἄλλ' ἦτοι περὶ τις λείων γένετ' ἠυζένη.
 Αὐτὰρ ἔπειτα δρᾶκον, καὶ παρδαλὶς, ἠδ' ἰσθ' ὄϊς.
 Γίνετο δ' ὕψην ὕδαρ, καὶ δένδρεσσιν ὑψιπέτληεν.
 Ἥμεις δ' ἀσμεφίως ἔχομεν τετληότε θυμῷ.
 460 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάξ' ὁ γέρον ὀλορώϊα εὐδὲς,
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσιν ἀνιερῶμεν περσέειπεν,
 Τίς νύ τοι Ἀτρίδ' υἱὲ θεῶν συμπεράσατο βυλαῖς,
 Ὅρεξ' μ' ἔλοις ἀέκοντα λεχισάμεν; τί τοι σε χρεῖ;
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μιν ἀμειβόμεν περσέειπον·
 465 Οἶδ' αὖ γέρον· τί με ταῦτα παρὰ τρεπίων ἐρεῖνεις;
 Ὡς δὴ δὴν ἐνὶ νησὶ ἐρύκομαι, εὐδὲ τι τέκνω;
 Εὐρέωμαι δύναμαι, μινύθῃ δέ μοι ἐνδοθεν ἦτορ.
 Ἀλλὰ σὺ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τι πάντα ἴσασιν)
 Ὅς τις μ' ἀθανάτων παῖδά καὶ ἴδῃσι κελεύει,
 470 Νέσον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόοντα.
 Ὡς ἔραμην· ὁ δ' μ' αὖτις ἀμειβόμεν περσέειπεν,
 Ἀλλὰ μάτ' ὤλελλες δι' τ' ἀλλοιῶσιν τε θεοῖσιν
 Ῥέξας ἰσθ' καλ' ἀναβαινέμεν, ὄρεξ' τάχιστα
 Σὺν ἐς πατρίδ' ἵκω, πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον.
 475 Οὐ γάρ τοι περὶ μοῖρα φίλος τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον εὐκτινέμεν καὶ σὺν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Πέρι γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτῳ διῖπτετ' ποταμῷ
 Αὐτὶς ὕδαρ ἔλθῃς, ῥέξῃς δ' ἰσθ' ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοῖς ἔσχατον εὐρὺν ἔχουσι.
 480 Καὶ τότε τοι δώσωσιν ὁδὸν θεοὶ ἢν σὺ μνησθῇς.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατὰ κλάδην εἶλον ἦτορ,
 Οὐνεκά μ' αὐτὶς ἀνῶγεν ἐπ' ἡεροῖδ' αἶον πόντον
 Αἰγυπτόνδ' ἵεναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπεισεν ἀμειβόμεν περσέειπεν,
 485 Ταῦτα μὲν δὴ ἔστω τέλει γέρον ὡς σὺ κελεύεις·
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰ λείπον,
 Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμενες ἤλθον Ἀχαιοὶ
 Ὀῦ; Νέσσορ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηνδ' ἰόντες,
 Ἥ τις ὦλετ ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἥς ἐπὶ νηός,
 490 Ἥε ξείνων ἐν χερσὶν, ἔπει πόλεμον τρυφώσῃεν,

Ambrosiam ad nares unicuique posuit afferens , 445
 Dulce admodum spirantem , fugavitque ceti odorem.
 Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo :
 Phocæque è mari venerunt frequentes , illæ quidem deinde
 Ordine cubabant juxta littus maris.
 Meridianus autem senex venit è mari , invenitque phocas 450
 Obefas , omnes vero obibat , recensuitque numerum.
 Nos autem primos recensuit inter cetos , neque animo
 Putavit dolum esse , deinde decubuit & ipse.
 Nos vero protinus vociferantes irruimus , manusque
 Injecimus. Neque ipse senex dolosæ oblitus est artis , 455
 Sed primum leo factus est bene barbatus ,
 At deinde draco , & pardalis , atque ingens sus :
 Factus est etiam liquida aqua , & arbor excelsa.
 Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.
 Sed cum jam angustabatur senex versutias sciens , 460
 Tunc vero me verbis interrogans allocutus est :
 Quis vero tibi Atrei filii Deorum dedit consilium ,
 Ut me caperes invitum insidiis ? cujus rei opus habes ?
 Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum ,
 Scis senex , quid me ista decipiens interrogas ? 465
 Quod jam diu in insula detineor , neque ullo pacto finem
 Invenire queo , conficitur autem mihi intus cor.
 Sed tu saltem mihi dic (Dii enim omnia sciunt)
 Quisnam me mortalium impediât & avertat à via ,
 Reditumque , ut per pontum vadam piscosum. 470
 Sic dicebam. Ille vero rursus respondens me allocutus est :
 Enimvero prorsus debebas Jovique aliisque Diis
 Prius litasse quam solveres , ut velocissime
 Tuam ad patriam venires , navigans per nigrum pontum.
 Non enim tibi antea fatum est amicosque videre , & venire 475
 Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram ,
 Donec Ægypti à Jove fluentis fluvii
 Rursus ad aquas redieris , fecerisque sacris hecatombis
 Immortalibus Diis qui cælum amplum tenent :
 Et tunc tibi dabunt viam Dii quam tu cupis. 480
 Sic ait. Cæterum mihi fractum est meum cor ,
 Eo quod me rursus jubebat per obscurum pontum
 In Ægyptum ire , longam viam difficilemque.
 Verum etiam sic ipsum verbis excipiens allocutus sum :
 Ista quidem sic perficiam senex ut tu præcipis , 485
 Sed age mihi hoc dic & vere ordine recense ,
 Num omnes cum navibus illæsi redierint Achivi
 Quos Nestor & ego reliquimus à Troja profecti ,
 An quispiam periit morte inopinata sua in nave ,
 Aut amicorum in manibus , postquam bellum administraffet. 490

- "Ὡς ἰδοῦμαι, ὃ ἢ μ' αὐτὶς ἀμειβόμεν⁹ ἀποστέλλει,
 Ἀπεισὶδῃ, τί με ταῦτα διύρεια; ἔδῃ τι σε χρὴ
 Ἰδοῦμαι, ἔδῃ δαῖναι ἑμὸν νοῦν· ἔδῃ σε φημί
 Δὴν ἀκλαυτον ἰσοῦσαι, ἐπὶν εὖ πάντα σῦδ' ἴδῃ.
- 495 Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμην, πολλοὶ ἢ λίποντο.
 Ἀεχοὶ δ' αὖ δύο μέντοι Λχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 Ἐν νόσῳ ὑπὸλοντο· μάχῃ δέ τι κ' οὐ παρηΐδα·
 Εἷς δ' ἔτι περ ζωὸς κατερύκεται ευρύ πόντον.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμην δολιχρότμοισι.
- 500 Γυρρῖσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασε
 Πιτρησι μεγάλησι, κ' ἐξοῶσαι θαλάσσης.
 Καὶ νῦν κεν ἔκφυγε κῆρα, κ' ἰχθύομνος περ Ἀθήνῃ,
 Εἰ μὴ ὑπερβίβαλον ἐπ' ἑκβαλε, κ' μέγ' ἀάδῃ.
 Φῆ ῥ' αἰκνίει θεῶν φυγῆν μέγα λαίτμα θαλάσσης·
- 505 Τῷ δ' Ποσειδάων μεγάλ' ἐκλυεν ἀυθίσαντο⁹.
 Αὐτίκ' ἔπνυτα τρέξιναι ἑλὼν χερσὶ σιβαρῆσιν,
 Ἥλασε Γυρρῖν πεύκην, δότ' δ' ἔχισεν αὐτήν·
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μένει, τὸ δ' ἔτρυφ' ἔμπεσε πόντον·
 Τῷ ῥ' Αἴας τοπρῶτον ἐξεζόμεν⁹ μέγ' ἀάδῃ,
- 510 Τὸν δ' ἐφόρ' κατὰ πόντον ἀτίεσσα κυμαίνοντα.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ὑπὸ πωλιν, ἐπὶ πῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Σὸς δέ περ ἔκφυγε κῆρας ἀδελεῖος ἡδ' ὑπάλυξεν,
 Ἐν νηυσὶ γλαρυρῆσι· σάωσε δ' αὐτόν τι· Ἥρη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαυριάων ὄρ⁹ αἰπὺ
- 515 Ἰξοῦσαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα θύελλα
 Πόντον ἰσ' ἰχθυόεντα φέρει, μεγάλα σενάχοντα,
 Ἀγρῷ ἰσ' ἰχθυήν· ὅτε δάματα ναῖε θυίης
 Τοπρῆν, ἀτὰρ τότε ἴναυε θυσιγιάδης Αἰγιδ⁹.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κ' κειθεν ἐφαίνετο νῆσ⁹ ἀπῆμων,
- 520 Ἀψ' ἢ θεοὶ ἔρον στίβαν, κ' οἴκαδ' ἵκοντο.
 Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατερίδ⁹ αἴης,
 Καὶ κύνησ' ἀπτοῖδρος ἦν πατερίδα· πολλὰ δ' ἄρ' αὐτῷ
 Δάκρυα θεομά χέοντ', ἐπεὶ ἀσπατίως ἴδε γαίαν.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπὸς, ὃν ῥα καθῖσεν
- 525 Αἰγιδ⁹ δολόμντις ἄγων· ὑπὸ δ' ἔχετο μυδιόν,
 Χρυσῶ δ' αἰά τάλαντα· φύλασσε δ' οὐχ εἰς ἐνιαυτὸν,
 Μὴ ἑ λάθοι παρειῶν, μνήσαστο δ' ὅτ' ἐβρίδ⁹ ἀλλῆς.
 Βῆ δ' ἔμψ' ἀγγεῖων πρὸς δώματα ποιμήν λαῶν·
 Αὐτίκα δ' Αἰγιδ⁹ δελὴν ἐρεάσατο τέχνην·
- 530 Κελεύμεν⁹ κατὰ δῆμον εἰκκοσι φάτας αείζους,
 Εἷσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνάγῃ δαΐτα πένεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα ποιμήν λαῶν,
 Ἰπποισιν κ' ὄχισσιν, αἰκία μερμηρίζων.
 Τὸν δ' ἔκ' εἶδ' ὅτ' ὀλιθρον ἀνηγάγε κ' κατέπειρε
- 535 Δεινύσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βῆν ἐπὶ φάτῃ.
 Θυδὲ τις Ἀτρεΐδῃ ἐτέρωθι λίσσῃ· οἱ αἱ ἴποντο,

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est :
 Attride, quid me ista interrogas ? Neutiquam te convenit
 Scire, neque discere. meam mentem : neque te puto
 Diu absque lacrymis fore, postquam bene omnia audieris.
 Multi quidem illorum domiti sunt, plurimi vero relictī. 495
 Duces autem duo soli Græcorum loricatorum,
 In reditu perierunt : pugna quidem & tu interfuisti :
 Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 Ajax quidem in navibus domitus est longis remis instructis.
 Ad Gyra quidem primum Neptunus advexit 500
 Petras ingentes, & servavit e mari.
 Et sane effugisset mortem, quantumvis invisus Palladi,
 Nisi impium dictum protulisset, & valde labefactus fuisset.
 Dixit invitis Diis se effugiturum ingentes fluctus maris,
 Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem. 505
 Statim deinde tridentem arripieus manu forti,
 Percussit Gyream petram, absciditque ipsam :
 Et unum quidem illic mansit, alterum frustum incidit mari :
 Huic sane Ajax primum insidens valde labefactus est,
 Illum autem detrusit in mare ingens undosum. 510
 Sic ille quidem ibi periit, postquam bibit salsam aquam :
 Tuus vero utcumque effugit mortem frater atque elapsus est
 In navi concava : servavit enim eum veneranda Juno.
 Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
 Perventurus, tum ipsum abripiens procella 515
 Pontum per piscosum tulit, valde ingemifcentem,
 Agri ad extremam oram : ubi domos habitabat Thyestes
 Prius, at tunc habitabat Thyestiades Ægylthus.
 Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
 Retro vero Dii ventum verterunt, & domum venerunt. 520
 Ille quidem lætus descendit in patriam terram,
 Et osculabatur attingens suam patriam : multaque ab ipso
 Lacrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
 Hunc sane à specula conspexit speculator, quæso constituerat
 Ægylthus dolosus ducens : promisit autem mercedem 525
 Auri duo talenta. Custodivit vero hic toto anno,
 Ne ipsum lateret præteriens, reminisceretque impetuosæ roboris.
 Festinavitque ire annunciaturus ad domos pastori populorum :
 Statim autem Ægylthus dolosam excogitavit artem :
 Electis ex plebe viginti viris eximīs, 530
 Constituit insidias, alibi autem iussit convivium apparari.
 At ipse ivit invitans Agamemnonem pastorem populorum,
 Equis & curribus, nefanda deliberans
 Hunc inscium mortis deduxit & trucidavit
 Cæna exceptum, ut si quis interficiat bovem ad præsepe. 535
 Neque quisquam Attridæ sociorum relictus est qui eum sequebantur

- Οὐδέ τις Αἰγιάδε, ἀλλ' ἔκταθαι ἐν μεγάροισιν.
 "Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι γε κατεκλάσθαι φίλον ἦτορ.
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενόν· ἐδὲ νυ μοι κῆρ
 542 "Ἥδ' ἐλ' ἐτι ζῶειν κ' ὄραν εἶδ' ἡελίοιο.
 Αὐτὰρ ἔπει κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκὼρίσθην,
 ὃν τότε με προσέειπε γέρον ἄλιον ἡμερτῆς,
 Μῆκετι Ἀτρεΐδην υἱὲ πολὺν χεῖρον ἀσκελὲς ἔταο
 Κλαῖν, ἔπει ἔκ ἀνυσίν τινα δῆμον· ἀλλὰ τάχιστα
 545 Πείρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι.
 Ἦ γάρ μιν ζῶν γε κηχόσται, ἢ κεν Ὀρίσῃς
 Κτείνειν ὑπερβάμενόν· σὺ δέ κεν τάφῳ ἀντιβολήσῃς.
 "Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔμοι κραδίη κ' θυμὸς ἀγώνιστορ
 Αὐτὶς ἐνὶ στήθεσσι, κ' ἀχνυμένοισιν περ, ἰάνθῃ,
 550 Καί μιν φωνήσας ἔπτα ποτὶντα προσεπύδα·
 Τέτρε μὲν δὴ οἶδα· σὺ δ' ἔτρετον ἀνδρ' ὀνόμαζο
 "Ὅς τις ἐτι ζῶος κατερύκεται εὐρεῖ πόντῳ,
 Ἦε θανόν. ἰδέσθω δ' κ' ἀχνυμένοισιν περ ἀκῶσαι.
 "Ὡς ἔραμην. ὁ δέ μ' αὐτὶς ἀμειβόμενόν προσέειπεν,
 555 Τὶός λαίρτεσσι Ἰθάκῃ ἐπὶ οἰκίᾳ νέεσθαι.
 Τὸν δ' ἰδὼν ἐν νῆσσι θαλεροὶ κατὰ δάκρυ χίοντα
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψίδος, ἢ μιν ἀνάγκη
 "Ἰαχ'· ὁ δ' ἐ δύναται ἢν πατρίδα γαῖαν ἰδέσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἱππότεμοι κ' ἱταῖροι
 560 Οἳ κέν μιν ἀέμπουσιν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Σοὶ δ' ἐ δίσφατον ἐστὶ διοτρεφὲς ὦ Μινέλαι
 Ἀργεῖ ἐν ἱπποβοτῶν θάρσει κ' πτότμον ἐπισπῆν.
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἠλύσιον ποδῖον κ' πείρατα γαίης
 Ἀδανάτοι ἀέμψουσιν, (ὧδ' ἔανδ' ῥαδάμανθυς.
 565 Τῇ περ ῥήσῃ βιοτὴ πείλῃ ἀνδρόποισιν,
 Οὐ νεώτερος, ἔτ' ἄρ' χυμὼν πολὺς, ἔτι ποτ' ὄμβροτον·
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυτνίσοντας αἶπας
 Ὀκτανὸς ἀνίσσιν, ἀναφύχων ἀνδρόποισιν)
 Οὐνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σπιν γαμβρὸς Διὸς ἴσθι.
 570 "Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἀμ' ἀντιθέοις ἱτάροισιν
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρροισιν κινεῖται.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὀπλισάμεθα, ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμειρόσῃ νύξ,
 575 ὃν τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 "Ἡμῶν δ' ἡσγάνεα φάνη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
 Νῆας μὲν πάμπροσθον ἐρύσασθαι εἰς ἄλα θίσαν,
 Ἐν δ' ἰσθμὸς τιθίμεσθαι κ' ἰσθία νηυσὶν ἴσθαι·
 Ἐν δ' αὖτε αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κλισίᾳ κάθηζον,
 580 Ἐξῆς δ' ἰζόμενοι ποσσὶν ἄλα τύπτον ἑρτημοῖς.
 Ἀψ δ' εἰς Αἰγύπτου διίππετον ποταμοῖο
 Στήσας νῆας, κ' ἐμῆα τελέμενας ἱκατόμβας.

Neque quisquam Ægisthi, sed trucidati sunt in regia.

Sic ait. At mihi concussus est meus animus.

Flebam in arenis sedens, neque mihi cor

Volebat amplius vivere & videre lumen solis.

540

Sed postquam flendo volutandoque saturatus sum,

Tum me allocutus est senex marinus verax?

Ne amplius Atrei filii longo tempore continenter sic

Eleas, quoniam non remedium aliquod invenimus: sed citissime

Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.

545

Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes

Interfecit præveniens, tu vero sepulturae intereris.

Sic ait: At mihi cor & animus generosus

Rursus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,

Et ipsum allocutus verba volatilia dixi:

550

Istos quidem jam novi: te vero tertium virum nomina

Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,

Aut mortuus, volo enim quamvis dolens audire.

Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

Filius Laërtæ in Ithaca domos habitans.

555

Hunc vidi in insula lacrymas uberes fundentem

Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate

Detinet: illeque non potest in suam patriam terram pervenire.

Non enim ei adsunt naves remiges & socii:

Qui ipsum reducant per lata dorsa maris.

560

Tibi vero non est à fato decretum, divine ò Menelæe,

In Argo equos pascente mori & fatum obire.

Sed te in Elysium campum & fines terræ

Immortales mittent, (ubi flavus Radamanthus est:

Ubi facillima vivendi ratio est hominibus,

565

Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:

Sed semper Zephyri suaviter spirantes auras

Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)

Eo quod habes Helenam, & ipsis Jovis gener ea.

Sic locutus, subiit in pontum fluctuosum.

570

At ego ad naves simul cum divinis sociis

Ibam, multaue mihi cor deliberabat incedentem

Cæterum postquam ad navem venimus atque mare,

Cœnamque apparavimus, supervenitque immortalis nix,

Ibi tum dormivimus in littore maris.

575

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora,

Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,

Malosque imposuimus & vela navibus æquis:

Ipsi etiam ingressi super transstra sederunt,

Ordine autem confidentes spumofum mare verberabant remis.

Rursusque ad Ægyptum à Jove fluens flumen.

Constitui naves, & feci legitimis hecatombis.

At postquam sedavi Deorum iram qui semper sunt,
 Aggessi Agamemnoni tumulum, ut inextincta gloria esset.
 Hæc ut perfeci, redii: dederuntque mihi ventum secundum 185
 Dii, qui me celeriter charam in patriam miserunt:
 Sed age nunc mane in ædibus meis,
 Donec undecimaque duodecimaque fiat dies:
 Et tunc te bene mittam, dabo autem tibi splendida dona,
 Tres equos & currum bene politum: ac postea 190
 Dabo pulchrum poculum, ut libes Diis
 Immortalibus, mei memor diebus omnibus.

Hunc rursus Telemachus prudens allocutus est:
 Atride, ne sane me multo tempore hic detine.
 Etenim in annum ego apud te utique sustinerem 195
 Sedens, neque me domus caperet desiderium, neque parentum:
 (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens
 Oblector) sed jam mihi afficiuntur tædio socii
 In Pylo divina, tu autem me ætatem hic detines.
 Donum autem quodcumque mihi dabis, thesaurus sit: 200
 Equos tamen in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi
 Hic relinquam in delicias: tu enim campo iniperas
 Lato, in quo quidem lotus frequens, in quo cyperus,
 Triticum, spelta, atque late germinans hordeum album.
 In Ithaca autem neque sane curricula lata, neque pratum. 205
 Est capripascua, & magis grata mihi quam equipascua.
 Nulla enim insularum est equis idonea, neque felix pratis,
 Quæ in mari jacent: Ithaca etiam supra omnes.

Sic ait. Risit verò in pugna strenuus Menelaus:
 Manque ipsumprehendit, verbumque dixit, & compellavit: 210

Sanguinis es boni chare fili, qualia loqueris:
 Atqui ego tibi hæc commutabo, possum enim.
 Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
 Dabo quod pulcherrimum & pretiosissimum est:
 Dabo tibi craterem elaboratum, argenteus autem 215
 Est totus, auroque labra immixta sunt:

Opus autem est Vulcani. Deditque ipsum gloriosissimus heros
 Sidoniorum Rex, quando ejus domus suscepit
 Iluc me profectum, tibi autem volo id præbere.

Sic hi quidem hujuscemodi inter sese loquebantur. 220
 Convivæ vero in domum ierunt divini Regis.
 Illi vero adducebant oves, afferebantque forte vinum:
 Banem vero ipsis uxores ornatae vittis attulerunt.

Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
 Proci autem ante Ulyssis ædes 225
 Discis delectabantur & jaculis torquendis,
 In æquato pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.
 Antinous vero confederat & Eurymachus Deo forma similis.

- Ἀρχοὶ μνηστῆρον, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξοχ' ἀρεστοί.
 630 Τοῖς δ' υἱὸς Φερσίου Νοήμων ἰγγυδὶν ἐλθὼν,
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀντιερῶν περιτυπῶν,
 Ἀντίνο', ἢ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν καὶ καὶ ἐκί,
 Ὅππότε Τηλέμαχος νῆπ' ἐκ Πύλου ἠμαυρόντ' ἔ-
 Νῆά μοι οἶχετ' ἄγων· ἐμὲ δ' ἤχρησ' ἔγινετ' αὐτῆς
 635 Ἥλιος ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι· ἐνθά μιν ἵπποι
 Δωδῆκα θύλασσι, ἔσω δ' ἡμίονοι ταλααργοί
 Ἀδμήτῃ, τῇ κεν τιν' ἱλαστάμεν δαμασαίμεν.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' αὖτ' ἀνὰ θυμὸν ἰθάμβιον· ἐ γὰρ ἔρατο.
 Εἰ Πύλον οἶχεσθαι Νηλεΐων, ἀλλὰ σὺ αὐτὴ
 640 Ἀχέων ἢ μήλοισι παρήμεναι, καὶ συδῶνι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος περιστῆν Εὐπείδῃ υἱὸς,
 Νημερτὴς μιν ἐνίσπε πῶτ' ὄχετο καὶ τίνες αὐτῷ
 Κῆρυ ἔποντ'· Ἰθάκης ἐξαιρέτοι, ἢ ἰοὶ αὐτῷ
 Θητίς τε δμαῖς τε· δύνατο γὰρ καὶ τὸ τελείωσαι.
 645 Καὶ μοι τῶτ' ἀγόρευσον ἐπὶ θυμῷ, ὅρ' εὖ εἰδῶ.
 Ἦ σε βίη αἰκοντοσπῶν ἀπνύεσκετο νῆα μέλαιναν,
 Ἦε ἱκὼν οἱ δῶκα, ἐπεὶ προσπύζετο μύθος.
 Τὸν δ' υἱὸς Φερσίου Νοήμων ἀντίον νῆδα,
 Αὐτὰρ ἱκὼν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξῃ καὶ αἰλῶν,
 650 Ὅππότε ἀνὴρ τοιῶντ' ἔχων μελεδήματα θυμῷ
 Αἰετίζῃ; χαλεπὸν κεν ἀντιπάσσει δόσιν εἶναι.
 Κῆρυ δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀρετύνουσι μετ' ἡμέας δ'.
 Οἱ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἄρχον ἔχον βαίνοντ' ἰόντα
 Μίντορα, καὶ θεῶν, τῶ δ' αὐτῷ πάντα ἐπέειπε.
 655 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μίντορα θεῶν
 Χθίζον ἔσθ' ἥϊον, τότε δ' ἐμὲ νῆϊ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπὶ νῆϊ πρὸς δώματα πατρός.
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέρωσιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Μπεσῆρες δ' ἀμυδρὸς κᾶδισαν, καὶ παύσαν αἰδῶλον.
 660 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείδῃ υἱὸς,
 Ἀχινύμεν· μῦθον δ' ἔμεγα φρένας ἀμφιμέλαιναν
 Πύμπλαντ', ὅσπερ δὲ οἱ στυγεῖ λαμπετόωντι ἐκτῆν.
 Ὡ πόποι, ἢ μέγα ἔργον ὑπερβιάως ἐτελείεσθαι.
 Τηλέμαχος ὁδὸς νῆδε· φάμεν δὲ οἱ καὶ τελέεσθαι.
 665 Ἰκ τούτων δ' αἰκνὴ νῆϊ πᾶσις οἶχεσθαι αὐτῶς
 Νῆα ἱρυσάμεν, κρείσσας τ' ἀνὰ δῆμον ἀείρας.
 Ἀρξὴ καὶ περὶ τέρρο κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ὀλέσσει βίην πρὸν ἡμῖν σῆμα ρυτιύσσει.
 Ἀλλ' αἶψα μοι δότε νῆα δόνη καὶ εἰκοσ' ἑταίρους.
 670 Ὅρεά μιν αὐτὸν ἰόντα λεχίσσμεν καὶ φυλαξῶ
 Ἐν περὶ νῆϊ Ἰθάκης τε Σάμοιο τε πανπαλοῦσας.
 Ὡς ἀν' ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἰνεκα πατρός.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, καὶ ἐκίλειον.
 Αὐτὰρ ὅτε αἰσάντες ἴδαν δόμον εἰς Ὀδυσσῆα.

Duces procerum, virtute enim erant longe optimi.
 His filius Phronii Noëmon prope accedens,
 Antinoum verbis interrogans alloquebatur:

630

Antinoë, an quid scimus in mente nostra an non,
 Quando Telemachus rediit ex Pylo arenosa?
 Navem mihi abiit abducens: mihi vero opus est illa.
 Elidem in spatiosam ut trajiciam: ubi mihi equæ
 Duodecim foeminae, subtilisque muli patientes operis
 Indomiti, ex quibus aliquem adigens subjugarem.

635

Sic ait. At illi in animo obstupescabant, non enim putabant
 Ad Pylum abiisse Neleiam, sed alicubi illic
 Agris aut ovibus adesse, aut subulco.

640

Hunc rursus Antinous allocutus est Eupithei filius:
 Vere mihi dic quando abiit, & quinam illum
 Juvenes sequuntur: ex Ithaca electi, an sui ipsius
 Mercenariiue mancipiaque: posset autem hoc etiam perficere
 Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,

645

An te per vim invitum privavit nave nigra,
 An lubens ei dedisti, postquam convenit te sermone.

Hunc autem filius Phronii Noëmon allocutus est:

Ipse sponte ei dedi, quid faceret etiam alius,
 Quando vir talis habens curas in animo
 Peteret? difficile sane abnegare munus esset.

650

Juvenes autem qui in populo optimates apud nos,
 Illi eum sequuntur: ducem vero ego conscendentem agnovi
 Mentorem, aut Deum, huic enim ipsi omnimodo similis erat.
 Sed hoc admiror: vidi hic Mentorem divinum
 Heri sub aurora, tunc autem conscendit navem ad Pylum.

655

Sic locutus abiit ad domum patris.

His vero utrisque percussus est animus generosus.
 Proci vero simul federunt, & quieverunt à certaminibus.
 His vero Antinous interfatus est Eupithei filius,
 Dolens: furore vero multum mens obtenebrata
 Implebatur, oculi vero ei igni splendenti similes erant.

660

Eheu, quam ingens facinus superbe patratum est
 Telemacho profectio isthæc, putamus tamen ei non perfectæ ūiri.

Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune
 Nave deducta, electisque per populum optimis.

665

Incipiet & ulterius malum esse, sed illi ipsi
 Jupiter perdat vim antequam nobis malum ferat.
 Sed agite mihi date navem celerem & viginti socios,
 Ut eum ipsum venientem insidiis excipiam atque observem
 In freto Ithacæque Samique asperæ:
 Ut laboriose naviget propter patrem.

670

Sic ait: Illi vero omnes laudabant, atque jubebant.
 Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.

- 675 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυς
 Μύθων ἔς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσοδόμενον.
 Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μένων, ὃς ἐπιύθετο βυλαῖς,
 Λύλῃς ἐκτός ἐών· οἱ δ' ἐνδοθὶ μῆτιν ὕφαινον.
 Βῆ δ' ἰδὼν ἀλγελίων διὰ δώματα Πηνελόπειαν·
- 680 Τὸν ἥ κατ' ἑδὲ βάντα περσπύδα Πηνελόπεια,
 Κῆρυξ, πίπτει δέ σι περὶσαν μνηστῆρες ἀγανοί;
 Ἥ ἐπέμψαι δμῶσιν Ὀδυσσῆϊ Δείοιο
 Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πέντεσσι;
 Μὴ μνηστῆσαντες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσαντες,
- 685 Ἔσθια καὶ πόματα νῦν ἐνθάδε διεπνήθειαν.
 Οἱ δ' αὖτ' ἀγερῶνται, ρίοτον κατακίριτε πολλόν,
 Κτῆσιν Τηλεμαχοῖο δαΐφρονι· ἑδὲ τι πατρῶν
 Τμυτίφρον τὸ πρῶτον ἀκέρτε παῖδες ἰόντες,
 Οἳ δ' Ὀδυσσεὺς ἔσκη μὲθ' ὑμετέρῃσι τοκυῖσιν·
- 690 Οὐτὶ τίνα ῥέξας ἐξαΐσιν, ἑτέ τι εἰπών
 Ἐν δήμῳ· ἦτ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῶν,
 Ἄλλον κ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κ' φιλοῖν.
 Κύνθ' δ' ἔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἀνδρα ἰσάργη.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ὑμέτερον θυμὸς καὶ αἰκία ἔργα
- 695 Φαίνεται, ἑδὲ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργίων.
 Τὴν δ' αὖτε περσπύπτε Μένων πεπτυμῶρα εἰδώς,
 Αἰ γὰρ δὴ βασιλῆα τίδε πλείστον κακὸν εἶν·
 Ἀλλὰ πολὺ μείζον τε καὶ ἀργαλιώτερον ἄλλο
 Μνηστῆρες φερόντα, ὃ μὴ τιλέσιν Κορίαν·
- 700 Τηλεμαχὸν μεμῶσσι κατακτάμεν ὅξ' ἱ χαλκῶ,
 Οἴκαδ' ἐισσόμενον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκύν
 Ἔς Πύλον ἤγαθην, ἥ δ' ἔς Λακεδαιμόνα διαν.
 Ὡς φάτο. τῆς δ' αὖτε λυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ
 Δὴν δέ μιν ἀμρασίν ἐπείων λάβε, τὰ δέ οἱ ὅσπερ
- 705 Δακρυόφιν πληῖον, θαλερὴ δέ οἱ ἔλατο φωνή·
 Ὅψ' ἥ δ' ἡ μιν ἔπιασιν ἀμυδρομένη περσπύπτε,
 Κῆρυξ, πίπτει δέ μοι πάσις οἴχεται· ἑδὲ τι μιν χρεῶ
 Νῆων ὠκυπόρων ἐπὶ καϊνέμεν, αἰτ' ἀλὸς ἵπποι
 Ἀνδράσι γίγονται, περσσοὶ ἥ σκελὺν ἐφ' ὕγρην,
- 710 Ἥ ἵνα μηδ' ὀνομ' αὐτῇ ἐν ἀνδρῶποισι λίπεται·
 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μένων πεπτυμῶρα εἰδώς,
 Οὐκ οἶδ' εἰ τις μιν Διὸς ὤρεον, ἢ καὶ αὐτῇ
 Θυμὸς ἐφορμηθῇ ἰδὼν ἔς Πύλον, ἔρρα πύδνται
 Πατὴρ ἐξ ἧ νῆσον, ἥ δὲ τίνα πόντον ἐπίσπιν.
- 715 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσσῆϊ·
 Τὴν δ' ἀχθ' ἀμφοχύθη θυμοφθόρον, ἑδ' ἄρ' ἐτ' ἔτλη
 Δίεργ' ἐρέξεται, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
 Ἄλλ' ἄρ' ἐσθ' ἑδὲ ἔξ' ἀπολυκμήτε θαλάμῳ,
 Οἳ κτ' ὀλογοβρομένη· σπεῖ δ' ὁμοῦ μινύσειζον
- 720 Πᾶσιν ὅσπερ κατὰ δῶματ' ἴσαν νῆα καὶ θαλάμῳ.

Neque sane Penelope longo tempore erat infcia
Sermonum quos proci in mente proinde cogitabant. 675
Præco enim illi dixit Medo, qui audierat consilia,
Extra aulam cum esset: illi vero interius consilium texebant.
Festinabat vero ire annunciaturus per domum Penelopæ:
Sed cum in limine euntem alloquebatur Penelope, 680

Præco, cur te præmiserunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyssis divini
Ut à labore cessent, hisque ipsis convivium apparent?
Ne me ambierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & postremum nunc hic cœnent. 685
Qui frequenter congregati, victum absumentis multum,
Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus
Vestris antea audistis pueri cum essetis,
Qualis Ulysses erat inter vestros parentes:
Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam tale locutus 690
Publice: quæ consuetudo est divinorum Regum,
Ut alium oderit mortalium, alium amet.
Ille vero nunquam prorsus malum homini fecit.
Sed vester quidem animus & indigna facinora
Apparent, neque ulla est gratia post benefacta. 695

Hanc rursus allocutus est Medon seria callens:
Utinam sane, ô Regina, hoc maximum malum esset.
Sed multo majusque & perniciosius aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturnius:
Telemachum cupiunt interficere acuto ferro, 700
Domum revertentem: ille vero profectus est ad patris famam
In Pylum sacram, atque in Lacedæmonem nobilem.

Sic ait. At ejus illic soluta sunt genua & amicum cor:
Diuque ipsam ut loqui nequiret stupor linguæ tenuit, eique oculi
Lacrymis impleti sunt, tenella autem ei detenta est vox: 705
Tandem vero ipsum verbis excipiens allocuta est:

Præco, cur mihi filius abiit? neque ipsum opus erat
Naves celeres conscendere, quæ maris equi
Hominibus sunt, trajiciuntque immensum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur? 710

Illam excepit deinde Medon seria callens,
Haud scio an aliquis ipsum Deus impulit, an ipsius
Animus impulsus est ire in Pylum, ut audiat
Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.

Sic locutus abiit ad domum Ulyssis: 715
Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque amplius
In sella sedere, plures in domo licet essent: (sustinuit
Verum super limen sedebat elaborati thalami,
Miserabiliter lamentans, circumque ancillæ ejulabant
Omnes quotquot in domo erant juvenulæ atque vetulæ. 720

- Τῆς ἀδινὸν γούνατα μετνήδα Πηνελόπεια ,
 Κλύτε φίλα· πῶς γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγ' ἔδωκαν
 Ἐκ πασίων ὄσσαι μοι ὀμ' ἔτρεφον ἡδ' ἐγένοντο·
 Ἡ' πρὶν μὲν ὥσιν ἑδλὸν ἀπώλεσα θυμολόοντα
 725 Παντοῦης ἀρετῇσι κεκασμῆρον ἐν Δαναοῖσιν ,
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπτὸν ἀντρίψαντο Δύωλα
 Ἀκλῆα ἐκ μεγάρων· ἐδ' ὀρμηδίντ' ἀκούσα.
 Σχέτλια , ἐδ' ὑμῶς περ ἐνὶ φρεσὶ θιάδ' ἐκάσθ
 730 Ἐκ λεχίων μ' ἀνεγίγχει , ἐπισάμναι σάρα θυμῷ ,
 Ὅσπ' ἐκιν' ἔβη κοῖλῃ ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γδ' ἐγὼ στυδόμεν τούτῃν ὁδὸν ὀρμαίνοντα ,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμμεν , κ' ἰσχυμῶς περ ὁδοῖο ,
 Ἡ' κέ με τεθνηυῖαν ἐνὶ μεγάρῳσιν ἔλωπιν.
 735 Ἀλλὰ τις ὀτρυνὸς Δολίον καλίσσιν γέροντα ,
 Δμῶ' ἐμὸν , (ὃν μοι ἔδωκε πατὴρ ἐνὶ δῦρον κίεσθ ,
 Καί μοι κῆπον ἔχ' πολυδένδρεον) ὄρεα τάχιστα
 Λαίρτῃ τάδε πάντα παριζόμεν' καταλέξῃ ,
 Εἰ δ' ἄν τις τινὰ κιν' ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὕψης ,
 740 Ἐξειδὼν λαοῖσιν ὁδύρεται , οἳ μεμάασιν
 Ὅν κ' Ὀδυσσῆ' ἐβίσαι γόνον ἀντιδίωο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τερπὸς Εὐρύκλεια ,
 Νύμφε φίλῃ , σὺ μὲν ἄρ' με κατακτατοὶ νηλεὶ χαλκῷ ,
 Ἡ' ἔα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι ἐκ ἐπιχειύσας.
 745 Ἦδ' ἐγὼ τάδε πάντα· πῶρον δέ οἱ ὄσ' ἐκέλευσε ,
 Σίτον κ' μέθυ ἡδύ· ἱμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον ,
 Μὴ πρὶν σοι ἱεῖν πρὶν δωδεκάτῃν τε γενέσθαι .
 Ἦσ' αὐτὴν ποδίσαι , κ' ἀφορμηδίντ' ἀκούσας·
 Ὡς αὖ μὴ κλαίεσα κατὰ χεῖρα καλὸν ἰάπτῃς·
 750 Ἀλλ' ὕδρηνάμην , καθαρά χερσὶ ἑμῶν ἔλδσα ,
 Εἰς ὑπερ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξίν ,
 Εὐχῇ Ἀθηναίῃ κέρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἡ' γδ' κέν μιν ἔπωτα κ' ἐκ θανάτοιο σώσῃς·
 Μινδὶ γέροντα κάκ' ἐκασμῆρον· εἰ γδ' οἶος
 755 Πάγχυ θεοῖς μακάρεσσι γοτὴν Ἀρκησιόδαο
 Ἐχθεδ'· ἀλλ' ἐτι πῶς τις ἐπίσσεται ὅς κεν ἔχῃς
 Δωματα δ' ὑπερφία κ' ὑπόπρως πόντας ἀγρῶς·
 Ὡς φάτο· τῆς δ' εὖνεσε γόνον , χεῖρ' δ' ὄσσε γέδω
 Ἡ' δ' ὕδρηνάμην , καθαρά χερσὶ ἑμῶν ἔλδσα ,
 760 Εἰς ὑπερ' ἀνέβαινε σὺν ἀμριπόλοισι γυναιξίν·
 Ἐν δ' ἔδ' ἐτ' ἐλοχύτας κείας· ἡρᾶτο δ' Ἀθήνη ,
 Κλύθι μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκν' Ἀτρυτώνῃ·
 Εἵποτέ τοι πολυμήτις ἐνὶ μεγάρῳσιν Ὀδυσσεύς
 Ἡ' βοός ἢ οὐκ' κατὰ πόνονα μὲν' ἔκκε ,
 765 Τῶν νῦν μοι μῆσαι , καί μοι φίλον δῖα σώσωται ,
 Μνηστῆρας δ' ἀπαλάλκε κακῶς ἀπρηγορόντας.

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope :

Audite dilectæ, supra modū enim mihi cœlites dolores dederunt,
Ex omnibus quotquot una necum nutritæ atque natæ sunt,
Quæ antea quidem maritum bonum amissum animosum instar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos ,

725

Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos :

Nunc rursus filium unicum abripuerunt procellæ

Inglorium ex ædibus : neque abeuntem audiui.

Improbæ, neque vos quidem in animum induxistis singulæ

E lectulo me suscitare, scientes certum animo ,

730

Quando illè conscendit cavam in navem nigram.

Si enim ego audivissem istam protectionem molientem .

Sane statim aut manisset, quantumvis festinans ad iter ,

Aut me mortuam in domo reliquisset.

Sed aliquis famulus Dolium vocet senem ,

735

Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti ,

Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime

Laërta hæc omnia assidens ordine dicat ,

Si fortassis aliquod ille mente consilium texens

Progressus populo deplorat, qui cupit

740

Ejus & Ulyssis perdere prolem Diis æquiparandi.

Hanc rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

Domina chara, tu quidem me vel interfice crudeli ferro ,

Vel relinquis in ædibus, sermonem certe non celabo.

Novi ego ista omnia, præbui autem illi quæcūque postulavit, 745

Panem & vinum dulce, à me autem accepit magnum juramentum,

Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adesset dies ,

Aut tu ipsa desiderares, & digressum audisses :

Ut ne flens corpus pulchrum læderes :

Sed tu lota, puras corpori vestes sumens ,

750

In superiora ædium conscendens cum ministris mulieribus ,

Vota fac Palladi filia Jovis à capra nutriti :

Hæc enim ipsum deinde & à morte servavit.

Neque senem afflige afflictum, non enim existimo

Penitus Diis beatis sobolem Arcefiadæ

755

Invisam esse : sed alicubi aliquis supererit qui habeat

Dòmos excelsas & qui procul sunt pingues agros.

Sic ait. Hujus autem sedavit luctum, cohibuitque oculos à luctu.

Ipsa vero lota, puras corpori vestes sumens ,

In superiora conscendit cum ministris ancillis.

760

Imposuitque molas canistris, & precata est Palladem :

Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita :

Si unquam tibi prudens in ædibus Ulysses

Aut bovis aut ovis pinguis femora adolevit ,

Hortum nunc memor sis, & mihi charum filium serva ,

765

Procos vero averte nimis insolentes.

Odyssea.

I

- "Ὡς εἰπὼς" ὀλόλυξε. θεὰ δὲ οἱ ἔκλυε ἀφ' ἧς
 Μνηστῆρες δ' ὁμαδύσαν ἀνὰ μέγαρα σκιδεῖντα.
 "Ὡς δὲ τις εἰπὼσκει νῆον ὑπερνορόντων,
 775 Ἡ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμήνη βασιλείῃ
 Ἀρτύη· ἐδὲ τι οἶδεν ὃ οἱ ρόνθ'· οὐ τίττυκται.
 "Ὡς ἀρεα τις εἰπὼσκει. τὰ δ' ἔκ' ἴσαν ὡς ἐτίτυκτο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοσ' ἀγορήσατο καὶ μετίτυπε,
 Δαιμόνιοι, μύθας μὲν ὑπερβιαλὲς αἰετᾶδε
 775 Πάντας ὁμῶς, μὴ πως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
 Ἄλλ' ἀγε σιγῇ τοῖν ἀνασσωτες ταλίωνων
 Μῦθον ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἔσταν ἡμῖν.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐκρένατ' εἰκοσι ρῶτας ἀείζους·
 Βᾶν δ' ἵεναι ἐπὶ τῇα θύῃ καὶ θύγα Τηλαόωσι.
 780 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπεπρωτον ἄλως βένθοσδε ἔρυσαν.
 Ἐν δ' ἵσόν τ' ἐτίδιντο καὶ ἰσῖα τῇ μελαιτῇ.
 Ἡρτύναντο δ' ἔρετμα τροπῶς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μοῖραν. ἀνὰ θ' ἰσῖα λυγρὰ ἐπίτασσαν.
 Τεύχεα δὲ σφιν ἐνέκταν ὑπερδυμῶ διεσπόντες.
 785 Τ'ψῶ δ' ἐν νοτίᾳ τὴν γ' ὤρμισαν· ἐν δ' ἴσαν αὐτοί,
 Ἐνθα ᾗ δόρπον ἔλοντο, μῦθον δ' ἐπὶ ἰσπερον ἔλθων.
 Ἡδ' ὑπὸ φ' ἀναβάσα περιέρχον Πηνελόπεια
 Κῦτ' ἄρ' ἄσιτ', ἅπας· ἐδνύθ'· ἐδὲ ποτῆτ',
 Ὀρμαίνω· εἰ οἱ θάνατον εὐχοί υἱὸς ἀμύμων,
 790 Ἡ δ' ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερβιαλοῖσι δαμῖν.
 Ὅσα καὶ μεμνῆσαι λέων ἀνδρῶν ἐν ὀμίλῳ
 Δείτας, ὁππότε μιν δόλιοι περὶ κύκλον ἄρῃσι·
 Τόσα μιν ὀρμαίνεσθαι ἐπέλλαδε νῆδυμ' ὕπνῳ.
 Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λυθεῖ δὲ οἱ ἄψα πάντα.
 795 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Εἰδωλον ποῖναι, δέμας δ' ἦκτο γυναικί
 Ἰφθίμη κύρη μεγαλήτηρ· Ἰκαερίοιο,
 Τὴν Εὐρηλ' ἐπὶ τοῖς Φειῆς ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖον.
 Πέμπει δὲ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύῳ θύοιο,
 800 Εἴπως Πηνελόπειαν ὀδυρσμένην γούσσειν
 Παύσει κλυδμαῖο, γούσι τε δακρυόεντ'.
 Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κλειδ' ἡμάντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κειράλης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Εὐδὲς Πηνελόπεια φίλον τετιμῆν ἦτορ;
 805 Οὐ μὲν σ' ἐδὲ ἴδοι θεοὶ ρῆα ζῶντες
 Κλαῖναι, ἐδ' ἀνάχνομαι, ἐπεὶ ῥ' ἐτι νόστιμός ἐστι
 Σὺς παῖς· καὶ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτῆμένος ἐστιν.
 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἐπειτα περιέρχον Πηνελόπεια,
 Ἠδὲ μάλα κτάσσω· ἐν ὀνειρήσοι σῶλῃσι,
 810 Τίπτε κασιγνήτη δούρ' ἤλυθες; ἐπὶ πᾶρ' γε
 Πῶλ', ἐπὶ μάλα πολλὸν ὀδοπρεθὲ δώματα ναῖες.
 Καὶ καὶ κίλη παύσασθαι οἴζυ', καὶ ἐδνύσθαι

Sic locuta ejulavit. Dea autem illius audivit preces.
 Proci autem tumultuabantur per atria obscura :
 Sic vero aliquis dicebat juvenum insolentium :
 Profecto jam nuptias nobis à multis cupita regina 770
 Apparat : neque quicquam novit quod suo cades filio constituta est
 Sic quispiam dicebat , ea autem nesciebant ut acta erant.
 Illis vero Antinous concionatus est & interfatus :

O felices , sermones quidem arrogantes fugite ,
 Omnes pariter , ne forte quispiam annuncies etiam intus. 775
 Sed age silentio hic exurgentes perficiamus
 Consilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.

Sic locutus , elegit viginti viros optimos :
 Festinantur autem ire ad navem velocem & litus maris.
 Navem quidem principio maris in altum traxerunt : 780

Malum vero imposuerunt & vela navi nigrae :
 Aptabant autem remos vertebres coriaceis ,
 Omnia rite , ac vela alba expanderunt.
 Arma vero ipsis tulerunt animosi famuli ,

Alteque in humidum hanc traxerunt : ingressique sunt ipsi , 785
 Et illic cernam sumpserunt , expectaruntque dum vesp̄er adveniret.
 In superiora adium cum conscendisset prudens Penelope
 Jacobat sane jejuna , non gustans cibum neque potum ,
 Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens ,
 An ipse sub procis impiis dominaretur. 790

Quantaque cogitat leo virorum in turba
 Timens , cum ipsum doloso in circulo agitant :
 Tanta ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus.
 Dormivit vero recumbens , solutaque sunt ei compages omnes.
 Ibi tum alia excogitavit Dea cœcia Minerva : 795

Idolum effinxit , corpore autem simile erat mulieri ,
 Iphthimæ filia magnanimi Icarii ,
 Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans.
 Misit vero ipsam ad domum Ulyssis divini ,
 Si quo pacto Penelopen lamentantem lugentem 800
 Compesceret à steru , lusuque lacrymoso :
 In thalamum vero ingressa est seræ apud lorum.
 Stetitque supra caput , & ipsam sermone allocuta est :

Dormis Peneope imo cruciata corde ?
 Nequaquam te sinunt Dii facile viventes 805
 Flere , neque tristem esse , quoniam adhuc rediturus est
 Tuus filius : minime enim quicquam Deorum offensor est.

Hanc vero excepit deinde prudens Penelope
 Suaviter admodum dormiens in somniorum portis :
 Cur , ô soror , huc venisti ? non antea quidem 810
 Ventitabas , quandoquidem nimis procul domum habitas :
 Et me jubes cessare ab ærumna , & doloribus

- Πολλών, αἱ μὲν ἱρέσθαι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν.
 Ἡ δὲ φρεὶν μὲν πόσιν ἰδὼν ἀπώλετα θυμολέοντα,
- 815 Παντοίῃς ἀμείψῃ κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
 Ἐδλόν· τὲ κλέει· εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῶν.
 Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔξω κοίτης ἐπὶ νηὸς
 Νήπιον, ἔτε πόνον εὖ εἰδώς, ἔτ' ἀγορεύων.
 Τὲ δὴ ἐγὼ καὶ μάλλον ὀδυρόμαι ἥ περ ἐκινε.
- 820 Τὲ δ' ἀμυρομένη καὶ δειδία μήτι πᾶσιν,
 Ἡ δὲ ὅτε τῶν ἐνὶ δήμῳ ἴν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
 Δυσμῆρες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόσονται,
 Ἰερῶσι κτεῖναι φρεὶν πατερίδα γαῖαν ἱκέδαι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε ἰδῶλον Ἀμαυρόν,
- 825 Θάρσθ', μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δειδίδι λίην,
 Τοῖν γάρ τοι πομπὸς αἶμ' ἔρχεται, ἥ γ' ἐν καὶ αἴκῃ
 Ἀνέρες ἤρσαντο παρσιζόμεναι, (δύναται γὰρ)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένην ἰλασθή.
 Ἡ δὲ νῦν με φερέεικε τῶν τάδε μυθήταδα.
- 830 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρεσὶ Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ θῶς ἐοῖ, θεῶν τε ἔκλυες αὖδης,
 Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κύνον οἴζυρσιν κατάλεξον,
 Εἴπερ ἐτι ζῶν, καὶ ὁρᾷ φάειν ἡλίοιο,
 Ἡ δὴ ἦδ' ἀείδεικε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
- 835 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε ἰδῶλον Ἀμαυρόν,
 Οὐ μὲν τοι κύνον γε διαπείκεις ἀγορεύσας,
 Ζῶν ὅγ' ἢ τέθεικε. κακὸν δ' ἀνιμῶνια βάζειν.
 Ὡς εἰπὼν, σταθμοῖο παρὰ κλισίᾳ λιᾶσθαι
 Ἐς πονοῖας ἀνέμων. ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνέστη
- 840 Κῆρ· Ἰκαρίοιο· εἶλεν δὲ οἱ ἥτορ ἰάσθαι,
 Ὡς οἱ ἐπαγγέλλετο ἐπείσθαι νοκτὸς ἀμολγῆ.
 Μυσηδῆες δ' ἀναβάντες ἐπείπλεον ὕψ' ἀέκλειυδα,
 Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὀρμαίνοντες.
 Ἐστὶ δὲ τις νῆος μίσην ἀλλ' ἀπετρήσασα,
- 845 Μεσσηγύς Ἰθάκης τε Σάμοιο τε παλαιολέως,
 Ἀστειὺς, ἡ μεγάλη· λιμὴν δ' ἐνὶ ναύλοχ' αὐτῇ
 Ἀμφίδυμοι· τῇ τὸν γε μένον λαχρόωντες Ἀχαιοί.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ε. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εὐκλειστοίαν τῇ θῶν διυτίσαν πομπασμένην ὁ Ζεὺς, Ἐρμῆν
 πέμπει ἐπὶ Καλυψῶ, καλεῖν ἀποτίμπειν τὸν Ὀδυσσεύα.
 Ἡ δὲ το καλεῖσθαι πομπῇ τῇ ἡ ὀκτωκαιδικατῇ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ
 Ποσειδῶν, καὶ χαλεπῆνας, λυγρὰ τὴν χεῖρ' αὐτῶν. Ἰνὰ δὲ αὐτῷ δίδωσι
 κρήδεμνον, ἐντεταμένον ἐπιδάντι τῆς γῆς ἀπορίσσει αὐτόν. καὶ πολ-
 λὰ παθὼν, εἰς τὴν τῇ Φαιάκων χωρὶν ἔρχεται διασωθεῖς.

Multis, qui me irritant in mente & in animo:
 Quæ ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos, 815
 Eximium: cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
 Nunc rursus filius unicus abiit cava in nave
 Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commer-
 Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum: (ciorum.
 Ob hunc tremisco & timeo ne quid patiatur, 820
 Sive is eorum in populo quo abiit, sive in ponto.
 Hostes enim multi in ipsum *malis* machinantur,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.
 Hanc excipiens allocutum est simulachrum obscurum:
 Confide, neque prorsus in mente timeas tantopere, 825
 Talis enim comes una sequitur, quam etiam alii
 Viri optarint adesse, (potest enim)
 Pallas Minerva, te enim lamentantem miseratur.
 Quæ nunc me præmisit tibi hæc dicere.
 Hanc rursus allocuta est prudens Penelope: 830
 Siquidem tu Dea es, Deæque audivisti vocem,
 Age mihi & illum ærumnosum enarra,
 Si fortasse adhuc vivit, & vider lumen solis,
 An jam mortuus est, & in Plutonis ædibus.
 Hanc respondens allocutum est idolum obscurum: 835
 Non quidem tibi illum continuo dicam,
 Vivat ille an mortuus sit, malum enim vana loqui.
 Sic locutum, postquam apud seram evanuit
 In flatus ventorum, ipsa vero ex somno profluit
 Filia Icarii: amicum autem illi cor exultavit, 840
 Ut ipsam evidens somnium adiit noctis in conticinio.
 Proci vero conscensa nave navigabant humidas vias,
 Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
 Est autem quædam insula medio mari petriosa,
 Inter Ithacamque Samumque asperam, 845
 Asteris, non magna: portus vero ad insidias apti in ipsa
 Ab utroque latere introitum habentes: ibi tum expectantur insi-
 diantes Achivi.

ARGUMENTUM LIBRI IV. ODYSSEÆ
HOMERI.

Concilio Deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit
 ad Calypso, jubens dimittere Ulysses. Quæ jussu facit.
 Decima vero octava die conspiciatus eum Neptunus, & indi-
 gnatus, solvit ratem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut
 postquam ad terram appulisset, abjiceret eam: & multa passus,
 In Phæacum regionem venit servatus.

Ε, πλεῖ ἐπὶ χεῖρας Ὀδυσσεύς κειθεύσης πόντης.

- Η**ὅς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυῷ Τιδωνεῖο
 Ἄργυρ', ἢ ἀθανάτοισι φόβος φέροι ἰδέε' βροταῖσιν·
 Οἱ δ' οἱ δαίμονες καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
 Ζεύς ὑψιβρέμεντος, εἰ τε κρατέεισι μέγιστον.
- 9 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγει κήδεα πολλὰ Ὀδυσῆϊ
 Μνηστράων· μέλε γάρ οἱ ἔων ἐν δόμασι νύμφης.
 Ζεῦ πατέρ, ἦ δὲ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες·
 Μὴ τις ἐτι πειρήσῃσι ἀγανὸς κ' ἥπιος ἔσω
 Σκηπτέριον βασιλικόν, μηδὲ φρασὶν αἰσίμα ἐίδως.
- 10 Ἀλλ' αἰὲ χαλεπὸς τ' εἴη, κ' αἰσούλα ρίζοι·
 Ὃς ὅστις μέμνηται Ὀδυσῆϊ δέοιο
 Λαῶν ὅσιν ἀναστέ, πατέρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν·
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νύσῃ κῆρυγ' κρατερὴν ἀλγέα πάσῃσιν
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψίδος, ἢ μιν ἀνάγκη.
- 15 Ἰχθ', ἰδὲ εἰ δύναται ἢν πατρίδα γαίαν ἰκίεσθαι.
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπὶ νηυσὶ κ' ἵπποισι,
 Οἳ κέν μιν πέμπουσιν ἴω' ἐνθάδε νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν δραπετεύειν μεμάασι,
 Οἴκαδ' ἐπιστρέφον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρός αἰκὴν.
- 20 Ἐς Πύλον ἠγαθὴν, ἔδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον περσέειν νεμεσημέντα Ζεῦς
 Τίκνον ἐμὸν, πρὶόν σε ἔπειτα εὐχὴν ἔρκ' ὀδόντων·
 Οὐ γὰρ δὴ τέτυκ' ἐμὸν ἰδέμενος νόον αὐτῆς,
 Ὃς ἦτοί κ' αἶνε' Ὀδυσσεύς δραπετεύοντα ἐλθόν·
- 25 Τηλέμαχον δ' οὐ πέμψον ἐπισταλφίας, (δύνασαι γὰρ)
 Ὃς καὶ μάλ' ἀσκηδὴς ἦν πατρίδα γαίαν ἰκνέσθαι,
 Μνηστῆρας δ' ἐν νηὶ παλιμπιτῆς δωπνέοντα.
 Ἥ ῥα, κ' Ἑρμείαν εἰλον υἱὸν ἀντίον νῆδα,
 Ἑρμεία (τὴ γὰρ αὐτὴ τὰ τ' αἶλα περ στήθεός ἐστι).
- 30 Νύμφην εὐπλοκάμω εἰπεῖν νημερτίᾳ βολὴν,
 Νέστον Ὀδυσῆϊ ταλαγίερον, ὡς κε νήνται,
 Ὅσπερ δῖων παμπῆ, ὅτε θνητῶν ἀνδρῶν ἔσται.
 Ἀλλ' οὐ γὰρ ἐπὶ χεῖρας περὶ δόμον πύματα πάσῃσιν
 Ἡματι κ' εἰκοσὶ Σχερεῖν εἰς βῶλον ἵκοιτο,
- 35 Φαιάκων ἐς γαίαν, εἰ ἀρχίδειοι γεγάσιν,
 Οἳ κέν μιν περὶ κῆρυγ' θεῶν ὡς τιμήσουσιν·
 Πάμπασι δ' ἐν νηὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν περ αἶας ἐοπτά τε δόντες,
 Πόλιν ἔσ' αὖ ἐδέετο' ἐκ Τροίης ἐξέρχ' Ὀδυσσεύς.
- 40 Εἴπερ ἀπὸ μὲν ἦλθε, λαχὼν δ' ἀπὸ ληϊδῶν αἶσαν.
 Ὃς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδέσθαι, κ' ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψέροπον κ' ἔνθ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ὃς ἔρατ' ἔδ' ἀπὸ δόμοιο διάκτερον Ἀργεῖφόντης.

E. Navigat in rate Ulysses fracta mari.

AUrore autem ex lectis ab generoso Tithono
 Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus;
 Ipsi vero Diæ ad consessum confederant, interque illos
 Jupiter ^{est}itonans, cujus potentia est maxima.
 Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyssis
 Memor, curæ enim ei erat quod esset in domo Nymphæ:
 Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,
 Nullus amplius benignus mitis & mansuetus sit
 Sceptriſer Kex, neque animo iusta sentiens,
 Sed semper durus. sit, & iniusta faciat:
 Adeo nemo memor est Ulyssis divini.
 Populorum quibus præfuit, pater autem cæci mansuetus erat:
 Sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,
 Nymphæ in ædibus Calypſus, quæ ipsum vi
 Detinet, is vero non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naves remiges & socii,
 Qui ipsum comitentur super lata dorsa maris.
 Nunc rursus filium unicum occidere cupiunt,
 Commum revertentem: ille vero abiit ad patris famam
 In Pylum divinam atque in Lacedæmonem claram.
 Hanc excipiens allocutus est Jupiter nubium coactor:
 Filia mea, quale tibi dictum excidit septum dentium?
 An non jam hoc quidem consultaſti mente ipsa,
 Ut scilicet illos Ulyſſes ulciſceretur reversus?
 Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
 Ut incolumis in patriam terram veniat,
 Proci vero in navi retro iter relegant.
 Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
 Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
 Nymphæ cirratæ ediffere certum consilium,
 Reditum Ulyſſis patientis, ut redeat,
 Neque Deorum ductu, neque mortalium hominum:
 Sed is in rate colligata ærumnas patiens
 Die viceſima ad Scheriam fertilem perveniat,
 Phæacensium in terram, qui propinqui Diis sunt,
 Qui ipsum ex animo Deum veluti honorabunt:
 Mittentque in navi charam in patriam terram.
 Atque aurumque abunde vestemque dantes
 Plurima, quanta nunquam ex Troja sustulisset Ulyſſes,
 Etiamſi incolumis venisset, sortitus ex præda portionem.
 Sic enim ei fatale est amicosque videre, & redire
 Domum in excelsam & suam in patriam terram.
 Sic ait, neque tenuit internuncius Argicida:

- Αὐτίκ' ἔπειθ' ἰσὺν πόντον ἰδέσαστο καλὰ πειρίλα·
 45 Ἀμφέροια, χρύσεια· τί μιν εἶρεν ἠὲρ ἐξ ὕγρῃ,
 Ἥδ' ἔσ' ἀσπίροια γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο·
 Εἴλετο δ' ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρὶ ὄμματα δίλγῃ
 Ὅν' ἰδέσθ', τὸς δ' αὖτε κ' ὑπνώοντας ἐγείρει.
 Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων σέτετο κρατὺς Ἀργερόντης·
 50 Πιερίην δ' ἰσίδας, ἐξ αἰθέρος ἔμπροσθι πόντου·
 Σείσας ἔπειτ' ἰσὺν κύμα, λαῖσ' ὄρνιθι εὐκαῖς,
 Ὅς τε κατὰ δυνεὺς κόλπας ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
 Ἰχθύς ἀρρώσων, πυκνὰ σπινθὲρ δύνεται αἶμῃ·
 Τὰς κελεύει πολεῖσθαι ὀχέσαστο κύμασιν Ἑρμης·
 55 Ἀλλ' ἔτι δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο πηλὸν ἔχον,
 Ἐνθ' ἐκ σέιντε βᾶς ἰσίδι, ἥπιον ἔνδι·
 Ἦεν ὄρεα μέγα σπείθειτο, ὅς ἐν νύμφῃ
 Ναιὴν ὑπλάκαμ· τὴν δ' ἔνδοθι τέτρωθ' εἶσαν·
 Πῦρ μὲν ὅσ' ἐχέρεν μέγα καίετο, πηλόθι δ' ὀδῶν
 60 Κέδρετ' ἐκκαίτοισι θυῖα τ' ἀνὰ νῆστον ὀδῶδ' ἦ,
 Δαιμονήων. ἡ δ' ἔνδον αἰοιδίαν ὀπὶ καλῇ,
 Ἴσον ἐποιομένη, χρυσίῃ κερκίδ' ὕφαινε,
 Τλὴν δ' ὀπείει ἀμφοτετέρῃσι τηλεθάουσα,
 Κληῖθρα τ' αἰγιόχοις τε, κ' ἐνώσθης κυπάρισσας,
 65 Ἐνθα δὲ τ' ὄρνιθες ταχυπότεροι ὑνάζοντο,
 Σκῶπες τ' ἱρκίς τε, πανύγλωσσοί τε κορφαί·
 Εἰνάλκας, τῆσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηται.
 Ἡ δ' αὖτ' ἐτετάυτο σπινθὲρ σάπυς γλαυρυῖα,
 Ἥμερις ἠέωσα, τιθλή δ' ἦ φεφυλλῆσ'·
 70 Κρήνη δ' ἐξείης πείρους ῥέον ὕδατι λευκῷ,
 Πανοσίῃ ἀλλήλων τοτεχμύθῃ ἀλλυδὶς ἄλλῃ·
 Ἀμφὶ δ' ἑλμυῶντες μαλακοὶ ἰσὺν σιλίνα
 Θάλασσαν ἔνθα κ' ἔπνυτο κ' ἀδάματ' ἀπὸρ ἐπιπλῶν
 Θνήσκοντο ἰδὼν, κ' περθεῖν οἰοῖν ἦσαν·
 75 Ἐνθα βᾶς θνήσκο διακτορὸν Ἀργερόντης.
 Αὐτὰρ ἰσχυρὴ πάντα ἰσὺν θνήσκοντο θυμῷ,
 Αὐτίκ' ἄρ' ὡς εὐρὺ σπείθει ἔλυσεν· ἔδ' ἔμιν αἵταν·
 Ἥγησάντο ἰδῶσα καλυφθῆναι θία θιάων.
 (Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες γε θεοὶ ἀλλήλοισι σέλονται·
 80 Ἀθάνατοι, ἔδ' αἰ τις ὑπέρθεσι δόματα ταῖς)
 Οἷδ' ἄρ' Ὀδυσσεῖα μεγαλήτερά ἔνδ' ἐτετρωθ',
 Ἀλλ' ὅγ' ἔσ' αὐτῆς κλαῖε καλὴν ἑλμυρῶν· ἔνθα σπείθει
 Δάκρυσι κ' στυγερῶσι κ' ἀλγείοις θυμὸν ἐρίχθων,
 Πόντον ἔσ' ἀτρυγέτον διπλέκετο δάκρυα λείων.
 85 Ἑρμείαν δ' ἐρίονε Καλυφθῆναι θία θιάων,
 Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασσα φαεινὰ σφαλεόντι,
 Τίπτει μοι Ἑρμεία χρυσόφρατι εἰληλυθας,
 Αἰδώς τε εἰς ἡμεῖς; σπείθει γὰρ ἔμιν ἔτι θαμνίζεις.
 Αἶδα δ' ὅς, τι φρονέεις· τιθέσθαι δὲ με θυμὸς ἀνέχει,

Statim deinde pedibus subligavit pulchra sandalia ,
 Immortalia , aurea : quæ ipsum ferebant sive per mare , 45
 Sive per immensam terram , pariter cum flatibus venti.
 Cepit & virgam qua virorum oculos demulcet
 Quorumcumque vult , rursusque dormientes excitat.
 Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
 In Pieriam autem delapsus , ex æthere incidit in mare. 50
 Ruit autem deinde super fluctus , laro atvi similis ,
 Quæ circum magnos sinus maris irrequieti
 Pisces venans , crebro alas mergit salugine :
 Huic similis plurimis vectus est fluctibus Mercurius.
 Sed quando jam in insulam pervenit longe sitam , 55
 Tum ex ponto ascendens cæruleo , ad continentem
 Ibat : donec ad ingentem specum pervenit , in qua Nympha
 Habirabat cirrata , eamque intus cum esset offendit :
 Pignis quidem super foco ingens ardebat , procul vero odor
 Cedrique fissilis thyræque per insulam olebat , 60
 Ardentium. Ipsa vero intus cantillans voce pulchra ,
 Telam percurrentes , aureo radio texebat ,
 Sylva autem specum circumcreverat virescens ,
 Alnusque populusque , & odorata cyparissus ,
 Ibi quoque aves extensas alas habentes nidulabantur , 65
 Bubones , accipitresque , larsæque linguas habentes corniceæ
 Starinæ , quibus marina opera curæ sunt.
 Atque illic extensa erat per speluncam cavam ,
 Vitis pubescens , florebat vero uvis :
 Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida , 70
 Vicini inter se versi alius alio :
 Circum vero prata mollia violarum atque apii
 Virebant : ibi tametsi immortalis accedens
 Admiraretur videns , & oblectaretur mente sua :
 Illic stans admirabatur fortis internuncius Argicida. 75
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo ,
 Statim in amplam speluncam perrexit : neque ipsum coram
 Ignoravit conspicata Calypso præstantissima Deorum.
 (Non enim ignoti utique Dii invicem sunt
 Immortales , neque si quis longe procul domos habitet) 80
 Neque vero Ulyssem magnanimum intus offendit ,
 Sed is in littore flebat sedens : ubi ante etiam
 Lactymis & gemitibus & doloribus animum macerans ,
 Pontum in irrequietum prospiciebat lacrymas stillans.
 Mercurium autem interrogabat Calypso præstantissima Deorum , 85
 In throno collocatum splendido stupendo :
 Cur ad me , Mercuri , auream virgam ferens venisti ,
 Venerandus pariter & charus? ante quidem neutiquam frequentabas.
 Loquere quodcumque cupis : perficere autem me animus iussit ,

- 90 Εἰ δὴ δύναμαι τελίσσαι γέ, καὶ εἰ τετελειωμένοι ἐσίν·
 Ἄλλ' ἴπποισι περὶτέρω ἵνα τοὶ παρ' ἐμὴν θύειν.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα διὰ παρίθκει τραπέζαν,
 Ἀμφερστὴς πολλοῖσιν κέραισι καὶ νίκται ἐρυδόν.
 Αὐτὰρ ὁ αἶψα καὶ ἦδε διάκτορος Ἀργυρόντης.
 95 Αὐτὰρ ἱπποὶ δύνανται, καὶ ἦραρ θυμὸν ἰδούῃ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἱπποῖσιν ἀμειδιμῶν περὶσσίπιν,
 Εἰρωτᾷ μ' ἐλθόντα διὰ θύων; αὐτὰρ ἐγὼ τοὶ
 Νημερτίως ἢ μῦθον ἐπισπῶ· κίλεα γάρ.
 Ζεὺς ἔμ' ἠνώγῃ διῦρ' ἐλδίδμ' ἐκ ἐδίλοντα.
 100 Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσούτῃ διαδράμῃ ἀλμυρὴν ὕδαρ,
 Ἀσπιδος; εἰς τις ἀγχι βροτῶν πόλις οὔτε θωίστω
 Ἰερά τι ρίξου καὶ ἐξάντες ἱκατόμβας.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπος ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 Οὔτε παρὶς ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, εὐ' ἀλιπῶσαι,
 105 Φησὶ τοὶ ἄνδρα παρῖναυ οἰζυρότατον ἄλλων
 Τῶν ἀνδρῶν οἱ ἄστυ περὶ Πειρίμοιο μάχοντο
 Εἰνάτες, δικάτω ἢ πόλιν αἰρήσαντες ἔχουσι
 Οἰκάδ'· ἀτὰρ ἐν νόσῳ Ἀθηναίων ἀλίτηντο,
 Ἡ σὸν ἱπῶρ' ἀνέμῳ τε κακὸν καὶ κύματα μακρὰ.
 110 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπέρθιδεν ἰάλοιο ἱταίρων,
 Τὸν δ' ἄρα διῦρ' ἀνέμῳ τε εἰρῶν καὶ κύμα πύλασσαν,
 Τὸν νῦν σ' ἠνώγῃ δροσμετῆμ' ὁ, ττι τάχιστα.
 Οὐ γάρ οἱ τῆσ' αἴσα φίλων ἀπο νόσῳ ὀλέσθαι,
 Ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδύναι, καὶ κλέσθαι
 115 Οἶκον ἐς ὑψόροπον καὶ ἔνι ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ὡς φάτο· ῥήσων ἢ Καλυψὼ θία δαΐων,
 Καὶ μιν φωνήσας ἱππία σπτερὰντα περὶσσύδα,
 Σχίσταίσι ἐστὶ θεοὶ, ζυγίμοις ἐξοχόν ἄλλων,
 Οἱ τε θεαῖς ἀγάαδαι παρ' ἀνδράσιν ἐντάξιδαι
 120 Ἀμραδίν, ἢ τις τε φίλος ποιεῖσσι ἀκούων.
 Ὡς μὲν ἔτ' Ὠρέων ἔλετο ῥοδόδακτυλ' Ἥως,
 Τόρρεα οἱ ἠγάαδαι θεοὶ ρεῖα ζώντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθερον Ἀρτεμις ἀγῆ
 Οἷς ἀγανοῖς βελίεσσι ἐποιχομένη κατέπερνε.
 125 Ὡς δ' ὁπότε Ἰασίων ἐϋπλόκαμος Διμήτηρ,
 Ὡ θυμῷ εἴξασα, μίγῃ φιλότῳ καὶ ἐννῇ,
 Νηὶ ἐν τριπόλῳ, εἰδὲ θῆν ἦν ἄσπυς
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπερνε βαλὼν ἀργῇτι κεραιῶν.
 Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἀγάαδαι θεοὶ βροτὸν ἄνδρα παρῖναυ,
 130 Τὸν μιν ἐγὼν ἐσάμαα περὶ τραπέζῃ βιβαῶτα
 Οἶον· ἱπποὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῇτι κεραιῶν
 Ζεὺς ἔλσας ἐκίστασι μίσσῳ ἐν οἴσῳ πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μιν πάντες ἀπέρθιδεν ἰάλοιο ἱταίρων,
 Τὸν δ' ἄρα διῦρ' ἀνέμῳ τε εἰρῶν καὶ κύμα πύλασσαν.
 135 Τὸν μιν ἐγὼ φίλον τε καὶ ἱερὸν, καὶ ἱερῶν

Si possum perficere, & si perficiendum est:
Sed sequere ulterius; ut tibi hospitalia munera apponam.

90

Sic locuta Dea apposuit mentiam,
Ambrosia impletam: miscuitque nectar rubrum.
At ille bibebat & comedeat internuncius Argicida.
At postquam cœnavit, & exhilaravit animum cibo,
Et tum ipsam verbis excipiens allocutus est:

95

Interrogas me venientem Dea Deum? ast ego tibi
Vere sermonem enarrabo: jubes enim.
Jupiter me jussit huc ire invitum.

Quis enim volens tantam percurreret falsam aquam,
Immensam? neque ulla prope mortalium urbs qui Diis
Sacra faciunt & eximias hecatombas.

100

Sed nullo modo fas est Jovis mentem ægida habentis
Neque prætergredi alium Deum, neque irritam facere,
Ait tibi virum adesse ærumnolosissimum præter cæteros
Eorum virorum qui circum urbem Priami pugnarunt
Novennio, decimo vero urbem depopulati abiverunt
Domum: at in reditu Palladem offenderunt,

105

Quæ ipsi excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.

Ibi alii quidem omnes perierunt boni socii,

110

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus appulit,
Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.

Non enim ei hic fatale est ab amicis seorsum perire,
Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, & pervenire
Domum in excelsam, & suam in patriam terram.

115

Sic ait, exhorruit vero Calypso præstantissima Dea,
Et ipsum compellans voce, verba velocia dixit:

Improbi estis Dii, invidi præ aliis,

Qui Deabus invidetis cum viris dormire

Palam, si qua charum sibi conciliavit maritum.

120

Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,

Tandiu illi invidebatis Dii facile viventes,

Donec ipsum in Ortygia aurea sella utens Diana casta
Suis mitibus sagittis aggrediens occidit:

Sic etiam quando Jasoni cirrata Ceres,

125

Suo animo cedens, commixta est amore & concubitu,

Novali in tertiato: neque diu erat ignarus

Jupiter, qui ipsum occidit feriens corusco fulmine.

Sic rursus nunc mihi invidetis Dii mortalem virum adesse,

Illum quidem ego servavi circum carinam sese versantem

130

Solum: quoniam illi navem celerem corusco fulmine

Jupiter feriens dissidit medio in nigro ponto.

Tum alii quidem omnes perierunt boni socii,

Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus adexit.

Eum ego amice excepi & pavi, atque dicebam

135

- Θήσιν ἀθάνατον κ' ἀγήραον ἥματα πάντα·
 Ἄλλ' ἐπεὶ ὥσως ἐστὶ Διὸς νόον ἀγχιόχοιο
 Οὔτε παρὶξ ἐλθεῖν ἄλλον θεόν, ἐδ' ἀλιῶσθαι,
 Ἐρρέτω, εἰ μιν κύνεσσιν ἐποτρύνῃ κ' ἀνάγῃ
 140 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτοισιν· σήμερον δέ μιν ἐπι ἔλασε.
 Οὐ γάρ μοι πάρος νῆες ἐπηρετμοὶ κ' ἱταίροι,
 Οἱ κύνεσσιν σήμερον ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Αὐτὰρ οἱ πρὸφρονι ὑποθήσομαι, ἐδ' ἐπικεύσω,
 "Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαίαν ἱκνῆαι.
 145 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορ Ἄρρηφόντης,
 Οὕτω νῦν δόποσι περ, Διὸς δ' ἐσποπίζεο μῆνιν,
 Μήπως τοι μετόπισθε κοτιασάμεν χαλεπὴν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀρρηφόντης·
 Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα πτόττια νύμφη
 150 ἦν, ἐκιδὼν Ζητὸς ἐπέκλυεν ἀγγελεύων.
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὖρε καθήμενον· ἐδ' ὅσος
 Δακρυόφιν τέτρυντο· κατείδετο ᾗ γλυκὺς αἰὼν
 Νόστον ὀδυρομένη, ἐπεὶ κῆτι ἦνδαν νύμφη.
 Ἄλλ' ἦτοι νύκτας μὲν ἰαύεσκεν κ' ἀνάγκη
 155 Ἐν σπᾶσι γλαυροῖσι παρ' ἐκ ἐθέλων ἐτελεσσῇ,
 ἥματα δ' ἐν πύτρῃσι κ' ἠϊόνεσσιν καθίζων,
 Δάκρυσι κ' σπονδαῖσι κ' ἀλγιστοῖσι θυμὸν ἐρέχων,
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτοισιν διρκέσκετο, δάκρυα κείων.
 Ἀλλ' ἔδ' ἱσαμένη προσεφάνει δῖα θεῶν,
 160 Κάμμοις, μή μοι ἐτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδὲ τοι αἰὼν
 Φθινέτω· ἦδ' ἄρα σε μάλα πρὸφρονος δόποσι μύθοι.
 Ἄλλ' ἄγε, δεκτὰ μακρὰ ταμῶν, ἀρμόζω χαλκῷ
 Εὐρείην χεῖρην, ἀτὰρ ἱκεῖα πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
 Τῆδε, ὥς σε φέρουσιν ἐπ' ἡερσιδία πόντον.
 165 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον κ' ὕδωρ κ' οἶνον ἐρυθρόν
 Ἐνθήσω· ἡδυσκίε', ἃ κύνεσσιν ἐρύκοι.
 Εἰμιάταί περ ἀμφοῖσιν· σήμερον δέ τοι ἔσθ' ἐπιδαίνω.
 "Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαίαν ἱκνῆαι,
 Ἀλλὰ θεὸς γ' ἐθέλωσι τοὶ ἔρανον εὖρον ἔχουσι,
 170 Οἱ μὲν φέρτεροι εἰσι νοῆσά τε κείνῃ τε.
 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν ᾗ πολύτλας Διὸς Ὀδυσσεύς,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσεπύδα,
 Ἀλλό τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μῆδεαι, ἐδ' ἐπὶ σαρπητῇ,
 Ἡ με κλέειά χεῖρην πτερόεν μίγα λαῖτμα θαλάσσης,
 175 Λυγρὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' ἐδ' ἐπὶ νῆες εἴσασιν
 Πλύττορες ἀνέροισιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς ἔρα.
 Οὐδ' αὖ ἐγὼν αἰκνῆτι σάδην χεῖρὸς ἐπιβάλλω,
 Εἰ μή μοι πλάϊς γε θεὰ μέγαν ὄρεον ὀμβάσαι,
 Μῖττι μοι αὐτῷ σπῆμα κακοῖ βυλευσέμεν ἄλλο.
 180 "Ὡς φάτο· μείδισεν ᾗ Καλυψὼ δῖα θεῶν,
 Χερσὶ τέ μιν κατέρριζεν, ἐπ' αὖ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Η' δ'

Me facturam eum immortalem & expertem senii diebus omnibus:
Verum quandoquidem nullo pacto fas est Jovis mentem ægiocchi
Nec prætergredi alium Deum, neque irritam facere,
Valeat, si eum ille impellit & ire jubet

Pontum per irrequietum, dimisero vero ipsum nunquam ego. 140

Non enim mihi præsto sunt naves remigesque socii

Qui ipsum deducant per lara dorſa maris.

Ast ei lubens consulam, neque celabo,

Ut plane incolumis suam in patriam terram perveniat.

Hanc rursus allocutus est internuncius Argicida, 145

Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,

Ne fortassis tibi in posterum iratus succenseat.

Sic locutus abiit fortis Mercurius:

Ipsa vero ad Ulyſſem magnanimum veneranda Nympha

Ibat, postquam Jovis audierat mandata. 150

Illum autem in littore invenit sedentem: neque unquam oculi

A lacrymis siccabantur: consumebaturque dulcis ætas

Reditum deſſenti, quoniam non amplius placebat Nympha.

Enim vero nocte quidem dormiebat etiam *caſtus* neceſſitate

In speluncis cavis apud nolens volentem: 155

Per dies vero in petris & littoribus sedens,

Lacrymis & gemitibus & doloribus animum materans,

Pontum in irrequietum proſpiciet at, lacrymas stillans

Prope autem ætans allocuta est præſtantiffima Dearum:

Infelix, ne mihi amplius hic ejules, neve ætas tibi 160

Consumatur: jam enim te perquam lubens dimittam.

Sed age, ligna longa cædens compinge ære

Latam ratem, atque tabulata ſige ſuper eam

Sublime, ut te ſerat per obſcurum pontum.

Porro ego panem & aquam & vinum rubrum 165

Imponam deſiderio conveniens, quæ tibi famem arceant,

Vesteſque induam: mittamque tibi ventum à tergo,

Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias,

Si modo Dii utique voluerint qui cælum amplum habitant,

Qui me potiores ſunt in cognoscendoque judicandoque. 170

Sic ait, exhorruit autem patiens nobilis Ulyſſes,

Et ipſam allocutus verba volucra dixit:

Aliud quid omnino tu Dea hoc moliris, neutiquam diſmiſſionem,

Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris,

Horrendas diſſicileſque: quas neque naves æquales 175

Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.

Non ego te invita ratem conſcenderim,

Niſi mihi digneris Dea magnum juſjurandum jurare,

Nullum mihi ipſi damnum malum ſtructuram aliud.

Sic ait, riſit vero Calypſo præſtantiffima Dearum, 180

Manuque ipſum demulſit, verbumque dixit, & compellavit:

Odyſſea.

K

- Η δὲ αἰλιτρός γ' ἐσσι, καὶ ἐκ δόπραγλια εἰδώς.
 Οἷον δὲ ἢ μύθον ἰσπερὶ αἰδῆς ἀγορεύσας.
 Ἴσων νῦν τόδε γαῖα καὶ κρανός κυρὸς ὑπέρθεν,
 285 Καὶ τὸ κατυβόρνον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅς με μέγιστον
 Ὀρκον δεινότητις τε πάλιν μακάρεσσι θεοῖσι)
 Μήτι τοι αὐτὰ πῆμα κακὸν βελευσέμεν ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῖα καὶ φερόμεμα, ἄσ' ἂν ἰμοὶ σπῆρ
 Αὐτῇ μνησέμεν ὅτε με χρεῖα τόσον ἴκοι.
 290 Καὶ γὰρ ἰμοὶ τόσον ἐστὶν ἐναίσημι, εἴ με μοι αὐτῇ
 Θυμός ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεον, ἀλλ' ἐλεήμων.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἤρῃσας δῖα θεῶν
 Καρπαλίμως· ὃ δὲ ἔπειτα μετ' ἔχνη βαίνει θεοῖο.
 Ἴξον δ' ὁ σπείρον γλαυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ.
 295 Καὶ ῥ' ὃ μὲν ἔνθα κἀδίζειν ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν ἀνίστη
 Ἑρμῆας· νύμφη δὲ ἐτίθει πάρα παῖσαν ἰδωδὴν,
 Ἐδεν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἴδουσιν.
 Αὐτὴ δὲ ἀντίον ἴξεν Ὀδυσῆον θύοιο,
 Τῇ δ' ἄρα ἀμβροσίην δμασθὶ καὶ νίκταρ ἔδναν.
 300 Οἱ δὲ ἴσ' ὅτια δ' ἐπαῖμα προκείμενα χῦρος ἱαλοῖ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἰδυμένῳ ἠδὲ ποτῆτι,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψὼ δῖα θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Οὕτως δὲ οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν
 305 Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἵεναι; σὺ δ' ἄρ' ἡμεῖς καὶ ἔμπης.
 Εἴ γε μὲν εἰδῆς σῆσι φρεσὶν ὅσα τοι αἶσα
 Κῆδε ἀναπλήσας πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκίεσθαι,
 Ἐθέλεις αὖθι μῦθον σὺν ἰμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσεις;
 Ἀθάνατος τ' εἰς ἱμερόμενός σπῆρ ἰδέσθαι
 310 Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν εἰλδομα ἥματα πάντα.
 Οὐ μὲν δὴν κείνης γε χερσίων εὐχομαι (ἦ),
 Οὐ δέμας, εἴδ' ὅντιν ἐπεὶ ἔπας εἴδ' ὅτι
 Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδ' ἐρέξεν.
 Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσηύδα πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 315 Πότνια θεῶν, μή μοι τόδε χῶε· οἶδα καὶ αὐτὸς
 Πάντα μάλ' ἔνεκα σέο πρὸς ἄρσιν Πηνελόπειαν
 Εἶδ' αἰκιδυοτέρην, μέγας δ' ἐστὶν ἐἰς αἶψα ἰδέσθαι.
 (Ἡ' μὲν γὰρ βροτὸς ἐστὶ, σὺ δὲ ἀθάνατος καὶ ἀγήρεος)
 Ἀλλὰ καὶ ὥς, εἰδέω καὶ εἰλδομαι ἥματα πάντα
 320 Οἰκαδὲ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἡμᾶρ ἰδέσθαι.
 Εἰ δὲ αὖ τις ράισι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Τλήσομαι, ἐν στήθεσσι ἔχων ταλαπενθέα θυμὸν.
 Ἦδ' ὅτ' ἄρ' ἔμελλ' ἔπαθον καὶ πᾶσι μὲν ἰδύμενα
 Κύμασι καὶ πωλόμεν· μετὰ καὶ τόδε πῶσι γαῖαν.
 325 Ὡς ἔρατ' ἤλιον δὲ ἄρ' ἔδν καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
 Ἐδόντες δὲ ἄρα πάγ' ἐμυχρὸν σπῆρας γλαυρὸν,
 Τῇ πρὸς αὐτὴν φιλότῃ παρ' ἀλλήλοισι μένοντι.

Profecto improbus es, & non incauta sciens :
 Qualem jam hunc sermonem induxisti in animum proloqui.
 Sciat nunc hoc terra & cœlum amplum superne , 185
 Et ipsa subterlabens stygis aqua , (quod maximum
 Jusjurandum gravissimumque est beatis Diis)
 Non ullum tibi ipsi damnum malum structuram aliud :
 Sed ea quidem cogito & suadeo , quæcumque mihi ipsi
 Utique suaderem si me necessitas tantopere urgeret.
 Etenim mihi mens est æqua , neque mihi ipsi 190
 Animus intra præcordia ferreus , sed misericors ;
 Sic locuta præivit præstantissima Dearum
 Celeriter , ille deinde post vestigia ivit Deæ.
 Pervenerunt autem ad speluncam cavam Dea atque vir :
 Et ille quidem illic refedit in folio unde surrexerat 195
 Mercurius : Nympha vero apposuit omnem cibum ,
 Ad edendum & bibendum , qualia mortales viri edunt :
 Ipsa vero è regione sedit Ulyssis divini ,
 Huic vero ambrosiam ancillæ & nectar apposuerunt.
 Ilique ad fercula parata apposita manus extenderunt. 200
 At postquam saturati sunt cibo & potu ,
 His sermones cepit Calypso præstantissima Dea ,
 O inelyte Laërtiade versute Ulysses ,
 Siccinæ domum charam in patriam terram
 Protinus nunc vis proficisci ? tu vero vale nihilominus. 205
 Si quidem scires tuâ mente quantos tibi fatale est
 Dolores implere , priusquam in patriam terram pervenias ,
 Tum certe hic manens una mecum hanc domum custodires ,
 Immortalisque fieres : quantumvis cupidus sis videndi
 Tuam uxorem , cujus usque desiderio teneris dies omnes. 210
 Non quidem certe illa inferiorem me aio esse
 Nec corpore , neque statura : quandoquidem nequaquam decet
 Mortales cum immortalibus corpore & forma cœtare.
 Hanc respondens allocutus est versutus Ulysses :
 Veneranda Dea , ne mihi ob hoc succenseas , scio enim ipse 215
 Omnia plane quod te prudens Penelope
 Forma deterior est , magnitudineque , coram aspectu.
 (Illa enim mortalis est , tu vero immortalis & senii expertus)
 Sed etiam sic volo & desidero diebus omnibus
 Domumque redite , & reditus diem videre. 220
 Quod si quispiam sævierit Deorum in nigro ponto ,
 Patiar , in pectore habens patientem ærumnarum animum.
 Jam enim perquam multa passus sum & multa laboravi
 Fluctibus & bello : post illa hoc quoque fiat.
 Sic ait , Sol autem occidit & tenebræ advenerunt : 225
 Venientes autem hi in secessum speluncæ cavæ ,
 Oblectati sunt amore alter apud alterum manentes.

- Ἡμῶς δ' ἡερίνεα φάνη βοῶδ' ἀκτυλῶ ἥως,
 Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἔνυσσ' Ὀδυσσεύς,
 230 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φάρῳ μέγα ἔνυστο νύμφην,
 Λεπτὸν κ' χαεῖν, πειρὲς δ' ἑσόνην βάλετ' ἱξυῖ
 Καλὴν, χρυσεῖν κεραιῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτειν.
 Κῶς τότε Ὀδυσσεὺς μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.
 Δῶκε μὲν εἰ πῆλεον μέγαν, ἀμφὸν ἐν παλάμῃσι,
 235 Χάλκεον, ἀμροτέρωθεν ἀναχλιδόν. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 Στειλεῖον περικαλλές, ἐλαῖνον, εὖ ἐναρμῆς.
 Δῶκε δ' ἐπειτα σκίπαρον εὖεσσιν. ἦρχε δ' ὁδοῖο
 Νῆσται ἑσχατίας, ὅθι δένδρεα μακρὰ περὶ γῆς,
 Κληῖθρη τ', αἰγυρὸς τ', ἐκάτη τ' ἦν ἑσχατομήκης,
 240 Αὔα πάλαυ, περιέκκλα, τὰ οἱ πλώουσιν ἐλαττωῖς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ διῆξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ περὶ γῆς,
 Ἡ' μὲν ἔτι πρὸς δῶμα Καλυψώ δῖα θείων.
 Αὐτὰρ ὁ τάμεντο δῶρα· δῶς δέ οἱ ἦντο ἔργον.
 Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα· πετέκεσθην δ' ἄρα χαλκῶς.
 245 Ξέστε δ' ἐπισαμῶνς, κ' ἐπὶ σάθμῃσι ἴδυνε.
 Τόσσα δ' ἔνικε τέττερα Καλυψώ δῖα θείων,
 Τέττην δ' ἄρα πάντα, κ' ἥρμοσεν ἀλλήλοισι.
 Γόμοισι δ' ἄρα τήνγχε κ' αἰμονήσιν ἀφηνε.
 Ὅσων τίς τ' ἔδαρ' ἄνθρωπος περὶ πύργῳ ἀνῆρ
 250 Φορτίδ' εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσύναων,
 Τόσσον ἔω' εὐρεῖν χεῖρ' ἰν' αὐτῶν Ὀδυσσεύς.
 Ἴκευα δ' ἐσῆσας, ἀσχεροὶ δαμίοισι γαμίνεσι,
 Παιῖς, ἀτὰρ μακρῆτιν ἐπηγευίδεσσιν τελευτά.
 Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, κ' ἐπὶ κερσὶν ἀμῶν αὐπῶ.
 255 Περὶ δ' ἄρα ποδῶν αὐοῖσάτο, ἔρ' ἰδύνει.
 Θραξὲ δέ μιν ῥίπτει διαμπερές οἰσύνῃσι,
 Κύματ' εἴλαρ ἔμψ· πολλὴν δ' ἐπεχέυατο ὕλην.
 Τόσσα δ' ῥάρε' ἔνικε Καλυψώ δῖα θείων,
 Ἰστία ποιοῦσάων· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο κ' τά.
 260 Ἐν δ' ὑπέρθεος τε, κάλεις τε, αἶδας· τ' ἐνέδθηον ἐν αὐτῇ·
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατέρυσεν εἰς αἶα δῖαν.
 Τέτρετον ἡμῶν ἐν, κ' τῶ τετέλεστο ἅπαντα.
 Τῶ δ' ἄρα σῆμπτω σῆμπ' ὀπὸ νῆσται δῖα Καλυψώ,
 Εἰματα τ' ἀμυρίσασα θυώδεια, κ' λίσσασα.
 265 Ἐν δ' οἱ ἀσκὸν ἔθηκε διὰ μέλαν' οἶνον
 Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατ' ἔμψαν· ἐν δ' κ' ἦα.
 Κωρύκα, ἐν δέ οἱ ὄψα τίθ' ἐμψικία πολλὰ.
 Οὐρὸν δ' ἀσπέρην ἀσπέρην τε λίσσων τε.
 Γηθόσυν' δ' ἔρω πάντα· ἰστία δ' ἱστ' Ὀδυσσεύς.
 270 Αὐτὰρ ὁ ποδῶν ἰδύνετο τεχνήντας
 Ἡμῶν· ἐδὲ οἱ ὕπν' ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπειπε.
 Πληιάδας τ' ἰσορροπῇ κ' ὄψα δύντα βωῶτην,
 Ἄρκτον δ', ἣν κ' ἀμαξάν ἐπὶ πλάσσει καλέουσι.

Quando autem aëre genita apparuit rosea digitos aurora ,
 Continuo is quidem palliumque tunicamque induit Ulysses.
 Ipsa vero candidam stolam ingentem induit Nympha , 230
 Tenuem & gratiosam , zonamque circumposuit lumbis
 Pulchram , auream , capiti autem imposuit calanticam :
 Et tum tandem Ulyssi magnanimo molita est dimissionem :
 Dedit quidem primum ei securim magnam , habilem in manus ,
 Ferream , utrinque acutam. Cæterum in ipsa 235
 Manubrium perpulchrum , oleaginum , fabrefactum :
 Dedit vero deinde asciam politam , duxque viæ erat
 Insula ad extremam oram , ubi arbores proceræ succreverunt ,
 Alnusque populusque , abiesque in cælum pertingens ,
 Aridæ pridem , sicæ , quæ ei navigarent leviter. 240
 Cæterum postquam ostendit ubi arbores longæ crevissent ,
 Rediit quidem ad domum Calypso præstantissima Dea :
 At ipse cædebat ligna : celeriterque ei perficiebatur opus :
 Viginti autem deiecit omnino : dolavitque ferro ,
 Levigavitque scite , & ad normam direxit : 245
 Interim autem attulit terebras Calypso præstantissima Dea ,
 Terebravit vero omnes ; & composuit inter sese :
 Clavis autem ipsam & compagibus aptavit.
 Quanto tempore quis fundum navis fabricabit vis :
 Onerariæ latæ , bene peritus fabrilium , 250
 Tanto latam ratem confecit Ulysses.
 Tabulata etiam erigens , coaptans densis staminibus ,
 Faciebat , cæterum longis asseribus perficiebat.
 Inferebat etiam malum , & antennas congruentes ei .
 Præterea gubernaculum fecit , ut dirigeret. 255
 Obsēpsit vero ipsam virgis undique salignis ,
 Fluctuum propugnaculum ut essent. multamque ingessit materiam.
 Interea vero lintea attulit Calypso præstantissima Dearum ,
 Ad vela conficienda , ille vero bene confecit & ista.
 Illigavit quoque funesque rudentesque pedesque in ipsa , 260
 Vestibus autem illam traxit in mare divinum.
 Quarta dies erat , & ei perfecta erant omnia :
 Quintra vero dimittit ab insula præstantissima Calypso ,
 Vestesque amiciens odoratas , & lavans.
 Imposuit vero ei utrem Dea nigri vini 265
 Alium , alium vero aquæ magnum : & viarica
 In peram , etiam ei obsonia imposuit desiderio convenientia multa.
 Ventum vero misit innocuumque tepidumque.
 Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulysses :
 Cæterum ipse gubernaculo dirigebat artificiose 270
 Sédens : neque ei somnus in palpebras cadebat
 Pleiadetque contemplanti & sero occidentem Booten ,
 Usamque , quam & currum cognomento vocant ,

- Η' τ' αὐτὰ σρέεται, καὶ τ' αἰεὶ ὄνα δοκεῖ·
 275 Οἷν δ' ἄμμορον ἐστὶ λαστρὸν αἰετοῖο.
 Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψὼ θρία θείων
 Ποντοπορευέμεναι ἰὼ ἀεὶ στεφά χερσὶ ἔχοντα.
 Ἑπταδαικάδεκα μὲν πάλιν ἤματα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδέκατ' ἑῖς ἱέρην ὅρια σκίοντα
 280 Γαίης Φαίηκων, ὅθι τ' ἀγχιστὶ σέλειν αὐτὰ.
 Εἶσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν κρηνοῖσι πόντων.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθίοπων ἀνίων Ἑρσίχθων,
 Τηλέθιον ἐκ Σολύμων ὄρεων ἰδὲν· εἶσατο γάρ οἱ
 Πόντον ἰσσιπλείων. ὁ δ' ἔχυσάτο κηρὸς μαῖλον·
 285 Κινήσας ἢ κάρη πρὸς τὸν μυθήσατο θυμὸν,
 Ὡς ἀόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβύλευσαν θεοὶ ἄλλωι.
 Ἀμφ' Ὀδυσσῇ, ἱμεῖο μετ' Αἰθίοπαςιν ἰόντων·
 Καὶ δὴ Φαίηκων γαίης χερσὶν, ἔνθα οἱ αἶψα
 Ἐκρυγέμεν μέγα σπείρας οὐδὲν ἢ μιν ἰκάνει.
 290 Ἀλλ' ἐτι μὲν μιν θυμὸς ἄδην ἔλαάν κακότητι.
 Ὡς εἰπὼν, σύναγ' ἐν νεῖλας, ἐτάραξε ἢ πόντον.
 Χερσὶ τείλαιναι ἑλάν· πάσας δ' ὀρέδυνεν αἶλας
 Παντοίων ἀνέμων· σὺν ἢ νεῖλασι κάλυψε
 Γαίαν ὅμῃ καὶ πόντον· ὀρέφει δ' ἔρετόθεν νύξ.
 295 Σὺν δ' εὐρὸς τε νότος· τ' ἔπειτα, ξίφυρος τε δυσαῖς.
 Καὶ βερίης αἰθήρη γένετ' ἰσσιπλὴν κυλινδῶν.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῇ λυτο γένατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Ὀκθύσας δ' ἄρα εἶπε σπείρας ἐν μεγαλύτορῃ θυμῷ,
 Ὡς μοι ἔγωγε δαίμων, τί νύ μοι μέγιστα γένετα.
 300 Δεῖδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἴπιν,
 Η' μ' ἔρατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰδέσθαι.
 Ἄλγε' ἀναπλήσων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Οἴωσι νεῖλασι σπείρεσσι θανάτον εὐρύν
 Ζεὺς, ἐτάραξε ἢ πόντον, ἰσσιπέρχεται δ' ἄλλα.
 305 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὀλεθρῶν.
 Τεῖς μάκαρες Δαῖταί καὶ τετάρησι οἱ τότε ὄλοντο
 Τροίην ἐν ευρείῃ, χάλεπ' Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
 Ὡς δὴ ἔγωγε θρέλεν θανάειν καὶ πότμον ἰσσιπτεῖν
 Ἥματι τῷ, ὅτε μοι πλοῦστοι χαλκήρεα δέσχε
 310 Τροίης ἐσπέρησαν περὶ Πηλεΐαν θανόντι.
 Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μὲν κλέει ἦγον Ἀχαιοί·
 Νῦν δέ με λευγαλέοι θανάτω ἐμάρτο ἀλῶνται.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κύμα κατ' αἶψης,
 Διπλὸν ἵπασσέμενον, περὶ ἢ χερσὶν ἐλέλιξεν.
 315 Τηλε δ' ὅππῃ χερσὶν αὐτὸς αἶψα, σπιδάμεν ἢ
 Ἐκ χερσὶν σπείρας· μέσση δέ οἱ ἰσὺν ἔαψε
 Διπλὴ μοτορῶν ἀνέμων ἐλθῆσα δύελλα.
 Τηλε ἢ σπείρας καὶ ἐπὶ κερὶν ἔμπροσθ' ὤντων.
 Τὸν δ' αἶψ' ὤβρυχα δαίμων πάλιν χερσὶν, ἔδδ' ἐνθάδῃ

Quæ ibidem vertitur, atque Orionem observat:
Sola vero expertus est lavacrorum Oceani.

127

Hanc enim eum jussit Calypso præstantissima Dearum
Ponto navigare ad sinistram manum habentem.
Septemdecim quidem navigabat dies iter mari faciens:

Octodecima vero apparuerunt montes umbrosi

129

Terræ Phæacensium, qua proximum erat illi:

Apparuit autem veluti scutum in obscuro ponto:

Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus vidit: apparuit enim ei
Pontum navigans, ille vero iratus est ex corde magis:
Quassans autem caput ad suum dixit animum:

135

Eheu, profecto jam consularunt Dii aliter

De Ulyssæ, me apud Æthiopas absente:

Et jam Phæacensium terram prope, ubi ei fatum est

Effugere magnam metam ærumnarum quæ ipsum manent:

Sed adhuc quidem eum aio affatim agiturum malis.

139

Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,

Manibus tridentem capiens: omnesque concitavit procellas

Omnium ventorum, nubibusque operuit

Terram simul & pontum, ruit autem è cælo nox.

Una Eurysque Notusque incidit, Zephyrusque vehemens,

145

Et Boreas serenus, ingentem fluctum provocans.

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & amicum cor:

Ingemiscens saepe dixit ad suum magnanimum animum:

Hæu me miserum, quid me tandem fiet.

Vereor ne omnia Dea vera dixerit,

150

Quæ me dicebat in mari, priusquam ad patriam terram pervenirem

Dolores impleturum esse: ea nempe nunc omnia perficiuntur.

Qualibus nubibus operuit cælum latum

Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ

Omnium ventorum, nunc mihi præsens est gravis perniciēs.

155

Ter beati Danaï, & quater qui quondam perierunt

Troja in ampla, Attidis gratificantes.

Utinam ego mortuus fuisset & fatum obisset.

Die illo quando mihi plurimi æratas hastas

Trojani injecerunt circa Attidem mortuum:

160

Tum sortitus essem parentalia, & meam gloriā celebrasset

Nunc me tristi morte fatale est perire.

(Achivi,

Sic ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,

Horrendum irruens, concussit autem ratem.

Longe vero à rate ipse excidit, clavumque

165

Ex manibus dimisit: medium autem malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longe autem velum & antenna incidit ponto.

Ipsæque sub aqua detinuit longo tempore, neque potuit

Excerptum

- 320 Ἀῖψα μάλ' ἀντοδίνην μεγάλην ὑπὸ κύματ' ὄρμηκε·
 Εἴματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε τὰ οἱ πόντος ὅλῃα Καλυψώ.
 Ὅφει δ' ἄν' ῥ' ἀνίδναι, σῆματ' δ' ἐξίππυσεν ἀλμυρὴν
 Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὰ δότ' κρητὸς κελάρυσεν.
 Ἀλλ' ἐσθ' ὥς χεῖρας ἐπαλῆδατο τυρρῶνός περ,
 325 Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
 Ἐν μίᾳ δ' ἤ κάδιζε, τέλ' θανάτῳ ἀλείψαν.
 Τὴν δ' ἐφόβη μέγα κύμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρενὸς βορέης φορέσιν ἀκάνθας
 Ἀν' ἀπιδόν, σφυγὰν δ' ὥρως ἀλλήλοισιν ἔχοντα·
 330 Ὡς τὴν αἶν πελάγῃ ἀνέμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἄλλοτε μὲν τε γότ' βορῇ περβάλεσκε φέροντα,
 Ἄλλοτε δ' αὐτ' εὐρ' ἑρπύρῳ εἴλασκε διακύν·
 Τὸν δ' ἴδεν Κάδμῳ θυγάτηρ καλλίσφυρ' Ἰνώ
 Λευκοδίη, ἣ περὶ μὲν ἦν βροτὸς αὐδύματα,
 335 Νῦν δ' ἄλως ἐν πελάγειοις θιῶν ἐξέμμορε τιμῆς·
 Ἡ δ' Ὀδυσσῇ ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγ' ἔχοντα,
 Αἰδυίῃ δ' εἰκυῖα ποτὶ ἀνδύσατο λίμνῃ·
 Ἰξε δ' ἐπὶ χεῖρας, πολυδίσκου, εἴπ' ἐτε μῦθον,
 Κάμμορε, τίπτει τοι ὦδε Ποσειδάων ἰννοσίχθων·
 340 Ὀδύσσει' ἐκπάγλως, ὅτε τοι κακὰ πολλὰ ρυτιύξῃ;
 Οἷ μιν δ' ὅσ' καταρδίσι μάλα περ μνηστῆρων.
 Ἀλλὰ μάλ' ὦσθ' ἔρξαι, (δοκίμης δέ μοι ἐκ ἀπινύσσων)
 Εἴματα ταῦτ' ὀποδύς, χεῖρῃν ἀνέμοισι φέρονται
 Κάλλιπ'· ἀτὰρ χεῖρασι νόον, ἐπιμαίνο νόον
 345 Γαίης Φαιάκων, ὅδ' ἐτι μοῖρ' ἐστ' ἐλπίδα.
 Τῇ δ' τὸδε κρηδόμενον ὑπὸ στένοιο τάνυσται
 Ἀμύροτον· ἔδδ' ἐτι παθίειν δι' ἑσθ' ὀλοπιδάει·
 Αὐτὰρ ἐπὶν χεῖρασι ἐράφειαι ὑπέρροιο,
 Ἀψ' ὀποδύσασθ' ἐλάειν εἰς οἶνοπα πόντον,
 350 Πολλὸν ἀπ' ἡπύρῳ, αὐτὸς δ' ὑπὸ νόστοι τρεπιδάει·
 Ὡς ἄρα φωνήσας διὰ κρηδόμενον ἰδώνει,
 Αὐτὴ δ' ἄψ' εἰς πόντον ἰδύσατο κυμαίνοντα,
 Αἰδυίῃ εἰκυῖα· μέλαν δέ ἰ κύμα κάλυψεν.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 355 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δὴ μεγαλήτορα θυμὸν,
 ὦ μοι ἔγω, μή τις μοι ὑβραίνησι δόλῳ ἄλλοι
 Ἀθάνατον, ὅτε με χεῖρας δόποινται ἀνέγξῃ.
 Ἀλλὰ μάλ' ἔπα' σπείσομαι· ἐπεί ἐκάς ὀφθαλμοῖσι
 Γαῖαν ἔγνων ἰδόμεν ὅδ' ἐτι μοι εἴδο φύξιμον ἔτι·
 360 Ἀλλὰ μάλ' ὦσθ' ἔρξαι, δοκίμ' δέ μοι ἔτι ἀείρων·
 Ὅρ' αἶν μὲν κεν δέρεσθ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήν,
 Τερρ' αὐτῇ μῦθον καὶ τλήσομαι ἄλγ' αὖ παῖδων·
 Αὐτὰρ ἐπὶν δὴ μοι χεῖρῃν διὰ κύμα τινάξῃ,
 Νέξομαι· ἐπεί καὶ μὲν τι πάρα περὶνέσθαι ἀμείνων.
 365 Ἔως δ' ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

Cito adeo emergere magni sub fluctus impetu:
 Vestes enim gravabant quas illi præbuerat optima Calypso. 320
 Sero tandem emerfit, ex ore autem evomuit saluginem
 Amaram, quæ ei copiosa ab capite defluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est tamen afflictus,
 Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam: 325
 In medio autem sedit, finem mortis evitans:
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluentia huc atque illuc.
 Ut cum autumnalis Boreas fert spinas
 Per campum, densæ autem invicem hærent:
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc. 330
 Interdum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
 Interdum vero rursus Eurus Zephyro cedebat ut persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia pulchra talos Ino
 Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis,
 Nunc vero maris in pelago Deorum sortita erat honorem, 335
 Hæc Ulysses miserata est vagabundum, dolores habentem,
 Mergoque adsimilis volatu emerfit è gurgite:
 Sedit autem in rate, multis clavis munita, locutaque est:
 Infelix, quid tibi sic Neptunus terram concutiens
 Iratus est vehementer, quod tibi mala multa ferit? 340
 Non tamen te perdet quantumvis insaniens.
 Sed certe sic fac, (videris enim mihi non insipiens esse)
 Vestes istas exuens, ratem ventis ferendam
 Relinque: cæterum manibus natans, quære reditum
 In terra Phæacensium, ubi tibi fatale est effugere. 345
 Accipe autem hanc vittam & sub pectore extendas
 Immortalem: nihil tibi periculi est te passurum aut periturum.
 At postquam manibus contigeris litus,
 Rursus exuens projice in nigrum pontum,
 Longe à littore, ipse autem alio te convertas. 350
 Sic locuta Dea vittam dedit,
 Ipsa vero rursus in pontum ingressa est fluctuantem,
 Mergo adsimilis, niger vero ipsam fluctus obtexit.
 Cæterum sollicitus erat patiens eximius Ulysses,
 Ac ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum: 355
 Hei mihi, ne quis mihi texit dolum rursus
 Immortalium, quando me à rate discedere jubet.
 Sed omnino nondum parebo: quoniam longe oculis
 Terram ego vidi ubi mihi dixit effugium esse:
 Sed omnino sic faciam, videtur vero mihi esse optimum: 360
 Quandiu sane ligna in compagibus hærebunt,
 Tandiu hic manebo & sustinebo dolores patiens:
 At postquam mihi ratem fluctus disperferit,
 Natabo: quandoquidem nihil adest prospectu melius.
 Dum ille hæc cogitabat in mento & in animo, 365

- Ἦρσι δ' ἐπὶ μέγα κύμα Πουσιδάων ἐνοσίχθων,
Διόν τε ἀργαλέον τε κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
Ἦς δ' ἀνέμῳ ζαῖς ἦων Δημόνα τιναΐην
Καρφαλίαν, τὰ μὲν ἄρ τε δισκήδας· ἄλμυδις ἄλλη·
370 Ἦς τῆς δέρετα μακροὶ δισκήδας· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἄμφ' ἐνὶ δέρετι βαῖνε, κέλῃ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
Εἴματα δ' ἐξαπέδυε τὰ οἱ πῶτε δῖα Καλυψώ.
Αὐτίκα δ' ἐκράδευον ἰσὺ στερνοιο τάνασεν·
Αὐτός δ' ἑρμῆς ἀλὶ κάππισε χεῖρε πητάσας,
375 Νυχέμεναι μεμαώς· ἴδε δ' κρείαν Ἐνοσίχθων,
Κινήσας δ' κέρη ποτι δὲ μυθήσατο θυμὸν,
Οὗτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλῶα κατὰ πόντον·
Εἰσοκὲν ἀνδραποιοῖσι διοτρεγέσσι μιγείης·
Ἄλλ' ἐδὴ ὡς σὶ πολλὰ οὐρανῶν κακότητ' ἔσθ'·
380 Ἦς ἄρα φωνήσας, ἤμασεν καλλίτερ' ἔχας ἵππους,
Ἰαίτε δ' εἰς Αἰγὰς ἴθι οἱ κλυτὰ δάματ' ἔασιν·
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κέρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδρασε κελεύθερ,
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ ἐννῆθ' ἅπαντας·
385 Ἦρσι δ' ἐπὶ κεῖρ' ἐπὶ βορέην, πρὸ δ' κύματ' ἔαζεν·
Ἦος ὅγε Φαιάκισσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας,
Ἔνθα δύο νύκτας δύο δ' ἡμέρας κύματι πηγῇ
Πλάζετο· πολλὰ δ' οἱ κεῖρ' ἐπερτίσσαντ' ὀλεθροῖν·
390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτῃ ἡμάρ' εὐπλόκαμ' ἔτις' ἦος,
Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνῃ
Ἐπλετο πνεμίν· ὃ δ' ἄρα χεῖδ' ἐῖσιδε γαῖαν,
Ὅξυ μάλα περὶδὼν, μεγάλῃ ἰσὺ κύματ' ἄρβυξ·
Ἦς δ' ὅταν ἀσπασίῃ βιοτ' ἀσπίδασι φανείη
395 Πατέρης, ὃς ἐν νύσῳ κῆται κερκίρ' ἄλγιστα πάσαν·
Διερὴν τιμὸν, συγχεῖς δὲ οἱ ἔχρασε δαίμων,
Ἀσπασίην δ' ἄρα τὸν γε Διοὶ κακότητ' ἔλυσαν·
Ἦς Ὀδυσσεὺς ἀσπασίην εἰσατο γαῖα καὶ ὕλη·
Νῆχε δ' ἐπιγυρόμεν' ἀποσὴν ἠπείρες ἐπιβήται·
400 Ἄλλ' ὅτε τῶσαν ἀπὴν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δάπον ἄλκοι ποτὶ σπιλάδασι θαλάσσης·
Ρόχθ' ἄρ' ἐπὶ μέγα κύμα· ποτὶ ξέρον ἠπείρειο
Διόν ἐπεγυρόμενον, εἰλυτο δ' ἀνὰ ἄλ' ἄχην·
Οὐ γὰρ ἴσαν λιμὴν πῶν ὄχοι, ἐδὴ ἐπὶ πηγῇ,
405 Ἄλλ' ἀκταὶ περὶβλήτες ἴσαν, σπιλάδες τε ἀγχοὶ τε·
Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λυτο γένατα καὶ εἶλον ἦτορ,
Ὅχθ' ὅσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς δὲν μεγαλήτορα θυμὸν·
Ὡ μοι· ἐπιυθὴ γαῖαν αἰπὴν δάκν' ἰδίδαμ'
Ζηνός, καὶ δὴ τόδ' ἐσθ' αἶψα διαμυξέας ἐπὶ νῆσσοι,
410 Ἐκβασίς ἔσθ' ὅση φαίνεται ἀλὸς πολλοῖο δέρεσσι·
Ἐκτοδὲν μὲν γὰρ πᾶσι οὐκ ἔστις, ἀμείν' δ' κύμα·

Immisit ingentem fluctum Neptunus terræ quassator,
 Horrendumque molestumque sublime, impulitque ipsum.
 Ut cum ventus vehebementer spirans acervum dissipat
 Stipularum, quas quidem dissipat ultro citroque:
 Sic ipsius ligna longa dispersit. Porro Ulysses 370
 In unum lignum conscendit, desultorium veluti equum impellens,
 Vestesque exuit quas ei præbuerat optima Calypso.
 Statimque vittam sub pectus extendit:
 Ipse autem pronus in mare cecidit manus extendens,
 Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus 375
 Quassansque caput ad suum locutus est animum e
 Sic nunc mala plurima passus erres per mare,
 Donec hominibus Jovis alumnis inter sis:
 Sed neque sic te spero vilipensurum malum.
 Sic locutus, impulit pulchros jubis equos, 380
 Venit autem ad Ægas ubi ei inclytæ domus sunt.
 At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
 Illa quidem aliorum ventorum obstruxit vias,
 Quiescereque jussit & consopitos esse omnes.
 Excitavit autem velocem Boream, fluctusque fregit, 385
 Donec ipse Phæacensibus remigrandi studiosis inisceretur
 Inclytus Ulysses, mortem & fatum effugiens.
 Hic duas noctes duosque dies fluctu vasto
 Errabat: plurimum vero ei cor prævidebat perniciem.
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora, 390
 Et tunc statim ventus quidem quievit, atque serenitas
 Erat tranquilla: ipse vero prope conspexit terram,
 Acute admodum prospiciens, & magno fluctu levatus.
 Ut cum jucunda valetudo filiis apparet
 Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens, 395
 Diu contabescens, odiosus vero ei ingruit dæmon,
 Lubentem vero hunc Dii à morbo liberarunt:
 Sic Ulyssi grate apparuit terra & sylva:
 Natabat vero nitens pedibus littus ut conscenderet.
 Sed cum tantum abesset quantum auditur clamans, 400
 Et jam sonitum audivit ad scopulos maris.
 Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
 Horrendum eructans, operuit autem omnia maris aspergo.
 Non enim erant navium portus capaces, neque secessus,
 Sed littora objecta erant, scopulique saxaque. 405
 Et tunc Ulyssi soluta sunt genua ejusque cor,
 Ingemiscens vero dixit ad suum magnanimum animum:
 Hei mihi, postquam terram insperatam dedit videre
 Jupiter, & jam has undas sulcaus penetravi,
 Egredius nusquam apparet ex mari cano foras. 410
 Extra enim saxa acuta, circumque fluctus

- Βέβρυχεν ῥόδιον, λισσὴ δὲ ἀναδίδεσσι πείτρῃ,
 Ἀλχιθαδὴς ἢ θάλασσα· καὶ ὅπως ἐστὶ πώδιαι
 Στηριδμῇ ἀμεινότεροι, καὶ ἐκρυγέειν κακότητα,
 415 Μήπως μὲν ἐκβαίνοντα βάλλῃ λίθας ποτὶ πείτρῃ
 Κύμα μὲν ἀρπάζαν, μελέν δέ μοι ἴσται ὀμφή.
 Εἰ δέ κ' ἐπὶ περὶ τέρῳ παρηνήσομαι, ἢ σὺ ἐρεύσῃ
 Ἥϊονας τε παρὰ πλῆγας λιμῶνας τε θαλάσσης,
 Δίδω μὴ μὲν ἐξ αὐτῆς ἀναρτάξασα θυέλλα
 420 Πόντον ἰσθ' ἰχθυόεντα εἴρη βαρὶα σενάχοντα,
 Ἥ ἐπὶ μοι καὶ κητῶ ἐπιστοῖν μέγα δαίμων
 Ἐξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφῃ κλυτὸς Ἀμμιτεΐτη.
 Οἶδα γὰρ ὅς μοι ὁδὰ δύνει κλυτὸς Ἐννοσίγαιῳ.
 Ἔως ὃ ταυτ' ὤμαινε κατὰ εἴνα κατὰ θυμὸν,
 425 Τόρρα δέ μοι μέγα κύμα εἴρειν τρηχεῖαν ἰσθ' ἀκτὴν.
 Ἐνθ' ἄπο ῥίνος τε δρύφθῃ, σὺν τ' ὅς τ' ἀρσάθῃ,
 Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ δῶκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἀμεινότερῃ ἢ χερσὶν ἐπισπύμεν λάβε πείτρης,
 Τῆς ἔχετο σενάχων, εἴως μέγα κύμα παρήλθε.
 430 Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόδιον δέ μιν αὖτις
 Πλήξεν ἐπισπύμενον, τηλεῖ δέ μιν ἐμβαλε πόντος.
 Ὡς δὲ ὅτε σπυλὸν ποδῶν θαλάμης ἐξελκομένοιο
 Περὶ κοτυληδονόριον σκυινὰ λαΐγες ἔχονται·
 Ὡς τῷ περὶ πείτρῃσι θραυστάων δὲ χερσὶν
 435 Ῥῖνοι ἀπέδρυφθῃ, τ' ἢ μέγα κύμα καλύψεν.
 Ἐνθά κε δὴ δύσιντο ὑπὲρ μόρον ὦλετ' Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὴ ἐπιερρυσύνῃ δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κύματ' ἐξαπαύς τά τ' ἐρύγεται ἡπειρόνδε,
 Νηὲς παρῆξ ἐς γαῖαν ὀφώμεντο, εἴπε ἰοῦρος
 440 Ἥϊονας τε παρὰ πλῆγας λιμῶνας τε θαλάσσης.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ σῶμα καλλιρόοιο
 Ἰλε ῥέον, τῇ δὴ οἱ εἴσατο χῶρ' αἴεις,
 Λειῶν πετρεῶν, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
 Ἐγὼ δ' ἐπερρίοντα, καὶ εὔξατο δὴ κατὰ θυμὸν,
 445 Κλυτὴ ἀναξ ὅς τ' ἐστί· πολύλλης δέ σ' ἰκάνω,
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάων ἐπιπᾶς.
 Αἰδοῖ μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἄθανάτοισι θεῶσιν
 Ἄνδρῳ ὅς τις ἵκηται ἀλώμεντο, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σὺν τε ῥέον σά τε γένεατ' ἰκάνω πολλὰ μογήτας·
 450 Ἀλλ' ἐλέειρε ἀναξ, ἱκέτης δέ τοι εὔχομαι εἴη.
 Ὡς εἰπὼν ὁ δὲ αὐτίκα παύσεν ἴον ῥέον, ἔχε δ' κύμα·
 Περὶ δέ οἱ ποῖοις γαλήνῃ· τ' δὲ ἰσάωντι
 Ἐς ποταμὸν προχοάς· ὁ δὲ ἄρ' ἀμφὸς γένεατ' ἱκαμφε.
 Χηρεῖς τε εἰσαεῖς· ἀλλ' ἂν γὰρ δίδμκτο φίλον κηρ.
 455 Ἄν σῶμα τε ῥῖνάς τε ὁ δὲ ἄπνευστο καὶ ἀναυδο
 Κηὶτ' ολιγαπείλων, κάματ' δέ μιν αἶνος ἱκάνει.

Ἀλλ'

Fremit rabcum, levisque eminet petra,
 Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
 Consistere ambobus, & effugere malum,
 Ne fortasse me egredientem projiciat lubricam ad petram 415
 Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
 Si vero adhuc ulterius natabo, si alicubi inveniam
 Littora depressa portusque maris,
 Veteor ne me rursus abripiens procella
 Pontum in piscosum ferat graviter gementem,
 Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum Deus 420
 Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite.
 Novi enim quam mihi insensus sit inclytus Neptunus.

Dum ille hoc deliberat in mente & in animo,
 Interea ipsum magnus æstus tulit ad asperam litus. 425
 Ibi sane cutis lacerata, simulque ossa confRACTA fuissent,
 Nisi in mentem indidisset Deæ cæsia Minerva:
 Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
 Eique adhæsit ingemiscens, donec ingens fluctus præteriiit.
 Et hunc sic effigit: sed resilius ipsum rursus 430
 Percussit irruens, longe autem ipsum injectit ponto.

Ut quando polypus ex cubili extrahitur
 Cavatibus pedum crebri calculi adhærescunt:
 Sic hujus ad saxa fortibus à manibus
 Cutis lacerata erat, eumque ingens fluctus obtexit. 435
 Ibi jam infelix præter fatum periisset Ulysses,
 Nisi prudentiam indidisset cæsia Minerva:
 Ex fluctu emergens qui eruantur ad continentem,
 Præternatabat in terram, spectans sicubi inveniret
 Littoraque depressa portusque maris. 440

Sed quando certe fluvii ad ostia pulchrisflui
 Pervenit natans, illic ei visus est locus optimus,
 Levis petris, & testum erat à ventis:
 Agnovit autem profluentem, & vota fecit suo in animo:

Audi Rex quisquis es: valde supplex autem ad te venio, 445
 Fugiens ex ponto Neptuni iras.

Venerabilis quidem est etiam immortalibus Diis
 Ex hominibus quicumque venit errans, quemadmodum ego nunc
 Ad tuum fluentem tuæque genua accedo plurima passus:
 Sed miserere Rex, fateor tibi supplicem esse me. 450

Sic ait. Ille vero continuo sedavit suum fluentem, continuitque
 Et ante eum fecit tranquillitatem: ipsumque servavit (fluctus:
 In fluvii ostia: ille vero utrumque genu contraxit
 Manusque fortes: mari enim afflictus suo corde erat.
 Tumebatque corpore toto: mare autem manabat copiosum 455
 Per osque natesque, illeque absque anhelitu & voce
 Jacebat debilis, lassitudo enim ipsum vehemens invaserat.

Odyssea.

L

- Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 Καὶ τότε δὴ κρηδόμενον ὄππ' ἔο λυσοῖ θεοιο·
 460 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλμυρύνοντα μεθίκεν,
 Ἄψ δ' ἔπειν μέγα κύμα κατὰ ῥέον· αἶψα δ' ἄρ' Ἴνα
 Δέξατο χερσὶ φίλοισι· ὃ δ' ἐκ ποταμοῦ λαοδαίς
 Σχοίνῃ ὑπεκλίνθη, κύσε δ' εἰδωρὸν ἄρκεσσι.
 Ὀχρήσσε δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλύντοσε θυμὸν,
 465 ὦ μοι ἦνδ', τί πάθω, τί νύ μοι μέμνηται γένεσσι.
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκινδία νύκτα φυλάξω,
 Μά μ' ἄμυδις τίβη τε κακὴ καὶ θύλος ἴερον
 Ἐξ ὀλυμπείης δαμάσῃ κεκαρηνότα θυμὸν.
 Αὐρὴ δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ σπινθὴρ ἥϊός τε πρὸς.
 470 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβάς καὶ δάσκιον ὕλιν,
 Θάμνους ἐν συκινῶσι καταδραχθῶ, εἰ μὲ μεθύνῃ
 Ῥῆ καὶ κέματι, γλυκερὸς δέ μοι ὕπν' ἐπέλθῃ;
 Δαίδα μὴ θήριον ἔλαρ καὶ κύρμα γίνεσθαι.
 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δαδάσαστο κέρδιον ἦν.
 475 Βῆ ῥ' ἦνδ' ἐς ὕλιν· τὴν δ' ἑλὼν ὕδατος ἔδρεν
 Ἐν περὶ φαινομένη, δαίς δ' ἄρ' ἐπὶ ἡλυσθε δάμνης
 Ἐξορόθεν περιώτας· ὃ μὲν, ρυλίνε, ὃ δ' ἐλαίης.
 Τὸς μὲν ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διὰ, μόν' ὕγρον αἰνέων.
 Οὐδὲ ποτ' ἡλίοιο φάσταν ἀπτίσθαι ἔκαλλον·
 480 Οὐτ' ὄμβροιο σπέρμασι διαμπερές· ὥς ἄρα στυγεῖ
 Ἀλλήλοισιν ἔρυν ἱπαμειβάδης· ἔς ὃσ' Ὀδυσσεύς
 Αἰσεί· ἄρα δ' ἔκταν ἱπαμειβάτο χερσὶ φίλοισιν
 Ευείαν. φύλλον γὰρ ἐν χύσεσι ἔλυσθε πολλή,
 Ὅσων τ' ἢ δύο ἢ τρεῖς ἀνδρες ἱμερῶν
 485 Ὡς χαμμεῖν· εἰ καὶ μάλα σφ' χαλεπαίνου.
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δ' Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μίση λήτο, χύσει δ' ἐπιχεύατο φύλλον.
 Ὡς δ' ἔπε τις δαλὸν σποδὶν ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
 Ἄγχι ἔσ' ἰχθυίης, ὃ μὲν πάρα γήτονος ἄλλοι,
 490 Σπέρμα σφύρεθ' ὀφείων, ἵνα μὲ σποδὴν ἀποδὴν αὖτις·
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο. τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ἔπνευ ἔσ' ὕμασι χεῦ, ἵνα μὲν παύσειε τάχιστα
 Δυσποτόιο καμάρτοιο, φίλα βλεφάρ' ἀμφοκαλύψας.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Ζ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Α θηναῖ ἐπιστᾶσα ὄναρ Ναυσικάα τῇ Ἀλκίνοῦ θυγατρὶ, κα-
 λεύσ' αὐτῇ τὴν ἰδίαν ἐπὶ ποταμῷ ἀγαγέσθαι πλύνειν
 πλοῖον γὰρ αὐτῇ ἦν ἡ γάμος, ἡ δ' ἐπὶ τοῦ καλυδαίου ποταμοῦ ἔπι-
 τα παρὰ τὴν μετὰ τῇ διερχομένην. ἀκούσας δ' αὐτὴν ὁ Ὀδυσ-
 σεύς ἐξυσπίζετο, καὶ διηδύς Ναυσικάας, ἰδὼντα καὶ τερπνὴν
 πρὸς αὐτῆς λαβὼν, ἔπειτα αὐτῇ ἕως τῆν φρένα.

Sed postquam respiravit, & ad præcordia animus coivit,
 Tam sane vittam à se solvit Deæ,
 Et ipsam ad fluvium in mare fluentem immisit, 460
 Retro autem ferebat ingens fluctus per flumen: statimque Ino
 Suscepit manibus suis. Ille vero ex fluvio secedens
 In junco recubuit, osculatusque est almam tellurem.
 Arque ingemiscens dixit ad suum magnanimum animum:
 Heu mihi, quid me fiet, quid mihi denique restat. 465
 Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
 Ne mihi simul primaque mala & semineus ros
 Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
 Aura autem ex fluvio frigida spirat matutino tempore.
 Si vero in altam conscendens & umbrosam sylvam, 470
 Arbutis in densis dormiero, si me sinat
 Frigus & lassitudo, jucundus autem mihi somnus obrepit,
 Vereor ne feris laceratio & præda fiam.
 Sic sane ei deliberanti visum est satius esse:
 Festinavit ire in sylvam: hanc autem prope aquam invenit 475
 In conspicuo loco, duo autem subiit arbuta
 Ex uno loco enata: alterum oleastri, alterum olæ.
 Quæ nec ventorum perflat vis humidum spirantium,
 Neque unquam sol lucens radiis percussit:
 Neque imber penetravit penitus: sic sane densa 480
 Invicem creverant contiguae, quæ Ulysses
 Subiit, statimque cubile aggressit manibus suis
 Latum: foliorum enim erat copia assatim ingens,
 Quantumque duos aut tres viros tegeret
 Tempestate hiberna, etiamsi admodum sæviat. 485
 Illam quidem videns lætatus est patiens nobilis Ulysses:
 In medio autem procubuit, copiamque superingessit foliorum.
 Ut cum quispiam torrem cinere abscondit nigro,
 Agro in extimo, cui non adsunt vicini alii,
 Semen ignis fervans, ut ne qua aliunde incendat: 490
 Sic Ulysses foliis absconditus erat, cui Pallas
 Somnum in oculis fudit, ut ipsum quiescere faceret cito
 Ab difficili labore, charas palpebras tegens.

ARGUMENTUM LIBRI VI. ODYSSEÆ
 HOMER I.

MInerva aditans per somnium Nausicaæ Alcinoi filiaë,
 jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare eam
 ei nuptias. Illa iussa facit, deinde ludit cum ancillis. Au-
 diens autem ipsas Ulysses experspicitur, & precatus Nausi-
 caam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam
 in urbem.

Ζῆτα ὃ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

- Ω** "Σ ὁ μὲν ἔνθα κάθευθε πολύτλας ὁῖος Ὀδυσσεύς,
 ἴππων καὶ καμάτω ἀνιμνύσῃ· αὐτὰρ Ἀθήνη
 Βῆ ῥ' ἐς Φαιῶκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔταιον ἐν ευρυχίρῳ Ὑπερίῃ,
 5 Ἀρχὴ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερνηορέοντων,
 Οἱ πρὶν σιγέσκοντο, κίρρι δ' εἰς τερεοὶ ἦσαν.
 Ἐνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίδι, Διοιδῆς,
 Εἶπεν δ' ἐν Σχερίῃ ἐκὰς ἀνδρῶν ἀλκυσάνων·
 Ἀρσὶ δ' αἰχμῇ ἔλασσε πύλιν, καὶ ἐδείματο οἴκας.
 10 Καὶ νῆες ποίησι θεῶν, καὶ ἐδάσαντ' ἀρέεα.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη κερὶ δαμνείας αἰδὸς δε βεβήκει·
 Ἀλκινόῳ δ' ἐπὶ τὸν ἦρχε, θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς·
 Τῷ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νῆσον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μπιπύοντα.
 15 Βῆ δ' ἴδμ' ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ὃ ἐνὶ κέρῃ
 Κοιμάτ', ἀθανάτῃσι εὐνὴν καὶ εἶδ' ὅμοιον,
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πάρ δ' οὐδ' ἀμείπολοι χαρίτων ἀπο κάλλος ἔχουσα
 Σταῖμοιεν ἐκότερθε, θυρεὶ δ' ἐπείκειντο ρεῖναι.
 20 Ἦ δ' ἀνέμω ὡς πονυρὴ ἐπίαυστο δέμνια κέρως.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἰδὼμένη κέρη ναυτικλυτοῖο δύματα,
 Ἦ οἱ ὀμφικλῆ μιν ἔην, κεχάρετο δ' ὀμφα.
 Τῇ μιν ἰσοσάμην προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 25 Ναυσικάα, τί νυ σ' ὦδε μεθήμενα γέιναιτο μήτηρ;
 Εἴματα μὲν τοι κῆται ἀκνέεια σιγαλόεντα·
 Σοὶ δ' γάμοι χερδὸν ἔσιν, ἥα χρὴ καλὰ μὲν αὐτῇ
 Ἐννύδα, τὰ δ' ὅσοι παρὰ κείνῃ οἱ κε σ' ἀγωνταί.
 Ἐκ γάρ τοι τῶν φάτις ἀνδρῶν ἀναβαίνει
 30 Ἐδλή· χαίρεσιν δ' πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
 Ἀλλ' ἰομὴ πλυνέσθαι ἀμ' ἡοὶ ραινομένη,
 Καὶ τοι ἰγὼ συνέειδ' ἀμ' ἔφομα, ὅσρα τάχιστα
 Ἐντύνας· ἐπεὶ ἔτοι ἐτι δὴν παρδένει ἔοισαι.
 Ἦδ' ὅτε σε μνῶνται ἀρετῆς κατὰ δῆμον
 35 Πάντων Φαιῶκων, ὅδ' τοι γένει ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
 Ἀλλ' αὔ' ἐπὶ τρυφῇ πατέρεα κλυτὸν ἠᾶδι πρὸ
 Ἡμιόνος καὶ ἀμαζαν ἐροτλίσαι, ἢ κεν ἀγχοὶ
 Ζῆσεα τε καὶ σῆπας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
 Καὶ δέ σοι ὦδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἢ ἐπὶ δέσσει
 40 Ἐρχιδεῖα· πολλὸν γὰρ ἀπο πλυνοὶ εἰσι πόλιν.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἰπὼς ἀπείχε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλομυόσῃ, ὅδ' ἔρασι θεῶν εἶδ' ἀσφαλὲς αἶψι
 Ἐμφοῖα· ὅτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, ἔτε ποτ' ἔμφοι.

2. Nauficæ excipit in Scheria Ulyfsem.

Sic quidem illic dormiebat patiens nobilis Ulyfles,
 Somno & lassitudine gravatus: ast Minerva
 Ibat ad Phæacensium virorum populumque urbemque:
 Qui antea quidem habitabant in spatiosa Hyperia,
 Prope Cyclopa viros insolentes,
 5 Qui eos infestabant, viribus enim potiores erant.
 Inde excitos illos duxit Naufithous Deo similis,
 Sedemque eis fixit in Scheria procul ab hominibus ingeniosis:
 Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
 Etiam templa fecit Deorum, & divisit agros.
 10 Sed hic jam fato domitus ad inferos descenderat:
 Alcinous vero tunc imperabat, à Diis consilia doctus:
 Ejus quidem perrexit ad domum Dea cæsa Minerva,
 Reditum Ulyfii magnanimo moliens.
 Instatit autem ire ad thalamum fabrefactum, in quo puella
 15 Dormiebat, immortalibus indole & forma similis,
 Nauficæ filia magnanimi Alcinoi:
 Aderant duæ ancillæ à gratis pulchritudinem habentes
 A postibus utrinque, fores vero admotæ erant splendide.
 Illa vero venti veluti flatus accessit ad cubilia puellæ.
 20 Stetitque supra caput, & ipsam sermone allocuta est,
 Similis filiz excellentis nautæ Dymantis,
 Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
 Illam scriptam simulans allocuta est cæsa Minerva:
 Nauficæ, quid te sic omissam peperit mater?
 25 Vestes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
 Tibique nuptiæ instant, ubi oportet pulchras teipsam
 Ixlucere, talesque illis præbere qui te ducent.
 Etenim ex his fama apud homines it:
 Bona: gaudent vero pater & veneranda mater.
 30 Sed eamus lotusæ simul cum aurora apparente,
 Et ego adjutrix simul sequar, ut celerrime
 Expediaris, quoniam non diu virgo eris:
 Jam enim te ambiunt optimi in populo
 Omnium Phæacensium, ubi tibi genus est etiam ipsi.
 35 Sed age jube patrem inclytum sub auroram
 Mulos & currum apparare, qui vehat
 Cingulaque & peplos & pallia admirabilia:
 Quippe tibi sic ipsi multo honestius est quam pedibus
 Ire: multum enim absunt labra ab urbe.
 40 Ipsa quidem sic locuta abiit cæsa Minerva.
 Ad Olympum, ubi aiunt Deorum sedem tutam semper
 Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre:

- Διόνται, ὅτε χιὼν ἐσιπύλοναται· ἀλλὰ μάλ' αἰθρη-
 45 Πίσσεται ἀνέριλ, λευκὴ δ' ἐσιθιδέριον αἶθρη·
 Τὸ ἐν τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα·
 Ἐνθ' ἀπὶ γλαυκῶπις, ἐπὶ διαπύρεσθαι κέρη.
 Αὐτίκα δ' ἡὸς ἦλθεν ἰσθρὸν, ἥ μιν ἔγχευε
 Ναυσικάαν εὐπεπλον· ἄραρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄντιον.
 50 Βῆ δ' ἕνα διαδῶμαθ', ἥ ἀγγέλω τοκῆσι,
 Πατρὶ εἰλῶ κ' μητρὶ· κηρύσαστο δ' ἔδον ἰόντας·
 Ἡ μὲν ἰσθ' ἔχασθ' ἥσο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Ἠλάκατα σφραῖσ' ἀλιπόρρεα· τὸ δ' ὄραζε
 Ἐρχομένο ἐνυελκτο μετὰ κλυτὰς βασιλῆας
 55 Ἐς βελὴν, ἥα μιν κάλειον θαίνες ἀγαυοί.
 Ἡ δ' μάλ' αἶχι γὰρ φίλον ἀπῆκε σφροσύνην,
 Πάσπε· φίλ' ἐκ ἀνδρῶν μοι ἐροπλίσιαις ἀπῆκε·
 Τ' φλὴν, ἐνυελκτο, ἥα κλυτὰ ἔμαθ' ἀγῶμαθ'
 Ἐς ποταμὸν πλυνέστα, τὰ μοι θρυπαίδημα κῦται.
 60 Καὶ δὲ σὺ αὐτῷ εἶκε μετὰ σφροσύνῃ ἰόντι
 Βυλάς βυλεύειν καθαροὺς χερσὶ ἔμαθ' ἔχοντι·
 Πίντε δὲ τοὶ φίλοι νῆες ἐν μεγάροισι γυνάσιν,
 Οἱ δ' ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἦν βιοὶ θαλέοντες·
 Οἱ δ' αἰεὶ ἰθάλεσι νόπλυτα ἔμαθ' ἔχοντες
 65 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμὴ φρενὶ πάντα μέμνηται.
 Ὡς ἔφαθ'· αἰδῶτο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομήναι
 Πάτερ' εἰλάφ'· ὃ δ' πάντα τέφ' κ' ἀμείβετο μῦθον·
 Οὐτέ τοι ἡμίονον ρθανίω τίμῳ, ἐπὶ τευ αἰλῶ·
 Ἐρχιν· ἀτὰρ τοὶ δμοῖς ἐροπλίσιαις ἀπῆκε
 70 Τ' φλὴν, ἐνυελκτο, ἑσπερίην ἀεχρῶναι.
 Ὡς εἰπὼν, δμοῖσιν ἐκέλετο· τοὶ δ' ἐπίθορτο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτός ἄμαξαν ἰσθρὸν ἡμιονίην
 Ὅπλων, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, ζεύξαν δ' ἑσθ' ἀπῆκε·
 Κέρη δ' ἐκ θαλάμοιο εἶρεν ἰδῶτα· ραϊνὴν,
 75 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξέσθ' ἑσθ' ἀπῆκε·
 Μητρὶ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθη μῦθον· ἐδάδην,
 Παντοίην, ἐν δ' ὄφα τίθη, ἐν δ' οἶνον ἔχουσιν·
 Ἄσκη' ἐν αἰγίῳ· (κέρη δ' ἐπέβησεν ἀπῆκε)
 Δῶκε δ' χρυσὴν ἐκ λευκῶν ὕλην ἔλαιον,
 80 Εἶως χυτλάσασθαι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα κ' ἠνία σιγαλέοντα,
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν· καναχὴ δ' ἦν ἡμιονοίην·
 Αἱ δ' ἀμφοτέρωθεν τανύοντο, φέρον δ' ἰδῶτα κ' αὐτῶν,
 Οὐκ οἶον· ἄμα γῆγε κ' ἀμφιπόλοι κῆν αἰλῶ.
 85 Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥέον ἀνέκαλλε ἰκνύτο,
 Ἐνθ' ἄτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπιστανοί, πάλυ δ' ὕδαρ
 Καλὸν ἐπικερθίον, μάλα περ ρυτῶντα καθῆκε·
 Ἐνθ' αὖτ' ἡμιόνους μετ' ἐπικερθίλυσαν ἀπῆκε,
 Καὶ τὴν μὲν αὖτις ποταμὸν ἀπῆκε διηκνέστα.

Rigatur, neque nix aspergitur: sed potius serenitas
 Volat absque nube, lucidusque circumfulget splendor: 44
 In quo delectantur beati Dii diebus omnibus:
 Huc abiit Pallas, postquam indicavit puellam. (tabat:
 Continuo aurora venit pulchro throno conspicua quæ ipsam exci-
 Nausicaam ornatam peplo, subitoque admirata est somnium.
 Institit autem ire per domos, ut annuntiaret parentibus, 50
 Patri charo & matri, offendit autem intus cum essent:
 Illa quidem ad focum sedebat cum servientibus mulieribus,
 Pensum versans purpureum: in ipsum autem foras
 Egrediens incidit ad inclytos Reges
 Ad consilium, quo ipsum vocabant Phæacenses generosi. 54
 Hæc valde prope stans charum patrem allocuta est:
 Pater chare, nonne mihi instrueres currum
 Excelsum, agilem rotis? ut pulchras vestes feram
 Ad fluven lotura, quæ mihi sordidatæ jacent.
 Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti 56
 Consilia consulere pulchras corpori vestes habenti:
 Quinque autem tibi chari filii in regia sunt,
 Quorum duo in matrimonio, tres autem cælibes florentes,
 Hi semper volunt recens lotis vestibus indui
 Ad saltationem ire: quæ meæ menti omnia curæ sunt. 64
 Sic ait. Verebatur enim florentes nuptias nominare
 Patri charo, ille vero omnia intelligebat, & respondit sermone:
 Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
 I: ceterum tibi famuli apparabunt currum
 Altum, agilem rotis, contabulatione instructum. 70
 Sic locutus, servis præcepit: illi vero paruerunt.
 Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
 Instruebant, mulosque subegerunt, junxerantque sub curru:
 Filia vero è thalamo ferebat vestem splendidam,
 Et eam quidem reposuit bene polito in curru: 75
 Mater vero in cista collocabat desiderio convenientem cibum,
 Multifarium, obsonia quoque imposuit, & vinum infudit.
 Utre in caprino: (puella vero conscendit currum)
 Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
 Ut ungeretur cum ministris fœminis. 80
 Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
 Flagellavitque ut current: strepitus autem fiebat à mulis.
 Qui strenue contendebant, ferebantque vestem & ipsam,
 Non solam: simul cum illa ibant ancillæ aliæ.
 Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt, 82
 Ubi labra erant perennia, multaque aqua
 Pulchra profluebat, ad perfordida purganda:
 Ibi illæ mulos quidem solverunt à curru,
 Et eos quidem egerunt fluvium propter yorticosum,

- 90 Τρώων ἄγροισιν μελιδία· τὰ δ' ἄσ' ἀσπίσσι·
 Εἴματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἰσφορίον μέλαν ὕδωρ.
 Στείβον δ' ἐν βόδυσσι δοῶς ἰεῖδα περιέρμεσσι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πολύναι τε κἀδύρασι τε ῥύτα πάντας·
 Ἐξίης πύτασσι παρὰ Διὸς ἄλως, ἔχ' ἡ μάλιστ'
- 91 Λάβρας ποτὶ χέρσιν ὀππολύνοισι θάλασσα,
 Αἱ δ', ἰοιστάμηναι, καὶ χερσαίμηναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Διπτόν ἰσχυρὸν ἔλοντο παρ' ὀχθυσὶν ποταμοῖο·
 Εἴματα δ' ἡλίοιο μῆλον τερσάμηναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ οἵασι γάρρην δμῶα τε καὶ αὐτῇ,
- 100 Στάειν τὰς τ' ἄρ' ἱπαιζόν· ὀπὸ κνήδεσσι βαλῦσαι.
 Τῷσι δ' Ναυσικῆα λευκώλεν' ἤρχετο μοῖσθις.
 Οἷν δ' Ἀρτεμις εἴσι κατ' ἄρου' ἰοχίμωσα,
 Ἡ κατὰ Τυόχιστον περιμήκετον, ἥ Ἐρύμανθον,
 Τερπομένη κάσπεσι καὶ οἰκίῃσι ἐκέρουσι,
- 105 Τῇ δέ δ' ἄμα νύμφαι κέραι διδὸς ἀνδροχόιο
 Ἀγροῖομοι παῖδες· γένηδε δέ τε φρήτα Λητῶ,
 Πασάσῃ δ' ὑπὲρ ἧε κέρα ἔχ' ἡδὲ μέτωπα,
 Ῥεία δ' ἀεργνώτῃ σίλειται, καλῇ δέ τε πᾶσσι·
 Ὡς ἢ ἀμφοτέλοισι μετέπρωτε παρδέν' ἀδμῶ.
- 110 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἱμελλε σάλην οἰκόνδε νύσσει,
 Ζεύξασ' ἡμίνας, ποτύξασά τε εἴματα καλά,
 Εὐθ' αὐτ' ἄλλ' ἵπποισι θυά γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔρχοντο, ἴδοι τ' ἐσώπειδα κέρην,
 Ἡ οἱ Φαίηκων ἀνδρῶν σόλην ἠγῆσαντο.
- 115 Στραῖσαν ἐπειτ' ἔριψε μετ' ἀμφοτέλοισι βασιλῆα·
 Ἀμυγίλῃ μὲν ἄμαρτε, βαδίσῃ δ' ἱμπεσι δίπῃ.
 Αἱ δ' ἐπὶ μακρῇ αὖσαν· ὁ δ' ἔγχετο δισκῷ Ὀδυσσεύς·
 Ἐξόμην δ' ὀρμαινε κατὰ φρήτα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ὡς μοι ἔγω, τίων αὐτὲ βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;
- 120 Ἡ ῥ' ἔγ' ὕβρισά τε καὶ ἄγχοι, εὐδὲ δίκαιοι,
 Ἡε φιλοξένοι, καὶ ἀρι γόῃ· ἐστὶ θεοῖς;
 Ὡς με πύθων ἀμυγίλῃ θῆλος αὐτῇ
 Νυμφῶν, αἱ ἔχουσ' ὀρίαν αἰπεινὰ κάρηνα,
 Καὶ σπηλαίᾳ ποταμῶν, καὶ σπείσεια ποιεῖντα·
- 125 Ἡ γὰρ σὺ περ ἀνδρῶν περ εἰμι χεῖδ' ἀνδρήντων;
 Ἀλλ' ἄγ' ἔγωγε αὐτὸς περιήσομαι, ἡδὲ ἰδοίμαρ.
 Ὡς εἰπὼν θάμνιον ὑπεδύοντο δισκῷ Ὀδυσσεύς.
 Ἐκ σπηλῆς δ' ὕλης σπάρθρον κλάσσε χεὶρ παχύν·
 Φύλλον, ὡς ῥύταιτο πτερὶ χερσὶ μῆδ' αἰσῶτος.
- 130 Βῆ δ' ἱμῶν ὅς τε λίαν ὀρεσίτερος, ἀλλὰ σπειοῖθες,
 Ὅς τ' εἴσ' ὕμηνον καὶ ἀμύνον, ἐν δὲ οἱ ὅσσι
 Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βυσσὶν ἐπέρχεται ἡ οἰεσσιν.
 Ἡε μετ' ἀγροῖσιν ἐλάφους· κίλειται δὲ ἱ γαστρί·
 Μῆλων περιήσοντα καὶ ἐς σπηλῆν δάμον ἐλθόν·
- 135 Ὡς Ὀδυσσεὺς κέρσιν εὐπλοκάμῃσιν ἱμελλε.

Ut ederent gramen dulce instar mellis : ipsæ vero à curru
 Vestes manibus sumebant , & inferebant uigram aquam.
 Calcabantque in scrobibus celeriter certamen proferentes.
 At postquam lavaruntque purgaruntque sordes omnes ,
 Ex ordine explicuerunt ad litus maris , ubi potissimum
 Lapillos ad litus abluebat mare. 95
 Illæ vero lotæ , & unctæ pingui oleo ,
 Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii :
 Vestesque præstolabantur dum siccarentur splendore solis.
 Cæterum postquam cibo saturatæ sunt ancillæque & ipsa ,
 Pila ludebant redimicula deponentes. 100
 Illis Nausicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
 Qualis autem Diana incedit per montem sagittis gaudens ,
 Aut per Taygetum arduum , aut Erymanthum ,
 Oblectans se capris & velocibus cervis ,
 Simul cum illa Nymphæ filia Jovis Ægiochi 105
 Agrestes ludunt : gaudet vero mente Latona ,
 Omnes vero ipsa capite supereminet atque fronte ,
 Facileque notabilis est , pulchræ vero omnes :
 Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domita.
 Sed quando jam erat rursus domum reditura , 110
 Jungens mulos , complicansque vestes pulchras ,
 Tum statim alia excogitavit Dea cæcis Minerva ,
 Ut Ulysses excitaretur , videretque pulchram oculos puellam ,
 Quæ illum ad Phæacensium virorum urbem duceret.
 Pilam deinde jecit ad ancillam Regina : 115
 Ab ancilla quidem erravit , profundum autem incidit in vorticem :
 Illæ vero alte clamarunt , & excitatus est divinus Ulysses :
 Sedens autem cogitabat in mente & in animo :
 Hei mihi , quorumnam hominum in terram deveni ?
 An sunt petulantes & agrestes , neque justî , 120
 An hospitaes , & ipsis est mens Deum timens ?
 Ut me puellarum circumvenit forminea vox
 Nympharum , quæ habitant montium summos vertices ,
 Et fontes fluviorum , & palustria loca herbosa :
 An fortassis homines sum prope vocales ? 125
 Quin ego ipse experiar atque videbo.
 Sic locutus arbutis clam egrediebatur divinus Ulysses.
 Ex densa autem sylva ramum fregit manu crassa
 Cum foliis , ut tegetet circa corpus genitalia viri.
 Instititque ire veluti leo montanus , viribus fidens , 130
 Qui incedit pluviam & ventos perpressus , intusque ei oculi
 Ardent : at is boves invadit aut oves ,
 Aut agrestiores cervas : jubet enim cum venter
 Pecudes tentaturum etiam in densam domum ire :
 Ita Ulysses puellis pulchris comas erat se 135

- Μίξειδάη, γυμνός περ ἰών· χρεώ γδ ἴκανε.
 Σμερδαλίῳ δ' αὐτῷσι φάνη, κικακωμῶν αἰμῇ·
 Τρέσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἰσ' ἵππας ἀνέχοντας·
 Οἷα δ' Ἀλκινόω θυγάτηρ μῆρ', τῇ γδ Ἀθήνη
 140 Θάρσῳ ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, κ' ἐκ δὲ εἴλετο γυῖαν·
 Στῇ δ' ἀνταγομῶν. ὃ δ' ἐμεμήμεζεν Ὀδυσσεύς·
 Ἡ γύναι λίσσαιοτο λαβὼν εὐσπίδα κέρην,
 Ἡ αὐτῶς ἐπίεσιν ὕποσάδ' ἀμειλίχισσι
 Λίσσοιτ', εἰ δύνει πτόλιν, κ' εἰμῶτα δοῖν.
 145 Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δαδάσαστο κέρδιον ἔϊν)
 Λίσσασθαι ἐπίεσιν ὕποσάδ' ἀμειλίχισσι,
 Μὴ οἱ γύναι λαβόντι χολώσαιο φρένα κέρη.
 Ἀντίκα μειλίχιον κ' κερδαλέον εἶπε μῦθον,
 Γυνεῦμά σε ἀγασα· θεὸς γύ τις ἢ βροτὸς ἰσθί.
 150 Εἰ μὲν τις θεὸς ἰσθί τοι κερτὸν ἐὺρυν ἔχουσιν,
 Ἀντίμειδ' σε ἔρωγε Διὸς κέρη μεγάλοιο
 Εἶδός τε μέγας τε φωνή τ' ἀγγίστα εἶσθαι·
 Εἰ δέ τις ἰσθί βροτῶν τοι ἐπὶ χθονὶ γαστήρι,
 Τειρομάκαρις μὲν σοὶ γέ πατήρ κ' ὠνύγνια μήτηρ,
 155 Τειρομάκαρις δ' ἀπογνηντοί· μάλα περ σφίσι θυμός
 Αἶν' ἐνερσύνουσιν ἰαίνεταί· εἵνεκα σέο,
 Λιυσσύνων τοιοῦδε δάλῳ χορὸν εἰσοιχνύσαν.
 Κιῆρ' δ' αὖ περ κῆρ μακάρτατ' ἐξοχὸν ἄλλων
 Ὅς κέ σ' εἶδονοι βεῖσας οἰκόνδ' ἀγάρηται.
 160 Οὐ γάρ περ τοιούτων ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὐτ' ἀνδρ', ὅτε γυναῖκα σέβας μ' ἔχῃ εἰσορῶντα.
 Διὶ δ' ὅτε τοιοῦτον Ἀπώλων παρὰ βαρυῖ
 Φοῖνιξ ἴον ἔρη ἀνερχόμενον ἰόησα·
 (Ἦλθον γδ παῖεῖσι, πολλὰς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 165 Τὴν ὁδὸν ἣ δὴ ἔμελλεν ἰμοὶ κακὰ κηδεῖ ἰσοδάη)
 Ὡς δ' αὐτῶς κ' κῆρ ἰδὼν, ἐπεδήπασα θυμῷ
 Διὶ· ἐπεὶ ἔπαυ τοῖον ἀπλήθυν ἐκ δόρυ γαίης·
 Ὡς σέ γυναι ἀγαμῆ τε τίθηπά τε, δίδυιά τ' αἰνῶς
 Γένων ἀφελθαι. χαλεπὸν δέ με πένδ' ἰκάνει.
 170 Χθίζος ἱμῶσ' οὔγον ἡμάτι οἶοντα σόντον,
 Τόσσα δέ μ' αἰὲν κῆμα πόρρ' ἀσπιδὶν τε δύσιναι
 Νήτε ἀπ' Ὀρυγίης· τῶν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 Ὅρ' ἐπὶ περ κ' ἔπει πάθω κηλὸν, κ' γδ οἶον
 Παισίδ'· ἀλλ' ἐπὶ πολλὰ θεοὶ τέλεισι πάρεδιν.
 175 Ἀλλὰ ἀνασθ' ἐλπίει· σὲ γδ κακὰ πολλὰ μυχόσας
 Ἐς ἀρότῃ ἰκόμεν· ἥβ' δ' ἄλλων ἔτῃα εἶδα
 Ἀνδρῶν οἱ τῆδε πόλιν κ' γαίαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι διῆξεν, ὅς δ' ἴκ' ἀμειβαλέσθαι,
 Εἰ τι περ εἴλωμα παύειρον ἔχεις ἐνθάδ' ἰῶσα.
 180 Σοὶ δ' θεοὶ τόσα δοῖν ὅσα ὀρεσὶ σῇσι ὠρυγίης,
 Ἀνδρῶ τε κ' οἶων κ' ἀμειροσύνην ἐπαύσειαι,

Immittitur, nudus licet esset: necessitas enim urgebat.
 Horrendus autem ipsis apparuit, affligitur salsugine:
 Diffugeruntque huc atque illuc per ripas promittentes:
 Sola tamen Alcinoi filia mansit, ei enim Pallas
 Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
 Stetit autem opposita, sed ipse cogitabat Ulysses (140
 An oraret genibus prehensis pulchræ oculos puellæ,
 An alioquin verbis longe stans blandis
 Precaretur, ut ostenderet urbem, & vestes daret.
 Sic igitur ei cogitanti visum est satius esse, 145
 Precari verbis eminus stantem blandis,
 Ne ei genua prehendenti irascere't mente puella.
 Protinus blandum & astutum dixit sermonem:
 Supplex te oro Regina, Deus utique quis aut mortalis es.
 Si quidem Deus es qui latum cœlum incolunt, 150
 Dianæ te ego Jovis filia magni
 Forma'que magnitudinēque, indoleque quam proxime comparo:
 Si vero aliquis es hominum qui super terram habitant,
 Ter beati tibi pater & veneranda mater,
 Ter beati fratres: valde nimirum ipsorum animus 155
 Usque lætitiis gessit tui gratia,
 Videntibus tale germen ad choream te euntem.
 Ille vero ex animo felicissimus præter cæteros
 Quicumque te dote gravis domum duxerit.
 Nondum enim talem vidi mortalem oculis, 160
 Neque virum, neque mulierem, admiratio me tenet aspicientem.
 In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
 Palmæ recens germen succrescens vidi:
 (Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
 In ea profectio: quæ mihi erat malum damnum futura) 165
 Utque similiter illud conspicatus, obstupui animo
 Diu: quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terra:
 Sic te mulier admiror, obstu'peo, & vereor nimis
 Genua prehendere, gravis enim me calamitas urget.
 Heri vigesimo effugi die nigrum pontum, 170
 Interea me usque fluctus ferebāt & celeres procellæ
 Insula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit Deus,
 Ut adhuc fortasse & hic patiar malum: non enim puto
 Quieturos, sed adhuc multa Dii patrabunt ante.
 Verum Regina miserere, te enim mala multa passus 175
 Ad primam veni: aliorum autem neminem novi
 Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
 Urbem mihi ostende, daque laceram vestem ad induendum,
 Si aliquod fortasse involucrum pannorum habebas huc veniens.
 Tibi vero Dii tanta dent quanta animo concupiscis, 180
 Matrimonium & familiam & concordiam præbeant

- Ἐδρῆν. ἡ μὲν γὰρ τῷ γε κρεῖσσον καὶ ἄριστον
 Ἡ δὲ ὁμοφρογέοντε νημάτων οἶκον ἔχοντες
 Ἀνὴρ ἢ δὲ γυνή· πόλλ' ἄλγιστα δυσμύχιστα,
 205 Χάρματα δ' εὐμύχιστα· μάστιγα δέ τ' ἐκλυσον αὐτοῖ.
 Τὸν δ' αὖ Νηυσικάα λευκώλενας ἀντίον κῆρα,
 Ξυνὴ, ἐπεὶ ἔτε κακῶ ἔτ' ἄρσενι φατὶ ἵσικας,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νημέσδεσσι Θολυμπιῶν ἀνδρῶποισιν
 Ἐδρῆσι καὶ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἐκάσῃ.
 190 Καὶ σὺ σοὶ τάδ' ἔδωκε, σὲ δ' ἔχρ' ἐπὶ τετράλῃ ἐμπνε.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαίαν ἱκάνης,
 Οὐτ' ἐν ἰδῶντι διυκταί, ἔτε τιν' ἄλλα
 Ὦν ὅποι' ἔκτεν ταλαπείρεον ἀντιάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἱέρω δέ τοι ἔτομα λαῶν.
 195 Φαίικες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 Εἰμι δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Τῷ δ' ἐκ Φαίικων ἔχεται κάρτε' ἐν τῇ βίῃ.
 Ἡ γὰρ, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε,
 Στήνέ μοι ἀμφίπολοι· ὅσοι φεύγετε ρῶτα· ἰδῶμαι δ'
 200 Ἡ μὲν σὺν τινα δυσμύχιστον φάδ' ἐμμένει ἀνδρῶν;
 Οὐκ ἰδῶντι εἴτ' ἀνὴρ διεσθὲς βροτὸς, καὶ γέννηται.
 Ὅς κεν Φαίικων ἀνδρῶν ἐς γαίαν ἵκηται
 Διόσφοτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκίον δ' ἀπάνευθε πωλυκλῦσε ἐνὶ πόλει
 205 Ἐχάτοιο, καὶ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσχεται ἄλλῃ.
 Ἀλλ' ὅδε τις δύστην' ἀλωμένη ἐνθάδ' ἱκάνη.
 Τὸν γὰρ χρὴ κομίσιν. πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Ξεινοὶ τε πτωχοὶ τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 Ἀλλὰ δὲτ' ἀμφίπολοι ξείνους βροτῶν τε πόσιν τε.
 210 Λέσασαί δ' ἐν ποταμῷ ὅδ' ἐπὶ σκίπας· ἔς' ἀνέμοιο.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἔσαν τε καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν.
 Κάδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκίπας, ὡς ἐκέλευσε
 Νηυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 Πὰρ δ' ἄρα οἱ φῶρος τε χιτῶνά τε ἔματ' ἔδωκεν.
 215 Δῶκεν δ' οἱ χρυσὴν ἐν ληκύδιον ὕδρην ἑλαιον.
 Ἠνωχον δ' ἄρα μὲν λῆσαι ποταμοῖο ρῶσι.
 Δὴ γὰρ τότε ἀμφιπόλοισι μετνήδα δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἀμφίπολοι σὺν ἔτω δῶπ' ἄρσεν, ὅρ' ἐγὼ αὐτὸς
 Ἄλμην ὁμοῖν ὁπλοῖσσομαι, ἀμφὶ δ' ἑλαιοῖ
 220 Κεῖσσομαι. ἢ γὰρ διερὴν δῶπ' ἄρσεν ἐστὶν ἀλοῖον.
 Ἀπὸν δ' ἐπὶ ἄν' ἐγὼ γε λῶσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνῶσαι, κέρησιν εὐπλοκάμοισι μετλήσων.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κῆρ.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμῷ χεῖρα νίξεται δῖος Ὀδυσσεύς.
 225 Ἄλμην, ἢ οἱ γῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεχεν ὤμους.
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἱσχυρῶν ἀλὸς χυθὼν ἀπρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πᾶσιτα λίσσαστο καὶ λίσσ' ἀλμυρῇ,

Bona enim hoc quicquam præstantius & melius
 Quam cum concordēs consiliis rem familiarem administrant
 Vir atque conjux: multī dolores malevolis,
 Gaudia autem benevolis: maxime autem exaudiunt ipsi. 185

Hunc autem rursus Nausicaa ulnas candida allocuta:
 Hospes, quandoquidem non ignavo nec stulto viro similis es,
 Jupiter ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus
 Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:
 Et fortasse tibi isthæc dedit, te autem oportet pati tamen. 190
 Nunc postquam in nostram & terram & urbem venis,
 Neque vestium indigebis, neque alterius alicujus rei
 Quæ decent supplicem multa expertum occurrentem.
 Urbem autem tibi ostendam, & dicam nomen populorum.
 Phæacenses hanc urbem & terram habitant: 195
 Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi
 Cujus inter Phæacenses supereminet & imperium & potentia.

Dixit, & ancillis pulchricomis imperavit:
 Sistite mihi gradum ancillæ: quo fugitis virum conspicatæ?
 An scilicet aliquem hostium putatis esse viroꝝ? 200
 Non est ille vir vivus homo, neque irascetur,
 Qui Phæacensium in terram veniat
 Hostilia inferens: valde enim chari sunt Diis.
 Habitamus autem seorsum undoso in mari
 Extremi, neque aliquis nobiscum homo commercium habet alius.
 Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit: (205
 Quem nunc oportet curare, à Jove enim sunt omnes
 Hospites & egeni, donum autem & exiguum gratum est.
 Quare date ancillæ hospiti cibum & potum:
 Et lavate in fluvio ubi tutela est à vento. 210

Sic ait. Illæ vero stabant & invicem adhortabantur.
 Ulyssēque collocarunt in tuto, quemadmodum jusserat
 Nausicaa filia magnanimi Alcinoi:
 Eique pallium & tunicam vestesque apposuerunt.
 Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum. 215
 Jusseruntque ipsum lavare in fluvii fluente.
 Tunc cum ancillis locutus est divinus Ulyssēs:
 Ancillæ, stete sic seorsim, ut ego ipse
 Salsuginem ab humeris abluam, circumque oleo
 Ungar, jam enim diu à corpore est unctio. 220
 Coram vero haud ego lavero: vereor enim
 Nudari, inter puellas cirratas versans.

Sic ait. Illæ vero secesserunt, narraruntque puellæ,
 At ipse ex flumine à corpore lavabat divinus Ulyssēs
 Salsuginem, quæ ei terga & latos tegebat humeros. 225
 A capite autem exterisit maris fordes indomiti.
 Ceterum postquam omnia lavit & oleo unxit,

Odyssea.

M

- Ἄμφ' ἢ ἔματα ἴσασθ' αἱ οἱ πόρε παρθένοι ἀδμήτ'
 Τὸν μὲν Ἀθηναίην θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
 230 Μειζονά τ' εἰσιδὺν κ' πάσσονα· κἀδ' ἢ κάρητι
 Οὐλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἀνδρὶ ὁμοίως.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 Ἴδους, ὃν ἥρας διδάει κ' σπασσας Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δ' ἔργα τελεῖ·
 235 Ὡς ἄρα τῷ κατέχουσ' χάριν κεφαλῇ τε κ' ὤμοισι.
 Ἔζετ' ἔκ' αὖτ' ἀπ' αὐτοῦ κίων ἐπὶ θύγα Ὀδυσσεύς;
 Κἀλλῇ κ' χάρισι στέλων. θῆκετο κ' κύρη·
 Δὴ ῥα τότε ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετνόδα,
 Κλυτὴ μοι ἀμφιπόλοι λευκόλευκοι, ὅρα τι εἶπω·
 240 Οὐ πάντων αἰκνιέει θεῶν οἷ' Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Φαιήκας δ' αὖτ' ἀνὴρ ἐπιμίσχεται ἀντιθέοισι.
 Πρώδην μὲν γὰρ δὴ μοι αἰκέλει δόατ' ἔη,
 Νῦν δ' ὁρῶσιν ἴσκει τοὶ ἕκαστον ἐνὶ ἔχουσιν.
 Αἱ γὰρ μοι τοῖος δὲ πόσις κεκλήμενος εἴη
 245 Ἐνθάδ' ἐπαυτάων, κ' εἰ ἄδῳ αὐτόθι μίμνηεν.
 Ἀλλὰ δότ' ἀμφιπόλοι ξείνο βροτοῖν τε πόσιν τε.
 Ὡς ἔραθ. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, καὶ πείθοντο.
 Παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσεὺς δῖον βροτοῖν τε πόσιν τε.
 ἦτοι οὐ ποτε κ' ἦδ' ἀπολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 250 Ἀρπαλῆος· δρεν γὰρ ἰδανύς ἦεν ἄπας.
 Αὐτὰρ Ναυσικαὰ λευκόλευκον αἶψ' ἐνόησεν·
 ἔματ' ἄρα πτόξασα τίβη καλῆς ἐσ' ἀπίνης,
 Ζευξεν δ' ἡμίονος κροττορόνυχας· ἐν δ' ἔκ' αὐτῇ·
 Ὀτρυνεν δ' Ὀδυσσεύα, ἐπ' αὖτ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνομάζε,
 255 Ὅρσο δὴ νῦν ξεῖνε. πόλιν δ' ἱμῶν, ὅρα σε σάμφο
 Πατέρης ἱμῶ περὶ δῶμα δαΐφρονος· ἐν δ' αὖτ' ὀρμῇ
 Πάντων Φαιήκων εἰδωτόρων ὄσσοι ἄριστοι.
 Ἀλλὰ μάλ' αὖτ' ἔρδον· (δαίσις δὲ μοι ἦν ἀπινύσων)
 Ὅρ' ἂν μὲν κ' ἀγρὰς ἰορὴν κ' ἔργ' ἀνδρόποιν,
 260 Τόρα σὺν ἀμφιπόλοισιν μετ' ἡμίονος κ' ἀμαξαν
 Καρπαλίμως ἐρχέσθην, ἔγω δ' ὄδον ἡγεμονεύσω.
 Αὐτὰρ ἐπὶν σάβην ἐπιβήτοισιν ἦν πῶσι σάβην
 Ὑψηλός, καλὸς δ' ἡμιμήν, ἐκαστέρῳ σάβην,
 Λεπτὴ δ' εἰσιθμῇ· νῆες δ' ὄδον ἀμφιβόωσαι.
 265 Εἰρύαταρ πᾶσι γὰρ ἰστίων ἐσὶν ἡμέσω·
 Ἐνθα δὲ τε σὺ ἀγορῇ, καλὸν Πεισιδῆιον αἶμας,
 Ρυτοῖσιν λάισι καταρυχίας ἀερεῖται.
 Ἐνθα δ' ἢ νηῶν ὅπλα μελαιναῶν ἀλίσκοι,
 Πείσματα κ' σάβηες, κ' δοπτεῦναι ἑρμῆα.
 270 Οὐ γὰρ Φαιήκας μὲν κείος, καὶ παρτέρη,
 Ἀλλ' ἴσοι κ' ἐρμῆα νῆων, κ' νῆες εἰσιν.
 Ἦσιν ἀγαλλόμενοι πολλὴν περὶ σάβην
 Τὰν ἀλίσκοι ρῆμιν ἀδρυκία, καὶ τις ὀπίσσω

Vestesque induit quas illi præbuerat virgo Iaraxa :
 Illum quidem Minerva reddidit ex Jove parâ
 Majoremque aspectu & spissiore : in capite vero 230
 Crispas demisit comas , hyacinthino flori similes.
 Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
 Solers , quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
 Artem omnifariam , elegancia vero opera perficit :
 Sic huic infudit gratiam capitiq; & humeris. 235
 Sedit autem deinde seorsum incedens ad litus maris ,
 Pulchritudine & gratiis splendens , admisabatur autem puella :
 Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur :

Audite me ancillæ candidæ lacertos , ut aliquid dicam :
 Non omnibus invitis Diis qui cælum tenent , 240
 Ad Phæacenses hic vir pervenit Diis æquiparandos.
 Antea certe mihi nihili videbatur esse ,
 Nunc vero Diis similis qui cælum amplum inhabitant.
 Utinam mihi talis maritus vocatus esset
 Hic habitans , & ipsi placeret ibidem manere. 245
 Sed date ancillæ hospiti cibumque potumque.

Sic ait. Illæ vero hanc diligenter audiverunt , & paruerunt ,
 Ulyssique apposuerunt cibum & potum.
 Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulysses
 Rapaciter : diu enim à cibo erat jejunos. 250
 Cæterum Nausicaa alba lacertis alia excogitavit :
 Vestes igitur plicans posuit pulchrum in currum ,
 Junxitque mulos fortibus unguis , conscendit autem ipsa :
 Adhortataque est Ulyssæm , verbumque dixit , & compellavit :

Surge nunc hospes : ad urbem ut eas , ut te mittam 255
 Patris mei ad domum prudentis : ubi te autumo
 Omnium Phæacensium visurum esse quotquot optimi.
 Sed omnino sic facito , (videris enim mihi non parum sapere)
 Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum ,
 Tandem cum ancillis post mulos & currum 260
 Celeriter venite , ego vero per viam ducam :
 At postquam ad urbem conscenderimus circa quam murus
 Altus , pulcher autem portus utrinque urbis ,
 Arctusque introitus : & naves per viam utrinque agitate
 Subductæ sunt , omnibus enim sua statio est unicuique : 265
 Ibi quoque ipsis forum est , pulchrum Neptuni circa templum ,
 Vestitiis lapidibus excisis aptum.

Ibi vero navium armamenta nigrarum reservant ,
 Rudenter & vela , & poliant ætinos.
 Non enim Phæacibus curæ est arcus neque pharetra , 270
 Sed mali & remi navium , & naves æquatæ ,
 Quibus læti penetrant spumofum mare :
 Horum evita famam amaram , ne quis post

- Μομήνῃ· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφιάλοι κατὰ δῆμον)
- 275 Καὶ νῦν τις ἄδῃ ἱππῶσι κακώτερον ἀντιβουλῶντας,
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἵππεται καλὸς τε μέγας τε
 Ζεὺς; πᾶσι δέ μιν εὖρε; πόσις νῦν τοι ἵσεται αὐτῇ.
 Ἦ τινὰ πᾶσι πλαγχθέντα κομίσαστο ἥς ἀπὸ νηὸς,
 Ἀνδρῶν τελευταπῶν· ἐπεὶ ἔτινις ἐγυῖνεν εἰσὶν·
- 280 Ἦ τις οἱ εὐξαμένη πολυάρητον δῖας ἄλλων,
 Οὐρενθίδην καταβάς· ἐξί δέ μιν ἅμματα πάντα.
 Βέλτερον εἴ κ' αὐτῇ περ ἱπποχάρμῃ πάσων εὖρε
 Ἄλλοθεν· ἢ γὰρ τέσδε γ' ἀτιμάζετ' ἀνὰ δῆμον
 Φαίικας, τοῖ μιν μνησθῆναι πολέες τε καὶ ἰδῆλοι.
- 285 Ὡς εἶπεν, ἰμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτα·
 Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ ἢ τις τοιαῦτά γε ρίξει,
 Ἦ τ' ἀέκκῃσι φίλων πατέρες καὶ μητέρες ἑόντων.
 Ἀνδράσι μίσσηται, φρεὶν γ' ἀμφαδίον γάμον ἐδύν.
 Ἔπειτα, οὐ δ' ἄδῃ ἐμείδων ξυνίει ἱππῶν, ὅρρα τάχιστα
- 290 Πομπῆς καὶ νόσοιο τύχης παρὰ πατέρες ἐμείο·
 Διομήδην ἀγλαὸν ἄλοον Ἀθήνης ἄγχι κειεύδῃ
 Αἰγυίῳ· ἐκ δ' ἐκρήνεν τὰς, ἀμφὶ δ' ἰλιμῶν.
 Ἐνθάδ' ἐπατέρες ἐμὲ τίμωρον, ἐδαυριά τ' ἄλλων,
 Τόσον ἀπὸ πτόλιον ὅσονοι τε γέγωνε βοήσας·
- 295 Ἐνθα καθιζέμενον μείναι χρεὼν ἐίσαιεν ἡμῖς
 Ἄσυνδ' ἐλθόμενον, καὶ ἱκαμένα δαμάτα πατέρες.
 Αὐτὰρ ἱππῇ ἡμέας ἔλπετο ποτὶ δάματ' ἀρίχθαι,
 Καὶ τότε Φαίικων ἱμῶν ἐς πτόλιν, ἥδ' ἐπὶ ἱππῶν
 Δαμάτα πατέρες ἐμὲ μεγαλήτορον Ἀλκινόοιο.
- 300 ῥεῖα δ' ἀρέγωντ' ἐς, καὶ ἂν πᾶσις ἀγῆσαιτο
 Νῆπιον· ἔμιν γάρ τι οἰκότα τοῖσι τέτυκται
 Δαμάτα Φαίικων, οἷον δόμον Ἀλκινόοιο
 Ἦρ'· ἀλλ' ὅπότε ἂν σε δόμοι κεκῦδωσι καὶ αὐλῇ,
 ὄψα μάλ' ἐκ μεσάρσιο διελθόμενον, ὅρ' ἂν ἱππῇ
- 305 Μητὴρ ἡμῖν· ἣ δ' ἦσαι ἐσθ' ἐχάρη ἐν πυρὶ αὐγῇ,
 Ἥλακατα σφραγίσσ' ἀλιτρώμεναι δαῖμα ἰδύσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη, δμοσὶ δέ οἱ εἶατ' ὀπιᾶδιν·
 Ἐνθα δ' ἐπατέρες ἐμὲ θρόνον ποτικίελλται αὐτῇ,
 Τῷ ὅγῃ οἰνοποτάζει ἐγόμενον, ἀδάνατον ὥς·
- 310 Τὸν παρὰ μνηστῆρας, μητέρες ποτὶ γένασι χεῖρας
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόσιμον ἡμᾶρ ἴδῃας
 Χάισον, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἱαί.
 Εἰ κέν τοι πόνη γὰρ φίλα φρονέω· ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπορῇ τοι ἔπνυτα φίλος τ' ἰδίην, καὶ ἰκέσθαι.
- 315 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατερίδα γαῖαν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἡμασιν μάλιστα φωνῇ
 Ἠμιόνος· αἱ δ' ὅκα λίπον ποταμοῖο ρέεσθαι·
 Αἱ δ' εὖ μιν τρώχων, εὖ δ' ὀλισσόντο ποδῶσιν.
 Ἡ δ' ἄρ' ἰκέσθαι, ὥσπερ ἀμ' ἱππῶντα πικρῶ

Carpat : (valde enim sunt insolentes vulgo)
 Et fortassis quis sic diceret malignior occurrens :
 Quis ille qui Nausicaam sequitur pulcherque & magnus
 Hospes ? ubi illum uacta est ? maritus utique erit ipsi.
 Aut aliquem errantem adduxit à sua navi ,
 Virorum externorum : quandoquidem nulli prope sunt :
 Aut quispiam supplicanti multis exoratus deus venit ,
 E cœlo descendens , habebit vero eum dies omnes .
 R. Atius si ipsa adiens maritum invenit
 Aliunde , nam hos quidem spernit in populo
 Phœaces qui ipsam ambiunt multi & nobiles .
 Sic dicent , mihi vero probrosa hæc fierent :
 Atque alii succenserem quæcumque talia faceret ,
 Quæ invitis charis patre & matre viventibus
 Viris misceretur , priusquam palam nuptiæ advenissent .
 Hospes , tu autem sic meum percipe sermonem , ut celerissime
 Deductu & reditu potiarius per patrem meum :
 Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam .
 Ex populis : fons autem effluit , circaque pratum .
 Atque ibi patris mei & prædium & florescentes horti ,
 Tantum ab urbe quantum auditur clamans :
 Ibi desidens præstolare aliquandiu donec nos
 Ad urbem venerimus , & pervenerimus ad ædes patris .
 At postquam nos speraveris ad ædes pervenisse ,
 Et tum Phœacum eas ad urbem , atque require
 Ædes patris mei magnanimi Alcinoi .
 Facile autem notabiles sunt , etiam puer duceres
 Infans : neque enim quidquam similes illis sunt .
 Ædes Phœacum , qualis domus Alcinoi .
 Herois . Sed postquam te ædes celaverint & aula ,
 Valde celeriter ex regia penetra , ut porvenias
 Ad matrem meam : quæ sedet ad focum in ignis splendore ,
 Pensum versans purpureum , mirabile visu ,
 Columnæ acclinata , ancillæ vero sedent pons illam .
 Hic vero patris mei solium adjacet ei ,
 Quo ei convivatur insidens immortalis cœu .
 Hoc præterito , matris ad genua manus
 Extende nostræ , ut reditionis diem videas
 Gaudens , cito , etiamsi valde procul hinc es .
 Si quidem tibi illa utique bene volet in animo .
 Spes tibi deinde amicis que videre , & pervenire
 Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram .
 Sic locuta , flagellavit flagello splendido
 Mulos , qui celeriter reliquerunt fluvii fluentem :
 Illi bene quidem currebant , & pulchre iactabant pedes .
 Ipsa autem plane ita auxigabatur , ut simul sequerentur pedites

- 110 Ἀμφίπολοι τ' Ὀδυσσεύς πα' νόσθ' ἐπέβαλλεν ἡμάδην
 Δύσσοι τ' ἦλιον, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντα
 Ἴσθ' Ἀθναίης, ἣν ἄρ' ἔζιτο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτίκ' ἐπὶ κ' ἤρ' αὖτο Διὸς κέρη μεγάλοιο,
 Κλυδί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυγῶνι,
 115 Νῦν δ' ἄν περ μιν ἄκκοτον, ἐπὶ πᾶρ' ἔπος' ἀκυσσάς
 Ραιριδῆς, ὅτε μ' ἔρ' αὖτε κλυτὸς Ἑννοσίγαιος.
 Φῶς μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἦδ' ἐλευθέρων.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμενος. τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 Αὐτῷ δ' ἔπαρ' αἶνός τ' ἐναγτίον· αἶδετο γάρ ῥα
 120 Πατροκασίγνητον. ὃ δ' ἐπιζαφειλῶς μύθαιεν
 Ἀντιδῶν Ὀδυσσῇ, πᾶρ' ἦν γαίαν ἰκίδων.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Γ Α Σ Η. ΤΟΥ Ο ΜΗΤΡΟΥ
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Ναυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνύται, καὶ μετ' ἐλάχιστον Ὀδυσσεύς ἱκετεύει τὴν Ἀθήνην Ἀλκινόος τε βασιλέως γυαῖμα. καὶ μετὰ τὸ δειπνῶν πενθομένης ὁπότεν τὴν ἐδῆτα ἴσχει, (ἐγνώσας γὰρ αὐτὴν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὴν πᾶν ἀπὸ τῆς Πηνελόπείας μέχρι τῆς ἡμέρας Φαίηκων γῆς διηγεῖται.

Ἦτα δ' αὖ φρονέω Ὀδυσσῇ Σχεῖνο βασιλῆα.

- Ω**ς ὁ μὲν ἐνὶ ἡρώτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Κέρην δ' ἀπὸ τοῦ αἵματος εἶναι μὲν ἡμιογενῆ.
 Ἡ δ' ὅτι δὴ ἔπατος ἀγακλυτὰ δαμάει ἱκανῶς
 Στῆσεν ἄρ' ἐν περὶ οὐραίοις κασίγνητος δὲ μιν ἄμφω.
 1 Ἴσαντ' ἀθανάτοισι ἐπαλῆκιοι, οἳ ῥ' ἀπὸ ἀπῶτος
 Ἠμιόνας ἔλυσαν, ἐδῆτά τε ἴσμεν εἶσα.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἰὼν ἦν· δαίη δὲ οἱ πῦρ
 Γῆνός Ἀπιδῶν θάλαμπος· Εὐρυμίδεσσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπιδῶν νῆς ἤγαγον ἀμυγδαλίαν·
 10 Ἀλκινόος δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, ἔταμα πᾶσι
 Φαίηκας ἀνάσσει, δῖος δ' ὡς δῆμος ἄκων.
 Ἡ τρέφει Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν·
 Ἡ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἶσα δόρυπον ἐκόςμην.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς ἄρ' ἀπὸ τοῦ ἡμέριον, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 15 Πόλλιν ἔβρα χεῖρας εἶλα φρονέω Ὀδυσσῇ,
 Μή τις Φαίηκων μεγαδύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέοι τ' ἐπίσταν, καὶ ἐξέρωδ' ὅτις ἔην.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμειλα πόλιν δύσιδάει ἰσχυρὴν,
 Ἐνθά οἱ ἀντιβόλῃσι διὰ γλαυκῶπιδος Ἀθήνης,
 20 Παρδωνικῇ ἐκείνῃ γένειδι κάσπιν ἐχέου·
 Στῆ δ' ἀπὸ τοῦ αὐτῆς. ὃ δ' ἀνέμωτος δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ὡς τέκος, καὶ αὖ μοι δέμοι ἀνέμωτος ἡγήσασα

Ancillæ Ulyssesque, arte vero impegit flagellum : 329
 Occidit autem sol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
 Sacrum Palladis, ubi solit divinus Ulysses :
 Statim deinde precatus est Jovis filiam magno :
 Audi me à capra nutriti Jovis filia indomita,
 Nunc sane me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 325
 Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
 Da me ad Phæacas gratum venire atque miserabilem.
 Sic ait orans, cum autem audivit Pallas Minerva.
 Ipsi vero neutriquam apparebat palam : verebatur enim
 Patrum, is enim vehementer irascebatur 330
 Divino Ulyssi, antequam suam ad terram veniret.

ARGUMENTUM LIBRI VII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Nausicaa in urbem pervenit, & paulo post Ulysses supplicat Aretæ Alcinoi Regis uxori. Atque illi post cœnam interroganti unde vestimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant sibi in navigatione ab Ogygia usque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyssi Scheriz Reges.

Sic quidem illic precabatur patiens divinus Ulysses,
 Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
 Illa vero quando jam ad sui patris inclytas ædes pervenit,
 Constitit in vestibulo: fratres vero ipsam undique
 Circumstabant immortalibus similes, qui à cyrru
 Mulos solvebant, vestemque portabant intro.
 Ipsa vero ad thalamum suum ibat: accendebat autem illi ignem.
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitatæ:
 Alcinoos autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus 10
 Phæacibus imperabat, & veluti Deum populus audiebat:
 Quæ enutrivit Nausicaam pulchram ulnis in regia:
 Quæ ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat.
 Atque, tunc Ulysses surrexit ad urbem iturus, at Pallas
 Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyssi, 14
 Ne quis Phæacum magnanimorum obviam factus
 Convitiaretur verbis, & interrogaret quis nam esset.
 Sed cum jam urbem ingressurus erat amabilem,
 Hic ei obviam facta est Dea cæcia Minerva,
 Virgini similis juvenulæ urnam gestanti: 20
 Stetitque ante eum, interrogabat autem divinus Ulysses:
 O filia, nonne me ad domum viri deduceres,

- Ἀλκίωνα, ὅς τοιςδε μετ' ἀνδράποισιν ἀνάσσει
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ξύν τε ταλαπείρεσσιν ἐνθάδ' ἰκάνω.
- 25 Τηλόθεν ἐξ ἀπῆς γαίης· τὰς ὅτινα οἶδα
 Ἀνδρόπων οἱ τῆδε πόλιν καὶ γαίαν ἔχουσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τεγὰρ ἐγὼ τοι ξείνε πάτερ δόμον ὃν με καλεῖς
 Δίξω· ἐπεὶ μοι πατέρης αἰνέμοντος ἐγγυθι γαίῃ.
- 30 Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
 Μὲντε τίιν ἀνδρόπων προστάσσω, μηδ' ἐρέειν.
 Οὐ γὰρ ξείνης οἶδε μάλ' ἀνδρόπους ἀνέχονται,
 Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέω· ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθου.
 Νηυσὶ δούσιν τοῖ γε πεποιδότες ἀκήκοισιν,
 35 Λαίτμα μὲν ὑπερβῶσιν, ἐπεί σοισι δῶκ' Ἐνοσίχθων·
 Τῶν τίς ἀκίῃα ὥσιν πατέρων ἢ νόημα.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὃ δ' ἔπειτα μετ' ἔχνηα βαίνει διαῖον.
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ ἔκ' ἐνόησαν
- 40 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ στήας· ἢ γὰρ Ἀθήνη
 Εἰσεὺπλόκαμος, θεὸν θεός, ἢ ἴα οἱ ἀχλὺν
 Θεοπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέσας ἐνὶ θυμῷ.
 Θυμῷ μιν δ' Ὀδυσσεὺς κίμβρας καὶ νῆας ἴσας,
 Αὐτῶν δ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τέχνη μακρὰ,
- 45 Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀκρόατα, θαῦμα ἰδῆσθαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα ἀγακλυτὰ δόμαθ' ἵκοντο,
 Τοῖσι καὶ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Οὐδ' ἔθ' αὖ τω ξύνε πάτερ δόμον ὃν με καλεῖς
 Περσεύδην, δῆις καὶ διοτρεφίας βασιλῆας.
- 50 Δαίτην δαινυμένης· σὺ δ' ἴσα κίε, μηδ' τι θυμῷ
 Τάρβει· παρσαλέω γὰρ ἀνὴρ ἐν πάσιν ἀμείνων
 Ἔργοισι τελέθει, καὶ καὶ ποδὲν ἄλλοθεν ἔλθου.
 Δίοπαιαν μὲν πρῶτα κηρύσσει ἐν μεγάροισιν,
 Ἀρήτην δ' ὄνομ' ἔστιν ἱππῶνμον· ἐκ δ' ἐταίων
- 55 Τῶν αὐτῶν οἵπτερ τέκον' Ἀλκίονος βασιλῆα.
 Ναυσίδου μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Γέννατο καὶ Περσίδα, γυναικῶν εἰδὼς ἀρεῖαν,
 Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτερ' Εὐρυμίδου,
 Ὅς ποδὶ ὑπερδύμοισι γιγάντεσσιν βασιλεὺς.
- 60 Ἀλλ' ὃ μὲν ἄλλοτε λαὸν ἀπάδαλλον, ἄλλοτε δ' αὐτῶν·
 Τῇ δ' Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγέννατο παῖδα
 Ναυσίδου μεγαθύμον, ὅς ἐστι Φαίηξιν ἀνασσει.
 Ναυσίδου δ' ἔτεκε Ρηξήνορα τ' Ἀλκινόον τε·
 Τὸν μὲν, ἄκρον ἰόντα βέλ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων·
- 65 Νυμρίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἶν παῖδα λιπὲν ταῖς
 Ἀρήτην τὴν δ' Ἀλκίνοῦ ποιεῖται ἀκοῖτιν,
 Καὶ μιν ἔειπ' ὥς ἔστις ἐπὶ χθονὶ τίστα' ἄλλω,
 Ὡς αὖτε γὰρ γυναικὶς ἴσ' ἀνδράσιν οἶκεν ἔχουσιν.

Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?
Etenim ego hospes multa passus huc venio
Procul ex longinqua terra: quare nullum novi
Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant. 29

Hunc contra allocuta est Dea casta Minerva:
Equidem tibi hospes pater domum quam me jubes
Monstrabo, quoniam mihi patrem inculparum prope habitat.
Sed eas tacite sic, ego vero viam præibo. 30

Neque quemquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hospites hi admodum ferunt,
Nec amantes diligunt quicumque aliunde venerit.
Navibus velocibus isti freti celeribus
Undas ingentes tranant, nam ipsis dedit Saturnius:
Horum naves veloces veluti penna & cogitatio. 31

Sic sanè locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter, ipse deinde post vestigia ibat Deæ.
Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
Vadentem in urbe per ipsos, non enim Pallas
Sinebat cirrâta potens Dea, quæ ei caliginem
Divinam offudit, bene cupiens in animo. 40

Mirabatur autem Ulysses portus & naves æquatas,
Ipforumque Heroum fora & muros longos,
Sublimes, vallis munitos, mirabile visu.
Sed quando jam Regis ad inclytam domum pervenerunt,
His vero sermonibus cœpit Dea casta Minerva: 41

Hæc sane tibi hospes pater domus quam me jubes
Indicare, invenies vero Jovis alumnos Reges
Epulas epulantes: tu vero intro eas, neve quid animo
Timeas: audens enim vir in omnibus potior
Rebus est, etiam si alicunde aliunde veniat. 50

Reginam quidem primo invenies in regia,
Arete vero nomen est ex re: ex parentibus autem
Eisdem est qui quidem genuerunt Alcinoum Regem.
Nausithoum quidem primum Neptunus terræ quassator
Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim superbis gigantibus imperitabat. 51

Sed hic quidem perdidit populum scelestum, periit & ipse.
Huic vero Neptunus missus est, & genuit filium
Nausithoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit. 60

Nausithous vero genuit Rhexenoremque Alcinoumque:
Illum autem prole mascula carentem peremit arcitenens Apollo.
Recentem à nuptiis in regia, unicam solam filiam relinquentem
Aretem: hanc Alcinoos fecit uxorem,
Et ipsam honoravit ut nulla super terra honoratur alia
Quotquot nunc quidem mulieres sub viris domum habeant, 65

- ὅς κ' αἶψα κῆρ' ἐπὶ κτῆσιν αἰετὶς τε καὶ ἔστιν,
 70 Ἐν τῇ φίλων παῖδων ἐκ τ' αὐτῶν Ἀλκινόοιο,
 καὶ λαῶν, οἳ μιν ῥά θένον ὥς εἰσορῶντες,
 διδύχαται μύθοισιν, ὅτι σείχῃσ' ἀνὰ αἶψα.
 Οὐ μὲν γάρ τι νῦν γε καὶ αὐτὴ δύνεται ἰδὲ λαῶν,
 οἷσιν τ' εὖ φρονήσει καὶ ἀνδράσι νίκαια λύβ.
 75 Εἰ κέν τοι κῆρ' ἦ φίλα φρονέωσ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ἑλπωρὴ τοι ἔπειτα φίλῃς τ' ἰδύνει, καὶ ἰκίωται
 Οἶκον ἐς ὑφ' ἑσπερον καὶ σπὴν ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ὅς ἄρα φωνήσας ἀπίβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον· λίπε δ' Σχεῖον ἱεραινήν·
 80 Ἰκέτο δ' ἐς Μαρκεθῶνα καὶ εὐρυάγχιαν Ἀθήνην,
 Δύνει δ' Ἐρεχθίδ' στυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀλκινόῳ παρὸς δάματ' ἱε κλυτά, πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 Ὀρμαιν' ἰσαμύει, πρὶν χαλκίον ἔδον ἰκίωται.
 Ὅς τε γὰρ κλέϊε αἶγλη πῶλεν ἢε σελήνης
 85 Δῶμα καθ' ὑφ' ἑσπέρης μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
 Χαλκίος μὲν γὰρ τοίχῳ ἐρριδέατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδῶ· πρὶν δ' ἑσπερὸς κυάνειο.
 Χρῦσαι δ' ἔδου στυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔργον·
 Ἀργύρεοι δ' ἐσθμοὶ ἐν χαλκίῳ ἔσσαν ἑδῶ,
 90 Ἀργύρεοι δ' ἐπ' ὑπερδύειον, χρυσὴν δ' κοραστῆ.
 Χρῦσοι δ' ἐκάτερθα καὶ ἀργύρεοι κύβης ἦσαν,
 Οὐδ' ἥρας ἐπιτυξεν ἰδυίῃσι περσίδισσι,
 Δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτης ὄντας καὶ ἀγήροας ἡμάτας πάντα.
 95 Ἐν δ' ἑσπερὶ πρὶν τοίχῳ ἐρριδέατ' ἔνθα καὶ ἔνθα·
 Ἐς μυχὸν ἐξ ἑδοῦ διαμπερές· ἐνδ' ἐνὶ πύλαις
 Λεπτοὶ εὐνῆτοι βεβήκατο, ἔργα γυναικῶν.
 Ἐνθα δ' Φαίηκων ἀγῆτορες ἰδρύσαντο,
 Πίνοντες καὶ ἰδόντες· ἐππετατὸν γὰρ ἔχισκον.
 100 Χρῦσοι δ' ἄρα κῆρ' οὐδμήτων ἐπὶ βασιλῶν
 ἔσσαν, αἰδομένους δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
 Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν.
 Πεντήκοντα δέ οἱ ἄνδρες κατὰ δῶμα γυναικῆς·
 Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μέλοπα καρπὸν,
 105 Αἱ δ' ἐστὶν ὑφ' ὧσιν καὶ ἡλάκατα σερραῶσιν
 ἠδὲ καὶ, οἷα τε φύλλα μακεδνῆς αἰγίεριο·
 Καίρωσιν δ' ὀδονέων δοπολίσσεται ὕγρον ἔλαιον·
 Τόσων Φαίηκες πρὶν πάντων ἴδμεν ἀνδρῶν
 Νῆα δοῦν ἐνὶ πόντῳ ἑλευνέμεν, ὥς δ' ἡ γυναικῆς
 110 Ἴσόν τεχνῆται· πρὶν γάρ οἱσι δῶκεν Ἀθήνη
 Ἔργα τ' ἐπίσασθαι περικαλλέα, καὶ ῥένας ἰδύσας.
 Ἐκτόδῳ δ' αὐλῆς μέγας ὄρατα· ἀγχι θυρώων
 Τετραγύου· πρὶν δ' ἐρκ' ἐλλήαται ἀμροτέρων.
 Ἐνθα δ' ἀνδρῶν μακρὰ περὶ πύλῃς πηλεδῶντα,

Quemadmodum illa ex animo honorabatur & est ,
 Aque charis liberis atque ipso Alcinoos , 70
 Et civibus , qui ipsam sane veluti Deam suspicientes ,
 Excipiunt verbis , cum incedit per urbem .
 Minime enim mente etiam ipsa eget bona ,
 Quibus bene vult etiam viris lites solvit .
 Sic tibi illa bene vult ex animo , 75
 Spes est tibi postea amicosque videre , & pervenire
 Domum in excelsam & tuam in patriam terram .
 Sic igitur locuta abiit cæsa Minerva
 Pontum per infructuosum : deferuitque Scheriam amabilem :
 Venit autem ad Marathonam & spatiosas plateas Athenas , 80
 Ingressaque est Erechthei bene munitam domum . Sed Ulysses
 Alcinoi ad domum ibat inclytam , plurima vero illi cor
 Cogitabat stanti , prius quam ad æreum limen venisset .
 Instar enim solis splendor erat aut lunæ
 Domum per excelsam magnanimi Alcinoi . 85
 Ærei etenim muri firmati sunt hinc atque hinc ,
 In penetrale à limine : cancelli autem cyani .
 Aureæ vero fores firmam domum intus claudebant :
 Argentei autem postes in æreo stabant limine ,
 Argenteum vero superliminare , aureus autem circulus . 90
 Aurei autem utrinque & argentei canes erant ,
 Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis ,
 Domum ut custodirent magnanimi Alcinoi ,
 Immortales futuros & insenescentes dies omnes .
 Intus sedilia circa murum firmata erant hinc & hinc , 95
 Ad infimum secessum à limine penitus : ibi peploi
 Tenues bene neti reconditi erant , opera mulierum .
 Hic autem Phæacum ductores sedebant ,
 Bibentes & edentes : toto anno enim habebant .
 Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras 100
 Stabant , ardentes facies in manibus habentes ,
 Prælucentes nocte per domum convivantibus .
 Quinquaginta autem ei ancillæ per domum feminæ :
 Aliæ quidem molunt sub mola flavum fructum ,
 Aliæ telas texunt & pensum versant 105
 Sedentes , qualia folia excelsæ populi :
 Bene textis autem à linteis destillat humidum oleum :
 Tantum Phæaces supra omnes periti homines
 Navem celerem per pontum agere , quantum mulieres
 Telam texere : supra modum enim illis dedit Pallas 110
 Operaque scire perpulchra , & ingenium bonum .
 Extra vero aulam ingens hortus prope januas
 Quatuor jugerum , circaque septum ductum est utrinque .
 Ibi vero arbores proceræ creverant virentes ,

- 115 Ὀρχιαν καὶ ῥοαί, καὶ μηλιά ἀγλαόκαρποι,
 Συκαὶ τε γλυκεραί, καὶ ἐλαίαι τηλεφύουσαι.
 Τῶν ἔποτε καὶ πὺς ὑπόλυται, εὖ δ' ἐπιλείπει
 Χείματ'· εὖ δὲ θέρμευς ἐπιτίθεται, ἀλλὰ μάλ' αἰὲς
 Ζεφυρεῖν ἀνίσταται τὰ μὲν οὖν, ἀλλὰ ἃ πῶς.
- 120 Ὀρχιν ἔω ὀρχιν γηράσκῃ, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ.
 Αὐτὰρ ἐπὶ σαυλῇ σαυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.
 Ἐνθα δὲ οἱ πολυκαρπὸν ἀλοῇ ἐρίζεται.
 Τῆς ἑτέρου μὲν, θυλόπεδον λευρὰ ἐνὶ χώρῳ
 Τίρονται ἡλιῷ, ἑτέρου δ' ἄρα τε πρυγώσιν,
- 125 Ἄλλας δ' ἢ τραπέισι· παρῖθε δὲ τ' ὁμαλῆς εἰσιν.
 Ἄνδ' αἰεῖσιν, ἑτέρου δ' ὑποπερλάζουσιν.
 Ἐνθα δ' κοσμητὰ περσικὰ παρὰ νείατον ὄρχον
 Παντοίῃσι περύσσιν, ἐσπείτανον γανώουσαι.
 Ἐν δὲ δύω κρήναι, ἥ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
- 130 Σκίδναται, ἡ δ' ἐτέρωθεν ἔω αὐλῆς ἐδὼν ἴσσι
 Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 Τοῖς ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θιῶν ἴσαν ἀγλαὰ δάμα,
 Ἐνθα εἰς θνήτο πολύτλας διῖ· Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἔω θνήσαστο θυμῷ,
- 135 Καρπαλίμως ὑπερ ἐδὼν ἐθήσαστο δάματ' εἴσω.
 Εὖτε δ' Φαιῶκων κῆντορας ἠδὲ μέδοντας
 Σπίνδοντας διπαῖσιν εὐσκόπῳ Ἀργερόντῃ,
 Ὡς πυμάτω σπίνδουσιν ὅτε μνησαίετο κοῖτη.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας διῖ· Ὀδυσσεύς,
- 140 Πολλὴν ἥρ' ἔχον ἦν οἱ περιέχουσιν Ἀθήνη,
 Ὅρ' ἴκατ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμεί δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γένεσι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χυτο δέσρατ' αἶψα.
 Οἱ δ' ἀνὴρ ἐγένοντο δόμον κατὰ σῶτα ἰδόντες.
- 145 Θαύμαζον δ' ὀρώοντες. ὁ δ' ἐλιτάνιεν Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη θυγάτηρ Ῥηξήνορ' ἀντιθέοιο,
 Σὺν τε πόσιν σά τε γένεθ' ἱάνω, πολλὰ μογήσας,
 Τὰς δὲ τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δαῖην
 Ζαίμεναι, καὶ παῖσιν ἐπιτρέψαιαν ἔκαστ'.
- 150 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὃ, τι δῆμ' ἰδομένο
 Αὐτὰρ ἰμοὶ πομπὴν ὀτρύνετο πατρίδ' ἰκιδάμῃ
 Θάσσον· ἐπειδὴ δὴ δαΐφρων ἀπο πῆματα πάχος.
 Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζεν ἔω ἐγάρῃ ἐν κοίνῃσι
 Πῆρ πυρεῖ. οἱ δ' ἄρα πάντες αἶκην ἐγένοντο σιωπῇ.
- 155 Ὅψι δ' ἢ μετέπειτα γέρον ἦρος Ἐχένη,
 Ὅς δὴ Φαιῶκων ἀνδρῶν προζίνεσκεν ἦεν,
 Καὶ μῦθοισι κέκασο, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς.
 Ὅσφιν εὐεργετῶν ἀγορήσατο καὶ μετέπειτα,
 Ἀλκίνο', ὃ μὲν τοι τόδε καλλίον, εὖ δὲ ἴσκει,
- 160 Ξῖνον μὲν χαμαὶ ἵδαι ἔω ἐγάρῃ ἐν κοίνῃσιν,

Pirus & malus punica, & mali pulchrum malum ferentes, 115
 Ficusque dulces, & oleæ virescentes:
 Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
 Hyeme, neque æstate, perennans, sed plane semper
 Zephyrus spirans alia crescere facit, aliaque maturescere.
 Pirum post pirum senescit, malum post malum, 120
 Ac post uvam uva, ficus autem post ficum.
 Ibidem ei fructuosa vinea sata est:
 Hujus alterum quidem solum lato in loco
 Siccatur sole, alias autem vindemiant,
 Alias autem calcant: ante autem uvæ immaturæ sunt, 125
 Florem emittentes, nonnullæ vero maturescunt.
 Ibi excultri pulvini ad extremum ordinem
 Omnis generis confiti sunt, toto anno virentes:
 Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
 Dispergitur, alter autem ex altera parte sub aulae limen fluit 130
 Versus domum excelsam, unde aquantur cives.
 Talia videlicet in Alcinoi domo Deorum erant splendida dona,
 Ibi stans admirabatur patiens divinus Ulysses.
 Cæterum postquam omnia suo admiratus est animo,
 Celeriter super limen ingressus est domum intro. 135
 Invenit autem Phæacum duces atque consiliarios
 Libantes poculis speculatori Mercurio,
 Cui ultimo libabant quando cogitabant de lecto.
 Cæterum ipse ivit per domum patiens divinus Ulysses,
 Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas, 140
 Donec pervenit ad Areten & Alcinoum Regem.
 Circum igitur Aretæ jecit genua manus Ulysses:
 Et tum rursus ab ipso diffusus divinus ær.
 Illi vero muti facti sunt per domum ut virum conspexerunt,
 Admirabantur autem videntes, ipse autem orabat Ulysses: 145
 Arete filia Rhexenoris Diis æquiparandi
 Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa passus,
 Et ad hosce convivas: quibus Dii feliciter dent
 Vivere, & liberis committant unusquisque
 Bona domi, honoremque quemcumque populus dederit: 150
 Cæterum mihi deductionem parate in patriam, ut redeam
 Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.
 Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Juxta ignem, illi vero omnes muti facti sunt silentio.
 Sero tandem fatus est senex heros Echeneus, 155
 Qui sane Phæacum virorum maximus natu erat,
 Et eloquentia pollebat, priscaque & plurima doctus:
 Qui eis bene sapiens concionatus est & dixit:
 Alcinoë, non sane hoc honestum, neque convenit,
 Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus, 160

- Οἷον δ' ὅν μῦθον ποτιδέγμενοι ἱκανόωνται.
 Ἀλλ' ἀγὼ δὲ ξείνον μὲν ἐπὶ θρόνῳ ἀργυρεῖαν
 Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δ' ἐκκρέμασι κέλευσον
 Οἶνον ἐκκρήσθαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικρατέως
 165 Σπείσομεν, ὅς δ' ἐκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδῇ.
 Δόρπον δ' ἐξίνα ταμὴν δότω ἔνδον ἑόντων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ γ' ἄκκο ἱερὸν μὲν Ἀλκινόοιο,
 Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 ὦρσεν ἀπ' ἱκαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνῳ εἶσε φαινή,
 170 Τῶν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
 Ὅς οἱ πολλοῖον ἔζε, μάλιστα δὲ μιν φιλοῖσκε.
 Χέριον δ' ἀμφοβολῶν περὶ χῶρον ἐπέχειν φέρεσθαι
 Καλῇ, χρυσῇ, ἰσὺν ἀργυρεῖοιο λείαντα,
 Νίφαδάσθαι· παρὰ δ' ἐξίστην ἐτάνασαι τέρετρα.
 175 Σίτον δ' αἰδοῖαν ταμὴν παρίδμεν φέρεσθαι,
 Εἶδρατα πῶλλ' ἐπιθείσα, χαλκίζομεν παρῆντον.
 Αὐτὰρ ὁ πῶν καὶ ἥδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Καὶ τότε κήρυκα περσέειν μὲν Ἀλκινόοιο,
 Ποτόνοιο, κρητῆρα κρασάμεν μέθυ νύμφον
 180 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικρατέως
 Σπείσομεν, ὅς δ' ἐκέτησιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδῇ.
 Ὡς εἶπτο. Ποτόνοιο δ' ἐμείζοντα οἶνον ἐκίρνα·
 Νόμισσιν δ' ἀρεὰ πᾶσιν ἐπαρξάμεν διπλάσιον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπίον δ' ὅσον ἥδε διδυμὸς,
 185 Τούτῳ δ' Ἀλκίνοιο ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Κέκλυτε Φαιάκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 Ὅσσ' εἶπω τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελύει.
 Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·
 Ἡῶδιν δ' ἔγερστας ἐπὶ πτόλεον καλίσαντες,
 190 Εὐνὴν ἐνὶ μεγάροισι ξενίσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
 Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· εἶπτα δ' καὶ περὶ πομπῆς
 Μνησόμεθ', ὥς καὶ ὁ ξείνῳ ἀνέυθε πόνος καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἱκνέται,
 Χαίροντες καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τιλόθεν ἐστὶ.
 195 Μὴδὲ τίς μισθὸς γε κακὸν καὶ σῆμα πᾶσι θεοῖσι,
 Πρὶν γε τὸν ἥς γαῖης ἐπιβήμεναι. ἔνθα δ' εἶπτα
 Πείσεταί ποταῖα οἱ αἶσα κατακλῶδες τε βαρεῖαι
 Γενεῶμεν ἦσαντο λίνον, ὅτε μιν τέκε μητηρ.
 Εἰ δὲ τις ἀθανάτων γε κατ' ἔρανος ἐπλήκεθεν,
 200 Ἀλλό τι δὲ τόσῃ ἐπύτα θεοὶ παρεμυχαίνονται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρῳ γε θεοὶ φαίνονται ἱναργεῖς
 Ἥμιν, εὖθ' ἐδάμεν ἀγακλήτας ἐκατόμβας·
 Δαινύμεθαί τε παρ' ἅμῃ καδμήμενοι ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἀρεὰ τις καὶ μὲν ἰσὺν ἐύμελινται ὀδότης,
 205 Οὐτε κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ σμερτὴν ἐγύθεν εἰμὲν,
 Ὡς περ Κύκλωπες τε καὶ ἄγρια ρῦλα γιγνάντων.

Isti vero tuum iussu expectantes cunctantur.
 Sed age jam hospitem in sede argenteis clavis distincta
 Colloca erigens: tu autem præconibus impera
 Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
 Libemus, qui supplices venerandos comitatur. 165
 Cœnam vero hospiti proma det de pœna.
 At postquam hoc audivit sacrum robur Alcinoi,
 Manu prehensum Ulyssæm prudentem varium consilio,
 Levavit à foco, & in sedem locavit splendidam,
 Filium exsuscitans fortem Laodamantem, 170
 Qui ei proximus sedebat, maxime autem ipsum amabat.
 Aquam autem ancilla gutturnio insudit ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem,
 Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
 Panem vero verecunda proma apposuit ferens, 175
 Escas multas addens, gratificans de præsentibus.
 Cæterum ipse bibebat & comedeat prudens divinus Ulysses:
 Atque tum præconem allocutum est robur Alcinoi:
 Pontonoë, craterem miscens vinum distribue
 Omnibus per domum, ut Jovi fulminatori 180
 Libemus, qui supplices honoratos comitatur.
 Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miscebat:
 Distribuit igitur omnibus præpinans poculis.
 At postquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
 Ilis Alcinoüs concionatus est & fatus: 185
 Audite Phæacum duces atque consiliarii,
 Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
 Nunc quidem pacti dormiatis domum euntes:
 Mane autem senes plures advocantes,
 Hospites in ædibus hospitaliter tractabimus, atque Diis 190
 Faciemus sacra pulchra: deinde etiam de reductione
 Cogitabimus, ut hospes absque labore & molestia
 Reductione sub nostra suam in patriam terram perveniat,
 Gaudens celeriter, etiam si valde procul sit:
 Neque quicquam interea mali & damni patiatur, 195
 Antequam ipse suam terram constendat, ubi deinde
 Patiatur quæcumque ei fatum Parcæque graves
 Nascenti nerunt lino, quando ipsum peperit mater.
 Quod si quis immortalium utique de cælo venit,
 Aliud quippiam hoc utique Diis moluntur. 200
 Semper enim etiam antea Diis apparent manifesti
 Nobis, quando facimus inclytis hecatombis:
 Convivanturque apud nos sedentes ubi & nos.
 Si autem aliquis & solus iens occurrerit viator,
 Haud occultant: quoniam ipsos prope sumus, 205
 Quemadmodum Cyclopesque & agrestes gentes gigantum.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν⁹ πρῶτιον πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίον· ἄλλο τι τοι μελέτω φρεσίν. κ' γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτοισιν ἴσικα τοὶ ἔρανον εὐρύν ἔχουσιν,
 210 Οὐδέ μιναις ἐδὲ φῦν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν,
 Οὐς τίνας ὑμῖς ἴσι μάλισ' ὀχλοντας οἴζυν
 Ἀνδρῶπων, τοῖσιν κεν ἐν ἀλγεῖσιν ἰσασαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν κ' πλείον' ἔγωγε κακὰ μυθήσάμην,
 Ὅσα γὰρ δὴ ζυμπαντα θεῶν ἰότητι μύθοισι.
 215 Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δερπήσαι ἰάσασθε κηδόμενον περ.
 Οὐ γάρ τι συγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπλετο, ἥ τ' ἐκέλευσεν εὖ μνησασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, κ' ἐνὶ φρεσὶ πένε⁹ ἔχοντα.
 Ὡς κ' ἐγὼ πένε⁹ μὲν ἔχω φρεσίν, ἢ ὅ μάλ' αἰεὶ
 220 Ἐδιδόμενα κέλεται κ' πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
 Ληδάνης ὅσ' ἔπαθον, κ' ἐνιπλήσασθαι ἀνώγῃ.
 Ὑμῖς δ' ὀτρύνετε αἶμα ποῖ φαινομένηι,
 Ὡς κέ με τ' δύσπνον ἐμῆς ἐπιβήσετε παάτρης,
 Καὶ περ πολλὰ παθόντα. ἰδόντα με κ' λίποι αἰὼν.
 225 Κτῆσιν ἔμην, δμῶάς τε, κ' ὑπερφρεσὶ μέγα δῶμα.
 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευεν
 Περμείδην τ' ξεῖναι, ἑπεὶ κατὰ μῦθον εἶπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπαῖσάν τ' ἐπὶόν θ' ὅσον ἦδελε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκονδὲ ἕκασ⁹.
 230 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Πᾶρ δέ οἱ Ἀρήτη τε κ' Ἀλκίονος⁹ θεοειδὲς
 Ἥδην· ἀμείποιοι δ' ἀσπεκόμενοι ἔντα δαιτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν⁹ ἤρχετο μῦθον,
 Ἐγὼ γὰρ φάρος τε χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδῶσα
 235 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτὴ τεύξε σὺν ἀμειπόλοισι γυναιξί.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτὴ,
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἰδῶκεν;
 Οὐδ' ἦ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμεν⁹ ἐνθάδ' ἰκιάσθαι;
 240 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν⁹ πρῶτιον πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀργαλέον βασίλεια διπτεκίως ἀγορεύσας
 Κῆδ'· ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἔρανόωνες.
 Τὸτο δέ τοι ἔρω ὃ μ' ἀνείρσαι ἠδὲ μεταλλᾶς.
 Ὀγυγίη τις νῆσ⁹ λυπόρεθον εἰν ἀλὶ κείται,
 245 Ἐνθα μὲν Ἀθλάντ⁹ θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψώ
 Ναῖδ' εὐπλόκαμ⁹ δεινὴ θεός· ἐδὲ τις αὐτῇ
 Μίσσεται ἔτι θεῶν ἔτι θνητῶν ἀνδρῶπων.
 Ἀλλ' ἐμὲ τ' δύσπνον ἐρέσιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα δοὴν ἀργῆτι κεραιῶν
 250 Ζεὺς ἔλασας ἐκίλασε μέσσω ἐνὶ σῖντι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέθιθον ἐσθλοὶ ἵταίρει.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τέρεπνι ἀγκᾶς ἑλὼν ἰὼς ἀμειβόωνος,

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 Alcinoë , aliud quid tibi curæ sit in animo , non enim ego
 Immortalibus similis sum qui cælum amplum habitant ,
 Neque corpore neque iudole , sed mortalibus hominibus . 210
 Quos vos scitis maxime portare ærumnam
 Hominum , illis in doloribus æquiparandus essem :
 Et adhuc etiam plura ego mala dicerem ,
 Quæ quidem omnia Deorum voluntate passus sum .
 Sed me quidem cœnare finite dolentem quamvis . 215
 Non enim odiosum post ventrem impudentius aliud
 Est , quæ jubet sui recordari necessitate ,
 Etiam valde afflictum , & in animo dolorem habentem .
 Sic & ego luctum quidem habeo in animo , hic tamen etiam atque
 Comedere jubet & bibere : & me omnium 220 (etiam usque
 Oblivisci facit quæcumque passus sum , & repleti jubet .
 Vos autem festinate simul atque aurora apparuerit ,
 Ut me infelicem meam adire faciatis patriam ,
 Quamvis multa passum , ubi conspiciam me vel vita relinquar
 Possessionem meam , famulosque , & altam magnamque domum . 225
 Sic dixit . Illi autem omnes laudabant , & hortabantur
 Deducere hospitem , quoniam pro decenti locutus erat .
 Sed postquam libarunt biberuntque quantum voluit animus ,
 Illi quidem dormituri iverunt domum unusquisque .
 Sed in domo relictus est divinus Ulysses , 230
 Apud autem ipsum Areteque & Alcinoüs divina specie prædians .
 Sederunt : famulæ autem auferebant vasa convivii .
 His autem Arete ulnas candida incepit verba ,
 Agnovit enim pallium & tunicam , vestimenta videns
 Fulchra , quæ ipsa fecerat cum ministris mulieribus : 235
 Et ipsum alloquens verba velocia dixit :
 Hospes , hoc quidem te primum interrogabo ipsa ,
 Quis ? unde venis genium ? quis tibi hæc vestimenta dedit ?
 An non dicis per mare te errabundum huc venisse ?
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 240
 Difficile Regina repente narrare :
 Ærumnas , quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes :
 Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris .
 Ogygia quædam insula longe in mari jacet ,
 Ubi Atlantis filia dolosa Calypso 245
 Habitas cirrata gravis Dea : neque aliquis ipsi
 Miscetur neque Deorum neque mortalium hominum :
 Sed me infelicem inquilinum ei duxit fortuna
 Solum , postquam mihi navem velocem candenti fulmine
 Jupiter jaculatus diffidit medio in nigro mari . 250
 Ubi alii quidem omnes periere boni socii :
 At ego carinam ulnis capiens navis utrinque remis agitor ,

- Ἐννῆμαρ εὐρόμην· δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 Νῆσον εἰς Ὀγυγίην πύλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψώ
 255 Ναΐφ' εὐπλόκαμ' ὀνειρῇ θεός· ἢ με λαβῶσα
 Ἐνδυκίως ἐρίλῃ τε καὶ ὀτρύνει, ἡδὲ ἱρασθεῖ
 Θῆσιν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 Ἀλλ' ἐμὸν ἔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι πεποιδέν.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μῦθον ἔμπεδον, ἥματα δ' αἰὼς
 260 Δάκρυσι δαύσκοιεν τὰ μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄρδοον μοι ἐπιπλόκῃσι ἐτ' ἦλθε,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευεν ἐποτρύνεσθαι νείεσθαι,
 Ζηγὸς ἰὼ ἀγγελίης, ἢ καὶ νό' ἰσχύει αὐτῆς·
 Πῆμπε δ' ἐπὶ χερσὶν πολυδέσμι· πολλὰ δ' ἔδωκεν
 265 Σίτον καὶ μέθυ ἡδύ. καὶ ἄμβροτα ἥματα ἔσθην·
 Οὐδ' ὅρ' ἢ προσέειπεν ἀπήμονά τε λιάρην τε.
 Ἐπτακαίδεκα μὲν πλείον ἥματα ποντοπορεύων·
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἐράνῃ ὅρα σκώοντα
 Γαίης ὑμετέρης· γῆρσε δέ μοι φίλον ἦτορ
 270 Δυσμῶρφ'· ὃ γὰρ ἔμελλον ἐτι ζυγίσσασθαι οἰζύν·
 Πύλλῃ, τὴν μοι ἐπῶρος Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Ὃς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδρασε κελύδους,
 Ὡρενεν ἢ θάλασσαν ἀδίστατον· ἐδὲ τι κύμα
 Εἶα ἐπὶ χερσὶν ἀδινὰ σπινάχοντα φέρεσθαι.
 275 Τὴν μὲν ἔπειτα δύσλλα διοκίδαο, αὐτὰρ ἔγχετο
 Νηχόμῃ· τόδε λαΐτωμα δῖπμαχον· ὄρεά μοι γαίῃ
 Ὑμετέρῃ ἐπύλασε φέρον ἀνέμους τε καὶ ὕδαρ.
 Ἐνθα καὶ μ' ἐκβαίοντα βεῖσατο κύμα ἐπὶ χέρσιν,
 Πέτρης περὶ μεγάλης βαλὼν καὶ ἀτερπτεῖ χωρῶ.
 280 Ἀλλ' ἀναχασσάμην· νύχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
 Ἐς ποταμὸν, τῇ δὴ μοι εἴσατο χῶρ' ἄλις·
 Αἰεὶ πετρῶν, καὶ ἐπὶ σκίπας ἦν ἀνέμοιο.
 Ἐκ δ' ἔπεισον θυμὸν ἡγέων· ἐπὶ δ' ἄμβροσιν νύξ
 Ἦλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διίπετέ' ποταμοῖο.
 285 Ἐκθὰς ἐν δάμναιοι κατέδραθον· ἀμφὶ δ' φύλλα
 Ἠρυσαμένη· ὕπνον δ' ἑὸς κατ' ἀπείρεσθαι χεῖν.
 Ἐνθα μὲν ἐν φύλλοις φίλον τιτυμῆ' ἦτορ,
 Εὐδον παννύχι' καὶ ἰὼ ἡδὲ καὶ μέστον ἥμαρ.
 Δύσετό τ' ἠέλιος, καὶ με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν
 290 Ἀμφιπόλες δ' ἐπὶ δινὶ τῆς ἐνόησα θυγατρὸς
 Παϊξέσας, ἐν δ' αὐτῇ ἐν ἐκνύια θεοῖσιν·
 Τὴν ἰκτίευσ'· ἢ δ' ἔτι νοήματ' ἡμυρσεν ἰωλῆ,
 Ὃς ἐν ἄν' ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 Ἐρξίμῃ. αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφροδέσκον.
 295 Ἥμοι σίτον ἔδωκεν ἄλις ἡδὲ αἰδοπα ἔσθον,
 Καὶ λῆσ' ἐν ποταμῷ καὶ μοι τάδε ἥματ' ἔδωκεν.
 Ταῦτά τοι ἀχλύμυός περ ἀληθείην κατέλιξα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνο' ἀπαμύετο φαιήσῃ τε.

Novem diebus ferebar : decimo autem me nocte nigra
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii , ubi Calypso
 Habitat cirrata gravis Dea : quæ me suscipiens 255
 Accurate excepit & alebat , atque aiebat
 Facturam immortalem & expertem senectutis diebus omnibus :
 Sed meum nunquam animum in pectoribus persuasit.
 Illic quidem septennio permansi firmiter, vestimenta autem semper
 Lacrymis rigabam, quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dederat : Ca-
 Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit, (lypso : 260
 Ac tum demum me jussit adhortans redire ,
 Jovis ex jussu , sive etiam animus mutatus est ipseus :
 Dimisitque in rate colligata , multa autem dedit ,
 Panem & suave vinum , & divinas vestes induit : 265
 Ventumque immisit innocuum suavemque.
 Septemdecim quidem navigabam dies mare sulcans ,
 Decima octava vero apparuerunt montes umbrosi
 Terræ vestræ : exultavitque mihi meum cor
 Infelici. Certe enim eram adhuc conflictaturus cum ærumna 270
 Multa , quam mihi immisit Neptunus terræ quassator ,
 Qui mihi immittens ventos , impedivit iter ,
 Commovitque mare immensum , neque ullo pacto fluctus
 Siuebat in rate crebro ingemiscentem ferri.
 Hanc quidem deinde procella dispersit , at ego 275
 Natans has undas emensus sum donec me terræ
 Vestræ admovit ferens ventusque & aqua.
 Ibi me egredientem cœgisset fluctus ad terram ,
 Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum ,
 Sed resiliens natavi rursus , donec veni 280
 Ad fluvium , qui mihi visus est locus optimus ,
 Experts petrarum , & tutela erat à vento.
 Et elapsus sum animum colligens , divina vero nox
 Advenit : ego autem seorsim à Jovifluo fluvio
 Egressus in arbutis dormivi : circumquaque autem folia 285
 Congessi , somnum autem Deus immensum infudit.
 Hic quidem in foliis meo cruciatus corde ,
 Dormivi tota nocte usque ad auroram & meridiem ,
 Inclinabatque sol , & me dulcis somnus dereliquit.
 Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiarum 290
 Ludentes , inter eas autem ipsa erat similis Diis :
 Ei supplicavi : illa vero neutiquam ab indole absuit bona ,
 Ut non sperare posses juniorem obviantem
 Facturum , semper enim juniores desipiunt.
 Quæ mihi cibum dedit affatim & nigrum vinum , 295
 Et lavit in flumine , & mihi has vestes dedit.
 Hæc tibi tamen afflictiùs vere enarravi.

Hinc rursus Alcinous respondit dixitque :

- Εὖν', ἦτοι μὲν τὸτό γ' ἐναίσιμον ἀκ' ἐνόησε·
 300 Παις ἐμὴν, ἐνεκά σ' ἔτι μετ' ἀμειπόλοισι γυναιξίν·
 Ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρῶτην ἰκέτιυσας.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἦχος, μὴ μοι τάνευ ἀμύμονα νείκεε κέρην.
 Ἦ μὲν γάρ μ' ἐκάλειε σὺν ἀμειπόλοισιν ἐπιδάμ.
 305 Ἀλλ' ἰγὼ ἐκ ἔδελον, δέισας, αἰχμηγένης τε,
 Μήτωρ· καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσεται ἰδόντι.
 Δύσχελε γὰρ τ' ἐμὴν ἐπὶ χθονὶ οὐλ' ἀΐζεσθον.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀταμείβετο, εἰρησίν τε,
 Εὖν', ἔ μοι τιώσθην ἐνὶ στήθεσι φίλον κῆρ,
 310 Μαψιδίως κεχολώσθαι· ἀμύνω δ' αἶσμα σπάντα.
 Αἱ γὰρ Ζεὺ τε πατέρ· ἡ Ἀθηαίη καὶ Ἀπόλλων,
 Τοῖσιν ἰὼν οἷσιν ἐσὶν, τὰ τε φρονέων αὖτ' ἰγὼ παρ·
 Παιδὰ τ' ἱμῶν ἰχίμην, καὶ ἡμῶς γαμβρὸς καλέσθαι,
 Λυδί· μύθων· οἶκον δ' ἰγὼ καὶ κτήματα δοῖν,
 315 Αἶκ' ἐδέλων γὰρ μύθοις· αἰκνύτα δέ σ' ἔτις ἐμὴν
 Φαίηκων· μὴ τὸτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἰγὼ τιμωρήσμαι (ὅφρ' εὖ εἰδῆς)
 Λυρεῖον· ἐς τῆμεν δ' σὺ μὲν δόμηνδ' ἔπιπαι.
 Λέξαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὅφρ' ἂν ἴκηαι
 320 Πατρίδα σπὴν καὶ δῶμα, καὶ ἔπη τε φίλον ἐσίν·
 Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἱεσέμεν ἔς· Εὐβοίης.
 Τὴν γὰρ τιλοτάτω φάσ' ἱμῶν καὶ μιν ἰδόντα.
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθυν
 Ἦγον ἱποφόμον Τυτῶν γαίηνος υἱόν·
 325 Καὶ μὲρ οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ παμάτωιο τίλειαν·
 Ἦματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπὸ γαζον οἰκάδ' ὀπίσσω.
 Εἰδόντες δ' καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὄραον ἄεστα
 Νῆες ἡμῶν καὶ κῆροι ἀναρρίπτων ἄλλα σπιδῶ.
 Ὡς φάτο· γῆθησεν δ' πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς·
 330 Εὐξάμενος δ' ἄρα ὤπιν, ἔπειτα τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Ζεὺ πατέρ, αἰὲν ὅσα ὤπι τελευτήσωμεν ἅπαντα
 Ἀλκίνοος· τὴ μὲν κεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρσεν
 Ἄσβεστον κλέειν, ἰγὼ δέ κε πατρίδ' ἰκέμεν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 Κέκλειτο δ' Ἀρήτη λευκαίλεν ἀμειπόλοισιν
 Δίμνι ὤω αἰδέσθαι δέμναι, καὶ ρήματα καλά
 Περφύρε' ἐμβαλεῖν, σορίσαι τε ἐρύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τε ἐνδέρναι ἕλας, καθύπερθε ἱσαδά.
 Αἱ δ' ἴσασ' ἐκ μεγάροιο δάμειν μετὰ χερσὶν ἰχασαί·
 340 Αὐτὰρ ἐπεὶ σόρσαν πυκινὸν λήχον ὀγκονέουσαι,
 Ὀτρυνὸν Ὀδυσῆα παρὶσάμεναι ἐπέσπον,
 Ὅρσο κίων ὦ ξείνε, σπυτοίσταθ' δέ τι εὖν·
 Ὡς φάν. τῷ δ' ἀσπασὸν ἐῖσατο κοιμηθῆναι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα καθύπερθε πολύτλας Διὶ Ὀδυσσεύς.

Hospes, certe quidem ipsum decorum non consideravit
Filia mea, quod te neutiquam cum ministris mulieribus 300
Duxit in nostram domum, tu enim primæ supplicasti.

Illum excipiens allocutus est versutus Ulysses:
Heros, ne mihi ideo infontem reprehende puellam.
Ipsa quidem me iussit cum ancillis subsequi:
Sed ego nolui, timens, reveritusque, 305
Ne fortassis tibi animus irascatur videnti.
Suspicientes enim fumus supra terram genus hominum.

Huic rursus Alcinous respondit, dixitque:
Hospes, non mihi tale in præcordiis meum cor,
Temere ut irascatur: potiora autem honesta omnia. 310
Utinam enim ô Jupiter pater & Minerva & Apollo,
Talis existens qualis es, eaque sentiens quæ ego quidem,
Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
Hic manens: domum enim ego & bona darem,
Si modo volens maneres: invitum enim te nullus retinebit 315
Phæacum, neque sic gratum Jovi esset.
Reductionem vero ego perficiam (ut bene scias)
In crastinum: in id temporis autem tu quidem domitus somno
Dormias, illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias
In patriam tuam & domum, & sicubi quid gratum est: 320
Si etiam prorsus multo longius abest quam Eubœa.
Eam enim longissime aiunt abesse qui eam viderunt
Ex populo nostro, quando flavum Radamanthum
Duxerunt invisurum ad Tytium terræ filium:
Atque illi quidem illuc venerunt, & absque labore transierunt 325
Die eodem, & abduxerunt domum retro.
Cognoscet etiam ipse in mente quam optimæ
Naves meæ & juvenes in sulcando mare remis.

Sic ait, gavisus est autem ærumnosus divinus Ulysses,
Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit: 330

Jupiter pater, utinam quæcumque dixit perficiat omnia
Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram
Immortalis gloria esset, ego autem in patriam venirem.

Iussit illi quidem talia ad se invicem colloquebantur.
Iussit autem Arete albas lacertis ancillas 335
Cubilia sub porticum ponere, & stragula pulchra
Purpurea injicere, internereque desuper tapetas,
Chlœnasque imponere villosas, desuper induere.
Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus gestantes.
Cæterum postquam straverunt densum lectum accelerantes, 340
Excitarunt Ulysssem astantes verbis:

Surge dormiturus hospes, paratus est tibi lectus:

Sic dicebant, huic vero gratum visum est dormire.
Sic ille quidem illic dormivit patiens divinus Ulysses

- 345 Τριτοῖς ἐν λείαντιν, ὡς αἰδέσθαι ἐρεδύπτω.
 Ἀλκινόω δὲ ἄρα λίκτο μυχρὸ δέμα ὑψηλοῖο.
 Πάρ δ' ἔγυθ' ἀποποινα λήχ' ἀόρτυνε καὶ εὐνῇ.

ἽΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Θ. ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἐκκλησία γίνεταί ἥδ' Φαίηκων περὶ τὰ ξῖνα, καὶ ταῦς κα-
 θέλειται πρὸς ἐκπομπὴν τῷ Ὀδυσσεύς· καὶ ἐσιώοντα παρὰ
 τῷ Ἀλκινόῳ ἥδ' Φαίηκων οἱ ἄριστοι· καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ
 ἀγωνίζονται Φαίαιες καὶ Ὀδυσσεύς. καὶ ὁ Δημόδοκος ἀδῶι,
 πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀρεῶς καὶ Ἀρερδίτης,
 ἔπειτα δ' ὅτι τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῷ δαίμονι ἵππου· καὶ τῷ
 Ὀδυσσεύς κλαίοντι, συνδάνεται τις καὶ σφύρει ἵπν.

Θῆτα δὲ ἄλλοις Φαίηκας Ὀδυσσῆα περιέρχον.

- ἩΜΕΙΣ δὲ ἡγεμόνα εἶναι ῥοδόδακτυλ' ἡὲς.
 Ὀτρυν' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἡερὴ μίν' Ἀλκινόοιο.
 Ἄν δ' ἄρα διοχέτης ὦρτο στωλίπορθ' Ὀδυσσεύς·
 Τοῖσιν δὲ ἡγεμόν' ἡερὸν μίν' Ἀλκινόοιο
 5 Φαίηκων ἀγορήσ', ἢ σφιν παρὰ θυσοῖ τέτυκτο.
 Ἐλθόντες δ' ἐκάδ' ἵπον ἐπὶ ξισίσι λίθοισι
 Πλοσίον· ἢ δ' ἀνὰ ἄστυ μετώχετο Παλλὰς Ἀθήνη.
 Εἰδομένη κήρυκε δαΐφρον' Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυσσῆα μεγαλήτορι μετίωσα.
 10 Καὶ ῥα ἐκαστὸν φασὶ παρὶς αἰνῶν ῥάτο μῦθοι,
 Δεῦτ' ἄγε Φαίηκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 Εἰς ἀγορὴν ἵστα, ὅρα ξεινοῖο πύθναδε,
 Ὃς νῦν Ἀλκινόοιο δαΐφρον' ἵκετο δῆμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχεῖς, δῖμας ἀθανάτοισιν ὁμῶι.
 15 Ὃς εἰπέσ', ὥτρυνε μίν' καὶ θυμὸν ἐκαστῷ.
 Καρπαλίμως δὲ ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραί τε καὶ ἵδρυς
 Ἀγρομέδων. πολλοὶ γὰρ ἐθνήσαντο ἰδόντες
 Τῶν Λαίρταο δαΐφρονα. τὰ δ' ἂρ' Ἀθήνη
 Θεπέτιν κατῆχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις·
 20 Καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
 Ὃ· κεν Φαίηκας εἰλό· πάντας γένοιτο,
 Διόνες τ' αἰδέσθες τε, καὶ ἐκτελείμεν αἰδώς
 Πολλὰς, ἧς Φαίηκας ἐπυρήσαντ' Ὀδυσσῆα.
 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 25 Τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίειπε,
 Κέκλυτε Φαίηκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
 Ὅσσ' εἶπα τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Βεῖν' ὅλ' ἐκ οἷσ' ὅστις ἀλάμει' ἵκετ' ἐμὴν αἶα,
 Ἢ πρὸς κούρῃς ἢ ἱεσπερίῃς ἀνδραγαγῶν.

Cælatæ in lætæis, sub porticu sonante.

345

Alcinous vero cubuit in penetræli domus exreſæ:

Juxta vero mulier Regina lætæum præbuit & cubile.

ARGUMENTUM LIBRI VIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Concio fit Phæacum de hospite, & navis deducitur ad
reductionem Ulyſſis & convivio ſuſcipiuntur ab Alcinoo
Phæacum optimates. Et poſthac diſco certant Phæaces &
Ulyſſes. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ
acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea
quæ circa introductionem lignei equi: atque Ulyſſe ſente,
interrogatur quis & unde fit.

Θ. Ex certaminibus Phæaces de Ulyſſe experimentum ſumpferunt.

Quando vero ærigena apparuit roſea digitis aurora,
Surrexit ex lætæo ſacrum robur Alcinoi.
Præterea inclitus ſurrexit urbium everſor Ulyſſes:
illis vero præibat ſacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipſis apud naves conſtituta erat. 5
Venientes vero conſidebant in politis lapidibus
Prope: ipſa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyſſi magnanimo meditans.
Et ſane cuique viro aſſiſtens, dixit verbum: 10
Huc age Phæacum principes atque rectores
Ad concionem ite, ut hoſpitem audiat, ſ
Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,
Ponto pererrato, corpore immortalibus ſimilis.
Sic locuta, incitavit robur & animum ſingulorum. 15
Cito vero implebantur hominibus ſorumque & ſedilia
Congregatis, multi enim admirati ſunt videntes
Filium Lærtæ prudentem. Ei enim Minerva
Divinam ſuperinfudit gratiam capitique & humeris:
Et ipſum longiorem & craſſiorem reddidit aſpectu, 20
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Graviſque & venerabilis, & ut perſiceret certamina
Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyſſem.
Cætærum poſtquam convenerunt congregatique erant,
illis Alcinous concionatus eſt & locutus: 25
Audite Phæacum duces atque principes,
Ut dicam quæ me animus in peſtoribus jubet,
Hoſpes hic haud ſcio quinam errando venit meam domum,
Sive ab Orientalibus ſive Occidentalibus hominibus:

- 30 Πομπῶν δ' ὀτρύνῃ, καὶ λίσσεται ἑρπιδεῖν (ἦ).
 Ἡμεῖς δ' ὡς τοπαῖς (Θ) περ ἐποφρονούμεθα πομπῇ·
 Οὐδέ γδ εἴ τις ἀλλ' (Θ) ὅτις κ' ἐμὰ δώμαθ' ἵκηται,
 Ἐνθάδ' ὀδυρόμεν (Θ) θροὸν μὲν ἱνικα πομπῆς.
 Ἄλ' ἄγε νῆα μέλαινα ἐρύσομεν εἰς ἅλα δῖαν
- 35 Κροτάλλων· κέροθ ἢ δύο κ' πεντήκοντα.
 Κροτάλλων κατὰ δῆμον ὅσοι πάρος (Θ) εἰσὶν ἄριστοι.
 Διοσκόμοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἔρτομα
 Ἐκβίτ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλγύντε δαῖτα,
 Ἡμέτερον δ' ἐλθόντες· ἦν δ' εὖ πᾶσι παρίξω.
- 40 Κέροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Σκηπτέχοι βασιλῆς ἐμὰ σφός· δώματα καλά
 Ἐρχοῖθ', ὅσσοι ζῆνον ἐνὶ μεγάροισι φιλομήν.
 Μηδὲ τις ἀρνείσθω· καλίσσαοι ἢ θείον αἰοῖδ' ὄν
 Δημόδοκον· τῷ γάρ γε θεὸς περὶδῶκεν αἰοῖδ' ὄν
- 45 Τερπῆν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεῖν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγόσατο· τοὶ δ' αἶμ' ἔποντο
 Σκηπτέχοι· κηρυξ ἢ μετόχτο θείον αἰοῖδ' ὄν.
 Κέροθ ἢ κροτάλλων δύο κ' πεντήκοντα
 Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ἐπὶ θῖν ἁλὸς ἀπρυγίτοιο.
- 50 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν·
 Νῆα μὲν οἱ γε μέλαινα ἁλὸς βένθοσδε ἔρυσαν,
 Ἐν δ' ἰσὼν τ' ἐτίθεντο κ' ἰσῖα νῆι μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἔρτομα τροπῶς ἐν δερματίνουσι
 Πάντα κατὰ μοῖραν, ἀνὰ δ' ἰσῖα λυκὰ σέτασαν·
- 55 Τ' ἔφ' δ' ἐν νοτίῳ πύγῃ ὄρμισαν, αὐτὰρ ἔπειτα
 Βάν ῥ' ἱμῶν Ἀλκινόοιο δαΐφρον' (Θ) εἰς μέγα δῶμα.
 Πληντο δ' ἄρ' αἰδοσά τε κ' ἔρκια κ' ὁμοὶ ἀνδρῶν
 Ἀγρομέδων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι ἠδὲ σπυλαίοι.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνο' (Θ) δυοκαίδεκα μῆλ' ἔειπεν,
 60 Ὅκτω δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' ἐκίποδας βῆς·
 Τὸς δέσθ' ἀμείθ' ἔπον, τιτύκοντό τε δαῖτ' ἰσχυρινῶν.
 Κηρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἑρπιδεῖν αἰοῖδ' ὄν,
 Τὸν πῖρος μῶσ' ἐφίλησε, δίδε δ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε·
 Ὀρθαλμῶν μὲν ἀμείρε, δίδε δ' ἠδύαν αἰοῖδ' ὄν.
- 65 Ταῖς δ' ἄρα Πεντόνο' (Θ) θῆκε θροὸν ἀργυρόκλον
 Μίασθ' αἰτυμῶτων, σφός κίονα μακρὸν ἑρπιδεῖν.
 Καθ' δ' ἐκ σπασαλόριον κρέμασιν ὀρμίσγα λυγρῶν
 Αὐτὰ ὑπερ κεφαλῆς, κ' ἐπὶ σφάδε χερσὶν ἐκείδων
 Κηρυξ· πάρος δ' ἐτίθη κάκειον καλὴν αἰ γράπτειν,
- 70 Περ ἢ δέπας αἶνοιο, ποιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνέγχοι.
 Οἱ δ' ἐπ' οὐκ ἐπὶ ἱππομα σφροκάμην χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πᾶσι (Θ) κ' ἰδύτο (Θ) εἰς ἔσθ' ἔντο,
 Μῶσ' αὖ αἰοῖδ' ἄντικν ἑσπόμεναι κλέα ἀνδρῶν,
 Οἴμης τῆς τὸτ' ἄρα χλῆ (Θ) ἔρχοντο ἑρπιδεῖν ἵκαν·
- 75 Νηλ' (Θ) Ὀδυσσεύ' (Θ) καὶ Πηλεΐδην Ἀχιλλεύ' (Θ),

Deductionem flagitat, & precatur ratam esse. 30
 Nos vero ut antea quidem maturemus deductionem.
 Neque enim quisquam alius quicumque meam domum pervenerit,
 Hic lugens diu manet propter deductionem.
 Sed age navem nigram deducamus in mare divinum
 Recentem: juvenes autem duo & quinquaginta 35
 Eligantur e populo quicumque olim sunt optimi.
 Ligatis autem bene omnes ad scalmos remis
 Exite: ac deinde subitum apparate convivium,
 Ad nostram domum profecti: ego autem laute omnibus præbebo.
 Juvenibus vero hæc præcipio, at cæteri 40
 Sceptrigeri Reges ad meam domum pulchram
 Veniatis, ut hospitem in regia amplectamur.
 Neque quisquam recuset, advocate vero divinum cantorem
 Demodocum: illi enim Deus excellenter dedit cantilenam
 Suavem, quoties animus incitat ad cantandum. 45
 Sic locutus præibat. Illi vero simul sequebantur
 Sceptrigeri, præco vero cucurrit ad divinum musicum.
 Juvenes vero electi duo & quinquaginta
 Ibant ut præceperat ad litus maris infructuosi.
 At postquam ad navem descenderunt atque mare, 50
 Navem quidem ipsi nigram in maris profundum deduxerunt,
 Malumque imposuerunt & vela navi nigræ.
 Aptaruntque remos vincula per coriacea
 Omnia ut decebat, vela autem alba expanderunt.
 Alte vero in humidum ipsam protraxerunt, at postea 55
 Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
 Implebantur autem porticusque & septa & domus vicis
 Congregatis, multi enim erant juvenes atque senes.
 Illis vero Alcinous duodecim oves immolavit,
 Et octo albos dentibus sues, duosque flexipedes boves: 60
 Quos degluberunt curaruntque, & appararunt convivium amabile.
 Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem,
 Quem supra modum Musa dilexit, dedit vero bonumque malumque:
 Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantilenam.
 Huic igitur præco posuit sedem argenteis clavis distinctam 65
 In medio convivantium, columnæ longæ innixam.
 Ex paxillo autem suspendit citharam argutam
 Ipsi supra caput, & indicabat quo pacto manibus prenderet
 Præco: juxta autem apponebat canistrum pulchramque mensam,
 Juxta etiam poculum vini, ut biberet quoties animus juberet.
 Illi vero ad edulia parata apposita manus mittebant. (70
 Cæterum postquam potus & cibi desiderium expulerunt,
 Musa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum,
 Cantilenæ cujus tunc gloria ad cælum amplum ibat:
 Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis;

- "Ὡς ὅτε θείσαντο θῖόν ἐν δαιτὶ θαλαίῃ
 Ἐκπύλοισι ἐπίεσιν· ἀγὰρ δὲ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
 Χάϊε νόσ' ὅτ' αἰετοὶ Ἀχαιῶν θειόωντο.
 Χαί γάρ οἱ χρεῖαν μυθήσατο Φοῖβ' Ἀπόλλων
- 80 Πύθοι ἐν ἠγαδίῃ, ὅθ' ὑπὲρ βαλὼν ἔδον
 Χρησάμεν· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο σήματ' ἀρχὴ
 Τροσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, διὸς μεγάλα δια βυλαί.
 Ταῦτ' ἀρ' αἰδὸς αἰδέσσειε κλυτὸς· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Πορφύρεον μύγα φάρ' ἔλων χερσὶ σιβαρήσι,
- 85 Κακκιφαλὴς ἔμυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρῶσσωπα.
 Αἰδέτο δὲ Φαίηκας, ὥς σφρυσὶ δάκρυα λείβων.
 "Ἦτο ὅτε λήξουσιν αἰδῶν θεῶν αἰδὸς,
 Δάκρυ' ὁμορξάμεν, κεφαλῆς δ' ὅτ' ὅαρ' ἔλυσσε,
 Καὶ δέπας ἀμυγυπέλλον ἔλων, σπείτασκε θεοῖσιν·
- 90 Αὐτὰρ ὅτ' ἀφ' ἀρχοῦτο, καὶ ὀτρύνειαν αἰδῶν
 Φαίηκων οἱ αἰετοὶ, (ἔπει τέρποντ' ἐπίεσιν)
 Ἄφ' Ὀδυσσεύς κατὰ κρατὰ καλυφάμεν γοάσκειν.
 "Εὐθ' ἄλλας μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 Αἰκίνας δὲ μιν οἷ' ἐπὶ τέρρατ' ἠδὲ νόσσην,
 "Ἠδ' αὖτ' αἰχ' αὐτῶν βαρὺ δὲ σπινάχοντ' αἰκισσὴν·
 Αἶψα δὲ Φαίηκας φιληρέτμοισι μετνήδα·
 Κέκλυτε Φαίηκων ἠγχιότας ἠδὲ μέδοντες,
 "Ἦδ' ἂν δαιτὸς κικορημίδα θυμὸν ἔισκε,
 Φόρμιγγός δ', ἢ δαιτὶ συνήθεος ἐστὶ θαλαίῃ·
- 100 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ αἰδῶσι σπειρῶμεν
 Πάντων· ὥς χ' ὁ ξυνὸς ἐνίσπη οἷσι φιλοισιν,
 Οὐκ ἂν νοσήσας, ὅσων περιγυνομένην ἄλλαν
 Πύξ' τε, παλαιστομένην τε, καὶ ἄλμασιν, ἠδὲ σπείρασιν·
 "Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο τοὶ δ' αἶμα ἔπεντο.
- 105 Καὶ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασι φόρμιγγα λιγύαν·
 Δημοδόκῳ δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔχαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κηρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτῇ ὁδὸν ἦν στερ οἱ ἄλλοι
 Φαίηκων οἱ αἰετοὶ, αἰδέλια θαυμαίνοντες.
 Εὐν δ' ἰδὼν εἰς ἀγρὴν· ἅμα δ' ἔσπιτο σκελὺς ὄμω,
- 110 Μυεῖσι· ἂν δ' ἔσαντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἰωλοί.
 "Ὅσοι μὲν Ἀχρῶνιός τε, καὶ Ὀκύναι, καὶ Ἐλατρεὺς,
 Νάυτειός τε, Πρυμνιὺς τε, καὶ Ἀλχίαι, καὶ Ἐρετρεὺς,
 Ποντιεὺς τε, Περφερεὺς τε, Θῶων, Ἀνακασσιεὺς τε,
 Ἀμφιάλῳ δ' υἱὸς Πολυνέος Τεκτονίδα·
- 115 Ἄν' ὃ καὶ Εὐρύαι· βροτολογῶ ἴσ' Ἀρπὶ,
 Ναυαυλίδος δ' ὅς αἰετὸς ἦν ἰδὸς τε δέμας τε
 Πάντων Φαίηκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
 Ἄν' δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας δ', Ἀλῖός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνη·
- 120 Οἱ δ' ἂν τοὶ πρῶτον μὲν ἐπιμήταντο σπείρασιν,
 Τροίσι δ' ὅτ' ὕψους τίτατο δόρυ, οἱ δ' ἅμα πάντες

Ut quondam contenderunt Deorum in convivio celebri
 Sævis verbis: Rex autem virorum Agamænon
 Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent,
 Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
 In Pythia divina, quando ingressus est lapideum limen 80
 Oraculum periturus: tunc enim versabatur mali principium
 Trojanique & Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista sane cantor cantabat inclytus, at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensens manibus gravibus,
 In caput traxit, obtexitque pulchram faciem. 85
 Reverebatur namque Phæaces, sub superciliis lacrymas stillans.
 At quando desinebat canere divinus cantor,
 Lacrymis absterfis, à capite vestem demebat,
 Et poculum rotundum accipiens, libabat Diis:
 At quando rursus incipiebat, & incitabant ut caneret 90
 Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
 Rursus Ulysses capite obvoluto lugebat.
 Hic alios quidem omnes latebat lacrymas stillans,
 Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque sensit,
 Sedens prope ipsum, graviterque suspirantem audit: 95
 Continuo autem Phæacibus studiosis remorum loquebatur:

Audite Phæacum duces atque rectores,
 Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
 Citharaque, quæ convivio congruens est celebri:
 Nunc autem exeamus, & certamina experiamur 100
 Omnia: ut hospes narret suis amicis,
 Domum reversus, quantum superemus alios
 Castibusque, luctaque, & saltibus, atque pedibus.

Sic igitur locutus præibat, illi vero una sequebantur:
 Ad paxillum autem suspendit citharam argutam: 105
 Demodoci vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
 Præco: præibat vero huic eadem via qua & alii
 Phæacum optimates, certamina admiraturi.
 Institerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,
 Infiniti: surrexerunt autem juvenes multique & boni. 110
 Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
 Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeur,
 Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabœneusque,
 Amphialusque filius Polynei Tectonidæ:
 Surrexit etiam Euryalus homicidæ similis Marti, 115
 Naubolidesque qui optimus erat corporeque specieque
 Omnium Phæacum post inculpatum Laodamantem:
 Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
 Laodamas, & Halius, & divinus Clytoneus:
 Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus: 120
 Et quæ à catceribus intentus est cursus, hi simul omnes

Καρφαλίμως ἐπέταγτο κινόντες πεδίοιο.

Τῶν δ' ὅθιν ὅχ' αἰεὶς ἐν Κλυτόνῃ ἀμύμων·

Ὅσοντ' ἐν νηὶ ἔσθην πάλῃ ἡμινοῖον,

122 Τόσσον ὑπερσθέντων λαὸς ἵκεθ', οἱ δ' εἰπόντο.

Οἱ δ' παλαισμοσύνης ἀλγυίνης πειρήσαντο,

Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπεκαίνυτο πάντας αἰεῖς·

Ἀλματι δ' Ἀμφιάλ' πάντων περριζέειν·

Δίτκω δ' αὖ πάντων περριζέειν ἑνὲς ἑλκτρῶς,

130 Πῶς δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρησσαν φρέν' αἰθλοῖς,

Τοῖς ἀρχ' Λαοδάμας μετέρη παῖς Ἀλκινόοιο,

Δεῦτε φίλοι, ἢ ξείνον ἐρρωμένα εἰ τιν' αἰθλών

Οἶδέ τε καὶ διδάσκει. φύνη γὰρ μὲν ἔκακός ἐστι,

135 Μηρές τε κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεύ,

Αὐχένα τε σίβαρον, μέγα τε δύνει· ἐδὲ τι ἦες

Δεύεται, ἄλλα κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.

Οὐ γὰρ ἐργά τι φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης

Ἀνδρά τε συγχέουσι, εἰ καὶ μάλα καρτερός εἴη.

140 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, ρωνήσεν τε,

Λαοδάμα, μάλα τὸτο ἐπὶ κατὰ μοῖραν εἵπες·

Αὐτὸς νῦν περκαλέεσθαι ἰὼν, καὶ σέρεχθε μύθεα.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἀκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,

Στῆ ῥ' ἐς μίανον ἰὼν, καὶ Ὀδυσῆα περσέειπεν,

145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πειρήσας αἰθλῶν,

Εἰ τινὰ περ διδάσκει. ἔοικε δὲ σ' ἰδὼν αἰθλῶς.

Οὐ μὲν γὰρ μῆζον κλέει ἀνέρι ἔρρα κεν ᾔσιν,

Ἢ ὅτι πρῶσιν τε ρέξῃ καὶ χερσὶν εἴσιν.

Ἀμ' ἄγε πειρήσας, σκιδάσον δ' ὅππῃ κηδεά θυμῷ.

150 Σοὶ δ' ὁδὸς ἐκ ἐτι δρεν ἀπείσεται, ἀνὰ τοι ἦδη

Νηὸς τε κατεύρυσας, καὶ ἐπαρτίες εἰσὶν ἐταίροι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος περσέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Λαοδάμα, τί με ταῦτα καλῶντες κερτομόντες;

Κηδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἥπερ αἰθλοῖς,

155 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἐπαθὼν, καὶ πόλλ' ἐμύγησεν.

Νῦν δ' μετ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόσοιο χατίζων

ἔρχομαι, λιανόμην βασιλῆά τε πρῶτα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλ' ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' αὐτήν,

Οὐ γὰρ σ' ἐδὲ ξεῖνε δαίμονι πρῶτ' εἶσκα

160 Ἀθλῶν, εἰς τε πολλὰ μετ' ἀνδρόποισι πέλονται·

Ἀλλὰ τῷ ὅδ' ἅμα νηὶ πολυκκληίδι θαμίζων,

Ἀρχὸς ναυτῶν, εἴτε πρηνεῖς ἔασι,

Ἐφ' οἷς τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦεν ἰθαίων,

Κηδεῶν δ' ἀρπαλέων. ἐδὲ ἀθλητῆς ἔοικας.

165 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν περσέειν πολύμητις Ὀδυσσεύς,

ἔην, ἔ καλὸν εἵπες· ἀπαδάτω ἀνδρὶ ἔοικας.

Ὅτ' οὕτως ἔσονται θεὸς χάριντα δίδωσι.

Celeriter volabant pulverem excitantes in campo.
 Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus;
 Quantumque in novali spatium est mularum, *prævertendo boves*,
 Tantum præcurrens ad populū venit, alii vero relinquebantur. 115
 Alii vero luctæ molestæ periculum fecerunt,
 In hac rursus Euryalus vicit omnes optimos:
 Salto verò Amphialus omnium optimus erat:
 Disco autem omnium præstantissimus erat Elatreus,
 Pugnis rursus Laodamas, eximius filius Alcinoi. 130
 Cæterum postquam omnes oblectarunt animum certaminibus
 His Laodamas locutus est filius Alcinoi:

Agite amici, hospitem rogemus si quod certamen
 Et scit & didicit, habitudine corporis sane non malus est,
 Femoribusque cruribusque, & utraque manu desuper, 135
 Cervicæque firma, ingentique robore: neque vigore
 Caret, sed malis debilitatus est multis.

Non enim ego existimo pejus aliud mari
 Ad hominem affligendum, etiam si valde fortis sit.

Hunc rursus Euryalus excepit, dixitque: 140
 Laodama, sane hunc sermonem rite dixisti:
 Tu ipse nunc provoca vadens, & allequere sermone.

At postquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, & Ulyssē allocutus est:

Huc age & tu hospes pater periculum fac certaminum, 145
 Si aliquod fortassis didicisti, convenit neque te scire certamina.
 Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
 Quam quod pedibus præstiterit & manibus suis.
 Sed age tenta, pelle autem mœstitiā ab animo.
 Tibi vero profectio non jam diutius aberit, sed tibi jam 150
 Et navis deducta est, & præparati sunt socii.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
 Laodama, quid me ista jubetis taxantes?
 Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
 Qui amecā nimis multa passus sum & multa pertuli: 155
 Nunc vero in vestro confesso reditu indigens
 Sedeo, precans Regemque omnemque populum.

Huic rursus Euryalus respondit, objurgavitque coram:
 Minime te hospes perito viro comparo
 Certaminum, qualia multa inter homines sunt: 160
 Sed huic qui apud navem transtratam frequens,
 Princeps est naviarum, qui negotiatores sunt,
 Vesturæque memor, & speculator est viaticorum,
 Lucrique rapto acquisiti, neque athletæ similis es.

Illum torve intuitus allocutus est prudens Ulysses: 165
 Hospes, non honeste dixisti, stulto viro similis es.
 Ita non omnibus Deus munera dat:

- Ἀνδράσιν, ὅτε ρυήν, ὅτ' ἄρ' ῥένας, ὅτ' ἀγορητῶν.
 Ἀλλ' αὖ μὲν γάρ τ' εἶδ' αἰδιότοτον πάλῃ ἀνὴρ.
 170 Ἀλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι σείει· οἱ δὲ τ' ἐς αὐτὸν
 Τετάρτοι μιν λίσσασιν· ὃ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδοῖ μιλίχην, μετὰ δ' ἀπὸ πρὸς ἀγορεύουσιν.
 Ἐχέμενον δ' ἀνὰ στυγερῶν, θεὸς ὡς εἰσερωσών.
 Ἀλλ' αὖ δ' εἶδ' αὖ μὲν ἀλίκη μιν ἀδανάτοισιν.
 175 Ἀλλ' ἔοι χάρις ἀμφοτέρωθεν ἐπείσιν.
 Ὡς κ' οἱ σοὶ εἶδ' αὖ μὲν ἀετρεπες, ἔδ' κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τιζέει· νόον δ' ἀποφάσκει· ἰστί.
 Ὡς γὰρ μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 Εἰπὼν ἔκατα κόσμον· ἐγὼ δ' ἔτι νῦν αἰδῶμαι.
 180 Ὡς σὺ γε μὴδέ μοι, ἀλλ' ἐν ποσὶ τοῖσιν οἶον
 Ἐμὲ μοι, ἔρρ' ἔβη τε πατοῖσθε χερσὶ τ' ἐμῇσι.
 Νῦν δ' ἔχωμαι κακότητι κ' ἀλγέτι. πολλὰ γὰρ ἔτλην
 Ἀδρῶν τε ποτολέμους ἀλγύνειν τε κύματα πείσων.
 Ἀλλὰ κ' ὡς, κακὰ πολλὰ παθὼν, σπέρσας ἀέθλων.
 185 Θυμοδαμῆς γὰρ μὴδ' ἐπὶ τῶνδε δέ με ὑπὸν.
 Ἦ γὰρ κ' αὐτὸς φάρ' ἀναΐξας λάβε δίσκον
 Μείζονα κ' πᾶσι τοῖσιν, σιβαρῶν τε ἐκ ὀλίγον περ
 Ἦ οἶον Φαίηκες ἰδίσκον ἀλλήλοισι.
 Τὸν γὰρ σιβαρῶν ἦκε σιβαρῶν δὴ χερσὶ.
 190 Ἦ μὲν περ δ' ἐπὶ λίσσας· κατὰ δ' ἐπὶ τῶνδε πᾶσι γαίῃ
 Φαίηκες δολιχέρητοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
 Λαῶν ὑπὸ πρὸς ριπῆς. ὃ δ' ὑπὸ πρὸς σήματα πάντων,
 Ῥίμῃσι δῖον δὴ χερσὶ. ἔδκε δ' ἔρμας Ἀθήνη
 Ἀνδρῶν δέμας ἐκίω· ἐπὶ τ' ἔρατ', ἐκ τ' οὐμάζε.
 195 Καὶ κ' ἀλαός τοι ξείνῃ διακρίνεις τὸ σῆμα
 Ἀμφοτέρωθεν· ἐπεὶ ὅτι μνηστῆρας ἐστὶν ὁμίλῳ,
 Ἀλλὰ πολλὸν ποσὶν. αὐτὸς δ' ἀνδρῶν τόνδε γ' αἰδῶμαι.
 Οὐτὶς Φαίηκων τόνδε γ' ἔστιν, ἔδ' ὑπὸ πρὸς.
 Ὡς φάτο. γήθησεν δ' ἀπολύτλας δὴ Ὀδυσσεύς.
 200 Χαίρειν ἔνχ' ἰταῖρον ἐνὶ πᾶσι λεῦσιν ἐν ἀγῶνι.
 Καὶ τότε κυρτότερον μετεφάνε Φαίηκας,
 Τέτον νῦν ἀφίκεται νόοι· τάχα δ' ὑπὸ πρὸς ἄλλως.
 Ἦσιν ἢ ποσὶν τοῖσιν οἶον, ἢ ἐπὶ μάσσων.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίῳ θυμὸς τε κελεύει.
 205 Διὸς ἀνδρῶν σπέρσας, ἐπὶ μ' ἐχολώσασθε λῆν.
 Ἦ σὺν, ἢ πάλῃ, ἢ κ' ποσὶν, ὅτι μεγαῖρος.
 Πάντων Φαίηκων, πᾶν γ' αὐτὸ Λαοδάμαντος.
 Σείν' γὰρ μοι ὅδ' ἐστὶ. τίς ἂν φίλοντι μάχιστος;
 Ἀρῶν δ' ἡ κείνός γε κ' ἐπὶ τῶνδε πάλῃ ἀνὴρ.
 210 Ὅστις ξυνοδοῖν ἔειδα ποσὶν ἀνδρῶν
 Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῇ· ἐπὶ τ' αὐτὸ πάντα κολέει.
 Τῶν δ' ἄλλων ἐπὶ τιν' ἀναινέμαι, ἔδ' ἀνδρῶν.
 Ἀλλ' ἔειπα ἰδὼν καὶ σπέρσας ἀνδρῶν.

Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.

Alius quidem forma inferior est vir,

Verum Deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipsum 170

Læti aspiciunt, & ipse secure loquitur.

Modestia suavi, eminet autem in cœtu:

Incedentem autem per urbem, veluti Deum aspiciunt.

Alius autem rursus forma quidem similis immortalibus:

Sed haud et gratia addita sermonibus. 175

Sic & tibi species quidem decora, neque aliter

Neque Deus fecerit, sed mente imperitus es.

Lacessisti mihi animum in præcordiis meis,

Locutus haud pro decenti: ego vero non ignarus certaminum

Ut tu loqueris, verum inter primos aio 180

Fuisse me, donec juvenia fretus fui viribusque meis.

Nunc autem teneor malo & doloribus, multa neque passus sum,

Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.

Sed etiam sic, valde multa passus, experiar certamina.

Mordax est enim sermo, irritasti autem me locutus. 185

Dixit sane, & cum ipsa veste impetum faciens prendit lapidem

Majorem & crassum, graviolemque non paulo

Quam quali Phæaces ludebant invicem.

Hunc circumrotans misit valida à manu:

Insonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram 190

Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,

Lapidis ab impetu, qui supervolavit signa omnium,

Eviter curteus à manu: posuit vero signum Pallas

Viro corpore similis verbumque dixit, & compellavit:

Etiam cæcus tibi hospes posset discernere signum 195

Palpando: quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,

Sed longe primum: tu autem confide in hoc utique certamine,

Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque transmittet.

Sic ait. Gavissus autem est patiens divinus Ulysses,

Gaudens eo quod socium benignum vidisset in circo. 200

Et tum levius allocutus est Phæacas:

Hunc nunc assequimini juvenes: brevi denuo alium

Me missurum esse tam longe puto, aut adhuc longius.

Ex aliis autem quemcumque cor animusque invitat

Huc age periculum faciat, quoniam me irritastis valde, 205

Aut cæstu, aut lucta, aut etiam cursu, nullum recuso

Omnium Phæacum, præter ipsum Laodamantem

Hospes enim mihi illi est: quis cum amico pugnet?

Inspiciens ille & nullius pretii est vir

Quicumque cum hospite contentionem movet certaminum 210

Populo in alienigeno: sui que ipsius omnia perturbat.

Aliorum autem haudquaquam ullum recuso, neque despicio,
sed volo scire & periculum facere palam.

- Πάντα γδ ἔκαστος εἴμι μετ' ἀνδράσιν ὅσοι ἀέθλων.
 215 Εὖ μὲν τόξον ἰῶδα ἰύξοον ἀμφοράσδ' αὖ
 Πρωτός κ' ἀνδρα βάλοιμι οἰσύσας ἐν ὀμίλῳ
 Ἄνδρ' ἐν δυσμῶνι· ἢ κ' μάλα πολλοὶ ἵταίρεσσι
 Ἀγχι παρὰσαιν, κ' τοξάζοιτο φωτῶν.
 Οἱ δ' ἤ με Φιλακτῆς ἀπικαίνυτο τόξῳ
 220 Διὸς ἐν Τρώων, ὅτε τοξάζοιμ' Ἀχαιοί·
 Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ σφμι πολὺ προτερίστην ἔν
 Ὀσσὶ νῦν βροταί εἰσιν χθονὶ σῖτον ἰδοῖτε·
 Ἄνδράσι δ' προτέρισσι ἐρίζεσθ' ἐν ἰδελύσσῃ,
 Οὐδ' Ἡρακλῆι, ἔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλίῃ,
 225 Οἱ ῥα κ' ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
 Τῶ ῥα κ' αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυπτοῦ, ἐδ' ἐπὶ γῆρας.
 Ἰκνέ' ἐπὶ μεγάροισι, χολωσάμεν γδ Ἀπόλλων·
 Ἐκτανεν, ἔκκα μιν προκαλίστο τοξάζεσθαι.
 Δεξιὴ δ' ἀκοντίζω ὅσον ἐν ἄλλῳ τις οἰσά.
 230 Οἰοῖσιν δίδωμαι ποσσὶν μή τις με παρέλθῃ
 Φαίηκων, λίην γδ αἰκελίως ἰδαμάδην
 Κύρῃσιν ἐς πολλοῖς· ἐπεὶ ἔ κομίδῃ κατὰ νῆα
 Ἦεν ἐπὶ πηταγός· τῶ μιν εἶλα γυῖα λένυνται.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγίνοντο σισπη.
 235 Ἀχίλῃ δ' ἐμιν οἱ ἀμειβόμεν προέειπε,
 Εἴν, ἐπεὶ ἐν ἀχάρεσσ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 Ἀμ' ἰδέλεις ἀρετὴν σὺν φανένδῳ ἢ τοι ὀππιδί,
 Χαίμεν ὅτι σ' ἔτ' ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παρὰσας
 Νεικῶσιν, ὡς ἂν σὺν ἀρετὴν βροτὸς ἔστις ὄνοιτο,
 240 Ὅς τις ἰσώσαιντο ἦσι φρεσὶν ἀρτία βάζειν.
 Ἀμ' ἄγε, νῦν ἐμῖθεν ξυνίξ' ἔπ' ὅσα κ' ἄλλα.
 Εἴπης περὶ σὺν, ὅτε κεν σοὶ ἐν μεγάροισι
 Δαινύη παρὰ σῇ τ' ἀλόχῳ κ' σοῖσι τέκνοισιν,
 Ἥμετέρης ἀρετῆς μεμνημένῳ, οἶα κ' ἡμῖν
 245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθῃσι διαμυτέρης ἐξέτι πατρῶν.
 Οὐ γδ συγμάχοι εἴμ' ἀμύμονες, ἐδ' ἀλαλάσας,
 Ἀλλὰ ποτὶ κρηπίδῃσι δίομεν, κ' νηυσὶν ἄριστοι.
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν θαῖς τε εἶλη, κίθαρες τε, χοροὶ τε,
 Εἰματα τ' ἐξημοιβά, λοντὰ τε θερμά, κ' ἐντά.
 250 Ἀλλ' ἄγε Φαίηκων βητάιμονες ὅσοι ἄριστοι,
 Παίσσατε· ὡς χ' ὁ ξείνῳ ἐπίσπῃ οἷσι εἰλοῖσιν,
 Οἶκαδε νοσήσας, ὅσων προεγινόμεθ' ἄλλων
 Ναυτιλίῃ κ' πωσὶ κ' ὀρχήσῃ κ' αἰοιδῇ.
 Δημιόδοκ' δ' ἐτις αἶψα κινὸν φέρμιγα λίγην
 255 Οἰσίστα, ἢ πῃ κείται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
 Ὡς ἔραθ' Ἀλκίνοῦ Διοκίελλ' ἄρτο δ' ἡ κῆρυξ
 Οἶσαν φέρμιγα λίγυρην δόμον ἐκ βασιλῆος.
 Λίσυμνῆται δ' ἐκρετοὶ ἐντὶα πάντες ἀνίσταν
 Δῆμον, ἐκ κατ' ἀγῶνας ἰσότησας ἵκασα.

In omnibus neque non ignavus sum inter homines quotquot certa-
Bene quidem arcum vovi politum tractare: 215 (mina sunt.

Primus virum contingerem jaculatus in turba

Virorum hostilium: etiam si valde multi focii

Juxta astarent, & jacularentur in viros.

Solus duntaxat me Philoctetes vincebat arcu

Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi: 220

Aliorum me aio longe præstantissimum esse

Quales nunc mortales sunt in terra panem edentes.

Cum viris autem priscis contendere haud vellem,

Neque cum Hercule, neque cum Euryto Æchaliensi,

Qui etiam cum Diis contendebant de arte jaculandi. 225

Quare etiã statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem

Pervenit in ædibus: iratus enim Apollo

Occidit, eo quod ipsum provocarat ad jaculandum.

Hasta autem jaculor quantum nullus alius quisquam sagitta.

Solis timeo pedibus ne aliquis me superet 230

Phæacum, nimium enim male domitus sum

Fluctibus in multis: quoniam non commeat in navi

Erat perpetuus, ideoque mihi chara membra soluta sunt.

Sic ait. Illi vero omnes taciti erant silentio:

Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est: 235

Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,

Sed vis virtutem tuam ostendere quæ te sequitur,

Iratus quod te hic vir in certamine astans

Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,

Quicumque scit sua mente commoda dicere: 240

Sed age, nunc meum intellige sermonem, ut etiam alii

Dicas Heroum, quando tuis in ædibus

Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,

Nostræ virtutis memor, qualia etiam nobis

Jupiter opera imponat perpetuo jam inde à majoribus. 245

Non enim pugiles sumus irreprehensibiles, neque luctatores,

Sed pelibus celeriter currimus, & navibus optimi sumus.

Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque choreæque,

Vestesque mutatorie, lavacraque calida, & cubilia.

Sed age Phæacum saltatores quotquot optimi, 250

Ludite: ut hospes dicat suis amicis,

Domum reversus, quantum superemus alios

Arte navigandi & pedibus & saltatione & cantu.

Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam

Afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus. 255

Sic ait Alcinous Deo similis. Surrexit autem præco

Allaturus citharam argutam domo ex Regis.

Præfecti autem ludorum lecti novem omnino surrexerunt

Publici, qui in certaminibus administrabant lingua:

- 260 Λήϊναν ᾗ χορὸν, καλὸν δ' εὐρυταν ἀγῶνα.
 Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγμαν
 Δημοδόκῳ· ὃ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον. ἀμφὶ δ' κῆρυ
 Περσὶ δ' ἔσαντο δαίμονες ὀρχηδμοῖο·
 Πάπληγον δ' χορὸν θύνειν ποσσιν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 265 Μαρμαρυγὰς θνήτο πεδῶν, θαύμαζε δ' θυμῷ.
 Αὐτὰρ ὃ φορμίζων ἀνέβαλλετο καλὸν αἶδεν
 Ἄμρ' Ἀριῶ φιλότῃ, εὐσεράν τ' Ἀρεσδίτης,
 ὧς τὰ προῖτα μίγηταν ἐν Ἡραίοιο δόμοισι
 Λάβρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχῃ δ' ἦγευε κ' εὐνὴν
- 270 Ἡραίοιο ἀνακτῷ. ἄραρ δέ οἱ ἀγγέλῃ ἦλθεν
 Ἥλιῳ, ὃ σὺ ἐνὶ σὺν μιγαζομένους φιλότῃ.
 Ἡεαίς δ' ὡς ἐν θυμαγλία μῦθον ἄκουσι,
 Βῆ ῥ' ἰδὼν ἐς χαλκίῳνα, κακὰ φρεσὶ βουσοδομίων·
 Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμώετ' αἰὲν ἀκμῶνα, κόπτε δ' ἰομῶς
- 275 Ἀρήκτες, αἰλύτας, ὅρ' ἐμπέδον αὐδὶ μῶρον.
 Αὐτὰρ ἐπεδὴ τεύχε' ὅλον κεχολωμένῃ Ἀρι,
 Βῆ ῥ' ἰδὼν ἐς θάλαμον ἔθι' ἐίεα δέμν' ἔκκετο·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐμίσιν χεῖς δίσματα κύκλω ἀπάντη·
 Πάλλὰ δ' κ' καθύπερθε μελαθρόν ἐξεκίχοντο
- 280 Ἥστ' ἀερχία λεπτά, τὰ κ' ἐκέ τις εἴδ' ἰδὼν
 Οὐδ' ἔθων μακρόν· σίε' γὰρ δολέοντα τέτυκτο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ὅλον σίε' δέμν' ἔκκετο,
 Εἶσατ' ἰδὼν ἐς Ἀγυῖναι ἐκτίμωρον ποτολίεσσι,
 Ἡ' οἱ γαῖαν πολλὴν εἰλτάτη ἐστὶν ἀπασέων.
- 285 Οὐδ' ἀλασκοπὴν εἶχε χρυσῇ Ἀρι,
 ὧς ἰδὼν Ἡραίων κλυτοτόκῃν νόσφι κύντα·
 Βῆ δ' ἰδὼν περὶ δῶμα περιεκλυτὴ Ἡραίοιο,
 Ἰχάνων φιλότῃ εὐσεράν τε Κυδερῆν.
- 290 Ἥστ' ἰδὼν πατρὸς ἐρεδνῇ Κερσίαν
 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἔζεθ'· ὃ δ' εἶσα δῶματ' ἦλ',
 Ἐν τ' ἄρα οἱ εὖ χεῖρ', ἐπ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε
 Διῦρ εἰλη, λῆπρον δὲ τραπίεσσι ἐνθύνει.
 Οὐ γὰρ ἔθ' Ἡεας μεταδῆμι, ἀλλὰ περ ἦδ' ἔθ' ἰδὼν
 Οἴχεται ἐς Ἀγυῖναι μετὰ Σίντιας ἀγχιερῶντες.
- 295 ὧς εἶπτο. τῇ δ' ἀσπασὸν κίετο κοιμηθῆναι.
 Τὰ δ' ἐς δέμν' ἔκκετο κατ' ἔδρανον· ἀμφὶ δ' ἰομῶς
 Τέμνιντες ἔχοντο πελὶ δέσπον· Ἡραίοιο.
 Οὐδὲ τι κινῶσιν μέλειον ἦν, εἴδ' ἀναΐσθαι·
 Καὶ τότε δ' ἦ γίνωσκον ὅτ' ἐκ ἔτι σικτὰ πύλοντα.
- 300 Ἀρχιμόλον δέ σ' ἦλθε περιεκλυτὸς Ἀργεῖναις,
 Αὐτὶς ὑποσέφας περὶ Ἀγυῖναι γαῖαν ἰκίδαι.
 Ἥλιῳ γάρ οἱ σκοπὴν ἔχεν, εἰπὶ τε μῦθον.
 Βῆ δ' ἰδὼν περὶ δῶμα, εἰσελθὼν ἐκτίμωρον ἦτορ·
 Ἐστ' ἰδὼν περὶ δέσπον· χεῖρ' δ' ἐμὴν ἀρεῖν ἦλ',
 305 Σμερδαλέον δ' ἐβόηκε, γέγωνε τε παῖτι θύοισι,

Complanarunt autem locum, pulchrumque dilatarunt circum. 160
 Præco autem prope venit ferens citharam argutam
 Demodoco : qui deinde ibat in medium , circumque juvenes
 Jam pubescentes stabant, docti saltationem :
 Quætiebant autem circum divinum pedibus , at Ulysses
 Radiationes admirabatur pedum , obstupefcebatque animo. 165
 Cæterum ipse citharam pulsans cœpit pulchre canere
 De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris ,
 Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo
 Clam : plurima autem dedit , lætūmque dedecoravit & cubile
 Vulcani Regis : statim autem illi nuncius venit 170
 Sol , qui ipsos animadvertit commixtos amore.
 Vulcanus autem ubi tristem sermonem audivit ,
 Instiit ire in officinam , mala animo profunde cogitans :
 Imposuitque basi ingentem incudem , cudit autem vincula
 Frangi solvique nescia , ut firmiter illic manerent. 175
 Deinde postquam struxit dolum iratus Marti ,
 Instiit ire in thalamum ubi ei chara cubilia jacebant :
 Infudit igitur fulcris vincula circum ex omni parte :
 Multa autem & è trabibus effundebantur
 Perinde atque tela aranæ subtilis , quam nemo cerneret 180
 Neque Deorum beatorum : nimis enim dolosa facta erant.
 Cæterum postquam omnem dolum circa lætūm struxit ,
 Simulavit se ire in Lemnum pulchre ædificatum oppidum ,
 Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.
 Neque cæcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars , 185
 Ut vidit Vulcanum inclytum arte , seorsum euntem :
 Instiit autem ire ad domum inclyti Vulcani ,
 Cupidus amoris pulchre coronatæ Veneris.
 Illa vero jam recens à patre præpotente Saturnio
 Veniens resedit : ille vero intra domum ivit , 190
 Illiusque manui inhæsit , verbumque dixit atque compellavit :
 Age amica ad lætulum divertamus dormituri.
 Non enim amplius Vulcanus domi est , sed alicubi jam
 Prohiscitur in Lemnum ad Sintias barbaros.
 Sic ait, huic autem gratum videbatur dormire. 195
 Illi vero in lætūm ut conscenderunt dormierunt : circum autem
 Fabretæta fundebantur prudentis Vulcani. (vincula
 Neque ullum movere membrum licebat , neque attollere :
 Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.
 Prope autem eis venit inclytus Vulcanus , 300
 Rursūm reversus antequam ad Lemni terram venisset.
 Sol enim illi custodiam habuit , narravitque historiam.
 Contendit autem ire ad domum , suo cruciatus corde ,
 Stetitque in vestibulo : ita autem ipsum effera cepit ,
 Horrendumque clamavit , & audire fecit omnes Deos : 305

- Ζεῦ πάτερ, ἴδ' ἄλλοι μῆκαρες θεοὶ αἰὲν ὄντες,
 Δεῦθ' ἵνα ἔργα γέλασά κ' ἐκ ἐπιεικτᾶ ἰδῇαι.
 Ὡς ἡμᾶ χαλὸν ὄντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
 Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδοῖτο Ἀρνα·
 310 Οὐνεχ' ὁ μιν, καλὸς τε κ' ἀρτίπ' αὐτὰρ ἔταγε
 Ἥπιδανὸς γενόμεν· ἀτὰρ ἐπεὶ μοι αἶτι' ἀλλ',
 Ἀλλὰ τοῦτε δύω· τῶ μὴ γέινασθαι ὄρελλον.
 Ἀλλ' ὄφειδ' ἵνα τῶγε καθεύδεται ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἡμᾶ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὄρθων ἀπαχήμεν.
 315 Οὐ μὲν σφας ἔτ' ἰοῦπα μινυθά γε κείνων ἔτω,
 Καὶ μάλα περ φιλέντε· τάχ' ἐκ ἐβελήσεται ἄμφο·
 Εὐδὲν· ἀλλὰ σεως δόλ' κ' δισμὸς ἐρύξει,
 Εἴσκει μοι μάλα πάντα πατήρ Διοδοσάειδνα
 Ὅσα οἱ ἐγγυάλιζα κυνώτιδ' εἵνεκα κέκλες·
 320 Οὐνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ ἐκ ἐχέδυμ'.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοδάτῃ δαί.
 Ἥλθε Ποσειδάων γαῖον, ἦλθ' ἐρευνῆς
 Ἑρμείας, ἦλθεν ἢ ἀναξ' ἐκάειρ' Ἀπόλλων.
 Θηλυτέραι ἢ θεῶν μῆλον αἰδεῖ οἶκοι ἐκάστῃ.
 325 Ἔσαν δ' ἐν περὶ θυροῖσι θεοὶ δατῆρες ἰάων·
 Ἄσβεσ' δ' ἄρ' ἐνὶ ὠρτο γέλας μακάριστοι θεοῖσι,
 Τέχνας εἰσορόωσι πολύτρον Ἑρμείω.
 Ὡς δέ τις εἰπὼκεν ἰδὼν ἐς πηλοῖσι ἄλλον,
 Οὐκ ἀρετὰ κακὰ ἔργα· κηχάη τοι βροτὸς ὤκυν·
 330 Ὡς κ' ἵν' Ἑρμείω ἰὼν βροτὸς εἶπεν Ἀρνα,
 Ὡκύντατόν περ ὄντα θεῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχεισι,
 Χαλὸς ἰὼν, τέχνησι· τὸ κ' μοιχάρε' ἐτέλλει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἑρμῆν ἢ περσέειπεν ἀναξ' Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
 335 Ἑρμεία Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἰάων,
 Ἥ· ῥά κεν ἐν δισμοῖσι θέλοις κρατερῶσι πεπαιδῆς
 Εὐδὲν ἐν λίκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
 Τὸν δ' ἡμίβητ' ἐπειτα διάκτορ' Ἀργυρέντης,
 Αἰ γὰρ τὸτο γένοιτο ἀναξ' ἐκατηβόλ' Ἀπόλλων·
 340 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τῶσσι ἀπίεσθαι ἄμφω ἔχουσιν,
 Τρεῖς δ' εἰσορόωσι θεοὶ, πᾶσαι τε θέαται,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμῃ παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
 Ὡς ἔραβ'· ἐν ἢ γέλας ὤρε' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλας ἔχε, λίσσεται δ' αἰεὶ
 345 Ἑρμῆσιν κλυτοτρόχον ὅπως λύσσειν Ἀρνα.
 Καὶ μιν φωνήσας ἐπὶ πτερύγεσσι περσέειπεν,
 Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ἐπὶ χρομαί (ὡς σὺ κελύεις)
 Τίσιν αἵσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυῆς,
 350 Μὴ με Ποσειδάων γαῖον ταῦτα κέλευε·
 Διηλέη τοι δειλὸν γε κ' ἐγγυάει ἐγγυάσθαι.

Jupiter pater, atque alii Dii beati semper viventes,
 Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis.
 Ut me claudus qui sum Jovis filia Venus
 Semper dehonestat, amat autem perniciosum Martem:
 Eo quod ille quidem pulcher & sanus pedibus, sed ego 310
 Imbecillus natus sum: at nequam mihi causa alia est,
 Sed parentes duo, qui non genuisse debebant.
 Sed videge ut illi dormiunt in amore,
 Meo consensu lecto: ego autem aspiciens tristor.
 Non tamen eos jam spero paulisper optaturos jacere sic, 315
 Licet admodum amantes *invicem*, fortasse nolent ambo
 Una dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
 Donec mihi prorsus omnia pater reddat dotalia
 Quæcumque illi præbui impudentem ob puellam,
 Quod illi pulchra filia, sed haud constantis animi. 320
 Sic ait, & congregati sunt Dii æream ad domum.
 Venit Neptunus terræ quassator, venit utilitatum autor
 Mercurius, venit & Rex jaculator Apollo.
 Forminæ autem Deæ manebant pudore domi singulæ:
 Stabant autem in vestibulo Dii datores bonorum: 325
 Immensus autem risus excitatus est Diis beatis,
 Fraudes insipientibus prudentis Vulcani.
 Sic vero quispiam dicebat adspiciens in proximum alium:
 Haud conciliant virtutis decus mala opera, assequitur tardus celerē:
 Ut nunc Vulcanus, qui est tardus, cepit Martem, 330
 Velocissimus licet Deorum sit qui Olympum tenent,
 Claudus cum sit, technis: propter quod & adulterii multam debet.
 Sic illi quidem talia invicem ad se loquebantur.
 Mercurium autem allocutus est Rex Jovis filius Apollo:
 Mercuri Jovis fili, iaturnauncie, dator bonorum, 335
 Num in vinculis velles fortibus compressus
 Dormire in lecto propter auream Venerem?
 Huic respondit deinde internuncius Mercurius:
 Utinam hoc fieret Rex jaculator Apollo:
 Vincula quidem ter tot infinita cohibeant, 340
 Vos autem inspiciatis Dii, omnesque Deæ,
 Attamen ego dormirem apud auream Venerem.
 Sic ait, risus autem excitatus est immortalibus Diis.
 Neque Neptunum risus occupabat, sed precabatur semper
 Vulcanum inclytum artificem ut solveret Martem: 345
 Et ipsum allocutus verba volucra dicebat.
 Solve, ego autem tibi ipsam promitto (ut tu jubes)
 Pensaturum æqua omnia inter immortales Deos.
 Hunc rursus allocutus est inclytus artifex ambiclaudus:
 Ne me Neptune terræ quassator hæc jube: 350
 Debiles debiliū etenim sponſiones ad spondendum.

- Πῶς ἂν ἦν ὅσιν σε δίοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεῶσιν,
 Εἶπεν Ἄρης οἷχοιτο χρίσθ' ἢ δισμὸν ἀλύξας;
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἰνὸς ἰχθῶν,
 355 Ἥρῃς, εἰπερ γὰρ κεν Ἄρης χρίσθ' ἱππαλύξας
 Οἰχίται φεύγων, αὐτὸς τοι ἦν τάδε τίσας.
 Τὸν δ' ἡμίβητ' ἦπιτα περισκλυτὸς ἀμοιγυῖας,
 Οὐκ ἔς' ἔδδ' εἴκοι τειν ἱππῶ ἀνήσασθαι.
 Ὡς εἰπὼν, δισμὸν ἀνὶ ῥῆσθ' Ἥρῃς αἶψα.
 360 Τῷ δ' ἱππὶ ἐκ δισμοῖο λυθὲν κρατερῷ περ ἦντοσθαι,
 Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὃ μὲν Θρήκηδε βεβήκει,
 Ἡ δ' ἄρα Κύπρῳ ἴκανε φιλομνηδὴς Ἀρρεδίτῃ,
 Ἐς Πάφον. ἔνθα δέ οἱ τέμνθ' ῥωμὸς τι θυμῷ.
 ἔνθα δέ μιν Χάριτες λῶσαν, ἢ χεῖρας ἐλαΐσθαι
 365 Ἀμρόσῳ, οἷα θεὸς ἐπὶ νῆοισι αἶν ἦντοσθαι.
 Ἀμφὶ δ' εἰμῶτα ἴσαν ἐπὶ ῥακτά, θαῦμα ἰδῖσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰδοῖς αἶψα περισκλυτὸς, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τίττειτ' ἐνὶ φρεσὶν ἦσιν αἰεὶν, ἦδ' ἢ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχέρητμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 370 Ἀλκίνοσθ' δ' Ἄλιον ἢ Λαοδάμαντα κίλευσιν
 Μυτὰξ' ὀρχήσασθαι, ἱππὶ σφισιν ἔτις ἔρξιν.
 Οἱ δ' ἱππὶ ἐν σφαιρῇ καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
 Πορφυρίην, τὴν σφιν Πόλυςθ' ἀοίνοισι δαΐφρον,
 Τὴν ἱππῶ ῥίπτασκε ποτὶ νῆα σκιδόντα,
 375 Ἰδὼνθαίς ὀπίσω. ὃ δ' ἀπὸ χθονὸς ὕψος ἀέρθευς,
 Ῥηϊδίως μεδίλεισκε, πᾶσθ' ἀοισὶν ἔδας ἐκείσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαιρῇ ἀν' ἰδὼν περιόσαντο,
 Πρηνέσθαι δὴ ἦπιτα ποτὶ χθονὶ σκαλυτοῖσθαι
 Ταρφέ ἀμυδερῶσθαι. κῆρυξ δ' ἐπιπλήκειν ἄλλοι
 380 Ἐσαότις κατ' ἀγῶνα. πολὺς δ' ἰσὶ κόμπθ' ἱερῶσθαι.
 Αἰὲν τὸτ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεσθαι ὅσθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοε κίετο, πάντων ἀειδίκεται λαῶν,
 Ἥ μὲν ἀπείλησας βητάμηντας ἦ ἀείρας,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τίτυκτο σέβας μ' ἔχθ' ἐισορῶσθαι.
 385 Ὡς εἰπὼν. γῆθησθαι δ' ἱερῶσθαι ῥῆσθ' Ἀλκινόοιο.
 Αἶψα δ' Φαίηκας ἐπληρύνεσθαι μετὰ ῥα,
 Κέκλυτε Φαίηκας ἱγῆτορες ἦδ' ἐμείδοντες,
 Ὅ ξύνθ' μάλα μοι δικάσθαι πεπυρῶσθαι ἦ.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμῳ ξυνήσιν ὡς ἐπικέες.
 390 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀειρεπῆς βασιλῆς
 Ἀρχαὶ κείνουσθαι, τριτοκίδεσθαι δ' ἦν αὐτὸς.
 Τῶν οἱ ἕκασθ' ῥᾶρθ' εὐπλυνὸς ἦδ' ἠχίτωνά,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἱππικατὶ τιμήνθαι.
 Αἶψα δ' ἀνὰ πάντα εἰσέρχθαι ἀολλῆς, ὅσθ' ἐν χερσὶ
 395 Ἑνθ' ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἦν χαιρῶν ἐνὶ θυμῷ.
 Εὐρύμαλθ' ἢ ἑαυτὸν ἀρυσάσθαι ἐπὶ σφαιρῇ
 Καὶ δάσθαι, ἱππὶ ἔτι ἱππῶ κατὰ μῦθον ἱππῶν.

Quo pacto ego te vincere possem inter immortales Deos,
Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?

Hunc rursus allocutus est Neptunus terræ quassator:
Vulcane, etiam si Mars debitum renuens 355
Abierit fugiens, ipse tibi ego hæc persolvam.

Huic respondit continuo inclutus ambiclaudus:
Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.

Sic locutus, vincula solvit vis Vulcani.
Illi postquam è vinculo soluti sunt, forte licet esset, 360
Statim profilientes, ille quidem in Thraciam ivit,
Hæc vero ad Cyprum pervenit risus amans Venus,
In Paphum, ubi illi lucus araue odorata:
Hic autem ipsam Gratiae lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia Diis inhærescunt semper viventibus. 365
Vestisque induerunt amabiles, mirabile visu.

Hæc igitur cantor cantabat inclutus, at Ulysses
Oblestatur mente sua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis remis adsueta, navibus incluti viri.
Alcinous autem Halium & Laomedontem iussit 370
Solos tripudiare, quoniam ipsis nemo certabat.
Qui postquam pilam pulchram in manus acceperunt
Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens,
Hanc alter jaciebat ad nubes umbrosas,
Flexus retro: alter autem à terra in altum elevatus, 375
Facile accipiebat, antequam pedibus ad pavementum venisset.
At postquam pila mittenda periculum fecissent,
Saltaverunt postea in terra pascenti multa
Frequenter alternantes: juvenes autem applaudebant cæteri
Stantes in certamine, multus autem strepitus subortus est. 380
Tunc Alcinoum allocutus est divinus Ulysses:

Alcinoe Rex, omnium clarissime populorum,
Utique pollicitus es tripudiatore fore optimos,
Utique igitur factum est: stupor me habet inspicientem.

Sic dixit. Lætata autem est sacra vis Alcinoui: 385
Statimque Phæaces amantes remorum allocutus est:

Audite Phæacum ductores ac principes,
Hospes mihi valde videtur prudens esse:
Sed agite ei demus hospitale munus uti conveniens est.

Duodecim enim in populo præclari Reges 390
Principes imperant, tertius decimus autem ego ipse:
Horum singuli ei vestem bene lotam & tunicam,
Et auri talentum ferte pretiosi:

Statin autem omnia portemus conferti, ut in manibus
Hospes habens, ad cœnam veniat lætus in animo. 395
Euryalus autem ipsum placet verbis

Et dono, quoniam nequaquam pro decenti locutus est.

- Ὡς ἱεραβ. οἱ δ' ἄρα πάντες ἱππῆων, ἥσ' ἐκίλευτο.
 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόσσαν κήρυκα ἱκας.
- 400 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φωνῶν τε.
 Ἀλκίνοι κρείον, πάντων ἀριδείκτε λαῶν,
 Τοιγάρ ἐγὼ τ' ἕϊνον ἀνάσσομαι ὥς σὺ κελύεις,
 Δῶσθε οἱ τόδ' ἄρ' παρχαλκίον, ὃ ἐπὶ κόπῃ
 Ἀργυρέη, κελύον ἢ ποτρυεῖς ἐλέφαντ.
- 405 Ἀμειδίδιπνται πολί. δὲ οἱ ἄξιον ἔσται.
 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθῃ ξίφε. ἀργυρόηλον,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια σπεύοντα προσφύδα,
 Χαῖρε πάτερ ὃ ξίπτε, ἦν δ' εἰπὴρ τι βίβακται
 Δαιδόν, ἄσαρ τὸ φέρειν ἀγαπάζεσθαι ἀελλαι.
- 410 Σοὶ ἢ Διὶ αἰοχόν τ' ἰδίην κ' πατρίδ' ἰκίεσθαι
 Δοῖν· ἐπειδὴ δὴδ' αἰών ἀπο σήματα πάχους.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σὺ εἴλεος μάλα χαῖρε, Διὶ δὲ τοι ὄλβια δοῖν.
 Μῆδ' ἐγὼ τοι ξίφους γε ποδὶ μετόπιωδε γίνοίτο
- 415 Τάτ' ὃ δὴ μοι δῶκες ἀριστάρθ. ἰστίεσσι.
 Ἦ ῥά, κ' ἀμφ' ὅμοιοι Δίτ' ἕϊρος ἀργυρόηλον.
 Δύσσοτ' ἤλιος, κ' τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆν.
 Καὶ τὰ γ' ἔς Ἀλκινόοιο εἶρεν κήρυκας ἀγαυοί.
 Διξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμην. Ἀλκινόοιο
- 420 Μιντρέ παρ' αἰδοίῃ ἔδισαν περικαλλέα δῶρα.
 Τίσσιν δ' ἡγεμόνι ἱερὸν μῦθ. Ἀλκινόοιο.
 Ἐλθόντες ἢ καθίζον ἐν υψελίοις θρόνοις.
 Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μὲν. Ἀλκινόοιο,
 Δεῦρο γύναι, φέρε χηλὸν ἀεισπεπὶ ἥτις ἀείψῃ
- 425 Ἐν δ' αὐτῇ Δις φά. εὐπλυνῆς ἡδὲ χιτῶνα.
 Ἀμφὶ δὲ οἱ στυρεὶ χαλκὸν ἱππαστο, θέρμετο δ' ὕδαρ,
 Ὅρεα λοιστάρθ. το, ἰδὼν τ' εὐ κέρμενα πάντα
 Δῶρα τὰ οἱ Φαίηκες ἀμύμονος ἐνδ' αἰδ' ἱππικαν,
 Δαιτί τε τέρπεται κ' αἰδοῖς ὕμνον ἀκούει.
- 430 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλυσον ἐμὸν περικαλλές ὀπάσσω,
 Χρύσειον, ὅρ' ἐμίδειν μεμνημῦθ. ἡματα πάντα
 Σπίνδῃ ἐν μεγάρῃ Διὶ τ' ἀλλοισί τε Διόισιν.
 Ὡς ἱεραβ. Ἀρήτη ἢ μετὰ δμοῖον εἶπεν
 Ἀμφὶ στυρεὶ σῆσσαι τρεῖς ποδὰ μέγαν ὀπτιτάχισα.
- 435 Αἱ ἢ λοιστάρθ. τρεῖς ποδὶ ἔσασαι ἐν στυρεὶ κλέω.
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδαρ ἔχουαν, ὑπὸ ἢ ξύλα δαῖον ἱλδταρ.
 Γάστρη μὲν τρεῖς ποδ. στυρ ἀμφοῖ, θέρμετο δ' ὕδαρ.
 Τόρεα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξίψα περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξέφερεν θαλάμοιο, τίθῃ δ' ἐνὶ κάλλημα δῶρα.
- 440 Ἐδῶτα, χρυσοῖ τε, τὰ οἱ Φαίηκες ἰδαναι.
 Ἐν δ' αὐτῇ φά. δῆκαν, καλὸν τε χιτῶνα,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεια σπεύοντα προσφύδα,
 Αὐτὰς γὰρ ἰδὲ σῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δμοῖον ἵκλιν.

Sic dixit, omnes autem laudaverunt, & jusserunt:
Donaque ut ferret præmiserunt præconem singuli:
Illi contra Euryalus respondit & locutus est:

400

Alcinœ Rex, omnium clarissime populorum,
Tibi equidem hunc hospitem placabo sicut tu jubes,
Dabo ei hunc ensẽ totum æreum, cui est manubrium
Argenteum, vagina autem recens scto ebore
Circumdatus est, multo autem ei dignus erit.

405

Sic dicens, in manibus ponebat ensẽ argenteis clavis distinctũ,
Et ipsum alloquens verba voluerat dixit:

Sic felix pater ô hospes, verbum autem si aliquod effutitum est
Grave, statim ferant rapientes procellæ:

Tibi autem Dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent: quando diu amicis procul ærumnas pateris.

410

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Et tu amica sis prorsus felix, Dique tibi prosperitates dent:
Neque amplius tibi ensis desiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dedisti placans verbis.

415

Dixit, & circa humeros posuit ensẽ argenteum clavis,
Occidit autem sol, & ei inclyta dona affuerunt.

Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illustres:
Susipientes autem filii eximii Alcinoi

Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona.
Illis autem præbat sacra vis Alcinoi:

420

Venientes vero sederunt in altis solis.
Tunc Areten allocuta est vis Alcinoi:

Age mulier, fer arcam perpulchram quæ optima,
Imponeque vestem bene lotam & tunicam:

425

Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,
Ut lotus, vidensque bene posita omnia

Dona quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens:

Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
Aureum, ut mei memor diebus omnibus

430

Libet domi suæ Jovique aliisque Diis.

Sic ait. Arete autem ancilla dixit

Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.

Hæ autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem:

435

Aquamque infuderunt, & subtus ligna accendebant sumpta.

Alvum quidem tripedis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.

Interea vero Arete hospiti pulchram cistam

Extulit è thalamo, imposuitque perpulchra dona,

Vestem, aurumque quæ ei Phæaces dederant:

440

In ipsa etiam pallium posuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum allocuta verba volarilia dixit:

Ipsam nunc vide opetculum, statim vero vinculum circumjice,

P lii

- Μὴ τις τοι καθ' ἰδὼν δηλέσται, ὥσπερ ἄνθρωπος ἀδύνατος.
- 445 Εὐδωρὰ γλυκὺν ὕπνον ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκρος πολυτάλας διΐκετο Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπύρτετο πῶμα, δοῶς δ' ἐπὶ δισμὸν ἵλα
 Ποικίλον, ὃν πατρὶς μιν δέδωκε φρεσὶ πόντιν Κίρκην.
 Αὐτὰρ ὅτε δ' ἄρα μιν ταμὴν λίσσασθαι ἀνέστη
 450 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον βάλνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίας ἰδὲ θυμῷ
 Θέρμα λούετο· ἐπεὶ ἔτι κομίζετο σ' ἰδάμιζεν.
 Ἐπειδὴ χέετο δῶμα Καλυψίδος ὑπὸ κλισίῳ.
 Τόρρε δὲ οἱ κομίδες γὰρ διὰ ὥς ἐμπιέτο· ἦεν.
 Τὸν δ' ἐπεὶ ἔνθ' ὁμοῦ λῦσαν, καὶ χεῖρας ἐλαίῳ.
 455 Ἀμφὶ δέ μιν χλαίνας καλὰν βάλεν ἰδὲ χιτῶνα,
 Ἐκ ῥ' ἀσάμινθας βάς ἀνδρας μετὰ οἶνοποτιφας
 ἦεν. Ναυσικάα δ' εὖ δειὼν ἀπὸ κάλλος ἔχευε
 Στῆ ῥα παρὰ σάβηρον τέλει πύκα ποικιλοῦ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεύς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρσας,
 460 Καὶ μὴ φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα πρηνέσθαι,
 Χαῖρε ξύν, ἵνα καὶ ποτ' ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μνήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μιν πρῶτη ζῶα γένοιτο δόρυλλος.
 Τὴν δ' ἀσπαυόμενος πρηνέσθαι πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 465 Οὕτω νῦν Ζεὺς δεινὴν ἐρέδωκε πόντις Ἥρης.
 Οἰκάδ' ἔτι ἐλθέμεναι, καὶ νίσμεν ἡμᾶρ ἰδέσθαι.
 Τὸν κεν τοι κακίη διὰ ὥς εὐχισσώμεναι.
 Αἰεὶ ἡμᾶτα πάντα, σὺ γάρ μ' ἐβίωσας κέρη.
 Ἡ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἔειπα παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 470 Οἱ δ' ἦδη μέγας τ' ἔνθ' ἔμονον, κερσάντο τε οἶνον.
 Κῆρυξ δ' ἐγχεύεν ἡλδην, ἄγων ἐβίβρυν ἀοιδὸν
 Δημοδόκον, λαοῖσι τετιμῆνον· εἶσι δ' ἄρ' αὐτὸν
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Δὴ τότε κίρυκα πρηνέσθαι πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 475 Νῶτε δατοπρωταμών· ἐπὶ δ' ὅλκων ἐλέειπτο
 Ἀργυρόδοντος υἱός, θαλερὴν δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοίη.
 Κῆρυξ, τῇ δὴ πύττω πύρκα κρέας ὄρεα φέροντι,
 Δημοδόκω, καὶ μὴ πρηνέσθαι ἀχνυμένους πύρκα
 Πᾶσι γὰρ ἀνδρῶποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδῶν
 480 Τμήεις ἐμμεροῖσι καὶ αἰδέεσθαι, ὅταν ἄρα σφίσι.
 Οὔμας μὲν ἰδίδαξε· εἰρήνη δ' οὐλον ἀοιδῶν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. κῆρυξ δ' ἔφραστο ἐν χερσὶν ἰδμεν.
 Ἦρξεν Δημοδόκος, ὁ δ' ἰδέσθαι καὶ ἔπειτα θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαδ' ἐτίμα πρηνέσθαι χεῖρας ἰάλλοντες.
 485 Αὐτὰρ ἐπὶ πᾶσι καὶ ἰδμεν· ἐξ ἔσθ' ἔνθ' ἦντο,
 Δὴ τότε Δημοδόκον πρηνέσθαι πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Δημοδόκω, ἔδοξα δὴ σε βροτῶν ἀνέχον ἀπάντων,
 ἦ σέ γε μὲν ἰδίδαξε Διὸς παῖς, ἦ σέ γ' Ἀπόλλων.
 Δίην γὰρ κατὰ κλισίῳ Ἀχαιῶν οἶτον αἰδέεσθαι.

Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte
Dormieris dulcem somnum profectus in nave nigra. 445

At postquam hoc audivit prudens divinus Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum injecit
Varium, quod olim docuit ingenio veneranda Circe.
E vestigio autem ipsum ancilla lavari jussit
In balneum jam ingressum, ille vero libenter vidit animo 450
Calida lavacra: quoniam neutiquam curatus frequenter fuerat
Ex quo reliquerat domum Calypsus pulchricomæ:
Tunc autem ei curatura tanquam Deo præsto erat.
Hunc postquam ancillæ lavarunt & mizerunt oleo,
Circa ipsum pallium pulchrum jecerunt æque tunicam, 455
Ex balneæ igitur egressus viros ad potiores vini
Ibat. Nausicaa autem à Diis pulchritudinem habens.
Stetit juxta postes tecti pulchre fabricati:
Admirata autem est Ulysses oculis aspiciens,
Et ipsum allocuta verba velocia dicebat: 460

Salve hospes, ut etiam olim cum fueris in patria terra
Memor sis mei, quod mihi primæ rationis vitæ debes.

Hanc mutuis dictis allocutus est versutus Ulysses:
Nausicaa filia magnanimi Alcinoui,
Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis, 465
Domumque venire, & reditionis diem videre.
Ideo tibi etiam illic velut Deo vota facerem
Semper diebus omnibus, tu enim me servasti puella.

Dixit, & in thronum sedit juxta Alcinooum Regem.
Hi vero jam ossas dividebant, miscebantque vinum. 470
Præco vero propo venit, ducens amabilem cantorem
Demodocum, populo venerandum: collocavit autem ipsum
In medio convivantium, ad columnam longam inclinans.
Ac tunc præconem allocutus est versutus Ulysses,
De tergo abscindens frustum: multumque supererat. 475
Albidentis suis, tenera autem erat circum pinguedo:

Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat
Demodoco, & ipsum complectar mortuus licet.
Omnibus enim hominibus terrestribus cantores
Honoris participes sunt & reverentiæ: eo quod ipsos 480
Cantus Musa docuit: amatque gentem cantorum.

Sic ait, præco autem ferens in manibus posuit
Heroi Demodoco, qui accepit: gaudebat autem animo.
Illi vero ad cibos apparatus appositos manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emisierunt, 485
Tunc Demodocum allocutus est versutus Ulysses:

Demodoce, longe te nempe supra mortales laudo omnes,
Sive te Musa docuit Jovis filia, sive Apollo.
Valde enim ornate Græcorum fata canis,

- 490 "Οσ' ἔρξαν τ' ἔπαθον τε, καὶ ὅσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
 "Ὡς τί ποτε ἢ αὐτὸς Πάριον, ἢ ἄλλος ἀκούσας.
 "Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππευ κόσμον αἰεσον,
 Διερχάμεν, τ' ἑκπύες ἐπαύσωμεν σὺν Ἀθήνῃ,
 "Οἱ ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλοιο ἦγαγε δῖος Ὀδυσσεύς·
- 495 Ἄνδρῶν ἐμπλήσας οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
 Αἶκην δὲ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλήξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνδρόποισιν,
 "Ὡς ἄρα τοι πρὸφρον Διὸς ὥπασε Δίωπιν αἰοδῆν.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' ὀρμηθεὶς Διὸς ἤρχετο, φαῖνε δ' αἰοδῆν·
- 500 Ἐνθ' οὖν ἰών, ὡς οἱ μὲν εὐσείμων ἐπὶ νηῶν
 Βάντες ἀπώπλων, αὖθρ' ἐν κλισίῃσι βαλόντες
 Ἀργείων· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
 Εἶατ' ἐν Τροίῃ ἀγορῇ κακαλυμμένοι ἱππῶν·
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τροίης ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
- 505 "Ὡς ὁ μὲν εἰσῆλθ'· τοὶ δ' ἄκριτα πόλιν ἀγόμενον
 "Ἡῶ μοι ἀμφ' αὐτὸν· τεύχεα δ' ὀρίσειν ἦτορας βελὴν,
 "Ἡε διατρήξαι κοῖλον δόρυ πηλεὶ χαλκῷ,
 "Ἡ κατὰ σπινθῶν βαλεῖν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
 "Ἡ εἶαν μὲν ἀγαλμα Διὸς Δελκτιέριον (ἦ),
- 510 Τῷ περ δὴ καὶ ἵππυα τελευτήσασθαι ἔμελλεν.
 Αἰατ' οὖν ἦν Διοπρίδαο, ἱππὴν πόλις ἀμειψαμένη
 Διερχάμεν μίγαν ἵπποι, ὅθ' εἶατο πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρυ φέροντες.
 "Ἡιδέν, δ' ὡς ἄστυ διέπρεθον ὕεσ' Ἀχαιῶν
- 515 Ἰππόθεσσι ἐκχυμένοι, κοῖλον λόχον ἐκπυρριπτόντες·
 "Ἄλλον δ' ἄλλῃ αἰεὶ πόλιν κερκίζοντο αἰπῶν·
 Αὐτὰρ Ὀδυσῆα περτὶ δόματα Διηφάδω
 Βήρυθα ἠότ'· Ἄρκα, σὺν ἀντιβίῳ Μενελάῳ.
 Κεῖθι δὲ αἰνότατοι πόλεμοιο φάτο πολέεσσαντα,
- 520 Νικῆσθαι καὶ ἵππυα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνῃ.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοδὸς αἰεὶ περιεκλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τήκετο· δάκρυ δ' ἴδμεν ὑπὸ βλεφάρῃσι παρηγῆς·
 "Ὡς δ' ἔγυνη κλαίσει φίλον πόσιν ἀμειψισφῆσα,
 "Ὅς ἐς σφραδὴν πόλιν (ἦ) λαῶν τε πόσῃσιν·
- 525 Ἀσπὶ καὶ τεύχεσιν ἀμύμων πηλεὶς ἦμαρ;
 "Ἡ μιν δ' ἐνίσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' ἐοιδῶσα,
 Ἀμφ' αὐτὰς χυμὴν λίγα κοκκύ· οἱ δὲ τ' ὀπίσθην
 Κοπτοῖντες δάρυα μετάφρονον ἠδὲ καὶ ὤμους,
 Εἰσεὶον εἰσαναγμῶσι πόνον τ' ἐχέον καὶ οἰζύν·
- 530 Τῆς δ' ἐλευνοτάτῃ ἀχί ρθινύδασι παρηγῇ·
 "Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλευνὸν ὥσ' ὀφρύσι δάκρυον εἶπεν.
 Ἐνθ' ἄλλως μὲν πάντας ἐλάτθανε δάκρυα λήδων,
 Ἀλκίνοο δὲ μιν οἷοι ἐπηρεάσασθαι ἠδ' ἐνόησεν,
 "Ἡδὲ δ' αἶχ' αὐτῇ, βαρὺ δ' ἐνέχοντο ἀκασσῶν·
- 535 Ἀέττα δ' Φαιάκῃσι φιληρέτμοισι μετῴδα.

Quanta fecerint passique sint, & quanta laborarint Achivi: 490
Tanquam alicubi aut tu ipse præsens, aut ex alio audiveris.
Age vero jam transi, & equi apparatus canta,
Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulysses,
Viris implens qui Ilium everterunt. 495

Si jam mihi hæc rite enarraveris,
Tum ego omnibus narrabo hominibus
Quod tibi benignus Deus præbuit divinam cantilenam.

Sic ait. Ille instans Deo cœpit, exhibuitque carmen,
Inde exorsus, ut bene tabulatas naves 500
Conscendentes navigarint, igne in tentoria injecto
Argivi: alii vero jam inclytum circum Ulyssē
Sederint in Trojanorum cœtu tecti equo:
Ipsi enim eum Trojani in arcem protulerant.

Sic ille quidem stabat, illi vero confusa multa dicebant 505
Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placuit consilium,
Aut discindere cavum lignum sævo ferro,
Aut de rupe dejicere tractum in arcem,
Aut sinere ingens simulachrum Deorum oblectamentum esse,
Sic sane & postea perficiendum erat. 510

Fatale enim erat perire, postquam urbs intra se obrexisset
Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes
Canebat etiam ut urbem depopulati sint filii Achivorum
Ex equo effusi, cavas insidias relinquentes. 515

Alium autem alibi canebat urbem vastare celsam,
At Ulyssē ad domum Deiphobi
Ivisse tanquam Martem, cum divino Menelao.
Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum fuisse,
Vicisseque denique per magnanimam Palladem. 520

Hæc cantor cantabat eximius: at Ulysses
Tabescebat, lacrymaque irrigabat sub palpebris genas.
Ut scœmina flet dilectum virum complectens,
Qui suam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens sævam diem: 525

Quæ illum morientem & palpitantem videns,
Super illum fusa stridulum quiddam lamentatur: illi vero retro
Cædentes hastis tergum atque etiam humeros,
Servitutem inducunt laboremque ut habeat & calamitatem:
Hujus autem mirabilissimo dolore tabescunt genæ: 530

Sic Ulysses miserabiles sub palpebris lacrymas stillabat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
Alcinous autem ipsum solus consideravit atque animadvertit,
Sedens prope ipsum, graviter enim ingemiscens audivit:
Statim autem Phæacibus navigandi studiosus dicebat: 535

Audite Phæacum duces & rectores,
 Demodocus quoque jam cohibeat citharam sonoram.
 Non enim fortassis omnibus gratificans hæc cantat.
 Ex quo cornamusque & corpit divinus cantor,
 Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu 540
 Hospes, valde fortassis ipsi dolor mentem circumdedit.
 Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,
 Hospitio suscipientes & hospes, quoniam multo melius est.
 Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,
 Dimissio & amica dona, quæ illi damus amantes. 545
 Pro fratre hospesque supplexque est
 Viro cui paululum sensus in præcordiis,
 Ideoque nunc ceu tu cæla ingenio vafro,
 Quodcumque interrogavero: dicere enim te melius est.
 Dic nomen quo te illic vocabant materque paterque, 550
 Aliique qui in urbe & qui circumhabitant.
 Non enim quisquam omnino absque nomine est hominum,
 Neque malus, neque probus, postquam primum natus sit:
 Sed omnibus imponuntur, simul atque genuerint parentes.
 Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque: 555
 Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
 Non enim Phæacibus gubernatores sunt,
 Neque ullo pacto gubernacula sunt quæ aliæ naves habent:
 Sed ipsæ sciunt cogitationes & mentem virorum.
 Et omnium norunt urbes & pingues agros 560
 Hominum: & undas celerrime maris tranant,
 Caligine & nebulis oblectæ, neque unquam ipsis
 Neque detrimentum patiendi est metus, neque pereundi.
 Sed hæc sic quondam patrem ego dicentem audiui
 Nausithoum, qui dicebat Neptunum succensere 565
 Nobis quod ductores innoxii sumus omnium:
 Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem
 Ex deductione redeuntem in obscuro ponto,
 Labefacturum eum esse, ingentemque nobis montem urbi incubiturum.
 Sic dicebat senex, ea vero Deus vel perficiat, 570
 Vel imperfecta sint, ut illi placitum est in animo.
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
 Quonam jactatus fueris, & ad quasnam perveneris regiones
 Hominum: ad ipsosque, urbesque bene habitatas.
 Et quotquot prorsus difficileque & agrestes, neque iusti: 575
 Quique hospitales, & quibus mens est Deo placens.
 Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
 Argivorum, Danaorum atque Ilii fatum audiens.
 Quod Dii quidem pararunt, destinaruntque interitum
 Hominibus, ut sit & posteris cantilena. 580
 An aliquis tibi cognatus perit ante Ilium,

Ἐδλός ἐὼν γαμβρός ἢ πενθερός, οἱ τε μάλιστα
 Κήδοισι τελίβησι μετ' αἰμά τε καὶ γένεσσι αὐτῶν.
 Ἡ τις σε καὶ ἱταίρῳ ἀνὴρ κεχαρισμένος εἰδώς
 185 Ἐδλός. ἐπεὶ ἔ μιν τι κασιγνήτοιο χερσίων
 Γίνεται ὅς κεν ἱταίρῳ ἐὰν πεπνυμένος εἰδῇ.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι. ΤΟΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἀρχὴ τοῦ Ὀδυσσεὺς διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶ πεπολιμ-
 κίνα τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λατοφάγους παρὰ
 πίδα, καὶ πρὸς τὴν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τῶ-
 ντοι φερόντα ἐξ ἥδη ἱταίρας ἐκτυφλώσας.

Ἰὼτα, Λατοφάγων Κικόνων σὺν Κύκλωψ ἐστίν.

ΤΟΝ δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀλκίνοος κρείον, πάντων ἀριδείκτε λαόν,
 Ἡ τοι μὲν τόδε καλὸν, ἀκείμην ἐστὶν αἰοιδῆ
 Τοῖσδ' οἷσ' ὅσ' ἐστὶ, Διὸς ἱαλίσκῳ αὐδῆν.
 5 Οὐ γὰρ ἔγωγ' ἱ τι φημι τέλῳ χαρίεσθον ἔη,
 Ἡ ὅταν εὐφροσύνη μιν ἔχη κατὰ δῆμον ἄπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δόματ' ἀκκάζωνται αἰοιδῆ
 Ἥμενοι ἑξέως· παρὰ δ' ὀπλήθωσι τροάκιζα
 Σίτα καὶ κριῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀρούσων
 10 Οἶνοχόῳ· φορέσει καὶ ἐγχύων διπάσων.
 Τότο τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἰδεται ἔη.
 Σοὶ δ' ἵμα κίεα θυμὸς ἐπειτρέπτο γονόντα
 Εἰρηδ', ὅρ' ἐτι μάλλον ὀδυρόμενός σ' ἐναχίζω,
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑψάτιον καταλίξω;
 15 Κῆδ' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν Διὸς ἐρεχίαντες.
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ἔρεα καὶ ὑμῖς
 Εἶδ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φησὼν ὑπὸ νηλεὲς ἤμαρ,
 Ὑμῖν ξυτῶ εἰ, καὶ δῶτοπρὸς δόματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὅς σε πᾶσι δόλοισιν
 20 Ἀνδρόποισι μέλω, καὶ μὲν κλέῳ ἔρανον ἔκω.
 Ναιετάσῃ δ' Ἰθάκῃ εὐδύελλον· ἐν δ' ὄρῳ αὐτῇ
 Νήριτον, εἰσοσίφυλλον, ἀειπρεπές· ἄμφω δ' ἦντο
 Πολλὰ ναιετάσσι μάλα χερδὸν ἀλλήλοισι,
 Δελύχρον τε, Σάμην τε, καὶ ὑλήισσα Ζάκυνθος.
 25 Αὐτὴ δ' ἡθαμαλὴ πανυπερτάτη ἐν ἀλὶ κῆται
 Πρὸς ὄροον· (αἱ δὲ τ' ἀνιυθεὶ πρὸς ἥν τ' ἡλιόν τε)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴν κρεστέρεσσι, ἐπὶ ἔσση
 Ἥς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
 Ἡ μὲν μὲν αὐτόθι ἔσκε Καλυψώ δῖα θεῶν
 30 Ἐν ἐπεί σφι γλαυροῖσι, λιλαυόμεναι σῆρην ἴδ'.

Qui eximius erat gener aut socer, qui maxime
Curæ sunt post sanguinem & genus vestrum.
An aliquis fortasse socius vir familiaritate junctus
Eximius, quoniam haud quaquam fratre inferior
Est qui socius cum sit serua sciat.

58f

ARGUMENTUM LIBRI IX. ODYSSEÆ
HOMERI.

P Rincipium Ulyssis narrationum, in quo ait se bellasse
cum Ciconibus, & ad Lotophagos appulisse, & ad Cy-
clopem Polyphemum venisse, & eum postquam comeditset,
sex jam socios excæcasse.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops est.

H Unc excipiens allocutus est prudens Ulysses :
Alcinoe imperator, omnium præstantissime populorum,
Equidem hoc honestum est, audire cantorem
Talem qualis hic est, Diis adsumilis voce.
Non enim ego ullum autumno factum gratius esse
Quam cum & lætitia detinet populum universoni,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine : juxta autem plenæ sunt mensæ
Panc & carnibus : vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna adfert & infundit poculis :
Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas ærumnas animus institit lacrymosas
Interrogare, ut etiam magis lugens iugemiscam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt Dii cœlestes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis : egoque deinde effugiens sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans.
Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea gloria ad cœlum it.
Habito autem Ithacam apricam, inque ipsa mons est
Neritus ventis expositus : circum autem insulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus :
Ipsa autem humilis longe suprema in mari jacet
Versus noctem, (illæ vero seorsum ad auroram solemque)
Aspera, sed bona juvenum altrix : non quicquam ego
Sua cuiusque terra possum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypso optima diva
In specubus cavis, cupiens maritum esse me sibi :
Odyssea.

5

10

15

20

25

30

Q

- Ὡς δ' αὐτὰς Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Λαίην, δολέουσα, λιλαιόμην πρὸς τιν' ἦ.
 Ἀλλ' ἔμην ἔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἱπιδόν.
 Ὡς ἔδην γλύκιον ἥς πατρίδ' ἐδ' τοκίαν
 35 Γίνεται, ἔπειτα καὶ τις ἀπόπροθι πρὶν αἶον οἶον
 Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίῃ ἀπ' αἵματι τοκίαν.
 Εἰ δ' αἶψα τοὶ καὶ νόσον ἔμην πολυκνέδ' ἐπίσσω;
 Ὅν μοι Ζεὺς ἐρέκεν ἀπὸ Τροίης ἰούρι.
 Ἰλιόθεν με φέρον ἄνθρωποι· Κικόνεσσι πύλασεν,
 40 Ἰσμάριον· ἔνθα δ' ἔγαν πρὸς τὴν ἱπιδόν, ὅλιστα δ' αὐτὰς
 Ἐκ πύλων δ' ἀλόχευε καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 Δασαμίει, ὡς μῆτις μοι ἀτεμνόμεν' αἶον ἴσως.
 Ἐνθ' ἦτο μὲν ἔγ' αἰετὶ πρὸς τὴν πύλιν ἡμέας
 Ἠνάγεια· τοὶ δ' ἐμὴν μέγα νήπιον ἐκ ἐπίσσω.
 45 Ἐνθα δ' πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δ' ἐμὴν
 Ἐσφάζον παρὰ δῖνα, καὶ ἐλπίποδας ἱλικας βῆς.
 Τότε δ' ἀρ' οἰχώμενοι Κικόνες Κικόνεσσι γαίαν
 Οἱ σφίσι γένοντες ἦσαν ἅμα πύλιν καὶ ἀρίους,
 Ἠπύεον ναίοντες· ἐπιστάμενοι μὲν ἀρ' ἴππων
 50 Ἀνδράσι μάνασαι, καὶ ὅθι χρὴ πύλιν ἴοντα.
 Ἠλθον ἔπειτα ὅσα φύλλα καὶ ἀνθρα γίνετο ἄρη,
 Ἠέριον· τότε δὲ καὶ κακὴ Διὸς αἶσα παρήεν
 Ἠμῖν αἰνομόρσιον, ἦν ἄλγιστα πολλὰ πᾶσι δαίμων.
 Στῆσάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ δαΐσει.
 55 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκίῃσιν ἐγχείουσιν.
 Ὅτε δ' αὖτε πρὸς ἦν, καὶ αἶετο πρὸς ἡμᾶς,
 Τότε δ' ἀλεξάμενοι μύρομεν πύλιν πρὸς ἴοντα.
 Ἠμῶν δ' ἐλπίον μετενίσταντο βέλυστον δέ,
 Καὶ τότε δὲ Κικόνες κλίναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.
 60 Ἐξ δ' ἀρ' ἑκάστης νηὸς ἐυκνήμιδες ἱταίροι
 Ὀλοῦν· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατον τε μέρον τε.
 Ἐνθ' ἐν πρὸς πύλιν πύλιν ἀκαχήμενοι ἦτορ
 Ἀσπίδοι ἐκ θανάτου, φίλους ὀλέσαντες ἱταίρους.
 Οὐ δ' ἄρα μοι πρὸς πύλιν νῆες κίον ἀμφέλιαι,
 65 Πρὶν τίνα ἦν δαίμων ἱταίρων τρεῖς ἑκάστον αἰῶν,
 Οἱ θάνατον ἐν πύλιν Κικόνων ὑπο δαίμονες.
 Νηυσὶ δ' ἐπὶ πρὸς ἀνέμον βορέην νεκρομένους Ζεὺς
 Λαίλαπι δαΐσει, οὐτ' ἐν νηυσὶ καλῶν
 Γαίαν ἔμην καὶ πόντον· ὅσῳ δ' ἐπὶ πύλιν νύξ.
 70 Αἱ μὲν ἔπειτα ἐρέοντο ἱταίροι, ἱστίᾳ δὲ σφιν
 Τερχά τε καὶ τερχά διέσχον ἰς ἀνέμον.
 Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθημεν δαίμονες ὀλέσαντες,
 Αὐτὰς δ' ἱστίῃσιν ἀπὸ πύλιν ἡπύεον δέ.
 Ἐνθα δὲ νύκτας δύο τ' ἡμέρας συνεχὲς αἶν
 75 Κίρκει, ὅμην καμάτω τε καὶ ἄλγιστον θυμὸν ἔδοντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὲ τρίτον ἡμᾶς ἐυπλόκαμον τέλος ἦεν,

Confimiliter Circe detinuit domi suæ
 Æxa, dolosa, cupiens maritum esse :
 Sed meo nunquam animo in pectore persuaserunt.
 Adco nihil dulcius sua patria neque parentibus
 Est, etiamſi quis procul divitem domum 35
 Terra in aliena habiret ſeorſum à parentibus.
 Age vero tibi & reditum meum lacrymoſum narrabo,
 Quem mihi Jupiter immiſit à Troja preſecto.
 Ab Illo me ferens ventus Ciconibus appulit,
 Ad Iſmarum. Ibi ego urbem depopulatus ſum, occidique ipſos. 40
 Ex urbe autem uxores & bona multa capta
 Diviſimus, ut ne quiſquam mihi privatus abiret parte æquali.
 Tum quidem ego celeri pede fugere nos
 Autor eram, illi vero nimis inſipientes non parebant.
 Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves 45
 Maſtabant ad littus, & flexipedes nigros boves.
 Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
 Qui ipſis vicini erant ſimul plures & meliores,
 Continentem habitantes: docti quidem ab equis
 Cum hominibus pugnare, & cum opus eſſet pedites. 50
 Venerunt deinde quot folia & flores creſcunt in vere,
 Matutini: tunc ſane malum Jovis fatum adſtitit
 Nobis inſelicibus, ut dolores multos pateremur.
 Conſiſtentes autem pugnabant pugna ad naves veloces :
 Feriebant autem invicem æratis haſtis. 55
 Quandiu quidem mane erat, & augebatur ſacta dies,
 Tandiu defendentes ſuſtinebamus ipſos plures licet eſſent :
 Quando vero ſol ibat ad vesp̄eram, cum boves aratro ſolvuntur :
 Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos.
 Seni autem à quavis navi bene armati focii 60
 Perierunt, cæteri autem effugimus mortemque fatumque.
 Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
 Lubentes ex morte, charis amiſſis fociiſ.
 Neque tamen mihi ulterius naves procedebant utrinque agitæ,
 Priuſquam quemque miſerorum ſociorum ter quilibet vocaſſet, 65
 Qui perierant in campo à Ciconibus trucidari.
 Navibus autem immiſit ventum Boream nubium coactor Jupiter
 Cum turbine immani, nubibuſque cooperuit
 Terram ſimul & pontum, ruit vero è cælo nox.
 Ipſæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipſis 70
 In tres quatuorque partes diſceidit vis venti.
 Et hæc quidem in naves depoſuimus timentes interitum,
 Ipſas vero rapide ſubduximus ad continentem.
 Hic duas noctes & duos dies continenter uſque
 Jacebamus, ſimul labore & doloribus animum rodentes. 75
 Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurora,

- Ἰσὲς σπασάμενοι ἀνάθ' ἰσία λίυ' ἱρύσαντες
 ἤμεθα· τὰς δ' ἀνέμος τε κυβερνήται τ' ἴθυσσι
 Καὶ νύ κεν ἀσκηθὴς ἰκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 70 Ἀλλὰ με κύμα ῥό^ς τε περιγιάμπτοντα Μάλῃαν
 Καὶ βορέης ἀπώσσει, παρίπλανξεν ἃ Κυθήρων.
 Ἐνθεν δ' ἐνὶ ἡμῶν φερόμεν ὁλοοῖς ἀνέμοισι
 Πόντον ἰὼ ἰχθυοῦντ'. αὐτὰρ δικάτῃ ἐπέβημεν
 Γαίης Λατοράων, οἳτ' ἀνδρῶν ἴδμεν ἴδμεν.
 85 Ἐνθα δ' ἰὼ ἡπαίρ' ἐβήμεν, καὶ ἀρουσάμεν' ἔδαρ.
 Αἶψα δ' εἰπὼν ἱκόντο δοῆς παρὰ νηυσὶν ἱταίρῳ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τ' ἐπασσάμεν' ἠδὲ πατρίτ^ῃ,
 Δὴ τότε ἔγ' ἰὼν ἰτάρεα πρῶτῃν παύθεσθαι ἰόντας,
 (Ἄνδρες δύο κείνας, τρίτατον κίρυχ' αἴμ' ὀπάσας)
 90 Οἷσιν ἀνέρες εἰν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἴδοντες.
 Οἷδ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι Λατοράοισιν.
 Οὐδ' ἄρα Λατοράοι μῦθονθ' ἱτάρῳσι ὀλέθρον
 Ἡμετέροις, ἀλλὰ σὺ δόταν λωτοῖο πᾶσασαι.
 Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
 95 Οὐκ ἔτ' ἀπαγγέλλαι πάλιν ἤδελεν, ἔδ' ἰέναι.
 Ἀλλ' αὐτὲ βύλοντο μετ' ἀνδράσι Λατοράοισι
 Λωτὸν ἐπιτόμενοι μῦθῳ, νόστον τε λαβέσθαι.
 Τὲς μὲν ἔγ' ἰὼν ἐπὶ νῆας ἀγὼν κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαυρυῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῖα ἱρύσασθαι.
 100 Αὐτὰρ τὲς ἄλλες κελύμην ἱέρους ἱταίρας
 Σπέρχομεν νηὸν ἐπιβαινέμεν οὐκ ἄντα,
 Μήπω τις λωτοῖο φάγων, νόστον λάδνεται.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖον, καὶ ἐπὶ κλισίῃ κάθίζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμενοι πολὺν ἄλλα τύπτον ἱερτομῆς.
 105 Ἐνθεν δ' ἀπὸ πρῶτον ἀπὸ πρῶτον ἀπὸ πρῶτον
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπεριόρων ἀδμήσων
 Ἰκόμεν', οἳ ῥα δειοῖσι πεποιδότες ἀδαιάτοισι,
 Οὔτε φετύουσι χεῖρσι φυτόν, ἔτ' ἀρώσειν.
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἀσπαρτα καὶ ἀνέροτα πάντα φύονται,
 110 Πυρρὸν καὶ κελδάϊ, ἠδ' ἄμπιλοι, αἵτε φέουσι
 Οἶνον ἱερτάφυλον, καὶ ἀριν Διὸς ὀμφῆς αἶξ.
 Τούσιν δ' ἔτ' ἀγορεῖ βυληρόρεσι ἔτε δέμους.
 Ἀλλ' οἷ γ' ὑψηλὸν ὄριον ναῖκοι κάρηνα
 Ἐν σάσι γλαυρυῇσι. δέμους δ' ἔκαστ^{ος}
 115 Παῖδων ἠδ' ἀλόχων· ἔδ' ἀλλήλων ἀλέγχοι.
 Νῆσ^{ος} ἔπειτα Λαχῆα παρὲν λιμῶ^ς τετάτυσται
 Γαίης Κυκλώπων, ἔτε χεῖρον, ἔτ' ὀπτηλῆ,
 Τλήμων· ἐν δ' αἷας ἀπαιρέσιν γηγάσιν
 Ἀγροῖα. καὶ μὲν γὰρ πᾶσ^{ας} ἀνδρῶν ἀπαιρέσιν
 120 Οὐδέ μιν ἰσσιχνεῦσι κνηνῆται, οἳ τε καθ' ὕλην
 Ἀγροῖα πᾶσιν, κορυφὰς ὄριον ἐρίποντες.
 Οὐτ' ἄρα ἀπαιρέσιν κατεῖχεται, ἔτ' ἀρώτοιςιν.

Malos erigentes velaque alba attrahentes
 Sedimus: ipsas vero ventusque gubernatoresque dirigebant.
 Et fortassis incolumis pervenissim in patriam terram,
 Sed me unda æstusque circumflecentem Maleam 80
 Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
 Hinc novem diebus ferebar perniciosis ventis
 Pontum per piscosum: cæterum decima die conscendimus
 Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
 Hic in continentem ivimus, & hausimus aquam. 85
 Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
 At postquam cibum gustavimus & potum,
 Ibi tum ego socios præmisi sciscitatum ut irent,
 (Viros duos eligens, tertium præconem simul sequi iubens)
 Quinam viri essent super terra frumentum comedentes. 90
 Qui statim digressi inciderunt in viros Lotophagos.
 Neque sane Lotophagi parabant sociis mali quippiam
 Nostris, sed ipsis præbuerunt lotum gustandum.
 Florum quicumque loti edissent dulcem instar mellis fructum,
 Non jam hunciare rursus volebant, neque redire: 95
 Sed illic volebant cum viris Lotophagis
 Loto pasti manere, reditusque oblivisci.
 Quos ego ad naves ducebam flentes vi,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi trahens.
 Ast cæteros jussi per dilectos socios 100
 Festinantes naves conscendere celeres,
 Ne fortassis quis loto pastus, reditus oblivisceretur.
 Qui statim ingressi sunt, & per transtra sederunt:
 Ordine vero sedentes canum mare tundeant remis.
 Illinc autem ulterius navigavimus mœsti corde: 105
 Cycloperum autem ad terram superborum nefariorum
 Venimus, qui scilicet Diis freti immortalibus
 Neque plantant manibus plantam, neque arant:
 Sed hæc sine semente & aratione omnia proveniunt,
 Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt 110
 Vinum è grandibus uvis, & ipsis Jovis imber incrementum dat.
 Iisdem neque conciones consiliariæ neque leges:
 Sed ipsi celsorum montium inhabitant vertices
 In speluncis cavis, jus autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus, neque se invicem curant. 115
 Insula deinceps Lachea extra portum obtenditur
 Terræ Cycloperum, non prope, neque remote,
 Sylvosa: in ea vero capræ innumeræ nascuntur
 Sylvestres, neque enim semita hominum prohibet,
 Neque ipsam investigant venatores, qui per sylvam 120
 I oïres patiuntur, juga montium lustrantes.
 Neque gregibus colitur, neque aratoribus,

- Ἄλλ' ἢ γ' ἄσπαρτ' κ' ἀπηρετ' ἡματα πάντα,
 Ἀνδρῶν χρεῖς, βόσκῃ δέ τε μυκάδας αἴγας.
 125 Οὐ γὰρ Κυκλώπιοι νέες πάρε' μιλοπαῖμοι,
 Οὐδ' ἄνδρες νῆων ἐν τέκτονες, οἳ καὶ κάμειν
 Νῆας εὐστέλμους, αἷ κεν τελείων ἔκασα,
 Ἄς' ἱσ' ἀνδρῶπων ἰκνυόμεναι· οἷά τε πολλαὶ
 Ἄνδρες ἱσ' ἀλλήλους νηυσὶν περιέουσι θάλασσαν,
 130 Οἳ κί σ' ἐν κ' νῆσον ἐκτιμῶν ἱκάμεντο·
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γέ, φέροι δέ κεν ὅρια πάντα·
 Ἐν μὲν γὰρ λιμῶνες ἄλως παλαιοὶ παρ' ὄχθας
 Ἰδμελοὶ, μαλακοὶ· μάλα κ' ἀρθεται ἀμπελοὶ εἶν.
 Ἐν δ' ἄρ' ὅσους λίην· μάλα κεν βαδύ λήιον αἰεὶ
 135 Εἰς ὅρας ἀμῶν· ἐπὶ μάλα πῶρ ἱσ' ἔδας.
 Ἐν δ' ἡμῶν εὐορμῶν, ἣν κ' χρεὼ ἀνίστατο ἱστία·
 Οὐτ' εὐγὰς βαλῆιν, ὅτε περὶ νηυσὶ ἀνάφαι,
 Ἄλ' ἐπικέλοισαντας· μῆναι χέρον, εἰσέκε ταυτίων
 Θυμὸς ἐποτρύνῃ, κ' ἐπιπνύουσιν αἷται.
 140 Αὐτὰρ ἐπὶ κρητὸς λιμῶν· ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 Κρήνη ὑπὸ στείρας· περὶ δ' αἰγῆροι περιέουσι.
 Ἐνθα κατεπλῆσιν, καὶ τις θεὸς ἡγήμενος
 Νύκτα δ' ὀφθαίνῃ· εἰδὲ πρῆφαινετ' ἰδέσθαι.
 Αἶψ' ὅτε περὶ νηυσὶ βαδύ' ἦν, εἰδὲ σελήνη
 145 Οὐρανὸν περὶ φέραινε· κατέχευτο γὰρ νηυσὶν.
 Ἐνθ' ἔστις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Οὐτ' ἔν κ' ὑμάτα μακρὰ κυλιόμενα ποτὶ χεῖρετ'
 Εἰσίδουσαν περὶ νῆας εὐστέλμους ἐπικέλοισαι.
 Κελσάσσοι δ' ἡ νηυσὶ, καθύλοισιν ἱστία πάντα·
 150 Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βῆναι ἐπὶ ἡγμῶν θάλασσης,
 Ἐνθα δ' ὀδοσφύζαντες ἱμεινόμεν ἦν δῖαν.
 Ἡμῶν δ' ἡεργήματα εἶναι ποδοδάκτυλ' ἦος,
 Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινομένην κατ' αὐτῇ.
 Ὄρσαν δ' ὑμῶνται κῆρυ· θεὸς αἰγιόχοιο
 155 Αἴγας ὀρσάμενος, ἵνα διεπνύσων ἱταίρεν.
 Αὐτίκα καμπύλα τόξα κ' αἰγανίτας δολεχαύλους
 Εἰλόμεθ' ἐκ νῆων· διὰ δ' ἡ τρέχα κοσμηδόντες
 Βάλοισιν. αἶψα δ' ἰδὼκα θεὸς μεθροικία θῆρην·
 Νῆες μὲν μοι ἵποντο δυώδεκα, ἐς δ' ἑκάστη
 160 Ἐνθά λαγχαιὸν αἴγας· ἡμοὶ δ' ἐκ' ἔξελον εἶω.
 Ὅς τίς τις μὲν πρῶτον ἡμῶν ἐς ἥλιον καταδύοντα
 Ἡμῶν δ' ἀνιόντων κρέα τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ.
 Οὐ γὰρ πῶ νῆων ἐξέρχοντο εἴη· ἐρυδρὸς,
 Ἄλ' ἐνὶν· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμείζονουσιν ἔκαστοι
 165 Ἡρῶσιν, Κικόνων ἱερὸν σταλίδεσσιν ἰλόντες.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλευσόμεν εἰγὺς ἰόντων,
 Καπνὶν τ', αὐτῶν τε ροδὸν οἶον τε κ' αἰγῶν.
 Ἡμῶν δ' ἡμῶν κατέδωκεν ἱσ' ἐπὶ κτήρας ἄλδ'·

Sed ipsa infeminata & inarata diebus omnibus ;
 Viris caret , pascit vero balantes capras.
 Non enim Cyclopibus naves adsunt miniatæ proxiæ :
 Neque viri insunt navium fabri , qui fabricent
 Naves transtratas , quæ perficiant singula ,
 Ad urbes hominum venientes : veluti crebro
 Viri ad se invicem navibus trajiciunt mare .
 Quique ipsis & insulam excultam reddant .
 Neque enim mala , ferretque tempestita omnia .
 Insunt enim prata maris cani ad litus
 Irrigua , mollia , in primis perennes vites essent .
 Inest arvum leve , admodum profundam segetem semper
 In tempore meterent , quia valde pingue subest solum .
 In ea portus opportunus , ut non opus fune sit ,
 Neque anchoras jacere , neque rudentes aptare ,
 Sed qui appulerunt manere aliquandiu , donec nautarum
 Animus velit , & aspirent venti .
 Ast in vertice portus fuit limpida aqua ,
 Fons sub specu , circum autem alni nascuntur .
 Huc appulimus , atque aliquis Deus dux viæ fuit
 Noctem per obscuram : neque lucebat ut quis cerneret .
 Caligo enim circa naves densa erat , neque luna
 E cælo lucebat , detinebatur enim nubibus .
 Hic nullus insulam vidit oculis :
 Neque sane fluctus magnos provolutos ad litus
 Vidimus , antequam naves bene tabulatas appuliffemus .
 Appulsis autem navibus , collegimus vela omnia :
 Ipsi etiam egressi sumus in litus maris ,
 Tum vero edormientes expectavimus auroram divinam .
 Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora ,
 Insulam admirantes obambulabamus per eam .
 Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alumni
 Capras montanas , ut pranderent focii .
 Continuo curvos arcus & hastas cum longo ferro
 Cepimus ex navibus : trifariam vero dispositi
 Jecimus , statim autem dedit Deus copiosam venationem .
 Naves quidem me sequebantur duodecim , in unamquamque autem
 Novem sortitus sum capras , mihi vero decem elegerunt soli .
 Sic tum tota die ad solē occidentem
 Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce .
 Non enim adhuc ex navibus absumptum erat vinum rubrum ,
 Sed inerat : multum enim in amphorīs singuli
 Hauseramus , Ciconum sacro oppido capro .
 Cycloperum autem ad terram prospiciebamus prope quia erant ,
 Fumumque , ipsorumque vocem oviumque & caprarum .
 Quando autem sol occidit & tenebræ advenerant ,

- Δὴ τότε κοιμηθεὶς ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 179 Ἦμῃσι δὲ περὶ γῆνα φάτη ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς,
 καὶ τότε ἰγὼν ἀγερὴν θύμῳ, μετὰ παῖσιν ἔειπεν·
 Ἄλλοι μὲν νῦν μένουσι μοι ἑσπερὲς ἵταίροι·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νῆϊ τ' ἐμῇ καὶ ἰμοῖς ἐτάροισιν,
 Ἐλθὼν, πῶτόνδ' ἀνδρῶν παρήσσομαι οὔτινές εἰσιν,
 185 ἢ ῥ' οἴῳ ὑβρίζαί τε καὶ ἀγροί, ἐδὲ δίκαιοι·
 Ἦε φιλόξενοι, καὶ σφί γόῳ ἐσὶ θεοὶ.
 Ὡς ἔειπὼν, ἀνὰ πῆδος ἔβην· ἐκέλευσα δὲ ἵταίρους,
 αὐτὰς τ' ἀμβλείην, ἀνὰ τε περὶ νηυσὶ λῦσαι.
 Οἱ δὲ αἰψὺ εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίᾳ καθίζουσιν.
 190 Ἐξῆς δὲ ἑζόμενοι πολλὴν ἄλα τύπτον ἑρπυμῶς.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τ' ἤχῳρον ἀφικόμεθ' ἐγγυς ἔοντα,
 Ἔνθα δὲ ἰὼ ἰχθυήσασσι· εἰδυρὺν αἶψα θαλάσσης·
 Ὑψηλὸν, δάφνησι κατηρεφές· ἐνθα δὲ πολλὰ
 Μῆλ' οἷός τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δὲ αὐτὰν
 195 Ὑψηλὴ δίδυμο κατωρυχίᾳσι λίθοισι,
 Μακρῇσιν τε πείτυσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
 Ἔνθα δὲ ἀνὴρ ἐνίαυι πελώριος, ὃς καὶ τὰ μῆλα
 Οἶον ποιμαίνεισκεν δαΐφροθεν· ἐδὲ μετ' ἄλλους
 Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀδεύετο ἡδὴ.
 200 Καὶ γὰρ θαῦμα ἐτέτυκτο πελώριον· ἐδὲ ἰώκη·
 Ἀνδρῶν γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίον ὑλῆεντι
 Ὑψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἅσ' ἄλλων.
 Δὴ τότε τὲς ἄλλες καλὸν ἐρίσθεος ἵταίρους
 Αὐτὰ παρ' νῆϊ τε ῥῆμιν καὶ νῆα ἔρυσσιν·
 205 Αὐτὰρ ἐγὼ κείνας ἐτάροισιν ἐνοκαίδεκα ἀείρους
 Βῆν· ἀτὰρ αἶγιον ἀσκὸν ἔχον μέλαν· οἴοισα
 Ἠδίοισι, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱὸς
 Ἰρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμάροισιν ἀμφιβίβηκε.
 Οὐκ ἔμελλ' ἐμὴν σὺν παῖσι περιεχόμεθ' ἠδὲ γυναῖκα
 209 Ἀζώδωμοι· αἶψα γὰρ ἐν αἰσὶ διδρῆνεντι
 Φοῖβε Ἀπόλλωνος, ὃ δὲ μοι πόρην ἀγλαὰ δῶκε·
 Χρυσὴ μὲν μοι δῶκεν εὐεργίῳ ἑπτά ταλάντα·
 Δῶκε δὲ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δωδῆκα παῶσιν ἀφύσας,
 205 Ἠδὺν, ἀκηράαιον, θεῖον ποτόν· ἐδὲ τις αὐτὸν
 Ἠείδῃ δμῶων ἐδὲ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἀλλ' αὐτὸς τ', ἀλοχὰς τε φίλη, ταμῖν τε μὲ οἶον.
 Τὸν δὲ ὅτε πίνουσιν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας, ὑδαίῳ ἀνὰ εἰκοσι μέτρα
 210 Χεῦ· ὁδμὴ δὲ ἠδύα δαΐφροτος κρητῆρος ὠδῶδ'·
 Θεοπισὶν· τότε ἄν' ἔτοι δαΐφροτος οἶον ἔπειτα
 Τὰ φέρειν ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
 Κωλύει· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγνῶσθαι
 Ἀνδρῶν ἐπιλεύσειναι μεγάλην ἐπιπυρρὸν ἀλκήν,

Tunc dormivimus in litore maris.
 Quando autem ærigena apparuit rosea digitis aurora, 170
 Tunc ego concione advocata, omnes allocutus sum:
 Cæteri quidem nunc manere mihi perdilecti socii:
 At ego cum navi mea & cum meis sociis
 Profectus, hos homines explorabo quinam sint,
 An illi contumeliosi & agrestes, neque iusti: 175
 An hospitales, & ipsis mens Deo placens.
 Sic fatus, ad navem conscendi: iussique socios,
 Et ipsos conscendere, & rudentes solvere.
 Qui continuo conscenderunt, & per transra sederunt.
 Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis. 180
 Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,
 Hic extrema parte speluncam vidimus prope mare,
 Excelsam, lauris opacam: ibique multæ
 Pecudes ovesque & capræ quiescebant: circum autem cors
 Excelsa ædificata erat excitis lapidibus, 185
 Longisque piceis, atque quercubus alticomis.
 Hic vir habitabat ingens, qui scilicet pecora
 Solus pascebat longe ab cæteris neque cum aliis
 Versabatur, sed seorsim cum esset nefaria callebat.
 Etenim miraculum erat monstruosum, neque similis erat 190
 Homini qui frugibus vesceretur, sed cacumini sylvofo
 Excelsorum montium, quando apparet solum ab aliis.
 Ibi tum alios iussi perdilectos socios
 Illic apud navemque manere & navem custodire:
 Ast ego eligens sociorum duodecim optimos 195
 Ibam, atque caprinum utrem habebam nigri vini
 Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius
 Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuetur,
 Quod ipsum cum liberis servassemus atque uxore
 Reverentia moti: habitabat enim in loco arborifero 200
 Phœbî Apollinis, qui mihi dedit pulchra dona:
 Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta:
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum, at deinde
 Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,
 Suave, incorruptum, divinum potum: neque quisquam illud 205
 Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,
 Sed ipse, uxorque chara, promaque una sola.
 Hoc quoties biberent dulce instar mellis vinum rubrum,
 Unum poculum implens, aquæ viginti mensuras
 Infundebat: dulcis autem odor ab cratere spirabat, 210
 Divinus: tum non abstinuisse gratum erat.
 Hujus ferebam implens utrem magnum, viatica autem
 In pera: statim autem mihi excitabatur animus generosus
 Virum adire ingenti præditum robore,

- 215 Ἀγχιον, ὅτε δίκας εἶδ' εἰδότες ὅτε θύμιας.
 Καρπαλίμους δ' εἰς ἄντρον ἀρικόμειθ', εἶδ' μιν ἔνδον
 Εὐερύδην, ἀλλ' ἐτόμους νομὸν κατὰ πτόνα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἰθιεύμεθα ἱκασαί.
 Τάρσοι μὲν τυρῶν βελόν, σείοντο ἥ σκολί
- 220 Ἀρῶν ἢ δ' εἰρῶν, διακτεμῆναι ἥ ἱκασαί.
 Ἐρχατο, χερεῖς μὲν σφρόνοι, χερεῖς ἥ μέτασαι,
 Χερεῖς δ' αὖθ' ἔρμαι· τάον δ' ὄρω ἄγρια πάντα,
 Γαυλοὶ τε σκαρίδεις τε τετυγμένα, τοῖς ἐνάμειλιν.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν σφρότιδ' ἵταρσι λίσσονται ἐπίεσσι
- 225 Τυρῶν αἰνυμένους ἵνασι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Καρπαλίμους ἐπὶ νῆα θοὸν εἰρῆς τε καὶ ἄρτας
 Σκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἄλλ' ἔγωγε εἰσὶν ἐπιδόμην, (ἦτ' αἶν πολὺ κέρδιον ἦεν)
 Ὅσ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἰ μοι ξείνια δοίη.
- 230 Οὐδ' ἄρ' ἔμειλ' ἱτάρσοι φανίης ἱερατίνος ἵσταται.
 Ἐνθα ἥ πῦρ κείαντες ἰθύσαμην, ἠδ' ἡ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνυμένοι φάρομην· μέρομην τέ μιν ἔνδον,
 Ἡμῶσι ἔως ἐπὶ κτενέων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος.
 Τλῆς ἀξάλεος, ἵνα οἱ ποτὶ δόρπιον εἴη.
- 235 Ἐκτοδὲν δ' ἄντροιο βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἰθύνει.
 Ἡμεῖς ἥ δεισαντες ἀπασύμεθ' εἰς μυχὸν ἄντρο.
 Αὐτὰρ οὐκ εἰς εὐρὺ σπῆναι ἤλασε πτόνα μῆλα
 Πάντα μάλ' ὅσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσεντα λείπει δύρησι·
 Ἀρνίης τε τρέχης τε βαδείης ἔκτοδεν αὐλῆς.
- 240 Αὐτὰρ ἔπειτα ἐπὶ δὴκε θυρῶν μέγαν ὕψος ἀείρας,
 Ὅβριμον· ἐκ αἶν τὸν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἀμαξας
 Ἐδολαὶ τετρακύκλοι αἶψ' εἶδον ὀχλίσσασθαι.
 Τόσσον ἠλίσσεται σπέρην ἐπὶ δὴκε δύρησιν.
 Ἐξόμην δ' ἤμελγον οἷς καὶ μεκάρδας αἶγας,
- 245 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ἔσθ' ἔμμενον ἦεν ἱκασαί.
 Αὐτίκα δ' ἡμῖσι μὲν θρίψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμυσσάμεν κατέδθηκε·
 Ἡμῖσι δ' αὐτ' ἔσπον ἐν αἶγαισι, ὅρρα οἱ εἴη
 Πίνειν δαινυμένους, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
- 250 Αὐτὰρ ἔπειδ' ἐσπύετο σπονυσσάμεν τὰ ἄ ἔργα,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσίδειν, εἴρετο δ' ἡμέας,
 Ὡς ξύναι, τίνας ἐστὶ; πόθεν πλεῖν ὕχε' κέλευθα;
 Ἦτι κατὰ πρῆξιν, ἥ μαφιδίως ἀλάληδε,
 Οἷά τε ληϊστῆς ὡπὶρ ἄλλα, τοὶ τ' ἀλώωνται
- 255 Ψυχὰς παρθένους, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 Ὡς ἔραβ' ἡμῖν δ' αὐτὴ κατεκλάδην εἶλον ἦτορ,
 Δυσάντων ροβίγον τε βαρύν, αὐτόν τε πείλωρον.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεισιν ἀμειβόμεν προσείπον,
 Ἡμεῖς τοι Τροίηνδ' ὀπποπαλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
- 260 Παντοίοις ἀνέμοισιν ἑσθ' ἐμὲν μέγα λαίτμη θαλάσσης,

Agrestem, neque jura bene scientem neque leges. 215
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intus
 Invenimus, sed pascebat pascuum per pingua pecora.
 Venientes autem in antrum admirabamur singula:
 Calathi quidem caseis gravabantur, angustabanturque stabula
 Agnis atque hœdis, separatæ vero quæque 220
 Inclusæ erant, seorsim & grandiores natu, seorsim etiam mediæ,
 Separatim recens natæ: natabantque sero vasa omnia,
 Mulcraliaque scaphiaque præparata, quibus immulgebat.
 Hic me primum socii quidem precabantur verbis
 Cascos sumentes ut iremus retro: at deinde 225
 Raptim ad navem celerem hœdosque & agnos
 Stabulis exigentes navigaremus saltam aquam:
 Sed ego non paui, (certe multo satius fuisset)
 Ut ipsum viderem, & si mihi hospitalia daret.
 Neque sape erat sociis apparens amabilis futurus. 230
 Tum autem igne accenso sacrificavimus, & ipsi nos
 De caseis sumentes comedimus: expectavimusque ipsum intus,
 Sedentes donec venit pascens: ferebat autem prægrave onus
 Ligni aridi, ut illi ad cornam esset.
 Extra autem antrum dejiciens strepitum fecit. 235
 Nos autem timentes nos coniecimus in recessum antri.
 Ast ille in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsum quascumque mulgebat: mares autè reliquit foris,
 Arietesque hircosque profundam extra cortem.
 Deinde imposuit ostium ingens sublime levans, 240
 Prægrave: non illud duo & viginti currus
 Fortes quadriroti à solo dimovissent:
 Tantam excelsam petram imposuit januæ.
 Sedens autem nullit oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & sortum submitit singulis. 245
 Statim autem dimidium coagulans albi lactis,
 Plexis in calathis constringens reposuit:
 Dimidium autem rursus constituit in vasis, ut sibi esset
 Ad potandum comedenti, & sibi ad cornam esset.
 At postquam festinavit expediens sua opera, 250
 Tum ignem accendit, & aspexit, interrogavitque nos:
 O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?
 Num ad negotiationem, aut temere vagamini,
 Ut piratæ super mare, qui vagantur
 Animas periculo objicientes, malum alienigenis ferentes? 255
 Sic ait, nobis autem statim exanimatum est nostrum cor,
 Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrum:
 Sed & sic ipsum verbis excipiens alloquebar:
 Nos tibi à Trojâ in diversa jactati Achivi
 Varijs ventis super ingentes fluctus maris, 260

- Οἴκαδ' ἡμῶν, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα
 Ἥλδομ'· ἔτα πε Ζεὺς ἤθελε μνητιάσασθαι.
 Λαοὶ δ' Ἄτρείδην Ἀγαμέμνονα εὐχομένοισι,
 Τῷ δὲ νῦν γε μέγιστον ὑπεράνιον κλέος ἐστίν·
 265 Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπώλεσε λαὸν
 Πολλὸν. ἡμεῖς δ' αὖτε κηχανόμενοι τὰ σά γένη
 Ἰχόμεθ', εἰ τι πόρρις ξεινήσιον, καὶ καὶ ἄλλως
 Δῶκε δωτίνην, ὥς τε ξείνων θεμὶς ἐστίν.
 Ἄλλ' αἰδοῖο φέρισε θεὸς· ἱκέται δέ τοι ἕμῳ.
 270 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῶνταρ ἱκετῶν τε ξείνων τε
 Ζεῖναι, ὅς ξεινοῖσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·
 Νήπιον εἰς αὖ ξεῖν, ἢ τηλόθεν εἰλήκεσθαι,
 Ὅς με θεὸς κέλευε ἢ διωιδέμεν ἢ ἀλίστασαι.
 275 Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχεα ἀλγύσιον,
 Οὐδ' ὅσων μακάρεσσιν ἐπὶ πολὺ εἴρτερος ἡμῶν.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθ' ἀλυσάμενον περιδοίμην;
 Οὔτε σέ, εὐ' ἐτάρεσσιν, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.
 Ἀλλὰ μοι εἰρ' ὅπη ἔχεις ἰὼν εὐεργέτα γῆα,
 280 Ἦπτε ἰὼν ἔχαιτ' ἢ καὶ χεῖδον ὄρεα δαίτω.
 Ὡς εἶπτο περσάζων. ἑμὲ δ' εὖ λάβην εἰδὼτα πολλὰ,
 Ἀλλὰ μιν ἄφοβον περσίστην δολίοις ἐπείσσει,
 Νῆα μὲν μοι κατέκλιε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Περὶ σείτρησι βαλὼν ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,
 285 Ἀκρὴ περσπελάσας· ἀνέμῳ δ' ἐκ πόντου ἐνίκειν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπεκφυγον αἰτὺν ὀλεσθρον.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' εὖδ' ἀμείβετο νηλεὲς θυμῷ·
 Ἄλλ' ὅγ' ἀναιῖδας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλει·
 Σὺν δ' ὅσων μάρφας, ὥς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 290 Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέρεα χαμάδις ῥέει, δεῦτε δ' γαῖαν.
 Τὸς δ' διαμειλίσσι ταμῶν ὀπλίεσσι δόρυπον.
 Ἦδ' ὅς ὥς κείων ὀρεσίτερος, ὅδ' ἀπείλειπεν
 Ἐγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὅς τε μυελόνεσσιν.
 Ἦμῶν δ' ἐκλαίοντες ἀντιχέουσαν Διὶ χεῖρας,
 295 Σχέτλια ἔργ' ἐρῶντες· ἀμνηχανὶ δ' ἔχει θυμῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωφ' μεγάλην ἐμπλήτατο νηδύν,
 Ἀνδρόμετα κρεῖ ἔδων, καὶ ἰὼν ἀκρῆτον γάλα πίνων,
 Κεῖτ' ἐντοῖαδ' ἀντρείο παυσσάμενον διὰ μήλων·
 Τὸν μὲν ἐγὼ βέβηυσα κατὰ μεγαλήτορα θυμῶν,
 300 Ἄσπον ἰὼν, ξίρ' ὅξυ ἐρυσσάμενον παρὰ μηρῶν,
 Οὐτάμεναι περὶ σῆθ' ὅδε φρένες ἦπαρ ἔχαισιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασάμενον· ἔτερον δέ με θυμὸς ἐρυκεν.
 Λύτ' γὰρ καὶ καὶ ἄρμες ἀπώλομεν αἰτὺν ὀλεσθρον·
 Οὐ γὰρ κεν δυνάμεσθα θυρῶν ὑψηλῶν
 305 Χερσιν ἀπώσασθαι λίθον ὀβριμον ἐν περσέσσηκεν.
 Ὡς τότε μὲν ἐπιδάχοντες ἐμύταμεν ἡμῶν δ' ἦσαν.

Domum tendentes, alia via, aliis itineribus
Venimus, sic fortassis Jupiter voluit constituere.
Populi autem Attidæ Agamemnonis gloriamur esse,
Cujus sane nunc maxima sub cœlo gloria est:

Tantam enim evertit urbem, & perdidit populos 265
Multos: nos autem contra procumbentes ad tua genua
Supplicamus, si quod præbeas hospitale, sive alioquin
Donum des, qui hospitem mos est.

Sed verere optime Deos, supplices enim tibi sumus.
Jupiter enim ultor est supplicumque hospitemque 270
Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic aiebam, ille vero mihi contra respondit sævo animo:
Stultus es ô hospes, aut de longinquo advenisti,
Qui me Deos jubes aut timere aut observare.
Non enim Cyclopes Jovem à capra nutritum curant, 275
Neque Deos beatos, quoniam multo præstantiores sumus.
Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero
Neque tibi, neque fociis, nisi animus me jubeat.

Sed mihi dic ubi appulisti cum huc venires fabrefactam navem,
An alicubi in ora, an potius prope: ut sciam. 280

Sic ait tentans, me autem non latuit scientem plurima,
Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis:

Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quassator,
Ad petram jaciens vestræ ad fines terræ,
Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit. 285
Ast ego cum hisce effugi arduam perniciem.

Sic aiebam, ille autem nihil respondit sævo animo:
Sed ipse irruens fociis manus intulit:
Duos autem correptos, uti catulos terram
Illisit: cerebrum autem humi fluebat, irrigabarque terram. 290
His autem membratim dissectis apparavit cœnam.
Vorabat autem uti leo montanus, neque reliquit
Aut intestina aut carnes aut etiam ossa medullosa.
Nos autem flentes sustulimus Jovi manus,
Flebilis facinora videntes, desperatio autem habebat animum. 295

At postquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
Humanas carnes comedens, & ad hæc merum lac bibens,
Jacuit intra antrum extensus inter pecudes:
Eum quidem ego constitueram magnanimo animo
Propius accedens, gladio acuto stricto ab femore, 300
Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circumdant,
Manus admovens, aliud autem me consilium retinebat.
Illic enim etiam nos petiissemus sæva morte:
Non enim potuissemus ad janua excelsa
Manibus movere saxum grave quod admoberat. 305
Itaque tum ingemiscētes expectavimus aurore divinam.

- "Ημ^{οι} δ' ἡσυχίῃσι φάιν' ῥοδοδάκτυλ^{οι} ἠὲς ;
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἥμεγα κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖρα, καὶ πρὸ ἱμβρυον ἦεν ἑκάστη·
 310 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπειῦσε σπονησάμεν^{οι} τὰ ἅ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὐτὲ δῶμα μάργας ἀπλίστατο δῦπτον·
 Δειπνήσας δ' αὐτὴν ἐξήλασε πρῶτα μῆλα,
 Ῥυτίδως ἀρλών θυμὸν μέγα· αὐτὰρ ἔπειτα
 "Αφ' ἐπέδην^{οι} ὡς εἴ τε φάρντρον πῶμ' ἐπιθεῖν.
 315 Πολλὴ δ' ῥοίζω πρὸς ἔρ^{οι} τρέπε πρῶτα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιτόμην κακὰ βουσοδομῶν·
 Εἴπως πισαίμην, δῶν δέ μοι εὖχ^{οι} Ἀδ^αμη.
 "Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βελή·
 Κύκλωπ^{οι} γὰρ ἔκεντο μέγα ῥύπαλον παρὰ σκαλ^{οι},
 320 Χλαυρὸν, ἑλαίνον, τὸ μὲν ἑκταμῶν ὄρεα φορέειν
 Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄρμυες ἑσκαρῶν εἰσσεύοντες·
 "Οασεν δ' ἰσὺν νηὸς ἐκκοτόβρια μελαίνης,
 Φορτίδ^{οι} εὐρείης, ἥτ' ἐκπερὰ μέγα λαῖτμα·
 Τίσαν ἐνὶ μνη^{οι}, τίσαν παλ^{οι} εἰσερχάσθαι·
 325 Τὴ μὲν ἔσσην τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκρυφα παρυστῆς,
 Καὶ παρήβην ἑτάροισιν, ἀποξύναι δ' ἐκέλευσα.
 Οἱ δ' ὀμάλον πρῶτα· ἐγὼ δ' ἰδῶσα παρυστῆς
 Ἄσθον, ἄραρ δ' λαβὼν ἱπυρράκτιον ἐν πρυμ^{οι} καλῶ·
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέδρακα κατακρύψας πρὸ κόπρου,
 330 Ἦ^{οι} γὰρ κατὰ σπείρες κίχουτ' ἀνὰ μέγαλ' ἥλιδα πολλή·
 Αὐτὰρ νῦν ἄλλες κλήω ἀνταλάχθαι ἀστρον,
 "Ος τε τοιμήσιν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰεσας,
 Τείφει ἐν ὄρδαμ^{οι} ὅτε καὶ γλυκὺς ὕπν^{οι} ἰκάνει.
 Οἱ δ' ἔλαχον τὰς ἀν^{οι} καὶ καὶ ἔδωκεν αὐτὸς ἐλῖναι·
 335 Τίσσας, αὐτὰρ ἐγὼ σέμπτ^{οι} μετὰ τοῖσιν ἐλῖμην.
 Ἐσπίρει^{οι} δ' ἥλθεν καλλίτερη καὶ μῆλα νομῶν·
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σάτ^{οι} ἤλασε πρῶτα μῆλα
 Πάντα μάλ'· ὅδε τι λῦπε βαθείης ἑκτοδὲν αὐλῆς·
 "Ἦτι ὀνομάμ^{οι}, καὶ καὶ θύος ὡς ἐκείνου.
 340 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέδρακε θυμὸν μέγα πρὸς αἰεσας,
 Ἐξομν^{οι} δ' ἥμεγαλ' ὡς καὶ μνησθῆς αἰσας,
 Πάντα κατὰ μοῖρα, καὶ πρὸ ἱμβρυον ἦεν ἑκάστη·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπειῦσε σπονησάμεν^{οι} τὰ ἅ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὅγε δ' αὐτὲ δῶμα μάργας ἀπλίστατο δῦπτον·
 345 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα σπρονύδων ἀγχι παρυστῆς,
 Κισυόβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλαν^{οι} οἶνοιο,
 Κύκλωψ τῇ, πρῶτα οἶνον, ἐπεὶ φάγας ἀνδρόμαχα κρία·
 "Ορρ' εἰδὼς οἶον τι ποτόν τῷδε νηὸς ἐκκευθῆ
 "Ἡστῆεν· σοὶ δ' αὖ λοιπὸν εἶρεν, εἰ μὴ ἐλπίτας
 350 Οἰκίδας σέμψιας· σὺ δ' αἰετὸν ἐκ ἐτ' ἀνέκωσας.
 Σχέτιαι, πρῶτα κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλ^{οι} ἔκοιτο
 Ἀνδρόμαχων σολίαν, ἐπεὶ καὶ κατὰ μοῖρα ἔριξας.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ignem accendit, & multit inclyras pedes
 Omnia rite, & *sumus* fortum submitit singulis.
 At postquam festinavit perficiens sua opera, 310
 Simul ille rursus duos prehensens apparavit prandium.
 Ut prandit autem, ex antro egit pingua pecora,
 Facile tollens ostium ingens: at deinde
 Rursus admovit veluti si pharetræ operculum imposeret.
 Multo autem cum stridore ad montem egit pingues pecudes 315
 Cyclops. Sed ego relictus sum mala profunde cogitans,
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi victoriam Pallas.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium:
 Cyclopis enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret 320
 Aresactam: quam nos *tantam esse* conjiciebamus insipientes,
 Quantus est malus navis viginti remis agitata nigræ,
 Oneratæ latæ, quæ trajicit ingentes fluctus:
 Tanta erat longitudo, tanta spissitudo aspectu:
 Ab hac, quantum *est*, ulna ego abscidi astans, 325
 Et proposui sociis, lævigareque jussi.
 Hi vero lævem fecerunt: ego autem acui astans
 Summum, statim autem apprehendens torrui in igne ardente:
 Et hanc quidem bene deposui abscondens sub fimo,
 Qui per speluncam fusus erat admodum dense multus. 330
 At cæteros sorte fortiri jussi,
 Quinam auderet mecum vestræ tollens
 Interere in oculum, quando illum dulcis somnus occuparet.
 Lique sortiti sunt quos utique voluisssem ipse eligere
 Quatuor, ast ego quintus cum iis electus sum. 335
 Vespertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes pascens:
 Continuo vero in latam speluncam egit pingues pecudes
 Omnes prorsus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam Deus sic jussit.
 At deinde admovit ostium ingens sublime tollens, 340
 Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
 Omnia secundum ordinem, & fortis submitit singulis,
 At postquam festinavit perficiens sua opera,
 Ille rursus duos corripiens apparavit cœnam:
 Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans, 345
 Poculum in manibus tenens nigri vini:
 Cyclops cape, bibe vinum, quia comedisti humanas carnes:
 Ut scias qualem porum hunc navis occultaverat
 Nostra: tibi autem rursus libamen seiebam, si me miseratus
 Domum mittas, tu autem furis non jam tolerabiliter. 350
 Improbe, quomodo quisquam ad te in posterum alius accedat
 Hominum multorum, quia non pro decenti egisti.

- "Ὡς ἱράμην. ὁ δ' ἰδὲκτο καὶ ἔκπιεν· ἦσ' αὖτ' αἰνῶς
 Ἦδ' ὠποτὸν πίνων· καὶ μ' ἦτοε δεύτερον αὖτις,
 355 Δός μοι ἐτι πρόσθερον, καὶ μοι τὴν ὄνομα εἰπέ
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον ὃ καὶ σὺ χαίρεις.
 Καὶ γὰρ Κύκλωπες αἶψά ξείδωσι· ἄρυσσε
 Οἶνον ἱερὸν ἄρυσσον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβροισιν αἰεξέ.
 Ἀλλὰ τίς δ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἐστὶν ὑπερρώε.
 360 Ὡς ἱράβ'. αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πρόσθερον αἰδέσσετο οἶνον.
 Τεῖς μὲν ἰδῶκα φέρον, τεῖς δ' ἔκπιεν ἀφραδίῃσιν.
 Αὐτὰρ ὅττι Κύκλωπα περὶ φρίνας ἤλυθεν οἶνον,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἐπιασὶ προσπύδων μυκηχίοισι,
 Κύκλωφ, ἱερῶτάς μ' ὄνομα κλυτὸν; αὐτὰρ ἐγὼ τει
 365 Ἐξερύω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπόστις.
 Οὐτίς ἔμοι γ' ὄνομ' ἔδδ'. ἔστιν δέ με κυκλήσκεισι
 Μήτηρ καὶ πατήρ, καὶ ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 Ὡς ἱράμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμύβετο πηλὴν θυμῷ,
 Οὐτὶν ἐγὼ σῦματον ἰδομαι μετὰ οἷς ἱταῖροισι.
 370 Τὸς δ' ἄλλους πρόσθεν· τοῖς τοι ξενίῃον ἔσαι.
 Ἦ, καὶ ἀνακλινθεὶς πείσιν ὑπτί· αὐτὰρ ἔπειτα
 Κεῖν' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα· καὶ δέ μιν ὑπτί·
 Ἦρξ' ἀπ' ἀνδραμάσσωρ. φάρυγ' δ' ἐξίσυτο οἶνον,
 Ψακοὶ τ' ἀνδρόμοιοι· ὁ δ' ἐρεύχτο οἰνοβαρίων.
 375 Καὶ τότε ἐγὼ τ' μοχλὸν ὑπὸ σκαδῷ ἤλασα πολλῆς,
 Εἴως θερμαίνετο· ἐπιασὶ τε πάντας ἱταίρας
 Θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδίσσας ἀναδύη.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαίνετο ἐν πυρὶ μέλλεν
 Ἀφάδασι χλωρὸς περ ἰὼν, διαραίνεται δ' αἰνῶς,
 380 Καὶ τίς τ' ἐγὼν ἄσπον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἱταῖροι
 Ἰσαντ'. αὐτὰρ θάροτο· ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαῖνον ὄξυν ἑσπ' ἄκρῳ
 Ὀφθαλμῷ ἐνέεισαν· ἐγὼ δ' ἐρύπερδεν ἀερθεὶς
 Δίνεον. ὥς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νῆιον· ἀνὴρ
 385 Τρυπῶν, οἱ δέ τ' ἐνερδεν ὑποσσεύουσιν ἱμάντα
 Ἀφάρμοι ἐκάτερθεν, τὸ δ' ἐτρέχετο ἐμυδρὸς αἰεὶ.
 Ὡς τὲ ἐν ὀφθαλμῷ πυρρὴν ἐλαῖνον ἐλόντες
 Δινέεον, τ' δ' αἷμα περὶ ῥέεθρον ἐρμόν ἐόντα·
 Πάντα δέ οἱ βλεφάρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας εἴδον αὐτῆν,
 390 Ἰλνῆς καὶ μοῖρας· σφραγισμένον δέ οἱ πυρὶ ῥίξαι.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλεπὸς σάκευν μέγαν ἢ σκέπαρνον
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
 Φαρμάσων· (τὸ γὰρ αὐτὸ σιδῆρεα τα κράτ' ἐστὶν)
 Ὡς τὲ σίξ' ὀφθαλμοὺς ἐλαῖνον περὶ μοχλῷ.
 395 Σμερδαλίον δ' ἐμὲ φάρμαξ· σφίσι δ' ἰαχεὶ πῆτερ.
 Ἡμῖς δ' εἴσαντες ἀπασύμεθα. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἠέριον ὀφθαλμοῖσιν ἐπερμύδων αἵματι πολλῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτα ἔρριψεν ὑπὸ τοῖς χερσὶν αἰλῶν.

Sic dixi. Is autem accepit & ebibit, delectatusque est vehementer
Dulcem potum bibens, & à me petiit postea rursus:

Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic 355
Statim nunc, ut tibi dem hospitale quo tu gaudeas.

Etenim Cyclopihus fert alma terra
Vinum copiosis uvis, & ipsis Jovis imber dat incrementum:
Verum hoc ambrosiæ & nectaris est stiria.

Sic ait, at ei rursus ego dedi ardens vinum: 360
Ter quidem dedi ferens, ter autem ebibit stupore.
At postquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,
Tunc ipsum verbis alloquebar blandis:

Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam, tu autem mihi da hospitale munus, ut pollicitus es: 365
Nemo mihi nomen est: Neminemque me vocant
Mater atque pater, atque omnes alii socii.

Sic dicebam, ille autem me rursus excepit sævo animo:
Neminem ego postremum edam post suos socios.
Cæteros autem prius, hoc tibi hospitale munus erit. 370

Dixit, & recumbens cecidit supinus: at deinde
Jacebat inflectens crassam cervicem, & illum somnus
Cepit omnium domitor: è guttureque prorupit vinum,
Frustraque humanæ carnis: nam ructabat vino gravatus.
Tunc ego vestem sub cinerem egi multam, 375
Ut calefieret: verbisque omnes socios

Confirmavi, ne aliquis mihi subveritus refugeret.
Sed cum mox vestis oleaginus in igne erat
Arsurus viridis licet esset, candebarque vehementer,
Tunc ego propius attuli ex igne, circum autem focii 380
Stabant, cæterum audaciam inspiravit ingentem Deus.

Hi quidem vestem sumptam oleaginum acutum in summo
Oculo infixerunt, ego autem superne erectus
Versabam: ut cum quis terebrat lignum vir navale
Terebra, illi vero infra torquent loro 385
Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur assidue semper:

Sic ejus in oculo ignitum vestem sumptum
Versabamur, hunc autem sanguis circumfluebat calescentem:
Omnesque ei palpebras circum & supercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente, crepitabant autem ei igne radices. 390

Veluti cum vir faber securim magnam aut asciam
In aqua frigida mergit multum stridentem,
Medicans: (hoc enim jam ferri uique robur est)
Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vestem.
Horrende autem magnum ejulavit, insonuitque rupes. 395
Nos autem perterriti recessimus, at ille vestem
Extraxit oculo fixatum sanguine multo:
Illum quidem deinde abiecit à se manibus prædolens.

- Αὐτὰρ ὁ Κύκλωτας μεγάλ' ἤπυνε, οἳ ῥά μιν ἄμρις
 400 Ὀϊκίον ἐν σπηΐασι δι' ἀκρεας ἠνεμόσας.
 Οἳ δ', ῥῶς αἰόντες ἱερίων ἀλλοθιν ἀλλῶ·
 Ἰσάμβροι δ' εἰρόντο περὶ σπῆϊ· ὅ, τπὶ ἐ κήδεϊ δ'
 Τίττε τόσον Πολύρμη ἀνέμῳ· ὦδ' ἐβόσας
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην, ἣ αὐτῆς ἄμμε τίθηδα δ'
 405 Ἡ μὴ τις σὺ μῦλα βροτῶν αἰκνύτῃ· ἱλαυνέ δ'
 Ἡ μὴ τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλω ἢε βίβρι δ'
 Τὲς δ' αὖτ' ἐξ ἀντρὸς περὶ σπῆϊν κρεττερός Πολύρμη δ'
 Ὡς εἶπας, ὅτις με κτείνῃ δόλω, εὐδὲ βίβρι.
 Οἳ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεια ἀπερόντα ἀγορεύον δ'.
 410 Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται οἶον ἴοντα δ',
 Νῶσόν γ' ἔπας ἐς Διὸς μεγάλα ἀλέσασθαι·
 Ἀλλὰ σὺ γ' εὐχίο πατρὶ Πατιδάωνι ἀνακτὶ.
 Ὡς ἀρ' ἔσαν ἀπύοντες, ἔμον δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ
 Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἔμον ἢ μήτις ἀμύμων.
 415 Κύκλωφ δ' ἐνείχων τε καὶ ὠδύνων ὀδύνῃσι,
 Χερσὶν ψιλαρόων, ὅπῳ μὲν λίδον εἴλε θυράων.
 Αὐτὸς δ' ἐνὶ θυρῇσι καθέζετο χερσὶ πατάσσας δ'.
 Εἴ τινα σε μετ' οἷσι λάβοι σείχοντα δύροζι.
 Οὕτω γάρ σε μ' ἤλπον' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον ἔϊ.
 420 Αὐτὰρ ἐγὼ βέλειον ἔπας ὅχ' ἀείσα γόνοντο,
 Εἴ τιν' ἐταίροισι θανάτῳ λύσαι ἠδ' ἔμοι αὐτῷ
 Εὐερίμην· πάντας δ' ὀδῶς καὶ μήτιν ὕδαιον,
 Ὡς περὶ ψυχῆς, μέγα γὰρ κακὸν εἰργύδην ἦν.
 Ἥδ' ἐδὲ μοι κατὰ θυμὸν ἀείσει φαίνοντο βελή·
 425 Ἀρπυιὲς οἷς ἦσαν εὐτρεφέας διασύμαλλοι
 Καλὴ τε μεγάλη τε, ἰοδνέες εἰς ἔχοντες·
 Τὲς ἀκίαν συνέργον εὐετρεφέας λυγροίσι,
 Τὲς ἐπὶ Κύκλωφ εὐδὲ πάλωρ, ἀδριμίσι εἰδώς.
 Σύντρεις αἰνύμεν· ὁ μὲν, ἐν μέσῳ ἀνδρα φέρεσκεν δ',
 430 Τὰ δ' ἐπὶ τέρῳ ἐκάτερθεν ἵτην σώοντες ἐταίρους,
 Τρεῖς δ' ἕκασον ῥῶτ' οἷς φέρον· αὐτὰρ ἐγὼ γὰρ
 (Ἀργυῖος γὰρ ἦν μάλλον ὅχ' ἀείσῃ ἀπάντα)
 Τὴ κατὰ νῶτα λαβὼν, λαοὶν ἀπὸ γαστέρ' ἐλυαδεις
 Κεῖμνι αὐτὰρ χερσὶν αἴσῃ διαπισσίοιο
 435 Νωλεμέας σπέρβεις ἐχόμεν τετληῶτι θυμῷ.
 Ὡς τότε μὲν ἐνείχοντες ἐμείναμεν ἡῶ δῖαν.
 Ἡμῶ δ' ἐκείνησι γὰρ ῥιδοδάκτυλῳ ἡῶς,
 Καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέστυτο ἄρσενά μῦλα.
 Ὀύλαϊ δ' ἐμείμνον ἀνημλκτο περὶ σπῆϊς.
 440 Οὐβάτα γὰρ σφαιραζέοντο· ἀναξ δ' ὀδύνῃσι κακῆσθαι
 Τετράδῃ, πάντων οἶων ἐπεμείστο νῶτα
 Ὀρῶν ἱσάιτων, τὸ δ' ἐν νήπῳ ἐκ ἐνόησεν,
 Ὡς οἳ ἡῶ ἐρπτόκων οἶων σέρονσι δρόντο.
 Ἔσασθαι ἀργίας μάλλον ἐσεχε δύροζι δ'.

At ipse Cyclopos magna voce vocavit, qui circa ipsum
 Habitabant in speluncis per cacumina ventosa. 400
 Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius :
 Stantes autē interrogabant circa speluncam quid ipsum affligeret :
 Quid tantum Polypheme læsus sic clamasti
 Noctem per divinam, & insomnes nos facis ?
 An ne quis te oves mortalium invito abigat ? 405
 An ne aliquis te ipsum occidat dolo aut vi ?
 Hos rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus :
 Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.
 Illi vero respondentes verba volatilia dixerunt :
 Si quidem Nemo tibi vim infert solus cum sis, 410
 Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere :
 Sed tu precare patrem Neptunum Regem.
 Sic dixerunt abeuntes, meum autem risit charum cor,
 Quod nomen decepisset meum & consilium inculpatum.
 Cyclops autem ingemiscensque & dolens doloribus, 415
 Manibus palpitans, lapidem quidem amovit à janua.
 Ipse autem in janua sedebat manus extendens,
 Si quem fortassis inter oves caperet euntem foras.
 Sic enim me putabat in mente stultum esse.
 Ast ego deliberabam quid factu optimum esset, 420
 Si quam sociis mortis solutionem atque mihi ipsi
 Invenirem, omnesque dolos & consilium texebam,
 Ut ob vitam, ingens enim malum prope erat.
 Illud autem mihi in animo optimum apparebat consilium :
 Mares ovium erant bene nutriti densi velleribus. 425
 Pulchri magnique, violaceam lanam habentes :
 Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
 In quibus Cyclops dormiebat monstrum, infanda sciens.
 Ternos una constringens, qui quidem in medio erat virum ferebat,
 Duo autem alii utriusque ibant servantes socios. 430
 Terni autem singulos viros ovium mares ferebant : at ego
 (Arces enim erat pecudum longe optimus omnium)
 Hujus tergum arripiens, villosium sub ventrem volutus
 Jacebam, at manibus lana pretiosissima
 Firmiter implicitus hærebam constanti animo. 435
 Sic tum quidem ingemiscences expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,
 Tum vero ad pascua exegit mascula pecora :
 Fœminæ vero balabant immulctæ per stabula.
 Ubra enim gravabantur, dominus vero doloribus multis 440
 Afflictus, omnium ovium palpitabat terga
 Erecte stantium. Illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigeratum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus arces pecorum exibat foras.

- 445 Λαχμῷ σινόμενῳ, καὶ ἔμοι σκυινὰ φρενιόντι.
 Τὸν δ' ἐπιμασάμενῳ περσίστη κρατερῷ· Πολύφημῳ δ'
 Κρεῖε οἶπον· τί μοι ὦδε δεῖ σπείος ἱαυτο μῆλον
 Ἔσσιτῳ; ἔτι σάαρῳ γε λελεμμένῳ ἔρχεται οἶον,
 Ἀλλὰ πολὺ περσῷ νύμμαι τέρειν' ἀνδρα σπείος,
 450 Μακρὰ ριβίς· περσῷ δ' ῥοὰς ποταμῶν ἀρικώνς.
 Περσῷ δ' ἡ σαθμόνδε λιλαίει δισπένειαι
 Ἐσπείῳ· τὸν αὖτε παύσασατῳ. ἡ σὺ γ' ἀνακτῳ
 Ὀρθαλμὸν σπείσις, ἡ ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάσσει,
 Σὺν λυγροῖς ἱτάροισι δαμασάμενῳ φρίνας οἶον,
 455 Οὔτις; ὃν ἔπει σῆμει περφυμένῳ ἔη ὀλεσθῇ,
 Εἰ δὴ ὀμαρσείης, ποτιρωτῆς τε γένους
 Εἰπὶν ἔσσιτ κῶν ἑμὸν μῦθον ἡλασάξῃ.
 Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπείον ἄλλουδς ἄλλη
 Θετομῆμα ράβιτο περσῷ ἔδω· καὶ δ' ἡ ἑμὸν κῆρ
 460 Λορσῶμα κακῶν· τὰ μοι ἐπιδαιὸς σπείν Οὔτις.
 Ὡς εἰπὼν, ἡ κερὸν δαπ' ἔο σπείμει δύραξ.
 Ἐλθόντες δ' ἡβαιὸν δαπ' σπείος τε κ' αὐλῆς,
 Περσῷ ἔσσιτ ἀρνεῖς λύομεν, ἔσσιτσα δ' ἑταίρους·
 Καρπαλίμως δ' τὰ μῆλα τανύποδα σπείονα δημῷ
 465 Πολλὰ περσπείοντες ἡλαύνον, ἔρ' ἐπὶ νῆα
 Ἰκόμεν' ἀσπασίσι δ' ρίλοις ἱτάροισι φάσμεν,
 Οἱ εὐζοῶν δάνατον· τὲς δ' σπείοντες γοῶντες·
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ σπείον, ἀνά δ' ὀρρῶσι νῦν ἡκάστω
 Κλαίειν· ἀλλ' ἡκίλευσα δαπ' καλλιτέχρα μῆλα
 470 Πόλ' ἐν νῆι βαλόντας ἑσπείων ἀλμυρῷ ὕδαρ.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαινόν, κ' ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξομῶν σπείον ἀλα τύπτοι ἐρετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τῶσιν ἀπῆν, ἔσσιτ τε γοῶντες βοῶσας,
 Καὶ τὸτ' ἐγὼ Κύκλωπα περσπείων κερτομίοισι,
 475 Κύκλωφ, ἐκ ἀρ' ἡμελλας ἀνάλκιδῳ ἀνδρὲς ἑταίρους·
 Ἐδῶμαι ἐν σπείνι γλαφυρῷ κρατερῷ βίβωι·
 Καὶ λῖν σέ γε μέλλε κηχτεῖναι κακὰ ἔργα,
 Σχέτλι· ἐπεὶ ξύνες ἐχ' ἄλκι σπείνι οἴκῳ
 Ἐδῶμαι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο κ' θεοὶ ἄλλοι·
 480 Ὡς ἐράμην· ὃ δ' ἡπνιτα χολάσατο κερσῷ μᾶλλον·
 Ἦκε δ' ἀσπὸρρῆξας κορυφῇ ἔρεθ' μεγάλῳ.
 Καὶ δ' ἡ ἔβαλε περσπείοντες νῆας κυανοπρόροιο,
 Τῶτθὸν ἐδύνησεν δ' οἶσιον ἀκροῖ ἡκίωται.
 Ἐκλύδῳ δ' ἡ δάλασσα κηχτεῖναι ἔσσιτ σπείνι.
 485 Τὸν δ' αἰψ' ἡπνιερὸν δε σπείονῶν φέρε κῶμα
 Πλημμυρεῖ ἐκ σπείοντοιο, δῆμῳ δ' ἡ χέρσιν ἡκίωται
 Αὐτὰρ ἐγὼ χέρσιν λαβὼν σπείονικια κερσῷ
 Ὡσα σπείνι· ἱτάροισι δ' ἑποτρύνας, ἡκίλευσα
 Ἐμβαλεῖν κῶπης, ἐν ἔσσιτ ἐκ κακότητι εὐζοῶν,
 490 Κερσῷ καταμύων· οἱ δ' ἡ, περσπείοντες ἑρσῶν.

Vellere gravatus, & me astuta cogitante.

445

Hunc contractans allocutus est fortis Polyphemus :
Aries ignave, quid mihi per speluncam exis pecudum
Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,
Sed multo primus pascebaris teneros flores herbæ,
Magnis passibus incedens, primus ad fluentia fluviorum pervenis.
Primusque in stabulum cupiebas redire (450

Vespertinus, nunc contra omnium ultimus: num tu domini
Oculum desideras, quem vir malus elisit,
Cum perniciosi sociis, postquam domuit mentem vino,
Nemo? quem nondum existimarem elapsum esse mortem, 455
Si nempe idem mecum sentire, vocalisque fieres,
Ut diceres ubinam ille meum robur vitet:
Profecto ei cerebrum per speluncam huc & illuc
Verberato spargeretur ad solum: meumque cor
Quiesceret è malis, quæ mihi nihil vir intulit Nemo. 460

Sic locutus, arietem ab se misit foras.
Profecti autem paululum à speluncaque & corte,
Primus ab ariete solvebar, solvique & socios.
Celeriter autem pecudes rectipedes pingues pinguedine
Multas avertentes abigimus, donec ad navem 465
Pervenimus: desiderati autem charis sociis visi sumus. (lugentes.
Qui effugeramus mortem, illos autem gemitibus prosequébantur
Sed ego non sinebam, superciliisque innuebam singulis ne
Flerent, sed iussi celeriter pulchras velleribus pecudes
Multas navi injicientes navigare salsam aquam. 470
Illi vero statim conscenderunt, & per transtra sederunt.
Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Sed quando tantum aberant quantum audiri potest clamans,
Et tunc ego Cyclopem alloquebar convitiis:

Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios 475
Comesurus in spelunca-cava valentibus viribus:
Utique te corrupturæ erant malæ res,
Improbe: quandoquidem hospites non verberaris tua in domo
Absumere, ideoque te Jupiter ultus est & alii Dii.

Sic dicebam, ille auté continuo irascebatur ex corde magis. 480
Misit autem abruptum verticem montis magni.
Dejecitque ante navem nigram proram habentem,
Paululum autem absuit clavum extremum quin pertingeret.
Inundavit autem mare decedente ab petra.
Ipsamque statim ad continentem refluxus ferebat fluctus 485
Inundatio ex mari, adegitque prope terram, ut veniret.
At ego manibus apprehendens prælongum contum
Detrussi ab littore, socios autem hortans jubebam
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens, qui incumbentes remigabant. 490

- Ἄλλ' ὅτι δὴ δις τόσσον ἄλα πρῶτοντις ἀπὸ μὲν,
 Καὶ τὸτ' ἐγὼ Κύκλωπα προσεύδων, ἀμφὶ δ' ἑταίρων
 Μειλιχίοις ἐπίεσιν ἱρήτυον ἄλλοθεν ἄλλῃ,
 Σχέτλη, τίπτ' ἐδίλεις ἐρεθίζον ἀγχιον ἄνδρα,
 475 Ὃς κ' νῦν πόντονδε βαλὼν βέλῃ, ἤγαγε νῆα
 Αὐτίς ἐς ἠπειρον, κ' δὴ φάμεν αὐτὸν ὀλέσθαι.
 Εἰ ἢ εὐεργαδὸν τευ ἢ αὐδήσαντ' αἰεσι,
 Σὺν κιν ἀραξ' ἡμῶν κεφαλὰς κ' νῆα δέσσει,
 Μαρμαίρω οὐρύοντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴσιν.
 500 Ὡς φάσαν. ἀλλ' ἔπειθ' ἰμὸν μεγαλήτορα θυμὸν·
 Ἀλλὰ μιν ἀφόρβον προσέειπεν κεκοητόν θυμόν,
 Κύκλωφ, αἰκίαν τις σε κατὰ θνητῶν ἀνδρῶπων
 Ὀρθαλμῷ ἴσονται ἀεικελὴν ἀλαστὴν,
 Φόδα· Ὀδυσῆα στωλοπύργιον ἐξαλαῶσαι,
 505 Τῶν Λαέρτιω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκῇ ἔχοντα.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δέ μ' οἰμώξας ἡμεῖδοτο μῦθον,
 Ὡς πῶπι, ἦ μάλα δὴ με σφαλαίρατα δίτρεα ἱάνει·
 Ἐκί τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἥνυς τε μήγας τε,
 Τόλμη· Εὐρυμίδης, ἐς μαρτοσύνην ἰκέασο,
 510 Καὶ μαντεύοντ' ἀπαύρα Κυκλώπαςιν·
 Ὃς μοι ἐρη τάδε πάντα τελευτήσασθαι ὀπίσσω,
 Χειρῶν ἐξ Ὀδυσσῆος ἀμαρτήσασθαι ὁπωπῆς·
 Ἄλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μήγαν κ' καλὸν ἰδύμην·
 Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιμύμον αλήνην.
 515 Νῦν δέ μ', ἰὼν ὀλίγῃ τε κ' ὑπιδανὸς κ' αἰκνύς,
 Ὀρθαλμῷ ἀλάσσει, ἐπὶ μ' ἰδαμάσαστο οἶον.
 Ἄλλ' ἄγε· εὖρ' Ὀδυσσεύ, ἴνα τοι παρ' ἔξηνά δῶν,
 Πομπήν τ' ὀτρύνω δόρυμαι κλυτὸν Ἑπτοσίγαιον.
 Τὲ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμι, πατὴρ δ' ἰμὸς εὐχεται ἧ·
 520 Αὐτοῖς δ' αἰεὶ ἐδίλησιν ἰσται, καὶ τις ἄλλῃ
 Οὔτε δῖον μακάρεσσιν, ἔτε θνητῶν ἀνδρῶπων.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Αἰ γὰρ δὴ φυχῆς τε κ' αἰσῶνός σε δυναίμην
 Εὖναι ποιήσας σέμψαι δόμον αἰδῶ εἶσα·
 525 Ὡς ἐκ ὀρθαλμῶν γ' ἴσονται καὶ Ἑκτοσίγαιον.
 Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἔπειτα Προσίδαων ἀνακτὴν
 Εὐχέτο χυρ' ὀρέγων εἰς ἔσχατον ἀστερόεντα,
 Κλυθὶ Προσίδαον γαῖονχε κυναρχαῖτα,
 Εἰ ἐτόν γε σὸς εἰμι, πατὴρ δ' ἰμὸς εὐχεται ἧ·
 530 Δὸς μὴ Ὀδυσῆα στωλοπύργιον οἰκασὶν ἰκέσθαι
 Τῶν Λαέρτιω, Ἰθάκῃ ἐν οἰκῇ ἔχοντα.
 Ἀλλ' εἰ εἰ μὲρ' ἐστὶ φίλος τ' ἰδίην, κ' ἰκέσθαι
 Οἶκον εὐκτιμύμον κ' ἴην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Ὅφρ' ἐκ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας δ' ὅτ' ὀπίσσω ἑταίρους,
 535 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, εὐρεὶ δ' ἐν στήματι οἴκῳ.
 Ὡς ἔρατ' εὐχόμενος. τὲ δ' ἔκλυε Καναρχαῖτης

Sed quando bis tantum mare sulcantes aberamus ,
Tunc ego Cyclopem alloquebar , circum autem socii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius ,

Improbe , cur vis irritare agrestem virum ,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum , deduxit navem 495
Rursus ad continentem ? & sane existimabamus illic perituros nos.
Si vero sonantem te aut loquentem audivisset ,
Confregisset nostra capita & navalia ligna ,
Saxo aspero jaciens , tam enim longe mittit.

Sic dicebant , sed non persuaserunt meo generoso animo : 500
Sed ipsum rursus alloquebar irato animo :

Cyclops , si quis te inter mortales homines
Oculi interrogaverit freedam privationem ,
Dic Ulysses urbium everforem privasse ,
Filium Laertæ , in Ithaca domum habentem. 505

Sic dicebam. Ille autem mihi ejulans respondebat sermone :
Eheu , utique jam mihi prisca vaticinia accidunt.
Erat quidam hic vates vir bonusque magnusque ,
Telemus Eurymides , qui vaticiniis pollebat ,
Et vaticinans conseneſcebat inter Cyclopas : 510

Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in posterum ,
Manibus ex Ulyſſis privatum iri visu.

Sed semper quemdam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum esse , magna præditum virtute :

Nunc autem me parvus & nihili & imbellis , 515
Oculo privavit , postquam domuit me vino.

Sed age huc veni Ulyſſes , ut tibi hospitalia præbeam ,
Reditionemque hortor ut det inclytus Neptunus.

Hujus namque ego filius sum , pater autem meus gloriatur esse :
Ipse autem siquidem voluerit sanabit , neque quisquam alius 520
Neque Deorum immortalium , neque mortalium hominum.

Sic ait , at ego ipsum excipiens alloquebar :

Utinam enim sic anima & vita te possem

Orbum faciens mittere Plutonis intra domum :

Ut oculum non sanabit vel Neptunus. 525

Sic dicebam. At ille deinde Neptunum Regem

Orabat manus tendens ad cælum constellatum :

Audi Neptune terram continens niger cæsarie ,
Si revera tuus sum , patremque te meum prosteris esse ,

Da ut ne Ulyſſes urbium everſor in patriam veniat 530
Filius Laertæ , in Ithaca domum habens.

At si illi fatale est amicorūque videre , & pervenire
Domum ad bene ædificatam & suam in patriam terram ,
Sero male veniat , postquam perdiderit omnes socios ,
Nave in aliena , inveniatur calamitates domi. 535

Sic ait precans , cum autem audivit Neptunus ,

- Αὐτὰρ ἔγ' ἐξαυτίς πολὺ μέγιστα λάαν αἰέτας·
 ἥκ' ἐπιδιήντας· ἐπείεῖσι δ' ἰν' ἀπείλεθρον.
 Κάδ δ' ἱέβαλεν μετόπιαι νεὸς κυανοπτεροιο,
 540 Τυτθὸν ἰδυύσεν δ' οἰῶν ἄκρον ἰκιάσαι·
 Ἐκλύσθη δ' θαλάσῃ κατερχομένης ὑπὸ πτέρης.
 Τὴν δ' αὖτε φέρε κύμα, δέμωσι δ' χέρσον ἰκιάσαι
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν ἦσαν ἀφικόμεθ' ἐνθά περ ἄλλαι
 Νῆες ἰσχυροὶ μύρον ἀθροῖαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 545 Εἶατ' ὀδυρόμενοι, ἡμίας ποτιδέμενοι αἰεὶ,
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευον ἐν φαρμάβοις,
 Ἐκ δ' ἡ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ βῆμινι θαλάσσης.
 Μῆλα δ' Κύκλωπ' ὄψατο γλαυκῆς ἐκ νηὸς ἔλκοντες
 Δασυάμεθ', ὥς μὴ τις μοι ἀπεμύμεν' κίσι ἴσῃ·
 550 Ἀρτιὸν δ' ἔμοι οἶα εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Μῆλων δαιμόνων δόσαν ἐξίχα. † δ' ἐπὶ θινὶ
 Ξηὶ κελαινεῖ Κρονίδῃ δὲ πᾶσιν ἀνάσσει,
 Ῥίξας, μὲν ἔκκον. ὁ δ' ἔκ ἐμπάζετο ἱερῶν,
 Ἄμ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ὀλοοίαιτο πᾶσαι
 555 Νῆες ἰσχυροὶ, ἡ ἔμοι θείης ἑταῖροι.
 Ὡς τότε μὲν αὖτε πᾶσαν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἥμεθα δαινύμενοι κῆρα τ' ἄσπετα ἡ μέθυ ἡδύ.
 Ἥμε δ' ἡ ἥλι' ἐπὶ κατέδυ, ἡ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Καὶ τότε ἑκοιμηθημεν ἐπὶ βῆμινι θαλάσσης.
 560 Ἥμε δ' ἡσυχίᾳ φάνη βοδὸδάκτυλ' ἡμῶν,
 Δὴ τότε ἔγνων ἑταῖροισιν ἵπποτρύων ἐκέλευσα
 Αὐτὲς τ' ἀμβάειν, ἀνὰ τε πυρμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον ἡ ἐπὶ κληῖσι κάθίζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξέμεναι πολλὴν ἅλα τύπτον εἰρημοῖς.
 565 Ἐνθεν δ' αὖτε πᾶσαν ἀναχήμενοι ἵππορ,
 Ἀσπόμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταῖρους.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΪΑΣ Κ. ΤΟΤ' ὈΜΗΡΟΥ

ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ πρὸς τὸν Αἰόλον ἀπαγγέλει ὅτι ἡδ' ἀνέμων φύλακα,
 ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεὺς ἔρεον ζέφυρον, τὰς ἄλλας ἀνέμους ἐγ-
 καθύρξας ἐν ἀσπίδι· ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες κοιμηθέντες Ὀδυ-
 σσεὺς, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπνοσῶσι πρὸς
 Αἰόλον. οὐ παρεσθὲν δ' ἡ τῷ Αἰόλῳ τὸν Ὀδυσσεῆα, ἐκείθεν
 ἀποπλῆον, εἰς Λαιψυγόνας ἀρκενέται· παρ' οἷς ἑνδεκα ἡν-
 νεῶν ἀπολλίσας, μία εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παρακλίναται. ἡ
 σὺν Εὐρυλόχῳ τὰς ἡμίσιαις ἡδ' ἑταῖρον κλήρω λαχόντας
 ἐκπέμπει, πεισομένης τίνες οἱ κατοικῶντες. μεταμορφωθέντων
 δ' ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχου, αὐ-
 τὸς ἐπὶ ζήτησιν ἐλθὼν, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον

τὸ

At ille iterum multo majorem lapidem tollens ,
 Misit circumrotans: intendit autem vim immensam,
 Dejecitque post navim cyaneam rostro.
 Paululum defuit quin gubernaculum summum attingeret: 540
 Inundavitque mare delabente ab saxo.
 Ipsam vero ulterius ferebat fluctus , coëgitque ad continentem
 venire.
 Sed quando jam ad insulam pervenimus, ubi cæteræ
 Naves bene tabulatæ stabant densæ , circum autem focii
 Sedebant lugeutes , nos expectantes semper , 545
 Navem quidem illuc venientes subduximus in arenas ,
 Ipsique exivimus ad litus maris.
 Pecudes autem Cyclopi cava ex navi sumentes
 Divisimus , ut nullus mihi privatus abiret æquali portione.
 Arietem autem mihi soli sortes focii 550
 Dividendis ovibus dederunt præ aliis , cum vero in littore
 Jovi , cujus nigræ nubes , Saturnio qui omnibus imperat ,
 Sacrificans , femora incendi : ille vero non curabat sacra ,
 Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
 Naves bene tabulatæ , & mihi perdilecti focii. 555
 Sic tunc quidem tota die , donec sol occidit ,
 Sedebamus epulantes carnes immensas & vinum dulce.
 Quando autem sol occidit , & tenebræ supervenerunt ,
 Tunc dormivimus in littore maris.
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora , 560
 Tum scilicet ego socios adhortans jussi
 Et ipsos conscendere , & rudentes solvere.
 Illi vero statim ingressi sunt & per transtra sederunt.
 Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
 Hinc vero ulterius navigamus morcentes corde , 565
 Lubentes ex morte , postquam charos amiseramus socios.

ARGUMENTUM LIBRI X. ODYSSEÆ

HOMERI.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum custo-
 dem , ut dederit Ulyssi secundum ventum Zephyrum ,
 aliis ventis inclusis in utre : quem socii solventes dormien-
 te Ulysse , videlicet in ipso aurum esse existimantes , re-
 deunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulysses , illinc
 navigans ad Læstrygonas pervenit : apud quos undecim na-
 vibus amissis , una in Æeam insulam proficiscitur. Et cum
 Eurylocho dimidium sociorum sorte electum emisit , interro-
 gaturos quinam essent inhabitatores. Transformatis autem illis
 in sues à Circe præter Eurylochum , ipse ad inquisitionem
Odyssea. 5

τὸ μῶλυ, ἔδεν βλάπτουσα· ἀλλὰ καὶ ᾧ ἵταίρου τὴν ἀρ-
χαίαν οὖσιν λαδόντων, ἐνιαυτὸν παρρυμίας παρὰ τῇ Κίρ-
κῃ, εἰς ἄδου κατέρχεται.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλε, Λαιφυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα·

- Α**ἰολὶν δ' εἰς νῆσον ἀρικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔτιμιν
Αἰολῶν Ἰπποτάδης, εἰλῶν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πρωτῇ ἐνὶ νήσῳ. πᾶσαν δ' τέ μιν πᾶσι τῷχ'·
Χάλκιον, ἀρήκτον· λισσὴ δ' ἀταδίδρου πατήρ.
5 Τῇ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γενέασιν·
Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱὸς ἠρώωντες.
Ἐνθ' ὅγε θυγατέρες πῶρην νύσσιν ἦν ἀκούσας.
Οἱ δ' αἰὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ κεδνῇ
Καίνοντα· παρὰ δέ σφιν ὀπίσθια μυρία κῆται.
10 Κνωστὴν δέ τι δῶμα περιεναχίζεται αὐλῇ
Ἥμας, νύκτας δ' αὐτὲ παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
Εὐδῶ· ἐν τι τάπησι καὶ ἐν τριτοῖς λεχέσσι.
Καὶ μὲν ᾧ ἰκόμεθα πόλιν καὶ δάματα καλά.
Μῆνα δ' πάντα εἰλῆ με, καὶ ἐξέρεινον ἥκαστα,
15 Ἴλιον, Ἀργείων τε νῆας, καὶ νόσον Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἤτιον, ἥσ' ἐκέλευον
Πηλεΐδην, ἔδδ' τι κῆν' ἀνήγατο, τεύχεα δ' πομπῇ.
Δῶκε δέ μοι δίδραχ' ἀσκήν βροῦς ἐννῶχροιο.
20 Ἐνθα δ' βουκτάων ἀνέμων κατέδρασε κλυυδα.
Κῆνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
Ἡ' μὲν παυέμεναι, ἥσ' ὀρυμνὸν ὃν κ' ἐδέχθησι.
Νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδ' ἐμὲ μέρμηρι φαινή
Ἀργυρήν, ἵνα μῦτι παρρυπνυσι ὀλίγον παρ.
25 Αὐτὰρ ἐμοὶ πτοῖον ξερύρε περιέκκεν αἴητας,
Ὅρα φέρεσι νῆας τε καὶ αὐτάς. ἐδ' ἄρ' ἐμυλλεν
Ἐκτελείειν αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀρραδίησιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πτόλιον νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἥδη ἀνιθαίνετο πατέρες ἄνδρα·
30 Καὶ δὴ πυρπολέοντας εἰεύασσιν ἐγγὺς ὄντας.
Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκύς ὕπν' ἐπῆλυθε κικμηῶτα.
Αἰὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐγῶμων· εἰ δέ τῳ ἄλλῳ
Δῶχ' ἱτάρον, ἵνα θάσσον ἰκόμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἵταροι ἐπίεσι παρὰ ἀλλήλους ἀγόρευον,
35 Καὶ μ' ἔρασαν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον οἰκαδ' ἀγνῶται,
Δῶρα παρ' Αἰόλε μεγάλῃσι· Ἰπποτάδαο.
Ἦδ' εἰ τις ἐπίσκειν ἰδὼν εἰς πλοσίον ἄλλον,
Ἦ πῶποι, ὥς ὅδε πᾶσι φίλ' καὶ τίμιός ἐστιν
· Ἀνδρόφοις ὅτιον τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκται.
40 Παλλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἀγεται κικμηῖα καλά

egressus, accepto à Mercurio medicamento moly, non est labefactus: imo etiam sociis pristinam naturam adeptis, postquam annum mansit apud Circen, ad inferos descendit.

K. Habet Æoli, Læstrygonum, & Circes gesta.

IN Æoliam autem insulam pervenimus: ubi habitabat Æolus Hippotades, charus immortalibus Diis, Natanti in insula: omnem vero ipsam circum murus est Æreus perrumpi nescius, plana que sursum procurrit petra. Ejusque duodecim liberi in ædibus sunt: 5
Sex quidem filiæ, sex vero filii pubescentes. Isthic filias dabat filiis, ut essent uxores, Qui semper apud patrem charum & matrem castam Convivantur: eisque cibaria varia apposita sunt. Nidore autem plena domus undique arctatur aula 10
Die, nocte vero rursus apud pudicas uxores Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis: Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras. Mensen vero totum amice accipiebat me, & exquirebat singula, Ilium, Argivorumque naves, & reditum Achivorum. 15
At ego ei omnia pro decenti narravi. Sed cum jam & ego iter postulabam, atque admonebam ut Dimitteret, nihil quicquam ille abnuit, sed paravit dimissionem. Deditque mihi excorians utrem bovis novennalis In quo procelloforum ventorum ligavit flatus. 20
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius, Vel mulcere, vel tollere quemcumque velit. Nave vero in cava alligavit fune splendido Argenteo, ut ne quicquam præterflaret vel paululum. Ceterum mihi flatum Zephyri immisit ut flaret, 25
Ut ferret navesque & nos, neque erat Persesturus: nostra ipsorum enim periimus insipientia. Novem tamen dies navigavimus noctesque & dies: Decima vero jam apparebant patria rura: Et jam ignem accendentes videbamus quia prope erant. 30
Ibi me dulcis somnus occupavit desessum. Semper enim pedem navis movebam, neque cuiquam alii Dedi sociorum, ut citius perveniremus in patriam terram. Socii autem verbis ad se invicem loquebantur, Et me autumabant aurumque & argentum domum portare, 35
Dona ab Æolo magnanimo Hippotada. Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium: Papæ, ut hic omnibus gratus est & magni pretii Hominibus quorumcumque in urbem & terram veniat. Multos quidem ex Troja ducit thesauros pulchros 40

- Ἀνδρῶν· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελείσαντες,
 Οἰκάδε νισθόμεθα κενεᾶς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
 Καὶ νῦν οἱ τὰ γ' ἰδοὺ χαλεζομένῳ φιλότῃτι
 Αἰολῶν. ἀλλ' ἀγε θάσσον ἰδόμεθα ὅ, τίτι τάδ' ἐστίν·
- 45 Ὅσῳ τις χρυσὸς τι καὶ ἀργυρῶ ἀσπὶς ἴσται.
 Ὡς ἱράσαν. βελὴ δὲ κακὴ νίκησιν ἱταίεσσιν.
 Ἀσπὸν μὲν λῦσαν, ἀνέμοι δ' ἐκ πάντες ὄρσαν.
 Τὸς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρον πόντονδε θυέλλα
 Κλαίοντας γαῖης ἄπο πατρίδῳ. αὐτὰρ ἔγχετο
- 50 Ἐχέμεν, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήρεζα,
 Ἥε πεισὼν ἐκ νηὸς δόποθ' ἰμῆν ἐνὶ πόντῳ,
 Ἥ ἀκίον τλαῖν, καὶ ἐπὶ ζωοῖσι μετῆν.
 Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἱμῖνα· καλυφάμεν δ' ἐνὶ νηὶ
 Κεῖμεν· αἱ δ' ἐρέοντο κακὴ ἀνέμοιο θυέλλα
- 55 Αὐτίς ἐπ' Αἰολίῃ νῆσον· σιγάχοντο δ' ἱταίεσσιν.
 Ἐνθα δ' ἐπ' ἠπείρῃ βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεν ὕδαρ.
 Αἰψὰ δὲ δύνοντες ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἱταίεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασσαμένῳ πρὸς ποσσὶν,
 Διὶ τότε ἔγωγε κήρυκα τ' ὀπασάμεν καὶ ἱταίεσσιν,
- 60 Ὡν εἰς Αἰόλῃ κλυτὰ δώματα· ἧ δ' ἐκίχανον
 Δαινύμενον παρὰ δ' ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκισιν.
 Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' ἑδῇ
 Ἐξέμεν· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβειον, ἐκ τ' ἴροντο,
 Πῶς ἥλδεις Ὀδυσσεύς; τίς τοι κακὸς ἔχει δαίμων;
- 65 Ἡ μὲν σ' ἐνδυκίως ἀσπετέμπον, ὄρ' αἰετοιο
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ οἴκη τι φίλον ἐστίν.
 Ὡς φάσαν. αὐτὰρ ἔγωγε μετεωρίεν ἀχλύμεν καὶ
 Ἄσπιν μ' ἱταίεσσιν τε κακοῖς, παρὰ τοῖσι τε ὕπνῳ
 Σχέτλῳ. ἀλλ' ἀκίσαδαι φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ἡμῖν.
- 70 Ὡς ἱράμεν, μαλακίῃσι καθαρπτόμεν ἐπίεσσιν.
 Οἱ δ' ἀπὸς ἔγένοντο. πατὴρ δ' ἡμείβετο μῦθον,
 Ἐρρ' ἐκ νῆος θάσσον ἐλθ' ἵστε ζώντων.
 Οὐ γάρ μοι δίμης ἐστὶ κομιζέμεν καὶ δόποθ' ἴσται.
 Ἀνδρα δ' ὅς κε θεοῖσιν ἀπὶ χθονὶ μακάρεσσιν.
- 75 Ἐρρ', ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπὶ χθονὶ τόδ' ἰκάνεις.
 Ὡς εἰπὼν, ἀσπίτεσσι δῶκεν βαρὴν σιγάχοντα.
 Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέμεν ἀκαχήμεν ἦτορ.
 Τεῖρετο δ' ἀτρεσθὸν θυμὸς ἐπ' ἱερίῃσι ἀλγυκῇ.
 Ἥρετ' ἐπὶ ματὶν· ἐπὶ κέντ' ἐκίνατο στερνόν.
- 80 Ἐξήμαρ μὲν ὁμῶς σπλίμεν νύκτας τε καὶ ἡμῶν·
 Ἐξομάτῃ δ' ἐκόμεθα Λάμῃ αἰπῇ ποτολίδερσιν.
 Τηλέκυλον Παισυρηνήν, ὅθι ποιεῖται ποιεῖται.
 Ἥπυζ ἐπὶ δαῶν, ὅθι δ' ἐπὶ δαῶν ἰσχυρῇ.
 Ἐνθα κ' αὐτῇ ἀνὴρ δαίς ἐξήκατο μινδῆς,
- 85 Τὸν μὲν, βυκελίων, τὸν δ' ἀργυρεὰ μῆλα τομίστα.
 Ἐγγύς γὰρ νυκτὸς το καὶ ἡματὸς εἴσι κέλευθα.

Ex præda : nos vero contra idem iter emensi ;
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipsi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus : sed age cito videamus quidnam hæc sint ,
Quantum aurique & argenti utri insit.

45

Sic dicebant , consiliumque malum vicit sociorum.
Utrem quidem solverunt , venti autem omnes eruperunt.
Illos statim raptos fesebat in pontum procella
Flentes terra à patria : at ego
Experrectus , in animo inculpato deliberabam
Utrum lapsus ex navi perirem in porto ,
An tacitus sustinerem , & adhuc vivis interesssem.
Sed sustinui & mansi : rectus autem in navi
Jacebam : illæ vero ferebantur malo venti turbine
Rursus ad Æoliæ insulam : gemebant autem socii.
Ibi terram conscendimus , & hausimus aquam.

50

55

Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
At postquam cibumque gustavimus atque potum ,
Tum ego præconem in comitem eligens & socium ,
Ivi ad Æoli inclytas ædes : cum antem inveni
Convivantem apud suam uxorem & suos liberos.
Ut venimus autem in domum , ad fores in limine
Sedebamus illi vero in animo obstupescabant , interrogabantque :

60

Quomodo venisti Ulysses ? quis tibi malus ingruit Deus ?
Equidem te accurate dimisimus , ut pervenires
In patriam terram , & domum , & sicubi quid gratum est.

65

Sic dicebant , at ego alloquebar tristatus corde :
Labefactarunt me socii mali , & præterea somnus
Improbis : sed sapere amici , potentia enim penes vos.

Sic aiebam , blandis domulcens verbis.
Illi vero conticuerunt , pater autem excepit sermone :

70

Pereas ex insula ocys pessime viventium :
Neque enim mihi fas est curare neque dimittere
Virum cum qui Diis invisus est beatis.
Pereas , quoniam certe Diis invisus huc venisti.

75

Sic locutus , dimisit domo graviter suspirantem.
Hinc vero ulterius navigabamus mercentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molesta.
Nostra vanitate : quoniam non amplius apparebat reditus.
Sex dierum quidem continue navigavimus noctesque & dies :
Septima vero venimus Lami ad excessam urbem ,
Longe distantes portas habentem Læstrygoniâ , ubi pastorem pastor
Evocans inigens pecus , alter vero exigens obedire solet.
Ibi insomnis vir duplicem perciperet mercedem ,
Unam pascendis bobus , alteram albis pecudibus ,
Prope enim noctisque & diei sunt viræ.

80

- Ἐνθ' ἴσσι ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὅν ποτε πτόμε
 Ἠλίσσαι^Θ τετύχκει διαμπερές ἀμφοτέρωθεν.
 Ἀυτὰς ὃ πρὸς ἄλγες ἐναγίσαι ἀλλήλοισιν.
- 90 Ἐν σώματι πρῶχουσιν. ἀρετὴ δ' ἰσοδύναμος ἐστίν,
 Ἐνθ' οἷον ἴσσοι πάντες ἔχον νῆας ἀμφοτέρωθεν.
 Αἱ μὲν ἄρ' ἐντοδὴν λιμένα^Θ κοίλοιο δίδοντο
 Πλησύνει. αἱ μὲν γάρ ποτ' αἴξιστο κύμα γ' ἐν αὐτοῖς.
 Οὔτε μὲν, ἔτ' ὀλίγον· λιυκὴ δ' ἦν ἄμοις γαλήνη.
- 95 Αὐτὰρ ἔγων οἱ^Θ χρίδον ἔξω νῆα μέλασαν,
 Αὐτὴ ἐπ' ἰχθυή, πτόμεν ἐκ πείσματι δῖος.
 Ἔσθην ὃ, σκοπὸν ἐς παρὰ πτόμεν ἀνελθόν.
 Ἐνθα μὲν ἔτι βοῶν ἔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
 Καπνὸν δ' οἷον ὀρεῖται δαδὸς χθονὸς αἰώοντα.
- 100 Δὴ τότε ἔγων ἰτάμεν πτόμεν πτόμεν ἰόντας.
 Οἱ τινες ἀνέρες εἰν ἐπὶ χθονὶ, οἷον ἔδοντες.
 Ἄνδρες δύο κρείας, τρίτατον κύμα γ' αἶμα ὀπάσασα.
 Οἱ δ' ἴσσοι ἐκάντες λῆν ὁδόν, ἢ πτόμεν αἶμα.
 Ἀσυνδ' ἄρ' ὑψηλὸν ὄριον καταγίνον ὕλην.
- 105 Κέρη ὃ ἐνέβληντο πτόμεν ἄσιν^Θ ὑδρυσίον,
 Θυσίαι^Θ ἰφθίμην Παιστρονίον^Θ Ἀντιράται.
 Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσαντο καλλιμένειον.
 Ἀρτακίην^Θ ἔνθεν γὰρ ὕδωρ πτόμεν ἄσιν ἑρμῶν.
 Οἱ δ' ἀνέρες ἀνέρες πτόμεν ἄσιν, ἐκ τ' ἑρμῶν.
- 110 Ὅστις ἦν ἐν βασιλείᾳ, καὶ οἷον ἀνάσσει.
 Ἡ δ' μάλ' αὐτίκα πτόμεν ἐπὶ πτόμεν ὑψηλὸς δαδ.
 Οἱ δ' ἐπὶ πτόμεν κλυτὰ δώματα, πτόμεν γυμνασία.
 Εὖθρον ὄσον τ' ὄριον^Θ κορυφὴν, κατὰ δ' ἔσυνον αὐτοῖς.
 Ἡ δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιράταια,
- 115 Ὅν πτόμεν, ὅς δ' ἐπὶ τοῖσιν ἑμίστατο πτόμεν ὀλιγῶν.
 Αὐτίχ' ἦν μάρφας ἰτάμεν, ἀπλάτατο δόρυ.
 Τὸ δ' οὐκ αἶψαντε πτόμεν ἐπὶ νῆας ἐκάλει.
 Αὐτὰρ ὁ πτόμεν βοὴν διὰ ἄσιν^Θ οἱ δ' αἰῶντες.
 Φοίτων ἰφθίμοι Παιστρονίον^Θ ἄλλοθεν ἄλλοι^Θ,
 120 Μυρίοι, ἐκ ἀνδρῶν τοιῶντες, ἀλλὰ γίγασθ.
 Οἱ δ' ἐπὶ πτόμεν ἀνδραχθῶν χημαδίοισι.
 Βάλλον. ἄρα ὃ κακὸς πτόμεν κατὰ νῆας ὀρεῖται.
 Ἀνδρῶν ὀλλυμῶν, πτόμεν δ' αἶμα ἀγρυπνῶν.
 Ἰχθυὺς δ' ὡς πτόμεν, ἀπτόμεν δαῖτα εἰσέρτα.
- 125 Ὅρ' οἱ τὸς ὀλεον λιμένα^Θ, πολυκνήμι^Θ ἐντός.
 Πτόμεν δ' ἔγωγε ξίφος^Θ οὐδ' ἰφθίμην^Θ πτόμεν μῆρ,
 Τὰ δ' οὐκ ἀπτόμεν ἐκάλει νῆας πτόμεν.
 Αἶψα δ' ἑμοῖς ἰτάμεν ἰπποτρίτας ἐκάλει.
 Ἐμβάλλειν καπνὸν ἢ ὡς ἐκ καπνὸν πτόμεν.
 130 Οἱ δ' αἶμα πάντες ἀνέρι^Θ, δῖος ὀλιγῶν.
 Ἀσυνδ' ἄρ' ἐς πτόμεν ἰπποτρίτας πτόμεν.
 Νῆας ἑμὶ· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι πτόμεν πτόμεν.

Ibi postquam ad portum inelytum venimus, quem circum petrae
 Excelsa erat continenter utrinque :
 Littoraque prominentia contraria sibi invicem
 In ostiis procurrunt : angustus autem introitus est, 20
 Ibi illi intorsum omnes tenebant naves versatiles.
 Ipsæ quidem intra portum concavum ligabantur
 Propinquæ, nunquam enim attollitur fluctus in ipso,
 Neque magnus, neque parvus : candidaque erat circû tranquillitas.
 Ast ego solus tenui extrinsecus navem nigram, 25
 Illic in extrema parte, petrae funes alligans.
 Stabam verò specula aspera conscensa :
 Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
 Sed fumum solum videbamus à terra erumpentem.
 Tunc scilicet ego socios præmisi sciscitatum ut irent 100
 Quinam viri essent supra terram pane vescentes :
 Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.
 Qui ierunt egressi planam viam, qua currus.
 Ad urbem ab excelsis montibus volebant sylvam.
 In puellam autem insiderunt ante urbem aquantem, 105
 Filiam fortem Læstrygonis Antiphatae.
 Hæc quidem ad fontem descenderat limpidum
 Attaciam : hinc enim aquam ad urbem ferebant.
 Illi vero astantes alloquebantur, interrogabantque
 Quisnam illorum esset Rex, & quibus imperaret. 110
 Illa vero admodum cito patris indicavit excelsam domum.
 At illi postquâ ingressi sunt inelyram domum, ipsammet mulierem.
 Invenērunt velut montis verticem, horrueruntque ipsam.
 Illa vero continuo è foro vocabat inelytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui illis molitus est sævam mortem : 115
 Statim unum corripiciens sociorum, apparavit cœnam.
 Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.
 At ipse clamorem excitavit per urbem : illi vero audientes
 Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus : 120
 Qui à petris gravibus viro lapidibus
 Jaciebant. Statim autem malus strepitus per naves excitatus est.
 Viris pereuntibus, navibusque simul fractis.
 Pisces vero sicut transigentes, tristes epulas ferebant.
 Dum illi hos periebant profundum portum intra, 125
 Interæ ego gladium acutum extrahens à femore,
 Eo funes absceidi navis nigræ proram.
 Statim autem meos socios adhortans iussit
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus;
 Qui simul cuncti iactabant remos, timentes mortem. 130
 Libenter autem in pontum cavas effugit petras
 Navis mea, at reliquæ una omnes illic periesunt.

- Ἐνθεν ὃ πρεσβύτερον πλεονέχον ἀναχήμενοι ἦτορ ὃ
 Ἀρμύνη ἐκ θανάτοιο, φίλος ὀλέσαντες ἑταίρους.
- 235 Αἰκλὴν δ' ἐς γῆσον ἀρικόμεθ'· ἐνθα δ' ἴτασε
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήσασα,
 Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόρροισι Αἰήτας·
 Ἀμφὶ δ' ἐκγεγάτην φασσιμβρότε Ἥελίοιο,
 Μητρεὺς τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ωκυανὸς τέκε παῖδα.
- 240 Ἐνθα δ' ἴσ' αὐτῆς νηὶ κατηγαρόμεθα σιωπῇ
 Ναύλεχον ἐς λιμένα· καὶ τις θεὸς ἠγαμύνειεν.
 Ἐνθα τότε ἑκάντες, δύο τ' ἡμάτα κ' δύο νύκτας
 Κίρκηδ' ὅμῳ καμάτω τε κ' ἀλγεσι θυμὸν ὀδύντες·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτην ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεισ' ἦεν,
- 245 Καὶ τότε ἰγὼν ὅμῳ ἔλχ' ἑλὼν κ' φάσσανον ὄξυ·
 Καρταλίμως παρὰ νηὸς ἀνῆιον ἐς περιώπην,
 Εἰπὼς ἔργα ἰδοῦμι βροτῶν, ἵποπτι τε πυθόμην.
 Ἔσπιν ὃ, σκοπῆτι ἐς καταπλοῦσαν ἀνελθὼν,
 Καὶ μοι εἰσάτο καπνὸς δότ' ἡβητὸς αἰρῶδεϊς,
 250 Κίρκης ἐν μεγάροισι, δὴ δρυμὰ πικρὰ κ' ὕλην.
 Μερμυρεῖα δ' ἔπειτα κατὰ φρίκα κ' κατὰ θυμὸν
 Ἐλθὼν ἠδὲ πυθιάδα, ἐπεὶ ἴδον αἴδοπα καπνόν.
 Ὅδε δέ μοι φρεσίνετι δαδάσατο κέρδιον ἦν,
 Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοὴν κ' θίνα θαλάσσης,
- 255 Διπύον ἑταίροισι δοῖσθαι, περιέμιν τε πυθιάσαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ χερσὶν ἦα κινὼν νηὸς ἀμφοτέρωθεν,
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύετο μένον ἰόντα,
 Ὅς ῥά μοι ὑφίκεσθον ἔλαρον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
 Ἦκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήεν ἐκ νομῆς ὕλης,
- 260 Πυθιάδ'· (δὴ γάρ μιν ἔχεν μῆν' Ἥελίοιο)
 Τὸν δ' ἰγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνήσει μίση νῶτα.
 Πλῆξ'· πό δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξέπτευσ'·
 Καδ' δ' ἔπειτ' ἐν ποτίνῃ μακρῶν, δότ' ἔπειτα θυμός·
 Τῷ δ' ἰγὼ ἐμβαίνον, δόρυ χάλκεον ἐξ αὐτεῖλης.
- 265 Εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ
 Εἶασα. αὐτὰρ ἰγὼ σπασάμην ῥωπᾶς τε λυγρῆς τε·
 Πείσμα δ' ὅσον τ' ὀργυιαν εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 Πλευράδ'· συνέδησα πύδας διπλοῖο πελοῦρε.
 Βῆν ὃ καταλοπάδια εἶσθον ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
- 270 Ἐρχετ' ἐπειδομέν'· ἐπεὶ ἔπως· νῆν ἐσ' ὅμῳ
 Χαιεὶ φεῖν ἐτίρη· μάλα γὰρ μέγα θνητὸν ἦεν·
 Κλεδ' δ' ἔβαλον περπαρόντι νηὸς· ἀνέγμυρα δ' ἑταίρους
 Μυκηχίους ἐπίεσι, παρὰσάδον ἄνδρα ἑκάστον,
 Ὡς φίλοι, ὃ γὰρ πῶς καταδυσόμεθ', ἀχνυμένοισι περ,
 275 Εἰς αἰδάο δόμους, πρὲν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπείδῃ.
 Ἀλλ' ἄγετ', ὅθ' ἐν νηὶ θεῶν βροτοῖς τε πτόσις τε,
 Μνηστήμεθα βροτοῖς, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῷ.
 Ὡς, κλέμεν. οἱ δ' ὥκα ἡμοῖς ἐπίεσι πείδοντα.

Hinc autem ulterius navigabamus moerentes corde ,
 Lubentes ex morte , postquam dilectos amiseramus socios .
 Ætæque ad insulam pervenimus , ubi habitabat 133
 Circe cirrata , veneranda Dea , vocalis ,
 Germana foror prudentis Ætæ :
 Ambo enim nati sunt hominibus lucem præbento ex Sole ,
 Matreque ex Perfa , quam Oceanus genuit filiam .
 Hic vero in litore navi appulimus silentio 140
 Navium capacem in portum : & Deus aliquis dux erat .
 Ibi tum excentes , duosque dies & duas noctes
 Jacebamus pariter & labore & doloribus animum rodentes .
 Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora ,
 Tunc ego meam hastam capiens & gladium acutum , 145
 Rapide ab nave ascendo in speculam ,
 Sicubi opera viderem mortalium , vocemque audirem .
 Steti autem , specula prærupta conscensa ,
 Et mihi visus est fumus à terra lata ,
 Circes in ædibus , per querceta & sylvam . 150
 Cogitabamque deinde in mente & in animo
 Ire atque sciscitari , postquam vidi calidum fumum .
 Sic autem mihi cogitanti visum est satius esse ,
 Primum profectum ad navem celerem & litus maris ,
 Tentaculum sociis dare , præmittereque sciscitatum . 155
 Sed quando jam prope eram vadeus ad navem versatilem ,
 Tum aliquis me Deorum miseratus est solus cum essem ,
 Qui mihi excelsis cornibus cervum magnum in viam ipsam
 Misit : is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvæ ,
 Potaturus : (jam enim ipsum tenebat vis solis) 160
 Illum ego egredientem per spinam medio tergo
 Percussi : penitus autem hastile ferreum transiit ,
 Deciditque in pulveres balans , & evolavit anixus .
 Illi ego insiliens hastam ferream ex vulnere
 Extraxi : quam illic reclinans in terra 165
 Reliqui , ast ego evulsi virgulaque viminaque :
 Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque
 Plectens , colligavi pedes ingentis monstri .
 Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram ,
 Hasta innixus , quoniam nullo pacto poteram in humero 170
 Manu ferre altera , admodum enim magna bellua erat :
 Dejeci autem ante navem , excitavique socios .
 Blandis verbis , astando viros singulos :
 O amici , non enim ullo pacto descendemus , tamen si tristes ,
 In Plutonis domum , antequam fatalis dies venerit : 175
 Sed agite quandiu in navi celeri cibisque potusque ,
 Memores finis escæ , neque maceremur fame .
 Sic dicebam . Illi vero ocyus meis verbis parebant :

- Ἐκ δὲ καλυφόμενοι παρὰ δὴν ἄλδς ἀτρυγέτοια
 180 Θήσαντ' ἔλαρον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἱερῆμοι ὀφθαλμοῖσιν,
 Χυῖρας νιφάμενοι τυύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Ὡς τότε μὲν πρῶταν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἡμεδα δαινύμενοι κρία τ' αἶσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
 185 Ἡμῶ δ' ἥλιος κατίδου, καὶ ἐπὶ κνέρας ἤλθε,
 Δὲ τότε' ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμυνὶ θαλάσσης.
 Ἡμῶ δ' ἡεγένεια θάνη ροδοδάκτυλος ἠώς,
 Καὶ τότε' ἔσαν ἀγορὴν θέμεν μετὰ πᾶσιν ἔμπον,
 Κίκλυτε μὲν μύθων κακὰ περ πάχοντες ἱταίροι.
 190 Ὡ εἰλοῖ, εἰ γὰρ τ' ἴδμεν ὅππῃ ζῶσιν, εἰ δ' ὅππῃ ἦσιν,
 Οὐδ' ὅππῃ ἥλιος φαισίμεσθ' εἰς ὑπὸ γαῖαν,
 Οὐδ' ὅππῃ ἀννύται· ἀλλὰ ρεχζώμεθα δάσασιν
 Εἴ τις ἔτ' ἔσται μή τις, ἔγω δ' ἔκ οἴομαι εἶη.
 Εἶδον γὰρ, σκοπὴν ἐς παιπαλίοισιν ἀνελθὼν,
 195 Νῆσον, τὴν περὶ πόντον ἀπείρετον ἐσιφάνεσθαι·
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κῆται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῃ
 Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐσάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάδην οἶλον ἦτορ,
 Μνησαμύνης ἔργων Λαισυργόν· Ἀντιφάτας,
 200 Κύκλαπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδρερράγοιο.
 Κλαῖον δὲ λιγύως, θαλερὴν κατὰ δάκρυ χιόντες·
 Ἀλλ' εἰ γὰρ τις σπῆξις ἐγένετο μυρμηδύσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δῖχα πάντας ἐωνήμιδας ἱταίρας
 Ἠείθμεν, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμροτέροισιν ὅπασα.
 205 Τῶν μιν ἔγαν ἦρχον, ἦν δ' Εὐρύλοχος Διοκίδης.
 Κλήρης δ' ἐν κυνὴ χαλκῆρ' ἀλλοτρίῃ ὄκα,
 Ἐκ δ' ἔδοξε κλῆρ' μεγαλήτορος· Εὐρύλοχοιο.
 Βῆ δ' ἵνα, ἅμα τῷ γε δύω καὶ ἑκοσ' ἱταίροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμι λίπον γοῶντας ὀπιδέν.
 210 Εὖρον δ' ἐν βροτοῖσι τετυγμύνα δώματα Κίρκης
 Εἰσοῖσι λάισι, περιεσκόπτει ἐνὶ χώρῳ.
 Ἀμφὶ δὲ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέεσθαι, καὶ λέοντες,
 Τὲς αὐτὴ κατίβαλξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οὐ γ' ὀρμήθησαν ἰσὺ ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τῷ γε
 215 Οὐρῇσι μακρῇσι περιεσπίνοντες ἀνέσαν.
 Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἀνακτα κύνες δαίτηδεν ἴοντα
 Σαῖνωσ'· (αἰεὶ γάρ τε σφὲρ μιλίγματα θυμῷ)
 Ὡς τὲς ἀμφὶ λύκοι κρατερφώνυχες καὶ λέοντες
 Σαῖνον· τοῖ δ' ἔδδουσιν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ σείσασθαι.
 220 Ἔσαν δ' ἐνὶ θυρῇσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 Κίρκης δ' ἐνδον ἄκρον αἰεδύσης ὅππῃ κελῇ,
 Ἴσον ἐποιχομένης μέγαν, ἀμβροτον· οἷα θεῶων
 Λεπτὰ τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα σείλοντας.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολύτης ὀρχαμὸς ἀνδρῶν,

Revelatque, apud litus maris infructuosi
 Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat. 180
 At postquam oblectati sunt spectantes oculis:
 Manus lavantes apparabant eximium epulum.
 Sic tum quidem totum diem ad solis occasum
 Sedebamus epulantes carnes copiosissimas & vinum dulce:
 Quando autem sol occidit, & tenebræ supervenerunt, 185
 Tunc scilicet dormivimus in littore maris.
 Quando autem ætrogena apparuit rosea digitis aurora,
 Tunc ego concione instituta inter universos loquebar:
 Audite meos sermones mala licet patientes socii.
 O amici, non enim scimus ubi occasus, neque ubi aurora, 190
 Neque ubi sol hominibus lucem præstans vadit sub terram,
 Neque ubi surgit: sed consideremus celeriter
 Num quod adhuc sit consilium, ego autem non arbitror esse.
 Vidi enim, speculam in asperam conscendens,
 Insulam, quam pontus infinitus circumdat: 195
 Ipsa vero humilis jacet, fumum autem in medio
 Vidi oculis per querceta densa & sylvam.
 Sic dicebam, illis vero fractum est amicum cor,
 Recordantibus facinorum Læstrygonis Antiphætæ,
 Cyclopisque violentiæ magnanimi viros devorantis. 200
 Flebant autem miserabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartito omnes fortes socios
 Numerabam, ducemque utrisque præbebam.
 Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochus Deo similis. 205
 Sortes autem in galea ferrea concussimus ocyus,
 Exiitque fors magnanimi Eurylochi.
 Festinabat autem ire, una cum eo duo & viginti socii
 Flentes, nos etiam reliquerunt lugentes post se.
 Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Circes 210
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa ipsam autem lupi erant montani, atque leones,
 Quos illa mansuefecerat, postquam mala medicamina dederat.
 Neque illi irruerunt in viros, sed ipsi
 Caudis longis adulantes surrexerunt. 215
 Ut cum circa dominum canes à convivio venientem
 Adulantur: (semper enim fert quæ mulceant animum)
 Sic circa hos lupi fortes unguibus atque leones
 Adulabantur, illi vero timebant ubi viderunt sæva monstra.
 Steterunt autem in januis Deæ pulchricomæ: 220
 Circen autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
 Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia Dearum
 Subtilia & venusta & splendida opera fiunt.
 His vero verba facere cepit Polites dux virorum,

- 225 "Ος μοι κίρις ἰτάρῃσιν ἦν, κενότατός τε,
 "Ω φίλοι, ἔσδον γάρ τις ἰπποχόρῃσιν μέγαν ἴσον,
 Καλὸν αἰοιδίῃ· (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφεμύκειν)
 "Ἡ θίος, ἢ γυνή· ἀλλὰ ρεβγαμέθα θάσων.
 "Ὡς ἀρ' ἰωάνισεν· τοὶ δ' ἐρβέγοντο καλεῦντες.
- 230 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα θύρας ὤξε φαινὰς,
 Καὶ κάλῃ· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρίνῃσιν ἵποντο·
 Εὐρύλοχ' δ' ἰσάμινεν, οἰσάμῃσιν δόλον ἔη.
 Εἴσιν δ' εἰσαγαγῶσα κατὰ κλισίῃς τε θρόνους τε·
 "Ἐν δὲ σπιν πυρρὴν τε καὶ ἄλκινα καὶ μέλ' ἡλῶσεν
- 235 Οἶνῳ περσύνειν ἱκύναι ἀνέμισγε ἢ σίτω
 Φάρμακα λυγρὰ, ἵνα πᾶσι λαδοῖατο πατεῖδ' αἶψα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δόκειν τε καὶ ἱκτίον, αὐτίκ' ἵπῳτα
 "Ράβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ σφυροῖσιν ἱέργνυ.
 Οἱ δ' οὖν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
 240 Καὶ τρεῖσας· αὐτὰρ νῆς ἦν ἱμπιδ', ὡς τοπάρης περ.
 "Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἱέρχατο· τοῖσι δ' Κίρκη
 Πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόντ' ἔβαλε, καρπὸν τε κερταῖας,
 "Ἐδμήσῃ, οἷα σῦς χαμαιυνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχ' δ' αἰψ' ἦλθε θοὸν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
- 245 "Ἀγχιὸν ἰτάρῃσιν ἱέων καὶ ἀδωνείῃσιν ὀπίσσω·
 Οὐδέ τι ἐκράδαι δύνατο ἔπ', ἱέρμους περ,
 Κῆρ ἄχῃ μεγάλην βεβυλμῇ· ἐν δὲ οἱ ὄσσε
 Δακρυόρῃσιν πεμπλάντο, γένε δ' ὤϊστο θυμὸς.
 "Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασάμεθ' ἐξερόντες,
 250 Καὶ τότε ἦν ἄλλων ἰτάρῃσιν κατέλειξεν ὀλεθρον,
 "Ἠομῃ, ὡς ἐκέλευς, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Εὐερμῇ ἐν βίῳσιν τετυγμένα δώματα καλὰ
 Σεισέουσιν λατοῖσι, περσέκοντο ἐνὶ χάρι·
 "Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἴσον ἰπποχόρῃσιν λίγ' αἶσεν,
- 255 "Ἡ θίος, ἢ γυνή· τοὶ δ' ἐρβέγοντο καλεῦντες·
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξελθῶσα θύρας ὤξε φαινὰς,
 Καὶ κάλῃ· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρίνῃσιν ἵποντο·
 Αὐτὰρ ἱὼν ἰσάμιντα, οἰσάμῃσιν δόλον ἔη.
 Οἱ δ' ἅμ' ἀσέδῃσαν ἀολλίης, ὑδὲ τις αὐτῶν
- 260 Ἐξείρανε· δνρον καὶ καθήμῃσιν ἰσχυρίαζον.
 "Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἱὼν περὶ μὲν ξίρ' ἀρρυρόκλῃ.
 "Ἠμοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμοῖ δ' τόξα.
 Τὸν δ' αἰψ' ἠγόρεα ἀμρτην ὁδὸν ἠγῆταδαι.
 Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσιν λαβὼν ἐλίσσεται γένων,
 265 Καὶ μ' ὀλορυρόμῃσιν ἔπια πτερόεντα περσύνει,
 Μὴ μ' ἀγε κείσ' αἰκοντα διοτρεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτῇ,
 Οἶδα γὰρ ὡς ὅτ' αὐτὸς ἐλεύσεται, ὅτε τιν' ἄλλον
 "Ἄξιος σὼν ἰτάρῃσιν· ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θάσων
 Φεύγωμῃ· ἐτι γὰρ κεν ἀλύξαιμῃ κακὸν ἦμαρ.
- 270 "Ὡς ἔρατ', αὐτὰρ ἱὼν μιν ἀμυβόμεν' περσύνειπον,
 Εὐρύλοχ'.

Qui mihi charissimus sociorum erat, quemque maximi faciebā. 215

O socii, intus sane aliqua texens ingentem telam,
Pulchræ canit, (pavimentum autem totum resonat)
Aut Dea, aut formina: quare alloquamur ocyus.

Sic dixit, illi vero allocuti sunt vocantes.

Quæ continuo egressa januas aperuit splendida, 230

Et invitabat, illi una omnes imprudenter sequebantur:

Eurylochus autem remansit, suspicatus fraudem esse.

Collocavit autem introductos per sediliaque thronosque.

Ip̄isq̄ caseum, & farinam, & mel recens

Vino dulci confudit: commiscuitque pani 235

Venena nocentia, ut omnino obliviscerentur patriæ terræ.

Ast ubi porrexitque & ebiberunt, statim deinde

Virgula percutiens, intra haras conclusit.

Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpusque,

Et setas; mens tamen etat firma, ut antea. 240

Sic hi quidem flentes conclusi sunt: quibus Circe

Illicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,

Ad edendum, qualia sues humi cubare sueti semper edunt.

Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,

Nuncium de sociis relaturus & amarum fatum: 245

Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,

Cor dolore ingenti percussus: eique oculi

Lacrymis implebantur, luctum enim præ se ferebat animus.

Sed cum ei omnes instarem interrogantes,

Tunc cæterorum sociorum narravit exitum: 250

Ivinus, ut jufferas, per querceta, inclyte Ulysses:

Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras

Politis lapidibus, conspicuo in loco,

Illic quædam magnam telam texens argute canebat,

Aut Dea, aut mulier: illi vero alloquebantur vocantes eam. 255

Quæ continuo egressa fores aperuit splendida,

Et vocabat, simul omnes illi per imperitiam sequebantur:

At ego subititi, rarus dolum esse.

Illi vero simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

Apparuit, diu autem desidens spectabam. 260

Sic ait, at ego gladium quoque argenteis clavis confixum

Humeris apposui, ingentem, ferreum: circum etiam arcum,

Illumque continuo jussi eandem viam ducere.

At ille ambabus prehensens precabatur genua,

Et me flens verbis alatis alloquebatur: 265

Ne me duc illuc invitum ô Jovis alumne, sed relinque hic.

Novi enim quod neque ipse redibis, neque quemquam aliorum:

Abduces tuorum sociorum, sed cum istis ocyus

Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum:

Odysseus.

- Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτῷ παῖδι ἐνὶ χάριτι
 ἔδωκεν καὶ πῖνον κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἰμι, κρατερὴ δέ μοι ἱστίη ἀνάγκη.
 ὣς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
- 275 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βύσσας
 Κίρκης ἰδεῖν πολυφαρμάκε' ἐς μέγα δῶμα,
 ἔνθα μοι Ἑρμῆας χρυσόρραπις ἀντιβόησεν
 ἔρχομαι πρὸς δῶμα, νηνίη ἀνδρὲς εὐκλεὲς
 Πρῶτον ἰσσηνίτη, τῷ περ χαλκισάτη ἦεν.
- 280 Ἐν τ' ἄρα μοι ϕῦ χεῖρ', ἔπειτ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Πῇ δὲ αὐτὸς δύνῃς δι' ἀκρίας ἔρχεαι οἷον,
 Χάρις αἰδεῖς ἰὼν; ἔταρσι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 ἔρχεται, ὥς σὺς περικλυτὸς κευθμόνας ἔχοντες.
 Ἦ τις λυσόμενός περ ἔρχεαι; εἰδὲ σε φημι.
- 285 Αὐτὸν νοσήσων, μῦθους ᾗ σὺ ἐνθά περ ἄλλοι.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σῶσω.
 Τῇ τόδ' ἐφάρμακον ἰδὼν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἔρχεαι, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλαλήσῃ κακὸν ἥμαρ.
 Πᾶντα δέ τοι ἰέου ὀλορώϊα δῖνα Κίρκης.
- 290 Τεύξε' τοι κυκίῳ, βαλὲ δ' ἐνὶ φάρμακα σίτα.
 Ἄλλ' εἰδ' ὥς θείλῃ σε δινήσεται· εἰ γὰρ ἐᾷς
 Φάρμακον ἰδὼν ὃ τοι δώσω. ἔρεω ᾗ ἵαση.
 Ὅπποτε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περικλυτὴν ῥάδω,
 Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσάμενός παρὰ μηρῷ,
- 295 Κίρκη ἱσπαίξῃ, ὥς κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἠδὲ σ' ὑποδύσασα κελύσεται εὐνηδῆναι.
 Ἐνθά σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήσεται θεῷ εὐνῇ,
 Ὅρα καὶ τοι λύση θ' ἑτάρας, αὐτὸν τε κομίσῃ.
 Ἀλλὰ κείσεται μιν μακίρην μέγαν ὄρεον ὀρέσας.
- 300 Μὴ τι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βεβρυσμένον ἄλλο,
 Μὴ σ' ὀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα δύνῃ.
 ὣς ἄρα φωνήσας πρὸς φάρμακον Ἀργεῖόντης,
 Ἐκ γαίης ἐρύσας, καὶ μοι φύσιν αὐτῷ εἰδείξεν.
 Ῥίζην μὲν μέλαν ἔσκει, γάλακτι δ' εἰκελὸν ἀνθήσκει.
- 305 Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσιν
 Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
 Ἑρμῆας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν ὀλυμπον,
 Πῶσον αὖ ὑλήσασαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἦϊα. πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρρυνε κίοντι.
- 310 Ἔσθην δ' ἐνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο.
 Ἐνθά σ' ἐβόησα, θεὰ δέ μοι ἐκλυεν αὐδῆς.
 Ἠδ' αἰψ' ἐξελέσθαι θύρας οἷζε φεινὰς,
 Καὶ κάλῃ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀκαχήμενός περ.
 Εἴσε δέ μ' εἰσαγαγόντα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυροῦλε,
- 315 Καλῷ, δαιδαλίῳ· ὑπὸ δ' ἔθνηυς ποσσὶν ἦεν.
 Τεύξε' δέ μοι κυκίῳ χρυσίῳ δίπαι ὄρεα πίοιμι.

Euryloche, equidem tu mane isthic hoc in loco
Edens & bibens cavam apud navem nigram:
At ego vadam, dura enim mihi adest necessitas.

Sic fatus ab nave ego discedebam atque mari.

Sed cum jam eram pergens sacras per valles 275

Circes perventurus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo caduceo *in signis* obviam venit
Incedenti ad domum, adolescenti viro similis

Primum pubescenti, cujus gratissima est pubertas:
Manuque mihi inhæsit, verbumque dixit, & compellavit: 280

Quorsum sic temere ô infelix per juga incedis solus,
Locorum ignarus? Socii autem tibi illi in Circes *adibus*
Conclusi sunt, ut sues permunita latibula inhabitantes.

An hos liberaturus huc venis? neque te autumo
Ipsum rediturum esse, manebis enim tu ubi utique alii. 285

Sed age jam te ex malis exsolvam atque servabo:

Accipe hoc medicamen bonum, retinentis autem ad domum Circes
Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.

Omnia autem tibi dicam perniciofa consilia Circes:

Apparabit tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem. 290

Sed neque sic labefacere te poterit, non enim permittet
Remedium bonum quod tibi dabo, dicam vero singula:

Quando Circe te percutiet prælonga virga,
Tum scilicet tu gladium acutum extrahens à femore,
In Circen irrue, perinde atque interficiendi cupidus. 295

Illa vero te subitimescens invitabit ad concubitum:

Ibi tu neutiquam deinde recusa Deæ lectum,

Ut tibi dissolvatque socios, teque ipsumque *benigne* curet:

Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,
Haud ullum tibi ipsi detrimentum malum paraturam, se aliud, 300
Ne te nudatum malum & effœminatum faciat.

Sic locutus præbuit medicamentum Mercurius,
Ex terra evulsum, & mihi naturam ejus monstravit.

Radice quidem nigrum erat, lacti vero similis flos:
Moly autem ipsum vocant Dii, difficileque effossu 305

Viris utique mortalibus, Dii autem omnia possunt.

Mercurius quidem post hæc discessit ad magnum Olympum,

Per insulam sylvosam: ego autem ad domum Circes

Ibam, multaque mihi cor cogitabat eunti.

Constiti autem pro foribus Deæ cirratæ: 310

Ibi stans clamavi, Dea autem meam exaudivit vocem.

Quæ statim egressa fores aperuit splendidas,

Et invitabat, at ego sequebar mœrens corde.

Collocavit autem me introducens in sedili argenteo clavis,
Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat. 315

Adornavit autem mihi *misturam* aureo poculo ut biberem:

- Ἐν δὲ το φάρμακον ἦκε , κακὰ φρονίσο' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε , καὶ ἔκπιον , ἔδδ' μ' ἔδελξεν ,
 ῥάβδω πεπληγυῖα , ἔπ' τ' ἔφατ' , ἔκ τ' οὔνομαζεν ,
 320 Ἐχέιο νῦν σφριόνδε , μετ' ἄλλων λῆξον ἑταίρων.
 Ὡς εἶπ'· ἰγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἱρυσάμεν' παρὰ μηρῷ ,
 Κίρκη ἐπὶψα , ὥς τε κτάμεναι μνηστῆρων.
 Ἦδ' ἄγε μίγα ἰάχουσα ἰαίδοραμι , καὶ λάβε γέντων ,
 Καὶ μ' ολοφροσύνῃ ἔπεια σπινθέντα περσυνύδα ,
 325 Τίς ; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν ; πῶθεν τοι πόλις ἠδὲ τοκῆς ;
 Θαῦμα μ' ἔχει ὥς ἔτι σιών τάδε φάρμακ' ἰδὲ λχθῆς.
 Οὐδὲ γὰρ ἔδδ' τις ἀλλ' ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτηλθ
 Ὅς κε σπῆ , καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔκ' ὀδόντων.
 Σοὶ δὲ τίς ἐν στήθεσιν ἀκκλητὸν νύξ' ἐστίν.
 330 Ἡ σὺν Ὀδυσσεύς ἴσσι πολυτέρπ' , ὅτ' τέ μοι αἰεὶ
 Φάσκον ἐλεύσειδάμ' χρυσόφραπες Ἀργεῖόντης ,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν πῇ μελαίνῃ.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῖ μιν ἄορ Δίῳ , ἰὼί δ' ἔπειτα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήσομεν , ὄρεα μινέντε
 335 Ἐδν καὶ φιλότῃ , παποιδομεν ἀλλήλοισιν.
 Ὡς εἶπ'· αὐτὰρ ἰγὼ μιν ἀμειβομένη περσύνει·
 Ὡ Κίρκη , πῶς γὰρ με κέλη σοὶ ἦπιον ἦν ;
 Ἦ μοι σῶς μιν ἔδνας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρας·
 Αὐτοὶ δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
 340 Ἐς θάλαμον τ' ἵστα , καὶ σὺς ἐπιβήμεναι αὐτῆς ,
 Ὅρεά με γυμνωθέντα , κακῶν καὶ ἀνύτορε θύης ;
 Οὐδ' αἶν' ἔγωγ' ἔδελαμ' τῆς ἐπιβήμεναι αὐτῆς .
 Εἰ μή μοι τλαίης γε δια μίγαν ὄρκοι ὁμόσασθαι .
 Μῆτι μοι αὐτῷ σῆμα κακὸν βυλευσόμεν ἄλλο .
 345 Ὡς ἐράμην· ἡ δ' αὐτίκ' ἀπαύμνυν ὥς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσὶν τε τελευτήσιν τε ἔδ' ὄρκοι ,
 Καὶ τότε ἰγὼ Κίρκης ἐπέβην σπινμαλλέῃ εὐνῆς.
 Ἀμείπολοι δ' ἄρα κείνην ἐνὶ μεγάροισι σπινόντα
 Τίσασθαι , αἱ οἱ δῶμα πάντα δρῆσθαι ἴασι.
 350 Γίνονται δ' ἄρα τά γ' ἔκ τε κρητῶν , λόπ' τ' ἀλσίων ,
 Ἐκ θ' ἱερῶν ποταμῶν , οἳ τ' εἰς ἀλαδὶ περρῖσαι.
 Τάων ἡ μὲν ἔβαλλο θρόνους ἐπὶ ρήγεια καλά ,
 Πορφύρεα καθύπερθε , ὑπὲρθε δ' ἠδ' ὑπὲρβαλλον·
 Ἦδ' ἐτέρη προπάροιθε θρόνων ἰτίτανε τεκπέζας
 355 Ἀργυρίας , ἐπὶ δὲ σφί τινε χρύσεια κάνα·
 Ἦδ' ἐτέρη κρητῶν μελίεσσα αὐτῶν ἐκίρνα
 Ἦδ' ἐν ἄργυρῳ , νέμε δ' χρύσεια κύπελλα ,
 Ἦδ' ἐν τέτάρτῃ ὕδωρ ἱερὸν , καὶ σπῆρ ἀνίκαι·
 Πολλὰν ὑπὸ τρίποδι μέγαλον· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
 360 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζῆσιν ὕδωρ ἐνὶ ἡτοσι χαλκῷ ,
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἴσασα , λό' ἐκ τρίποδος μεγάλας ,
 Θυμῆς κειράσασα κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων ,

Et medicamen immisit, mala meditans in animo.
Sed postquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:
Abi nunc in haram, cum cæteris cuba sociis. 320

Sic ait: ego autem gladium acutum stringens à femore,
In Circeam irrui, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans subtercurrit, &prehendit genua,
Et me lamentans verbis volatilibus allocuta est:

Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes? 325
Stupor me tenet quod, cum biberis hæc medicamina haud labetac-
Neque enim quisquam alius vir hæc medicamina sustinuit (tuscæ.
Quicumque hauerit, & primum transmiserit per septum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens est.
Certe tu Ulysses es versutus, quem mihi semper 330
Prædixit venturum aureæ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reversum celesti cum nave nigra.
Sed age sane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum nostrum conscendamus, ut commixti
Lectæ & amore, consiliamur invicem nobis. 335

Sic ait, at ego ipsam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem esse?
Quæ mihi sues quidem fecisti in domibus socios:
Ipsam autem hic detinens, dolosa jubes
Ad thalamum ire, & tuum conscendere lectum, 340
Ut me nudatum, malum & effœminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conscendere lectum,
Nisi mihi sustineas Dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.

Sic dicebam. Illa vero continuo juravit ut jubebam. 345
At postquam juravit perfectæque jussurandum,
Tum ego Circes conscendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem fidæ in domo satagebant
Quatuor, quæ ei per domum ministræ erant.
Nascuntur autem hæc ex fontibus, & à nemoribus, 350
Et ex sacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injecit sedilibus tinctæ stragula pulchra,
Purpurea superne, inferne lintea caudida subjecit:
Altera vero ante sedilia explicuit mensas
Argenteas, eisque imposuit aureas lances: 355
Tertia vero in cratere mellissimum vinum miscebat.
Dulce in argenteo, distribuit autem aurata pocula:
Quarta vero aquam ferebat, & succendit ignem
Multum sub tripode magno, calefiebat autem aqua.
Ast ubi jam ferbuit aqua in splendido aheno, 360
In labrum mitens me, lavit ex tripode magno,
Animo meo gratum spargens per caputque & humeros,

- 365 Ὅρα μοι ἐκ κάρματον θυμὰρ ἔδωκεν εἶπετο γούνα·
 Αὐτὰρ ἔπει κούσιν τε, καὶ ἔχουσιν λίπα ἑλαΐω,
 Ἄμφι δὲ με χλαῖναν καλὴν βάλειν ἠδὲ χιτῶνα·
 Εἶσι δὲ μὲ εἰσαγαγῶσα ἐπὶ θρόνῳ ἀργυρεήλῃ,
 Καλῷ, δαιδαλέῳ· ὑπὸ δὲ θρήνην ποσσὶν ἦεν.
 Χίρυστα δὲ ἀμφίπολ' ἀπορχοῖσσι πέτεται φέροντα
 Καλῷ, χρυσεῖν, ὑπὲρ ἀργυρεῖοιο λίσσεται,
 370 Νιψάσασθαι παρὰ δὲ ξιστὴν ἐτάσσασθαι τρεπτόσθαι.
 Σίτον δὲ κιδόειν παρὲνθε φέροντα,
 Εἶδ' αὖτε πάλιν ἐπέβησα, χαλεχέμεναι παρύνταν.
 Ἐδιδέμην δὲ ἐκέλευεν· ἐμῷ δὲ εὖχ' ἦνδανε θυμῷ.
 Ἄμ' ἤμην αἰθορογέων, κακὰ δὲ ὄσσετο θυμός.
 375 Κίρκη δὲ ὡς ἐνόησεν ἐμ' ἡμῶν, ἐδὴ ἐπὶ σίτῳ
 Χείρας κάλοντα, συγχεῖν δὲ με σίνε' ἔχοντα,
 Ἄγχι παρειαυμένη ἔπειτα σπερσύνοντα περσύνουσα,
 Τίθ' ὅτ' ὧς Ὀδυσσεύϊ κατ' ἄρ' ἔξισα ἴσθ' ἀναΐδω,
 Θυμὸν ἰδών, βροχμῆς δὲ εὖχ' ἀπτεται ἐδὲ ποτότη·
 380 Ἦ τίνα περ δόλον ἄλλον οἶσται, ἐδῆτι αἶε χερσὶ
 Διδιδέμεν· ἴδῃ γάρ τοι ἀπονομοσά καρτερόν ἔκον.
 Ὡς ἔειπ'· αὐτὰρ ἰγῶ μιν ἀμειβόμεν' ἀποστείπον,
 Ὡ Κίρκη, τίς γάρ κεν αἴηρ ὅς ἐναΐσιμ' εἴη,
 Πρὶν πταίῃ παύσασθαι ἐδῆτύ· ἠδὲ ποτότη·
 385 Πρὶν λῦσασθ' ἑτάρες καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
 Ἄλλ' εἰ δὴ περσύνοντα σπῆν φαγέμεν τε κελύεις,
 Λύσον, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἑτέρους ἑταίρους.
 Ὡς ἐφάρμην· Κίρκη δὲ δὴ ἐν μεγάρῳ βεβήκει
 Ῥάδων ἔχου' ἐν χεῖρ', ὄψεας δὲ ἀνίηκε συγχεῖν.
 390 Ἐκ δὲ ἔλασεν σταλοῖσιν ἐοικέτας ἐννεόροισιν.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δὴ αὐτῶν
 Ἐρχομένη περσάλουεν ἐκάσθ' ἐφάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δὲ ἐκ μὲν μελέων τεύχεας ἔρρεον, αἶε περὶ ἔρυσσι
 Φάρμακον ἐλίσσων, τό σφιν πόρε ποτῆνια Κίρκη·
 395 Ἄνδρες δὲ αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι ἢ παλαιότεροι ἦσαν,
 Καὶ πολλοὶ καλλίονες καὶ μέζοντες εἰσορῶσθαι.
 Ἐγνώσαν δὲ με κείνοι, ἔρυν τ' ἐν χερσὶν ἐκαστῷ·
 Πάσιν δὲ ἱμερόεις ὑπὸ θυμῷ, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμυρδαλίον κυνάβιζε. Διὰ δὲ ὑπαίρου καὶ αὐτῇ·
 400 Ἦδὲ μιν ἄγχι εἶσα περσύνουσα δῖα Διῶν,
 Διουγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύϊ,
 Ἐρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἐπ' ἀμπεροσσὶν ἐρύσασθε ἥκυρσιν δὲ,
 Κτήματα δὲ ἐν σπηναὶ πελάσασθε, ὅπλα τε πάντα·
 405 Αὐτὸς δὲ αἰψ' ἵστα, καὶ ἄγειν ἑτέρους ἑταίρους.
 Ὡς ἔειπ'· αὐτὰρ ἱμοῖον ἐπεπείδωκε θυμός αἰήνων·
 Βῆν δὲ ἵεναι νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νῆϊ δῶν ἑτέρους ἑταίρους

Donec mihi lassitudinem animi pestem exemit membris.
 Ast ubi lavit, & unxit pingui oleo,
 Meque lana pulchra induit atque tunica;
 Collocavit me introductum in sedili argenteo clavos
 Pulchro, fabrefacto: scabellumque sub pedibus erat.
 Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteo lebere,
 Ad lavandum, juxta autem politam explicuit mensam.
 Panem autem pudica proma apposuit ferens,
 Edulia multa apponens, gratificans de præsentibus.
 Edere autem jussit, meo tamen non placebat animo.
 Sed sedebam alia cogitans, mala enim prævidebat animus.
 Circe autem ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum
 Manum porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
 Prope altans verba volatilia dixit:

Quid sic Ulysses sedes similis muto,
 Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?
 Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet
 Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.

Sic ait, at ego ipsam excipiens dixi:

O Circe, quis enim vir, qui æquus & justus sit,
 Prius sustineat gustare cibum atque potum,
 Antequam solverit socios & prae oculis viderit?
 Sed si nempe benigna bibere edereque jubes,
 Solve, ut oculis videam perdilectos socios.

Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat
 Virgam habens in manu, foresque aperuit hara:
 Exegitque porcis similes novem annorum.
 Illi quidem continuo stabant oppositi: ipsa autem per eos
 Incedens aduaxit unicuique medicamen aliud.
 Eorumque membris pili defluabant, quos ante produserat
 Medicamen exitiale, quod ipsis dederat augusta Circe:
 Virique statim fiebant juniores quam antea fuerant,
 Et multo pulchriores & majores aspectu.

Agnoverunt autem me illi, hæseruntque in manibus quisque:
 Omnibus autem dulcis subortus est luctus, circumque domus
 Horrendum resonabat. Dea vero miserta est & ipsa:
 Quæ prope me stans locura est dia Dearum;

Generose Laërtiade multiscie Ulysses,
 Vade nunc ad navem celerem & ad litus maris:
 Navem quidem omnium primum subducite ad continentem,
 Possessionesque in speluncas propius ferte, armaque omnia:
 Ipse autem statim revertere, & adduc dilectos socios.

Sic ait, at mihi persuasus est animus generosus.
 Instititque ire ad navem celerem & litus maris:
 Inveni deinde juxta navem celerem dilectos socios

- Οἷτ' ὀλοφρομένης, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 410 Ὡς δ' ὅταν ἀγρευτοὶ πόρτις περὶ βῆς ἀγλαίας
 ἔλθοντας εἰς κόπρον, ἐπὶν βοτάνης κορέσονται,
 Πᾶσιν ἅμα σκαίρυσιν ἐναντία· εἰδὲ τι σῆκοι
 ἴχθυσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 Μιντέρας· ὥς ἐμὲ κίνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
 415 Δακρυέντες ἔχυντο. δόκῃσι δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 Ὡς ἔμην ὡς εἰ πατέρει' ἱκίαια κ' πόλιν αὐτῶν
 Τριχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτρεφιν ἡδ' ἐγένοντο·
 Καὶ μ' ὀλοφροῦντο ἔπειτα πτερόντα περσπύδων,
 Σοὶ μὲν νεήταντι διοτρεγὲς ὡς ἐχάρην,
 420 Ὡς εἰ τ' εἰς Ἰθάκην ἀρικοίμεθα πατρίδα γαίαν·
 Ἀλλ' ἄγε τῇδ' ἄλλαν ἐτάραον κατάλειξον ὀλεθρον.
 Ὡς ἔσαν. αὐτὰρ ἔγωγε περσπέρην μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀπάμπεστον ἐρύσσομεν ἡπείρον δι,
 Κτήματά τ' ἐν σπηΐσι πηλάσομεν, ὅπλ' αὖτε πάντας
 425 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνειν ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπειτα,
 Ὅρα δ' ἰδὴ ἐτάρας ἱερὸς ἐν δώμασι Κίρκης
 Πίνοντας κ' ἔδοντας. ἐπνετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἔειπεν. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσιν ἀνέειπον.
 Εὐρύλοχ' ὃ δέ μοι οἱ ἐρύκανε πάντας ἐταίρους,
 430 Καὶ σφεις ἐωνήτας, ἔπειτα πτερόντα περσπύδα,
 Ἄ' δειλοὶ, πόσ' ἔμην; τί κακῶν ἡμῖν ἐτε τύττων,
 Κίρκης ἐε μίγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἀπαντας
 Ἡ οὖς ἢε λύκας ποιήσεται, ἢε λέοντας,
 Οἳ κίν οἱ μίγα δῶμα φυλάσσομεν κ' ἀνάγκη,
 435 Ὡς περ Κύκλωψ ἔειπ', ὅτε οἱ μέσσωλον ἴκοντο
 Ἠμέτεροι ἐταροι, σὺν δ' ὁ θερσύνει ἔειπε Ὀδυσσεύς.
 Τέττα γὰρ κ' κίνοι ἀπαδαλίησιν ὀλοντο.
 Ὡς ἔειπ'. αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μεμνημένη,
 Σπασάμεν' ὅταν ὅπως ἄρ' παχέ' ὡς παρὰ μηρῶν,
 440 Ἐγὼ οἱ ὀποτμήζας κεφαλὴν ἔδασ' εἰ πηλάσας,
 Καὶ πῆλ' ὡς ἐόντι μάλα χεδόν. ἀλλὰ μ' ἐταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐκένον ἄλλοθεν ἄλλω,
 Διογενὲς, τύττον μὲν εἴσομεν, εἰ σὺ κελύεις,
 Αὐτὲ πὰρ νῆι τε μένειν κ' νῆα ἔρυσσας·
 445 Ἡμῖν δ' ἡγμόνευ' ἱερὰ περὶ δώματα Κίρκης.
 Ὡς γάρμενοι, παρὰ νηὸς ἀνῆγον ἡδὲ θαλάσσης.
 Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχ' κοίλῃ παρὰ νῆι λείπειτο,
 Ἀλλ' ἔπειτα· ἔδδισεν γὰρ ἔμην ἐκπαλιν ἐνιπῆν.
 Τόρα δ' ὅς τις ἄλλος ἐτάρας ἐν δώμασι Κίρκης
 450 Ἐρδύκας λῶσέν τε, κ' ἔχευεν λίαν ἐλαίω.
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλας βάλεν; ἡδὲ χιτῶνας.
 Δαινυμένους δ' ἄρα πάντας ἐριύρμεν ἐν μεγάρουσιν.
 Οἱ δ' ἔπειτα ἀλλήλους εἶδον, φράσαντό τε πάντα,
 Κλαίον ἰδωμένοι, περὶ δ' ἐσυναχίζετο δῶμα.

Miserabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
 Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaccas armentales 417
 Venientes ad mandram, postquam herbæ saturæ sunt,
 Omnes simul vitulantur adversum: neque amplius stabula
 Detinent, sed multum mugientes circum currunt
 Matres: sic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
 Lacrymantes effundebantur: putabatque ipsorum animus 418
 Ita esse quasi in patriam venissent & urbem suam
 Asperæ Ithacæ, ubi nutriti sunt atque nati:
 Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur;
 Tibi quidem redeunti Jovis alumne sic gratulamur,
 Perinde atque si in Ithacam venissemus patriam terram: 419
 Sed age cæterorum sociorum narra interitum.
 Sic dicebant. Ast ego alloquebar blandis verbis:
 Navem quidem omnium primum subducamus in litus,
 Bonaque in speluncis reponamus, armaque omnia. 425
 Vos autem accelerate me una universi sequi,
 Ut videatis socios sacris in ædibus Circes
 Bibentes & comedentes, copiam enim habent.
 Sic dicebam, illique celeriter meis verbis obediebant.
 Eurylochus tamen solus mihi detinebat omnes socios,
 Et eos compellendo, verbis voluctibus allocutus est: 430
 Ah miseri, quo imus? quid mala concupiscis ista,
 Circes ad ædes ut descendatis? quæ omnes
 Aut sues aut lupos reddet, aut leones,
 Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessario,
 Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* causam venerunt 435
 Nostri socii, unaque hic audax secutus est Ulysses,
 Hujus enim etiam illi insipientia perierunt.
 Sic ait. At ego in mente constituebam,
 Stringens longum gladium crasso à femore,
 Hoc ei abscindens caput ad solum dejicere, 440
 Tametsi consanguinitate proximo, sed me socii
 Mollibus verbis retinebant aliunde alius:
 Jovis alumne, hunc quidem sinamus, siquidem tu jubes,
 Hic juxta navem manere & navem custodire:
 Nobis autem dux esto sacram ad domum Circes. 445
 Sic locuti, ab nave ascendebant atque mari.
 Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
 Sed sequebatur, timebat enim meas atroces minas.
 Interea vero cæteros socios in domo Circe
 Studiose lavitque, & unxit pingui oleo: 450
 Circumque lænas induit, atque tunicas.
 Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
 Hi vero postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
 Flebant lugentes, undiquaque autem resonabat domus.

- 455 Ἦδ' ἐμὲ αἶψα παρὰ πλοῦτον ἔλκευε θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Μικέτι νῦν θαλερὸν γόνον ὄρνυτε. οἶδα κ' αὐτὴν
 Ἥ μ' ὅσ' ἐν πόντῳ πάσχειτ' ἀλγέα ἰχθυόεντι,
 Ἦδ' ὅσ' ἀνέροισι ἄνδρες ἐδηλῶσαντ' ἐπὶ χέρσιν.
- 460 Ἀλλ' ἄγετ' ἐδίετε βροτῶν, κ' πίνετε οἶνον,
 Εἰσέκειν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβετε,
 Οἷον ὅτε παρῶτις ἐλείπετο πατρίδα γαῖαν
 Τρηχέης Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκαλίεις κ' αἴθυμοι
 Αἰεὶ ἄλλης χαλεπῆς μαιμημένηο· ἐδὲ πῶδ' ὑμῖν
- 465 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειὶ μάλα πολλὰ πάποδά.
 Ὡς ἔραθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔνθα μὲν ἥματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἑταυτὸν
 Ἦμεθα δαινύμενοι κρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἦν, περὶ δ' ἔτρεπον ὄρεα,
- 470 Μινῶν φθινόκτων, περὶ δ' ἥματα μακρὰ τελέωδον,
 Καὶ τότε μ' ἐκκαλίσαντες ἦσαν ἐέριες ἑταῖροι,
 Δαιμόνιοι, ἦδ' ἐν μιν μινυόσκιο πατρίδ' αἰεὶ,
 Εἰ τοι Διόφρατον ἐς σαωθῆναι, κ' ἐκίωδαι
 Οἶκον ἐς ὑψέρορον κ' σὺν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 475 Ὡς ἔραν. αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ὡς τότε μὲν παρῶν ἡμᾶρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Ἦμεθα δαινύμενοι κρία τ' ἄσπιτα κ' μέθυ ἡδύ·
 Ἦμ' δ' ἥλιον κατέδυ, κ' ἐπὶ κνέρας ἦλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκίεοντα.
- 480 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβὰς παρεκαλλίοντο εὐνῆς,
 Γένων ἑλκιδάμενυσα· θεὰ δέ μοι ἔκλυεν αὐδῆς·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 ὦ Κίρκη, τέλεισόν μοι ὑπὸ χερσίν ἦνπερ ἐπέσθης,
 Οἴκαδ' ἐπεμψέμεναι. θυμὸς δέ μοι ἑσσυτάη ἦδ' ἔστιν.
- 485 Ἦδ' ἄλλων ἑτάρων, οἱ μὲν φθινύθεσι φίλον κῆρ,
 Ἀμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε περ σὺ γε νόστοι γένηαι.
 Ὡς ἔράμην. ἦ δ' αὐτίκ' ἀμειβετο θεῖα θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Μικέτι νῦν αἰκοντες ἐμὴν ἐνὶ μίμνυτε οἴκω·
- 490 Ἀλλ' ἄλλην χρὴ παρῶτον ὁδὸν τελέσσαι, κ' ἐκίωδαι
 Εἰς Αἶδαο δόμους κ' ἐπαινῆς Περσειοτείης,
 Ψυχῇ χρησομένης Θηβαίης Τυρεσίαο,
 Μάντιον ἀλαῖ, τῷ τε φρένες ἐμπιδοὶ εἰσι.
 Τῷ κ' τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφύνηα
- 495 Οἷω πεπνυμέναι· τοὶ δ' ἤ, σκιάς αἰάσσουσιν.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάδην φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν λυγίαισι καθήμενον· ἐδὲ τι θυμὸς
 Ἦδ' ἔτι ζῶειν κ' ὁρᾶν παρὰ ἡλιοιο.
 Αὐτὰρ ἔπει κλαίων τε κυλινδομένης τε κορίδην,
 500 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεισιν ἀμειβεμένη προσηύειπεν·

Illa vero prope me stans alloquebatur dia Dearum :

455

Divine Laërtiade vertute Ulysses ,
Ne amplius nunc tenellum luctum exciteris : novi & ipsa
Partim quot in ponto passi estis dolores piscoso ,
Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
Sed agite comedite cibum , & bibite vinum ,
Donec denovo animum intra præcordia reciperitis ,
Qualem *habebatis* cum primum reliquistis patriam terram
Asperæ Ithacæ : nunc vero aridi *lassitudine estis* & tristes
Semper erroris duri memores : neque unquam vobis
Animus est in lætitia , quia multa passi estis.

460

465

Sic ait , nobisque mox persuasus est animus generosus.
Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedimus epulantes carnes immentas & suave vinum :
Sed quando jam annus erat , & circumvertebantur horæ ,
Mensibus exactis , & dies longi perfecti erant ,

470

Tunc me evocantes alloquebantur perchari socii :
Infelix , jam nunc memor esto patriæ terræ ,
Si tibi fatale est servari , atque pervenire
Domum in excelsam & tuam in patriam terram.

Sic dicebant , at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem tota die ad solis occasum
Sedimus epulantes carnes infinitas & suave vinum :
Quando vero sol occidit , & caligo advenit ,
Illi quidem dormierunt per ædes obscuras :
At ego Circes inscendens perpulchrum lectum ,
Ad genua supplex rogavi , Dea vero meam audivit vocem :
Et ipsam compellans verba volatilia dixi :

480

O Circe , perfice mihi promissionem quam promisti ,
Ad domum missuram : animus enim mihi impellitur jam ,
Atque cæterorum sociorum , qui mihi affligunt charum cor ,
Circa me lamentantes , quandocumque tu abes.

485

Sic dicebam. Illa continuo excepit dia Dearum ,
Divine Laërtiade vasserrime Ulysses ,
Ne amplius nunc inviti meâ manete in domo :
Sed aliam oportet primum viam perficere , & pervenire
In Plutonis domos & sævæ Proserpinæ ,
Animam consulturos Thebani Tiresiæ ,
Vatis cæci , cujus præcordia integra sunt.
Ei etiam mortuo mentem tribuit Proserpina
Solut ut sciret , reliqui autem umbræ volitant.

490

495

Sic ait , at mihi fractum est meum cor :
Flebam autem in lecto sedens , neque animus
Volebat amplius vivere & videre lumen solis.
Ast ubi flendo volutandoque saturatus eram ,
Tunc scilicet ipsam verbis excipiens alloquebar :

500

- Ω' Κίρκη, τίς γδ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύει;
 Εἰς αἶδ' ὅτ' ἔσσω τις ἀρίκετο νῆϊ μελαινῇ.
 Ὡς ἱράμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο θία θεῶν,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 505 Μὴ δὲ τοι ἡγεμόν' γε ποδὴ παρὰ νῆϊ μελίδω.
 Ἰδὼν ἤ εἴσας, ἀνὰ δ' ἰσία λευκὰ πητάσας,
 Ἥδαϊ· τὴν δ' κέ τοι παρὰ Βορέαο εἴρῃσι.
 Ἀλλ' ὅπποτ' ἂν δὴ νῆϊ δι' Ὀκίανόιο περήσῃς,
 Ἐνθ' ἀπὴν τε λάχεια καὶ ἄλσπε Περιστερονείης,
 510 Μακροὶ τ' αἰγίεροι, καὶ ἰπταὶ ὠλοσίκαρποι,
 Νῆα μὲν αὐτὰ κέλσῃ ἔσ' Ὀκίανω βαθυδύνῃ,
 Αὐτὸς δ' εἰς αἶδω ἵστα δόμον εὐφρόντα.
 Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυθελιγέδων τε ῥέεσσι
 Κωκυτός θ', ὅς δ' ἑυγὸς ὕδατος ἔστιν Ὀππύρῳξ,
 515 Πέτρῃ τε, ξύνεσις τε δύω ποταμῶν ἱερὸν ὄν.
 Ἐνθ' αὖ ἐπιβ' ἥρας χειμερβίαις πύλας, ὥς σε κελύω,
 Βόθρεν ὀρύξῃ ὅσον τε πυγύεσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ἀμὲρ αὐτὰ δ' ἤ χερὴν χυῖσθαι πᾶσι νικύουσι,
 Πρωτα μελικρῆτα, μετέπειτα δ' ἠδὲ οἶνον,
 520 Το τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφειτα λευκὰ παλύνει.
 Πολλὰ δ' ἔχυνθαι νικύων ἀμνηνά κάρηνα,
 Ἐλθὼν τοῖς Ἰθάκην, εἴσῃεν βῦν ἥτις ἀρίστῃ
 Ῥέξιν ἦν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἰμπλοσίδην ἰδλῶν
 Τειροσίῃ δ' ἀπανευδὲν οἶν ἱερυσίδην οἶον,
 525 Παρμύλῃ, ὅς μῆλοισι μεταστέφει ὑμνέεσσιον.
 Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῇσι λίση κλυτὰ ἔθνεα τεκρόν,
 Ἐνθ' οἶν ἀρνεῖον ῥέξιν θῆλυν τε μέλαιναν,
 Εἰς Ἑρεῖον εἰσέτας, αὐτὸς δ' Ὀππύρῳξ τεκπύδην,
 Ἰέρην ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δ' πολλὰ
 530 Ψυχὰν ἐλεύσονται νικύων κατατεθνεώσαν.
 Δὴ τότε ἐπιβ' ἐτάροισιν ἱπποτρύγα καὶ ἀνὰ ξυγῇ
 Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἰσχυρὰ μῆλα νηλεὲς χαλκῷ
 Διεσπώντας κατακτῆται ἐπιύξαδαι δ' ἰδοῖσιν,
 Ἰερδῖμα τ' Αἶδῃ καὶ ἑπαινῇ Περιστερονείῃ.
 535 Αὐτὸς δ' ἔειπ' ὅξυ ἐρυσάμην παρὰ μηρῷ
 Ἥδαι, μηδ' εἴαν νικύων ἀμνηνά κάρηνα
 Αἵματ' ἄσπον ἱμῶν, πρὶν Τειροσία πρυβέδαι,
 Ἐνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσειται ὄρχαμε λαῶν
 Ὅς κέν τοι εἴπωσιν ὁδὸν καὶ μέγαν κελύδην,
 540 Νέσον θ', ὡς ἐπὶ σόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἱέρ' αὐτίκα δ' χρυσόθρεν ἤλυθεν ἦος.
 Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἴαον.
 Αὐτὴ δ' ἀργύρεον εἶρ' ἔμεγα ἔντυτο νύμφη
 Διπτόν καὶ χαεῖν, πρὶν δ' ζώην βάλετ' ἑξυῖ,
 545 Καλὴν, χρυσεῖαν· κεφαλὴ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
 Αὐτὰρ ἔγχε' διὰ δώματ' ἰὼν ὄτρυνεν ἱταίρους,

O Circe, quisnam hanc viam præbit?
 In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.
 Sic dixi. Illa continuo respondit dia Dearum:
 Divine Laërtiade versute Ulysses,
 Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ sit: 908
 Quin malo erecto, velisque albis expansis,
 Sede: illam enim tibi flatus Boreæ feret.
 Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
 Ubi litusque molle & nemora Proserpinæ,
 Longæque populi, & salices steriles, 910
 Navem quidem illic siste in Oceanum vorticosum,
 Ipse autem in Plutonis eas domum obscuram.
 Ubi & in Acherontem Pyriphlegetonque conflunt
 Cocytusque, qui scilicet Strygis aquæ est rivus,
 Et rupes, confluentisque duorum fluviorum est murmurantium. 915
 Ibi deinde Heros accedens prope, ut tu jubeo,
 Fossam fode cubitalem quaquaversum.
 Circa illam libamen funde omnibus manibus,
 Primum mulso, deinde etiam dulci vino,
 Tertium autem aqua: insuper autem farinam albam misce. 920
 Multa vero supplicato manium inanibus capitibus,
 Te reversum in Ithacam, sterilem vaccam quæ optima sit
 Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis.
 Tiresiæ vero separatim arictem sacrificaturum soli,
 Prorsus nigrum, qui inter oves excellit vestras. 925
 Ast ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
 Ibi tum ovem marem sacrifica formellamque nigram,
 Ad Erebum convertens, ipse autem scorsim aversus sis,
 Contendens ad fluvii fluentia: ibi vero multæ
 Animæ accedent manium defunctorum. 930
 Nimirum tunc deinde socios hortare & jube
 Oves quæ scilicet jacebunt mactata sævo ferro
 Excoriatas comburere: vota vero facere Diis,
 Præpotenti Plutoni & sævæ Proserpinæ.
 Ipse autem gladium acutum extrahens à femore 935
 Sedeas, neque permitte manium inania capita
 Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam scisciteris.
 Hic tibi statim yates adveniet, ô dux populorum,
 Qui tibi dicat viam & modum itineris,
 Reditumque, ut per pontum profisciscaris piscosum. 940
 Sic dixit, statimque aureo throno conspicua venit aurora.
 Me vero læna tunicaque vestibus vestivit.
 Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha
 Tenuem & venustam, zonaque cinxit lumbos,
 Pulchra, aurea: capiti que imposuit calanticam. 945
 At ego per domum vadens adhortabar socios,
Odyssea.

- Μελιχίοις ἰσίοισι παρὰ τὰ δὸν ἄνδρα ἵκασιν,
 Μικεῖτι νῦν εὐδόντες ἀντιῖτε γλυκὺν ὕπνον·
 Ἄλλ' ἰοῦμεν· δὴ γάρ μοι ἐπὶ φρεσὶ πρότῃα Κίρκη.
 550 Ὡς ἰοάμην. τοῖσιν δ' ἰσπεύθετο θυμὸς ἀγνώτω·
 Οὐδὲ μὲν ἐδ' ἔθνεσιν ἀπήμενος ἦγον ἱταῖρες·
 Ἑλλήνων δέ τις ἴσκει νεώτατον, ἐδ' τι λῆν
 Ἀλκιμῶν ἐν πολέμῳ, ὅτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηγός,
 Ὅς μοι ἀντιῖτ' ἱτάρων ἱερῶς ἐν δώμασι Κίρκης
 555 Ψύχῃ ἱμῖρον κατελίξατο οἰνοβαρέων·
 Κινυμένῳ δ' ἱτάρων ὄμαδον καὶ δῶπον αἰέσας,
 Ἐξαπίνης ἀτόρσοι, καὶ ἐκλάβετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἀφ' ὅρῳ καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταντιπρὸ τέλει πῶσιν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 560 Ἀσχαλάων ἐάη, ψυχὴ δ' αἰδούσθ' ἐκτὸς κατῆλθε.
 Ἐχχομένῳσι δ' τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθοις εἶπον,
 Φάδε νῦν περ οἶκον δεξιὸν ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἐρχεσθ'· ἄλλην δ' ἡμῖν ὁδὸν τιμῆεσθ' Κίρκη
 Εἰς Αἶδα δόμους καὶ ἱπαινῆς Περγεονίης,
 565 Τυχῇ χρησομένης Θεοαῖς Τυρσίοιο.
 Ὡς ἰοάμην. τοῖσιν δ' ἐκατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
 Ἐξομένοι δ' ἐκαταῦθι γίαν, τίλειτό τε χαίτας.
 Ἀλλ' ἔτι γὰρ τις πρῆξι· ἐρίητο μυρομήνησιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
 570 Ἠοῖον ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
 Τόρεα δ' αἶρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Ἀρτίον κατέδρατι οἶν, θῆλυν τε μέλαιναν,
 Ῥῖα παρῆλθ' ἔσχα. τίς αὖθις ἐδὸν ἐκ ἐδίλιντα
 Ὀρθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἐνδ' ἢ ἐνθα κίοντα.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Λ. ΤΟΥ Ο ΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Α Παρὰ γὰρ πῶς κατὰ τὰς Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδην κατήλθον· καὶ ὡς ἤκουσι Τυρσίοιο τῶ μάνταος περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τὴν Ἡφίσταν καὶ τὰς Ἡφιστίδας εἶδεν ἐν ἄδῃ, καὶ τὴν μετῴρεα, καὶ τῆς ἐς Ἴλιον συστρατευσάντων ἐνίης, καὶ τῆς ἐν ἄδῃ κολαζομένην τινός.

Λαμβάδα δ' ἐν αἰδέω ψυχῇς ἐνέτυχεν Ὀδυσσεύς.

Α Ὅτι τὰ ἐπὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθοντες καὶ θαλάσσαν, Νῆα μὲν αἶρ' ἀμπεροπτον ἐρύσαντες εἰς ἄλλα θῖαν, Ἐν δ' ἰσὺν τιθιμένα καὶ ἰσῖα νηὶ μελαίνῃ, Ἐν δ' ἰσὺν μῆλα λαβόντες ἐβόσαντες, ἐν δ' καὶ αὐτοὶ Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε τοῖς κυανοπρόσφοιο

Mollibus verbis astans virum quemque :

Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum :

Sed eamus , jam enim mihi edixit veneranda Circe.

Sic dicebam , illis vero persuasus est animus generosus. §50

Neque tamen vel inde saltem mali expectes abduxi socios :

Elpenor quidam erat minimus natu , neque nimis

Fortis in bello , neque mente sua aptus ,

Qui mihi seorsim à sociis sacris in ædibus Circes

Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus : §51

Moventium autem se sociorum tumultum & strepitum audiens ,

Repete surrexit , & oblitus fuerat mens sua.

Retro descendere iens in scalam longam :

Sed recta de tecto decidit , eique cervix

Ex articulis fracta est , anima vero ad inferos descendit. §60

Venientibus autem illis ego sermonem dixi :

Autumastis fortassis domum charam in patriam terram

Ituros : aliam autem nobis viam ostendit Circe

In Plutonis domum & sævæ Proserpinæ ,

Animam consulturis Thebani Tiresias. §61

Sic dixi. Illis vero fractum est charum cor.

Sedentes autem illic flebant , vellebantque capillos.

Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus.

Sed quando jam ad navem celerem & litus maris

Ibamus tristes , teneras lacrymas profundentes , §70

Interea vadens Circe ad navem nigram

Masculam alligavit ovem , fœmellamque nigram ,

Facile prætergressa : quis Deum volentem

Oculis videat , aut huc aut illuc euntem ?

ARGUMENTUM LIBRI XI. ODYSSEÆ HOMERI.

E Narrat quomodo ex Circes mandatis ad inferos descenderit : & quo pacto audiverit Tiresiam vatem de sua & cæterorum fortuna : Et ut Heroas & Heroïdas viderit apud inferos , & matrem , & eorum qui ad Ilium militaverunt , nonnullos , & eorum qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulyssæ.

A S T ubi ad navem devenimus & mare ,
Navem omnium primum deduximus in mare divinum ,
Malumque imposuimus & vela navi nigræ.
Etiam pecudes sumentes inegimus , atque ipsi quoque
Conscendimus mœrentes , uberes lacrymas profundentes.
Nobis autem rursus à posteriori parte navis nigræ proram

Ἰκμῶν ἔργον ἴει πλοίστιον, ἰδλὸν ἱταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ Διὸς αὐδήκασα.

- 10 Ἡμεῖς δ' ὅπλα ἱκασα πονησάμεναι κατὰ νῆα,
τῆς δ' ὡνημερείης τίταθ' ἰστία ποιοτοπόρεσθαι,
Δύσετό τ' ἥλιος, σκίουπότο τε πᾶσαι ἀγυαί.

Ἡδ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόος Ὀκίανός.

- 15 Ἐνθα δ' Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πόλις τε
ἦερε καὶ νεφέλη κεκαλυμμένη, ὑδὲ ποτ' αὐτὸς
ἥλιος φαίδων ἐπιδίρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὐδ' ὅποτ' αἶψ' εὐχέσθαι πρὸς ἕκκρον ἀστερόντα,
Οὐδ' ἔταν ἀψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' ἑκκρόθεν πρὸς ἑκκρόντα.

Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοη τίταται δειλοῖσι βροτοῖσι.

- 20 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλευμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἰλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὐτὲ παρὰ ῥόον Ὀκίανός
ἦεν, ὅρ' ἐς χάσιν ἀρικόμεθ' ὅν φράσι Κίρκη.
Ἐνθ' ἱερῖα μὲν Περσέως Εὐρύλοχος τε
εἶχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἔρυσσάμενος παρὰ μῆρ',

- 25 βόθρην ὄρυζα ὅσον τε συγέσιον ἐνθα καὶ ἐνθα.
Ἄμρ' αὐτῶν δ' χοᾶς χέομεν πᾶσι νεκύεσσιν,
Πρώτα μελιχρῶτα, μετίπειτα δ' ἠδὲ οἶνα,
Τὸ τρίτον αὖτ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφειτα λευκὰ πάλυτον.

- 30 Πολλὰ δ' γενέμεν νεκύων ἀμνηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, εὖρεθ' ἔν ἧτις ἀεῖσι
Ῥίξιν ἐν μεγάροισι, πυρρὴν τ' ἐμπλησίην ἰδλῶν.
Τυρρῶν δ' ἀπάεινδον οἶν ἱερυσσίδων οἶον
Παρμῆλαν, ὃς μῆλοισι μεταπρέπῃ ἡμετέροισι.

- 35 Τὸς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσιν τε ἔθνεα νικῶν
Ἐκίσσμεν, τὰ δ' μῆλα λαβὼν ἀπεδιδροτόμῃσιν
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινῆρες· αἱ δ' ἀγέροντα
Ψυχαὶ ὥσ' ἐξ Ἑρίβης νεκύων καταπενθιωτόων,
Νύμφαι τ', ἠἰθεοὶ τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαὶ τ', ἀταλαὶ νεοπενθία θυμὸν ἔχουσαι.

- 40 Πολλοὶ δ' ἐταῖροι χαλκήρεσιν ἐγκέειπον
Ἄνδρες ἀρήφατοι, βιβροταμύμα τεύχε' ἔχοντες,
Οἱ πολλοὶ περὶ βόθρην ἱοῖνται ἀλλοθεν ἄλλῃ
Θισπιδίῃ ἰαχῇ· ἡμὲ δ' ἡλώεσθαι δέει ἥρῃ.
Δὴ τότε ἐπειθ' ἱταρῶσιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,

- 45 Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσραγμύμα νηλεὲς χαλκῷ.
Διέκοντας κατακῆναι, ἐπὶ ἕσταται δ' εὐοῖσιν,
Ἰρθίμω τ' Αἰδῷ καὶ ἐπαινῇ Περσέωνι.

Αὐτὰρ ἐγὼ ξίξ' ὀξὺ ἔρυσσάμενος παρὰ μῆρ',

Ἡμιν, ἔδ' εἶον νεκύων ἀμνηνὰ κάρηνα

- 50 Αἵματ' ἄσπον ἱμῶν, πρὶν Τυρρῶσιον πυθιάειν.

Πρώτῃ δ' ψυχῇ Ἑλπίνορος ἦλθεν ἱταίρε.

Οὐ γὰρ πᾶσι ἐτίδαπτο ὡς χ' αὐτὸς εὐρυοδείης.

Secundum ventum immittit implentem velum, bonum socium,
 Circe cirrata potens Dea *humana* voce utens.
 Nos autem arma cuncta disponentes per navem,
 Sedimus, ipsam *navem* ventusque gubernatorque dirigebat. 10
 Cujus tota die extendebantur vela per pontum vadentis.
 Occidit autem sol, obscurabanturque omnes vici.
 Et ea ad fines pervenit profundi Oceani:
 Hic vero Cimmericorum erat virorum populusque civitasque
 Caligine & nube tecti, neque unquam eos 15
 Sol lucidus aspicit radiis,
 Neque cum vadit ad cœlum stelliferum,
 Neque cum rursus ad terram de cœlo vertitur:
 Sed nox perniciofa supervolat miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus, pecudes autem 20
 Extraximus: ipsi autem contra ad fluxum Oceani,
 Ibamur, donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe.
 Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
 Tenebant: ego autem gladium acutum extrahens à femore,
 Fossam feci cubitalem inde & inde: 25
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
 Primum mulso, postea vero dulci vino,
 Tertioque aqua: insuper molam albam miscebam.
 Multaque precatus sum *vorens* manium infirma capita,
 Ubi venissem in Ithacam, sterilem bovem quæ optima 30
 Me sacrificaturum in ædibus, pyramque impleturum bonis:
 Tiresia vero seorsim ovem sacrificaturum soli
 Totam nigram, quæ inter pecora excellat nostra-
 Has ubi votis & precibus gentes mortuorum
 Precatus eram, illas pecudesprehendens eis cervices abscidi 35
 Super fossam, fluebat veto sanguis niger: atque congregabantur
 Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum,
 Sponsæque, juvenesque, & ærumnosi senes,
 Virgunculæque tenellæ, recenti luctu *fancium* animam habentes:
 Multi etiam vulnerati ætatis hastis 40
 Viri in bello occisi, cruentata arma habentes,
 Qui multi circa fossam obambulabant aliunde alius
 Immenso clamore: me vero pallidus timor cepit:
 Tum scilicet deinde socios adhortatus iussi,
 Pecudes quæ jam jacebant mactatz sævo ferro, 45
 Deglubere & comburere, vota que facere Diis,
 Fortique Plutoni & sævæ Proserpinæ.
 Ast ego gladium acutum stringens à femore
 Sedebam, neque sinebam mortuorum debilia capita
 Ad sanguinem prope accedere, priusquàm Tiresiam interrogassem. 50
 Primo vero anima Elpenoris venit socii.
 Nondum enī sepulcrus erat sub terram spatiosum.

- Σῆμα γδ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείψαντι ἡμῶς
 Ἄκλαιστον κ' ἀθαπτον, ἐπεὶ πόντος ἄλλ' ἐπαυγέ.
 55 Τὸν μιν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 Κῆ' μιν φωνήσας ἐπέα πρὸς ἑνὶ παρρηδῶν,
 Ἐλπίητορ, πῶς ἦλθες ἰσὺ ζῶον περὶντα;
 Ἐρδης περὶς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ὡς ἱράμην. ὁ δέ μ' ὑμῶσας ἠμείβετο μῦθον,
 60 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἄσέ με δαίμων αἶσα κακῇ, κ' ἀθέτρατ' οὔτ' ἔστι.
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμων ἐκ ἐνόησα
 Ἀφ' ἑρῶν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἄλλα καταπτικρὺ τέγε' αἶσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 65 Ἀσπερχάλων ἰάγῃ, ψυχὴ δ' αἰδὸς δε κατῆλθε.
 Νῦν δέ σε ἦδ' ὀπίθεν γινάσκομαι ἑσπερόντων,
 Πρὸς τ' ἀλόχε κ' πατέρος, ὅς ἐτρεπε τυτθὸν ἰόντα,
 Τηλεμάχῃ δ' ἐν μόνον ἐνὶ μεγάροισιν ἱλαίπης.
 Οἶδα γδ ὡς ἐνθάδε κίων δόμος ἐξ Ἀΐδαο,
 70 Νῆστον ἐς Αἰαίην χήσεις εὐεργέα γῆα.
 Ἐθά σ' ἐπιπτα ἀναξέλομαι μνήσασθαι ἡμεῖο,
 Μή μ' ἀκλαιστον, ἀθαπτον ἰὼν ὀπίθεν καταλείπων,
 Νηριδιεύς, μή τοι τι θεῶν μῆνιμα γένομαι.
 Ἄλλ' αὖ με κακῆσθαι σὺν τύχεσιν αἶσα μοι ἐστίν,
 75 Σῆμα τέ μοι χεύει πολίης ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
 Ἀνδρὸς δυσάνου, κ' ἱερὸν ἄντρον στυβέσθαι.
 Ταῦτα τέ μοι τέλοςθαι, σῆξά τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμύν.
 Ἰὼ κ' ζωὴς ἱεραστον, ἰὼν μετ' ἡμοῖς ἱερασίην.
 Ὡς ἱερατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένην προσέειπον,
 80 Ταῦτά τοι ὦ δύσνη τελευτήσω τε κ' ἔρξω.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέασιν ἀμειβομένην συγχερίτιν
 Ἥμεθ' ἐγὼ μὲν ἀνέυθεν ἐφ' αἵματι φάσσανον ἴχθωι,
 Εἰδωλὸν δ' ἐτέρωθεν ἱταίρῳ πόλλ' ἀγόμευεν.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν μητρὸς κατατεδευμένης,
 85 Αὐτολύκῃ θυγατρὶ μεγάλῃτορ Ἀντίκλειᾳ,
 Τὴν ζῶντι κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρὴν.
 Τὴν μιν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ.
 Ἄλλ' ἔσθ' ὡς εἶπες πρὸς ἑνὶ παρρηδῶν,
 Αἵματ' αἶσον ἡμῶν, περὶν Τυρρῆϊο στυβέσθαι.
 90 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Θηβαίῃ Τυρρῆϊο,
 Χρῦστον σὺν ἡπτερον ἔχων, ἡμῶν δ' ἐγὼ κ' προσέειπον,
 Τισσ' αὐτ' ὦ δύσνη λίπας φάσθαι κελίῳ
 Ἦλυθες, ὄρεα ἰδὼς νέκυας κ' ἀτερπία χῶρον.
 Ἄλλ' ὀλοχάζεο βόθρῳ, ἀπὶ χεῖρ' ὅς φάσσανον ὄξω,
 95 Αἵματ' ὄρεα πῶς, καὶ τοι νημερτεῖα εἴπω.
 Ὡς ἱερατ'. ἐγὼ δ' ἀταχασάμην, ξίε' ἀργυρόηλον
 Κελεῖν, ἱματέπῃ. ὁ δ' ἐπὶ πῶν αἷμα κελαινόν,
 Κῆ' τότε δὴ μ' ἐπίσσει προσεχὺς μαίνεται ἀμύμων,

Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & insepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi ut vidi, misertusque sum animo,
Et ipsum allocutus verba volucra dixi:

55

Elpenor, quo pacto venisti sub terras obscuras?
Prius venisti pedes quam ego cum navi nigra?

Sic dixi, ille me plorans excepit sermone:

Incyte Laërtiade ingeniose Ulysses,
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum.

60

Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro descenderem, iens ad scalam longam,
Sed recta de tecto decidi, mihiq; cervix

Ex articulis fracta est, anima vero ad inferos devenit.

65

Nunc te per eos qui post te sunt oro non præsentem,
Per uxoremque & patrem, qui nutrit parvulum,
Telemachumque quem unicum in ædibus reliquisti:
Scio enim quod hinc profectus ex domo Plutonis,
Insulam in Æzæam appelles fabrefactam navem:

70

Ibi te deinde Rex, jubeo recordari mei,
Ne me indefletum, insepultum discedens post relinquant,
Digressus, ne qua tibi Deorum ira fiam:

Sed me combure cum armis quæcumque mihi sunt,
Tumulumque mihi aggere cani in litore maris,
Viri infelicis, etiam posteris audiendum.

75

Hæc mihi perforce, figeque super sepulchrum remum,
Quo etiam vivus remigabam, quaudiu eram cum meis sociis.

Sic ait, at ego ipsum excipiens allocutus sum:

Hæc tibi ô infelix perficiam & curabo.

80

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
Sedebamus: ego quidem super sanguine gladium tenens,
Simulacrum vero altrinsecus socii multa loquebatur.

Supervenit autem anima matris demortuæ,

Autolici filia magnanimi Anticlea,

85

Quam vivam reliqui profectus ad Ilium sacrum.

Hanc quidem ego deflevi videns miseratusque sum animo:

Sed neque sic permittebam priorem, multum licet dolens,
Ad sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam audirem.

Supervenit autem anima Thebani Tiresiæ,

90

Aureum sceptrum tenens, meque agnovit & allocuta est:

Quid huc ô infelix linquens lumen solis

Venisti, ut videas manes & inamabilem locum?

Sed recede à fossa, removeque gladium acutum,
Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam.

95

Sic ait. Ego autem recedens, gladium argenteis clavis distinctum
Vaginæ infixi, ille deinde bibit sanguinem nigrum,
Atque tum scilicet me verbis alloquebatur yates inculpabilis:

- Νόστον δίζηται μελινδία παίδιμ' Ὀδυσσεύ·
 100 Τὸν δὲ τοι ἀργαλέον Διὸς θεός. ἔ γδ' εἶπα
 Λήσων Ἐννοσίγαιον, ὃ, τοι κότον ἐνέστο θυμῷ,
 Χωρῆδμ' ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 Ἀλλ' ἐτι μὲν γε καὶ ὥς κακὰ περ πάχοντες ἰκέσθε,
 Αἰεὶ ἰδέσθης σὸν θυμὸν ἐρυκακίην καὶ ἰταίρην·
 105 Οὐκ ὥστε δὴ πρῶτον πελάγους εὐεργία πη
 Θεριακὴ νόστον, πρῶτον γὰρ ἰσιδία πόντον·
 Βασκευδίας δ' εὐρυτε βόας καὶ ἰρία μῆλα
 Ἥλιόν, ὃς πάντ' ἐροῖα καὶ πάντ' ἐπακίει·
 Τὸς εἰ μὲν καὶ ἀσινίας ἰάσας, νόστον τε μίδην,
 110 Καὶ κιν' ὅτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάχοντες ἰκέσθε·
 Εἰ δὲ καὶ σίτην, τότε τοι τιμωίεσθ' ὀλεθρον
 Νῆε τε καὶ ἰταίρης. αὐτὸς δ' ἐπὶ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅφ' ἐκ κακῶς νῆα, ὀλίγας ἀπο πάντας ἰταίρας,
 Νηὸς ἐκ' ἀλλοτρίης. δῆυς δ' ἐν σήματα οἴκῳ.
 115 Ἄνδρες ὑπερβιάκεις, οἱ τοι βίοντον κατέδουσιν,
 Μυῖες ἀντιδὴν ἀλοχόν καὶ ἰδνα δίδοντες.
 Ἀλλ' ἦτοι κύνων γε βίας ἀποτίστωι ἑλθόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τίσις
 Κτείνης ἢ δόλω, ἢ ἀμείδον ὀξὺ χαλκῷ·
 120 Ἐρχεσθαι δ' ἤπειτα λαβὼν εὐνῆς ἐρετμόν,
 Εἰσοκεὶ τὸς ἀρίκην οἱ καὶ ἴσασι θάλασσαν
 Ἀνίρης, ἐδὲ δ' ἄλιστα μεμνημένῳ ἰδάρ ἰδμεν.
 Οὐδ' ἄρα τοῖς γ' ἴσασι νῆας φοινικαπαρῆς,
 Οὐδ' εὐνῆς ἐρετμὰ, τὰ τε πτορεῖ θυοὶ πύλοντας·
 125 Σῆμα δὲ τοι ἔρεω μάλ' ἀεθροῦς, ἐδὲ σὺ λίσσῃ·
 Ὅππότε κεν δὴ τοι συμβῇ, ἀλλ' ὀδύτης
 Φέη ἀθρηλεσθὼν ἔχειν ἀνὰ παίδιμῳ ὄμῳ,
 Καὶ τότε δὴ γαῖη πῆξας εὐνῆς ἐρετμόν,
 Ρίξας ἡεὶ καλὰ Πρωιδάωνι ἀνακτι,
 130 Ἀρνίον, ταῦρσιν τε, συῶν τ' ἐπικέτορα κάπρη,
 Οἰκάδ' ἀποστειχέην, ἔρδην δ' ἡεὶς ἱκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ ἔρανοι εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατ' ὃ δὲ τοι ἐξ ἀλός αὐτῷ
 Ἀβηχρὸς μάλα τοιῷ ἐλεύσεται, ὃς καὶ σε πύρην
 135 Γῆρα ὑπὸ λιπαρῷ ἀρμηδόν. ἀμφὶ δ' λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἱστυται. τὰ δὲ τοι τιμωρτεία εἴσο.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μιν ἀμειβομένην πρὸς αἰώνον,
 Τυρροῖν, τὰ μὲν ἄρ' οὐκ ἐπὶ κλῶσαν θεοὶ αὐτοί·
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 140 Μπῆρες τῆν δ' ἄρ' ὅσω ψυχὴν κατατεθνήυης·
 Ἥδ' ἀκίως ἦσαν χερδὸν αἵματ', ἐδὲ δὲ υἱὸν
 Ἐπλη ἰσάντα ἰδίῳ, ἐδὲ πρῶτον μὲν θάλασσαν
 Εἰπε ἀναξ πῶς κιν' μὲ ἀναγνοῖν τοῖον ἔοντα·
 Ὡς ἔειπεν. ὃ δὲ μὲ αὐτὴν ἀμειβομένην πρὸς αἰώνον,

Reditum quæris mellis instar dulcem illustis Ulysses:
 Quem tibi difficilem faciet Deus, non enim puto 100
 Id latebit Neptunum, qui iram adversum te reposuit animo,
 Iratus quod ei filium charum excæcasti.
 Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
 Si velis tuum animum arcere & sociorum,
 Quando scilicet primum appuleris fabrefactam navem 105
 Thrinaciæ insulæ, elapsus obscuro ponto:
 Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
 Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
 Hos si illæsos reliqueris, reditumque curaveris,
 Et adhuc sic in Ithacam mala licet patientes perveniretis: 110
 Sin læseris, tum tibi definitio interitum
 Navique & sodalibus: ipse quoque etiam si elaboris,
 Sero tamen calamitose redibis, ubi perdidideris omnes socios,
 Navi in aliena: inveniesque mala domi,
 Viros insolentes, qui tibi victum comedunt, 115
 Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
 Sed tamen illorum vim ulcisceris adveniens.
 Ast ubi procos in ædibus tuis
 Interfeceris five dolo, five palam acuto ferro,
 Proficiscere deinde sumens habilem remum, 120
 Donec ad illos perveneris, qui non sciunt mare
 Viri, neque sale mistam escam edunt.
 Neque sane hi sciunt naves purpureas,
 Neque habiles remos, qui alæ navium sunt.
 Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit: 125
 Quando tibi obviam factus alius viator
 Dixerit te ventilabrum habere in forti humero,
 Tunc scilicet terræ infigans habilem remum,
 Mactans victimas eximias Neptuno Regi,
 Arietem, taurumque, & verrem à quo sues saliantur 130
 Domum revertere, mactetque sacras hecatombas
 Immortalibus Diis, qui cælum latum habitant,
 Omnibus sane ordine: mors vero tibi extra mare ipsi
 Lenta prorsum talis, adveniet, quæ te occidet
 Senectute sub molli confectum: circum autem populi 135
 Felices erunt, hæc tibi certa dico.
 Sic dixit, at ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Tiresia, hæc quidem fortassis decreverunt Dii ipsi:
 Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
 Matris hanc video animam demortuæ: 140
 Illa tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 Sustiner palam aspicere, neque alloqui.
 Dic Rex quo pacto me agnoscat talem.
 Sic dicebam. Ille vero me rursus excipiens allocutus est:

- 145 Ῥηϊδίον τοι ἴσθ' ἐρίω, καὶ ἰσὶ φρεσὶ θείω·
 Ὅντινα μὲν κεν ἴδ' ἐκύων κατατεθνηώτων
 Αἵματ' ἄσπον ἱδμ, ὅδ' εἰ τοι νημερτές ἐπίψ·
 Ὡς δ' ἰ κ' ἐπιρθεόνεις, ὅδ' εἰ τοι πάλιν εἴσιν ὅτιαν.
 Ὡς φαιδρὴ ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον αἰδ' εἰσω
 150 Τυρσίαο ἀνακτ', ἐπεὶ κατὰ δίσσεατ' ἔλιξεν·
 Αὐτὰρ ἔγ' ὅν αὐτῷ μένον ἔμπιστον, ὅερ' ἐπὶ μήτρῃ
 Ἥλυθε, καὶ σπέν αἶμα κελευθεῖς. αὐτίκα δ' ἔγνω,
 Καὶ μ' ὀλοφρερμυῖν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Τίκνον ἱμὸν πῶς ἤλθες ὑπὸ ζέφρον κερύοντα
 155 Ζωὴς ἰών; χαλῖπρον δ' ταδὲ ζωοῖσιν ὀρέσθαι.
 Μίσω γδ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δυνά' ῥέεσθαι.
 Ὡκεανὸς μὲν πρῶτα, καὶ ἔπειτα ἐς πειρήσας
 Πέζον ἰόντ', ἢν μὴ τις ἔχῃ εὐρηγία νῆα.
 Ἢ νῦν δὴ Τερσίπιδ' ἀλώμεν' ἐνθάδ' ἰκάνεις
 160 Νηὶ τε καὶ ἑτάροισι πολλὸν χρόνον; ὑδὲ πω ἤλθες
 Εἰς Ἰθάκην; ὑδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυῖα;
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγ' ἀμειβομένη προσηύκον,
 Μῆτιρ ἱμὸν, χρυσά με κατήγαγεν εἰς Αἴδαο,
 Ψυχὴν χρησόμενον Θηβαίῃ Τυρσίαο.
 165 Οὐ γάρ πω χεῖδ' ἔλθον Ἀχαιῖδ', ὑδὲ πω ἀμύνε
 Γῆς ἐπίδην, ἀλλ' αἶν' ἔχον ἀλάλημα οὐδύν,
 Ἐξ ἧ τὰ πρῶτόν μ' ἔπομπη Ἀγαμέμνωνι δίφῳ
 Ἦλκεν εἰς ὑπάλον, ἵνα Τρῳάσιν μαχοίμην.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ καὶ ἀπρεκέως κατάλειπον,
 170 Τίς νύ σε κῆρ ἰδάσασθαι ταπηνεγίῳ θανάτῳ;
 Ἢ δουλιχὴ νῆσ', ἢ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐπιχορμὴν κατέπειπον;
 Εἰπὲ δέ μοι πατέρ' εἰ καὶ υἱὸν ὄν κατέλειπον,
 Ἢ ἴτι πᾶσι κείνοισιν ἱμὸν γέρας, ἢ τίς ἔδω
 175 Ἀνδρῶν ἀλλ' ἔχῃ, ἐπεὶ δ' ἔκ' ἐτι φασὶ νέεσθαι.
 Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχευ βουλὴν τε νόον τε,
 Ἢ μὲν μὲν παρὰ πατρίδι, καὶ ἔμπιστα πάντα φυλάσσῃ·
 Ἢ ἥδ' ἡ μιν ἔρημῳ Ἀχαιῶν ἔσσι ἄετι.
 Ὡς ἔφαθ' ἡ δ' αὐτίκα ἀμείβετο πόντια μήτηρ,
 180 Καὶ λῖν' αὖτις γε μὲν τετληῖσι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οὐδ' ἔπειτα δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέραι δακρυχέες.
 Σὺν δ' ἔπειτα τις ἔχῃ καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκλ' ἔκλ'
 Τυλῖμαχ' ἑρμῇ τίμεται, καὶ δαῖτας εἰσας.
 185 Δαίνεσθαι, καὶ ἐπιτοίαι δικασπόλον ἀνδρ' ἀλεγεινῶν·
 Πάντες γδ καλέοι. πατέρ' ἢ σὸς αὐτόθι μίμνῃ
 Ἀγρῇ, ὑδ' ὀλίγινδε κατήχεται· ὑδὲ οἱ οὐναι
 Δίμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγια σιγαλόοντα·
 Ἀλλ' ὅγε χυμῶ μιν οὐδ' ὅθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
 190 Ἐν κόλῳ ἀρχὴ σφετέρ' ἀκακὰ δ' ἔχει ἑμάτα ὕψα·

Facile tibi verbum hoc dicam, & in mente ponam :
Quemcumque quidem fines mortuorum defunctorum
Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet :
Cui vero invidetis, ille tibi abibit retro.

Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tiresiæ Regis, postquam oracula edisseruit : 150

Ast ego illic manebam constanter, donec mater
Advenit, & bibit sanguinem nigrum : statim autem agnovit,
Et me lamentans verbis volucris allocuta est :

Fili mi quo pacto venisti sub caliginem obscuram
Vivus cum sis ? difficile enim hæc viventibus videre. 155

Interjunt in medio ingentes fluvii & valida fluenta.

Oceanus quidem primum, quem non licet trajicere

Peditem, nisi quis habeat bene compactam navem.

Num jam à Troja errabundus huc venisti

Cum navique & sociis longo tempore ? necdum ivisti 160

In Ithacam ? neque vidisti in ædibus uxorem ?

Sic ait. At ego ipsam excipiens alloquebar,
Mater mea, necessitas adegit me in Plutonis ædes,
Animam consulturum Thebani Tiresiæ.

Nondum enim prope veni Achaiam, neque nostram 165

Terram adivi, sed semper habens erro ærumnam :

Ex quo primum secutus sum Agamemnonem dium

In Ilium equis aptum, ut cum Trojanis pugnarem.

Sed age mihi hoc dic & vere narra,

Quod nam te fatum edomuit longum somnum inducentis mortis ?

An diuturnus morbus, aut Diana sagittis gaudens 170

Suis micibus jaculis aggrediens occidit ?

Dic etiam mihi de patre & filio quem reliqui,

An adhuc apud illos meum imperii decus, aut aliquis jam

Vitorum alius habet, me autem non amplius autumant rediturum.

Dic etiam mihi nuptæ uxoris consiliumque mentemque, 175

An manet cum puero, & salva omnia custodit :

An jam eam duxit Achivorum qui erat præstantissimus.

Sic dicebam, ipsa statim respondit veneranda mater :

Et sane illa quidem manet afflicto animo 180

Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper

Consumuntur noctesque diesque lacrymas fundenti.

Tuum tamen nondum quisquam habet pulchrum imperii honorem

Telemachus lucos colit, & epulis justis (sed quietus

Epulatur, quæ decet jura populis dantem virum curare : 185

Omnes enim vocant, pater autem tuus illic manet

In agro, neque in urbem concedit : neque illi lecti

Strata & lænæ, & stragula lævia :

Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo,

In ciperibus prope ignem, malaque corpori indumenta induit. 190

- Αὐτὰρ ἰσὺν ἔλθῃσι θύειν τεθλυμένατ' ἐπώρῃ,
 Πάντῃ οἱ κατὰ γόνον αλαῶς αἰνοπώδοιο
 Φύλλων κεκλιμμένων χθαμαλαῖ βεβλήκαται εὐνῇ.
 Ἐνθ' ὄγε κτεῖτ' ἀχέων· μέγα δ' ὀρεσὶ πένεθ' αἰεῖ,
 195 Σὺν πύτμονι γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἱκάνη.
 Οὐτὶς γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πύτμονι ἐπίσπον.
 Οὐτ' ἔμ' ἐπὶ μαγάρῳσι εὐτοκοῖτο ἰοχαιρεῖ
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσιν ἐποικυρῶν κατέπεφεν,
 Οὐτὶ τις ἔν μοι γῆσθ' ἐπήλυθεν, ἢ τε μάλισα
 200 Τηκεδὼν συγερῇ μελίῳν ἐξέλετο θυμὸν.
 Ἀλλὰ με σὺς τε πόθος, σά τε μέδεια, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
 Σὺ τ' ἀγαπεροσύνη μελιδέα θυμὸν ἀπύρεε.
 Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγ' ἴδελον ὀρεσὶ μερμηρίζας
 Μήτηρ ἐμῆς ψυχὴν ἑλεῖν κατατεθνηυῖος
 205 Τρεῖς μὲν ἐφαρμύθην, ἑλεῖν τί με θυμὸς ὄνωγε,
 Τρεῖς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ ἵκελον ἢ καὶ ὀνείρεω
 Ἐπτατ'· ἑμοὶ δ' ἀχέου ὀξύ γένεσκετο κηρόδι μάλλον.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα,
 Μήτηρ ἐμῇ, τί νύ μ' ἐμὲ μίμνεις ἑλεῖν μεμαῶτα,
 210 Ὅρεα καὶ εἰν Αἴδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντες
 Ἀμροσίεσσιν κρυερίῳ τεταρωμένωδε γούοιο;
 Ἢ τί μοι εἰδωλὸν τῶδ' ἀγαυὴ Περσιφόνεια
 Ὀτρυν', ὅθρ' ἐτι μάλλον ὀδυρόμεν σαναχίζω;
 Ὡς ἔραμυν. ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πύθνια μήτηρ,
 215 Ὡ μοι τέκνον ἑμὸν, περὶ πάντων κάμμοι φωνῶν,
 Οὐτὶ σε Περσιφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαρίσκη,
 Ἀλλ' αὐτὴ δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνωσιν.
 Οὐ γὰρ ἐτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 Ἀλλὰ τὰ μὲν τε σαρὲς κρατερὸν μῦθον αἰδομένοιο
 220 Δαμνά, ἵππαι κε πρῶτα λίπη λυῖν ὀστέα θυμὸς,
 Ψυχὴ δ' ἡὗτ' ὀνειρόντα δόποταρδὴν πεπύττηται.
 Ἀλλὰ φέρεσθε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δ' πάντα
 Ἰδὲ, ἵνα καὶ μετόπισθε τῇ εἰρηδῇ γυναίκε.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπίεσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δ' ἔτι γυναῖκες
 225 Ἠλυθον (ὠτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσιφόνεια)
 Ὅσση ἀρείσθων ἄλοχοι ἔσαν καὶ θυγάτρες.
 Αἱ δ' ἀμφοῖν αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγρέδοντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βάλεον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάσῃ.
 Ἦδὲ δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρεῖσι φαίνεται βελή,
 230 Σπασσάμεν ταυῦνκες ἀπὸ παχέου παρὰ μηρῶ,
 Οὐκ εἰώσιν σπένειν ἄμα πάσας αἶμα κελαινῶ.
 Αἱ δ' ἀπὸ σπέρματος ἵππαι ἐπείσαν, ἢ δ' ἑκάσῃ.
 Ὅν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάτας.
 Ἐνθ' ἦτοι πρῶτην Τυρρὸν ἴδον εὐπατέρειαν,
 235 Ἢ φάτο Σαλμωνῆα ἀμύμονα ἱκλόντα ἔη.
 Φῆ δ' ἔτι Κρηδῶν γυνὴ ἱμῶν Λιδιάδα,

Ἢ πύτμονι

Ast ubi venit æstasque virensque autumnus ,
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli.
Ubi ille jacet mœrens : ingentemque in præcordiis luctum alit,
Tuum fatum deflens : molesta autem insuper senectus urget. 195
Sic enim & ego perii , & fatum obii.

Neque me domi scopum ferire docta jaculatrix
Suis matibus telis aggrediens interemit ,
Neque aliquis me morbus invasit , qui maxime
Tabæ invisâ membris exemisset animum. 200
Sed me tuique desiderium , tuique cura , inclyte Ulysses ,
Tuaque benignitas dulci vita privarunt.

Sic ait. At ego volui mente deliberans
Matris meæ animam prehendere defunctæ.
Ter quidem conabar , amplectique me animus jubebat , 205
Ter autem mihi ex manibus iustar umbræ aut somni
Avolavit : mihiq; dolor acutus existerat ex animo magis :
Et ipsam compellens verbis velocibus allocutus sum :

Mater mea , cur me non expectas amplecti te cupientem ,
Ut etiam apud inferos charas manus circumdantes collis 210
Ambo miserabili delectemur luctu ?

Numquid mihi idolum hoc inclyta Proserpina
Immisit , ut adhuc magis lamentans ingemiscam ?
Sic dicebam , statimque respondebat optima mater :
Heu mihi fili mi , super omnes infelix viros , 215
Minime Proserpina Jovis filia deludit ,
Sed hæc conditio est mortalium , cum mortui fuerint.
Non enim amplius carnesque & ossa nervi habent ,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Absumit , ubi primum reliquit alba ossa animus , 220
Anima vero tanquam somnium avolans volat.

Sed in lucem viventium celerrime contende : hæc autem omnia
Scias , ut etiam in posterum tuæ dicas uxori.

Nos quidem sic verbis confabulamur : mulieres autem
Accesserunt (incitabat enim inclyta Proserpina) 225
Quotquot optimatum uxores erant atque filiar.

Quæ circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Ast ego confutabam quo pacto interrogare singulas ;
Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ,
Extrahens acutum gladium crasso à femore , 230

Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.
Illæ vero præstolantes alia aliam accedebant , unaquæque autem
Suum genus narrabat : egoque interrogabam singulas.
Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam ,
Quæ dicebat Salmonei inculpati se filiam esse. 235
Dicebat autem Crethæi se uxorem esse Æolidæ ,

- "Ἡ ποταμὸς ἤρασατο" Ἐνιπὸν[Ⓢ] Δαίσιον,
 "Ὅς πολὺ κάλλος[Ⓢ] ποταμῶν ἐπὶ γαίαν ἵκει"
 Καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπὸν[Ⓢ] σωλίσκατο καλά ῥέεθρα.
 240 Τῷ δ' ἄρα εἰσάμψ[Ⓢ] γαίονχ[Ⓢ] Ἐννοσίγαι[Ⓢ]
 Ἐν προχοῇς ποταμὸς παρελίξατο διήντη[Ⓢ].
 Πορφυρεὺν δ' ἄρα κύμα περιεσάδῃ ἐρεῖ ἴσον
 Κυρτωθῆν, κρύψει τε θῶν θνητὴν τε γυναῖκα.
 Αὔσει ἢ παρθένην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχουσιν.
 245 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτιμία ἔργα,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ εὐ[Ⓢ] χεῖρ', ἔπ[Ⓢ] τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 Χαῖρε γυναῖκα φιλότῃ, περιπλομένη δ' ἐπ' αὐτῇ
 Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ ἐκ δωπράλιοι εὐναί
 Ἀθανάτων. σὺ ἢ τὰς κομῆιν, ἀνιταλλέμεναι τε.
 250 Νῦν δ' ἔρχου πρὸς δῶμα, καὶ ἔχου, μηδ' ὀνομήνης.
 Αὐτὰρ ἔγωγε τοι Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἦδ' ὑπεκυσσάμεν[Ⓢ], Πελίην τέκε καὶ Νηλεῖα,
 Τὰ κρατερῶς διεσπόντε Διὸς μεγάλοιο γένεσθην
 255 Ἀμροτέρω[Ⓢ] Πελίης μὲν ἐν εὐρυχορῷ Ἰαολκῷ
 Ναίει πολύρρην[Ⓢ], ὃ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθρόεντι.
 Τὸς δ' ἑτέρως Κρήνῃ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
 Αἰσονά τ', ἠδὲ Φέρητ', Ἀμυθάνά δ' ἱππιοχάρμην.
 Τὴν ἢ μὲτ', Ἀντιόπην ἴδον Ἀσσωπιὸν δῦγατα,
 260 Ἦ δὴ καὶ Διὸς εὐχετ' ἐν ἀγκοῖνῃσι ἰαῦσαι,
 Καὶ ῥ' ἔπεικεν δύο παῖδ' Ἀμριονά τε Ζηθὸν τε,
 Οἱ παρφοίτοι Θήβης ἑδ[Ⓢ] ἐκτεσαν ἑωπαπύλοιο,
 Πύργωσάν τ'. ἐπεὶ ἔμμεν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντα
 Ναίειν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῶς περ ὄντα.
 265 Τὴν ἢ μὲτ', Ἀλκμήνῃν ἴδον Ἀμφιτρυῶν[Ⓢ] ἀκοιτιν,
 Ἦ[Ⓢ] ῥ' Ἠρακλῆα θεασυμένονα θυμολόντα
 Γεῖνατ', ἐν ἀγκοῖνῃσι Διὸς μεγάλοιο μηεῖσα·
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντ[Ⓢ] ὑπερδύμοιο δῦγατα,
 Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρυῶν[Ⓢ] υἱὸς μῦρ[Ⓢ] αἰὲν αἰτερής.
 270 Μυτθεσσε τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικαστήν,
 Ἦ[Ⓢ] μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδομένησι νόμοι,
 Γηιαμῦν ὧ[Ⓢ] υἱεῖ· ὃ δ' ἐν πατέρ' ἐξεναρξίας
 Γηῖον. ἄρα δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 Ἀλλ' ὃ μῦρ ἐν Θήβῃ πολυχεῖστα ἄλγεια πάσχει,
 275 Κριμείων ἦσαντε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βελὰς.
 Ἦδ' ἔβη εἰς Αἶδαο στυλάρταο κρατεροῖο,
 Ἀφαιμῇν βρόχιν αἰτὺν ἀρ' ὑψηλοῖο μελάθρε,
 Ὡς ἄχρ' ἐφύμνη. τῷ δ' ἄλγεια κάλλιπ' ὀπίσσω.
 Πολλὰ μάλ', ὥσα τε μυτθεσσε Ἑρηνύς ἐκτελέουσι.
 280 Καὶ Χλώην εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
 Γηῖον ἔον μετὰ κάλλ[Ⓢ], ἐπεὶ πόρε μυρία ἑδνα,
 Ὀσποτάτην κέρην Ἀμριον[Ⓢ] Ἰασίδαο,

Quæ fluvium amavit Enipeum divinum ,
 Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur :
 Et forte propter Enipei versabatur pulchra fluentia :
 Huic igitur similis qui terram continet & quatit Deus 240
 In ostiis fluvii accubuit vorticosi.
 Purpureus autem fluctus circumstetit monti æqualis
 Curvatus , absconditque Deum mortalemque forminam.
 Solvit autem virgineam zonam , somnumque offudit.
 Ast postquam perfecit Deus amatoria opera , 245
 Inhæsit sane ei manu , verbumque dixit , & compellavit :
 Sis læta , mulier , hoc amore , circumvoluto enim anno
 Paries pulchros liberos : quia haud vani concubitus
 Immortalium , tu vero hos cura enutrique.
 Nunc autem i domum , & te contine , neve *cuiquam* indices : 250
 At ego tibi sum Neptunus terræ quassator.
 Sic locutus , pontum subiit fluctuantem.
 Illa autem prægnans , Peliam peperit & Neleum ,
 Qui fortes ministri Jovis magni fuere
 Ambo : Pelias quidem in spatiosa Jaelco 255
 Habitabat abundans pecudibus , hic vero in Pylo arenosa.
 Alios quoque Crethæ peperit Regina forminarum ,
 Æsonemque , atque Pheretem , Amythaonemque gaudentem equis.
 Post hanc Antiopam vidi Asopi filiam ,
 Quæ scilicet & *ipsa* Jovis gloriabatur in ulnis dormisse , 260
 Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque ,
 Qui primi Thebarum fundamenta locarunt septem portas habent u
 Turribusque circumdederunt , cum absque turribus non possent
 Habitare spatiosas Thebas , fortes licet essent.
 Post hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem , 265
 Quæ Herculem audacem animum leonis habentem
 Peperit , in complexu Jovis magnanimi commissa :
 Et Megaram Creontis magnanimi filiam ,
 Quam habuit Amphitryonis filius animis semper indomitus.
 Matrem quoque Edipodis vidi pulchram Epicastam , 270
 Quæ ingens facinus commisit imprudentia mentis ,
 Nupta suo filio : ille vero suum patrem vita spolians
 Uxorem duxit , statimque hæc vulgata Dii fecerunt hominibus.
 Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens ,
 Thebanis imperabat , Deorum dira per consilia : 275
 Illa autem abiit in Plutonis *domum* altas portas habentem firmam
 Aptans laqueum sublimem ab alta trabe ,
 Suo dolore correpta. Illi autem dolores reliquit post se
 Valde multos , quorquot matris furæ efficiunt.
 Et Chlorin vidi perpulchram , quam olim Neleus 280
 Uxorem duxit suam ob formam , ubi dedit copiosissimam dotem ,
 Minimam natu puellam Amphionis Jædæ ,

- "Ος ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυῖον ἴρι αἶσασιν·
 Ἡδὲ Πύλος βασιλεὺς, τίμην δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 285 Νέστωρ τε, Χρῆμιόν τε, Πιεκλύμῳρον τ' ἀγίεσσαν
 τοῖσι δ' ἔσ' ἰσθμῶν Πηρὸς τίμει, θαῦμα βροτοῖσι,
 τὴν πάντας μιν αὖτο πεικνύτα· ἐδὲ τι Ναυλὺς
 τῷ ἰδίδε δὲ μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπας
 Ἐκ Φυλακῆς ἐλάσσει βίης Ἰρικλήϊας
 290 Ἀργαλίας. τὰς δ' οἷο' ἰσάχματο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάν· χαλεπὴ δ' εὖ κατὰ μοῖρα πείσσει,
 Δεσμοὶ τ' ἀργαλτοί, καὶ βυκόλοι ἀγροῖωνται.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέτεροι ἐξετελευτῶντο
 Ἀφ' ἀπειρολομφῆς ἔτεο, καὶ ἰσχυροὺς ἄρα·
 295 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἰρικλήϊας,
 Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἰταλίστο βελή.
 Καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρεὺς παρὰ κοῖτιν,
 Ἡ δ' ἔσπεο Τυνδαρεὺς κρατερέρρονι γυναικὶ παῖδε,
 Κάστρεα δ' ἰπποδάμοι καὶ πῦξ ἀγαθὸν Πολυδευκίαν·
 300 Τὲς ἄμφω ζῶες κατήχθη φυσίζου αἶα·
 Οἱ καὶ νέρβει γῆς τιμὴν παρὲς ἑνὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζῶον ἱερήμιασιν, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τιβνάσιν, τιμὴν δ' ἐλοῦργχασιν ἴσα θεοῖσι.
 τὴν δ' μὲν, Ἰρμιόδιαν Ἀλκίαν παρὰ κοῖτιν
 305 Εἰσίδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγνύειν.
 Καὶ ῥ' ἔτακτο δύο παῖδε (μινυθαδίῳ δ' ἐγένετο)
 Ὡπτόν τ' ἀντίδωκεν, τυλακλυτόν τ' Ἐριαλτήν,
 Οὗς δὴ μνηστῆρες δρέφε ζείδωρον ἄρσεν,
 Καὶ πολὺ καλλίστες, μῖτρά γε κλυτὸν Ὀρίωντα.
 310 Ἐννέωσιν γὰρ τοῖ γε καὶ ἐννεαπήχες ἦσαν
 Εὖς, ἀτὰρ μνηστῆς γε γενέσθην ἠντιόργχοι.
 Οἱ γὰρ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπυλῆτην, ἐν ολύμπῳ
 Φυλόπιδα στήσιν πολυαῖκον πολέμοιο.
 Ὅσας ἔσ' ολύμπῳ μέμασθαι δέμῳ, αὐτὰρ ἔσ' Ὅσας
 315 Πήλιν ἐννοσίφελον, ἣν ἑκατὸς ἀμβάτος εἶν.
 Καὶ νῦν κεν ἐξετέλεσσαν εἰ ἥες μέτερον ἔκοντο·
 Ἀλλ' ὅλυσεν Διὸς υἱὸς ἐν ἡύχομ' τέκε Λητώ,
 Ἀμφοτέρω, πρὶν σφῶν ὑπὸ κρατάεσσιν ἰάλες
 Ἀνθήσας, στυκάσας τε γένυν εὐανθέϊ λάχνη.
 320 Φαίδῳν τε Περσέειν τε ἶδον, καλὴν τ' Ἀετιάδην,
 Κέρην Μίνωον ὀλοόφρονον, ἣν ποτε Θηοῖος
 Ἐκ Κρήτης ἐς γένον Ἀθηνάων ἱερώων
 ἤγε μὲν, ἐδὲ δῶπνιντο. παρὰ δὲ μιν Ἀρτεμις ἔχε
 Δίῃ ἐν ἀμεινύτῃ, Διονύσῃ μαρτυρείησι.
 325 Μαίεσθαι τε Κλυμῶνι τε ἶδον, συγερῇν τ' Ἐριφύλην,
 Ἡ χερσὶν εἶλε ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμῶντα.
 Πάσας δ' ἔκ' ἀν' ἐγὼ μυθήτομαι ἐδὲ ὀνομήτω.
 Ὅσας ἑσέων ἀλόχευς ἶδον ἠδὲ θυγάτεραι.

Qui quondam in Orchomeno Minyeo potenter imperavit
 Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
 Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum. 285
 Post hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
 Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
 Huic dabat, qui non nigras boves latis frontibus
 Ex Phylaca abegisset præpotentis Iphicli
 Difficiles *abactu*, quas solus promisit vates inculpatus 290
 Abacturum se: grave autem Dei fatum impedivit,
 Vinculaque sæva, & bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque & dies finiti essent
 Rursus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
 Atque tunc demum ipsum solvit præpotens Iphiclus, 295
 Fatalia omnia prolocutum: Jovis autem perficiebatur consilium.
 Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
 Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
 Castoremque equorum domitorem & pugnis valentem Pollucem:
 Quos ambos vivos habet alma terra: 300
 Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
 Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rursus
 Moriuntur, honoremque sortiti sunt æqualem Diis.
 Post hanc, Iphimedian Aloeï uxorem
 Asperxi, quæ scilicet dicebat se Neptuno mistam. 305
 Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
 Ocumque Diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
 Quos scilicet longissimos enutrivit alma terra,
 Et longe pulcherrimos, post inclytum Orionem.
 Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant 310
 Latitudine, at longitudine erant novem Orgyarum:
 Qui etiam immortalibus minabantur, in cælo
 Certamen moturos tumultuosi belli.
 Ossam super Olympo conati sunt imponere, at super Ossa
 Pelium frondosum, ut cælum permeabile esset. 315
 Et fortassis perfecissent si ad pubertatis mensuram venissent:
 Sed eos perdidit Jovis filius quem pulchricoma peperit Latona,
 Ambos, antequam ipsis sub temporibus lanugo
 Floreret, deniareturque mentum florenti lana.
 Phædrumque Procrinque vidi, pulchramque Ariadnam, 320
 Filiam Minois prudentis, quam olim Theseus
 Ex Creta in fertilissimam regionem Athenarum sacrarum
 Duxit quidem, neque potitus est, ante autem ipsam Diana detrahit
 Dia in circumflua, Bacchi monitu.
 Mæramque Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylam, 325
 Quæ aurum pro suo marito accepit pretiosum.
 Universas vero haud ego eloquar neque nominarim:
 Quotquot Heroum uxores vidi & filias.

- Πρὶν γάρ κεν κ' νύξ φθεῖτ' ἀμφοτέρω. ἀλλὰ κ' ἄρ' ἔστι
 330 Εὐδύνῃ ἢ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' εἰς ἱταίρας,
 ἢ αὐτῆ. σωματὴν δ' ὁδοῖς ὑμῖν τε μελίσσῃ.
 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Κληθμῶ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρον σκίοντα.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλεν' ἤρχετο μύθων,
 335 Φαίηκας, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται ἔϊ)
 Εἶδος τε μέγας δὲ τε, ἰδὲ φρένας ἐνδον εἰσας;
 Εἰν' ὧ δ' αὐτ' ἑμὸς ἔστιν ἕκαστος δ' ἑμμορε τιμῆς.
 Τῷ μὴ ἐπιγυμφοὶ δασιόεσσι, μὴδὲ τὰ δῶρα
 Οὕτω χρῆζοντι κολέεσσι· πολλὰ γὰρ ὑμῖν.
 340 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι διὼν ἰότητι κέοντα.
 Τοῖσι δ' κ' μετέειπε γέρον ἥσως Ἐχέηντος,
 Ὅς δὴ Φαίηκων ἀνδρῶν παροχέεσσι κεν,
 Ὡς εἶλες, ἔμην ὑμῖν ἀπο σκυτῶ, ἐσθ' ἀπο δόξης.
 Μυθεσθαι βασιλῆα παρέρχοντο. ἀλλὰ παύσασθαι.
 345 Ἀλκίνοος δ' ἐκ τῶνδ' ἔχετα ἔργον τε ἔπος τε.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φάνησέν τε,
 Τῷτο μὲν ἔσσι δὴ ἔσσι ἔπος, αἶκον ἔργον.
 Ζῶς Φαίηκας εὐληπόμενοις ἀτάσσω.
 Εἰν' ὧ δ' ἡγήτω, μάλα περ νήσοισι χαρίζων,
 350 Ἐμπερς ἐν ἐπιμνήσῃ εἰς αὖριον, εἰσὶναι πᾶσαν.
 Δωτήν τελέσω. σωματὴν δ' ἀνδρείου μελίσσῃ.
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τῷ γὰρ κράτος ἐστ' ἐνὶ δήμῳ.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Ἀλκίνοος κρινόν, πάντων ἀειδέσθε λαόν,
 355 Εἰ με κ' εἰς ἐναιυτὸν ἀνῶγοιτ' αὐτόθι μίμναι,
 Περιπλὴν τ' ὀσιύνοιντε, κ' ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε.
 Καὶ κε τὸ βελούκην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Πλειστήρην σὺν χερσὶ εἶλην εἰς παλέρειδ' ἱκέσθαι.
 Καὶ κ' αἰδοῖσθαι κ' εἰλητῆρας ἀνδράσιν εἶναι.
 360 Πᾶσιν ἔσσι μ' ἰδάνηθε ἰδοῖατο νοστήσαντα.
 Τὸν δ' αὐτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φάνησέν τε.
 Ὡς Ὀδυσσεύ, τὸ μὲν ἔτι σ' ἑσπερὶν εἰσεσθάντες
 Ἠσπερόπιδά τ' ἐμῶν κ' ἐσπέρων, εἰδὲ τε σιλλῆς
 Βόσκη γὰρ μάλα μέλαινα πολυπερίας ἀνδρόσφες,
 365 Ψεύδεα τ' ἀρτύνοντες ὕδα καὶ τις ὕδ' ἰδοῖτο.
 Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορῇ ἐπίων, ἐνὶ δ' φρένας ἰδούσθαι.
 Μῦθον δ' ὥς ὅ, τ' αἰδοῖς ἐπισαλφῶς κατέλεξας.
 Πάτων τ' Ἀργείων σὶο τ' αὐτῶ κῆδεα λυγρὰ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 370 Εἰ πινὰς ἀντιδίων ἱτάρων ἴδες, οἱ τοι ἄμ' αὐτῶ.
 Ἴλιν εἰς ἄμ' ἵποντο, κ' αὐτῶ πτόμον ἐπίσπον.
 Νύξ δ' ἦδε μάλα μακρὰ ἀθίσρατος· ὕδ' αὖτε ὥρῃ
 Εὐδύνῃ ἐν μεγάρῳ. σὺ δὲ μοι λίγῃ Δίῳκεα ἔρχε.
 Καὶ κεν εἰς ἥω φῆαν ἀταχόμην, ἵτε μοι σὺ.

Ante enim etiam nox periret divina: sed etiam horâ
Dormiendi, sive ad navem celerem mihi digresso ad socios, 330
Sive hic, reductio autem Diis vobisque curæ erit.

Sic ait. At illi omnes quieti erant silentio:
Voluptate enim tenebantur per domum umbrosam.
His vero Areta alba lacertis cœpit sermonem:

Phæaces, qui vobis vir iste videtur esse 335
Formaque magnitudineque, atque mente intrus æqua?
Hospes sane meus est: quisque autem vestrum particeps est ho-
Ideo ne festinantes dimittite, neque dona. (noris.

Sic egenti parce date, multa enim vobis.
Bona in ædibus Deorum benignitate jacent. 340

His autem interfatus est senex Heros Echeneus,
Qui scilicet Phæacum virorum maximus natu erat:

O amici, non utique vobis inepte, neque sine judicio
Loquitur Regina prudens, sed obedite:
Alcinoo autem ex hoc pendet opusque dictumque. 345

Hunc autem rursus Alcinoos excepit, dixitque:
Hoc quidem sic erit dictum, si modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hospes autem sustineat, tametsi reditus indigus,
Tamen expecta in crastinum, donec totam 350
Donandi rationem perficiam: deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potissimum autem mihi: cujus imperium est in populo.

Hunc excipiens allocutus est prudens Ulysses:
Alcinoos Rex, omnium clarissime populorum,
Si me etiam in annum jusseritis hic manere, 355
Deductionemque apparaveritis, & splendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius esset.

Pleniori cum manu charam in patriam venire,
Et venerabilior & charior viris essem
Omnibus quotquot me in Ithacam viderent reversum. 360

Hunc rursus Alcinoos allocutus est, dixitque:
O Ulysses! hoc quidem neutiquam te existimamus aspicientes.
Impostoremque esse & fallacem, cujusmodi multos
Pascit terra nigra multifariam interspersos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque suspicaretur. 365

Tibi autem inest forma verborum, mensque bona:
Historiam vero uti Poëta scite recensuisti
Omnium Argivorum, tuque ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,

Si quosdam eximiorum sociorum vidisti, qui te ipsum 370
Ad Ilium simul secuti sunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, immensa: neque adhuc tempus.
Dormiendi in ædibus: tu autem mihi dic mira opera,
Etiam in auroram divinam sustinerent, si mihi tu.

- 375 Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σά κήδια μυθήσασθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλλήνεις κρείον, πάντων ἀρεθύνεαι λαῶν,
 Ὄφρ' ἐμὴν πολέαν μύθοις, ὦφρ' ἢ κ' ὕπνῳ.
 Εἰ δ' ἐτ' ἀμειβόμεναι γέ ληλαίῃαι, ἐκ αὖτ' ἔγωγε
 380 Τέτῳ σοι φθονόοιμι κ' οἰκτερότερον ἄλλ' ἀγορεύσας
 Κλέϊ ἐμῶν ἐτάρσεν, οἱ δὲ μετόπισθεν ὄλοντο,
 Οἱ Τρώων μὲν ἐπεξέρυγον σονίῃσαν αὐτὴν,
 Ἐν νῆσσι δ' ὀλοῦντο κακῆς ἰσότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἔπει φυχὰς μὲν ἀπεσκήδασ' ἀλλυδὶς ἄλλη
 385 Ἀγνὴ Περσεφύνη γυναικῶν θνητοτέρων,
 Ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδου
 Ἀχυνυμένη περὶ δ' ἄλλαι ἀνηϊράων' ὅσασ' ἀμ' αὐτὰς
 Οἴκῳ ἐν Αἰγιάδιῳ θάνον κ' πτότμον ἐπύσπον.
 Ἔγνω δ' αἰψ' ἐμὰ κῆρ' ἔπει πῖεν αἷμα κεκαινόν.
 390 Κλαίῃ δ' ὕγε λιγύως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶδων,
 Πιπνῆς εἰς ἐμὰ χεῖρας, ὀρέσσασθαι μνηστῆρων.
 Ἀλλ' ὅ γάρ οἱ ἐτ' ἐν ἱς ἐμπεδ', εἰδὲ τι κίχους
 Οἷον περ παῖς ἔσκειν ἐνὶ γυμπατοῖσι μέλεισι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
 395 Καί μιν σπνῆσας ἔπειτα πτερόεντα προσκυδών,
 Ἀτρεΐδην κύδιστε ἀναξ αἰδῶν Ἀγαμέμνον,
 Τίς νύ σε κῆρ' ἐδάμασσε ταναογέῃ θανάτοιο;
 Ἡέ σέ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅρσας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείγερτον αὐτμήν;
 400 Ἡέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλῶσαντ' ἐπὶ χεῖρσι.
 Βῆς περὶ ταμνόμενον, ἥδ' οἶων πῶϊα καλὰ,
 Ἡέ περὶ πτόλι' μαχεύμενον, ἥ γυναικῶν;
 "Ὡς ἔραμνεν. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 405 Οὐτ' ἐμὲ γ' ἐν νῆσσι Ποσειδάων ἐδάμασεν,
 Ὅσας ἀργαλείων ἀνέμων ἀμείγερτον αὐτμήν,
 Οὐτέ μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλῶσαντ' ἐπὶ χεῖρσι.
 Ἀλλὰ μοι Αἰγιάδ' αἰετὺς θανάτον τε μόρον τε,
 Ἐκτα σὺν ὀλομένη ἀλόχα, οἰκόνδε καλίστας,
 410 Δειπνίστας, ὥς τίς τε κατέκτανε βῆν' ἐπὶ φάτιν.
 Ὡς θάνον οἰκτίσθω θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλῃ ἵταϊρα
 Νωλεμέως κτείνοντο, οὕτως ὥς ἀργιόδοτες,
 Οἱ γὰρ τ' ἐν ἀνέμοις ἄνδρες μέγα δυναμύμοιο
 Ἡ γὰρ μὲν ἦ ἔρανα, ἦ εὐλαπίην τεθαλίην.
 415 Ἐδὴ μὲν πολέαν ἀνδρῶν φόβῳ ἀντεβόλησας
 Μηνάξ κτεινομένην κ' ἐνὶ κρατερῇ ὕσμινι·
 Ἀλλὰ καὶ κτεῖνα μάστιγι ἰδὼν ὀλοῦντο θυμῷ.
 Ὡς ἀμείβη κρητῆρα τραπίδας τε πηλιδόσας
 Κεῖματ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύειν.
 420 Οἰκτεροτάτην δ' ἦκεσα ὅπα Πριάμιο θυγατρὶ.

Sustineres in ædibus tuos dolores dicere.

375

Hunc autem excipiens allocutus est prudens Ulysses:

Alcinoë Rex, omnium clarissime populorum,

Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.

Si autem adhuc audire utique cupis, aut ego

His tibi invidus recusem & miserabiliores alios narrare 380

Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt.

Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,

In reditu vero perierunt malæ feminae gratia.

Ast ubi & animas dispersis huc atque illuc

Castâ Proserpina mulierum foeminearum, 385

Supervenitque anima Agamemnonis Atridae

Mœsta: circumque aliæ congregatæ erant quæcumque cum eo

Domo in Ægisthi perierunt & fatum ebierunt.

Agnovitque statim me ille ubi bibit sanguinem nigrum.

Flevit autem idem vehementer, teneras lacrymas destillans, 390

Extendens ad me manus, porrigere cupiens.

Sed non amplius ei aderat vis firma, neque ulla potentia

Qualis utique antea erat in flexilibus membris.

Illum quidem ego flevi ut vidi, misertusque sum in animo,

Et ipsam compellans verbis volucris allocutus sum: 395

Atride gloriosissime Rex virorum Agamemnon,

Quodnam te fatum domuit asperæ mortis?

An te in navibus Neptunus domuit,

Ciens sævorum ventorum plurimum flatum?

An tibi inimici viri nocuerunt in continente, 400

Boves vastanti, atque ovium greges pulchros?

Aut pro urbe pugnanti, atque feminis?

Sic dixi, ille autem me statim excipiens allocutus est:

Inclyte Laërtiade multiscie Ulysses,

Neque me in navibus Neptunus domuit, 405

Excitans difficilium ventorum immensum flatum,

Neque mihi hostiles viri nocuerunt in continente:

Sed mihi Ægisthus struens mortemque fatumque,

Occidit cum perniciofa uxore, domum vocatum,

Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præsepe. 410

Sic perii miserabilissima morte, circumque cæteri socii

Continenter necabantur uti suæ albi dentibus,

Qui scilicet *mastrantur* in locupletis viri præpotentis

Aut nuptiis, aut symbolis, aut convivio læto.

Jam tu quidem multorum virorum cædibus interfuisti 415

Separatim interfectorum & in dura pugna.

Sed illa potissimum videns flevisse ex animo,

Ut circa craterem mensasque refertas

Jacebamus in ædibus, pavementumque totum sanguine undabat.

Miserabilissimam autem audiivi vocem Priami filiae 420

- Κλαυμένης, τὴν κτείνε Κλυταιμνήστῃ δολομένης
 Ἀμφ' ἑμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἵετον,
 Βάλλον ἀπὸ νήστων παρὶ φασγάνῳ· ἢ ᾗ κυνώπις
 Νοσφίσσας, εἰδὲ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς αἶδας
 425 Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς· ἐλύν, σὺν τε σὸμ' ἐρίσας.
 Ὡς ἔκ αἰνότερον ἔκ κυντέρον ἄλλο γυναικός·
 Ἦτις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλλονται.
 Οἷον δὴ καὶ κείνη γήσαστο ἔργον αἰκίης,
 Κυρεδίω τεύχεατα πόσῃ ῥόον. ἦτοι ἔρην γε
 430 Ἀσπᾶσι[Ⓢ] παίδεσσιν ἰδὲ δμῳάσῃ ἑμίσιν
 Οἴκαδ' ἐλεύσεται· ἢ δ' ἔξοχα λυγρὰ εἰδυῖα,
 Ἦ τε κατ' αἶχ[Ⓢ] ἔχουσ καὶ ἑσπομήσιν ὀπίσσω
 Θηλυτέκνοι γυναιξί, καὶ ἢ καὶ εὐεργὸς ἔσιν.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν[Ⓢ] προσέειπον·
 435 Ἔκ πόποι, ἢ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέ[Ⓢ] εὐρύσπα Ζεύς
 Ἐπαύλας ἤχθεις γυναικείας διὰ βλάας.
 Ἔξ ἀρχῆς, Ἐλένης μὲν ἀπαλώμεν[Ⓢ] εἴνεκα πολλοί·
 Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστῃ δόλον ἥρπυς τηλόθ' ἔντι.
 Ὡς ἔραμην. ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν[Ⓢ] προσέειπεν,
 440 Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἥπι[Ⓢ] ἦ,
 Μηνδ' εἰ μῦθον ἅπαντα περυσκέμεν ὃν καὶ εἰδῆς,
 Ἀλλὰ τὸ μὲν ράδαμ, τὸ δὲ καὶ κικρυμμένον ἦ.
 Ἀλλ' εἰ σοὶ γ' Ὀδυσσεύ[Ⓢ] ρόν[Ⓢ] ἔσεται ἔκ τε γυναικός.
 Λήνθω δὲ πινυτή τε καὶ εὐ φρεσὶ μῆδαι οὔδε
 445 Κέρη Ἰκαερίοιο περὶ φρον Πηνελόπειαν.
 Ἦ μὲν μιν νύμφην γε τένη κατελείπομεν ἡμεῖς,
 Ἐρχόμεναι πόλεμόνδε· πάσι δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῷ
 Νῆπι[Ⓢ], ὃς περ νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴξ' ἀειδήσας,
 Ὀλβί[Ⓢ], ἢ γὰρ τὸν γε πατὴρ φίλ[Ⓢ] ἔμετα ἐλθὼν,
 450 Καὶ κύν[Ⓢ] πατέρω προσπτύξεσθαι ἢ δέμης ἔσιν·
 Ἦ δ' ἔμῃ εἰδὲ περ υἱ[Ⓢ] ἐνὶ πλοκάμῳ ἀκοίτις
 Ὀρθαλμοῖσιν ἔασε· πάρ[Ⓢ] δὲ με πέρνει καὶ αὐτόν.
 Ἄλλοι δὲ τοι ἑρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλοο σῖσι,
 Κρύβδην μινδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαίαν
 455 Νῆα κατιχέμεναι· ἐπεὶ ἔκ ἐτι πῖσά γυναιξίν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλειπον,
 Εἵπες ἐτι ζῶοντ[Ⓢ] ἀκούετο παῖδός ἑμοῖο,
 Ἦπες ἐν Ὀρχομένῳ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαδόνετι,
 Ἦπες παρ' Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
 460 Οὐ γάρ ποε τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δι[Ⓢ] Ὀρέσης.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν[Ⓢ] προσέειπον·
 Ἀτρεΐδην, τί με ταῦτα διεῖρας; εἰδὲ τι οὔδα
 Ζῶν[Ⓢ] ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνιμῶλια βάζειν.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος συνεσθίην
 465 Ἐσάμεν ἀχνύμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδῃσ' Ἀχιλλεύ[Ⓢ],

Cassandra, quam occidit Clytemnestra dolosa consiliis
 Apud me : at ego à terra manus eleवास ,
 Injiciebam moriens in gladium : illa autem impudentissima
 Secessit , neque mihi voluit eunti in Ditis domum
 Manibus oculos comprimere , & os componere. 425
 Adeo non est sævius & impudentius aliud muliere
 Quæcumque scilicet hujusmodi animo facinora induxerit.
 Quale & illa patravit facinus turpe ,
 Legitimo struens marito cædem , atqui autumabam etiam
 Jucundum liberis atque mancipiis meis 430
 Me domum venturum : illa vero maxime exitialia callens ,
 Sibique infamiam aspersit & illis quæ erunt deinceps ,
 Fœmineis mulieribus , etiam illi quæ benefica erit.
 Sic dixit. At ego ipsum excipiens alloquebar :
 Papæ , quam nimis scilicet genus Atrei altitonans Jupiter. 435
 Vehementer odit fœminæ propter consilia.
 Ab initio , Helenæ quidem causa periiimus multi :
 Tibi vero Clytemnestra dolum struxit procul absenti.
 Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur :
 Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori mansuetus sis , 440
 Neque illi dictum omne revela quod bene noveris ,
 Sed aliud quidem dic , aliud autem & celatum esto.
 Sed haud tibi Ulysses exitium erit ex uxore.
 Valde enim sapiens est & bene in mente consilia scit
 Filia Icarii prudens Penelope. 445
 Certe quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos ,
 Abeuntes in bellum : filius autem illi erat ad mamillam
 Parvulus , qui forte nunc in virorum sedet numero ,
 Felix : certe enim illum pater charus videbit veniens ,
 Et ille patrem amplectetur ira ut fas est : 450
 Sed mea neque saltem filii saturati uxor
 Oculis permittit , prius enim me etiam occidit ipsum.
 Aliud autem tibi dicam , tu autem in mente reconde ,
 Clam non palam charam in patriam terram
 Navem adpelle , quoniam non amplius fidendum est fœminis. 455
 Sed age mihi hoc dic & vere narra ,
 Sicubi adhuc viventem audivistis filium meum ,
 Aut alicubi in Orchomeno , aut in Pylo arenosa ,
 An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla.
 Nondum enim mortuus est in terra dius Orestes. 460
 Sic ait. At ego ipsum excipiens alloquebar :
 Atride , quid me hæc interrogas ? non enim quicquam scio
 Vivat ne ille , an mortuus sit , malum autem vana loqui.
 Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Stabamus mœsti , tenellas lacrymas profundentes. 465
 Supervenit autem anima Pelidæ Achillis ,

- καὶ Πατρὸς κλῆϑ, καὶ ἀμύμονι Ἀντιλόχου,
 Αἰαντός δ', ὃς ἄριστος ἦν εἶδος τε δέματος τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
- 470 Ἐγὼ δ' ἔφυχ' ἐμὲ πωδῶκεν Αἰακίδαο,
 Καὶ ῥ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μῆζον ἐνὶ φρεσὶ μέσσαι ἔργον;
 Πῶς ἔτλης αἰδούσδ' καταδύμεν, ἐνθά τε νικερεῖ
- 471 Ἀρεαδίης ταῖσι, βροτῶν εἰδῶλα καμόντων;
 ὧς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν προσέειπον,
 ὦ Ἀχιλεῦ Πηλίδ' υἱέ, μέγα εἴρτατ' Ἀχαιῶν,
 Ἥλθον Τειρῆσiao κατὰ κρήν, τίτινα βυλὴν
 Εἶποι ὅπως Ἰθάκην ἐς πατρίδαίης ἀκτῆας ἰκήμεν.
- 480 Οὐ γάρ ποω θεδὸν ἔλθιν Ἀχαιῶν, εἰδὲ ποω ἀμῆς
 Γῆς ἐπέην, ἀλλ' αἶεν ἔχω κακὰ. σὺ δ' ἦ Ἀχιλεῦ
 Οὐτίς ἀνὴρ περπατῆρε μακάριστος, εἴ τ' ἀρ' ὀπίσσω.
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίμεν ἴσα θεῶσιν
 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
- 485 Ἐνθάδ' ἰὼν τῷ μῆτι θανὼν ἀκαχίξει Ἀχιλλεῦ.
 ὧς εἰρήκεν. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμεν προσέειπεν,
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παρὰ δαίμονι Ὀδυσσεύ.
 Βυλοῖμην κ' ἐπάρω ἰὼν θητυμένω ἀνῶ
 Ἄνδρα παρ' ἀκλήρω, ὃ μὴ βίωτ' ὀπλὺς ἦν,
- 490 Ἡ πᾶσι νεκύεσσιν καταρδιδύσειν ἀνάσσειν.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τεῖ παῖδός ἀγαυὸς μῦθον ἔγχεε,
 Ἡ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρὸς μὲν ἔμμενα, ἢ κ' ἐκί.
 Εἰπέ δέ μοι Πηλεῖδ' ἀμύμον' εἰ τι σέπυσσας,
 Ἡ ἔτ' ἔχῃ τιμὴν πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
- 495 Ἡ μιν ἀτμάσσειν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίω τε,
 Οὐκ ἔα μιν κατὰ γῆρας ἔχῃ χεῖρας τε πῶδας τε.
 Οὐ γὰρ ἐγὼν ἰσάροτος ἴσ' αὐγὰς ἡλίου,
 Τοῖσιν ἰσὺς οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρέην
 Πέροντο λαὸν ἄριστον, ἀμύταν Ἀργεῖοισιν.
- 500 Εἰ τοῖσδ' ἔλθοιμι μίνυνδά πορ ἐς πατρίδ' δῶ,
 Τῷ κα τῶ σφύξαιμι μῦθον κ' χεῖρας ἀάπτει,
 Οἱ κύνες βίοντάς, ἔργουσί τ' ἀπὸ τιμῆς.
 ὧς ἔρατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμεν προσέειπον,
 Ἦτοι μὲν Πηλεῖδ' ἀμύμον' ἐστὶ σέπυσμα.
- 505 Αὐτὰρ τοὶ παῖδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσασθαι, ὥς με καλέειν.
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλῃς ἐπὶ νηὸς ἕστης
 Ἠγαγον ἐκ Σκύρῃ μετ' ἑκταμίδας Ἀχαιῆς.
 Ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην ρεχθ' ἰμέδα βελάς,
- 510 Αἰὶ περὶ τῷ ἔβαζε, κ' ἐκ ἡμάτανε μῦθον.
 Νέσσω τ' ἀντίθεον κ' ἐγὼ νεκασκὼν οἶα.
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρτοίμεθ' Ἀχαιοὶ,
 Οὐ ποτε

Et Patrocli, & eximii Antilochi,
 Ajacisque, qui præstantissimus erat formaque corporeque
 Cæterorum Græcorum post inculpabilem Achillem.
 Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
 Et lamentans verbis volucris alloquebatur:

470

Generosæ Lærtiade multisce Ulysses,
 Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
 Quo pacto sustinuisti ad inferos venire, ubi mortui
 Sensus expertes habitant, hominum simulacra mortuorum?

475

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Achilles Pelei filii, longe excellentissime Græcorum,
 Veni Tiresiæ propter vaticinium, si quod consilium
 Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
 Necdum enim prope veni Achaiam, necdum nostram
 Terram conscendi, sed semper habeo mala, te vero Achilles
 Nullus vir majorum beator, neque posteriorum.
 Antea enim te vivum honorabamus æque ac Deos
 Argivi, nunc rursus late imperas mortuis,
 Hic degens: ideo neutiquam mortuus doleas Achilles.

480

485

Sic dicebam. Ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
 Ne jam mihi mortem consoleris inclyte Ulysses:
 Mallem rusticus mercede servire alii

Viro inopi, cui haud victus multus esset,
 Quam omnibus manibus vita defunctis imperare.
 Sed age mihi de filio generoso historiam dic,
 An pergit in bello inter primos pugnare, an vero non.
 Dic etiam mihi de Peleo eximio si quid audivisti,
 An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
 An ipsum despiciunt per Græciam Phthiamque,
 Io quod ipsi senium occupat manusque pedesque.
 Non enim ego defensor sum sub lumine solis,
 Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
 Trucidabam populum fortissimum, pugnans pro Argivis.
 Si talis venirem vel paulisper in patris domum,
 Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
 Eorum qui illum violant, arcentque ab honore.

490

495

500

Sic ait. At ego ipsum excipiens allocutus sum:
 Equidem de Peleo inculpato nihil audiui:
 Sed tibi de filio saltem Neoptolemo charo
 Omnem veritatem dicam, ut me jubes.

505

Ipsæ enim illum ego cava in navi æquali
 Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
 Ac quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
 Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione:
 Nestorque eximius & ego contendebarus soli.
 Ast quoties circa urbem Trojam decerneremus Achivi,

510

Odyssea

X

- Οὔποτε ἐς πληθὺν μῦθεν ἀνδρῶν, ἐδ' ἐν ὁμίλῳ.
 Ἀλλ' πολλὸν προσέειπας, τὸ δ' ὅν μῦθον ἔδενε εἰκόν.
 515 Πολλὰς δ' ἀνδρες ἔπαρσεν ἐν αἰνῇ δεισιπότητι.
 Πάντας δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήνω
 Ὅσων λαὸν ἔπαρσεν ἀμυνῶν Ἀργείοισιν.
 Ἀλλ' ὅσων ἢ Τηλεφίδην κατενέχετο χαλκῷ
 Ἦσαν Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἱτάεον
 520 Κῆτιοι κτείνοντο, γυναῖων εἴνικα δώρων.
 Κεῖνον δ' ἡ κάλλιστον ἶδον μετὰ Μέρμονα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν δὴν καμ' Ἐπιδῶς,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτίταλτο,
 Ἡρώδῃ ἀνακλινάσθαι σκυκινέει λόχον, ἡδ' ἐπιθῆναι.
 525 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 Δάκρυά τ' ἀμόργνυντο, τρέμεν δ' ἰσθὺν γυῖα ἑκάστω
 Κεῖνον δ' ἔποτε πάμπαν ἐγὼν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν
 Οὐτ' ὠχρήσαντα χροὸν κάλλιμον, ἔτε παρειαῖον ἰ
 Δάκρυ' ὁμωρξάμενον. ὃ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
 530 Ἰπτόδην ἐξίμψαι· ξίρει δ' ἐπιμαίετο κόπῃν,
 Καὶ δόρυ χαλκωχάρης· κακὰ ἢ Τρώεσσι μνηστέα.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Περίamoιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 Μοῖραν κ' ἔρεκε ἐαδλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
 Ἰσκιδῆς, ἔτ' ἄρ' βιβλημῶν ὅξ' ἑ χαλκῷ,
 535 Οὐτ' αὐτοχτεδὶν ἔτασμιθον· οἶά τε πολλὰ
 Γίγνεται ἐν πολέμῳ, ἐπιμῖξ δέ τι μαινεται Ἀρης.
 Ὡς ἐράμην. ψυχὴ δ' ἐπιδόκειτο Λιακίδαο
 Φοῖτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀστροδελὸν λειμῶνα,
 Γητοσύνη δ' οἱ υἱὸν ἔρην ἀρεδνέικτον (ἦ),
 540 Αἱ δ' ἄλλαι ψυχὰς νεκύων κατατεθνηῶτων
 Ἔστασαν ἀχνυμένα, εἴθετο δ' κηδὴ ἑκάσῃ.
 Οἷον δ' Αἴαντ' ἑ ψυχὴν Τελαμωνιάδαο
 Νόστον ἀρεστήν, κεχλωμένην εἴνεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμεν' ἑ παρὰ νηυσὶ
 545 Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῷ. ἔθηκε δ' ἀπὸ πύργου μήτηρ·
 Παιδὲς δ' Τρώων δίκασαν κ' Παλλὰς Ἀθήνη.
 Ὡς δ' ἡ μὴ ὄρελον νικᾶν τοιῶδ' ἑ αἰδέλα·
 Τεῖν γὰρ κεφαλὴν ἐνὲκ αὐτῆς γαῖα κατέχευε,
 Αἴανθ', ὃς πῖρε μὲν εἶδ', πῖρε δ' ἔργα τέτυκτο
 550 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσιν ἐπρωσύνειμι μελιχίοισιν,
 Λίαν παῖ Τελαμῶν' ἀμύμον', ἐκ ἄρ' ἐμυλλεῖς
 Οὐδὲ θανόν λησέσθαι ἐμοὶ χόλος εἴνεκα τευχίου
 Οὐλομένηων· τὰ δ' ὅσ' αἶψα θεοὶ δέσαν Ἀργείοισιν.
 555 Τοιῶν γάρ σ' οἶν πύργῳ ἀσώλει· σὺ δ' Ἀχαιοὶ
 Ἴσον Ἀχιλλῷ κεφαλῇ Πηλεΐάδαο
 Ἀχνύμεθα οδοιμένοιο διαμπυρῆς. ἔδ' τις ἄλλ' ἄνθρωπος
 Ἄνθρωπος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν φρεσὶν ἀλχημνέων

Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
 Sed longe præcurrebat, suis animis nulli cedens:
 Multos autem viros trucidavit in sæva pugna. § 15
 Omnes vero haud ego eloqui possem neque nominare
 Quantam turbam occiderit defendens Argivos.
 Sed qualem Telephidem interfecit ferro:
 Hercem Eurypylum, multi autem circa eum sodales
 Cetei trucidabantur, mulierum propter dona. § 20
 Illum nempe pulcherrimum vidi post Memnonem divinum.
 Cæterum cum in equum conscendimus quem fabricavit Epeus,
 Græcorum optimates, commissa autem mihi erant omnia,
 Cum aperire callidas insidias, tum concludere:
 Hic alii Græcorum duces atque consilarii § 25
 Lacrymas abstergebant, tremebantque membra cujusque.
 Illum autem nunquam prorsus ego vidi oculis
 Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis
 Lacrymas abstergentem: ille mihi multum supplicabat
 Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebat capulum, § 30
 Et hastam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.
 Sed quando Priami urbem depopulati sumus celsam,
 Portionem & donum bonum habens navem conscendit
 Incolumis, neque cminus læsus acuto ære,
 Neque cominus vulneratus: qualia sapius § 35
 Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.
 Sic dicebam, anima autem pedibus celeris Æacidæ
 Abibat magnifice incedens per herbosum pratum,
 Lata quod ei dixissem filium excellentem esse.
 Aliæ vero animæ mortuorum defunctorum § 40
 Stabant mortuæ, narrabant autem curas unaquæque.
 Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ
 Longe absistebat, irata propter victoriam,
 Qua ipsum ego viceram jure contendens apud naves
 Pro armis Achillis, posuerat autem veneranda mater: § 45
 Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.
 Utriuam non debuisssem vincere tali mercede:
 Tale enim caput ob ista terra accepit,
 Ajacem, qui præstantissimus & forma, & rebus gestis fuit
 Cæterorum Græcorum, post inculpabilem Pelidem: § 50
 Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:
 Ajax fili Telamonis inculpati, siccine eras
 Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma
 Perniciosa: quæ exitialia Dii fecerunt Argivis.
 Talis enim ipsis turris periisti, propter te autem Græci § 55
 Æque ac propter Achillis caput Pelidæ
 Dolemus occisum penitus: neque quispiam alius
 In culpa est, sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum.

- Ἐκπύλωις ἤχθη· τὴν δ' ἐπὶ μοῖραν ἴθικεν.
 360 Ἀλλ' ἀγὰρ διῶρα ἀνὰξ, ἵν' ἐπὶ κ' μύθοι ἀκούσῃ
 Ἠμέτερον· δαμασσοῖν ἢ μύθῳ κ' ἀγένορα θυμόν.
 Ὡς ἐράμην, ὁ δὲ μ' ἐδὲν ἀμείβετο, ἐπὶ ἢ μετ' ἀλλὰς
 Ψυχὰς εἰς Ἑρῆῳ νεύων κατατεθνηώτων.
 365 Ἐνθα χ' ὁμῶς περσάων κεχολαιμύῳ, ἥ κεν ἐγὼ τ',
 Ἀλλὰ μοι ἦδ' ἔλε θυμὸς ἐνὶ στήθεσι φίλοισι
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδεῖν κατατεθνηώτων.
 Ἐνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
 Χρύσειον σκήπτρον ἔχοντα, δεικνύοντα νεύουσιν,
 Ἠμῶν· οἱ δὲ μὲν ἀμφὶ δίκας εἰσόντο ἀτακταί,
 370 Ἠμῶν ἰσαόεις τε κατ' εὐρυπυλὶς Ἄϊδ'· δαί.
 Τὸν ἢ μετ', Ὀρέοντα πειλάειν εἰσενόησα
 Θῆρας ὁμῶς εἰλεῦντα κατ' ἀστροειδὸν λευκῶνα,
 Τὸς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰσπόλοισιν ὄρεσι,
 Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παρχάλλιον, αἶν ἀαγής.
 375 Καὶ Τίτυόν εἰδεν γαίης ἐκρυδιέῳ υἱόν,
 Κύρμῳν ἐν δαπιδῶ, ὁ δ' ἐπ' ἐνέα κάρτο πείθερα·
 Γυῖτε δὲ μιν ἐκάτιρθε παρημῶς ἦπαρ ἔκιστον,
 ἔλτρεον ἴσα δύοντες, ὁ δ' ἐκ ἀπαμύνετο χερσὶ.
 Ἀπταρ γὰρ ἦλκον Διὸς κυδρὴν περσάκοιτιν
 380 Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρῳ Παιονῆῳ.
 Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσίδον χαλῆῳ ἀλγὲ ἔχοντα,
 Ἐσκότ' ἐν λίμνῃ, ἣ ἢ περσάπλαζε γενεῖα.
 Στεῦτο ἢ διφάων, πείνῃ δ' ἐκ εἰ κεν ἐλάσθαι.
 Ὀσάκι γὰρ κύψ' ὁ γέρον πείνῃ μνηστῆρων,
 385 Τρασάχ' ὕδαρ ὑποπόσκει ἀταρσυχθῆν' ἀμφοῖ ἢ ποσὶ
 Γαῖα μέλαινα φάνεκε, καταλῆνασκε ἢ δαίματι.
 Δένδρεα δ' ὑφ' ἰπτάτῃα κατακρῆθεν χεῖς καρπῶν,
 Ὀρχυαί, κ' ροισαί, μηλῆαι ἀγλαόκαρποι,
 Συκαὶ τε γλυκισθεῖ, κ' ἐλαῖαι τηλεδύσσαι.
 390 Τῶν ὅπῳτ' ἰδύσθ' ὁ γέρον ἐπὶ χερσὶ μάσασαι,
 Τὰ δ' αἰμῶ ρίπτασκε ποτὶ νῆρα σκίοντα.
 Καὶ μὴν Σίσυρον εἰσίδον, κρατὶρ' ἀλγὲ ἔχοντα,
 Λαῶν βαρύνοντα πειλάειν ἀμφοτέρωσιν.
 ἦτοι ὁ μὲν, σκελεπτόμῳ χερσὶν τε ποσὶν τε,
 395 Λαῶν ἀγὰρ ὤθεσκε ποτὶ λόγον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
 Ἀκρον ὑπερβαλεῖν, τότε ὑπερβέβασκε Κροταίης,
 Αὐτῇ, ἔπειτα πείδονδε κυλίνδετο λάας ἀναιδῆς,
 Αὐτάρ ὅγ' ἀφ' ὤσασκε τιτανόμῳ· κατὰ δ' ἰδρῶς
 Ἐμμέν ἐκ μελίων, κατὰ δ' ἐκ κρατὸς ὀρεφῆ.
 400 Τὸν ἢ μετ', εἰσενόησα βίην Ἠεκακλήν,
 Εἰδῶλον· αὐτὸς ἢ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τέρπεται ἐν θαλίῃ, κ' ἔχ' ἀκαλίστευρον Ἠεκαί.
 Παιδα Διὸς μεγάλῳ κ' Ἠεκα χροσποδίδακι.
 Ἀμφὶ δὲ μιν κληγγὰ νεύων ἦν, οἰσάτω δαί.

Graviter odit , tibi autem factum imposuit.
 Sed age huc veni Rex , ut verbum & orationem audias 160
 Nostram , doma autem spiritus & generosum animum.
 Sic dixi. Ille autem mihi nihil respondit , ibat autem ad alias
 Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.
 Illic similiter allocutus *me* fuisset iratus , uti ego ipsum ,
 sed mihi volebat animus in pectore meo 165
 Aliorum animas videre defunctorum ,
 Ibi autem Minoem vidi Jovis illustrem filium ,
 Aureum sceptrum habentem , jus dicentem mortuis ,
 Sedentem : illi vero circa ipsam causas dicebant Regem ,
 Sedentes & *partim* stantes per late patentem Plutonis domum. 170
 Post hunc autem Orionem animadverti
 Feras simul agitantem per floridum pratum ,
 Quas ipse occiderat in desertis montibus ,
 Manibus habens clavam totam aream semper infractam.
 Et Tityum vidi terræ gloriôsæ filium , 175
 Jacentem in pavimento , qui in novem jacebat jugera.
 Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur tondabant ,
 In viscera penetrantes , ille autem non abigebat manibus.
 Latonæ enim vim intulit Jovis gloriôsæ conjugis
 Ad Pytho cuncti per amœnum Panopeum. 180
 Et Tantalum vidi graves dolores habentem ,
 Stantem in lacu , qui accedebat ad mentum.
 Appetebat autem sitiens , potum tamen non poterat capere.
 Quoties enim inclinabat senex bibere cupiens ,
 Toties aqua peribat absorpta : circaque pedes 185
 Terra nigra apparebat , arescere autem faciebat Deus.
 Arborea autem proceræ à capite fundebant fructum ,
 Pyri , mali punicæ , & aliæ mali egregium fructum ferentes ,
 Ficusque dulces , & olæ virescentes.
 Quæ quando pergeret senex manibus prehendere , 190
 Ea ventus jactabat ad nubes umbrosas.
 Et Sisyphum aspexi , duos dolores patientem ,
 Lapidem gestantem ingentem utraque *manu*.
 Et ille quidem innixus manibusque pedibusque ,
 Lapidem sursum pellebat ad cacumen : sed quando erat 195
 Summitum superaturus , tunc Cratæis avertebat ,
 Rursus deinde in campumolvebatur lapis imprudens :
 At ille rursus pellebat contendens , ac sudor
 Defluebat ex membris , pulvisque ex capite oriebatur.
 Post hunc vidi vim Herculeam , 200
 Simulachrum : ipse vero apud immortales Deos
 Oblectatur in conviviis , & habet pulchram pedibus Heben ,
 Et iam Jovis magnanimi & Junonis aurea sandalia habentis.
 Circa autem ipsum clamor mortuorum erat , aviū inftar ,

- 605 Πάντος' αὐτοζομβῶν. ὃ δ', ἡμενῇ νυκτὶ ἐπικῶς,
Γυμνὸν τόξον ἔχων κ' ἐπὶ νευρῶν οἰστὸν,
Διὸς παπταίνων, αἰὲ βαλίνετι ἰοικῶς.
Σμυδαλίῳ δέ οἱ ἀμφὶ περιεὶ σῆδιασιν αἰορτήρ,
Χρύσει' ἦν τελαμών· ἦα δίσκιλα ἔργα τίτυκτο·
- 610 Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαρτοὶ τε λόντες,
Τομινά τε, μάχαι τε, ρότοι τ', ἀνδροκτασίαι τε,
Μὴ τεχνισάμην' μινδ', ἄλλο τι τεχνήταιτο,
Ὅς κύνων τελαμῶνα ἐν ἱγκάτθιτο τέχνη.
Ἔγνω δ' αὐτίκα κύνῃ, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι·
- 615 Καὶ μ' ὀλουρέωμ' ἔπεια πτερόντα περσούδα,
Διογνῆς Παιρτιάδῃ πολυμάχῃ· Ὀδυσεύ,
Ἄ' δειλ', ἢ τίνα κ' σὺ κακὸν μῦθον ἠηλέεις,
Ὅν περ ἰγὼν ὀχίσκον ἔω' αὐγὰς Ἥλίοιο.
Ζητὸς μὲν παῖς ἦα Κροτίον', αὐτὰρ οἰζὺν·
- 620 Εἶχον ἀπειρεσίην. μάλα γὰρ πολὺ χίερον ἑστί
Δεδμημέν, ὃ δέ μοι χαλεπὸς ἐπετίλλετ' αἰθλῆς.
Καὶ περὶ μ' ἰθάδ' ἰσχυρὴ κύν' ἄξοντ'· ἔ γὰρ ἔτ'
ἄλλων
Θεάζετο τῷδ' ἐτι μοι χαλεπώτερον ἤν' αἰθλόν.
Τὸν μὲν ἰγὼν ἀνένικα κ' ἤγαγον ἐξ αἰδοῦ·
- 625 Ἑρμῆας δέ μ' ἐπεμφεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ὡς εἰπὼν, ὃ μὲν αὖτις ἔδην δόμοι αἰδῶ· εἴσω·
Αὐτὰρ ἰγὼν αὐτῷ μῦθον ἔμπεδον, εἰτις ἔτ' ἔλθοι
Ἀνδρῶν ἡρώων οἱ δὴ τοπρῶδεν ὄλοντο.
Καὶ νῦν κ' ἐτι περσόμενος ἴδον ἀνίσκες, ἔς ἔδελόν περ,
630 Θωρία, Πιερίδων τε, θιῶν ἱερυδία τέκνα·
Ἀλλὰ περὶ ἐπὶ ἔδρῃ ἀγίρετο μυρία νεκρῶν·
Ἦχῃ δισπασίῃ· ἐμὲ δ' ἡλῶσθ' ἐδῶ· ἢ δ'
Μή μοι Γοργύνῃ κεφαλὴν δαυνοῖο τελέωρ·
Ἐξ αἰδῶ σέμψμεν ἀγαυὴ Πελοπόννησος·
- 635 Αὐτίκα ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κίων, ἐκέλευον ἐταίρους
Αὐτὸς τ' αὐθαίνειν, αἰά τε αὐρυμνήσια λῦται.
Οἱ δ' αἰψ' εἰσέβαινον, κ' ἐπὶ κλισίῃ κἀθίζον.
Τὴν δ' κατ' Ὀκείανον ποταμὸν φέρε κῆμα ῥόσιο,
Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα δ' ἀνέμῳ ἔρ'·

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ'Σ ΟΔΤΣΣΕΙΑΣ Μ. ΤΟΙ' ΟΜΗΡΟΥ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Δ Ἰγυῖται τὴν ἐξ ἄδῃ γινωμμένη αὐτῷ ἐπ' αὐτὸν περὶ Κίρ-
κιν· κ' ὡς τὰς Συρῆας παρῆπλευσε, κ' τὰς σπλαγχνὰς
αἰτέρας, Σκύλλαν τε κ' Χάρυβδι· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ
νῆος καὶ τῆς ἐταίρου ἀπόλειαν, ἀνελόντων τινὰς τῶν Ἑλλῶ-
νων· καὶ αἱ μὲν ἐπὶ ξύλῳ περὶ Καλυψὶ διατῶνται.

Undique agitararum: ille vero obscuræ nocti similis,
 Nudum arcum habens & ad nervum sagittam,
 Horrendum circumspiciens, semper jaculanti similis.
 Horrendus autem illi circum-pectora baltheus,
 Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
 Urisque, agrestesque apri, trucesque leones,
 Præliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque,
 Nec aliud fabricatus est nec aliud fabricabitur,
 Qui illud lorum sua elaboravit arte.
 Agnovit autem statim ille postquam vidit oculis:
 Et me miserans verbis alatis alloquebatur:
 Generose Lærtiade multiscie Ulysses,
 Heu miser, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
 Quale ego portabam sub radiis Solis.
 Jovis quidem filius eram Saturnii, sed ærumnam.
 Habebam infinitam: valde enim longe deteriori viro
 Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
 Et aliquando me huc misit ut canem ducerem: non enim
 aliud
 Existimabat illo mihi gravius fore certamen.
 Eum quidem ego subduxi & traxi ex inferis:
 Mercurius autem me deducebat atque casta Minerva.
 Sic fatus, ipse quidem rursus descendit in Ditis domum.
 At ego illic mansi firmiter, si quis adhuc veniret
 Virorum Heroum qui jam olim perierunt.
 Et adhuc priscos vidissem viros, quos volebam,
 Theseum, Pirithoumque, Deorum gloriosos filios:
 Sed ante multitudo congregabatur inhnita mortuorum
 Sonitu immenso: me autem pallidus timor occupabat,
 Ne mihi Gorgonium caput horrendi monstrari
 Ab inferis mitteret inclyta Proserpina.
 Statim deinde ad navem profectus, jussi socios
 Et ipsos ascendere, & rudentes solvere.
 Illi vero statim ingressi sunt, & per transra federunt.
 Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
 Primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ARGUMENTUM LIBRI XII. ODYSSEÆ

HOMERI.

NArrat ab inferis qualis fuerit sibi reditus ad Circenæ
 & quomodo Sirenes præternavigaverit, & erratiles
 petras, Scyllamque & Charybdim: & suæ navis & socio-
 rum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: &
 ut solus in ligno ad Calypso evaserit.

Μῦ Σειρήνας ἔχῃ, φλαγκτάς τ', ἰδὲ βῆς Ἀλκίω·

- Ἄτταρ ἐσὶ ποταμοῖο λίαν ῥόν· Ὠκεανοῖο
 Νῆες, δὴ δὲ ἵκετο κῆμα θαλάσσης ὑρυπύρεσθ
 Νῆστον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἦες ἠεργυνίης
 Οἰκία κ' χοροὶ εἰσι, κ' ἀντολαὶ Ἥελιοιο.
 5 Νῆα μὲν ἐνδ' ἐλθόντες ἐκέλευον ἐν φαμάθοισιν,
 Ἐκ δ' κ' αὐτοὶ βῆναι ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἐνθα δὲ ὑποδείξαντες ἐμύναον ἥῳ Διαν·
 Ἥμ' δὲ ἠεργύνια φάνη ῥοδοδάκτυλ' Ἥως,
 Διὶ τότε ἔγών ἱσάμεν περὶεν εἰς δώματα Κίρκης
 10 Οἰσέειναι νεκρὸν Ἑλπίνορα τεθνηῶτα.
 Φίτρως δὲ αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτῃ περὶχ' ἀκτὴν,
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκάν κ' τεύχεα νεκρῷ,
 Τύμβον χεύαντες, κ' ἐπὶ σπλῆν ἐρύσαντες,
 15 Πῆξανδρ ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐήρης ἐρετμόν.
 Ἥμῃς μὲν τὰ ἕκαστα διήπουον. ὅθ' ἄρα Κίρκη
 Ἐξ αἰδέω ἐλθόντες ἐλκιδέων, ἀλλὰ μάλ' ὥκα
 Ἥλβ' ἐντυναμένη· ἄμα δὲ ἀμείπολοι εἴβον αὐτῇ
 Σίτον κ' κρέα πολλὰ, κ' αἰδοπα οἶνον ἐρυδρὸν.
 20 Ἦδ' ἐν μίῳσῳ εἴσα μετινύδα Δία θεῶν·
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπῆλθετε δῶμ' αἰδαο,
 Διδάσκεις, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαζ' ἐπὶ σπῆκος ἀνδροποιοί.
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐδίετ' ἐβόμην κ' πίνετε οἶνον
 Αὐδὲ πανημίεω· ἄμα δὲ νοὶ φαινομένην
 25 Πλευσεῖδ'· αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδόν, ἠδὲ ἕκαστα
 Σηρακίῳ, ἵνα μὴ τι κακοῖραφ' ἀλεγεινῇ
 Ἥ ἀλὸς ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγίστα πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔραθ'. ἡμῖν δὲ αὐτ' ἐπετίθετο θυμὸς ἀγήτωρ.
 Ὡς τότε μὲν πτόπαν ἡμᾶς ἐς ἥλιον καταδύντα
 30 Ἥκεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα κ' μέθυ ἠδύ.
 Ἥμ' δὲ ἥλι' κατέδυ κ' ἐπὶ κνέρας ἦλθεν,
 Οἳ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πυρμνήτια νῆος·
 Ἡ δὲ με χεῖρὸς ἐλῶτα εἰκὼν ὑπνύτριν ἐταίρων,
 Εἰσέ τε, κ' προσέλεκτο, κ' ἐξερίενεν ἕκαστα.
 35 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσι προσνύδα πόντια Κίρκη,
 Ταῦτα μὲν ἔγω πάντα πεπείραται· σὺ δὲ ἄκκοον
 Ὡς τοι ἐγὼν ἔρω, μῆσθ' δέ σε κ' θεὸς αὐτός.
 Σειρήνας μὲν πτόστον ἀρίζει, αἱ γὰρ το πᾶντας
 40 Ἀνδρόπας δόλυσιν, ὅ, τις σφείας εἰσαρίκηται.
 Ὡς τις αἰδέειν πελάτῃ κ' ἐβόλῃον ἀκῆσθ
 Σειρήναν, τῷ δὲ ἔτι γυνὴ κ' νηπία τέκνα
 Οἴκαδ' ἰοῦσάντι παρίζεται, ὅθ' ἄλυσται·

M. Sirenes habet , petras , atque boves Solis.

Cæterum postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
 Navis , abiitque ad fluctus maris latissui
 Insulam ad *Æxam* , ubi *Auroræ* manigenitæ
 Domicilium & chori sunt , & Solis ortus.
 Navem quidem huc venientes subduximus in arenam , 5
 Nos autem egressi sumus ad litus maris.
 Hic dormientes expectavimus auroram divinam :
 Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora ,
 Scilicet tunc ego socios præmissi ad domum *Circes*
 Efferre mortuum *Elpenorem* defunctum. 10
 Ligna vero statim cadentes , qua summum prominebat litus ,
 Sepelivimus tristes , tenellas lacrymas profundentes.
 At postquam cadaver combustum est & arma mortui ,
 Tumulo congesto , & insuper columna erecta ,
 Fiximus in summo sepulchro fabrefactum remum. 15
 Nos quidem singula administravimus , neque vero *Circen*
 Ab inferis regressi latuimus , sed valde celeriter
 Venit festinans : simul autem ancillæ ferebant cum ipsa
 Panem & carnes multas , & ardens vinum rubrum.
 Hæc in medio stans alloquebatur dia *Dearum* : 20
 Miseri , qui viventes subiistis domum *Plutonis* ,
 Bis mortui , cum alii semel moriantur homines.
 Sed agite , edite cibum & bibite vinum
 Hic tota die : simul autem cum aurora illucescente
 Navigabitis , at ego monstrabo viam , atque singula 25
 Significabo , ut ne quid insidiis malis
 Aut maris aut terræ doleatis cladem passi.
 Sic ait , nobis vero persuadebatur animus masculus.
 Sic tunc quidem tota die ad solis occasum
 Sodebamus epulantes carnes immensas & dulce vinum. 30
 Quando autem sol descendit & crepusculum venit ,
 Illi quidem dormierunt apud rudentes navis :
 Ipsa autem me manu prehensum dilectis scorsim à sociis ,
 Locavitque , & accubuit , & interrogavit singula.
 At ego illi omnia secundum ordinem recensui. 35
 Atque tunc scilicet me verbis alloquebatur veneranda *Circe* :
 Hæc quidem sic omnia transacta sunt : tu autem audi
 Ut tibi ego dicam , in memoriam reducet etiam Deus ipse.
 Ad *Sirenes* quidem primum pervenies , quæ sane omnes
 Homines fascinant , quicumque ad eas pervenerint. 40
 Quicumque imprudentia appulerit & vocem audierit
Sirenium , huic nequiquam uxor & infantes parvuli
 Domum reverso astant , neque lætantur :

- Ἄλλα τε Σειρήνες λιγυρῇ θέλγασιν αὐδῇ,
 45 ἱμάδιον ἐν χειρὶ πολλὸς δ' ἄμα ὅστέον θίς
 ἀνέσθων ποδοπόδων, πῶς ἢ γινώσκουσιν.
 Ἄλλα παρ' ἑλάναν ἐπὶ δ' ἐστ' ἀλείφαι ἑταίρων,
 Κερὸν δειψίας μελινδία, μή τις ἀκῆσθαι
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκῆδ' αἶψ' ἐθέλειν,
 50 ἀσπάντων σ' ἐν νηὶ δοῇ χεῖρας τε πόδας τε
 Ὀρέον ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτὲ πείρατ' ἀνέσθω·
 Ὀρέα κε τερπόμεν' ὥσ' ἀκῆς Σειρητοῖν.
 Αἱ δέ κε λίσσασθαι ἑτάρας, λῦσαι τε κελύεας,
 Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσιν τότ' ἐν δεσμοῖσι δέοντα.
 55 Ἀτὰρ ἐπεὶ δὴ τὰς γε παρὲς ἐλάσσωσιν ἑταίροι,
 Ἐνθά τοι ἐκ ἑτ' ἐπιτα διπτικῆς ἀγορεύσω
 Ὀπποτέρῃ δὴ τοι ἑδὸς ἵαται, ἀλλὰ κ' αὐτὸς
 θυμῷ βεβήκειν· ἱέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθεν μὲν γὰρ πτόρεαι ἐπιρρεῖς, πτορὶ δ' αὐτὰς
 60 Κύμα μέγα ῥοχθεῖ κυανόπιδ' ἀμειψέειν.
 Πύρραται δὲ τοι τὰς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσιν.
 Τῇ μὲν τ' ἐδὲ ποτὶ πτόρεα παρέρχεται, ἐδὲ πάλαι
 Τρῶες τε, τὰ τ' ἀμφοτέρωθεν Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 Ἄλλα τε κ' ἥδ' αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῆς πτόρῃ,
 65 Ἄλλ' ἄλλαν ἐνὶ σὶ πατὴρ ἐναρέτμιον ἔει.
 Τῇ δ' ἔπω τις νῆος εὖ γὰρ ἀνδρῶν ἥ τις ἵκηται,
 Ἄλλα δ' ἔμ' ὠνέχας τε νῶν κ' σκάμματα ρωτῶν
 Κύμα δ' ἄλως φορέει πτορὸς τ' ὀλοοῖο δύσλλα.
 Οἷν δὴ κείνη γε παρὶ πλοῦ ποντοπόρ' νῆος
 70 Ἀργῶ πασιμέλεια παρ' Αἰήταο πλέσσα·
 Καὶ νῦν κε τὴν ἐνθ' ὅκα βάλει μεγάλας ποτὶ πτόρες·
 Ἄλλ' ἦν παρὲς πεμψέν, ἐπεὶ φίλ' ἦν Ἰάσων.
 Οἱ δ' ὅτε σκόπελοι, ὁ μὲν ἔρατον εὐρὺν ἱκάνει
 Ὀξείη κορυφῇ, νερίλη δέ μιν ἀμφοτέρωθεν
 75 Κυανὴν, τὸ μὲν ἔποτ' ἔρρωϊ, ἐδέποτ' αἶθρη
 Κεῖνη ἔχ' κορυφὴν, ἔτ' ἐν θέρῃ ἔτ' ἐν ὀπάρῃ.
 Οὐδὲ κεν ἀμφαῖν βροτὸς ἀνὴρ, ἔ καταβαίνει.
 Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρες γε εἰκοσι κ' πόδες ἦεν.
 Πτόρῃ γὰρ λῆς ἐστὶ περὶ τῇ εἰκυῖα.
 80 Μία σ' ἐν σκοπέλω ἐστὶ στείλ' ἡερειδὲς
 Πρὸς ζῶον εἰς ἑρῆν τετραμμένην. ἥ περ ἂν ὑμῖν
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰδύνετε οαίδιμ' Ὀδυσεῖ.
 Οὐδὲ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰεὶ νῆα
 Γέω διστύσας κοῖλον στείλ' εἰσαρρίκοντο.
 85 Ἐνθά δ' ἐν Σκύλλῃ ναίει δεινὸν λελακυῖα·
 Τὴν ἥτοι φασὶν μὲν ὅση σκύλακ' νεογόνῃς
 Γίνεται, αὐτὴ δ' αὐτὴ πέλων κακός· ἐδὲ καὶ τίς μιν
 Γινώσκειν ἰδὼν, ἐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Τῆς ἥτοι πόδες εἰσι δυνάμει πάντες ἀσπέρ.

Sed Sirenes stridula fascinant cantilena ,
 Sedentes in prato : ingens autem circa ossium acervus 45
 Virorum putrefactorum , circumque cutes consumuntur.
 Sed præternavigato : aures autem obline sociorum ,
 Ceram depens mellitam ne quisquam audiat
 Cæterorum : at ipse audi si quidem voles ,
 Ligent te in navi veloci manibusque pedibusque 50
 Erectum in statione mali : ex ea autem funes alligentur :
 Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
 Quod si rogaveris socios , solvereque jusseris ,
 Illi vero te pluribus vinculis alligent.
 Ast ubi has præternavigaverint focii , 55
 Hic tibi non amplius jam continuo dicam
 Utra tibi via erit , sed & ipse
 Animo considera , dicam autem tibi utrinque.
 Ilinc quidem petra excelsa , ad eas autem
 Fluctus ingens resonat cærulei maris : 60
 Erratiles scilicet eas Dii beati vocant.
 Hac neque volatilia prætervolant , neque columbae
 Timida , quæ ambrosiam Jovi patri ferunt ,
 Sed ex illis semper-adimit lævis petra ,
 Sed aliam summittit pater ut in numero sit. 65
 Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque accesserit ,
 Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
 Fluctus maris ferunt ignisque perniciosi procellæ.
 Sola nempe illa præternavigavit mare sulcans navis
 Argo quæ omnibus curæ fuerat ab Ætæa navigans : 70
 Et tortasse illam ibi celeriter jecisset magnas ad petras ,
 Sed Juno præterire fecit , quoniam charus erat Jason.
 Duo vero scopuli , hic quidem cælum latum attingit
 Acuto vertice , nubes autem ipsum circumdat
 Obscura , quæ nunquam recedit , neque unquam serenitas 75
 Ejus occupat verticem , neque in æstate neque autumnus
 Neque ascendere posset mortalis vir , neque descendere ,
 Neque si illi manus utique viginti & pedes essent.
 Petra enim lævis est circumpolitæ similis.
 Medio autem in scopulo est spelunca obscura 80
 Versus tenebras ad Erebum conversa , qua vos
 Navem aliorum cavam dirigite , exinie Ulysses.
 Neque ex navi cava juvenis vir
 Arcu jaculatus ad cavam speluncam perveniret.
 Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans : 85
 Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
 Fit , ipsa autem monstrum malum : neque quisquam ipsam
 Lætaretur aspiciens , neque si Deus obviam veniret.
 Hujus quidem pedes sunt duodecim omnes deformes :

- 90 Ἐξ δὲ τε οἱ δυσκὶ περιμήκεις, ἐν ᾗ ἐκίστη
Σμερδαλή κεφαλὴ, ἐν ᾗ τρέσσοι καὶ ἰδόντες
Πυκνοὶ καὶ θαμνίαι, πλωτοὶ μέλαν' ὀδύνην.
Μίσηται μὲν τε κατὰ σπινθὴν κίχλιο δίδυκον.
Ἐξω δ' ἐξίχθη κεφαλὰς δεινὸν βρέθρη.
95 Αὐτὰ δ' ἔχθυσά σκόπελον περμαμαμάσσα
Δελεινάς τε κύνας τε, καὶ εἰπυδί μύζον ἔλκος
Κῆτ', αἶ μυρία βίοντα ἀγασσόν' Ἀμειψίτην.
Τῇ δ' ἔκω ποτε ναῦται ἀκέραι εὐχετόωνται
Παρρυζέειν σὺν νῆϊ. εἰρή δέ τε κρατὶ ἐκάσθη
100 Φῶτ' ἐξαργάσσατο νῆος κυανοπρόσπερον.
Τὸν δ' ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψη Ὀδυσσεύς,
Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διώσεύσσαιε.
Τῷ δ' ἐν ἱερνέος ἐστὶ μίγας εὐλλοισι τεθλητός.
Τῷ δ' ὕπο θῖα Χάρυβδις ἀναρριβέει μέλαν ὕδωρ.
105 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσσιν ἐπ' ἡματι, πρεῖς δ' ἀναρριβέει
Δεινόν. μὴ σὺ γε κείθι τύχοις ὅτε ροιδοῦσαιεν.
Οὐ γάρ κεν μισαῖτό σ' ὥς ἐκ κακῷ ἔσθ' Ἐπιοχέων.
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλω πεπλημυῖον, ἅλα
Νῆα παρὶξ ἐλάαν· ἐπειὴ πολὺ εἴρτερόν ἐστιν
110 Ἐξ ἱτάρας ἐν νηὶ ποδοθήμῃ ἢ ἅμα πάντας.
Ὡς ἔρατ'. αὐτὰρ ἔγωγε μιν ἀμυβόμην' ἀπορρίπτων,
Εἰ δ' αἶε δὴ μοι τῆτο θεῶν νημερτές ἔησθε,
Εἵπωρ τὴν ὁλοήν μιν ὑπεκπερρύοιμι Χάρυβδι,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην ὅτε μοι σιναῖτό γ' ἱταίρας.
115 Ὡς ἔραμην. ἢ δ' αὖτις ἀμύβετο θῖα θεῶν,
Σχέτλιε, καὶ δ' αὖτοι πολυκίχλια ἔργα μέμλε
Καὶ σὺν'· ἐδὲ θεοῖσιν ὑπεξίστατο ἀθανάτοισιν;
Ἡ δέ τοι εἴ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ἐστὶ,
Δεινὸν τ' ἀργαλίον τε καὶ ἄγχιον, ἐδὲ μαχητόν.
120 Οὐδέ τις ἐς ἀλκή· φυγέειν κάρτισον ἀπ' αὐτῆς.
Ἦν γὰρ δυνάμεθα, κορυμμήν' ἄρα πάντη,
Δείδω μὰ σ' ἐξαυτὶς ἐρεμνέμεντα κίχιοι
Τόσσῃσι κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἔληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βυστρὴν δ' ἑκαταῖν
125 Μπότερα τῆς Σκύλλης, ἢ μιν τέκε πῶμα βροτοῖσιν·
Ἡ μιν ἔπειτ' ὀδυσσαύσθ' ἐς ὅσπερ ὀρμηδῆται.
Θερνακίῃ δ' ἐς νῆσον ἀγίξεται, ἔνθα δ' ὀππλοῖ
Εὐσκόνην· Ἡελίοιο βόες καὶ ἱρία μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πῶτα καλά,
130 Πεντήκοντα δ' ἑκάστα· γόν' δ' εἴ γίγνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε ἐβινύδουσι· θεῶν δ' ἐπιποιμῆδες εἰσὶν,
Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Παῖδες δ' Ἀμπετιῆν τε,
Ἄς τέκνῃ Ἡελίῳ Ἰππεῖον θῖα Νείαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα δρέψασα τεύχεά τε ἀότνια μήτηρ,
135 Θερνακίῃ ἐς νῆσον ἀσπύκτις πηλόθι ναίειν,

Μῆλα

Sex autem illi colla prælonga, in singulis autem
 Horrendum caput, insuntque triplici serie dentes
 Dens, & frequentes, pleni nigrae mortis.
 Media quidem per speluncam cavam immergitur:
 Extra autem porrigit capita sævum barathrum.
 Illic autem piscatur scopulum circumlustrans
 Delphinasque canesque, & sicubi majus capere possit
 Cete, quæ plurima alit sonorum mare.
 Hac nondum unquam nautæ illæsi gloriantur
 Præternavigasse cum nave, aufert autem capitibus singulis
 Virum abripiens ex nave nigra proram. 100
 Alterum vero scopulum humiliorem videbis Ulysses,
 Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
 In hoc caprificus est ingens foliis florens:
 Sub hoc dia Charybdis absorbet nigram aquam.
 Ter enim enustat quotidie, ter vero absorbet
 Horrende, ne tu utique illuc venias quando absorbet.
 Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
 Sed valde Scyllæ scopulo appropinquans, celeriter
 Navem præterage: quoniam longe satius est
 Sex socios in navi desiderare quam simul omnes. 110
 Sic ait, at ego ipsam excipiens allocutus sum:
 Age vero mihi dic Dea & vere enarra,
 Si quo pacto perniciosam quidem effugiam Charybdim,
 Illam autem ulciscar quando mihi læserit socios.
 Sic dicebam. Illa statim respondit diva præstantissima, 115
 Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ sunt
 Et labor: nec Diis cedes immortalibus?
 Illa vero non mortalis, sed immortale malum est,
 Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
 Neque ulla est liberatio: fugere optimum est ab illa. 120
 Si enim cunctaberis, arma sumens ad petram,
 Vereor ne te denuo irruens consequatur
 Tot capitibus, totque viros abripiat.
 Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Crataem
 Matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit malum hominibus: 125
 Quæ ipsam deinde compescet posterius ne irruat.
 Trinacriam autem ad insulam pervenies, hic autem multæ
 Pascuntur Solis boves & pinguia pecora,
 Septem boum armenta, tot ovium pulchri greges,
 Quinquaginta vero singula: propagatio autem non sit ipsorum, 130
 Neque unquam moriuntur: Dæ vero pastores sunt,
 Nymphæ cirratæ, Phaëthusque Lampetieque,
 Quas peperit Soli Hyperioni dia Neæra.
 Has quidem ut educavit peperitque veneranda mater,
 Trinacriam in insulam relegavit procul habitare, 135
 Odyssa,

- Μῆλα εὐλασάμεθα σπαργάα καὶ ἑλίκας βύβι
 Τὰς εἰ μὴν κ' ἀσυνίας ἴκασ, νόστ' τε μέδωγ,
 Ἦτ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ σπέρ' ἀνέχοντες ἰκοίμεθα
 Εἰ δέ κε σίνηαι, σὸτα τοι τιμωμένοιο δαίμονι
 140 Νῆε τε καὶ ἑτάροισι. αὐτὸς δ' εἰπὲρ κεν ἀλύξει,
 Ὅψι κακῶς νῆαι, δόλπας ἀπὸ πάντας ἑταίρας.
 Ὡς ἔρατ', αὐτίκα δ' ἤρυστο δροσὶν ἡλύβιν ἠώς.
 Ἦ μὲν ἔπειτ' ἀτὰρ νῆσον ἀπέσιχε δῖα θεῶν
 Αὐτὰρ ἰγὼν ἐπὶ νῆα κίον, ὅτρυνεν ἑταίρους τε
 145 Αὐτὸς τ' ἀμβέχινεν ἀτὰρ τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίῃ καθίζον.
 Ἐξῆς δ' ἐξόμνουν, πολλὴν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἡμῖν δ' αὖ κατόπιθε νῆος κυκλοπεσέροιο
 Ἰκμήρον ἔσθ' ἢ πολλοῖσιον, ἰδὴλὸν ἑταίροισι,
 150 Κίρκην ὑπὲρ κλάμω, δεινὴ θεὸς ἀνδράσας.
 Αὐτίκα δ' ὅπλα ἔκαστα ποτοπαύμενοι κατὰ νῆα
 ἤμεθα, τὴν δ' ἀνέμος τε κυβερνήτης τε ἴδμεν.
 Διὶ τὸτ' ἰγὼν ἑτάροισι μετὰ νῦν ἀχνύμεν κῆρ,
 Ὡ φίλοι, εἰ γὰρ χρὴ νῆα ἰσθμεναι εὐδὲ δύ' οἴεσ.
 155 Θίσραθ' ἄ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεῶν
 Ἀλλ' ἱέσθ' μὲν ἰγὼν, ἵνα εἰδότες ἦ καὶ θάνατον,
 Ἦ κεν ἀλευάμενοι θάνατος καὶ κῆρα εὐνομῶν,
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀτογὴ θεοπιστάων
 Φθοῖαν ἀλευάσθαι, καὶ λιμῶν ἀνθιμῶντα.
 160 Οἷον ἐμ' ἠνάγῃ ὅσ' ἀνέμεν. ἀλλὰ με δεσμεύει
 Δῖσας ἐν ἀργαλίῃ, (ὅσσ' ἔμπροσθεν αὐτόθι μῆναι)
 Ὅρθον ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτὰ στείρεται ἀνθρώπων.
 Αἰ δέ κε λίσσασθαι ὑμέας, λῦσαι τε κελύεσ,
 Τμῆς δ' ἀλλοτρίοισι τὸτ' ἐν δισμοῖσι κινέειν.
 165 Ἦτοι ἰγὼ τὰ ἔκαστα λέγων ἑτάροισι σφραυσπον.
 Τόρρα δ' καρταλίως ἐξέικτο νῆος εὐεργῆς
 Νῆσον Σειρήνοισιν. ἔπειθε γὰρ ἔρ' ἀπῆμον.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο, καὶ γαλήνῃ
 Ἐπλέτο νηπιῖν, κύμασσι δ' κύματι δαίμονι.
 170 Ἀνέαντες δ' ἑτάροισι νῆος ἰσὶα ρομφαίαντο,
 Καὶ τὰ μὲν ἐκ νῆς ἡλαρυρὰ βάλλοντι οἱ δ' ἑσπέρην
 Ἐξόμνουν, λεύκαοντο ὕδωρ ἕξτερος ἐλάσσων.
 Αὐτὰρ ἰγὼν κρητὶς μέγαν τροχὸν ὅξ' ἡ χαλκῷ
 Τυτθὰ διατρύχας, χερσὶ σιδαίῃσι σπείζων.
 175 Αἰψὰ δ' ἰαίνετο κρητὶς, ἔπει κέλετο μέγαντα ἱετμοῖς
 Ἠέλις τ' αὖτ' ἤπειρον ἰδοῖτο ἀνακτῶν.
 Ἐξῆς δ' ἑτάροισιν ἑσπέρην σάειν ἀλειψάμενοι
 Οἱ δ' ἐν νῆϊ μ' ἴδμεν ὅμ' ἡ χεῖρας τε πόδας τε,
 Ὅρθον ἐν ἰσοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτὰ στείρεται ἀνθρώπων.
 180 Αὐτοὶ δ' ἐξόμνουν πολλὴν ἄλα τύπτον ἱετμοῖς.
 Ἀλλ' ὅτε τῶσόν ἀπῆλθον ὅσσοι τε γέγονε βοῆσας·

Oves custodire paternas & migras boves.
Eas si quidem illasas fines, reditusque curam habebis,
Sane adhuc in Ithacam mala licet passi veniretis:
Sin autem læseris, tum tibi definitio interitum
Navique & sociis: Ipseque si modo evades,
Sero male redibis, amissis omnibus sociis. 140

Sic ait. Statimque aureo throno *conspicua* venit auroa.
Illa quidem deinde per insulam abiit dia Dearum:
At ego ad navem vadens, jubebam socios
Ipsoque ascendere funesque resolvere,
Qui statim ingrediebantur, & per transtra sedebant. 145
Ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem in parte posteriori navis nigræ proram
Secundum ventum misit implentem vela, bonum sodalem,
Circe cirrata, gravis Dea voce humana utens. 150
Continuoque omnia arma componentes per navem
Consedimus, quam ventusque gubernatorque dirigebant.
Ibi tunc ego socios alloquebar mortis corde:

O amici, non enim oportet unum scire neque duos solos
Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia Dearum:
Sed dicam ego, ut scientes vel moriamur,
Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.
Sirenum quidem primum jubebat divinarum
Vocem evitare, & pratum floridum.
Solum me jubebat vocem audire, sed me vinculo 160
Ligatè in gravi, (ut firmiter illic maneam)
Erectum in basi mali: ex ipso autem funes alligentur.
Si vero oravero vos, solvereque jussero,
Vos vero p'uribus tum in vinculis constringite.

Et ego quidem hæc singula dicens sociis declarabam. 165
Interea autem rapide venit navis fabrefacta
Ad insulam Sirenum, urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas
Erat sine ventis, sopiveratque fluctus Deus.
Surgentes autem socii navis vela complicitant, 170
Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipsi autem ad remos
Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.
At ego ceræ ingentem orbem aquto ære
Minutatim diffecans, manibus sortibus premebam.
Statim vero liquefiebat cera, nam jubebat magna vis, 175
Solisque splendor Hyperionidæ Regis.

Ordineque sociis ad aures omnibus illevis.
Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manusque pedesque,
Erecto in basi mali, ex eo autem funes alligarunt:
Ipsi autem sedentes spumofum mare verberabant remis. 180
Sed cum tantum aberamus quantum audiat clamans,

Ῥίμῃα δῖακοντες, τὰ δ' ἔλαθεν ἀκούσας νῆος
Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λυγρὴν δ' ἔντυνον αἰοδὴν,
Δεῦρ' αὖ ἰὼν πολύαιν Ὀδυσσεύ, μέγα κῆδος Ἀχαιῶν,

285 Νῆα κατασπασον, ἥα καίτιρην ὅα' ἀκίσσης.

Οὐ γάρ ποα τις τῆδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,
Πεῖν γ' ἡμίον μελίγηρυ δῶπ' ὀσμάτων ὅα' ἀκίσσας.
Ἀλλ' ὅγε τερψάμεν' αὖτις, καὶ παλαιοῖα εἰδώς.

Ἰδὼμ γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρεῖν

190 Ἀργεῖοι Τροῖες τε θιῶν ἰότητι μύθοισι,

Ἰδὼμ δ' ὅσα γένετ' ἐπὶ χθονὶ ἀνελυτοτέρῃ.

Ὡς φάσαν, κῆρα δ' ὅτα καλλιμον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Ἦδ' αἰκιδῆναι, λῦσά τ' ἐκίλευον ἱταῖρες,

Ὀρρῦσι νευάζων· οἱ δ' ἔσθ' ἐσθ' ἐσθ' ἐσθ' ἐσθ'.

195 Αὐτίκα δ' ἀνσάντες Περικλῆος Εὐρύλοχος τε

Πηλεΐδ' ἐν δαμοῖσι δέον, μᾶλλον τ' ἐπύκνυν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰς γε παρήλασεν, ἐπὶ ἔτ' ἔπειτα

Φθογῆς Σιφνίων ἡκούσθ' ἐπὶ τ' αἰοδῆς,

Αἰψ' ὁπ' ἐκέρχον ἔλτοτο ἐμοὶ ἑξήρες ἱταῖροι,

200 Ὅτ' ὅσιν ἰὼν ὥσιν αἰψ', ἐμὲ τ' ἐκ δαμοῖν ἀνέλυται

Ἀλλ' ὅτε δὴ τῇ νῆσσι ἐλπίσιν, αὐτίκ' ἔπειτα

Καπνὸν καὶ μέγα κύμα ἴδον, καὶ δέπν' ἀκυσσά.

Τῶνδ' ἄρα δεινὰντων ἐκ χειρὸν ἔπτατ' ἐντμή.

Βόμβησιν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· εἶχετο δ' αὐτὸς

205 Νῆος, ἐπὶ ἐκ ἔτ' ἐντμή σφραγῆκα χερσὶν ἐπιγιν.

Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νῆος ἰὼν ὥσιν ἱταῖρες

Μυελίοις ἐπύκνυν παρὰ τὰς ἀνδρῶν ἑκαστον,

Ὡς φίλοι, καὶ γὰρ ποα τις κακῶν ἀδαήμενος ἐμῇ.

Οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἐπὶ κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ

210 Εἶλεν ἐνὶ σπηΐ γλαυροῦ κρατερῆος βίβρι,

Ἀλλὰ καὶ ἐνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βελλὴ τε νόσ τε

Ἐκρυγερῇ καὶ ποα τῶνδε μνήσασθαι οἶα.

Νῦν δ' ἀγὼ ὡς αὖ ἐγὼ εἶπα παρὰ τὰς ἀνδρῶν

Ῥυμῆς μιν κώπῃσι αἰὲς ἰνυμῖνα βαδίζαν

215 Τύπτετε, κληῖδαςιν ἐρημνοί, αἰκί ποσὶ Ζεὺς

Δῶν τόνδε γ' ὀλεσθρον ἐκρυγέειν καὶ ἀλύξας.

Σοὶ δ' κυβερνῶν ὁδὸν ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ

Βάλλω, ἐπεὶ νῆος γλαυροῦς οἶα νημάς)

Τέττε μὲν καπνὸν καὶ κύματ' ἐκτὸς ἔτρε

220 Νῆα, οὐ δ' ἐκπύκνυν ἐπιμαίω, μὴ σε λάθῃσι.

Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ὡς κακὸν αἴμα βάλλοις.

Ὡς ἐφάμην. οἱ δ' ὅσα ἐμοὶς ἐπύκνυν πύκνυν

Σκύλλῃ δ' ἐκέρχον ἐμυδόμεν, ἀπρηκτον ἀνίην,

Μάρως μοι δέισαντες ὀλοκλήσαν ἱταῖροι.

225 Εἰρεσίης, ἐντὸς δ' ἐκπύκνυν σφάρας αὐτῆς.

Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐρημοσύνης ἀλεγεινῆς

Δανταμένη, ἐπεὶ ὅτι μὴ ἀνάγκη παρὰ τὰς ἀνδρῶν.

Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulsa, argutumque instituerunt carmen:

Huc age veniens celeberrime Ulysses, ingens decus Achivorum
Navem siste, ut nostram vocem audias. 185

Non enim unquam aliquis hac præteregit navem nigram,
Quin prius nostram suavem ab ore vocem audiret:
Sed hic delectatus abit, & plura sciens.

Scimus enim tibi omnia quæcumque in Troja lata
Argivi Trojanique Deorum voluntate pertulerunt, 190
Scimus etiam quæcumque fiunt in terra alma.

Sic dicebant, mittentes vocem pulchram: at meum cor
Volebat audire, solvereque jubebam socios,
Superciliis innuens, illi autem incumbentes remigabant.
Statimque surgentes Perimedes Eurylochusque 195
Pluribus me vinculis ligabant, magisque premebant.
Cæterum ubi illas præteriiit *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenium audiebamus neque cantilemam,
Mox ceram dempserunt mei dilecti socii,

Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis solverunt. 200
Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & sonitum audiui.

His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.
Insonuerunt autem omnia per fluctum: tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Ast ego per navem iens cohortabar socios 205
Blandis verbis astans virum quemque:

O amici, non enim ullo pacto malorum ignari sumus.
Non equidem hoc majus adest malum, quam cum Cyclops
Includebat *nos* speluncæ cavæ forti vi, 210
Sed & hinc mea virtute consilioque prudentiaque
Effugimus, & olim horum recordaturos puto.
Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, transitis insidentes, si forte Jupiter 215
Det hanc saltem mortem effugere & evitare.
Tibi vero gubernator hoc præcipio, (sed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
Navem, tu autem scopulum require, ne te imprudente 220
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.

Sic dicebam, illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, inmedicabile malum,
Ne forte timentes cessarent mihi socii
A remigando, intraque constiparent seipsos. 225
Et tum scilicet Circes quidem mandatorum tristium
Oblitus fueram, quoniam neutiquam me jusserrat armari.

- Αὐτὰρ ἔγὼ καταδύς κλυτὰ τεύχια, καὶ δύο δ' ἔφε
 Μάκρ' ἐν χερσὶν ἰδὼν, εἰς ἱκρία νηὸς ἔβαινον
 130 Πρῶτος· ἔνθεν γάρ μιν ἰδύμεν πρῶτα φανείσθαι
 Σκύλλην ἀντιρρήν, ἥ μοι φέρε σῆμα ἑτάροισιν.
 Οὐδ' ἔτι ἀδρήσας δυνάμην· ἱκαμοὶ δέ μοι ὄσσε
 Πάντη παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
 Ἡμεῖς δ' ἐνὶ πτόνι ἀνεπλήροισιν ἰοῦντες·
 135 Ἐνθεν μιν γδ Σκύλλ', ἑτέρωθεν δ' ὄψα Χάρυβδις
 Δεινὸν ἀνερρύδουσι θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξήμεσι, λίθης ὅς ἐν στυγρῇ σπῆλῳ,
 Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωρῆν, ὅσσοι δ' ἔχρη
 Ἀχέριοι σκοπέλοισιν ἰσ' ἀμφοτέρωσιν ἑσπέρην.
 140 Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρέξουσιν θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ,
 Πᾶσ' ἔντοσθε γένεσκε κυκωρῆν· ἀμφὶ δ' ἀντήρ
 Δεινὸν ἐβιβρύχῃ, ἐσπέρη δ' ἡ γαῖα γένεσκε
 Ψάμμοσιν κυανίν. τὸς δ' ἡ χλωρὸν δέῃ ἦρψ.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἰδομένην, δεισάμενοι ὄλεσθον·
 145 Τόρρε δέ μοι Σκύλλη γλαυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
 Ἐξ ἑλθ', αἱ χερσὶν τε βίβησι τε ἔρταροι ἦσαν.
 Σκεψάμενοι δ' εἰς νῆα θοὴν ἄμα κ' μετ' ἑταίρους,
 Ἦδ' ἠδ' ἐνόησα πόδας κ' χεῖρας ὑπέρθην
 Ὑψὸς ἀειρομένην· ἡμεῖς δ' ὀβείηγοντο καλεῦντες
 150 Ἐξουμακλήδην, τότε γ' ὕσατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ πρυμνῶν ἀλκυὸς περιμυκτὴ ρέεδω
 Ἰχθύοι τοῖς ὀλίγοις δολοὶν κατὰ εἶδ' αὖ βαλάνων,
 Ἐς πόντον περὶ σὺν βυθὸς κέρας ἀγρυγέλοιο,
 Ἀσπαίροντα δ' ἐπειτα λαβὼν ἔριψεν θύεας·
 155 Ὡς οὖν ἀσπαίροντες αἰερόντο ποτὶ σπείρας
 Αὐτὰρ δ' εἰνὶ θυμῷ κατὰδ' ἐκ κελύγοντας,
 Χεῖρας ἡμοῖς ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δῆϊότητι.
 Οἴκτισον δὴ κτενοῖς ἡμοῖς ἰδὼν ὀφθαλμοῖσιν
 Πάντων ὅσ' ἐμὸν γένος, πόρος ἀλὸς ἐξερέμενον.
 160 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείρας εὐγυμνῶν, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην τ' αὐτὴν ἐπειτα θεῶν εἰς ἀμύμονα νῆσον
 Ἰκόμεθ'. ἐνθα δ' ἴσαν καλά βόες ευρυμήταποι,
 Πολλὰ δ' ἴσρια μῆλ' ὕπαινον· Ἥλιόιο.
 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἔτι πόντῳ ἰὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 165 Μυκηθμῷ τ' ἤκησα βοῶν αὐλιζομένων,
 Οἷων τε βληχῇ· καὶ μοι ἐπ' ἑμπόιοι θυμῷ
 Μαντιῶν ἀλας Θηβαίῃς Τειρεσίῳ,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
 Νῆσον ἀλευσάσθαι τετφίμερσθε Ἥλιόιο.
 170 Δὴ τότε ἔγ' ὦν ἑτάροισι μετὰ νηὶ ἀχνύμενοι κῆρ,
 Κέλαιε μὲν μύθων κακὰ περ πάροντες ἑταίροι,
 Ὅρ' ὑμῖν εἶπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἥ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,

Ast ego indutus inclyta arma, & duas hastas
 Longas in manus sumens ad tabulata navis ibam
 Proæ: inde enim ipsam expectabam primum visum iri 230
 Scyllam petrosam, quæ mihi ferebat damnum sociis.
 Neque usquam videre potui: lassabanturque mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.
 Nos quidem angustum locum navigabamus lugentes:
 Hinc enim Scylla, altrinsecus autem Charybdis 235
 Immane absorbit maris salis aquam.
 Equidem quando evomebat, sicut lebes in igne multo,
 Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrisque incidebat.
 Sed quando absorbebat maris salis aquam, 240
 Tota intrus apparebat mora: circumque petram
 Horrendum intonabat, infra autem terra apparebat
 Arena cum cerulea, hos autem pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
 Interea autem mihi Scylla cava ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque virtuteque præstantiores erant.
 Aspiciens autem in navem velocem simulque ad socios:
 Jam horum animadverti pedes & manus superne
 In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
 Nominatim, tunc postremo, afflicti corde. 250
 Ut cum in aggere piscator prælonga virgæ
 Piscibus minutis dolum escam obiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde corripens projicit foras:
 Sic illi palpitantes tollebantur ad petras: 255
 Illic autem pro foribus depascebantur clamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum scilicet illud meis vidi oculis
 Omnium quæcumque passus sum, vada maris timans.
 Ast ubi petras effugimus, horrendamque Charybdis, 260
 Scyllamque, statim deinde Dei ad eximiam insulam
 Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves stontones,
 Multæque pingues pecudes sublimis Solis.
 Ibi tunc ego adhuc in mari in navi nigra cum essem,
 Mugitum audivi boum stabulantium, 265
 Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
 Vatis cæci Thebani Tiresiæ,
 Circesque Æææ, quæ mihi admodum multis præcepit,
 Ut insulam vitarem homines oblectantis Solis.
 Scilicet tunc ego socios alloquebar cruciatus corde: 270
 Audite meos sermones mala quamvis patientes socii,
 Ut vobis dicam vaticinia Tiresiæ,
 Circesque Æææ, quæ mihi perquam multis præcepit,

Νῆσον ἀλιεύσασθαι περιμήθεοτῃ Ἡελίοιο.

275 Ἐνθα γὰρ αἰνότεατο κακὸν ἱμῶναι ἀμμιν ἔρασκιν.

Ἄλλα παρῆξ τὴν νῆσον ἐλαύνει νῆα μέλαιναν.

Ὡς ἑράμην. τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.

Αὐτίκα δὲ Εὐρύλοχ[Ⓞ] συγερῷ μ' ἠμύετο μῦθον,

Σχίπτει[Ⓞ] εἰς Ὀδυσσεύ· πῶς τοι μῶνς, εἴδ' τι γυῖα

280 Κάμινις· ἢ ῥά νυ σοὶ γε σιδήρεα πάντα τίτυκται,

Ὅς ῥ' ἱτάρης καμάτω ἀδελκώτας ἠδὲ καὶ ὕπνω

Οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβῆδμα, ἔνθα κεν αὐτε

Νῆσῳ ἐν ἀμφορύτῃ λαρὸν τιτυκόμεδα δόρπον·

Ἄλλ' αὐτὸς διὰ νύκτα θῆναι ἀλάληδαι ἀνωγας,

285 Νῆσῳ δαποπλαγχθέντας ἐν ἡερειδίῳ πόντῳ.

Ἐκ νυκτῶν δὲ ἀνέμοι χαλεποὶ. δηλήματα νῆων

Γίνονται. πῶν κεν τις παμφύγοι αἰπὺν ὀλεσθρον,

Ἦ πως ἐξαπύνην ἔλθῃ ἀνέμοιο δύελλα;

Ἦ νύτῃ, ἢ ξερύεριο δυσάει[Ⓞ], εἴ τε μάλιστα

290 Νῆα διαρραίσεισι θεῶν ἀέκτι ἀνάκτων.

Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πενδάμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,

Δόρπον δ' ὀπλισόμεδα δοῦν παρὰ νῆϊ μῶνους·

Ἡῶθεν δὲ ἀναβάντες ἐνίσταμεν εὐρεῖ πόντῳ.

Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ[Ⓞ]· ἐπὶ δὲ ἦτορ ἄλλοι ἱταῖρα

295 Καὶ τότε δὴ γινώσκον ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·

Καὶ μιν ρωτήσας ἔπια πετρῶντα περαπύδων,

Εὐρύλοχ', ἢ μάλα δὴ με βιάζεσθε μῶνον ἶοντα.

Ἄλλ' ἀγε νῦν μοι πάντες οὐρύσατε καρτερὸν ἔρκον,

Εἰ κέ τιν' ἢ βεῶν ἀγέλην, ἢ παῶν μέγ' οἶον

300 Εὐρεσθῶν, μήπε τις ἀταδελήνῃ κακῶσι

Ἦ βῶν ἢ ἐπὶ μῆλον δαποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκλῃσι

Ἐδίστε βρομμὴν τὴν ἀθανάτῃ πορὶ Κέκλῃ.

Ὡς ἑράμην. οἱ δὲ αὐτίκ' ἀτάμνουσιν ὥς ἐκίλευσιν,

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε τελευτήσάν τε τ' ὄρκον,

305 Στήσαμεν ἐν λίμνῃ γλαφυρῇ εὐεργεία νῆα

Ἀρχ[Ⓞ] ὕδατ[Ⓞ] γλυκερίου. καὶ ἐξαπίψαν ἱταῖροι

Νῆος, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισαμῶνς τετύκοντο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι[Ⓞ] καὶ ἐδκτύ[Ⓞ] ἐξ ἔρον ἔντο,

Μηυσάμενοι δὲ ἥπειτα εἰλες ἔκλαον ἱταῖρας,

310 Οὐς ἔραγε Σκύλλῃ γλαφυρῇ ἐκ νῆος ἐλῶσα.

Κλαίοντιασι δὲ τοῖσιν ἐπὶ λυγρῇ νῆδμ[Ⓞ] ὕτν[Ⓞ].

Ἡμ[Ⓞ] δὲ τρεῖς καὶ νυκτὸς ἔην, μετὰ δὲ ἄσρα βεβῶκε,

Ἦσαν ἱτι ζῆαν ἀνέμον νεφεληγερέτα Ζεὺς

Λαίλαπι θεοπέσῃ, σὺν δὲ νερίσσι κίλυφε

315 Γαῖαν ὁμῶ καὶ πόντον· ὄρεσσι δὲ ἐκκρίθην νύξ.

Ἡμ[Ⓞ] δὲ ἡεργίνα φαίνετο ποδοδάκτυλ[Ⓞ] πόδας,

Νῆα μὲν ὀρμίσσαμεν, κέλλον σπέ[Ⓞ] εἰσεύσαντες·

Ἐνθα δὲ ἔσαν νυμρίων καλοὶ χερσὶ ἠδὲ θώκοι.

Καὶ τίς ἐγὼν ἀγορήν δέμεν[Ⓞ], μετὰ μῦθον ἔειπεν,

Ut insulam vitarem Solis, qui delictum est hominibus.

Ibi enim gravissimum malum fore nobis aiebat.

275

Sed præter insulam pellite navem nigram.

Sic dicebamus, illis autem confringebatur suum cor.

Statinque Eurylochus molesto mihi respondit sermone:

Improbuses, ô Ulysses, superat tibi robur, neque unquâ membris

Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea sunt,

280

Qui socios lassitudine afflictos atque etiam somno *argente*

Non finis terram conscendere; ubi rursus

Insula in circumflua lautam paremus cœnam:

Sed sic *temere* per noctem celerem errare jubes,

Ab insula aberrantes in obscuro ponto.

285

Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium

Existunt: qua quis effugeret sævam mortem,

Si forte repente veniret venti procella,

Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potissimum

Navem infestant Deorum non sponte Regum.

290

Verum sane nunc quidem cedamus nocti nigræ,

Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:

Mane autem conscendentes intremus latum pontum.

Sic ait Eurylochus, comprobantur autem cæteri socii.

Atque jam tum agnoscebâ quod nempe mala moliretur Deus: 295

Et ipsum compellans, verbis volatilibus alloquebar:

Euryloche, profecto nimis jam me urgetis qui solus sum.

Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,

Si quod aut boum armentum, aut magnum gregem ovium

Inveniamus, ne forte quis scelere pessimo

300

Aut bovem aut etiam pecudem occidat: sed tranquilli

Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.

Sic dicebam, illi autem protinus jurarunt ut jussëram.

Ast ubi juraruntque siniveruntque jusjurandum,

Stitimus in portu cavo benefactam navem

305

Prope aquam dulcem: & exiverunt socii

E navi, deinceps autem cœnam scite appararunt.

Ast ubi potus & cibi amorem emisèrant,

Recordati deinde charos defleverunt socios,

Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.

310

Flentibusque ipsis supervenit dulcis somnus.

Quando autem tertiâ pars noctis erat, & astra transibant,

Immisit vehementem ventum nubium coactor Jupiter

Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit

Terram simul & pontum, ruitque de cœlo nox.

315

Quando autem manegenita apparuit rosea digitis aurora,

Navem quidem subduximus, in cavam speluncam intro trabentes:

Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque sedilia.

Et cum ego concionem faciens, sermone allocutus sum:

- 320 Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ καὶ θεῶν βροταί τε πόσις τε
ἔστιν, τῶνδε βοῶν ἀπεχόμεθα, μὴ τι πάθωμεν.
Διὸς γὰρ θεῶν αἶδε βίης κ' ἴρια μῆλα
Ἥλιος, ὃς πάντ' ὁρᾷ κ' πάντ' ἱσχυέει.
Ὡς ἐράμην. τοῖσιν δ' ἐπαυτίθετο θυλὸς ἀγῆτωρ.
- 325 Μῆλα δ' πάντ' ἀλλήληται ἄν νότος, εὐδὲ τις ἄλλος
Γίνετ' ἐπιπύ ἀνέμων, εἰ μὴ ἑρὸς τε νότος τε.
Οἱ δ' ὥς μὲν σίτην ἔχου κ' οἶνον ἐρυθρὸν,
τόρεα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βίῳ τῷ.
Ἄλλ' ὅτε δὴ νῆος ἐξέρχεται ἥκ' πάντα,
- 330 Καὶ δὴ ἄρην ἐρέπτεσκον ἀλκίμοντες ἀνέγκη,
Ἰχθὺς ὀρεϊδᾶς τε φίλας, ὃ, τι χεῖρας ἔκοιτο,
Γαμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἔπειρε δ' γαστέρας λιμὸς.
Δὴ τότε ἔγων ἀνά νῆσον ἀπέσιχον, ὄρεα διώσθ
Εὐχάμην, εἰπὶς μοι ὁδὸν φημίε νείδαι.
- 335 Ἄλ' ὅτε δὴ διὰ νῆος ἰὼν ἤλυξα ἱταῖρος,
Χεῖρας πιλάμεν ὅθ' ἐπὶ σκίπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἥρην μιν πάντεσσι θεοῖς οἷ Ὀλύμπῳ ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνῳ ἐπὶ βελιφάροισιν ἔχουσιν.
Εὐρύλοχ' δ' ἱτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βελῆς,
- 340 Κίχλυτέ μιν μῦθον κακὰ περ πάροντες ἱταῖροι.
Πάντες μὲν συγχερὶ θάνατοι δυλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμᾶ δ' οἰκτίστον θάψιν κ' πόντον ἐπισπῆν.
Ἄλ' ἄγετ', Ἥλιος βοῶν ἐλάσαντες ἀείσας,
Ῥίξομεν ἀθανάτοισι τοῖ ἐσχάτον εὐρὺν ἔχουσιν.
- 345 Εἰ δὲ κεν εἰς Ἰθάκην ἀρικοίμεθα πατερίδα γαῖαν,
Αἰψὰ κεν Ἥλιος ὑπερίονι πῖονα γόνον
Τεύξιδην, ἐνθά κε θεῶν ἀγάλματα ποικίλα κ' ἰατρά.
Εἰ δ' ἡλωσάμενός τι βοῶν ὀρθοχεχεράων,
Νῆ ἔθελον ὀλέσται, ἐπὶ δ' ἴσπονται θεοὶ ἄλλοι,
- 350 Βέλομεν ἅπαξ περὶ κύμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσται,
Ἡ δὴ δαῖς σὺν γαστρὶ ἰὼν ἐν νῆσω ἐήμῃ.
Ὡς ἔρατ' Εὐρύλοχ' ἐπὶ δ' ἦνεν ἄλλοι ἱταῖροι.
Αὐτίκα δ' Ἥλιος βοῶν ἐλάσαντες ἀείσας
Ἐγρύθει· (ὃ γὰρ τῆλε νῆος κυανοπεπρόσιο
355 Βοτκίσκονθ' ἔλικες καλά βίης εὐρυμέτωποι)
Τὰ δ' ἐπερυσίσαντο, κ' εὐχετόωντο θεοῖσι,
Φύλλα δ' ἀμφάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο.
Οὐ γὰρ ἔχον καὶ λευκὸν εὐσάλμα ἐπὶ νῆος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο, κ' ἴσραξαν κ' αἴδυσαν,
360 Μηδὲς τ' ἐξίταμον, κατὰ τὴν κλισίαν ἐκάλυψαν,
Διπτοῦχα ποικίλαντες, ἰὼν αὐτῶν δ' ὠμοδίτησαν.
Οὐδ' εἶχον μέθυ λυφὰ ἰὼν αἰδομένοισι ἡερίσιν,
Ἄλ' ὕδατι σπένδοντες ἰσώπτων ἱγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ ἐκάν, κ' σπλάγχυν ἐπάσαντο,
365 Μίσγυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, κ' ἀμφ' ὀβελῶν ἐπὶ χεῖρ,

● amici, in navi quidem celeri cibisque potusque
Est, ab his bobus abstineamus, ne quid patiamur.
Acris enim Dei hi boves & eximia pecora
Solis, qui omnia inspicit & omnia inaudit.

320

Sic dicebam, illisque persuadebatur animus generosus (quis alius
Mensem autem integrum nunquam desinens spirabat Notus, neque
Existebat deinceps ventorum, nisi Eurusque Notusque. (325
Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum,
Tandiu à bobus abstinebant, studiosi *conservanda* vitæ :

Sed cum jam è navi periissent viatica omnia,
Ibi jam venaturam aggrediebantur necessitate,
Pisces avesque, charas quodcumque in manus venisset,
Uncis hamis, vexabat enim ventrem fames.

330

Scilicet tum ego per insulam secessi, ut Deos
Precarer, si quis mihi viam monstraret ut redirem.
Sed quando jam per insulam iens declinaveram à sociis,
Manus lavans ubi defensaculum erat à vento,

335

Precabar omnes Deos qui cælum inhabitant:
Hi sane dulcem somnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem sociis mali dux erat consilii :

Audite meos sermones mala quamvis passis socii-
Omnes quidem invisæ mortes miseris mortalibus,
Fame autem miserrimum mori & fatum assequi.

340

Sed agite, Solis ex bobus abigentes optimos,
Sacra faciemus Diis, qui cælum latum habitant.
Quod si in Ithacam pervenerimus ad patriam terram,

345

Statim Soli per superna gradienti dives templum
Struemus, ibi ponemus ornamenta multa & pretiosa.
Si vero iratus aliquo pacto ob boves erecta capita habentes
Navem volet perdere, suffragabunturque Diis alii,

Malo semel ad fluctus hians vitam perdere,
Quam diutius tabescere manens in insula deserta.

350

Sic ait Eurylochus: collaudabant autem alii socii.
Statim autem Solis ex bobus abigentes optimos
Ex propinquo: (non enim longe à navi nigra rostro
Pascebantur camuris cornibus pulchri boves frontones)

355

Eos vero circumstabant, & vota faciebant Diis,
Folia quoque decerpentes tenera quercus alticomæ:
Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.

Ast ubi precati sunt, & mactarunt & excoriarunt,
Femoraque exciderunt, arvinaque absconderunt,

360

Duplicem facientes, desuper autem cruda posuerunt:
Neque habebant vinum ad libandum super incensa sacra,
Sed aqua libantes assabant intestina omnia.

Ast ubi femora incensa sunt, & viscera comederunt,
Minutimque conciderunt cætera, & circum vela fixerunt,

365

- Καὶ τότε μοι βλιφάσθων ἐξίστατο νήδυμ' ὕπνῳ.
 Ἦν δ' ἵναγ' ἐπὶ νῆα θύην κ' θύγα θάλασσαν.
 Ἄμ' ὅτε δὴ χεῖδ' ἦα κίων νειδὲς ἀμφοκλίας,
 Καὶ τότε μοι κνίσας ἀμφ' ἤλυθεν ἡδὺς αὐτμή.
 370 Οἰμώξας ᾗ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γυγάνει,
 Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἱόντες,
 Ἦ μὲ μάλ' εἰς αἴν' κομίσασθε νηλεὲς ὕπνῳ.
 Οἱ δ' ἑτάροι μέγα ἔργον ἐκτίσαντο μύροντες.
 ὦκία δ' Ἡλίου ὑπερέστη ἀγγεῖλ' ἥλθε.
 375 Λαμπρὴν ταύρωπιλ', ὃ οἱ βόας ἐκτάν ἑταῖροι.
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετνήδα χροῖον κῆρ,
 Ζεῦ πάτερ, ἥδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἱόντες,
 Τίτα δ' ἑτάρος Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ,
 Οἱ μὲν βῆς ἐκτείναν ὑπέρβιον, ἥτιν ἔταρε
 380 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς κρητὴν ἀστερόεντα,
 Ἦδ' ὑπὸτ' ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἄσ' ἐκχέοντες περὶ τροχόμακον.
 Εἶδε μὲν ἔτι τρεῖς βίων ἱππικὴ ἀμοιβήν,
 Δύσσομα εἰς αἶδαο, κ' ἐν νηλίσσι ραδίνα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπερώσθη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 385 Ἦέτι, ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι ραδίνα
 Καὶ θνητοῖσι ρερωῖσιν ἐπὶ ζεύδαρον ἄρρεν.
 Τωνδ' κ' ἐγὼ τάχα νῆα θοὴν αἰγῆτι κεραιούῃ
 Τυτθὰ βαλὼν κιάσαιμι μίσση ἐν οἴνοπι σόντη.
 Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκιστα Καλυψῆς ὑπὸ κέλευθον.
 390 Ἦδ' ἔρη Ἑρμείας διακτῆρε αὐτὴ ἀκῦτα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατὰ λυβὸν ἥδ' ὀθάλασσαν,
 Νείκεον ἄλγεσθ' ἄλλοι ἐπιστάν, ἔδ' ἐ τι μῆχ' ὅ
 Εὐρέμεθ' ἀντάμενδ' ῥέος δ' ὑποτίθασαν ἡδὴ.
 Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρετα πρὸς γαίον.
 395 Εἶρπον μὲν βίνοι, κῆρα δ' ἀμφ' ὀβελόισι ἐμμευκῇ,
 Ὀπτακῆα τε κ' ὠμά· βροῶν δ' ὥς γίγντο ρων.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἔμοι ἐρίης ἑταῖροι
 Δαίτυντ' Ἡλίοιο βροῶν ἐλάσαντες ἀρίστας.
 Ἄμ' ὅτε δ' ἑδδομον ἥμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 400 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνέμ' ὅ μὲν ἱπαύσατο λαίλαπι θύων.
 Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνὶ κάρῳ εὐρεῖ σόντη,
 Ἰσὸν σπασάμενοι, ἀνὰ θ' ἰσία λυγρὰ ἐρύσαντες.
 Ἄμ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, ἔδ' ἐ τις ἄλλη
 Φαινέτο γαῖαν, ἀλλ' ἐχρὸς ἥδ' ὀθάλασσα,
 405 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔσπεε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς, ἥχλυσε ᾗ σποντ' ὡς αὐτῆς.
 Ἦ δ' ἔθ' ἔ μάλ' αὖ σπῆμον ἐπὶ χερσὶν· αἰψὰ γὰρ ἔλθε
 Κικλησὶς ζήφυρος μεγάλη σὺν λαίλαπι θύων.
 Ἰσὴ δ' ἀπερὸν ἐρίης ἀνέμοιο θύελλα.
 410 Ἀμφοτέρως ἰσὸς δ' ὅπισσ' ὄντων, ἐπλάττε σάπτα
 Εἰς αἰγῆον κατ' ἰχθυό· ὃ δ' ἔσχα σφύρην ἐπὶ τῇ

Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus.
Festinabamque ire ad navem velocem & litus maris.
Sed cum jam vadens prope navem essem utrinque agitabilem,
Et tum mihi nidoris obvenit dulcis status.

Lamentans autem Deos ad immortales clamavi :

370

Jupiter pater, atque ceteri beati Dii sempiterni,

Profecto me in malum sopivistis sævo somno :

Ipsi vero focii magnum facinus patraverunt illic manentes.

Velox autem Soli per superna meanti nuncia venit

Lampetia lato peplo induta, quod ei boves interfecerint socii. 375

Statim autem Deos allocutus est, iratus corde :

Jupiter pater, atque alii beati Dii sempiterni,

Luant jam socii Laertiadae Ulyssis,

Qui meos boves occiderunt superbe, quibus ego

Latabar & vadens in cælum stelliferum,

380

Et quando retrò ad terram à cælo vertebar.

Quod si mihi non luent boum condignam talionem,

Descendam ad Plutonis domum, & inter mortuos lucebo.

Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter :

Sol, certe quidem tu inter immortales luceas

385

Et mortales homines super fertilem terram :

Horum autem statim navem celetem candenti fulmine

Paululum feriens incendam medio in sævo ponto.

Hæc ego audivi à Calypso pulchricoma :

Quæ dicebat à Mercurio internuncio se audivisse.

390

Ast ubi ad navem perveni atque mare,

Objurgabam aliunde alium adstans, neque remedium

Invenire potuimus, boves enim mortui erant jam.

Eis autem continuo deinde Dii prodigia ostendebant :

Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,

Astæque & crudæ : boumque quasi existerat vox.

(395

Sex diebus quidem deinde mihi perdilecti socii

Convivabantur, Solis boves postquam abegissent optimos.

Sed quando septimum diem Jupiter induxit,

Tum vero ventus quidem cessavit turbine sæviens,

400

Nos autem statim conscendentes inunismus navem lato mari,

Malum erigentes, sursumque alba vela trahentes.

Sed quando jam insulam deseruimus, neque ulla alia

Apparebat terrarum, sed cælum atque mare,

Ibi tum atram nubem statim Saturnius

405

Navim super cavam, caligabatque pontus sub ipsa.

Naris autem currebat haud adeo multum per tempus : statim enim

Stridens Zephyrus ingenti cum turbine sæviens.

(venit

Mali autem funes rupit venti procella

Utrosque : malusque retro cecidit, armamenta que omnia

410

In sentinam deciderunt : is autem extima in nave

Odyssea.

A a

Πλήξῃ κυβερνήτω κεραλὴν, σὺν δ' ὅσ' ἄρα
 Πάντ' ἄμυδις κεραλῆς, ὃ δ' ἄρ' ἀριεργὴ εὐκαὶς
 Κάππε' ἀπ' ἰκρίβρι, λίπε δ' ὅσια θυμὸς ἀγῆ-
 νος.

415 Ζεύς δ' ἄμυδις βροτῆσι, καὶ ἔμβαλε τῇ κεραυνόν·

Ἢ δ' ἐλεγχθῇ πάντα, Διὸς πληγῆσα κεραυνός,
 Ἐν ᾧ θνήσκει πᾶντο· σέσση δ' ἐκ νῆος ἵταισσι.

Οἱ δ' κορνήσιν ἱκέλον' ἀπὲρ τῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορόντο· Διὸς δ' ὀπταίνοντο νόστον.

420 Αὐτὰρ ἰγὰ διὰ νῆος ἐροῖται, ὅρ' ὀπὸ τείχεος
 Λύσει κλύδων τρέπιν· τὴν δ' ὕψιλον εἶρε κύμα·

Ἐκ δ' οἱ ἰσὺν ἔαξε ποτὶ τρέπιν· αὐτὰρ ἰσὺ αὐτῶ
 Ἐπίταντο βέβλητο βιός· ῥινοιο τιτυχώς.

Τῶ δ' ἄμυρ' συνέργον ὁμῶ τρέπιν καὶ ἰσὺν.

425 Ἐξορῶν δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμεν ὁλοῖς ἀνέμοισιν.

Ἐνθ' ἦτοι ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.

Ἦλθε δ' ἐπὶ νότος ὥκα, φέρον ἡμῶ ἀλγία θυ-
 μῶ,

Ὅρ' ἔτι τὴν ὁλόην ἀναμετρήταί μιν Χάρυβδι.

Πανύχιος φερόμεν· ἄμα δ' ἡλίοιο ἀπὸντι

430 Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπιλον, δεινὴν τε Χάρυβδι.

Ἢ μὲν ἀνερροῖσθαι θάλασσης ἀλμυρὸν ὕδωρ·

Αὐτὰρ ἰγὰ ποτὶ μακρὴν ἐρετὸν ὕψος ἀερίης,

Τῶ πνεύματος ἐχόμεν, ὡς νυκτεῖς, εἴδ' ἅπ' εἶχον

Οὔτε σπείζω ποσσὶν ἐμπέδον, ἔτ' ἐπιβῆται.

435 Ῥίξω γὰρ ἑκάς ἦσαν, ἀπῆρσι δ' ἴσαν ὅζοι,

Μακροὶ τε μεγάλοι τε, κατεσκήσαν δ' Χάρυβδι.

Νωλεμῖος δ' ἐχόμεν, ὅρ' ἐξέμεινεν ὁπίσσω

Ἰσὺν καὶ τρέπιν αὐτίς· ἐλδορῶν δέ μοι ἦλθεν

Ὅφ' ἡμῶ δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγρήθει ἀνέστη.

440 Κρίνων νίκια πολλὰ διαζορῶναι αἰχλῶν,

Τῆμ' δὴ τάγε δῶρα Χάρυβδι· ἐξερᾶνδην.

Ἦκα δ' ἰγὰ καδύπερθε πύδας καὶ χεῖρε φέρεται,

Μέσσω δ' ἐνδύπιστα παρὲς σπινθηρία δῶρα,

Ἐξορῶν δ' ἐπὶ τοῖσι δῖπρσα χερσὶν ἡμῶσι.

445 Σκύλλην δ' ἐκ ἔπ' ἴασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θιῶν τε

Εἰσιδέειν· καὶ γὰρ κεν ὑπὲρυγον αἰπὺν ὀλεσθην.

Ἐνθεν δ' ἐννημαρ φερόμεν· διακτὴ δέ με νυκτὶ

Νῆστον ἐς Ὀρυγὴν ἀίλασαν θεοὶ, ἰνθα Καλυψὶ

Ναΐφ' εὐπλόκαμος δειτῇ θεὸς αὐδήσασα.

450 Ἢ μ' ἐρίλ' τ' ἐκόμει τε, τί τοι τᾶδε μυθολο-
 γέω;

Ἦδ' ἂν τοι χεῖρος ἐμυθεύοντι ἐν οἴκῳ

Σοὶ τε καὶ ἰοθήμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστίν,

Αὐτίς ἀρεζέλας εἰρημῶνα μυθολογέειν.

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitis: ipse autem urinatori similis
 Decidit à tabulatis, deseruitque ossa animus generosus.
 Jupiter autem simul intonuit, & iniecit fulmen navi: 415
 Ipsa autem contorquebatur rota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi focii.
 Illi autem *marini* corvis similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur, Deusque abstulit reditum.
 Ast ego per navim incedebam, donec latera 420
 Solvit unda carinæ: quam inermem ferebat fluctus:
 Effregeratque ei malum usque ad fundum, at ipsi
 Lorum injectum erat bovis corio factum.
 Hoc utrumque colligavi pariter carinam atque malum.
 Sedens autem super hæc, ferebar perniciosus ventis. 425
 Tum Zephyrus quidem cessavit turbine saeviens,
 Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angores animo,
 Ut rursus perniciosam remetirer Charybdim.
 Tota nocte ferebar: simul autem ~~enim~~ sole oriens
 Veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdim. 430
 Hæc quidem absorpserat maris salisam aquam:
 At ego ad altam caprificum alte levatus,
 Huic implicitus tenebar veluti vespertilio, neque uspiam po-
 teram
 Nec firmare pedem firmiter, neque ascendere.
 Radices enim longe erant, distantes autem erant rami, 435
 Longique ingentesque, obumbrabant autem Charybdim.
 Contingenter autem hærebam, donec evomeret retro
 Malum & carinam denuo: cupienti autem mihi advenit
 Tandem: quando autem ad cœnam vir è foro surgit,
 Judicans lites multas litigantium juvenum, 440
 Tunc scilicet ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisique ego desuper pedes & manus ut ferrentur,
 In medium autem cum sonitu cecidi circa oblonga ligna,
 Sedens autem super his remigabam manibus meis.
 Scyllam autem non amplius permisit pater hominumque Deo-
 runique 445
 Me aspicere: non enim effugissem sævam mortem.
 Hinc autem novem diebus ferebar, decima autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt Dii, ubi Calypso
 Habitabat cincta veneranda Dea voce *humana* utens.
 Quæ me amice excipiebat fovebatque: quid tibi hæc
 enarro? 450
 Jam enim tibi heri enarravi in domo
 Tibique & castæ uxori: odiosum autem mihi est,
 Rursus plane enarrata recensere.

ΤΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΥΝΩΔΙΑΣ.

Κ Ομηρικοί 'Οδυσεύς μετά τῆς δούρης ἐκπληκτὸν θαύματος
εἰς πᾶν γῆν τῆς Ἰθακῆσιον καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῆς
καταστρέφουσιν, λείπον ποσὶ Πηλεΐδῃ Ἀθηναίᾳ δὲ ἐπὶ τῷ
αἰγιαλῷ Ὀδυσσεὺς συμβουλίῳ περὶ τῆς μησηγερονίας, καὶ
τὰ χρήματα ἐν τῇ σπηλαίᾳ σκεπτόσθαι, καὶ εἰς γέρον-
τα μεταμφοῖ τὸν Ὀδυσεύς.

Νῦν, Ἰθάκῃς ἐσθλὴ Φαιήκων ἀγομῇ Ὀδυσεύς:

- Ω** "Σ ἱερὰτ. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὸν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κλυθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκιδόντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοῦ ἀπαμύετο, ρώνησέν τε,
"ὦ Ὀδυσσεύ, ἐπὶ ἅκῃ ἔμην ποτὶ χαλκοβάτες δῶ
5 ἤφιρες, τὰ σ' ὅτι παλμπλαχθέντα γ' οἷα
ἄψ' ἀποστήσων, εἰ καὶ μάλα παρὰ πτόνονδας.
Τρίων δ' ἀνδρῶν ἑκάστῳ ἐριέμην τάδε ἔειπε,
"Ὅσοι ἐνὶ μεγάροισι γέροντες αἰδοῦντο οὔτε
Λιὰ σπίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκμάζοντες δ' αἰεὶ
10 ἔμματα μὲν δὴ ξείνῳ ἐυξίστη ἐνὶ χυλῷ
Κύεται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλον, ἀλλὰ τι πάντα
Δῶρ' ἔσσι Φαιήκων βελήροσι ἑτάδ' ἔτυκον.
Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶδρ' ἐρίποδα μέγαν ἠδὲ λίκτα
Ἀνδρακάς. ἡμῖς δ' αὖτε ἀγρομέδωνοι κατὰ δῆμον
15 ἑσθίμεθ'. ἀργαλίον γὰρ ἔνα σερικός χαρίσασθαι.
"Ὡς ἱερὰτ' Ἀλκίνοῦ τοῖσιν δ' ἐπὶ νῆδασι μῦθον
Οἱ μὲν κακκίοντες ἔσαν οἰκόνδε ἑκάστων.
"Ἡμεῖς δ' ἠεργύνειν φάτη ῥοδοδάκτυλ' ἠώς,
Νῆ' ἄρ' ἐπισκύνοντο, φέρον δ' εὐνήροα χαλκόν.
20 Καὶ τὰ μὲν οὕτως ἐπείθετο ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγῇ, μὴ τίς ἐταίρῳ
βλάπτει ἐλευνόντων, ὅποτε σπαρχοίαν ἔρπυιαι.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαίτ' ἀλέγουν.
Τοῖσι δ' βῆν ἱέρυσ' ἱερὸν μῦθον Ἀλκινόοιο
25 Ζηνὶ μελαινοῦ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὲς δ' αἰεττὶς δαίνυντ' ἐλευνὶ δαίτῃ
Τερέμῃοι· μετὰ δέ σιν ἐμέλπετο θεῖον αἰεττὸν
Δημόδοκον, λαοῦσι τετιμῆν. αὐτὰρ Ὀδυσεύς
Πολλὰ περὶ ἥλιον κεραλὴν τρίπε σκαματούμεντα,
30 Δύναι ἐπιγέμεθον· δὴ γὰρ μῦθαισι νῆδα.
"Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δαρκεῖο λιλαιέται, ὅτε σπῆμαρ
Νεὺν ἀνέλεκτον βόε οἶνασι σκεπτόν ἀσπασθῶν,
Ἀσπαρίως δ' ἄρα τῷ κατίδῳ ῥά' ἠΐτις.

ARGUMENTUM LIBRI XIII. ODYSSEÆ

HOMERI.

Dormientem Ulysses cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacensium. Et navem quidem ipsorum redeuntem, lapidem fecit Neptūus. Minerva autem in litore Ulyssi consulit de procorum cædes, & bona ejus in quadam spelunca occultat, in senemque transformat Ulysses.

N. Ithacam ingressus est Phæacum ductu Ulysses.

Sic ait. Illi autem omnes muti erant silentio, Oblectationeque tenebantur per domos umbrosas. Eum autem rursus Alcinoüs excepit, compellavitque:

O Ulysses, quoniam venisti meam ad æratam domum Altam, ideo te haud retrorsum jactatum puto Rursus rediturum, etsi valde multa passus es. Vestrum autem viro unicuique injungens hæc dico, Quicumque in ædibus honorarium ardens vinum Semper bibitis meis, auscultatisque cantatori: Vestes quidem jam hospiti pulchra in arca Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia Dona quæcumque Phæacum senatores huc attulerunt. Sed age si demus tripodem magnum & lebetem Virium, nos autem rursus congregati in populo Exigemus, difficile enim unum largitionem præbere.

Sic dixit Alcinoüs, illis autem placuit sermo: Qui dormiturienses iverunt domum unusquisque. Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora, Ad navem properabant, ferebantque generosum æs. Et hæc quidem bene deposuit sacra potestas Alcinoi, Ipse iens per navem sub transtra, ne aliquem sociorum Læderet impellentium, quando incumberent remis. Illi autem in Alcinoi domum iverunt, & epulas curarunt. Post hæc autem bovem mactavit sacra potestas Alcinoi Jovi nimbofo Saturnio, qui omnibus imperat. Femoribus autem crematis epulabantur celebri epulo Se oblectantes: interque ipsos canebat divinus cantor Demodocus, populis honoratus: at Ulysses Crebro ad solem caput vertebat omnia illustrantem, Ut occumberet optans, jam enim cupiebat reverti. Ut cum vir cœnam concupiscit, cui tota die Per novale verterunt boves nigri compacti aratrum, Aventi, autem huic cecidit lumen solis

- Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάσεται δὲ τε γένατ' ἴοντα.
 35 Ὡς Ὀδυσσεύς ἀσπασὸν ἰδὺν ῥά τοι ἡσίοιο.
 Αἶψα δ' Φαιάκισι φιλήρετμοισι μετῴδα,
 Ἀλκίνοος δ' μέλιστα πειρασκόωντο ῥά τοι μῦθον.
 Ἀλκίνοος κρείον, πάντων ἀρεδείκετε λαόν,
 Πύμπτε με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτά.
 40 Ἦδ' ἂν τίτλις αἶμα δάσσει, τὰ μοι Διὸς κρηπίδες.
 Περπτη καὶ φίλα δάσσει, τὰ μοι Διὸς κρηπίδες.
 Ὀλβια παύσεται, ἀμύμονα δ' οἶκος ἀκούσιν.
 Νεστήας ὠρεῖται σὺν ἀρτεμείῃσι φίλοισιν.
 Τρεῖς δ' αὖθι μύροντες εὐσεχέοντο γυναῖκας.
 45 Κλυδίας καὶ Τικύη· Διὸς δ' ἀρετὴν ὀπάσθαι.
 Παντοῖον, καὶ μὴ τι κακὸν μεταδῆμιον εἶν.
 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἱππῆων, ἥδ' ἐκλειυόντων
 Πυμπύδων δ' ἔειπον, ἐπεὶ κατὰ μοῖαν ἔπειθε.
 Καὶ τότε κήρυκα περὶ μιντοῦ Ἀλκινόοιο.
 50 Πεντόνοιο, κρητῆρα πειρασάμενον μετὶ τῷ μόν.
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἔδωκεν ὑψάμενοι δὲ πατρὶ.
 Τὸν ξύνον ἀμύμονα ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ὡς ῥά τοι. Πεντόνοιο δ' ἐμείθεον οἶνον ἐκίοντα.
 Νόμιστον δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισάδον. οἱ δ' εὐχόμενοι
 55 Ἐσπίσαν μακάρισι τοῖς ἑσπῶν ἐνὺν ἔχοντι,
 Αὐτόθιν ἐξ ἰδρίων. ἀνὰ δ' ἔτατο Διὸς Ὀδυσσεύς.
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμειψύταλλον,
 Καὶ μὴ φωνήσας ἔτατο ἀντιθέοντα περὶ μιντοῦ.
 Χαίρει μοι ὦ βασιλεῦσα διασπέρης, εἰδόκα γῆρας.
 60 Ἐλθι καὶ θάνατον, τὰ τ' ἐσθ' ἀνδραγατοῖσι σίλοντα.
 Αὐτά, ὦ νέμεαι, σὺ δ' ἐπὶ τῷ τῷ ἐνὶ οἴκῳ.
 Παισὶ τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλεῖ.
 Ὡς εἰπὼν ἔπειτα ἔδωκεν ἰδόντο δ' Ὀδυσσεύς.
 Τῷ δ' ἄμα κήρυκα περὶ μιντοῦ Ἀλκινόοιο.
 65 Ἠγήσασθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἀμ' ἑσπετι γυναῖκας,
 Τῆς μιν, ῥά τοι ἔχουσαν ὑπὸ λυγρῇ καὶ χιτῶνι,
 Τὴν δ' ἐτέρην, χυλὸν στυγερῆς ἀμ' ἑσπετι κομίζουσαν.
 Ἢ δ' ἄλλαν οὔτιν' ἐπὶ τῷ τῷ οἶον ἐνδεδέον.
 70 Αὐτὰρ ἔπειτα ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθον ἥδ' ἐπὶ θαλάσσαν.
 Αἶψα τὰ γ' ἐν τῇ γλαφυρῇ πομπῇσι ἀγῶνι
 Δεξιὰ μιν κατέβητο, σπῶν καὶ βροχῶν ἀπασάν.
 Κάδ' δ' ἂν Ὀδυσσεὺς εὐρεῖται ἐξ ἑσπῶν τε λίον τε
 Νηὸς ἐσθ' ἰκρίον γλαφυρῆς (ἵνα τῷ γέροντι ᾗδοι).
 75 Πρῶτον δ' ἀνὰ καὶ αὐτὸς ἐβόητο, καὶ κατέλετο.
 Σιγῇ. τοὶ δ' ἐκαστὸν ἐπὶ κληῖσιν ἵκασθαι.
 Κόρυμα, σπῶμα δ' ἔλυσαν ὑπὸ τριπέδιον λίθοιο.
 Ἐνὸς οἱ ἀνακλινέντες ἀνέριπτον ἅλα πηδῶν.
 Καὶ τῷ νειμῶντι ἔπειτα ἐπὶ βλαπτερίῃ ἔπειτα.

Ad cenam ut eat, labantque genua eunti:

Sic Ulyssi amicum occidit lumen solis.

Statim autem Phæacibus studiosis remorum locutus est,

Alcinoë autem maxime loquens dixit sermonem:

Alcinoë Rex, omnium excellentissime populorum,
Mittite me postquam libaveritis, illasum: & valete ipsi.

Jam neque perfecta sunt quæ mihi mens volebat animus,

Comitatus & chara dona, quæ mihi Diis cælestes

Fortunata faciant: inculpabilemque domi uxorem

Reversus inveniam cum incolumibus amicis.

Vos autem hic manentes oblectetis uxores

Nuptas & liberos: Diique virtutem dent

Omni, & ne quod malum publicum sit.

Sic dixit. Illi autem omnes cellaudabant, & jubebant

Mitti hospitem, quoniam pro decenti dixisset.

Atque tum præconem allocuta est virtus Alcinoi:

Pontonoë, cratere mixto temetum præbe

Omnit us in domo, ut precati Jovem patrem,

Hospitem mittamus suam in patriam terram.

Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miscuit:

Distribuitque omnibus scire, illi autem Diis

Libaverunt beatis qui cælum latum habitant,

Indidem ex sedibus, surrexit tamen divinus Ulysses,

Aræque in manibus posuit poculum rotundum,

Et ipsam appellans verba volucra dicebat:

Vale mihi ô Regina semper, donec senectus

Veniat & mors, quæque hominibus accidunt.

At ego redeo: tu autem delectare horti domo,

Filiisque & populi & Alcinoë.

Sic fatus super limen ibat divinus Ulysses:

Ei autem una præconem præmisit virtus Alcinoi.

Utduceret ad navem velocem & litus maris.

Aræte autem illi famulas una misit mulieres,

Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,

Alteram arcam pictam una misit ut portaret:

Alia autem panemque ferebat & vinum rubrum.

At postquam ad navem pervenerunt & mare,

Statim hæc in navi concava comites læti

Accipientes deposuerunt, potum & cibum omnem.

Sed Ulyssi straverunt pictamque vestem linteumque

Navis in tabulatis concavæ (ut molliter cubaret)

Extimæ: ingressus autem & ipse est, & recubuit

Silentio: illi autem federunt in transtris quisque

Ordine, funemque solverunt à pectuso lapide.

Ibi tum illi incumbentes jactabant mate remo:

It huic suavis somnus in palpebris incidit,

- 80 Νήματα, ἡδὲ, θανάτῳ ἀγχιεὶς ἰοκάεσσι
 Ἡ δ' ὅς' ἐν σιδίῳ τετραόρῳ ἄρσενος ἵπποι,
 Πάντες ἀμ' ὀρμυθέντες ὑπὸ πηλῆσιν ἱμάσθων,
 Ἰφὸς αἰετῶν, ῥήμα παρῆσαντι χέλευθον.
 Ὡς ἄρα τῆς σφύμνῃ μὲν αἵρετο, κύμα δ' ὀπίσθε
- 85 Πορεύμενοι μέγα θῦν πολυρροίοισιν θαλάσσης.
 Ἡδὲ μάλ' ἀσφαλὺς δύνει ἔμπειρον· εὐδὲ καὶ ἱμῆς
 Κίχ' ἱμαρτίσιν, ἐλαφρότατ' ἑπταηγῶν.
 Ὡς ἡ ῥήμα θύσσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἀνδρα ῥέεσσα θύοις ἱταλὺχια μὲνδ' ἔχοντα.
- 90 Ὅς φρενὶ μιν μάλα πολλὰ πᾶν ἄλιστα ὄν κατὰ θυμῷ,
 Ἀνδρῶν τε σπολεμῶς ἀλγυνά τε κύματα πείρῃ.
 Αἷ τὸτε γ' ἀτράμας εὐδὲ, λελασμένῳ ὡς ἐπεκύνθη,
 Εὐτ' ἀστὴρ ἐπέτεχε ραάντατ', ὅς μάλιστα
 Ἐρχεται ἀγέλλων φάτ' ὅς ἑρπυγίης.
- 95 Τῆμ' δὲ νῆσφ' ἐπὶ πύλιντα σποντόπορ' νηῦς.
 Φόρμυτ' δέ τις ἐστὶ λίμνῃ ἀλίῳ χέροντ'
 Ἐν δὲ μιν Ἰθάκης· δύο δ' ἐπεβλήτες ἐν αὐτῇ
 Ἀκταί' ἀπορρώγης, λιμνῇ σποταπταυῖα,
 Αἷτ' ἀνέμων σκεπώσσι δυσάων μέγα κύμα
- 100 Ἐκτοθεν· ἐντοθεν δ' ἀνευ δεσμῶν μῆνισι
 Νῆες ἰσχυροί, ὅταν ὄρμῃ μίτρον ἵκωνται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμνῆς ταυόφυλλ'· ἐλαίῃ
 Ἀρχόθι δ' αὐτῆς, ἀντρον ἐπέκρατον, ἡμεριδὲς,
 Ἰσθὸν Νυμφῶν αἰ Νυϊάδης καλῶνται.
- 105 Ἐν δ' ἐκρηγῆς τε καὶ ἀμορφοῦς ἐκαστὴ
 Λαίνοι· ἐνθα δ' ἐπιπτα τιθαυιάσκει μέλασθαι.
 Ἐν δ' ἰσθμῷ λίδεσι σπινθάρων, ἐνθα τε Νύμφαι
 Φαίρ' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδύσθαι.
 Ἐπὶ δ' ὕδατ' ἀνάντα. δύο δέ τε οἱ θυροὶ εἰσὶν.
- 110 Αἱ μὲν πρὸς βορέαο κατακαταὶ ἀνδροπόποιον,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς νότον εἰσὶ θρωῖται, καὶ τι κίονη
 Ἀνδρες ἐτίεχονταί, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 Ἐνθ' οἷ' εἰσέλασαν φρενὶ εἰδοτάς· ἡ μὲν ἐπιπτα
 Ἠπείρω ἐπέκλεισεν ὅσον τ' ἐπὶ ἡμῶν παύσας,
 115 Σπερχμῶν. τοῖαν γὰρ ἐπὶ ζεῖτο χεῖρ' ἐρετάων.
- Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐνέχυρον ἡπυερῶν,
 Πρῶτον Ὀδυσσεὺς γλαφυρὸς ἐκ νηὸς αἶψαν
 Λυγρὸν σὺν τε λίαν καὶ ῥῆγ' ἐσκαλόντι,
 Καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ λαμάρθῃ ἔθεσαν διδομμένην ὑπνῶν.
- 120 Ἐκ δ' ἐκ κῆματ' αἶψαν αἰ οἱ Φαίκες ἀγαυοὶ
 Ὀπασσαν οἰκαδὶ ἰόντι, διὰ μεγάρθυμον Ἀθήνην.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν παρῇ κυβερνῇ ἐλαίης ἀδρῆα θῆκαν
 Ἐκτὸς ὁδῶν, μὴ περ τις ὀδύσσει ἀνδροπῶν,
 Πείν γ' Ὀδυσσεὺς ἐγχεῖται, ἐπελθὼν δαίνοισιν.
- 125 Αἰτοὶ δ' αὖτ' οἰκαδὲν ἀτάλῃ κίον· καὶ ἔτι ἐνέσχεον

Inexcitabilis, jucundissimus, morti proxime similis.
 Illa autem sicut in campo quadrijuges masculi equi,
 Omnes simul incitati à verberibus scuticæ,
 Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
 Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
 Niger ingens furebat personantis maris.
 Eaque admodum tuto currebat firmiter: neque accipiter
 Circus affecturus fuisset, levissimus volucrum.
 Sic illa celeriter currens maris undas secabat,
 Virum ferens Diis æqua consilia habentem:
 Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo,
 Virorumque bella molestasque undas transiens:
 At tunc placide dormiebat, oblitus quæ passus fuerat.
 Quando stella extitit lucidissima, quæ maxime
 Venit nuncians lumen Auroræ manegenitæ:
 Tum insulæ appulit per mare iens navis.
 Phorcynis autem quidam est portus marini senis
 In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipso
 Littora abrupta, in portum vergentia,
 Quæ ventorum defendunt stridentium magnum fluctum
 Extra: intus autem sine vinculo manent
 Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverunt.
 At in vertice portus patula oliva:
 prope autem ipsam antrum amabile, obscurum,
 Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Intus autem crateresque & amphoræ sunt
 Lapideæ, ibi vero præterea mellificant aper.
 Intus juga lapidea prælonga, ibique Nymphæ
 Lintea texunt purpurea, mirabile visu.
 Intus etiam aquæ perennes, duæ autem ei januæ sunt:
 Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus,
 Illæ autem contra ad Notum sunt diviniore, neque illac
 Homines intrant: sed immortalium via est.
 Huc illi egerunt prius gnari, ipsa deinde navis
 Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
 Concitata: talium enim impellebatur manibus remigum.
 Hi autem ex nave egressi bene transtrata in terram,
 Primum Ulysses concava ex nave tollebant
 Ipso cumque lineo & veste molli,
 Atque in arena deponebant captum somno.
 Bona quoque efferebant quæ Phæaces illustres
 Dederant domum-cunti, propter magnanimam Minervam.
 Et ea quidem apud inumfundum olivæ universa ponebant
 Extra viam, ne aliquis viatorum hominum,
 Antequam Ulysses expergisceretur, superveniens noceret.
 Ipsi autem contra domum retro iverunt: neque Neptunus

80

85

90

95

100

105

110

115

120

125

- Ἀΐδης· ἀστυλάν τὰς ἀντιδίῃ· Ὀδυσῆι
 Πρωτον ἱσσηπύλοιο· Διὸς δ' ἐξείματο βελάν,
 Ζεῦ πάτερ, ἐκ ἔτ' ἔγωγε μὲτ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 Τιμῆς ἴσομαι, ὅτε με βροτοὶ ἔτι τίωσι
 130 Φαίηκες, τοὶ περ τοὶ ἡμῖς ἐξοισι γένεθαι.
 Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα θάμνη κακὰ πολλὰ παθόντα
 Οἰκάδ' ἐλεύσεσθαι· τίς γάρ οἱ οὔ ποτ' ἀπνέουσι
 Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπάρχεις κατένευσας.
 Οἱ δ' εὖδοντ' ἐν νηὶ θεῷ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 Κάρθισαν ἐν Ἰθάκῃ, ἴδσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 Χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλας, ἰδὲντά δ' ὑφαντὴν,
 Πῶλ', ὅσ' ἂν εὐδέποτε Τρώϊος ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἴπερ ἀπῆμων ἦλθε λαχὼν δῶτο λήϊδος αἴσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 140 ὦ πάτερ· ἔννοσίγαι' εὐρυαδινὸς οἶον ἔειπες;
 Οὔτε σ' ἀτιμάζουσιν θεοί. χαλιπὸν δέ κεν εἴην
 Πρὸς βύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίησιν ἰάλλειν.
 Ἄνδρῶν δ' ὑπὲρ τις τε βίη καὶ κάρτεϊ ἔκω
 Οὔτε τίς, σοὶ δ' ἔστι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰή.
 145 Ἐρξον ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοὶ οἶλον ἔπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμικέτε' ἔπητα Προσιδάων ἱνοσίχθων,
 Αἰψὰ κ' ἔγῳν ἔρξαιμι κελαινεῖς ὡς ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ἐπίζομαι ἥδ' ἀλείψω.
 Νῦν αὖ Φαίηκων ἰδέλω πτερυμαλλία νῆα
 150 Ἐκ πομπῆς ἀνῆσαν ἐν ἡερειοῦσι πόντο·
 Ραῖσιν, ἣν ἦδη χῶνται, ὑπολλίξωσι καὶ πομπῆς
 Ἀνδρῶν· μέγα δέ σφιν ἔρ' ἀλόφ' ἀμφοικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 ὦ πάτερ, ὥς μὲν ἡμῶι θυμῷ δοκεῖ ἤ) ἄρεσσι,
 155 Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλευνομένην προσείδοντα
 Λαοὶ δ' ἀπὸ πτόλιος, δεινὰν λῆδον ἐγχεῖν γαίης
 Νηὶ θεῷ ἵκων, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 Ἀνθρώποι) μέγα δέ σφιν ἔρ' ἀλόφ' ἀμφοικαλύψαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσι Προσιδάων ἱνοσίχθων,
 160 Βῆ ῥ' ἔμψ' ἐς Σχιεῖν ὁδὸν Φαίηκες γογγάσων,
 Ἐνθ' ἔμψ' ἢ καὶ μάλα χεῖδ' ἠλυθε ποντοπόρος νῆς.
 Ῥίμφοι διακομήν· τίς καὶ χεῖδ' ἦλθ' Ἑνοσίχθων,
 Ὅς μιν λαὸν ἴδμε, καὶ ἐρίζωσιν ἱερθε,
 Χυεὶ καταπρηνεὶ ἰάσας. ὃ καὶ νόστον βεβήκει.
 165 Οἱ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔπια πτερόεντ' ἀγορεύον
 Φαίηκες δολεχέστεροι ναυσίπλοτοι ἄνδρες·
 ὦδε δέ τις εἰπὸς κεν ἰδὼν ἐς πηλοῖον ἄλλος,
 ὦμοι, τίς δὴ νῆα θεὸν ἐπέδω' ἐνὶ πόντῳ
 Οἰκάδ' ἐλευνομένην; καὶ δὴ σφάραϊντο πάσας.
 170 Ὡς ἄρα τίς εἰπὸς κεν τὰ δ' ἐκ ἴσαν ὡς ἐτίτυκτο.
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίσπειν,

Oblitus erat minarum quas divino Ulyssi
Prius minatus fuerat, Jovis autem rogabat sententiam:

Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis
Honorabilis ero; cum me homines non honorent
Phæaces, qui tamen ex meo sunt genere. 130

Etenim nunc Ulysses autumabam mala multa passum
Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui
Omnino, postquam tu primum promissisti & annuisti.
Illi autem dormientem in navi veloci super pontum ducentes
Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei infinita dona, 135
Æsque aurumque fatis, vestemque textam,
Multa, quanta nunquam Troja extulisset Ulysses,
Si illabefactus venisset fortitus de præda portionem.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:
Papæ & Neptune præpotens quid dixisti?
Non te despiciunt Dii, difficile enim esset
Antiquissimum & præstantissimum ignominiis prosequi.
Hominum autem si quis te viribus & robore suo elatus
Non colit, tibi vero est & postea ultio semper.
Fac ut vis, & tibi placitum est animo. 145

Huic autem respondit postea Neptunus quassator terræ:
Statim facerem, sicut dicis & fuscator nubium.
Sed tuam semper iram observo & fugito.
Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto 150
Perdere, ut jam abstineant, desistantque à deductione
Hominum: magnumque ipsis montem urbi imponere.

Illum excipiens affatus est nubicogus Jupiter:
O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,
Cum jam omnes incitatum intuebuntur 155
Homines ab urbe, eam facere lapidem propter terram
Navi veloci similem, (ut admirentur omnes
Homines) magnumque ipsis montem urbi circumdare.

At postquam hoc audivit Neptunus quassator terræ,
Ingressus est iter in Scheriam ubi Phæaces erant, 160
Illic mansit. Ipsa autem admodum prope venit pontigrada navis
Celeriter impulsa: ad quam prope venit Neptunus,
Qui ipsam lapidem fecit, & radicavit inferne,
Manu prona impellens, ipse autem recessit.
Hi autem inter se verba velocia loquebantur 165

Phæaces longis remis adsueri navibusque inclyti viri:
Sic autem aliquis aiebat intuens in propinquum alium:
Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto
Domum versus propulsam? & sane apparebat tota.
Sic aliquis dicebat: neque sciebant ut illa accidissent. 170
Post hæc Alcinous concionatus est & interfatus:

- ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίρατα Δίωραδ' ἱκάνη
 Πατρὸς ἡμῶ, ὃς ἔρασκε Ποσειδάων' ἀγάσσαδάμ
 Ἡμῖν, ἔνθα πομπῶι ἀπήμονεσι κέρει ἀπάντων.
 175 ὦ πόποι Φαίηκων ἀνδρῶν περιμαλλέα νῆα
 Ἐκ πομπῆς ἀνέστησαν ἐν περσιδῶνι πόντῳ
 Ῥαισιδάμῃ, μέγα δ' ἦμιν ὄρ' ἀπὸ λῆ ἀμρικαλύψῃ.
 Ὡς ἀγῶνι ὁ γέρον· τάδε δὴ τῶν πάντα τελευτῶν.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἐν ἔγῳ ἔπ' οὐκ ἐπιδόμειθα πάντες.
 180 Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν. ἔτι κεν τις ἵκηται
 Ἡμῖν περὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δ' ἐτέρως
 Δάδωκα κεκρυμμένης ἱερύσουμῃ, κίχ' ἐλίσσῃ,
 Μνησ' ἡμῖν περιέμμεκε δ' ὄρ' ἀπὸ λῆ ἀμρικαλύψῃ.
 Ὡς ἔραδ'· οἱ δ' ἔδδυσαν, ἐτοιμάσαντο δ' ἐταῦρος.
 185 Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 Δῆμικ Φαίηκων κητόρες ἠδὲ μέδοντες,
 Ἐσκότες περὶ βῆμον· ὁ δ' ἔγχετο δῖ' Ὀδυσσεύς,
 Εὐδων ἐν γαίῃ πατρώῃ, κδὲ μιν ἔγνω
 Ἦδη δὴν ἀπείων· περὶ γὰρ Δίος ἦρχε χερσὶν
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέκην Διὸς· ὄρεα μιν αὐτὴν
 Ἀγίωσον τεύξῃν, ἱκασά τε μυθήσασθαι.
 Μὴ μιν περὶ ἄλλοι γοῖν, ἄσσοι τε φίλοι τε,
 Πρὶν πάσαν μνηστῆρσιν καταβασίην ληπίσασθαι.
 Τῶν κ' ἄρ' ἀλλοιόδια φανέσκοντο πάντα ἄνακτι,
 195 Ἀτρεπτοὶ τε δινηκίης, λυγροὶ τε πᾶντορμοι,
 Πέτραι τ' ἠλίσκατοι, καὶ δένδρεα τηλεθρόντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀγαίξας, καὶ ῥ' εἰσὶδε πατρίδα γαίαν·
 Ὀμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγντο μνηστῆ
 Χερσὶ καταπρηκίαν· ὀλοθυρόμην δ' ἔπ' οὐκ ἔνδα,
 200 ὦ μοι ἐγὼ, τίων αὐτὴ βροτῶν ἐς γαίαν ἱκάνη;
 Ἦ ῥ' οἱ γὰρ ὕβρις αἴ τε καὶ ἀγροί, ἐδὲ δίκαιοι,
 Ἦε φιλόξενοι, καὶ σπιν νόμιμα ἐπὶ Διὸς;
 Πῶ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῶ δ' αὐτὸς
 Πλάζομαι; αἶθ' ὄρεον μύνην παρὰ Φαιήκεσσι
 205 Αὐτὲ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον κρυμμένον βασιλῆον
 Ἐξικόμην, ὃς κεν μ' ἐρίλῃ καὶ ἱσχυρῇ νείδω.
 Νῦν δ' ἔτ' ἄρ' οὐκ εἰδὼς ἐπίσταμαι, κδὲ μιν αὐτὲ
 Καλλεῖψω, μὴ πως μὲν ἔλωρ ἄλλοισι γίναται.
 ὦ πόποι, ἔκ ἄρα πάντα νοήμονες κδὲ δίκαιοι
 210 Ἦσαν Φαίηκων κητόρες ἠδὲ μέδοντες,
 Οἱ μ' εἰς ἄλλην γαίαν ἀπάγαγον· ἦτέ μ' ἔραγχε
 Ἀξύν εἰς Ἰθάκην· εὐδύειλον· κδὲ ὀτέλεσται.
 Ζυῖς σφῆας τίτταιτο ἱκτινίσσῃ, ὅσοι καὶ ἄλλες
 Ἀνθρώπων ἐφορᾷ, καὶ τίνυται ὅσοι ἀμάρτυ.
 215 Ἄμ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀειδμήτω καὶ ἰδωμαι,
 Μὴ τι μοι οἰχάνται κοίλῃς ἐπὶ νῆος ἀγοντες.
 Ὡς εἰπὼν, τρέπεται περιμαλλέας ἠδὲ λείβοντας

Ἡεῖμα

Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia assequuntur
 Patris mei, qui aiebat Neptunum succensere
 Nobis, quoniam comites innocui sumus omnium.
 Dixerat is se aliquando Phæacum virorum perpulchrâ navem 175
 Ex deductione redeuntem in nigro ponto
 Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.

Sic dixit senex, hæc scilicet nunc omnia finiuntur.
 Sed agite, sicut ego dicam pareamus omnes.
 Deductione quidem supersedete mortalium, cum quis venerit 180
 Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
 Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.

Sic dixit. Illi autem metuebant, parabantque tauros.
 Sic si quidem vota faciebant Neptuno Regi 185
 Populi Phæacum duces & curatores,
 Stantes circum altare. Excitatus autem est divinus Ulysses,
 Dormiens in terra patria, neque ipsam cognovit
 Jam diu qui absuerat, circum enim Dea nubem sudit
 Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipsum 190
 Ignotum faceret, singulaque narraret.
 Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque amicie,
 Prius quam omnem procis injuriam reulisset,
 Propterea mutata videbantur omnia Regi,
 Viæque perpetuæ, portusque ad appellationem apti, 195
 Petræque altæ, & arbores virescentes.
 Sedit autem surgens, & inspexit patriam terram:
 Flevitque postea, & sua percussit femora
 Manibus pronis: lugensque verbum locutus est:

O ego, quorum rursus hominum in terram venio? 200
 Numquid injuriosique & crudeles, neque iusti,
 An hospitales, & ipsis mens est sancta?
 Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipse
 Vagor? utinam mansissem apud Phæaces
 Illic: egoque ad alium magnanimorum Regum 205
 Pervenissem, qui me amice accepisset & comites dedisset ad rever-
 Nunc autem nusquam ponere scio, neque tamen hic (tendum),
 Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
 Eheu, non ergo per omnia intelligentes neque iusti
 Erant Phæacum duces & curatores, 210
 Qui me in aliam terram abduxerunt, certe me dicebant
 Ducturos in Ithacam amœnam: neque id perfecerunt.
 Jupiter ipsos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios
 Homines inspicit, & punit quisquis peccet.
 Sed age jam bona numerem & videam, 215
 Ne quid mihi discesserint concava in navi ferentes.

Sic dicens, tripodas perpulchros & lebetes

Odyssea.

B b

- Ἡεῖβρι, καὶ χρυσὸν, ὑραντὰ τε εἴματα καλά.
 Τῶν μὲν ἄρ' ἔτι πόθῃ· ὃ δ' ὀδυμένο πατρὶδα γαῖαν,
 110 Ἐρπύζων παρὰ θύνα πολυφλοίσβου θαλάσσης,
 Πολλὰ ολοφροσύνῃ. χροῖσθ' ἐπεὶ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἀνδρὲς δέμας εἰκυῖα νῆφ' ἐπιβώτορε μῆλων,
 Παναπάλλω, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασι·
 Δίπτυχεν ἀμρ' ὅμοισιν ἔχον· εὐεργέα λώπην.
 115 Ποσσὶ δ' ἰσάμ' λιπαροῖσι ποδὶλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γῆθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίῳ ἦλθε,
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεια πτερόντα περσυνύδα,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ σὲ πρῶτα κηχάνω τὰδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Χαῖρέ τε, καὶ μὴ μοι τι κακῷ νόσφ' ἀντιέολκῃσαι·
 120 Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. τοῖ γδ' ἔγωγε
 Εὐχομαι ὥστ' εὖ θάω, καὶ σὺ φίλα γέναθ' ἰκάνω.
 Καὶ μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅρρ' εὖ εἰδῶ
 Τίς γῆ, τίς δῆμ' ἔστι, τίνας ἀνέρες ἐγχεράσιν·
 Ἦπτε τίς νῆσων εὐδείλει, ἢ τις ἀκτὴ
 125 Κεῖθ' ἀλλ' κεκλημῖν ἐρεβώλακ' ἠπείρεο.
 Τὸν δ' αὖτε περσύνει δια γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νήπι' εἰς ὃ ξέν', ἢ τηλέθην εἰληκένδας,
 Εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. εἰ δέ τι λῆν
 Οὕτω τῶννομός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοὶ,
 130 Ἡμῶν ὅσοι ναῖοσι πρὸς ἠὼ τ' ἡελίῳ τε,
 Ἦδ' ὅσοι μετόπισθε ποντὶ ζῶον ἡρώεσσι.
 Ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ ἔχ' ἱππῆλατός ἐστιν,
 Οὐδὲ λῆν λυγρὴν, ἀτὰρ ὅδ' εὐρεία πέτραι.
 Ἐν μὲν γὰρ οἱ σῖτ' ἀδισφρατ', ἐν δέ τε οἶν' ἔστι
 135 Γίνεταί· αἰὶ δ' ἑμὲ' ἔχῃ, τεβαλυῖα τε ἔσθῃ.
 Λιγέρεσσι δ' ἀγαθὴ καὶ κόβουσι· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παντοῖα, εὖ δ' ἀρδροὶ ἐπνετανοὶ παρίασιν.
 Τῶ τοι ξέν' Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἰκσι,
 Τὴν περ σπλῆρασιν Ἀχαιῶν ἐμυδοῦσιν αἶνι.
 140 Ὡς φάτο. γῆθησεν ὃ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Χαίρων ἢ γαῖῃ πατρίῃ, ὥς οἱ ἔειπε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κέρη Διὸς Αἰγυόχου.
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα περσυνύδα,
 Οὐδ' ὅγ' ἀληθεῖα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάξτετο μῦθον,
 145 Αἶνι ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νομῶν·
 Πουσανομένην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Τηλεφάτῃ πόντον· νῦν δ' ἐν ἡλλάδα καὶ αὐτὸς
 Χίμαια σὺν πεισθεσσι· λιτῶν δ' ἔτι παῖσι τοσαῦτα
 φέουσα, ἐπεὶ φικον ὕα κατέκτανεν Ἰδαίην·
 150 Ὀφρὺν ἔχον πείδας ἀκύν, ὅς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 Ἀνέρεας ἀρεσὰς νικά ταχέεσσιν ἀφείκεν·
 Οὐνεκά με σφίσταί τῃς λυδ' ἤθελε πάσης
 Τροχάδ', τῆς ἐκὼ ἐγὼ παῖδ' ἀλγία θυμῷ,

Numerabat, & aurum, textasque vestes pulchras.
 Horum quidem nihil desiderabat: sed flebat patriam terram,
 Repens ad litus personantis maris, 120
 Multum lamentans, prope autem cum venit Minerva,
 Viro corpore similis juveni pastori ovium,
 Delicatus, quales Regum filii sunt:
 Duplicem circa humerum habens concinnam vestem.
 Pedibus autem sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum. 125
 Quam Ulysses lætabatur videns, & obvius venit,
 Et ipsam appellans, verbis velocibus alloquebatur:

O amice, postquam te primum invenio hoc in loco,
 Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
 Sed serva & hæc, & me: tibi enim ego 130
 Supplico tanquam Deo, & ad tua chara genua accedo.
 Et mihi hæc dic vere, ut bene sciam
 Quæ terra, quis populus, qui viti insunt:
 Num qua insularum amœna, an aliquod litus
 Jacet ad mare vergens glebosæ continentis. 135

Hunc autem contra affata est Dea cælia oculis Minerva:
 Ineptus es ô hospes, aut de longinquo venisti,
 Si nempe de hac terra interroges, neque nimis
 Ita ignobilis est: norunt enim eam admodum multi, 140
 Tum quotquot habitant ad auroram solemque orientem,
 Tum quotquot pone ad noctem obscuram.
 Equidem aspera & non equitabilis est,
 Neque tamen omnino sterilis, ac neque lata est.
 Etenim in ea triticum copiosum in ea & vinum
 Fit: semper enim pluvia eam habet, floridusque ros. 145
 Capris autem pascendis bona & bobus: est & sylva
 Omnigena, beneque aquationes perennes adsunt.
 Itaque hospes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
 Quam procul dicunt ab Achaide esse terra.

Sic dixit. Lætatus est autem patiens divinus Ulysses, 150
 Gaudens sua terra patria sicut ei dixerat
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
 Et ipsam compellans velocibus verbis alloquebatur,
 Neque is vera dicebat, sed retro convertit sermonem,
 Semper in præcordiis mentem perastutam agitans: 155

Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
 Longe trans pontum: nunc autem veni & ipse
 Bonis cum his, linquens autem adhuc filiiis tantumdem
 Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenci
 Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata 160
 Viros strenuos vincebat velocibus pedibus:
 Quoniam me privare præda volebat omni
 Trojana, cujus gratia ego passus eram dolores animo,

- Ἄνδρῶν τε ποταλέμους ἀλεγιῶν τε κύματα πείρου·
 265 Οὐνικ' ἄρ' ἐχ' ᾧ πατρὶ χαεζυμῶν· διεσπένου
 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἔχον ἱταίρων·
 Τὸν μὲν ἰγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δαεί·
 Ἄγροθιν, ἐλγὺς ἰδοῖο λοχησάμην· σὺν ἱταίρῳ.
 Νυξ ἧ μάλα θυρεὴν κατέχ' ἐρανὸν, εὐδ' τις ἡμέας
 270 Ἀνδρῶπων ἐνόησε· λάθον ἧ ἰ θυμὸν ἀπέχεε.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ τότε κατέκτανεν ὀξείῃ χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἰγὼν ἐπὶ νῆα κισὼν Φοίνικας ἀγαυὲς
 Ἑλλισάμην, καὶ σπιν μυρμικία λήϊδα δῶκα·
 Τὲς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε κατασῆσαι κ' ἐρίσσω,
 275 Ἦ τις ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρετέστιν Ἑπειοί.
 Ἄμ' ἦτοι σφίας κίθιν ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' αἰκαζυμῶν· εὐδ' ἦδελον ἐξαπατήσασα.
 Κίθιν ἧ πηλαγθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε τυκτός·
 Σπευδῇ δ' ἰς λιμὲν περὶάσασθαι, εὐδ' τις ἡμῖν
 280 Δόρυ τε μνίστι ἐστὶν, μάλα περ χατέυσιν ἐλίδας·
 Ἄλλ' αὐτὼς δόποδαντες ἐκέμεθα νῆος ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνῳ ἐπάλυθε κεκμηῶτα·
 Οἱ ἧ, χρήματ' ἐμὰ γλαυρῆς ἐκ νῆος ἐκόντες,
 Κάτθισαν ἐνθά περ αὐτὸς ἐπὶ φαιμάθοισιν ἐκέμην.
 285 Οἱ δ' ἰς Σιδωνίην εὖ ναιεμῶν ἀναβάντες
 Ὀχροντ'· αὐτὰρ ἰγὼ λιπόμην ἀκαχέϊ· ἦτορ.
 Ὡς φάτο· μείδῃσιν ἧ δια γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Χερεῖ τε μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἥκτο γυναικί
 Καλῇ τε μεγάλῃ τε, κ' ἀγλαὰ ἔργ' ἰδυίην·
 290 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα περσέφυδα,
 Κερδαλίῳ κ' εἴω κ' ἐπὶ κλοπῇ ὅς σε παμέλθοι
 Ἐπὶ πάντεσσι δούλοισι, κ' εἰ Διὸς ἀντιάσσει.
 Σχέτλιε ποικιλομήτα, δόλων δ' ἄτ', ἐκ ἄρ' ἐμελλες
 Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξεν ἀπατάων,
 295 Μύθοων τε κλοπίων, οἱ τοι πεδῶθεν φίλοι εἰσίν.
 Ἄμ' ἄγε μῆκετι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω
 Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἴασι βροτῶν ὄχ' ἀεὶς ἀπάντων
 Βουλῇ κ' μύθοισιν· ἰγὼ δ' ἐν πάσι θισίαι
 Μῆτι τε κλέομαι κ' κέρδισιν· εὐδ' σὺ γ' ἔγνωες
 300 Πελλάσθ' Ἀθηναίην, κέρην Διὸς, ἦτε τοι αἰεὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρῆσαιμα ἠδὲ σολάσσω·
 Καὶ δὲ σε Φαίικισι φίλον πάντεσσιν ἔδνηκα·
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμεν ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφίην
 Χρήματ' ἐκρύψω ὅσα τοι Φαίικες ἀγαυοὶ
 305 ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε·
 Εἰπάω δ' ὅσσά τοι αἴσα δόμοις ἐνὶ ποικιλοῖσι.
 Κίδ' ἀνασχέσθαι· σὺ ἧ τετλάμεν κ' ἀνάγκη,
 Μῆδ' ἐπὶ ἐκράσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
 Πάντῃσιν· ἄρ' ἦλθες ἀλωμῶν· ἀλλὰ σιαπῇ

Virorumque bella molestasque undas transiens :
 Quoniam haud suo patri gratificans servieram 265
 Agro in Trojanorum , sed aliis imperabam sociis :
 Hunc quidem ego descendentem percussi ærea lancea
 Rure , prope viam insidias cum socio.
 Nox autem valde obscura occupaverat cœlum , neque aliquis nos
 Hominum animadvertit : latuque ipsi animam auferens. 270
 At postquam hunc interfeci acuto ære ,
 Statim ego in navem iens Phœnices illustres
 Oravi , & ipsis quanta cupiditati conveniret prædam dedit
 Hos me iussi in Pylum deferre & collocare ,
 Vel in Elidem divinam , ubi dominantur Epei. 275
 Sed ipsos illinc repulit vis venti ,
 Admodum invitos : neque volebant fallere.
 Illinc autem errabundi venimus huc nocte :
 Cum festinatione autem in portum appulimus , neque ulla nobis
 Cœnæ mentio erat , valde licet indigentibus sumere : 280
 Sed sic egressi nave jacebamus omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit desessum :
 Illi autem bona mea concava ex navi tollentes ,
 Deposuerunt ubi ipse in arenis jacebam.
 Ipsique in Sidoniam incolis abundantem conscendentes 285
 Iverunt : at ego relictus sum mortuus animo.
 Sic dixit , risit autem Dea glauca oculos Minerva ,
 Manuque ipsum demulsit : corpore autem simulabat mulierem
 Pulchramque magnamque , & illustria opera scientem :
 Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur : 290
 Fraudulentus esset & fallax qui te superaret
 In omnibus dolis , etiam si Deus se offerret.
 Improbe , variis consiliis instructe , doli insatiabilis , ergo non eras
 Ne in tua quidem terra destitutus fallaciis ,
 Verbisque falsis , quæ tibi ab ortu amica sunt. 295
 Sed age ne amplius hæc dicamus , scientes ambo
 Fraudes : quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
 Consilio & verbis : ego autem in omnibus Diis
 Consilioque polleo & fraudibus , neque tu cognovisti
 Palladem Minervam , filiam Jovis , quæ tibi semper 300
 In omnibus laboribus asto & te servo ?
 Atque te Phœacibus gratum omnibus reddidi :
 Nunc vero rursus huc veni ut tecum consilium texam ,
 Bonaque abscondam quæcumque tibi Phœaces illustres
 Dederunt domum eunti meo consilioque animoque : 305
 Dicamque quantos tibi fatale est in domo fabrefacta
 Dolores sustinere : tu autem tolera etiam necessitate ,
 Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
 Omnium quod veneris errabundus : sed tacendo

- 310 Πάχυν αλγεια πολλὰ, βίας ὑποδύμῳ ἀνδρῶν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀποστείρη πολέμῳ Οδυσσεύς·
 Ἀργαλέον σε θεὰ γυνὴν ἔροτ' ἀντιάσαντι,
 Καὶ μάλ' ἐπισαμῖον. σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
 Τέτο δ' ἐγὼ εὖ οἶδ', ὅτι μοι πᾶρ' ἥπι' ἠδ' αἰ
 315 Εἴως ἐνὶ Τροίῃ πολέμιζον υἱὸς Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διαπύρασθ' αἶπην,
 Εὐμῶν δ' ἐν νήσῳ, θεὸς δ' ἐκίδασκεν Ἀχαιοὺς,
 Οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον κῆρ' Διὸς, ἐδ' ἐνόησα
 Νηὸς ἐμης ἐπιστάταν, ὅπως τί μοι ἀγχοῦ ἀλάλκεται.
 320 Ἀλλ' αἰεὶ ρητοῖν ἦεν ἔχων δεδαγμένον ἥτορ
 Ἠλόμην, ὥς με θεοὶ κακότητι εἴλυσαν.
 Πρὶν γ' ὅτε Φαίηκον ἀνδρῶν ἐν πόλιν δῆμον
 Θάρουτ' ἐπ' ἐπέσσι, καὶ ἐς πόλιν ἦγαγες αὐτή·
 Νῦν δέ σε πρὸς πατὲρς γυνάξομαι, (ὃ γὰρ οἶσθε
 325 Ἦκυν ἐς Ἰθάκην εὐδείλοτον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
 Γαῖαν ἀναστρέφεται· σὲ δ' ἐκέρτομέμεναι οἶσθε
 Ταῦτ' ἀγχιενύμεναι, ἐν ἐμᾶς ἐρίαις ἠτιροπούσης.)
 Εἰπέ μοι εἰ ἔτιον γε φίλῃ ἐς πατρίδ' ἰκάνω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 330 Αἰεὶ τοι τοῖετον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
 Τῷ σοι καὶ εὖ δύταμα προλιπὲν δύστην ἔόντα,
 Οὐνεκ' ἐπιτῆς τ' ἐσσι καὶ ἀγχινοῦ καὶ ἐχέερον.
 Ἐπασιὲς γὰρ καὶ ἄνδρ' ἀλαλήμων ἐλθῶν
 "ἵτ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδεῖν παῖδας τ' ἀλοχόν τε."
 335 Σοὶ δ' ἔπειτα φίλον ἐστὶ δαμῖνον ἐδὲ θυδῖον,
 Πρὶν γάρ τι σῆς ἀλόχῃ ἀμείψῃαι, ἥ τέ τοι αὐτῶς
 Ἦσ' ἐνὶ μεγάροισιν· οὐχ ὕσταί δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέαι τε δακρυχεῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν ἔπειτα ἀπίστον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 340 Ἦδ' ἔτι νοήσεις οἰέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους.
 Ἀλλὰ τοι καὶ ἐδίδουσα Πρωιδάωνι μάχιμα
 Πατρὸς κασιγνήτω, ὥς τοι χόλον ἐνδύτο θυμῷ.
 Χαίρομαι ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξέλασας.
 Ἀλλ' ἄγε τοι δώξω Ἰθάκης ἰδῶν, ὅρ' ἐσσι ποιεῖται.
 345 Φόρμυον μὲν ἐδ' ἐστὶ λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος.
 Ἦδ' ἐπὶ κρητὸς λιμῶν πανύρουλλ' ἐλαίῃ.
 Ἀγχιόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπύρεταιν ἠερεμῆς,
 Ἰερὸν Νυμφῶν αἰ Νυφάδας καλεῖσθαι.
 Τέτο δέ τι σπείειν ἐὺρὺ καστηρεῖς, ἵνα σὺ σιλλᾷς.
 350 Ἐρδίσκεις Νύμφησι τελέεσθαι ἱκατόμβας.
 Τέτο δ' Νηλεΐδης ἐστὶν ὁ καταμύμων ὕλη.
 Ὡς ἐπῆσα θεὰ σείδαα· ἦε καὶ εἴσατο δ' ἡρώων.
 Γήνοσιν τ' ἄρ' ἔπειτα καλύπτας δμῶν Οδυσσεύς.
 Χαίρειν ἢ γαίῃ· νῦν δ' εἰδότεον ἀμείψαν.
 355 Αὐτίκα δ' Νύμφης ἠέρεσθε χυερεῖ ἀταχῶν.

Patere dolores multos, injurias suscipiens virorum. 310
 Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulysses:
 Difficile te Dea cognoscere mortali occurrenti,
 Etiam admodum scienti, te enim ipsam unicuique assimulas.
 Hoc autem ego bene scio, quod mihi antea benigna eras
 Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum: 315
 At postquam Priami urbem diripimus altam,
 Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos,
 Haud te postea vidi filia Jovis, neque animadverti
 Navem meam ascendentem, ut mihi dolorem amoveres:
 Sed semper in prœcordiis propriis habens confectum cor 320
 Erravi, quousque me Dii malo solverunt.
 Priusquam cum Phœacum virorum in ubere populo
 Confirmasti verbis, & in urbem duxisti ipsa:
 Nunc autem tibi per patrem supplico, (non enim puto me
 Venisse in Ithacam amœnam, sed aliquam aliam 325
 Per terram verfor: te autem illudentem puto
 Hęc dicere, ut meam mentem deciperes)
 Dic mihi si vere dilectam in patriam veni.
 Ei vero respondit postea Dea cœcia oculis Minerva:
 Semper tibi talis in pectore cogitatio: 330
 Propterea te etiam non possum deferere infelicem,
 Quoniam facundus es & ingeniosus & prudens.
 Libenter enim alius vir errabundus veniens
 Cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque:
 Tibi autem nondum gratum est doceri neque audire, 335
 Priusquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam
 Sedet in ædibus: ærumnosæ autem ei semper
 Pereunt noctes & dies lacrymas fundenti.
 At ego hoc quidem nunquam non credidi, sed in animo
 Sciebam quod reditus esses amissis omnibus sociis. 340
 Sed non volui Neptunœ obistere
 Patruo, qui tibi iram induxit in animum *suum*,
 Iratus quod ei filium dilectum excœcasti.
 Sed age tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
 Phœcynis quidem hic est portus marini senis. 345
 Hęc autem in vertice portus patula oliva:
 Prope autem ipsam antrum amabile obscurum,
 Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.
 Hęc autem spelunca lata contecta, ubi tu multas
 Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas. 350
 Hic autem Neritus est mons indutus sylvæ.
 Sic fata Dea dissipavit nebulam, & visa terra est,
 Lætaturque est postea patiens divinus Ulysses,
 Gaudens sua terra: osculatus est autem almam tellurem.
 Statimque Nymphis supplicavit manus tollens: 355

Νύμφαι Νηιάδες, κῆρυκε Διὸς, ἔπειτ' ἔρχεσθε
 Ὅφειδ' ὑμῖν ἐράμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγαθῆσι
 Χαιρέτ'. ἀτὰρ κ' ὄψρα διδωστέμην ὥς τοπά· **Θ** παρ
 Αἰκὴν εἰς ποσσὶν με Διὸς θυγάτηρ' ἀγέλειν

360 Αὐτὸν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν αἰξή.

Τὸν δ' αὖτε περιστάμπει διὰ γλαυκῶτις Ἄθλην,
Θάσσῃ, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.

Ἄλλ' ἴδε, χρήματα μὲν μυχῷ ἀντρὸς θεσπισίαισιν
θεοῖσιν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σὸα μίμνη·

36; Αὐτοὶ δὲ προζέουσιν ὅτι οὐχ' ἄρδια γίνονται.

"Ὡς εἰκόσα θεὰ δύνει σπῆϊ· ἱερῆδες,
 Μερμήρη κυβητόνας ἀνά σπῆϊ· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἄσυν πάντ' ἐφόρ' χρυσὸν κ' ἀτερτιά χαλκόν,
 Εἴματα τ' ὑπέκιντα τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.

370 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θυρήσιν
Παλλὰς Ἀθηναίη κέρη Διὸς αἰγιόχοιο.

Τὸ ὃ καθεζομένης ἱερῆς παρὰ πρυθμὲν ἐλαίης,
Φραζεσθην μνηστῆσιν ὑπερβιάλοισιν ὀλεθρον.

Τοῖσι δὲ μύθοισιν ἔρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

375 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
Φράζεο ἔπος μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χείρας ἐγὼςης,

Οἱ δὲ τοὶ τῆς πίστεως μέγαρον κατακσιεχέουσιν,
Μυστήριον ἀντιθέμεν ἄλοχον, καὶ ἔσθλα διδόντες.

Η' ὁ, σὸν αἰὲ τόπον ὀδυρμαῖς κατὰ θυμὸν,

380 Πάντας μὲν ῥ' ἔλπε, καὶ ὑπάρχειται ἀνδρὶ ἐκάστῳ,
'Αγγελίας προῖουσα· νό^ς δὲ εἰ ἄλλα μνησινά.

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέρη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ωῦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγχιμένεον Ἀτρεΐδαι

Φθίσεισθα κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,

385 Εἰ μὴ μοι, σὺ ἴατα διὰ πῦτα μοῖραν ἔπιτες.

Ἄλλ' ἄγε μήτιν ὕμνον ὅπως δοποιήσωμαι αὐτές.

Πὰρ δὲ μοι αὐτὴ γῆδι, μῶτ' αὖ οὐ στασας ἐνεῖσα,
Οἶσσι ὅτε Τρωὶς λυομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

Αἰκέ μοι ὡς μεμαυῖα παρὰ σαῖς Γλαυκῶπι,

Καὶ κε τραχεύουσιν ἐγὼν ἄνδρες· μαχοίμην
Σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι παύσῃς ἐπαλήθους.

Τὸν δ' ἡμέτε' ἵππετα θιά γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρίεσμαι, ἐδὲ με λήσεις

Ὁπποῦτα καὶ εἴη τὰ μὲν τὰς ἀνελκόμενων· καὶ τὴν οἰκίαν

375 Αἵματί τ' ἔγκεράλας τε παλαζέδων ἄσπετον ἔδρας
Ἀνδρῶν μινεήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

Ἄν ἄνθρωποι πάντες πάντως ἐροῦνται.

Καί τοι μὲν χάρις καλὴν ἐνὶ νηαμπύροις μέλεισι.

430 Ἐγὼ ὁ κιν. συνίστημι ἰδοὺν ἀνθρώπου ἔχοντα.

Nymphæ Naiades, filia Jovis, nunquam ego
 Me visurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
 Salvete, at & dona dabimus sicuti antea,
 Si finit benevolens Jovis filia prædatrix
 Ipsūque me vivere, & mihi charum filium auctat. 360
 Hunc autem rursus affata est cæcia oculis Minerva:
 Confide, ne te hæc in præcordiis tuis sollicitent.
 Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
 Ponamus statim nunc, ubi hæc tibi salva maneant:
 Ipsi autem consulēmus quo pacto quam optime fiat. 365
 Sic fata Dea subiit speluncam obscuram,
 Quærens latibula per speluncam, at Ulysses
 Propriis omnia adportavit aurum & indomitum æs,
 Vestesque concinnas quas ei Phæaces dederant.
 Et hæc quidem bene deposuit, lapidemque imposuit foribus 370
 Pallas Minerva filia Jovis Ægiochi.
 Hi autem sedentes sacræ apud radicem olivæ,
 Cogitabant procis insolentibus mortem.
 Tum autem verba incepit cæcia oculis Minerva:
 Generose Lærtiade prudens Ulysses, 375
 Considera quomodo procis impudentibus manus inferas,
 Qui jam tibi triennium domum regunt,
 Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
 Illa autem, tuum semper reditum desens in animo,
 Omnibus quidem spem dat, & pollicetur viro unicuique, 380
 Nuncios mittens, mens autem ei alia versat.
 Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses:
 Eheu, profecto prorsus jam Agamemnonis Attidæ
 Periturus malo modo domi eram,
 Nisi mihi tu singula ô Dea secundum ordinem dixisses. 385
 Sed age consilium texe quomodo ulciscar ipsos.
 Et mihi ipsa æsta, animum peraudacem immittens,
 Qualem quando Trojæ solvimus splendida moenia,
 Si mihi sic studiosa astabis Minerva,
 Etiam adversus trecentos ego viros pugnavero 390
 Tecum, venerabilis Dea, si me benevola adjuveris.
 Illi autem respondit postea Dea glaucocula Minerva:
 Et valde tibi equidem adero, neque clam me eris
 Quando scilicet hæc struemus: atque aliquem spero
 Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavimentum 395
 Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
 Sed age te incognoscibilem faciam omnibus mortalibus:
 Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
 Flavosque ex capite delebo crines, circumque velamen
 Induam quod aversetur conspicatus homo habentem. 400
 Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,

- Ὦς ἀν' αἰκίλῃ παῖσι μνηστῆρσι φανίης,
 Σῆ τ' ἀλόχω, καὶ παῖδι τ' ἐν μεγάροισιν ἔκπης.
 Αὐτὸς δ' ἀποτίσσει σὺδ' ὅττιν εἰσαγιάσθαι,
- 405 Ὅς τοι ὕπνῳ ἐπύρθετο ὅμως δὲ τοι ἦτο οἶδε,
 Παῖδά τε σὸν φίλῃ καὶ ἐχέροισι Πηνελόπειαν.
 Δῆτις τὸν γε σύγασι παρήμῳ· αἱ δ' ἐνέμονται
 Παρ' κούρῃσι σῆτριν, ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεΐδῃ,
 Ἐδύσαντο βάλανον ὀμφικία, καὶ μέλαινα ὕδωρ
- 410 Πίνεσσι, τὰ δ' ἔδισσι τρέφει τεταλυῖαν αἰοιρῆν.
 Ἐνδ' ὀμφῇν, καὶ πάντα παρήμῳ ἐξέριδαι,
 Ὅρ' ἂν ἐγὼν εἶδω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέεσσι τὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεύ·
 Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακωναίονα παρ' Μενέλαον
- 415 Ὀχίτο, πευσυρόμῳ μετὰ σὸν κλέος, εἴ περ ἔτ' εἴης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον ἀποτίσσει πολυμήτις Ὀδυσσεύς
 Τίπτε τ' ἄρ' εἰ οἱ ἔκπης, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 Ἥ ἵνα περ καὶ κτείνῃ ἀλώμεν ἄλγιστα πάσῃ
 Πόντον ἔω· ἀτρυγέστον; βίοντι δὲ οἱ ἄλλοι ἔδωκε;
- 420 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα διὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Μὴ δὴ τοι κτείνῃς γε λῆν ἐνδύμεν ἔσω.
 Αὐτὴ μιν πύμπεινεν, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροισι,
 Κτεῖν' ἐλθῶν. ἀτὰρ ἔστιν ἔχθρ' ὄνον. ἀλλὰ ἔκλετο
 Ἦσαν ἐν Ἀτρεΐδῃ δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κίεται.
- 425 Ἡ μὲν μιν λοχίωσι τέσσι σὺν νηὶ μελαίνῃ;
 Ἰέμενοι κτείνεσσι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἐκείδαι,
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἔκ οἷα, πρὶν καὶ τίνα γαῖα καθίξῃ;
 Ἀνδρῶν μνηστῆρον οἱ τοι βίοντι κατέδωκεν.
 Ὦς ἄρα μιν παμφοῖν ῥάβδῳ ἐπιμάσασατ' Ἀθήνη·
- 430 Κάρι· μὲν οἱ χεῖρα καλὴν ἐνὶ γαμψοῖσι μέλεσσι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλεσι τείχεας, ἀμφὶ δ' ὀμφῇ
 Πάντεσσι μέλεσσι παλαιῷ δῆκε γέροντι.
 Κούρωσιν δὲ οἱ ὄντι παρὰ πτερυγῶν ἔοντι.
 Ἀμφὶ δ' μιν ῥάβδῳ ἄλλο κανὼν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα;
- 435 Ῥωγαλία, ῥυτίωντα, κακῶς μεμυρυγμένα καπνῷ.
 Ἀμφοῖ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχέως ἔω ἐλάφοιο
 Ψυλόν· δάκε δὲ οἱ σκηπτρον καὶ αἰκία σῆτριν,
 Πικρὰ ῥωγαλῆν. ἐν δ' ἔσσετο ἦεν αορτήρ.
 Τὼ γ' ὥς βελύσαντε διστμαχόν· ἡ μὲν ἔπειτα
- 440 Εἰς Λακωναίονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδι Ὀδυσσεύ.

Τῆς ὁθέσις τῆς ὀδυσσεΐας ε. τοῦ ὁμήρου

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Επισμός Ὀδυσσεὺς γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμαίῳ,
 καὶ ποιικίλῃ τις ὁμιλία. Ἀλλως. Ὀδυσσεὺς παρυσία

Ut turpis omnibus procis appareas ,
 Tuæque uxori , & filio quem in ædibus reliquisti.
 Ipse autem primum subulcum adi ,
 Qui tibi suum custos : attamen tibi bene vult , 405
 Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopem.
 Invenies hunc suis assidentem , quæ pascuntur
 Apud Corvi petram , & ad fontem Arethusam ,
 Comedentes glandem suavem , & nigram aquam
 Bibentes , quæ suis nutriunt florentem adipem. 410
 Illic mane , & omnia assidens interroga ,
 Donec ego ivero in Spartam pulchrarum feminarum *altricem*
 Telemachum vocans tuum dilectum filium , Ulysses :
 Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
 Ivit , auditurus de tua fama , sicubi adhuc esses. 415
 Huic autem respondens locutus est prudens Ulysses :
 Cur itaque non ei dixisti , in præcordiis omnia sciens ?
 An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
 Ponto super indomito ? victum autem ei alii edunt ?
 Illi respondit deinde Dea glauca oculos Minerva : 420
 Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
 Ipsa eum misit , ut famam bonam adipiscatur ,
 Illuc profectus : at nullam habet ærumnam , sed quietus
 Sedet in Atridæ ædibus , copiosa autem adsunt.
 Equidem illi insidiantur juvenes eum nave nigra , 425
 Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
 Sed hæc non puto , prius aliquem terra premet
 Virotum procorum qui tibi victum devorant.
 Sic igitur fata ipsum virga tetigit Minerva :
 Siccavitque ei cutem pulchram in flexilibus membris , 430
 Flavosque ex capite delevit crines , circum autem pellem
 Omnibus membris antiqui posuit senis.
 Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
 Circum autem lacernam aliam malam injecit , & tunicam
 Ruptam , sordidatam , malo tinctam fumo. 435
 Amixitque eum magna pelle velocis cervæ
 Nuda : deditque ei scipionem & deformem peram ,
 Grebris locis lacernam , cui fortum inerat lorum.
 Atque isti sic inito consilio divisi sunt : illa quidem postea
 In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis. 440

ARGUMENTUM LIBRI XIV. ODYSSEÆ

HOMERI.

Hospitium Ulyssis in agro apud Eumæum , & va-
 rium quoddam colloquium. Aliter. Ulyssis adventus

πρὸς Εὐμαίον καὶ λόγοι γίνονται ἀπαλλάττοντο· ἑαυτὸν,
καὶ πρᾶξις τινὰς ἐκτιθέμενον.

Ἢ δὲ Ὀδυσῆα ξείνην Εὐμαίῳ ἀγρᾷ ὑποβόε.

- Ἄ γαρ ὁ ἐκ λιμῆ· πρὸς δὲ τρηχύναν ἀταρπὸν·
Χῶρον ἀν' ὕληντα δὲ αἰετας, ἢ οἱ Ἀθήνη
Πέλοαδε δῖον ὑποβόον, ὃ οἱ βιότοιο μάλιτα
Κῆδετο οἰκίαν ἔς κτήτατο δῖῳ Ὀδυσσεύς.
7 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ πρὸς δόμῳ εὖρ' ἤμμεν, ἰθά οἱ αὐτὸ
Τ' ἦλθ' ἐν δόμῳ περισκήπτω ἐνὶ χώρῳ,
Καλὴ τε μεγάλη τε, περιδόμεν· ἦν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δέμαδ' ὕεσιν ὀπιχομήμενο ἀνακτῷ,
Νόστον δεσποίνης καὶ Λαίρταο γέροντος,
10 Ῥυτοῖσι λάισσι, καὶ ἰδρυκώσιν ἀχέρδω.
Σταυρὸς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερές ἔνθα καὶ ἔνθα
Πυκνὸς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμρικιάσας.
Ἐνταδὶν δ' αὐλῆς συγῆς δυοκαίδεκα ποιεῖ
Πλοσίον ἀλλήλων, εὐνάς συσίην· ἐν ᾗ ἑκάστω
15 Πεντήκοντα σῦες χαμαινιάδες ἐρχατοόωντο
Θήλειαι τεκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἵαυον,
Πολλὸν παυρότεροι. τὸς γὰρ μινύθεισκον ἔδοντες
Ἀντίθιοι μνηστῆρες· ἐπὶ περιβάλλει συβώτης
Αἰεὶ ζατρεῖων σιάλων ἢ ἀρεσκον ἀπάντων.
20 Οἱ δ' ἔτι, τετακόσιοι τε καὶ ἑξήκοντα στείλοντο.
Πὰρ δ' κύνες θήρεσιν εὐκίστες αἰὲν ἵαυον
Τέσσαρες, ἔς ἑδρᾶς συβώτης ὄρχαμ· ἀνδροῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ ποδῶσιν εἰς ἀρχαίῃσι σείδιλα,
Τάμενων δέμα βόειν εὐχερές· οἱ δ' ἄλλοι
25 Ὦχοντ' ἀλλυδίς ἀλλ· ἀμ' ἀγρομήνοισι σύεσιν,
Οἱ τρεῖς· ἢ δ' τέταρτον ὀπωπρεῖναι σόλινδαι,
Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισιν ἀνάγκη,
Ὅφ' ἱερεύσαντες κρεῖων κρεσσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἶδον κύνες ὑλακόμενοι·
30 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπίδραμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
Ἐξέτο κερδοσύνη· σκῆπτρον δ' οἱ ἔκπεσε χερσός.
Ἐνθά κεν αἶ παρὰ σταβμῷ αἰκίλιον πᾶδην ἄλγ·,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
Ἔαστο· ἀνὰ πρὸς θυρον· σκῆπτρ· δὲ οἱ ἔκπεσε χερσός.
35 Τὸς μὲν ὁμοκλήσας σείει κύνες ἀλλυδίς ἀλλῇ
Πυκνήσιν λιθάδασιν· ὁ δ' ἐπὶ πρὸς εἶπεν ἀνακτα,
Ὦ γέρον, ἦ ὀλίγη σε κύνες διεκλήσαντο
Ἐξαπίνης· καὶ κεν μοι ἐλεγχέειν κατέχυνας.
Καὶ δέ μοι ἄλλα δοῖσι δόσαν ἄλγῃα τε σπλαγῆς τε.
40 Ἀντίθιος γὰρ ἀνακτῷ ὀδυρόμεν· καὶ ἀχέων
Ἡμεῖς, ἀλλήλοισιν δ' σῦας σιάλης ἀτιταλλῶ

Ἐδμήμα.

ad Eumæum , & sermones sunt dissimulantis seipsum , & facta quædam exponentis.

E. Ulyssæm excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam ,
 Locum in sylvofum per summa *juga* , qua Minerva
 Dixerat divinum *ad* subulcum : qui ei victum maxime
 Curabat domesticorum quos comparaverat divinus Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem , ubi ei caula 5
 Alta ædificata erat conspicuo in loco ,
 Pulchraque magnaue , circummeabilis : quam subulcus
 Ipse ædificaverat suis absente Rege ,
 Sine domina & Læerte sene ,
 Adveſtitiis lapidibus , & cinxerat sepe spinosa : 10
 Falôſque extra adegerat prorsus hinc & hinc
 Denſos & crebros , nigrum *corticem* quercus abſcindens.
 Intra autem aream suilia duodecim fecerat
 Prope inter se , cubilia suis : in singulis autem
 Quinquaginta sues humicubæ continebantur , 15
 Fœminæ fœtæ : ipsi autem mares foris dormiebant ,
 Multo pauciores : hos enim minuebant comedentes
 Divini proci : quoniam mittebat subulcus
 Semper ſaginatorum porcorum optimum omnium.
 Illi autem trecentique & sexaginta erant. 20
 Juxtaque canes feris ſimiles ſemper dormiebant
 Quatuor , quos nutriebat subulcus princeps virorum.
 Ipſe autem circa pedes ſuos aptabat calceamenta ,
 Incidens pellem bovinam coloratam : cæteri autem
 Iverant aliò aliis cum congregatis ſuis , 25
 Tres : quantum autem miſerat ad urbem ,
 Suam ut ageret procis ſuperbis neceſſitate *coactis* ,
 Ut maſtantes carnibus ſaturarentur animo.
 Extemplo autem Ulyſſem viderunt canes latratores :
 Qui quidem clamantes accurrerunt , at Ulyſſes 30
 Sedit aſtutia : ſcipioque ei excidit manu.
 Hic ſuum apud ſtabulum indignum tulitſet dolorem ,
 Sed ſubulcus ocyus pedibus velocibus ſubſequens
 Ferebatur per vestibulum ; coriumque ei excidebat manu.
 Illos quidem increpando canes pepulit aliò aliis 35
 Crebris lapidibus , ipſe autem aſſatus eſt herum :
 O ſenex , paulum *aberat* quin te canes læſiſſent
 Repente , & mihi probrum oſtendiſſes.
 Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemituſque .
 Divinum enim *ob* herum fleus & lugens 40
 Sedeo , aliis autem ſuis pingues nutrio
Odyſſea. C c

Ἐδύμα· αὐτὰρ κύνῃ ἐλδύμῃος περ ἰδασθῆς
Πλάζιτ' ἰπὸ ἀλκοερώων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
Εἶπευ ἔτι ζῶν, καὶ ὅρ' αὖ φάτο· ἡελίοιο.

- 45 Ἀλλ' ἔπειο, κλισίῃσιν ἰοῦμ' ἵκεν, ὄρεα κ' αὐτὸς
Σίτε κ' οἶοιο κορυφαίμῃ κατὰ θυμὸν,
Εἴπης ὀππότεν ἰασι, κ' ὀππότεα κινεῖ ἀνέταλς.

Ὡς εἰπὼν κλισίῃσιν ἤρπαστο διῖον ὑφορβός.
Εἴσιν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπὸ χεῖρ' αἰσείας.

- 50 Ἐσώρεσιν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδ' ἀγρεύει αἰγὸς,
Αὐτὰ ἐνὶ ἑνὶ αἰὼνι, μέγα κ' δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς
Ὅττι μιν ὡς ὑπέδεικτο· ἔπει τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.

Ζεὺς τοι δαίη ξεῖνε κ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι

Ὅ, τίς μάλισ' ἐθέλεις, ὅτι με περὶ ῥέον ὑπέδειξο.

- 55 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἀπεστήριξε Εὐμαιὸς οὐκ ὦτα,
Ξεῖν, ἔμοι θῆμις ἔσ', ἐδ' εἰ κακίῳ σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι. περὶ γὰρ Διὸς εἰσὶν ἄπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχεῖ τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρῃ. ἢ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,

- 60 Αἰεὶ διυδίοτων ὅτ' ἐπιμετρίωσιν ἀνακτες
Οἱ ἴοι. ἢ γὰρ τῷ γὰρ θεοὶ κατὰ νόσον ἔδσαν
Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκίως ἐφίλη, κ' κτῆσιν ὅπασεν,
Οἷά τε ὅς οἱ κῆρ' ἀναξ' εὐθυμῷ ἔδωκεν

Οἷόν τε κλῆρον τε, πολυμήνην τε γυναικά,

- 65 Ὅς οἱ πολλὰ κάρησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον αἰετῆρ'.

Ὡς κ' ἐμοὶ τόδε ἔργον αἰετῆται ὅς ἐτι μέμνη.

Τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἀναξ' εἰ αὐτὸδ' ἐγχεῖ.

Ἀλλ' ὅλβ' ὡς ὤρελλ' Ἑλένης ὑπὸ φύλον ολῖσθαι

Πρόχῳ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν.

- 70 Καὶ γὰρ ἐκύνῃ ἔβη Ἀγαμέμνον' εἰσεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχῃτο.

Ὡς εἰπὼν, ζωσθεῖς θεῶς συνίεργε χιτῶνα.

Βῆ δ' ἡμῶν εἰς σφυρὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χόερον·

Ἐνθεν ἑλὼν δὴ ἔνεκε, κ' ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·

- 75 Εὐσέ τε, μίσυλλέν τε, κ' ἀμφ' ὀβελόισιν ἱππῃν.

Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα εἴερον παρήθηκ' Ὀδυσσῆι,

Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελόισιν. ὁ δ' ἄλριτα λευκὰ πάλυνεν·

Ἐν δ' ἄρα κισυβίῳ κίρην μελινθεά οἶνον.

Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵξεν. ἐποτρύνων ᾗ περσυνίδα,

- 80 Ἐάθῃ νῦν ὅς ξεῖνε τὰ τε δμῶεσσιν παρῆσι

Χοίρῃ· ἀτὰρ σιάλας γὰρ σῶας μνηστῆρας ἔδεσιν,

Οὐκ ὀπίδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν ἐδ' ἐλεπτόν.

Οὐ μὲν γέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,

Ἀλλὰ δίκην τίσοι κ' αἰσῖμα ἔργ' ἀνθρώπων.

- 85 Καὶ μὲν δυσιδρύες κ' ἀνάροισι, οἳ τ' ἐπὶ γαίῃς

Ἀλλοτρεῖς βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς Ἀνίδα δαίη.

Πηλοσάμφοι δέ τε γῆας ἔβαν οἰκόνδε ἡμᾶς.

Ad comedendum : at ille egens forte cibi
Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque ,
Sicubi adhuc vixit , & videt lumen solis.

Sed sequere , ad casam eamus senex , ut & ipse 45
Cibo & vino saturatus in animo ,

Dicas unde sis , & quot dolores toleraveris.

Sic locutus ad casam præcessit divinus subuleus :

Collocavit autem introductum , virgulaque substravit densa.

Instravitque pellem villosæ agrestis capræ , 50

Ibidem ~~ut~~ esset cubile magnum & densum , gaudebat autem Ulysses ,

Quod ipsum sic susceperat : verbumque dixit , & appellavit :

Jupiter tibi det hospes & immortales Dii alii

Quodcumque maxime vis , quia me benevolus suscepisti.

Illum vicissim alloquebaris Eumææ subulce : 55

Hospes , haud mihi mos est , neque si pejor te veniat ,

Hospitem contemnere : ab enim Jove sunt omnes

Hospitesque pauperesque , munus autem exiguumque charumque

Est nostrum : hic enim servorum mos est ,

Semper timentium cum dominantur heri 60

Juvenes , nam ejus quidem Dii reditum impediverunt

Qui me accurate diligebat , & possessionem præbuit ,

Urque suo domestico herus benevolus dedit

Domumque portionemque , & bene dotatam uxorem ,

Qui ei multa laboraverit , Deus autem negotium adauget. 65

Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.

Idco me multum juvisset herus si hic tenuisset :

Sed periit , utinam debuisset Helenæ genus periisse

Funditus , quoniam multorum virorum genua solvit.

Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem 70

In Ilium aptum equis , ut Trojanos oppugnaret.

Sic fatus , cingulo celeriter coërcuit tunicam.

Perrexitque ire ad suilia , ubi gentes continebantur porcorum :

Illinc sumens duos attulit , & ambo mactavit :

Ustulavitque , conciditque , & verubus infixit. 75

Affataque omnia ferens apposuit Ulyssi ,

Calida cum ipsis verubus , idemque farinam albam insperfit :

Inque poculo miscebat instar mellis dulce vinum.

Ipsæ autem ex adverso sedit , & cohortans alloquebatur :

Comede nunc o hospes quæ servis adsunt 80

Porcina : at pingues porcos proci comedunt ,

Haud vindictam reputantes in mentibus neque misericordiam.

Non quidem improba opera Dii beati amant ,

Sed justitiam honorant & pia opera hominum.

Equidem hostes & inimici , qui terram 85

Alienam invadunt , & quibus Jupiter prædam dat.

Impletisque navibus eunt domum quisque.

- Καὶ μὲν τοῖς ὑπὸ τοῦ κρατερὸν δὲ ἐν ορεσὶ σίπτει·
 Οἶδε δέ τι ἴσασι, θεῶ δέ τιν' ἐκλυον αὐδὴν,
 90 Κίενα λυγρὴν ὀλεθρὴν, ἔτ' ἐκ ἐθέλεισι δικαίως
 Μιᾶσθαι, ἐδὲ νύκθαι ἐπὶ στέτερ'· ἀλλὰ ἔκκοι
 Κτήματα δαρδάρπτυσιν ὑπέρβιον, ἐδὲ ἔτι ρυδῶ.
 Ὅσας γο νύκτες τε καὶ ἡμέρας ἐκ Διὸς εἰσιν,
 Οὐποθ' ἐν ἱερύκῳ ἱερῖον, ἐδὲ δὴ οἶα·
 95 Οἶνον δ' ἐθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 Ἦ γὰρ οἱ ζῶν γ' ἦν ἀσπετὸν· ἔτινι τούτων
 Ἀνδρῶν ἡρώτων, ἔτ' ἠπείροιο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτὸς Ἰθάκης· ἔτε ξυνετίκοσι ραυτῶν
 Ἔς' ἀφιν τοσούτων· ἐγὼ δέ κε τοι καταλέξω·
 100 Δαΐδικ' ἐν ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πάσια εἰσὶν,
 Τόσα σουὼν συβόσια, τόσ' αἰπόλια παλατὴ αἰγῶν
 Βόσκησι ξεινοὶ τε καὶ αὐτῆ βρώτορες ἄνδρες.
 Ἐνθα δέ τ' αἰπόλια παλατὴ αἰγῶν ἰνδίκᾳ πάντα
 Ἐχάτιν βόσκοντ'· ἐπὶ δ' αἵρεσι ἐαυτοὶ ἔσονται,
 105 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον αἰγῆν·
 Ζατρεῖων αἰγῶν ὅσας φαίνονται ἄριστος.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε βύομά τε,
 Καὶ σφί σουὼν δ' ἄριστον ἐκείνας δαπανέμω.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ἐνδυκίως κρέατ' ἤδωκε, πινέ τε οἶνον
 110 Ἀρπαλίας, αἰών· κακὰ δ' ἐμνηστῆσι ρύτειν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δαίπνησε καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῆ,
 Καὶ οἱ πολλοσάμηνον δῶκε σκύφον ὥπερ ἔτινεν,
 Οἶνε ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο· χαῖρε δ' ἐθυμῶ,
 Καὶ μιν ρωνήσας ἔπειτα πτερύγεσσιν ἀπερυσύδα,
 115 Ὡ φίλε, τίς γάρ σε ἀνείατο κτεάτεσσιν εἴσιν,
 Ὡς μάλ' ἀφνός καὶ καρτερός ὥς ἀγρυμνός;
 Φῆς δ' αὐτὸν ἐβίβας Ἀγαμέμνονος εἴνεκα τιμῆς.
 Εἰπέ μοι αἰεὶ ποδὶ γινώσκ τοῖσιν ἔοντα.
 Ζεὺς γάρ πε τότῃ οἶδε καὶ ἀδάτατοι θεοὶ ἄλλοι,
 120 Εἰ κέ μιν αἰγυῖλαιμι ἰδῶν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλάθην.
 Τὸν δ' ἡμύβετ' ἐκπντα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ὡ γέρον, ἔτις ἐκύνον ἀνὴρ αἰαλήμηνον ἐλθῶν
 Ἀγέλλων σείσει γυναῖκα τε καὶ φίλον υἱόν.
 Ἄλλ' ἄλλως κορυδῆς κεχηρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
 125 Ψεύδοντ', ἐδὲ ἐθέλουσιν ἀληθῆα μυθήσασθαι.
 Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται.
 Ἐλθὼν ἐς δίοποιναν ἑμὴν, ἀπατήλια βάζει.
 Ἦ δ' εὖ δεξαμένη, φιλήει καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ,
 Καὶ οἱ ἰδυρομένη βλεφάρων ἄσπε δάκρυα σίπτει,
 130 Ἦ δ' ἴμεν ἐς γυναῖκος, ἔπην πόσις ἄλλοθ' ὀληται.
 Αἰψά κε καὶ σὺ γεραιὸν ἔπ' ἀσρακτεκτῆναιο,
 Εἴ τις τοι χλαῖναν τε χιτῶνά τε ἱμάτια δόει.
 Τῷ δ' ἤδη μύλλασσι κύνες ταχέως τ' οἰκῶσι

Etiam his vindictæ validus timor in animo cadit !
 Hi autem aliquid sciunt , Deique aliquam audiverunt vocem ,
 Illius tristem mortem , quod nolunt iuste 90
 Ambire , neque redire ad sua , sed otiosi
 Bona devorant immoderate , neque amplius *est* parsimonia.
 Quotquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur ,
 Nunquam unam sacrificant victimam , neque duas solas :
 Vinumque consumunt immoderate haurientes. 95
 Certe enim ei victus erat plurimus , nulli tantus
 Virorum heroum , neque continentis nigræ ,
 Neque ipsius Ithacæ : neque simul viginti virorum
 Sunt divitiæ tantæ , ego autem tibi recensēbo :
 Duodecim in continente armenta , tot greges ovium , 100
 Tot suum pascua , tot stabula lata caprarum
 Pascunt peregrinique & ipsius pastores viri.
 Hic etiam stabula lata caprarum undecim omnia
 In extremo agri pascuntur : insuper viri boni custodiunt ,
 Quorum semper ipsis unusquisque in die pecudem fert , 105
 Saginatarum caprarum quæcumque apparet optima.
 At ego sues has servoque tueorque ,
 Et ipsis suum optimum electum mitto.

Sic dixit , ille autem strenue carnes comedeat , bibebatque vinum
 Avide , tacitus : mala autem procis plantabat. 110
 Ast ubi cœnavit & composuit animum cibo ,
 Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat ,
 Vino plenum , is autem accipiebat : gaudebatque animo ,
 Et ipsum appellans verbis volucribus alloquebatur :

◊ amice , quisnam te emit possessionibus suis , 115
 Ita valde dives & fortis ut prædicas ?
 Atque ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
 Dic mihi si forte noscam talem.
 Jupiter enim hoc scit & immortales Dii alii ,
 Si ipsum nunciem vidisse , in multa enim *loca* errabundus veni. 120

Huic autem respondit postea subulcus princeps virorum :
 O senex , nullus illum , vir errabundus veniens
 Nuncians fidem fecerit uxoriq̃ & dilecto filio ,
 Sed alioquin victu indigentes viri erronei
 Mentiantur , neque volunt vera loqui. 125
 Quicumque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit ,
 Profectus ad dominam meam , fallacia loquitur.
 Hæc autem benigne susceptum , diligit & singula inquiri ,
 Et ei flenti palpebris lacrymæ decidunt ,
 Qui mos est mulieris , cum maritus alibi perit. 130
 Cito & tu senex fabulam secus fabricares ,
 Si quis tibi lænamque tunicamque vestimenta daret.
 Illius autem jam potuerunt canes velocesque alites

- 133 ῥινὸν ἄσ' ὀστέφιν ἱρύσται· ψυχὴ δ' ἄλλοισιν.
 Κεῖται ἔσθ' ἠπείρεα, ψαμάδα εἰλυμένα πελλή,
 ὧς ὁ μὲν ἐνθ' ὀπλόων· φίλοις δ' κῆδε' ὀπίσσω
 Πᾶσιν, ἔμοι δ' μάλισσά, τετεύχεται. εἰ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 ἠπτιν ὅδε αἰακτὰ κηχέτομαι ὀππὸς' ἐπέλθω,
 140 Οὐδ' εἴ κεν πατὴρς κ' μητέρ' αὐτίς ἴκωμαι
 Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμεν, καὶ μ' ἔτρεπον αὐτοί.
 Οὐδέ τι ἄρ' ἐτι τόσων ὀδύρεμαι ἀχνυμένοσ περ
 Ὀδυσθαμοῖσιν ἰδέσθαι, ἰὼν ἐν πατρίδι γαίῃ.
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσῆ' ὀδῶν αἴνυται οἰχομένοιο.
 145 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξένε, κ' εἰ παρόντ' ὀνομάζουσιν
 Λιδέμεναι· περὶ γάρ μ' ἐρίλη κ' κῆδοιο θυμῷ.
 Ἀλλὰ μιν ἤδῶον καλίω κ' τόσων ἴοντα.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Διὶ· Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀνείνααι, ἐδίτῃ ρῆσθα
 150 Κεῖνον ἐλευσέσθαι, θυμὸς δέ τοι αἶν' ἄπυστος.
 Ἀλλ' ἐγὼ ἐκ αὐτὸς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὅρκῳ,
 ὧς νύτῃ Ὀδυσσεύς, εὐαγγέλιον δέ μοι ἔσθ',
 Αὐτίκ' ἐπεὶ κεν κίην· ἰὼν τὰ δ' ὀσμάθ' ἵκηται,
 Ἔσθ' με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά.
 155 Πρὶν δέ κε, κ' μάλα περ κεκρυμμένος, ἔτι δεχοίμην
 Ἐχθρὸς γάρ μοι κίην ὁμῶς αἰδαὸς σύλλησι
 Γίνεται ὃς πενήν' εἰκὼν ἀπατήλια βάζει.
 Ἴσθ' νῦν Ζεὺς πρῶτα δέων, ξένῃ τε τρέπῃσθαι,
 Ἔστιν τ' Ὀδυσσῆ' ἀμύμον' ἦν ἀρκεῖναι,
 160 Ἡ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω.
 Τῷ δ' αὖτ' ἀνὰ λυκάβαντ' ἐλευσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
 Τῷ μὲν ἐβρίοντο μῆνός, τῷ δ' ἰσαδρόοι,
 Οἰκάδ' ἐνοστήει, κ' τίσεται ὃς κεν ἐκείνῃ
 Ἐνθάδ' αἰτιμάξῃ ἄλοχον κ' παῖδιμον υἱόν.
 165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Εὐμαχὸς στυγῶτα,
 ὦ γέρον, ἔτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίτω,
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλευσεται· ἀλλὰ ἔκκειτο
 Πῖτε, κ' ἄλλα παρὲξ μεμνήμεθα, μηδὲ με τέττοι
 Μίμνησκ'. ἢ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐμποῖσιν
 170 Ἀχνυμαι ὀππότε τις μῆσιν κεδνοῖο ἀνακτῶ.
 Ἀλλ' ἦτοι ὅρμον μὲν εἰσοῶν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἐλθοῖ ὅπως μιν ἐγὼν ἰδέλω κ' Πηνελόπειαν,
 Λαίρτης δ' ὁ γέρον κ' Τηλέμαχ' Ἰδοιδῆς.
 Νῦν αὖ παῖδός ἀλαστον ὀδύρεμαι ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 175 Τηλέμαχε· ἥ ἐπεὶ θρήσαν θεοὶ ἔργα ἴσον,
 Καὶ μιν ἔργη ἱστασθαι ἐν ἀνδράσιν ἔτι χερίω
 Πατὴρς ἰοῖο φίλοιο, φένας κ' εἶδ' ἀγχιτόν,
 Τῷδε τις ἀθανάτων βλάψει φένας ἔσθ' ἴσας,
 Ἥε τις ἀνδρῶπων· ὁ δ' ἔκ' ἐκ μνητῶ πατὴρς ἀκκήν

Cutem ab ossibus traxisse, animaque defecit :
 Vel illum in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 Jacent in terra, arenæ involuta multræ.
 Sic ille quidem illic petiit : amicti autem dolores post
 Omnibus, mihi autem maxime, parati sunt : nam neque amplius
 Mitem sic herum inveniam quocumque ibo, (aliiunt
 Neque si patris & matris iterum irem 140
 In domum, ubi primum natus sum, & me educaverunt ipsi.
 Neque vero ob illos tantum fleo dolens quamvis
 Oculis ut videam, in patria terra :
 Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
 Hunc quidem ego, ô hospes, & non præsentem nominare 145
 Revereor, valde enim me diligebat & curabat animo.
 Sed ipsum fratrem majorem voco etiam absentem.
 Hunc autem rursus allocutus est patiens dius Ulysses :
 O amice, postquam omnino negas neque dicis
 Illum venturum esse, animusque tibi semper incredulus : 150
 Sed ego non temere loquar, sed cum juramento,
 Quod redit Ulysses : munus autem læti nuncii mihi sit,
 Statim postquam ille veniens suas domos pervenerit,
 Indue mihi lænam & tunicam, vestimenta pulchra.
 Ante autem, licet valde indigens, nihil accipiam. 155
 Inimicus enim mihi is pariter cum Ditis portis
 Est qui egestati cedens fallacia loquitur.
 Sciât nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa,
 Penatesque Ulyssis inculpati ad quos venio,
 Profecto tibi hæc omnia perficientur sicut dico. 160
 Hocque ipso anno veniet huc Ulysses :
 Isto quidem pereunte mense, illo autem instante,
 Domum reversus, & puniet quicumque illius
 Illic probro afficit uxorem & illustrem filium.
 Hunc autem respondens allocutus es Eumææ subulce : 165
 O senex, neque ego pro læto nuncio munus solvam,
 Neque Ulysses amplius domum veniet : sed quietus
 Bibe, & alia præter hæc memoremus, neque mihi hæc
 Memora, certe enim animo in pectore meo
 Tristor quando aliquis meminit optimi heri. 170
 Sed juramentum quidem sinamus : at Ulysses
 Veniat ut ipsum ego volo & Penelope,
 Læertesque senex & Telemachus divinus forma.
 Nunc rursus puerum sine fine desseo quem genuit Ulysses,
 Telemachum : quem postquam nutrierunt Dii plantæ similem, 175
 Et ipsum autumabam fore in viris haud pejorem
 Patre suo charo, mente & specie admirabilem,
 Ejus autem aliquis immortalium læsit mentem intus æquabilem,
 Vel aliquis hominum : is enim ivit ad patris auditionem

- 180 Ἐς Πύλον ἤγαθ' ἔνν. τὸν δ' ἔκπερρες ἀγαυὸς
Οἶκα δ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως δ' ὅτ' ὄλοντο ὀλητὰς
Νόοντα μὲν ἐξ Ἰθάκης Ἀρκείσις ἀντιθέοιο.
Ἄλλ' ἦτοι καὶ τὸν μὲν ἰάσομεν, ἢ κεν ἀλόφῃ,
Ἦκε φύγοι, καὶ κεν οἱ ὑπέρχῃ χεῖρα Κρονίαν.
- 185 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γρηαῖε τὰ σαυτὲ κηδὲ ἔνισπε,
Καὶ μοι τὰτ' ἀγόμεσον ἐπ' ἄντμον, ὅρ' εὖ εἶδα,
Τίς, πῶθεν εἰς ἀνδρῶν, πῶθι τοι πόλις ἠδὲ τοκήες·
Ὅππείης δ' ἐπὶ νῆος ἀρίκειο· πῶς δὲ σε νῆυται
Ἠγάγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἐμὴν εὐχετόωντο.
- 190 Οὐ μὲν γάρ τι σε πείζον διομαι ἰθάδ' ἰκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμηντις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Εἴη μὲν νῦν γαῖαν ἐπὶ χερόνῃ ἡμῶν ἰδοῦθαι,
Ἦδ' ἐμὲ γλυκερὸν κλισίῃς ἐπιδιδόναι ἑσσι,
195 Δαίνυσθαι τ' ἀκίοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἵππων·
Ῥηϊδίως κεν ἔπιπτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
Οὐτὶ διαπρήξαιμι λίγαν ἐμὰ κήδεια θυμῷ,
Ὅσα γὰρ δὴ ξυμπάντα θίων ἰσότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητῶν γέ μ' εὐχομαι εὐμενῶν,
200 Ἀντ' ἀρετιῶν πάσι· πολλοὶ δ' καὶ ἄλλοι
Τίτις ἐν μεγάροισι ἡμῶν τεύχεα καὶ ἐγείνοντο,
Γηθήσις ἐξ ἀλοχῆ, ἐμὲ δ' ὠνήτη τέκε μήτηρ
Παλλὰς, ἀλλὰ μεῖζον ἰθαγενέσσι ἐτίμα
Κάτωρ Τλακίδης, τῷ ἐγὼ γινῶμαι εὐχόμενος·
205 Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτειο θεὸς ὥς τίετο δῆμος,
Ὀλβῶ τε πλάττω τε, καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἄλλ' ἦτοι καὶ κῆρς ἔβαν θανάτοιο φέμεσσαι
Ἐς αἶδαο δόμους· τοὶ δ' ἔζων ἐδάταντο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλῆρς ἐβάλλοντο·
210 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνυμναν·
Ἰθαγίμην δ' ἡ γυναῖκα πολυκλήρον ἀνδρῶτα,ν,
Εἴνικ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ ἐκ νηπύων καὶ ἦα,
Οὐδὲ φυγοπόλεμ'· νῦν δ' ἠδὴ πάντα λέλοιπεν.
Ἄλλ' ἐμῆς καλὰ μιν γέ σ' οἶμαι εἰσεσθῶντα,
215 Γινώσκων· ἢ γὰρ με δύν' ἔχει κλῖδα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάσσομαι Ἄρης τ' ἔδυσαν καὶ Ἀθήνη,
Καὶ Ῥήϊνοσέην, ὁπότε κείνους λίχονδε
Ἀνδρῶς ἀρετῆς, κακὰ δυσμύριαν εὐτεύων·
Οὐποτέ μοι θάνατον προστίσαστο θυμὸς ἀγήνωρ,
220 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτ' ἐπ' ἀλκῇ ἐγχεί, εἰς τεκνὸν
Ἀνδρῶν δυσμύριαν ὅ, τε μοι εἴξῃς πόδεσσιν.
Ταῦτά μ' ἐν πολέμῳ ἔργον δὲ μοι εἰ φίλον ἴσκει,
Οὐδ' οἰκωφελὴν, ἥτε τρέφει ἀγαθὰ τέκνα·
Ἄλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἱππῆες φίλαι ἴσαν,
225 Καὶ πόλεμοι, καὶ ἀκόντες εὐξέσθαι, καὶ οἶσθαι,

In Pylum divinam: huic autem proci superbi
Domum venienti insidiantur, ut genus pereat
Sine nomine ex Ithaca Arcisii divini.

180

Sed illum quidem sinamus, sive capiat,
Sive effugiat, & cum protegat manu Saturnius.
Sed age mihi tu senex tuas ipsius ærumnas indica,
Et mihi hoc eloquere verum, ut bene intelligam,
Quis, unde es virorum, ubi tibi urbs & parentes:
Qua autem in navi venisti: quomodo te nautæ
Duxerunt in Ithacam, quos se esse profitebantur.
Non enim te peditem puto huc venisse.

185

190

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Enimvero ego tibi hæc admodum vera edisseram,
Sit quidem nunc nobis pro tempore & esca,
Et vinum dulce testa intra manentibus,
Epularique quiete, alii autem ad opus eant:
Facile postea & in annum omnes

195

Non perficerem narrans meos dolores animi,
Quoscumque omnes Deorum voluntate passus sum.
Ex Creta quod ad genus attinet me aio esse spatiosa,
Viri divitis filium: multi autem & alii

200

Filii in ædibus & educati & nati sunt,
Legitimi ex uxore, me autem empta peperit mater
Pellex, sed me æque ac legitimos æstimabat
Castor Hylacides, cujus ego genus prædico me esse:
Qui quondam in Cretensibus ut Deus colebatur populo,
Fortunisque divitiisque, & filiis gloriosis.

205

Sed illum quidem fata mortis aggressa sunt ferentia
In Dixi domos: victum autem diviserunt
Filii magnanimi, & sortes jecerunt:
At mihi valde pauca dedesunt, & domum tribuerunt.

210

Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum,
Virtutis meæ gratia: quia non futilis eram,
Neque fugax in bello, nunc autem jam omnia defecerunt.
Sed tamen stipulari saltem te arbitror intuentem

(ta. 215)

Cognoscere, nam profecto me calamitas occupat cumulatim mul-
Certe enim audaciam Marsque dederant & Minerva,
Et vim perrumpendi agmina virorum, cum legerem ad insidias
Viros optimates, mala inimicis ferens:

Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus vitilis,
Sed multo prius adoricens lancea, capiebam
Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.

220

Talis eram in bello, opus autem mihi haud gratum erat,
Neque res familiaris, quæ nutrit charos filios:
Sed mihi semper naves remigabiles gratæ erant,
Et bella, & tela polita, & sagittæ,

225

- Λυγρὰ, τὰ τ' ἄλλοισιν γε καταερηλὰ φύλοντας.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσχε τά περ Διὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν.
 Ἄλλ' ὅ γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐσπεύρεται ἔργοις.
 Πρὶν μὲν γὰρ Τρώϊος ἐπιβήμηναι ὕπαις Ἀχαιῶν,
 230 Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νήσων.
 Ἀνδρας εἰς ἀλλοδαπὴς· καὶ μοι μάλα τύχχανε πάντα.
 Τῶν ἑξαεὶς μιν μυρικήα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 Δάγχαρον· αἶψα δ' οἴκῳ ὀρέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 Διυὸς τ' αἰδοῦς τε μετὰ Κρήτεισι τετύγμην.
 235 Ἄμ' ὅτε δὴ τήνδε συγερὴν ὁδὸν εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἐρεάσθ', ἢ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γένατ' ἔλυσεν,
 Δὴ τότε μ' ἦτογον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομένηα
 Νήϊω κήρυξαι εἰς Ἴλιον· ὕδ' ἐτι μῆχ' ὅ
 ἦεν ἀνῆσθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε θυμὸς φημὶ.
 240 Ἐνθα μὲν εἰνάτες πολεμίζοντο ὕπαις Ἀχαιῶν,
 Τὰ δ' ἐκάτω δ' ὅλιν Περίωκε πύρσαντες ἔδμηον
 Οἰκάδ' ἐπὶ νῆσιν· Διὸς δ' ἐκέλευον Ἀχαιεὺς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλὸν κακὰ μύθετο μυτίνα Ζεὺς.
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμμενα τεταρπόμεν' ἔκλειπον,
 245 Κρεοδίη τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτον δὲ με θυμὸς ἀνώγ' ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας εὐρύκλιντας σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
 Ἐνθά νῆας στήλα, Διὸς δ' ἰσαχίεστο λαός.
 Ἐξήμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑξήρες ἑταῖροι
 250 Δαίοντο· αὐτὰρ ἐγὼν ἱρήϊα πολλὰ παρήχον,
 Θείοισιν τε βίβιν, αὐτοῖσι τε δαῖτα φέρονται.
 Ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες Διὸς Κρήτης εὐρείης,
 Ἐπλόωμ' ἐφ' ἡνέμῳ ἀκροῖι, καλῷ,
 Ῥηϊδ' ὡς, ὥσπερ τε κατάρροον· ὕδ' ἐτις ἐν μοι
 255 Νῆων σσημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθεὶς καὶ ἀνέσοι
 Ἠμεῖα· τὰς δ' ἀνέμους τε κυβερνήτῃ τ' ἴθυσεν,
 Περικταῖοι δ' Αἴγυπτον εὐρέϊνῃν ἐκίμεσθαι.
 Στήθα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νῆας ἀμφοειλάσας.
 Ἐνθ' ἦτο μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρείθεος ἑταίρους
 260 Αὐτὰρ πᾶρ νῆαςι μύθων, καὶ νῆας ἐρυάσαι.
 Ὅτπῃθεος δ' κατὰ σκοπιάς ὤτρυνε νῆσθαι.
 Οἱ δ' ὑβρὶς εἴξαντες, ἰσισπόμενοι μύθῳ σφῶν,
 Αἶψα μάλ' Αἴγυπτιῶν ἀνδρῶν περιμαλλίας ἀγροῖς
 Πύρδιον, ἐν δ' ἡ γυναῖκας ἀγον καὶ νήπια τέκνα,
 265 Αὐτὲς τ' ἔκτυνον. τάχα δ' ἐς ὅλιν ἔκ' αὐτή.
 Οἱ δ' ἐβόης αἰόντες, ἄμ' ἡοὶ φαινερόμην
 Ἦλθον· σπῆλον δ' ὅσων πεδίων πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκῷ τε σιροπῆς· ἐν δ' Ζεὺς τερπικέλευτο
 Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλλειν, ὕδ' ἐτις ἔτλη
 270 Μῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθ.
 Ἐνθ' ἡμῶν πολλὰς μὲν ἀπέκτανεν ὕδ' ἑὶ χαλκῷ,

Tristia, quæque aliis horrenda sunt.
 At mihi grata erant quæ forte Deus in animo posuerat:
 Alius enim aliis vir delectatur operibus.
 Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum,
 Novies viris imperator fui & velocibus navibus 230
 Viros adversus externos: & mihi sane contigerant omnia
 Ex quibus eligebam quæ animo placerent, multa autem post illa
 Sortiebar: statimque domus augebatur, & postea
 Gravisque reverendusque inter Creteneses evasi.
 Sed cum jam hoc odiosum iter magnus Jupiter 235
 Decieverat, quod multorum virorum subtrus genua solvit,
 Nempe tunc me jusserunt & inclytum Idomeneum
 Navibus præesse in Ilium *destinatis*; neque ulla ratio
 Erat denegandi, malus enim occupabat populi rumor.
 Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum, 240
 Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
 Domum cum navibus: Deus autem disjecit Achivos.
 At mihi misero male consuluerat consiliorum autor Jupiter.
 Mensē enim solum mansi delectatus filiis,
 Legitimaque conjuge & bonis: at postea 245
 In Ægyptum me animus impulit navigare,
 Naves adornantem cum divinis sociis.
 Novem naves adornabam, citoque coactæ erant copiæ.
 Sex diebus quidem postea mihi dilecti socii
 Convivati sunt: at ego victimas multas præbebam. 250
 Et Diis ad sacrificandum, & ipsis ad epulas parandas.
 Septimo autem conscendentes à Creta spatiosa,
 Navigavimus Borea vento puro, bono,
 Facile, veluti secundo flumine: neque ulla igitur mihi
 Navium labefacta est, sed sospites & incolumes 255
 Sedebamus: has autem ventusque & gubernatores dirigebant.
 Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus:
 Statui autem in Ægypto fluvio naves versatiles.
 Ibi quidem ego hortabar charos socios
 Illic apud naves manere, & naves subducere. 260
 Speculatoresque per speculas jubebam ire:
 Illi autem intemperantia impulsī, sequentes libidinem animi sui,
 Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
 Populabantur, mulieres autem abigebant & infantes natos,
 Ipsosque interficiebant, cito autem in urbem ivit rumor. 265
 Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente
 Venerunt: impletus est autem totus campus pedibus & equitibus,
 Arisque fulgore: Jupiter totum fulminator
 Fugam meis sociis malam incussit, neque aliquis sustinebat
 Manere contra, circum enim mala undique stabant. 270
 Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto arcu,

- Τὰς δ' ἄγαγον ζωὴς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη·
 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τῆτο νοῦμα
 Πόισ', ὥς ὄφραον θανέειν κ' αὐτμοι ἐσισπείν
 275 Αὐτὰ ἐν Αἰγύπτῳ. ἔτι γὰρ νῦν με πῆμα ὑπιδέκτο.
 Αὐτίκ' ἄπο κρατὸς κυνὴν εὐτυχτοὶν ἔδνα,
 Καὶ σάκ' αἰμοῖν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἑκτοσι χυρὸς·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆ' ἐγχεῖν ἤλυθον ἵππων,
 Καὶ κύσα γέναθ' ἰλῶν. ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλίσσει·
 280 Ἐς δίσσον δέ μ' ἴσας ἀγὼν εἰκαδὲ δακρυχέοντα.
 Ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπείσων μελήσιν,
 Ἰέωμαι κτάναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λήν)
 Ἀλλ' ἄπο κείν' ἔρκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Σεινί, ὅς τε μάλιστα νημεσάται κακὰ ἔργα.
 285 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μῶρον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχι
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίῃς αἰδέεσθ'· δίδουσαν γὰρ ἅπαντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὀρθρὸν μοι ἐσιπλόωμον ἔτ' ἤλθε,
 Δὴ τότε Φοῖβις ἤλθεν ἀτὴρ ἀπατήλια εἰδὼς,
 Τρώεττις, ὅς δὴ πολλὰ κακὰ ἀνδρῶτοισιν ἰόργη·
 290 Ὅς μ' ἄγε παρπεπιδῶν ἦσιν φρεσὶ, ὅρ' ἰκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τῆρε δόμοι κ' κτήματ' ἔκκετο.
 Ἐνθα παρ' αὐτῷ μείνα τελετῶδον εἰς ἐναυτόν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνίς τε κ' ἡμέρῃ ἐξετελεύτη
 Ἀψ' οὐρεττολῶδ' ἔτε', κ' ἐπὶ ἡλυθον ὄρε,
 295 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἵστατο ποντοπόροιο,
 Ψεύδεα βυλεύσας, ἵνα οἱ σὺν εὐρτοῖν ἀγῶμι,
 Κεῖν δέ μ' ὥς περὶ σῶσι, κ' ἀσπετον ὄνον ἔλονται.
 Τῷ ἐτόυνε ἐπὶ νηὸς, οἰώδης περ, ἀνάγκη.
 Ἦσ' ἔειπεν βροτὴν ἀνέμω· ἀκροῖε καλῷ
 300 Μίσσων ὑπὲρ Κρήτης. Ζεὺς δέ σεν μῦθετ' ὀλεθρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείποιντο, εἰς τις ἄλλα
 Φαίνετο γαῖαν, ἀλλ' ἔρανος ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυατὴν νερέην ἔκτισε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε ἢ φόντ' ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, κ' ἐμβαλε νηὶ κυανόν·
 Ἦσ' ἐκείχθη πάσα, Διὸς πλεγεῖσα κροαιῶ,
 Ἐν ᾗ θείῃς πλεῖστον, σέστον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δ' ἐκρῶντο ἰκαιοι, περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο. θεὸς δ' ἄσπελόντο νόστιν.
 310 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντι περ ἄλγεα θυμῷ.
 Ἰσὼν ἀμαυμάκετον νηὸς κυανοπρόροιο
 Ἐν χύμασιν ἔδκεν, ὅπως ἔτι πῆμα εὐροίμι.
 Τῷ ῥα περὶ πλεχθεῖς, φερόμεν ὅλοισι ἀέροισιν·
 Ἐννῆμαρ φερόμεν, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 315 Γαίῃ θειοπρότῳ σείλασε μέγα κύμα κυλίνδον.
 Ἐνθά μ' ἐσιπτο βασιλεὺς ἐκκρίσματο Φαίδων
 Ἦρως ἀπεράτην· τὸ γὰρ φίλ' υἱὸς ἐσείλθων

Alios autem duxerunt vivos, sibi ut opus facerent coactū.
 At mihi Jupiter ipse in mente hoc consilium
 Struxit, utinam debuisssem mori & satum obiisse
 Illic in Ægypto, adhuc enim me malum excepit. 275
 Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 Et scutum ab humeris, lanceam quoque projecit ex manu:
 At ego Regis obviam ibam equis,
 Et osculabar genua complexus: qui servavit, & me miseratus est:
 In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentē. 280
 Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
 Cupientes interficere; (jam enim irati erant valde)
 Sed ille arcebat, Jovis enim respiciebat iram
 Hospitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
 Hic quidem septem annos mansi ibidem, multas autem coëgi 285
 Divitias inter Ægyptios viros, dabant enim omnes.
 Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
 Tunc Phœnicicus venit vir fallacias callens,
 Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
 Qui me duxit persuadens sua mente, ut iremus 290
 In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
 Ibi apud ipsum mansi perfectum in annum.
 Sed quando jam mensisq̃ue & dies perfecti sunt
 Vertentis anni, & supervenerant tempora,
 In Lybiam me navi imposuit pontigrada 295
 Fraudem meditans, ut ei onus comportarem,
 Illic autem me ut venderet, & magnum pretium acciperet.
 Hunc sequebar in navi, suspicans licet, coactū.
 Illa autem currebat borea vento puro bono (tum. 300
 Per medium supra Cretam, Jupiter autem ipsis moliebatur inter:
 Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
 Apparebat terrarum, sed cœlum & mare,
 Ibi tum atram nubem statuit Saturnius
 Navem supra cavam, caligabatque pontus ab ipsa.
 Jupiter autem simul tonuit, & injecit navi fulmen. 305
 Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percussa fulmine,
 Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi omnes,
 Qui cornicibus similes, circum navem nigram
 Fluctibus inferebantur, Deus autem abstulit reditum.
 At mihi Jupiter ipse habenti licet dolores animo, 310
 Malum longum navis nigræ proræ
 In manibus posuit, ut adhuc malum effugerem.
 Hunc amplexus, ferebar perniciosiis ventis:
 Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
 Terræ Thesprotorum applicuit magna unda volvens: 315
 Tunc me Thesprotorum Rex excepit Phidon
 Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens
Odyssea.

- Αἶθεο καὶ καμάτα διδμημόν ἦν ἐς οἶκον·
 Χείρες ἀναστήσας· ὅρ' ἵκετο δάματα πατρός.
- 310 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναι τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἴων.
 Ἐνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυδόμεν· κύνε' γὰρ ἔρασκον
 Στυγίται ἠδὲ φιλήται ἰόντ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδυξιν ἔσα ζυτληγίσρατ' Ὀδυσσεύς,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε πολυκμητόν τε σιδήρεον.
- 325 Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γινῆν ἔταρσ' ἔτι βέσκει.
 Τόσάα οἱ ἐν μεγάροις κυμήλια κείτο ἀτακτῶ.
 Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βρόμῳ, ὅρκα Διοῖο
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βελλὴν ἱππασίην.
 Ὅππας νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς αἰὼνα δῆμον.
- 330 Ἦδ' ἠ δὴν ἀπαιὼν, ἥ ἀμφαδὼν, ἥ κρυφιδὼν.
 Ὀμῶστε ἢ πρὸς ἐμὴ αὐτόν, ὅποτ' ὀνείδων ἐν οἴκῳ,
 Νῆα κατυρούσαι, καὶ ἱπάρτιάς ἐμὴν ἑταίρους,
 Οἱ δ' ἂν μιν στήθεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσι γὰρ ἔρχομένη νῆς
- 335 Ἀνδρῶν θεοπροπτῶν ἐς Δελφίχον πολύπυρον.
 Ἐνθ' ὅγε μ' ἠνώγε στήθεσσι βασιλῆϊ Ἀχάεω
 Ἐνδοκίῳ. τοῖσιν ἢ κακὴ φρεσὶν ἠνδρατε βελλῇ
 Ἀμφ' ἐμοί, ὅρ' ἐπὶ πάλῃ δύνει ἐπὶ σῆμα γενόμην.
 Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπείπλω σποντοπόρῳ νῆς,
- 340 Αὐτίκα δέ μιν ἤμαρ ἐμοὶ παρεμνηχάοντο.
 Ἐκ μὲν με χλαῖναι τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἔδυσαν,
 Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκη· ἄλλο κακὸν βάλλον, ἠδὲ χιτῶνα.
 Ρωγαλία, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρηαι.
 Ἐσπέρειο δ' Ἰθάκης εὐδαιέκ' ἐργ' ἀφίκοντο.
- 345 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν κατίδισσαν εὐστέλιμα ἐνὶ νῆϊ,
 Ὅσῳ εὐσεφῶς σφειῶς· αὐτοὶ δ' ὀλοβάντες
 Ἐστυμῶδες παρὰ θῖνα θαλάσσης δίρπον ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δισμὸν μὲν ἀνέγραμψαν Διοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως· κισαλήν ἢ κατὰ ῥάκη ἀμειψαμένης,
- 350 Ξεστὸν ἐρόλκκιον καταβάς ἐπέλασσε θαλάσῃ
 Στῆθε'· ἔπειτα ἢ χερσὶ δίκρετα ἀμροτέεσσι
 Νηχομένη, μάλα δ' αἶκα θυρῶ· ἐν ἀμῖσι ἐκείνων.
 Ἐνθ' ἀναβάς ὅδι τε δρεῖ· ἦν πολυανθίῳ ὕλῃ,
 Κεῖμην πεπτηνός. οἱ δ' ἢ, μεγάλα σπλάχοντες
- 355 Φοίτων. ἀλλ' ἔ γάρ σφιν ἐραίνετο κέρδιον ἔτι
 Μαίεσθαι περτέρῳ. τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νῆος ἐπὶ γλαυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν Διοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σάθμω ἐπέλασαν ἄγοντες
 Ἀνδρῶς ἐπισαμένη. ἐπὶ γὰρ νῦν μοι αἶψα βεῖναι.
- 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν· περσίεσσι Εὐρῆαν σὺβῶτα,
 Ἄ διελὶ ζεύγαν, ἥ μοι μάλα θυμὸν ὀρενας.
 Ταῦτα ἔκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθεις, ἠδ' ὅσ' ἀλήθεις.
 Ἀλλὰ τάδ' ἔ γὰρ κατὰ κόσμον οἶομαι, ἔδδ' με σφίσιν,

Frigore & labore afflictum duxit in domum ,
 Manu sublevans : donec venit ad aedes patris.
 Et me penula tunicaque velaminibus anixit. 320
 Ibi de Ulyssæ ego audivi , ille enim dicebat *se cum*
 Hospitio suscepisse & amanter tractasse euntem in patriam.
 Et mihi bona ostendit quæ coëgerat Ulysses ,
 Æsque aurumque laboratissimumque ferrum.
 Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret. 325
 Tot ei in domibus thesauri jacebant Regis.
 Illum autem Dodonem dicebat ivisse , ut Dei
 Ex quercu procera Jovis mentem audiret ,
 Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum ,
 Jam diu absens , vel palam , vel occulte. 330
 Jurabat autem ad me ipsum , libans in domo ,
 Navem deduxisse , & paratos esse socios ,
 Qui ipsum comitaturi essent dilectam in patriam terram.
 Sed me prius dimisit , contigit enim iens navis
 Virorum Thesprotorum in Æulichium frumenti feracem. 335
 Ibi tum me jussit mittere Regi Acasto
 Sedulo : illis autem malum animo placuit consilium
 De me , ut adhuc omnino casus calamitatem subirem.
 Sed quando à terra multum progressa erat pontigrada navis ,
 Statim fervilem diem mihi machinabantur. 340
 Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt ,
 Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt , & tunicam ,
 Laceram , quæ & ipse in oculis vides.
 Vespero autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
 Ibi me quidem ligaverunt armata in navi , 345
 Fune bene torto arctæ : ipsi autem egressi
 Festinanter ad littus maris cornam sumpserunt.
 At mihi vinculum quidem dissolverunt Dii ipsi
 Facile : capiti autem lacernam amiciens
 Levigatum ad clavum descendens applicui mari 350
 Pectus : deinde manibus remigavi ambabus
 Natans , valde autem cito foris eram circa illos.
 Tunc ascendens ubi quercetum erat floridæ sylvæ ,
 Jacebam stratus : illi autem valde suspirantes
 Ibant , sed haud enim ipsis visum est melius esse 355
 Inquirere ulterius , hi quidem retro iterum iverunt
 Navem in concavam : me autem absconderunt Dii ipsi
 Facile , & me habito applicuerunt ducentes
 Viri prudentis , adhuc enim mihi fatale est vivere.
 Illum vicissim alloquebaris Eumææ bubulce : 360
 O miser hospitum , certe mihi valde animum commovisti ,
 Hæc singula dicens quæ passus , & quantum lætatus es. (cies,
 Sed illa haud procedenti, arbitror, dicebas, neque mihi fidem fa-

- Εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῷ. τί σε χάρι τοῖον ἶόντα .
 365 Μαψιδίᾳ ψεύδεσθαι· ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 Νόστον ἰμοῖο ἀνακτὸς, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεῖσι
 Πάσῃ μάλ', ὅττι μιν ἔτι μετὰ Τροίᾳσι δάμασσαν,
 Ἦε φίλων ἐν χερσὶν, ἔπει πόλεμον τεύχουσιν.
 Τῷ κέν οἱ τυμβὸν μὲν ἐποίησαν Παταχαιοί,
 370 Ἦδ' ἐκεῖ καὶ ὃ παῖδι μέγα κλέος ἦεν ὀπίσσω·
 Νῶν δέ μιν ἀκλυῶς ἄρπυιαι ἀνιρείψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕλασι δπότερ' εἴδ' ὀλίγη
 Ἐρχομαι, εἰ μὴ σε τι πειρῶμαι Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνειν, ὅτ' ἀγγεῖν ποδὲν ἔλθῃ.
 375 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἱεῖα παρηΐησι ἐξέρευσιν,
 Ἠδ' οἱ ἀχύνονται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτὸς,
 Ἦδ' οἱ χαίρουσι βίοντι νῆπιον ἰδόντες.
 Ἀλλ' ἰμοὶ ἐ φίλων ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἱεῖα
 Ἐξ ἧ δὲ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαρ μύθεα,
 380 Ὅς τ' ἀνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαίᾳ ἀληθεῖς,
 Ἠλθ' ἰμὸν πρὸς σαθρόν. ἐγὼ δέ μιν ἀμφογάπαζον.
 Φῆ δέ μιν ἐν Κρήτῳ παρ' Ἰδομενίδῃ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκλόμην τὰς οἱ ξυνίαζαν ἀελλαι·
 Καὶ εἴτ' ἐλεύσιθαι ἢ ἐς Θίβιν ἢ ἐς Ὀπάρην,
 385 Πολλὰ χρέματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἱερασίᾳ.
 Καὶ σὺ γίγερν πολυπενθὺς, ἔπει σὶ μοι ἦγαγε δαίμων,
 Μῖτε τί μοι ψεύδῃσι χαρίζεο, μῖτέ τι δίλγῃ.
 Οὐ γὰρ τόνεκα ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, ἐδὲ φίλῳ,
 Ἀλλὰ Δία ξένιον δῖσας, αὐτὸν τ' ἐλεήσας.
 390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἥ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κτείνεται,
 Οἷόν σ' ἐστὶ ὁμῶστας περ ἐπήγαγον, ἐδὲ σε πείθω.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ῥήτρην ποισσόμεθ'. αὐτὰρ ὑπερβέ
 Μάρτυροι ἀμφοτέρωσι θεοὶ τοὶ Ὀλύμπῳ ἔχουσιν.
 395 Εἰ μὲν κεν τοσόντη ἀναξ τίς ἐς τόδε δῶμα,
 Ἔστας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτια, πέμψῃ
 Δελίχιοι δ' ἶναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμὸς.
 Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τίς, ὥς ἀγορεύω,
 Διῶσας ἐπιστεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ σέτρες,
 400 Ὅρεα καὶ ἄλλ' ὀπωχὸς ἀλείνται ὑπερσπύειν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νειὲς Ὀδυσσεύς,
 Ζεῖν, ἔτω γὰρ κέν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
 Εἴη ἐπ' ἀνθρώποις ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
 Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 405 Αὐθις ἔκ κτείναμι, φίλον δ' ὅππ' ὀδυμὸν ἐλόμην,
 Πρὸς ἔργον δ' ἐκιν ἔπειτα Δία Κρονίονα λιταίρην.
 Νῦν δ' ὦρ' ὀδύρπω. τάχιστα μοι ἐνδον ἵταίρε.
 Εἴην, ἵν' ἐν κλισίᾳ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Loquens de Ulyſſe: quid te oportet talem *hominem*
 Temere mentiri? ego autem certo ſcio & ipſe 365
 Reditum mei domini, quod infectus eſt omnibus Diis
 Prorſus, quando ipſum non in Trojaniſ domuerunt,
 Vel amicorum in manibus, poſtquam bellum abſolvit.
 Quare ei tumultum etiam feciſſent omnes Achivi,
 Ac etiam ſuo filio magnam gloriam conciliaſſet in poſterum: 370
 Nunc autem ipſum ſine gloria harpyiæ abriperunt.
 At ego apud ſues ſemotus. neque ad urbem
 Eo, niſi quid forte prudens Penelope
 Venire jubeat, quando nuncius alicunde venit.
 Sed illi quidem ſingula aſſidentes interrogant, 375
 Et illi dolent diu abſente Rege,
 At hi lætantur victum impune edentes.
 Sed mihi non gratum eſt inquirere & interrogare
 Ex quo me Atolus vir decepit verbo,
 Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus, 380
 Venit ad meum ſtabulum, ego autem ipſum amice habui.
 Dicebat autem cum inter Cretenſes apud Idomencum ſe viſiſſe
 Naves reſicientem quas ei fregerant procellæ:
 Et aiebat venturum vel in æſtatem vel in autumnum,
 Multas opes vehentem, cum divinis ſociis. 385
 Et tu ſenex multa paſſe, poſtquam te ad me duxit Deus,
 Neque quicquam mihi mendaciis gratificare, neque mulceas.
 Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
 Sed Jovem hoſpitalem veritus, teque ipſum miſeratus.
 Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes: 390
 Næ quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
 Ut te neque juratus induxi, neque tibi perſuadeo-
 Sed age nunc pactum faciamus, at deſuper
 Teſtes ambobus Dii qui Olympum habitant.
 Si quidem redibit herus tuus in hanc domum, 395
 Induens me lænaque tunicaque veſtibus, miſſurum
 Ad Dulichium ire: quo mihi gratum eſt animo:
 Sin non venerit herus tuus, ut aio,
 Servos immittens mihi, deſice magna de rupe.
 Ut & alius mendicus caveat decipere. 400
 Illum reſpondens allocutus eſt divinus ſubulcus:
 Hoſpes, ſcilicet ſic mihi bona fama virtusque
 Eſſet inter homines ſimul nunc & deinceps,
 Qui te poſtquam domum duxi, & xenia dedi,
 Contra jam interficerem, tibiſque animam eriperem, 405
 Alacer ſcilicet poſtea Jovi Saturnio ſupplicarem.
 Nunc vero hora cœnæ, citiſſime mihi intus ſocii
 S'nt, ut in tugurio lautam præparemus cœnam.
 Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.

- 410 Ἀρχιμήδων ἢ σύς τε καὶ ἀνέρες ἦλθον ὑπορβεῖν,
 Τὰς μὲν ἄρα ἔβαν κατὰ ἥδεα κοιμηθῆναι·
 Κλαυθρὸν δ' ἀσπιτὶ ὄρτο συὸν αὐλιξιμενίαν.
 Αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάρυσιν ἐκέλευτο δῖος ὑπορβῆς,
 "Ἄεθ' ἰὼν ἔαρεστον, ἵνα ξείνων ἱερεύω·
- 415 Τηλεδαπφ'· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀησόμεθ', ὥπερ οἰζὺν
 Δὴν ἔχιδν'· παρόντες ὦπ' ἐνὶ ἀργιόδοτον·
 "Ἄλλοι δ' ἡμῖτερον κάματοι νηποῖον ἔδουσιν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας κίεας ξύλα νηλεὶ χαλκῷ·
 Οἱ δ' ὦν εἰσῆγον μάλα σείονα πενταέτηρον·
- 420 Τὸν μὲν ἔπητ' ἔσπασαν ἰὼ ἔχιδν'. εὐδ' οὐδῶτις
 Λήθεται ἄρ' ἀθανάτων· (φρίσι γὰρ κέχρητ' ἀγαθήσιν)
 "Ἀλλ' ὅγ' ἀπαρχόμεθ', κεφαλῆς τεύχεα ἐν θυρεὶ βάλλων
 Ἀργιόδοτον ὕος, καὶ ἐπιύχεται πᾶσι θεῶσι
 Νόσσησ' Ὀδυσσεῖα πολύρρονα ὄνδρι δόμοισιν·
- 425 Κίψε δ' ἀναχόμεθ'· χεῖρ' ὀφρὺς ἦν λίπε κίον·
 Τὸν δ' ἔλιπε ψυχὴ· τοῖ δ' ἰσραξάν τε καὶ εὔσαν.
 Λίψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ἀμοδιετίθετο οὐδῶτις·
 Πάντοθεν ἀρχόμεθ'· μέλειν, ἐς σείονα δμῶν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν θυρεὶ βάλλει, παλύνει ἀλγέϊτε ἀκτῇ,
- 430 Μίσυλλέην τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελόισιν ἐπιχεῖν,
 "Πτῆσθαι τε περιεραδίως, ἐρύσαντό τε πάντα·
 Βάλλον δ' ἐν ἐλευσὶν ἀολκία· αἶψ' ἢ οὐδῶτις
 "Ἰσατο δαιτρεύσων· (περὶ γὰρ φρίσιν αἰσμα ἦδη)
 Καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διημοιεύετο δαΐζων·
- 435 Τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ Μαιάδ'· εὖ
 Θῆκεν ἐπιυξάμεθ', τὰς δ' ἄλλας νύμφ' ἐκάστω·
 Νώτοισιν δ' Ὀδυσσεῖα διηνικίασι χεῖραϊν
 Ἀργιόδοτον ὕος· κῦδαινε ἢ θυμὸν ἀνακτ'·
 Καὶ μιν φωνήσας περσέφει πολύμητις Ὀδυσσεύς,
- 440 Αἰὲθ' ἔτως Εὐμαιε φίλ'· Διὶ πατρὶ γένου
 "Ὡς ἔμοι, ὅττι με τοῖον ἔόντ' ἀγαθοῖσι χεῖραϊς.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεθ'· περσέφει Εὐμαιε οὐδῶτα,
 "Ἐδμε δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπειο τοῖσδε
 Οἷα πάρι· θεὸς ἢ τὸ μὲν δῶσθ', τὸ δ' ἰᾶσθ',
- 445 Ὅ, ττι κεν ᾗ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα.
 "Ἡ γὰρ, καὶ ἄρματα θύσει θεοῖς αἰγιόπηται.
 Σπείσας δ' αἰδοῦπα εἶπον, Ὀδυσσεῖα πτολιπύρδω·
 "Ἐν χεῖραϊν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔειπε ἦ παρὰ μέγ'·
 Σῆτο δέ σφιν ἐνιμε Μισαύλι, ἐν γὰρ οὐδῶτις
- 450 Αὐτὸς κτήσατο οἷ'· ὕποχειρμένοιο ἀνακτ'·
 Νέσφειν δεσποίνης καὶ Λαίρταο γέροντος·
 Παρ δ' ἄρα μιν Ταρίων πείλατο κτεάτεσσιν εἶσιν·
 Οἱ δ' ἰὼ ὀνίαδ' ἐτοῖμα προχέμεντα χεῖρας ἔχλον·
 Αὐτὰρ ἐπὶ πύσιν καὶ ἰδνύουσιν ἐξ ἔσθ' ἔντο,
- 455 Σῆτον μὲν σφιν ἀφύλλε Μισαύλι· εἰ δ' ἐπὶ κοῖτῃ

Propius autem suæque & viri venerunt porcarii , 413
 Igitur his quidem iucluserunt in *sua* loca ad dormiendum
 Clamor autem multus ortus est suum stabulantium.
 At suos socios adhortabatur divinus subulcus :
 Ducite suum optimum , ut hospiti sacrificemus
 Peregrino : una & ipsi recreabimur , qui arumnam 415
 Diu habemus , patientes suum gratia albidantium :
 Alii autem nostrum laborem impune edunt.
 Sic locutus scidit ligna acuto ferro :
 Illi autem suum adduxerunt valde pinguem quinquennem :
 Hunc quidem postea posuerunt in foco , neque subulcus 420
 Oblitus est immortalium : (mente enim utebatur bona)
 Sed is primitias carpens , capitis pilos in ignem jecit
 Albidentis suis , & precatus est omnes Deos
 Ut rediret Ulysses prudens suam domum. (secans. 425
 Percussit autem in altum tollens segmine quercus quod liquerat
 Illumque reliquit anima , hi autem jugulaverunt & ustularunt.
 Statimque ipsum diviserunt : cruda autem posuit subulcus ,
 Undique præciciens à membris , in pinguem adipem.
 Et alia quidam in ignem jecit , conspergens mola ,
 Minutatim vero secuerunt alia , & circum verua fixerunt , 430
 Assaveruntque rite , extraxeruntque omnia :
 Posuerunt autem in mensis universa , subulcus vero
 Surrexit divisurus : (etenim mentibus æqua sciebat)
 Atque illa septisariam omnia partitus est dividens :
 Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Maiz filio 435
 Posuit vota faciens , cæteras distribuit singulis :
 Doris autem Ulysses integris honorabat
 Albos dentes habentis suis : lætificavit autem animum dominæ :
 Atque ipsum compellans allocutus est prudens Ulysses :
 Utinam sic Eumæ dilectus Jovi patri esses 440
 Ut mihi , siquidem me talem bonis honoras.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce :
 Comede optime hospitum , & delectare istis
 Qualia adsunt : Deus autem hoc quidem dabit , illud autem siner ,
 Quodcumque suo animo vult , potest enim omnia. 445
 Dixit , & primitias sacrificavit Diis sempiternis.
 Libans autem nigrum vinum , Ulyssi urbium destructori
 In manibus posuit , hic autem sedebat suam juxta partem.
 Panem autem ipsis distribuit Mefaulius , quem subulcus
 Ipse sibi comparaverat solus absente domino , 450
 Clam domina & Laërte sene.
 Ipsum quidem à Taphiis emerat de suo :
 Illi in dapes paratas appostas manus extendebant :
 At postquam potus & escæ amorem emisserunt ,
 Panem quidem eis abstulit Mefaulius : ipsi autem in cubile 455

- Σίτε καὶ κρυὸν κικρυιῶντο ἰατεύοντα.
 Νύξ δ' ἄρ' ἐπύλθε κακὴ σκοτομῆνι, θε δ' ἄρα Ζεύς
 Πάνυχ^ο. αὐτὰρ ἀνὴρ ξέρυρ^ο μέγας αἰὲν ἔρυδρ^ο.
 Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετίειπε, συμβώτω περικτιζών,
 460 Εἴπωας οἱ ἰκδὺς χλαῖναν πόρρι, ἢ τιν' ἵταίρῃ
 "Ἄλλον ἐποτρύνειν· ἰσὺς ἴο κήδετο λίην."
 Κίκλυθε νῦν Εὐρωπῇ, καὶ ἄλλοι πάντες ἵταῖροι,
 Εὐξάμφορς τι ἐσ^ο ἔβω. οἷν^ο γδ' ἀνὼγ^η
 "Ἥλεις, ὅς τ' ἐρέκεε πολύουρσά περ μάλ' αἰεταί·
 465 Καὶ δ' ἀπαλὸν γλάσσαι, καὶ τ' ὀρηκταδαι ἀτήκεν,
 Καὶ τι ἐπ^ο πορεύεται ὅπερ τ' ἀρήντων ἀμεινον.
 "Ἄλλ' ἐπεὶ ἐν τὸ πρῶτον ἀνέκρεχον, ὡς ἐπικεύσω,
 Εἴθ' ὥς ἰδῶμαι, βίη τέ μοι ἐμπέδ^ο εἴη,
 "Ὡς οὐδ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγαμ^η ἀρτύναντες.
 470 Ἠγιάδην δ' Ὀδυσσεὺς τε καὶ Ἀτρείδης Μενέλα^ο,
 Τοῖσι δ' ἅμα τρεῖς^ο ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γδ' ἀνῶγον.
 "Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεθα ποτὶ πόλιν αἰπύ τε τειχ^ο,
 "Ἡμῖς μὲν περὶ ἄστυ κατὰ βροπῆια πυκνά,
 "Ἀνδράνακας καὶ ἑλ^ο ὑπὸ τείχεσι πεπτηνότες
 475 Κείμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπύλθε κακὴ, βορέας ποσειόντ^ο,
 Πηχυαίς, αὐτὰρ ὑπέρθε χιῶν γένετ' ἥτε πάχυν.
 Ψυχῇ, καὶ σάκεσσι περικτρίετο κούρῳ^ο.
 "Ἐνὶ ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκλοὶ σάκεσιν εἰλυμένοι ὄμους·
 480 Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἵταίρῃσιν ἔλειπον
 Ἀγρεάδαις, ἐπεὶ ἐκ ἐράμην βίρωσι μὲρ ἐμπης·
 "Ἄλλ' ἐπόμεν σάκ^ο οἷον ἔχον καὶ ζῶμα φαιόν.
 "Ἄλλ' ὅτε δὴ τείχεα νυκτός ἐην, μετὰ δ' ἄρα βεβήκ^η,
 Καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα πορσυνύδων ἐγγύς ἔοντα,
 485 Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἑμματίης ὑδάκνυε)
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὗτις ἐτι ζωοῖσι μετίσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· εἰ γδ' ἔχω χλαῖναν. παρὰ μ' ἤπαζε δαίμων,
 Οἰοχίτων' ἔμδραι· νῦν δ' ἐκ ἐτι ρυκτὰ πέλονται.
 490 "Ὡς ἐράμην. ὁ δ' ἐπύτα νόον χάθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
 Οἷ^ο ἐκείν^ο ἐνν βυλευμένῳ ἠδὲ μάχεσθαι·
 Φθιγξάμην^ο δ' ὀλίγη ὅπ^η με πρὸς μῦθον εἶπε,
 Σίγα νῦν, μή τις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλ^ο ἀκούσῃ.
 "Ἡ καὶ ἐσ^ο ἀγκῶν^ο κεφαλὴν θάβειν, εἴπ^η τέ μῦθον.
 495 Κλύτε φίλοι, θεῖος μοι ἐνύπνιον ἤλθεν ὅνερ^ο.
 Λίην γδ' νῶον ἐκάς ἤλθομ^η. ἀλλὰ τις εἴη
 Εἰπῶν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποικίλῃ λαῶν,
 Εἰ πλεόντας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνει νέεσθαι.
 "Ὡς ἔσας. ἄρτο δ' ἐπύτα θῶας Ἀνδραίμων^ο υἱὸς
 500 Καρπαλίως, ὅπ^η ᾧ χλαῖναν θέτο φοινικίαν,
 Βῆ δ' εἰς θείων ἐσὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ αἵματι κείνα

Pane & carnibus saturati iverunt.

Nox autem superveniebat mala obscura, pluebatque Jupiter

Tota nocte, at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.

Postea Ulysses locutus est, bubulcum tentans,

Si forte exuens lænam sibi præberet, vel aliquem sociorum
Alium dare juberet: quia sui curam gerebat valde: 460

Audi nunc Eumæe, & ceteri omnes focii,

Jactabundus aliquod verbum dicam: vinum enim juber
Stultificum, quod impellit sapientem etiam valde cantare:

Et molliter ridere, & ut saltem adigit, 465

Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.

Sed postquam primum garrulus esse cœpi, non celabo,

Utinam ita ætate vigerem viresque mihi incolumes essent,

Sicut quando sub Troja insidias duximus parantes.

Duces autem erant Ulysses & Atrides Menelaus, 470

Cum his una tertius dux eram ego, ipsi enim jubebant.

Sed quando venimus ad urbem altumque murum,

Nos quidem circa urbem in virgultis densis,

In ulva & palude sub armis humi

Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto, 475

Gelida, at postea nix facta est veluti pruina

Frigida, & scutis circumnutriebatur glacies.

Ibi alii omnes lænas habebant & tunicas,

Dormiebant autem quieti scutis cooperti humeros:

At ego lænam quidem discedens sociis reliqueram 480

Inscitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:

Sed sequebar scutum solum habens & tunicam nitidam.

Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transferant,

Tunc ego Ulysses alloquebar qui prope erat,

Cubito pungens: (qui prompte audivit) 485

Nobilis Laërtiade solertissime Ulysses,

Non amplius vivis interero, sed me hyems

Donat: non enim habeo lænam, decepit me Deus,

Una cum tunica ut essem, nunc nullum jam effugium est.

Sic dixi. Is autem postea sententiam habebat eam in animo, 490

Qualis ille erat ad consultandum & pugnandum:

Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:

Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.

Dixit & in cubico caput tenuit, verbaque fecit:

Audite amici, divinum mihi in somnis astitit somnium. 495

Nimis enim à navibus longe venimus, sed aliquis ear

Nunciatum Atridæ Agamemnoni pastori populorum,

Si plures à navibus jubeat venire.

Sic dixit. Surgebatque postea Thoas Andraemonis filius

Rapide, lænam autem deponebat purpuream,

Perrexique currendo ad naves: ego autem n vestitus

Οὐ ἰσίδω δὲ Ἰθάκης Ὀδυσσεΐδης ἐκ Λακεδαιμόνων.

- Η** δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
 ὦλετο, Ὀδυσσεύῃ μεγαθύμῳ φαίδιμον υἱὸν
 Νόσῃ ὑπομήνησσε, καὶ στυγνέουσα ἰέεσθε.
 Εὖτε δ' Ἠλέμαχον, καὶ Μέσσην ἀγλαὸν υἱόν,
 5 Εὐδαντ' ἐν περδόμενῳ Μενελάῳ κυδαλίμοιο.
 Ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδομηδύον ὕπνῳ·
 Ἠλέμαχον δ' ἐκ ὕπνου ἔχει γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δι' ἀμφοσίνην μελεδήματα πατρὸς ἔγχευεν.
 Ἀλλ' οὐδ' ἰσαμῶν περσέων γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 10 Ἠλέμαχ', ἐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο δὴν ἀλάλησσε,
 Κτήματά τε περιπλῶν ἄνδρες τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 Οὐτὸς ὑπερφύλας· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγῃσι
 Κτήματα δασυάμφοι, σὺ δ' ἐπὶ τῇσιν ὁδοὶ ἐλθῃς.
 Ἀλλ' ὅτρυνε τάχιστα βίην αγαδὸν Μενελάον,
 15 Περμπέδῳ, ὅττι ἐτι οἶκοι ἀμύμονα κνέτῃσι τέτμεν.
 Ἦδ' οὐ γὰρ πατήρ τε κασιγνητοὶ τε κίλονται
 Εὐρύμαχος γῆμαδάσ· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
 Μνηστῆρας δάσροισι, καὶ ἐξώφειλιν ἰέδνα.
 Μὴ νῦν τι σὺν αἰκτῇ δόμων ἐκ κτήμα φέρῃται.
 20 Οἶδά γε γὰρ οἷον θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 Κάινε βέλεται οἶκον ὀρέλλειν ὅς κεν ὀπίοι,
 Παιδῶν δ' ἐπερσέων καὶ κρηαδίοιο φίλοις
 Θυκίτι μέμνηται τεθνηότων, καὶ μεταλλᾷ.
 Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψαις ἕκαστα
 25 Δμωάων ἥτις τοι ἀείσῃ φαίνεται ἔτι),
 Εἰσάκε τοι εἰρήσιν θεοὶ κυδρὴν παρσχοίτην.
 Ἄλλο δ' αἰεὶ ἐπὶ ἐρίῳ· σὺ δ' οὐβίον θυμῷ.
 Μνηστῆρων σ' ἐπιτιυδὲς ἀρετῆς λοχέωσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σαμοίου τε παλαιολοίσης,
 30 Ἰέρμους κτείναι περὶ πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
 Ἀλλὰ τάγ' ἐκ οἴῳ· περὶ καὶ τινα γαῖα καθέξῃ
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, οἳ τοι βίοντι κατίδουσι.
 Ἀλλὰ ἕκαστος νύκταν ἀπέχιν εὐεργέα γῆα·
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείυν. πέμψῃ δέ τοι ἔσθ' ὀπιᾶν
 35 Ἀθανάτων, ὅς τις σε φυλάσῃ τε ρύεταί τε.
 Αὐτὰρ ἐπὶ πρὸς τὴν ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηται,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύνει καὶ πάντας ἑταίρους·
 Αὐτὸς δ' ἐπερσέτω σὺβώτῃσι εἰσαφικέσθαι,
 Ὅς τοι ὕπνῳ ἐπίησιν· ὁμῶς δέ τοι ἥπια εἶδιν.
 40 Ἐνθα δ' οὐκ αἶσαί. ἢ δ' ὀτρύνει πόλιν εἰσεῖν
 Ἀγγελίην ἐρίοντα περιέτρεν Πηνελόπειαν,
 Οὐνικά οἱ σῶς ἴασι, καὶ ἐκ Πύκας εἰλημίδας.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὡς ἐπὶσ' ἀπέβη περὶ μακρὸν ὄλυμπον.

Αὐτὰρ

Θ. Appulit ad Ithacam Ulyssides ex Lacedæmonie.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
 Ivit, ad Ulyssis magnanimi illustrem filium
 De reditu admonitura, & hortatura ut rediret.
 Invenit autem Telemachum, & Nestoris inclytum filium,
 Dormientes in vestibulo domus Menelai illustris: 5
 At Nestoridem molli domitum somno.
 Telemachum autem somnus non tenebat dulcis, sed in animo
 Noctem per solitariam curas patris congregabat.
 Prope autem stans allocuta est glauca oculos Minerva:
 Telemache, non amplius bene à domo diu vagaris, 10
 Possessionesque relinquens virosque in tuis domibus
 Sic superbos: ne tibi omnia comedant *vereor*
 Possessiones dividentes, tu autem inanem viam iveris.
 Sed mone citissime praelio bonum Menelaum,
 Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias. 15
 Jam enim paterque fratresque jubent
 Eurymacho nubere, is enim superat omnes
 Procos donis, & auget dotes,
 Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
 Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris: 20
 Illius vult domum augere quicumque duxerit,
 Filiorum autem priorum & mariti primi
 Non amplius recordatur mortui, neque inquit.
 Sed tu veniens ipse committes singula
 Famularum ei quæ tibi optima videbitur esse, 25
 Donec tibi præbeant Dii illustrem uxorem.
 Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero repone animo.
 Procorum tibi diligenter optimi insidiantur
 In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
 Cupientes occidere antequam in patriam terram venias. 30
 Sed hæc non puto, ante etiam aliquem terra habebit
 Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
 Sed longe ab insulis abstine benefabricatam navem:
 Nocte patiter naviga, mittet autem tibi ventum à tergo
 Immortalium quicumque te custoditque tueturque. 35
 Ast ubi ad primum litus Ithacæ perveneris,
 Navem quidem in urbem impelle & omnes socios:
 Ipse autem primum subulcum adito,
 Qui tibi suum custos, simulque tibi bene vult.
 Illic autem noctem dormi, eumque mitte in urbem 40
 Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
 Quod ei salvus sis, & ex Pylo veneris.
 Hæc quidem sic fata abiit ad magnum Olympum.
Odyssea. E c

- Αὐτὰρ ὁ Νησερίδην ἐξ ἡδέῃ ὕπνῳ ἔγχευεν ;
 45 Λαῖξ ποδῶν κινήσας· καὶ μιν παρὲς μῦθον ἔειπεν·
 ἔγχεο Νησερίδην Πεισίσρατε, μανυχὰς ἵππους
 Ζεῦξον ὑπ' ἄρματ' ἄγων, ὄρεα παρῆταρ' ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νησερίδης Πεισίσρατ' ἀντίον κῆδα,
 Τηλέμαχ', ἔπος ἐστίν, ἐπειγομένης περ ὁδοῖο,
 50 Νύκτα διὰ δνορερὴν ἐλάαν· τόχα δ' ἔσεται ἡώς.
 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φέρον ἐπιδίρεα θύῃ
 Ἥρος Ἀτρείδης δαρυκλειτὸς Μενέλαος,
 καὶ μῦθοις ἀγατοῖσι παραινόμενος δαπαρέμην.
 Τῷ γάρ τε ξεῖν μνησκέται ἤματα πάντα
 55 Ἀνδρὲς ξεινοδίκαι ὅς κεν φιλόττητα παρῶν.
 ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δ' χρυσόδερον ἥλυθεν ἡώς·
 Ἀλχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἄντας ἐξ εὐνῆς Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὡς ἔνιόνσεν Ὀδυσῆος φίλον υἱὸς,
 60 Σπερχόμενος ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 Δύνειν, καὶ μίγα ῥᾶρ ἐπὶ σιδερεῖς βάλλει ὤμοις
 Ἥρος· βῆ δ' ὄρεαζε, παρῆταρ' ἔσπερον κῆδα
 Τηλέμαχος φίλον υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο,
 Ἀτρείδην Μενέλαον διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 65 Ἥδην γυν' μ' ἀπαυέμπε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἥδην γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἰκαδ' ἰκέσθαι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Τηλέμαχ', ἔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 ἱέρμερον νόστοιο· νηυσσάμεναι δ' καὶ ἄλλα
 70 Ἀνδρὲς ξεινοδίκαι, ὅς κ' ἐξοχα μὲν φιλήσιν,
 ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἶσιμα πάντα.
 Ἴσόν τινι κακὸν ἰδὲ ὅς τ' ἐκ ἐθέλοντα νείσθαι
 Ζεῖνον ἱεστρύνῃ, καὶ ὅς ἱεστῶν καταρύκη.
 Χρὴ ξεῖνον παρῆντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δ' ἀίμπτυν.
 75 Ἀλλὰ μὲν εἰσὶκε δῶρα φέρον ἐπιδίρεα θύῃ
 Καλὰ, σὺ δ' ὀρθαλμοῖσιν ἰδὲ· ἔπειτα δ' ἑυκαίξιν
 Διῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλις ἐνδον εὐνταν.
 Ἀμφοτέρων, κῆδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνηαρ,
 Διιπνήσαντας ἱμῶν πολλὴν ἴσ' ἀπείροτα γαῖαν.
 80 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι αἰ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργεῖον,
 ὄρεα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους·
 ἄσπεα δ' ἀνδρῶπων ἠγήσομαι· ἐδὲ τις ἡμέας
 Αὐτὸς δαπαρέμψῃ, δῶσδ' ἐδὲ τι ἐν γῇ φέρεσθαι,
 ἥ τινα τρεπόδων εὐχάλαον ἢ λεβήταν,
 85 Ἥ δ' οὐ' ἡμίονες, ἢ χρύσειον ἄλεισον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπτυμένον ἀντίον κῆδα,
 Ἀτρείδην Μενέλαον διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Βέλομαι ἤδη νείσθαι ἐφ' ἡμέτερ' (καὶ γὰρ ὅππῃ
 Οὐδὲν ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι)

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit,
Calcitrando pede movens, & ad ipsum verbum dixit: 45
Surge Nestoride Pisistratè, solidos ungulis equos
Junge sub currus ducens, ut eamus viam.

Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus est:
Telemache, nondum licet, festinantes quamvis ad iter,
Noctem per tenebrosam agere equos, cito autem aderit Aurora. 50
Sed mane dum dona ferens in currus ponat
Heros Atrides lancea inaclytus Menelaus,
Et verbis mitibus consolatus dimittat.
Etenim hospes recordatur dies omnes
Viri hospitalis qui amicitiae copiam fecerit. 55

Sic fatus est, statim autem aureo throno conspicua venit Aurora:
Propius autem ipsos adiit praelio strenuus Menelaus,
Surgens ex lecto Helena à pulchricoma.

Hunc postquam cognovit Ulyssis dilectus filius,
Festinans tunicam circa corpus stupendam 60
Induit, & magnum pallium in fortes jecit humeros
Heros: ivit autem foras, altans autem allocutus est
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:

Atride Menelaë Jovis alumne, princeps populorum,
Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram. 65
Jam enim mihi animus cupit domum ire.

Huic autem respondit postea pugna strenuus Menelaus:
Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
Cupientem reditus: succenserem autem & alii
Viro hospitali, qui vel nimis diligeret, 70
Vel nimis odisset, meliora enim modica omnia.
Æquale malum est qui & nolentem redire
Hospitem impellit, & qui abiturientem detinet.

Oportet hospitem præsentem diligere, volentem autem dimittere.
Sed mane donec dona ferens in currum ponam 75

Pulchra, tuque oculis videns: dicam autem mulieribus
Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intus sunt.
Utrumque, gloriaque & splendor, & utilitas erit,
Si pransi eatis multam super interminatam terram.
Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos, 80
Ut te ipse sequar, subjungamque tibi equos:

Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos
Frustra remittet, dabit autem aliquid unum litem ferendum,
Aut aliquem tripodem bene æratorum aut lebetem,
Aut duos mulos, aut aureum poculum. 85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est:
Atride Menelaë divine, princeps populorum,
Volo jam redire ad nostra: (non enim post me
Custodem discedens reliqui facultatibus meis)

- 90 Μὴ πατήρ· ἀντίθιον διζήμεν^α αὐτὸς ὄλαμα^ι·
 Ἡ' τί μοι ἐκ μεγάροιο κειμήλιον ἰδὼν ὀληται.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν ἄκκοι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α,
 Αὐτίκ' ἄρ' ἦ ἀλόχω ἠδὲ θυγατρὶ κέλευσε
 Δύπτον ἐπὶ μεγάροις τετυκνῆν ἄλις ἔνδον ἰόντων.
- 95 Ἀρχιμέλον δὲ οἱ ἦλθε Βουδοίδης Ἐτάσιος,
 Ἄσας ἐξ εὐνῆς· ἐπεὶ ἔπει πολὺ ναίειν ἄν' αὐτῷ.
 Τὸν αὖρ κῆα ἀνωγει βοὴν ἀγαθὸς Μενέλα^α,
 Ὀπτῆσά τε κριῶν. ὁ δ' ἄρ' ἐκ ἀπίστην ἀκέσας.
 Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατέβησάτο κνώπεντα,
- 100 Οὐκ οἶ^α, ἅμα τῷ γ' Ἑλένῃ κίε κ' Μεγαπένθης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον ὄθι οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Τίον δ' κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἀνωγει
 Ἀργύρεον. Ἑλένη δ' παρείσατο ροριαμοῖσιν,
- 105 Ἐνδ' ἔσαν οἱ στέπλοι παμποίκιλαι, ἕς κάρην αὐτῇ·
 Τῶν ἐν ἀμφαμῇ Ἑλένῃ φέρε δῖα γυναικῶν,
 Ὅς κάλλισ^α ἦν ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγισ^α.
 Ἀσὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δ' ἵνατο ἄλλων.
 Βάν δ' ἴναι περὶ τὸν δῶματ^α, ἴως ἴκοντο
- 110 Τηλέμαχον. ἃ δ' ἔπειτα ξανθὸς Μενέλα^α,
 Τηλέμαχ', ἦτοι νόστοι ὅπως φρεσὶ σῆσι μνησθῆς,
 Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐργαπ^α πῶσις Ἥρῃ.
 Δώροισιν δ' ὅσ' ἐν ἑμῷ οἴκῳ κειμήλια κείται.
 Δώσω δ' κάλλισον κ' τιμνέσασθαι ἐστὶ.
- 115 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον Ἀργύρε^α δ' ἔ
 Ἐστὶν ἅπας, χρυσοῦ δ' ἐπὶ χεῖλα κεκράνται.
 Ἔργον δ' Ἡφαιστεῖο· πῶρον δ' ἰοῖδ^α μ^α ἥσος
 Σιδώνιον βασιλεὺς, ὃν εἰς δῶμα^α ἀμφικάλυφεν
 Κεῖσέ με νοστήσαντα. τῶν δ' ἰδέσθαι τόδ' ὀπάσασθαι.
- 120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθη δέπας ἀμφικύπελλον
 Ἥσος Ἀτρείδης. ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαινόν
 Θῆκ' αὐτῷ περὶ τὸν δῶμα^α καλλιπάρῃ^α,
 Πέπλον ἔχον· ἐν χερσὶν, ἔπ^α τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
- 125 Δώρον τοι κ' ἐγὼ, τέκνον φίλε, τῷτο δίδωμι,
 Μνήμ' Ἑλένης χερσὶν, πολυπράγῃ ἐς γάμος ὥρῃ
 Σὴ ἀλόχω φορέειν· τίως δ' εἴλη παρὰ μητρὶ
 Κεῖσθαι ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δὲ μοι χείρσιν ἀφίκοιαι
 Οἶκον εὐκτιμένον κ' σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 130 Ὡς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθη. ὁ δ' ἰδέσθαι χείρσιν
 Καὶ τὰ μὲν ἐς περὶ τὸν δῶμα^α Πεισίστρατ^α ἥσος
 Δεξάμεν^α, κ' πάντα ὡς θήσασθαι θυμῷ.
 Τὰς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλα^α.
 Ἐξέδην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμῶς τε θρόνους τε.
- 135 Χίρῃ δ' ἀμφικύπελλον περὶ τὸν δῶμα^α ἐκίχον

Ne patrem divinum quærens ipse peream,
Aut aliquid mihi ex domibus pretiosi boni pereat. 30

At postquam hoc audivit bello strenuus Menelaus,
Statim suam uxorem & famulas jussit
Cibum domi parare abunde ex iis quæ intus essent.
Propius autem ad ipsum venit Boëthædes Eteoneus, 35
Surgens ex lecto: quoniam non procul habitabat ab ipso.
Hunc ignem accendete jussit prælio strenuus Menelaus,
Assareque carnes, qui non immorigerus fuit audiens.
Ipse autem in thalamum descendit redolentem,
Non solus, simul cum ipso Helena ibat & Megapenthes. 100
Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant,
Atrides quidem postea poculum cepit rotundum,
Filium autem cratera portare Megapenthem jussit
Argenteum. Helena autem assistit arctis,
Ubi erant ei pepla variegata, quæ laboraverat ipsa: 105
Horum unum tollens Helena portabat præstantissima mulierum,
Quod pulcherrimum erat variegationibus & maximum: (rum.
Uti stella autem respondebat, jacebat autem extremum *omnium* malio-
Ferrexerunt autem ire ultimus per domum, donec pervenerunt
Ad Telemachum, quem alloquebatur flavus Menelaus: 110

Telemache, utique reditum ut mente tua cogitas,
Sic tibi Jupiter perficiat tonans maritus Junonis.
Donorum autem quæcumque in mea domo reposita jacent,
Dabo quod optimum & pretiosissimum est.
Dabo tibi cratera fabricatum: argenteus autem 115
Est totus, auroque labra perfecta sunt.
Opus autem Vulcani: præbuit vero id *mibi* illustris heros
Sidoniorum Rex, quando ejus domus habuerat
Illic me reversum, tibi autem volo hoc præbere.

Sic dicens, in manibus posuit poculum rotundum 120
Heros Atrides: at cratera lucidum
Posuit ante ipsum ferens sortis Megapenthes
Argenteum. Helena autem assistit pulchra genas,
Peplum habens in manibus, verbumque dixit, & appellavit:
Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do, 125
Memoriam Helenæ manuum, optatarum in nuptiarum tempus
Tuæ uxori gestandum: interim autem dilectam apud matrem
Jaceat in domo, tu autem mihi latus abi
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.

Sic fata in manibus posuit, hic autem suscepit gaudens. 130
Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accipiens, & omnia suo admirabatur animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt autem postea in sedibusque solisque,
Aquam vero famula gutturnio infudit ferens 135

- Καλῇ, χρυσίῳ, ἰσὲρ ἀργυρίοιο λίσσῃ,
 Νίψαδαι· παρὰ δ' ἔστιν ἰτάνασσι τρέπιζαν.
 Σίτον δ' αἰδὼν ταμὴν παρίδμεν φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιβίσα, χαρίζομαι παριόντων.
- 140 Πῶρ δ' Βουθόιδης κρέα δαίτο, καὶ νέμε μοίρας,
 Ὀνοχοῖ δ' υἱὸς Μενέλαου κυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' οὐεῖαν ἰτοῖμα περὶ κῆρυμα χῆρας ἱαλλόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύοι εἴς ἑρὸν ἦντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορ ἀγλαὰ νοῖς
- 145 ἱππες τε ζεύγυντ', ἀνα δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶ δῦρον καὶ αἰδέσσης ἱερὸδόντι.
 Τὸς δ' μετ', Ἀτρεΐδης ἔκτε ξανθὸς Μενέλαος,
 Οἷον ἔχων ἐν χειρὶ μελίρροια διξίτερηρι,
 Χρυσίῳ ἐν δέπαι, ὄρεα λείπαντα κιστῇ.
- 150 Στῆ δ' ἱππῶν περὶ παρῶν· διδοσκῶν δ' ἐπεσπύδα.
 Χαίρετον δ' κύεον, καὶ Νέστορ ποικίλῃ λαῶν
 Εἰπὼν· ἦ γὰρ ἔμοιγε πατήρ ὡς ἥπιός ἦεν.
 Εἷος ἐν Τροίῃ πολέμιζοντο υἱὸς Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος αἰπυτυμῶν ἀντίον ἦνδρα·
- 155 Καὶ λίην κείνῳ γα, διοτρεῖς, ὡς ἀγορεύεις,
 Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομαι. αἱ γὰρ ἔγῳ ὥς
 Νοστήσας, Ἰθάκῃνδ' αἰὼν, Ὀδυσσεὺς ἐν οἴκῳ
 Εἶποίμ' ὡς παρὰ σέο τυχὼν φιλότῃ ἀπάσης
 Ἐρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλά.
- 160 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπείπτατε δεξιὸς ὄνεις,
 Αἰετὸς, ἀργὴν χῆρα φέρων οὐρύχιοι πύλωρον,
 Ἥμισθι ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰδόντες ἔπαιοντο
 Ἀτρεΐδης ἠδὲ γυναῖκες. ὁ δὲ σπιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦξα περὶ ἱππῶν. οἱ δ' ἰδόντες·
- 165 Γέησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
 Τοῖσι δ' Νεστορίδης Πηλεΐδης ἤρχετο μῦθον,
 Φράζω δ' ἦ Μενέλαε, διοτρεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Εἰ γῶν τόδ' ἔργον Διὸς τέρας, ἢ σοι αὐτῷ.
 Ὡς φάτο. μεμνηεῖ δ' ἀνιρίφῃ Μενέλαος.
- 170 Ὅτπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑπακρίναιτο νοήσας.
 Τὸν δ' ἑλένη παύσασα ὑποδαμνῶν φάτο μῦθον,
 Κλυτὲ μέν, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ.
 Ἀθάνατος βάλλεσσι, καὶ ὡς τελέσθαι οἶσθαι.
 Ὡς ὅδ' ἔγῃ ἤρπασ' ἀπὸιταλλομένη ἐνὶ οἴκῳ
- 175 Ἐλθὼν ἐξ ἑρῆς, ὅθι οἱ γενεὴ τε τόκος τε.
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαλθὼν,
 Οἴκαδ' ἐνόησεν, καὶ τίσεται· ἢ καὶ ἦδη
 Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὰ πάντεςσι γυτεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος αἰπυτυμῶν ἀντίον ἦνδρα,
- 180 Οὕτω γὰρ Ζεὺς Διὶν ἱερὸδον· πόσις Ἥρης,
 Τῷ κεν τοι καὶ κῆρ κῆρδ' ὡς ἐνυχοφύμην.

Pulchrò , aureo , super argenteo lebere ,
Ad lavandum , juxtaque politam explicuit mensam.
Panem autem honesta famula appoluit ferens ,
Dapes multas imponens , gratificans de præsentibus.
Juxtaque Boëthædes carnes incidēbat , & distribuebat partes , 140

Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
Illi ad dapes paratas appositas manus mittebant.
At postquam potus & cibi amorem emisērunt ,
Tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
Equos junxerunt , inque currus variegatos ascenderunt : 145
Exegerunt autem equos extra vestibulum & porticum resonantem.
Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus ,

Vinum habens in manu dulce dextra ,
Aurea in patera , ut ibi libantes irent.
Stabat autem ante equos , & venerandus alloquebatur : 150

Valete ô juvenes , & Nestori pastori populorum
Dicite : certe enim mihi pater tanquam mitis erat ,
Quandiu ad Trojam pugnavimus filii Achivorum.

Hunc autem Telemachus prudens allocutus est :
Et omnino illi , generose , sicut dicis , 155
Omnia hæc profecti narrabimus : utinam enim ego sic
Reversus , in Ithacam veniens , Ulyssi in domo
Dicam ut abs te consecutus benevolentiam omnem
Venio , afferoque gazas multas & bonas.

Sic ei dicenti supervolavit dextera avis , 160
Aquila , album anserem ferens unguibus magnum ,
Domesticum è corte : clamantes autem sequebantur
Viri & mulieres , hæc autem ipsos prope veniens
Dextera emicuit ante equos , hi autem videntes.

Delectabantur , & omnibus in præcordiis animus lætatus est. 165
His autem Nestorides Pisistratus incepit sermonem :
Confidera jam Menelaë generose , princeps populorum ,
Num nobis hoc ostendit Deus ostentum , an tibi ipsi.

Sic dixit , cogitabat autem bellicosus Menelaus
Quomodo ei rite responderet considerata re. 170

Quem Helena stolata præveniens dixit verbum :
Audite me , at ego vaticinabor sicut in animo.
Immortales jaciunt , & sicut perfectum iri putō.
Sicut hæc anserem rapuit nutritum in domo
Veniens ex monte , ubi ei prolesque partusque : 175

Sic Ulysses mala multa passus , & multa vagatus ,
Domum redibit , & puniet : aut etiam jam tum
Est domi , at procis mala omnibus plantat.

Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
Sic nunc Jupiter faciat tonans maritus Junonis , 180
Ideo tibi & illic Deo tanquam supplicarem.

- Ἦ, καὶ ἐφ' ἵπποισιν μάστιγιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὤκτα
 ἦσαν πεδίοιο διὰ πτόλιον μίμαστές.
 Οἱ δὲ, πανημίριοι σείον ζυγὸν ἀμφοῖς ἔχοντες.
 185 Δυσαιτό τ' ἦλιν, σκιδνόντο τε πάσαι ἀγυιαί.
 Ἐς Φηγάς δ' ἵκοντο, Διοκλῆν ποτὶ δῶμα
 Τυτῶν Ορτιλόχοιο, τὸν Ἀλκείος τέκε παῖδα.
 Ἐνθα δὲ νύκτ' αἶσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξένια θῆκεν.
 Ἡμῶν δ' ἡεργένεια φάνη ροδοδάκτυλον ἦος,
 190 Ἴππας τε ζεύγυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον.
 Ἐκ δ' ἔλασαν περὶ δῦρον καὶ αἰδέσσης ἐρεγδέπα.
 Μάστιξιν δ' ἔλααν· τῶ δ' ἐκ ἀκοντε πετρίδην.
 Αἶψα δ' ἐπειθ' ἵκοντο Πύλος αἰπὺ ποτολίεθρον.
 Καὶ τότε Τηλέμαχον περὶ φρονέων Νέστορ υἱόν,
 195 Νεστορίδην, πῶς κέν μοι ὑποχόμενον τελέσειας
 Μῦθον ἐμόν; ξῆνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' ἔτι.
 Ἐκ πατέρων φιλότῃ· αἰτάρ καὶ ομήλικες ἰορμή.
 Ἦδ' ἐπὶ ὁδὸς καὶ μάλλον ὁμοφροσύνῃσιν ἐνήσθ.
 Μὴ με παρὲξ ἀγέ νῆα διωτρεῖς, ἀλλὰ λίσσ' αὐτῇ,
 200 Μὴ με γέρον ἀέκοντα κατάγῃ ὅτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἰέμεν φιλέειν. ἐμὲ δὲ χρεὼν θάσσον ἰκίεσθαι.
 Ὡς εἶπτο. Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐπὶ συμπεράσατο θυμῷ.
 Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποχόμενον τελέσειεν.
 Ὃν δὲ οἱ φρονέοντι δόασατο κέρδιον ἔτι.
 205 Στρέψ' ἵππας ἐπὶ νῆα θύειν καὶ θύειν θαλάσσης.
 Νῆι δ' ἐνὶ πυρὶν ἐξαίνυντο κάλλιμα δῶρα,
 Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκε.
 Καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεια πτερόεντα περὶ σῦδα,
 Σπευδῆν νῦν ἀνάβαινε, κέλευε τε πάντας ἑταῖρους.
 210 Πρὶν ἐμὲ οἰκάσθ' ἰκίεσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.
 Εὖ γὰρ ἐγὼ τίδ' οἶδα κατὰ ἐρένα καὶ πατὰ θυμόν,
 Οἷον ἐκείνῃ θυμὸς ὑπέβη, ὅς σε μεθήσθαι.
 Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἰσεται. ἔδ' σε ἐρμή.
 Ἀψ' ἰέναι κενέον· μάλα κεχυλώσεται ἔμπης.
 215 Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλιπείριχας ἵππας
 Ἀψ' Πυλίων εἰς ἄστυ, θύων δ' ἄρα δῶμαθ' ἵκανε.
 Τηλέμαχος δ' ἑταίροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν,
 Ἐγχεσμεῖτε τὰ τεύχε' ἑταῖροι νῆι μελαίνῃ.
 Αὐτοὶ τ' ἀμβαίνοντες, ἵνα περὶ πύλων ὁδοῖο.
 220 Ὡς εἶπτο· οἱ δ' ἄρα τὴν μάλα μὲν κλύον, ἢ δ' ἐπίβοντο.
 Αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κλισίῃ κάθισαν.
 Ἦτοι ὁ μὲν τὰ ποιεῖτο, καὶ εὐχετο· θῦε δ' Ἀθήνη.
 Νῆι παρὰ πυρὶν. χεῖρ' ἐπὶ οἱ ἥλυθεν ἀνὴρ
 Τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἀργείων, ἀνδρα κατακτάς.
 225 Μάντις· ἀτὰρ γένειν γε Μελάμποδ' ἐκγονοῦ ἱέν.
 Ὅς περὶ μὲν ποτ' ἔναϊ Πύλῳ ἐνὶ μητέρει μήλων,
 Ἀργεὺς Πυλίοισι μέγ' ἔδοχα δάματα ναίων.

Dixit, & equis flagellum impegit: hi autem valde celeriter
 Ruerunt in campum per urbem festinantes.
 Iique toto die quæiebant jugum utrinque habentes.
 Occidit autem sol, obscurataque sunt omnes viæ. 185
 In Pherasque pervenerunt, Dioclis ad domum
 Filii Orsilocho, quem Alpheus genuit filium.
 Illic nocte dormierunt, hic autem his hospitalia apposuit.
 Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,
 Equosque junxerunt, currusque variegatos ascenderunt: 190
 Et impulerunt extra vestibulum atque porticum resonantem.
 Flagellavitque impellendo, illi autem non inviti volabant.
 Statim autem postea venerunt ad Pyli altam urbem.
 Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium:
 Nestoride, quomodo mihi pollicitus perficeres 195
 Verbum meum? hospites autem omnino dicimus nos esse
 Ex patrum amicitia, quin & æquales sumus:
 Hæc autem via & magis concordia nos conjunget.
 Ne me præter navem agas generose, sed relinque illic,
 Ne me senex invitum sua detineat in domo, 200
 Cupiens amanter tractare, me autem opus est cito ire.
 Sic dixit. Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse:
 Vertebat equos ad navem velocem & litus maris: 205
 Navem autem apud extimam eximebat pulcherrima dona,
 Vestem, aurumque, quæ ei Menelaus dederat.
 Et ipsum cohortans verbis volucris alloquebatur:
 Cum festinatione nunc ascende, jubeque omnes socios,
 Antequam ego domum eam, nunciemque seni. 210
 Bene enim ego hoc scio in mente & in animo,
 Qualis illius animus violentus, non te dimitter,
 Sed ipse vocaturus huc veniet, neque te autumo
 Retro iturum vacuum, valde enim irascetur tamen.
 Sic factus impulit pulchros crinibus equos 215
 Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
 Telemachus autem socios incitans hortabatur:
 Adornate armamenta, socii, in nave nigra:
 Ipsique ascendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
 Sic dixit. Illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique obe-
 Et statim ingressi sunt, inque transiris sederunt: (diverunt, 220
 Jamque is hæc deproperabat, & vota faciebat: immolabatque Mi-
 Navem apud extimam, cum prope ad eum venit vir (nervæ
 Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
 Vates: at genere Melampodis proles erat. 225
 Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
 Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans,

- Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατερίδα φύγον·
 Νηϊά τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώονταν,
 230 Ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 εἶχε βίη· ὃ δ' ὅς τις μὲν ἐνὶ μεγάροισι Φυλάκοιο
 Δεσμῷ ἐν ἀργαλίᾳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγιστα πάχων,
 ἔννεκα Νηληϊῶ κέρως, αἴης τε βαρείης
 τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε δαΐδασπλήτης Ἑρμῆος·
 235 Ἄμ' ὃ μὲν ἐκρυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βῆς ἱερμύκης
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰκίης,
 Ἀντίθεον Νηληϊά, κασιγνήτω τε γυναῖκα
 Ἠγάγετο σπέρς δαίμαθ'. ὃ δ' ἄλλων ἴκετο δῆμον,
 Ἀχχὺ ἔς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νυ οἱ αἰσίμον ἦεν
 240 Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
 Ἐνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὑπερφῆς θέτο δαῖμα.
 Γείνατο δ' Ἀντιράτην καὶ Μάντιον, οἷε κραταῖα.
 Ἀντιράτης μὲν ἐτικτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον.
 Αὐτὰρ Οἰκλῆης λαοσσόν Ἀμφιάρῃον,
 245 Ὃς ποιεῖ κῆρ' οἴῳ Ζεὺς τ' αἰγίχῃ καὶ Ἀπόλλων
 Παντοῖον φιλότῃ· ἔδδ' ἴκετο γῆρα ὕδον,
 Ἄμ' ὅλατ' ἐν Θέβεισι, γυναῖκων ἔννεκα δάσρον.
 Τε δ' οἱ υἱὸς ἐγένοντ' Ἀλκμάων Ἀμφιλοχίης τε.
 Μάντιος αὖ τίκετο Πολυρυειδέα τε Κλειτόν τε.
 250 Ἄμ' ἦτοι Κλειτὸν χρυσόθρονον ἤπασεν κῆρ,
 Κάλῃσιν ἔννεκα οἴῳ, ἦν ἀθανάτοισι μετιῖν.
 Αὐτὰρ ὑπείβημον Πολυρυειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 ἔθηκε βροτῶν ὄχ' ἄρρεσσιν, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρχῃ,
 Ὃς ῥ' Ὑπερσείηνδ' ἀπενάσασατο πατὴρ χολωθεὶς·
 255 Ἐ-θ' ὅγε ναϊετάων μαντεύοντο πᾶσι βροτοῖσι.
 Τε μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμῃος δ' ὄνομ' ἦεν,
 Ὃς τότε Τηλεμάχῃ σέλας ἔσαστο· ἥ δ' ἐκίχανε
 Σπένδοντ' εὐχόμενόν τε δοῆ παρὰ νῆϊ μελαίῃ·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πατερὸντα παρηνύδα,
 260 ὦ φίλ', ἐπεὶ σὲ θύοντα κηχάνω πᾶσι ἐνὶ χώρῃ,
 Αἰάομ' ὑπὲρ θύων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτῆς κεφαλῆς καὶ ἵταίρων οἱ τοὶ ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰσδυμῶν νημερτέα, μνηδ' ἐπικεύσῃς.
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἦδ' τοκήης;
 265 Τὸν δ' αὖ Τηλεμάχῃ σπινυμῶν ἀντίον νῦδα,
 Τοιγάρ ἐγὼ τοι ξείνῃ μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 Ἐξ Ἰθάκης γένεσθαι εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς·
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέρθητο λυγρὰ δολέθρα.
 Τάρεκα νῦν ἱτάρως τε λαβὼν καὶ νῆα μελαιναν,
 270 Ἠλθον πειυτόμῃος πατὴρ δὴν οἰχομένωιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῃος θεοειδής,
 Οὕτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδ' ἀνδρα κατακτάς
 Ἐμφυλὸν· πολλοὶ δ' κασιγνήτοί τε ἔσται μετ'

Atque tunc in alium populum pervenerat, patriam fugiens,
 Neleumque magnanimum, clarissimum viventium,
 Qui ejus opes multas integrum in annum 230
 Tenuit vi: ille autem tandiu in domo Phylaci
 Vinculo in gravi ligatus fuerat *antea*, duos dolores patiens,
 Propter Nelei filiam, labemque gravem
 Quam ei præcordiis indiderat accessu exitialis Erynnis:
 Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres 235
 In Pylum ex Phylaca, & ultus est factum nefarium,
 Divinum Neleum, fratrique uxorem
 Duxit domum: ipse autem aliorum ivit ad populum,
 In Argos equis pascendis aptum: ibi enim ei fatale erat
 Habitare multis imperantem Argivis. 240
 Ibi autem duxit uxorem, & altam posuit domum.
 Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
 Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
 At Oicleus populi servatorem Amphiaraum,
 Quem corde dilexit Jupiterque Ægiocbus & Apollo 245
 Omni amore: neque pervenit ad senectutis limen,
 Sed perijt in Thebis, muliebrium gratia donorum.
 Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphilocheusque.
 Mantius rursus genuit Polyphidemque Clitumque.
 Sed Clitum quidem aureo folio conspicua rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinis gratia ejus, ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Constituit hominum longe optimum, postquam mortuus est Am-
 Qui in Hyperesiam migravit patri iratus: (phiaras, 255
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
 Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
 Qui tunc Telemachum prope stetit: hunc autem invenit
 Libantem vota que facientem, velocem apud navem nigram:
 Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:
 O amice, quoniam te sacrificantem invenio hoc in loco, 260
 Oro per sacrificia & Deum, at deinde per
 Tuumque ipsius caput & socios qui te sequuntur,
 Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus est: 265
 Enimvero, tibi ego hospes admodum indubitate dicam.
 Ex Ithaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 Si quando erat: nunc autem jam interiit tristi morte.
 Propterea nunc sociisque sumptis & navi nigra,
 Veni interrogaturus de patre diu absente. 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus:
 Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
 Tribule: multi autem fratresque socialesque

- Ἄργεον ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δ' κρατέσιν Ἀχαιοί·
 275 Τῶν ὑπαλευάμενθ' θάνατον κ' κῆρα μέλαιναν
 Φεύγω· ἐπεὶ νῦ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀάληθται.
 Ἀλλὰ με νῆος ἔρπασαι, ἐπεὶ σὲ φυγὼν ἰκέτευσα,
 Μὴ με κατακτείνῃσι· διακίρηναι γὰρ οἶα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπτυμένον ἀντίον κῆδα,
 280 Οὐ μὲν δὴ σ' ἐδέλοντά γ' ἀπόσσω νῆος εἰσῆς·
 Ἄλ' ἔπειν, αὐτὰρ κείθι φιλήσεται οἶά κ' ἔχωμαι.
 ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδίζατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τόσῃ ἔσ' ἰκερίῳν τάνυσεν νῆος ἀμφιπέλαγος.
 Ἄν δ' ἔκ' αὐτὸς νῆος ἐβάτατο πειντοπόροιο.
 285 Ἐν πυρμνῇ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δέ οἱ αὐτῷ
 Εἴστε Θεοκλύμερον· τοὶ δ' ἐπυρμνήσι ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἱποτρύνας ἐκέλευεν
 Ὅπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ' ἐσφυρῶς ἐπιδόρτο.
 Ἴσον δ' εἰλάτινον κοίλῃς ἐντροπῇ μισδόμας
 290 Στήσαν αἰέσαντες· κατὰ δ' ἐσροτνοῖσιν ἔδυσαν·
 Ἐλκον δ' ἰσθα λευκὰ εὐστέπτοισι βοῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἱκμήρον ἔρον ἱφ' γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Λάβρον ἐπαιγίοντα δι' αἰδέρῃ, ὄρεα τάχιστα
 Νηὺς ἀνύσει· δέσσα θαλάσσης ἀλμυρὴν ὕδωρ.
 295 Δύσετό τ' ἥλιος, σκιδώοντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἡδὲ Φερέας ἐπέβαλλον, ἐπιγρομῇ Διὸς ἔρπ·
 Ἡδὲ παρ' Ἥλιδα θίαν, ὅθι κρατέσιν Ἐπιήϊ.
 Ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπρῆκε Δοῖον,
 Ὀρμαίων ἢ κεν θάνατον φύγοι, ἢ κεν ἀλῶν.
 300. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς κ' θι· ὕφρεος
 Δορπίτην· παρὰ δέ σιν ἰδὼρτιον ἀνέρες ἄλλοι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος κ' ἐδῆτύ· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέπειπε, συμβάτωσιν περικτίζων,
 Εἴ μιν ἔπ' ἐνδύκως φιλέει, μινά τε κελύοι
 305 Αὐτῷ ἐνὶ σάδμῳ, ἢ ὀτρύνει πώλινδ'·
 Κέκλυθι νῦν Εὐμαιε, κ' ἄλλοι πάντες ἱταῖροι.
 Ἡῶδ' ἐν περὶ ἄστυ λιλαιομαι δπονέσθαι
 Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σὲ κατατρύχω κ' ἐταίρους.
 Ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθιου, κ' ἄμ' ἡγμον ἑδλὼν ἔπρασον,
 310 Ὅς κέ με κείσ' ἀγάγῃ κατὰ δ' πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
 Πλάγχθωμαι, αἰκέν τις κοτύλην κ' πῦρρον ὀρέξῃ.
 Καὶ κ' ἐλθὼν περὶ δῶματ' Ὀδυσσῆος· Στείοιο,
 Ἀγγελίην εἰποιμι περὶ φερὸν Πηνελόπειν·
 Καὶ κεν μνηστήρασιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 315 Εἴ μοι δειπνον δοῖν, οὐσίατα μυσὶ ἔχοντες.
 Αἰψά κεν εὖ δεσφοίμι μετὰ σοῖσιν ὅ, ττι θέλοιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἔρπω, σὺ δ' ἐσύνδω, καὶ μευ ἄκρσον,
 Ἐρμίσσας ἔκπτι διακτόρῃ, ὅς γὰρ τε πάντων
 Ἀνθρώπων ἐργοῖσι χάρεσσι καὶ κῦδος ὑπάξει·
 320 Διὸς σούτη

Argos per equipascuum, multum autem pollent Achivi:
Horum fugiens mortem & parcam nigram 275
Exulo, postquam mihi fatale est inter homines vagari.
Sed me navi impone, postquam tibi exul supplicavi,
Ne me interficiant: persequi enim *eos me* puto.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra alloquebatur:
Non quidem te volentem pellam ab nave æquali. 280
Sed sequere, at illic amanter tractaberis talibus qualia habemus.

Sic locutus ab eo accepit æream lanceam,
Et hanc super tabulata extendit navis utrinque vertibilis:
Ipse quoque navem pontigradam ascendit.
In puppi autem postea sedit, apud autem seipsum 285
Sedere fecit Theoclymenum, illi autem funes solverunt.
Telemachus autem socios incitans iussit
Arma tangere, hi autem studiose obediverunt.
Malum autem abiegnum concavam intra basim
Statuerunt erigentes, funibusque colligarunt, 290
Traxeruntque vela alba bene tortis loris.
His autem secundum ventum mittebat cæssa Minerva,
Vehementem vi incurstantem per ærem, ut velocissime
Navis expediret currens maris salsam aquam.
Occidit autem sol, obscuratæque sunt omnes viæ. 295
Illaque Pheras appulit, impulsæ Jovis ventro:
Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc autem rursus insulis immisit acutis,
Sollicitus an mortem fugeret, an caperetur.

Hi autem contra in casa Ulysses & divinus subulcus 300
Cœnabant, apud autem ipsos cœnabant viri alii.
At postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Interea Ulysses sermonem occepit, subulcum tentans,
Si ipsam adhuc studiose curaret, manereque juberet
Illic in stabulo, an hortetur *ut eat* in urbem: 305

Audi nunc Eumæe, cæterique omnes socii,
Mane ad urbem cupio ire
Mendicaturus, ut ne te comedam & socios, *i. e. vestra omnia*.
Sed mihi bene consule, & simul ductorem bonum præbe,
Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse necessitate 310
Vagabor, si quis poculum & panem porrigat.
Et profectus ad domos Ulyssis divini,
Nuncium dicerem prudenti Penelopæ:
Et prociis superbis me immiscerem,
Si mihi prandium dent, dapes plurimas habentes. 315
Statim bene perficerem inter ipsos quidquid volent.
Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,
Mercurii voluntate internuncii, qui omnium
Hominum operibus gratiam & gloriam præbet:

Odyssea.

FF

- 320 Διηγοῦσιν ἔκ ἄν μοι εἰσὺν βροτὸς ἄλλος·
 Πῦρ τ' εὖ νῆται, διὰ τε ξύλα δανά κείσται,
 Δαιτρεύσας τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῦσαι·
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδέρωσι χέρμης.
 Τὸν δ' αὖ μὲν ὀχθήσας περσέης Εὐμαιε συβῶτα,
- 325 ὦ μοι ξῦνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τότο νόημα
 Ἐπλετο; ἢ σὺ γε παῖχ' ὑλαίεαι αὐτόδ' ὀλέσται;
 Εἰ δὴ μνηστῆρον ἐθέλεις καταδύναι ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρης τε βίη τε σιδήρεον ἔσχατον ἱκέ.
 Οὐ τοι τοιοῖσ' εἰσὶν ὑποδμητῆρες ἱκέσται,
 330 Ἀλλὰ νόιοι χλαῖνας εὖ εἰμβροὶ ἠδὲ χιτῶνας,
 Αἰεὶ δ' ὑπασσοὶ κεφαλὰς καὶ καλά περσέεσσιν,
 Οἳ σπιν ὑποδρῶσιν· εὐξέσσι δ' ἑταίρῃσι
 Σίτες καὶ κραιῶν ἠδ' οἶνε βεβελύσσουσιν.
 Ἀλλὰ μὲν· ἔ γάρ τις τοι ἀνιάται παρῶντι,
- 335 Οὐτ' ἐγὼ ἔτι τις ἄλλος ἑταῖρον οἷ μοι ἔαση.
 Αὐτὰρ ἐπὶν ἔλθουσιν Ὀδυσῆος φίλον υἱόν,
 Κεῖνός σε χλαῖναι τε χιτῶνά τε ἱμάτια ἰώη,
 Πέμψῃ δ' ὀππὴ σε κραδίη θυμός τε κελύφῃ.
 Τὸν δ' ἠμύνετ' ἱππυτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
- 340 Αἰδ' ἔστας Εὐμαιε φίλον Διὶ πατρὶ γένοιο
 Ὡς ἱμοῖ, ὅττι μ' ἱπασσας ἄλλης καὶ οἰζύου αἰνῆς.
 Πλαγκτοσύνης δ' ἔκ ἐστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔνικ' ἐλομένης γαστρὸς κακὰ κῆδε ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὅν κεν ἔκταται ἄλῃ καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
- 345 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰκατάας, μῖναι τε με κείνῃ αἰσγας,
 Εἴπω ἄγε μοι ποιέε μιντες Ὀδυσῆος Διόιοι,
 Πατέρες δ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆρα ἑδῶ,
 Εἴπω ἐτι ζῶουσιν ὡς αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἡ ἢ ἤδη τεθνήσκει, καὶ εἰν αἰδαο δόμοισι.
- 350 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε συβῶτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Τιστάρ ἐγὼ τοι ξῦνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Λαίρτης μὲν ἐτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ
 Θυμὸν ὑπὸ μελίαν φιδίῃσι οἷς ἐν μεγάροισιν.
 Ἐκπάρῳλος γὰρ παῖδός οδύρεται οἰχυμῆριον,
- 355 Κρειδῆς τ' ἀλόχῳ δαίερον, ἢ ἑ μέλινῃ
 Ἠκαχ' ἀπρηδμήν, καὶ ἐν ὠμῷ γῆρας θῆκεν.
 Ἠδ' ἀχέει παῖδός ἀπέρβιτο κυδαλίμῳ,
 Λευγαλίῳ θανάτῳ· ὡς μὴ θάνει ἕως ἡμῶν
 Ἐνθάδε γαίεσσιν φίλον εἶν καὶ εἶλα ἔρδοι.
- 360 Ὅρα μὲν ἔν δὴ κείνη ἔην, ἀχέισά περ ἱμῆς,
 Τότε καὶ μοι εἶλον ἴσκι μεταλλήσας καὶ ἐκδοῖαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ δρέφει ἅμα Κτιμῶν ταυσιπέπλῳ
 Θυγατὴρ ἱρβίμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παῖδαν·
 Τῇ ὁμῶς ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τι μ' ἦσαν ἱτίμα.
- 365 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἦ ἤδη πολυμήχετον ἰκέμεθ' ἄμφω,

Strenuitate non mihi certarit homo alius , 320
 Ignemque bene cumulando siccaque ligna diffindendo ,
 Coquumque agendo & assando , & vinum infundendo :
 Qualia bonis præstant deteriores.

Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumæe subulce :
 Hei mihi hospes , cur tibi in præcordiis istud consilium 325
 Fuit ? tunc omnino cupis illic perire ?
 Si nempe procorum vis ingredi turbam ,
 Quorum contumelia & violentia ad ferreum cælum pervenit.
 Non tibi tales sunt ministri illorum ,
 Sed juvenes lænas bene induti & tunicas , 330
 Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus ,
 Qui ipsis administrant : bene politæ autem mensæ
 Pane & carnibus & vino oneratæ sunt.
 Sed mane , non enim quisquam te ægre fert præsentem ,
 Neque ego , neque quisquam alius lociorum qui mihi sunt. 335
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius ,
 Ille te lænaque tunicaque vestibus induet ,
 Mitteretque quo te cor animusque jubet.

Huic autem respondit postea multa patiens dius Ulysses :
 Utinam sic Eumæe dilectus Jovi patri sis 340
 Uti mihi , quod me quietum reddidisti ab errore & ærumna gravi.
 Vagatione enim non est pejus aliud hominibus.
 Sed propter perditum ventrem malas curas habent
 Viri , si quem invadit malum vagan ' i & labe & dolor.
 Nunc autem quoniã detines , manereque me illum *talem* jubes , 345
 Dic age mihi de matre Ulyssis divini ,
 Patreque quem reliquit iens in senectutis limine ,
 Si forte adhuc vivunt sub lumine solis ,
 An jam mortui sunt , & in Ditis donibus.

Hunc autem rursus allocutus est subulcus princeps virorum. 350
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam :
 Læertes quidem adhuc vivit , Jovi autem supplicat semper
 Ut anima sibi à membris pereat suis in domibus.
 Terribiliter enim propter filium dolet absentem
 Nuptamque uxorem prudentem , quæ ipsum maxime 355
 Tristitia affecit pereundo , & in cruda senectute posuit.
 Quæ dolore sui filii periit gloriosi ,
 Tristi morte : sic ne moriatur quicumque mihi
 Hic habitans amicus sit & amica faciat.
 Nempe quandiu quidem illa erat , dolens licet , 360
 Tandiu aliquid mihi jucundum erat sciscitari & interrogare ,
 Quoniam me ipsa nutritiva una cum Ctimena stolata
 Filia eximia , quam postremam peperit natorum :
 Cum hac simul nutritus sum , paulo autem me minus honorabat.
 At postquam ad pùbertatem optatissimam venimus ambo , 365

- Τὴν μὲν ἰσχυτὰ Σάμην δ' ἔδωσαν, καὶ μυεῖ' ἔλοντο.
 Αἰτάρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε ἱμάτ' ἐκίνη
 Κελεύει μάλ' ἀμείψασθαι, ποσσὶ δ' ὑποδήματα δῶσα,
 Ἀχρεῖν δὲ περὶ ἀλλεῖ· εἰλή δέ με κηρύττει μάλλον.
- 370 Νῦν δ' ἦδη τέτων ἰσχυδύμεναι. ἀλλὰ μοι αὐτῷ
 Ἔργον αἰέξουσιν μάκαρες θεοὶ ὅ' ἐπιμύμενοι.
 Τῶν ἱσχυγόν' τ' ἐπίη τε, καὶ αἰδοῖσιν ἔδωκα.
 Ἐκ δ' ἄρα διοποίνης ἐμὲ λελχόν ἐστιν ἀκῆσαι
 Οὐτ' ἐπ' αὖ, ἥτις τι ἔργον. ἐπεὶ κακὸν ἔμπιστον οἶσθα,
- 375 Ἀνδρες ὑπερβιάσθαι· μέγα δ' ὁμῶς χατίριον
 Ἀντία διοποίνης ράδαί, καὶ ἱμάτα στυβιάδα.
 Καὶ ραγιδὲν στυβίην τε· ἱππυτὰ δ' καὶ τι εἰσάδα
 Ἀχρεῖν δ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶϊσιν ἰαίη.
 Τὸν δ' ἀπαμυβιδύμεναι περὶ ἑρπύλλης Ὀδυσσεύς,
- 380 ὦ φίλοι, ὡς ἄρα τυτθὸς εἶναι Εὐμαιε στυβῶτα,
 Πολλὸν ἀπειπλάγχθης σὺς πατερίδ' ἠδὲ τοκέων.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρικίως κατάλεξιν,
 Ἦε διαπράττετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρύαγυια,
 Ἦ ἔτι ταυτάσκει πατὴρ καὶ σπύτνια μήτηρ.
- 385 Ἦ σὲ γὰρ μνησθέντα παρ' οἴσιν ἢ παρὰ βουῇ
 Ἀνδρες δυσμυρίδας θυσοῖν λάβον, ἠδ' ἐπύρασαν
 Τῷ δ' ἀνδρὸς περὶ δώματι, ὅ δ' αἴσιον ἄντων ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖτε περὶ οἴκου στυβῶτης ὄχλαυ ἀνδρῶν,
 Εἰπὴν, ἐπεὶ ἄρ' ἤδη ταῦτά μ' ἀνείμαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
- 390 Σιγῇ γὰρ ξυγὴ καὶ τίρπης, σπῆτις τε οἶνον
 Ἠρόμεναι. αἶδε δ' ἡ νύκτας ἀδίσπρατοι· ἐστὶ μὲν εὐδῆναι,
 Ἔστι δ' ἐπερὶ οἴκου ἀκῆμεναι. εἰδὲ τι σε χρὴ
 Πρὶν ὥρην καταλέχθαι. ἀνὴρ καὶ στυβὴς ὑπὸ αὖ.
 Τὸν δ' ἄλλων ὅτινα περὶ αὖ καὶ θυμὸς ἀνώγει,
- 395 Εἰδέτω ἐξελθόν· ἄμα δ' ἡσυχίᾳ εἰσέλθῃ
 Διηγήσας, ἄμ' ὕπνου ἀνακτορέσιν ἐπιδῶ.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίᾳ στυβῶντις τε δαιτυμόνας τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων περὶ οἴκου λυγυαλίοισι,
 Μνησθέντων. μετὰ γάρ τε καὶ ἀλγιστοὶ τίρπης ἀνὴρ
- 400 Ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πᾶσιν καὶ πόσιν ἐπαλῆθ'·
 Τῷ δὲ τοι ἐρῶ ὅ μ' ἀνείμαι ἠδὲ μεταλλᾶς.
 Νῆσοις τις Συρίᾳ κικλησκύται, (εἰπὴ ἀκῆσις)
 Ὀρτυγίης καδύπερτον, ὅδ' ἐπερὶ οἴκου ἡλίοιο.
 Οὗτις περὶ οἴκου λῆναι τόσον· ἀλλ' ἀγαθὸν μὲν,
- 405 Εὐβοτῶν, εὐμυλῶν, οἰνοπλητῶν, πολύπυγ'·
 Πῆνθ' δ' ἐπὶ οἴκου δῆμον ἐσέρχεται, εἰδὲ τις ἄλλη
 Νῆσοις ἐπὶ Συρίᾳ στυβῶντις διυλοῖσι βροτοῖσιν.
 Ἀλλ' ὅτε γυμνάσῃ στυβὴν κατὰ εὐλ' ἀνδρῶν.
 Ἐλθὼν ἀργυροτόξ' Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξυγὴν,
- 410 Οἷς ἀγαθοῖς κλισίᾳ ἐπὶ οἴκου κατέπερτον.
 Ἐνθα δὲ στυβὴς, δῖχα δὲ στυβὴς πᾶντα δίδασται

Hanc quidem postea in Samum *nuptum* dederunt, & infinita acce-
At me lænaque tunicaque vestibus illa (perunt.

Pulchris admodum induens, pedibusque calceos dans,

Ad agrum misit, diligebat autem me corde magis.

Nunc autem jam his indigeo, imo mihi ipsi

370

Opus augent beati Dii cui incumbo.

Ex his autem comedi bibique, & venerandis *hospitibus* dedi.

Ex autem domina haud mite *ullum* licet audire

Neque verbum, neque opus: quoniam malum incidit domui,

Viri insolentes: valde autem famuli indigent

375

Coram domina dicere, & singula interrogare:

Et comedere bibereque: deinde & aliquid portare

Ad agrum, qualia animum semper famulis lætificant.

Hunc autem respondens alloquebatur sapiens Ulysses:

Papæ, sic parvulus Eumæ subulce,

380

Multum jactatus es scorsim à tua patria & parentibus.

Sed age mihi hoc dic & vere narra,

An vastata est urbs virorum lata viis,

In qua habitabat pater & alma mater:

An te solum relictum apud oves vel apud hoves

385

Viri inimici navibus acceperunt, & vendiderunt transfatum

Hujus viri ad domos, qui dignum pretium dedit.

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum

Hospes, quoniam jam hæc me interrogas & inquiris,

Silentio nunc percipe & delectare, bibeque vinum

390

Sedens, hæc autem noctes magnæ: licet & dormire,

Licet etiam se oblectantibus auscultare: neque te oportet

Ante horam dormire, molestia est etiam multus somnus.

Horum autem aliorum quemcumque cor & animus jubet,

Dormiat egressus: simul autem *cum* aurora apparente

395

Præsum, simul sues heriles sequatur.

Nos autem in casa bibentesque comedentesque,

Doloribus alter alterius delectemur tristibus,

Recordantes: inter enim dolores etiam delectatur *vis*

Qui scilicet valde multa passus fuerit & vagatus,

400

Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.

Insula quædam Syria vocatur, (si forte audisti)

Ortygiam supra, ubi conversiones solis *ad obitum*.

Non ingens usque adeo: sed bona quidem,

Fertilis bouum, fertilis ovium, vino plena, frumento abundans. 405

Fames autem nunquam populum invadit, neque aliquis aliis

Morbus odiosus existit miseris hominibus:

Sed quando senuerunt in urbe gentes hominum,

Veniens argentei arcus dominus Apollo cum Diana

Suis illustribus sagittis aggrediens interficit.

410

Illic duæ urbes, bifariam autem ipsæ omnia divisa sunt

E & Uij

- Τῶσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἰμὸς ἱμβατρίλευς
 Κτήσιον· Ὀρμυρίδης, ἰωνίικελ· ἀθανάτοισιν·
 Ἐνθα δ' Φοίνικας ναυσίκλυτοι ἥλυθον ἄνδρες·
 415 Τερψάται, μυεῖ ἄγοντες ἀθύρματα νῆι μελαινῇ·
 Ἔσκε δ' πατέρης ἰμοῖο γυνὴ Φοίνιας· ἐνὶ οἴκῳ
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.
 Τὴν δ' ἄρα Φοίνικας πολυπαῖπάλῳ ἡπέρειπον·
 Πλούτης τις πρῶτα μίγν' κεύλη παρὰ νηὶ
 420 Εὐτὴ καὶ φιλότῃσι· τὰ τε γέρας ἡπέρειπεν
 Θυλότεροις γυναιξί, καὶ εἰ καὶ εὐεργὸς ἔστιν.
 Εἰσάτα δ' ἤπειτα τίς εἴη καὶ πῶθεν ἔλθοι.
 Ἦδ' ἐμὰλ' αὐτίκα πατέρης ἐπὶ πρῶτον ὑψιφρές δῶ.
 Ἐκ μὲν Σιδῶν· πολυχάλακ' εὐχομαι ἔη·
 425 Κέρη δ' εἴμ' Ἀρύβαντος· ἧος μῦθον ἀγνέοντο·
 Ἀλλὰ μ' ἀνὴρπαξαν Τάριος ἡλίορος ἄνδρες·
 Ἀγρόθεν ἐχομένη· σέβασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 Τῶσδ' ἄνδρες πρὸς δῶμαδ'· ὃ δ' ἄξιον ὦνεν ἰδῶκεν.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ ὅς ἐμισγέτο λαῶν.
 430 Ἦ ῥά κε τῶν πάλιν αὖτις ἐμὴ ἡμῖν οἰκαδ' ἔποιο,
 Ὅρα ἰδὲ πατέρης καὶ μητέρ'· ὑψιφρές δῶ,
 Αὐτίς τ', ἢ γὰρ ἐπ' εἰσι, καὶ ἀγνοοὶ καλέονται.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθος,
 Εἴη κεν καὶ τῆτ', εἰ μοι ἰδέοιτό γε ταῦτα·
 435 Ὅρκῳ σισαδῆται· ἀπήμονά μ' οἰκαδ' ἀπάξειν.
 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπομύνον ὡς ἐκείων.
 Αὐτὰρ ἔπειτα ῥ' ὁμοσάν τε τελευτήσαντε τ' ἔρκον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετίειπε γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μῦθος,
 Σιγῇ νῦν· μή τις με πρῶταυδάτω ἐπιδραῖν.
 440 Ὑμνότερον ἱτάσθην, συμβλήμεν· ἢ ἐν ἀγνοίῃ,
 Ἦεν ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξέιπῃ· ὃ δ' οἰσάμεν καταδῆσθαι
 Διαιτῇ ἐν ἀργαλίῳ, ὑμῖν δ' ἐπιπράσσειτ' ὀλεθρον.
 Ἀλλ' ἔχειτ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπιείγεται δ' ὦϊον ὀδῶναι.
 445 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νῆος πλείη βίῳτοιο γένηται,
 Ἀγχιέη μοι ἔπειτα δοῶς ἐς δῶμαδ' ἰκίεσθαι.
 Οἶσά γε καὶ χρυσὸν ὅστις καὶ ὑποχίρει· ἔλθῃ·
 Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβηθρον ἑλὼν ἰδέοιτο γὰρ δοῖν.
 Παιδὰ γε ἄνδρες ἐν· ἐνὶ μεγάροισι αἰτῶμαι,
 450 Κερδαλέον δὴ τοῖον ἀματροχόωντα θυροῖ,
 Τὸν κεν ἄγωμ' ἐπὶ νῆος· ὃ δ' ὑμῖν μυεῖν ὦνον
 Ἄλφει, ὅπῃ περᾶντε πρὸς ἀλλοτρὸς ἀνδρόπικας.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς εἰπὼς ἀπέβη πρὸς δῶματα καλά·
 Οἱ δ' ἐπ' αὐτὸν ἀπαντα παρ' ἡμῖν αὖτις μένοντες
 455 Ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοντον πολλὸν ἐμπολῶντο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κέλευθον νῆος ἤχθητο τοῖσι νέεσθαι,
 Καὶ τότε ἄρ' ἀγχιέον ἦσαν, ὅς ἀγχιέον γυναικί,

His autem ambabus pater meus imperavit
 Ctesius Ormenides, similis immortalibus:
 Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
 Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra. 415
 Erat autem patris mei uxor Phœnissa in domo
 Pulchraque magnaque, & splendida opera sciens.
 Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
 Cum lavante quidam primum coitit concavam apud navem
 Leſſo & amore: quæ mentes decipiunt 420
 Fœmineis muliebribus, etiam si qua proba sit.
 Interrogarat autem postea quæ esset & unde venerit.
 Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
 Ex quidem Sidone divite æris gloriot esse:
 Iliam autem sum Arybantis ego abunde divitis: 425
 Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
 Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
 Hujus viri ad domos, hic autem dignum pretium dedit.
 Hanc autem rursus allocutus est vir qui coiverat clam:
 Igitur nunc retro rursus simul nos domum sequereris, 430
 Ut videas patris & matris altam domum,
 Ipsosque, certe enim adhuc sunt, & divites vocantur.
 Hunc autem rursus allocuta est mulier, & respondit verbo:
 Erit & hoc, si mihi velitis nautæ
 Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos. 435
 Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut iussit.
 At postquam juraveruntque finiveruntque jusjurandum,
 Illis rursus collocuta est mulier, & respondit verbo:
 Tacite *agatis* nunc, ne quis me alloquatur verbis
 Vestrorum sociorum, occurrens aut in viâ, 440
 Aut forte apud fontem: ne quis ad domum seni
 Profectus dicat, is autem intelligens liger
 Vinculo in difficili, vobisque moliatur mortem.
 Sed habere in mente verbum, & deproperate emptionem viaticoꝝ.
 Sed quando jam navis plena victu fuerit, 445
 Nuncius mihi postea velociter ad domos veniat.
 Portabo enim & aurum quodcumque sub manus venerit:
 Quin & aliud nautum ego volens dederim.
 Filium enim viri mei in domibus nutrio,
 Petulantem nempe sic temere simul cursitantem foras, 450
 Hunc ducam in navi: hic vobis copiosum lucrum
 Inveniet, ubicumque vendideritis translatum ad diverſilingues ho-
 Hæc quidem sic fata abivit ad domos pulchras: (mines.
 Illi autem per annum totum apud nos manentes
 In navem cavam facultates multas emebant. 455
 Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
 Tunc nuntium miserunt, qui nuntiaret mulieri,

- Ἦλυθ' ἀνὴρ πολυίδεες ἐμῷ πρὸς δώματα πατρὸς·
 Χρύσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἡλικτεροσιν ἔειπτο·
 460 Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάροισι θεῶν καὶ πύργῳ μήτηρ
 Χίρμεσιν ἀμραυδῶντο, καὶ ὀρθαλμοῖσιν ὄρωντο·
 Ὦνον ὑπὸ χεῖρσιν· ὃ δ' ἐπὶ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 Ἦτοι ὁ καίνευσας κοῖλῃν ἐπὶ νῆα βιδάκη.
 Ἦδ' ἐμὰ χεῖρσιν ἑλῶτα δῖμον ἐξῆγε θυράζε.
 465 Εὖρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡδὲρ δίπας καὶ τραπέζας
 Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν πατέρ' ἀμριπύοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶπον προήμιον, δῆμοιό τε θῆμιν·
 Ἦδ' αἶψα τρεῖς ἄλυστα κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ
 Ἔκει· ἐν· αὐτὰρ ἔγῳ ἐπὶ μὲν αἰσιφροσύνῃσι.
 470 Δύσσιτό τ' ἡέλιος, σκυδῶντό τε πάσῃ ἀγυιά.
 Ἦμεις δ' ἐς λιγυρὰ κλυτὸν ἡλθοῦν ὄκα κινύτες,
 Ἐνθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἀκύαλος νῆς.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπὶ πλοῖον ὕψος κέλευθα,
 Νῶ ἀνακασσάμενοι· ἐπὶ δ' Ζεὺς ἔειπεν ἱαλλεν.
 475 Ἐξήμαρ μὲν ὅμως πλείονα νύκτας τε καὶ ἡμάρ·
 Ἄλλ' ὅτ' ἄρ' ἐδδόμενον ἡμάρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κροτίαν·
 Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρταμῖς ἰοχίαιρα·
 Ἀντλεῖ δ' ἐνδάτῃσι ποσσὶν ὥς εἰναλίην κηΐ·
 Καὶ τὴν μὲν φάκησι καὶ ἰχθύσι κύμα γενέσθαι
 480 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἔγῳ λιπόμεν ἀκχεύμεν ἔτορ.
 Τὸς δ' Ἰθάκῃ ἐπὶ κασι εἴερον αἰετός τε καὶ ὕδωρ·
 Ἐνθά μιν Παίρτης πείρατο κτεάτεσσιν ἰοῖσιν.
 Οὕτω τήνδ' ἐτε γαῖαν ἔγῳ ἶδον ὀρθαλμοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖ διογνῆς Ὀδυσσεὺς ἡμῖθετο μῦθον,
 485 Εὐμαί, ἡ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρεται·
 Ταῦτα ἱκαστα λήγων ὅσα δὴ πάθεις ἀλγία θυμῷ.
 Ἄλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἰδὼν ἔθικε
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀδελφὸς δάμαρ' ἀρίκεο πολλὰ μογήσας·
 Ἦτις, ὅς δ' ἐγὼ παρέχῃ βροτῶν τε πύον τε
 490 Ἐιδυκίως· ζῶντι δ' ἀγαθὸν εἶναι· αὐτὰρ ἔγωγε
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀλώμεν ἐνθάδ' ἱκάνει.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Καὶ δ' ἐραθίστην δ' ἔπειθ' ἐπὶ χερσὶν, ἀλλὰ μινυῖα·
 Αἶψα γὰρ ἦος ἦλθεν ἑσπέρην· οἱ δ' ἐπὶ χεῖρσιν
 495 Τηλεμάχῃ ἔταρον λυόν ἴσια· καὶ δ' ἔλεον ἰσὺν
 Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προήρυσσαν ἱετμοῖς·
 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔειπον, κατὰ δ' ἐπεμνήσοι' ἔδισαν.
 Ἐκ δ' ἐπὶ αὐτοῖς βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Διῶπον τ' ἐντύνοντο, κερσύντο τε αἰδοπα εἶον.
 500 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδνύοντο ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δ' Τηλεμάχῳ πεπνυμένος ἤχετο μῦθον·
 Τῆμις μὲν νῦν ἔσσυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
 Ἀπὸ τέρ' ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπιελύσομαι καὶ βροτῶν.

Venit vir multiscius mei ad domos patris ,
 Aureum monile habens , quod electro continebatur :
 Illud igitur in domo famulæ & honesta mater 460
 Manibus tractabant , & oculis spectabant :
 Pretium pollicitæ , ille autem huic innuebat tacite.
 Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
 Hæc autem me manuprehendens domibus educebat foras.
 Invenit autem in vestibulo & poculum mensas 465
 Virorum convivarum , qui circa meum patrem versabantur.
 Illi quidem in consessum processerant , populi que confabulationem.
 Hæc autem statim tria pocula abscondens sub sinu
 Efferebat , at ego sequebar dementia mea.
 Occiditque sol , & inumbrabantur omnes viæ. 470
 Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes ,
 Ubi Phœnicum erat virorum velox in mari navis.
 Hi quidem postea ascendentes navigabant humidas vias ,
 Nobis impositis , Jupiter autem ventum immisit.
 Sex diebus quidem simul navigavimus nocte & die : 475
 Sed quando septimum diem Jupiter fecit Saturnius ,
 Ipsam quidem postea mulierem jaculata est Diana sagittis gaudens ,
 Sentinæ autem insonuit illapsa sicut marina fulica
 Et hanc quidem phocis & piscibus escam futuram
 Ejecerunt , at ego relictus sum mœstus corde. 480
 Hos autem Ithacæ admovit portans ventusque & aqua :
 Ubi me Laërtes cmit possessionibus suis.
 Sic hanc terram ego vidi oculis.

Huic autem rursus divinus Ulysses respondit verbo :
 Eumæe , certe valde jam mihi in præcordiis animum movisti , 485
 Ista singula dicens quantos scilicet passus sis dolores animo.
 Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum posuit
 Jupiter , quoniam ad viri domos pervenisti multa perpeffus
 Humani , qui nempe tibi præbet cibumque potumque
 Decenter , vivis autem bonam vitam : at ego 397
 Multas hominum per urbes postquam erravi huc venio.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur :
 Dormierunt autem non multum tempus , sed paululum :
 Statim enim Aurora venit pulchro throno conspicua , at in terra
 Telemachi focii solvebant vela : demebantque malum 495
 Rapide , ipsamque navem in portum protrahebant remis.
 Ejiciebantque anchoras , funes autem ligabant.
 Egrediebanturque & ipsi in littus maris ,
 Cœnamque parabant , miscabantque ardens vinum.
 At postquam potus & cibi amorem emisserant , 500
 His Telemachus prudens accepit sermones :
 Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram :
 At ego ad agrum ibo & ad pastores.

- Ἐσπίει^Θ δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἱμὰ ἔργα κάτειμι·
 305 Ἡδῶται δέ κεν ὕμιν ὀδοιπόρον παραδίημι,
 Δαῖτ' ἀγαθὴν κρείων τε καὶ οἶνον ἡδυπότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προστίειτε Θεοκλύμῳ^Θ Διοκίδης,
 Πῆ γδ' ἐγὼ φίλα τέκνον· ἴω· τῷ δῶμαδ' ἴκωμαι
 Ἀνέρον οἱ κρατῆρ' Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν·
 310 Ἡ' ἰδὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο·
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πειτυμῷ^Θ ἀντίον νῦδα,
 Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐζῶγε καὶ ἡμέτερόν τε κελούμεν
 Ἐρχιδ', ἐ γάρ τοι ξενίαν ποδῆ· ἀλλὰ σοι αὐτῷ
 Χίερν, ἐπεὶ τοι ἐγὼν μὲν ἀπίσταμαι, εἰδὲ σε μήτηρ
 315 Ὀφείτα· ἐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρ' ἐνὶ οἴκῳ
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπο τῆς ὑπερβίας ἴσον ὑραίη.
 Ἀλλὰ τοι ἄλλον ρῶτα σπιδασκομαι ὅν κεν ἴκηαι,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαίρρον^Θ ἀγλαὴν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ· Ἰθακῆσισι εἰσιρέουσι.
 320 Καὶ γδ' ὡκλὸν ἄρισ^Θ ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλισα
 Μητρί· ἱμὴν γαμήειν, καὶ Ὀδυσσῆ^Θ γέρας ἔξεν.
 Ἀλλὰ τὰ γε Ζεὺς οἶδεν ὀλύμπι^Θ αἰδέει ναιῶν,
 Εἰ καὶ σπιν πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἦμαρ.
 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐσπύτατο δεξιὸς ὄρης,
 325 Κίρκ^Θ, Ἀπόλλων^Θ ταχὺς ἄλγελ^Θ· ἐν ᾗ πύδισα
 Τίλκε σέλιαν ἔχον, κατὰ ᾗ σπιδασ χεῖρ' ἔραζε
 Μισσηγύς πῶς τε καὶ αὐτὴ Τηλέμαχοιο.
 Τὸν ᾗ Θεοκλύμῳ^Θ ἰτάρρον λαπόντοσι καλίστας,
 Ἐν τ' ἄρα οἱ εὖ χεῖρ', ἐπ^Θ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζα
 330 Τηλέμαχ', ἔτι ἀνευ θεῶ ἔσπατο δεξιὸς ὄρης.
 Ἐγὼν γάρ μιν ἐς ἀντα ἰδὼν ἰσάων ἰόντα.
 Τριττέρῃ δ' ἐκ ἑσθ' ἰάνει βασιλεύτερον ἄλλο
 Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὕμεις καρτεροὶ αἰεὶ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^Θ πειτυμῷ^Θ ἀντίον νῦδα,
 335 Αἰ γδ' ἔπειτα ξεῖνε ἐπ^Θ τετελεισμένῃ εἰκῇ.
 Τῷ κε τάχα γνώης φιλότῃτά τε πολλὰ τε δῶρε
 Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τις σε συιαντήμῳ^Θ μακαρίζῃ.
 Ἦ, καὶ Πύρρον προστρώει σπιδὸν ἵταιρον,
 Πύρρον Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τὰ περ ἄλλα μάλισα
 340 Πύδῃ ἱμῶν ἰτάρρον οἱ μοι Πύλον εἰς ἄμ' ἔποντο·
 Καὶ νῦν μοι ᾗ ξεῖνε ἄγων ἐν δώμασι σπιδῶν,
 Ἐνδοκίως σπιδεῖν καὶ τιμῆν, ἐτόκεν ἔλθαι.
 Τὸν δ' αὖ Πύρρον^Θ δευκελυτὸς ἀντίον νῦδα,
 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χεῖρ' ἐνθάδε μέμονες
 345 Τόνδε δ' ἐγὼ κομίσω, ξενίαν δέ οἱ ἐ ποδῆ ἔσπαι.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ πῶς ἔβη, ἐκίλευσε δ' ἱταίρας
 Αὐτὸς τ' ἀμβαινειν ἀνὰ τε σπιδνήστια λῦσαι.
 Οἱ δ' αἰψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κλισίῃ κάθίζον.
 Τηλέμαχ^Θ δ' ἐπὶ σπιδῶν ἔδασατο καλὰ σπιδίλα,

Vespertinus: autem visis meis operibus discedam :

Mane autem vobis itinericum apponam ,

305

Convivium bouum carniūque & vini dulcis potatu.

Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus :

Quo enim ego dilecte fili ibo ? cujus domos adibo

Virorum qui asperæ Ithacæ dominantur ?

An recta ad tuam matrem eam & tuam domum ?

310

Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur :

Alioquin quidem te ego & nostram juberem *in domum* (bi ipse

Ire, haud enim tibi hospitalium donorum desiderium *esset* : sed ti-

Pejus foret, quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater

Videbit, non enim frequenter procis in domo

315

Apparet, sed seorsim ab his in superiore ædium parte telam texit.

Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas,

Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,

Quem nunc instar Dei Ithacenses suspiciunt.

Etenim longe optimus vir est, cupitque maxime

320

Matrem meam ducere uxorem, & Ulyssis honorem habere.

Sed hæc Jupiter scit olympius in æthere habitans,

An & ipsis ante nuptias perficiet malum diem.

Sic ei locuto volavit dextera avis,

Accipiter, Apollinis velox nuncius : in autem pedibus

325

Vellebat columbam tenens, deorsumque pennas fundebat ad terrâ

In medio navisque & ipsius Telemachi.

Hunc autem Theoclymenus seorsum à sociis vocans,

Manu prehendit, verbumque dixit, ac compellavit :

Telemache, non sine Deo volavit dextera avis.

330

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem esse.

Vestro autem non est genere dominantius aliud

In populo Ithacæ, sed vos potentes semper.

Hunc autem statim Telemachus prudens contra alloquebatur :

Utinam quidem hoc hospes verbum perficiatur.

335

Utique cito cognosceres amicitiamque multaue dona

A me, adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.

Dixit, & Piræum allocutus est fidum socium :

Pirææ Clytide, tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime

Obsequeris meorum sociorum qui me in Pylum secuti sunt :

340

Et nunc mihi hunc hospitem ducens in domibus tuis,

Studiose ama & honora, donec veniam.

Hunc autem rursus Piræus lancea inclytus contra alloquebatur :

Telemache, si quidem tu multo tempore hic maneat :

Hunc tamen ego curabo, hospitaliumque munerum ei desideria

Sic locutus navem conscendit, jussitque socios (haud enim. 345

Ipsosque ascendere, atque funes solvere,

Hi autem statim ascendebant, & in sedibus sedebant.

Telemachus autem sub pedibus ligavit pulchra calceamenta,

- 150 ἔλκετο δ' ἄλκιμον ἔγχυτο ἀναχμήν ὅξ' ἑ χαλεπὸν,
 Νηὸς ἀπ' ἱερῶν. τοὶ δ' ἀρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν, ἀνίσταντες πῶλον ἐς πῶλον, ὥς ἐκάλυσεν
 Τηλέμαχος φίλον υἱὸς Ὀδυσσεύς· διεῖπε.
 Τὸν δ' ὅκα περιβιβάοντα πόδες ῥέον, ὅρ' ἔκ' αὐλῇν
 555 ἔνθα οἱ ἦσαν ὅς μάλ' ἀνὰ μνηστῆρας, ἦσι συβώτης
 Ἐδλὸς ἰὼν ἐπύαυεν, ἀνάγκῃσι πάντα εἰδώς.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Π. ΤΟΥΤ' ΟΜΗΡΟΥ
 ΤΡΑΥΛΩΔΙΑΣ.

Ἐλόντες εἰς τὰς ἀγρὰς Τηλέμαχος, σίμπεται Εὐμαίος εἰς τὴν πόλιν, ὁρίσαν ἑτασθῆναι τὰ δεσπότη τὴν παρυσίαν. γίνεταί δ' ἐν ταῖς ἐξῆς Ὀδυσσεύς πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωριμὸς κατὰ βέλυσιν Ἀθηναῖς, καὶ τῶς ἐπὶ τὴν ἐνέδραν Τηλέμαχος τεταγμένων ἰσὶ τὴν πόλιν ὑποσχεθῆ.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατὴρα ὄν.

- Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεύς καὶ Διὸς ὑποφῶς
 Ἐντύοντο ἄρ' ἔσαν ἀμ' ἡοὶ, κλισίῃσιν αὖτ',
 Ἐκκοιμῶν τε νυκτὸς ἀμ' ἀγεσμένῳσι σύνοσι.
 Τηλέμαχον δ' περιέβαινον κύνας ὑλακόμενοι,
 5 Οὐδ' ὕλκον περιόντα. νόστι δ' ὁδυσσεύς
 Σαίνοντάς τε κύνας, πρὶν τε κτύπῃ ἦλθε ποδοῖν.
 Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαῖον ἔπεα πτερόντα προσηύδα,
 Εὐμαί, ἢ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταίρῳ,
 Ἡ καὶ γνώσεται ἀλλῷ. ἐπεὶ κύνας ἔχ' ὑλάοντι,
 10 Ἀλλὰ περιεσθίνουσι. ποδῶν δ' ὑπὸ δέπον ἀκέσθ.
 Οὐκ ἔστιν εἴρητο ἔπ' ὅτι οἱ φίλοι εἰς
 Ἔσθ' ἐν περιθύροισι· ταρῶν δ' ἀνέκτοι συβώτης.
 Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πρὶν αἶψα, τοῖς ἐπονέτο
 Κρινὰς αἰθέρα οἶνον. ὁ δ' ἀντίῃ ἦλθ' ἀνακτῷ.
 15 Κύνας δέ μιν κεραλὴν τε καὶ ἀμφὶ χάλα καλὰ,
 Χείρας τ' ἀμφοτέρωσιν· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Ὡς δ' πατὴρ ἐν παῖδα φιλοφρονέων ἀγατάς δ'
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπείνης γαίης δεκάτῃ ἱπαιτῷ,
 Μῆτιν πολύμητον, τῷ ἔσθ' ἀλγέα πολλὰ μογήσθ'.
 20 Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδία δῖος ὑποφῶς
 Πάντα κύσει περιέρχων, ὥς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
 Καὶ ῥ' ὀλοαυμένῳ ἔπεα πτερόντα προσηύδα,
 Ἥλθες Τηλέμαχος, γλυκερὸν εἶδος. ἐσὶ τ' ἔργα
 Ὁφείδαι ἐτάμην ἐπεὶ ἄλλοι νῆϊ Πύκλυνδε.
 25 Ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε φίλον τέκος, ὅρ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'
 Τέρψομαι εἰσερχόμενον ἄλλοθεν ἐνδὸν ἔντα.
 Οὐ μὲν γὰρ τι θάμ' ἄγχι ἐπέρχεται ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ',

Sumpsitque fortem lanceam acuminatam acuto ære , 350
 Navis à tabularis , illi autem funes solverunt.
 Sursumque adigentes *navem* navigabant in urbem , sicut iusseras
 Telemachus dilectus filius Ulyssis divini. (in cortem
 Ipsum autem celerites progredientem pedes ferebant , donec venire
 Ubi ei erant sues perquam multæ , apud quas subulcus
 Bonus commorabatur , heris bene cupiens.

ARGUMENTUM LIBRI XVI. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Post adventum Telemachi in agrum , Eumæus in urbem
 mittitur qui debebat nunciare præsentiam heri sui. Fit
 autem deinceps Ulyssis apud filium agnitio secundum volun-
 tatem Minervæ , & ad insidias Telemachi ordinatorum in
 urbem reversio.

II. Telemachus agnoscit patrem suum.

IN casa autem Ulysses & divinus subulcus
 Parabant prandium simul cum aurora , incendentes ignem ,
 Emiseruntque pastores cum congregatis suis.
 Circa Telemachum autem adulabantur canes latratores ,
 Neque allatrabant advenientem : intellexit autem dias Ulysses &
 Adulantes canes , circumque sonus venit pedum.
 Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus est :
 Eumæe , certe omnino aliquis tibi venit huc socius ,
 Vel etiam notus alius : quoniam canes non latrant ,
 Sed adulantur : pedum autem subtus sonum audio. 10
 Nondum totum dictum erat verbum , cum ejus dilectus filius
 Sterit in vestibulis , stupefactus autem prostravit subulcus :
 Eque ejus manibus ceciderunt vasa , quibus laborabat
 Miscens nigrum vinum , isque obviam ibat hero :
 Osculatusque est ipsius caputque & ambo lumina pulchra , 15
 Manusque ambas , tenera autem ei excidit lacryma.
 Utque pater suum filium amanter excipit
 Venientem ex longinqua terra decimo anno ,
 Solum unicum suæ senectute genitum , ob quem dolores multos p. f.
 Sic tunc Telemachum divinum dias subulcus 20 (suscit.
 Totum osculatus est , amplectens tanquam ex morte elapsam.
 Et flets verbis velocibus alloquebatur :
 Venisti Telemache , dulce lumen : neque te ego
 Me visurum autumabam postquam iveras navi ad Pylum :
 Sed age nunc ingredi te dilecte fili , ut te animo
 Delecter inspiciens recens aliunde domum reversum. 25
 Non enim frequenter in agrum venis neque ad pastores ,
 Odyssea. 68

- 'Αλλ' ἐπιδημῶντες. ὥς γδ νύ τοι εὐαδὲ θυμῷ,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων περσορᾶν ἀίδηλον ὅμιλον.
 30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεινυμένῳ ἀντίον νῦδα,
 "Εσθεται ἔπως ἅπτα· σέθεν δ' ἔτι· ἐνθάδ' ἱκάνω,
 "Ὅρεα σὶ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἶδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροισι μήτηρ μῦθ' ἢ τίς ἦδ' ἔ
 Ἀνδρῶν ἄλλ' ἐγὼ μὲν. Ὀδυσσῆ' δὲ περὶ σὺν ἡ,
 35 Χιτῇ ἐνευαίων κακ' ἀσχέλναια κεύτατ' ἔχουσα.
 Τὸν δ' αὖτε περσέειπε συζῶτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν.
 Καὶ λίνην κεύτη γὰρ μῦθ' ἐπιτήλοτι θυμῷ
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυρεαὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχέουσα.
 40 "Ὡς ἄρα φωνήσας· οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχ'·
 Αὐτὰρ ὃν εἶσω ἱέν, καὶ ὑπέρβη λαΐνον ἐδόν.
 Τῷ δ' ἴδους ἐπιόντι πατὴρ ὑπεύειξεν Ὀδυσσεύς.
 Τηλέμαχ' δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φωνήσεν τε,
 "Ἦσ' ὦ ξείν· ἡμῖς ἢ καὶ ἄλλοθι δῆμον ἴδμεν.
 45 Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· παρὰ δ' ἀνὴρ ὅς καταδήσθ'.
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο. τῷ ἢ συζῶτης
 Χεῦν ὑπο χλαυρὸς ῥάπας καὶ κῶας ὑπερδιν,
 "Ἐνθα καθίζεν' ἔπειτα Ὀδυσσῆ' εἰλ' ὡς υἱός.
 Τοῖσιν ἢ κρυῶν πρίνακας παρήδκε συζῶτης
 50 Ὀπταλίῳ, ἃ ῥα τῇ περσιτέρῃ ὑπέλεπον ἴδοντες·
 Σίτον δ' ἐστυμῆρας παρηνήγειν ἐν κανέουσι,
 "Ἐν δ' ἄρα κισυβίῳ κίρην μελινδία οἶνον.
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔζεν Ὀδυσσῆ' θείσι.
 Οἱ δ' ἔσ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα περὶ κίμῳα χεῖρας ἱκλον.
 55 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσι καὶ ἐδητύ' ἐξ ἔργον ἔντο,
 Τῇ τότε Τηλέμαχ' περσιτέρῃσι δῖον ὕφρον,
 "Ἄπτα, πόθεν τοι ξείν' ὅδ' ἱκέτο; πῶς δὲ ἐ ταῦτα;
 "Ἥγαρον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἐμῶμαι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι ἐ ποζὸν ὕιομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
 60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' περσιτέρῃς Εὐμαῖς συζῶτα.
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθία πάντα ἀγρεύσω.
 "Ἐκ μὲν Κρητῶν γέν' εὐχεται εὐρυάων·
 Φοῖσι ἢ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστια δινῆθηναι
 Πλαζόμεν'· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τὰ γὰρ δαίμων.
 65 Νῦν δ' αὖ θεσπεριῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ὀπποδρᾶς
 "Ἠλυθ' ἔμῳ περὶ σαλμόν· ἐγὼ δὲ σοι ἐγυμάλισα·
 "Ἐξθ' ὅπως ἐδέλεις· ἱκέτης δὲ τοι εὐχεται ἔτ'.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἀπεινυμένῳ ἀντίον νῦδα,
 Εὐμαί, ἢ μάλα τῷτο ἔπος θυμολγὲς ἔειπες,
 70 Πᾶς γδ δὴ τ' ξείνον ἐγὼν ὑποδέξμεν οἶκῳ;
 Αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ, καὶ ἔπαυ χερσὶ πείποιδα
 "Ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις περσιτέρῃς χαλεπήνῃ.
 Μῆτερ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μεμνηεῖζ',

Sed apud populum manes : sic enim placuit animo,
Virorum procorum adspicere perniciosam turbam.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur : 30
Erit sic frater senex , tui enim causa huc venio,
Ut te videam oculis , & sermonem tuum audiam,
An mihi adhuc in domibus mater manet aut aliquis jam
Virorum alius *eum* duxit uxorem : Ulyssis autem forte torus ,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens. 35

Hunc autem rursus alloquebatur subulcus princeps virorum :
Et quidem omnino illa malet patienti animo
Tuis in ædibus : ærumnosæ autem ei semper
Pereunt noctesque & dies lacrymas fundenti.

Sic utique vociferans , ejus suscepit æream lanceam. 40

At hic introivit , & transivit lapideum limen.
Huic autem sedem adeunti pater cessit Ulysses.
Telemachus autem altrinsecus prohibebat compellabatque :

Sede ô hospes , nos autem & alibi invenimus sedem
Tugurio in nostro , adestque vir qui deponet. 45

Sic dixit. Ille autem rursus ivit sessum , huic autem subulcus
Substravit viridia virgulta & pellem desuper ,
Illic sedit postea Ulyssis dilectus filius.

His autem carniū lances apponebat subulcus
Assarum , quas scilicet priori *die* reliquerant edentes : 50

Panem autem festinanter accumulabat in canistris ,
Inque poculo miscebat dulce vinum.

Ipsæ autem è regione sedit Ulyssis divini,
Atque illi in dapes paratas appositas manus mittebant.

At postquam potus & cibi amorem emisérant , 55
Tunc scilicet Telemachus alloquebatur divinum subulcum :

Frater senex , unde tibi hospes hic venit ? quomodo autem ipsum
Duxerunt in Ithacam ? quinam se esse gloriabantur ? (*nauæ*
Non enim ipsum pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem respondens alloquebatur Eumææ subulce : 60
Equidem tibi fili vera omnia dicam.

Ex Creta quidem genus suum prædicat spatiosa :

Dicit autem se multas in hominum urbes divertisse

Errabundus , sic enim ei destinavit ista Deus.

Nunc autem contra Theiprotorum virorum ex nave elapsus , 65

Veni meum ad stabulum , ego autem tibi in manus *eum* dabo :

Fac quomodo vis , supplicem autem tibi se profiteatur esse.

Hunc autem rursus Telemachus prudens allocutus est :
Eumææ , certe nimis hoc verbum animo *meo* grave dixisti ,

Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi ? 70

Ipsæ quidem juvenis sum , & nondum manibus ausim

Virum tueri , quando quis prior lacestat :

Matri autem *meæ* bifariam animus in præcordiis cogitat ,

- Η' αὐτὴ παρ' ἐμοὶ τε μένη, καὶ δῶμα κομίζῃ·
 75 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσι· δῆμιό τε φῆμιν,
 Η' ἥδη αἶμ' ἴσονται Ἀχαιῶν ἔστις ἄριστος·
 Μνάσται ἐνὶ μεγάροισιν αἴθρῃ καὶ σπείρεα σῆροισιν.
 Ἀλλ' ἦτοι καὶ ξύνοντο, ἵπποι τῶν ἵκτο δῶμα,
 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
 80 Δώσω δ' ἔξω· αἰετῆρας καὶ ποσσὶ πόδιλα,
 Πύμφω δ' ὅσπῃ μιν κραδίη θυρὸς τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἰδέαις σὺ, κόμισζον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύχας·
 Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἔγώ σπέρω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 Ἔδμεναι, ὥς αὖ με σε κατατρύχῃ καὶ ἱταίρας.
 85 Κίσι δ' αὖτ' ἔμιν ἔσται μετὰ μνηστῆρας ἑῶν
 Ἐρχομαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
 Μὴ μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχθος ἴσταιται αἰὼν.
 Πῆρξαι δ' ἀργαλέον τί μετὰ σπείρεσσιν ἔντα
 Ἄνδρα καὶ ἱερῆμον· ἵππῃ πολὺ φέρτερόν ἐστι.
 90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολὺντας διό· Ὀδυσσεύς,
 ὦ φίλ', ἵππῃ δὴν μοι καὶ ἀμύφασθαι θέμις ἐστίν,
 Ἡ μάλα μου καταδάπτει ἀκούοντες φίλοι ἦτορ,
 Οἷα φασὶ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσασθαι
 Ἐν μεγάροισιν αἰέοντι σίδεον τοιαῦτα ἰόντων·
 95 Εἰπέ μοι ἢν ἱκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 Ἐχθαίρῃσιν ἀνὰ δῆμον, ἱπποπόδμοι δι' ἐμὴν·
 Ἡ τὴν κασιγνήτοις ἐπιμέμερται· οἷσί περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεικὸν ὄρηται.
 Αἱ γὰρ ἐγὼν ἔτω νείκεα εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 100 Ἡ πᾶσις ἐξ Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ἢ καὶ αὐτὸς
 Ἐλθοὶ ἀλητεύων· (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδ' αἶσα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' αὖτ' ἐμείο κάρη τάμωι ἀκρότερον φάσ·
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάνταςτι γενόμην,
 Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃσιν Ὀδυσσῆος.
 105 Εἰ δ' αὖ με πολλοὺ δαμασσίατο μένον ἴοντα,
 Βυλοῖμην καὶ ἐν ἱμοῖσι κατακτάμεν· μεγάροισι
 Τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν αἰκία ἔργ' ἱσάμεθα.
 Εἷνας τε σφραλιζόμενος, δμῶας τε γυναῖκας
 Ῥυσάζοντας αἰετλίας κατὰ δαίματα καλά·
 110 Καὶ οἶνον διαρυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
 Μαψαύτας ἀτέλεσον, ἀννήστῃ ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμένῳ ἀντίον κῦμα,
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ξύνε μάλα ἀπρὸς αἶσιν ἀγρύσσα,
 Οὐτέ τι μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενός χαλεπαίνει.
 115 Οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμερται, οἷσί περ ἀνὴρ.
 Μαρναμένοισι πέποιθε; καὶ εἰ μέγα νεικὸν ὄρηται.
 Ὄδε γὰρ ἡμετέραν γενεὴν μένοσσι Κρονίων·
 Μῆτορ Λαέρτην Ἀρκείῃσιν υἱὸν ἔτικτε,
 Μῆτορ δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·

An illic apud me maneat, & domum curet,
 Torum verens mariti populique famam, 75
 An jam una sequatur Achivorum *cum* quicumque optimus
 Procatur in domibus vir & plurima dat.
 Sed equidem hospitem, quoniam tuam venit in domum,
 Induam ipsum lænaque tunicaque vestibus pulchris:
 Et dabo ensē ancipitem & pedibus calceamenta, 80
 Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.
 Si autem vis tu, curato in stabulis detinens:
 Vestes autem huc ego mittam & cibum omnem,
 Ad edendum, ne te comedat & socios, *i. e. vestra omnia.*
 Illuc autem haud ipsum ego ad procos sivero 85
 Ire: nimis enim sceleratam contumeliam habent,
 Ne ipsum convitiis proscindant, mihi autem dolor erit gravis.
 Efficere autem difficile est aliquid inter plures
 Virum etiam fortem, quoniam multo potentiores sunt.
 Illum contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulysses. 90
 O amice, quoniam mihi etiam alternis dicere fas est,
 Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
 Qualia dicitis procos injusta machinari
 In ædibus, ingratis tuis, cum talis tantusque sis.
 Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines 95
 Oderunt per populum, sequentes Dei vocem:
 An fratres accusas: quibus vir
 Pugnantibus confidit, & si magna contentio moveatur.
 Utinam enim ego sic juvenis essem hoc in animo,
 Vel filius ex Ulyssē inculpato, vel etiam ipse 100
 Veniat errabundus: (adhuc enim etiam spei copia est)
 Statim postea meum caput præcidat alienus vir,
 Ni ego illis malum omnibus fiam,
 Veniens in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Contra autem si me multitudine domarent solum, 105
 Mallem in meis interfectus ædibus
 Mori, quam hæc semper indigna opera videre,
 Hospitesque vexatos, famulasque mulieres
 Illos violantes indigne in domibus pulchris:
 Et vinum exhaustum, & cibum comedentes 110
 Temere sic nequicquam, sine ullo operis profectur.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Enimvero ego tibi hospes perquam indubitate dicam:
 Neque mihi omnis populus intensus irascitur,
 Neque fratres accuso, quibus vir 115
 Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio moveatur.
 Ita enim nostrum genus solitarium fecit Jupiter:
 Solum Laërtem Arceius filium genuit,
 Solum autem rursus Ulyssē pater genuit: at Ulysses

120 Μῆτον ἴμ' ἐν μεγάροισι τέκων λίπεν, ἐδ' ὀδόνητ'·
 τῶν νῦν δυσμάρμεα μάλα μυεῖοι εἴδ' ἐνὶ οἴκῳ,

Ὅσοι γδ νήσοισιν παρθενίῃσιν ἀεῖσαι,
 Δελχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήντι Ζακύνθῳ,
 Ἦδ' ὅσοι κρατῶν Ἰθάκῃ κατακοιρανέουσιν,

125 Τόσσοι μητέρ' ἴμην μινῶνται, τρύχεσι δ' οἶκον.
 Ἦ δ' ἔτ' ἀριεταίη συγχεῖν γάμον, ἔπε τελευτῇ
 Ποιήσας δύναται. τοὶ δ' ἐθνυθυσιν ἰδόντες
 Οἶκον ἴμον· τάχα δὲ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 Ἄλλ' ἥτοι μὲν ταῦτα θιῶν ἐν γένασι κηται.

130 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχοο θάσσον, ἐχέρονι Πηνελοπείῃ·
 Εἴρ' ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλῃ εἰλήκεθα.
 Αὐτὰρ ἔγὼν αἴθε' ἰδρίαι· σὺ δ' δεῦρο νέεσθαι,
 Οἷη ἀπαγήλας· ἥδ' ἂν ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 Πευθιάδῃ. πολλοὶ γδ ἴμοι κακὰ μηχανώονταί.

135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' ἑρστήης Εὐμαῖε σὺβῶτα,
 Γηγάσκει, ἑρσέναι· τὰ γὰρ δὴ τοιοῦτοι καλεῖται.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδ' εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλίσεν,
 Εἰ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἀγγεῖλ' ἔλθαι
 Δυσμάρων· ὅς τίς μιν Ὀδυσσέ' ἀχέουσιν.

140 Ἐργατ' ὀσπετεύσκε, μετὰ δρῶσιν τ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Πίνε καὶ ἥδ' ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νόστοι·
 Αὐτὰρ νῦν ἐξ εἴ σὺ γε ὄχρεο πῆ Πύλονδε,
 Οὐπὼ μιν ρασὶν φαγέμεν καὶ ποίμεν αὐτάς,
 Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στυγαῇ τε γίῳ τε

145 Ἦσαι ὀδυρόμεν', ἐθνυθῆ δ' ἄμ' ἑστέον χερσίν·
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ὀσπινυμέν' ἀντίον κῆδα,
 Ἄλχιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἱάσμεν, ἀχνυμένῃσιν περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρευτα πάντα βροτοῖσι,
 Πρώτον κεν τὰ πατέρος ἐλαίμεθα νόστιμοι ἡμάρ.
 150 Ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρὰς

Πλάξιδαι μετ' ἐκλίνον, ἀτὰρ πρὸς μητίερα ὤππῃ,
 Ἀμείπολον ταμῖν ὀτρυνόμεν' ὀππιτάχιστα
 Κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγήλας γέροντι.

Ἦ ῥά, καὶ ὥστε σφοδρῶν. ὁ δ' εἰλετο χερσὶ πῆδιλα·

155 Δυστάμεν' δ' ὑπὸ πρᾶσι πόλινδ' ἵεν. ἐδ' ἄρ' Ἀθήνη
 Λῆθεν δρῶ σαθμοῖο κίων Εὐμαῖ' ὑπερβός·
 Ἄλλ' ἦγε χεῖδον ἦλθε, δῆμας δ' ἦκτο γυναικί
 Καλῇ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.
 Στῆ δ' κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσσῆ φανήσας

160 Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἰδὼν ἀντίον, ἐδ' ἐνόησε·
 (Οὐ γάρ ποω πάντας ἐταροὶ φαίνονται ἑταρείης)
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἰδὼν· καὶ ῥ' ἐχ' ὑλάοντο,
 Κνυζήμεν' δ' ὑπερβόε δια' σαθμοῖο ῥέβηθεν.
 Ἦ δ' ἄρ' ἰὼ ὀρμύσι πύσσε· νόστοι δ' εἴρος Ὀδυσσεύς·

165 Ἐκ δ' ἦλθεν μέγα φωνή· μέγα τυχίῃσιν αὐλῆς

Solum me in ædibus generatum liquit, neque fructus est. 220
 Quorum nunc inimici nimis multi sunt in domo.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 Dulichioque Samæque, & sylvosæ Zacyntho,
 Aut quicumque asperam Ithacam regunt imperio,
 Tot matrem meam petunt, consumuntque domum. 125
 Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem
 Facere potest: hi autem corrumpunt comedentes
 Domum meam, citoque perdent & me ipsum.
 Sed ea quidem Deorum in genibus jacent.
 Frater senex, tu vero valde cito, prudenti Penelopæ 130
 Dic quod ei salvus sum, & ex Pylo veni.
 At ego hic manebo: tu autem huc redi,
 Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
 Audiat, multi enim mihi mala machinantur.
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumæi subulce: 135
 Cognosco, sapio: hæc jam intelligentem jubes.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra,
 An & Laërte eadem via nuncius eam
 Infelici: qui hætenus quidem Ulyssis causa valde dolens,
 Operaque spectabat, cum famulisque in domo 140
 Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
 At nunc ex quo tu iivisti navi ad Pylum,
 Nondum ipsum dicunt comedissee & bibisse plane,
 Neque opera inspexisse, sed suspirioque luctuque
 Sedet lamentans, rabetque circum ossa cutis. 145
 Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Tristius, sed tamen ipsum sinamus, dolentem licet.
 Si enim aliquo modo essent proprii arbitrii omnia hominibus,
 Primum patris eligeremus reditus diem.
 Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros 150
 Erra ad illum: at matri dicito,
 Famulam promam ut mittat quam citissime
 Clam, illa enim nunciarit seni.
 Dixit, & ire jussit subulcum, ille cepit manibus calceamenta:
 Ligansque sub pedibus ad urbem ivit, neque Minervam 155
 Latuit à stabulo iens Eumæus subulcus:
 Sed hæc prope venit, corpore autem similis erat mulieri
 Pulchræque magnæque, & splendida opera scienti.
 Stetit autem in vestibulo casæ Ulyssii apparens:
 Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit: 160
 (Non enim omnibus Dii apparent manifesti)
 Sed Ulyssesque canesque viderunt: & non latrarunt:
 Cum gannu autem aliorum per stabulum fugiebant.
 Hæc autem superciliis innuit, intellexit autem divinus Ulysses
 Exivitque domo extra magnum murum cortis: 165

- Στῇ δ' ἀφ' αὐτῆς. τὸν δ' ἀφ' αὐτῆς ἀφ' αὐτῆς
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 170 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 175 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 180 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 185 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 190 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 195 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 200 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 205 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν
 210 Ἐρχομαι ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν ἀφ' αὐτῶν.
 Διγενὲς Λαερτιάδῃ πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ.
 "Ἦδ' ὅν νῦν σὸ πάσι ἐπὶ φάος, μηδ' ἐπικεύθε,
 "Ὡς αἰ μνηστῆσιν θάνατον κ' κῆρ ἀφ' αὐτῶν

Stetit autem ante ipsam, illum autem allocuta est Minerva:

Generose Laërtiade multiscie Ulysses,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclytam, neque ego ipsa
Diu procul à vobis ero prompta pugnare. 170

Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Vestem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Posuit circum pectora, corpusque auxit & vigorem.
Ru sumque fuscus colore factus est, genæque distendebantur: 175
Cyanei autem facti sunt pili circa mentum.
Illa quidem sic ubi fecit, abivit: at Ulysses
Ivit in tugurium, admirabatur autem ipsum dilectus filius.
Timens autem aliorum vertebat oculos, ne Deus esset,
Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur: 180

Alius mihi hospes appares jam quam ante,
Aliaque vestimenta habes, & tibi cutis laud amplius similis.
Certe proffus aliquis Deorum es qui cælum latum habitant.
Sed placatus sis, ut tibi grata demus sacra,
Et aurea dona præparata: parceque nobis. 185

Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses:
Non aliquis Deus sum, cur me Diis assimulas?
Sed pater tuus sum, cujus gratia tu suspirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans virorum.

Sic fatum filium osculabatur, perque genas 190
Lacrymam mittebat humi, ante se autem tenebat continenter.
T. I machus autem (nondum enim persuasus erat suum patrem esse)
Rursus ipsum verbis excipiens alloquebatur:

Haud tu Ulysses es pater meus, sed me Deus
Decipit, ut adhuc magis fletu suspirarem. 195
Non enim ullo modo mortalis vir ista machinaretur
Sua ipsius mente, nisi Deus ipse adveniens,
Facile volens faciat juvenem & senem.

Certe enim modo eras senex & indecenter indutus eras,
Nunc autem Diis similis es qui cælum latum habitant. 200
Illum vicissim alloquebatur consiliis dives Ulysses,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus versantem
Neque mirari supra modum neque stupere.

Non enim amplius alius veniet huc Ulysses.
Sed ipse ego talis, passus mala, multaque tolerans, 205
Veni vigesimo anno in patriam terram.

At tibi hoc opus est Minervæ prædatrix,
Quæ me talem fecit uti vult: (potest enim)
Alias mendico similem, alias rursus
Viro juveni & pulchras circum corpus vestes habenti. 210
Facile enim est Diis qui cælum latum habitant,

- Ἡδὴ κυδῆται θνητὸν βροτὸν ἡδὲ κακῶσται.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο. Τηλέμαχος δ'
 Ἀμειψύβειος πατέρ' ἰδὼλὸν ὑδύριτο δάκρυα λυβών.
 215 Ἀμειψύβειος δ' τοῖσιν ὑπ' ἡμέτεσσιν ἄρτο γόοιο·
 Κλαῖον δ' λιγύας, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶοναι
 Φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, οἷσί τε τέκνα
 Ἀγρόεσσι ἐξέλοντο παρ' ὅσιν περικτὰ γενέσθαι.
 Ὡς ἄρα τοὶ γ' ἐλαινεν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον ἔκον.
 220 Καὶ νῦ κ' ὄφρυσιβύουσιν ἰδὺν ἔατο· ἡλίοιο,
 Εἰ μὴ Τηλέμαχος περιστάσσειν ἐν πατέρ' αἴψα,
 Πῶν γδ' οὖν διῶσθαι πατέρ' οἶλε νῆϊ σε ταῦται
 Ἥρα γιν' εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμελλαι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 225 Τὸν δ' αὖτε περιστάσσει πολυτάλας Διὸς Ὀδυσσεύς;
 Τοιγάρ τ' ἐγὼ τοι τέκνων ἀληθεῖν καταλέξω,
 Φαιήκας μ' ἄρα γον ταυσίκαυτοι, οὔτε κ' ἄλλας
 Ἀνδρότης πομπῶσιν, ὅτις σείας ἰσαρίκηται.
 Καὶ μ' ἐϋδοντ' ἐν νῆϊ δοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 230 Κίχθησαν εἰς Ἰθάκην. ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶκε;
 Χαίρειν τε, χρυσὸν τε ἄλλας, ἰδῆτά δ' ὕραϊτήν.
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπηΐασι θιῶν ἰότητι κίονται.
 Νῦν δ' αὖ διῶρ' ἰκίμην ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅτ' ἔα καὶ δυσμύμιασι ρόγας πῖρος βελύσσασθαι.
 235 Ἄλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀειδήμασας καταλέξον.
 Ὅρ' εἰδῶ ὅσοι τε κ' οἵτινες ἀνίρες εἰσὶ.
 Καὶ κεν ἑμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμερίζας,
 Φερόσσομαι εἶκεν γὰρ δυσπρόμοιβ' ἀντιφρέσθαι
 Μένω ἀντιβ' ἄλλων, ἢ κ' διδυσσομῖβ' ἄλλας.
 240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπτυμμένος ἀντίον ἦνδα,
 Ὡς παῖτερ, ἦτοι σὺ μέγα κλέος αἶεν ἄκεον,
 Χεῖρας τ' αἰχμητὴν ἔμμελλαι κ' ἐπίεργα βελήν.
 Ἀλλὰ λῆν μέγα εἶπες· ἄγν' μ' ἔχῃ· ἐδὲ κεν εἴην
 Ἄνδρες δύο πολλοῖσι κ' ἰρδύμοισι μάχεσθαι.
 245 Μνηστῆρες δ' ἔτ' ἄρ' δικὰς ἀτρεκές, ἐδὲ δῦ οἶσι,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες τάχα δ' εἴσται ἐνθάδ' ἀειδήμοντες.
 Ἐκ μὲν Δελιχίοιο δύο κ' πεντήκοντα
 Κίρροι κεκρυμμένοι, ἔξ δ' ἀρησπῆρες ἴσονται.
 Ἐκ δ' Σάμης πέντε τ' εἴκοσι κέρει ἴασιν.
 250 Ἐκ δ' Ζακύνθου ἴασιν εἴκοσι ῥῶτες Ἀχαιοῖν.
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης, δυσκαίδικα πάντες ἄριστοι·
 Καὶ σφιν ἄμ' ἐς Μίδων κῆρυξ κ' θεῖος αἰοῖδς,
 Καὶ δοῖα θεράποντες δαήμεναι δαιτρωσυνάων.
 Τῶν εἰ κεν πάντων ἀντησομῶν ἐνδον ἰόντων,
 255 Μὴ πολὺ πλεονέξῃ καὶ αἰνὰ βίας ὑποτίσσει ἐλπίων.
 Ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύνασαι τίς ἀμύνεσθαι μερμερίζας,
 Ἐξέξῃ, εἰ κέν τις τῶν ἀμύνει περὶ θυμῷ.

Et decorum facere mortalem hominem & turpem.

Sic fatus sedit, Telemachus autem

Circumfusus patri optimo, flebat lacrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium suboriebatur luctus: 215

Flebantque stridule, abundantius quam aves

Aquilæ vel vultures curvis unguibus, quibus filios

Rustici abstulerunt antequam volatiles fierent.

Sic illi miserabiliter sub superciliis lacrymam fundebant.

Et forte lugentibus occidisset lumen solis, 220

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

Quali huc pater navi te nautæ

Duxerunt in Ithacam? quos se esse dicebant?

Non enim te pedestrem puto huc venisse.

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses. 225

Equidem tibi fili veritatem enarrabo,

Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios

Homines mittunt, si quis ipsos adeat.

Et me dormientem nave veloci super pontum vehentes

Deposuerunt in Ithacam, dederunt autem mihi splendida dona, 230

Æsque, aurumque abunde, vestemque textam.

Et hæc quidem in speluncis Deorum favore jacent:

Nunc autem rursus huc veni admonitionibus Minervæ:

Ut inimicorum de cæde consultemus.

Sed age mihi procos numerans recense, 235

Ut sciam quotque & qui viri sint.

Et meo in animo strenuo cogitans,

Considerabo si nos poterimus pares esse

Soli sine aliis, an & quæremus alios.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur: 240

O pater, equidem tuam iugentem gloriam semper audiui,

Te manibusque bellicosum esse & prudentem consilio.

Sed nimis magnum dixisti, stupor me habet: neque liceret

Viros duos cum multis & fortibus pugnare.

Procorum enim neque Decas una, neque duæ solæ, 245

Sed multo plures, cito autem scies hic numerum.

Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta

Juvenes electi, sex autem famuli eos comitantur.

Ex Samo quatuorque & viginti juvenes sunt.

Ex Zacyntho sunt viri viginti Achivorum. 250

Ex ipsa Ithaca, duodecim omnes optimi

Et cum ipsis simul est Medon præco & divinus cantor,

Et duo servi periti rei coquinaræ.

His si omnibus nos opponamus intus versantibus,

Vereor ne multum amare & graviter violentias luas profectus. 255

Sed tu si potes aliquem adiutorem excogitare,

Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Τοιγάρ ἐγὼν ἱέομαι, σὺ δ' ὅσονδες, καὶ μευ ἄκυσον,
 260 Καὶ ῥέξασθαι εἰ καὶ γαῖν' Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
 Ἀρκίσσῃ, ἢς τιν' ἄλλον ἀμύντορα μεμνημένον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀτίειν ἠΐδα,
 Ἐθλωὶ τοι τάτω γ' ἱσταμύντορες πᾶς ἀγορεύεις,
 Ὅψιπτερ ἐν νερίσσι καθήμενος, ὅτε καὶ ἄλλοις
 265 Ἀνδράσιν τε κρατέουσιν καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐ μὲν τοι κίεω γε πολὺν χρόνον ἀμφοῖς ἔτεδον
 Φυλοτίδῃ κρατερῇ, ὅποτε μνηστῆροι καὶ ἡμῖν
 Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μέγ' ἔκεινται Ἀρηῃ.
 270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχου ἀμ' ἡμ' ἠὲ φαινεμένην
 Οἴκαδ', καὶ μνηστῆροισιν ὑπερβιάσῃσιν ἐμὴν
 Αὐτὰρ ἐμὲ περὶ αἵετο συβώτης ὕστιστον ἄξῃ,
 Πτωχῶ' λιγυγαλῆς ἐταλίζκειν ἠδὲ γέροντι.
 Εἰ δέ μ' ἀτιμῆσαισι δέμον κάτα, σὸν δ' οἶλον κῆρ
 275 Τίτλατω ἐν σῶθρασι, κακῶς πάχοντι ἐμῷ,
 Ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἑλκασσι θυράζε,
 Ἦ' βίβλῃσιν βάλλασσι· σὺ δ' εἰσεῖναι ἀνίχεσθαι.
 Ἄλλ' ἦτοι παύεσθαι ἀνομήνῃ ἀρροτύναν,
 Μελιχίῃσι ἐπίτασι παρὰ δῶν. οἱ δέ τοι ἔχῃ
 280 Πείτονται· δὴ γάρ σφι παρίζεσθαι αἰσμονὴν ἤμαρ.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέομαι, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Ὅπποτε κεν πολύβουλ' ἐνὶ φρεσὶ θεῶν Ἀθήνη,
 Νέεσθαι μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νόσας
 Ὅσαί τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τέχνηα κίεται,
 285 Ἐς μυχὸν ὑψηλῆς θαλάμης καταδυναγ' αἰέρας
 Πίνετα μάλ'. αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοὺς ἐπίτασι
 Παρὰ δῶναι, ὅς τε κεν σε μεταλλῶσιν ποδῶντες,
 Ἐκ καπνῷ κατέβηκ', ἐπεὶ ἐκείτι τέισιν ἐφικῇ
 Οἷά ποτε Τροίηνδ' ἐκὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 Ἄλλα κατήκισσαι ὄσων περὶ ἡμέτ' αὐτῇ.
 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδ' ἐμίζον ἐνὶ φρεσὶ θεῶν Κρονίων,
 Μήπως οἶνωθέντες, ἔριν σῆσαντες ἐν ὑμῖν,
 Ἀλλήλους τρέσσαντες, καταχρύψντέ τε δαῖτα
 Καὶ μνηστῆρ'· αὐτὸς γὰρ ἐρεκεταὶ ἀνδρα σίδηρ'.
 295 Νεὴν δ' οἴοισιν δύο ῥάσγαρα καὶ δύο δόρυ
 Κλωιδίην, καὶ δοιὰ βοάγρεα χερσὶν ἐπιδάει.
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα. τὸς δέ κ' ἔπειτα
 Πωλλὰς Ἀθηναίη θέλῃ καὶ μετίετα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ τοι ἱέομαι, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
 300 Εἰ ἐτέον γ' ἐμὸς ἐσσι, καὶ αἵματ' ἡμετέρου,
 Μήτις ἔστιν Ὀδυσῆ' ἀκυσάτω ἐνδον ἔοντι,
 Μήτ' ἔν Λαέρτης ἴσῳ τόγῃ, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·

Ἄλ'

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses.
 Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,
 Et cogita numi nobis Minerva cum Jove patre 260
 Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
 Boni isti sunt adiutores quos dicis,
 Alte in nubibus sedentes, qui & aliis
 Viris prævalent & immortalibus Diis. 265

Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses:
 Haud quidem illi multo tempore aberunt
 A pugna forti, quando procis & nobis
 In domibus meis robur decerneretur Martis.
 Sed tu quidem nunc vade simul cum aurora apparente 270
 Domum, & cum procis superbie conversare:
 At me ad urbem subulcus postea ducet,
 Mendico vili similem & seni.

Si autem me contumelia afficient in domo, tuus amicus animus
 Toleret in pectoribus, male patiente me, 275
 Etiam si per domum pedibus trahent foras,
 Vel jaculis jaculabuntur, vel verò inspicies tolera.
 Quanquam cessare jube ab insipientia,
 Mitibus verbis alloquens: illi vero tibi non
 Parebunt, jam enim ipſis adeſt fatalis dies. 280

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis:
 Quando dives consilii in præcordiis mihi id ponet Minerva,
 Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde eo animadverso,
 Quæcumque tibi in domibus Martia arma jacent,
 In secessum alti thalami deponito sublata 285

Omnia omnino: at procos mollibus verbis
 Alloquere, quando te interrogabunt arma desiderantes:
 Ex fumo deposui, quoniam non illis similia sunt,
 Qualia quondam ad Trojam proficiſcens reliquit Ulyſſes,
 Sed fœdata sunt quantum ignis atigit afflatus. 290

Adhuc autem mihi hoc majus in præcordiis posuit Saturnius,
 Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
 Alternos vos vulneretis, dehonestetisque convivium
 Et sponsalia, ipsum enim allicit virum ferrum.

Nobis autem solis duos enses & duas lanceas 295
 Relinque, & duo scuta manibus capienda:
 Ut facta te divina sumamus, illos autem postea
 Pallas Minerva turbabit & consiliarius Jupiter.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus pone tuis,
 Siquidem vere meus es, & sanguinis nostri, 300
 Ne quis postea Ulyſſem audito intus esse,
 Ne quidem Laërtes ſciat hoc, neque subulcus,
 Neque aliquis domesticorum, neque ipsa Penelope;

Odysſea.

H h

- 'Αλλ' οἷσι σὺ τ' ἐγὼ τε γυναίκων γνάσων ἰδύτο.
 305 Κῆ καὶ τὸ δμῶων ἀνδρῶν ἐτι περιθιμῶν,
 'Ἡ μὲν ὅσα τις γὰρ τίς κ' εἶδεν θυμῷ,
 'Ἡδ' ὅτις ἐκ ἀλγέῃ, σὲ δ' ἀτιμὰ τῶν ὄντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν προσφωνεῖ παίδιμ' υἱὸς,
 'ὦ πατέρ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν κ' ἐπαῖτα γ' οἶα
 310 Γνώστω· εἰ μὲν γάρ τι χαλεποῦμαι γέ μ' ἔχουσιν.
 'Αλλ' ἔτοι τίδε κέρδ' ἐγὼν ἱσταμαι οἶα
 'Ἡμῖν ἀμροτέρησι· σὲ δ' ἐραζέμεναι ἀνώγα.
 Διδοῖα γὰρ αὐτὸς εἴη ἑκάστῳ περιτίζον,
 'Ἔργα μετερχόμεν· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκκοι
 315 Χρήματα δαρδάρησιν ὑπέρβιον, ἐσθ' ἐπι φειδῶ.
 'Ἀλλ' ἦτοι σὲ γυναῖκας ἐγὼ δειδάμεναι ἀνώγα
 Αἱ τὲ σ' ἀτιμάζουσι κ' αἱ νηπιεῖς εἰσιν·
 'Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἀν' ἐγὼ γὰρ κατὰ σαχμῆς ἐδίδοιμε
 'Ἡμῖας περᾶζον, ἀλλ' ὅσπερ ταῦτα σέινεσαι,
 320 Εἰ ἐτιὸν γ' ἐτι οἶδα Διὸς τέρεα ἀγέεχοιο.
 'Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα περὶ ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθακηνὸς κατήγετο νῆος εὐεργῆς,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν κ' πάντας ἱταίρας.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμὲν πολυτένιδ' ἐντὸς ἴκοντο,
 325 Νῆα μὲν ὡς μέλαιναν ἐὼν ἠπείροιο ἔρυσαν,
 Τεύχεα δ' σὺρ' ἀπένεικαν ὑπὲρ θυμῷ διερχόμεντες·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πέρισσαν δῶρον εἰς Ὀδυσῆα
 'Ἀγγελίην ἔροντα περὶ ἔργον Πηνελοπείην,
 330 Οὐτέκα Τηλέμαχ' ἔμειν ἐὼν ἀγρῷ, νῆα δ' ἀνώγῃ
 'Ἀσπιδ' ἀπὸ πλείων· ἵνα μὴ δῖος ἐνὶ θυμῷ
 'Ἰσθίμῃ βασιλεία τέρεν κατὰ δάκρυον εἴδω.
 Τῷ δ' ὅσον ἀντήτην κήρυξ κ' δὴ ὕδατος,
 Τῆς αὐτῆς ἐνὲκ' ἀγγελίης, ἔρποντο γυναῖκι.
 335 'Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον δῖε βροτοῖο,
 Κήρυξ μὲν ῥα μέγιστος μετὰ δμαῖσιν εἶπεν,
 'Ἦδ' οἱ βασιλεία φίλ' ὡς αἰεὶ εἰλέεσθε.
 Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτης ἀγχι παρὰ σάκος
 Πάνθ' ὅσα εἰ φίλ' υἱὸς ἀνώγῃ μυθήσασθαι.
 340 Αὐτὰρ ἐτιδὼ παῖσαν ἐρημοσύνην ἀπέειπε,
 Εὐ ῥ' ἰδὼναι μὲν ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε
 Μνηστῆρες δ' ἀκάρηοντο, κατήρησαν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 'Ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρὲκ μέγα τοιχίον αὐλῆς,
 Αὐτὰ δ' ἀποπαρυγὶ θυρῶν ἐδρείωντο.
 345 Τῆσιν δ' Εὐρύμαχος Πολυῦς ὡς αἰεὶ ἔρχ' ἀγορεύει,
 'ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερβόλως τετέλεσται
 Τηλέμαχ' ὁδὸς ἴδε· εἰμὲν δ' οἱ εἰ τελέσθαι.
 'Ἀλλ' ἀγε νῆα μέλαιναν ἔρυσσιν ἥτις ἀεῖται·
 'Ἔς δ' ἐρίτας ἀλῆας ἀγέμεναι, οἳ καὶ τάχιστα

Sed soli tuque egoque mulierū cognoscamus inclinationē animorū
Et aliquem famulorum virorum adhuc tentaremus, 305
Cum sicubi quis nos honoret & timeat animo,
Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.

Hunc autem respondens alloquebatur illustris filius:

O pater, equidem meum animum & postea puto
Cognosces, neque enim socordia me tenet: 310
Sed haud hoc emolumento ego fore puto
Nobis ambobus: te autem considerare jubeo,
Diu enim per ocium cognosces singulos tentans,
Opera adiens: Illi autem in domibus quieti
Opes devorant præter modum, neque parimonix locus est. 315
Sed equidem te de mulieribus ego quærere jubeo,
Quæ te parum honorant & quæ scelestæ sunt:
Vitos autem nondum ego in ædibus vellem
Nos tentare: sed postea hæc curare,
Si vere adhuc scis Jovis signum Ægiuchi. 320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Postea Ithacam appulsa est navis arte fabricata,
Quæ tulerat Telemachum à Pylo & omnes socios.
Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt, 325
Arma autem ipsis asportaverunt magnaninii servi:
Statim autem in Clytiæ domum portarunt perpulchra dona.
At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis
Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem jussisset 330
Ad urbem navigare: ut ne timens in animo
Potens Regina teneras lacrymas fundat.
Hi autem sibi occurrerunt præco & divinus subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam venerunt in domum divini Regis, 335
Præco quidem mediis in ancillis dixit:

Jam tibi Regina dilectus filius venit.

Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia quæcumque ipsum dilectus filius jusserat loqui.
At postquam omne præceptum denarravit, 340
Institerit ire ad suos, liquit autem sepraque domumque.
Proci autem tristabantur, & mœrebant in animo:
Exibantque domo extra magnum murum atrii,
Illic autem ante januas sederunt.

His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere: 345

O amici, certe magnum opus supra modum perfectum est
Telemacho via hæc: autinabamus autem ei non perfectum ire.
Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:
Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissime

H h ij.

- 350 Κεῖντε ἀγγέλῳσι θεῶς οἰκόνδε νέεσθαι.
 Οὐπω πάν εἰρή' ἐτ' ἀρ' Ἀμρίνομῳ ἴδε νῆα,
 Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμῶ' πολυβενθίῳ ἐντὸς,
 Ἰσῖα τε σέλοντας, ἐριτμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἦδὺ δ' ἀρ' ἐκβαλάσας μετεράνευ αἰς ἐτάροις,
- 355 Μήτην' ἐτ' ἀφγυλίην ὀτρύνεσθαι· οἶδε γὰρ ἔειπεν.
 Ἦ τίς σφιν τόδ' εὐπεὶ θεῶν, ἢ εἰσίδον αὐτοὶ
 Νῆα παριχορμήν, τὴν δ' ἐκ ἰδύναντο κλῆναι.
 Ὡς ἱεράβ'. οἱ δ' ἀνσάντες ἦσαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης.
 Αἶψα δ' νῆα μέλαιναν ἰὼ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
- 360 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένευκαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀδελφοί, εἰδὲ τιν' ἄλλων
 Εἶναι ἐτε νέαν μεταίξυν ἐτε γερρότων.
 Τῷσιν δ' Ἀρτίου μιστὴν Εὐπείδῃ υἱὸς,
 Ὡς ὠόπω, αἰς τόνδ' ἀνδρα θεοὶ κακότητ' ἔλυσαν.
- 365 Ἡμᾶτα μὲν σκοποὶ ἴζον ἰὼ' ἀκείας ἡμεκίσσας
 Αἰὲν ἐπασύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
 Οὐποτ' ἰὼ' ἠπείρε νύκτ' ἀσάμην, ἀλλ' ἐπὶ σφόντερ
 Νῆϊ θεῶν· σελιόντες ἐμίμονεθ' ἡὸ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχέοντες, ἦα φθίσωμεν ἑλόντες
- 370 Αὐτοὶ· τ' δ' ἄρα τίως μὲν ἀπύαζαν οἰκάδε δαίμων,
 Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζόμεθα λυγρὸν ἔλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκρύψει· ἢ γὰρ οἶα
 Τάχα γε ζῶοντ' ἀνύσσιδάμ' τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπισήμων βελῶν τε νῆα τε·
- 375 Λαοὶ δ' ἐκ ἐτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρονται.
 Ἄλλ' ἀγῶτε φρεὶν κίονον ὀμπυγείσασθαι Ἀχαιῶς
 Εἰς ἀγορὴν· ἢ γὰρ τι μεθυστέρησάμ' ἐμιν οἶα,
 Ἄλλ' ὀδομηνίῳ, ἐφ' ἣ δ' ἐν πᾶσιν ἀνασᾶς,
 Οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐρεπτομένη, εἰδὲ ἐκίχημεν.
- 380 Οἱ δ' ἐκ αἰνήσουσι ἀκρόντες κακὰ ἔργα,
 Μῆτι κακὸν ῥέζουσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσσοι
 Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀρκεῖνόμεθα δῆμον.
 Ἄλλα φθίσωμεν ἑλόντες ἰὼ' ἀγρῇ νόσφι πύλῃ,
 Ἦ' ἐν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχοντες,
- 385 Δασάρηροι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτοῖς
 Κεῖντε μητίεε δοῖμεν ἔχιν ἠδ' ὅστις ὀπιύοι.
 Εἰ δ' ὑμῖν ἄδε μῦθ' ἔραυδάνη, ἀλλὰ βέλειάδε
 Αὐτόν τε ζῶσιν καὶ ἔχιν πατρώϊα πάντα,
 Μὴ οἱ χρήματ' ἐπύτα ἄλλῃ θυμῷ ἰδωμένη.
- 390 Ἐνθάδ' ἀγιστέρηροι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἔκαστος
 Μινάδα ἰσόγοισι διζήμεν· ἢ δ' ἀν' ἐπύτα
 Γήμαιθ' ὅς κεν σπείσῃα σφίσι καὶ μόροισι ἔλθοι.
 Ὡς ἱεράβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τῷσιν δ' Ἀμρίνομ' ἀγορεύατο καὶ μετέπειπεν,
- 395 Νίσσε φαιδύμ' υἱὸς Ἀρτυϊάδαο αἰακτῶ·

Illis nuncient velociter domum ut redeant. 350
 Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
 Versus ex eo loco, portum profundam intra,
 Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
 Suaviter autem ridens loquebatur inter suos socios:
 Nullum nuncium jubeamus ire, adfunt enim. 355
 Vel aliquis eis hoc dixit Deorum, vel viderunt ipsi
 Navem advenientem, sed eam non potuere assequi.

Sic dixit. Hi autem surgentes iverunt ad litus maris.
 Statimque navem nigram in terram traxerunt,
 Arma autem ipsis abstulerunt magnanimi servi. 360
 Ipsi autem in concionem iverunt densi, neque quicquam aliorum.
 Sinebant neque juvenum una sedere neque senum:
 His autem Antinous dixit Eupitheï filius:

O amici, ut hunc virum Dii malo solverunt.
 Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis 365
 Semper assidui: simul autem cum sole occidente,
 Nunquam in terra nocte dormiebamur, sed in ponto
 Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,
 Telemacho insidiantes, ut interficeremus capientes
 Ipsum: hunc autem interim quidem abduxit domum Deus, 370
 Nos autem hic consulemus gravem mortem.
 Telemacho: neque nos subterfugiat, non enim puto.
 Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.

Ipse enim peritus consilioque menteque,
 Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent. 375
 Sed agite antequam ille congreget Achivos.
 Ad concionem, non enim remissurum ipsum puto,
 Sed irascetur, dicetque in omnibus surgens,
 Quod ei cædem gravem suebamur, neque assecuti sumus.
 Illi autem non laudabunt audientes mala opera, 380
 Ne quod malum faciant, & nos expellant

Terra nostra, alium autem adeamus populum.
 Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,
 Vel in via: victum autem ipsi & possessiones habeamus,
 Dividentes per partes inter nos, domum autem contra 385
 Illius matri dabimus habere & quicumque duxerit uxorem.
 Si autem vobis hoc verbum non placet, sed vultis
 Ipsumque vivere & habere paterna omnia,
 Ne ei opes deinceps affatim animo dulces comedamus
 Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390
 Petat uxorem dotibus quærens: illa vero postea
 Nubat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.

Sic dixit. Hi autem omnes muti erant silentio.
 His autem Amphinomus concionarius est & dixit,
 Nisi illustis filius Arcuado Regis:

- "Ος ῥ' ἐκ Δελιχίῃ πολυπύρρῃ ποσσίντ'·
 Ἠγέτο μνηστῆροι· μάστιγα δ' Πηνελόπειν
 Ἠιδαιε μύθοισι. φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν.
 Ο' σφιν εὐφροσύνην ἀγορεύσαςτο καὶ μεττιύπειν,
 400 Ὡ φίλοι, ἐκ αὖ ἐγὼγε κατακτείνων ἐδέλομαι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δ' γένε· βασιλικὸν ἐστὶ
 Κτείνων. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν ἱερὰ μινθὰ βελάε.
 Εἰ μὴ καὶ αἰνέσωσι Διὸς μεγάλουο δῖμιστε,
 Αὐτὸς τε κτείνω, τὰς τ' ἄλλας πάντας ἀνέξω·
 405 Εἰ δέ καὶ ὑποτροπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἀνωγα.
 Ὡς ἔρατ' Ἀμφίνομ'· τοῖσιν δ' ἐπὶ ἡνδανε μῦθ'·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνείσαντες ἔσαν δῖμον εἰς Ὀδυσσέ'·
 Ἐλθόντες δ' ἐκάδιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θεσφίσι.
 Ἡ δ' αὖτ' ἀλλ' ἰνόησι πειρίσσει Πηνελόπεια,
 410 Μνηστῆραςι φατῆναι ὑπέρβιον ὕβρι' ἔχουσι,
 Πιύδτετο γὰρ ἔσθαι παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὀλιδεσθ.
 Κηρύξ γὰρ οἱ ἔπειτο Μίδων, ὅς ἐπυύδτετο βελάε.
 Βῆ δ' ἰναι μεγάροισι σὺν ἀμειπύλοισι γυναῖξιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο δῖα γυναῖκων,
 415 Στῆ ῥὰ παρὰ σάδμον τέγε· πύκα ποικιλοῖο,
 Ἄντα παριόων χορδῆν λυπαρὰ κρήνητα.
 Ἀντίνοον δ' ἐνέμπτεν, ἔπ' τ' ἔρατ, ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Ἀντίνο· ὕβρι' ἔχων κακομήχαν, καὶ δέ σε φασὶν
 Ἐν δῖμω Ἰθάκῃς μὲθ' ὀμήλικας ἱμῶν ἄρεσσι
 420 Βελῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' ἐκ ἄρα τοιῶν ἔκδαι.
 Μάργε, τίμῃ δ' σὺ Τηλέμαχον δάνατόν τε μέρεστε
 Ῥάπτεις, ἐδ' ἰκίτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 Μάρτυρ' ; ἐδ' ὅσιν κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 Ἡ' ἐκ οἷοι' ὅτι δεῦρο πατὴρ τειδὲς ἴκοτο φεύγων
 425 Δῆμον ὑποδδίσας ; δὴ γὰρ κεχολώσαςτο λῖν,
 Οὐνικα ληίσῃσιν ἐπισπόμεν' Ταρείοισιν
 Ἠκαχε Θεοπερωτός· οἱ δ' ἡμῖν ἄρβυμοι ἔσαν·
 Τόν ῥ' ἴδιον ρθίσαι, καὶ ὑπορράϊσσαι φίλον ἦτορ,
 Ἠδ' κατὰ ζῶνι φαγέειν ρηροικία πολλήν·
 430 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε καὶ ἔχθεον ἱερῆς σπιν.
 Τῷ νῦν οἶκον ἄτιμον ἴδεις, μνάα δ' γυναῖκα,
 Παῖδά τ' ὑποκτείνεις, ἐμὲ δ' μεγάλως ἀκαχίζεις·
 Ἀλλὰ σε παύσασθαι κίλαμαι, καὶ ἀνογίμεν ἄλλης.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύδε παῖς ἀντίον ἤδα,
 435 Κύρη Ἰκαρίοιο πειρίσσει Πηνελόπεια,
 Θάρσ' ῥ' μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 Οὐκ ἔδ' ἐγὼ ἀνὴρ, ἐδ' ἴσονται, ἐδ' γίγνεται,
 Ὅς κεν Τηλέμαχον σφ' υἱὲ χείρας ἐποίσῃ
 Ζῶοντός γ' ἐμίδεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομήνοιο.
 440 Ὡδε γὰρ ἐξέρω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσαι,
 Αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρῶντι σπιν δούρι

Qui ex Dulichio divite frumenti & herbosa
Dux erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis, mente enim urebatur bona.
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

O amici, non ego interficere velim
Telemachum: arduum enim genus regium est
Interficere, sed primum Deorum interrogemus consilia.
Si quidem laudabunt Jovis magni jura,
Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo:
Sin avertent Dii, quiescere suadeo.

Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo:
Statim postea surgentes ibant domum in Ulyssis,
Venientes autem sedebant in politis sedibus.

Alia autem rursus excogitavit prudens Penelope,
Procis apparere violenta contumelia instructis:
Audiverat enim sui filii in domibus mortem.

Præco enim ei dixerat Medon, qui audiverat consilia.
Perrexit autem ire in domum cum famulis mulieribus.
Sed quando jam ad procos venit divina mulierum,
Stetit apud postem domus ornate factæ,
Genis obtendens splendida vela.

Antinoom autem increpavit, verbumque dixit, ac compellavit:

Antinoë contumelia instructe male cogitans, atqui te aiunt

In populo Ithacæ inter coævos esse optimum

Consilio & verbis, tu vero haud talis es.

Insane: cur autem tu Telemacho cædemque mortemque

Suis: neque supplices curas quibus nimirum Jupiter

Testis? neque pium est mala suere alterum alteri.

An nescis quando huc pater tuus venit fugiens

Populum veritus? etenim iratus erat valde,

Quoniam latrones insequens Taphios

Læserat Thestros, qui nobis conjuncti erant:

Illum nempe volebant perdere, & destruere ejus cor,

Et victum consumere dulcem plurimum:

Sed Ulysses arcebat & prohibebat licet cupientes,

Hujus nunc domum ingloriam comedis, ambisque uxorem,

Filiumque interficis, me autem valde contristas.

Sed te desinere jubeo, & hortari alios.

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:

Filia Icarii prudens Penelope,

Confide, ne tibi hæc in animo tuo cutæ sint.

Non est hic vir, neque erit, neque sit,

Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

Vivente quidem me & in terra vidente.

Sic enim edico, idque perfectum erit,

Statim ejus sanguis niger fluet circum lanceam

Ἡμετέροι· ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς πολίτηρες Ὀδυσσεύς·
Πολλὰ μὲν γὰρ σὺν οἷσιν ἱερὰ ἀνέμω, κρέας ὅππῃ
Ἐν χερσὶ σὺν ἴδμεν, ἐπὶ γὰρ τε οἶνον ἐρυθρῶν.

419 Τῷ μοι Τηλέμαχ' πάντων πολεῦ φίλτατος ἔστω
Ἀνδρῶν· ἔδῃ τι μιν θανάτῳ τεθνήσκειν ἄνωγα
Ἐκ γὰρ μενέσσω· δίοθεν δ' ἐκ εἰς ἀλκιμάδην.
Ὡς εἶπτο θάρσυνον, τῷ δ' ἦρπυιαι αὐτὸς ὄλεθρον.

Η' ὡς ἂν ἰσταχθῶς ἐπερφία σιγαλόντα,
 450 Κλαίειν ἔπειτ' Ὀδυσσεύς φίλον ἄνθρωπον· ὅρξαί μιν ἔπειτα
 ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἐσπάρτοιο δ' Ὀδυσσεὺς καὶ υἱὸς Διὸς ἠφροδῖτος
 Ἥλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπίστανον ἀπλήζοντα
 Σὺν ἱερύσαντες ἱπιάσιον· αὐτὰρ Ἀθήνη

455 Ἀλλ' ἡ παρυσάμην Δαιτυμένην Ὀδυσσεῖα
 ῥάβδα φεικλιγυῖα, πάλιν ποίητε γέρετα·
 Λυγρὰ δ' ἱμάτια ἱσπερ περὶ χροῖ, μὴ ἰσχυρῶς
 Ἰνδοῖσι σάτυρα ἰδῶν, καὶ χιζέρον Πανέλοπιν
 Ἑλθοῖ ἀπαφάλλον, μηδὲ εἰρησὶν εἰρύσαντο·

460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος· πρῶτον· πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 ἤλαθες δὲ Εὐμαιά· τί δὲ καλεῖς ἰς ἀνά· αἶψα;
 ἢ ῥ' ἦδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔσιν.
 Ἐκ λόχου; ἢ ἐπὶ μ' αὐτ' ἐβόαται οἰκασί· ἰόντα;

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέειπε Εὐμαίε ἀνθρώτα
 φῆς Οὐκ ἔμελλεν μοι ταῦτα μεταλλήσασθαι καὶ ἐρίσσειν,
 ἄστυ καταβλάσκειν· τάχιστα με θυμὸς ἀνάσσει.
 Ἀθηγεῖντι εἰπόντα, πάλιν δ' αὖτ' ἀπονείεσθαι.
 Διμήνησε δέ μοι παρ' ἐπείρου ἀλγελ· ὥκως
 Κίρρῳ, ὃς δὴ παρῆν' ἐπ' οὐ σὴ μητρὶ ἐΐων.

470 Ἄλλο δὲ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὑθαλμῶσιν.
Ἦδη γὰρ αἰλῶσι θάψῃ. Ἑρμαῖοι κλέψουσιν.
Ἦα κινῶν, ὅτε τῆα θύον ἰδούμην κατιῶσαν
Ἐς λιμένα ἡμέτερον· πολλοὶ δὲ ἴσαν αἰῶνες ἐν αὐτῇ.
Βεβήκει δ' ἄρ' ἑσθ' ἑοῖσι καὶ ἔγχεσιν ἀρετήναισι.

475 Καὶ στίβας ἀνὰ πῦρ τρεῖς ἑμὲν ἔειπεν· ἰδέ τι οἶδα.
Ὡς εἶπτο, μείδοντι δ' ἱερὴ ἰς Τυλαμάχοιο,
'Ες πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὲν· ἀέκινε δ' ὑπερβῖν.
Οἱ δ' ἔπει ἔν παύσαντο πόντος, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυσθ'· ἰδέ τι θυμὸς ἐδέετο δαιτός· εἴσιν.
480 Αὐτὰρ ἔπει πρῶτον· ἔχ' ἰδάντω· ἔξ ἔρην ἔντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνῃ δῶρον ἔλοντο.

ἘΠΟΨΙΣ ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ. ΤΟΥ ὈΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Εἰς τὴν πόλιν ἔλθων Τηλέμαχος διηγῆται τῇ μητρὶ Πηνελόπεια τῆς ἀποδημίας τὰ κειράλαια. ὑπερὸν ἤ Οδυσσεύς

Nostram : postquam & mihi urbium populator Ulysses
 Sæpe genibus suis imposito, carnem assatam
 In manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
 Ideo mihi Telemachus omnium multo amicissimus est 445
 Virorum: neque ipsum mortem timere jubeo
 A proci; Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere.
 Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipse mortem.
 Illa igitur conscensis cœnaculis stupendis,
 Flebat postea Ulysses dilectum maritum: donec ei somnum 450
 Dulcem in palpebris posuit cæcia Minerva.
 Vespertinus autem Ulyssi & filio divinus subulcus
 Venit: hi autem cornam scite parabant,
 Sue mactato ænniculo: at Minerva
 Prope stans lærtiadem Ulysses 455
 Virga percutiens, iterum fecit senem:
 Turpes autem vestes induit circum corpus, ne ipsum subulcus
 Cognosceret intuens, & prudenti Penelopæ
 Iret nunciatum, neque mente contineret:
 Hunc & Telemachus prior verbis allocutus est: 460
 Venisti divine Eumææ: quænam fama est in urbe?
 Num jam proci superbi intus sunt
 Ex insidiis? an adhuc me rursus observant domum euntem?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
 Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare. 465
 Per urbem incedentem citissime me animus jussit,
 Nuncio indicato, rursus huc redire.
 In unum conveniebat autem mecum à sociis nuntius velox
 Præco, qui scilicet primus verbum tuæ matri dixit.
 Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis, 470
 Jam super urbe ubi Mercurialis collis est,
 Eram iens, quando navem velocem vidi devenientem
 In portum nostrum, multi autem erant viri in ipsa
 Onusta erat autem scutis & lanceis ancipitibus.
 Et ipsos putabam illos esse, neque quicquam scio. 475
 Sic dixit. Subrisit autem sacra vis Telemachi,
 In patrem oculis aspiciens, vitavit autem subulcum.
 Hi postquam igitur cesserunt à labore, paraveruntque convivium,
 Convivati sunt, neque animus indigebat convivio æquali.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt, 480
 Tunc nimirum cubitum iverunt, & somni donum ceperunt.

ARGUMENTUM LIBRI XVII. ODYSSEÆ
HOMERI.

I N urbem cum venisset Telemachus enarrat matri Penelopæ peregrinationis capita. Postea Ulysses ductus ab

αχθεῖς ὑπὸ τῇ Εὐμαίᾳ εἰς Ἰθάκην ὑπὸ τῆς ἀγροῦς, εἰς τὴν
 συμπόσιον τῆς μνηστέρων εἰσέρχεται. ὃ δὲ πομπὴς ἀπαλγέλλῃ πῶς
 ὁ κύων ἀναγινώσκει τὴν διαποτὴν· καὶ ὡς Εὐμαῖος μὲν εἰς τὰς
 ἀγρὰς ὑποτρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν αὐτοῖς μῖν.

Ρῶ βάλες μισθόλε τε μνηστὴρ τε κύων δὲ ἀνέγνω.

- Η**Μος δὲ ἡεργίνα φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Δὴ τότε ἐπὶ τῷ ὑπὸ πλοσίν ἐδήσατο καλά σπείλαι
 Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Εἶλετο δὲ ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλαμῆφιν ἀρήφ,
 5 Ἄσπερ ἰέδωρος, καὶ ἐὼν προσέειπε συζώτῃν,
 Ἄττ' ἦτοι μὲν ἐγὼν εἴμι ἐς πόλιν, ὅραί με μήτηρ
 Ὀφείτω· (ὃ γὰρ μιν προσδὸν παύσασθαι οἶα
 Κλαυμένη τε συγχεῖν γόοιό τε δακρυόεντα,
 Πρὶν γ' αὐτὴν μ' εἰσίδηται) ἀτὰρ σοὶ γ' ὅδ' ἐπιτέλλω·
 10 Τὸν ξείνον δύνων ἄγ' ἐς πόλιν, ὅρα' αὖ ἐκίβδη
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δῶσθ' δέ οἱ ὅς κ' ἐδέλῃσι
 Πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δὲ ἔπας ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγιστα θυμῷ.
 Οἱ ξύν τε δὲ ἔπερ μάλα μνίῃ, ἄλγιον αὐτῷ
 15 ἔστιναι. ἢ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀλαδία μυθήσασθαι.
 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολυμήντις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, ἐδέ τοι αὐτὸς ἐρικυδέα μῦθαισιν.
 Πτωχὸν βέλτιόν ἐστι κατὰ πτόλιν ἢ κατ' ἀγρὰς
 Δαῖτα πτωχεύειν. δῶσθ' δέ μοι ὅς κε δέλωσιν.
 20 Οὐ γὰρ ἐπὶ σαρκομοῖσι μῦθον ἔτι σπλῆκ' εἶμι,
 Ὅς ἐπιτεκαμένοισι σημαντορὶ πάντα σπιδάται.
 Ἄμ' ἔρχω· ἐμὲ δὲ ἄξ' ἀνὴρ ὅδε ἐν σοὶ καλεῖται,
 Αὐτίκ' ἐπὶ κε σπυρὸς θύρεω, ἀλὲν τε γίνεσθαι.
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσσω
 25 Στίβη ὑποπόη· ἵκαθεν δέ τοι ἄσπερ αὖτ' ἔη.
 Ὅς φάτο. Τηλέμαχος δὲ διὰ σαρκομοῖο βεβήκει,
 Κεκοιτῆς προσὶ προσβίβας· κακὰ δὲ μνηστέρων φύτιυσι.
 Αὐτὰρ ἐπὶ ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάσοντας,
 Ἐγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
 30 Αὐτὸς δὲ εἶσα ἴνῃ, καὶ ὑπὲρ βῆ λαῖνον ἐδόν.
 Τὸν δὲ πολὺ προσφθι εἶδε τερπὸς Εὐρύκλεια,
 Κῶμα κακορῦσας θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι.
 Δακρύσασα δὲ ἔπειτα ἰδὺς κίον· ἄμφω δὲ ἄρ' ἄλλῃ
 Δρυαῖα Ὀδυσσῆος ταλασίρρετον ἠγέροντο,
 35 Καὶ κύων ἀγαπαζόμενα κεφαλὴν τε καὶ ὄμους.
 Ἦ δὲ ἴνῃ ἐκ θαλάμοιο πειρώσθων Πηνελόπεια,
 Ἀρτίμιδι ἱκέλῃ ἠδὲ χρυσῇ Ἀρροδίτῃ.
 Ἄμφω δὲ παῖσιν γένω βάλε πᾶντε δακρύσασα.
 ἔπειτα δὲ μιν κεφαλὴν καὶ ἄμφω ράια καλά.

Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poëta autem refert quomodo canis agnoscat dominum: quo modo Eumæus in agros revertatur, Ulysses autem inter ipsos manet.

P. Percussisti caprarique proceqne, cum quem canis cognovit.

Quando jam matutina apparuit rosea aurora,
Tunc scilicet sub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini:
Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iurus, & suum allocutus est subulcum: 5

Frater senex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipsam ante cessaturam puto
A fletuque odioso luctuque lacrymoso,
Priusquam ipsum me inspiciat) sed tibi sic injungo:
Hunc hospitem infelicem duc in urbem, ut illic 10
Cibum mendicet: dabit autem ei quicumque voluerit
Panem & poculum: mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.
Hic hospes autem si valde irascetur, gravius ipsi
Erit, certe mihi amicum est vera loqui. 15

Hunc autem allocutus est prudens Ulysses:
O amice, neque tibi ipse detineri cupio.
Mendico melius est in urbe quam in agris
Cibum mendicare, dabit autem mihi quicumque voluerit.
Non enim ut apud stabula maneam amplius ea ætate sum, 20
Ut imperanti rectori in omnibus paream.
Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statim postquam igne caluero, calorque fuerit.
Graviter enim hæc vestimenta habeo mala, ne me conficiat
Ros matutinus, procul autem urbem dicitis esse. 25

Sic dixit. Telemachus autem per stabulum ibat,
Velociter pedibus procedens, mala autem procis plantabat.
Sed postquam pervenit ad domos bene habitatas.
Lanceam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem introivit, & transivit lapideum limen. 30
Hunc autem multo prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in affabre factis:
Lacrymans autem postea obviam ibat, circumque aliarum
Ancillarum Ulyssis patientis congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque & humeros. 35
Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis & aureæ Veneri.
Circum autem filium dilectum jecit brachia lacrymans:
Osculataque est ejus caput & ambo lumina pulchra,

- 40 Κάτ' ῥ' ὀλοσυρομένη ἴατα πατρὸντα πατρὸντα,
 ἦλθε Τηλέμαχος γλυκερὸν ἔατο· ἔσέ τ' ἔλαγε
 Ὀδυσσεύς ἱράμην, ἐπεὶ σέο νηὶ Πύλονδε
 Λάδην ἐμὴ αἰκὴν εἰλε μετὰ πατρός· αἰκὴν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι κατάειπον ὅπως ἦντοσας ὁπωπῆς.
- 45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμένῳ ἀντίον κῆδα,
 Μῆτιρ ἐμὴ, μή μοι γόον ἔρυνθι, μηδὲ μοι ἦτιρ
 Ἐν στήθεσιν ὄρειν, θυγόντι περ αἰπὺν ὀλεσθῆν.
 Ἀλλ' ὕδρηαμένη, καθάρα χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 Εἰς ὕπερ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμοιβόλοισι γυναιξίν,
- 50 Εὐχέο πάσι θεοῖσι τελέσας ἑκατόμβας
 Ρέξην, αἰκὴ σέο Ζεὺς ἀντίτα ἔργα τελέσθην.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὅρα καλίσσας
 Ξῖνον ὅτις μοι κῆδον ἄμ' ἔσπετο δέουρ κίοντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ παρήμεν' αὖν ἀντιδίοις ἱτάροισι·
- 55 Πίεσκον δέ μιν ἠγάγεα παρὶ οἴκον ἄγοντα
 Ἐνδοκίως φιλέειν καὶ τιμῶν εἰσέειν ἔλθω.
 Ὡς ἄρ' ἐράνησεν. τῇ δ' ἄπτετο ἔπλετο μῦθος.
 Ἡ δ' ὕδρηαμένη, καθάρα χερσὶ ἑμαδ' ἑλῶσα,
 Εὐχέτο πάσι θεοῖσι τελέσας ἑκατόμβας
- 60 Ρέξην, αἰκὴ σέο Ζεὺς ἀντίτα ἔργα τελέσθην.
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δὲ ἐκ μεγάροιο βεβήκει
 Ἐρχόμενος ἔχων· ἄμα τῷδε κύνες πῶδας ἄρροι ἔποντο.
 Θεοπίστῃν δ' ἄρα τῷδε χάριν κατέχρινεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θιύοντο.
- 65 Ἀμρὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγῆνορες ἠγέρεδοντο
 Ἐδλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ἔρεσι βουσιδόμενον.
 Αὐτὰρ ὁ τῷ μὲν ἔπειτα αἰεῦατο πολὺν ὄμιλον,
 Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦσο καὶ Ἀντιφῶν ἦσσι Ἀλιθέρως,
 Οἳ τί οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρός· οἳσαν ἱταίροι,
- 70 Ἐνθα καθίξεν ἰὼν· τοὶ δ' ἐξέρινον ἑκαστα.
 Τῷ δ' ἐπὶ Πίεσκι δεικλυτὸς ἐγρύθει ἦλθεν,
 Ξῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν. ἔσσι δ' ἄρ' ἐπὶ δῆν
 Τηλέμαχος ξείνοιο ἱκὰς τεάπτε', ἀλλὰ παρῆτα·
 Τὸν καὶ Πίεσκον πρότερον πρὸς μῦθον εἶπεν·
- 75 Τηλέμαχος, αἰψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναικάς,
 Ὡς τοι δῶρ δαπνέμεν' αὖ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπινυμένῳ ἀντίον κῆδα,
 Πίεσκι, ἔσέ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσσι παῖδες ἔργα.
 Εἴ μιν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγῆνορες ἐν μεγάροισι
- 80 Λάδην κτάναντες, πατρός· ἀντίτα δάσονταί,
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βέλομαι ἐπαυμένῳ ἢ τινα πάντα·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τῷδε φόνον καὶ κῆρα εὐτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δῶματα χαίροντι.
 Ὡς ἔπων, ξῖνοι ταλαπείροισι ἦσαν ἐς οἶκον.
- 85 Αὐτὰρ ἰσθὶ ῥ' ἔποντο δῆμους εὖ ναιετάοντας,

Et flets verbis velocibus alloquebatur :

40

Venisti Telemache dulce lumen , haud te ego quidem
Visuram autumabam , postquam iveras nave in Pylum
Clam meis ingratis dilecti ad patris auditionem.
Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre.

Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
Mater mea , ne mihi luctum excita , neque mihi cor
In pectoribus commove , elapso licet ex perniciali exitio.
Sed lota , puras corpori vestes sumens ,

45

In superiora ædium ascendens cum servientibus mulieribus ,
Vove omnibus Diis perfectas hecatombas
Te sacrificaturam , sicubi Jupiter repensa facta reddat.

50

At ego ad concionem ibo , ut vocem
Hospitem qui me illinc simul secutus est huc venientem.
Illum quidem ego præmiseram cum divinis focis :
Piræum autem ipsum jussi ad domum ducentem
Studiose tractare & honorare donec venissem.

55

Sic locutus est. Illi quasi impennatum fuit verbum.
Ipsaque lota , puras corpori vestes sumens ,
Vovit omnibus Diis perfectas hecatombas
Se sacrificaturam , sicubi Jupiter remuneratoria opera perfecisset.
Telemachus autem postea ex domo ivit

60

Lanceam habens , simul cum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem illi gratiam offudit Minerva :

Eumque omnes populi incedentem admirabantur.

Circum autem ipsum proci superbi congregati sunt
Bona dicentes , mala autem mentibus penitus cogitabant.

65

At is horum quidem postea declinabat multam turbam ,

Ast ubi Mentor sedebat & Antiphus & Halitherses ,

Qui ei à principio paterni erant socii ,

Illic sedit iens : hi autem interrogabant singula.

70

Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit ,
Hospitem ducens ad concionem per urbem : neque adhuc diu
Telemachus ab hospite longe versus est , sed astitit :

Quem & Piræus prior sermone alloquebatur :

Telemache , statim jube ire meam ad domum mulieres ,
Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit.

75

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

Piræe , non enim scimus quomodo erunt hæc opera :

Si me Proci superbi in domibus

Clam interfecto , paterna omnia dividunt ,

80

Ipsam habentem te malo frui quam aliquem horum :

Sin ego his cædem & mortem patravero ,

Tunc mihi gaudenti portato ad domo : gaudent.

Sic locutus , hospitem calan itosum duxit in domum.

At postquam pervenerunt ad domos bene habitatas

Odyssea.

11

- Χλαῖναν μὲν κατέβητο κατὰ κλισμῆς τε θρόνους τε·
 Ἐς δ' ἀσπαίνδους βάντες εὐξέσας λίσσαντο.
 Τὲς δ' ἔπει ἔν θμωαὶ λῦσαν, κ' χεῖσαν ἑλαίῳ;
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας ἕλας βάλλον ἰδὲ χιτῶνας,
 90 Ἐκ ῥ' ἀσπαίνδους βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι καθίζον.
 Χίριβ' αὖ ἀμείπολ' ὠρεχίῳ ἐπὶ χεῖρι οἶκμα,
 Καλῇ, χρυσεῖν, ὡς ἀργυρεῖοιο λίσπ'·
 Νίψαδ' αὖ παρ' ἧ ξέσῃ ἐτάνυσσε τελέπεισαν.
 Σῖτον δ' αἰδοῖν ταμὴν παρίδμεν οἶκμα,
 95 Εἶδ' αὖ πολλὰ ἐπιδύσα, χαρίζομεν παρίοντων.
 Μητρὶ δ' ἀντίον ἵξε παρὰ σταθμὸν μὴ ἄεριο,
 Κλισμῷ κεκλιμῇ, λέπτ' ἡλάκατα σφραῖσσα.
 Οἱ δ' ἔσ' ὀνείαθ' ἱστῆμα πορφυρέω χυῖας ἰαλλοι.
 Αὐτὰρ ἔπει πόσι' κ' ἰδνύ' ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 Τόισι ἧ μύθων ἤρχε στείροισιν Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερβῶν εἰσαναβῶσα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σονόεσσα τίτυκται,
 Αἰὶ δ' ἀκρυσ' ἡμοῖσι πορφυρέω, ἐξ ἧ Ὀδυσσεύς
 Ὀχθ' αὖ Ἀτρεΐδῃσις ἐς Ἴλιον· ἔδ' μοι ἴτακς
 105 Πρὶν ἰδῆναι μνηστῆρας ἀγνώστας εἰς τόδε δῶμα,
 Νόσον τῷ πατρὶ· σάφα εἰπέωμι εἴπε ἄκυσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχ' ὤπτενυμ' ἀντίον κῦδα,
 Τηγάρ ἐγὼ τῷ μητρὶ ἀληθείην καταλέξω·
 Ὀχμέθ' ἐς τε Πύλον κ' Νέστορα πορφυρὰ λαῶν.
 110 Διέειπ' αὖ δὲ μ' ἐκείν' ἐν ὑψηλοῖσι δῆμοισιν,
 Ἐνδοκίως ἐρίλ', ὥς τε πατὴρ ἰὼν ὕια
 Ἐλθόντα χερσὶν κίον ἄλλοθεν, ὥς ἡμὶ κύν'
 Ἐνδοκίως ἐκόμεζε σὺν νύσσι κυδαλίμοισι.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ταλασίεσσιν' ἔπει ἱρασσε
 115 Ζῶε' ἐδὲ θανόντ' ἐπιχθονίων τευ ἄκυσας,
 Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδαν δευκελυτὸν Μενέλαον
 Ἰπποῖσι παρέστηψε κ' ἄμμοισι κολληκτίσιν.
 Εὐθ' ἰδὼν Ἀργεῖν' Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖσι Τρῳῆς τε θειῶν ἰότητι μῆνησαν.
 120 Εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βουὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
 Ὅττιν χρῆζον ἱκέτην Λακεδαιμόνα διῆαν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάσαι ἀληθείην κατέλεξα.
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν' ἀμμοῖσιν' ὤρεστέπιν,
 Ὡς ὦπαι, ἢ μάλα δὴ κρατερέρροισιν' ἀνδρῶς ἐν εὐνῇ
 125 Ἦθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ὄντες.
 Ὡς δ' ὅπ' ἐν ξυλόχῳ ἑκάσθ' ὀρεστέροιο λείοντ'
 Νέβρ' αὖ κειμήσασα νεογενέας γαλαδηνάς,
 Κνημῆς ἐξέρεισι κ' ἀγκυὰς ποικίλιντας
 Βοτρυμῇ, ὃ δὲ τ' ὦκα ἔν' ἐσέλυθ' ἐνὶ νύκτι,
 130 Ἀμφοτέρωσι δ' τοῖσιν αἰετὰ σῶτμον ἱρῆκεν·
 Ὡς Ὀδυσσεύς κέλευσεν αἰετὰ σῶτμον ἱρῆσθ'.

Lænam deposuerunt in lectisque soliisque :
 Inque labra ingressi bene polita lavati sunt.
 Hos autem postquam famulæ lavarunt & unxerunt oleo ,
 Circumque lænas convolubiles jecerunt & tunicas ,
 Ex balneo egressi in sedibus sederunt. 90
 Aquam autem serva gutturnio infundebat ferens ,
 Pulchro , aureo , super argenteo lebetes ,
 Ad lavandum : juxta autem politam explicuit mensam.
 Panem autem pudica ptoma apposuit portans ,
 Escas multas imponens , gratificans de præsentibus. 95
 Mater autem ex adverso sedit ad postem domus ,
 Sellæ fulta , tenuia pensa versans.
 Illi autem in cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potus & cibi amorem emiserunt ,
 His sermones concepit prudens Penelope : 100
 Telemache , equidem ego in superiora domus ascendens
 Cubabo in lectum qui mihi luctuosus est ,
 Semper lacrymis meis irrigatus , ex quo Ulysses
 Abiit cum Attidis ad Ilium : neque mihi sustinuiſſi
 Antequam venirent proci superbi in hanc domum , 105
 Reditum tui patris aperte dicere sicubi audiviſſi.
 Illam contra Telemachus prudens alloquebatur :
 Enimvero ego tibi mater veritatem narabo :
 Ivimus inque Pylum & ad Nestorem pastorem populorum.
 Excipiens autem me ille in altis domibus , 110
 Amantissime tractavit , tanquam pater suum filium
 Reversum longo post tempore recens aliunde , sic me ille
 Studioſe curavit cum filiis glorioſis.
 At Ulyſſem miſerum nunquam aiebat
 Vivum neque mortuum ex terreſtrium ullo ſe audiviſſe , 115
 Sed me ad Attidem lancea inclytum Menelaum
 Cum equis miſit & curribus conglutinis.
 Ubi vidi Argivam Helenam , cujus cauſa multi
 Argivi Trojanique Deorum voluntate laboraverunt.
 Interrogabat autem ſtatim poſtea prælio ſtrenuus Menelaus 120
 Cujus rei indigens veniſſem in Lacedæmonem divinam.
 At ego ei omnem veritatem dixi.
 Et tunc ſcilicet me verbis excipiens alloquebatur :
 Papæ , utique valde fortis viri in lecto
 Voluerunt dormire imbelles ipſi cum ſint. 125
 Sicut quando in arbuſto cerva fortis leonis
 Hinnulis cubitum poſitis recens natis lactentibus ,
 Saltus inquiriſſet & valles herboſas
 Paſcens , hic autem poſtea ſuum ingreditur in cubile ,
 Ambobuſque illis ingratam mortem inferet : 130
 Sic Ulyſſes illis ingratam mortem inferet.

- Αἱ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλών
 Τοιῶν ἐὼν εἴς ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λίοδῳ
 Ἐξ ἑιδῶ Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀνασᾶς,
 135 Καὶ δὲ ἔβαλε κρατερῶς, κεχάρητο ὅ πάντες Ἀχαιοί·
 Τοιῶν ἐὼν μνηστῆσιν ὀμιλήσειν Ὀδυσσεύς.
 Πάντες κ' ἐκύμορον τε γυνόιατο πικροθάμοι τε.
 Ταῦτα δὲ ἄ μ' ἐρωτᾷς καὶ λίσσῃ, καὶ ἂν ἐρωγῇ
 Ἄλλα παρὲς εἴπωμι παροικιδόν, ἔδῃ ἀπατήσω.
 140 Ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔσπετο χέρον ἄλιον νημετῆς,
 Ὦν ἔδην τοι ἐγὼ κρύψω ἐπὶ ἔδῃ ἐπικεύσω.
 Φη μιν ἔδῃ ἐν νῆσῳ ἰδεῖν κρατὶρ ἄλγῃ ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψίδος, ἥ μιν ἀνὰ γῆν
 Ἰαφ' ὅ δ' ἔδυσσεν ἦν πατερίδα γαῖαν ἰκιάσθαι.
 145 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήϊστοι, καὶ ἱταῖοι
 Οἱ καὶ μιν αἰμύποιον ἔω' εὐρία νῶτα θαλάσσης.
 Ὡς ἔρατ' Ἀτρεΐδης Δερικλυτὸς Μενέλαος.
 Ταῦτα τελευτήσας νέμεν· ἔδοσαν δέ μοι ἔσθον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ἄκα εἶλπον ἐς πατερίδ' ἐπιμύσαν.
 150 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὄρετο.
 Τούσιν ὃ καὶ μετέπειθε Θεοκλυμῶν Θεουίδης,
 Ὡ γύναι αἰδέειν Λαερτιάδῳ Ὀδυσσέϊ,
 Ἥτοι ἔδῃ ἔσάρα εἶδεν· ἔμπεδον ὃ σύνθεο μῦθον·
 Ἀτρεΐδης γάρ σοι μαντεύσομαι, ἔδῃ ἐπικεύσω·
 155 Ἴσῳ νῦν Ζεύς περὶ τα θῶν, ζῆνι τε τερπίζεα,
 Ἔσιν τ' Ὀδυσσέϊ ἀμύμοιον ἦν ἀφικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεύς ἦδ' ἐν πατερίδι γαίῃ
 Ἠμῶν ἦν ἔρπον, τὰδε πειθόμενον κακὰ ἔργα,
 Ἔσιν, ἀτὰρ μνηστῆροι κακὸν πάντεσσι φουτεύει.
 160 Τούτων ἐγὼν οἰκόνδ' ἐυστέλμῃ ἐσθὶ νηὸς
 Ἠμῶν ἐφραδάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγγυόεντι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε παρὲς ἔσθον Πηνελόπεια,
 Αἱ γὰρ τέ τοι ξῆνι ἐπὶ τετελεσμένῳ εἴη·
 Τῷ καὶ τάχα γούνης φιλότῃ τε πολλὰ τε δῶρεα
 165 Ἐξ ἑμοῦ, ὥς ἂν τις σε συγαντόμῳ μακαρίζῃ.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Μνηστῆρες ὃ πάροιθεν Ὀδυσσέϊ μεγάρῳ
 Δίσκοισιν ἔρποντο καὶ αἰγανήσιν ἰόντες
 Ἐν τυκτῷ δαπιδῶ, ὅθι περ πάρος ἔβριον ἔχιστον.
 170 Ἀμ' ὅτε δὴ διπλῆς ἦν, καὶ ἐπὶ λυγρῇ κῆλα
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἦραρον οἱ τοπάρῳ περ,
 Καὶ τότε δὴ σπιν ἵκησι Μέναν, (ὅς γάρ ῥα μέλυσεν
 Ἥνδαν κρύκων, καὶ σπιν παρῆγεντο δαίτι)
 Κῆρυ, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρησθε φρενὶ αἰθλοῖς.
 175 Ἐρχομαι πρὸς δόμαδ', ἢ ἐντυγόμεθα δαῖτα·
 Οὐ μὲν γάρ τι χέρριον ἐν ᾧ διπνον ἰλιάσαι.
 Ὡς ἔραθ'· αἱ δ' ἀπεσφόντες ἔβαν, σπιδόντα τε μῦθον.

Utinam enim ô Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
 Talem se ferens qualis olim bene ædificata in Lesbos
 Ex provocatione cum Philomelide luctatus est surgens,
 Dejecitque fortiter, gavisî sunt autem omnes Achivi: 135
 Talem se ferens *utinam* cum procis versaretur Ulysses.
 Omnes brevis ævi fierent & amararum nupiarum.
 Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
 Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
 Sed quæ quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
 Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abscondam.
 Aiebat ipsum is in insula se vidisse duos dolores habentem,
 Nymphæ in domibus Calypsus, quæ ipsum coactus
 Tenet, is autem non potest suam in patriam terram venire.
 Non enim ei adsunt naves remigabiles, & focii 145
 Qui etiam ipsum mittant super lata dorsa maris.
 Sic ait Attrides lancea inclytus Menelaus.
 His perfectis redii, dederunt autem mihi ventum
 Immortales, qui me ocyus dilectam in patriam miserunt.
 Sic dixit. Illi autem animum in pectoribus movit. 150
 Post hæc vero locutus est Theoclymenus divinus:
 O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis,
 Equidem iste non aperte scit, meo autem attende sermoni:
 Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
 Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalesque mensa, 155
 Domusque Ulyssis strenui in quam adveni,
 Quod equidem Ulysses jam in patria terra
 Sedens vel serpens, hæc audiens mala facinora,
 Est, at procis malum omnibus molitur.
 Tale augurium ego bene tabulata in navi 160
 Sedens observavi, & Telemacho clamavi.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 Utinam hoc hospes verbum perfectum sit:
 Ideo cito cognosceres amicitiamque multaue dona
 Ex me, ut aliquis te occurreas beatum prædicaret. 165
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
 Proci autem ante Ulyssis domum
 Discis delectabantur & tragulis mittendis
 In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
 Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenerunt oves 170
 Undique ex agris, hi autem agebant eas qui antea,
 Tunc ipsis dixit Mædon, (hic enim maxime
 Placebat præconum, & ipsis aderat convivio)
 Juvenes, postquæ jam omnes delectati estis mente certaminibus,
 Ite ad domos, ut paremus convivium: 175
 Non enim malum est suo tempore prandium capere.
 Sic ait. Illi autem surgentes ibant, obtemperabantque sermoni.

- Αὐτὰρ ἰσὺ ῥ' ἔκοντο δόμους εὖ γαῖτάοντας,
 Χλαίνας μὲν κατέβητο κατὰ κλισμάς τε θρόνους τε.
- 180 Οἱ δ' ἱέρονον οἷς μεγάλας κ' αἰῶνας αἰῶνας·
 ἱέρονον ἢ σῶας σιάλας κ' βῆν ἀγχαλῖν,
 Δαῖτ' ἐντυγνύοντο· τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἵνα κ' δι' ὕπερθευς.
 Τοῖσι ἢ μῦθον ἤρχε συβώτης ὄρχαμ' ἀνδρῶν,
- 185 Εὖν, ἐπεὶ ἄρ' ἡ ἔπειτα πόλινδ' ἵνα μῦθαίης
 Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἀναξ ἑμὸς, ἢ σ' ἂν ἔγωγε
 Αὐτὲ βελομένον σαδμῶν ῥυτῆρα γαῖάδῃ·
 Ἀλλὰ τ' αἰδέομαι, κ' δεῖδια μὴ μοι ὀτίσσω
 Νεικίην· χαλπαὶ δέ τ' ἀνάκτορον εἰσὶν ὀμολαί.
- 190 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἱκνῶ, δὴ γὰρ μέμνηται μάλιστ'
 Ἥμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥήγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Γηγάσκα, φρονέω· τὰ γὰρ δὴ νοιοῦσι κελεύεις.
 Ἀλλ' ἱκνῶ· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερές ηγεμόνεις.
- 195 Δὸς δέ μοι εἴ ποτέ τοι ῥόπαλον τετυμνημένον ἔσιν,
 Σκηπτειῖα, ἐπὶ ῥατ' ἀεισφαλέϊ ἐμὶδραϊ ἔδον.
 Ἥ ἐγὼ, κ' ἀμφ' ὀμμοῖσιν ἀεχέα κάλλιτο πῆρην
 Πικρὰ βωγαλῆν· ἐν ἢ σέρου' ἔην ἀεττήρ.
 Εὐμαιὸν δ' ἄρα οἱ σκηπτρον θυμάρης ἰδύαεν.
- 200 Τὼ βήτην, σαδμὸν ἢ κύνας κ' βώτορας ἀνδρας
 ῥύατ' ὅππῃδε μένοντες, ὃ δ' ἐς πόλιν ἦεν ἀνακταῖ
 Πτωχῶ λευγαλῶ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτειῖον· τὰ δ' ἡγεῖται πᾶσι χερσὶ ὤματα ἔσθ'.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ εὖχοντες ὁδὸν κατὰ παῖταλόεσσαν
- 205 Ἀσπεῖον ἔλθ' ἔσαν, κ' ἐπὶ κρήνην ἀέριοντο
 Τυκτῆν, καλλίερον, ὅθεν ὑδρέοντο πωλῆται,
 Τὴν ποῖον Ἰδακ' κ' Νήριον ἠδὲ Πολύκταρ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγίερον ὕδατοτρετῆρον ἦν ἄλλοι
 Πάντοσε κυκλωτέρης, κατὰ δ' ἡ ψυχρὸν ῥέον ὕδωρ.
- 210 Ὑψίθιν ἐκ πύργου· βασιλεὺς δ' ἐρύπερε τέτυκτο
 Νυμφαίαν· ὅδε πάντας ἐπὶ ῥέεσκον ὀδίται·
 Ἐνθά στείας ἐκίχαν' υἱὸς Δωλίοιο Μειλαγθεύς,
 Αἰγας ἄγων αἰ πάσι μετ' ὀπίσσω αἰτολίῳσι,
 Δειπνον μετ' ἑστῆσι· δύω δ' ἄμ' ἔπεντο νομῆες.
- 215 Τὸς δ' ἰδὼν νίκισαν, ἐπ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ' ὀνόμαζεν,
 Ἐκπαλόν κ' αἰκας· (ὄρεν ἢ κῆρ' Ὀυδῆος.)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὴν ἡγήλαζεν·
 Ὡς αἰεὶ τ' ἐμείον ἀγ' εἰς Διὸς αἶς τ' ἐμείον.
 Πῇ δὴ τίτθε μολοβερὴ ἀγῆς ἀρίζατε σιβώτα,
 220 Πτωχὸν ἀνιερὸν, δαυτῶν ἀπολιμαντῆρα;
 Ὅς πικρῶσι οἰκῆσι παρὰ πᾶσι φέρεται ὄμμε,
 Αἰτίζαν ἀκύλας, ἐκ αἰετος ἔδ' ἐλδεται.
 Ταῖς κ' εἴ μοι δαῖς σαδμῶν ῥυτῆρα γαῖάδῃ.

At postquam venerunt in domos bene habitatas,
 Lænas quidem deposuerunt in sedibus thronisque,
 Ipsi autem sacrificaverunt oves magnas & pingues capras: 187
 Sacrificaverunt autem suæ pingues & bovem amentalem,
 Convivium parantes: hi autem ex agro ad urbem
 Contendebant Ulyssesque ire & divinus subulcus.

Post hæc autem sermones occepit subulcus princeps virorum:

Hospes, quoniam postea in urbem ire cupis 189

Hodie, sicut iussit dominus meus, certe te ego

Hic vellem stabulorum custodem fieri:

Sed vereor & timeo ne me postea

Objurget, difficiles enim dominorum sunt minæ.

Sed age nunc eamus, jam enim processit maxime 190

Dies, at mox ad vesperam frigidius erit.

Illum respondens alloquebatur prudens Ulysses:

Cognosco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.

Sed eamus, tu autem deinde plane duc.

Da autem mihi sicubi baculum incisum est, 195

Ad innitendum, quoniam dicitis valde difficilem esse viam.

Dixit, & circum humeros turpem jecit peram

Multis locis laceram, cui tortum inerat lorum.

Eumæus autem ei baculum animo ejus gratum dedit.

Hi ibant, stabulum autem canes & pastores viri 200

Custodiebant à tergo manentes, hic autem in urbem duxit Regem

Mendico misero similem & seni,

Fulcientem se, illeque turpi circum corpus amictu amictus erat.

Sed quando jam cuntes viam per asperam

Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant 205

Structum, pulchre fluentem, unde aquabantur cives,

Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polyctor:

Circum autem aliorum aquaticarum erat nemus

Undique torundum, frigida autem defluebat aqua

Alte ex petra: ara autem desuper facta erat 210

Nympharum, ubi omnes sacrificabant viatores:

Illic ipsos invenit filius Dolii Melantheus,

Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,

Frandum procis: duo autem simul sequebantur pastores.

Illes autem intuitus objurgavit, verbumque dixit, & prolocutus est

Minax & contumeliosum: (movit autem cor Ulyssis) 215

Nunc quidem omnino malus malum ducit:

Ut semper similem ducit Deus ad similem.

Quo jam hunc sectatorem epularum ducis nulli invidende subulce

Mendicum meliorem, conviviorum perniciem? 220

Qui multis pestibus astans atteret humeros,

Fetens frustra, non enses neque lebetes.

Nunc si mihi dares stabulorum custodem fieri

- Σηκερόθεν τ' ἔλθω, θαλλόν τ' εἰρόισι φορήσας;
 225 Καί κεν ὄρον αἰώνων, μεγάλην ἐπιγανίδα θείτο.
 Ἄμ' ἐπεὶ ἔν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαιεν, ἐκ ἰδελήσῃ
 Ἔργον ἐπαύχισα, ἀλλὰ πταίσουσιν κατὰ δῆμον
 Βυλεταί αἰτίζων βόσκειν ἢ γαστήρ ἀνάλτοι.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔμεν, τόδῃ κ' τιτελοσμήνῳ ἔσα·
 230 Αἱ κ' ἔλθῃ σφός· δώματ' Ὀδυσσῆος· θείοιο,
 Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφίλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
 Πλευραὶ δαποτρίψοι, δέμοι βελλεμῶνιο.
 "Ὡς φάτο· κ' πακιδὸν λαῖ ἐνδορον ἀφραδίησιν
 Ἰσίων· ἔδῃ μιν ἐκτός ἀταραχτῆ ἐσφάριζεν,
 235 Ἄμ' ἔλθῃ ἀσφαλίας· ὃ ᾗ μεμήμεξεν Ὀδυσσεύς,
 Ἥϊ μεταίχας ροπαίῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 Ἥ σφός· γῆν ἐλάσσει κάρη, ἀμφ' ὕδας αἰέσας,
 Ἄμ' ἐπιτολμήσει, φρεσὶ δ' ἔχετο. ἥ ᾗ συδῶτης
 Νύκτιν ἄντα ἰδὼν· μέγα δ' εὗξάτο χεῖρας ἀναχών·
 240 Νύμφῃ κρηταίῃ, κῆρα Διὸς, εἴ ποτ' Ὀδυσσεύς
 "Τμῆ ἐπὶ μηρὶ ἔκκε καλύψας σπίνῃ δμῶ
 Ἄρτων ἡδ' εἰρώων, τόδῃ μοι κρηνατ' ἔλδωρ,
 "Ὡς ἔδοι μιν κύνῃ ἀνὴρ, ἀγᾶστοι δ' ἐ δαίμων·
 Τῷ κέ τοι ἀγλαίας γε διασπιδάσειεν ἀπῶσαι;
 245 Τὰς νῦν ὕβριζον φορέεις, ἀλλήλων αἰεὶ!
 Ἄς· κατ' αὐτὰρ μῆλα κακοὶ θύειμι τομῆς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελαῖνθι· αἰπόλῃ αἰγῶν,
 "Ὡ πόποι αἶν εἴπε κύων ὀλοεῖα εὐδῶς,
 Τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσέλμοιο μελαίνης
 250 Ἄζω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίετοισι παλὺν ἄλρεα
 Αἱ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀγροτόεσσι· Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροισι, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμνῆν,
 "Ὡς Ὀδυσσῆϊ γε τιλᾷ ἀσώλετο νόστιμον ἦμαρ.
 "Ὡς εἰπὼν, τὰς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κύντας·
 255 Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' οἴκα δόμους ἵκανεν ἀνακτῇ
 Αὐτίκα δ' εἶπῳ ἴην, μετὰ ᾗ μνηστῆρσι κάδισιν
 Ἀντίον Εὐρυμάχε· ἥ γὰρ φιλέσκει μάστιγι.
 Τῷ σφραγῆ μιν κριῶν μίερεν δίσαν οἱ ποτόεντ·
 Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρίδμεν φέρουσα,
 260 Ἐδμῶν· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεύς κ' δῖος ὕπο·
 Στήτην ἐρχομένη· σφραγῆ δὲ σφρας ἥλυθ' ἰὼν
 Δορυμῆ· γλαυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰείων
 ἔμμι· αὐτὰρ ὁ χερσὶ ἑλὼν προσέειπε συδῶτην·
 Εὖμαι', ἢ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσσῆος,
 265 Ρῆα δ' ἀεργατ' ἐστὶ κ' ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
 Ἐξ ἱππέων ἱερ' ἐστὶν· ἐσπόμενται δὲ οἱ αὐλῇ
 Τείχεα κ' θεσμοῖσι, δύεσι δ' εὐεργίαις εἰσὲ
 Λικλίδας· ἐκ αὖ τις μὴ ἀνὴρ ὑπερπλήσωντο.
 Ἰγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ οἱ αὐτῇ δαῖτα τίθενται

Cortis purgator ut sit, frondemque hœdis ferat,
Equidem serum bibens, magnum temnt *suum* efficeret. 225

Sed quoniam facinora mala didicit, non vult
Opus adire, sed tremulus reptans per populum
Vult mendicando pascere suum ventrem infatiabilem.

Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
Si iverit ad domos Ulyssis divini, 230

Multa ei circum caput scabellâ victorum ex manibus
Latera deterent per domum percusso.

Sic dixit: & accedens calce insultavit insipientia
Coxæ: neque ipsum extra viam excussit,
Sed mansit firme: cogitavit autem Ulysses, 235

An irruens baculo animam eriperet ei,
An ad terram dejiceret caput, ad solum extollens,
Sed duravit, animumque cohibuit: illum autem subulcus
Increpuit contra intuitus, valde autem precatus est manus tollens:

Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses 240
Vobis femora combussit cooperiens pingui adipe

Agnorum & hœdorum, hoc mihi perficite votum,
Ut veniat ille vir, ducatque ipsum Deus:

Hoc pacto tibi comtus dissiparet omnes,
Quos nunc protervus fers, vagans semper 245

Per urbem, at pecudes mali perdunt pastures.

Hunc autem rursus alloquebatur Melanthius caprarius caprarum:
Papæ, quid dixit canis versutias callens,

Hunc aliquando ego in navi bene tabulata nigra
Agam longe ab Ithaca, ut mihi victum multum inveniat. 250

Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo

Hodie in domibus, vel à procis interficiatur,

Nam Ulyssi quidem procul periit reditus dies.

Sic locutus, hos quidem liquit illic placide cuntes:
At ipse ivit, admodum vero celœriter ad domos pervenit heri. 255

Statim autem introivit, cumque procis sedit

Ex adverso Eurymacho, hunc enim amabat maxime.

Illi quidem carniū partem apposuerunt qui laborabant,

Panem autem verecunda proma apposuit ferens,
Ad comedendum: prope autem Ulysses & divinus subulcus 260

Steterunt venientes, circum autem ipsos venit sonitus

Citharæ concavæ: etenim illis occeperat canere

Phemius, at ille manu prehensens alloquebatur subulcum:

Eumæe, certe nimis scilicet hæ sunt ædes pulchræ Ulyssis.

Facileque notabiles etiam inter multas visu. 265

Ex aliis aliæ aptæ sunt, ornatum est autem eis atrium

Muro & septis, januæ autem bene munitæ sunt

Bifores, haud quisquam eas vir expugnaret.

Cognosco autem quod multi in ipsâ convivia institunt

- 270 Ἄνδρες· ἐπεὶ κτίσθη μὲν ἀνθρώπων, ἐν δὲ τοι φόρμυξ
Ἡσυχῇ, ἣν ἄρα δαῖτι θεοὶ ποίησαν ἱπταῖν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε Εὐμαῖε συβώτα,
ῥαὶ ἔγνω· ἐπεὶ εἶδ' ἅ τ' ἄλλα περ ἴσ' ἀνοήμων.
Ἄλλ' ἄγε δὴ θραζόμεν' ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα.
- 275 Ἢ ἐὼν σὺ περὶτοῖσι τοῖσι δόμοις εὖ ναιετάωντας,
Δύσοιο ἢ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολήψομαι αὐτῶ·
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' ἔμμι περσάροισι.
Μηδὲ σὺ δεδύνειν, μή τις σ' ἐκπύσῃ νηῆας
ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε θραζέσθαι ἀνῶγα.
- 280 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἱπτατο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Γηνώσκω, θεοῖσι· τὰ γὰρ δὴ θεοῖσι κτελεύεις·
Ἄλλ' ἔρχην περσάροισιν, ἐγὼ δ' ὑπολήψομαι αὐτῶ·
οὐ γὰρ τι πλεονέων ἀδαήμεναι, εἰδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πείπονθα.
- 285 Κύμασι κ' ἀνέμῳ· μετὰ κ' τίς τε τοῖσι γινώσκει.
Γαστέρα δ' ἔπος· ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυμένῃ
Οὐλομένην, ἢ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσι.
Τῆς ἔπειτα κ' ἦναι εὐζυγοὶ ὀπίσσω κτείναντες
Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον, κακὰ δυσμενέσσι φίμωσαν.
- 290 Ὡς εἰ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἄν' ἢ κύων κελεύειν τε κ' ἔατα κτελεῖν· ἔχον
Ἀργεὺς Ὀδυσσεὺς ταλασίρρονος, ἐν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρήϊε μὲν, εἰδὲ Διόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱκνῶν
Ὀχέτο. ἢ ἢ πᾶσι δὲν ἀγνίσκων νέει ἄνδρες.
- 295 Αἶψας ἴω· ἀγροῖστας, ἠδὲ περσέας, ἠδὲ λαγυῖες.
Δὴ τότε κτεῖν Διότιδες· Διοιχευόμενοι ἀνακτῶ·
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἢ οἱ περσάροισι θυεράων,
Ἡμίονον τε βεῶν τε ἄλις κέχυτ'· ὅερ' ἂν ἀγοῖεν
Δμῶϊς Ὀδυσσεὺς τέμνῳ μέγα κοπρῆτοντες.
- 300 Ἐνθα κύων κτεῖν Ἀργεὺς ἱππλεὺς κυνοραχίσαν.
Δὴ τότε γ' ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐλθὺς ἰόντα,
Οὐδ' ἦ μὲν ῥ' ὄγ' ἔστη, κ' ἔατα κτελέσσειν ἄμω·
Ἄσσαν δ' ἐκ ἐπ' ἱπτατο δυνήσατο εἰς ἀνακτῶ·
Ἐλθέμεν. αὐτὰρ ὁ τόσσην ἰδὼν Διομήδεα δάκρυ,
305 ῥαῖα λαθὼν Εὐμαῖον· ἄρα δ' ἱερύνετο μῦθον,
Εὐμαῖ, ἢ μάλα θαῦμα, κύων εἶδ' ἐκτεῖν ἐπὶ
κόπρῳ·
Καλὸς μὲν δίμας ἔστιν, ἀτὰρ τίς γ' ἐσάρα εἶδα
εἰ δὴ κ' ταχύς ἴσκει θῖναι ἐπὶ εἰδῶι τάδε,
ἢ αὐτῶς, οἷός τε τραπίζων κύων ἀνδρῶν.
- 310 Γηγόντ', ἀγλαῖης δ' ἔπειτα κομίσσιν ἀνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε Εὐμαῖε συβώτα,
Κ' ἢ λίην ἀτόσος γὰρ κύων ὅδε τιλε θανόντῳ.
εἰ τοῖσσι εἴη ἡδὲ δίμας ἠδὲ κ' ἔργα·
οἷόν μιν Τροίηνδα κτεῖν κατέλιπεν Ὀδυσσεύς,

Viri: quoniam nidor etiam ascendit, & cithara
Sonat, quam convivio Dii fecerunt sociam. 270

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
Facile nosti, siquidem ne cætera quidem es bardus.
Sed age jam consultemus quomodo erunt hæc opera.
Vel tu primus ingredi domos bene habitatas, 275
Inferque te procis, ego autem relinquit hic:
Sin vis, remane, ego autem ibo præ.
Neque tu tarda, ne quis te extra conspiciat
Vel percutiat, vel pellat: hæc enim te reputare jubeo.

Huic autem respondit postea perolerans divinus Ulysses: 280
Scio, teneo: hæc intelligenti præcipis:

Sed i præ, ego autem relinquit hic:
Non sum enim plagarum indoctus, neque istuum.
Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum
Udis & in bello, cum illis hoc etiam fiat. 285
Ventrem autem haudquaquam est abscondere cupidum
Perditum, qui multa mala hominibus dat.
Cujus gratia & naves bene transtratæ armantur
Pontum super indomitum, mala inimicis ferentes.

Sic hi quidem talia inter se dicebant: 290
Sursum autem canis caputque & aures jacens levavit
Argus Ulyssis calamitosi, quem quondam ipse
Nutrierat quidem, neque perceperat usum: prius enim in
Ilium sacrum

Iverat: hunc autem antea ducebant juvenes viri
Capras ad sylvestres, & cervos, & lepores. 295
Tunc jacebat neglectus absente domino,
In multo stercore, quod ei ante fores,
Mulorumque bouumque affatim fufum erat: donec auferrent
Servi Ulyssis nemus magnum stercoreturi.

Illic canis jacebat Argus plenus ricinorum. 300
Ibi tum ut agnovit Ulysses prope esse,
Cauda quidem hic adulabatur, & aures motabat ambas:
Prope autem non item potuit suum dominum
Venire: at iste eo procul viso absterfit lacrymam,
Facile latens Eumæum, statim autem interrogabat verbo: 305

Eumææ, certe nimis mirum est, canis hic jacet in fimo:
Pulcher quidem corpore est, at hoc non certo scio
An scilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma ista,
An secus, quales mensarii canes virotum
Sunt, decoris autem gratia nutriunt domini. 310

Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce:
Et sane viri canis hic est procul mortui.
Si talis effer & corpore & operibus
Qualem ipsum ad Trojam iens reliquit Ulysses,

- 335 Αἶψά κε θνήσκαι ἰδὼν ταχυτῆτα κ' ἀλκάν.
 Οὐ μὲν γάρ τι φύγῃσι βυδείης βένδεσιν ὄλλας
 Κνώδαλον ἢ, πτί ἰδοῖτο· κ' ἔχῃσι γό πειριμένη·
 Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἀναξ δέ οἱ ἀλλοθι πάτερ
 Ὀλλετο· ἢ ἢ γυναῖκες ἀκρόες ἔ κομέουσι.
- 336 Δμοῖς δ' αὖτ' ἂν μικρὸν ἐπιμαρτύωσιν ἀνακτις,
 Οὐκ ἔτ' ἐπύτ' ἰδέεσθιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
 Ἥμιον γάρ τ' ἀρετῆς δυνάμινται ἐνύστα Ζεὺς
 Ἀνέρου, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δόλιον ἥμαρ ἔλθῃν.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμος εὖ ναιετάοντας·
- 337 Βῆ δ' ἰδυς μιν ἄρσι μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.
 Ἄρσιν δ' αὖ κατὰ μῦθ' ἔλαβεν μέλαν· θανάτοιο,
 Αὐτίκ' ἰδὼντ' Ὀδυσῆα τοῖκοςθ' ἐμαυτῶ.
 Τὸν ἢ πολὺ πρῶτ' ἰδε Τηλέμαχ'· Στοιχῆς
 Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβῶτην· ὥκα δ' ἔπυτα
- 338 Νεῖος ἐπὶ οἱ καλίστας· ὁ ἢ, σπατήνας ἔλε δέρον
 Κεῖμενον, ἔνθα ἢ δαιτὸς ἐφίξεντο κρία πολλὰ
 Δαΐδμενον μνηστῆρας δόμον κατὰ δαινυμένοισι.
 Τὸν κατίθηναι πρῶτον πρὸς Τηλέμαχοι τέπειζαν
 Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφίξετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
- 339 Μοῖραν ἔλων ἐτίθει, κανέ τ' ἐκ σίτον αἰῶας.
 Ἀγκυμολον ἢ μετ' αὐτὸν ἰδύσαιο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
 Πασχῶ λευγαλῆα ἐναλίχων· ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτέρῳ· τὰ ἢ λυγρὰ περὶ χερσὶ ἔματα ἔστο.
 Ἴς δ' ἐπὶ μελίην εὐδ' ἐντοδε θυράων.
- 340 Κλειάδμενον· σαθρῶς κυπαρισίνῃ, ὃν ποτε τέκταν
 Ἔσπερι ἐπισαράφῃς, κ' ἐπὶ σάβμῳ ἰδυι.
 Τηλέμαχ' δ' ἐπὶ οἱ καλίστας προσέειπε συβῶτην,
 Ἄρτον δ' ἔλον ἔλων σπειρικαλί· ἐκ κανέσιο,
 Καὶ κρία, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάιδανον ἀμφιβαλόντι,
 Δός· τῶς ξείνῃσι ταῦτα εἶρον· αὐτὸν τε κέλευε
 Αἰτίξην μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶς δ' ἐκ ἀγαθῇ κεχηρμένη ἀνδρὶ προσέειπε.
 Ὡς εἶπετο. ἔνθ' ἢ συροφῶς ἐπὶ ἢ μῦθον ἀκούων·
 Ἀρχῆ δ' ἰσάμενον ἔπειτα πωτιρόντα προσεπύδα,
- 341 Τηλέμαχος τοι ξείνῃσι δίδωι τάδε, καὶ σὲ κελύει
 Αἰτίξην μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
 Αἰδῶ δ' ἐκ ἀγαθῇ ἐπὶ ἔμμελαι ἀνδρὶ προσέειπε.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς
 Ζεῦ πάτερ, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὀλέειν ἔει,
 Καὶ οἱ πάντα γένεσθ' ὅσα φρεσὶν ἦσι μενοεικά.
- 342 Ἥ ῥα, κ' ἀμροτέρῃσι ἐδίδετο, κ' κατίθηναι
 Ἀδῶν, ποδῶν πρὸς ἀνδρὶν· ἀνελκῆς ἐπὶ σπῆρας·
 Ἥδῃ δ' ὡς ὅτ' αἰδῶς ἐνὶ μιν ἄρσι αἰδῶν,
 Εὐδ' ἔδῃ ἐδαιπνῆς, ὁ δ' ἰπαύσατο θεῖον αἰδῶς.
- 343 Μνηστῆρας δ' ὁμάδουσαι ἀπὸ μίγαν· αὐτὰρ Ἀθήνη

Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem. 385
 Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus sylvæ
 Fera quaecumque viderat, & vestigia enim sciebat:
 Nunc autem tenetur malo, dominus autem ejus extra patriam
 Perit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
 Servi autem quando non amplius iuperant domini, 390
 Non amplius postea volunt officium facere.
 Dimidium enim virtutis aufert late sonans Jupiter
 Viri, quando ipsum servilis dies occupat.
 Sic locutus, ingressus est domos bene habitatas:
 Ivit autem tecta per domum ad procos superbos. 395
 Argum autem contra occupavit fatum nigrae mortis,
 Statim ut viderat Ulysses vigesimo anno.
 Primus autem vidit Telemachus divinus
 Venientem per domum subulcum, celeriterque deinde
 Innuvit ad se vocans: atque ille circumspiciens cepit sellam 400
 Jacentem, ubi coquus insidere solebat carnes multas
 Incidens procis in domo convivantibus.
 Hanc deposuit portans ad Telemachi mensam
 Ex adverso: ibi scilicet ipse sedebat, huic autem præco
 Partem capiens ponebat, ex canistroque panem sumens 405
 Propius accedendo autem post ipsum intravit domos Ulysses,
 Mendico squalido similis & seni, (tus erat.
 Scipioni innixus: illoque sordidato circum corpus amictu amic-
 Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
 Innixus limini cyparisseo, quod quondam faber 410
 Poliverat scite, & ad normam direxerat
 Telemachus autem ad se vocatum alloquebatur subulcum,
 Panemque totum sumens perpulchro ex canistro,
 Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:
 Da hospiti hæc ferens, ipsumque jube 415
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudor enim non est bonus indigenti viro gratis habere cupienti.
 Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam verbum audivit:
 Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur:
 Telemachus tibi hospes dat hæc, & te jubet 420
 Mendicare prorsus omnes adeuntem procos.
 Pudorem autem non bonum dicit esse viro gratis habere cupienti.
 Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Jupiter Rex, Telemachus mihi in viris beatus sit,
 Et ei omnia fiant quaecumque animo suo cogitat. 425
 Dixit, & ambabus accepit, & deposuit
 Illic, pedes ante, indecenti in pera:
 Comedebat autem usque dum cantor in ædibus canebat,
 Donec ille cœnaverat, iste cessabat divinus cantor.
 Proci autem tumultuabantur per ædes, at Minerva 430

- Ἀρχὴ παρειαμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ὦτρυν' ὡς ἀν' αὐρῆα κατὰ μνηστῆρας ἀγίεσσι
 Ἰννοῖν θ' εἴ τινές εἰσιν ἐγαίσιμοι οἱ τ' ἀβίμοιοι.
 Ἀλλ' ἐδὴ ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξέσθην κακότητος.
- 365 Βῆ δ' ἰὼν αἰτήσαν ἐνδίζια ρῶτα ἱκασον,
 Πάντοσι χερ' ὀρέγων, ὥσπερ πταχὸς πάλαι εἶν.
 Οἱ δ' ἐλαίεροντες δίδωσαν, καὶ ἐδάμειν αὐτόν.
 Ἀλλήλας τ' εἶροντο τίς εἴη καὶ σῶθεν ἔλδοι,
 Τῷσι δ' καὶ μετέπειτα Μελάμβροτον αἰπόλον αἰγῶν.
- 370 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρες ἀγκλυτῆς βασιλείης
 Τῷδε σῶτε ζεῖναι· ἢ γὰρ μιν σφάδην ὀσάτω.
 Ἦτοι μὲν οἱ διῦρον σὺβώτης ἡγεμόνεναι,
 Αὐτόν δ' εἰ σάρα οἶδα σῶθεν γένεσθαι εὐχεται (77).
 Ὡς ἔρατ'. Ἀντίνοον δ' ἔπειτι νῆλαιος σὺβώτην,
- 375 ὦν ῥήγναι σὺβώτα, τίη δ' οὐ τότε σῶλινδαι
 Ἥγαρις; ἢ ἐχ' ἄλλος ἡμῖν ἀλῆμοτός εἰσι καὶ ἄλλαι
 Πτωχοὶ ἀνιερῶν, δαυτῶν ὀσπολυμαυτῆρες;
 Ἦ' ὅσοιμα ὅτι τοι βίωτον κατέδωκιν ἀνακτοῦ.
 Ἐνθάδ' αἰμυρόμενοι; σὺ δ' καὶ περὶ τότεν ἱκάλισσας;
- 380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενον προσέειπε Εὐμαῖα σὺβώτα,
 Ἀντίνο', εἰ μὲν καλὰ καὶ ἐδῶλος εἶν ἀγορεύεις.
 Τίς γὰρ δὴ ζεῖνοι καλεῖ ἀλλοθεν αὐτὸς ἐπαιλῶν
 Ἄλλον γ' εἰ μὴ τῶν οἱ δημοεργοὶ ἴασιν;
 Μάστιγι, ἢ ἰντῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δέσσον,
- 385 Ἦ' καὶ Δίεπιν αἰδοῖν, ὃ κεν τέρπησιν κείδων;
 Οὔτοι γὰρ κλητοὶ γὰρ βροτῶν ἐσ' ἀπείροτα γέμει.
 Πταχὸν δ' ἐκ ἀν' τις καλεῖ τρέξωσα ἑαυτον.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς σῶτε πάντων εἰς μνηστῆρας
 Διμῶσιν Ὀδυσσῆϊ, σῶτε δ' αὐτ' ἡμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
- 390 Οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐχέρεσθαι Πηνελόπειαν
 Ζῶν ἐνὶ μεγάροισι καὶ Τηλέμαχον Διοκίδης.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος σπερφυμένον ἀντίσθ' ἔνθα,
 Σίγα, μὴ μοι τέτοιαι ἀμείβεσθαι πολλὰ ἱπτάσιν.
 Ἀντίνοον δ' εἰώθε· κακῶς ἐρεδιζέμεν αἰεὶ
- 395 Μύθοισιν χαλεπῶσιν, ἱποτρύνει δ' καὶ ἄλλας.
 Ἦ γὰρ καὶ ἡ Ἀντίφωον ἔπειτα στερρόντα σφροσύδα,
 Ἀντίνο', εἰ μὲν καλὰ, σπατῆρ ὡς κἀδαίαι υἱός,
 Ὅς δ' ἔζυνοι ἀντοχας ὑπὸ μεγάροιο δειπάει
 Μύθῳ ἀναγκαῖον· μὴ τέτοιοι θεοὶ τέλεισσι.
- 400 Ἄδεις οἱ ἑλόν· εἰ τοι φθονίῳ· κίλομαι γὰρ ἔγωγε.
 Μὰ τ' ἐν μητέρ' ἱμῶν ἄλξω τέγε, μὰ τ' ἐν ἄλλων
 Διμῶσιν οἱ κατὰ δέματ' Ὀδυσσῆϊ Δείκιο.
 Ἀλλ' εἰ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
 Αὐτὸς δ' ἐφ' ὀφθαλμοῖσιν ἐβύλας ὃ δοῦναι ἄλλω.
- 405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοον ἀπαμειβόμενον προσέειπε,
 Τηλέμαχος· ὕψα γέρον, μή μιν εὐχέσθαι, σφῶν ἱπτάς·

Prope astans Laërtiadæ Ulyssi
 Hortabatur ut panes à procis congregaret,
 Cognosceretque quanam essent iusti quique iniusti.
 Sed neque sic quemquam exempturus erat malo.
 Instirit autem ire petiturus dextre à viro quoque 365
 Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuisset.
 Hi autem miserrantes dabant, & mirabantur ipsum:
 Mutuos autem interrogabant quis esset & unde venisset,
 His autem interloquebatur Melanthius custos caprarum:
 Audite me proci inclytæ Reginæ 370
 Isto de hospite, certe enim antea ipsum vidi.
 Equidem eum huc subulcus duxit,
 Ipsum autem non aperte scio unde *se* genere dicat esse.
 Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat subulcum:
 O famose subulce, cur tu hunc in urbem 375
 Duxisti? an non satis nobis erronei sunt alii
 Mendici molesti, epularum pestes?
 An te juvat quod vitam edunt Regis
 Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocasti?
 Hunc autem respondens alloquebaris Eumææ subulce: 380
 Antinoë, non quidem bona licet bonus dicis.
 Quis enim hospitem vocat aliunde ipse adiens
 Alium nisi eorum *aliquem* qui publici operarii sunt?
 Varem, vel sanatorem malorum, vel fabrum lignorum,
 Vel etiam divinum cantorem, qui dilectet canens? 385
 Hi enim vocati hominum super infinita terra.
 At mendicum nemo vocaverit comesurum seipsum, *i. e. sua bona.*
 Sed semper molestus super omnes es procos
 Servis Ulyssis, præcipue autem mihi: at ego
 Non curo, donec mihi prudens Penelope 390
 Vivit in domibus & Telemachus divinus.
 Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
 Tace, ne mihi huic responde multum verbis.
 Antinous enim consuevit male irritare semper *quosdam*
 Verbis molestis, quin incitat etiam alios. 395
 Dixit, & Antinorum verbis velocibus alloquebatur:
 Antinoë, certe me bene pater uti curas filium,
 Qui hospitem iussisti à domo exire
 Verbo cogenti, ne hoc Deus perficiat.
 Da ei capiens, non invidéo: jubeo enim ego etiam. 400
 Neque igitur matrem meam verere in hoc, neque quemquam alium
 Servorum qui in domibus Ulyssis divini.
 Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.
 Ipse enim comedere multo mavis quam dare alii.
 Illum contra Antinous respondens alloquebatur: 405
 Telemache altiloque, animo intemperate, quid dixisti?

- Εἰ οἱ τίανεν ἄσαντες ὀρέξαν μνηστῆρας,
Καὶ κεν μιν πρεῖς μῆτας δότο' ἑρβέν οἰκῶν ἐρύκει.
Ὡς ἂρ' ἔειπ', καὶ θρήνυν ἰδὼν ὑπέστη τραπίζῃ.
- 410 Κεῖδρον, ὃ ῥ' ἐπέχεν λιπαρὸς πόδας εἰλαπινάζων.
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδωσαν, πλοῖσαν δ' ἄρα πῆλυν
Σίττε καὶ κραιῶν. τάχα δ' ἡ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς
Αὐτὶς ἐπ' ἑδὲν ἰὼν περικλῆς γούσεσθαι Ἀχαιῶν.
Στῆ ἢ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
- 415 Δὸς φίλῳ· ἔ μιν μοι δοκέεις οὐ κακὸς ὦ Ἀχαιῶν
Ἑρμῶν ἀλλ' ὤρεῖς, ἔπει βασιλῆϊ ἰοικας.
Τῷ σε χρεὶ δέμω καὶ λώϊον ἢ περ ἄλλοι
Σίττε· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτὶ οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναϊον
- 420 Ὀλβίῳ ἀειδιὼν, καὶ πολλὰ μοι δόσκον ἀλῆτη
Τεῖω ὅποι' εἶμι, καὶ ὅτεν κεχηρμύθῳ ἔλθοι.
Ἦσαν ἢ δμῶες μάλα μυεῖσι, ἀλλὰ τε πολλὰ
Οἷσιν τ' εὖ ζῶσι καὶ ἀεινοὶ καλέονται.
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων (ἦδελε γάρ ποε)
- 425 Ὃς μ' ἄμα λῆϊσῃσι πολυπλάζουσι ἀνῆκεν
Αἰγυπτίον δ' ἰέμεν δολιχὴν ὁδὸν, ὅθρ' Ὀλοομένην.
Στήθα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμειβίσσασθαι.
Ἐνθ' ἦτο μὲν ἐγὼ κελόμην ἐλθὼν εἰταίρας
Αὐτὰ παρ' ἡέσσι μένειν, καὶ νῆας ἐρυδαί.
- 430 Ὅσπῃρας ἢ κατὰ σκοπίας ὠτρυνά νείεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρι' εἰζάντες, πασιπτόμενοι μίνε' σφαλ',
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίῳ ἀνδρὶ περικαλλίας ἀγρὺς
Πόρθεον· ἐκ ἢ γυναῖκας ἀγρον καὶ νῆα τέκνα,
Αὐτὰς τ' ἔκτανον. τάχα δ' ἡ ἐς πόλιν μετ' αὐτῇ.
- 435 Οἱ ἢ, βόης αἰόντες, ἄμ' ἡοὶ φαινομένη
Ἦλθεν. πῶλτο ἢ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκῷ τε στεροπῆς· ἐν ἢ Ζεὺς τερπικέλευν
Φύσαν ἑμοῖς ἐτάροις κακὴν βάλεν· ἐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον. περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔση.
- 440 Ἐνθ' ἡμῶν περὶ μὲν ἀπέκτανον ὀξὺ χαλκῷ,
Τὲς δ' ἀναγον ζῶες στίβιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντίσσαντι
Δμήτρει Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρῳ ἔει ἀνασεν.
Ἐνθεν δ' ἡ νῦν διῦρο τόδ' ἔκω πῆματα πάχων.
- 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνο' ἀπαμείβετο, εἰρησὶν τε,
Τὶς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίν;
Στῆθ' ἔτως ἐς μέσον, ἡμῖς ἀπάνευθε τραπίζης
Μὴ τάχα πικρὴν Αἰγυπτον καὶ Κύπρον ἰδναί.
Ὡς τις θαρσαλίῳ καὶ ἀναιδὲς ἰοι περικλῆς.
- 450 Ἐξέεικ' ἀντίσσι παρίσασθαι· οἱ ἢ δίδωσι
Μαφιδίως· ἔπει ἔτις ἐπίγειος ἐδ' ἐλευτὺς
Ἀμωτέρῳ χαρίσασθαι, ἔπει πάρα πολλὰ ἐκείνῳ.

Si ei tantum omnes porrigerent proci,
Eum vel tres menses procul hinc domus detineret.

Sic ait, & scabellum capiens ostendebat subter mensam
Positum, in quo scilicet habebat nitidos pedes epulans. 410
Ceteri quoque omnes dabant, implebantque ei peram
Pane & carnibus: cito etiam erat Ulysses

Rursus ad limen iens donum gustaturus Achivorum.
Stetit autem apud Antinoum, & ipsum verbo alloquebatur:

Da amice, haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
Esse, sed optimus, quoniam Regi similis es.

Ideo te oportet dare & melius quam alii
De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram.

Etenim ego aliquando donum in hominibus habitavi

Beatus divitem, & sæpe dedi erroni 420

Tali qualiscumque esset, & cuiuscumque indigens veniret:

Erantque servi omnino plurimi, aliaque multa

Quibusque bene vivunt & divites vocantur *homines*:

Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim sic)

Qui me cum latronibus multum errantibus adegit 425

In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.

Siti autem in Ægypto fluvio naves versatiles.

Tunc quidem ego jussi perdilectos socios

Illic apud naves manere, & naves custodire:

Speculatores autem ad speculas jussi ire. 430

Hi autem incontinentiæ cedentes, sequentes animos suos,

Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros

Populabantur: mulieresque abigebant & infantes liberos,

Ipsosque interficiebant: cito autem in urbem ivit clamor.

Illi autem clamorem audientes, simul cum aurora apparente 435

Venerunt: impletus est autem omnis campus peditibus & equis,

Ærisque splendore: ac Jupiter gaudens fulmine

Fugam meis sociis malam iniecit, neque aliquis ausus est

Stare contra, circum enim mala undique stabant.

Tunc nostrum multos quidem interfecerunt acuto ære, 440

Alios autem abduxerunt vivos ipsis ut opus facerent coactus,

At me in Cyprum hospiti dederunt occurrenti

Emetori Iasidæ, qui Cypro fortiter imperabas:

Inde scilicet nunc huc venio clades passus.

Hic autem rursus Antinous respondebat, & loquebatur: 445

Quis Deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

Sta sic in medium, mea procul à mensa,

Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.

Ita quidam audax & impudens es mendiculus.

Ordine omnibus astas, hi autem dant

Temere: quia nulla prohibitio neque miseratio 450

De alieno lægiti, siquidem adsunt multa cuique:

- Τὸν δ' ἀναχαρίσας προσέειπε πολέμῳτις Ὀδυσσεύς,
 ὦ πότμι, ἐκ ἄρα σοί γ' ἐτι εἶδει καὶ ἐρένης ἦσαν·
 455 Ὅδ' σὺ γ' ἂν ἐξ οἴκου σφ' ἐπιστάτη εἶδ' ἄλλα δοίης,
 ὅς τ' ἄν' ἀλλοτρείοισι παρηρῆναι, ἔτι μοι ἐτλῆς.
 Σίτε δ' ὅπως ἐλάνθ' ἰδὼμεν· τὰ δ' ἔγωγε, πολλὰ πάρεσιν.
 ὣς ἔφατ'. Ἀντίνοος δ' ἐχέλασσε κηρὸς μάλλον.
 Καί μιν ὑπὸ δαίμονι ἴδαν ἔπειτα ποτίζοντα παροῦσα,
 460 Νῦν δὴ σ' ἐκ ἔτι καλά δι' ἐκ μεγάροιο γ' οἶα
 ἄψ' ἀναχαρίσσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνειδέα βάζεις.
 ὣς ἄρ' ἔειπ'· καὶ θρήνον ἔκων βάλε δειλὸν ὦμον·
 Πρηνέτατος κατὰ γούνα· ὃ δ' ἐσάβη ῥυτὴ ποτὶν
 Ἑμπεδόν· εἶδ' ἄρα μιν στήθεσσι βάλ' Ἀντινόοιο,
 465 Ἄλλ' ἀκίον κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομεύων.
 Ἄψ' δ' ἄρ' ἰὼν ὑδὲν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔκειτο, καδ' δ' ἄρα πήρην
 ἔθηκεν εὐπτεῖν. μετὰ δ' ἡμῶσιν ἔειπεν,
 Κελεύετε μιν μνηστῆρας ἀγακλείης βασιλείης
 ὄρε' εἰπω τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 470 Οὐ μὲν εἶδ' ἀχ' ἐστὶ μετὰ ρεῖσιν, εἶδ' τι πένετο,
 ὅττι τ' ἀνὴρ ποιεῖ οἷσι μαχαίρῃσι κτεάτεσσιν
 Βιήσται, ἢ ποιεῖ βουῖν, ἢ ἀργυρῶσ' οἰεσίν·
 Αὐτὰρ ἐμ' Ἀντίνοος βάλε γαστήρ' εἰνεα λυγρῆς,
 Οὐλομένης, ἢ πολλὰ κακὰ ἀνδρόποισι δίδασιν.
 475 Ἄλλ' εἴπε πτωχῶν γε θεοὶ καὶ εἰρηνεὺς εἰσιν,
 Ἀντίνοον περ γάρ μοι τίς θανάτοιο κίχη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέειπε Εὐπείθεος υἱός,
 Ἰδοὺ ἐκκλῶ ξυῖτε καθήμῃσι, ἢ ἀπὸ ἄλλῃ.
 Μὴ σε νείκεα διὰ δάματα ἑύωπας, (οἳ ἀγορεύεις)
 480 ἢ ποδοὺς ἢ καὶ χεῖρας, δαυδύφασιν ἢ πάντα.
 ὣς ἔφατ'. οἳ δ' ἄρα πάντες ὑπερβύχως νημόσσαν,
 ὅδε δὲ τις εἴπακε νέων ὑπερνομένων,
 Ἀντίνοος, καὶ μὲν καλὰ ἔβαλε δούληνον αἰχμήν.
 Οὐλομένη, καὶ δὴ περ τις ἐπερῆναι θεὸς ἐστὶ;
 485 Καί τε θεοὶ ξείνοισιν εὐκότες ἀλλοδαποῖσι,
 Παντῶσι τελέοντες, ἐπισφραῖναι πόλιν καὶ
 Ἀνδράων ὄρεον τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
 ὣς ἄρ' ἔειπ' ἡμῶσιν. ὃ δ' ἐκ ἐμπάσσοντο μῦθον.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῳ μέγα πένετο καὶ
 490 Βληῖται. εἶδ' ἄρα δάκρυ χαμῶ βάλεν ἐκ ἑλεεινῶν.
 Ἄλλ' ἀκίον κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομεύων.
 Τὰ δ' οἳ ἐν ἡκαστῇ περιέτρων Πηνελόπεια
 Βληῖται ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμαῖσιν ἔειπεν,
 Αἰεὶ ὅπως αὐτὸν σε βλάσκει κλυτότοξος Ἀτρεΐδαν.
 495 Τὴν δ' αὖτ' Εὐνύκην ταμὴν περὶ μῦθον ἔειπεν,
 Εἰ γὰρ ἐὼν ἀρῶσιν τίς ἡμῖν ἐσθλὸς γένετο,
 Οὐκ ἂν τις τῶν γε εὐδρόνον ἢ οἰκοῖτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε ποσειδάων Πηνελόπεια,

Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulysses :
 Papæ , haud scilicet tibi cum forma etiam mens erat :
 Non tu ex domo tua adstanti neque salem dares , 459
 Qui nunc alienis assidens , haud quicquam mihi sustines
 Panis sumptum dare , cum multa adsint.

Sic ait. Antinous autem irascebatur corde magis ,
 Et ipsum torve intuens verbis volucris alloquebatur :
 Nunc jam non te amplius honeste ex domo puto 460
 Recessurum , quando etiam opprobria dicis.

Sic dixit , & scabellum capiens mittebat in dexterum humerum ,
 Extimum in dorsum : ille autem stabat tanquam rupes
 Firmiter , neque ipsum turbabat jactus Antinoi ,
 Sed tacite movebat caput , mala penitus cogitans. 465
 Rursum autem ad limen iens sedebat , peram autem
 Deposuit bene plenam , procisque dixit :

Audite me proci perinclytæ Reginæ ,
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Non quidem neque dolor est in mente , neque luctus , 470
 Quando vir pro suis pugnans possessionibus
 Jactu icitur , vel propter boves , vel candidas oves :
 At me Antinous jaculatus est ob ventrem odiosum ,
 Perditum qui multa mala hominibus dat.
 Sed scibi mendicorum Dii & Erianyes sunt , 475
 Antinoum ante nuptias finis mortis opprimat.

Hunc autem Antinous alloquebatur Eupithei filius :
 Comede tranquillus hospes sedens , aut abi alio :
 Ne te juvenes per domos trahant , (qui sic loquaris)
 Vel pede vel & manu , lacerentque totum. 480

Sic ait. Illi autem omnes supra modum indignabantur :
 Sic autem aliquis dicebat juvenum elatorum :

Antinoë , non quidem bene jaculatus es infelicem erronem.
 Perdite , si nimirum forsitan aliquis cœlestis Deus est ?
 Et sane Dii hospitibus similes peregrinis , 485
 Omnimodos se ferentes , versantur in urbibus ,
 Hominum injuriam & æquitatem inspicientes.

Sic dicebant proci , ille autem non curabat verba.
 Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat
 Illo percusso , neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpe-
 Sed tacitus movebat caput , mala profunde cogitans. (bris , 490
 Illum ut audivit prudens Penelope
 Percussum in domo , ancillis loquebatur :

Utinam sic ipsum te jaculetur inclytus arcu Apollo
 Hanc autem rursus Eurynome proma alloquebatur : 495
 Si enim in precibus summa nostris posita esset ,
 Haud quicquā horum pulchro solio conspicuam aurorā attingeret.
 Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

- Μαῖ', ἔχθροι μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώμενται·
 500 Ἀντίνοῦ ὃ ῥ' ἡ μάστιξ μελαίνῃ κρεῖε ἵσκειν.
 Ξάνος τις δὴ σπῆν' ἀλκιδεύς· κατὰ δῶμα,
 Ἀνέσας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνάγκη)
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησαν τ' ἔδουσάν τε·
 Οὐτ' ὅτ' ἔθνητι πυρρὸν βέλε δειδὼν ὤμον.
 505 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἀγορεύει μετὰ δμῶσι γυναιξίν,
 Ἥμῃ ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἰδὲ πῦρ δῖον Ὀδυσσεύς,
 Ἦ δ' ἐπὶ οἱ καλίσασα περσυνὴ δῖον ὑφορβῆν,
 Ἐρχεο δ' Εὐμαῖ· κῶν δ' ἔξινον ἀναχθῆ
 Ἐλθέμεν, ὄρεσ' τι μὲν περσπύζεσθαι, ἢ δ' ἐρώμεσθαι
 510 Εἰ περ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρον' ἢ ἐπίπυσται,
 Ἦ ἰδὲν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἵσκειν.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησεν Εὐμαῖ σὺβῶτα,
 Εἰ γὰρ τοι βασίλεια σιωπήσιναι Ἀχαιοὶ
 Οἱ ὅγε μυθεῖται, δέλτοιο κέ τοι φίλον ἦτορ.
 515 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τέρα δ' ἤματ' ἐρυξῶ
 Ἐν κλισίῃ, (περσῶν γὰρ ἔμ' ἵκετο νῆος δαυδάς)
 Ἀλλ' ἔγωγε κακότητα δῖπυσιν ἦν ἀγορεύων.
 Ὃς δ' ὅτ' αἰδὼν ἀνὴρ ποτιδόμεται ὥς τε Διὶν ἔξ
 Αἰδέει δειδῶς ἐπὶ ἡμερῶντα βροτοῖσι,
 520 Τῷ δ' ἄμοτον μῦθ' αἰὲν ἀκέμεν ὀππότε αἰδέη·
 Ὃς ἐμὲ κύν' ἔειλε παρημῶν ἐν μεγάροισι.
 Φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείν' πατερφίλ' ἦ),
 Κρήτη ναιετάων, ὅδε Μίνω· γέν' ἐστίν.
 Ἐνθεν δὴ νῦν διῦρον τέλ' ἵκετο πῆματα πάχων,
 525 Περσπεκυλινδόμενος· σῦνται δ' Ὀδυσσεὺς ἀκῦσαι
 Ἀλλ' ἔθιπερσῶν ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμος
 Ζῶν· πολλὰ δ' αἶψ' ἐκμήλια ὄνδε δέμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρονὶ Πηνελόπεια,
 Ἐρχεο, διῦρον κάλειον, ἦν ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ·
 530 Οὔτοι δ' ἢ θυρῶσι καθήμενοι ἐφιαλάδων,
 Ἦ αὐτὰ κατὰ δώματ' ἐπὶ σείσι θυμὸς εὖρεσθαι.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκχεῖα κτε' ἐνὶ οἴκῳ,
 Σῖτ' ἢ κ' μέθυ ἠδὲ τὰ μὲν οἰκῆς ἔδουσιν·
 Οἱ δ' ἐς ἡμέτερον παλιούμενοι, ἤματα πάντα
 535 Ἦσ' ἐκρύοντες κ' οἷς κ' αἰσῆας αἶψας,
 Ἠλαπινάχουσι, πίνουσι τε· αἰδοπα οἶνον.
 Μειψιδίως τὰ δ' ἢ πολλὰ καταίνονται· ἔ γὰρ ἔσθ' ἀνὴρ
 Οἷοι Ὀδυσσεύς ἵσκειν ἀρὴν δ' οἴκῳ ἀμύναν.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι κ' ἵκοντ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 540 Αἰψὰ κε σὺν ᾧ πασι βίας δαυδάσιναι ἀνδρῶν.
 Ὃς φάτο· Τηλέμαχος δ' ἐμὴν ἔπταρεν· ἀμφὶ δ' ὀδῶμα
 Σμερδαλέον κοτάδοντο· γέλασε δ' Πηνελόπεια·
 Αἰψὰ δ' ἄρ' Εὐμαίων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ἐρχέσθαι μω, δ' ἔξινον ἐναντίον αἰεὶ κάλειον.

Nutrix ; odiosi quidem omnes , quoniam mala machinantur :

Antinous autem maxime nigræ morti similis est. § 00

Hospes quidam infelix mendicat in domo ,

Viros rogans ; (egestas enim jubet)

Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque :

Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum.

Illa quidem sic loquebatur inter servas mulieres , § 05

Sedens in thalamo : cœnabat autem divinus Ulysses ,

Illa ad se vocatum alloquebatur divinum subulcum :

Vade divine Eumæ , iens hospitem jube

Venire , ut ipsum alloquar , & interrogem

Sicubi Ulysssem miserum vel audivit , § 10

Vel vidit oculis , multum jactato enim similis est viro.

Hanc autem respondens alloquebaris Eumæ subulce :

Utinam quidem tibi Regina tacerent Achivi

Qualia hic loquitur , mulceret tibi tuum cor.

Tres enim jam ipsum noctes habui , tres autem dies detinui § 15

In tugurio , (primum enim ad me venit nave aufugiens)

Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.

Sicut autem quando cantorem vir aspicit qui ex Diis

Canit doctus verba suavia hominibus ,

Quem insatiabiliter cupiunt audire quando canit : § 20

Sic me ille multis assidens in ædibus.

Dicit autem Ulyssis amicum paternum se esse ,

In Creta habitantem , ubi Minois genus est.

Inde nunc huc venit mala patiens ,

Provolutus : affirmat autem Ulysssem audivisse § 25

Prope Thesprotorum virorum in pingui populo

Vivum : multos autem ducit thesauros suam domum.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

Vade , huc voca , ut coram ipse dicat.

Hi autem vel in januis sedentes ludant , § 30

Vel illic in domibus , postquam ipsis animus lætus est.

Ipsoꝝ quidem enim possessiones intactæ jacent in domo ,

Panis & vinum dulce , quæ quidem domestici comedunt :

At ipsi in nostrâ domo versantes , dies omnes

Boves sacrificantes & oves & pingues capras ,

Epulantur , bibuntque ardens vinum

Temere : hæc autem multa consumuntur , non enim adest vir ,

Qualis Ulysses erat qui cladem à domo arceat.

Si autem Ulysses veniret & accederet in patriam terram ,

Statim cum suo filio violentias puniret virorum. § 40

Sic ait. Telemachus autem alte sternutabat , circumque domus

Terribiliter resonuit , risit autem Penelope :

Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur :

Vade mihi , hospitem coram huc voca.

- 545 Οὐχ ὁρέας ὁ μοι υἱὸς ἐπέπτατο πᾶσιν ἑταροῖσι·
 Τῷ καὶ ἐκ ἀτελῆς θάνατον μνηστῆροισι γένοιτο
 Πᾶσι μάλ', ἐδὲ καὶ τις θάνατον καὶ κήρεα ἀλύξαι.
 Ἄλλο δὲ τοι ἱέρα, σὺ δ' ἐνὶ ῥοῖσι βάλλω σῆσιν,
 Αἷ κ' αὐτὸν γνώω νημερτία πάντ' ἐνέποντα,
 550 Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἑμάτα καλά.
 Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὁ συρορῶδες ἐπεὶ δ' μῦθον ἄκκοι.
 Ἀρχεῖ δ' ἰσαύμῳ ἔπια στειφόντα περισπύδα,
 Ξύνει πᾶτερ, καλέει σε στειρρῶν Πηνελόπεια,
 Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλήτοισι τί ἐ θυμὸς
 555 Ἀμρι πόσῃ κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυῖη
 Εἰ δὲ καὶ σε γνοίην νημερτία πάντ' ἐνέποντα,
 Ἔσσω σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, ἥδ' οὐ μάστιγι
 Χρηίζεις· οἶτον δ' καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βοσκέτις, δάσῃ δὲ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 560 Τὸν δ' αὖτε περισπύει πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὖμαι', αἰψά κ' ἐγὼ νημερτία πάντ' ἐνέποιμι
 Κεῖν' Ἰκαρίοιο στειρρῶν Πηνελόπειη.
 Οἶδα γὰρ εὖ ποτε κίνα, ὅμην δ' ἀνεδύμεθ' οἰζύν.
 Ἀλλὰ μνηστῆρον χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,
 565 Τῶν ὕβρεις τε εἴη τε σιδήρεον ἔρανον ἰκῆ.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' ἔτ' ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 Οὐτὶ κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνῃσιν ἔδρακεν,
 Οὐτέ τι Τηλέμαχον τόγ' ἐπὶ κλέσσειν, ἐτέ τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθεῖ
 570 Μένει, ἐπιγομφῆν περ, ἐς κελίον καταδύντα.
 Καὶ τότε μ' ἐπιδῶσ' ὀπίσθ' ἀπὲρ νόστιμον ἦμαρ,
 Ἄσποτ' ἔρω καθίσασα παρὰ θυρῇ. ἑμάτα γὰρ τοι
 Λύγρ' ἔχω. οἶδά καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρὸν ἰκέτευσα.
 Ὡς εἶπτο. βῆ δ' ὁ συρορῶδες, ἐπεὶ δ' μῦθον ἄκκοι.
 575 Τὸν δ' ὑπὲρ ἑδᾶ βάντα περισπύδα Πηνελόπεια,
 Οὐ σύ γ' ἄγως Εὖμαις; τί τᾶτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 Ἦ τίνα περ δέσας ἐξείσιον; ἢ καὶ ἄλλος
 Αἰδύεται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖτο ἀλήτης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος περιστρέψας Εὖμαις συβώτα,
 580 Μυθίζεται κατὰ μοῖραν, ἅπτερ κ' οἶοτο καὶ ἄλλος.
 Ἔτρεν ἀλυσκάων ἀνδρῶν ὑπερηφάνων.
 Ἀλλὰ σε μῖναι ἀνωγειν ἐς κελίον καταδύντα.
 Καὶ δὲ σοι ὅδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὃ βασιλεία,
 Οἶνῳ πρὸς ξύνον φαῖδμαι ἔπ' ὅδ' ἐπακῆσαι.
 585 Τὸν δ' αὖτε περισπύει στειρρῶν Πηνελόπεια,
 Οὐκ ἄρ' ἔστιν ὁ ξύνος οἶεται, ὅσπερ αἶν εἴη.
 Οὐ γὰρ περ τις ὥδε καταβητῶν ἀνδρῶπων
 Ἀνέρις ὑβρίζωντας ἀτάδαια μηχανώνεται.
 Ἦ μὲν ἀρ' ὥς ἀγόρευεν. ὁ δ' ὤχετο δῖος ὕπορχος
 590 Μνηστῆρας ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διαπύρεσθε πάντα.

Non vides quod n̄ filii f̄lius adsternutavit omnibus verbis? 546

Ideo & non irrita mors prociis sit

Omnibus omnino, neque quisquam mortem & fatum vitet.

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis, -

Si ipsum cognovero vera omnia loquentem,

Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amiētū pulchro. 550

Sic dixit. Ibat autem subulcus postquam hunc sermonem audive-

Prope autem stans verbis velocibus alloquebatur: 555 (rat,

Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Mater Telemachi: quærere aliquid ipsam animus

De marito jubet, quamvis dolores passam. 560

Si autem te cognoverit vera omnia loquentem.

Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime

Indiges: panem autem etiam petens in populo

Ventrem pascēs, dabit autem tibi qui voluerit.

Illum contra alloquebatur multa passus divinus Ulysses, 565

Eumæe, statim ego vera omnia dicam

Filiæ Icarii perprudenti Penelopæ.

Scio enim bene de illo, similem enim accepimus ærumnam.

Sed procorum difficilium non nihil timeo turbam,

Quorum contumelia & violentia ferreum cœlum attingit. 570

Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem

Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,

Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit, neque aliquis alius.

Ideo nunc Penelopem in ædibus jube

Manere, festinantem licet, in solem occidentem. 575

Et tunc me interroget mariti de redivis die,

Propius sedens apud ignem: vestimenta enim

Mala habeo, nostri & ipse, quoniam ad te primum supplex veni.

Sic dixit. Ibat autem subulcus, postquā eum sermonē audiverat:

Hunc autem super limen euntem alloquebatur Penelope: 580

Non tu ducis Eumæe? quid hoc in animum induxit ille error?

An aliquem forte timens supra modum? an etiam aliter

Verecundatur in domo? malus est verecundus error.

Hanc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:

Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius, 585

Petulantiam vitans virorum potentium.

Sed te expectare jussit in solem occidentem.

Etenim tibi sic ipsi multo melius, & Regina,

Solam ad hospitem loqui verbum, & audire.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope: 590

Non insipiens hospes hoc putat, quisquis etiam sit.

Non enim forte ulli sic mortalium hominum

Viri petulantes injusta machinantur.

Illa quidem sic loquebatur: ibat autem divinus subulcus

Procorum in certum, postquam dixerat omnia. 595

- Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἴσατο πτερύοντα πορσυνύδα,
 Ἀρχὴ σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πειθοίαι· οἱ ἄλλοι
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σῶας καὶ κίνα φυλάξων,
 Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δὲ ἐνθάδ' πάντα μελόντων.
 595 Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ
 Μὴ τι σάδης. πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιοῖν.
 Τὸς Ζεὺς ἐξολέσει περὶν ἡμῖν πῆμα γένεσθαι.
 Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα,
 "Εσσεταί ἔσως ἄττα· σὺ δὲ ἔρχεο δμειλίσας.
 600 Ἦῶθεν δὲ ἵσταί καὶ ἄγχι νηῖα καλὰ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ ταδὲ πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσῃ.
 "Ὡς εἰπὼν, ὃ δὲ αὖτις ἄρ' ἔζετ' εὐξίσσετο ἐπὶ δίρῃ,
 Πηλοσάμνῳ δὲ ἄρα θυμὸν ἐδητύῳ καὶ ποσιπύῳ,
 Βῆ δ' ἰδύμεν μετ' ὕας· λίπε δὲ ἑρκέα τε μέγαρόν τε
 605 Πύλον δαιτυμόνων. τοὶ δὲ ὀρχήσυντο καὶ αἰοῖδον
 Τέρποντο· ἦδ' αὖ γὰρ καὶ ἐπώλυντο δμειλον ἦμαρ.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΤΣΣΕΓΙΑΣ Σ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Οὐδυσσεὺς καὶ Ἴρκου συγγὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπεια τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῇ δῶρα λαμβάνει. γίνεται δὲ καὶ τις κρινολογία ἐν ταῖς ἐξῆς Οὐδυσσεὺς πρὸς Εὐρύμαχον.

Σῆμα δὲ ἔστιν Ἴρκου, εὐχόμενος Ὀδυσσῆϊ, δῶρα τ' ἀνίσταται.

- Ἦλθε δὲ ἐπὶ στωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
 Πτωχεύεσκε· Ἰθάκης, μετὰ δὲ ἑσπετο γαστέρι μάργῃ,
 Ἀζηχες φαγέμεν καὶ πσιέμεν· ἐδὲ οἱ ἦν ἱς,
 Οὐδὲ βίη· εἶδ' ὅτι μάλα μέγας ἦν ἐρεάσθαι.
 5 Ἀρναίῳ δὲ ὄναρ ἔσκε· τὸ γὰρ διτό σῶντινα μήτηρ
 Ἐκ γενετῆς Ἴσον δὲ νίσι κίχλησκον ἅπαντες,
 Οὐνεκ' ἀπαγέλλεσκε κίων ὅτε πᾶς τις ἀνώγει.
 "Ὅς δ' ἐλθὼν Ὀδυσσεὺς διόκετο οἷο· δόμοιο,
 Καὶ μιν τυκίαν ἔπεια πτερύοντα πορσυνύδα,
 10 Εἶπε γέρον πορσύνε, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη.
 Οὐκ αἰεὶς ὅτι δὴ μοι ἐπὶ λίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκείωμαι δὲ κέλονται, ἐγὼ δὲ αἰχύνομαι ἐμπης.
 Ἄλλ' ἀνὰ, μὴ τάχα νῶϊν ἔεις καὶ χερσὶ γίνηται.
 Τὸν δὲ ἄρ' ἰσώδεα ἰδὼν πορσίρη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 15 Δαίμονι, ἅτε τι σε βέζω κακόν, ἔτ' ἀγέρεως,
 Οὐτέ τινα φθονέω δοῖωμαι καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 Οὐδὸς δὲ ἀμεστέρως ἐδε χεῖσται· ἐδὲ τι σε χρεὶ
 Ἀλλοτρίων φθονέειν. δακρυῖς δέ μοι ἔη ἀλγίτης,
 ὥσπερ ἐγὼν. ἔλθον δὲ δειὸν μέλλουσιν σπάζειν.

20 Χερσὶ

Statim autem Telemachum verbis volucris alloquebatur,
Prope tenens caput, ut ne audirent alii:

O dilecte, ego quidem abeo sues & illa custoditurus,
Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ sunt.
Ipsum quidem te prius serva, & considera animo 595
Ne quid patiaris, multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit sic mihi senex: tu autē vade post meridiē usq; hic comoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras. 600
At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.

Sic dixit. Ipse autem rursus sedebat bene polita in sede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad sues: liquit autem septaque domumque
Plenam convivarum. Hi autem saltu & cantu 605
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

ARGUMENTUM LIBRI XVIII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Ulyssis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis,
& ab ipsis dona accipit. Fit & quædam collocutio dei-
ceps Ulyssis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyssis, donaque regum.

Venit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre insano,
Immodicè comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: specie autem valde magnus erat intuiti.
Aræus autem nomen ei erat: hoc n. imposuerat alma mater;
Ex nativitate: Irum veto juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorsum quis juberet.
Qui veniens Ulyssē expellebat sua domo,
Et ipsum objurgans verbis volucris alloquebatur:

Recede senex à vestibulo, ne scilicet mox etiam pede traharis. 10
Non audis quod scilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed surge, ne mox nobis contentio & manibus fiat. (ses;

Hunc autem torve spectans alloquebatur consilio pollens Ulyss.
Miser, neque aliquid tibi facio malum, neque dico, r;
Neque aliquem invideo dare & multa fumentem.
Limen autem ambos hoc capiet: neque te oportet
Alienis invidere. Videris autem mihi esse erio,
Sicut ego. Opulentiam autem dii suppeditaturi sunt.

Odyssæ.

11

- 20 Χερσὶ δὲ μήτι λίνῃ προκαλίζεο, μή με χολώσῃς;
Μὴ σε, γέρον παρ' ἰῶν, σῆθος καὶ χεῖλεα φύρσῃ
Αἵματος· πονυχίῃ δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μάλλον ἔτ' εἴῃ
Αὐριον. οὐ μὲν γάρ τι σ' ὑποσφρίψομαι ὅτι
Διούτερον ἐς μέγαρον Λαιρτιάδῃσιν Ὀδυσῆϊ.
- 25 Τὸν δὲ χολοσάμενος προσεφώνειεν Ἴρος ἀλήτης,
ὦ πόσσοι, ὡς ὁ μολοβρός ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηὶ καμινῶ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μνηστῆραί μιν,
Κόπτων ἀμφοτέρωτι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσσαιμι, σὺς ὡς ληϊδοταίρης.
- 30 Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσῃσι καὶ οἶδῃ
Μεγαμίνους. πῶς δ' ἂν σὺ νεώτερος ἀνδρὶ μάχοιο;
ὦς οἱ μὲν προσαίρειθ' ὀφθαλμῶν ὑψηλάσῃ
Ὅυδ' ἐπὶ ξιστοῦ πανδυμαδὸν ὀκρίωντο.
Τοῖσιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μὲν Ἄντινόοιο,
- 35 Ἠδ' ὅς δ' ἄρ' ἐκγυλάσας μετιεῖναι μνηστῆρασιν·
ὦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τί πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη,
Οἷν τετραπῶλιν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
Ὁ ξείνος τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
Χερσὶ μαχίσσασθαι. ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὅκα,
ὦς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνέβησαν γελῶντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτοχούς κακοῖμενας ἠγείροντο.
- 40 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέειπεν Εὐπείθεος υἱός,
Κέκλυτέ μευ μνηστῆρας ἀγήνορες, ἔρρα τι εἴπω,
Γαστέρας αἰδ' αἰγῶν κίεατ' ἐν πυρὶ· τὰς δ' ἐπὶ δόρυ σφαι
Κατ' ἐμὴν κνίσκην τε καὶ αἵματ' ἐμπαλήσαντες·
45 Ὀκνωτέρος δὲ κε νίκησ' κρίσσωσι τε γένετα,
Τάων ἢν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέειν.
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδίδεσθαι, οὐδέ τιν' ἄλλον
Πτοχὸν ἴσῃ μίσσησθαι ἰάτομεν αἰτήσοντα.
- 50 ὦς ἔρατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπαρήσαντο μῦθον,
Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέειπεν πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
ὦ φίλοι, ἔσως ἐπὶ νεώτερος ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἀνδρα γέροντα δύη ἀρμήμενον· ἀλλὰ με γαστήρ
Ὀτρύνει κακοεργὸς ἵνα πληγῇσι δαμάσω.
- 55 Ἀλλ' ἄγε νῦν, μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερὸν ἔρκον,
Μήτις ἐσ' Ἴρῃ ἤρα φέρον ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πληγὴν ἀταδάλλων, τούτῳ δὲ με ἱπὶ δαμάσσει.
ὦς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀποφώνοντες ὡς ἐκέλευε,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπεν ἱερὸς ἐκ Τηλεμάχοιο·
60 Εἴν, εἰ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήτωρ,
Τούτῳ ἐλέξασθαι· τῶν δ' ἄλλων μὴ τιν' Ἀχαιῶν
Δειδύθ'. ἐπεὶ πλέονισσι μαχέσεται ὃς κε σὺ θείῃ.
Ἐπειροδίκος μὲν ἐγὼν, ἐπεὶ δ' αἰνυῖτο βασιλῆης·
Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος, πεπτυμένω ἄμρῳ.
- 65 ὦς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπαύοντο. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Matibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilé moveas, 10
Ne tibi, licet senex sim, pectus & labra fœdem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc esset
Cras. Non enim te reverfurum puto
Iterum in domum Laërtiadæ Ulyssis.

Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro:

45

Papæ, quam hic epularum sectator volubiliter dicit.
Verulæ fornacinæ similis: cui male consulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci sicut segetem depascentis.
Accingere jam, ut omnes cognoscant & hi
Pugnantes. Quomodo autem tu juniore viro pugnabis?

50

Sic hi quidem ante januas alas

Limine in polito toto animo concurfabant duriter.

Eos autem animadverterat sacra virtus Antinoi,

Suaviter autem ridens alloquebatur procos:

55

O amici, haud quidem quicquam antea tale factum est.

Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:

Hospesque & Irus contendunt inter sese

Manibus pugnare. Sed committamus ocyus.

Sic dixit. Illi autem omnes surrexerunt ridentes,

Circumque mendicos pannosos congregati sunt.

His autem Antinous locutus est Eupitheï filius:

Audite me proci fortes, ut aliquid dicam.

Ventriculi isti caprarum jacent in igne: quos in cœnam

Deposuimus pinguedine & sanguine impletos:

45

Uter autem vicerit potiorque fuerit,

Eorum quem voluerit surgens ipse eligat:

Semper autem deinceps nobiscû convivabitur, neque quenquâ alium

Mendicum intus admisceri nobis sinemus mendicaturum.

Sic dixit Antinous. His autem placuit sermo.

50

Hos autem astutus alloquebatur dives consilii Ulysses:

O amici, nequaquam fas est cum juniore viro pugnare

Virum senem calamitate labefactum: sed me venter

Hortatur maleficus ut plagis domer.

Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum,

55

Ne quis Iro gratificans me manu crassa

Feriat prævaricans, eo enim me vehementer domaret.

Sic dixit. Illi autem omnes juraverunt sicut jusserat.

Eos autem rursus allocuta est sacra vis Telemachi:

Hospes, si te hortatur cor & animus masculus,

60

Istum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum

Time, quoniam plumbus pugnabit qui te pulsabit.

Hospes quidem ego, assentiuntur autem reges

Eurymachusque & Antinous, præsertes ambo.

Sic dixit. Hi autem omnes laudaverunt, at Ulysses

65

L l ij

- Ζώσατο μὲν ῥά κισιν περὶ μῆδεα, ραῖνε δὲ μηρούς
 Καλὸς τε μεγάλους τε, ραῖνε δὲ οἱ εὐρέες ἄμφω,
 Στήθεά τε, σίβαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθητὴ
 Ἀγχι παρισσάμενη μέλε' ἤλδατε ποιμένι λαῶν.
- 70 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάλως ἀγάσαντο.
 Ὡδὲ δὲ τις εἰσέσκειν ἰδὼν ἐς πλοσίον ἄλλον,
 Ἡ τ' ἀτὰρ ἱερὸν αἶρος ἐπίσπαστο κακὸν ἔξει.
 Οἶον ἐκ ῥακίων ὁ γέρον ἱσιγουνίδα ραίνει.
 Ὡς αἶρ' ἔρατ'. ἱερὸν δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
- 75 Ἀλλὰ καὶ ὥς δρυσήρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
 Δειδιότα, σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεισιν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνίνωπτεν, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀτόμαζεν,
 Νῦν μὲν μήτ' εἰς βουγῆε, μήτε γένοιο,
 Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρεμέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
- 80 Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον ἢ μιν ἰκάνει.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἔριω, τίδε κ' τετελεσμένον ἔσται,
 Αἰκὴν σ' οὐτ' ἐν νικῆτι κρείσσων τε γένηται,
 Πένεφω σ' ἠσπιρόνδε βαλὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Εἰς ἔχεται βασιλῆα, κρυτῶν δηκόμενα πάντων,
- 85 Ὅς κ' ὀπὸ ῥίνα τάμνοι κ' ἔατα νηλεὲς χαλκῷ,
 Μῆδεά τ' ἐξεύσας, δῶν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
 Ὡς ρατο. τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρήμ' ἐλλαβίζυια.
 Εἰς μίσσον δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνίσχειν.
 Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
- 90 Ἡ ἑλάσει ὥς μιν ψυχὴ λίθοιο αὖδι πεσόντα,
 Ἡέ μιν ἦν ἑλάσειε, ταυσοσέην τ' ἐπὶ γαίῃ.
 Ὡδὲ δὲ οἱ ἐροῖοντι δόσαστο κέρδιον εἶναι,
 Ἡ κ' ἑλάσας, ἵνα μὴ μιν ἐπιρρασαίαιτ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τίτ' ἀνασχιμένω, ὁ μὲν ἤλασε διζιδὼν ἄμον
- 95 ἱερὸν, ὁ δ' αὖχέν' ἑλάσας ὑπὸ εὐατ' ὥς, ὅς τ' αὖτ' αἶτω
 ἱβλάσιν· αὐτίκα δ' ἔλθεν ἀγὰ σῶμα ροίνιοι αἶμα,
 Καὶ δ' ἔωτο ἐν κονίῃσι μακρῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὑδύτας,
 Λακτίζον πρὸς γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀσασχόμενοι γέλω ἐκθάνον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
- 100 Εἶλε δ' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὅρ' ἔκετ' αὐλήν
 Αἰδοῦσθαι τε θύρας. καὶ μιν ποτὶ ἔρκειν αὐλῆς
 Εἶπεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δ' οἱ ἐμβαλε χεῖρὶ,
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερύοντα προσήδα,
 Ἐνταυτοῦ νῦν ἥσο κύνας τε σῶας τ' ἀπειρύνων,
- 105 Μῆδε σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κείρανος εἶναι,
 Αὐτὸς ἰών· μὴ που τι κακὸν κ' μῆζεν ἱσαῦρην.
 Ἡ ρὰ, καὶ ἄμφ' ὁμοισιν αἰετρία κάλλιτο πῆρην,
 Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δ' ἐσθρὸν ἔεν ἀεργήρ.
 Ἀφ' ἧς ὅγ' ἔω' ἠδὲν ἰὼν κατ' αἶρ' ἔξειπεν. τοῖς δ' ἴσαν ἔστω
- 110 Ἡδὺ γελωσκότες, κ' ἰ δεικανῶντ' ἰσέσπον,
 Ζεὺς τοι δοίη ξείνῃ καὶ ἀδάκτοισι θεοῖς ἄλλοι

Cingebatur quidem pannis circû genitalia, ostendebat a. femora
 Pulchraque magnaue, apparuerunt autem ei lati humeri,
 Pectoraque, fortiaque brachia: at Minerva
 Prope altans membra auctabat pastori populorum.
 Proci autem omnes supra modum admirabantur: 70
 Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium:
 Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit.
 Qualem ex vestimentis senex coxam ostendit.

Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
 Sed & sic famuli ducebant ciungentes coactu, 75
 Timentem, carnes autem tremebant circum membra.
 Antinous a. increpabat, verbumq; proloquebatur & compellabat:
 Nunc quidē neq; sis, o iactator, neq; fueris i. e. nullus es, periisti,
 Si nempe hunc tremebundus times graviter,
 Virum senem, miseria labefactum quæ ipsum invasit. 80
 Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
 Si te hic vicerit potiorque fuerit,
 Mittam te in Epirum conjiciens in navem nigram,
 Ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
 Qui nasum abscindat & aures sævo ære, 85
 Genitaliaque evellens, det canibus cruda comedenda.

Sic dixit. Illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
 In medium autem ducebant: illi autem ambas manus tollebant.
 Tunc cogitabat multa tolerans divinus Ulysses,
 An feriret ut ipsum anima linqueret illic lapsum, 90
 An ipsum remissius feriret, prosterneretque in terram.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,
 Leniter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.
 Tunc scilicet elevati, hic quidem feriebat dextrum humerum
 Irus, ille autem cervicem feriebat sub aure, ossa autem intus 95
 Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis,
 Deciditque in pulveribus mugiens, collisitque dentes,
 Calcitrans pedibus terram. At proci superbi
 Manus elevantes risu emoriebantur. At Ulysses
 Traxit ex vestibulo, prehensens pede: donec venit ad atrium 100
 Porticusque januas. Et ipsum ad septum atrii
 Statuit reclinans: baculum autem ejus imposuit manui,
 Vocemque edens ipsum verbis volucris alloquebatur:

Hic nunc sede canesque suesque arcens,
 Neque tu hospitum & mendicorum dominus esto, 105
 Malus cum sis: ne forte aliquod malum etiam majus accipias.
 Dixit, & circum humeros turpem jecit peram,
 Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
 Iterumque hic ad limen iens resedit. Illi autem ibant intro
 Suaviter ridentes, & ei blandiebantur verbis: 110

Jupiter tibi det hospes & immortales dii alij

- Ο, ττι μάλιν' ἰθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπαλετο θυμῷ,
 Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπαίπασας
 Ἐν δῆμῳ. τάχα γάρ μιν ἀτάξομεν ἠπαϊρόνδε
 115 Εἰς ἔχιντον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
 Ὡς ἂρ' ἔσαν. χαῖρεν δὲ κλειδῶνι Δεῖ[Ⓢ] Ὀδυσσεύς.
 Ἀγνίους δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα δῆκεν
 Ἐμπαλίνης κνίσσης τε καὶ αἵματ[Ⓢ]. Ἀμφινομ[Ⓢ] δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέσιω δύο παρέθηκεν αἰέρας,
 120 Καὶ δίπαι χυσιῷ δεῖδσκετο, εἰρήσεν τε,
 Χαῖρε πατέρ ὦ ξεῖνε· γένοιτο τοι ὥσπερ ὁπίσσω
 Ὀλ[Ⓢ], ἀτὰρ μὴ νῦν γε κακοῖς ἔχαιε πολέεσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν[Ⓢ] προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφινομ, ἡ μάλα μοι δοκίεις πιπνυμένους εἶναι.
 125 Τοῖσ' αὖτο γδ πατρός· ἰσπεὶ κλέ[Ⓢ] ἰδὼλόν ἄκουον,
 Νίσσον Δουλιχίῃα εὖν τ' ἔμην ἀφεινόν τε.
 Τῷ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι. ἰσπῆ δ' ἀνδρὶ ἰοικας.
 Τοῦνεκά τοι ἱρώ· σὺ δὲ σὺνδίο, καὶ μευ ἀκουσον·
 Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρίφει ἀνδρῶπιον
 130 Πάντων ὅσα τε γαῖαν ἰσπῶντίμιν τε καὶ ἔπει.
 Οὐ μὴ γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσιδαμ ὁπίσσω,
 Ὅρ' ἀρίστην παρήκωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ἔραρῃ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρας τελέσασσι,
 Καὶ τὰ εἶρει αἰκαζέμεν[Ⓢ] τετληῖντι θυμῷ.
 135 Τοῖς γδ υἱὸς ἐσὶν ἰσχυθονίων ἀνδράων,
 Οἷον ἰω' ἡμᾶρ ἄγχοι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλβί[Ⓢ] εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔριξα, βίη καὶ κάρτει εἰκων,
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυν[Ⓢ] καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτεσι.
 140 Τῷ μὴ τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀδμήσιος εἴη,
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δάρα θεῶν ἔχοι, ὃ, ττι δίδωεν.
 Οἱ ὅρῳ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἀκοῖνι
 Ἀνδρὸς ὃν ἐκ ἔτι φημι φίλον κ' πατρίδ[Ⓢ] αἶψα
 145 Ἀπρὸν ἀπαίσιδαμ· μάλα δὲ σχεδόν. ἀλλὰ σε δαίμων
 Οἰκαδ' ὑπεξάγαγοι, μὴδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅπως τε νοστήσεις φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Οὐ γδ ἀναιμωτί γε διακρινέσθαι οἷον
 Μνηστῆρας κακείνον, ἰσπεὶ κε μέλαθρον ἰσέλθοι.
 150 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπειν μελινδία οἶνιν.
 Ἀφ' δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμητόρι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὃ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμμέν[Ⓢ] ἔτορ,
 Νευσάζων κεραιῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσσοτε θυμῷ.
 Ἄλλ' ἔσθ' ὡς εὖγε κῆρα· πίδασι δὲ κ' τὸν Ἀθήνῃ
 155 Τηλεμάχῃ ὑπὸ χερσὶ καὶ ἐγχεῖ ἴφι δαμῆναι.
 Ἀφ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἰσὶ θρόνῳ ἐνδον ἀνέστη.
 Τῇ δ' ἂρ' ἰσὶ φησὶ θεῶν διαγλαυκῶπις Ἀθήνη.

Quodcumque maxime vis, & tibi gratum est animo,
 Qui hunc infatigabilem à mendicando cohibuisti
 In populo. Cito enim ipsum ducemus in Epitum
 Ad Echetur regem, hominum perniciem omnium. 115
 Sic dicebant. Gaudebat autem omine divinus Ulysses.
 Antinous autem ei magnum ventriculum apposuit
 Plenum pinguedineque & sanguine. Amphinomus vero
 Panes ex canistro duos apposuit tollens,
 Et poculo aureo salutavit, dixitque: 120
 Salve pater ô hospes: contingat tibi in posterum quidem
 Opulentia, at nunc quidem malis teneris multis.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Amphinome, certe valde mihi videris prudens esse.
 Ejusmodi enim es patris: siquidem gloriam bonam audiui, 125
 Nisum Dulichientem bonum esse divitemque.
 Ex hoc te dicunt natum esse. Facundo autem viro similis es.
 Propter hoc tibi dicam: tu autem attende, & me audi:
 Nihil ærumnosius terra nutrit homine
 Omnium quæcunque in terra spirantque & serpunt. 130
 Non enim unquam autumat malum se passurum esse in posterum,
 Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent:
 Sed quando & mala dii beati perficiunt,
 Et hæc fert invitus patienti animo.
 Talis enim mens est terrestrium hominum, 135
 Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.
 Etenim ego quondam videbar in viris beatus esse,
 Multa autem injusta feci, viribus & robori meo cedens,
 Patrique meo confidens & meis fratribus.
 Quocirca ne quisquam omnino vir injustus sit, 140
 Sed quilibet silentio dona deorum habeat, quodcumque deus.
 Qualia video procos injusta machinantes,
 Possessiones consumentes, & inhonorantes uxorem
 Viri quem non amplius dico ab amicis & patria terra
 Diu fore: valde autem prope. Sed te deus 145
 Domum subducatur, neque occurras illi,
 Quando redibit dilectam in patriam terram.
 Non enim sine cruore decreturos puto
 Procos & illum, postquam in ædes venerit.
 Sic dixit: & libans bibit dulce vinum. 150
 Iterum autem in manibus posuit poculum moderatori populorum.
 At ille ivit per domum, suo cruciatus corde.
 Nutans capite: etenim malum augurabatur animus.
 Sed neque sic fugit mortem: irretivit autem & hunc Minerva
 Telemachi à manibus & hasta fortiter ut domaretur. 155
 Iursum autem iterum sedit in sede unde surrexerat.
 Ipse autem in mentem posuit dea cæsa Minerva

- Κέρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελόπειᾳ
 Μνηστέρσσι φαίνεται, ὥπως πετάσσει μάλις
 160 Θύμον μνηστῶν, ἰδε τιμήσασα γίνοιτο
 Μάλλον ὥρως πόσις το καὶ υἱ. ὃ ἢ πάρος ἦεν.
 Ἀχαιοὶ δὲ ἐγέλωνεν· ἐτ' ὃ τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Εὐρυπύην, θυμός μοι ἐέλδεται, αὐτὶ πάρος γε,
 Μνηστέρσσι φαίνεται, ἀτιχθόμενοισιν ὡς ἔμπης.
 161 Παῖδι δέ κεν εἴποιμι ἔω· τό κε κέρδιον εἴη,
 Μὴ πάντα μνηστῶσιν ὑπεριάλαισιν ἐμίλειν,
 Οὔτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δὲ ὀπίθεν ἐροῦντοσιν.
 Τὴν δὲ αὐτ' Εὐρυπύην ταμὴν περ· μῦθον ἔειπεν,
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 170 Ἀλλ' ἰδοὶ, καὶ σὴ παιδί ἔω· ράο, μὴδ' ἐπίκλυθε,
 Χρῶτ' ἀσπονδίαμένη, καὶ ἐπιχρίτασα παρειαί.
 Μὴδ' αὐτὰ δακρύοισι περιρμμένη ἀμει πρόσωπα
 Ἔρχου, ἔσθι κάκιον πενθόμεναι ἀκρίτον αἰεὶ.
 Ἦδὴ μὲν γάρ τοι παῖς ταλίκῃ, ὅν σὺ μάλις
 175 Ἦρώ ἀδανάτοισι γενέσσασα ἰδέσθαι.
 Τὴν δὲ αὐτὴ προσέειπε περίφρονι Πηνελόπειᾳ,
 Εὐρυπύην, μὴ ταῦτα παραύδα κηδμένη ὡς,
 Χρῶτ' ἀσπονδίασθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλγιστῶν.
 Ἀγλαίην γάρ ἐμοίγε θεοὶ τοὶ οὐμπαῶν ἔχουσιν
 180 Ὀλισαν, ἐξ οὗ κεν ἔβη κείλῃς ἐνὶ θυσὶν.
 Ἀλλὰ μιν Αὐτοτόν τε καὶ Ἰπασιδόμεναι ἀναχθῶ
 Ἐλθέμεν, ὅρρα καὶ μοι παρσέκον σὺ μεγάροισιν.
 Οἷν δὲ οὐκ εἴσεμι μετ' ἀέρας· αἰδίομαί γάρ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γηῆς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 185 Ἀγχεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνύουσα νέεσσι.
 Ἐνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχουσιν.
 Εὐδὲ δὲ ἀνακλινθεῖσα· λύθην δέ οἱ ἄψα πάντα
 Αὐτῇ ἐνὶ κλισίῃ. τίως δὲ ἄρα δια δαίαν
 190 Ἀμβροτὰ δῶρα δίδου, ἵνα μιν θηταῖατ' Ἀχαιοί.
 Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσσωπά τε καλὰ κάθηται
 Ἀμβροσίῳ, οἷον περ εὐσείρει· Κυθήρεια
 Χρίσται· εὐτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.
 Καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
 195 Λευκοτέρην δὲ ἄρα μιν θῆκεν πρὶν ἐλέραντ' ὃ.
 Ἡ' μὲν ἄρ' ὥς ἐρξας ἀπεβόησάτο δια δαίαν.
 Ἥλθον δὲ ἀμφίστολοι λευκόλευοι ἐκ μεγάροιο,
 Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι. τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνέκει,
 Καὶ ῥ' ἀσπομόρξατο χερσὶ παρειαί, εἰρήσιν τε,
 200 Ἡ' με μάλ' αἰνέσασθαι μαλακὸν περὶ κόρῃ ἐκάλυψεν.
 Αἰθέ μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνὴ
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Λιγνὰ φθινύθω, πόσι· πεδέουσα φίλῃς

Filia Icarii prudenti Penelopæ
 Proci apparere, ut extenderet maxime
 Animum procorum, & honorabilis fieret 160
 Magis à viroque & filio quam antea erat.
 Leviter autem risit: verbunquē dixit, & prolocuta est:
 Eurynoma, animus mihi cupit, non mihi pridem
 Proci apparere, invisus licet tamen.
 Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit, 165
 Ne omnino procorum superbiorum familiaritate utatur,
 Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.
 Hanc autem rursus Eurynoma proma alloquebatur:
 Næ ista quidem omnia filia pro decenti dixisti:
 Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta. 170
 Corpore lota, & uncta genas,
 Neque sic lachrymis fœdata circum faciem
 Vade. Quoniam malum lugere sine discrimine semper.
 Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime
 Supplicabas diis barbatum videre. 175
 Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
 Eurynoma, ne isthæc loquere dolens licet,
 Corpore ut laver, & inungar unguento.
 Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant
 Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus. 180
 Sed mihi Autonoeënque & Hippodamiam jube
 Venire, ut mihi assistent in ædibus.
 Sola autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.
 Sic dixit. Vetula autem è domo exivit,
 Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundum. 185
 Tunc rursus alia excogitavit dea cælia Minerva:
 Filia Icarii dulcem somnum infudit.
 Dormivit autem reclinata: solutaque sunt ei membra omnia
 Illic in lecto. Tunc igitur divina dearum
 Immortalia dona dedit, ut ipsam admirarentur Achivi. 190
 Pulchritudine quidem ei primo vultusque bene purgavit
 Divina, quali pulchre coronata Venus
 Ungitur, quando it in Gratiarum chorum amabilem.
 Et ipsam longiorem & crassio rem reddidit adspectu:
 Candidioremque ipsam reddidit secto elephante. 195
 Sic his factis abiit divina dearum.
 Venerunt autem famulae albæ ulnas ex domo,
 Cum strepitu incedentes. Hanc autem dulcis somnus dimisit,
 Et absternit manibus genas, dixitque:
 Certe me valde gravia patientem mollis somnus cooperuit. 200
 Utinam sic mihi mollem mortem daret Diana casta
 Statim nunc, ut non amplius lugens in animo
 Avum corrumperem, mariti desiderans dilecti

Παντοῖν ἀρετὴν, ἵπεί ἐξοχῶ ἦεν Ἀχαιοῶν.

- 205 Ὡς φαιμένη κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλέοντα,
 Οὐκ οἷν' ἄμα τῇσι καὶ αἰμιόσφοι δι' ἔποντο·
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀνέκτο δια γυναικῶν,
 Στῆ ῥά παρὰ σταθμὸν τέγεσσι πυκὰ ποιητοῖο,
 Ἄντα παρείδων σχημένη λιπαρὰ κρηδεύματα.
- 210 Ἀμιόσφοι δ' ἄρα οἱ κεδνὴν ἑκάτερθε παρέστη.
 Τῶν δ' αὐτὰ λυτο γούνατ', ἔρῃ δ' ἄρα θυμὸν ἐβελχθῆν.
 Πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ ληΐεσσι κλιθῆναι.
 Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεν ὃν φίλον υἱόν,
 Τηλέμαχ' οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
- 215 Παιὶς ἔτ' ἐὼν κ' μᾶλλον οἷ φρεσὶ κέρδε' ἐνάμας.
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐσσι, καὶ ἥδης μέτρον ἑκάτερος,
 Καὶ κεν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίῳ ἀνδρὶ,
 Ἐς μέγεθ' κ' κάλλος ὀφθήμενος ἀλλότρευσ φῶς,
 Οὐκίτι τοι φρένος εἰσὶν ἐναίσιοι, οὐδὲ νόημα.
- 220 Οἷον δὴ τόδε ἔρπον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 Ὅς τὸν ξείνον ἑσπας ἀεικιοῦμεναι οὔτα·
 Πῶς νῦν; εἰ τις ξύνῃ ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἴμενῃ, ὥδε πάθοι ῥυσσάκτιος ἐξ ἀλεγεινῆς,
 Σοὶ κ' αἰσχρὸν λῶβη τε μετ' ἀνδράποισι πέλειτο.
- 225 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤνδα,
 Μῆτιρ ἔμῃ, τὸ μῦθ' οὐ σε νηυσῶμαι κηχολῶσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοῖω καὶ οἶδα ἑσπας,
 Ἐσθλά τι καὶ τὰ χεῖρα (πάρος δ' ἔτι νῆπιος ἦα·)
 Ἀλλ' ἔτι τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νῆπται.
- 230 Ἐξ ἧάρ με πηλάσουσι, παρήμειοι ἀλλόθεν ἄλλῃ,
 Οἷσι κακὰ φρονέοντες· ἔμοι δ' ἐκ εἰσὶν ἀσφγυῖ·
 Οὐ μῦθ' τοι ξείνου γε καὶ Ἴρῃ μῶλ' ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὅγε φέρτερος ἔην.
 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀσπασθεν,
- 235 Οὔτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
 Νεύουσιν κεφαλὰς διδμημένοι, οἱ μῦθ' ἐν αὐλῇ,
 Οἱ δ' ἐντοαδὲ δῆμοιο, λέλυτο δὲ γυνὴ ἑκάσθῃ·
 Ὡς νῦν Ἴρως ἐκείνος ἐπ' αὐλείῃσι θυρήσιν
 Ἦσσι νευσάξων κεφαλῇ, μεθύοντι τοικῶς,
- 240 Οὐδ' ὅρδος δύναται εἶναι πῶσιν, οὐδὲ νῆπται·
 Οἴκαδ' ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ εἴλα γυνὴ λήλυνται.
 Ὡς οἱ μῦθ' τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχ' δ' ἐπέεσσιν προσεφύδα Πηνελόπειαν,
 Κύρην ἱερῆον περίρρον Πηνελόπειαν,
 245 Εἰ πάντες σε ἰδοῖεν αὖ ἴασιν Ἄργος Ἀχαιοί,
 Πλείονές κεν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἦσθην δαινύσας· ἐπεὶ πέπτεσι γυναικῶν
 Ἐδὸς τε μέγεθος τε, ἰδὲ φρένας ἔχον ἑσπας.
 Τὸν δ' ἡμίβητ' ἐπειτα περίρρον Πηνελόπειαν,

Omni genam virtutem, quoniam præstantissimus erat Achivorum.

Sic loquens descendit de conaculo stupendo, 205

Non sola: simul hanc & famula duæ sequebantur.

Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,

Stetit ad postem domus fabrefactæ,

Genis obrendens splendida redimicula.

Famula autem ei proba utrinque astitit. 210

Horû a. illic solvebantur genua, amore a. in animo percellebantur:

Omnesque optabant in lectis propter dormire.

Hæc autem contra Telemachum alloquebatur suum filium:.

Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.

Puer adhuc etiam magis mente utilia versabas: 215

Nunc autem quando jam magnus es, & ad pubertatis mensuram

Etiâ aliquis diceret filium te esse beati viri, (pervenisti,

In magnitudinem & pulchritudinem intuens alienus vir,

Non amplius tibi mens est justa: neque cogitatio.

Quale jam hoc facinus in domibus patratum est, 220

Qui hospitem sivist contumelia affici sic.

Quomodo nunc? si quis hospes in nostris domibus

Sedens, sic pateretur vexatione ex dira,

Tibi dedecus opprobriumque hominibus esset.

Hanc a. rursus Telemachus prudens alloquebatur: 225

Mater mea, istud quidem non tibi indignor quod irasceris.

At ego animo intelligo & novi singula,

Bonaque & pejora: (antea autem adhuc infans eram:)

Sed non possum prudentia omnia intelligere.

Nam me perterrent, assidentes aliunde alius, 230

Isti mala cogitantes: mihi autem non sunt auxiliiatores.

Non tamen hospitis & Iri pugna facta est

Ex procorum sententia: viribus enim ille potior fuit,

Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,

Ita nunc proci in nostris domibus 235

Nuerent capita domiti, partim in atrio,

Partim intra domum, dissolvanturque membra cujusque:

Uti nunc Irus ille in atriensibus foribus

Sedet nutans capite, ebrio similis,

Neque rectus potest stare pedibus, neque reverti 240

Domum quo ei reditus est: quoniam ei sua membra soluta sunt,

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopem:

Filia Icarii prudens Penelope,

Si omnes te viderent in Iaso Argo Achivi, 245

Plures proci in nostris domibus

Mane convivarentur. Quoniam præstas mulieribus

Specieque magnitudineque, & mente intus æquabili,

Huic autem respondit postea prudens Penelope;

- 210 Εὐρύμαχ', ἦτοι ἔμην ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
 Ὀλέσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσατέβαινον
 Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἔμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κενός γ' ἐλθὼν τὸν ἔμον βίον ἀμφιπολεύσει,
 Μείζον καὶ κλειῶν εἴη ἔμον καὶ κάλλιον οὗτα.
- 255 Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέστανεν κακὰ δαίμωνι.
 Ἡ' μὲν δὴ ὅτε τ' ἦν λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
 Διξίτηρ' ἐπὶ καρπῷ ἔλων ἐμὲ χεῖρεσ' προσπύδα,
 ὦ γύναι, ἢ γὰρ οἶα εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀσημόνας ἀποπέμψαι.
- 260 Καὶ γὰρ Τρῳάας ρασι μαχητὰς ἔμμεναι ἀνδρες,
 Ἡ' μὲν ἀκοντιστὰς ἠδὲ ρυτῆρας οἴσων,
 Ἴσπαν τ' ἀκυσσέων ἐπιβήτορας, οἳ καὶ τάχιστα
 Ἐκριναν μέγα νικῶν ἰμοῖον πολέμοιο.
 Τῷ οὐκ οἶδ' εἴ κέν μ' ἀνέσει Διὸς, ἢ κεν ἀλώσῃ
- 265 Ἀυτοῦ ᾧ Τρῳίη. σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 Μνηστῆρας πατέρας καὶ μητέρας εἰ μεγάρουσιν,
 Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μάλλον ἐμεῖ ἀπονόσφιν εὐντῶ.
 Αὐτὰρ ἱστὴν δὴ παῖδα γενεήσαντα ἰδὼναι,
 Γῆμασθ' ᾧ κ' ἐδέλχεται, τὸν κατὰ δῶμα λιποῦσας.
- 270 Κεῖνός θ' ὥς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Νυξ δ' ἔσαι ὅτε δὴ συγχερὲς γάμῳ ἀντιβλήσεται
 Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὀλεῖν ἀπώρεα.
 Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κεχαδὶν καὶ θυμὸν ἰκάνει.
 Μνηστῆρον ἔχ' ἠδὲ δίκην τοσάττερον τέτυκτο,
- 275 Οὔτ' ἀγαθὴν τι γυναῖκα καὶ ἀρνεῖοιο θυγάτηρ
 Μνηστῆρ' ἐδέλῃσι, καὶ ἀλλήλοισ ἐρίσσωιν.
 Αὐτοὶ τοὶ γ' ἀπάγουσι βίαν καὶ ἱερὰ μῆλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 Ἀλλ' ἐκ ἀλλόττερον βίον ἠσπασσιν ἰδοῦσιν.
- 280 Ὡς φάτο. γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Οὐνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, δέλαγι δὲ θυμὸν
 Μειλιχίοις ἐπέτατι, τόος δὲ οἱ ἄλλα μενοῖνα.
 Τῇ δ' αὖτ' Ἀντίνοῳ περισέει Εὐφείδιος υἱὸς,
 Κούρην Ἰκαρίοιο περίεργον Πηνελόπειαν,
- 285 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐδέλχων Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνίκαι,
 Δίξασθ'. οὐ γὰρ καλὸν ἀνήγαδαι δόσιν ἐστίν.
 Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμην, οὔτε πη ἄλλα.
 Πρὶν γὰρ σε τῷ γῆμασθαι Ἀχαιῶν ἥσις ἄριστος.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπὶνιδανέ μῦθον.
- 290 Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρότερον κήρυκα ἔκαστον.
 Ἀντίνοῳ μὲν ἔνεκε μίγαν περικαλλέα πέσλον
 Ποικίλον· σὲ δ' ἄρ' ἔσται περὶναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 Χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμαστος ἀμεινυαί.
 Ὅρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτὴν ἔνεκε
- 295 Χρῦσειαν, ἥλεκτρεσιν ἑρμείον, ἥλιον ὥς,

Eurymache, certe meam virtutem speciemque corpusque 250

Perdiderunt immortales, quando Ilium ingressi sunt

Argivi: cum quibus meus maritus ibat Ulysses.

Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,

Major gloria esset mea & melior hoc pacto.

Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala dæmon. 255

Equidem quando ibat relinquens patriam terram,

Dextram in carpo prehensens mihi manum alloquebatur:

O mulier, non puto bellicosos Achivos

Ex Troja bene omnes illabefactos redituros.

Etenim Trojanos dicunt pugnaces esse viros,

260

Et jaculatores & tractores sagittarum,

Equorumque velocium pedibus conscensores, qui citissime

Decreverint magna contentione communis belli.

Ideo nescio si me remittet Deus, an capiat

Illic in Troja. Tibi autem hic omnia curæ sunt.

265

Ut memineris patris & matris in ædibus,

Sicut nunc, vel etiam magis me absente.

At ubi jam filium barbatus videris,

Nubito cui voles, tuam domum relinquens.

Ille sic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur.

270

Nox autem erit quando odiosæ nuptiæ contingent

Perditæ mei, cuius Jupiter beatitudinem abstulit.

Sed hic gravis dolor cor & animum cepit.

Procorum non hic mos olim fuit,

Qui bonamque mulierem & divitis filiam

275

Ambire vellent, & inter se contenderent.

Ipsi abducunt domo boves & pingues oves,

Sponsæ epulas amicis, & splendida dona dant:

Sed non alienum victum impune edunt.

Sic dixit. Latatus est autem pertolerans divinus Ulysses. 280

Quoniam eorumque dona attrahebat, mulcebatque animum

Suavis verbis, mens autem ejus alia cogitabat.

Ilam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:

Filia Icarii prudens Penelope,

Dona quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre, 285

Accipe. Non enim bonum est recusare quod datur.

Nos autem neque ad opera ante ibimus, neque usquam aliò.

Priusquam tu alicui nugas Achivorum quicumque optimus.

Sic dixit Antinous. Illis autem placebat sermo.

Dona igitur allaturum miserunt præconem quisque. 290

Antinoos quidem ferebat magnum perpulchrum pepłum

Varium: inerant autem fibulæ duodecim omnino

Auræ, clavis bene inflexis aptæ.

Monile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat

Aureum, electris fulgens, sicuti solem.

295

Odyssea.

M. n.

- Ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶκε θεράποντες ἔνικαν,
 Τείλῃνα, μορβόντα· χάρις δ' ἀσπελάμμετο πολλή,
 Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρῳ Πολυκτερίδαο ἀνακτῷ
 Ἰσθμιον ἦνικεν θεράπων περικαλλὲς ἄγαλμα.
 300 Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλῳ δῶκεν Ἀχαιοὶν καλὸν ἔνικεν.
 Ἡ' μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερβία δια γυναικῶν·
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίστολοι ἐρεθρὸν περικαλλὲς δῶκε,
 Οἱ δ' εἰς ὄρχησύν τε καὶ ἱμερρίαναν αἰοῖδ' ἔν,
 Τρεψάμενοι τέρωοντο· μένον δ' ἰσὶ ἵππεσσιν ἰλθεῖν,
 305 τοῖσι δὲ τερωόμενοισι μέλας ἰσὶ ἵππεσσι κλυτὰν
 Αὐτῆκα λακισθῆρας τρεῖς ἔσασαν ἐν μεγάροισιν,
 Ὅρα φαίνων· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα δῆκαν
 Αὔα πάλαι, περικηλα, νέον κικεσμένα χαλκῷ·
 Καὶ δαΐδας μετέμογον· ἀμοιβῆς δ' ἀνέβαινον
 310 Δμῳαὶ Ὀδυσσῇ ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν
 Αὐτὸς διογανὲς μετῆρ' πολὺμκτις Ὀδυσσεύς,
 Δμῳαὶ Ὀδυσσεύς δ' ἔν' οἰχομένοιο ἀνακτῷ,
 Ἐρχετο πρὸς δῶμαδ' ἦν αἰδοῖν βασιλῆα.
 Τῇ δὲ παρ' ἡλέκατα σφραλίζετε· τέρωτε δ' αὐτῇ
 315 Ἥμεται ἐν μεγάρο, ἢ εἴεα πείκετε χερσίν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάσθ' ἅπαντας παρήξω.
 Ἦν περ γάρ κ' ἐδίλωσιν εὐθρόνον ἠὲ μέμνην,
 Οὐτὶ με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμὶ.
 Ὡς ἔραθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 320 Τὸν δ' αἰσχρὸς ἐνέπαιπε Μελαντιάδης καλλικάρῃῳ,
 Τὴν Δόλιος μὲν ἔτικτε, κίμια δὲ Πηνελόπεια,
 Παιῖδα δὲ ὡς ἀτίταλλε· εἶδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ,
 Ἄλλ' οὐδ' ὅς σ' οἶδε πίνθ' ἐνὶ φρεσὶ Πηνελόπείης.
 Ἄλλ' ἦν Εὐρυμάχῳ μισγίσκιστο, καὶ φιλέσκει·
 325 Ἡ' ῥ' Ὀδυσσῇ ἐνέπαιπεν ονειδείῃσι ἐπέεσσιν,
 Ἔειπε τάλαν, σὺ γέ τις φρένας ἐκπαταταγμένῳ ἰσφί
 Οὐδ' ἐδίλεις εὐδὲν χαλκήϊον ἐς δῆμον ἰλθὼν,
 Ἥε που ἐς λίσσῃν· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγχιεὺς
 Θαρσαλίως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
 330 Ταρβέεις· ἢ ῥά σε οἶνῳ ἔχει φρένας, ἢ γὰρ τοι αἰὲν
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις·
 Ἡ' ἀλύεις ὅτι Ἴσθ' ἐνίκῃσας τὸν ἀλάντην.
 Μὴ τις τοι τάχα Ἴσθ' ἀμείνων ἄλλῳ ἀνασῇ,
 Ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κικεσπῶς χερσὶ σιβαρῆσι,
 335 Δῶματ' ἐκπέμψῃ, φορυῖας αἵματι πολλῷ.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπεδρεῖ ἰδὼν περσὶν πολὺμκτις Ὀδυσσεύς,
 Ἡ' τάχα Τηλεμάχῳ ἰέτω κύων οἱ ἀγορεύεις,
 Κεῖτ' ἰλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμαλῆσι τάμνησιν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσιν δισσώτοῖσιν γυναικάς.
 340 Βῆν δ' ἱμεναὶ δια δῶμα· λύθει δ' ἐπὶ γυῖα ἐκείνης
 Ταρβοσύνη· φάν γάρ μιν ἀλκίτ' ἀμυθῆσασα.

Inaures autem Eurydamanti duo servi ferebant,
Cum trinis ocellis, operosas: gratia autem resplendebat multa.
Ex Pisandro autem Polyctoride rege

Collare ferebat servus perpulchrum ornamentum.

Aliud autem aliud donum Achivorum pulchrum ferebat. 300

Hæc quidem postea ascendit in superiora ædium diuina mulier: 300

Ipsi autem simul famulæ ferebant perpulchra dona.

Illi autem in saltationem & suavem cæcantum

Versi delectabantur: manebantque donec vesper veniret.

Eis autem se delectantibus niger vesper venit: 305

Statim lampades tres statuerunt in domibus,

Ut lucrent: circum autem ligna arida posuerunt

Sicca pridem, præfissilia, nuper scissa ære:

Et candelas miscuerunt. Per vices autem prælucebant

Famulæ Ulyssis calamitosi. At illis 310

Ipse generosus locutus est prudens Ulysses:

Famulæ Ulyssis diu absentis regis,

Ite ad domos, ubi veneranda regina.

Et apud illam pensa versate: delectate autem ipsam

Sedentes in domo, vel lanas pectite manibus. 315

At ego his lumen omnibus præbebo.

Si enim voluerint pulchro folio conspicuam Auroram expectare,

Non me vincent. Perpatiens enim valde sum.

Sic dixit. Hæc autem riserunt, aliaque aliam inspiciebat.

Eumque immodeste allocuta est Melantho pulchra genis, 320

Quam Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,

Ceu filiam autem nutrieat: dabatque oblectamenta animo,

Sed neque sic habuit dolorem in animo Penelopes.

Sed illa cum Eurymacho rem habebat, & cum amabat:

Hæc scilicet Ulyssæ alloquebatur contumeliosis verbis: 325

Hospes miser, tu aliquis mente captus es,

Neque vis dormire æream in domum profectus,

Vel aliqd in certum confabulantium: sed hic multa dicis

Confidenter multos inter viros. Neque quidquam animo

Times. Certe tuam vinum habet mentem, aut tibi semper 330

Talis mens est, qui & vana garris:

An exultas quod Irum vicisti erronem.

Vereor ne quis tibi mox Iro melior alius surgat,

Qui te in capite percuciens manibus fortibus,

Domo emittat, fœdatur sanguine multo. 335

Hanc torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:

Certe mox Telemacho dicam canis qualia loqueris,

Illuc profectus, ut te illic membratim incidat.

Sic fatus, verbis perterruit mulieres.

(cujusque 340

Perrexerunt autem ire per domum: solutaque sunt subtus membra
Timore. Autumabant enim ipsum vera dicere.

- Αὐτὰρ ὁ παρ' λαμπτήρσι φαίνον αἰδομένησιν
 Εἵσκει ἐς πάντας ὀρώμεν· ἀλλὰ δὲ οἱ κῆρ
 "Ὀρμαινε φρεσὶν ἥσιν ἄρ' ἐκ ἀτίλιστα γέγοντο.
 345 Μνηστῆρας δ' ἔ πάμπαν ἀγένορας εἶα Ἀθήνη
 Λαΐνης ἰχέσθαι θυμολγίος, ὅρρ' ἐτι μάλλον
 Δύη ἄχ' κεράδιεν Λαερτιάδῃα Ὀδυσῆ'·
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ' Πολύδῃ παῖς ἦρχ' ἀγορεύει,
 Κερτομίον Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάρρσιν ἐτευξεν.
 350 Κέκλυτέ μευ μνηστῆρας ἀγακλειῆς βασιλῆης,
 "Ὅρρ' εἴπω τὰ με θυμός ἐνι στήθεσσι κελεύει,
 Οὐκ ἄδει δ' ἂν ἀτὴρ Ὀδυσῆων ἐς δάμον ἴκῃ,
 "Ἐμῶς μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεται αὐτῷ
 Καὶ κεφαλῇ· ὥσπερ οὐ οἱ ἐνι τρίχες ὤδ' ἡδαΐαι.
 355 Ἡ ῥ' ἅμα τε προσείπειν Ὀδυσῆα πολολίωορθον·
 Εἴπῃ, ἦ ἄρ' κ' ἰδέλεις θνητεύμεν, εἰ σ' ἀτελοῖμην,
 "Ἀγῶ ἔω' ἰχασίης, (μυθὸς δὲ τοι ἄρκι' ἔσται)
 Λιμασιάς τε λίγων, καὶ δένδρεα μακρὰ ζυγυύων;
 "Ἐνθα δ' ἰγὼ σῆτον μὲν ἰσκηταγὸν παρέχυμι,
 360 Εἵματα τ' ἀμψίσομαι, ποσὶν θ' ἱσθημάτων δόιν.
 "Ἄλλ' ὥσπερ ἔν δὴ ἔργα καὶ ἔμματα, ἐκ ἰδελέσσης
 "Ἐργον ἰσούχουσαι· ἀλλὰ πτόσσειν κατὰ δῆμον
 Βούλῃαι, ὅρρ' ἂν ἔχη; βύσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτων.
 Τόν δ' ἀπαμειβόμεν' περσίζει πολυμήτις Ὀδυσ-
 σεύς,
 365 Εὐρύμαχ', ἢ γὰρ τοῖν ἔρες ἔργοιο γέγοντο
 "Ἐρῇ ἐν ἱαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ σείλονται,
 "Ἐν ποίῃ, δρίπανον μὲν ἔχων εὐκαμπὸς ἔχοιμι,
 Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πεμψοίμηντα ἔργου
 Νήσιος ἄχρῃ μάλα κνέρα', ποίῃ δὲ παρῇ.
 370 Εἰ δ' αὖ καὶ βίος εἴην ἐλαυτέριον ὤπιον ἀρεσσι,
 Αἰδῶνες, μεγάλοι, ἄμφοι κειομένητε ποίῃς,
 "Ἡλικίης, ἰσορόρου, ᾗδ' τε σθῆτος ἐκ ἀλασπαδόν,
 Τετράγυον δ' εἴην, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλ' ἀρετῆρ',
 Τῷ κέ μ' ἴδοις εἰ ἄλλα διννεκία περταμοίμην.
 375 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν περδεν ἱρμήσιν Κροτίαν
 Σήμερον, αὐτὰρ ἔμοι σάκ' ἐπὶ καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνέην πάγχυαλκος ὥπ' κροτάροισι ἀσπερῦα·
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρῶτοισιν ἐνι προμάχοισι μίγντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζαν ἀρετῆροισι.
 380 "Ἄλλα μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νό' ἐστὶν ἀπηνής·
 Καὶ περ τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠδὲ κραταῖος,
 Οὐνεκα παρ' αὐρεσσι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλήεις·
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κέ τοι τὰ θυρέεσσα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ὄντα,
 385 Φεύγοντι σείοντο δ' ἐκ περθύριου θυρέας.
 "Ὡς ἔρατ'. Εὐρύμαχ' δ' ἐχολαῖατο κερῶδι μάλλιν'.

At hic apud lampades præluces accensas
Strabat omnes aspiciens : alia autem ejus cor
Cogitabat præcordiis ejus, quæ sane non irrita fuerunt.
Procos autem haud omnino superbos sinebat Minerva 345
A contumelia abstinere animi cruce, ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laërtiadæ Ulyssis.

His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere,
Convitiis proscindens Ulysses : risum autem sociis fecit.

Audite me proci inclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non sine Deo hic vir Ulyssæam in domum venit,
Tamen mihi videtur facium splendor esse ipsius
Etiam capitis : quoniam non ei sunt capilli neque pauci. 355

Dixit, simulque allocutus est Ulysses urbium destrutor :
Hospes, nunquid vis servire, si te suscipiam,
Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit)
Scpesque colligens, & arbores longas plantans?
Illic autem ego panem quidem perennem præberem,
Amistumque amicum, pedibusque calceamenta darem. 360
Sed quoniam scilicet opera mala didicisti, non voles
Opus adire : sed mendicare in populo
Vis, ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem.

Hunc autem respondens alloquebatur consilio dives Ulysses :

Eurymache, siquidem nobis contentio operis fieret 365
Tempore in verno, quando dies longi sunt,
In herba, falcem quidem ego bene flexam haberem,
Tu quoque talem haberes, ut faceremus periculum in opere
Jejuni usque adeo ad tenebras, herba autem adesset.
Sin rursus & boves essent agendi quæ optimæ, 370

Ardentes, magni, ambo saturati herba,
Cœvi, æqualiter ferentes, quorum robur haud labefactum,
Quatuorque jugera essent, cederetque subtus gleba aratro,
Tunc me videres an sulcum continuum proscinderem.
Sin rursus & bellum alicubi moveret Saturnius 375
Hodie, & mihi scutum esset & duæ lanceæ,
Et galea rota area in temporibus apta :

Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
Sed nimis injurius es, & tibi mens crudelis : 380
Et aliquo modo quidam videris magnus esse, & fortis,
Quoniam cum paucis & non bonis versaris :
At si Ulysses veniret & appelleret in patriam terram,
Statim tibi portæ, licet latæ admodum sint,
Fugienti arctarentur per vestibulum foras. 385

Sic dixit. Eurymachus autem irascebatur corde magis,

- Καί μιν ὑπόδεα ἰδὼν, ἴστα πτερόντα περὶ πύδα,
 Ἄ' δειλ', ἢ τάχα τοι τέλει κακόν, οἳ ἀγορεύεις
 Θαρσαλίης πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· ἔδῃ τι θυμῷ.
 390 Ταρβείς. ἢ γὰρ σε εἶν' ἔχει φρένας, ἢ νύ τοι αἰεὶ
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν, ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.
 Ἡ' ἄλλους ὅτι Ἴερον εἰκασας τὸν ἀλκίτην.
 Ὡς ἄρα φασίης, σφίλας ἴλετο. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀμεινόμεν πρὸς γούνα καθέζετο Δουλιχίῳ,
 395 Εὐρύμαχον δέσας. ὃ δ' ἄρ' οἰνοχόος βάλε χεῖρα
 Διξιτερήν· ἀπρόχοῳ ἢ χαμαὶ βόμβησι σισυόουσα.
 Αὐτὰρ ὅγ' οἰμάσας πίσυν ὕπτιος ἐν κοῖνῳσι.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδηνσαν ἀτὰ μέγαρε σκιοέοντα.
 Ὡς δὲ τις εἴπωσκειν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον.
 400 Ἄβ' ὦρελλ' ὃ ξύν' ἀλάμνος ἄλλοθ' ὀλέσσει,
 Περὶ ἐλθέειν· τὰ κ' οὔτι τῶσον κίλαδον μεθίκετο
 Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἱερδαίνωμεν· ἔδῃ τι δαυτός.
 Ἐδὼς ἔαυτα γ' ἦδ', ἰσπεὶ τὰ χερσίονα νικᾷ.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετίειο ἠρὴ ἐς Τηλεμάχοιο,
 405 Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ ἑκίτι κινέετε θυμῷ
 Βροτῶν, οὐδὲ ποτὶτα. θεῶν νύ τις ὕμ' ὀρθύνει.
 Ἄμ' οὐ δαισάμενοι κατακίεετ' οἴκαδ' ἰόντες,
 Ὅπως τε θυμὸς ἀναγέ· δῶκα δ' οὔτιν' ἔγραψε.
 Ὡς ἔφαθ'. οἳ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλοισι γύγτες.
 410 Τηλεμάχον δαύμαζον ὃ Θαρσαλίης ἀγορεύειν.
 Τοῖσιν δ' Ἀμεινόμεν ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν,
 Νίσου παῖδ' υἱὸς Ἀρητιάδαο ἀνακτος,
 Ὡ' εἴλοιο, ἐκ αὖν δὴ τις ἐπὶ ρηδέντι δικαίῃ
 Ἀγτισίῳς ὁπίσσι καθασπτόμεν· χαλεπαῖνοι.
 415 Μῆτέ τι τ' ξύνον συρρίζετε, κητέ τιν' ἄλλον
 Ὀμῶσιν οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσῆος θεῖοιο.
 Ἄμ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἱσαρξάδην διαλέσων,
 Ὅρεα σπείσαντες κατακίεμεν οἴκαδ' ἰόντες.
 Τὸν ξύνον δὲ ἰῶμεν ἐνὶ μεγάρεσι Ὀδυσῆος.
 420 Τηλεμάχῳ μελίμεν. τὲ γδ' εἴλον ἴκετο δώμα.
 Ὡς φάτο. τοῖσι δ' πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον ἔειπε.
 Τοῖσιν δ' κρητῆρα κεραιάσατο Μούλιος ἦτορ,
 Ἐκρυξ' Δουλιχίους· διεσάπων δ' ἦν Ἀμεινόμενος.
 Νόμισεν δ' ἄρα πᾶσιν ἱστιαδόν. οἳ δ' ἔπειτα
 425 Σπείσαντες μακάρεσσιν, πτόν μελινδία οἶνον.
 Αὐτὰρ ἔπειτα σπείσαν τ' ἱσίων θ' ὅσων ἔειπε θυμὸς.
 Βάν τ' ἰδμεν κείοντες ἐλ' ὅπως δώμαθ' ἵκασιν.

Et ipsum torve intuens, verba volucra locutus est:

Ah miser, certe mox tibi perficiam malum, qui sic loquere
Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
Times. Utique vinum tuam habet mentem, aut tibi semper 390
Talis mens est, qui & vana garris:
An exultas quod Irum vicisti erronem.

Sic vociferans scabellum cepit. At Ulysses
Amphinomi ad genua sedit Dulichil,
Eurymachum timens. Hic autem pincernam feriebat in manu 395
Dextra: gutturnium autem humi resonabat cadens.
At ille plorans cecidit resupinus in pulveribus.
Proci autem tumultuabantur in ædibus umbrosis.

Sic autem aliquis dicebat aspiciens propinquum alium:
Utinam debuisset hic hospes errabundus alibi perisſe, 400
Antequam veniret: eò non tantum tumultum immisisset.
Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Illis autem dixit virtus Telemachi:

Miseri, insanitis, & non amplius capitis animo 405
Cibum, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum proſecti,
Quando animus jubet: pello autem neminem ego.

Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labris prehensis,
Telemachum admirabantur quod audacter locutus eſſet. 410
Illis Amphinomus fatus est & dixit,
Niſi illuſtris filius Atetiadae regis:

O amici, haud jam quiſquam ſuper dicto æquo
Contrariis verbis carpens ſæviat.
Neque hospitem duriter tractate, neque quemquam alium 415
Famulorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.

Sed agite, pincerna incipiat poculis,
Ut poſtquam libaverimus decumbamus domum proſecti:
Hospitem autem ſinamus in ædibus Ulyſſis
Telemacho curæ eſſe. Ejus enim propriam venit domum. 420

Sic dixit. Illis autem omnibus placitum verbum dixit:
Hiſque craterem miſcuit Muliſ heros,
Præco Dulichiensis: miniſter autem erat Amphinomus.
Distribuit autem omnibus adſtando: hi autem, diis
Libato beatis, biberunt dulce vinum. 425

At poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Lexerunt ire cubituri ſuas ad domos quiſque,

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Τ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΥΝΔΙΑΣ.

ΣΤ' Τηλέμαχος ἰδὼν οἷον ποιῶντα τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, ἢ πρὸς Πηνελόπειν ἐκ Κρήτης εἴηαι ὑποκείμεναι. Γίγνεται ἢ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τὴν πόδας αὐτοῦ νύπτουσαν. Καὶ κατὰ παρέκκασιν ὁ ποιητὴς διηγῶνται αἱ ἐκ Παριασφ' ἐκλήγη ὑπὸ τοῦ κυνηγῶν.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γρη῏ς Ὀδυσσεύς.

- Α' Ὅτ' ἄρ' ὁ ἐκ μεγάρῳ ὑποκείμενο δι' Ὀδυσσεύς, Μνηστέρων φόνον οὖν Ἀθήνῃ μνησθίζων.
Αἴψα ἢ Τηλέμαχον ἰσῶσα πτερόντα περσπύδα, Τηλέμαχε, χρὴ τύχῃ ἀρίστῃ κατδέρμῃ εἶσθαι
9 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἰστίεσσιν Παράσθαι, ὅτε κιν σὲ μεταλλάσιν ποδίογτες· Ἐκ κασνῆ κατίβη· ἰστί οὐκίτι τοῖσιν ἴσκει· Οἶά ποτε Τρώινδ' ἐκὼν κατέκλιπεν Ὀδυσσεύς, Ἀλλὰ κατήκισαι ὅσων πυρὸς ἵμετ' αὐτῆς.
10 Πρὸς δ' ἔτι ἢ τὸδε μείζον ἐν φρεσὶ ἱμβαλε δαίμων, Μήσας οἰωθέντες, ἔμε σπῶντες εἰ ὑμῖν, Ἀλλήλους τρώσπτε, κατασχύνντε ἢ δαῖτα, Καὶ μνηστῆρ. αὐτὸς γὰρ ἐρέκεται ἀνδρα σῶν.
Ἦς φάτο. Τηλέμαχος ἢ φίλῳ ἐπισπείδοντο πατρί.
15 Ἐκ δ' ἐκαλεσάμενος πρὸς τὴν προφῶν Εὐρύκλειαν, Μαῖ, ἀγὲρ δὴ μοι ἐρυξὼν ἐν μεγάροισι γυπαίικας, Ὅρεε κιν ἐς δάλαμον καταδίομας ἔντα πατρός 2V Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκρόα κασνὸς ἀμείρει, Πατρός ὑποχωρῶντο. ἔγω δ' ἔτι νῦν· ἦα.
20 Νῦν δ' ἐθέλω καταδίομας ἢ οὐ πρὸς ἕξτ' αὐτῆς. Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῳ προφῶν Εὐρύκλειαν, Αἰ γὰρ δὴ ποτε τέκνον ἱερροσύνας ἀνέλοιο, Οἶκον κούδα, ἢ κτήματα πάντα εὐλάσων. Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἰσῶσα μετοχομῶν φάσκει οἶσσι;
25 Δμῶας δ' ἐκ εἰας προδωσκίμῳ, αἱ κεν ἱερπον. Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπτομῶν ἀντίον ἤδα, Εὐνὸς δὲ. ἢ γὰρ ἀργον ἀνέχομαι ὅς κεν ἡμῶς γὰρ Χοῖνικον ἀσπῆται, ἢ τηλόθεν ἐκλυοῦσας. Ἦς ἄρ' ἱερπον. τῇ δ' ἀσπῆται ἰσῶσα μῦθον.
30 Κλήσιν ἢ δύσας μνηστῆρων εὐ ναικαίοντων. Τὸ δ' ἄρ' ἀναιξάντ' Ὀδυσσεύς ἢ παίδιμον υἱὸς Ἑσφῶριον κούδα τὲ καὶ ἀσπῆδας οὐκαλοῖσας, Ἑγχῆα τ' ἐξυβῖντα. πάριθε δὲ παλὰς Ἀθήνῃ, Χρῶσιν λύχων ἔχουσα, φάσκει πτεμαλῆς ἰσῶσα

ARGUMENTUM LIBRI XIX. ODYSSEÆ
HOMERI.

CUm Telemacho seponit arma Ulysses, & ad Penelopen ex Creta se esse fingit. Fit autem ipsius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipsius lavantem. Et per digressionem poëta narrat quo pacto in Parnaso vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

T. Agnoscit ex cicatrice vetula Ulysses.*

AT ipse in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Procis eadem cum Minerva meditans.
Stattim autem Telemachum verbis volucris allocutus est:
Telemache, oportet arma martialia seponere intro.
Omnia prorsus: at procos mollihus verbis
Decipe, quando ex te quærent desiliterantes:
Ex fumo seposui; quoniam non amplius illis similia sunt
Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses,
Sed consumpra sunt quantum ignis attingit vapor.
Insuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit Deus, 10
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Mutuo vos vulneretis, dehonestetique convivium,
Et sponsalia. Ipsum enim attrahit virum ferrum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocans allocutus est nutricem Eurycleam: 15
Nutrix, age mihi continè domi seeminas,
Donec in thalamum reponam arma patris
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus denigrat,
Patre absente. Ego autem adhuc parvulus eram:
Nunc autem volo seponere ubi ignis vapor non venit. 20
Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipias,
Domum curandi, & possessiones omnes servandi.
Sed age, quæ tibi peltea tecum iens lumen portabit?
Famulas autem non sinis præire, quæ præluceant. 25
Hanc contra Telemachus prudens alloquebatur:
Hospes hic. Non enim ociosum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. Illi autem haud evolavit hoc verbum:
Clausit autem januas ædium bene habitatarum. 30
Hi autem festinantes Ulysses & illustris filius
Intro portaverunt galeasque & scuta umbonibus munita,
Lanceasque acutas. Ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

- 35 Δὴ τότε Τηλέμαχος περιφώνειν ὃν πατέρ' αἶψα,
 ὦ πάτερ, ἢ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
 Ἔρπης μοι τοῖχοι μεγάροιο, καλαὶ τε μεσοδμαί,
 Εἰλάτιναι τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες
 Φαίγοντ' ὀφθαλμοῖς ὥσπερ πυρὸς αἰδομένοιο.
- 40 Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἷ οὐρανὸν ἐϋρὺν ἔχουσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολέμης Ὀδυσσεύς,
 Σίγη, καὶ κατὰ σὺν νόον ἴσχατο, μηδ' ἔριστε.
 Αὐτὴ τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἷ ὀλυμπον ἔχουσι.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλειψαι· ἐγὼ δ' ἰσπολείφομαι αὐτῷ,
- 45 Ὅρ' ἔκ' ἐτι θυμὸς καὶ μνῆσθε σὺν ἐραδίῳ.
 Ἦδ' μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
 Ὡς εἶπτο. Τηλέμαχος δ' ἐν μεγάρῳ βέβηκε
 Κίον ἐς θαλάμον, δαίδων ὑπολαμπόμενόν,
 Ἐνθα πάρος κοιμάθ' ὅτε μιν γλυκύς ὕπνος ἰκάτο·
- 50 Ἐνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεκτο, καὶ πῶ δῖαν ἔμμενεν.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπεκίετο δι' Ὀδυσσεύς,
 Μνηστῆρας ῥόγον σὺν Ἀθήνῃ μεμνηρίων.
 Ἦδ' ἔν ἐν θαλάμοιο περιέρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἱκέτη ἠδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
- 55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃ πυρὶ κάτθετο, ἐνθ' ἄρ' ἔριζε
 Διωτὴν ἱέραντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Πόιστο· Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ δρυὸν ποσσὶν ἦκε,
 Πεσσοῦν' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἱστὶ μέγα βάλλοντο κῶας.
 Ἐνθα καθέζετ' ἑσπῆτα περὶ φρον Πηνελόπεια.
- 60 Ἦλθον δ' ὁμιῶν λευκώλοιο ἐν μεγάρῳ·
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον σελὺν ἦριον ἠδὲ τραπίδας,
 Καὶ δῖπα ἔνδιν ἄρ' ἄνδρες ὑπερδρόμοντες ἔπινον.
 Πῦρ δ' ὑπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον, ἄλλα δ' ἰσ' αὐτῶν
 Νήυσαν ξύλα πολλὰ, οἷως ἔμην ἠδὲ Διόδοτον.
- 65 Ἦδ' Ὀδυσσῇ ἐνέειπε Μελαντιάδης δεύτερος αὐτῆς,
 Εἴμ', ἐτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνθρώπους δια γύναια
 Διεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δ' γυναῖκας;
 Ἀμ' ἐξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαιτύς ὄνησο·
 Ἦ τάχα καὶ δαλὼ βεβλημένος εἶδα θύραζε.
- 70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπὸ δρυὶ ἰδὼν προσέειπε πολέμης Ὀδυσσεύς,
 Δαιμονίη, τί μοι πῶδ' ἐστίχης κεκοιμήτη θυμῷ;
 Ἦ ὅτι οὐ λιπῶ; κακὰ δ' ἔχει σῆματα σῆμα;
 Πτωχύνω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀταρχαίη γδ' ἐστίγῃ.
 Ταῦτά τοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἴασι.
- 75 Καὶ γὰρ ἦν ποτε οἶκον ἐν ἀνδράσιν ὀνομαστόν
 Ὀλβίον ἀφηνὸν, καὶ πολλὰ δόσκει ἀλάνη
 Τόω ἱππῷ, καὶ ὅττι κεχελημένος ἔλθαι.
 Ἦσαν δὲ θυμῶς μάλα μευεῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφηνεῖοι καλέονται.
- 80 Ἀλλὰ θῷς ἀλάστω Κρονίων· ἔδωκε γὰρ πε-

Tunc Telemachus allocutus est suum patrem statim : 35

O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video :
Eniuvèro mihi parietes domorum, pulchraque intertignia,
Abiegnæque trabes, & columnæ sursum tendentes
Apparent oculis quasi ignis ardentis:

Omnino aliquis Deus intus est eorum, qui cælum latum habitant.

Illum respondens alloquebatur consilii dives Ulysses: (40

Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.
Hic tibi mos est Deorum qui Olympum habitant.
Sed tu quidem decumbe: ego autem relinquit hic,
Ut adhuc famulas & matrem tuam iritem.

45

Quæ me lamentans interrogabit de singulis.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo discessit

Cubitus in cubiculum, facibus lucentibus,
Ubi antea dormiebat quando ipsum dulcis somnus capiebat.
Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat. 50
At in domo relinquebatur divinus Ulysses,
Prociis cædem cum Minerva cogitans.

Ipsa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis vel aureæ Veneri.

Cui sellam apud ignem deponebant, ubi insidebat, 55
Circumcirca obductam ebore & argento: quam quondam faber
Fecerat Icmalius, & subtus scabellum pedibus milit,
Aptum ex ipsa, ubi magnam injecit pellem.

Illic sedit postea prudens Penelope.

Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo: 60

Quæ panem mulum tollebant atque mensas,
Et pocula unde scilicet viri superbi biberant.
Ignem autem à foculis ad terram jecerunt, aliaque in eos
Congregarunt ligna, ut lumen effret & calefieret.

Ipsa autem Ulysses increpabat Melantho secundo rursus: 65

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris per noctem

Obversans in domo? aspicias autem mulieres?

Sed exi foras miser, & tibi epulum profit:

Aut mox etiam torre percussus ibis foras. (70

Hanc autem torve aspiciens alloquebatur consilii dives Ulysses:

Mira mulier, cur me sic observas insensio animo?

An quod parum niteo? turpique corpus amictus sum amictu?

Et mendico in populo? necessitas enim urget.

Tales mendici & erronei viri sunt.

Itē ego quondam domum in hominibus habitabam 75

Beatus divitem, & sæpe dedi erronei

Tali qualis effret, & cujuscunque rei indigens veniret.

Erant autem servi valde multi, aliaque multa

Quibus homines bene vivunt & divites vocantur;

Sed Jupiter vastavit Saturnius: voluit enim.

80

- Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γύναι δοτὶ πᾶσαν ὀλέσῃς
 Ἀγλαΐην τῇ νῦν γε μετὰ δμῶνσι κίκασαι,
 Μὴ πῶς τοι δίσσωμα κατασπαρῆν χαλεπήνῃ,
 Ἡ' Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ. ἔτι γὰρ καὶ ἰλασίδ' αἶσα.
 85 Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλαυσε καὶ ἐκέτι νόστιμός ἐστιν;
 Ἄλλ' ἦδη παῖς τοῖ' Ἀσπιδόλκον γὰρ ἐκτε.
 Τηλέμαχ'· τὸν δ' οὕτως ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Ἄλφει ἀτασθαλίησιν· ἔπει οὐκέτι τηλικ' ἐστίν.
 "Ὡς φάτο. τῷ δ' ἥκυος περιέρχον Πηνελόπεια·
 90 Ἀμφίπολον δ' ἐνέπρωτον, ἔα' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Πάντως θαρσαλίην κύν' ἀδείεις, οὕσι με λήθεις
 Ἐρδύουσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλὴ ἀναμάξεις.
 Πάντα γὰρ εὖ ἤσκηδα, ἔπει ἐξ ἐμῷ ἔκλυσε αὐτῆς.
 "Ὡς τοὶ ξύνεν ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἱμεῖσιν
 95 Ἀμφὶ πῶσι εἰρεοῖα· ἔπει πυκινῶς ἀνάχημα.
 Ἡ' ῥά, καὶ Εὐρυτόμῃν ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν;
 Εὐρυτόμη, φέρε δὴ δῖον καὶ κῶας ἰὼ αὐτοῦ,
 Ὅρεα καθεύδουσιν· εἴπῃ ἔπος ἡδ' ἑωακούσῃ
 Ὁ ξύν' ἐμείδῃ. ἰδίῳ δέ μιν ἐξείρεοι.
 100 "Ὡς ἔρατ'. ἡ δ' ἤ μάλ' ὀτρυνέως κατέθηκε φέρουσα
 Δῖρον ἑὺξιστον, καὶ ἰὼ αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
 Ἐνθα κατέζετ' ἔπειτα πολὺτλας δῖ' Ὀδυσσεύς.
 Τοῖσι δ' ἔμειδον ἦρχε περιέρχον Πηνελόπεια.
 Ἔειπε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἔγαν' εἰρήσομαι αὐτῇ,
 105 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόδι τοι πόλις ἦδ' ἐτοκίης;
 Τὴν δ' ἀπαμειβομένη προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γύναι, οὐκ ἂν τις σε βροτῶν ἔα' ἀσπίοντα γαῖαν
 Νεκίει· ἢ γὰρ σευ κλί' οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει.
 "Ὡς τὴν ἡ βασιλῆ' ἀμύμονος, ὅσα Διουδῆς
 110 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰσθίμοισιν ἀνάσσειν,
 Εὐδικίας ἀνίχουσι· φέρουσι δ' γαῖα μέλαινα
 Πυρρὸς καὶ κρεῖττος, βεῖθουσι δ' δένδρεα καρπῷ·
 Τίκτει δ' ἐμπεδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
 Ἐξ εὐμεσῆος· ἀρετῶσι δ' λαοὶ γὰρ αὐτοῦ.
 115 Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετὰλλα σῶ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Μηδ' ἐμὸν ἐξέριενε γέν' καὶ πατεῖδα γαῖαν,
 Μὴ μοι μάλλον θυμὸν ἐπιπλοῆς ὀδυράων
 Μισοπαρῆν. μάλα δ' ἐμὲ πολύζον· οὐδέ τι με χρεῖ
 Οἶκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γούωντά τε μυρσίμῳν τε
 120 Ἦσθαι. ἔπει κακίον πενθήρηναι ἀκρετον αἰεῖ.
 Μὴ τις μοι δμῶν νηυστήσεται, ἢ σὺ γ' αὐτῇ·
 Φη δὲ δακρυπλόων βίβαρυτά με φρένας οἶον.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίερον Πηνελόπεια,
 Ἔειπ', ἦτοι μὲν ἱμῶν ἀρετὴν εἶδος τε δέμας τε
 125 Ὀλέσταν ἥθ' ἀνάτοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τρισὶ δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.

Ideo nunc ne aliquando & tu mulier fortassis omnem amittas
 Pulchritudinem quia nunc inter ancillas ornata es,
 Ne tibi aliquo modo domina irata sæviat,
 Vel Ulysses veniat: adhuc enim & sperare fas est.
 Sin ille quidem ita periit & non amplius rediturus est, 85
 At jam filius talis Apollinis favore
 Telemachus: hunc autem nulla in domibus mulierum
 Latet improbe agens: quoniam non amplius tantillus est.
 Sic dixit. Eum autem audiverat prudens Penelope:
 Ancillam autem increpabat, verbumque dicebat & proloquebatur:
 Omnino audax canis intrepida non me lates 90
 Faciens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.
 Omnia enim bene scis, quoniam ex me audivisti ipsa,
 Quod hospitem eram in domibus meis
 De marito interrogatura: quoniam multum tristior. 95
 Dixit, & Eurynomen promam sermone alloquuta est:
 Eurynoma, fer sedem & pellem super ipsa,
 Ut sedens dicat verbum & audiat
 Hospes meum. Volo autem ipsum interrogare.
 Sic dixit. Illa valde festinanter deposuit ferens 100
 Sedem bene politam, & super ipsa pellem jecit:
 Illic sedit postea multa tolerans divinus Ulysses.
 Post hæc sermonem occepit prudens Penelope:
 Hospes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipsa,
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes? 105
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 O mulier, haud quisquam te hominū super interminatam terram
 Vituperaverit: certe enim tua gloria cælum latum attingit.
 Sicut alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens
 Viris in multis & fortibus regnans, 110
 Jura sustentat: fert autem terra nigra
 Triticum & hordeum, gravanturque arbores fructu:
 Pariuntque incolumes pecudes: mareque præbet pisces
 Ex felicitate. virtutemque exercent populi sub ipso.
 Ideo ex me nunc alia quidem inquire tua in domo. 115
 Neque meum interroga genus & patriam terram,
 Ne mihi magis animum impleas doloribus
 Recordanti. Valde autem sum ærumnosus: & nihil me oportet
 Domo in aliena lugentemque flentemque
 Sedere. Quoniam malum est lugere valde semper. 120
 Ne aliqua mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa:
 Dicatque lacrymis abundare gravatum me in mente vino.
 Sed ei respondit postea prudens Penelope:
 Hospes, certe quidem meam virtutem speciemque corpusque
 Perdiderunt immortales, quando ad Ilium profecti sunt 125
 Argivi, cum quibus meus maritus ivit Ulysses.

- Εἰ κητός γ' ἔδωκ' ἐμὸν βίον ἀμειψομένους·
 Μείζον κε κλέειν ἐμὸν καὶ κάλλιον οὗτος.
 Νῦν δ' ἄρχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπείστυν κακὰ δαίμων.
- 130 Ὅσσιν γδ ἡπτοισιν ἐπιχερτέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὕληντι Ζακύνθῳ,
 Οἷτ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείλον ἀμφιέμοντα,
 Οἱ μ' αἰκαζοῦσιν μνάωνται, τρέχουσιν δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπαύσομαι, οὐθ' ἱκετάων,
- 135 Οὔτέ τι κηρύκων, οἱ δημοεργοὶ ἴασιν·
 Ἄλ' Ὀδυσσεὶα ποθέουσα, φίλον κατατίσκομαι ἦτορ,
 Οἱ δὲ γάμον σπείδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους πολυπέυσσας
 Φάρσιν μὲν μοι πρῶτον ἐπείστυσε εἰσι δαίμων
 Σπηταῶν μίγαν ἰσὺν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνων,
- 140 Λισσέην καὶ περιμέτρον· ἄραρ δ' αὖτοῖς μετίεσαν.
 Κεῦρεθ' ἱμοὶ μενέηρες, ἐπεὶ θάνε δι' Ὀδυσσεύς,
 Μίμνεντ' ἐπιγυῖοι τ' ἐμὸν γάμον· εἰσέκε φάρ·
 Ἐκτελέσσω, (μή μοι μεταμῶλια νημάτων ὄληται)
 Λαέρτη ἦρωι παρῖον, εἰσέτε κέν μιν
- 145 Μοῖρ' ὅλοσ' καθέλκωσι ταπηλεῖ· θανάτοιο.
 Μὴ τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νημεσῆται,
 Αἱ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσας.
 Ὡς ἐράμην· τοισιν δ' ἐπιπιδίδοτο θυμὸς ἀγῆτορ.
 Ἐνθά κεν ἡματιὴν μὲν ὑγαίνεσκον μίγαν ἰσὺν,
- 150 Νύκτας δ' ἀλύεσκον ἐσπὴν δαΐδας παρρηΐμην.
 Ὡς τρίτες μὲν ἔλκον ἐγὼ καὶ ἐπειδὸν Ἀχαιοὺς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτρετον ἔλκεν ἔτι, καὶ ἐπὶ κλυτὸν ὄρεα,
 Μνηστῶν ρθινόντων, σπερὶ δ' ἡμάτα πολλὰ ἐτελείειν,
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῶας κύνας εὖκ ἀλγούσας,
- 155 Εἶλον ἐπαλθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπίεσιν.
 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ ἐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὐτ' ἐκρυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτέ τιτ' ἄλλῃ
 Μήτιν ἐριυερίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
 Γῆμασθ'· ἀσχαλάα δὲ παῖς βίετον κατεδόντων,
- 160 Γηγῶσκαν· ἦδη γάρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστ'
 Οἴκου κηδεῖσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδ' ὀπαῶζει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἶπε τιὸν γένος, ἐπὶ ὄδῳ ἱασί.
 Οὐ γάρ ὀπὸ δρυὸς ἱσπ παλαιεάτου, ἐδ' ὀπὸ πέτρης.
 Τὴν δ' ἀσχαμεδίμην περσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
- 165 Ὡ γῆταί αἰδοῖναι Λαιρτιάδεω Ὀδυσσῇ,
 Οὐκ ἐπ' ὀπληγῆεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξέρχουσα·
 Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐρέω· ἢ μὲν μ' ἀχέσσι γε δάσους
 Πλείεσσιν ἢ ἔχωμαι· ἢ γὰρ δίκη, ὅπως τε πάτερ
 Ἦς ἀσπίδι αἶψα πύσσων χρόνον ὅσσην ἐγὼ νῦν,
- 170 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἀσπί' ἀλάμην, ἀλγέα πάσχων·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὃ μ' ἀνείρειαι ὑδὲ μεταλλᾶς.
 Κρητή τις γαί' ἐστὶ μέσση ἐνὶ οἴκῳσι πότμος,

Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
 Major gloria esset mea & melior hoc pacto.
 Nunc autem angor : tot enim mihi immisit mala Deus.
 Quotquot enim insulis dominantur optimi , 130
 Dulichioque Samæque & sylvosæ Zacyntho ,
 Quique ipsam Ithacam amœnam incolunt ,
 Hi me nolentem petunt uxorem , consumuntque domum.
 Ideo neque hospites curo , neque supplices ,
 Neque præcones , qui publici operarii sunt : 135
 Sed Ulyssēm desiderans , proprio contabesco corde.
 Illi autem nuptias urgent : ego vero dolos machinor.
 Velamen quidem mihi primum inspiravit menti Deus
 Instituenti magnam telam in ædibus texere ,
 Tenuem & immensam. Statim autem ipsis dixi : 140
 Juvenes mei proci , postquam mortuus est divinus Ulyssēs ,
 Manete urgentes meas nuptias : donec velamen
 Perficiam , (ne mihi vana fila pereant)
 Laërti heroi funebre , quando ipsum
 Parca pernicioſa capiet in longum consopientis mortis. 145
 Ne aliqua mihi in populo Græcarum succenseat ,
 Si sine velamine jacet , multa qui possederit.
 Sic dixi : illis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc interdū quidem texebam magnam telam ,
 Noctes autem resolvebam postquam faces apposueram. 150
 Sic triennium quidem latui ego & fidem faciebam Achivis :
 Sed quando quartus venit annus , & venerunt horæ ,
 Mensibus intereuntibus , & dies multi consummati erant ,
 Atque tunc scilicet me , per famulas canes *italia* non curantes ,
 Deprehenderunt ingressi , & objurgavere verbis. 155
 Sic illud perfeci & non volens coactus :
 Nunc autem neque effugere possum nuptias , neque aliquid aliud
 Consilium invenio. Valde autem hortantur parentes
 Nubere. Ægie fert autem filius *quod illi* victum devorant ,
 Cognoscens : jam enim vir est qui possit maxime 160
 Domum curare , cui Jupiter gloriam præbet.
 Sed & sic mihi dic tuum genus , unde sis.
 Non enim à quercu es olim fabulosa , neque à petra.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulyssēs :
 O uxor venerabilis Laërtiadæ Ulyssis , 165
 Nondū defines mecum genus interrogans :
 Sed eloquar tibi : certe quidem me doloribus labis
 Pluribus quam teneor. Is enim mos , quando patria
 Sua abest vir tanto tempore quanto ego nunc ,
 Multas hominum ad urbes errans , dolores patiens. 170
 Sed & sic dicam quod me interrogas & exquiris.
 Creta quædam terra est medio in nigro ponto ,

- Αὐτός θ' οἷ^ο ἐνν, καὶ ἑταίρους οἱ οἱ ἔποντο.
 220 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολέμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶ ἐντα
 Εἰσώμεθι. ἦδη γάρ οἱ ἐπικροτὸν ἐπ^ο ἐστίν
 Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμὴς ἀπελήλυθε πάτριος·
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω ὥς μοι ἰνθάλλεται ἦτορ·
 225 Χλαῖναν πορφυρέην οὐλήν ἔχε δι^ο Ὀδυσσεύς,
 Διωλήν· αὐτὰρ οἱ πέρην χρυσοῖο τέτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· παρὲρ δὲ δαΐδαλον ἦεν·
 Ἐν προτέρῃσι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλόν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἄπαντες·
 230 Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεκρὸν ἀπαύχων,
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκρυγίεν μεμαώς, ἥσπαιρε πόδεσσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 Οἷον τε κρομύοιο λωπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο.
 Τὰς μὲν ἐνν μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν ἡέλι^ο ὥς.
 235 Ἡ^ο μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθνήσαντο γυναῖκες·
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἔσο περὶ χροῖ εἰκοθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἥτις ἑταίρων δῶκε θεῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 Ἡ^ο τίς πε καὶ ξείν^ο. ἰσθὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 240 Ἔσκε εἰλ^ο· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ἑμοίοι·
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ διωλακα δῶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμύοντα χιτῶνα.
 Αἰδέομαι δ' ἀπίστωτον εὐσέλμῃ ἐπὶ νηὸς·
 Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προηέειπ^ο αὐτοῦ·
 245 Εἶπαιτο· καὶ τὸν τοι μυθήσομαι οἷ^ο ἐνν περ.
 Γυρὲς ἐνν ἁμοισιν, μελανόχρ^ο, οὐλοκάρητος·
 Ευρυδάτης δ' ὄνιμ' ἔσκει. τίεν δέ μιν ἔρχον ἄλλων
 Ὅνι ἑτάροισι Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτιμ ἦδη.
 "Ὡς φάτο. τῇ δ' ἐπεὶ μάλλον ὑφ' ἱμῖρον ἄρσε γόοιο,
 250 Σήματ' ἀναγνώσθι τά οἱ ἔμπεδα πέρεσθ' Ὀδυσσεύς.
 Ἡ δ' ἰσθὶ ἐνν τάρεθι πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβόμενη προσέειπε,
 Νῦν μὲν δὴ μοι ξεῖνε, πάρι^ο περ ἐὼν ἐλεεινὸς
 Ἐν μεγάρεσιν ἑμοῖσι, φίλος τ' ἐστὶν αἰδεύς τε.
 255 Αὐτὴ γὰρ τάδε ἔματ' ἐγὼ πέρην οἱ ἀγορεύεις,
 Πτόχασ' ἐκ θαλάμῃ· πέρην τ' ἐπὶ δῆκκα ραεινὰν,
 Κεῖνω ἄγαλμ' εἶναι. τὸν δ' ἐχ ὑποδίζεμα αὐτὶς
 Οἶκαδ' ἐνεστησαντα εἴλην ἐν πατρίδα γαίαν.
 Τὰ ἔα καλῇ αἴσῃ κυλῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
 260 Ὅχρετ' ἐπεφόβη^ο κακείλιον οὐκ ὄνομασθῆναι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν^ο προσέφη πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 "ὦ γύναι, αἰδοίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆ^ο,
 Μικέτι τὸν χρεῖα καλὸν ἐναίρειο, μηδὲ τι θυμὸν
 Τάχε, πόσιν γούωσα. νημεσώμεναι γὰρ μὲν οὐδέν.

Ipse qualis erat, & socios *dic* qui ipsum sequebantur.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 110

O mulier, difficile tanto tempore seorsum absentem

Dicere. Jam enim ei vigesimus annus est.

Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.

Sed & sic dicam uti mihi videtur animo:

Lanam purpuream mollem habebat divinus Ulysses, 115

Duplicem: at ei fibula auro facta erat *cum*

Fistulis geminis: ante autem artificium *quoddam* erat:

In prioribus pedibus canis habebat varium hinnulum

Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,

Ut cum ipsi aurei essent, ille quidē comedebat hinnulū suffocans,

At iste effugere cupiens palpitabat pedibus. (120

Tunicam autem animadverti circa corpus stupendam,

Qualis est de cepa membrana *quedam* tenui.

Tam quidem erat mollis, splendida autem erat uti sol,

Certe multæ ipsam admirabantur mulieres. 125

Aliud autem tibi dicam, tu autem in sensibus repone tuis:

Nescio an his amictus fuerit circa corpus domi Ulysses,

Aut aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,

Aut aliquis alicubi etiam hospes. Quoniam multis Ulysses

Fuit amicus. Pauci enim Achivorum erant similes. 130

Et ei ego æreum ensei & duplam dedi *internam*

Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.

Reverentem autem dimisi bene tabulata in navi.

Et quidem ei præco paulo major natu quam ipse

Sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat. 135

Gibbosus in humeris, nigra cute, crispo capite:

Eurybates autem nomen erat. Estimabat autem ipsum præ ceteris

Suis sociis Ulysses, quod ei mente convenientia sciebat.

Sic dixit. Huic autem adhuc magis desiderium movit luctus,

Signa agnoscenti quæ ei certa dixerat Ulysses. 140

Hæc igitur postquam satiata est lacrymis abundante luctu,

Tunc ipsum verbis respondens allocuta est:

Nunc quidem mihi hospes, antea licet miserabilis

In ædibus meis, amicusque eris honorabilisque.

Ipsa enim hos amictus ego præbui quales dicis, 145

Plicans ex cubiculo: fibulamque imposui lucidam,

Illi ornamentum ut esset: hunc autem non susceptura sum rursus

Domum reversum dilectam in patriam terram.

Itaque malo fato concava in navi Ulysses

Ivit inspecturus malam Trojam non nominabilem. 150

Illam respondens alloquebatur prudens Ulysses:

O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis,

Ne amplius nunc corpus pulchrum destrue, neque animum

Tabefac virum lugens, succenseo quidem nihil.

- 265 Καὶ γάρ τις τ' ἄλλοιόν ὁδύρεται ἀνδρ' ὀλίσασθαι
Κροεῖδιον, τῷ τέκτῳ τέκῃ φιλότῃ μιγῆτα,
Ἡ Ὀδυσσῆ', ὃν εἰσι θεοὶ ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἄλλ' ἄ' ὅς μεν παῦσαι, ἐμῷ δὲ σύνθεο μῦθον·
Νημερτέος γάρ τοι μυθήσεται, οὐδ' ἐπακίσσῃ,
270 Ὡς ἦν Ὀδυσσῆ' ἐγὼ περὶ νόσφ' ἀκούσα.
Ἀρχὴ θεοπαροσῶν ἀνδρῶν ἐν πίοις δῆμα
Ζῶν. αὐτὰρ ἀγχι κειμήλια πολλὰ κ' ἐῷδα,
Αἰτίζαν ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ ἐρίσθης ἑταίρας
Ἦλκῃ καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ εἴνοπῳ πόντῳ,
275 Θειανικῆς ἀπὸ νῆσου ἰών. ὁδύταντο γὰρ αὐτῷ
Ζεὺς τε κ' Ἡέλιος. τῷ γὰρ βόας ἔκταν ἑταίροι.
Οἱ μὲν πάντες ὀλοντο πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρώσῃ νεὸς ἔκβαλε κύμ' ἐπὶ χέρσῃ
Φαίηκων ἐς γαίαν, οἱ ἀρχίδεοι γεγάασιν.
280 Οἱ δ' ἄ μιν περὶ κῆρι θεῶν ὥς τιμήσαντο,
Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπων τε μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἰκαδ' ἀπώματον. καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς
Ἦν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
Χρημάτων ἀγυρτάζων πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἰόντι.
285 Ὡς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνήσκων ἀνδρῶπων
Οὐδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσθης φερτος ἀλλ'.
Ὡς μοι θεοπαροσῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων.
Ἦναι κατειρύσθαι, κ' ἐπαρτίεας ἐμῷ ἑταίρας.
290 Οἱ δ' ἄ μιν πέμπουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπίσσεμμε, τύχῃσι γὰρ ἐρχομένη νῆς
Ἀνδρῶν θεοπαροσῶν ἐς δουλίχιον πολυπυρρον.
Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
Καὶ νῦν κεν ἐς δικάτην γενεὴν ἔπειρ' ἔτι βίησιν.
295 Ὅσθ' αἱ ἐν μεγάροισι κειμήλια κειτο ἀνὰ κτ'.
Τὸν δ' ἐς Δαδῶνιν φάτο βῆδρα, ὅρκα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
Ὅπως νοστήσις φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν.
Ἦδ' ἦν ἀπειὸν, ἢ ἀμραδὸν ἢ κρυηδόν.
300 Ὡς ὁ μὲν ἔτῳ ἐς σοῦ, κ' ἐλεύσεται ἦδ' ἦ
Ἀρχὴ μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων κ' πατρίδ' αἶψα
Διφρον ἀπείσσειται, ἑμῶς δὲ τοι ὄρκια δώσω·
Ἴσθ' νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕψατος κ' ἀείρεος,
Ἴσθ' ὅτ' Ὀδυσσῆ' ἀμύμονος, ἦν ἀρεϊάνα,
305 Ἡ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω,
Τὸ δ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
Τοῦ μὲν φθίνοντ' ἑμῶς, τῷ δ' ἰσαμύμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶερρον Πηνελόπεια,
Αἶ γὰρ τοῦτο ξείνῃ ἔω τετελεσμένον ἐστίν.
310 Ὡς καὶ τάχα γυνὴς φιλότῃ τὰ πολλὰ τε δάσσε

Et enim aliqua alium luget virum quem perdidit
 Juvenem, cui filios peperit amore mixta,
 Quam Ulysses, quem dicunt Diis similem esse.
 Sed luctu quidem cessa, meo autem attende sermoni.
 Vere enim tibi loquat, neque occultabo,
 Quod jam Ulysses ego de reditu audiui 265
 Prope Thesprotos populos in pingui populo
 Vivi. At ducit thesauros multos & bonos,
 Petens in populo. Sed per dilectos socios
 Perdidit & navem concavam in nigro ponto,
 Thrinacria ab insula veniens. Irati enim fuerant ipsi 275
 Jupiterque & Sol. Hujus enim boves interfecerant socii.
 Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto:
 Hunc autem in carina navis injecti fluctus in continentem
 Phæacum in terram, qui Deorum proximi sunt.
 Qui scilicet eum ex corde ceu Deum honorarunt,
 Et ei multa dederunt, mittereque ipsum volebant ipsi 285
 Domum illæsum. Et jam diu huc Ulysses
 Venisset: sed ei hoc utilius visum est animo,
 Opes congregare multas super terram eunlo.
 Sic astutias multas præ mortalibus hominibus 295
 Novit Ulysses: neque aliquis contenderit homo alius,
 Sic mihi Thesprotorum rex locutus est Phidon.
 Jurabat autem ad me ipsum libans in domo,
 Navem protractam, & paratos esse socios,
 Qui nempe ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram. 299
 Sed me prius dimisit: contigit enim veniens navis
 Virotum Thesprotorum in Dulichium dives fruementi.
 Etiam mihi possessiones ostendit quasque congregaverat Ulysses:
 Et quidem in decimam generationem alterum adhuc pasceret
 Quanti ei in ædibus thesauri jacebant regis. 305
 Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse ut Dei
 Ex quercu alta Jovis consilium audiret,
 Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
 Jam diu absens, vel palam vel clam.
 Sic quidem ille est salvus, & veniet jam 309
 Brevi omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
 Diu aberit. Tamen tibi jusjurandum dabo:
 Sciat nunc testis Jupiter primum Deorum eximius & optimus,
 Domusque Ulyssis boni, ad quam perveni,
 Certe tibi hæc omnia perficientur sicut dico, 315
 Hoc ipso anno veniet huc Ulysses,
 Isto quidem pereunte mense, illo autem instante.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope.
 Utinam istud quidem hospes verbum perficiatur.
 Hoc pacto mox cognosceres amicitiamque multa que dona 319

- Ἐξ ἑμεῦ· ὥς ἂν τις σὲ συναντόμην· μακαρίζοι
 Ἀλλὰ μοι ὦδ' ἀνὰ θυμὸν οἴεται ὥς ἔσται περ·
 Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
 Τεύξῃ· ἔπει οὗτοι σημάτων ἔσιν ἐν οἴκῳ,
 315 Οἷός· Ὀδυσσεύς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴ ποτ' ἔηνγε)
 Ζεῖναι αἰδέεσθαι δαπάνησιν ἢ δὲ δέχεσθαι.
 Ἀλλὰ μιν ἀμείψεται δαπάνησιν, κάτ' ἔδωκε δ' εὐνὴν,
 Δέμνια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγνα σιγαλόεντα,
 Ὡς κ' εὖ θαλασσίων χρυσοῦδρονον ἥω ἵκηται.
 320 Ἦῳ δ' ἐν μάλ' ἦε λίσσασθαι τε χεῖρσά τε,
 Ὡς κ' ἔνδον παρὰ Πηλεΐδῃ δαίφροιο μέδοντα
 Ἠιδ' ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
 Τούτου ἀνιάξῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
 Ἐνθάδ' ἐτι πρήξει, μάλα περ κεχολαυμένῳ αἰνῶς
 325 Πῶς γ' ὅς ἑμεῦ σὺ ξεῖναι δαΐσαις εἴτι γυναικῶν
 Ἀλλάνων περίεμι νόον καὶ ἐπίσθνα μητρί,
 Ἐ. κεν αὔσαλλ' ἀκακά ἐμῆος ἐν μεγάροισι
 Δαινύη; ἀνδρῶσιν δὲ μινυδάδαιοι τελέθουσιν.
 Ὅς μιν ἀπακτῆς τ' αὐτὸς ἐν καὶ ἀπηνεία εἶδ',
 330 Ἦνδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἀλγ' ἰσάων
 Ζεῶ, ἀτὰρ τεθνηῶσι γ' ἐπιφύωνται ἀπαντες·
 Ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ καὶ ἀμύμονα εἶδ',
 Ἐμὲ μὲν τε κλέῃ εὐρὺ διὰ ξείνοι φορέουσιν
 Πάντας ἔω· ἀνδρῶσιν, πολλοὶ δὲ μιν ἰδὼν ἔειπον.
 335 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολέμητις Ὀδυσσεύς,
 Ἦ γύναξ αἰδὼν Παρτιάδῃ Ὀδυσῇ,
 Ἦτοι ἑμὶ χλαῖναι καὶ ῥήγνα σιγαλόεντα
 Ἠχέει, ὅτε περὶ Κρήτης ὄρεα νηῖοντα
 Νηυστάμην ἐπὶ νηὶς ἰὼν δολιχρότμοιο.
 340 Κάει δ' ὥς τὸ πάρος περ αὐτάνες νύκτας ἴαυον
 Πηλῆας γὰρ δὴ νύκτας ἀεικέλιος ἐνὶ κοίτῃ
 Ἄισα, καὶ τ' ἀνέμωνα εὐδρογον ἥω διαν.
 Οὐδέ τι μοι ποδάναπτα ποδῶν ἐπιπράνα θυμῷ
 Γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἀφίεται ἡμετέροιο
 345 Τάντ' αἰ τοὶ δῶμα κάτα δρῆσται ἴασι,
 Εἰ μή τις γυνὴς ἐστὶ παλαιή, κείν' εἰδυῖα,
 Ἦτις τέτληκεν τόσα φρεσὶν ἔσθ' ἂν ἐγὼ περ·
 Τάνδε δ' ἂν ἐφρονέοιμι ποδῶν ἀφάδα ἑμεῖο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηλεΐδῃ,
 350 Ζεῖναι φίλ', ἐ γάρ πω τις αἴτη πειτυμένη ὦδε
 Ζεῖναι πηλεΐδῶν φίλων ἑμὸν ἵκετο δῶμα,
 Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πειτυμένα πάντ' ἀγορεύεις,
 Ἐστὶ δέ μοι γυνὴς πυκνὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 Ἦ κείνην δύστηνον εὐτρεφεν ἡδ' ἀτίταλκεν,
 355 Δι' αἰλῆν χεῖρσ' ὅτε μιν πρῶτον τίκε μητὴρ,
 Ἦ σε πόδας νίψι, ολιγηπάλουςά περ ἑμῆας

Ex me : ut aliquis te occurrens beatum diceret.
 Sed mihi sic in animo videtur sicut erit :
 Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu reductionem
 Consequeris : postquam haud rectores sunt in domo ,
 Qualis Ulysses erat inter viros , (si esset quidem) 315
 Ad hospites venerandos dimittendos & excipiendos.
 Sed ipsum famulæ lavate , & ponite lectum ,
 Stramenta & lanas & lodices pulchras ,
 Ut bene calefactus aureo throno conspicuam auroram attingat.
 Ab aurora autem summo mane lavate ungiteque , 320
 Ut intus apud Telemachum prandium *sibi* curet
 Sedens in domo. Illi autem *erit* gravius quisquis illorum
 Huic molestus fuerit , neque quicquam operis
 Illic amplius efficiet , admodum licet iratus graviter.
 Quomodo enim me tu, hospes , scies ecquid mulieres 325
 Alias supero mente & prudenti consilio ,
 Si veste carens male amictus in domibus
 Epuleris ? homines autem brevis ævi sunt.
 Qui quidem lævus ipse est & crudeliter affectus ,
 Huic imprecantur omnes homines dolores postmodum 330
 Vivo , at mortuo maledicunt omnes :
 Qui autem bonus ipse est & bene affectus ,
 Hujus quidem gloriam latam hospites ferunt
 Omnes in homines , multique ipsum bonum dicunt.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 335
 O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis ,
 Certè mihi lana & lodices molles
 Infensæ fuerunt , quando primum Cretæ montes nivales
 Reliqui in navi proficiscens longos remos habenti ,
 Cuboque sicut antea insomnes noctes transiebam. 340
 Multas nimirum noctes fordida in domo
 Dormivi , & expectavi pulchro solio conspicuam auroram divinā.
 Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
 Est : neque mulier pedem tanget nostrum
 Harum quæ tibi domi ministræ sunt , 345
 Nisi aliqua anus est antiqua , officia sciens ,
 Quæ toleraverit tot mente quot ego :
 Huic non invidero pedes tangere meos.
 Illum contra alloquebatur prudens Penelope :
 Hospes dilecte , non enim quisquam vir tam sapiens 350
 Hospitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum ,
 Uti tu adeo scite callida omnia loqueris.
 Est autem mihi anus cata mente consilia habens ,
 Quæ illum infelicem bene nutritiv & educavit ,
 Susceptum manibus quando ipsum primum peperit mater 355
 Quæ tibi pedes lavabit , parum valida licet sit , tamen.

- Ἄλλ' ἄγε νῦν ἀνδᾶσα περίερχοι· Εὐρύκλεια,
 Νίφον σείο ἀγαντὸν ὀμήλικα· καὶ περ Ὀδυσσεύς
 Ἦδ' ἠ τοῖσδ' ἐστὶ πόδας, τοῖσδ' ἔστι χεῖρας.
 360 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγχεσσκουσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρη῏ς δ' ἐκατέχετο χερσὶ πρόσσωπα,
 Δάκρυα δ' ἐκβαλε δερμά· ἔπειθ' ὀλογυδὸν ἔκτανεν·
 Ὄμοι ἰγὼ σὺ τέκνον ἀμήχανον· ἦ σε περὶ Ζεὺς
 Ἀνθρώπων ἤχθηρε Διουδέα θυμὸν ἔχοντα.
 365 Οὐ γὰρ πῶ τις τόσα βροτῶν Διὶ τρωϊκεραυτῆρ
 Πίννα μὲρ' ἔρη, ἢ δ' ἐξαίτης ἐκατόμβας,
 Ὅσα σὺ τῷ ἑδίδας, ἀράμην· ἔως ἰκοιο
 Γῆρας τε λισσάρην, θρήψαι τε φαίδιμον υἱόν·
 Νῦν δέ τοι ὦδ' ἐσὶ πάντων ἀρείετο νόστιμον ἦμαρ.
 370 Οὕτω περ κακίῃσι ἐρεψίσαντο γυναικες·
 Σιών τελευτάων, ὅτε τῷ κλυτὰ δώματ' ἴκοντο,
 Ὡς σίδεν αἱ κύνεις αἶδε καθεψίσαντας ἅπασαι,
 Τάων νῦν λάβην τε καὶ αἶψα πόλλ' ἀλείψων,
 Οὐκ ἑάας νύξιν· ἡμέ δ' οὐκ ἀέκκσαν ἀνώγει
 375 Κούρῃ Ἰκαρίῳ περὶερχοι Πηνελόπεια.
 Τῷ σε πόδας νύφω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελόπειης
 Καὶ σίδεν εἶνεκ'· ἔπει μοι οἰάρεται ἐνδοθὶ θυμὸς
 Κιδέσθιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπειθ' ὅ, τι κεν εἴπω·
 Πολλοὶ δ' ἔντοι ταλασπείριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 380 Ἄλλ' ἔπει τινα φημι ἰοικότα ὦδ' ἰδέσθαι
 Ὡς σὺ δέμας φωνῇ τε πόδας τ' Ὀδυσσῆϊ ἔοικας.
 Τὴν δ' ἀσπαρμιβόμην· περσέην πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Ὡ γρη῏, οὕτω φασιν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
 Ἠμέας ἀμροτέρους, μάλα ἱκέτω ἀλλήλοισιν
 385 Ἰμδράμ'· ὥς σὺ περ αὐτῇ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρη῏ς δ' ἐλέβηθ' ἐλε παμφανόωντα
 Τῷ πόδας ἐξαπίνεζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πελὺ
 Ψυχρόν· ἔπειτα δ' ἐρμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔξεν ἔπει ἐσχαρόφιν, ποτὶ δ' ἐσκότοι ἐπράσπετ' αἶψα.
 390 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο μὴ ἐλαβῶσα
 Οὐλὴν ἀμφείσαντο, καὶ ἀμφοδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νύξε δ' ἄρ' ἄσσοι ἰοῦσα ἀναχθ' ἐν· αὐτίκα δ' ἔγρηθ
 Οὐλὴν τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρρητιόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε κ' ὕδας,
 395 Μητρὸς ἑὸς πατέρ' ἰδὼν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκασε
 Κλειποτοσύνην ὅρμη· τε. θεὸς δ' οἱ αὐτὸς ἰδοικε
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μὲρ' αἰὲν
 Ἀργῶν ἦσθ' ἐρίσαν· ὃ δ' οἱ πρόσθερον ἅμ' ἐπῆδει.
 Αὐτόλυκον δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πύονα δῆμον,
 400 Παῖδα νέον γεγαῶτα κηχόσατο θυγατέρ' ἦς·
 Τον γὰρ οἱ Εὐρύκλεια φίλος ἐστὶ γούνασι θῆκε
 Πλευρομήνη δόρυοιο· ἔπει τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
 Αὐτόλυκ·

Sed age nunc surgens prudens Euryclea,
Lava tui Heri coævum : & forte Ulysses
Jam talis est pedibus , & talis manibus.
Statim enim in malo homines senescunt.

360

Sic dixit. Vetula autem operuit manibus vultum,
Lacrymas autem emisit calidas : verbumque luctuosum dixit :
Hei mihi fili , quæ te reducere nequeo : certe te Jupiter supra
Homines odit pium animum habentem.

Non enim quisquam hominum tot Jovi fulminatori
Pinguia femora combussit , neque eximias hæcatombas

365

Quot tu ei dedisti , precaus ut pervenires
Ad senectutem facilem , nutritesque illustrem filium :
Nunc autem sic tibi omnino abstulit redeundi diem.

Sic alicubi & illi illudunt mulieres.

370

Hospitum peregrinorum , quando ad inclytas domos pervenit ,
Ut tibi senex canes hæc illudunt omnes ,

Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens ,
Non finis lavare : me autem non invitam jubet

Filia Icarii prudens Penelope.

375

Ideo tibi pedes lavabo , simulque ipse Penelopes
Et tui gratia : quoniam mihi movetur intus animus
Doloribus. Sed age nunc intellige verbum quod dicam :

Multi jam hospites miseri huc pervenerunt ,
Sed nondum quenquam dico similem sic vidisse me

380

Uti tu corpore voceque pedibusque Ulyssi similis es.

Hanc respondens allocutus est prudens Ulysses :

O anus , sic dicunt quicumque viderant oculis

Nos ambos , valde similes inter nos

Esse : sicut tu ipsa prudens dicis.

385

Sic dixit. Vetula autem lebetem accepit collucentem

In quo pedes lavabat , aquam autem infudit multam
Frigidam : postea autem calidam insuper hausit. At Ulysses

Sedebat in foco , ad tenebras autem vertebatur statim.

Subito enim in animo cogitabat ne ipsum accipiens

390

Cicatricem animadverteret , & manifestæ res fierent.

Lavabat autem prope iens herum suum : statim autem cognovit

Cicatricem quam aliquando aper inflixerat albo dente

In Parnasum profecto ad Autolycumque & filios ,

Marris suæ ad patrem bonum , qui homines superabat

395

Astuque & jurejurando. Deus autem ei ipse dederat

Mercurius. Huic enim grata femora comburebat

Agnorum & hædorum. Hic autem cum promptus comitabatur.

Autolycus autem olim Ithacæ veniens in pinguem populum ,

Filium recens natum invenit filia suæ :

400

Hunc ei Euryclea dilectis in genibus posuit

Finienti cœnam : verbumque dixit , & prolocuta est :

Odyssæa,

O o

- Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρε δ', τίτι κα θεῖος
 Παιδὸς παίδι φίλῳ. πύλαρχον δὲ τοι ἐστὶ.
 405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκον ἀπαμείβετο, φάνησέν τε·
 Γαμβρὸς ἑμὸς θυγάτηρ τε τίθεισθ' ὄνομ' δ', τίτι καν εἶσα,
 Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε οὐρανόθεν· τίς δ' ἵκανον
 Ἀνδρῶσιν καὶ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πουλυπόνησεν·
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς ὀνομ' ἔγωγε ἰσπανυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,
 410 Ὀππότε ἂν ἤβυσσας μητροῖον ἐς μέγα δόμα
 ἔλθῃ Παρηνόοδ', ὅθι πᾶ μοι κτήματ' ἔστιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δάσω, καὶ μιν χαίροντ' ὀπασίμην.
 Τῶν ἔνec ἥλδ' Ὀδυσσεύς, ἦα οἱ πόρρι ἀγλαὰ δάσεν.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱὲς Αὐτολύκειο
 415 Χερσὶν τ' ἠσπάζοντο, ἱερασί τε μυληχίοισι.
 Μήτηρ δ' Ἀμφιδῆμ μητρὸς περιῦσθ' Ὀδυσσεῖ,
 Κῦτ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφοι ράια καλά.
 Αὐτόλυκον δ' υἱοῖσιν ἐκέλευτο κυδαλίμοισι,
 Δεῖπτον ἐρεπλίσσασθαι. τοὶ δ' ἐτρύνοντο· ἀκούσαν.
 420 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βουνὸν ἄρσινα πιτυαίνεον·
 Τὸν δέσσι ἀμφὶ θ' ἴπποι, καὶ μιν δίσχυαι ἀσπάρτα.
 Μίσυλλόν τ' ἄρ' ἰσπελάσμεας, πέτρην τ' ὀβλοίσιν,
 Ὡσπερσάν τε περσπεράδων, δάσαντ' τε μοῖρας.
 Ὡς τότε μιν πέρσων ἦμαρ ἐς ἡλίον καταδύντα
 425 Δαίνοντ'. ἐδὲ τε θυμὸς ἐδύνετο δαυτὸς εἴσης.
 Ἥμῃ δ' ἡλῖος κατέδυ, καὶ ἴωι κνέρας ἥλθε,
 Δὲ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνῳ δῶρον ἔλαττο.
 Ἥμῃ δ' ἠριγένεια φάνη βοδονόδοντα καὶ
 Βάν ῥ' ἱμῶ ἐς θύρην ἡμῶ κύνες καὶ αὐτοὶ
 430 Τίεες Αὐτόλυκον· μετὰ τοῖσι καὶ δι' Ὀδυσσεύς
 ἦεν. αἰσῶ δ' ὅρρι περισθῆαι καταμύρον ὕλην
 Παρηνόαν· τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνιμοῖσας.
 Ἥλιον μὲν ἴσπειτα νέον περισβάλλειν ἀνέρας,
 Ἐξ ἀκαλαρρένταο βαθυρροῦ Πηλεοῖο.
 435 Οἱ δ' ἐς βίαν ἵκανον ἰσπελάσμεας· περ δ' ἄρ' αὐτῶν
 Ἰχθυὲν ἐρυνώοντες κύνες ἦσαν. αὐτὰρ ὀπιδεν
 Τίεες Αὐτόλυκον· μετὰ τοῖσι καὶ δι' Ὀδυσσεύς
 ἦεν ἄρ' ἱμῶν, κραδῶν δολιχόροκτοι ἰχθυοί.
 Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόχῳ πυκνῇ κατέκλυτο μέγας οὐς·
 440 Τὴν μὲν ἄρ' ὕτ' ἀνέμων δίδει μῦθον ὕγρον αἰντῶν,
 Οὐτὲ μιν ἡλίου φαίδων ἀκτίσιν ἰβῆλαιν,
 Οὐτ' ὄμβρος παράσκει διαμωφίης· ὥς ἄρα πυκνῇ
 ἦεν, ἀτὰρ ὕλλων ἐνὶν χύσει ἥλιθα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κύνων τε περὶ κτύπον ἥλθε ποδοῖν,
 445 Ὡς ἐσπάζοντες ἰσπῆσαν. ὁ δ' ἀντίον ἐκ ξυλόχῳ
 Φρίξας εὐ λοφίην, πῦρ δ' ὀρθαλμοῖσι διδομένο,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόν· ὁ δ' ἄρα πρῶτις Ὀδυσσεύς
 ἔαυτ' ἀπασχόμενος δολιχὸν δόρυ χμελ παχύν,

Autolyce, ipse nunc nomen inveni quod ponas
Filiae filio. Optatissimus autem tibi est.

Illam contra Autolycus mutuo sermone compellavit: 405

Gener meus filiaque ponite nomen quodcumque dicam.

Multis enim ego invisus huc veni

Viris & mulieribus supra terram multipascuam:

Huic Ulysses nomen esto ex re. At ego,

Quando pubescens maternam in magnam domum 410

Venerit ad Parnasum, ubi mihi possessiones sunt,

Ex his ei ego dabo, & ipsum gaudentem dimittam.

Horum gratia iurat Ulysses, ut ei praeberet splendida dona.

Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyci

Manibusque complectebantur, verbisque suavis. 415

Mater autem Amphithea matris circumfusa Ulysses,

Osculabatur ipsi caputque & ambo lumina pulchra.

Autolycus autem filios iussit gloriosos,

Prandium parare, qui hortantem audiverunt.

Statim autem introduxerunt bovem masculum quinquennem: 420

Quæ excoriarunt curaruntque, in partesq; quasi diffuderunt omnes,

Minutimque incidunt scienter, fixeruntque verubus,

Afflaveruntque perito, diviseruntque partes.

Sic tunc quidem toto die ad solem occumbentem

Epulabantur. Neque animus indigebat epulis communibus, 425

Quando autem sol descendit, & tenebræ venerunt,

Tunc dormierunt, & somni donum acceperunt.

Quando autem manegenita apparuit rosea digitos Aurora,

Perrexerunt ire in venationem & canes & ipsi

Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulysses 430

Ibat. Altum autem montem ascenderunt indutum sylvæ

Parnassi: cito autem pervenerunt in recessus ventosos.

Sol quidem postea recens attingebat arva,

Ex tacite fluenti profundifluo Oceano.

Ipsi autem in vallæ pervenerunt ductores canum: ante æ ipsos 435

Vestigia scrutantes canes ibant. At retro

Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Hic in sylvæ densa jacebat magnus aper:

Quam quidem neque ventorum penetrabat vis humidæ spirantiæ,

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat, (440

Neque imber penetrabat prorsus: sic densa

Erat, at foliorum inerat fusso cumulatim multa.

Hunc autem virorumque canumque sonitus circumvenit pedum,

Ut ducentes canes accedebant. Hic autem contrarius ex sylvæ 445

Horrens bene cervicem, igneisque oculis intuens,

Stetit prope ipsos. Ipse autem primus Ulysses

Rescebatur levans longam lanceam manu forti,

- Οὐτάμυναι μεμασός· ὁ δὲ μιν ῥάμῳ ἔλασιν οὖς.
 450 Γούτος ὕπερ· πολλὸν ἢ διήρυσσε σαρκὸς ὀδόντι
 Λικριφίς αἵζας, οὐδ' ὅστιον ἔκτετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς ἔησε τυχὼν κατὰ διζίον ὄμον,
 Ἀντικρὺ ἢ διπλάθε ραεῖα δαυρὸς ἀκασκή.
 Καδ' δ' ἔπεισ' ἐν κοίῃσι μακῶν· ὅπῃ δ' ἔσταντο θυμός.
 455 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκῃ παῖδός εἰλεν ἀμοιβάζοντο,
 Ὀπεῖλῃ δ' Ὀδυσσῇ ἀμύμενος ἀντιδίωο
 Δῆσαν ἰωισαμῆως· ἰωασίδῃ δ' αἶμα κελαῖτον
 Ἔχεδον· αἶψα δ' ἔκυντο εἰλεν πρὸς δάματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε καὶ υἱὲς Αὐτολύκωο
 460 Εὖ ἰσάμῃοι, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα περὶντες,
 Καρπαλίμως χαίροντα φίλῃν χαίροντες ἐπιμῶνον
 Εἰς Ἰθάκην. τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοσήσαντι, καὶ ἐξέρπεινον ἕκαστα,
 Οὐλὴν ὅττι πάθοι. ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλειξεν,
 465 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασιν οὖς λευκὰ ὀδόντι
 Παρησιόσῃ ἐλδόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκωο.
 Τὴν γῆρας χεῖροσι καταπαρνήσει λαβῶσα,
 Γινῶ ῥ' ἰωιμασσομένη· πόδα δ' ἐπερίκει φρεσὶ δαψ.
 Ἐν δὲ λίσσῃσι πίσει κτήνι, κανάχῃσι ἢ χαλκός.
 470 Ἀψ' δ' ἐτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἰσὶ χθονὸς ἐξίχυνθ' ὕδαρ.
 Τὴν δ' ἄμα χάσμα καὶ ἀλγος ἔλε φρίνα· τὰ δὲ εἰ ὄντα
 Δακρυόριν πλάθειν· θαλερὴ δὲ οἱ ἴσχετο φωνή.
 Ἀψαμῆν δὲ γενίῃς Ὀδυσσῆα προσείπειν,
 Ἡ' μάλ' Ὀδυσσεὺς ἴσσι, φίλον τέκν'· οὐδέ σ' ἔταρα
 475 Πρὶν ἔγνω πρὶν πάντα ἀνακτ' ἑμὸν ἀμφαραάδαι.
 Ἡ', καὶ Πηλεόωπιαν ἐσίδρακιν ὀρθαλμῶσι,
 Περσεύδειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔοντα.
 Ἡδ' ἔτ' ἀδρήται δύνατ' ἀντίη, ἔτε νοῆσαι.
 Τῇ γὰρ Ἀθμῶν γόνι ἔτραπον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 Χερ' ἰωιμασσομένη, φάρυγ' λαβε δεξιτερῇ.
 Τῇ δ' ἐτέρῃ ἰδὼν ἄλυσιν ἐρύσασατο, φάινσθαι τε,
 Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσας; σὺ δὲ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
 Τῷ σὺ ἰσὶ μαζῶ. νῦν δ' ἀλγία πολλὰ μογήσας,
 Ἥλυθον εἰκοσὶ ἔτι ἐς πατρίδα γαῖαν.
 485 Ἄμ' ἰσὶ ἐρεσάδης καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
 Σίγα, μή τις τ' ἄλλ' ἐνὶ μεγάροισι πύθῃται.
 Ὡδὲ γὰρ ἐξέρει, τὸ δ' καὶ τεταλισμῶν ἔσαι,
 Εἴ χ' ἔσθ' ἐμοὶ γὰρ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς.
 Οὐδέ τρωεὺς ἔσθ' σὺ ἀρίζωμα, ἐκπῶντ' ἂν ἀλλας
 490 Διμῶας ἐν μεγάροισιν ἑμοῖς κτείναιμι γυναῖκας.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρον Εὐρύκλεια,
 Τέκνον ἑμὸν, ποῖόν σε ἔπ' οὐγεν ἔρκος ὀδόντων;
 Οἶδά μιν οἷον ἑμὸν μῦθ' ἑμπεδόν, ἐκ ἰωιενκτῶν·
 Ἐξω δ' αἷς ὅτε τις στερῇ λῖδ' ἢ σίδηρος.

Vulnerare cupiens. Ille autem ipsum præveniens percussit aper
 Genu super : multum autem exhaustit carnis dente 430
 Oblique ruens, neque os attigit viri.
 Illum vero Ulysses vulneravit in dextro armo,
 Penitusque transiit lucidæ lanceæ cuspis.
 Cecidit autem in pulveribus protensus, avolavitque animus.
 Hunc quidem Autolyçi filii dilecti curabant, 435
 Vulnus autem Ulyssis inculpabilis diis æquiparandi
 Ligaverunt scite : incauratione autem sanguinem nigrum
 Cohibuerunt : statimque iverunt dilecti ad domos patris.
 Hunc quidem Autolycusque & filii Autolyçi
 Bene sanatum, & splendidis donis præbitis, 440
 Statim gaudentem dilectam gaudentes miserunt
 In Ithacam. Eo quidem pater & veneranda mater
 Gavisæ sunt reverso, & interrogaverunt singula,
 Cicatricem quod accepisset : hic autem ipsis bene narravit,
 Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente 445
 Ad Parnasum profectum cum filiis Autolyçi.
 Hanc *cicatricem* anus manibus pronis prehensens,
 Agnovit attrextans : pedem autem sivit ferri.
 In autem lebetæ cecidit fura, sonuitque æs. (479)
 Retroque altrinsecus inclinata est : at in terram effusa est aqua.
 Ipsum simul gaudium & dolor invasit mentem : ejusque oculis
 Lachrymis impleti sunt : liquidaque ipsi hæsit vox.
 Contingens autem mentum Ulysssem allocuta est :
 Certe omnino Ulysses es, chare fili : neque te ego
 Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi. 475
 Dixit, & Penelopem inspexit oculis,
 Indicare volens dilectum maritum intus esse.
 At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere :
 Ei enim Minerva mentem vertit. At Ulysses
 Manu prehensum guttur cepit dextra : 480
 Altera propius ad se traxit, dixitque :
 Nutrix, cur me vis perdere ? tu autem me nutritiſſi ipsa
 Ipso tuo in ubere. Nunc autem dolores multos perpeſſus,
 Veni vigesimo anno in patriam terram.
 Sed postquam intellexisti & tibi Deus iniecit animo, 485
 Sile, ne quis alius in domo resciscat.
 Sic enim dico, id quod & perfectum erit,
 Si mihi Deus domuerit Procös superbos,
 Neque à nutrice te abstinebo, quando alias
 Famulas in domibus meis interficiam mulieres. 490
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea :
 Fili mi, quale tibi verbum fugit seprum dentium ?
 Seis quidē qualis meus animus incolumis nec facile cedens-
 Timebo verò sicut aliquis durus lapis, vel ferrum.

- 491 Ἄλλο δὲ τοι ἱρία, σὺ δ' ἐνὶ στήθεσσι βάλλῃς σῆσι·
 Εἴ χ' ὑπὸ σοὶ γὰρ θεὸς δαμάσκη μνηστῆρας ἀγανούς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας
 Αἱ τὲ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἱ πολλαῖς εἰσιν.
 Τὴν δ' ἀσπαμειδίην περιέρχ' ἀλκίμαντις Ὀδυσσεύς.
- 500 Μαῖα, τίη δ' οὐ τὰς μυθήσαιο; ἔδῃ τι σε χρεῖν·
 Εὖ νυ κ' αὐτὸς ἐγὼ φράτομαι καὶ εἰσιμ' ἐκάστην.
 Ἄλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπιτίμῃον δ' ἀδύσιν.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γυνὴ δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ὀϊστομένη ποδάσπαστα. τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάντα.
- 505 Αὐτὰρ ἰσάνει νύφιν τε καὶ ἡκυῖεν λίαν ἱλαίω,
 Αὐτὶς ἄρ' ἀσπετέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεύς
 Θερσώμεν, ἔλιν δ' κατὰ βραχίονα κάλυψι.
 Τοῖσι δ' μῦθον ἤρχε περιέρχων Πηνελόπεια,
 Εἴη, τὰ μὲν σ' ἐπὶ τυτθὸν ἐγὼν ἐρήσομαι αὐτά.
- 510 Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιτο τάχ' ἡδὲ ἱσάμεναι ἄνθρωποι,
 Ὅστιν γὰρ ὕπνος ἴλοι γλυκερὸς κ' κηδόμενον περ·
 Αὐτὰρ ἱμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
 Ἥματα μὲν γὰρ τέρπετο ὀδυρομένη, γούασα,
 Ἐς τ' ἱμά ἐργ' ὀρέουσα κ' ἀμειψόλων, ἐνὶ οἴκῳ.
- 515 Αὐτὰρ ἰσάνει νύξ' ἔλθῃ, ἱλυσὶ τε κοῖτ' ἀπαυτας,
 Κύμα' ἐνὶ λίκτρῳ, πυκιναὶ δὲ μοι ἄμφ' ἀδύτων κῆρ
 Ὀξείαι μελεδόνται ὀδυρομένην ἐρέδουσιν.
 Ὡς δ' ὅτε Πανδάρει κέρει χλωρῆς ἀνδρὶ
 Καλὸν αἰδέσθην ἔαρ' ἴον ἱσχυρόιο,
- 520 Λαοδρόμῳ ἐν πετάλοισι καθέζοντ' ἰσχυροῖτιν,
 Ἦτε θάμα τροπώσασα χίετ πολυχρία ροήν,
 Παῖδ' ὀλοφρομένη Ἰτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτείνε δι' ἀσραδίας, κοῦρην Ζήνοιο ἀνακτ'·
 Ὡς κ' ἱμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώσεται ἴνδα καὶ ἴνδα,
- 525 Ἦ δὲ μῦθον παρὰ παιδί, κ' ἱμῶντα πάντα συλάσω,
 Κτεῖναι ἱμῶν, δμῶας τε κ' ὑφ' ἡμῶν μῆλα δῶμα,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσι, δῆμοιό τε φῆμιν·
 Ἦ δὲ μῦθον ἱσάμεναι Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
 Μιᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀσπερίσια ἴδνα.
- 530 Παις δ' ἱμῶν, ὥς μὲν ἴνδ' ἐπὶ νύκτιος ἡδὲ χαλίσσων,
 Γήμασθ' ἔμ' εἴα, πόσιος κατὰ δῶμα λισσέσθαι·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ κ' ἡδὲ μέγας ἱκάνει,
 Καὶ δὴ μ' ἀσπῶται πάλιν ἑλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 Κτεῖναι ἀσχαλῶν τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
- 535 Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ἀνέειπαι, κ' ἀκούσω·
 Χῆνός μοι κατὰ οἶκον εἰκόσι πυρὸν ἴδουσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τί σφιν ἰαίνομαι εἰσορίωσα·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὅρου μέγας αἰντὸς ἀγκυλοχέλης
 Πᾶσι κατ' αὐχίνας ἤξει, κ' ἔκτανιν οἱ δ' ἐκίχοντο.
- 540 Ἀδρῶν ἐν μεγάροισι· ὅ δ' ἐς αἰδέσθαι δῖαι αἴρην.

Aliud autem tibi dicam, tu autem sensibus reponere tuis : 425

Si tibi Deus domuerit Procos superbos,

Tunc tibi narrabo in domibus mulieres

Quæ te inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet : 500

Bene & ipse ego intelligam & cognoscam quamque.

Sed tene silentio verbum, committeque diis.

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,

Allatura pedum lavacra. Priora enim effusa erant omnia.

Sed postquam lavitque & unxit pingui oleo , 505

Iterum prope ignem traxit sedem Ulysses

Calefaciendus, cicatricem autem paunis coeperuit.

Hos autem sermones cecepit prudens Penelope :

Hospes, hoc quidem te adhuc paulum interrogabo ipsa :

Ætenim jam cubatus cito dulcis erit hora illi , 510

Quem somnus ceperit dulcis licet dolentem :

Sed mihi & dolorem immensum præbuit Deus.

Dies quidem enim delector lamentans, lugens,

In mea opera inspiciens & ancillarum, in domo :

At postquam nox venit, cepitque somnus omnes, 515

Jaceo in lecto, densæ autem mihi circa miserum cor

Acutæ curæ lamentantem laceffunt.

Sicut autem quando Pandarei filia viridis lusciniæ

Pulchre canit, vere recens orto,

Arborum in foliis sedens densis, 520

Quæ frequenter versans fundit sonoram vocem,

Filium lugens Itylum dilectum, quem quondam præ

Interfecit per insanias, filium Zethi regis :

Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,

Utrum maneam apud filium, & incolumia omnia servem, 525

Possessionem meam, famulasque & altam magnam domum,

Lectumque reverens mariti, populique voces :

An jam simul sequar Achivorum qui optimus

Ambit me in domibus, præbens infinitas dotes.

Filius autem meus, donec quidē fuit adhuc infans & ignavus, 530

Nubere non me sinebat, mariti domum derelinentem :

Nunc autem quando jam magnus est & pubertatis æmensuram at-

Etiam me orat retro ire ex domo, (tigit ,

Propter possessionem iratus quam ei consumunt Achivi.

Sed age mihi somnium dijudica, & audi : 535

Anseres mihi in domo viginti triticum edunt

Ex aqua, & ipsis lætor inspiciens :

Veniens autem ex morte magna aquila adunco rostro

Omnibus cervices effregit, & interfecit. Hi autem fusi sunt

Conferri in ædibus : ipsa vero in æthera divinum elevata est. 540

- Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἐν περ ὄνιρ.
 Ἀμφὶ δέ μ' ἠγέρθηδοντο εὐπλοκάμιδες Ἀχαιοί,
 Οἰκτρ' ἐλοφυρομένην ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 Ἄψ δ' ἔλθων κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ περὺχοντι μελάρθρῳ·
 545 Φωγῇ δ' βροτὴν κατεστήνυε, ρώνησέν τε,
 Θάρσει ἱκαρίοιο κέρη τηλεκλειτοῖο·
 Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐάδλον, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄνις
 Ἥα πάρῳ, νῦν αὖτε τοὺς πόσις ἐιλήλυθα,
 550 Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικία πότμον ἐρήσω.
 Ὡς ἔρατ'· αὐτὰρ ἔμμε μελινδῆς ὕπνος ἀνῆκε.
 Παππηγάσα δ' ἡ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
 Πυρρὸν ἐρωτομῶμεν παρὰ πύλον, ἔχι πάρος περ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 555 ὦ γύναι, ὥπως ἴσιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
 Ἄλκι' ἀποκρίναντ'. ἐπειὴ γὰρ τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 Πίερα δ' ὅπως τελείῃ· μνηστῆρσι δ' ῥαίνειτ' ἐλεεινός.
 Πᾶσι μάλ'· εἴθε καὶ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι·
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρον Πηνελόπεια,
 560 ἔνν', ἥτοι μὲν ὄνειρον ἀμύχανον ἀκρετέμυθος
 Γίγνεται, εἴθε τι πάντα τελείῃαν ἀνδρῶπιόισι.
 Δοίῃ γάρ τε πύλαι ἀμνηστῶν εἰσὶν ὄνειρον·
 Αἱ μὲν γὰρ κερταῖσι τετιύχεται, αἱ δ' ἐλεείναι.
 Τῶν εἰ μὲν καὶ ἔλθωσι διὰ πρὶν ἐλεείναι,
 565 Οἱ δ' ἐλεείνεται ἐπὶ ἀκράντοιο φέρωντες·
 Οἱ δ' ἐπὶ ξειῶν κερταῖσι ἔλθωσι δύραζε,
 Οἱ δ' ἐπὶ ἔγχεα κερταῖσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται·
 Ἄλλ' ἔμοι ἐκ ἐγτύδιον οἶμαι αἰετοῖ ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἢ καὶ ἀσπασὸν ἔμοι καὶ παῖδι γένοιτο.
 570 Ἄλλο δέ τοι ἔρως, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεις σῆσιν·
 Ἥδε δὴ ἡὼς εἰσι δυσάνυμῳ, ἢ μὲ Ὀδυσσεὺς
 Οἴκου ἀποσχέσει. νῦν γὰρ καταθήσω αἶθλον,
 Τούς πελίκας τὺς κείνῳ ἐνὶ μεγάροισιν εἴσιν
 Ἰσχυρ' ἐξείης, δρυόχες ὥς, δάδικα πάντας,
 575 Στάς δ' ὅγε πολλὸν ἀνέυθε, διαρρίπτασκεν οἶσεν·
 Νῦν δὲ μνηστῆρσιν αἶθλον τοῦτον ἐρήσω.
 Ὅς δὲ καὶ ῥήϊατ' ἐνταύσῃ βίον ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοίσουσιν πελίκων δυσκαίδικα πάντων,
 Τῷ κεν αἶμα ἰσχυροῖσιν, νοστιναμῶν τόδε δῶμα·
 580 Κυρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνὶ πύλῃσι βιότοιο·
 Τοῦ ποτε μνηστήσας οἶμαι ἐν περ ὄνιρ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 ὦ γύναι αἰδέειν Λαερτιάδεω Ὀδυσσῆϊ,
 Μηκέτι νῦν ἀνάστα δόμοις ἐνὶ τῷτον αἶθλῳ.
 585 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 Πρὶν ταῦτας, τόδε τόξον ἔλξων ἀμφαρόωντα,

At ego flebam & exclamabam in somnio.
 Circum autem me congregatæ sunt cirræ Achivæ,
 Miserabiliter lugentem quod mihi aquila interfecisset anseres.
 Rursus autem veniens sedebat in prominenti domo :
 Voce autem humana me compescebat , & loquebatur : §45
 Confide Icarîi filia longe lateque inclyti :
 Non somnium , sed vera res , quæ perficietur.
 Anseres quidem proci : ego autem aquila avis
 Fui antea , nunc rursus tuus maritus veni ,
 Qui omnibus procis fœdam mortem immittam. §50
 Sic dixit. At me dulcis somnus dimisit.
 Circumspectans autem , anseres in ædibus intellexi
 Triticum comedentes apud alterum , ubi antea.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 O mulier , nequaquam licet declarare somnium §55
 Aliò flectentem. Quandoquidem tibi ipse Ulysses
 Dixit quomodo perficiet : procis autem apparet cædes
 Omnibus prorsus : neque aliquis mortem & fatum effugiet.
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
 Hospes , certe quidem somnia difficilia indistincte loquentia §60
 Sûnt , neque omnia perficiuntur hominibus.
 Duæ enim portæ inaniam sunt somniorum :
 Nam alteræ quidem cornibus factæ sunt , alteræ autem chore :
 Horum quæ venerint per sectum ebur ,
 Illa decipiunt verba irrita portantes : §65
 Quæ autem per polita cornua eunt foras ,
 Hæc vera perficiunt , hominum quando aliquis videt.
 At mihi non hinc puto grave somnium
 Venisse : certe jucundum mihi & filio esset.
 Aliud autem tibi dicam , tu autem sensibus repone tuis : §70
 Hæc jam Aurora veniet infamis , quæ me Ulyssis
 Domo separabit. Nunc enim deponam certamen ,
 Secures quas ille in domibus suis
 Statuebat ordine , annulos ut , duodecim omnino.
 Stans autem ille multum ab inde trajiciebat sagittam : §75
 Nunc autem procis certamen hoc immittam.
 Qui autem facillime intenderit arcum in palmis ,
 Et jaculabitur per secures duodecim omnes ,
 Hunc sequar , linquens hanc domum
 Maritalem , perpulchram , plenam victu : §80
 Cujus aliquando recordaturam me puto saltem in somnio.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 O uxor veneranda Laërtiadæ Ulyssis ,
 Ne amplius nunc differ in domibus hoc certamen.
 An e enim prudens veniet huc Ulysses §85
 Quam illi hunc arcum bene politum tractantes ,

Νευρήν τ' ἰντανύσαι διοίστυσαι τε σιδήρου.

- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Εἴ κ' ἰδέοις μοι ξυῖνε παρήμῳ ἐν μεγάροισι
 590 Τίρσεν, οὐ μοι ὕπνῳ ἰσὶ βλεφάροισι χυθεῖν.
 Ἄλλ' ἔ γάρ πως ἐστὶν αὐπνοῖς ἐμμένειν αἶεν
 Ἀφροδίτης· ἰσὶ γάρ τοι ἱκάσθω μοῖρα ἰδμεαν
 Ἀθάνατος θνητοῖσιν ἰσὶ χεῖραρον ἄρουραν.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἔγὼν ὑπερβόιον εἰσαναβάσα,
 595 Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἢ μοι σονόεσσα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυς ἰμοῖσι περὶ μῆνιν, ἐξ δ' Ὀδυσσεύς
 Ὀχρεῖ ἰσχυρόμῳ κακοῖσιν οὐκ ὀνομασθῆν.
 Ἐνθά κε λήξαιμιν· σὺ δ' ἄλκιον τόδ' ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἦν χαμάδις σείσας, ἢ ται κατὰ δῖμνια θνήσκων.
 600 Ὡς εἰπὼς ἀνίσταν ὑπερβόια σιγαλόντα,
 Οὐκ οἶν· ἄμα τῇ γε καὶ ἀμείστολοι κίον ἄλλαι.
 Ἐς δ' ὑπερβόια ἀναβάσα σὺν ἀμφιστόλοισι γυναιξί,
 Κλαῖν ἰσχυτ' Ὀδυσῆα εἰλον πόσιν· ὅρξα οἱ ὕπνον
 Ἥδ' ἐν ἰσὶ βλεφάροισι βάλε γκαυκάσας Ἀθήνη.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Θ' Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Τ. ΤΟΤ' Ο' ΜΗΡΟΥ
 ΡΑΥ Π Δ Ι Α Σ.

Β Ουλοῦντις ἀνελὺν Ὀδυσσεύς τὰς μιγνυμένας τῆς μνηστῆρος θυ-
 ρασταπιδας, καὶ μεταγυῖς, διὰ τῶν ἱγῆς πρὸς Εὐμαιν καὶ
 φιλοῦσι διαλέγεται. ἐν αὐτῇ καὶ τῶν μνηστῆρων γίνεται ὁμιλία.

Τ. βροταῖς Ζυὺς θάρσεν Ὀδυσῆα, καὶ σχιθ' Ἀχαιοὺς.

- Α** Ὅτι τὰς ὁ ἐν προδύμῳ ἐντάζει δὲ Ὀδυσσεύς·
 Καμνὸν ἀδελφόν βεῖν σόρην, αὐτὰρ ὑπερβό-
 κῶα πολλὰ ὄϊον τὸς ἱρεύσκοι Ἀχαιοί.
 Εὐρυνόμῃ δ' ἄρ' ἰσὶ χλαῖναν βάλε κομνηθῆντι.
 5 Ἐνθ' Ὀδυσσεύς μνηστῆροι κακὰ φρονέον ἐνὶ θυμῷ,
 Κεῖτ' ἐξηγορόων. ταῖ δ' ἐν μεγάρῳ γυναικες
 Ἦσαν αἱ μνηστῆροιν ἰμογιόσκοιτο πάρῳ περ,
 Ἀλλήλοισι γέλωτα καὶ ὑπερβόια παρήχουσαι.
 Τὲ δ' ὠρεῖτο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι εἰλοῖσι.
 10 Πολλὰ δ' ἐμνηστῆρι κατὰ εἶνα καὶ κατὰ θυμὸν,
 Ἦς μεταίξας θάνατον τυξέμεν ἱκάσθω,
 Ἦν ἔτ' ἐφ' μνηστῆρσιν ὑπερβόλοισι μνηστῆρα
 Ἔστασιν καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἐνδοι ὑλάκτει.
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῶσι περὶ σκυλακίῳσι βεβῶσα,
 15 Ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι.
 Ὡς καὶ τὸ ἐνδοι ὑλάκτει ἀχαιμῶν κακὰ ἔργα.
 Σπῆδ' δὲ πλήξας, κραδίην ἠπάσσει μύθοι,
 Τέτλαθι δὴ κραδίη καὶ κύντερον ἀλλό ποτ' ἔτλας.

Nervum intendant jaculenturque per ferrum.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

Si velis mihi hospes assidens in domibus
Delectare, haud mihi somnus in palpebris funderetur. 590

Sed nequaquam licet insomnes esse semper

Homines: in quaque enim *re* sortem posuerunt

Immortales mortalibus supra fertilem terram.

Sed ego quidem in superiorem contignationem ascendens,
Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus est, 595

Semper lachrymis scedatus, ex quo Ulysses

Ivit visurus malum Ilium neque nominandum.

Illic cubarum: tu autem cuba hac in domo,

Vel huni sternens, vel tibi lectos ponant.

Sic dicens ascendit in cœnaculum stupendum, 600

Non sola: cum ea & famulæ ibant aliæ.

In cœnaculoque consensu cum ancillis mulieribus,

Flebat postea Ulysses dilectum maritum: donec ei somnum

Dulcem in palpebris jecit cœlia Minerva.

ARGUMENTUM LIBRI XX. ODYSSEÆ
HOMERI.

Volens interficere Ulysses mixtas procis ancillas, & mutata
sententia, exinde cum Eumæo & Philæto colloquitur. In
qua & Procorum fit collocutio.

T. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulysses & tenuit Achivos,

At ipse in vestibulo dormivit Ulysses:
Subter quidem non maceratam bovinam stravit, sed desuper

Pelles multas ovium quas sacrificaverant Achivi:

Eurynoma autem lenam superinjecit dormienti. 5

Illic Ulysses procis mala cogitans in animo,

Jacebat vigilans. Ex domo autem mulieres

Ibant quæ cum procis coiverant prius,

Alternis risum & lætitiâ præbentes.

Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis:

Multa autem cogitabat mente & in animo, 10

An irruens mortem pararet cuique,

An sineret cum procis superbis coire

Extremo & ultimo. Cor autem ei intus latrabat.

Sicut autem canis teneros circum catulos iens,

Virum ignorans allatrat, cupitque decertare. 15

Sic huic intus latrabat graviter ferentis mala facinora.

Pectus autem percutiens, cor increpuit verbo:

Tolera jam cor: & pejus aliud aliquando tolerasti,

- "Ηματι τὰς ὁτὲ τοι μένος ἄχρηται ἥδ' ἰε Κύκλωφ
 20 Ἰοβίμους ἱτάρης· σὺ δ' ἰτόλμας, ὁρᾷ σε μή τις
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροιο, οἰόμενον θανάτῳ δαί.
 Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καταπατίμεναι φέρον ἦτορ.
 Τὰς δ' ἄλλ' ἐν πύσῃ κραδίη μένε τετληνῆα
 Νωλεμίας· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα.
 25 Ὡς δ' ὅτε γαστήρ' ἀνὴρ πολέῳ πυρὸς αἰδομένης
 Ἐμπαλίνην κνίσσης τε καὶ αἵματ' ἔνθα καὶ ἔνθα
 Αἰέλλας, μάλα δ' ὅκα λιλαίεται ὀσπτηδνήα·
 Ὡς ἄρ' οὐ γὰρ ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μεμνηρίζων
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδῶσι χεῖρας ἐκστήει,
 30 Μῦν' ἰὼν πολέσιν. σχειρόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἦν κτο γυναικί.
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Τίστ' αὐτ' ἐγρήσσεις πάνταν πίει κάμμορε φωτῶν;
 Οἴκαδ' μὲν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνὴ δὲ τοι ἥδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 35 Καὶ ταῖς οἷν περ τις εἰλδεταί ἑμώφῃ ὕα.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεναι προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Νῆφ' δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἀλλὰ τι μοι τόδ' ἐθυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μεμνηρίζει,
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδῶσι χεῖρας ἐκστήω
 40 Μῦν' ἰὼν· οἱ δ' αἶν ἀολλῆες ἔνδον ἔασι.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδ' ἐμίζον ἐνὶ φρεσὶ μεμνηρίζω,
 Εἴπωρ γὰρ κτείνεται Διὸς τε σέθεν τε ἐκπύ.
 Πῇ κεν ὑπεκπερζύοιμι; τὸ δ' ἔρεξ' ἔσθ' ἀντογά.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 45 Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερσὶνὸν πᾶσιδ' ἱταίρω,
 Ὅσπερ θνητὸς τ' ἐστὶ καὶ εἴ τίς ποσα μῦθ' οἶδεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπατὴρ ἢ σε φυλάσσας
 Ἐν πάντεσσιν ἴονοις. ἱέραξ δὲ τοι ἐξαναφανδύν·
 Εἴπωρ πινυτήκοντα λόχοι μέρωσιν ἀνδρῶσιν
 50 Νῶϊ περὶσταίνω, κτείναι μεμαῶτες αἰὶν,
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνῳ· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
 Πάνηνυχον ἐγρήσωντα· κακῶν δ' ὑπο δύσσει ἥδη.
 Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχυσεν.
 55 Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς ὄλυμπον ἄφικτο διὰ θεῶν,
 Εὖτε δ' ὕπνῳ ἱμαρταὶ λύσιν μελεδήματα θυμῷ,
 Λυσιμαλῆς ἀλοχῶ δ' ἄρ' ἐπὶ ἔρχετο κίδν' εἰδυῖα·
 Κλαίει δ' ἄρ' ἐν λίκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κλαίονσα κορύσματον ὄν κατὰ θυμόν,
 60 Ἀρτίμειδ' ἀπείριστον ἐπὶ ὕδατο διὰ γυναικῶν,
 Ἀρτίμι, πότνια θεῶν, δύγατερ Διὸς, αἰδέ μοι ἥδη
 Ἴον ἐν στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν ἱλοιο
 Αὐτίκα νῦν, ἢ ἔτι τά μ' ἀναπαύσασα δύελλα
 Δίχοιτο περσέμενα κατ' ἡμέτεντα κλέωδα,

Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes socios : tu autem tolerabas , de nec te prudentia
Eduxit ex antro , cum putares te moriturum. 20

Sic dixit , in pectoribus increpitans proprium cor.
Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter : at ipse vertebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardenti 25
Plenum pinguedineque & sanguine huc & illuc
Varie versat , valde autem cito cupit assai :
Sic ille huc & illuc vertebatur , cogitans
Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret ,
Solutis multis. Prope autem ipsum venit Minerva , 30
Coelitus descendens : corpore autem assimilata erat mulieri.
Stetit igitur super capite , & ipsum sermone compellabat :
Cur rursus vigilas omnes supra infortunate viros ?
Domus quidem tibi hæc est , uxor autem tibi hac in domo ,
Et filius qualem aliquis cuperet esse filium. 35

Hanc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses :
Equidem ista omnia Dea pro decenti dixisti.
Sed quiddam mihi istud animus in præcordiis cogitat ,
Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam
Solutis cum sim : hi autem semper conferti inxus sunt. 40
Præterea & hoc majus in mente cogito ,
Etsi enim interficerem Jovis tuique ipsius favore ,
Quo subterfugiam ? hoc autem consultare jubeo.

Illum contra alloquebatur dea cæcia Minerva :
Improbe , & quidem aliquis pejori confidit socio , 45
Qui mortalis est & non tot consilia novit :
At ego Dea sum , plane quæ te custodio.
In omnibus laboribus : dicam autem tibi clare :
Siquidem quinquaginta agmina diversilinguorum hominum
Nos circumstarent , interficere cupientis ferro , 50
Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
Sed capiat te & somnus. Molestum est etiam custodire
Tota nocte vigilantem : mala autem subibis mox.

Sic dixit : & ei somnum in palpebris fudit.
Ipsa autem retro in olympum abiit divina Dearum , 55
Quando hunc somnus cepit solvens curas animi ,
Solvens membra. Uxor autem expectata est honesta sciens :
Flebat autem in lectis sedens mollibus.
At postquam flens satiata est suo in animo ,
Dianam primum precata est divina forminarum : 60

Diana , veneranda dea , filia Jovis , utinam mihi jam
Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.
Statim nunc , vel postea me furripens procella
Eat portans per obscuras vias ,

Odyssæa.

- 65 Ἐν προχοῇς ἢ βάλοι ἀφορρὸν Ὀκίανοιο.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέϊ κυρθεὶς ἀνέλειντο Δύλλαι,
Τῆσι πεκλῆας μὲν ἐβίταν δυνεῖ, αἱ ἢ λίσσονται
Ὀρραντὶ ἐν μεγάρῳσι, κόμισαι δὲ δι' Ἀφροδίτῃ
Τυρῶ κ' ἐμλίπῃ γλυκερῶν κ' ἡδὴν οἶνον·
- 70 Ἦν δ' αὐτῆσιν περὶ πασίων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος κ' πινυτήν, μήκος δ' ἔστωρ Ἀρτεμις ἀγλή,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ δέδασ' κλυτὰ ἔργαζέσθαι·
Εὐτ' Ἀφροδίτῃ διαπροσίειχε μακρὸν οὐμῶν
Κούρησ' αἰτήσουσα τέλ' ὁδολογῶ γάμοιο,
- 75 Ἐς Δία τερωκίεραυτον· (ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖραν τ' ἀμμορῆν τε καταδυντῶν ἀνθρώπων)
Τόρεα ἢ τὰς κούρας ἀρσενίᾳ ἀντρίψαντο,
Καὶ ῥ' ἔδοσαν συγερῆσιν ἐρευνύσιν ἀμφοτελεύειν·
Ὡς ἐμ' αἰσώσθην οὐμῶσι δώματ' ἔχοντες,
- 80 Ἦέ μ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἀρτεμις, ὅρ' Ὀδυσῆα
Ὁσσορῆν, κ' γαῖαν ὑπὸ συγερὴν ἀφικοίμην.
Μηδὲ τι χεῖρον ἀνδρὸς εὐβραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν κ' ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὅπως τε κέν τις
Ἥματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμῳ ἦτορ,
- 85 Νύκτας δ' ὕπνος ἔχουσιν· (ὁ γάρ τ' ἐσέλυσεν ἅπαντων
Ἑσθλὸν ἡδὲ κακόν, ἔπειτ' ἄρ' βλέφαρ' ἀμφοκαλύψῃ)
Αὐτὰρ ἔμοι καὶ ὀνείρετ' ἐπείστανεν κακὰ δαίμων.
Τῆδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἰκελὸς αὐτῶ,
Τοῖσιν ἰὼν οἶος ἦεν ἅμα στρατῶ· αὐτὰρ ἔμὸν κῆρ
- 90 Χαῖρ', ἔπειτ' ἐκ ἐράμην ὅσαρ' ἐμῆναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.
Ὡς ἔρατ'. αὐτίκα ἢ χρυσόθρονος ἦλυθεν ἡῶς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅσα σύνδετο δι' Ὀδυσσεύς·
Μερμηρίζει δ' ἔσπετα, δόκσι δὲ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἦδ' ἐγνώσκουσα παρῆσ' ἀνδραγαθὰ κεφαλῇ.
- 95 Χλαῖναν μὲν συνελὼν κ' κατὰ τοῖσιν ἐνευθεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἔπειτ' ἑρὸν· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε δύραζε φέροντ'. Διὶ δ' εὐχέτο χεῖρας ἀνασχάων,
Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερῇ τε κ' ὕμνῳ
Ἦγετ' ἔμην ἐς γαῖαν, ἔπειτ' ἐμ' ἐκαύσατε λῆν,
- 100 Φῆμην τίς μοι εἰσέθω ἐγχερομένων ἀνθρώπων
Ἐνδοθεν, ἔκτοθεν ἢ Διὸς τέρεας ἄλλο φανήτω.
Ὡς ἔρατ' εὐχόμενός. τῇ δ' ἔκλυε μνηστῆρα Ζεὺς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἅπ' αἰγλήντ' οὐμῶσι
Τ' ἔβριον ἐκ νερίων. γῆθησε ἢ δι' Ὀδυσσεύς.
- 105 Φῆμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προΐκεν ἀλειτρέϊ
Πλησίην, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλας εἶατο ποιμένι λαῶν·
Τῆσ' ἢ δαδῆκα πᾶσιν ἐπὶπρῶοντο γυναῖκες,
Ἄλφιστα τεύχεσσι καὶ ἀλίστα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὐδον, ἔπειτ' ἀπὸ θυρῶν ἄλυσαν·
- 110 Ἦδ' ἐμ' οὐπω παύντ', ἀφαιεσθᾶτι δ' ἐτίτυκτο·

In ostiisque jaciat reflui Oceani.

66

Sicut quando Pandari filias susceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdididerant Dii, ipsæ autem relictæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem dia Venus

Cæso & melle dulci & dolci vino:

Juno autem ipsâ præ omnibus dedit mulieribus 70

Speciem & prudentiam, magnitudinem autê præbuit Diana casta,

Opera autem Minerva docuit inclyta operari:

Quando, Venus dia adivit altum olympum

Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,

Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia, 75

Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)

Interim autem puellas Harpyiæ surripuerunt,

Et dederunt odiosis Erinnybus servire:

Sic me tollant è medio olympias domos habitantes,

Vel me pulchra jaculetur Diana, ut Ulyssæm 80

Visura, etiam terram sub odiosam abeam,

Neve pejori viro lætificem mentem.

Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis

Die quidem flet frequenter dolens corde, (85

Nocte autê somnus occupat: (hic n. oblivisci facit omnes homines

Bonorum & malorum, postquam palpebras amplexus est)

At mihi & insomnia immisit mala Deus.

Hæc enim me nocte propter dormivit similis ipsi,

Talis existens qualis ivit cum exercitu: at meum cor (90

Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed verum jam.

Sic dixit. Statim autem aureo solio conspicua venit Aurora,

Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulysses:

Cogitabat autem postea, visaque est ei in animo

Jam cognoscens astare capiti.

Vestem quidem simul capiens & pelles quibus indormiverat, 95

In domum deposuit in sella: extraque bovinam

Posuit foras portans. Jovem autem precatus est manus extollens:

Jupiter pater, si me volentes in siccaque & humida via

Duxistis meam ad terram, postquam malis affecistis nimis

Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum 100

Intus, extra autem Jovis monstrum aliud appareat.

Sic dixit precatus. Hunc autem audivit consiliarius Jupiter:

Statim autem tonuit à splendido olympo

Ab alto ex nebulis. Lætatus est autem divinus Ulysses.

Vocem autem è domo mulier misit molitrix 105

Prope, ubi molæ erant pastori populorum:

His a. duodecim omnino magno conamine incumbabant mulieres,

Farinas facientes & oleum, medullam virorum.

Et quidem aliæ dormiebant, postquam triticum moluerant:

Hæc autem una nondum cessarat, debilissima enim erat: 110

- Η' ῥα μύλη σήτατα, ἔω[Ⓢ] ῥάτο, σῆμα ἀνακτι,
 Ζεῦ πάτερ, ὅτε θιοῖσι καὶ ἀνδράποισιν ἀνάσσεις,
 Η' μὲν γὰρ ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστέρωντ[Ⓢ],
 Οὐδὲ ποδὶ νῆρος ἐστὶ' τίς τε τοῖς τὸδε φαίνεται.
 115 Κρήνον τῶν καὶ ἐμοὶ δουλῇ ἔω[Ⓢ], ὅ, ὅτι κεν εἴπω.
 Μικηῆρες πύματόν τε καὶ ὕδατον ἡματι τῶδε
 Ἐν μὲν ἄρ' Ὀδυσῆ[Ⓢ] ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατὴν.
 Οἱ δὲ μοι καμάτω θυμολγῇ γούνατ' ἔλυσαν
 Ἀλεῖτα τυχεύουσι, νῦν ὕδατα δειπνήσαν.
 120 Ὡς ἄρ' ἔρη. χαῖρε ἢ κλειδόνι δι[Ⓢ] Ὀδυσσεύς,
 Ζηῖος τε βροτῇ[Ⓢ] ῥάτο γὰρ τίσασθαι ἀλίτας.
 Αἱ δὲ ἄλλαι δμῶαὶ κατὰ δόματα κάλ' Ὀδυσῆ[Ⓢ]
 Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἔω[Ⓢ] ἐσχάρη ἀκάματον πῦρ.
 Τηλέμαχ[Ⓢ] δὲ εὐνῆδεν ἀνίστατο ἰσόδε[Ⓢ] ῥως,
 125 Εἴματα ἱσαμέσος· περὶ ἢ ξίφος ὀξὺ δῖτ' ὄμω.
 Πρᾶσι δὲ ὕψαι λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλά πέδιλα,
 Εἰλίτο δὲ ἀλκιμον ἐγ[Ⓢ] ἀναχμένον ὀξεί χαλκῷ.
 Στῆ δὲ ἄρ' ἔω[Ⓢ] οὐδὸν ἰών, πρὸς δὲ Εὐρύκλειαν ἔειπεν,
 Μαῖα φίλη, πῶς ξῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
 130 Εὐνῇ καὶ σίτῃ; ἢ αὐτὰς κῆται ἀκηδής;
 Τσιαυτῇ γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πινυτή περ ἔσσα,
 Ἐμωλήχην ἔτερον γε τίει μέρωσαν ἀνδρῶσων.
 Χείρρε, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμψων.
 Τὸν δὲ αὖτε προσέειπε πεῖρερον Εὐρύκλεια,
 135 Οὐκ ἀν' μιν νῦν τέκνον ἀνάστιον αἰτίσσο.
 Οἷον μιν γὰρ πῖνε καθήμεν[Ⓢ], ὅρ' ἔδελ' αὐτὸς.
 Σίτῃ δὲ κείτ' ἐν πεινῆμυρι. εἰρετο γάρ μιν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κοῖτις καὶ ὕπνε μιμησκόιτο,
 Ἡ μὲν δέμωι ἀναγεν ἰαποροῖσαι δμῶσιν.
 140 Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν οἰζυρὸς καὶ ἀποτμ[Ⓢ],
 Οὐκ ἔδελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσι καθεύδειν,
 Ἀλλ' ἐν ἀδελφίῳ βόῃ καὶ κῶστιν οἶον
 Ἐδεχθῆν ἐν περὶ δόμῳ· χαλῶναι δὲ ἐπιπασσῶν ἡμῖς.
 Ὡς ῥάτο. Τηλέμαχ[Ⓢ] δὲ δι' ἐκ μὲν ἄρ' ἔβηκεν,
 145 Ἐγ[Ⓢ] ἔχων ἄμα τῶ γε κύνας πόδας ἀργαῖ ἔπειτα.
 Ἐν δὲ ἱδρὶ εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμδας Ἀχαιοὺς.
 Ἡ δὲ αὖτε δμῶσιν ἐκέλευε δια γυναικῶν,
 Εὐρύκλει[Ⓢ] ὦ[Ⓢ] θυγάτηρ Πεισινόριδαο,
 Ἀγέε[Ⓢ], αἱ μὲν δῶμα κρήστα ποσειδάσσαι,
 150 Ῥάσωστέ τ' ἐν ἢ δρόνοις εὐποιήταισι τάσσαντας.
 Βάλλετε ποσειδέους· αἱ δὲ σφάδρισι τερασίξας
 Πάσας ἀμοιβάσασθε, καθήσαστε ἢ κρητῆρας,
 Καὶ δέπω ἀμικύπελλα τετογμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
 Ἐχεῖθε κρήνηδε, καὶ οἷτετε δῶσαν ἰούσαι.
 155 Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπώσανται μὲν ἄρ' ἔω,
 Ἀλλὰ μάλ' ἔει νύοντα, ἔπει καὶ πᾶσιν ἰορτή.

Hæc igitur molam sistens, verbum dixit, signum regi:

Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intonasti à cælo stellato,
Neque usquam nubes est: portentum utique alicui hoc ostendis.
Perfice nunc & mihi miseræ verbum quod dicam: 115
Proci postremumque & ultimum die hoc
In ædibus Ulyssis capiant cibum optatum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua solverunt
Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.

Sic dixit. Lætatur autem omine dñs Ulysses, 120
Jovisque tonitru: autumabat enim se esse ultimum fontes.
Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyssis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem è lecto surrexit par deo vir,
Vestes induens: circumque ensen posuit humero. 125
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
Et accepit sortem lanceam acuminatam acuto ferro:
Stetit autem super limen progressus, adque Eurycleam dixit:

Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo
Lecto & cibo? an sic jacet neglectus? 130
Ejusmodi enim mihi mater, sapiens ut ut sit,
Sollicite alterum honorat diversilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipsam nunc fili infontem accuses. 135
Vinum equidem bibit sedens, quamdiu voluit ipse:
Cibum autem non amplius dixit se esurire: interrogabat n. ipsum.
Sed quando jam lecti & somni meminisset,
Illa quidem lectos iussit subternere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnosus & infortunatus, 140
Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in vestibulo: lænam autem injecimus nos.

Sic dixit. Telemachus autem ex domo transiverat,
Lancea habens: simul illū canes pedibus veloces sequebantur. 145
Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipsa autem rursus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Pisenoridæ:

Agite, partim quidem domum verrite festinantes,
Et rigate: inque sedilibus fabrefactis tapetes 150
Jacite purpureos: partim autem spongiis mensas
Omnes abstergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito euntes.
Non enim jam proci aberunt domo, 155
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus festa dies.

"Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπιδόσαν·
Αἱ μὲν εἰκόσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὐτὰ κατὰ δῶμα ἐπισαμένως πονέοντο.

- 160 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
Εὖ καὶ ἐπισαμένως κίπταν ζύλα· αἱ δ' ἡ γυναῖκες
Ἦλθον ὑπὸ κρήνης· ἐπὶ δέ οῖσι βῆσαν ἔλθε συζῶντις,
Τρεῖς σιάλους κατάγων οἱ ἴσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασσε καθ' ἕκαστα καλά νέμεσθαι,
165 αὐτὰς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα μελιχίοισι,
ἔην, ἥ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσεφύωσιν,
Ἦέ σ' αἰτιμάζουσι κατὰ μίγαν', ὥς τι πάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αἱ γὰρ δὴ Εὐμῆιε θεοὶ τιταίαιτο λάβειν,

- 170 Ἦν οἷδ' ὕβριζόντες, ἀεικέα μηχανίανται
Ὅκω ἐν ἀλλοτρίῳ, ἐδ' αἰδοῦς μείλιν ἔχουσιν.
"Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἀρχιμόλον δ' σφ' ἦλθε Μελάνθιδ' αἰπόλος αἰγῶν,
Αἴγας ἄγων αἱ πᾶσι μετῴρων αἰσβολίῃσι,
175 Διόκευς μνηστῆρας· δύο δ' αἶμ' ἔτοντο νομῆες,
Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ἰὼ αἰδούσῃ ἐρδούσῃ,
αὐτὰς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσπύδα κερτεμίῃσι,
ἔην, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσσεις κατὰ δῶμα
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ ἐκ ἐξέσθαι δύραζε

- 180 Πάντως; ἐκέτι γὰρ διακρινέσθαι οἶα
Πρὶν χερσὶν γήυσασθαι, ἔπει σὺ περ ἔ κατα κίτμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαίτις Ἀχαιῶν.
"Ὡς φάτο, τὸν δ' οὔτε προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,

- 185 Ἀλλ' ἀκίον κίνησε κάρη, κακὰ βουσιδομεύων,
Ταῖσι δ' ἐπὶ τρὶ· ἦλθε Φιλοτίμος ἄρχαμ' ἀνδρῶν,
Βοῦν εὖρεαι μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πόνοας αἰγας.
(Πορθαῖος δ' ἄρα τοὺς γέ διήγαγεν, οἷτε καὶ ἄλλες
Ἀνδράσων πέμπουσιν, ὅς τις σφίρας εἰσαρίκηται)
Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ἰὼ αἰδούσῃ ἐρδούσῃ·
190 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέειν συζῶντιν ἀρχὴ παρασάς,

- Τίς δὴ ὅδε ξέν' νέον εἰληλουθε συζῶτα
Ἥϊότερον πρὸς δῶμα; τίαν δ' ἐξεύχεται εἶναι
Ἀνδρῶν; πᾶς δ' νῦν οἱ γυνὴ καὶ πατὴρ ἀρουραὶ
Δύσμορος, ἥτε ἔσκε δέμας βασιλῆϊ ἀνακτι.
195 Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτας ἀνδράσων,
Ὅσπαστε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσσονται οἷζύν·

- Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δεξιόκιστο χερὶ παρασάς·
Καὶ μιν φανήσας ἔπειτα πτερόεντα προσπύδα,
Χαίε πατέρ ὦ ξένη, γένοιτό τοι ἴσως ὁπίσσω
200 Ὅλε· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακῶς ἔχειαι πολλοῖσιν.
Ζεῦ πάτερ, ὅστις σέο θεῶν ὀλεώμε' ἄλλος·
Ὅκα ἐλαίρις ἀνδρας, ἔπει δὴ γίγνεται αὐτός,

Sic dixit. Illæ eam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigrae aquæ:
Reliquæ illic in domo scite laborabant.

Intro autem venerunt proci superbi. Hi quidem postea
Bene & scite fidebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt à fonte. Post autem ipsas venit subulcus,
Tres porcos adducens qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem sivit in septis pulchris pasci,

Ipse autem rursus Ulysssem allocutus est suavis: 165

Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,
An te inhonorant in ædibus, sicut antea?

Illum respondens alloquebatur consiliis dives Ulysses:
Utinam scilicet Eumæi dii puniant contumeliam,
Quam isti insultantes, indignam machinantur 170
Domo in aliena, neque pudoris vel particulam habent.

Sic hi quidem talia inter sese loquebantur:
Prope autem ipsos venit Melanthius custos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duo autem simul sequebantur pastores, 175
Et has quidem religavit sub porticu resonanti,
Ipse autem rursus Ulysssem allocutus proscindebat convitiis:

Hospes, adhuc & nunc hic molestus eris in domo
Viros poscens? an non exis foras?

Omnino non amplius nos diremptum iri puto 180
Priusquam manus invicem gustemus. Quia tu haud pro decenti
Petis: sunt autem & aliæ epulæ Achivorum

Sic dixit. Illum autem nequaquam alloquebatur sapiens Ulysses,
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem post tertius venit Philætius princeps virorum, 185
Bovem sterilem procis agens & pingues capras.

(Portitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt, quisquis ad ipsos veniat)
Et hæc quidem religaverunt sub porticu resonanti:
Ipse autem contra interrogavit subulcum prope astans: 190

Quis jam hic hospes nuper venit subulce
Nostram ad domum? ex quibus se dicit esse
Viris? ubi ei genus & patria terra?

Infelix, certe similis est corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines, 195
Quando etiam regibus nent arumnam.

Dixit, & dextra complectebatur manu astans:
Et ipsum compellans verbis volucris alloquebatur:

Salve pater ô Hospes, contingat tibi saltem in posterum
Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis. 200
Iuriter pater, nullus te deorum perniciosior alius:
Non miseraris viros, postquam generasti ipse,

- Μισγέμεναι κακότητι κ' ἄλγος λευγαλείοισιν.
 Ἴδον ὥς ἐνόησα, διδάκρυτον δέ μοι ὕασι,
 205 Μνησαμένοιο Ὀδυσῆος· ἱππὶ κακίονος οἶοι
 Τοιαῦδε λαῖφαι ἔχοντα κατ' ἀνδράσδεσσι ἀλάλησαι.
 Εἶπε ἔτι ζῶει, κ' ὄρε' ῥά σ' ἐπὶ πηλίοιο.
 Εἰ δ' ἤδη τίθνηται, κ' εἴν' Αἰδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἱππὶτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἱππὶ βροσὶν
 210 Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἰόντα Κεραλλήνων ἐνὶ δήμῳ.
 Νῦν δ' αἰ μὲν, γίνονται ἀδίσρατοι, καὶ κεν ἄλλως.
 Ἀνδρεί γ' ὑποσάχυντο βροσὶν γένος ἐυρυμέταπων.
 Τὰς δ' ἄλλοι με κίλονται ἀγνέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
 Ἐδμεναι. οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροισι ἀλέγκουν.
 215 Οὐδ' ἱππὶδα τρομέουσι θεῶν. μημάσσι γὰρ ἤδη
 Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο αἵακτ'·
 Αὐτὰρ ἱμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πᾶλλ' ἐσιδινύτα· μάλα μὲν κακὸν, ὅπως ἰόντ'·
 Ἄλλων δ' ἔμμεν ἱκέσθαι, ἰόντ' αὐτῆσι βροσὶν
 220 Ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπὰς· τὸ δ' ἔργον, αὖθις μένοντα
 Βροσὶν ἱππ' ἀλλοτρίησι καθέμεναι ἄλγος πάσχειν.
 Καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλων ὑπερμενίων βασιλῆων
 Ἐξέκομην εὐρύων· (ἱππὶ κ' αἵτ' αἰετὰ πέλονται)
 Ἄλ' ἔτι τὸν δύσπνοον οἶμα, εἶποδεν ἔλθων
 225 Ἀνδρῶν μνηστῆρον σκίδασιν κατὰ δώματα θύη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Βυκόλ', ἱππὶ κτε κακῶ ἔτ' ἀφρονι φωνὴ ἱοικας,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
 Τυῖνκά τοι ἱρῶν, κ' ἱππὶ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμα·
 230 Ἴσσω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξινήν τε τράπεζαν,
 Ἐσὶν τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦν ἀφικάνω,
 Ἥ σίδεν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλευσεται οἶκας· Ὀδυσσεύς·
 Σοῖσιν δ' ὀρθαιμῖσιν ἱππὶσσι, αἰ κ' ἰδὲ ληῖδα,
 Κτεινομένοισι μνηστῆρας οἱ ἐνθάδ' ἐκοιμήεσσι.
 235 Τῶν δ' αὖτε προσίειπε βροσὶν ἱπποβοῦκόλ' ἀνὴρ,
 Αἰ γὰρ τοῦτο ξυῖτε ἱππος τελέσει Κρονίων·
 Γνοῖς σὶν ἐμὴ δύναμις κ' χεῖρες ἱππονται.
 Ὅς δ' αὐτὸς Εὐμαιὸς ἱππύζετο πᾶσι θεῶσι
 Νεισῆται Ὀδυσῆα πολύφρονι ὄνδρι δόμονδε.
 240 Ὅς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θανάτῳ τε μόρον τε
 ἤρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἤλυθεν ὄρεσι,
 Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δ' ἐπὶ πρήστον πέλιμα.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο κ' μετίεσται,
 245 ὧ φίλοι, ἐχ' ἡμῖν συνδυόσεται ἡδὲ γὰρ βελή,
 Τηλεμάχοιο φόρος· ἀλλὰ μνησόμεδα δαιτός.
 Ὅς ἔρατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἱππὶνδαιε μῦθ'·
 Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσῆος θύειο,

- Misceri malo & doloribus tristibus.
 Proprie ut animadverti, lachrymanturque mihi oculi
 Recordanti Ulyssis: quoniam & illum puto 205
 Tales pannos habentem inter homines errare,
 Sicubi adhuc vivit, & videt lumen solis.
 Si autem jam mortuus est, & in Plutonis domibus,
 Hei mihi postea Ulysses bonum, qui me bobus
 Præfecit adhuc parvulum Caphallenorum in populo. 210
 Nunc autem hæc quidem sunt innumerabiles, neque aliter
 Viro fortificet boum genus frontonum:
 Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis
 Edendas: neque filium in ædibus curant,
 Neque vindictam timent Deorum. Cupiunt enim jam 215
 Possessiones comedere diu absentis domini.
 At mihi hoc animus in pectoribus meis
 Plerumque voluit: nimis quidem malum, filius cum mihi sit,
 Aliorum in populum me discedere, euntem cum ipsis bobus
 Viros in alienos: hoc autem pejus est, hic manentem, 220
 Boves apud alienas sedentem dolores pati.
 Et jam olim ad alium animosorum regum
 Exivissem fugiens: (quoniam non amplius tolerabilia sunt)
 Sed adhuc illum infelicem reputo, secunde veniens
 Virorum procorum profligationem domi faciat. 225
 Hunc autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Bubulce, quoniam neque malo neque insipienti viro similis es,
 Cognosceque ipse quod tibi prudentia in præcordia venit,
 Ideo tibi dicam, & magnum iuramentum iurabo:
 Sciat nunc Jupiter primum Deorum, hospitalisque mensa, 230
 Domusque Ulyssis inculpati ad quam perveni,
 Certe te hic præsentem veniet domum Ulysses:
 Tuisque oculis videbis, si volueris,
 Interfici procos qui hic dominantur.
 Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir: 235
 Utinam quidem istuc hospes verbum perficiat Saturnius:
 Cognoscere qualis mea potentia & manus sequerentur.
 Sic similiter Eumæus orabat omnes Deos
 Ut rediret Ulysses cordatus suam domum.
 Sic hi quidem talia inter se confabulabantur. 240
 Proci autem Telemacho interitumque mortemque
 Parabant. At illis sinistra venit avis,
 Aquila aktivolans, tenebat autem trepidam columbam.
 His autem Amphinomus locutus est & dixit:
 O amici, haud nobis perficietur hoc consilium, 245
 Telemachi cædes: sed recordemur convivii.
 Sic dixit Amphinomus. Illis autem placuit sermo.
 Venientes autem in domos Ulyssis divipi,

- Χλαίνας μὲν κατέδιντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
 250 Οἱ δ' ἱέριον εἰς μεγάλους κ' πίνας αἶγας ἰέροντι
 ἰέροντι ἢ σῶας σιάλους κ' βοῦν ἀγλαίων·
 Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐτοίμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
 Κρητῆρος κερβάντο· κύπελλα δὲ νῆϊμε συζώτης.
 Σῖτον δὲ σφ' ἐπίνεμε Φιλοίτι· ὄρχαμος ἀνδρῶν
 355 Καλοῖς ἐν κατόισιν· ἐνοχθεὶ δὲ Μελανθεύς.
 Οἱ δ' ἔω' ὀνιάθ' ἐτοίμα προκείμενα χεῖρας ἱαλονα.
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καδίδρυε, κέρδεα νημῶν,
 ἔντος εὐσαδέ· μίγδρε, παρὰ λαῖνον ἔδον·
 Δίεργον ἀεικέλιον παραθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν·
 460 Πάρ δ' ἐτίθει σπλάγχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευε.
 Ἐνταυθοὶ νῦν ἦτο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζαν·
 Κερτομίας δὲ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀρέξω
 Πάντων μνηστῆρων· ἴσσι ἔτοι δῆμιός ἐστι
 565 Οἶκ' ὅθ' ἄλ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτίσαστο κῆν·
 ὧμις ἢ μνηστῆρες ἐσέχεται θυμὸν ἐπισῆς
 Καὶ χεῖρας, ἵνα μὴ τις ἔσες κ' νῆϊκ' ἔρπηται.
 ὣς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδᾶξ ἐν χυλίσσι ρύττες
 Τηλέμαχον θάυμαζον ὃ θαρσαλίως ἀγόρευεν·
 670 Τοῖσιν δ' Ἀντίνο· μετῆρ' Εὐσείθιος υἱὸς,
 Καὶ χαλκῶν περ ἴοντα διχόαιμα μῦθον Ἀχαιοὶ
 Τηλέμαχ'· μάλα δ' ἦμιν ἀπειλήσας ἀγρεύει.
 Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασι Κρητίων· τῷ κί μιν ἦδ' αὖ
 Παῦσαρ' ἐν μεγάροισι, λόγῳ περ εἰντ' ἀγορητῆν.
 775 ὣς ἔρατ' Ἀντίνο· ὃ δ' ἄρ' ἐκ ἐμπαζέτο μῦθον·
 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θείων ἱερῇ ἐκατόμβῃ
 ἤγον· περὶ δ' ἀγέροντο καρκομόωντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλο· ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλῃ Ἀσδύκωντος.
 Οἱ δ' ἔπει ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερον κ' ἐρύσαντο,
 880 Μοίρας δαυδάμῃσι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Πάρ δ' ἄρ' Ὀδυσῆϊ μοῖραν θέσαν οἱ πονέοντο,
 Ἴσων ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνίστη
 Τηλέμαχ' φίλος υἱὸς Ὀδυσῆϊ· θείοιο.
 Μνηστῆρας δ' ἐπάμψαν ἀγῆτορας εἰς Ἀθήνη
 985 Λαῶνς ἱχθυόων θυμαλγί· ὅρ' ἐτι μᾶλλον
 Δύη ἄχος κρεδύνει Λαιρτιάδην Ὀδυσῆα.
 Ἦν δὲ τις ἐν μνηστῆρσιν αἰὲρ ἀδερμίσια εἰδώς,
 (Κτήσιπ' ὃ δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐν οἰκίᾳ ναῖεν)
 Ὃς δὴ τοι κτεάτεσσιν ἐπαισίδως πατὴρ ἴσιο
 1090 Μνάσκειτ' Ὀδυσῆϊ· δὴν οἰχομῆνοιο δάμαρτα.
 Ὃς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερβιάλοισι μετῆδ' αἶ
 Κίλυτέ μιν μνηστῆρες ἀγῆτορες, ὅρ' ἐτι εἰσώ·
 Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐπείκειν,
 Ἴσων· οὐ γὰρ καλὸν ἀτίμῃν εἰδὲ δίκαιον

Iænas quidem deposuerant in lectisque & sellis :
 Ipsi autem sacrificabant oves magnas & pingues capras, 250
 Sacrificabant & porcos & bovem gregariam.
 Viscera autem affantes distribuebant : & vinum
 Crateribus miscebant. Poculaque distribuebat subulcus.
 Panem autem ipsis distribuebat Philætiæ princeps virorum
 Pulchris in canistris : vinum vero infundebat Melanthius. 255
 Ipsi in cibos paratos appositos manus mittebant.
 Telemachus autem Ulyssæ sedere fecit astutias cogitans,
 Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen :
 Sellam turpem apponens, parvamque mensam :
 Apposuitque viscerum partes, & infudit vinum 260
 In poculo aureo, & ad ipsum verba fecit :
 Hic nunc sede cum viris vinum bibens :
 Convicia autem tibi ipse ego & manus arcebo
 Omnium procorum. Quoniam non publica est
 Domus hæc, sed Ulyssæ : mihi autem acquisivit ille. 265
 Vos autem proci continete animum convitio
 Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
 Sic dixit. Illi autem omnes mordicus labra tenentes
 Telemachum admirabantur quod audacter locutus esset.
 Illis autem Antinous locutus est Eupithei filius : 270
 Licet molestum feramus verbum Achiivi
 Telemachi : valde autem nobis minatus loquitur.
 Non enim Jupiter sivit Saturnius : ideo ipsum jam
 Sedavissimus in domibus, canorum licet concionatorem.
 Sic dixit Antinous. Ipse autem non curabat verbum. 275
 Præcones autem per urbem Deorum sacram hecatomben
 Ducebant. Ipsi autem congregabantur comati Achiivi
 Nemore sub umbroso longe jaculantis Apollinis.
 At postquam affaverunt carnes superiores & traxerunt,
 Partibus divisas epulabantur celebri epulo. 280
 Apud autem Ulyssæ partem posuerunt qui ministrabant,
 Æqualem ut ipsi sortiti fuerant. Sic enim jusserrat
 Telemachus dilectus filius Ulyssæ divini.
 Procos autem non omnino superbos sinebat Minerva
 A contumelia abstinere tristi : ut adhuc magis 285
 Intraret dolor in corde Laërtiadem Ulyssæ.
 Erat autem quidam in procis vir injusta sciens,
 (Cteippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
 Qui possessionibus fretus patris sui,
 Petebat Ulyssæ dudum absentis uxorem : 290
 Qui tunc procos superbos allocutus est :
 Audite me proci strenui, ut aliquid dicam.
 Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
 Æqualem. Non enim bonum est privare neque justum

- 295 Ξείνους Τηλεμάχῃ, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται·
 Ἄλλ' ἄγε οἱ κ' ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄρεα κ' αὐτὸς
 Ἥε λοστροχόω δῶν χίεας, ἢε τῶ ἄλλω
 Δμῶν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς Διόιο.
 Ὡς εἰπὼν, ἔριψε βῆδος πόδα χερεὶ παχείῃ,
 300 Κεῖρμον ἐκ κατέοιο λαβών. ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
 ἦκα παρφυλῖνας κεραλήν· μίδῃσι δ' θυμῷ
 Σαρδάριοι μάλα τοῖον. ὃ δ' εὐθυμκτον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχ^{ος} ἠύπαυσε μῦθον,
 Κτήσιππ^{ος}, ἦ μάλα τοι τόδ' κέρδιον ἔπαυτο θυμῷ.
 305 Οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον. ἀλεύατο γὰρ βέλ^{ος} αὐτός.
 ἦ γάρ κιν σε μέσον κάλον ἐγχεί δρυόοντι,
 Καὶ κέ τοι ἀντί γάμοιο πατήρ τάρον ἀμριπυγίτο
 Ἐνθάδε. τῷ μὴ τις μοι ἀεικίας οἶο οἴκῳ
 Φαινέτω. ἦδ' ἄν γὰρ τοῖον κ' εἶδα ἱκασα,
 310 Ἐδλά τε καὶ τὰ χεῖρα· πάρος δέ τι νῆπι^{ος} ἦα.
 Ἄμ' ἔμπης τάδε μὲν κ' τέτλαμ' εἰσορόωντες,
 Μάλων σφαζομένων, οἰνοῖο τε πινομένωιο,
 Καὶ σίτου. χαλίσσων γὰρ ἔρυκακίειν ἕνα πολλὰς,
 Ἄμ' ἄγε μῆκετι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμύροντες.
 315 Εἰ δ' ἦδ' ἄν μ' αὐτὸν κτεῖναι μῆκενίτε χαλκῷ,
 Καὶ κε τὸ βουλόμεν, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Τετράμῳ ἢ τάδε αἶψιν ἀεικέα ἔργ' ἔρεασθαι,
 Ξείνους τε σφελίζομένους, δμῶας τε γυναικας
 Ρυσάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
 320 Ὡς ἔραβ'. οἱ δ' ἄρα πάντες αὐτὴν ἠέοντο σιωπῇ.
 Ὅψι δ' ἐν μύτικεσι Δαμαστορίδης Ἀγέλα^{ος},
 ὦ φίλοι, ἐκ ἂν δέ τις ἴσσι μῆδέντι δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἰστίοις καθαπτόμεν^{ος} χαλκωαίνοι.
 Μῆτ' ἔτι τὸν ξείνον σφελίζετε, μῆτ' τιν' ἄλλων
 325 Δμῶν οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆ^ς Διόιο.
 Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ κ' μῆτις φάιν
 ἦπιον, εἰ σφῶν κερδὴν ἄδοι ἀμφοτέρωσιν.
 Ὅρεα μὲν ἡμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἰώλπει
 Νοστήσῃ Ὀδυσῆα πολύεργον ὅνδε δήμενδε,
 330 Τόφρ' ἔτις τέμεισις μῦμένον τ' ἐν ἐγχείδω κί τε
 Μνηστῆρας κατὰ δώματ'· (ἰστίε τόδε κέρδιον ἔσεν,
 Εἰ νόσθ' Ὀδυσσεύς κ' ἰσώτροπ^{ος} ἵκητο δῶμα)
 Νῦν δ' ἦδ' ἄν τόδε δῆλον ὅτ' ἀκέτι νόσιμός ἐστιν.
 Ἄμ' ἄγε σὴ τάδε μῆτερ παρξέμεν^{ος} καταλέξον,
 335 Γήμασθ' ὅστις ἄριστος ἀνὴρ κ' πλείστα πόρροισιν,
 Ὅρεα σὺ μὲν χαίρων πατορῖα πάντα νέμεαι,
 Ἐδῶν κ' πίνων· ἢ δ' ἄλλε δῶμα ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ^{ος} πιπυμῆδες ἀντίον ἔδα,
 Οὐ μὰ ῥήν' Ἀγέλας καὶ ἄλγεια πατρός ἱμοῖο,
 340 Ὅς περ τῶν Ἰδαίης ἢ ἐρδῖται ἢ ἀλάληται,

Hospites Telemachi, quicunque ad has domos pervenerit. 295
 Sed age ei & ego dabo hospitale *domum* ut & ipse
 Vel balneatori det manus, vel alicui alii
 Famulorum qui sunt in domibus Ulyssis divini.

Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
 Jacentem ex lance capiens. Ipse autem evitavit Ulysses. 300
 Leviter inclinans caput: subrisit autem animo
 Sardanum omnino tale. Ille a. bene ædificatum percussit murum:

Ctesippum autem Telemachus increpuit verbo:
 Ctesippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo.
 Non percussisti hospitem. Evitavit enim jactum ipse. 305
 Certe enim te medium percussissem lancea acuta,
 Ei tibi pro nuptiis pater sepulchrum curasset
 Hic. Quare ne quis mihi iniquitates in domo
 Ostendat. Jam enim intelligo & scio singula
 Bonaque & pejora: antea autem infans eram. 310
 Sed tamen hæc quidem etiam toleramus insipientes,
 Dum oves jugulantur, vinumque bibitur,
 Et panis. Difficile enim cohibere unum multos.
 Sed agite ne amplius mihi mala facite hostiliter affecti.
 Si vero jam me ipsum interficere cupitis ferro, 315
 Et hoc vellem, & multo utilius esset
 Mori, quam hæc semper iniqua opera videre,
 Hospites verberari, famulasque mulieres
 Vos vexantes turpiter in domibus pulchris.

Sic dixit. Illi autem omnes muhi erant silentio: 320
 Tandem locutus est Damastorides Agelaus:

O amici, hæc jam quisquam super dicto æquo
 Contrariis verbis carpens sæviat.
 Neque amplius hospitem verberate, neque quemquam alium
 Servorum qui sunt in domibus Ulyssis divini. 325
 Telemacho autem verbum ego & matri dicam
 Mite, si ipsorum cordi placeat amborum.
 Quandiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
 Rediturum Ulysseni perprudentem suam domum,
 Tandiu nihil prohibebat manereque tenerique 330
 Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
 Si rediisset Ulysses & redux venisset domum)
 Nunc autem jam hoc manifestum quod non amplius reversurus est.
 Sed age tuæ hæc matri assidens narra,
 Nubat quicunque optimus vitæ & plurima præbeat, 335
 Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
 Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.
 Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur:
 Non per Jovem Agelaë & dolores patris mei,
 Qui alicubi longe ab Ithaca vel mortuus est vel errat, 340
Odyssæa.

- Οὔτε διατρίβω μῆτρὸς γάμον· ἀλλὰ καλεῖω
 Γημοθ' ὃ κ' ἐθέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.
 Αἰδέμαί δ' αἰκούσαν ὑπὸ μεγάροιο δίδωαι
 Μῦθον ἀναγκαῖον, μὴ τὶτό θεὸς τελέσειεν.
- 345 "Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ παλλὰς Ἀθήνη
 Ἀσβεστον γέρον ὄρεε, παρίστανε δὲ νόημα.
 Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελῶσαν ἀλλοτρίοισιν·
 Αἰμορόρυκτα δὲ δὴ κρία ἡδίων· ὅσπερ δ' ἄρα σφίον
 Δακρυόεντι πίμπλαντο· γέρον δ' αἶετο θυμός.
- 350 Τοῖσι δὲ καὶ μνῆσαιτο Θεοκλύμῳ θεοειδὲς,
 Ἄ' δούλοι τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
 Εἰλύαται κεφαλαὶ τε πρόσωπα τε ἰνὲρ δέ τε γένα.
 Οἰμωγὴ δὲ δίδωε, διδάκνυνται δὲ παρῖα.
 Αἵματι δ' ἱρράδαται τοῖχοι καλαὶ τε μισόδμοι.
- 355 Εἰδῶλον δὲ πλεόν πρόθυρον, πλεῖν δὲ καὶ αὐλὴ,
 Ἰερῶν ἐξέδοδε ὑπὸ ζορον· ἥλιος δὲ
 Ὀρέαντ' ἐξασπόμεν, κακὴ δ' ἐπὶ δίδρομῳ ἀχλὺς.
 "Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἠδὺ γέλασαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβε παῖς ἤρχ' ἀγορεύειν,
- 360 Ἀρραίει ξεινὸν ἄλλοθεν ἑλληοῦδας.
 Ἀλλὰ μιν αἶψα νέει δομὴ ἐκασμύαδα θυράζει
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἰσὺ τὰδε νυκτὶ ἵσκει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμῳ θεοειδὲς,
 Εὐρύμαχ' οὔτι σ' ἀνωγα ἔμει πομπῆας ὁπάξεν.
- 365 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ ἄστα καὶ πόδες ἄμφορ,
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεκής·
 Τοῖς ἔειμι θυράζει, ἰσὺ νείω κακὸν ὕμνιν
 Ἐρχόμενον, τὸ κεν ἔτις ἐπακρύγῃ ἐδ' ἀνείητο
 Μνηστῆρον, οἱ δῶμα κατ' ἀντιδὴν Ὀδυσσῆος.
- 370 Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσασθε.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιετάοντων.
 Ἰκέτο δ' ἐς Πείσειον, ὃ μιν πρόσθεν ἰσίδικτα
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρόαντες,
 Τηλέμαχον ἐρέδιζον, ἰσὺ ξείνοισι γελῶντες.
- 375 Ὅδε δὲ τις εἰπόμεν νείων ὑπερνορέοντων,
 Τηλέμαχ' ἔτις σέο κακοξενώτερος ἄλλος·
 Οἷον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἐσθίματος ἀλήτην,
 Σίτῃ καὶ οἴνῳ κεχαλμῶν· ἔδδ' τι ἔργον
 Ἐμπαιον, ἔδδ' βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἀχθὸν ἀρούρης.
- 380 Ἀλλ' οἱ αὐτὲ τις ἔτος ἀνίστη μαντεύεσθαι.
 Ἀλλ' εἰ μοι πείθοιο, τὸ κεν πολλὸν κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήιδι βαλόντες
 Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κί τοι ἄξιον ἄλφει.
 "Ὡς ἔρασαν μνηστῆρες· ὃ δ' ἐκ ἐμπάζετο μῦθον.
- 385 Ἀλλ' αἰεὶν πατέρω προσεδέκτο, δέγμεναι αἰεὶ
 Ὅππῃτα δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἱρήσει.

Non remoror matris nuptias : sed jubeo
Nubere cuicumque velit , adhæc *qui* plurima dona dat ,
Erubesco autem nolentem à domo amovere
Oratione violenta , ne hoc Deus perficiat.

Sic dixit Telemachus. Prociis autem Pallas Minerva 345
Inextinctum rifum movit , errare autem fecit mentem.

Illi autem jam maxillis ridebant alienis :
Eruentatasque jam carnes comedebant : oculique ipforum
Lachrymis implebantur : luctumque cogitabat animus.
His autem etiam locutus est Theoclymenus divinus forma : 350

Ah miseri quodnam malum hoc patimini ? nocte quidem vestra
Cooperiuntur capitaque faciesque infraque genua :
Ululatusque exarsit , lachrymantur autem genæ :
Sanguineque conspersi parietes pulchraque intertignia.
Simulachris vero plenum est vestibulum , plena vero & aula , 355
Euntibus in erebum sub tenebras. Sol autem
Ex cælo periit , malaque incessit caligo.

Sic dixit. Illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere :
Desipit hospes nuper aliunde huc profectus. 360
Sed ipsum statim juvenes domo emitte foras
In forum ire : quoniam hæc nocti assimilat.

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus divinus forma :
Eurymache non te jubeo mihi comites dare.
Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo , 365
Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua :
His exhibe foras , quoniam intelligo malum vobis
Imminens , quod haud quisquam subterfugiat neque eviter
Procorum , qui domo in divini Ulyssis
Viros injuria afficientes injusta operamini. 370

Sic locutus , exivit domibus bene habitatis.
Ivit autem ad Piræum , qui ipsum promptus suscepit.
Proci autem omnes alternos intuentes ,
Telemachum irritabant , super hospitibus ridentes.
Sic autem quidam dicebat juvenum superborum : 375

Telemache , tuis hospitibus pejores habet nemo :
Qualem istum etiam habes famelicum erronem ,
Panis & vini indigentem : neque operum
Scientem , neque fortitudinis , sed nequicquam pondus terræ.
Alius autem rursus quidam hic surrexit ad vaticinandum. 380
Sed si mihi obtemperes , quod multo utilius esset :
Hospites in navim multifedam injicientes
In Siculos mittamus , unde tibi pretium inveniatur.

Sic dixerunt proci. Ille autem non curavit verbum :
Sed tacite patrem aspiciebat , expectans semper 385
Quando prociis impudentibus manus injiceret.

- Ἦδ' ἐκατόντησιν θέρμῃ περικαλλείᾳ δίφρῳ
 Κύρῃ Ἰκαρίῳ περίφρῳ Πινελόσσεια,
 Ἀφ' ὧν ἐν μεγάροισιν ἑκάστου μῦθον ἄκουε.
 390 Δῖοντι μὲν γὰρ τίς γε γελῶντες τεύκοντο
 Ἦδ' ὅτε καὶ μῦσεες, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔειπον·
 Δόσσε δ' εὖκ' ἂν πάρος ἀχάριστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἷον δὴ τάχ' ἐμελλε δεῖα καὶ καρτερός ἀνὴρ
 Θεσέμεναι· πρίττερι γὰρ αἰετία μηχανόωντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΪΑΣ Φ. ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Πινελόσση τῷ τείνῳ τὸ τόξον ὁμολογεῖ ὅτι αὐτῆς γάμεν.
 Ὀδυσσεὺς δ' Εὐμαίῳ καὶ Φιλοτίμῳ ἐντεταμένῳ περὶ τῆς
 τῶν θυγτρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίπτι τὸ βέλῳ διὰ τῆς
 πελέκειν, ἄλλε τείτατ' τὸ τόξον μὴ δυνήδενται.

αἱ δὲ βίον προτίθουσιν αἰθλον Πινελόσσεια.

- Τ**ῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ δεῖα θῆκε γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κύρῃ Ἰκαρίῳ περίφρῳ Πινελόσσειᾳ,
 Τόξον μνηστήρεσσι θέρμῃ πολὺν τε σίδερον
 Ἐν μεγάροισιν Ὀδυσσεῖ, αἰθλία, καὶ ζόνεα ἀρχὴν.
 5 Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσέθισατο εἰς δόμοιο·
 Εἵλετο δ' ἐκ κλισίῃς εὐκαμπυρία χερσὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην, κέκωσεν δ' ἐλίσσαντος ἐσπῆν·
 Βῆ δ' ἰμῶναι θάλαμονδε σὺν αἰφιαλόχοισι γυναιξίν
 Ἔσχατον. ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κῆτο ἀνακτῷ,
 10 Χαλκὸς τε χιρσὶς τε πολύμυκτός τε σίδερος.
 Ἐνθα δ' τόξον ἔκειτο παλίντενον, ἠδὲ φαρέτην
 Ἰδῶκε, πολλοὶ δ' ἔνισσαν σονέεντες οἷοί·
 Δῶκε τὰ οἱ ξείνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας
 Ἰρίτος Εὐρυτίδης, ἐπειείκελ' ἀδατάτοις.
 15 Τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ θυμβλήτην ἀλλήλοισιν,
 Οἶκον ἐν Ὀρτυλίχοιο δαίφρονος. ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 Ἠλθε μετὰ χρεῖῳ τὸ ρά ἐι πάς δῆμος ὄρελλε·
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνῃς ἄνδρες αἶεσαν
 Νηυσὶ πολυκλήϊσι τρικέοσι ἠδὲ νομήας.
 20 Τῶν ἐνικ' ἐξέσιον πολλὰν ἰδὼν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
 Παιδὸς ἑῶν. περὶ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες·
 Ἰρίτῳ αὖθ' ἵππους διζήμεν' αἱ οἱ ὄλοντο,
 Δῶδεκα θήλειαι, ἑπὶ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί,
 Αἱ δὴ οἱ καὶ ἐπειτα φόνῳ καὶ μοῖρᾳ γένοιτο,
 25 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
 Φῶθ' Ἠρακλῆα, μεγάλων ἐπιήσορα ἔργων,
 Ὅς μιν ξύνειν ἔοντα κατέκτανεν ὅτι οἶκον·

E regione autem cubiculi ponens pulchram sellam
 Filia Icarii prudens Penelope,
 Virorum in domibus uniuscujusque verbum audiebat.
 Prandium quidem ridentes parabant 390
 Suave & lautum, quia admodum multa mactarant:
Ille vero corna nequaquam minus grata alia fieri posset,
 Qualem scilicet mox erat Dea & fortis vir
 Facturus. Priores enim iniqua machinati fuerant.

ARGUMENTUM LIBRI XXI. ODYSSEÆ
 HOMER I.

Penelope tendenti arcum pollicetur sui conjugium. Ulysses
 autem Eumæo & Philætio mandans de januarum custo-
 dia, ipse mittit sagittam per annulos, alio tendere arcum non
 valente.

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

Ipsæ autem in mentem posuit Dea cæcis Minerva
 Filia Icarii prudenti Penelopæ,
 Arcum procis ponere canumque ferrum
 In ædibus Ulyssis, certamina, & cædis principium.
 Scalam autem altam ascendit suæ domus:
 Accepitque clavem bene flexam manu crassa
 Pulchram, æream, manubrium autem eboris inerat:
 Perrexit autem ire ad thalamum cum ministrantibus mulieribus
 Ultimam. Illic autem ei thesauri jacebant regis,
 Æsque aurumque multique laboris ferrum. 10
 Ibi arcus jacebat reflexus, & pharetra
 Sagittifera, multæ autem inerant lethiferæ sagittæ:
 Dona quæ ei hospes Lacedæmone dederat congressus
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Ibi autem in Messena occurrerunt alter alteri, 15
 Domo in Ortilochi cordati. Cæterum Ulysses
 Ivit ad debitum quod ei universus populus debebat:
 Oves enim ex Itacha Messenii viri extulerant
 Navibus compactis trecentas, & pastores.
 Horum gratia legationem multam viam venit Ulysses 20
 Parvulus. Miserat enim pater aliiq; senes.
 Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant,
 Duodecim foeminae, sub *iisque* muli patientes operum,
 Quæ ei & postea cædes & fatum factæ sunt,
 Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum 25
 Virum Herculem, magnorum auctorem operum,
 Qui ipsum hospitem interfecit domi suæ:

- Σχέτλι^Θ, εἰδὲ θεῶν ὅσων ἠδίστατ', εὐδὲ πράττεζαν
 τὴν δὴ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα ᾗ πέραν ἢ αὐτὸν·
 30 Ἰπῶκες δ' αὐτὸς ἔχε κορυθαίηνυχας ἐν μεγάροισι.
 Τὰς ἐρίαν Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δάκε ᾗ τόξον,
 τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐξέρεε μέγας Εὐρυπύ^Θ, αὐτὰρ ὁ παῖδ'
 Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὄξυ ἢ ἄλκιμον ἐγχος ἔδωκεν,
 35 Ἄρην ξεινοσύνης περσοκίδ^Θ. εὐδὲ τραπέζῃ
 Γνωτὴν ἀνέληκον. πρην γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπαυεν
 Ἴριτον Εὐρυπύδην, ἐπαίεικλον ἀθανάτοισιν,
 ὅς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' ἔπειτα δι^Θ Ὀδυσσεὺς
 Ἑρχόμεν^Θ πικρὸνδὲ μελαιναῖαν ἐπὶ νηὶν
 40 ἦεντ', ἀλλ' αὐτὰς μνημα ζένοιο εἰλίο
 Κέσκειτ' ἐνὶ μεγάροισι· εἶρε δέ μιν ὥς ἐπὶ γαίης.
 Ἦσ' ὅτε δὴ δάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ θυναϊκῶν.
 Οὐδὰν τε δρύϊνον προσέειπας, τὸν ποτε τίκτων
 Ξίσαν ἐπισαμῶρος, καὶ ἐπὶ σάδμην ἴδυνεν,
 45 Ἐν ᾗ σάδμους ἄρει, θύρας δ' ἐπέειπκε ραενίας·
 Αὐτίκ' ἄρ' ἦ γ' ἱμάντα βιῶς ἀπέλυσε κοράνη,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρίαν δ' ἀνέκωπτεν ὀχῆας·
 Ἄντα τιτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβιαχεν νῆτε ταύρος
 Βροχίμεν^Θ λειψῶνι· τίς ἔβραχε καλὰ θυμέτρα
 50 Πληγέντα κληίδι, πιτάδονταν δέ σι ὄκα.
 Ἦσ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σαρπιδ^Θ ἐῷ, ἔνθα ᾗ χηλοὶ
 Ἔστασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυάδεα ἱμάτα κειτο.
 Ἐνθεν βρεξαμένη ἀπὸ πασάλης αἶνυτο τόξον
 Αὐτὰς γαρυτῶ, ὅς οἱ περὶκετο ραενίας.
 55 Ἐξομένη δέ, κατ' αὐτὴ εἰλοῖς ἐπὶ γούνασι θύσσα,
 Κλαίει μάλα λιγύας· ἐκ δ' ἦρε τόξον ἀνακτ^Θ.
 Ἦσ' ἐπὶ δὲ τάρβη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Ρῆ ῥ' ἱμῶν μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χερσὶ παλίντενον, ἠδὲ φαέτην
 60 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν σονόντες οἴσοι.
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμρίπλοιο εἶρον ἔγχεον, ἔνθα σίδην^Θ
 Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, αἰθλία τοῖο ἀνακτος.
 Ἦσ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ θυναϊκῶν,
 Στῆ ῥὰ παρὰ σάδμων τέτ^Θ πύκα ποιητῶς,
 65 Ἄντα παριῶν σχομένη λιπαρὰ κηδόμενα·
 Ἀμρίπλο^Θ δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε πέρις.
 Αὐτίκα ᾗ μνηστῆροι μετῴδα, ἢ ρά το ρυθῶν,
 Κέκλυτέ μεν μνηστῆρες ἀγήνηρες, οἱ τίδ' ὄμμα
 Ἑχέειτ' ἐοδόμεν ἢ πινέμεν ἱμῶν ἀεί
 70 Ἀνδρὸς ἀπαιχμῶνιο πολὺν χρόνον, εἰδὲ τίς ἄλλω
 Μύθε ποικιλάδην ἐπιχερίην ἐδύνασθε,
 Ἀλλ' ἐμὲ ἱμῶν γῆμαθ' ἔίσθαι τε θυγαῖκα.
 Ἀλλ' ἀγέτε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνει· αἰθλον.

Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque mensam
 Illam quam ei apposuit: postea autem occidit & ipsum:
 Equas autem ipse tenuit fortes ungulis in aribus. 30
 Quas quærens Ulyssi occurrit: dedit autem arcum,
 Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus, at hic filio
 Reliquerat moriens in domibus alius.
 Illi autem Ulysses ensē acutum & fortem lanceam dedit,
 Principium hospitii necessarii. Neque in mensa 35
 Cogniti sunt inter se. Ante enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus,
 Qui ei arcum dederat. Hunc autem nondum diu Ulysses
 Proficiscens ad bellum nigris in navibus
 Aceperat, sed ibi monimentum hospitii dilecti 40
 Jacebat in aribus, gestaverat autem sua in terra.
 Ipsa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
 Limenque quernum ascendit, quod quondam faber
 Poliverat scite, & ad normam ditexerat,
 Inque eo postes aptaverat, januas autem imposuerat splendidas: 45
 Statim hæc lorum velociter absolvit annulo,
 Clavemque immisit, & forium repulit pectus
 Recta collineans. Quæ resonuerunt velut taurus
 Pascens prato: tantum sonuerunt pulchræ portæ
 Percussæ clavi, apertæque sunt ei ocyus. 50
 Ipsa in alta tabulata ivit, illic autem capse
 Stabant, in quibus odoriferæ vestes jacebant.
 Inde manus porrigens à clavo accepit arcum
 Cum ipsa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
 Sedens autem, propriis genibus eum imponens 55
 Flebat admodum stridule: eximebatque arcum regis.
 Ac postquam satiata est lacrymis abundante lucta,
 Perrexit ire in domum ad procos superbos,
 Arcum tenens in manu remissum, & pharetram
 Sagittiferam: multæ autem ierant lethiferæ sagittæ. 60
 Ei autem simul ancillæ portabant corbem, ubi ferrum
 Jacebat multum & æs, certamina regis.
 Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,
 Stetit apud postem domus fabrefactæ,
 Genis obtendens tenuia redimicula: 65
 Ancilla autem ei casta utrinque astitit.
 Statim autem procis locuta est, & dixit verbum:
 Audite proci superbi, qui hanc domum
 Fremis comedendo & bibendo assidue semper
 Viro absente multo tempore, neque ullum alium 70
 Seditionis facere prætextum potuistis,
 Sed me cupientes ducere facereque vxorem.
 Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen.

- Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσῆϊ· θεῖοιο·
 75 Ὅς δέ κε ῥηϊτὰτ' ἐντανύσῃ βίον ἐν παλάμῃσιν,
 Καὶ διοΐσιν τε πελέκων δουκαίδεσσιν πάντων,
 Τῶν κεν ἄμ' ἐπαιόμεν, νοσρῖσαι μὲν τίδε δῶμα
 Κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνὶ πηλὸν βιότοιο,
 Τῷ ποτε μεμνήσασθαι οἶομαι ἔνπερ ὄνειρα.
 80 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαῖοι ἀνάγει δῖον υἱορῶν
 Τόξον μνηστῆρας δάμν' πολὺν τε σίδηρον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαῖ· ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν.
 Κλαίει δ' βουκόλ· ἄλλοδ', ἔπει ἰδε τόξον ἀνακτῆ·
 Ἄρνιόν· δ' ἐνὶ πηλῷ, ἔσθ' τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε.
 85 Νήπιοι ἀγροῖώτα, ἐρημέρεα φρονέοντες,
 Ἄθλοιοι, τί νυ δάκρυ κατεύβητον, ἠδ' ἱγυαίαι
 Θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίντον; ἦ τε καὶ ἄλλως
 Κεῖται ἐν ἀλγεσι θυμὸς, ἔπει φίλον ὦλεσ' ἀκούτην.
 Ἄλλ' ἀέκων δαίνυθε καθήμενοι, ἥε δούραζε
 90 Κλαίετεν ἐξελθόντες, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντες.
 Μνηστῆρας ἀέδλον ἀάσας, ἐ γὰρ οἷα
 Ῥηϊδίως τόδε τόξον εὖζον ἐντανύεσθαι.
 Οὐ γάρ τις μετὰ τοῖ· ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
 Οἷος Ὀδυσσεύς ἔσκεν. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπωπα·
 95 Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ, πᾶσι δέ τι νήπι· ἦα.
 Ὡς φάτο. τῶν δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἰώλπει
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοΐσιν τε σιδήρου.
 Ἦτοι οἷσιν γε πρῶτ· γένεσθαι ἔμελλεν
 Ἐκ χειρὸν Ὀδυσσῆ· ἀμύμονος, οἱ ποτ' ἀτίμα
 100 Ἠμῶ· ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ὤρυε πάντας ἐταίρους.
 Τεῖσι δ' καὶ μετίεσθ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
 Ὡς πῶσοι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄρρονα θῆκε Κρονίων.
 Μήτηρ μὲν μοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἔσσα,
 Ἄλλω ἄμ' ἐπεισάει, νοσρῖσαι μὲν τόδε δῶμα·
 105 Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ καὶ τέρωμαί· ἄρρονι θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἔπει τόδε ραίνειτ' ἀέδλον,
 Οἷν νῦν ἐκ ἐστὶ γυνὴ κατ' Ἀχαιῶν γαίαν,
 Οὔτε Πύλου ἱέρης, οὔτ' Ἀργεῖ·, ἔτε Μυκῆνης.
 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, ἔτ' Ἠπειροῖο μελαίνης.
 110 Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἔσι· τί με χρὴ μητέρ· αἶνεσθ;
 Ἄλλ' ἄγε μὴ μύησι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
 Διρὸν ὀπποτέρῳ αἰετ' αὐτοῦ, ὅρα ἰδῶμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ πᾶς τόξου πειρηταίμην·
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοΐσιν τε σιδήρου,
 115 Οὐ κέ μοι ἀχνομήδω τάδε δῶματα πότνια μήτηρ
 Λέσσωι ἄμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιπαίμην,
 Οἷος τ' ἦδη πατὴρ ἀΐθλια καλὰ ἀνελιάει.
 ἦ, καὶ ἄσ' ἄρ' αἰὶν χλαῖναν θίβο φοινικέσσαν,
 Ὅρεός ἀναιξες· ἀπὸ δ' ἔξω θίβ' ἄμ' αἰ.

Ponam enim magnum arcum Ulyssis divini :
 Quicumque autem facillime intenderit arcum in manibus, 75
 Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
 Hunc simul sequar, linquens hanc domum
 Maritalem, pulchram, plenam victu,
 Cujus aliquando recordaturam me puto vel in somnio.
 Sic dixit : & Eumæum jussit divinum subulcum 80
 Arcum procis ponere canumque ferrum.
 Lacrymans autem Eumæus accepit, & deposuit.
 Flebat etiam bubulcus alibi, postquam vidit arcum regis.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus est :
 Stulti rustici, diecularia cogitantes, 85
 Ah miseri, cur lacrymas funditis, & mulieri
 Animum in pectoribus movetis? cui etiam alias
 Jacet in doloribus animus, postquam dilectum perdidit maritum.
 Sed tacite comedite sedentes, vel foras
 Flete egressi, arcus hic relinquentes, 90
 Procis certamen difficile. Non enim puto
 Facile hunc arcum politum tendi.
 Nunc enim quisquam adest talis vir in his omnibus
 Qualis Ulysses erat. Ego enim eum ipse vidi :
 (Etenim memor sum) puer autem parvus eram. 95
 Sic dixit. Ipsi neinpe animus in pectoribus sperabat
 Se arcum testurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et quidem sagittam primus gustaturns erat
 Ex manibus Ulyssis inculpati, quæ aliquando contumelia affecerat
 Sedens in domo, incitaretque omnes socios. 100
 His autem & dixit sacra vis Telemachi :
 O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.
 Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut sit,
 Se alium simul sequuturam, linquens hanc domum :
 At ego rideo & delector insano animo. 105
 Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen,
 Qualis nunc non est mulier in Achaica terra,
 Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenæ,
 Neque ipsius Ithacæ, neque Epiri nigræ.
 Et quidem ipsi hoc scitis : quid me oportet matrem laudare? 110
 Sed agite ne tergiversationibus rem differte, neque amplius arcus
 Diu averfamini tensionem, ut sciamus.
 Et quidem ipse ego hunc arcum experiar :
 Si autem tenderem, perjaculaterque ferrum,
 Non mihi dolenti has domos veneranda mater 115
 Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinquerer,
 Valens jam patris brabea pulchra obtinere.
 Dixit, & ab humeris lænam posuit purpuream,
 Erectus surgens : ensaque acutum deposuit ab humeris.

- 120 Πρῶτον μὲν πελίκιας ἤσιν, διὰ τάρσῳ ὀρύζας
 Πῦσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ σάδμῳ ἴθουν·
 Ἀμφὶ δὲ γαίαν ἐναΐ. τάρσῳ δὲ ἔλε πάντας, ἰδόντας
 ὧς εὐκόσμως ἤσιν. πάρος δὲ ἐ πάσσοι ὀπάσσει.
 Στῇ δὲ ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πυρήτιζεν·
- 125 Τρεῖς μὲν μιν πελίκιζεν, ἐρύσσειναι μινεαίνον,
 Τρεῖς δὲ μεθ' ἑκὼς βίης, ἐπιελαιόμενῳ τόγῃ θυμῷ,
 Νευρὴν ἐντανύουσιν, διοίστυσιν τε σιδήρου.
 Καὶ γὰρ καὶ δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τοτέταρτον ἀνέλικον,
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνέειπε, καὶ ἔσχευεν ἱερὸν περ.
- 130 Τοῖς δὲ αὖτις μετίειρε ἱερὸν ἱς Τηλεμάχου,
 ὦ πάσοι, καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσται καὶ ἄδικος,
 Ἡ ἐσώτερός εἰμι, καὶ οὕτω χειρὶ πάσοιδα
 Ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότιν' χαλεπήνῃ.
 Ἄλλ' ἀγέθ', οἷσιν ἐμείο βίῃ προερίεστροι ἔσι,
- 135 Τόξῃ πυρήτιστα, καὶ ἐκτελείωμ' αἰθλον.
 ὧς εἰπὼν, τόξον μὲν ἄπ' τοῦ θύκου χαμάζε,
 Κλίνας κολλητήσιν εὐξείης σάνιδαςιν·
 Αὐτὰ δὲ ἄκ' ἐβίλῃ καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
 Ἄψ δὲ αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν αἰετή.
- 140 Τοῖσιν δὲ Ἀντίνοος μετέρη Εὐπαιδὶ υἱὸς,
 Ὀρυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταίροι,
 Ἀρξάμενοι τῷ χώρῳ ὅθεν τέ περ οἶνοχοεῖται.
 ὧς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ἐπὶ ἰνδάνε μῦθον.
 Λαιώδης ἢ πρῶτος ἀνίστατο Οἰνοφως υἱὸς,
- 145 Ὁ σὺ δυοσκῶ ἔσται, παρὰ κρητῆρα ἢ καλὰ
 Ἰξὺς μυχοίτατος αἰεὶ. ἀτασθαλίαι δὲ οἱ οἶον
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσι δὲ νημέσια μνηστῆρασιν.
 Ὅς ῥα τότε πρῶτον τόξον λάβε καὶ βέλος ὠκύ·
 Στῇ δὲ ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξῃ πυρήτιζεν.
- 150 Οὐδὲ μιν ἐντανύσει. πρὶν γὰρ κάμει χυψας ἀνέλικον,
 Ἀτρίπτες, ἀπαλὰς. μετὰ ἢ μνηστῆρασιν ἔπειτα,
 ὦ φίλοι, ἐ μὲν ἐγὼ ταῦτα λαβέτω ἢ καὶ ἄλλος
 Πολλὰς γὰρ τόδε τόξον ἀριστείας κακαῶσιν
 Θυμῷ καὶ ψυχῇ. ἐπειτὰ πολὺ φέρτερόν ἐστι
- 155 Τεθναίνω, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν ὅθ' ἐνέαι αἰεὶ
 Ἐνθάδ' ὀμιλέωμ' ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπειτ' ἐνὶ φρεσὶν ἠδὲ μνηστῆρ'
 Γῆμα Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆα παράκροτιν·
 Αὐτὰρ ἐπὶ τὸν τόξῃ πευρήτιστα, ἠδὲ ἰδόνται,
- 160 Ἀλλὰ δὴ τιν' ἐπειτα Ἀχαιῶδων εὐπέσων
 Μνάδαο εἰδνοῖσιν δὲ ξυμῶν· ἢ δὲ καὶ ἐπειτα
 Γῆμα ὅς κεν πλῆστα πόροι καὶ μόντιμ' ἔλθοι.
 ὧς ἄρ' ἐρώνησεν, καὶ ἄπ' τοῦ τόξου ἔθηκε,
 Κλίνας κολλητήσιν εὐξείης σάνιδαςιν,
- 165 Αὐτὰ δὲ ἄκ' ἐβίλῃ καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·

Prius quidem bipennes statuit, scrobem fodiens 120
 Omnibus unam longam, & ad amussim direxit:
 Circumque terram addensavit. Stupor autem cepit omnes, videntes
 Quam rite statuerat. Antea autem nunquam viderat.
 Stetit autem in limen iens, & arcum tentavit:
 Ter quidem ipsum permoverat, trahere cupiens, 125
 Terque remiserat de vi, sperans hoc animo,
 Se nervum tensurum, jaculaturumque per ferrum.
 Et sane retendisset vi quarto attrahens,
 Sed Ulysses abnuït, & tenuit cupientem licet.

His autem rursus locuta est magna vis Telemachi: 130
 O boni, aut etiam postea malusque ero & ignavus,
 Aut junior sum, & nondum manibus confido
 Virum propulsare, quando aliquis prior molestus sit.
 Sed agite, qui me viribus potiores estis,
 Arcum tentate, & perficiamus certamen. 135

Sic locutus, arcum quidem à se posuit humi,
 Acclinans conglutinati politis tabulis:
 Illic autem citum telum pulchro acclinavit capiti.
 Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

His autem Antinous locutus est Eupithei filius: 140
 Surgite ordine inde à dextris omnes focii,
 Incipientes à loco unde vinum ministratur.

Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Liodes autem primus surrexit Enopis filius,
 Qui ipsis vates erat, apud autem cratera pulchrum 145
 Sedebat intus semper. Improbitates autem ei soli
 Inimicæ erant, omnibus autem succensebat procis.
 Qui tunc primus arcum accepit & telum velox:
 Stetit autem in limen iens, & in arcu periculum faciebat.
 Neque ipsum intendit: prius enim doluit manus attrahens, a 50
 Parum tritas, teneras. Procisque dixit:

O amici, non quidem ego intendo: capiat autem & alius.

Multos enim hic arcus optimos privabit
 Animo & anima. Quoniam multo melius est
 Mori, quam vivos illi excidere cujus gratia semper 155
 Hic versamur expectantes dies omnes.
 Nunc quidem aliquis & sperat in mente & cupit
 Ducere Penelopen Ulyssis uxorem:

At postquam arcum tentaverit, & viderit,
 Aliam jam aliquam postea Græcarum bene indutatum 160
 Ambiat doribus quærens: hæc autem postea
 Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.

Sic dixit, & à se arcum posuit,
 Acclinans conglutinati politis tabulis,
 Illic autem citam sagittam pulchro acclinavit capiti: 165

- Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνῳ ἐνδον ἀνέστη.
 Ἀντίνοῦ δ' ἐνένικαται, ἔσως τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζι,
 Λαιώδες, ποῖόν σε ἔω φύγεν ἔρκος ὀδόνταν,
 Δαινύν τ' ἀργαλέον τε; νευκασώμαθ' ἀέ τ' ἀέκων,
 170 Εἰ δὴ τῆτο γε τύζον ἀριστῆας κεκαθήσει
 Θυμῆ κ' ψυχῆς· ἔπει εἰ δύνασαι σὺ ταύουσαι.
 Οὐ γὰρ τοι σέ γε τοιοῦν ἐγύνατο πότνια μήτηρ
 Οἷόν τε ρυτῆσθαι βίῃ τ' ἔμψαι κ' οἰσῶν.
 Ἄλλ' ἄλλοι ταυύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
 175 Ὡς εἶπτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελέανθιον αἰσώλοιο αἰγῶν.
 Ἀγρεὶ δὴ πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι Μελεανθεῦ,
 Πάρ ᾗ τίθει δῖφρον τε μέγαν κ' κῶας ἔω· αὐτεῦ,
 Ἐκ δὲ σέατο· ἔννεκε μέγαν τροχὸν ἐνδον ἐντῶν,
 Ὅρεα νέοι θάλασσοντες, ἐπιχρίοντες αἰοιστῇ,
 180 Τύξας περὶ μέγα, καὶ ἐκτελέσασθαι ἄεθλον.
 Ὡς εἶπτο· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαμπε Μελεάνθιο· ἀκμάματον πῦρ.
 Πάρ δὲ φέρον διέβρον θῆκεν κ' κῶας ἔω· αὐτῷ,
 Ἐκ ᾗ σέατος ἔννεκε μέγαν τροχὸν ἐνδον ἐντῶν,
 Τῶν ρα νέοι θάλασσοντες ἐπιφρώντ'· ὁ δ' ἐδύναντο
 185 Ἐνταύουσαι, πολλὸν ᾗ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπαίχε καὶ Εὐρύμαχ'· Διοειδῆς,
 Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἑξοχ' ἀρεστῇ.
 Τῶν δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἀμ' ἀμφο
 Βυκόλ'· ἠδὲ συροῖος Ὀδυσσῆ'· Δείοιο.
 190 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τὰς δόμους ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐτῆς,
 Φθελγῆάμφοσ' σφ' ἐπέεσσι προσήυδα μελιχρῆσι,
 Βουκόλε κ' σὺ συροῖε, ἔω τί κε μυθησάμεν.
 Ἡ' αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνάγει.
 195 Ποῖοι κ' εἶπ' Ὀδυσσῇ ἀμυνέμεν, εἰ ποδὲν ἔλθοι
 Ὡδὲ μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκη;
 Ἦκεν μνηστῆραςιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσσῇ;
 Εἴπαθ' ὅσως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβυκόλ'· ἀνὴρ,
 200 Ζεῦ πάτερ, αἰ γὰρ τῆτο τελευτήσεται· ἐλδῶρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κεύθω ἀνὴρ, ἀγάροι δὲ εἰ δαίμων,
 Γνοίης χ' οἷη ἐμὴ δύναμις κ' χεῖρας ἔπονται.
 Ὡς δ' αὐτὰς Εὐμαῖον ἐπαύχετο πᾶσι θεοῖσι
 Νεισῆσαι Ὀδυσσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.
 205 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νέον νημερτέ' ἀνέγνω,
 Ἐξαυτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμεν' ἀνέειπε,
 Ἐνδον μὲν δὴ ὅσθ' αὐτὸς ἐγὼ· κακὰ πολλὰ μνηστῆας,
 Ἦλυθον εἰκασῶ· εἴτ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Γηνώσκω δ' ὡς σφῶν ἐελδόμενοισιν ἰκάνω
 210 Οἷοισι δμαῶν· τῷ δ' ἄλλων εἰ τευ ἀκουσα
 Εὐξαμῶς ἐμὲ αὖτις ὑπότερπον οἰκαδ' ἰκίεσθαι.

Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.

Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est :
 Liodes, quale tibi verbum fugit septum dentium,
 Graveque molestumque ? succenseo autem tibi audiens,
 Si scilicet hic arcus optimates privabit 170
 Animo & anima : quoniam non *potes* tu intendere.
 Non enim te talem genuit alma mater
 Ut tensor arcusque esses & sagittarum :
 Sed alii tendent mox proci inclyti.

Sic dixit : & hortatus est Melanthium custodem caprarum : 175
 Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,
 Juxtaque pone sellamque magnam & pelles in ipsa,
 Effer autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus est,
 Ut juvenes calefacientes, urgentes pingui,
 Arcus periculum faciamus, & perficiamus certamen. 180

Sic dixit. Statimque accendit Melanthius magnum ignem,
 Juxtaque ferens sellam posuit & pellem super ipsam,
 Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,
 Eo juvenes calefacientes periculum faciebant : neque poterant
 Tendere, multum enim virium expertes erant. 185
 Antinous autem adhuc abstinebat & Eurymachus divinus,
 Principes procorum : virtute autem erant facile optimi.

Illi vero ex domo iverunt simul ambo
 Bubulcus & subulcus Ulyssis divini :
 Ipse autem post hos domo exivit dius Ulysses. 190
 Sed quando extra januas erant & atrium,
 Loquens ipsos verbis allocutus est suavis :
 Bubulce & tu subulce, verbum aliquod dicam,
 An celem ? dicere autem me animus jubet.
 Quales essetis ad Ulyssi auxiliandum, sicunde veniat 195
 Sic valde repente, & aliquis Deus ipsum afferat ?
 Num procis auxiliaremini, an Ulyssi ?
 Dicite quomodo vos cor animusque jubet.

Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir :
 Jupiter pater, utinam hoc perficias votum, 200
 Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum Deus,
 Cognoscere qualis mea potentia & manus sequerentur.
 Similiter Eumæus precabatur omnes Deos,
 Ut rediret Ulysses prudens suam domum.
 At postquam horum mentem veram cognovit, 205
 Iterum ipsos verbis excipiens allocutus est :

Iatus quidem jam hic ipse ego : mala multa passus,
 Veni vigesimo anno in patriam terram.
 Cognosco autem quod vobis cupientibus veni
 Solis servorum : aliorum autem haud quemquam audiui 210
 Optantem me iterum reducem domum venire.

Odyssea.

R r

- Σρῶνι δ' ὡς ἔσταται περ, ἀληθεύειν καταλίξω.
 Αἶχ' ἴω ἰμοὶ γὰρ θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς·
 Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχως, καὶ κτήματ' ὁπάσσω.
- 215 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἰμεῖο τετυγμῆμα· καὶ μὲν ἵππυτα
 Τηλεμάχῃ ἐτάραυτε κασιγνήτω τε ἑσάδοι.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀερεράδεις ἄλλο τι δειξέω.
 ("Ὀσρά μ' εὖ γινώσκον, πισωδῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ")
 Οὐλοῖν τὴν πετὴ μ' εὖς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
- 220 Παρθένον δ' ἰλδόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκιοι.
 Ὡς εἰπὼν, ῥάκεια μεγάλης ἀποείργαθεν ἑλῆς.
 Τῷ δ' ἱππὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐρράσαντο ἱκασα,
 Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαίρεσθαι χεῖρε βαλόντες,
 Καὶ κύνοιον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους·
- 225 Ὡς δ' αὐτὸς Ὀδυσσεύς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἱκασα.
 Καὶ νῦν κ' ὀδυρομένοισιν ἴδον παῖδά· πολέοιοι,
 Εἰ μὴ Ὀδυσσεύς αὐτοὺς ἐρύκακε, φωνήσιν τε,
 Παύδατον κλαυθμοῖο γούνο τε· μὴ τις ἴδωται
 Ἐξελθὼν μέγαροιο, ἀτὰρ ἕωροι καὶ ἴσω.
- 230 Ἀλλὰ προμνηστῆρας ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
 Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμεις. ἀτὰρ τίδε σῆμα τετύχθαι·
 Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 Οὐκ εἰσυσσιν ἰμοὶ δόρυμα βίον ἠδὲ φαιέτην·
 Ἀλλὰ σὺ δὲ Εὐμαῖε φέρον ἀνὰ δόματα τόξον,
- 235 Ἐν χεῖραςιν ἰμοὶ δόρυμα· εἰπὼν τε γυναίξιν
 Κληῖσαι μέγαροιο δύεας πυκινῶς ἀεραρίας.
 Ἦν δέ τις ἢ σοναχῇ· καὶ κτύπος ἔσθον ακούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέρων ἐν ἱερῶσι, μὴ τι δύεας
 Περδιδάσκων, ἀλλ' αὐτῇ ἀκὴν ἰδρυμ παρὰ ἔργῳ.
- 240 Σοὶ δὲ Φιλότητι δὴς δύεας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 Κληῖσαι κληῖδι, θεῶς δ' ἱππὶ δισμών ἱπλάι.
 Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας.
 Ἐξέτ' ἱππὶτ' ἱππὶ δίρεον ἰὼν ἐνθὲν περ ἀνίστη.
 Ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶϊ ἵππῳ θύει Ὀδυσῆος.
- 245 Εὐρύμαχ' δ' ἦδ' ἄρα τὸξον μισὰ χερσὶν ἐνῶμα,
 Θάλασσαν ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρὸς· ἀλλὰ μιν ἐσθ' ὥς
 Ἐντανύσαι δυνατό. μέγα δ' ἔστιν κρυδάλιμον κῆρ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα ἵππων, ἱππῶν τ' ἱερῶν, ἐκ τ' ὀνόμαζι,
 Ὡς πόσσοι, ἢ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτῇ καὶ περὶ πάντων.
- 250 Οὐτὶ γάρ μιν τοσούτον ὀδυρόμαι, ἀχρὺ μὲν περ·
 (Εἰσι καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιίδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
 Ἀμφιάλῳ Ἰδαίῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πόλεσιν)
 Ἀλλ' εἰ δὴ τοσούτῳ βίης ἐπιδούρας εἰμὲν
 Ἀντιδίκ' Ὀδυσῆος, ὅτ' ἔδυνάμεθα πανύσσαι
- 255 Τόξον· ἐλεγχέειν καὶ ἰσομερόισι πυθέσθαι.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος περσέειν Εὐπειθέος υἱὸς,
 Εὐρύμαχ', ἔχ' ἔτιος ἔσται· τοῖσι δὲ καὶ αὐτοῖς,

Vobis autem sicut erit, veritatem dicam :

Si sub me Deus domuerit procos superbos,
Dabo ambobus uxores, & possessiones præbebo,
Domosque prope me ædificatas : & mihi postea
Telemachi sociique fratresque eritis.

215

Age vero jam & signum manifestum aliud quoddam ostendam,
(Ut me bene cognoscatis, credatisque in animo)
Cicatricem quam quondam mihi sus infixit albo dente,
Ad Parnasum profecto cum filiis Autelyci.

220

Sic locutus, pannos magna separavit à cicatrice.
Illi autem postquam inspexerunt, beneque cognoverunt singula,
Fleverunt scilicet circa Ulyssem prudentem manus jacentes,
Et osculati sunt amplectentes caputque & humeros :
Eodem modo Ulysses capita & manus osculatus est.
Et sane flentibus occidisset lumen solis,
Nisi Ulysses ipse prohibuisset, locutusque fuisset :

225

Cessate à fletu luctuque : ne quis videat
Egressus domo, atque dicat intus.

Sed alter alterum expectantes intrate, neque simul omnes :

230

Primus ego, post autem vos. At hoc signum fiat :
Alii enim omnes quicumque proci superbi,

Non sinent mihi dari arcum & pharetram :
Sed tu divine Eumæe ferens per domos arcum,

235

In manibus mihi ponito : dicitoque mulieribus
Claudent domus januas firmiter compactas.
Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
Virorum nostris in sepris, nequaquam foras

Prodeant, sed illic quiete sint apud opus.
Tibi autem Philœtie divine fores mando atrii

240

Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.
Sic dicens, intravit domos bene habitatas.

Sedit postea in sella iens unde surrexerat.
Tum etiam famuli ingressi sunt divini Ulyssis.

245

Eurymachus autem jam arcum in manibus versabat,
Calefaciens hinc & hinc splendore ignis : sed ipsum neque sic

Tendere potuit. Valde autem suspiravit glorioso corde :
Suspiransque locutus est, verbumque dixit, & prolocutus est :

Eheu, certe mihi dolor de me ipso & de omnibus,
Non nuptias tantum desseo, mæstus licet

250

(Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipsa
Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)

Sed si nempe tantum viribus inferiores sumus
Divino Ulysse, ut non possimus tendere

255

Arcum. Opprobrium est & posteris auditu.
Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupitheï filius :

Eurymache, non sic erit : intelligis autem & ipse.

R r ij

- Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἰορτὴ τοῦ θεοῦ
 Ἀθη· τίς δέ κε τόξα τιταίνοντ' ; ἀλλὰ ἔκκλητος
 160 Κατ' ἔστ'. ἀτὰρ πελίκας γε καὶ εἰ καὶ εἰσὶν ἀφ' αὐτῶν
 Ἑσάμην, ἣ μὲν γὰρ τιν' ἀναιρήσασθαι οἶον,
 Ἐλθόντ' ἐς μίγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆϊ.
 Ἀλλ' ἄγετ' οἶνοχόῃ μὲν ἱσαρχάδω διαάσιον,
 Ὅρεα σπείσαντες καταδείδιον ἀγκύλα τόξα·
 165 Ἦῶθεν δὲ κίλεθι Μελάνδιον αἰσέλιον αἰχῶν
 Αἴας ἄγειν αἰ πάσι μέγ' ἔξοχοι αἰσολίσιον,
 Ὅγρ' ἐπὶ μηρία δίντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
 Τόξω περῶμεθα, καὶ ἐκτελέωμεν αἶδλον.
 Ὡς ἔρατ' Ἀντίνοῳ. τοῖσιν δ' ἰσμήνδαν μῦθον.
 170 Τῷσι δ' ἡ κήρυκας μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχουσιν,
 Κυῖρον δὲ κρητῆρας ἱσπερίφαντο ποταῖο.
 Νώμηνται δ' ἄρα πᾶσιν ἱσαρχάδω διαάσιον.
 Οἱ δ' ἰσπερὶ ἀνέστησαν τ', ἰσπὼν δ' ὅσον ἦδελε θυμὸς,
 Τῷσδε δολοροσίων μετῆρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 175 Κέκλυτέ μιν κρητῆρας ἀγακλειτῆς βασιλεῖς,
 Ὅγρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
 Εὐρύμαχον δ' ἡ μάρισα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
 Λίσσιν, ἰσπερὶ καὶ τῆτο ἔπ' κατὰ μοῖραν ἔειπε·
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἱσπερὶ τῆται δὲ θεοῖσιν.
 180 Ἦῶθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος ὅ καὶ ἐθέλῃσιν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι δοτε τόξον ὕψιον, ὅρα μὲν ὕμιν
 Χερῶν καὶ σθένει περὶ σπῆμα, εἰ μοι ἐπ' ἔστιν
 Ἴσ' εἰς πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμνωπύϊ μέλειον,
 Ἦ' ἦδη μοι ὄλεσεν ἄλῃ τ' ἀκομισίῃ τε.
 185 Ὡς ἔρατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερβιάλας νημόσσαν,
 Δείσαντες μὴ τόξον ὕψιον ἐνταύσειεν.
 Ἀντίνοῳ δ' ἐνέπρωτον, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
 Ἄ' δειλὸν ξείναν, ἐνὶ τοι φρένι; εἰδ' ἡ καίαι.
 Οὐκ ἀπαῖς ὅτ' ἔκκλητος ὑπερβιάλοισι μὲν ἡμῖν
 190 Δαίνυται; εἰδ' τι δαιτὸς ἀμείδω, αὐτὰρ ἀκούεις
 Μῦθον ἡμετέρων καὶ ῥήσι; εἰδ' τις ἄλλος
 Ἠμετέρων μῦθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 Οἶνός σε τρώει μελιππῆς, ὅτε καὶ ἄλλος
 Εὐλάττει, ὅς ἐν μιν χανδὸν ἔλη, μὴδ' αἰσῆμα πῆν.
 195 Οἷον καὶ κύνταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτιάδα
 Ἄσιν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμῳ Πειριδίοιο,
 Ἐς Λακιδάδας ἐλθόντ'. ὁ δ' ἔπει φρένας ἄσιν οἶον
 Μαινῶν καὶ ἔρεξε δόμον κατὰ Πειριδίοιο.
 Ἠρώας δ' ἄχ' εἶλε, δὴ ἐν προθύρῳ δὲ θύραζε
 300 Ἐλκεν ἀναίξαντες, ἀπ' ἑατα νηλεὲς χαλκῷ
 Ῥήϊας τ' ἀμύχαντες. ὁ δ' ἡ, φρεσὶν ἦσιν ἀσπῆς,
 Ἦν ἦν ἄτην ὀχέων αἰσινερῶν θυμῷ,
 Ἐξ δ' ἐκινταύροισι καὶ ἀνδράσι νηλεὲς ἰτύχῳ,

Nunc quidem enim in populo festum Dei
 Sanctum : quis arcus tendat ? sed quieti
 Deponite. At bipennes etiam si sinamus omnes 260
 Stare, haud equidem quemquam sublaturum puto,
 Venientem in domum Laërtiadæ Ulyssis.
 Sed agite : pincerna quidem incipiat poculis,
 Ut libantes deponamus curvos arcus :
 Mane autem jubete Melanthium custodem caprarum 265
 Capras ducere, quæ in omnibus excellentissimæ sunt gregibus,
 Ut femoribus impositis Apollini inclyto arcu,
 In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.
 Sic dixit Antinous. Illis autem placuit sermo.
 Eisque præcones quidem aquam in manus fuderunt, 270
 Juvenes autem crateras coronaverunt potu :
 Diviserunt autem omnibus incipientes poculis.
 Hi autem postquam libarunt, biberuntque quantum voluit animus,
 Eos dolos cogitans allocutus est prudens Ulysses :
 Audite me proci inclytæ reginæ, 275
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
 Eurymachum autem maxime & Antinoum regem
 Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit :
 Nunc quidem quiescere finite arcum, & committite Diis :
 Mane autem Deus dabit robur cui voluerit. 280
 Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
 Manus & robur experiar, si mihi adhuc est,
 Vis qualis antea fuit in flexibilibus membris,
 An jam mihi perdiderit vagatio & neglectus.
 Sic dixit. Illi autem omnes supra modum indignati sunt, 285
 Timentes ne arcum bene politum tenderet.
 Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est,
 Ah miser hospitum, insunt tibi mentes neque tantulæ.
 Non boni consulis quod tranquillus in mensis cum nobis
 Epularis ? neque epulis privaris, at audis 290
 Verba nostra & locutionem ? neque quisquam alius
 Verba nostra hospes & mendicus audit.
 Vinum te sauciat instar mellis dulce, quod & alios
 Lædit, quicumque ipsum hianti ore sumpserit, neque modice biberit.
 Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem 295
 Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
 Ad Lapithas profectum. Qui postquâ præcordia labefecerat vino,
 Insaniens mala patravit domo in Pirithoi.
 Heroas autem dolor cepit, ex vestibulo autem foras
 Traxerunt insurgentes, aures sævo ære 300
 Naresque demetentes. Ille autem præcordiis suis labefactus,
 Ivit suam labem portans infano animo,
 Ex quo centauris & viris contentio facta est,

- Οἱ τ' αὐτὸς πρώτῳ καλὸν εὖρετο οἰνοβαρεῖον.
 305 Ὡς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιραύσκομαι, αἱ κε τὰ τόξον
 Ἐντανύσης· ἡ γάρ τευ ἐπητύϑ' ἀντιβόλῃσι
 Ἡμιστέρῃ σὺ δῆμα, ἄραρ δέ σε γαῖ' μελαίῃη
 Εἰς ἔχαιτον βασιλῆα, βροτῶν δαήμενα πάντα,
 Πέμψωμ'· ἔνθεν δ' ἔτι σωσίσαι· ἀλλὰ ἐκκλϑ'
 310 Πῦνί τε, μηδ' ἰεῖδαινε μὲν' ἀνδράσι κερτίεσσιν·
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πειρέρων Πηνελόπεια,
 Ἄντιόν, ἡ μὲν καλὸν ἀτίμωσιν εὐδὲ δίκαιον
 Εἴνεος Τηλεμάχε, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
 Ἐλθῆσαι, αἶχ' ὁ ξυῖνϑ' Ὀδυσῆος μέγα τόξον·
 315 Ἐντανύση, χερσὶν τε κίρῃ τε ἴσι πιθήσας,
 Οἰκαδὲ μ' ἀξίωσαι, καὶ ἴην θήσασθαι ἀκοῖτιν·
 Οὐδ' αὐτὸς περ τότ' ἔνι σάδισσιν ἱούσῃ,
 Μηδὲ τις ὑμῶν τῷ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέουσιν
 Ἐνθάδε δαινύδω· ἴστω εὐδὲ μὲν εὐδὲ ἱκίην.
 320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχ' Πολύβη παῖς ἀντίον ἔυδα·
 Κέρη Ἰκαρίοιο περίεργον Πηνελόπεια,
 Οὔτι σὺ τότ' ἀξίωσαι ἰοῦμεθ'· οὐδὲ ἱκίην·
 Ἄλλ' αἰσχυνέμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,
 Μὴ ποτὲ τις εἴπωσι κακώτερος ἄλλ' Ἀχαιῶν,
 325 Ἡ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἀκοῖτιν
 Μινῶνται· ὅτ' εὐδὲ τι τόξον εὐξοὺν ἐντανύουσιν,
 Ἄλλ' ἄλλος τις πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενϑ' ἐλθὼν,
 Ρηϊδίως ἐτάσσῃσι βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρεα.
 Ὡς ἱέουσ'· ἡμῖν δ' ἐλέγχχεια ταῦτα γίνετο.
 330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶεργον Πηνελόπεια,
 Εὐρύμαχ', εὐσπῶς ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον.
 Ἐμμενῶν, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἰδοῦσιν
 Ἄνδρες ἀριστῶν· τί δ' ἐλέγχχεια ταῦτα τίθισθε;
 Οὐτ' δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐσπῆς,
 335 Ἄνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθῆ γένϑ' εὐχεταὶ ἐμμενῶν υἱός·
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δοτὲ τόξον εὐξέον· ὄρεα ἰδωμένο.
 Ὡδὲ γὰρ ἐξέρει, τὸ δ' καὶ τετελειωμένων ἴσαι·
 Εἰ κέ μιν ἐντανύση, δῶν δὲ οἱ εὐχϑ' Ἀσπίλων,
 Ἔστω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
 340 Δώσω δ' ὅξυν ἀκοντα κυνῶν ἀλεκτῆρα καὶ ἀνδρῶν·
 Καὶ ξίρϑ' ἀμυγμῆς· δώσω δ' ὑπὸ πρῶσσι πέδιλα·
 Πέμψω δ' ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλεμάχ' πασηνυμένϑ' ἀντίον ἔυδα,
 Μητὲρ ἔμῃ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν ἔστις ἱεῖο
 345 Κρείστων φ' κ' ἐδέλω δοῦναι τε καὶ ἀρήτσασθαι,
 Οὐδ' ὅσσοι κερῶν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι νηυσὶσι πλεῖς Ἠλιδϑ' ἰπποδότοιο·
 Τῶν ἔστις μ' αἰκνόντα βλήσεται, αἱ κ' ἐδέλωμι
 Καὶ καδάσπαξ· ξείνῳ δόμῳ τάδε τόξα εἰσάσσει.

Sibi que ipsi primo malum invenit vino gravatus.
Sic & tibi magnum malum denuncio, si hunc arcum
Tetenderis. Non enim ullam facundiam *pro te* invenies
Nostro in populo, statim autem te navi nigra
Ad Echetum regem, hominum pestem omnium,
Mitemus: inde autem nequaquam salvus evades. Sed tranquillus
Ibi que, neque contende cum viris junioribus. 310

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Antinoë, non quidem horum lædere neque iustum
Hospites Telemachi, quicumque in has domos pervenit,
Existimas, si hospes Ulyssis magnum arcum
Intenderit, manibusque viribusque satis fretus,
Domum me ducturum, & suam facturum uxorem?
Neque ipse hoc in pectoribus sperat,
Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
Hic epuletur. Quoniam neque quidem decet. 325

Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur: 320
Filia Icarii prudens Penelope,
Non te hunc ducturum putamus: neque decet:
Sed verentes famam virorum & mulierum,
Nequando aliquis dicat peior alius Achivorum:
Certe multo deteriores viri strenui viri uxorem 325
Ambiunt: quod neque arcum politum intendunt,
Sed alius quidam mendicus vir errabundus veniens,
Facile tetendit arcum, perque ferrum misit.
Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 330
Eurymache, nequaquam licet inclytes in populo
Esse, qui scilicet domum inhonorantes edunt
Viri optimatis. Cur vero probra ista ducitis?
Iste autem hospes, valde quidem magnus & bene compactus,
Virique ex boni genere gloriatur esse filius: 335
Sed age ei date arcum politum: ut videamus.
Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:
Si ipsum tetenderit, deleatque ei gloriam Apollo,
Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictu pulchro:
Daboque acutum jaculum canum propulsatorem & virorum, 340
Et ense ancipitem: dabo etiam sub pedibus calceamenta:
Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.

Illam contra Telemachus sapiens alloquebatur:
Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
Potentior cui velim dareque & negare, 345
Neque quicumque asperæ Ithacæ dominantur,
Neque quicumque insulis ad Elidem equipascuam:
Horum nullus me invitum coget, si voluero
Et omnino hospiti dare hos arcus auferendos.

- 350 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κίμνιζε,
 Ἴσον τ' ἡλικίᾳ τε· καὶ ἀμειψόλοισι κέλευε
 Ἔργον ἰσχυρόν· τόξον δ' ἀνδρασι μιλῆσαι
 Πάσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τὰ γὰρ κράτ' ἐς ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἡ μὲν, θαμβήσασα, πάλιν οἴκῳδ' ἐβόηκε.
- 355 Παιδὸς γὰρ μῦθον παπυρμύθῳ ἐνδοτο θυμῷ.
 Ἐς δ' ὑπὲρ ἄναβᾶτα σὺν ἀμειψόλοισι γυναιξίν,
 Κλαῖν ἰσχυτ' Ὀδυσῆα εἶλον πόσιν· ὄρρα οἱ ὕπνον
 Ἥδ' ἔπει βλεπάρῃσι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν εἴρε καμπύλα δι' ὕπορβον.
- 360 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλειον ἐν μεγάροισιν·
 Ὦδε δέ τις εἴπατο κ' ἰὼν ὑπερηνορόντων,
 Πῇ δὴ καμπύλα τόξα εἴρεαι ἀμύαρτε σὺβῶτα,
 Πλαγκτὴς; τάχ' αὖ σ' ἐπ' ὕεσι κύνας ταχίης κατέδοντα
 Οἷν ἄψ' ἀνθρώπων, ἔς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀσώλλωι
- 365 Ἥμιν ἰνέκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
 Ὡς εἶπεν. αὐτὰρ ὁ θῆκε εἶργον αὐτὰ ἐνὶ χώρῳ,
 Δίπτας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι.
 Τηλέμαχος δ' ἐτίερον ἐπιεικῆτας ἐγχεῖναι,
 Ἄττα, πρόσθε εἴρε τόξα τάχ' (καὶ εὖ πάσι πιθήσεις)
- 370 Μὴ σι, καὶ ὁπλοτέρους πορὶ ἰὼν, ἀγέρονδι δῖομα
 Βάλλων χερμαδίοισι. βίηρι δ' εἴτερός εἰμι.
 Αἰ γὰρ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
 Μνηστῆρον χερσὶν τε βίηρι τε εἴετε· εἴην.
 Τῷ κε τάχα συζιγῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νῆεσσι
- 375 Ἡμετέροις ἐξ οἴκου· ἴσθι κακὰ μηχανιῶνται.
 Ὡς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἴσ' αὐτῷ ἦδ' ὑπέλασαν
 Μνηστῆρας· καὶ δὴ μεθίην χαλκωοῖο χόλοισι
 Τηλέμαχος. τὰ δὲ τόξα εἶργον ἀνὰ δῶμα σὺβῶτης
 Ἐν χεῖρας Ὀδυσῆϊ δαίτρεσι θῆκε παραστάς.
- 380 Ἐκ δὲ καλινάδῳ προτέρη τροχὸν Εὐρύκλειαν,
 Τηλέμαχος κέλεται σι, περίεργον Εὐρύκλειαν,
 Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 Ἦν δὲ τις ἢ στυγῆς ἢ κτύπου ἐνδὸν ἀκίσση
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρεσι, μὴ τι δύεσθαι
- 385 Προβλάσκειν, ἀλλ' αὐτὸ ἀκὴν ἔμμεναι παρὰ ἔργῳ.
 Ὡς ἄρ' ἐρώτησεν. τῇ δ' ἀσπερ ἰσχυτο μῦθ'·
 Κληῖσιν δ' ὅσους μεγάροισι εὖ ναιετάοντων.
 Σιγῇ δ' ἐξ οἴκου Φιλότιμος ἄλτο δύεσθαι,
 Κληῖσιν δ' ἄρ' ἰσχυτο δύεσθαι εὐκλείης ἀλλῆς.
- 390 Κεῖτο δ' ἰσχυτ' αἰδέουσα ὅσσοι νεὸς ἀμειψίλοισι
 Βυβλινον, ἧ ῥ' ἰσχυτο δύεσθαι, ἔς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἔζετ' ἰσχυτ' ἰσχυτ' ὄρρον ἰὼν ἐνδὴν περ ἀέθης,
 Εἰσερόων Ὀδυσῆα. ὁ δ' ἦδ' ἔπει τόξον ἐνῶμα,
 Πάντη ἀναστρώων, περὶ μῦθ' ἔνθα καὶ ἔνθα
- 395 Μὴ κίεα ἴσθις ἰσχυτο ὑποχρῆμα ἄτακτον.

Sed in domum iens ipsa tua ipsius opera cura ,
 Telamque columque : & ancillas jube
 Opus adire : arcus autem viris curæ erit
 Omnibus , maxime autem mihi , cujus potentia est in domo.
 Illa quidem stupefacta , retro in domum ivit :
 Filii enim verbum sapiens reponebat animo. 355
 Inque superiora *ædium* ascendens cum ancillis mulieribus ,
 Flebat postea Ulyssæm dilectum maritum : dõsec ei somnum
 Dulcem in palpebris jecit cæssa Minerva.
 At arcum capiens ferebat curvum dius subulcus.
 Proci autem omnes increpabant in ædibus : 360
 Sic autem aliquis dicebat juvenum insolentium :
 Quo jam curvum arcum fers invidia non digne subulce ,
 Erro? mox te apud suos canes veloces edent
 Solum ab hominibus , quos nutritivisti , siquidem Apollo
 Nobis propitius erit & immortales Dii cæteri. 365
 Sic dixerunt. At ille posuit ferens ipso in loco ,
 Timens , quoniam multi minabantur in ædibus.
 Telemachus autem altrinsecus minatus clamabat :
 Heus , ulterius fer arcum (mox non bene omnibus obediens)
 Ne te , junior licet sim , in agrum expellam 370
 Jaculans saxis. Viribus enim potior sum.
 Utinam omnibus tanto quotquot in domibus sunt ,
 Prociis manibus vique fortior essem :
 Eo mox scæde aliquem ego mitterem ire
 Nostra ex domo : quoniam mala machinantur. 375
 Sic dixit. Illi autem omnes super ipso dulce riserunt
 Proci : & jam remiserunt ab gravi ira
 Telemacho. Arcum autem ferens in domum subulcus
 In manibus Ulyssæi prudenti posuit astant.
 Evocansque allocutus est nutricem Eurycleam : 380
 Telemachus jubet te , prudens Euryclea ,
 Claudere domus januas fortiter compactas :
 Si autem aliqua vel gemitum vel sonum intus audiat
 Virorum nostris in septis , nequaquam foras
 Prodire , sed illic tacite sint apud opus. 385
 Sic dixit. Illi autem non evolabat hoc verbum :
 Clauseritque januas domorum bene habitatarum.
 Cum silentio autem ex domo Philæteius prosilicbat foras ,
 Clauseritque postea januas septi aulae.
 Jacebat autem sub porticu funis navis circumagitabilis 390
 Byblinus , quo adstrinxit januas , introivit autem ipse.
 Sedit postea in sellam iens unde surrexerat ,
 Inspiciens Ulyssæm. Hic autem jam arcum tractabat ,
 Undique versans , tentans hinc atque hinc
 Ne cornua vermes edissent absente domino. 395

- Ὡδε δὲ τις εἴπωσκεν ἰδὼν εἰς πλησίον ἄλλον,
 Ἡ τις θνητὴρ ἢ ἐπικλοῦσθαι ἔαλετο τόξον.
 Ἡ ῥα νῦν περ τοιαῦτα καὶ αὐτὸς οἰκοδι κεῖται,
 Ἡ ὄγ' ἐροῦμαι ποινιστέμην· ὥς ἐνὶ χερσὶ
 400 Νωμᾶ ἔνθα "ἢ ἔνθα κακῶν ἔμπασι ἀλήτης.
 Ἄλλ' οἱ αὐτ' εἴπωσκε νῖον ὑπερηγορόντων,
 Αἰ γὰρ δὴ πρῶτον οὐσίος ἀντιάσκειν,
 Ὡς εἶπες ποτὶ τῷτο δυνήσεται ἐνταύθαδαι.
 Ὡς ἄρ' ἔραν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 405 Αὐτίκ' ἔπει μῆγα τόξον ἐβάσασε, ἢ ἴδε πάντη,
 Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγι ἐπισάμβρος ἢ αἰοιδὴς
 ῥηιδίως ἐκάνυσσε νῖον ἔπει κέλευσαι χερδῶν,
 Ἄψας ἀμροτέρωθεν εὐςπέρης ἔντεσσι οἴος,
 Ὡς ἄρ' ἄτιρ σπαδῆς τάνυσσε μῆγα τόξον Ὀδυσσεύς.
 410 Δεξιτέρῃ δ' ἄρα χερὶ λαβὼν πυρήσατο νευρῆς.
 Ἡ δ' ὑπὸ καλὸν αἶσος, χελιδόνι εἰκίλη αὐδῆν.
 Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχθ' γίνετο μῆγα, πᾶσι δ' ἄρα
 χερσὶ
 Ἐτραπίτω· Ζεὺς δ' μεγάλ' ἔκτυσε σήματα φαίνων.
 Γηθησὲν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 415 Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἦκε Κρόνι παῖς ἀγκυλομήτεω.
 Εἶλετο δ' ὠκύν οἶδον, ὅς οἱ παρέκιντο τραπέζῃ
 Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαέτρης
 Κεῖατο, τῶν τὰχ' ἔμμελλον Ἀχαιοὶ περὶ σταδῶν.
 Τὸν ῥ' ἔπει πῆχει ἰλῶν, εἴλκεν νευρὴν γλυκίδας τε
 420 Αὐτόθεν ἐκ δίερωιο καθήιδην· ἦκε δ' οἶδον
 Ἄντα τιτυκόμενους· πελέκειον δ' οὐκ ἡμροτε πάντων
 Πρώτης στυλῆος, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θυράζε
 Ἴεσ χαλκοβαρῆς· ὃ δ' ἰπλίμαχον προσίστηεν,
 Ἰπλίμαχ', ὃ σ' ὁ ξείν' ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 425 Ἡ δ' οὐδ' οὐδὲ τι τοῦ σκοποῦ ἡμροτον, οὐδὲ τι τόξον
 Δὴν ἱκαμον τανύων· ἔτι μοι μῦθ' ἔμπεδόν ἐστιν,
 Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνοται.
 Νῦν δ' ὥρῃ ἢ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τιτυκίσθαι
 Ἐν φαει, αὐτὰρ ἔπειτα ἢ ἄλλως ἐφιάαδαι
 430 Μολπῇ ἢ φόρμιγγι. τὰ γὰρ τ' ἀναδήματα δαιτός.
 Ἡ δ' καὶ ἔπει ὀρρύσι νῦσιν· ὃ δ' ἀμφέδιτο ξίρ' ὅξυ
 Ἰπλίμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεὺς Διόιοι.
 Ἄμφω δὲ χεῖρα φίλῃ βάλεν ἔγχεϊ· ἀγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 Πὰρ θρόνον εἰσήκει κεκορυθμύθ' αἰδέσθαι χαλκῷ.

Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium :

Certe quidam admirator & fur est arcum.

Aut forte tales & ipsi domi jacent ,

Aut molitur facere : sic in manibus

Tractat huc & illuc malorum sciens erro :

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum :

Utinam tantumdem utilitatis consequeretur ,

Ut iste unquam hunc poterit intendere.

Sic nempe dixerunt proci. At solerissimus Ulysses ,

Statim postquam magnum arcum portavit , & vidit undique, 405

Sicut quando vir citharæ peritus & cantus

Facile extendit novo clavo chordam ,

Aprians utrinque bene tortum intestinum ovis ,

Sic sine nixu tendit magnum arcum Ulysses.

Dextera autem manu capiens tentavit nervum.

410

Hic autem pulchre sonuit, hirundini similis voce.

Prociis autem dolor factus est magnus, omnibusque color

Mutatus est : Jupiter autem valde sonuit signa ostendens.

Lætatusque est postea pertolerans dius Ulysses ,

Quod ei ostentum misisset Saturni filius versuti.

415

Accepit autem velocem sagittam , quæ ei adiacebat mensæ

Nuda : aliæ autem concavam intra pharetram

Jacebant , quas mox erant Achivi experturi.

Quam ad manubrium arcus sumens , traxit nervum crenasque

Illic ex fella , sedens : misitque sagittam

420

Recta collineans : securiumque non aberravit omnium

Primo foramine , transivit autem penitus foras

Sagitta ære gravis. Ipse autem Telemachum allocutus est :

Telemache , non te hic hospes in ædibus dedecorat

Sedens : neque scopo aberravi , neque arcum

425

Diu laboravi tendens : adhuc mihi robur incolume est ,

Non uti me proci inhonorantes vituperant.

Nunc autem hora & cœnam Achivis parari

In luce , at postea & alioquin delectari

Cantu & cithara. Hæc enim ornamenta sunt convivii.

430

Dixit , & superciliis innuit. Ipse autem circumposuit enseni
acutum

Telemachus , dilectus filius Ulyssis divini.

Circumque manum propriam posuit lanceæ : propeque ipsum

Apud sellam stetit armatus splendido ære.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ. ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

ΤΑ πρὶ τὴν μετῆρας ἔργασάμην· Ὀδυσσεὺς παρού-
σης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἐξῆς τὰς διεκασαίτας διὰ Τηλεμάχου
καὶ τῶ εἰκόνων κολλάζω, ἄμα Μελανδίου.

Χεῖ Ὀδυσσεὺς μετῆρας ἐκαίνυτο πηλεὶ χάλκῳ.

- Α**ὐτὰρ ὁ γυμνάδῃ ῥακίῳ πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν ὑδὸν, ἔχων βίον ἠδὲ φαιέτρην
Ἰῶν ἱμακλῆν· ταχίας δ' ἐκχεύατ' οἷσιν
Αὐτοῦ πρῶτε ποδῶν· μετὰ ᾧ μετῆρσιν ἔπειν,
5 Οὐτ'· μὲν δὲ ἀέθλος ἀάατος ἐκτετέλειδαμ·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ἔπω τις βάλεν αἶθρ,
Εἴσομαι αἶ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὐχ' Ἀσώλλαν.
ἦ· καὶ ὅτ' Ἀντινόῳ ἰδύνητο πικρὸν οἷόν.
Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλυσον ἀναιρήσειδάμ ἔμελλε
10 Χρύστον, ἀμύστον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνόμα,
Ὅρεα πίσι οἶοιο· ρόν'· δέ οἱ ἐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο. τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαυτυμόνοισι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
Οἱ τεύξην θάνατον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
15 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπιχόρῃ· βάλεν ἰφ',
Ἀντικῷ δ' ἀπαλοῖο δ' αὐχίν'· ἤλυθ' ἀκωκῇ.
Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσι, δέσας δέ οἱ ἔκαστε χυρὸς
Βληθῆς· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχύς ἦλθε
Λήματ' ἀνδρομείοιο. θοῶς δ' ὑπὸ οἷο τράπειζαν
20 Ὡσε ποδὶ πηλῆξας, ὑπὸ δ' εἰδατα χυῖον ἔραξε,
Σιτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορύνετο. τοῖ δ' ἠμάδῃσαν
Μηστήρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἀνδρα πειόντα.
Ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρεσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε πασπαίνοντες εὐτμήτους ποτὶ τοίχους·
25 Οὐδὲ πη ἀσπίς ἦν, ὅτ' ἀλκιμον ἐγχεῖ ἠέδαμ.
Νείκειον δ' Ὀδυσσεῖα χολωτοῖσιν ἐπέσσειν,
Εἶνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· ἐκίτ' αἰθλῶν
Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰεὺς ὀλεθρ'·
Καὶ γὰρ δὴ νῦν ρῶτα κατέκτανες ὃς μὲν ἀριστος
30 Κεύρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γυῖπας ἰδόνται.
Ἰσκειν ἕκαστ' ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν ἐκ ἐδέκοντα
Ἀνδρα κατακτεῖται· τὸ δ' ἡ νῆπιος ἐκ ἐνόησαν
Ὡς δὴ σπιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρῃ πείρατ' ἐξῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ δρᾷ ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
35 Ὡς κύνες, οὐ μ' ἐτ' ἐράσκειθ' ὑπὸ τρωῶν οἴκαδ' ἰκέδαμ
Δήμας ὑπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατακίρετε οἶκον,

Διωήσι

ARGUMENTUM LIBRI XXII. ODYSSEÆ
HOMERI.

Procorum cædem cum peregisset Ulysses præsentē Minerva,
exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum
Melanthio.

X. Ulysses procos vicit sævo ferro.

AT ipse nudabatur pannis consilii dives Ulysses:
Profiliebatq; in magnum limen, habens arcum & pharetram
Sagittis plenam: celeresque effudit sagittas
Ibi ante pedes: postque proci dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum est:
Nunc rursus scopum alium, quē nondum quisquam percussit vir,
Videbo an consequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.

Dixit: & in Antinoum direxit amaram sagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque anatum: & jam manibus tractabat,
Ur biberet vinum: cædes autem ei haud in animo
Curæ erat. Quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etsi valde fortis esset,
Sibi illaturum cædem malam & mortem nigram?
Hunc autem Ulysses in gutture derentum percussit sagitta,
Recta autem teneram per cervicem ivit cuspis.
Declinatus est autem alio, poculumque ei excidit manu
Percusso: statim autem fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani. Cito autem à se mensam
Impulit pede feriens, diffuditque escas humi:
Panisque caroque assa scædata est. Ipsi autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.
Exque sedibus surrexerunt turbati in domo,
Unique circumspicientes bene incisos ad parietes:
Neque alicubi scutum erat, neque fortis lancea ad capiendum,
Increpabant autem Ulyssē iratis verbis:

Hospes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adest gravis perniciēs.
Erenim nunc virum interfecisti qui longe optimus
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Simulabat quisque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfecisse: hoc autem stulti non cognoverunt
Quod jam ipsis etiam omnibus mortis fines imminēbant.
Eos autem torve aspiciens allocutus est prudens Ulysses:

Canes, non me amplius existimabatis reducem demū venturum
Populo à Trojanorum qui mihi consumebatis domum,

- Δραῖσιν δὲ γυναιξὶ παρενάσθε βιαίως,
 Αὐτὰ τε ζῶντ' ὑπερνάσθε γυναῖκα,
 Οὔτε θεοὺς δέσαντες οἱ ἔρανον εὐρὺν ἔχουσιν·
- 40 Οὔτε τιν' ἀνδράπων νέμειν κατόπισθεν ἴδεσθε.
 Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρῳ πέρατ' ἐρῶται.
 "Ὡς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρῶν διὸς εἶλεν·
 Πάσπηνεν δὲ ἕκαστ' ὅση οὖλοι αἰσὺν ὀλεθρον.
 Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειδόμεν' προσείπων,
- 45 Εἰ μιν δ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουδας,
 Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἴπεις, ὅτα ῥίξεσκον Ἀχαιοί,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάδαρα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγρῷ.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κέσται ὅς αἴτιος ἰσλέτο πάντων,
 Ἄντιν' οὗτος γὰρ ἐπώπλεον τάδε ἔργα,
- 50 Οὔτε γάρ με τότεον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
 Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἱ ἐκ ἐτέλειε Κρονίων·
 "Ὅρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλείῃ
 Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνει λοχίστας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέραται· σὺ δ' εἰδέω λαῶν
- 55 Σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὅππῃδεν ἀρεσάμενοι κατὰ δῆμον,
 "Ὅσα τοι ἐκπέποτα καὶ ἐδῆδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἄμρις ἀγόντες ἐμποσάδουσι ἕκαστ',
 Χαλκὸν τε χρυσόν τ' ὑποδώσομεν, εἰσὶκε σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτε κευκασητὸν κεχολώσθαι.
- 60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν περσέφῃ πολὺμυτις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', ἐδ' εἰ μοι πατρίαία πάντ' ὑποδοῖται.
 "Ὅσα τι νῦν ὑμῖν ἐστὶ, καὶ εἰ ποθεν ἄλλ' ἐπιθῆντι,
 Οὐδὲ κεν ὥς ἐτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόβοιο,
 Πρὶν πάσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ὑποτίσαι.
- 65 Νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἢ μάχεσθαι,
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας αὐλῆν.
 Ἀλλὰ τιν' εἰ φεύξεσθαι οἶομαι αἰσὺν ὀλεθρον.
 "Ὡς φάτο. τῶν δ' αὐτὰ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ' ὑπερβόρῃ δεινότερον αὐτίς,
- 70 ὧ φίλοι, εἰ γὰρ στήσῃ ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
 Ἀλλ' ἐπὶ ἑλκεῖ τόξον εὐξοον ἠδὲ φαρέτρην,
 Οὐδὲ ὑπὸ ξυστῇ τοξάσσεται, εἰσὶκε πάντας
 Ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησόμεθα χάρις·
 Φάσγανά τε σπάσσαντες, καὶ ἀντίχεσθε τραπέζας
- 75 Ἰὼν ἀκκυμέρον. ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
 Ἀδριῶν, εἰ κέ μιν οὐδὲ ἀπώσσομεν ἠδὲ θυράων.
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βόη δ' ὠκισα γένοιτο·
 Τὸ καὶ τάχ' ἐστ' ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
 "Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 Χάκειεν, ἀμφοτέρωθεν ἀναχλόμεν· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δ' ὁμαρτῇ δι' Ὀδυσσεύς
 Ἴον ὑποπρούς, βάλλε σῆθος παρὰ μαζόν,

Ancillasque mulieres propter dormiebatis violenter,
 Ipsoque *me* vivente clam ambistis *meam* uxorem,
 Neque Deos timentes qui cœlum latum habitant,
 Neque aliquâ hominû indignationē in posterû *vobis* proposuistis :
 Nunc vobis & omnibus mortis fines imminet. (40

Sic dixit. Illos autem omnes pallidus timor cepit :
 Aspiciebat autem quisque qua effugeret gravem perniciem.
 Eurymachus autem ipsum solus respondens allocutus est :

Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45
 Hæc quidem decenter dixisti, quæcunque fecerunt Achivi,
 Multa quidem in ædibus injusta, multa etiam in agro.

Sed hic quidem jam jacet qui causa fuit omnium,
 Atreus. Hic enim induxit hæc facinora,
 Non nuptiarum adeo indigens neque cupiens, 50
 Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius :
 Ut Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
 Ipse, at tuum filium interficeret insidians.

Nunc a. hic quidem *suo* fato interfectus est : tu a. parce populis
 Tuis. At nos in futurum *te* placantes in populo, 55
 Quæcumque tibi epota sunt & comesta in ædibus,
 Precium separatim ducentes viginti boum quisque,
 Æsque aurumque reddemus, donec tuum cor
 Latum fuerit : prius autem non indignum *est* irasci.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses : 60
 Eurymache, neque si mihi paterna omnia redderets,
 Quæcumque & nunc vobis sunt, & sicunde alia adderets,
 Neque sic adhuc manus meas cohiberem à cæde,
 Antequam omnes proci excessus luant.
 Nunc vobis propositum est contra vel pugnare, 65
 Vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.
 Sed haud ullum effugiturum puto gravem perniciem.

Sic dixit. Eorû autem illic dissolvebantur genua & propriû cor.
 Eos autem Eurymachus allocutus est secundo rursus :

O amici, non abstinebit vir hic manus intactas : 70
 Sed postquam accepit arcum politum & pharetram,
 Limine à polito jaculabitur, donec omnes
 Nos interfecerit : sed recordemur pugnæ :
 Ensesque trahite, & obtendite mensas
 Sagittis velocibus ipsique omnes immineamus 75
 Conferti, si ipsum ab limine pellamus & foribus.
 Eamusque in urbem, clamorque ocyus fiat ;
 Eo cito hic vir nunc ultimo jaculetur.

Sic nympe locutus, traxit ensē acutum,
 Æreum, utrinque acutum : prosilicbatque in ipsum 80
 Terribiliter vociferans. At ipse simul dius Ulysses
 Sagittam emisit, percussitque pectus apud mammam,
 S c ij

- Ἐν δὲ οἱ ἦπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δὲ ἄρα χιρὲς
 φάσσανον ἵκε χαμᾶζε, περιβηδὴς ἢ τετραπλόη·
 85 Κάππεσσι διηιδεῖς· δῶπ δὲ εἶδ' αὖτε χεῖν ἔραζε,
 καὶ δέσπας ἀμικρύνων· ὁ δὲ χθόνα τύπτει μετώπῳ,
 οὐκ ἀνίσταται· ποσσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέρωσι
 λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀρθακμῶν δὲ ἔχοντ' ἀχλὺς.
 Ἀμεινόμεν δὲ Ὀδυσῆος εἵσατο κυδαλίμοιο
 90 Ἀντίος αἰεας· αἴωτο δὲ εἰσέσανεν ὀξύ,
 εἴπας οἱ εἴπει θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν ῥῆν
 Τηλέμαχ'· κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ
 ὦμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσιν ἔασσε.
 Δούσπαθεν δὲ πεσὼν, χθόνα δὲ ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 95 Τηλέμαχ' δὲ δότρεσε λίπασθ' δολιχόσκιον ἐγχεῖν·
 αὐτὸς ἐν Ἀμεινόμεν· περὶ γὰρ διὲ μὴ τις Ἀχαιῶν
 ἔγχεος ἀντιλήμνον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειε
 φασγάνῳ αἰεας, ἢε περὶ στήθεσιν ἐτύφας.
 Βῆ δὲ θέων· μάλα δὲ ὤκα φίλον πατέρ' εἰσαρτίκων.
 100 Ἀρχὸς δὲ ἰσάμεν' ἔπειτα πτερόεντα πρηνήδα,
 ὦ πατερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δέρε,
 καὶ κυνέην εὐχαλκον ἐπὶ κροτάεσσιν ἀραρυῖαν,
 αὐτὸς τ' ἀμφοτέρωθεν ἰών· δώσω δὲ σὺδάτη
 καὶ τὰ βουκόλῳ ἄλλα· τιτυχήνδ' αὖ γὰρ ἄμεινον.
 105 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμεν'· περὶ στήθεσιν Ὀδυσσεύς,
 οἷσι δέων, ἵως μοι ἀμύνεσθαι παρ' οἷσις,
 μή μ' ὀποκινήσῃσι θυράων μένον ἴοντα.
 ὣς εἶπτο· Τηλέμαχ' δὲ εἰλὼ ἐπισπείδεται πατρί·
 βῆ δὲ ἰδμεναι θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο.
 110 Ἐνδὲν τίσασα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρεα δὲ ὀκτὸς,
 καὶ τίτρεας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδαστείας.
 Βῆ δὲ εἰσέρον, μάλα δὲ ὤκα φίλον πατέρ' εἰσαρτίκων·
 αὐτὸς δὲ σφρότις περὶ χροῖ δύσατο χαλκόν·
 ὣς δὲ αὐτὸς τὸ δμῶε δυνάδην τεύχεα καλά,
 115 ἔσαν δὲ ἅμ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην.
 αὐτὰρ ἐγ', ὅφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἴσαν ἰοί,
 τότε καὶ κρησθήσονται ἕνα γ' αἰεὶ δ' ἐνὶ οἴκῳ
 βάλλει τιτυσκόμην· τοὶ δὲ ἀρχισίνῳ ἱππαστον·
 αὐτὰρ ἐπὶ λίπασθαι ἰοὶ διστεύοντα ἀνακτα,
 120 Τόξῳ μὲν πρὸς σαθρὸν ἰῶσαδ' ἐμὲ μέγαροιο
 ἔκλινεν ἰσάμεναι πρὸς ἐνώπια παμφανόοντα·
 αὐτὸς δὲ ἅμ' ὁμοῖσι σάκος δέτο τετραπλόμην·
 κροτὶ δὲ ἰὼ ἰοβίμῳ κυνέην ἱππυκτον ἔθηκεν
 ἱππαστον, δειγὼν δὲ λίπε καδύσπερθιν ἔειπεν.
 125 Εἰλκετο δὲ ἀλκιμα δέρε δύο κροκορυμμήα χαλκῷ,
 Ὀρσοθύρῃ δὲ τις ἔσκει ἐνδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
 Ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἰῶσαδ' ἐμὲ μέγαροιο
 ἦε ὁδὸς εἰς καύκη, σκευὴς δὲ ἔχον ἐν ἀραρυῖαι·

Inque ei hepate fixit velox telum : exque manu
 Ensem demisit humi, circumfususque mensæ
 Decidit volutus : escasque effudit humi, 85
 Et poculum rotundum. Ipse autem terram verberavit fronte,
 Animo dolens : pedibus autem sedile ambobus
 Calcitrans concussit. In oculis autem fusa est caligo.
 Amphinomus autem Ulyssi ivit glorioso
 Contrarius ruens : struxitque ensē acutum, 90
 Si quo modo sibi cederet januis : sed ipsum prævenit,
 Telemachus à tergo percutiens ærata lancea
 Humerorum medio, perque pectora adegit.
 Sonuit autem cadens, terramque percussit tota fronte.
 Telemachus autem inde proripuit se linquens longam lanceam 95
 Illic in Amphinomo : pertimēbat enim ne quis Achivorum
 Lanceam trahentem longam vel transadigeret
 Ense ruens, vel prono feriens.
 Ivit autem currens : valde autem citò ad dilectum patrem venit.
 Prope autem stans verbis velocibus allocutus est : 100
 O pater, jam tibi scutum feram & duas lanceas,
 Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
 Ipseque induar iens : dabo autem subulco.
 Et bubulco alia. Armari enim melius.
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 105
 Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adsunt sagittæ,
 Ne me amoveant foribus solus qui sum.
 Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
 Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant.
 Hinc quatuor quidem scuta cepit, lanceas autem octo, 110
 Et quatuor galeas pilis equinis dense cristatas.
 Ibat autem ferens, valde autem citò ad dilectum patrem venit :
 Ipse autem primum circa corpus induit æs :
 Eodemque modo famuli induebant arma pulchra,
 Stabantque circum Ulyssē prudentem varii consilii. 115
 At hic, quamdiu quidem ad propugnandum erant sagittæ,
 Tamdiu procorum unum semper in domo
 Feriebat collineans, atque illi densi cadebant.
 At postquam defecerant sagittæ jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem bene fundatæ domus 120
 Inclinavit stare ad parietes collucentes :
 Ipse autem circum humeros scutum posuit quadruplex.
 Capite autem in forti galeam bene factam posuit
 Cum equina cauda, graviter autem crista desuper nutabat.
 Cepit autem fortes lanceas duas armatas ære. 125
 Janua autem quadam erat bene ædificato in pariete :
 Ultimum autem apud vestibulum bene stantis domus
 Erat via in angiportum, tabulæ autem cohibebant bene aptæ :

- Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνάγει δῖον ὕπερβον
 130 Ἐξάβ' ἄρχ' αὐτῆς· μία δ' οἷα γίγνεται ἔρρημι.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἴω· πάντας περ αὐτῶν;
 ὧ εἰλοί, ἐκ ἂν δὴ τις ἀν' ὀρεσδύρην ἀναβρίη,
 Καὶ εἴποι λαῖσι; βεῖη δ' ὠκιστα γίνοιτο;
 Τὸ κατὰ δ' αὐτῶν αἰὴρ ἰὼν ὕστατα τοξάσσεται.
- 131 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνδιος αἰπόλος αἰγῶν·
 Οὐκ ἔστις Ἀγέλαος διοτρεφέας. ἄρχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον εἶμα λαύρης.
 Καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι αἰὴρ ὅς κ' ἀλκιμῶς εἴη.
 Ἀλλ' ἀγέθ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θάρχεσθηναι.
- 140 Ἐκ θαλάμου· ἐνδον γὰρ (ὄϊσμα) οὐδέ πη ἄλλη
 Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
 Ὡς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνδιος αἰπόλος αἰγῶν·
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσσῆος ἀνὰ ῥῶγας μετάρρητο.
 Ἐνδὲν δώδεκα μὲν σάκε' ἔθηκε, τόσσα δ' δοῦρα,
- 145 Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἰπποδάσκειας·
 Βῆ δ' ἱδμεν, μάλα δ' ὤκα φέρον μνηστῆρσιν ἰδοκῆ.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆος λυτο γένατα καὶ οἶλον ἦτορ,
 Ὡς περ δαλλομῆκος ἰδε τεύχεα, χερσὶ δ' ὄρεα
 Μακροῦ τινάσσοντάς· μέγα δ' αὐτῷ φαίνεται ἔργον.
- 150 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόντα προσπύδα,
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Νῶϊν ἰσοτρήνει πόλεμον κακὸν, ἢ Μελανθεύς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδρα,
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τὸδε γ' ἡμάρτυον, (ὃδὲ τις ἄλλος)
- 155 Αἴτιος) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀεραῖαν
 Κάλλιππον ἀγκλίνας· τῷ δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 Ἀλλ' ἴθι δὲ Εὐμαίη θύρην ἐπιθίξας θαλάμοιο,
 Καὶ φράσαι εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τὰδε ῥέζεις;
 Ἡ' υἱὸς Δολιχίου Μελανθεύς, τίς περ οἶω.
- 160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Βῆ δ' αὖτις θαλαμῶνδε Μελάνδιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Οἷστων τεύχεα καλὰ, νόστιο δὲ δῖος ὕπερβος.
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα περσπερώνειν ἐγγὺς ἶοντα,
 Διογενὲς Λαερτιάδην πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
- 165 Κέντος δ' αὖτ' αἰδολὸς ἀνὴρ ὃν οἴμεθ' αὐτοῖς,
 Ἐρχεται ἐς θαλάμον· σὺ δὲ μοι νημερτὲς ἐπισπε,
 Ἡ' μιν ἀπκτείνω, αἱ κεν κρείσσων γε γένομαι·
 Ἥέ μιν ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 Πολλὰς, ἕστας δ' ἑμίστατο σὺ ἐνὶ οἴκῳ.
- 170 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπεν πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἔτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυούς
 Σχίσσομεν ἐντοσθὲν μεγάρον, μάλα περ μεμαῶτας·
 Στῶν δ' ἀποστέφαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερβον,
 Ἐς θαλάμον βαλίην, σαλίδας δ' ἐκδῆσαι ὀπίσθε.

Quam Ulysses observare jussit divinum subulcum
Stantem prope ipsam : una autem sola erat via. 130

His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians :

O amici, nullusne in superiorem januam ascenderet,
Et diceret populis ? clamorque ocyus fiat ?

Ideo cito hic vir nunc postremo jaculetur.

Hunc autē rursus allocutus est Melanthius custos caprarū : 135

Nulla modo licet Agelaë divine. Prope enim nimis

Aulæ pulchræ fores, & difficile os angiportus.

Etiā unus omnes prohibeat vir qui fortis sit.

Sed agite vobis arma feram ad armandum

Ex thalamo. Illic enim (puto) neque alio

Arma deposuerunt Ulysses & illustris filius. 140

Sic locutus ascendit Melanthius custos caprarum

In thalamum Ulyssis supra scalas domus.

Ubi duodecim quidem scuta excepit, totidemque lanceas,

Et tot galeas æreas pilis equinis cristatas :

Perrexit autem ire, admodumque cito ferens prociis dedit. 145

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua & proprium cor,

Ut circumponentes vidit arma, manibulque lanceas

Longas vibrantes : magnum autem ipsi videbatur opus.

Statim autem Telemachum verbis volucribus allocutus est : 150

Telemache, certe omnino aliqua in demibus mulierum

Nobis instigat bellum malum, aut Melanthius.

Illum contra Telemachus sapiens alloquebatur :

O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius

Causa est) qui thalami januam compacte aptam 155

Reliqui apertam : horum autem speculator fuit melior.

Sed ito divine Eumææ januam claude thalami,

Et observa siqua est mulierum quæ hæc faciat,

An filius Dolii Melanthius, quem ego puto.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur. 160

Ibat autem iterum in thalamum Melanthius custos caprarum,

Portaturus arma pulchra. Animadvertitque dius subulcus.

Statim autem Ulyssē allocutus est prope præsentem :

Divine Laërtiade solertissime Ulysses.

Ille rursus exitiosus vir quem putamus ipsi,

It in thalamum : tu autem mihi verum dic,

An eum interficiam, si superior fiam :

An tibi huc ducam, ut excessus suos solvat

Multos, quotquot hic patravit tua in domo. 165

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 170

Ego quidem & Telemachus procos superbos

Retinebimus intra domos, licet percupides :

Vos autem avertentes pedes & manus desuper,

In thalamum jacite, januas autem adstringite à tergo :

- 175 Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ περιήναντες,
 Κίον' ἀν' ὕψηλὴν ἔρυσαι, πέλᾳσαι τε δοκῶσιν·
 Ὡς κεν δαδὰ ζωὸς ἰὼν, χαλῆσ' ἄλγιστα πάσχη.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἵοντα.
- 180 Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμῳ μυχὸν κατὰ τεύχε' ἱρύνει·
 Τῷ δ' ἔσαν ἐκότερεβι παρὰ σπυγμοῖσι μένοντες·
 Εὖθ' ἔσθ' ἔδδον ἔβαινε Μελάνδι· αἰσώλως αἰγῶν,
 Τῇ ἑτέρῃ μὲν χεὶρὶ φέρον καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἔτερεν σάκος εὐρύ, γέρον, πτωαλαγμῶν ἄζη.
- 185 Λαίρταος ἦρας, ὃ κουρίζαν γερῆσκε·
 Διὶ τότε γ' ᾗδ' αὖτις, βαρὺ δ' ἐλέυντο ἱμάντων.
 Τῷ δ' ἀρ' ἐπαῖξανθ' ἐλάνην, ἔρυσάν τε μιν εἴσω
 Κουρίζ· ἐν δαπνίδω δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχνύμῳ κῆρ·
 Σὺν δὲ πόδας χιῶσας τε δέον θυμαλγίῃ δισμῷ,
- 190 Εὖ μάλ' ὅπως ἔφραζε διαμπερές, ὥς ἐκέλευσεν
 Τίος· Λαίρταος πολὺτλας δὲ· Ὀδυσσεύς.
 Σειρὴν ὃ πλεκτὴν ἐξ αὐτῆ περιήναντες,
 Κίον' ἀν' ὕψηλὴν ἔρυσαν, πέλᾳσάν τε δοκῶσι.
 Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέειπε Εὐμαιε συζῶτα·
- 195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνδιε νύκτα φυλάξεις
 Εὐνὴν ἐνὶ μαλακῇ καταλήμῃ, ὥς σε ἵοικεν·
 Οὐδὲ σε γ' ἠμῖν ἐνείκε παρ' Ὀκεανοῖο ρόαν
 Δήτεσι ἐπερχομένη χρυσόδρονος, ἥνικ' ἀγινέης
 Αἰῶνας μνηστῆρας δόμον κατὰ δαῖτα πίνεσθα.
- 200 Ὡς ὁ μὲν αὖτις λείπετο ταδεῖς ὁλοῇ ἐνὶ δισμῷ.
 Τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θυρῇν τ' ἐπιδύντε φαινήν,
 Βάτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐεσθαι, ποικιλομήτην.
 Ἐἶδα μέγας πνέοντες ἐρέσασαν· οἱ μὲν ἔσ' ἔδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἐντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐθελαῖ.
- 205 Τούτῳ δ' ἔσ' ἀρχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμῶν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Μέντορ ἀμύνων ἀρήν, μνήσθαι δ' ἐτάερον φίλοιο,
 Ὃς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον· ὀμπλικίῃ δέ μοι ἐσσί.
 Ὡς ἔρατ', οἰόμεν· λαοστόον ἔμμεν Ἀθήνην.
- 210 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὀμόκλειον ἐν μεγάροισι·
 Πρῶτος τὴν γ' ἐνέκωπε Δαμασφρίδης Ἀγέλα·
 Μέντορ, μή σ' ἐπίοιτο παραπρωτόθισιν Ὀδυσσεύς
 Μνηστῆρας μάχεσθαι, ἀμυνόμεναι δὲ οἱ αὐτοί.
- 215 Ὡδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶον·
 Ὅππότε κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ οἶον,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα περῆσαι, οἷα μιν ἰνᾶς
 Ἐρδὴν ἐν μεγάροις· σὺ δ' αὐτῆ κράατι τίσεις·
 Αὐτὰρ ἑσπὴν ὑμῶν γὰρ βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
- 220 Κτήμαθ' ἐπώϊά τοι ἐστὶ τὰ τ' ἐνδοθὶ καὶ τὰ θυμῷ,

Funisque plexi extrema ipsi alligantes,
Columnam in altam trahite, admovereque trabibus,
Ut diu vivus, graves dolores patiatur.

175

Sic dixit. Illi autem eum omnino audiverunt, & moré gesserunt,
Iverunt vero in thalamū: fefellerunt autem ipsum intus eum esse.

180

Et ille quidem in thalami penetrāli arma quærebat:
Hi autem steterunt utrinque apud postes manentes:
Donec limen transibat Melanthius custos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera autem scutum latum, antiquum, inquinatum siccitate,
Laërtæ herois, quod juvenis portaverat:

185

Nempe tum quidem jacebat, futuraeque solutæ erant lororum.
Illi autem irruentes ceperunt, traxe:untque ipsum intro
Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.
Pedes autem manusque constrinxerunt animū cruciante vinculo,
Bene averfas prorsus, sicut jusserat

190

Filius Laërtis pertolerans dius Ulysses.
Funisque plexi ipsi extrema alligantes,
Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.

Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe subulcæ:
Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte custodies
Lecto in molli dormiens, uti te decet:

(195

Neque te aurora ab Oceani fludibus
Larebit adveniens aureo throno conspicua, quanto ages
Capras procis domum ad convivium parandum.

Sic hic quidē illic relictus est extensus pernicioso in vinculo. 200
Illi autem arma induentes: janua:que claudentes splendidam,
Iverunt ad Ulyssē prudentem, versutum.

Hic robur spirantes adstiterunt: hi quidem in limine,
Quatuor, illi autem intra domum multique & boni.
His prope accessit filia Jovis Minerva,

205

Mentori assimilata & corpore & voce.
Hanc autem Ulysses lætatus esse videns. & verbum dixit:
Mentor propulsa malum, recordare autem feci dilecti,
Qui tibi bona feci: coævus autem mihi es.

Sic dixit, suspicans populorum salvatricem esse Minervam. 210
Preci autem akrinsecus minabantur in ædibus.
Primus hanc increpavit Damastorides Agelaus:

Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses
Procis pugnare, auxiliari autem sibi ipsi.
Sic enim nostram mentem perficiendam puto:

215

Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
Inter eos tu postea interficiaris, qui talia cogites
Patrare in ædibus: tuoque ipsius capite solves.

At postquam vobis vires abstulerimus ferro,
Possessiones quor tibi sunt quæque intus & quæ foris,

220

- Τοῖσιν Ὀδυσῆϊ μεταμίζωρμ'· εἰδὲ τοι νῆας
 Ζῶνιν ἐν μεγάροισιν ἰάσμεν εἰδὲ θυγάτρως,
 Οἷδ' ἄλοχον κειδὴν Ἰθάκης κατὰ αἴσυ πολεύειν.
 "Ὡς φάθ'· Ἀθηναίη δ' ἰχολώσατο κηρόδι μάλλον·
- 225 Νίκωσιν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἰπείασι,
 Οὐκ ἔτι σοὶ γ' Ὀδυσσεύς μένος ἱμαίνον, εἰδὲ τις ἀλλὰ,
 Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκαλίνῳ εὐπατερεῖη
 Εἰνάετες Τρώεσσι ἱμάρτο νοσημέες αἰεὶ·
 Πολλὰς δ' ἀνδρας ἱππεύς ἐν αἰνῇ διότῃτι,
- 230 Σὴ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμυ πόλις εὐρυάγυια.
 Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὺν γε δέμον κ' κτήμαθ' ἱκάνεις,
 Ἄντα μνηστῆρων ὀλοφύραι ἀλκιμός εἶναι;
 Ἀλλ' ἀγε δεῦρ' ἔπειον παρ' ἡμ' ἴσασο, καὶ ἴδε ἔργον·
 Ὄφρ' εἰδῇς οἶός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέαςι
- 235 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἔποτινεν.
 Ἡ γὰρ· καὶ ἔπειτα παγχυ δίδου ἱεραλκία νίκη,
 Ἀλλ' ἐπ' ἄρα σβένεός τε κ' ἀλκῆς περὶρήτιζεν
 Ἡ μὲν Ὀδυσῆϊ ἡδ' υἱὲ κυδαλίμω.
 Αὐτὴ δ' αἰθαλύνοντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
- 240 Ἔζετ' ἀναιξάστα, χελιδόνι ἰκίλη ἄντην.
 Μνηστῆρας δ' ὠτρυνε Δαματορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύτομος τε καὶ Ἀμειμίδων, Δημοφτόλημός τε,
 Πείσανδρος τε Πολυκτορίδης, Πολυβός τε δαΐφρων.
 Οἱ γὰρ μνηστῆρων ἀρετὴν ἴσαν ἔχον ἄριστοι,
- 245 Ὅσσοι ἐπ' ἔζων, φασὶν τε ψυχῶν ἱμάχοντο·
 Τοὺς δ' ἤδη ἰθάμασε βίος κ' ταρρέης ἰοί.
 Τῶς δ' Ἀγέλαος ἱεσθῆν, ἔπειτα πάντοσι πηραύτων;
 ὦ φίλοι, ἤδη σχῆσαι ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀσπίδας.
 Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κινὰ εὐγμῶτα εἰσὼν,
- 250 Οἱ δ' οἶοι λείπονται ἐπὶ πρῶτῃσι θυρήσι.
 Τῶν γὰρ μὴ ἅμα πάντες ἀρίεστε δέοντα μακρό·
 Ἄλλ' ἀγέθ' οἱ ἔξ περὶτον ἀκοντίσας, αἱ κέ ποθι Ζεὺς
 Δόνη Ὀδυσῆα βλήσθαι, καὶ κῦδ' ἀρέσθαι.
 Τῶν δ' ἄλλων κ' κῦδ' ἔσθαι, ἔσθαι ἔπος γε πίεσθαι.
- 255 Ὡς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὥς ἐκίλευσαν;
 Ἰέμεναι· τὰ δ' ἅπαντα ἑτάσια δῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σαθρὸν εὐσαθέϊ μεγάρῳ
 Βέβηκει, ἄλλος δὲ θυμὸν πυκνῶς ἀραρυῖαν·
 Ἄλλα δ' ἐν τοίχῳ μέλειν τίτε χαλκοδάρεα.
- 260 Αὐτὰρ ἑπειδὴ θυμῶν ἀλεύαντο μνηστῆρων,
 Τοῖς ἄρα μῦθον ἔρχε πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἔγαν εἴποιμι κ' ἄμμι
 Μνηστῆραν ἐς ἔμμελον ἀκοντίσας, οἱ μὲν ἄσπιν
 Ἡμῶς ἔξεναντι ἐπὶ προτέρῃσι κακίῃτι.
- 265 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀκόντισαν ὥς ἔα δεῦρε,
 Ἄντα τιτυσκόμεναι. Δημοφτόλημον μὲν Ὀδυσσεύς,

Ipsis Ulyssis commiscebimus : neque tibi filios
Vivere in ædibus sinemus neque filias,
Neque uxorem castam Ithacæ in urbe versari.

Sic dixit. Minerva autem irata est ex animo magis :
Increpuit autem Ulysssem iratis verbis : 225

Non amplius tibi Ulysses robur incolume, neque ulla fortitudo,
Qualis quando pro Helena albiulna bono patre nata
Novem annis Trojanis pugnasti perpetuo usque :
Multos autem viros interfecisti in gravi pugna,
Tuoque capta est consilio Priami urbs lata viis. 230
Quomodo jam nunc, quando in domū tuam & possessiones venis,
Contra procos lamentabiliter recusas foras esse?
Sed age huc ô bone apud me sta, & vide opus,
Ut videas qualis tibi in viris inimicis.

Mentor Alcimides beneficia reddet. 235

Dixit : & nondum omnino dabat inclinatam victoriam,
Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat
Tum Ulyssis tum filii gloriosi.

Ipsa autem splendida in domus trabem
Sedit proripiens se, hirundini similis aspectu. 240
Procos autem hortabatur Damastorides Agelaus,
Eurynomusque & Amphimeda, Demoptolemusque,
Pisanderque Polyctorides, Polybusque belli peritus.
Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi,
Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnabant : 245
Reliquos jam domuerat arcus & frequentes sagittæ.
His autem Agelaus dixit, verbum omnibus nuncians :

O amici, jam cohibebit vir hic manus intactas.
Atque jam ei Mentor quidem abit locutus inanes jactationes,
Hi autem soli relictī sunt in primis foribus. 250
Ideo ne simul omnes mittite lanceas longas :
Sed agite sex primum jaculamini, si forte Jupiter
Det Ulysssem percuti, & gloriam obtinere :
Cæterorum autem nulla cura, postquam hic ceciderit.

Sic dixit. Illi autem omnes jaculabantur sicut jusserat, 255
Mittentes : illa autem omnia vana fecit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene fundatæ domus
Percussit, alius autem januam dense aptam :
Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.
At postquam jam lanceas evitaverunt procorum, 260
His sermones ocepit pertolerans dius Ulysses :

O amici, jam quidem ego dixerim & nobis
Procorum in turbam ut jaculemur, qui cupiunt
Nos interficere ad priora mala.

Sic dixit. Hi autem omnes jaculati sunt acutas lanceas, 265
Contra collineantes. Demoptolemus quidem Ulysses,

- Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχον, Ἐλάτορ ἢ συβώτης·
 Πίσσανδρον δ' ἄρ' ἱππῆρε βοῶν ἐπιβουκόλον ἀνὴρ·
 Οἱ μὲν ἱσμεῖς ἅμα πάντες ἰδᾶξ ἔλον ἄσπιτον οὐδας.
- 270 Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
 τοῖς δ' ἄρ' ἐσκήσαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
 αὐτοὶ δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὄξεια δοῦρα,
 ἱέρμιοι· τὰ δ' πολλὰ ἐπώσια δῆκεν Ἀθήνη.
 τῶν ἄλλων μὲν σαθρὸν εὐσαθέος μεγάροιο
- 275 Βεβλήκει, ἄλλων δὲ θύρην πυκινῶς ἀεραῖαν·
 ἅμω δ' ἐν τοίχῳ μελὶν πέτε χαλκοβάρηα.
 Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 Λιγνὸν, ἄκρην δ' ῥιγὸν δηλέτατο χαλκός.
 Κτίσιπατον δ' Εὐμαιὸν ὑπὲρ σάκῳ ἔγχε' μακρῷ
- 280 Ὀμον ἐσώγραφεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίσυρε δ' ἔραξε.
 τοῖ δ' αὐτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαίριονα περικλομήτην
 Μνηστῆρων ἐς οἶκον ἀκόντισαν ὄξεια δοῦρα.
 Ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίωφον Ὀδυσσεύς,
- Ἀμφιμέδοντα δ' Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
- 285 Κτίσιπατον δ' ἄρ' ἱππῆρα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
 Βεβλήκει πρὸς σῆδ'· ἐκφυγόντων δὲ περσυνά,
 ὧ Πολυδερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πᾶμπαν
 Εἴκων ἀρεσδῆς, μέγα εἴπωιν, ἀλλὰ θεοῖσι
 Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἔπειθ' πολὺ φέρτερόν ἐστι.
- 290 Τοῦτό τοι ἀντί ποδὸς ξεινήιον, ὃν ποτ' ἔδωκας
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ δῖμον κατ' ἀλντεῦνonti.
 Ἦ ῥα βοῶν εἴκων ἐπιβουκόλον, αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 οὕτα Δαμασσορίδην αὐτοσχέδον ἔγχε' μακρῷ.
 Τηλέμαχον δ' Εὐνορίδην Λειώκεστον οὕτα
- 295 Δουρεῖ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δ' χαλκὸν ἔλασεν·
 Ἦεῖπε δ' πρηνὴς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Δὴ τότε Ἀθηναίη φεισιμύθεον αἰγίδ' ἀνίσχεν
 Ὑψόθεν ἐξ ὀρεῶς· τῶν δ' φρένες ἐπαισίνδην.
 οἱ δ' ἐρέοντο κατὰ μέγαρον, βίβας ὡς ἀγλααῖαι·
- 300 Τὰς μὲν τ' αἰὼλον οἶστρον ἐραμυνθεὶς ἐδύνησεν
 Ὡς ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἡμάτα μακρὰ πέλονται.
 οἱ δ' ὡς αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες ἀγκυλοχέεσσι
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσιν ἑσπῶσι,
 ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέεα πτάσσουσαι ἔνται,
- 305 οἱ δὲ τε τὰς ὀλέκσιν ἐπαλμῶροι, ἐδὲ τις ἀλλή.
 γίνετα ὅδε φυγὴ, χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη·
 Ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεισύνωμοι κατὰ δῶμα
 Τύπτον ἐπιστροφάδην. τῶν δ' εἶνος ὤρνυτ' ἀεικής,
 Κράτῃσι τυπωτέμενων· δάπεδον δ' ἄπαν αἵματι θύει.
- 310 Λειώδεα δ' Ὀδυσῆα ἐπεισύνωμος λάβε γούνοισι,
 καὶ μιν λιγυρόμορος ἔπειθ' ἐπείοντα προσηύδα,

Euryadem autem Telemachus, Elatum autem subulcus,
Pitandrum autem interfecit boum bubulcus vir:
Hi quidem postea simul omnes mordicus ceperunt magnum pavimentum.

Proci autem recesserunt in ædium penetræle: 270

His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.

Rursus autem proci jaculati sunt acutas lanceas,
Connixi: pleraque vero irritas reddidit Minerva.

Horum alius quidem postem bene fundatæ domus
Percussit, alius autem januam densis compagibus aptam: 275

At alterius parieti fraxinus incidit ære gravis.

Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim, extremam autem pellem læsit æs.

Cteippus autem Eumæo supra scutum lancea longa
Humerum aravit: illa autem supervolavit, ceciditque lumi. 280

Itti contra circa Ulyssæ belli peritum versutum

Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.

Tunc vero Eurydamanta percussit urbium populator Ulysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem subulcus:

Cteippum autem postea boum bubulcus vir 285

Percussit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:

O Polytherfide amator convitiatorum, nunquam omnino

Cedens stultitiæ magnifica loquere, sed Diis

Verbum committe: quoniam multo potentiores sunt.

Hoc tibi pro pede hospitale donum est, quem dedisti
Divino Ulyssæ domi mendicanti. 290

Dixit boum nigrarum bubulcus. At Ulysses

Feriebat Damastoridem cominus lancea longa.

Telemachus autem Euenoridem Leocritum feriebat

Lancea medio ventre, penitus autem æs transadegit: 295

Ceci lit autem pronus, terramque percussit tota fronte.

Tunc Minerva clades hominum, Ægida sustulit

Alto ex fastigio: illorum autem mentes percellabantur.

Idemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,

Quas quidem pernix æstrus ingruens agitavit 300

Tempore in verno, quando dies longi sunt.

Hi autem, sicut vultures curvi unguibus, uncis rostris

Ex montibus venientes avibus insiliunt,

Hæ quidem in campo trepidantes nubes affeant,

Illi autem has perdunt insilientes, neque ullum auxilium 305

Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:

Sic hi procos irruentes in domum (indecens,

Verberabant quaquaversum. Horum autem gemitus oriebatur

Capitibus verberatis: pavimentum autem totum sanguine astuabat.

Lindes autem Ulyssis advolans cepit genua, 310

Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Odyssea.

T t

- Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδω, καί μ' ἐλέησας·
 Οὐ γάρ ποῦ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
 Εἶπαιεν ἔδὲ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 315 Παύσκειον μνηστράς, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
 Ἀλλὰ μοι εἰ πείθοντο πακῶν ὀπὸ χεῖρας ἔχιδας·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπίσταν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τούτῳ θυοσκῷ, οὐδὲν ἱερῶς,
 Κεύτομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργάν.
 320 Τὸν δ' ἄρ' ἑσθόρα ἰδὼν προτέρη πολὺμνητις Ὀδυσσεύς,
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκῷς εὐχαιαί εἴναι,
 Πολλὰ μιν πευ μέλλεις ἀρήμηναι ἐν μεγάροισι,
 Τηλεῖ ἔμοι τόσοιο τέλει γλυκεροῖο γινέσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τι εἰλην σπείσθαι καὶ τέκνα τεκίεσθαι·
 325 Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσπληγία προφύγειν ἴδμεν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἶλετο χειρὶ παχείῃ
 Κεῖμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαο δοτοπρέπκε χαμαῖζε
 Κτεινόμενος· τῷ τότε κατ' αὐχένα μέσσοι ἐλασσε.
 Φυεργόμενου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κομήσιν ἐμίχθη.
 330 Τερψιάδης δέ τ' αἰδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μίλαιναν
 Φημι, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
 Ἔσθ' δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγεια
 Ἀγχι παρ' ὀρσοθύρῃ· δίχα δὲ φρεσὶ μεμμήριζεν·
 Ἥ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλα ποτὶ βαμὼν
 335 Ἑρκίαι ἔζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαίρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μῆρ' ἔκαιον·
 Ἥ γούνων λίσσοιτο προσαιῖδας Ὀδυσῆα.
 Ὡς δὲ οἱ φρονέοντι δαΐσσατο κέρδιον εἶναι,
 Γούνων ἀφάσας Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος.
 340 Ἦτοι ὃ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε
 Μεσσηγύς κρητῆρ' ἰδὲ θρόνῳ ἀργυρεῖον·
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαιῖδας λάβε γούνων,
 Καί μιν λισσόμεν' ἔπειτα πτερόεντα προσπύδα,
 Γουνῆμά σ' Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδω, καί μ' ἐλέησον.
 345 Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχ' ἴστανται, εἰ κεν αἰοῖδ' ὃν
 Πύρρης ὅς περ δαῖσι καὶ ἀνδράποισιν αἰδέω.
 Αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
 Παντοίας ἐνέφυσεν. ἴοικα δὲ τῷ παραείδειν
 Ὡς περ θεῶ· τῷ μὲν με λιλαίω δειροτομήται.
 350 Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι σὸς φίλος υἱός,
 Ὡς ἐγὼ ἔτι ἐκὼν εἰς σὺν δῆμον, οὐδὲ χατίζων,
 Πωλείμην μνηστῆρσιν αἰετόμην μετὰ δαΐτας,
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 Ὡς φάτο. τῷ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἱς Τηλέμαχοιο,
 355 Αἴψα δ' ἰὼν πατέρω προσιρῶνεν ἡγυῖς ἵοντα,
 Ἴσχεο, μηδὲ τι τοῦτον ἀνείτιον ἔσται χαλκή.
 Καὶ κήρυκα Μείδοντα σπείσσομεν, ὅς περ μιν αἰεῖ

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in ædibus
 Dixisse neque aliquid fecisse mali: sed & alios
 Sedebam procos, quicumque talia faceret. 315
 Sed mihi non obediverunt ut malis manus abstinere:
 Ideo ob improbatem indecora morte obierunt.

At ego cum his vates, qui nihil feci,
 Jacebo. Sic non est gratia in posterum benefactorum.

Hunc autem torve videns allocutus est prudens Ulysses: 320
 Siquidem jam cum his vatem dicis esse te,
 Sæpe forsan debuisti optare in ædibus,
 Longe mihi reditus finem du'cis fieri,
 Te autem uxoremque dilectam sequi & filios parere:
 Ideo haud mortem gravem effugies. 325

Sic locutus, ensen cepit manu forti
 Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
 Cum caderetur: quo hunc in cervicem mediam percussit.
 Loquentisque ejus caput pulveribus mixtum est.
 Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram 330
 Phemius, qui canebat cum procis coactu,
 Stabat autem in manibus tenens citharam stridulam.
 Prope apud superiorem januam: bifariam autem mente cogitabat
 An egressus domo, Jovis magni ad aram
 Tutelaris federet structam, ubi multa 335
 Laërtes Ulyssesque boum femora combusserant:
 An per genua precaretur aggressus Ulysssem.
 Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,
 Genua prehendere Laërtiadæ Ulyssis.
 Ille quidem citharam concavam depōsuit humi 340
 Inter craterem & sedile argenteum clavos:
 Ipse autem Ulyssi accidens ad genua, ea prehendit,
 Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

Supplex oro te Ulysses: tu autem me respice, & mei miserere.
 Ipsi tibi in futurum dolor erit, si cantorem 345
 Interfeceris qui Diis & hominibus cano.
 Ipse per me doctus sum: Deus autem mihi in mente cantilenas
 Onuigenas iniecit. Videor autem tibi accinere
 Tamquam Deo: ideo ne me cupias decollare.
 Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius, 350
 Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,
 Veni procis cantaturus ad convivia,
 Sed multo plures & potentiores duxerunt coactu,

Sic dixit. Eum autem audivit sacra vis Telemachi,
 Statim autem suum patrem allocutus est prope qui erat? 355
 Abstine, & nequaquam hunc insontem percute ferro.
 Et præconem Medontem servemus, qui mei semper

- Οἶκον ἐν ἡμετέρῳ κηδίσκοντο παῖδες ἰόντες·
 Εἰ δὲ μὴ μιν ᾔπεινε Φιλοίτιος, ἢ σὺβότης,
 360 Ἥε σοι ἀντεδύσσειν ὀρενομόνῳ κατὰ δῶμα.
 "Ὡς φάτο. τῷ δ' ἤκουσε Μίδαον παπυρῶνα εἰδώς·
 Πισπτηῶς γὰρ ἔκκετο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δ' ἔδερμα
 "Ἐσθ βοὸς γούδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Αἴψα δ' ἀπὸ θρόνου ὄρτο, θοῶς δ' ἀπιδύνα βοεῖν·
 365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα περσαΐζας λάβε γούνων,
 Καὶ μιν λιασόμενῳ ἔσπια πτερύγεσσι περσυνύδα,
 ὧ εἶλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' ἰμὶ· σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲς δ' πατρί·
 Μὴ μιν περσυνέων δηλοῦνται ὅξέει χαλκῷ,
 "Ἀνδρῶν μνηστῆρον κεχολωμένῳ, οἱ οἱ ἔκκειρον
 370 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, σὲ δὲ νῆπιον εἶδεν ἔτιον.
 Τὸν δ' ἐπιμειδῆσας προσέφη πολύμυτις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσει, ἐπειδὴ σ' ἦτος ἐρύσατο καὶ ἰτάσσειν,
 "Ὅρα γὰρ κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἰσησθα καὶ ἄλλω,
 "Ὡς κεικέρησις εὐεργισίῃ μὲν ἀμείνων.
 375 Ἄλλ' ἐξελθόντες μεγάρον ἔξιδε δύραζε
 "Ἐκ γόνου εἰς αὐλήν, αὐτὲ καὶ πολυρῆμῳ αἰεδός,
 "Ὅρ' αὖτ' ἐγὼ κατὰ δῶμα ποτόσομαι ὑπὲρ με χρεῖ.
 "Ὡς φάτο. τῷ δ' ἔξω βήτην μέγαρον κινεῖν.
 "Ἐξίδων δ' ἄρα τῷγε Διὸς μεγάλες ποτὶ βωμόν,
 380 Πάντοσε πασπαίνοντε, γόνον ποτιδερμένω αἰεῖ.
 Πάσπτηνεν δ' Ὀδυσσεύς καθ' ἰὸν δῆμον, εἴτις ἴτ' ἀνδρῶν
 Ζαὸς ὑποκλεπείτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τούς δ' ἰδὼν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κοῖνισι
 Πισπτηῶτας πολλούς· ὥς' ἰχθύας ἔσθ' ἀλίης
 385 Κόλιν ἐς αἰγιαλὸν πολὺς ἔκτοσθε θαλάσσης
 Διχτύω ἐξέρυσαν πολυπασφῶ. οἱ δέ τε πάντες
 Κύμαθ' ἀλός ποθέοντες ἐπὶ φαρμάδοισι κέχυνται,
 Τῶν μὲν τ' ἠέλιῳ φαίδων ἐξείλετο θυμόν.
 "Ὡς τότε ἄρα μνηστῆρες ἔσθ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 390 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμυτις Ὀδυσσεύς,
 Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεισον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 "Ὅρα ἔσθ' εἰποιμι τό μοι καταδύμιόν ἐστιν·
 "Ὡς φάτο. Τηλέμαχ' ἢ φίλον ἐπισπείδοντο πατρί·
 Κινῆσας δὲ θυμόν, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 395 Διῦρον δὴ ὄρου γρη῏ παλαιγενὲς, ἦτε γυναικῶν.
 Δρωϊῶν σκοπὸς ἴσσι κατὰ μέγαρ' ἡμιτεράων·
 "Ἐρχο, κικλήσκου σὲ πατὴρ ἑμὸς, ὄρα τι εἶπαι.
 "Ὡς ἄρ' ἐρώνησιν. τῇ δ' ἄσπετος ἔσπετο μῦθ'·
 "Ὡξεῖν δ' ὅθρα μεγάρον οὐ ναισταόντων·
 400 Βῆ δ' ἰμιν· αὐτὰρ Τηλέμαχ' ἐπρόσθ' ἡγμῶνεν.
 Εὐρὺν ἔπειτ' Ὀδυσσεῖα μετὰ κταμένοισι γένοιτο,
 Αἵματι καὶ λυδρῷ πιπταλόμενον ὥς' ἰόντα,
 "Ὅς ῥά τι βιβρωκὲς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο.

Domo in nostra curam habuit puer cum adhuc essem:
 Si jam non ipsum interfecit Philætiæ, aut Subulcus,
 Aut tibi occurrit ruenti in domo.

360

Sic dixit. Hunc autem audivit Medon cata sciens.
 Trepidus enim prociderat & jacebat sub sede, circum autem pelle
 Indutus erat bovis recenti, virans mortem nigram.
 Statim autem à sedili surrexit, citoque exiit bovinam:
 Telemachum autem postea aggressus cepit genua,
 Et ipsum precans verbis velocibus alloquebatur:

365

O amice, ego quidem hic sum: tu vero contine te, & dic patri,
 Ut ne me superans lædat acuto ferro,
 Virorum procorum causa iratus, qui ei totonderunt
 Possessiones in ædibus, te autem stulti nihil honoraverunt.

370

Hunc autem subridens allocutus est prudens Ulysses:

Fide, quoniam te hic liberavit & servavit,
 Ut noscas in animo, at dicas & alii,
 Quod malefacto benefactum est longe melius.
 Sed egressi ædibus sedete foris

375

Ex cæde in atrium, tuque & celeberrimus cantor,
 Ut ego in domo laborem quod me oportet.

Sic dixit. Illi autem exiverunt domo procedentes.

Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
 Undique circumspèctantes, cædem expèctantes semper.
 Circumspèctans ibat Ulysses per suam domû, si quis adhuc viroû.
 Vivus se subduxisset, fugiens mortem nigram.

380

Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine & pulveribus:

Collapsos multos: sicut pisces quos piscatores
 Concavum in littus carum extra mare

385

Reti extraxerunt foraminoso: hi autem omnes

Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt,

Horum quidem sol lucens abstulit animam.

Sic tunc proci alius super alio fusi erant.

Tunc Telemachum allocutus est prudens Ulysses:

390

Telemache, eia age mihi voca nutricem Eurycleam,

Ut verbum dicam quod mihi in animo est.

Sic dixit. Telemachus autem dilecto parebat patri:

Motoque ostio, allocutus est nutricem Eurycleam:

Ekodum move te anus antiqua, quæ mulierum

395

Famularum inspectrix es in domibus nostris:

Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicat.

Sic locutus est. Illi autem impennatum fuit verbum:

Aperuit autem januas ædium bene habitatarum:

Perrexitque ire: at Telemachus ante præibat.

400

Invenit postea Ulysssem cum interfectis mortuis,

Sanguine & pulvere inquinatum: tanquam leonem,

Quicomesto bove venit armentalis,

- Πᾶν δ' ἄρα εἰ εὐδὸς τε παρ' ἡμῶν τ' ἀμφοτέρωθεν
 405 Αἱματίεντα πέλει· δυνὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι.
 Ὡς Ὀδυσσεύς πιπτάλακτο πόδας κ' χεῖρας ὑπερδεν.
 Ἥδ' ὥς ἔν νεκύας τε κ' ἄσπετον εἰσιδὼν αἶμα,
 Ἰδυσσέν ῥ' ὀλουζέαι, ἑσπὶ μίγα εἰσιδὼν ἔργον·
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε, κ' ἰσχυρίδην ἱερὴν περ·
 410 Καί μιν ρωθίσας ἔσπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ἐν θυμῷ γρηῷ χαῖρε, καὶ ἰσχυρο, μηδ' ὀλουζέαι.
 Οὐχ ἰσὴν κταμένοισιν ἰσὺ ἀνδράσιν εὐχεται ἄλκιυ.
 Τόσδε ἦ μύρ' ἰδάρωναι θιῶν, κ' σφέτλια ἔργα.
 Οὐτίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνδρῶπων,
 415 Οὐ κακὸν, εἴθε μὲν ἐσθλὸν, ἔτις σφίας εἰσαρίκοιτο·
 Τῷ καὶ ἀταδάλῃσιν ἀεικέα πότμοι ἐπίσσω.
 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλίξων.
 Αἷ τί μ' ἀτιμάζεις καὶ αἰ νηλιτύς εἰσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε εἰλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 420 Πυγὰρ ἐγὼ τοι τέκνον ἀληθείην καταλίξω.
 Πεντηκντὰ τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Ὀμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 Εἰρεὰ τε ξαίνειν, κ' διυλισύνης ἀνέχεσθαι.
 Τάων δάδ' ἐκα πᾶσαι ἀναιδίης ἐπέεσσιν·
 425 Οὐτ' ἐμὲ τίουσιν ἄτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
 Τηλέμαχ' ὅ γ' ἔνν μὲν αἶξετο, εἴδ' ἱ μήτηρ
 Σημαίνειν εἶσκεν ἑσπὶ δμοῦσι γυναῖξιν.
 Ἄλλ' αὖ ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερῶα σιγαλίνωτα,
 Εἴπω σὴ ἀλόχω, τῇ τις Διὸς ὕπνῳ ἐσῶρος.
 430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμεν' ὁ προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Μήπω γὰρ γένω' ἐπείγεις. σὺ δ' ἐνθάδε εἰσπὶ γυναῖξιν.
 Ἐλθέμεν αἴσωρ πρῶτον ἀεικέα μηχανώμεντο.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. γρηῷς δ' εἰς ἐκ μεγάροιο κέκλειται,
 Ἀγχιένουσα γυναῖξί, κ' ὀτρυνίσσα νέεσθαι.
 435 Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον κ' βουκίλον ἠδὲ στυατῆν
 Εἰς ἱ καλειτάμεν', ἔσπεα πτερόεντα προσηύδα,
 Ἀρχεῖτε νῦν νεκύας φορέεσθαι, κ' ἀναχθεῖ γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἔσπεα θεόνοος περικαλλείας ἠδὲ τραχέας
 Ἰδασι καὶ σπύργχοισι πολυτρήτοισι καθαιρεῖν.
 440 Αὐτὰρ ἔσπεα δὴ πάντα δόμοι κατακρομήσασθαι,
 Ὀμωαίς ἐξαγαρόντες ἑὺσαδέ' ὅ γ' ἐκ μεγάροιο,
 Μισσηγύς τε δόλιον καὶ ἀμύμονος ἔρκι' αὐλῆς.
 Θετρίμηναι ξίεσιν τανυήκεσιν, εἰσὶκε πασῶν
 Ψυχὰς ἐξαφείλοισθε, καὶ ἐκλεῖψαντο Ἀφροδίτης·
 445 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσσησθαι τε λάθρη.
 Ὡς ἔραθ'. αἱ δ' ὅ γ' ἀλλήλῃς ἄλκον ἄσπασαι,
 Αἰν' ὀλορυμέναι, θάλασσαν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 Πρῶτα μὲν ἔν νεκύας εὐρεον κατατετυγμένας,
 Καὶ δ' ἄρ' ὑπὸ αἰετιύσῃ τίθισαν ἐνὶ κί' αὐλῇ,

Omne autem ei pectusque genæque utrinque
 Cruentæ sunt : terribilisque est in vultum aspectu.
 Sic Ulysses inquinatus erat pedes & manus desuper.
 Illa autem postquam mortuosque & infandum iniecit sanguinè,
 Conata est jubilarè, quoniam magnum vidit opus :
 Sed Ulysses prohibuit, & tenuit cupientem licet :
 Et ipsam compellans verbis velocibus alloquebatur : 410

In animo anus gaude, teque contine, neve jubiles.
 Haud justum est interfectos ob viros gloriari.
 Hos autem satum domuit Deorum, & impia opera.
 Non enim quemquam æstimabant terrestrium hominum,
 Non malum, neque quidem bonum, qui ad ipsos pervenisset : 415
 Ideo & peccatis scdam mortem affecuti sunt.
 Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera,
 Quæ me inhonorant & quæ scelestæ sunt.

Illum contra alloquebatur dilectâ nutrix Euryclea :
 Enim verò ego tibi fili veritatem dicam.
 Quinquaginta tibi sunt in domibus mulieres
 Famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
 Lanæque carpere, & servitutem tolerare :
 Harum duodecim omnes impudentiam ingressæ sunt,
 Neque me honorantes neque ipsam Penelopem. 425
 Telemachus autem nuper quidem adolevit, neque ipsum mater
 Imperare sivit in famulis mulieribus.

Sed age ego ascendens cœnaculum stupendum,
 Dicam tuæ uxori, cui aliquis Deus somnum immisit.
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 430
 Nondum illam excita. Tu autem huc dic mulieribus
 Venite quæ antea indecora patrabant.

Sic dixit. Anus autem per domum exivit,
 Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundem.
 At ipse Telemachus & bubulcum & subulcum 435
 Ad se vocans, verbis velocibus alloquebatur :

Incipite nunc mortuos portare, & jubete mulieres :
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgare.
 At postquam totam domum ornaveritis, 440
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii
 Ferite ensibus longis, donec omnium
 Animas auferatis, & obliviscantur Veneris
 Quam à procis habebant, coibantque clam. 445

Sic dixit. Mulieres autem confertæ venerunt omnes,
 Graviter lamentantes, teneram lachrymam fundentes.
 Primum quidem cadavera portabant mortua,
 Subque porticu deposuerunt bene septi atrii.

- 450 Ἀλλήλων ἐρίδουσα· σημαίνει δὲ Ὀδυσσεὺς
 αὐτὸς ἐπιτιμῶν· τὰ δὲ ἐκέρκον καὶ ἀνέστη·
 αὐτὰς ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἢ τε τραπέζας·
 Ὑδασι καὶ σπαργήσοι πολυτρήτοισι κλῖθαιρον·
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἦδε συβώτης
- 455 Λίεσσι δάπνιδον πύκα ποιητὸς δόμοιο
 ἔδον· τὰ δὲ ἐφόρειν δμῶα, τίθεισαν ἢ δύραζε·
 αὐτὰς ἔπειδ' ἅν' ἑκάστην δικαιοσύνησαντο,
 δμῶας ἐξαγαρόντες εὐσταδίῃ μεγάρῳ,
 Μεσσηγύς τε δόλε καὶ ἀμύμονος ἔρκεις αὐλῆς,
- 460 Εἵλεον ἐν σείνῃ, ὅθεν ἔπαις ἦν αλύξαι.
 Τούτῃσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχ' ἀγορεύει·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρώς θανάτῳ ὑπὸ θυμὸν ἐλοίμην·
 Τάων αἶ' ἐμὴ κεφαλὴ κατ' ὀνείδεα χεῖραν,
 Μητίρ τε θ' ἐμετίρ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἔαυον.
- 465 Ὡς ἄρ' ἔρη· καὶ πείσμα νεὸς κυανοφρόνοιο
 Κίον ἐξάψας μεγάλης, περιέβαλλε δόλοιο,
 Ὑφύς' ἐκέντανύτας, μή τις περὶ ἔδας ἵκηται.
 Ὡς δὲ ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι τανυσίπτερι ἢ πέλιμα
 ἔκει ἐκπαλῆξωσι, τίς ἰσχύει ἐνὶ δάμονα,
- 470 Αὐλὴν ἐπιέμφαι, συζηρὸς δὲ ἐπιδίξατο κοῖτ'·
 Ὡς αἶγ' ἐξείης κεφαλῆς ἔχον, ἀμυρὶ δὲ πάσαις
 Διηρῆσιν βρόχῳ ἦσαν, ὅπως οἰκτίσα· θάνατιεν.
 Ἦσπαιρον δὲ τίθεισι μίνυνδά περ, ἔτι μάλα δῆρ·
 Ἐκ δὲ Μελάριδιον ἦγον ἀνὰ πρίθυρον τε καὶ αὐλήν·
- 475 Τὴ δὲ ὑπὸ μὲν ῥινᾶς τε καὶ ἔατα νηλεὲς χαλκῷ
 Τάμον· μῆδ' αὖτ' ἐξέρισαν κυσὶν ὦμα δάσαδάμ,
 Χειρὰς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κκοκτοῖσι θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ὀπποῖά μιν χεῖρας τε πόδας τε,
 Εἰς Οδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
- 480 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροχὸν Εὐρύκλειαν,
 Οἷσε δίδειον γρηὺς κακῶν ἀκ'· οἷσε δὲ μοι πῦρ,
 Ὅρρε θειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 Ἐλθῆν' ἐνθάδ'· ἀναχθῇ σὺν ἀμφιστόλοισι γυναῖξιν·
 Πάσας δὲ ὀτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.
- 485 Τὸν δὲ αὐτὴ προσέειπε φίλην τροχὸς Εὐρύκλεια,
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἱμὸν κατὰ μέγρον ἔειπες·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐνέικα·
 Μηδ' ἔτι βάκισιν πεπνυκασμένῃς εὐρίας ὤμας
 Ἔσθ' ἐνὶ μεγάροισι· νημιστῶν δὲ κεν εἴη.
- 490 Τὴν δὲ ἀπαμειβόμεν' προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθαι,
 Ὡς ἔραθ'· ἐδὲ ἀπῆλθε φίλην τροχὸς Εὐρύκλεια,
 Ἦνενκεν δὲ ἄρα πῦρ καὶ θῆκον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἐὖ διεδίδασκεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
- 495 Γρηὺς δὲ αὐτ' ἀνέβη· διὰ δώματα κάλ' Ὀδ. σὺ·

Sibi invicem innitentes. Imperabat autem Ulysses 450
 Ipse urgens : illæ autem exportabant etiam coactæ.
 At postea sedilia pulchra & mensas
 Aqua & spongiis cavernosis purgarunt.
 At Telemachus & bubulcus & subulcus
 Rastris pavementum fabre factæ domus 455
 Stringebant : exportabant autem famulæ, ponebantque foris.
 At postquam omnem domum ornaverunt,
 Famulas educentes stabili domo,
 Inter tholum & bonum septum atrii,
 Cogeant in angusto, unde nequaquam licebat effugere. 460
 His autem Telemachus prudens incepit dicere :
 Non quidem jam pura morte animam auferam
 Harum quæ meo capiti opprobria offuderunt,
 Matrique meæ, apudque procos dormiebant.
 Sic dixit : & funem navis nigræ, 465
 Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,
 Alte extendens, ne qua pedibus solum tangeret.
 Sicut autem quando vel turdæ patulæ alis vel columbæ
 Reti impingunt, quod stat in fruticeto,
 Diversorium intrantes, triste autem suscipit cubile : 470
 Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Cella laquei erant, ut miserrime morerentur.
 Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.
 Eduxerunt autem Melanthium in vestibulumque & atrium :
 Eique nares & aures sævo ferro 475
 Amputarunt : genitaliaque extraxerunt canibus cruda comedenda,
 Manusque & pedes inciderunt irato animo.
 Hi quidem postea abluti manusque pedesque,
 Ad Ulysses in domum iverunt : consummatumque est opus.
 At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam : 480
 Fer sulfur anus malorum medelam, ferque mihi ignem,
 Ut suffiam domum. Tu autem Penelopen
 Venire huc jube cum ancillis mulieribus :
 Omnes autem hortare famulas per domum venire.
 Hunc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea : 485
 Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.
 Sed age lænamque tunicamque vestimenta feram.
 Neque sic pannis tectus latos humeros
 Sta in domibus. Indignum enim esset.
 Hanc autem rursus allocutus est prudens Ulysses : 490
 Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.
 Sic dixit. Neque non obedivit dilecta nutrix Euryclea :
 Portavit autem ignem & sulfur : at Ulysses
 Bene adolevit ædes & domum & aulam.
 Anus autem rursus ascendit per domos pulchras Ulyssis, 495

Ἀγγελίουςα γυναιξί, καὶ ὀτρυνίουςα νείεσσι.
 Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάμνα μὲτὰ χερσὶν ἔχουσιν·
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφιχίοντο καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύνιον ἀγασσάζοντο κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις,
 500 Χίρως τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἡμερὸς ἦρει
 Κλαυθμὸν καὶ σοναχῆς· γίνεσθαι δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Τ' ΠΟ' ΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο' Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ψ. ΤΟΤ' Ο' ΜΗ' ΡΟΤ
 ΡΑ Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Αναγναρισμὸς Ὀδυσσεὺς πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλά-
 νης διηγημάτων ἀνακεφαλαιώσεως, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Τηλέ-
 μαχου μετὰ τῶν οἰκείων ἐξοδός.

Ψὶ δ' ἀναγναρίζει πόσιν οἱ ποτε Πηνελόπεια.

- Γ**ρῦς δ' οἷς ὑπερῷ ἀνέβησαςτο καυχᾶλῶσα,
 Διττωπὶν ἱέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα.
 Γούνατα δ' ἱρῶσαντο, πόδες δ' ὑπερκαταίνοντο·
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπερ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 5 Ἐγείω Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅρα ἴδωμαι
 Ὀδυσσεύϊ τέτοισι τά τ' ἔλθεται ἤματα πάντα.
 Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὅβρις περ ἔλθων.
 Μνηστῆρας δ' ἔκτεσιν ἀγνώρας, οἷδ' ἐν οἶκον
 Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βίοντό τε παῖδα.
 10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, μάρμυρ σὺ θεοὶ θίσαν· οὔτε θύναται
 Ἄρεσσι πύλῃται, καὶ ἐπιτρόνα περ μάλ' ἰόντα.
 Καὶ τε χαλιδρογόντα σαρκερτύνῃς ἐπέβησαν·
 Οἱ αἱ περ ἔβλαψαν· πρὶν ἢ εἰναι αἰσῆμ' ἦδα.
 15 Τί ποτὶ με λαβύεις πολυτεχνεία θυμὸν ἔχουσαν,
 Ταῦτα παρὲς ἱέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνιγίρεις
 Ἥδ' ὅς μ' ἐπέδωκε φίλα κέρεα ἀμεικλύντας;
 Οὐ γάρ ποτε τοῖόνδε κατέδραδον, ἐξ ἧ' Ὀδυσσεύς
 Ὄχιτ' ἐποφύετο κακοῖλιον ἐκ ὄνμασιν.
 20 Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχου μέγα μῆνιν.
 Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν αἰ μοι ἴασι,
 Ταῦτ' ἐλθούσ' ἠγγεῖλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνιγίρει,
 Τὸ καὶ τάχα σαρκερτύνῃς ἐνὶ ἀπίστω μὲν νίσσθαι
 Αὐτὶς ἴστω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
 25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Οὔτ' ἐν λαβύῃ τέκνον εἶλον· ἀλλ' ἐτυμόν τοι
 Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὥς ἀγορεύω.
 Οἱ ξείνοισι, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάρῳ·
 Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλας ἤδιδεν ἔνδον ἰόντα.
 30 Ἀλλὰ σαρκερτύνῃσι νοήματα πατέρ' ἐκείνῃ,
 Ὅσσ' ἀνδρῶν τίσι μοι βίην ὑπερτιρόντων.

Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
 Illæ autem iverunt ex domo, tædas in manibus tenentes.
 Illæ quidem circumfundebantur & salutabant Ulysssem,
 Et osculabantur amplectentes caputque & humeros,
 Manusque capientes. Hunc autem dulce desiderium cepit 500
 Fletus & suspirii. Cognoscebat autem animo omnes.

ARGUMENTUM LIBRI XXIII. ODYSSEÆ
 HOMERI.

Agnitio Ulyssis apud uxorem, & erroris narrationum summa. Et Ulyssis & Telemachi cum domesticis exitus.

¶. Agnoscit maritum suum tandem Penelope.

ANus autem in coenaculum ascendit cachinnans,
 Hæc dictura dilectum maritum intus esse.
 Genua autem properabant, pedesque agitabantur ei:
 Stetit autem super capite, & ipsam allocuta est:
 Surge Penelope, dilecta filia, ut videas 5
 Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
 Venit Ulysses, & domum ingressus est sero licet veniens.
 Procos autem interfecit superbos, qui ejus domum
 Contristabant, & possessiones comedebant, violabantque filium.
 Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope: 10
 Nutrix dilecta, insanam te Dii fecerunt: qui possunt
 Insipientem facere, & prudentem admodum,
 Et insipientem prudentiam inire fecerunt:
 Qui te læserunt: antea autem mente bona eras.
 Cur me contumelia afficis perdolentem animum habeantem, 15
 Hæc aliorum dicens? & ex somno suscitās
 Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
 Nunquam enim sic dormivi, ex quo Ulysses
 Ivit visurus malum Ilium infandum.
 Sed age nunc descende, & retro vade in domum. 20
 Si enim aliqua me alia mulierum quæ mihi sunt,
 Hæc veniens nunciasset, & ex somno excitasset,
 Ideo mox duriter ipsam ego remisissim ire
 Rursus intra domos: te autem in hoc quidem senectus juvat.
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea: 25
 Non te contumelia afficio filia dilecta: sed vere tibi
 Venit Ulysses, & domum ingressus est, sicut dico.
 Ille hospes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
 Telemachus quidem eum olim sciverat intus esse.
 Sed prudens cogitationes patris occultabat, 30
 Ut virorum puniret violentiam superborum.

- "Ὡς ἴρατο· ἢ δ' ἔχάρη, καὶ δ' ἄπο λίκτεριον θορότα
 Γῆν περιπαλῆχθι, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἦκε·
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσήδα,
 35 Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἔιστε,
 Εἰ ἐτίον δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
 "Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδίοι χεῖρας ἔθηκε.
 Μὲν γὰρ ἰὼν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλῆες ἔνδον ἱμῖνον.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 40 Οὐκ ἴδον, ἔ πυθόμην, ἀλλὰ ζῶντα οἶον ἄκουον
 Κτεινομένων· ἡμεῖς δ' ὡς μυχῷ θαλάμοιο εὐσκήκτων
 "Ἡμεῖς ἀτυζόμεθα, σάνιδες δ' ἔχον εὖ ἀσφύϊα·
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς δ' ὀτ' ἐμγάστοιο κάλεισε
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ περὶ κει καλίστα,
 45 Εὖθρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταυμῶσι νίκουσι
 Ἑσχαθ'· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον ἔδρας ἔχοντες,
 Κεῖται ἐπ' ἀλληλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
 Αἵματι καὶ λυθρῷ πεπασαλγμῶν, ὥς τι λείοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἔφ' αὐλήσῃσι θύρῃσι
 50 Ἀθροῖ· αὐτὰρ ὁ δῶμα διεκίετο περικαλλές,
 Πῦρ μέγα κειάμην· σὲ δὲ με περὶ κει καλίστα·
 Ἀλλ' ἔπει, ὅρκα σφῶν εὐρεσύνῃς ἐπιβῆτον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἔπει κατὰ πολλὰ πείσομαι.
 Νῦν δ' ἤδη τόδ' ἐμακρὸν εἰλδωρ ἐκτετέλεσται.
 55 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐρέσιος, εὖρε δ' καὶ σὲ
 Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἷσ' ἔρξον
 Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ὦ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, μή πο' μὲν ἐπιεύχοιο καρχαλόωσα.
 60 Οἶδα γάρ ὡς κ' ἀσπασὸς ἐνὶ μεγάροισι φαίῃ
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ τι καὶ υἱῷ τὸν τιμώμεν.
 Ἄλλ' ἐκ ἔω' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
 "Υβρὶν ἀσασάμην· θυμολγία καὶ κακὰ ἔργα.
 65 Οὐτινα γάρ τίσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Οὐ κακὸν οὔδ' ἐμὸν ἐδὴλόν, ὅτις σφείας εἰσαζέκοιτο·
 Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ἔλπεσε τιλοῦ νόστον Ἀχαιῶν, ὅλετο δ' αὐτός.
 Τὴν δ' ἠκίβητο ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 70 Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔω· φύγεν ἔρκ' ὀδόντων;
 Ἦ πόσιν ἔνδον ἑόντα παρ' ἐχάρη, ἔσποτ' ἔρηδα
 Οἶκα δ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δὲ τοι αἰὲν ἄσπις.
 Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀμειβεδὲς ἀλλότῃ εἴπω·
 Οὐλήν, τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 75 Τὴν δ' ἀπνέζουσα ρεχσάμην· ἔθελον δὲ σοι αὐτὴ
 Εἰπείμην· ἀλλὰ με κτεῖν' ἐλὼν ἐπὶ μάστακα χερσίν,
 Οὐκ ἔα εἰσπείλωμαι, πολυιδρώησι γούνο.

"Ἀλλ'

Sic dixit. Illa autem lætata est, & læso proliens
Anum complexa est, à palpebris autem lachrymas misit:
Et ipsam loquens verbis velocibus allocuta est:

Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic, 65
Si vere jam domum venit, ut ais,
Quomodo scilicet procis impudentibus manus immisit,
Solus cum esset, illi enim semper conferti intus manebant.

Hanc autem rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Non vidi, non audiui, sed gemitum & tumultum solū audiebam 40
Interfectorum: nos autē in secessu thalamorū compagibus aptorū
Sedebamus turbatæ, januzque nos tenebant beneclausæ:

Antequam me tuus filius à domo vocavit
Telemachus: hunc enim pater præmiserat vocare.
Inveni postea Ulyssem inter cæsos mortuos 45
Stantem: solidum pavimentum tenentes,

Jacebant unus super altero. Tu videns animo exhilarata fuisses
Sanguine & cruore fœdaturum, tanquam leonem.
Nunc hi quidem jam omnes in atriensibus januis
Congregati: at ipse domum suffit perpulchram, 50
Ignem magnum accendens: te autem me misit vocare.

Sed sequere, ut vobis læritia imbuatis
Ambo dilectum cor: quoniam mala multa passi estis.
Nunc autem jam hoc longum desiderium perfectum est.
Venit quidem ipse vivus domum redux, invenit autem & te 55
Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
Proci, eos omnes punivit sua in domo.

Hanc autem rursus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix dilecta, nondum magnopere gloriaris ridens.
Scis enim quod gratus in domo appareret 60
Omnibus, maxime autem mihiq; & filio quem genuimus.
Sed non est hoc verbum verum, sicut dicis:
Sed aliquis immortalium interfecit procos superbos,
Ob injuriam indignatus tristem & mala opera.
Haud quemquam enim æstimabant terrestrium hominum, 65
Non malum neque quidem bonum, quicumque ad ipsos venerat:
Ideo ob scelera passi sunt malum. At Ulysses
Perdidit longe reditum ab Achaia, periitque ipse.

Huic autem postea respondit dilecta nutrix Euryclea:
Filia mea, quale tibi verbum excidit septo dentium? 70
Quæ maritum qui intus est apud focum, nunquam dicis
Domum esse venturum? animus autem tibi semper incredulus.
Sed age tibi & signum permanifestum aliud quoddam dicam:
Cicatricem, quam quondam ei sus infixit albo dente,
Hanc ablucens agnovi. Volebam autem tibi ipsa 75
Dicere: sed me ille capiens in ore manibus,
Non sinebat dicere, astutia mentis.

Ἄλλ' ἔστω· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲν περὶ δώσωμαι αὐτῆς;
 Αἶ κέν σ' ἐξασπάζω, κτεῖναι μ' οἰκτίσῃ ὀλέθρῳ.

80 Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
 Μαῖα φίλη, χαλίστον σε θεῶν αἰετγενεταίων
 Διὶα εἰρῆσθαι, μάλα περ πολυίδεον εἶπεν.
 Ἄλλ' ἔμπης ἱερῇ μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄρεα ἰδῆμαι
 Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνήστας, ἢ σ' ὅς ἔπεινον.

85 Ὡς φασγῆν, κατέβαιν' ὑπεραίῳ· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 Ὠρμαιν', ἢ ἀσπένευθε εἰλον πόσιν ἐξερέειναι,
 Ἡ παρσάσθαι κύσσει κάρη κ' χεῖρε λαβύσσει.
 Ἡ σ' ἔπει εἰσῆλθεν καὶ ὑπὲρ ἑλάνιον οὐδὲν,
 Ἐξέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆα ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ.

90 Τείχευ τῷ ἐτέρῳ· ὃ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
 Ἦσο κἀτὰ σέρων, ποτιδύμῳ· εἰ τί μιν εἴπωσι
 Ἰσθίμην παρῶκοιτις, ἐπεί ἴδεν ὀρθαλμοῖσιν.
 Ἡ σ' αἶψα δὴν ἦσο, τά σ' ὅς οἱ ἦτορ ἵκανεν.
 Ὅφει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἰσθμιδίας ἰσίδισκεν,

95 Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασατε κατὰ χροῖ εἴματ' ἔχοντα,
 Τηλέμαχ' δ' ἐνέειπεν, ἔσπος τ' ἔρατ', ἐκτ' οἴομαζέ,
 Μῆτερ ἐμὴν, δύστηντερ, ἀσπηνέα θυμὸν ἔχοντα,
 Τί σ' ἔτω πατὴρ ὀρερίζεται, ἐδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξορῶν μύθοισιν αἰτέραια ἐδὲ μεταλλάξαι;

100 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ἄδῃ γυνὴ τετληότι θυμῷ
 Ἄνδρ' ἀρετῆσιν, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογρήσας
 Ἐλθοῖ τεκνοσφ' ἐπὶ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Σοὶ δ' αἰεὶ κερδὴν σεριώτερη ἐστὶ λίδοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
 105 Τί κεν ἐμὸν, θυμός μιν ἐνὶ στήθεσσι τέθνησεν.

Ουδέ τι πιστράσθαι δύναμαι ἔσπος, ἐδ' ἐρείσθαι,
 Οἷ σ' εἰς ὅσα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἰτίον δὴ
 Ἔς Ὀδυσσεύς, κ' οἶκον ἱκάνεται, ἢ μάλα νῶϊ
 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λαῖον· ἐστὶ γάρ ἡμῖν

110 Σήματ' αὖ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
 Ὡς εἶπτο· μείδῃσιν ἢ πολύτλας δι' Ὀδυσσεύς,
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερύοντα προσκνύδα,
 Τηλέμαχ', ἥτοι μῆτέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
 Πειράζειν ἐμὲν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.

115 Νῦν δ' ὅττι ἱππῶν, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
 Τούνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ ἔσπος φησὶ τὸν εἶναι.
 Ἡμῖς δὲ φραζόμεθ' ὅπως ὅχ' ἄριστα γένεται.
 Καὶ γάρ τις θ' ἵνα εἴωτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
 Ὡ' μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀσπληνῆρες ἐπίσσω,

120 Φεύγει, πνοὺς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
 Ἡμῖς δ' ἔρμα πόλιν ἀσπίδα μιν, οἱ μὲν ἄριστοι
 Κύβερτον εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράσσωμαι ἀναγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ' ἐπεμύθη ἀντίον κῆρα,

Sed sequere : at ego *tecum* de me conditionem inibo ipsa ,
Si te decepero , ut interficias me miserrima morte.

Illi respondit postea prudens Penelope : 80

Nutrix dilecta , difficile te est Deorum immortalium

Consilia tenere *i. e. nosse* , valde licet multisciam.

Sed tamen eamus ad filium , ut videam

Viros procos interfectos , & qui interfecit.

Sic dicens , descendit de cœnaculo : multa autem ei cor 85

Movebat , an eminus dilectum maritum interrogaret ,

An astans osculetur caput & manus capiens.

Hæc autem postquam ingressa est & transiit lapideum limen ,

Sedit postea Ulyssi ex adverso in ignis splendore ,

Parietis alterius : ille autem ad columnam longam 90

Sedebat deorsum spectans , expectans si quid ipsi dicat

Fortis uxor , postquam videbat oculis.

Hæc autem tacita diu sedit , stupor autem ei cor cepit.

Oculis autem aliquando ipsum obtutu aspiciebat ,

Aliquando autem ignorabat mala corpori vestimenta habentē 95

Telemachus autem increpabat , verbumque dixit , & compellabat :

Mater mea , mala mater , sævum animum habens ,

Cur sic à patre separaris , neque apud ipsum

Sedens verbis interrogas neque scrutaris ?

Non quidem alia sic mulier toleranti animo 100

Viro absisteret , qui ei multa perpeffus

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

Tibi autem semper cor durius est lapide.

Hunc autem rursus alloquebatur prudens Penelope :

Fili mi , animus mihi in pectoribus stupet. 105

Neque alloqui possum verbis , neque interrogare ,

Neque in vultum videre contra. Si autem revera scilicet

Est Ulysses , & domum venit , certe prorsus nos

Cognoscemur inter nos & melius. Sunt enim nobis

Signa quæ scilicet & nos abscondita scimus ab aliis. 110

Sic dixit. Risit autem pertolerans dius Ulysses ,

Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur :

Telemache , equidem matrem in domibus sine

Tentare me : forsan autem agnoscat & melius.

Nunc autē quia squaléo , turpique corpus amictu sum amictus , 115

Ideo non æstimat me , & nondum fatetur ipsum esse.

Nos autem consultemus ut plane optime fiat.

Etenim aliquis uno viro interfecto in populo ,

Cui non multi sint adjutores retro ,

Fugit , affinesque relinquens & patriam terram : 120

Nos autem columen civitatis interfecimus , qui erant longe optimi

Juvenum in Ithaca : ideo consulere jubeo.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur :

Vu ij

- Αὐτὸς ταῦτά γε λυῖσαι πάτερ φίλε. σὴν γὰρ ἄριστον
 125 Μῆτιν ἰὼν ἀνδρώποιοι φάσ' ἔμμεναι, ἔδ' κ' εἰς τίς τοι
 Ἄλλ' ἀνὴρ ἱρίσι καταδιντῶν ἀνδρόφων.
 Ἡμῖς ἤ μεμαότες ἄμ' ἔφμεν', ἔδ' τι φημι.
 Ἀλλ' ὅς κ' ἐκινῶμεν, ὅση δύναμις γε πάρεστι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 130 Τοιγὰρ ἐγὼν ἱέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
 Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφοῖσθε χιτῶνας,
 Δρυάας τ' ἐν μεγάροισιν ἀνίστατε ἱμαῖ' ἐλθέτω.
 Αὐτὰρ θεῖ' αἰδώς ἔχων φόρμιγγα ληγεῖαν
 Ἡμῖν ἡγιάδω φιλοπαίγμενος ὀρχηθμοῖο,
 135 Ὡς κ' ἐν τις θαῖν γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
 Ἡ' αἰ' ὁδὸν εἴχων, ἢ οἱ περιαιντάουσιν.
 Μὴ πρόθε κλέος εὐρὺ ρόυς κατὰ ἄστυ γήνηται
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, πέπν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρόν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἴσμεντα
 140 Φερατόμεν' ὅ, τι κε κέρδες Ὀλύμπῳ ἐγγυαλίξῃ.
 Ὡς ἔραβ'· οἱ δ' ἄρα τὰ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπιδόττο.
 Πρῶτα μὲν ἔν λούσαντο, καὶ ἀμφοῖσθε χιτῶνας·
 Ὀσολιδὲν ἢ γυναῖκες. ὁ δ' εἰλετο θεῖ' αἰδώς
 Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δέ σσιον ἡμεῖς ὄρσει
 145 Μολῶνς τε γλυκερὴς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
 Τῷσιν ἢ μέγα δῶμα περιστοαχίζετο ποσσὶν
 Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 Ὡδ' ἐκ τις εἴπωσκε θυμὸν ἐκτοδὲν ἀκούων,
 Ἡ' μάλα δὴ τις ἔγχετο πολυμήτην βασιλῆα.
 150 Σχετλὴν, ἔδ' ἔτλη πόσιος εἰ κουερίδιοιο
 Εἰρυδάμ' μέγα δῶμα διαμπαρὲς, ὅρ' αὖν ἴκοιτο.
 Ὡς ἄρα τις εἴπωσκε· τὰ δ' ἔκ ἴσαν ὥς ἐτέτυκτο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς μεγαλήτορα ἔνθ' οἴκῳ
 Εὐρυμήνι ταμῖν λῶσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ.
 155 Ἀμφὶ δέ μιν παρ' ἄλλον καλὸν βάλεν ἠδ' ἐχίτητα.
 Αὐτὰρ κακκηραλὴς χεῖν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 Μείζονά τ' εἰσιδέναι καὶ πάσσονα· καδδ' ἐκ κάρητος
 Οὐλὰς ἦκε κόμας ὑακινθίνῳ ἀνθεὶ ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
 160 Ἰδεῖς, ἐν Ἡφαιστῷ δίδαιεν καὶ παλλὰς Ἀθήνη
 Εἴχην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελεῖει,
 Ὡς μὲν τῷ περιέχει χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοισι.
 ἔκ δ' ἀσπαίνοντο βῆ δῆμας ἀθανάτοισιν ὁμοίῳ.
 Ἀψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζεν ἐπὶ θρόνῳ ἔνθεν ἀνίστη,
 165 Ἀντίον ἥς ἀλόχε· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπε,
 Δαιμονίη, περὶ σοὶ γε γυναικῶν θνητοτέρων
 Κῆρ ἀτέραννον ἔδδικαν Ὀλύμπῳ δάματ' ἔχοντες.
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη ὥδ' ἐστὶ γυνὴ τετληότι θυμῷ
 Ἀνδρὸς ἀρεταίη, ὅς κ' αἰεὶ κακὰ πολλὰ μογήσας

*Ipse hæc videas pater dilecte. Tuum enim optimum
Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tibi* 125
Alius vir certet mortalium hominum.

*Nos autem prompti simul sequemur, negoque
Fortitudine me aliis secundum fore, quanta quidē potentia adest.*

*Hunc autem respondens allocutus est dives consiliis Ulysses,
Tibi enim ego dicam ut mihi videtur esse optimum:* 130

*Primum quidem lavamini & induimini vestes,
Famulasque in domibus jubete vestimenta capere.*

*At divinus cantor tenens citharam stridulam
Nobis præcat amatrice ludorum saltatione,*

Ut aliquis autumet nuptias esse, extra audiens, 135
Vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:

*Ne antea fama lata cædis in urbe fiat
Virorum procorum, quam nos exeamus extra*

*Agrum in nostrum arboriferum: illic autem postea
Consultabimus quod utile Olympius præbebit.* 140

Sic dixit. Hi autem hunc omnino & audiverunt & ei paruerunt.

*Primum igitur lavabantur, & induebant tunicas:
Adornabanturque mulieres. Ipse autem cepit divinus cantor*

*Citharam concavam, ipsisque desiderium movit
Cantusque dulcis & inculpatæ saltationis.* 145

*Posthæc magna domus rebucabat undique pedibus
Virorum ludentium pulchrizonarumque mulierum.*

*Sic autem aliquis dicebat domos extra audiens:
Nimirum aliquis duxit uxorem multis petitam reginam.*

Improba, non sustinuit mariti sui primi 150
Servare magnam domum perpetuo, donec veniret.

*Sic igitur aliquis dixit. Hæc a. nesciebant quomodo sese haberent.
Ast Ulysses magnanimum sua in domo*

*Eurynome custos penus lavit, & unxit oleo:
Circum autem ipsum pallium pulchrum jecit & tunicam.* 155

*At in capite fudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aspectu & crassiore: deque capite*

*Crispas ei demisit comas hyacinthi flori similes.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir*

Peritus, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva 160
Artem omnigenam, elegantia autem opera perfecit,

*Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
I. balneo autem exivit corpore immortalibus similis:*

*Iterum autem rursus resedit in sede unde surrexerat,
Contra suam uxorem: & ipsam allocutus est:* 165

*Mirabilis, præ tibi mulieribus scæmineis
Cecur durum fecerunt olympias domos habitantes.*

*Haud quidem alia sic mulier toleranti animo
A viro abfisteret, qui ei mala multa perpeffus*

170 Ἐλθαι ἱσμεσθ' ἵππ' ἐς πατρίδα γαίαν.

Ἄλλ' ἄγε μοι μαῖα σφύρεσιν λήχος, ὄρεα καὶ αὐτὸς
Λίξομαι. ἢ γὰρ τῆγε σιδήρε' ἐν φρεσὶ θυμός.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περὶ φρεσὶ Πηνελόπεια·
Δαιμόνι, ἔτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, ἐδ' ἀθιγίζω.

175 Οὐδὲ λῆν ἀγαμέμν'· μάλα δ' ἐδ' οἶδ' οἷ' ἐπαῖα.

Ἐξ Ἰθάκης ἑστί νηὸς ἰὼν δολιχρότμοιο.

Ἄλλ' ἄγε εἰ σφύρεσιν πυκινὸν λήχ'· Εὐρύκλεια.

Ἐκτὸς εὐσφάδιος θαλάμῃ, τὸν ῥ' αὐτὸς ἱσποίει.

Ἐνθά οἱ ἐκδύσαι πυκινὸν λήχος, ἑμβάλῃ τ' εὐνὴν.

220 Κώϊα καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγια σιγαλέεστα.

Ὡς ἄρ' ἔρη πόσιος περὶ φρεσὶν. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

Ὀχθήσας ἀλοχὸν προσεφώνεε κείν'· εἰδυῖαν,

Ὡ γύναι, ἢ μάλα τοῦτο ἴσως θυμαλγὴς ἔειπες.

Τίς δέ μοι ἄλλοις θῆκε λήχος; χαλεπὸν δέ καν εἴη.

225 Καὶ μάλ' ἱσφισαμένω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἱσπελθῶν

Ῥηϊδίως ἐδ' ἔλαν· θύῃ ἄλλη ἐνὶ χώρῃ.

Ἀνδρῶν δ' ἐκ ἂν τις ζωὸς βροτός, ἐδ' μάλ' ἡδὼν.

Ῥεῖα μετοχλίσσιν· ἱσπεὶ μέγα σῆμα τίτνυται

Ἐν λήχῃ· ἀσκήτω· τὸ δ' ἰγὼ κάμον, ἐδε τις ἄλλ'.

229 Θάμνος ἔφθ ταυθύφυλλος ἐλαῖης ἔρκε' ἐντός,

Ἀκμηνὸς θαλίθων· πάχει δ' ἦν ἡύτε κίων·

Τῷ δ' ἰγὼ ἀμειβαλὼν θαλάμῃν δέμον, ὅρ' ἰτέλεισθα

Πυκινὴς λιθάδων, καὶ εὖ καδύπερθεν ἔρεψα·

Κολλήτας δ' ἱσπίθκα δύρεα πυκινῶς ἀραρυίας·

235 Καὶ τότε ἱσπεὶ ἀσκήτω καμὴν ταυζύλλῃ ἐλαῖης·

Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμὼν, ἀμφίξισα χαλκῷ

Εὖ καὶ ἱσφισαμένως, καὶ ἱσπεὶ σάθμνῃ ἰδυνα,

Ἑρμῖν ἀσκήσας· τέτρηνα δ' πάντα τετέτρηα.

Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμην λήχος ἔξευν, ὅρ' ἰτέλεισθα,

240 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἡδ' ἐλέαντι,

Ἐκ δ' ἐτάνωσα ἱμάντα· βοὸς ρεῖναι φαινόων.

Οὕτω τοι· τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα.

Εἴ μοι ἔτ' ἑμπεδόν ἐστὶ λήχ', καὶ τις ἦδη

Ἀνδρῶν ἄλλοις θῆκε ταμὼν ὑπὸ πυθμὲν ἐλαῖης.

245 Ὡς εἶπε. τῆς δ' αὐτῆς λυτο γένατα καὶ εἰλον ἦτορ,

Σήματ' ἀταγνύουσιν τὰ οἱ ἑμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.

Δακρύσασσα δ' ἱσπεὶτα ἰδυὺς δρᾶμεν, ἀμφὶ δ' χεῖρε

Δομῇ βάλλ' Ὀδυσσῇ, κάρη δ' ἱκυσ'· ἠδὲ προσῆδα,

Μη μοι Ὀδυσσεύ σκύζω, ἱσπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα

249 Ἀνδρῶν πένθος· θεοὶ δ' ὤπαζον οὐδὲν,

Οἱ νῶν ἀγῶσταιτο παρ' ἀλλήλοισι μένοντες

Ἦδ' ἐς παρῶναι, καὶ γῆρα· ἐδὼν ἱκιάδα.

Αὐτὰρ μὴ νῶν μοι τίδ' ἁλῶο μηδὲ νημῶσα.

Οὐνικά σ' ἔπειρώσων ἱσπεὶ ἰδὼν, ὡδ' ἀγῶσται.

255 Αἰὶ γὰρ μοι θυμός ἐπὶ στήθεσσι φίλοισι

Venisset vigesimo anno in patriam terram.

170

Sed age mihi nutrix sterne lectum, ut & ipse
Dormiam. Nam huic quidem ferreus in pectoribus animus.

Illum contra alloquebatur prudens Penelope:

Mirabilis, neque quicquā me magnifice effero, neque te parvifacio,
Neque nimis afficior: perquam autem bene scio qualis eras 175

Ex Ithaca in navi iens longis remis instructa;

Sed age ei sterne densum lectum Euryclea
Extra stabilem thalamum, quem quidem ipse fecit.

Ibi ei exposito denso cubili, injicite lectum,

Pelles & lænas & lodices stupendos.

180

Sic dixit maritum tentans. At Ulysses

Ingeniscens uxorem allocutus est casta doctam:

O mulier, certe valde hoc verbum animo meo triste dixisti.

Quis autem mihi alibi posuit lectum? difficile enim esset

Et perquam bene scienti, nisi Deus ipse veniens,

185

Facile volens poneret alio in loco.

Virorum autem haud quisquam vivus homo, neque valde vigens,

Facile amoliretur. Quoniam magnum signum extat

In lecto laborato: id autem ego feci, neque quisquam alius.

Frutex erat patulus foliis olivæ septum intra,

190

Vigens, florescens: spissitudine autem erat tanquam columna:

Huic autem ego circumdans thalamum struxi, donec perfecti

Densis lapidibus, & bene desuper texi:

Conglutinatasque imposui januas dense aptas:

Et tunc postea abscidi comam frondosæ olivæ:

195

Truncum autem ex radice incidens, circum polivi ære

Bene & scite, & ad amussim direxi,

Fulcrum faciens: terebravi autem omnia terebra.

Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfecti;

Variegans auroque & argento & ebore,

200

Extra autem extendi pellem bovis purpura splendidam.

Sic tibi hoc signum dico: neque scio

An mihi adhuc incolūme est cubile, aut aliquis jam

Virorum alibi posuit succiso fundo olivæ.

Sic dixit. Ejus illic soluta sunt genua & proprium cor, 205

Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses.

Lachrymans autem postea recta cucurrit, circumque manus

Collum jecit Ulyssi, caput autem osculata est, & dixit:

Ne mihi Ulysses irascere, quoniam in aliis maxime

Hominum prudens fuisti: Dii autem dederunt ærumnam, 210

Qui nobis inviderunt una manentes

Juventute delectari, & senectutis limen attingere.

At ne nunc mihi ob hoc irascere neque indignare,

Quod te non primum postquam vidi, sic amplexa sum.

Semper enim mihi animus in pectoribus meis

215

- Ἐρίηται μή τις με βροτῶν ἀπάγοιτ' ἐπίπαιον
 Ἰλίδων. πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδια βουλευούσιν.
 Οὐδὲ κεν Ἀργεῖν Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
 Ἄνδρι παρ' ἀλλοδαπῶν ἐμὴν φιλότητι καὶ εὐνῇ.
- 220 Εἰ ἥδη ὁ μιν αὖτις ἀρήιοι οἶος Ἀχαιῶν
 Ἀξείδωμ' οἰκόνδε εἰλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 Τὴν δ' ἦτοι ρέξαι θεὸς ἄσπερον ἔργον ἀεικέες·
 Τὴν δ' αἶψα πρὸδεν ἐὼς ἐγκάτθετο θυμῷ
 Λυγρῆς, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμῖας ἵκετο πένθος.
- 225 Νῦν δ' ἔπει ἥδη σήματ' ἀεγερὰ δέως κατέλειξας
 Εὐνῆς ἡμετέρας, τὴν ἔβροτος ἄλλος ὀπάσσει,
 Ἀλλ' οἷσι σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολ' ἑμιά μὲν
 Ἀκτοεὶς, (ἦν μοι δῶκε πατὴρ ἐτι δέυρο κούρη,
 Ἡ' νῶϊν εἵρυτο θυρᾶς πυκινῆ θαλάμῳ).
- 230 Πείθεις δὲ μιν θυμὸν ἀπηνέαπερ μάλ' ἔοντα.
 "Ὡς φάτο. τῷ δ' ἐτι μᾶλλον ὕψ' ἔμερον ὄρεσσι γόωσ'·
 Κλαίει δ' ἔχων ἀλοχὸν θυμαρῖα, κίθν' εὐδυίαν.
 "Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ νηχομήροισι φανείη,
 "Ὡς τε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
- 235 Ῥαῖσιν ἐπιγομφύην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ,
 Παῦροι δ' ἐξέουρον πολίης αἰλὸς ἥπειρόν τε
 Νηχομήροι, πολλὰ δὲ πιερὲς χροὶ τέτροτον ἄλμυ,
 Ἀσπασίῳ δ' ἐπέθαν γαῖης, κακότητι θυγόντες·
 "Ὡς ἄρα τῇ ἀσπασὸς ἔην πόσις εἰσορῶσα.
- 240 Διὸς δ' ἔπει πάμπαν ἀρίστο πῆχαι λευκῶ·
 Καὶ νῦν ἔ' ὀδυρομήροισι φάνη βοδιδάκτυλ' ἡὲς,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ διελχὴν σκέδην, ἥδ' ὅτ' αὐτὰ
 Ῥύσας ἔπα' Ὀκεανῶ χερυτοδρόνον, οὐδ' ἔα ἱππίους
- 245 Ζεύγυνυθ' ὠκύποδας φάσθ' ἀνδράποισι φέροντας
 Λάμπων κ' Φαέθοντ', οἳ τ' ἥδ' ὡς πᾶλοι ἄγουσι.
 Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἀλοχὸν προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "ὦ γύναι, ἔ γάρ ποτε πάντων ἐπὶ πείρατ' αἰθλῶν
 Ἠλθωμεν, ἀλλ' ἐπ' ὀπιθεῖν ἀμέτρητ' ὀνός ἐσσι
- 250 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρεὶ πάντα τελείωσαι·
 "Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τιμεισία
 Ἠμᾶτι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον αἰδῶν εἴσω,
 Νέευν ἱταίερισιν διζήμεν' ἥδ' ἔμοι αὐτῶ.
 Ἄλλ' ἔρχεαι, λείπτου δ' ἰομὴν γύναι, ὄρεα κ' ἥδη
- 255 Ὦ τῶν ἐπὶ γλυκερῶ παρπάμεντα κοιμηθέντες.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίεργον Πηνελόπεια·
 Εὐνὴ μιν δὲ σοὶ γε τότε ἔσεται ὁππότε θυμῷ
 Σὺς ἐθέλῃς. ἔπει ἄρ' οἱ θεοὶ ποίησαν ἰκίδα
 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὸν ἐς πατρίδα γαῖαν.
- 260 Ἀλλ' ἔπει ἐργάζῃς, καὶ τοὶ θεοὶ ἔμμελλε θυμῷ,
 Ἐπ' ἄγε μοι τότε αἰθλῶν. ἔπει κ' ὀπιθεῖν (οἷα)

Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
Veniens. Multi enim malas astutias cogitant.

Neque Argiva Helena Jove nara

Viro cum externo, mixta esset amore & lecto,

Si scivisset quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 226

Ducturi domum dilectam in patriam essent.

Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum :

Hoc autem nocumentum antea non suo imposuerat animo

Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.

Nunc autem postquam jam signa valde manifeste dixisti 229

Leſti neſtri, quem non homo alius vidit,

Sed ſoli tuque egoque, & ancilla una ſola

Aſtoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,

Quæ nobis cuſtodiebat januas denſi cubiculi)

Fidem facis jam meo animo ſævo licet valde. 230

Sic dixit. Illi autem adhuc magis deſiderium movit luſtus :

Flebat autem habens uxorem animo dilectam caſta doctam.

Sicut autem quando expeſtate terra natantibus apparet,

Quorum Neptunus benefactam navem in ponto

Frerit impulſam vento & fluctu vaſto, 235

Pauci autem effugiunt canum mare in terram

Natantes, multa autem circa corpus hæſit ſaluſugo,

Læti autem adiverunt terram, malum fugientes :

Ita illi gratus erat maritus inſpicienti.

Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba : 240

Et ſane ſlentibus apparuiſſet roſea digitis Aurora,

Niſi alia cõgitaſſet Dea cæſia Minerva.

Noctem quidem in termino longam tenebat, aurorã autem rursus

Servabat in Oceano aurea ſede conſpicuam, neque ſinebat equos

Jungi veloces pedibus, lumen hominibus portantes. 245

Lampum & Phaëthonta, qui auroram pulſi agunt.

Tunc igitur ſtram uxorem allocutus eſt prudens Ulyſſes :

O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

Venimus, ſed adhuc deinceps immenſus labor eſt

Multus & difficilis, quem me oportet omnem perſicere. 250

Sic enim mihi anima dixit Tیرهیا

Die iſto quando deſcendi domum Plutonis intra,

Reditum ſociis quærens & mihi ipſi.

Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam

Somno ſub dulci delectemur dormientes. 255

Hunc autem rursus allocuta eſt prudens Penelope :

Lectus quidem tibi tunc erit quando animo

Tuo volueris. Poſtquam te Dii fecerunt venire

Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.

Sed quoniam cognoviſti, & tibi Deus inſecit animo, 260

Dic age mihi illud certamen. Quoniam & in futurum (puto)

- Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐς δαήμεναι ἔτι χέρσιον.
 Τὴν δ' ἄνωξιμιβίῃ⁹ προστέρη πολυμήτις Ὀδυσσεύς·
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κτεύσεις
 265 Εἰσιμήν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, ὅδ' ἰσικεύσω.
 Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρισμένος· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χαίρω, ἴσθι μάλα πολλὰ βροτῶν ἴσθι ἄστ' ἀνών·
 Ἐλθεῖν, ἐν χεῖρασιν ἔχοντ' εὐήρης ἱερτμόν·
 Εἰσόκε τοὺς ἀρίκωμαι οἱ ἐκ ἴσασι θαλασσῶν
 270 Ἀνίεας, ἔδ' θ' ἄλιστα μεμιγμένον εἶδαν ἰδουσίην,
 Οὐδ' ἄρα τοῖ γ' ἴσασι νέας φοινίκωνσπαρμούς,
 Οὐδ' εὐήρ' ἱερτμά, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τό δ' ἔειπεν ἀεφραχδής· (ἔδ' σε κεύσω)
 Ὅπως τε κεν δὴ μοι ξυμβλήμην¹⁰ ἀλλ' ὀδύτης
 275 Φῆν ἀθηρηλογόν ἔχιν ἀνὰ ραιδίμῳ ἄμῳ,
 Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαν¹¹ ἐκέλευεν ἱερτμόν,
 Ἐρξανθ' ἱερὰ καλὰ Προιδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρνεῖον, ταυρὸν τε, συῶν τ' ἐπιθήτορα κάπρω,
 Οἰκάδ' ὀπποείχην, ἔδων θ' ἱερὰς ἐκατόμβας
 280 Ἀθανάτοισι· θεῖσι τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι
 Πᾶσι μάλ' ἐξίης. θάνατ' δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτὰ
 Ἀβλήχεος μάλα τοῖ¹² ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέριφ
 Γῆρα ἴσθι λιπαρὰ ἀρημύον· ἀμφὶ δ' λαοὶ
 Ὀλβιοὶ ἴσονται. τὰ δέ μοι ράτο πάντα τελεῖσθαι.
 285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
 Εἰ μὲν δὴ γῆρας γὰ θεοὶ τελέουσιν ἄριστον,
 Ἐλπωρή τοι ἴσθι κακῶν ἰσάλλουζεν ἴσθιθαι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγύρευον,
 Τότερα δ' ἄρ' Εὐρυνόμῃ τε ἰδὲ τροχὸς ἐντυον ὠνὴν
 290 Ἐδντ¹³ μαλακῆς, δαΐδων ἰσολαμπρομήχαν.
 Αὐτὰρ ἴσθι σόρεταν πυκινὸν λήχ¹⁴ ἐγκοτεύουσαι,
 Γρηῖς μὲν κείσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.
 Τεῖσιν δ' Εὐρυνόμῃ θαλαμπεύλ¹⁵ ἠγέμονευσιν
 Ἐρχομήνοισι λήχοσδε, δά¹⁶ μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 295 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγῶσα, πάλιν κίον· εἰ μὲν ἴσθιθαι
 Ἀσπασίσι λέντοισι παλαιῷ θεσμὸν ἴκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχ¹⁷ καὶ βουκόλ¹⁸ ἠδὲ συζῶντες
 Παῦταν ἄρ' ὀρχηδμοῖο πόδας, παῦσαν δ' γυναῖκας·
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.
 300 Τὰ δ' ἴσθι ἐν φιλότῃ¹⁹ ἱταρπώτῃ ἱερατειῆς,
 Τερπειδῇ μῦθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
 Ἦ μιν ὅτ' ἐν μεγάροισιν ἀνίσχεται διὰ γυναῖκων,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων ἰσορῶσ' αἰδῆλον ὄμιλον,
 Οἱ ἴσθιν εἴνεκα πολλὰ βίας κ' ἴσθια μῆλα
 305 Ἐσθάζον, πολλὰς δ' ἐπίθων ἠρύσμετο οἶ²⁰.
 Αὐτὰρ ὁ διογέτης Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνδράποισι, ἅσ' αὖτ' αὐτὸς αἰζύσας ἐμύθησε,

Andiam : statim autem est scire non pejus.

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

Mira mulier, cur igitur rursum me valde hortans jubes

Dicere : at ego dicam, neque celabo.

265

Fraud quidem tibi animus lætabitur : neque enim ipse

Lætor. Quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat

Venire, in manibus habentem habilem remum :

Donec ad eos pervenirem qui ignorant mare

Viros, neque salibus mixtam escam edunt,

370

Neque sciunt naves purpureas rostris,

Neque habiles remos, qui alæ navibus sunt.

Signum autem mihi hoc dixit permanifestum : (neque te celabo)

Quando jam mihi occurrens alius viator

Dixerit me ventilabrum tenere in illustri humero,

275

Tunc me in terra figentem jubebat remum,

Sacrificantem sacra bona Neptuno regi,

Arietem, taurumque, porcasque ineuntem verrem,

Domum abire, facereque sacris hecatombis

Immortalibus Diis qui cælum latum habitant,

280

Omnibus prorsus ordine. Mors autem mihi ex mari ipsi

Lenta omnino talis veniet, quæ me interficiet

Senectute sub matura labefactum : circum autem populi

Beati erunt. Hæc mihi dixit omnia perfectum iri.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

285

Si quidem jam senectutem Dii perficient meliorem,

Spes tibi postea malorum fugam fore.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Interim autem Eurynomeque & nutrix parabant lectum

Veste molli, tædis sublucentibus,

290

At postquam straverunt densum lectum festinantes,

Anus quidem decubitura, retro domum ivit.

His autem Eurynome cubicularia præibat

Euntibus ad lectum, tædam in manibus tenens :

In thalamum autem illis ductis, retro abivit. Illi deinde

295

Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.

At Telemachus & bubulcus & subulcus

Cessare fecerunt saltatione pedes, cessare fecerunt & mulieres :

Ipsi autem cubuerunt in ædibus umbrosis.

Illi autem postquam amore delectati sunt defilerato,

300

Delectabantur verbis invicem se alloquentes,

Illa quidem quæcumque in ædibus toleraverat divina mulierum,

Virorum procorum inspicens exitiosam turbam,

Qui sui gratia multa, boves & pingues oves

Jugulabant, multum autem ex dolis hauriebatur vini.

305

At divinus Ulysses, quoscumque dolores posuisset

Hominibus, quascumque ipse ærumnas passus fuisset,

- Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέρωντ' ἀκούουσ', ἐδὲ οἱ ὕπνῳ
 Πίπτεν ἱππὶ βελιράροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
- 310 Ἦρξάτο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἠλθ' ὡς Λωτοράων ἀνδρῶν πίπτεον ἄρσυναι·
 Ἦσ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀσπετίσατο ποιήν
 Ἰρδίμαν ἱτάρον, ἔς ἧδιεν, ἐδ' ἑλίσσειν.
 Ἦσ' ὡς Αἰελοὶ ἱκέθ', ὃ μιν περὶ ῥονοῦ ἰσίδεκτο,
- 315 Καὶ πέμψ'. ἐδὲ ποῦ αἶσα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
 Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναπαύσασα Δύελλα
 Πόντον ἱππῶν ἰχθυόεντα φέρον μεγάλα σινάχοντα.
 Ἦσ' ὡς τυλίσφυλον Λαισυγονίην ἀφίκανεν,
 Οἱ νῆας τ' ὀλίσσας καὶ εὐκνήμιδας ἱταίρους
- 320 Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷσ' ὑπὸ κρυπτοῦ νηὶ μελαίνῃ
 Καὶ Κίρκης κατέλειξε δόλον πολυμηχανίην τε.
 Ἦσ' ὡς αἰδέσθω δόμοι ἥλυθεν εὐφρόντα,
 Ψυχὴ χρυσόμυθ' Ὀυβείην Τυρρῶνιο
 Νηὶ πολυκλήιδι, καὶ εἰσὶδε πάντας ἱταίρους,
- 325 Μνίσσεθ' ἢ ἡ μιν ἔτιχτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἄνθρωπον·
 Ἦσ' ὡς Σειρήνων αἰδινάων φθόγγον ἀκούσεν·
 Ὡς θ' ἱκέτο πλαγκτὰς πέτεσθαι, δεινὴν τε Χάρυβδι καὶ
 Σκύλλῃ θ', ἣν ἔπασποντ' ἀκέραιοι ἀνδρες ἄλυσαν.
 Ἦσ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπλεοντο ἱταίροι·
- 330 Ἦσ' ὡς νῆα θεὸν ἔβαλε φοιῶντι κεκαυτῷ
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· δῶπ' δ' ἔρδιθεν ἰδὼ λαὸν ἱταίρων
 Πάντες ὁμοῖς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυσεν.
 Ὡς θ' ἱκέτ' Ὀγυγίην νῆσον, νύμφην τε Καλυψῶ,
 ἣ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
- 335 Ἐν σπῆσσι γλαυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔρασκε.
 Θήσκει ἀθάνατον καὶ ἀγέστον ἥματα πάντα·
 Ἀλλὰ τῷ ἑσπότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἔσπιθεν.
 Ἦσ' ὡς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
 Οἱ δὲ μιν περὶ κῆρι θεῶν ὡς τιμῆσαντο,
- 340 Καὶ πέμψαν σὺν νηὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Χαλκὸν τε χρυσόν τε αἰεὶ ἰδὼντά τε δόντες.
 Τοῦτ' ἄρα δεῦτάτος εἶπεν ἱππῶν, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνῳ
 Λυσιμέλῃς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμῷ.
 Ἦσ' αὐτ' ἄλλ' ἐτόνσε δια γλαυκῶπις Ἀθήνη·
- 345 Ὅτ' αὖτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπειτο ὃν κατὰ θυμὸν
 Εὐνῆς ἦς ἀλόχου ταρασμήνῃ ἠδὲ καὶ ὕπνου,
 Αὐτίκ' αἶψ' Ὀκίαντ' χρυσόδερον περὶ γένειαν
 ὦρσεν, ἦν ἀνδράσιν οἷος φέρον ὥρτο δ' Ὀδυσσεὺς
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μύθον ἔτελλεν,
- 350 Ὡ γύναι, ἦδ' ἡ μιν πολέων κικρομένην ἀέδλων
 Ἀμροτέρο· σὺ μιν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκλήδεα νόστον
 Κλαίουσ' αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἀλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 Ἰάδρου πιδάσκειν ἐμῆς δῶπ' πατρίδος αἰεὶ.

Omnia dicebat. Illa autem delectata est audiens, neque ei somnus
 Cecidit in palpebris antequam narrasset omnia.
 Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at postea 310
 Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
 Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pednas
 Fortium sociorum, quos comederat, neque mitertus erat.
 Et quomodo ad Æolum ivit, qui ipsum benevolus suscepit,
 Et misit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire 315
 Erat, sed ipsum rursus rapiens procella
 Pontum in piscosum tulit valde ingemiscentem.
 Et quomodo longam portis Læstrygoniam adivit,
 Qui naves perdidit & fortes socios
 Omnes: Ulysses autem solus aufugit nave nigra. 320
 Et Circes narravit dolum calliditatemque.
 Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
 Animam scitaturus Thebani Tiresiæ
 Navi multis clavis apta, & inspexit omnes socios,
 Matremque quæ ipsum peperit & nutrit parvulum. 325
 Et quomodo Sirenum frequentium vocem audit.
 Quomodoque pervenit ad erraticas petras, gravemq; Charybdim,
 Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.
 Et quomodo Solis boves interfecerunt socii:
 Et quomodo navem velocem percussit ardenti fulmine 330
 Jupiter altitonans: petieruntque boni socii
 Omnes simul, ipse autem malum fatum subterfugit.
 Quomodoque ivit in Ogygiam insulam, nymphamque Calypso,
 Quæ ipsum detinuit, cupiens maritum esse,
 In speluncis cavis: & aluit, & dixit. 335
 Se facturam eum immortalem & senectutis expertem dies omnes:
 Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.
 Et quomodo in Phæaces pervenit multa passus,
 Qui ipsum ex animo deum tanquam honoraverunt,
 Et miserunt cum navi dilectam in patriam terram, 340
 Æs autemque satis vestemque dantes.
 Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcis somnus
 Solvens membra irruit, solvens curas animi.
 Ipsa rursus alia excogitavit dea cælia Minerva:
 Quando jam Ulysses putabat suo in animo 345
 Concubitu suæ uxoris delectatum esse atque etiam somno,
 Statim ab Oceano aurithronam matutinam
 Movit, ut hominibus lumen ferret. surrexit autem Ulysses
 Lesto ex molli, uxori autem verbum mandavit:
 O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
 Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum reditum
 Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri
 Festinantem impediri tenuerunt mea a patria terra.

- Νῦν δ' ἔπει ἀμειψόμεθ' ἀπολύεσθαι ἰκέμεθ' εὐνήν·
 355 Κτήματα μὲν τὰ μοι ἐστὶ κρημνίσματα ἐν μεγάροισι·
 Μῆλα δ' ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερβύαλοι κατέκισσαν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήισμα, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δάσυσ· εἰσὶνὲ πάντας ἐνὶ πλοκάμῳ ἐπαύλους·
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄλγος ἔσσομαι,
 360 Ὀφειδὲρ πατέρ' ἰδὼν, ὃ μοι πυκνῶς ἀκάρχηται.
 Σοὶ δὲ γυνὴ τὰ δ' ἑσπερίῳ πιπυτὴ περ ἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις· εἰσὶν αὖ κελίῳ ἀνιόντι
 Ἀνδρῶν μνηστῆρον, ὅς ἐκτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβῶντα σὺν ἀμφιστόλοισι γυναιξίν,
 365 Ἦσσαν, μηδὲ τινα προτίσσειν, μηδ' ἱέμεναι.
 Ἦ ῥά, καὶ σμῆρ' ὁμοεινὶν ἐδύσατο τεύχεα καλά·
 Ὄρε δὲ Τηλέμαχον κ' βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἐντὶ ἀνῶν ἀρήϊα χερσὶν ἐλίσσας.
 Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπείθοντο· ἐσθράσαντο δ' ἡ χαλκῷ.
 370 Ὦϊξαν δ' ὅθ' ὄψεαι, ἐκ δ' ἦιον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Ἦδ' ἦ μιν φάσθ' ἦεν ἐπὶ χθονι· τὸς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα, δοῶς ἐξήγε πόλιν.

Τ' ΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗ' Σ Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ω. ΤΟΥ Ο ΜΗΡΟΥ
 Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Τ Ἀς τῶν μνηστῆρων ψυχὰς· Ἑρμῆς εἰς ἄδ' ἀπατάζει· καὶ ἀναγνα-
 ρισμὸς Ὀδυσσεὺς γίνεται πρὸς τὸν αὐτὸ πατέρα Λαίρτην.
 Καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακείοις γεγενῆσθαι ὑπὸ τῇ τῶν μνηστῆρων
 ἀναίρσει Ἀθηνᾶ διακωλύει.

Ω δ' Ὀδυσσεύς σὺν πατρὶ καὶ υἱὶ μάχεται Ἀχαιῶς.

- Ε** ρμῆς δὲ ψυχὰς Κολλῆνιος ἐξεκαλεῖτο
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων· ἔχε δ' ῥάβδον μετὰ χερσὶν
 Καλὴν, χρυσεῖν, ἣν τ' ἀνδρῶν ὄμματα θίγει
 Ὃν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπὸ πόντος ἱέμεναι.
 5 Τῇ ῥ' ἀγέ κινήσας· ταῖς δ' ἐτρίβουσαι ἔπειντο.
 Ὃς δ' ὅτε νυκτερίδες μετὰ ἀντρὶ διασπασίμῳ
 Τρίβουσσι ποτέοντα, εἴπειν καὶ τις δόσπ' ἔσθην
 Ὀρμαθῆ ἐκ πέτρης, ἀνὰ τ' ἀλλήλοισιν ἔχονται·
 Ὃς αἱ τετριγυῖαι αἰμ' ἦσαν, ἦρχε δ' ἀεὶ σφιν
 10 Ἑρμῆας ἀκακίτα κατ' ἐνδρόντα κέλευθα.
 Παρ δ' ἴσαν Ὀκεανὸς τε ῥοαὶ καὶ Λευκάδα πέτρην,
 Ἦδ' ἐπαρ' ἡελίου πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
 Ἦσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀστροδελὸν λευμῶνα,
 Ἐνθά τε ναιούσι ψυχαί, εἰδωλὰ καμόντων.
 15 Εὖρον δ' ὅψιν Πυλῆάδην Ἀχιλλῆα,
 Καὶ Πατρίοκλ' ὅς, καὶ αἰνέμενος Ἀντιόχου,

Nunc autem postquam ambo multis modis optatum attigimus
lectum ,
Possessiones quæ mihi sunt cura in ædibus : 355
Pecules autem quas mihi proci superbi contumserunt ,
Multas quidem ipse ego prædabor , alias autem Achivi
Dabunt , donec omnia impleverint stabula :
Sed quidem arborosum agrum adibo ,
Visurus patrem optimum , qui mihi frequenter dolet. 360
Tibi autem uxor hoc injungo sapienti licet :
Statim enim fama ibit simul cum sole ascendente
Virosum procorum , quos interfeci in ædibus :
In superiora ædium ascendens cum ancillis mulieribus ,
Sede , neque quenquam aspice , neque interroga. 365
Dixit , & circum humeros induit arma pulchra :
Hortatus est autem Telemachum & bubulcum & subulcum ,
Omnesque arma iussit inartia manibus capere.
Qui non immotigeri erant : verum armabantur ære ,
Aperiebantque januas , & exibant , præibat autem Ulysses. 370
Jam quidem lumen erat in terra : hos autem Minerva
Caligine cooperiens , velociter eduxit urbe.

ARGUMENTUM LIBRI XXIV. ODYSSEÆ
HOMERI.

Procorum animas Mercurius ad inferos deducit : Et agnitio
Ulyssis fit ad patrem Laërtem. Et turbam Ithacensibus fac-
tam ob procorum cædem Minerva compescit.

Ω. Ulysses cum patre & filio pugnat Achivis.

Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
Virosum procorum : habebat autem virgam in manibus
Pulchram , auream , qua hominum oculos mulcet
Quorum vult , quosdam contra etiam dormientes suscitatur. 375
Hac igitur ducebat movens : illæ autem stridentes sequebantur.
Sicut autem quando vespertilioes secessu antii ingentis.
Stridentes volant , postquam aliqua exciderit
Uva expetrâ , interque sese hærent :
Sic hæ stridentes simul libant , præibat autem ipfis
Mercurius alienus a malo , per squalidas vias. 380
Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram ,
Et solis portas & populum somniorum
Præteribant. Statim autem pervenerunt in herbosum præratum ,
Ubi habitant animæ , simulachra defunctorum.
Invenērunt autem animam Pelidæ Achillis , 385
Et Patrocli , & inculpabilis Antilochi ,

- Αἰαντός θ', ὅς ἄριστος ἦν εἶδός τε δέμας τε.
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ κῆνον ομίλειον ἄρχιμόλον δὲ
 20 ἥλυθ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδου
 Ἀχινυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀηγήεσσι ἔσσι αἶμα
 Οἴκῳ ἐν Αἰγιάδοιο θάτον καὶ πότμον ἐπίσσωον.
 Τὸν προτέρη ψυχῇ προτερῶναι Πηλεΐωνος,
 Ἀτρεΐδου, πῖρε μὲν σὲ φάμεν Διὶ τερπικραύοντι
 25 Ἄνδρῳ ἠρώων εἶλον ἔμμεναι ἥματα πάντα,
 Οὐκὰ πολλοῖσιν τε καὶ ἰσθμίοισιν ἀνασας
 Δῆμον ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἀλγέ· Ἀχαιοί.
 Ἦτ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε.
 Μοῖρ' ὅλην, τὴν ὅτις ἀλεύσεται, ὅς κε γένηται.
 30 Ὡς ὅρσεις τιμῆς Διωνύμῳ ἥσπερ ἀνασας,
 Δῆμον ἐνὶ Τρώων θάνατον κ' πότμον ἐπισπῶντι.
 Τὰ κέν ται τύμβον μὲν ἐπέσταν Παταχαῖοι.
 Ἰδὲ κε καὶ σὺ παιδὶ μέγα κλέος ἦν ὀψιάσθω·
 Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίσσω θανάτῳ ἔμμερτο ἀλάνει.
 35 Τὸν δ' αὖτε ψυχῇ προσεζῶναι Ἀτρεΐδου,
 Ὀδῆε Πηλέος υἱέ, θεῖος ἐπιεικέα· Ἀχιλλεύ,
 Ὃς θάνες ἐν Τρώϊ· ἐκός Ἀργεός, ἀμρὶ δέ σ' ἄλλοι.
 Κτείνοντο Τρώϊοι καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄριστοι,
 Μαρναμένοι περὶ σῖο· σὺ δ' ἐσσεύεσθαι κοῖνῃς
 40 Κέσσο μέγας μεγαλοσίν, λελασμένῳ ἱπποστυγῶν.
 Ἡμεῖς δ' ἐπεσσαν ἡμᾶρ ἐμαρνάμεθ'· ὅδε κε πάμπαν
 Πανταμεῖδα πτολέμῃ, εἰ μὴ Ζεὺς καίλασι παῦσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνέικαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κατὰ θυμὸν ἐν λεχέεσσι, καθήσαντες χροά καλόν
 45 Ὑδατὶ τε λιαρῷ καὶ ἀλφειᾷ· πολλὰ δέ σ' ἀμρὶς
 Δάκρυα θέρμα χέον Δαναεὶ, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἀλός ἦλθε σὺν ἀθανάτῳ ἀλίσσιν,
 Ἀγγελίης αἰκτα· βοή δ' ἐπὶ πόντον ὀρέρετ
 Θισπωσίη. ὧδ' δὲ πρῶτος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 50 Καὶ νῦν κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Νίσυρ, ὃς καὶ πρῶτον ἀείσει φαίνετο βουλῇ,
 Ὃς σφιν εὐζροτίων ἀγορήσατο καὶ μετίεσσαν,
 Ἰσχεσθ' Ἀργεῖσι, μὴ φεύγετε κοῦροι Ἀχαιῶν.
 55 Μήτηρ ἐξ ἀλός ἦλθε σὺν ἀθανάτῳ ἀλίσσιν
 Ἐρχεται, ὃς παῖδός τε δυνάμειος ἀντίσασσα.
 Ὡς ἔρατ'· οἱ δ' ἴσχωτο φόβῳ μεγάλῳ μοι Ἀχαιοί.
 Ἀμρὶ δέ σ' ἔσπασαν κοῦροι ἀλίοιο γέροντος,
 Οἰκτρ' ὀλοφρομένη, περὶ δ' ἄμβροτα ἔμματα ἔσαν.
 60 Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβομένη ὅπῃ καλῇ,
 Θρήσκον· ἐνθά κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργεῖον· τέκεν γὰρ ὑπὸ πόρε Μοῦσα λήϊα.

Ajacisque, qui optimus erat specieque corporeque
Cæterorum Danaorum, post inculpatus Pelidem.
Sic illi quidem circa illum versabantur: prope autem
Adveniebat anima Agamemnonis Attidæ 20
Dolens: circumque aut aliæ congregabantur quæcumque cum ipso
Domo in Ægilthi mortuæ erant & fatum obiverant.

Hunc prior anima allocuta est Pelidæ:
Atride, supra quidem te autumabam Jovi gaudenti fulmine
Viros heroas dilectum esse diebus omnibus, 25
Quoniam multisque & fortibus imperabas
Populo in Trojanorum, ubi passi sumus dolores Achivi.
Ergone & tibi primum adstare debuit
Parca perniciofa, quam nullus fugit, quicumque natus est.
Unam dequisisses honore fruitus quo imperabas, 30
Populo in Trojanorum mortem & fatum obisse.
Eo tibi sepulchrum quidem secissent omnes Achivi,
Et tuo quoque filio magnam gloriam conciliasses in futurum:
Nunc autem te miserrima morte fatale erat capi.

Hunc autem rursus anima alloquabatur Attidæ: 35
Beate Pelei filii, diis similis Achilles,
Qui mortuus es in Troja longe ab Argo, circum autem alii
Interfecti sunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
Jacebas magnus, ingenti spatio, oblitus equitationis. 40
Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
Cessavissimus a bello, nisi Jupiter turbine sedasset.
At Postquam te ad naves portavimus ex bello,
Deposuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
Aquaque calida & unguento. multas autem te circum 45
Lacrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque crines.
Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat
Magna, cepitque tremor omnes Achivos:
Et ruentes ivissent concavas in naves, 50
Nisi vir detinisset antiquaque multa que sciens,
Nestor, cujus & antea optimum apparuit consilium,
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:

Confinete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.
Mater ex mari hæc cum deabus marinis 55
Venit, suo filio mortuo. ad futura.

Sic dixit: cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
Circum autem te steterunt filiæ marini senis,
Misericorditer lugentes, circum autem immortales vestes induerunt.
Musæ autem novem omnes, alternis voce pulchra, 60
Lamentabantur, hic nullum illachrymem vidisses
Argivorum: tam lugubre enim quiddam moverat Musa stridula.

- Ἐπτακαίδεκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμάρ
 Κλαίειν ἄθανατοί τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνδρῶναι·
- 65 Ὀκτακαίδεκα δ' ἔδωκεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμείβε-
 Μῆλα κατεκτάνευεν μάλα πίονα καὶ ἱλικας βοῦς.
 Καί τοι δ' ἐν τ' ἰσθμῷ θίων, καὶ αἰεῖρατι πολλῷ,
 Καὶ μελίτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἔρπον Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐφύσαντο πυρὴν πέρι καυέμενοι,
- 70 Πέποιθε ἴππας τε· πολὺς δ' ὀρμαγδὸς ὀρεῖται·
 Αὐτὰρ ἔπειθ' ἔτι σε φλόξ ἤνυσεν Ἠραίοισι,
 Ἥϊω δὲ τὴν λέγομεν λευκὴν ὅς τ' Ἀχιλλεῦ
 Οἴω ἐν ἀκρήτῳ κ' αἰεῖρατι. δῶκε δ' μήτηρ
 Χρυσέον ἀμειβομένη· Διανύσοιο δὲ δῶρον
- 75 Φάσθ' ἔειπεν, ἔργον δὲ περικλυτὴ Ἠραίοισι.
 Ἐν τῷ τοι κείται λευκὴ ὅσθα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ·
 Μῆδε δὲ, Πατρόκλοιο Μενετιάδαο θανόντος·
 Χαρίς δ' Ἀντιλόχειο, τὸν ἔρχομαι τίς ἀσάντων·
 Τῶν ἄλλων ἑτάροισιν μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα·
- 80 Ἄμφο' αὐτοῖσι δ' ἔσθ' ἑσθ' ἄντα μέγα κ' ἀμύμονα τύμβον·
 Χρυσάδην Ἀργεῖαν ἱερὸν στρατὸς αἰχμητῶν
 Ἀκτῇ ἑσθ' ἐπρυχοῦσθ' ἑσθ' πλατὺ Ἐκυσσόντα·
 Ὡς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντοῦν ἀνδράσιν εἴη
 Τοῖς ἐν νῦν γειγᾶσι κ' οἱ μετ' ἑσθ' ἔσονται.
- 85 Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεὸς περικαλλὴ αἶδλα,
 Ἔθηκε μέσσην ἐν ἀγῶνι ἀρετῆσιν Ἀχαιῶν.
 Ἥσα μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλιστα
 Ἠρώων, ὅτε κέν ποτ' Ὀρυσιμένου βασιλῆος
 Ζώνονται τε νέοι καὶ ἑσθ' αἰδῶνται αἶδλα·
- 90 Ἀλλὰ καὶ κίνα μάλιστα ἰδὼν θήσασα θυμῷ,
 Οἷ' ἑσθ' οὐ κατέθηκε θεὰ περικαλλὴ αἶδλα
 Ἀργυροειδέα θέτις. μάλα γὰρ εἴλη ἔατα θεοῖσιν·
 Ὡς σὺ μὲν ὑδὲ θάτων ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰὶν
 Πάντας ἑσθ' ἀνδρῶν κλέος ἔσθ' ἔσθ' ἰδὼν Ἀχιλλεῦ·
- 95 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τίδ' ἔδος ἑσθ' πόλεμον πολύσκιον;
 Ἐν τόσῳ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὀλέθρον
 Αἰζηῖας ἑσθ' ἑσθ' κ' ἐλομένης ἀλόχοιο.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 Ἀχχίμενον δὲ σφ' ἦλθε διάκτορ Ἀργερόντης,
- 100 Ψυχὰς μεσσηρὸν κατὰ γῆν Ὀδυσσῆα δαμνόντων.
 Τῷ δ' ἀρετὰ θαμβήσαντ' ἰδυῖς κίον, ὥς ἰσθ' ἔσθ'·
 Ἐγὼ δὲ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 Παιδά· Μελαγχόος ἀγακλυτὸν Ἀμειβιδόντα·
 Ζεῖας γάρ οἱ ἐν, Ἰθάκῃ ἐν οἰκίᾳ ναιῶν.
- 105 Τὸν προτέρη ψυχὴν προσέειπεν Ἀτρεΐδαο,
 Ἀμειβιδόν, τί παθόντες ἔμνην γαστῆρ' ἔδωκε;
 Πάντες κεκρυμμένοι κ' ὀνήνηκε; ὑδὲ κεν ἄλλος
 Κρινάμεν κλέος κατὰ πόλιν ἀνδρῶν ἀρίστον.

Septem & decem quidem te simul noctesque & dies
 Flevimus immortalesque dii mortalesque homines:
 Octava & decima autem dedimus igni, multasque circa te. 65
 Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
 Cremabaris autem in veste deorum, & unguento multo,
 Et melle dulci. multi autem heroës Achivi
 Cum armis ferebantur circa pyram ardentis,
 Pedestresque equestresque: multus autem strepitus ortus est. 70
 At postquam te flamma confecit Vulcani,
 Mane scilicet tibi collegimus alba ossa, Achilles,
 In vino puro & unguento. Dedit autem mater
 Aurcam amphoram: Bacchi autem donum
 Dicebat esse, opus autem inclyti Vulcani. 75
 In hac tibi jacent alba ossa illustis Achilles,
 Mixtim autem, Patrocli Menœtiadæ mortui:
 Separatim autem Antilochi, quem maxime honorabas omnium
 Caterorum sociorum post Patroclum mortuum.
 Circum ipsa autem postea magnum & insignem tumulum 80
 Fudimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum.
 Littore in excelso in lato Hellesponto.
 Ut longe manifestus ex ponto viris esset
 His qui nunc sunt & qui in futurum erunt.
 Mater autem poscens deos perpulchra certamina, 85
 Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.
 Jam quidem multorum sepulchro virorum interfui
 Heroum, quando olim mortuo rege
 Cingunturque juvenes & parant certamina:
 Sed illa maxime videns miratus fuisses animo, 90
 Qualia de te posuit Dea perpulchra certamina
 Argentea pedibus Thetis. Valde enim amicus erat diis.
 Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper
 Omnes in homines gloria erit bona Achilles.
 At mihi quæ hæc utilitas quod bellum gessi? 95
 In reditu enim mihi Jupiter molitus est tristem interitum
 Ægistii sub manibus & perditæ uxoris.
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
 Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,
 Animas precorum deducens Ulyssi donitorum. 100
 Illi igitur stupefacti recta iverunt, postquam viderunt.
 Cognovit autem anima Agamemnonis Attidæ
 Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem:
 Hospes enim erat, in Itacha domos suas inhabitans.
 Hunc prior anima alloquebatur Attidæ. 105
 Amphimedon, qui! vobis accidit ut tenebrosam terram subiretis
 Omnes electi & æquævi? neque *quisquam* aliter
 Discernens elegisset in urbe viros optimos.

- Η δ' ὕμν' ἐν γῆσι Περσίδων ἰδάμασιν,
 110 Ὅσας ἀργαλῆους ἀέρους κ' κύματα μακρά;
 Ἦσαν ἀνάρτοι ἄνδρες ἰδὼντες ἐπὶ χείρσιν
 Βῆς περιστανοῦντος ἡδ' οἷον πῶτα καλὰ;
 Ἦε περὶ πτόλιμα μαχεύοντο ἡδὲ γυναῖκῶν;
 Εἶπον μοι νεοῦρ'· ξένος δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
 115 Ἦ δ' ἐμὴν ὅτε κῆρε κατὰ λυθὸν ὑμῖν ἔρπον δῶ,
 Ὁ θυμὸν Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενέλαῳ
 Ἰαίην εἰς ἅμ' ἐπειδὴ εὐσέλμων ἐπὶ νηῶν;
 Μῆνι δ' ἄρ' ἔλω πάντα πρήτ' αὖρ' εὐρέα πόντον,
 Σπασοῦν παρ' αἰσιδόντες Ὀδυσῆα πτολίεθρον.
 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεΐπεν Ἀμφιμέδοντα,
 Ἀτρεΐδῃ κύδιε ἀναξ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνον,
 Μνηστῆραι τάδε πάντα, κ' ἀτρεκέως καταλέξω,
 Ἡμετέρη θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
 Μνηστῆρ' Ὀδυσῆα δὴν εἰχοῦντο δάμαρτα.
 125 Ἦ δ' ἐλ' ἡνείτα συζεῖο γάμον, ἔτ' ἐτελεύτα,
 Ἡμῖν δεσζέμεν θάνατον κ' κῆρα μέλαινα.
 Ἀλλ' ὄλοντο τὸνδ' ἄλλων ἐπὶ φρεσὶ μεμνημένοι.
 Σπῆσαι μὲν μέγα ἴσον ἐνὶ μεγάροισιν ὕραιν
 Λιπὸν καὶ περὶ μισθόν· ἄσας δ' ἡνὶ μετέσπευε,
 130 Κεῖρε· ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ δ' αὖτε δὴ· Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετε ἔπειτα, ἔργα τῶν ἐμὸν γάμον, εἴτοκε δ' ἔσσε.
 Ἐκτελέστω, (μή μοι μετασώλῃα νήματ' ὀληται)
 Λαίητ' ἥρ' αὖ ταχύνειν, εἴτοτε κέν μιν
 Μοῖρ' ἔλκω καδ' ἔλκωσι τανυκροῖα θανάτοιο.
 135 Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεοσότης,
 Αἶψιν ἄτερ σφείρου κείται ποικίλ' κτεατίστας.
 Ὡς ἔραδ' ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεσείδεται θυμὸς ἀγήνωρ.
 Ἐνδὲ κέν ἡματιῇ μιν ὕραινεν μέγα ἴσον,
 Νύκτας δ' ἄλλύσκεν, ἐπὴν θάιδας παρὰ δαῖτο.
 140 Ὡς τρεῖτες μὲν ἔειπε δόμα, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς.
 Ἀλλ' ὅτε τέτρετον ἦλθεν ἔπος, καὶ ἐπ' ἡλυθὸν ὄρεσι,
 Μειλῶν ἐθιόντων, περὶ δ' ἡμάτια πολλὰ ἐτελέσθη,
 Καὶ τότε δὴ τις εἴπει γυναῖκῶν ἡ σάφα ἡδὴ,
 Καὶ τὴν γ' ἀλλούσαν φεύρουσαν ἀγλαὴν ἴσον,
 145 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσε κ' ἐκ ἐθέλουσ', ἐπ' ἀνάγκης.
 Εὐθ' ἡ εἰς εἰδίζεν, ἐξήνατο μέγα ἴσον,
 Πλύνσας, ἡλιά ἐκ' ἀλγέχιον ἐκ σελήνῃ.
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὴς ποδὲν ἦγαγε δάμωι.
 Ἀγρὰ ἔω' ἐσχατὴν, ὅθι δάματα ναιε συδῶτης.
 150 Ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσῆα Δαίιοιο,
 Ἐκ Πύλλῃ ἡρατόεντος ἰδὼν σὺν νῆϊ μελαίνῃ.
 Τῷ δ' ἔμνησεν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 Ἰκνῶτο περὶ ἄστυ περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεύς,
 Ὡς αὖτ' αὐτὰρ ἱεμέλῃς περὶ ἡγεμόνευε.

Nun vos in navibus Neptunus domuit ,
 Excitans graves ventos & fluctus vastos? 110
 An inimici viri læserunt in continente
 Boves abigentes & ovium greges pulchros?
 An pro urbe pugnantes & mulieribus?
 Dic mihi interroganti : hospitem autem tibi me dico esse.
 An non meministi quando illuc veni in vestram domum , 115
 Hortaturus Ulyssē cum divino Menelao
 Ad illum ut una sequeretur nos bene transstratis in navibus?
 Mense autem toto omnem transivimus latum pontum ,
 Vix permoventes Ulyssē urbium populatorem.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis : 120
 Atrides optime rex virorum Agamemnon ,
 Memini hæc omnia , & indubitare narrabo ,
 Nostræ mortis malum finem qualis contigerit :
 Ambicbamus Ulyssē diu absentis uxorem :
 Hæc autem neque negabat odiosas nuptias , neque perficiebat , 125
 Nobis meditans mortem & parcam nigram.
 Sed dolum hunc alium in mente cegitavit :
 Statuens magnam telam in domibus texebat
 Tenuem & rotundam : statim autem nobis postea loquebatur :

Juvenes mei proci , quoniam mortuus est divinus Ulyssēs , 130
 Manete urgentes meas nuptias , & nec vestem
 Perficiam , (ne mihi vana fila pereant)
 Læiti heroi sepulchralem , dum ipsum
 Parca perniciofa sustulerit in longum sopientis mortis :
 Ne aliqua me in populo Græcarum culpet , 135
 Si sine vestē jacebit qui multa possederit.

Sic dixit : nobis autem persuasus est animus masculus.
 Tunc diurna quidem texebat magnam telam ,
 Noctibus autem dissolvebat , postquam faces apposuerat.
 Sic triennio latuit dolo , & fidem fecit Achivis. 140
 Sed quando quartus venit annus , & venerunt tempora ,
 Mensibus deficientibus , multique dies consummati erant ,
 Tunc quædam dixit mulierum quæ clare sciebat ,
 Et hanc dissolventem invenimus illustrem telam ,
 Sic hanc perfecit & non volens , per vim. 145
 Donec ipsa vestem ostendit , cum pertexuisset magnam telam ,
 Et lavisset , soli similem vel lunæ.

Tunc Ulyssē mala alicunde duxit fortuna
 Agri in extermitate , ubi domos suas habitabat subulcus.
 Illic venit dilectus filius Ulyssē divini , 150
 Ex Pylo arenosa reversus cum navi nigra.
 Hi autem procis mortem malam parantes ,
 Venerunt ad urbem perinclytam : Ulyssēs quidem
 Posterior , at Telemachus ante præcellit.

- 155 Τὸν δὲ σὺβάτης ἦγε κακὰ χερσὶ ἔϊματ' ἔχοντα,
 Πτωχῶ λευγαλέω ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτοῦμνον· τὰ δ' ἡ λυγρὰ πειρὶ χερσὶ ἔϊματα ἔστο,
 Οὐδέ τις ἠμείων δύνατο γινῶναι τὸν ἰόντα,
 Ἐξαπίνης περσάνεντ', ἐδὴ οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
- 160 Ἀλλ' ἔπεισιν τε κακοῖσιν ἐνίστομην ἠδ' ἀβολῆσιν.
 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν εἰσὶν
 Βαλλομένο· καὶ ἐπιστόμενος, τετληότε θυμῷ·
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς τίς· Αἰγιοόχοιο,
 Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλία τεύχε' αἰέεας.
- 165 Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήισεν ὀχῆας·
 Αὐτὰρ ὁ ἦν ἀλοχὸν πολυκερδεύουσαν ἀνωγα
 Τόξον μνηστέρων· θέμεν πολὺν τε σιδήρεον,
 Ἥμιν αἰνομέροισιν αἰδῶλια καὶ φόνος ἀρχήν.
 Οὐδέ τις ἠμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
- 170 Νευρὴν ἐντανύσσει, πολλὸν δ' ἐσιδιδυῖες ἦμεν.
 Ἀλλ' ὅτε χερσας ἔκανεν Ὀδυσῆϊ μέγα τόξον·
 Ἐνθ' ἡμῖς μὲν πάντες ὁμοκλήοιμ' ἐπείεσσι
 Τόξον μὴ δώμεναι, μισθ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
 Τηλεμάχῳ δὲ μιν οἷος ἐποτρύναν ἐκέλευσεν.
- 175 Αὐτὰρ ὁ διέσπετο χερσὶ πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς,
 Ρηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρεον.
 Σπῆ δ' ἀρ' ἐπ' εἰδὲν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' αἰετοῦς,
 Διυγὸν πασπαίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 Αὐτὰρ ἔσσυτ' ἄλλους ἐξίει βέλεα στυρόντα,
- 180 Ἄντα τιτυσκόμην· τοὶ δ' ἀχέρινοι ἐπιστόν.
 Γινῶν δ' ἦν ὁ ρά τις σφι θεῶν ἐπιτάγροθ' ἦεν·
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπώμενοι μινεῖ σφω
 Κτεῖνον ἐπιστομάδην· τῶν δ' εἶνος ὄργυντ' αἰετῆς,
 Κεῖται τωπτομένων, δάπιδον δ' ἄσσαν αἵματι θύει.
- 185 Ὡς ἡμῖς Ἀγαμέμνον ἀποκλόνει, ὦν ἔτι καὶ νῦν.
 Σώματ' ἀκλῆδα κέεται ἐνὶ μεγάροισι Ὀδυσῆϊ.
 Οὐ γὰρ πῶ ἴσασι εἴλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστου,
 Οἳ κ' ἀποΐφιντες μέλανα κροῖον ἐξ αἰγυλίων,
 Κατ' ἐμψυγὴν γράσιν· ὁ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
- 190 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴν περτερώωνεν Ἀτρεΐδαι,
 Ὅλβιε Λαέρτιά· πῶς πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἦ' ἀρετῇ σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσῃ ἀκοῖτιν.
 Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελόπειῃ,
 Κούη Ἰκαρίου, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆϊ.
- 195 Ἄνδρες κενερίδαι, πῶ οἱ κλέϊ· ἔσσωτ' ὀκείτα·
 Ἦε ἀρετῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν αἰετῆς
 Ἀδάσπετος χάριτας ἐχέερον Πηνελόπειῃ.
 Οὐκ ὡς Τυνδάρειοι κούη κακὰ μήτατο ἔργα,
 Κενερίδαι κτεῖναισα πόσιν· συγερὴ δὲ αἰεὶς
- 200 Ἔσσωτ' ἐπ' ἀνδρώεσσι· χαλεπὴν δὲ τε φησὶν ὀκείτα·

Illum autem subulcus dixit turpes corpore amictus habentem, 155
 Mendico vili similem atque seni, (erat,
 Scipioni inmittem : illoque turpi circum corpus amictu amictus
 Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse ;
 Repente apparentem, neque qui majores natu erant :
 Sed verbis malis incessinus & jaculis. 160
 At is quidem interea tolerabat in ædibus suis
 Percussus & objurgatus patienti animo :
 Sed quando jam ipsum suscitavit Jovis mens Ægiocchi,
 Cum Telemacho quidem perpulchra arma tollens,
 In thalamum deposuit, & clausit fores: 165
 At idem suam uxorem multo astu jussit
 Arcum procis ponere canumque ferrum,
 Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
 Neque quisquam nostrum potuit tortis arcus
 Nervum intendere, longeque aberamus: 170
 Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus,
 Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
 Arcum non dari, neque si valde multadiceret:
 Telemachus autem eum solus hortans jussit.
 At ipse cepit manu perpatiens dius Ulysses, 175
 Facile autem tetendit arcum, sagittamque misit per ferrum.
 Sterit autem ad limen progressus, velocesque effudit sagittas.
 Horrendum circumspectans: jaculatusque est Antinoom regem.
 At postea aliis inmisit tela luctifera,
 Recta collineans: hi autem simul densi cadebant. 180
 Cognitum autem erat quod aliquis ipsi deorum adjutor esset.
 Statim enim in ædibus obsequentes furori suo (torus,
 Occidebant quaquaversum: illorum autem gemitus excitabatur
 Capitis percussis, pavimento autem totum sanguine æstuabat.
 Sic nos o Agamemnon perimus: quorum adhuc nunc 185
 Corpora neglecta jacent in domibus Ulyssis.
 Nondum enim sciunt amici in domibus ejusque,
 Qui abluto nigro sanguine ex vulneribus,
 Seponentes lugerent: hic enim honor est mortuorum.
 Hunc autem rursus anima alloquebatur Attidæ: 190
 Beate Lærtæ fili solertissime Ulysses,
 Nimirum cum magna virtute nactus es uxorem.
 Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
 Filix Icarii, quam bene meminerat Ulyssis,
 Viri genialis. Ideo ei gloria nunquam peribit 195
 Sux virtutis: facient autem terrestribus cantilenam
 Immortales gratam prudenti Penelopæ.
 Non sic Tyndari filia mala consultavit opera,
 Genialem interficiens maritum: odiosa autem cantilena
 Erit in hominibus: gravemque famam præbuit 200

- Θηλυτέρῃσι γυναῖξιν, καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἦσιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἐσαότ' εἰν αἶδας δόμοις ὑπὸ κεύθεισι γαίης.
 Οἱ δ' ἔπειτα ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἄγρον ἴκοντο
 205 Καλὸν Λαίρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
 Λαίρτης κτεάτιστα, ἔπειτα μάλ' ἀλλ' ἐμόχθησεν.
 Ἐνθά οἱ οἶκ' ἦν, περὶ δὲ κλίστιν θίε πάντη,
 Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἔζανον ἠδὲ ἱαυον
 Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοῖ οἱ εἶλα ἐργάζοντο.
 210 Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλει, ἢ ῥα γέροντα
 Ἐδυκίας κομέσκειν ἔα' ἀγρῷ νόστοι πόληος.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱῇ μῦθον ἔειπεν,
 Τμῆς μὲν νῦν ἔλδ' εὐκτιμένῃ δόμον εἴσω.
 Δεῖπνον δ' αἶψα συὸν ἱεῦσάτε ὅς τις ἄριστος.
 215 Αὐτὰρ ἐγὼ πατέρος πενήτομα ἡμετέρου,
 Αἰ κ' ἐμ' ἐπιγυνὴν κ' φρεσίν τε φειδωμοῖσι,
 Ἥε κεν ἀγνοῖσι, πολὺν χρόνον ἀμφοῖς ὄντα.
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσιν ἀρήια τεύχε' ἔδωκεν.
 Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 220 Ἄσσοι ἱὲν πολυκάρπῳ ἀλωῇσι περὶ τήν.
 Οὐδ' εὖρεν Δολιὸν μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 Οὐδὲ τινα δμῶων, οὐδ' υἱέων· ἀλλ' ἄρα τοῖσι
 Αἰμασίαις λείποντες, ἀλωῇσι ἐμώμεν ἔρκος,
 Ὡχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἠγέμενονεν.
 225 Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὖρεν εὐκτιμένη ἐν ἀλωῇ,
 Λιγρύνοντα φυτὸν, ῥυσθάνοντα δὲ ἔξω χιτῶνα,
 Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δ' κνήμησι βοῖας
 Κομίδας ῥαπτάς δέδετο, ῥαπτῶς ἀλειείαν.
 Χερσίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάραν ἔνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεῖ
 230 Αἰγείην κυνέην κεραλῇ ἔχε, πένθ' αἶξαν.
 Τὸν δ' ὥς ἔν ἐνόησε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεὺς
 Γῆραι τεύρεδμεν, μέγα δὲ φρεσὶ πένθ' ἔχοντα,
 Στάς ἄρ' ὑπὸ βλεφάρῃν ὀγχην κατὰ δάκρυον εἶδε.
 Μεινέειξ δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 235 Κύσσω κ' περιζῦναι ἐὼν πατέρ', ἠδὲ ἕκασα
 Εἶπεν, ὥς ἔλθοι κ' ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἦ' πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκασά τε περήσοιτο.
 Ὡς δὲ οἱ φρονέοντι δαδάσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτον κερτομίοις ἑσέσασιν περὶ δῆται.
 240 Τὰ φρονέων ἰδυὺς κίεν αὐτὰ δι' Ὀδυσσεὺς.
 Ἦτοι ὁ μὲν κατ' ἔχων κεραλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαιε·
 Τὸν δὲ περισσάρμ' ὑπερθεῖναι φαίδιμος υἱός,
 Ὡς γέρον, ἕκ ἀδαμνίν σ' ἔχει ἀμειψαμένειν
 Ὀρχατον· ἀλλ' εὖ τοι κομίδῃ ἔχει, εἴδ' ἐτι πάμπαν
 245 Οὐ φυτὸν, ἔ σικῆ, ἕκ ἀμπελος, ἔ μὲν ἐλαῖν,
 Οὐκ ὀγχην, οὐ περσὶν τοι ἀνευ κομίδος κατὰ κῆπον.

Ἄλλο

Fœtineis mulieribus, & quæ benefica *i. e. proba* erit.

Sic hi quidem ejusmodi alternis loquebantur,
Stantes in, Ditis domibus sub cavernis terræ. (nerunc

Illi autem postquam ex civitate iverunt, citoque in agrum perve-
Pulchrum Laërtis, excultum, quem quondam ipse 205

Laërtes comparaverat, postquam valde multum laborarat:

Illic ei domus erat, circumque exedra currebat undique,

In qua comedebant & sedebant & dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica operabantur:

Ineratque mulier Sicula anus, quæ senem 210

Diligenter curabat in agro longe ab urbe.

Ibi tum Ulysses pastoribus & filio sermonem dixit:

Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro:

Prandium autem statim porcorum sacrificare, qui optimus est.

At ego patrem tentabo nostrum, 215

Si me agnoscat & animadvertat oculis,

An ignoret, multo tempore absentem.

Sic locutus, servis martia arma dedit.

Hi quidem postea in domum velociter iverunt: at Ulysses 220

Propius ivit ad abundantem fructibus hortum, tentaturus:

Neque invenit Dolium in magnum viridarium descendens,

Neque quemquam servorum, neque filiorum: sed ii

Sentes collecturi, horti futuras sepem,

Abiverant: at eis senex viam præibat.

Solum autem patrem invenit in bene culto horto, 225

Purgantem plantam. sordida autem amictus erat tunica,

Pannosa, sorda: circumque tibus bubulas

Ocreas confutas ligaverat, lacerationes evitans:

Digitaliaque in manibus, ruborum causa: at desuper

Caprimum pileum capite habebat, dolorem auctans. 230

Hunc autem postquam agnovit perpatiens divinus Ulysses

Senectute consumptum, magnumque mente dolorem habentem,

Stans sub excelsa pyro lacrymam effudit.

Cogitabat autem postea in mente & in animo,

An oscularetur & amplecteretur suum patrem, & singula 235

Diceret, quomodo venisset & pervenisset in patriam terram:

An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est melius esse,

Primum mordacioribus verbis tentare.

Hæc cogitans recta ivit ad eum divus Ulysses: 240

Et ille quidem demisso capite stirpem circum fodiebat:

Eum autem astans allocutus est illustis filius:

O senex, non imperitia te tenet curandi

Ordines vitium: sed bene tibi cura habet, atque omnino

Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245

Non pyrus, non arcola sine cura in horto.

Odyssæ.

Y y

- Ἄλλο δέ τοι ἔρως, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνδο θυμῷ·
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομὴν ἔχει, ἀλλ' ἄμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε κακῆς, καὶ ἀεικία ἴσται.
- 250 Οὐ μιν αἰγῆς γε αἰαξ' ἔνεκ' ἢ σε κομίζει,
 Οὐδέ τι τοι δούλιον ἐπιπείσσει εἰσποράσσει,
 Εἶδ' ὅτι καὶ μήγεθ' ὅτι βασιλῆϊ γδ ἀνδρὶ ἵοικας.
 Τοιοῦτόν ῃ ἵοικας, ἵσται λούσαντο φαγοί τε,
 Εὐδμήναι μαλακῶς. ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερνόντων.
- 255 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Τιῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τιῷ δ' ὄρχατον ἀμφοπολιεύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόμευσον ἐπ' ἔκτυμον, ὅρρ' εὖ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτιόν γ' Ἰθάκην τένδ' ἰκώμεθ', ὥς μοι ἵκωνται
 Οὗτ' αὐτὴν γυνὴ δὲ ξυμβληῆμος ἐνθάδ' ἰόντι,
- 260 Οὐτὶ μάλ' ἀρτίφρων· ἵσται ἢ τόλμησον ἱκασα
 Εἰπὼν, ἥδ' ἰσακούσας ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέουσιν
 Ἀμφὶ ξύνω ἐμῷ, ὥστε ζῶει τε καὶ ἐστὶ,
 Ἥ ἥδ' ἐπείθηκε, καὶ εἰν αἶδας δόμοισιν.
 Ἐκ γὰρ τοι ἔρως, σὺ δὲ σύνδης, καὶ μευ ἀκούσων·
- 265 Ἀνδρά ποτ' ἐξείνιασα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 Ἥμετέρον δ' ἐλθόντα· καὶ ὥστω τις βροτὸς ἄλλ' ὅτι
 Ξείνων τηλεδάπων φίλων ἐμὸν ἵκτο δῶμα.
 Εὐχίτο δ' ἐξ Ἰθάκης γέν' ἱμῶναι, αὐτὰρ ἔρασκε
 Λαίρτην Ἀρκισιάδην πατέρ' ἱμῶναι αὐτοῦ.
- 270 Τὸν μὲν ἔγωγε πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνιασα
 Ἐνδοκίως φίλων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων,
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξυνήϊα οἶα ἱέκει·
 Χρυσὴ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέτω ἰσπὰ τέλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνδριμόντα,
- 275 Δώδεκα δ' ἀσπλοῖδας χλαίνας, τοσούτους δὲ τάπητας,
 Τόσσα ῃ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἱππὶ τοῖσι χιτῶνας·
 Χωρὲς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
 Τίασας εἰδαλίμης, ὥς ἔδειλεν αὐτὸς ἐλῶσαι.
 Τὸν δ' ἡμίσετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δακρυὸν εἶδον;
- 280 Ξαῖν, ἦτοι μιν γαῖαν ἱκάνεις ἦν ἐρέειναις,
 Ἵθρεια δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι.
 Δῶρα δ' ἐτάσσια ταῦτα χαρίζεο μυεῖ ὁπάζων.
 Εἰ γὰρ μιν ζῶον γ' ἐκίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμεθ' ἀπίστωμα,
- 285 Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ. ἡ γὰρ θέμις, ὅσις ὑπάρξῃ.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Πόσον δὲ ἐπ' ἔστιν ὅτε ξείνιας ἱκόντων
 Σὺν ξείνων δύστηνον; ἐμὸν παῖδ' ῖ; εἰ ποτ' ἔην γε,
 Δύσμορον, ὃν περ τῆλε φίλων καὶ πατρίδ' αἶψα,
- 290 Ἥ ἐπερ ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύεις, ἢ ἐπὶ χέρσου
 Θηροὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· ἔδδ' ἢ μήτηρ
 Κλαύσει περὶ στήλας, πατὴρ θ', οἱ μιν τεκόμενθα.

Aliud autem tibi dicam, tu autem ne iram impone animo :
 Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 Molestam habes, squalisque male, & indecenter indutus es.
 Non quidem pigritiæ dominus causa non te curat, 250
 Et nequaquam tibi servilis inest, si quis inspiciat,
 Forma & magnitudo : regi enim viro similis es.
 Tali autem similis es, postquam lotus est comeditque,
 Ut dormiat molliter. hic enim mos est senum.
 Sed age mihi hoc dic & vere narra, 255
 Cujus servus es virorum? cujus autem hortum colis?
 Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
 Si vere in Ithacam hanc venimus, sicut mihi dixit
 Hic vir nunc obviam factus huc venienti,
 Non satis prudens : quoniam non sustinuit singula 260
 Dicere, & audire meum verbum, sicut interrogabam
 De amico meo, sicubi vivit & est,
 An jam mortuus est, & in Ditis domibus.
 Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi :
 Virum aliquando hospitio excepi dilecta in patria terra, 265
 In nostram domum venientem : & nondum quisquam homo alius
 Hospitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
 Dicebat autem ex Ithaca oriendum se esse, & dicebat
 Laërtem Arcisiadem patrem esse suum.
 Illum quidem ego ad domum ducens bene hospitio excepi 270
 Peramanter tractans, cum multa in domo mihi essent,
 Et ei dona præbui hospitalia qualia decebat :
 Auri quidem ei dedi benefacti septem talenta,
 Dedique ei pateram totam argenteam floridam,
 Duodecim autem simplas lænas, totque tapetas, 275
 Totidemque pallia pulchra, totque insuper tunicas :
 Separatim autem rursus mulieres eximias operum gnaras
 Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.
 Illi respondit postea pater lacrymas fundens :
 Hospes, equidem in terram pervenisti quam interrogas, 280
 Injurii autem ipsam & scelesti viri habent.
 Dona autem vana hæc donasti multa præbens.
 Si enim ipsum vivum invenisses Itachæ in populo
 Equidem te bene donis remuneratus dimisisset,
 Et hospitalitate bona. hoc enim jus est, quicumque coeperit. 285
 Sed ago mihi hoc dic & vere narra,
 Quotus jam annus est quando excepisti illum
 Tuum amicum infelicem, meum filium? siquidem esset :
 Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
 Aut in ponto comederunt pisces, aut in continente 290
 Feris & avibus laniamentum factus est : neque ipsum mater
 Flevit cooperiens, paterque, qui ipsum genuinus :

- Οὐδ' ἄλοχ' πολύδαρος ἰχέειρον Πηνελόπειαν
 Κῶλον· ἐν λήχεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἰσώκεν,
 295 Ὀφθαλμοὺς καθεύδουσα. τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Καί μοι τοῦτ' ἀγρίουτον ἐπνιγμον, ὅρ' οὐ εἶδ'ω,
 Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόδι τοι πάλιν ἦδε τοκήης;
 Πού δέ μιν ἐσηκε θυῖ, ἥ σ' ἤγαγε διῦρον,
 Ἀντιθέως θ' ὑπάρους, ἢ ἑμπαρ' εἰληλουδας
 300 Νῆος ἐσ' ἀλλοτρίας, οἱ δ' ἐκλίσσαντες ἔβησαν;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Τοιγὰρ ἴθι τοι ταῦτα μάλ' ἀτρικίως καταλίξω.
 Εἰμι γὰρ ἐξ Ἀλύβαντ', ὅθι κλυτὰ δῶματα ναίω,
 Τίος Ἀρεΐδαντος Πολυπημονίδαο ἀνακτος.
 305 Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν Ἑσπέρη· ἀλλὰ με δαίμων
 Πλάγχθ' ὅππῃ Σικανίης διῦρ' ἐλθόμεν οὐκ ἰδέλοντα.
 Νῆος δέ μοι ἔσκειν ἐκ' ἀγροῦ τόσσοι πόλησιν.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεύς τῷδε δὴ πύματον ἔτος ἐστὶν
 Ἐξ ἔ' κείθιν ἔβη, καὶ ἐμὴς ἀπεκλήλυθε πάτρις,
 310 Δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἰσῆλοι ἴσαι ὄρνιθες ἰόντι
 Δεξιοί, οἷς χαίρουσι μετ' ἰγρὸν ἀπίστωμοι ἐκείνῳ,
 Χαίρει δὲ κύνος ἰών· θυμὸς δ' ἐτι νῶϊν ἰσώκει
 Μίσχιδαι ξενίῃ, ἥσ' ἀγλαὰ δῶρα δίδωσιν.
 Ὡς εἶπτο. τὸν δ' ἄρ' ἔπειθ' ἐκάλυψε μέλαινα.
 315 Ἀμφοτέρωσι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλίεσσαν
 Χεύατο κακκίφαλιν πόλιν, ἀδινὸν ἐναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρίετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 Δρυμὸν μὲν πρῆτυψε, φίλον πατέρ' εἰσερώοντι.
 Κῦτε δέ μιν περιφύς ἰστιάλμην, ἦδ' ἐπρηνύδα,
 320 Κεῖν' μέντει ἔσθ' αὐτὸς ἴθι, πάτερ, οἷ σὺ μεταλλᾷς,
 Ἥλυθ' εἰς εἰς εἰς πατρίδα γαῖαν.
 Ἀλλ' ἴσχειο κλαυθμοῖο γόον' τε δακρύοντα.
 Ἐκ γὰρ τοι ἱέω· (μάλα δὲ χρὴ σπινυδόμεν' ἱμῶς)
 Μνηστῆρας κατέπτενον ἐν ἡμιτέρωσι δόμοισι,
 325 Λώβην τιτύμεν' θυμολγία κ' κακὰ ἔργα.
 Τὸν δ' αὖ λαίρτης ἀπαμείβετο, ρωνισέντε,
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς παῖς ἐνθάδ' ἱκάνης,
 Σηυὰ τι μοι νῦν εἴπῃς ἀειρεαδὲς, ὅρα πεισοῖδω.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμεν' προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 330 Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φρασθαι ὀφθαλμοῖσι
 Τὸν ἐν Παρνητῷ μ' ἔλασιν οὖς λευκῷ ὀδόντι
 Οἰχίωμον· σὺ δέ με περὶς κ' πότνια μήτηρ
 Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅρ' αὖτ' αἰόμεν
 Δᾶρα τὰ διῦρον μολῶν μοι ἰσώσχετο κ' κατένευσεν.
 335 Εἰ δ' ἄγε τοι κ' δινδρὶ εὐκτιμώμην κατ' ἀλαῶν
 Εἴπω αἰ μοι πότ' ἔδωκας, ἴθι δ' ἥτιόν σε ἔκασα,
 Παιδὸς ἰὼν κατὰ κῆπον ἐπισπινόμεν'· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἀκτινύμεθα, σὺ δ' ἀνόμεσας κ' ἑμῆς ἔκασα.

Neque uxor multum dotata prudens Penelope
 Ploravit in lectis dilectum maritum, sicut decebat,
 Oculos claudens. hic enim est honos mortuorum. 295
 Et mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
 Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
 Ubi autem navis stat velox, quæ te duxit huc,
 Divinosque socios? an vechus venisti
 Navis in aliena, illi autem te exposito discesserunt? 300
 Eum autem respondens alloquebatur prudens Ulysses:
 Tibi equidem omnia prorsus indubitate narrabo.
 Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
 Filius Aphidantis Polypemonidæ regis.
 At mihi nomen est Eperitus: sed me deus 305
 Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
 Navis autem mihi ipsa stat in agro longe ab urbe.
 At Ulyssi hic jam quintus annus est
 Ex quo illinc ivit, & a mea discessit patria,
 Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti 310
 Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimisi illum,
 Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc sperabat
 Nos hospitii junctum iri, & splendida dona daturus esse.
 Sic dixit. illum autem doloris nubes cooperuit nigra.
 Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem 315
 Fudit in caput canum, graviter suspirans.
 Hujus autem motus est animus, per nares autem ei jam
 Acer spiritus prorupit, dilectum patrem insipienti.
 Osculatus est autem ipsum amplectens afficiens, & allocutus est:
 Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 320
 Veni vigesimo anno in patriam terram:
 Sed abstine fletu luctuque lacrymoso.
 Etenim tibi dicam: (valde autem oportet festinare tamen)
 Procos interfeci in nostris domibus,
 Contumeliam ulciscens animo gravem & mala facinora. 325
 Huic autem rursus Laërtes respondit, dixitque:
 Si quidem jam Ulysses meus filius huc venisti,
 Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.
 Illum autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
 Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis 330
 Quam in Parnaso mihi inflixit sus albo dente
 Cum illuc ivissem: tu autem me miseras & optima mater
 Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
 Dona quæ huc profectus mihi promiserat & annuerat.
 Eja age tibi & arbores bene culta in area 335
 Dicam quas mihi aliquando dedisti, ego autem petebam a te
 Puer per hortum subsequens: per autem ipsas (singulas,
 lbamus, tu autem nominabas & dicebas singulas.

- 340 Ὀρχας μὲν δῶκας τρῖσκαίδεκα, καὶ δέκα μηλίας,
 Σοκίας τεσσαράκοντ' ὄρχους δέ μοι ὦδ' ἐνέμενας
 Δάσσην πνιπτήκοντα, διατρήνῃ ἢ ἑκάστος
 Ἦν· ἔνθα δ' ἀνὰ σφυρὰ παντοίῃ ἔστιν,
 Ὅπασσι δὲ Διὸς ἄρεα ἐπιβρίευναι παρῆναι.
 Ὡς εἶπτο. τὲ δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ εἶλον ἦτορ,
 345 Σήματ' ἀναγνόντ'· τά οἱ ἔμπεδα πύρεσσι Ὀδυσσεύς.
 Ἀμφὶ δὲ παῖδι φίλῳ βάλει πῆχυν· τὸν δὲ προστὶ οἶ
 Ἰῆεν Διοφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἴσμεν ῥ' ἀμύμοντο καὶ ἐς φρίνα θυμὸς ἀγέρηθι,
 Ἐξαυτίς μύθοισιν ἀμυμῶντος προσέειπε,
 350 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὶ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 Εἰ ἴτιον μνηστῆρες αἰτάσθαιμι ὕβριν ὄπισσαν.
 Νῦν δ' αἰνῶς δίδωκε κατὰ φρίνα μὴ τάχα πάντες
 Ἐνθάδ' ἐπείλδωσιν Ἰθακῆσσι, ἀργυλίας δὲ
 Πάντη ἰσότηρύνωσι Κεραλλήνων πολέεσσι.
 355 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Θάρσθι, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
 Ἄλλ' ἰομῶν προστὶ οἶκον ὅς ὄρχατο ἐγγυθὶ κῆνται.
 Ἐνθα ἢ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Προΰπεμψ', ὡς αἶν διῶνον ἐροπλίεωσι τάχιστα.
 360 Ὡς ἄρα φωνήσαντε κατήντο πρὸς δόματα καλά.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
 Ἔδρην Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 Τημενίδους κρία πολλὰ, κερσόντας τ' αἰθώσων αὐτοῖν.
 Τίεσσι δ' αἰετῶν μεγαλήτορα δ' ἐνὶ οἴκῳ
 365 Ἀμφίπολ'· Σικελὴ λούσιν, καὶ χρίσιν ἐλαίῳ·
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλειν. αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρὶσάμην μέλει ἤλδανε πομπὴν λαῶν,
 Μειζότεα δ' ἢ πεπάρως καὶ πάσσονα δῆκιν ἰδίδωαι.
 Ἐκ δ' ἀσπαμίνδου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱὸς,
 370 Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
 Καὶ μιν φωνήσας ἴσμεν πεπρωμένα προσεΐδα,
 Ὡς πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰνυγεντάων
 Εἶδος τε μέγας τε ἀμύμονα δῆκιν ἰδίδωαι.
 Τὸν δ' αὖ λαίρτης πεπρωμέν' ἀντίον ἔειπε,
 375 Αἰ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῳ καὶ Ἀπολλῶνι.
 Οἷός μ' ἔναι Νηριον εἶλον εὐκτίμῳ πτολίεθρον,
 Ἀκτὴν ὑπερείοιο Κεραλλήεσσιν ἀνάσσαν.
 Τοῖς ἐόν τοι χεῖρ' ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 Τεύχε' ἔχων ἄμμοισιν ἐρεσάμηναι καὶ ἀμύνειν
 380 Ἄνδρας μνηστῆρας. τῶ καὶ σφίον γούνατ' ἔλυσεν
 Πιλλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρίνας ἦδον ἰδίδως.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἔν παύσαντο πόνη, τετέκοντό τε δαῖτα,
 Ἐξίης ἔζοντο κατὰ κλισίους τε θρόνους τε.

Petros mihi dedisti tredecim, & decem malos,
Ficos quadraginta: sulcos autem mihi sic nominasti 340
Daturum quinquaginta, frugifer autem quisque
Erat: illic uvæ omnigenæ sunt,
Quando jam Jovis tempora incumbunt desuper.

Sic dixit, illius autem ibi soluta sunt genua & proprium cor,
Signa recognoscentis quæ ei certa dixerat Ulysses. 345
Circum autem filium dilectum jecit brachia: eum autem ad se
Cepit exanimatum pertolerans dius Ulysses.

At postquam respiravit, & in præcordia animus congregatus est,
Iterum verbis respondens allocutus est:

Jupiter pater, certe adhuc estis dii in magno Olympo, 350
Si revera proci improbam contumeliam luerunt.
Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes
Huc adveniant Ithacenses, nuncios autem
Passim mittant in Cephallenorum urbes.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses: 355
Confide, ne tibi ista in mente tua curæ sint:
Sed eamus ad domum quæ viridarium prope jacet.
Illuc autem Telemachum & bubulcum & subulcum
Præmisi, ut cœnam pararent citissime.

Sic locuti iverunt ad domos pulchras. 360

Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Invenerunt Telemachum & bubulcum & subulcum
Incidentes carnes multas, miscentesque nigrum vinum,
Interim autem Laërtem magnanimum sua in domo
Famula Sicula lavit, & unxit oleo: 365

Circum autem vestem pulchram jecit, at Minerva
Prope astans auscavit membra pastori populorum,
Majoremque quam antea & crassiorē fecit videri.
Fque balneo ivit: admiratus est autem ipsum dilectus filius,
Postquam vidit immortalibus diis similem prorsus: 370
Et ipsum vocans verbis velocibus allocutus est:

O pater, certe omnino aliqui te deorum sempiternorum
Formaque magnitudineque bonum fecit videri.

Illum contra Laërtes prudens alloquebatur:
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo: 375
Qualis Nericum cepi bene ædificatum oppidum,
Iutus continentis, Cephallenibus imperans,
Talem me ferens hesternus in nostris domibus,
Arma habens humeris adfuissem & propulsassem
Viros procos: eò ipsorum genua solvissem 380
Multorum in ædibus, tu autem in mente lætatus fuisses.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessarunt a labore, paraveruntque epulas,
Ordine sederunt in lectisque sedibusque.

- 385 Ἐνθ' οἱ μὲν δαίεσσι ἐπιχειροῦν· ἀγχιμέλει δὲ
 Ἥλθ' ὁ γέρον Δολίχῳ, σὺν δ' υἱὸς τοῖο γέροντος
 Ἐξ ἔργων μογιόντες, ἐπεὶ περμολούσα κάλεισιν
 Μήτηρ γῆνός Σικελὴ, ἥ σφίς τρεῖς καὶ ἔα γέροντα
 Ἐιδυκίως κομίσσεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἑμαρσιν.
- 390 Οἱ δ' ὥς ἐν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσαντό τι θυμῷ,
 Ἔσαν ἐνὶ μεγάροισι τεθνηότες. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Μειλιχίως ἐπέεσσιν ἀπαπτόμενῳ προσέειπεν,
 ὦ γέρον, ἔξ' ἐπὶ δειπνῶν, ἀσπεκλαδίθε δ' ὀδύβευσ-
 ἀνερῶν γὰρ σίτω ἐπιχειροῦσιν μεμαῶτες.
- 395 Μίμντομῃ ἐν μεγάροισι, ὑμῆας ποτιδύμενοι αἰεὶ.
 Ὡς ἄρ' ἔρη. Δολίος δ' ἰδυὺς κίε χεῖρ πετάσας
 Ἀμφοτέρω. Ὀδυσσεύς δ' λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 Καί μιν φωνήσας ἑστα πτερόεντα προσπύδα,
 ὦ φίλ', ἐπεὶ ἴσπτας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
 400 Οὐδέ τ' ὀνομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοῖς,
 Οὐδέ τι καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τιν' ὄλβια δοῖν.
 Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπὶ θυμῷ, ὅρ' εὖ εἶδῶ,
 Ἥ ἦδ' ἴσα φάρα οἶδε πτερόων Πηλεΐδωπα.
 Νοστήσαντά σε διῦρ, ἥ ἀγγελον ὀτρύνεμεν.
- 405 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενῳ προσέηκ' ἐπὶ πολέμῳ Ὀδυσσεύς,
 ὦ γέρον, ἦδ' εἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;
 Ὡς φάβ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔειτ' εὐξίστη ἐπὶ δόρῳ.
 Ὡς δ' αὖτως παῖδες Δολίχ' κλυτὸν ἄμ' Ὀδυσῆα
 Δεκανέοντ' ἐπέεσσιν, καὶ ἐν χεῖρας φύοντο.
- 410 Ἐξείκας δ' ἔζοντο παρὰ Δολίχον πατίεσθ' ὄρων.
 Ὡς οἱ μὲν περὶ δειπνῶν ἐνὶ μεγάροισι πίνοντο.
 Ὅσα δ' ἄρ' ἀγγελῶ ὅσα κατὰ πόλιν ὄχετο πάντα,
 Μνηστῆρων συγχερὲς θάνατον καὶ κῆρ' ἐπέειπυσα.
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰόντες ἐροῖτοιν ἄλλοθεν ἄλλῳ.
- 415 Μυχμῶ τε σοταχῇ τε δόμον προπαρσέει' Ὀδυσῆῳ.
 Ἐκ δὲ νέκυς οἶκον ὄρεον, καὶ δάστυον ἱκαστοῖ.
 Τοὺς δ' ἐξ ἀλλήων πολίων οἰκόνδε ἱκασον
 Πάμπον ἀγνὴν ἀλειῦσι, δοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες.
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀδρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
- 420 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερδεν ὀμμηγρέας τ' ἐγένοντο,
 Τοῖσιν δ' Εὐπειίδης ἀνὰ θ' ἔστατο καὶ μετίσπειν.
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐπὶ φρεσὶ πένθ' ἔκειτο
 Ἀντιόχῃ, τὸν πρῶτον ἐνέχετο δὶ' Ὀδυσσεύς.
 Τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετίσπειν,
 425 ὦ φίλοι, ἥ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μῆσατ' Ἀχαιοῖς.
 Τοὺς μὲν σὺν νῆεσσι ἄγων πολέας τε καὶ ἰσθλοὺς,
 Ὀλοσε μὲν νῆας γλαυρυράς, ἔπειτ' ὦλεσε λαοὺς.
 Τοὺς δ' ἐλθὼν ἐκτετε Κεραλλήτων ὄχ' ἀρέετο.
 Ἀλλ' ἀγίτε, πρὶν τῆσιν ἢ ἐς Πύλον ὅσα ἱκέσθαι,
 430 Ἥ καὶ ἔς Ἡλῆδα δῖαν, ὅθι καχέουσιν ἑταῖοι.

Tunc hi quidem prandio manus admovebant : mox autem 385
 Venit senex Dolius , simulque filii hujus senis
 Ex operibus fatigati , siquidem ante veniens vocaverat
 Mater anus Sicula , quæ ipsos nutrieat : & senem
 Studiose curabat , postquam senectus ceperat.
 Qui ut Ulysslem viderunt , agnoveruntque animo , 390
 Stererunt in ædibus stupefacti. at Ulysses
 Dulcibus verbis compellans dixit :

O senex , sede ad prandium , obliuiscimini autem stuporis.
 Dudum enim cibo manum admoveere volentes
 Manebamus in ædibus , vos expectantes semper. 395

Sic dixit. Dolius autem recta iuit manus protendens
 Ambas. Ulyssis autem capieus osculatus est manum in carpo ,
 Et ipsum vocans verbis velocibus alloquebatur :

O amice , quoniam rediisti curientibus valde nobis ,
 Neque putantibus , dii autem te duxerunt , 400
 Salveque & magnopere gaude , dii autem tibi felicitates dent.
 Et mihi hoc dic verum , ut bene sciam ,
 An jam aperte scit prudens Penelope
 Reversum te huc , an nuncium mittamus.

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses : 405

O senex , jam scit : quid te oportet hæc laborare ?

Sic dixit. ille autem rursus sedit bene polita in sede.

Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulysslem
 Salutabantque verbis , & in manibus ei hærebant :
 Ordine autem sederunt apud Dolium patrem suum. 410
 Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.
 Vox autem nuncia ocyus per urbem iuit ubique ,
 Procorum odiosam mortem & fatum indicans.

Illi autem simul audientes ierunt aliunde alius
 Cum strepituque & gemitu ante ædes Ulyssis : 415
 Et mortuos ædibus efferebant & sepeliebant singuli.

Qui autem erant ex aliis urbibus domum quemque (mentes.
 Mittebant vehendos eis qui maria rimantur , in naves veloces po-
 Ipsi autem in concionem ibant conferti , dolentes cor.

At postquam coiverunt congregatique sunt , 420
 His Eupithes surrexit & locutus est :

Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat

Antinoi , quem primum interfecerat dius Ulysses :

Ob eum ille lacrymans , concionatus est & dixit :

O amici , certe magnum facinus vir hic patravit Achivis. 425

Alios quidem cum navibus ducens multosque & boves ,

Perdedit & naves cavas , perdedit & populos :

Alios autem veniens interfecit Cephallenorum facile optimos.

Sed agite , antequam hic vel in Pylum ocyus eat ,

Vel in Elidem diuinam , ubi dominantur Epei , 430

- Ἰομβ' ἢ καὶ ἴσωντα κατηφές ἐσόμεθ' αἰεὶ.
 Λάβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἱερμύοισι πυθέσθαι.
 Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονίᾳς
 Τισόμεθ', ἐκ αὖ ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 435 Ζωέμεθ'. ἀλλὰ τάχιστα θανάων φθιμύοισι μετήν.
 Ἄλλ' Ἰομβ', μὴ φθείωσι περὶ κωδόντες ἐκείνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· οἶκτο δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς,
 Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε Μίδων καὶ Διὶ αἰοδός.
 Ἐκ μεγάροων Ὀδυσῆος, ὡς αἰ σείας ὕπνος ἀνέκιν.
 440 Ἔσαν δ' ἐν μίανοισι· τάρως δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκασον.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετήναιε Μίδων πεπνυμένα εἰδώς,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν Ἰδακῆσιοι· καὶ γὰρ Ὀδυσσεύς
 Ἀθανάτων αἰκνῆτι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον Διὸν ἄμβροστον, ὅς μ' Ὀδυσῆϊ
 445 Ἐγγύθεν εἰσέκει, καὶ Μέντορι πάντα ἰώκει.
 Ἀθάνατο καὶ θεὸς τίτε μὲν περὶ ἀροῖθ' Ὀδυσῆος
 Φαίνετο θαρσύνων, τότε δὲ μνηστῆρας ὀρέων
 Θῦνε κατὰ μεγάροων· τοὶ δ' ἀγχισίνου ἐπίπτον.
 Ὡς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαυρὸν δῖος ἔρει.
 450 Τοῖσι δ' καὶ μετήναιε γέρον ἦρος Ἀλκίφρονος
 Μασσολίδης· ὁ γὰρ οἶτο ὄρα περὶ αὐτὸν καὶ ὡσίαν.
 Ὅς σφιν εὐφροσύνην ἀγορήσατο καὶ μετήναιε,
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν Ἰδακῆσιοι ὅ, τι κεν εἴπω.
 Τμετήν κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοιτο.
 455 Οὐ γὰρ ἔμοι πεῖθεσθ', καὶ Μέντορι περὶ λαῶν,
 Τμετέρους παῖδας κατασπαυόμεν ἀρροσυνάων.
 Οἱ μέγα ἔργον ἔριζον ἀπαδαλίησι κακῆσι,
 Κτήματα κίρνοντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἀκοίτην
 Ἀνδρὸς ἀρετῆος. τὸν δ' ἐκ ἐτι φάντο τίεσθαι.
 460 Καὶ νῦν ἄδε γένοιτο. πῖθιδέ μοι ὡς ἀγορεύω.
 Μὴ Ἰομβ', μὴ πε τις ἐπισπασὼν κακὸν εὐφρ.
 Ὡς ἔραθ'. οἱ δ' ἄρ' ἀντίξαν μεγάλας ἀλαλητῶς,
 Ἠμίσιον πλείους· τοὶ δ' ἄνδρῳ αὐτόθι μῆναν.
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐσείδης
 465 Πείθειντ'. αἶψα δ' ἴσωντ' ἐπὶ τεύχεα ἱαίνοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴσαντο περὶ χροὶ ἰσέεσσα χαλκὸν,
 Ἀνδρῶν ἠγρεῖοντο περὶ ἄσπευτον εὐρυχόρον.
 Τοῖσιν δ' Εὐσείδης ἠγόσατο νηπιήστιν.
 Φῆ δ' ὅγε τίσιδάμ παιδὸς φόνον· ἐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 470 Ἀφ' ὀπποσύνῃ, ἀλλ' αὐτὸ πότμον ἐρέειν.
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίδα περὶ σπῆδα,
 Ὡς πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κτείνωνται,
 Εἰσέ μοι ἱερμῆν, τί νύ τοι νόος ἐνδύθι κεύθει;
 ἢ περὶ πόλεμιν τε κακὸν καὶ φύλοσιν αἰνῶν
 475 Τεύχεα; ἢ φιλόνητα μετ' ἀμφοτέρωσι τίθησθαι;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Eamus : aut postea tristes erimus semper.
 Contumelia enim hæc sunt & futuris auditu.
 Si non filiorumque fratrumque interfectores
 Puniemus , non mihi in animo dulce fuerit
 Vivere : sed citissime mortuus cum defunctis sum.
 Sed eamus , ne præveniant transeuntes illi.

435

Sic dixit lacrymans : dolor autem cepit omnes Achivos.
 Prope autem ad ipsos venit Medon & divinus Cantor
 Ex ædibus Ulyssis , postquam ipsos somnus reliquerat.
 Steterunt autem in mediis : stupor autem cepit virum quemque.
 His autem etiam locutus est Medon seria doctus :

(440

Audite nunc me Ithacenses : non enim Ulysses
 Immortalium ingratis deorum hæc operatus est opera.
 Ipse ego vidi Deum immortalem , qui Ulyssi
 Prope adstabat , & Mentori omnia similis erat.
 Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulysssem
 Apparebat audaciam addens , aliquando procos ciens
 Ruebat per domum : illi autem densi cadebant.

445

Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.
 Illis autem dixit senex heros Halitherfes
 Mastorides : hic enim solus videbat ante & pone:
 Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit :

450

Audite nunc me Ithacenses quod dixerō.

Vestro vitio , amici , hæc opera facta sunt.

Non enim mihi parebatis , non Mentori pastori populorum ,

455

Ut vestros filios cohiberetis ab amentia :

Qui magnum facinus fecerunt scelere malo ,

Possessiones attondentes & inhonorantes uxorem

Viri optimatis. quem non amplius autumabant rediturum.

Et nunc sic fiat. obtemperate mihi sicut dico :

460

Ne eamus , ne quis attractum *sibi* malum inveniat.

Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore ,
 Dimidiis plures : illi autem conferti illic manebant.

Non enim ipsis placebat verbum in mentibus , sed Eupitheo
 Parebant. statim autem postea in arma ruebant.

465

Sed postquam amicti sunt circum corpus splendido ære ,
 Universi coiverunt ante urbem amplam.

His autem Eupithes dux erat Itulitiis.

Dicebat autem is ulturum filii cadem : neque erat

Rursus rediturus , sed illic mortem obiturus.

470

At Minerua Jovem Saturnium allocuta est :

O pater noster Saturnie , summe dominantium ,

Dic mihi interroganti , quid tibi meus intrus occultat ?

Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem

Facies ? quam amicitiam cum ambobus conciliasti ?

475

Hanc autem respondens allocutus est nebularum congregator
 Jupiter :

- Τίνοι ἴδον, τί με ταῦτα διείραγ ἡδὲ μεταλλᾶς,
 Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,
 Ὃς ἦτοι κίονες Ὀδυσσεύς ληπτοῖσιντα ἰλθών;
 480 Ἐρξον ὅπως ἐθέλεις· ἔριος δέ τοι ὡς ἐπιοικει.
 Ἐσσιδὼ μινεῦρας ἐτίσαστο δι' ὅς· Ὀδυσσεύς,
 Ὅρμα πιεῖα ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύεται αἰὲς,
 Ἡμῖς δ' αὖ παῖδων τε κασιγνήτων τε φόνους
 Ἐκλυσιν θάσσομεν. τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεῦντων
 485 Ὃς τοσάδε· πλοῦτες ἢ καὶ εἰρήνη ἄλκις ἔστω.
 Ὃς εἰσὼν ὄτρυνε πάρος μεμναῖναι Ἀθήνην·
 Βῆ ἢ κατ' ἐλύμωποι καρήνων αἰζᾶσα.
 Οἱ δ' ἴσται ἔν σίτοιο μελέρροτ'· ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μῦθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 490 Ἐξελθὼν τις ἴδοι μὴ δὴ σχεδὸν ὄσι κίοντες.
 Ὃς ἔρατ'· ἐκ δ' οἷος Δολίου κίον ὡς ἐκέλευε·
 Στῆ δ' ἄρ' ἴω· ἐδὼν ἰάν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰσὶδε πάντας.
 Λίφα δ' Ὀδυσῆα ἔπεια πτιέροντα περσπύδα,
 Οἷδε δὴ ἐγγύς· ἴασ'· ἀλλ' ὀπλιζόμεδα θάσσοι.
 495 Ὃς ἔρατ'· οἱ δ' ὤρυντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 Τίσασθαι ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἐξ δ' οὐδὲς Δολίιο.
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,
 Καὶ πολλοὶ περ ἰόντες, ἀναγκαῖαι πολέμισαί.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦσαντο περὶ χροῖ νάεσσι χαλκόν,
 500 Ὄϊζαν δὲ δύεσσι, ἐκ δ' ἦεν, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 Τῷσι δ' ἴσ' ἀγχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορ τε ἰδομένη ἡνὴρ δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.
 Τὸν μὲν ἰδὼν γῆθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Λίφα δ' ἤ Τηλέμαχον περσεύωντι δὴ φίλον υἱόν,
 505 Τηλέμαχ', ἡδὴ μὲν τόδε γ' εἴσισσι αὐτὸς ἐπελθὼν,
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κείνοισι ἄριστοι,
 Λήϊη καταισχύνην πατέρων γένος, οἱ τοσάδε περ
 Ἀλκῇ τ' ἠγορήν τε κικασμένα πάσαι ἴσ' αἶαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περσυνόμενος ἀντίον ἡνὸς,
 510 Ὅφισσι, αἶψ' ἐθέληντα, πάτερ εἴλε, τῶσδ' αἰὲς θυμῷ,
 Οὗτι καταισχύοντα τῶν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
 Ὃς ῥά τοι Λαέρτης δ' ἔχασιν καὶ μῦθον ἔστωι,
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἡδὲ, θεοὶ φίλοι; ἢ μάλα χαίρω·
 Τίος θ' υἱάνος τ' ἀρετῆς πέρι δῶκεν ἔχουσι.
 515 Τὸν δ' παρειαμένη προσέειπε γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὃν Ἀρκισιὰδῃ πάντων πολὺ εἰλταβ' ἱταίρροι.
 Εὐξάμηνος· κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 Λίφα μάλ' ἀμπισσαλὸν περὶεὶ δολιχόσκιον ἔγχος.
 Ὃς ῥά τοι καὶ ῥ' ἐμπευσσε μῦθον μέγα παλλὰς Ἀθήνη,
 520 Εὐξάμηνος· δὲ ἄρ' ἔσταιτα Διὸς κούρη μεγάληο,
 Λίφα μάλ' ἀμπισσαλὸν περὶεὶ δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλεν Εὐφροῦδιαν κάρυδ'· διὰ χαλκροσάρεα.

Filia mea, cur me hæc interrogas & inquiris?

Nonne hanc quidem consultasti mentem ipsa,

Ut illos quidem Ulysses puniret veniens?

Fac ut vis: dicam autem tibi sicut decet.

483

Postquam jam procos punivit dius Ulysses,

Fœderibus fidis percussis, hic quidem regnet semper,

Nos autem rursus filiorum fratrumque cædis

Oblivionem faciamus. illi autem invicem ament

Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde sit.

485

Sic fatus movit antea cupidam Minervam:

Venit autem ab olympi cacuminibus rucas.

Hi autem postquam cibi dulcis desiderium ejecerunt,

Illis igitur sermones occipit pertolerans dius Ulysses:

Egressus allquis videat ne jam prope sint venientes.

490

Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit sicut jusserat:

Stetit autem ad limen progressus, illosque prope vidit omnes.

Statim autem Ulysses verbis velocibus allocutus est:

Illi quidem prope sunt, sed armemur cito.

Sic dixit. hi autem moti sunt, & arma induerunt,

495

Quatuor circum Ulyssem, sex autem filii Dolii.

In iisque Laërtes Doliisque arma induerunt,

Canis licet essent, necessarii bellatores.

At postquam amicti sunt circum corpus splendido ære,

Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulysses,

Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,

(500

Mentori similis & corpore & voce.

Hanc autem videns lætatus est pertolerans divinus Ulysses:

Statim autem Telemachum allocutus est suum dilectum filium:

Telemache, jam quidem hoc videberis ipse aggressus,

505

Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

Ne quid dedecores majorum genus, qui antea

Robore fortitudineque ornati fuimus omnem super terram.

Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:

Videbis, si volueris, pater dilecte, hoc in animo,

510

Non dedecorantem tuum genus, sicut dicis.

Sic dixit. Laërtes autem gavisus est & verbum dixit:

Quæ mihi dies hæc, dii amici? certe valde gaudeo:

Filiusque neposque de virtute litem habent.

Hunc autem astans allocuta est cæsia Minerva:

515

O Arcesiade omnium multo dilectissime socjorum:

Votis factis filię cæsiæ & Jovi patri,

Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.

Sic dixit: & inspiravit animum magnum Pallas Minerva.

Igitur votis factis deinde Jovis filię magni,

520

Statim omnino vibratam emisit longam lanceam,

& percussit Eupithem per galeam æream.

Odyssea.

22

- Ἦδ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸς ἣ εἴσατο χαλκός·
 Δεῦσῃσιν ἣ πῖσαν, ἀράχῃσι δὲ τεύχε' ἴω· αὐτὰρ.
 525 Ἐν δ' ἴππετον περμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ ραιδίμῳ υἱός·
 Τύσσαντο δ' ἑξήσιν τε καὶ ἔγχυσιν ἀμρυγύοισι.
 Καὶ νῦ κα δὴ πάντας τ' ὀλίσσαν καὶ ἔδῃκαν ἀνέσους,
 Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
 Ἦῦσεν ρωνῇ, κατὰ δ' ἴσχευε λαὸν ἄσπαστα.
 530 Ἰσχυὰς πτολίεμ' Ἰθακήσιοι ἀργαλίοιο,
 Ὡς κεν ἀναιμῶστί γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
 Ὡς ρά τ' Ἀθηναίη, τοὺς ἣ χλαρὸν δι' εἴλε·
 Τῶν δ' ἄρα δισάντων ἐκ χειρῶν ἴσπαστο τεύχεα,
 Πάντα δ' ἰσὶ χθονὶ πῖσσε θεῆς ὅσα ρωνσάσης·
 535 Περὶ ἣ πόλιν τρωσάωντο, ληλαϊόμβροι βίοτοιο.
 Σμυρδαλίον δ' ἰβόησι πολύτλας δι' Ὀδυσσεὺς,
 Οἴμῃσιν δὲ αἰεὶς, ὥς αἰστὸς ὕψιστ' αἰεὶς.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει φλόγοντα κεραυνὸν,
 Καδδ' ἴσπασεν πρόδιν γλαυκῶσιν ὀβριμοσάτρηά·
 540 Καὶ τὸτ' Ὀδυσσεύα προσίρη γλαυκῶσιν Ἀθήνη,
 Διογενὲς Λαερτιάδην Πολυμήχαν' Ὀδυσσεύ,
 Ἰσχυο, παῦε ἣ νῆα ὁμοίου πολέμοιο,
 Μήπως τοι Κρονίδης κηχολώσεται εὐρύσσω Ζεύς.
 Ὡς ρά τ' Ἀθηναίη, ὃ δ' ἰσπείδντο, χαῖρε ἣ θυμῷ.
 545 Ὅρκα δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέρωσιν ἔδναε
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
 Μίντορεῖ εἰδομένη ἡμῶν δῖμας ἠδ' αὐδήν.

Τέλ. τῆς Ὀμήρου Ὀδυσσίας.

Ο Μ Η Ρ Ο Τ

Β Α Τ Ρ Α Χ Ο Μ Τ Ο Μ Α Χ Ι Α.

- Α**ρχόμῳ, πρῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶν·
 Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἰσχυόμῳ, εἴνεκ' αἰοῖδ'·
 Ἦν γένος ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἰσὶ γούνασι θῆκα
 Δῆρεν ἀσπειροσίνην, πολυμήκετον ἔργον Ἄρη·
 5 Εὐχόμῳ μετρώσασιν ἐς οὐατα πᾶσι βαλίσσας·
 Πῶς μῦες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔδναε,
 Ἰηγεῖαν ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
 Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἴην· τοῖσιν δ' ἔχεν ἀρχήν.
 Μῦς ποτὲ διφάλεῳ, γαλέης κινδύνον αλύξας·
 10 Πλησίον ἐν λίμνῃ ἄσπαστον προσέθηκε γένιον,
 Ἵδασσι τετραπόμῳ μελινδῇ· τὸν ἣ κατεῖδε
 Λιμνόχαρις πολύρμηκος, ἴσπος δ' ἰσπείδντο τοῖον,
 Εἴητε, τίς εἴ, πόθεν ἄλλες ἴω· ἥϊστα· τίς δὲ σ' ὀφύσας;

Ille v. haud lanceam prohibuit, quin transfadactum est ferrum.
 Sonuit autem cadens, resonueruntque arma super ipso.
 Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulysses & illustis filius:
 Verberabant autem ensibusque & lanceis utrinque acutis: (525
 Et sane omnes perdidissent & fecissent reditus expertes,
 Nisi Minerva filia Jovis Æglochi
 Clamasset voce, detinuissetque populum omnem:
 Abstinete a bello Ithacenses difficili, 530
 Ut sine cruore separemini citissime.

Sic dixit Minerva. illos autem pallidus timor cepit:
 Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
 Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
 Ad autem urbem reversi sunt, cupidi *conservandæ* vitæ. 535
 Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulysses,
 Ruitque saltu, sicut aquila altivolans.
 Et tunc Saturnides misit ardens fulmen,
 Decidit autem ante Cæsiâ forti patre natam.
 Ac tunc Ulysses allocuta est cæsiâ Minerva: 540

Jove nate Lærtiade prudens Ulysses,
 Abstine, seditaque contentionem communis belli,
 Ne Saturnides tibi irascatur late sonans Jupiter. (animo.

Sic dixit Minerva: illi autem obedivit, gavisus est &
 Fœdera autem rursus in futurum cum ambobus fecit 545
 Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
 Mentori similis & corpore & voce.

Finis Odysseæ Homeri.

HOMERI

BATRACHOMIOMACHIA.

Incipiens, primum, Musarum cœtum ex Helicone
 Venire in meum cor opto, gratia carminis:
 Quod nuper in libellis meis super genua posui
 Litem immensam, tumultuosum opus Martis,
 Optans hominibus in aures omnibus mittere:
 Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
 Terrigenum virorum imitantes opera gigantum,
 Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.

Mus aliquando subbundus, felis periculum evitans,
 Prope in lacum teneram apposuit barbâ, 10
 Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
 Limnocharis obstrepera, verbumque locuta est tale:

O hospes, qui es? unde venisti ad litus? quivse qui te genuit?

Z z ij

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

I N D E X

I N

H O M E R I O D Y S S E A M.

- A** Achillis anima Ulyssi loquitur λ 472. exequiæ ω 57. Achivi convocati a Telemacho. β 7. Achivorum dissidium γ 133. Æolia regio κ 1. Æolus Ulyssi dat utrem ventorum κ 19. quo soluto venti emittuntur a sociis per imprudentiam 46. reversum Ulysssem indignabundus expellit 72. Agamemnonis exitum narrat Nestor γ 264. ejus interitus 303. δ 531. ejus umbra suum exitum refert λ 463. anima Amphimedonti loquitur ω 105. Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent ν 322. jubet ne Mentor Ulysssem juret χ 213. Ajacis Oilei exitus δ 509. Alcioni regis domus describitur π 85. ejus horti 112. Phæaces de hospite Ulyssse alloquitur 18. optat Ulysssem filiae maritam 311. promittit Ulyssi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulysssem juvent 25. parat convivium 38. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyssi ad Euryalo lacesito loquitur 235. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia 386. querit omnes Ulyssis conditiones & fortunas 450. Ulysssem abiturum & Phæaces alloquitur ν 4. Amor patriæ ι 35. Amphimedontis anima Atridæ interitum procorum narrat ω 110. Amphinomus procos a Telemachi nece dehottatur τ 400. Anticleæ matris Ulyssis umbra λ 84. eum alloquitur 153. 215. Antilochus a Memnone occisus δ 187. Antinous Telemacho respondet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. π 364. succenset Eumæo propter mendicant Ulysssem ρ 374. mendico respondet 445. eumque scabello petit 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat θ 287. Antiphates rex Læstrigum κ 114. Antrum Polyphemi ι 182. Arcus Ulyssis ρ 11. 90. Arete uxor Alcinoi π 54. Phæaces alloquitur κ 335.

Argelaus procos horriatur λ 132.

Artacia fons κ 107.

Atridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.

Augurium aquilæ $\circ$ 160. § 24.

Autolycus Ulyssis avus τ 324.

B Ovis mactatio γ 439.

C Allio ad naufragi Ulyssis preces refluxum sistit $\circ$ 449.

Calypsus specus $\circ$ 63. ea alloquitur Mercusium 87. indignatur in deos 116. cum Ulyssie loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prandent apud illam Mercurius & Ulysses 195. spondet Ulyssi immortalitatem 208.

Campus Elysus δ 563.

Callandrae caedes λ 420.

Charybdis μ 101.

Cicones $\circ$ 39.

Circe in porcos vertit Ulyssis socios κ 235. Ulysses alloquitur 378. ejus socios restituit pristinae formæ 390. prædicat Ulyssi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.

Circus accipitris genus γ 87.

Clytemnestre sævitia λ 420.

Creta insula τ 173.

Cyanca saxa μ 19.

Cyclopes deorum contemptores $\circ$ 273.

Cyclopus insula fertilis $\circ$ 108.

D Anaorum animæ ω 16.

Demodocus cantor θ 62. γ 28.

Ulyssi sctum movet θ 86.

canit fabulam de Veneris &

Martis amplexu 167. equum

Trojanum cantat 429.

Dolius Penelopes servus δ 736. ω 386.

E Chetus Rex $\circ$ 48.

Edothea Protei filia Menelao erranti dat consilium δ 372.

de Patre capiendo 383. doli in patrem 434.

Elpenoris casus κ 557. umbra Ulyssi apparet λ 51. tumulatur μ 10.

Enipeus fluvius λ 237.

Eumæus nobilis subulcus ξ 3. ejus domus ad quam divertit Ulysses 6. quem humaniter excipit 44. & cum non cognoscens periisse conqueritur 64. Eumæo reditus Ulyssis non persuadetur 360. respondet Ulyssi 401. hospiti sacrificaturus suum mactat 418. ei chlænam pollicetur 510. parat stratum Ulyssi 518. Eumæi & Ulyssis colloquium $\circ$ 305. fatum suum narrat 388. Telemachum reducem excipit τ 25. Ei nunciat procos ab insidiis rediisse 465. insolenti Antinoo obloquitur θ 380.

Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem ω 425. a Laerte occisus 520.

Eryalus Ulyssi inlignatur θ 158. illum ense domat 403.

Euryclea arcessitur ut Ulysses lavet τ 355. illum agnoscit 386. nunciat Penelopæ Ulysses rediisse ψ 5. Penelopæ loquitur 25. 37.

Eurydice Nestoris uxor γ 452.

Eurylochus dux sociorum Ulyssis ad ædes Circes properat κ 210. obloquitur Ulyssi 428. indignanter Ulyssi respondet μ 278. suasu Eurylochi præceptum Ulyssis de non tan-

- gendis gregibus solis violatur 340.
- E**urymachus Telemacho respondet α 400. Halitherfis vaticinium elevat β 178. ejus oratio subdola π 434. Penelopæ indignanti ob cæsum hospitem respondet σ 243. Ulysssem laceffit 349. & scabello petit 391. arcui impar doler ϵ 249. supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia χ 45. procos hortatur ad defensionem 70. occiditur 82.
- Eurymedusa nutrix Nauficæ η 8.
- Eurynome Penelopæ ministra θ 168.
- H**
- Halitherfes procis periculum imminere indicat β 147. dissuadet Ulyssis cædem ω 453.
- Helenæ ornatus δ 120. cum Menelao de advenis fabulatur 136. de Ulysse & Ilii exitio narrat 24. equo Trojano inclusos nominatim vocavit 179. Telemachum xeniiis donat σ 125.
- Hercules λ 600. Ulysssem alloquitur 615. proditor hospitii ϵ 23.
- Heros Ægyptius β 15.
- Hospitem invitum detinere inhumanum est σ 73.
- I**
- Iason a Jove fulmine percussus ι 125.
- Inferorum locus λ 22.
- Injuste in malis dii accusantur α 32.
- Iphitus Eurytides ϕ 15.
- Irus Ulysssem jurgiis incessit σ 10. & in certamen provocat 23.
- Ithacæ insulæ qualitas δ 605. ν 238.
- Ithacensium conspiratio in Ulysssem ω 425. pugna ς 12.
- Jupiter in deorum consilio verba facit α 32. hospitalis ι 269. dat cælo signum Ulyssis procorum cædem meditantibus 104.
- Jurare Stygiam paludem, gravissimum diis juramentum ϵ 185.
- L**
- Lærcæus aurarius faber γ 425.
- Lampus & Phaëton equi Auroræ ψ 245.
- Laodamas provocat Ulysssem ad certamen θ 145.
- Leocritus Mentori pro Telemoquenti respondet β 202.
- Liodes arcum tendere nequit ϕ 144. supplex orat Ulysssem χ 310. occiditur 318.
- Loti herbæ miranda vis ν 91.
- M**
- Alorum sibi homo causæ α 7.
- Medon Penelopæ nunciat Telemachum navigasse δ 697. procos hortatur ad cænam π 173.
- Melanthius Ulysssem increpat ρ 215. & calce ferit 233. insolenter Ulyssi loquitur ν 177. armis procos instruit χ 142. vincitur a subulcis 188. trucidatur 474.
- Melantho laceffit Ulysssem σ 325. ei minatur verbera nisi exeat domo π 65.
- Mendico pudor inutilis ρ 352.
- Menelaus Telemachum & Pisistratum hospitio suscipi jubet δ 30. his labores suos narrat 78. doler Ulysssem ab-

fen'em 168. quærit ex Telemacho causam itineris 311. ejus navigatio 350.
Mentor Ulyssis socius β 225. Telemachum tueri studet 229.
Mercurius mittitur ad Calypso ϵ 29. ejus descriptio 47. & nuncium γ ei ultimo libari consuetum π 137. Ulyssii remedium indicat contra Circes pharmaca π 286. procorum animas ad inferos deducit α . 1.
Minerva pro Ulyssæ Jovem orat α 45 ejus responsum ϵ 3. similis Mentæ regi a Telemacho hospitio excipitur 105. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet investigare patrem 271. iter properare hortatur β 267. ejus sollicitudo pro Telemacho 405. Telemacho loquitur γ 14. Nestorem alloquitur 330. disparet 371. sub Iphthimæ persona solatur Penelopen δ 795. in concilio deorum pro Ulyssæ intercedit ϵ 5. Nausicaam alloquitur ζ 25. formam mentita Neenidis Ulyssæ fit obviam π 18. Ulyssii apparet in Ithaca ν 220. eum dissimulationis increpat 291. ac docet de procis occidendis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum proficiscitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat $\circ$ 10. Ulyssæ monet ut filio se prodat 167. eundem animat in procorum cædem ν 44. procos dementes reddit 345. Mentori assimilata Ulyssii astat χ 205. a Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur

ω 472. dirimit bellum 528.
Minos λ 567.
Moly herba π 302.

N

Nausicaa Alcinooum Patrem alloquitur ξ 57. & ministræ simul lavantur 91. comparatur Dianæ 102. ejus puellæ terrentur viso nudo Ulyssæ 137. respondet Ulyssii 186. illi secuturo patris domum describit 255.

Neptunus Ulyssii insensus α 18. cum tempestate quatit ϵ 291. in Ulyssæm sævit 365. indignatur Ulyssæm restitutum esse patriæ ν 126.

Nestor benevolus erga hospites γ 68. Telemacho respondet 102. 215. 375. ejus filii Minervæ sacrum apparant 418. Nulli suus unquam notus est pater α 215.

O

Orestes patrem ulciscitur γ 306.
Orion a Diana peremptus ϵ 122. 571.

P

Pandari filia ν 66.
Penelope dolis procos ludit β 90. Medoni loquitur de procis δ 680. dolet clam se profectum esse filium 703. ei nunciatur Telemachum rediisse π 333. Telemachum alloquitur ρ 101. mendicum Ulyssæm arcessi jubet 508. ad procos itura $\circ$ 162. increpat Telemachum ob verberarum hospitem 214. cum Ulyssæ ignoto colloquitur π 104. illi narrat ut procos fefellerit 135. quærit ex hospite genus 162. narrat Ulyssii somnium 535. Dianam pre-

- catur v 61. procis certamen proponit o 4. depromit Ulyssis arma certamini procorum 67. Antinoo objurgat sucrepantem Ulysssem 311. Ulysssem rediisse non credit v 10. nutricem alloquitur 31. 57. subdubitan accedit Ulysssem 85. illum agnoscit 209. Perpauci filii patribus similes 3 276.
- Phæacensium origo 4. certamen, cursus, &c. o 120. lusus pilæ 372. saltatio 378. naves singules 559. navis in saxum convertitur v 161.
- Pharmacum Helenæ, discutiens tristiciam d 220.
- Pheimius canit reditum Achivorum a 325. reprehensus a Penelope 337. canit procis p 263. Ulyssi supplicat x 343. & Medon a Thelemacho servantur 367.
- Philæctius heri Ulyssis dolet infortunium v 200. ei mandatur januæ custodia o 236.
- Phorcynis portus v 76.
- Phrontis naucleri obitus v 278.
- Piræus Theoclymonum hospitatur o 539. Telemacho reduci loquitur p 74.
- Pisenor præco 3 38.
- Pisistratus humanus erga peregrinos 7 36.
- Polyphemus Neptuni filius a 70. ejus antrum i 186. advenas interrogat 251. duos socios Ulyssis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulyssse 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecatur Ulyssi 528.
- Proci epulantur a 144. Telemachum navigaturum cavillantur 3 325. de Telemacho colloquuntur d 630. ac de eo occidendo consultant 670. parant navem ad insidias ei struendas 778. enavigant 842. ab insidiis redeunt x 351. Ulyssi & Iro certaminis præmium constituunt o 44. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui instruitur domus v 145. sinistro omine a Telemachi cæde deterrentur 241. dira portenta in procos 350. viribus impares arcui tendendo p 185. procorum cædes x 8. ultimum certamen 255. simulantur in ædibus nuptiæ propter tumultum v 141.
- Proteus captus a Menelao d 450. disparet 570.
- S
- Sylla µ 73. sex Ulyssis socios devorat 245.
- Sisyphus λ 532.
- Solis grex ab Ulyssis sociis violatur µ 353.
- Somni portæ τ 562.
- T
- Tantalus λ 581.
- Telemachus in loquendo verecundus a 305. matrem reprehendit 345. Eurymacho loquitur 412. Achivos convocat 3 7. quibus suam fortunam exponit 40. Antinoo respondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 260. Antinoo respondet 209. minatur procis 316. Euryclæam alloquitur 348. & solatur 372. socios alloquitur 409. navigat Pylum 422. Minervam alloquitur 7 20. respondet Nestori eumque interrogat 78. 206. prolici-
tur

tur ad Menelaum 481. Spar-
 ram venit d. 1. Pisistratum ibi
 alloquitur 70. Menelao lo-
 quitur 290. 593. patriam re-
 periturus Pisistrato loquitur
 o 45. & Menelao 64. 86. a
 quo proficiscitur 182. socios
 ad iter hortatur 218. Theo-
 clymenum in navem suscipit
 280. Ithacam redit 496. ad
 Eumæum divertit 550. de
 hospite querit & patrem non
 agnoscit π 68. cui ignoto
 loquitur 112. Eumæum mit-
 tit ad matrem & Laërtem
 130. patrem alloquitur 222.
 eique recenset numerum pro-
 corum 247. profecturus pa-
 trem relinquit ρ 5. redux ex-
 cipitur a suis 36. matri nar-
 rat expeditionis capita 107.
 domus illi instar ardentis
 flammæ apparet τ 35. mo-
 net Eurycleam ne hospitem
 negligat υ 129. procis dicit
 ne hospitem infestent 262.
 Ctesippum ob insolentiam
 minitabundus objurgat 304.
 experitur vires suas arcu
 Ulyssis ϕ 117. matri pro-
 cos objurganti loquitur 344.
 Amphinomum interficit χ
 95.

Telemus Cycloperum vates ι 508.
 Tempestas ob Solis gregein vio-
 latum μ 406.

Theoclymenus vates ad Tele-
 machi navem confugit o 224.
 ejus genus 226. petit openi
 271. interpretatur augurium
 530. vaticinatur Penelopæ de
 Ulyssæ ρ 151. instante proco-
 rum cæde exit ædibus Ulyssis υ 371.

Thrinacia insula Solis μ 261.
 Tiresiæ umbra Ulyssis oraculum
Odyssæa.

itineris successum prædicit λ
 98.

Tityus λ 575.

Tyro Crethei uxor λ 234.

V

Enter multorum malorum
 causa ρ 286.

Viaticum paratur navigaturo
 Telemacho ϕ 353.

Vinum Maroneum memorabile
 ι 208.

Ulysses in equo Trojano δ 270.
 parat navem apud Calyp-
 sum ι 213. excutitur rate vi
 tempestatis 313. naufragus a
 Leucothea juvatur 338. ad
 Phæacenses defertur 390. ex-
 ponitur terræ 458. Nauti-
 caam supplex alloquitur ζ
 148. a Minerva in ædes Al-
 cinoi perducitur κ 37. Are-
 ten supplex orat ι 42. clemen-
 ter ab Alcino excipitur 167.
 interrogatus Arete suos la-
 bores exponit 207. suos ca-
 sus narrat 240. importuno
 Euryalo succenset b 165. dif-
 co omnes superat 186. ejus
 peritia 214. illi feruntur xe-
 nia a Phæacensibus 417. Nau-
 sicæ gratias agit 463. labo-
 res suos Alcino narrat ι 1.
 infelix prælium cum Ciconi-
 bus 47. defertur ad Lotophā-
 gos 84. ingreditur antrum
 Polyphemi 218. eique res-
 pondet 259. consilium capit
 315. Polyphemo vinum of-
 fert 345. & oculum eruit
 380. ejus astutia 425. Poly-
 phemo insultat 475. ab Æo-
 lo expulsus κ 72. venit La-
 strigoniā 81. ad Circe di-
 vertit 135. cervum configit
 160. ad Circe ingreditur
 314. eamque alloquitur 336.

redit ad navem 407. socios ad Circei ducit 446. illos alloquitur 446. ad Cimmerios divertit 214. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. copatus matrem amplecti frustratur 203. videt Antiopen. 259. Alcmenam 265. Megaram 268. Epicaeston 270. Chlorin 280. Pero 286. Ledam 297. Iphimediā 303. Orum & Ephialten 307. Ariadnen 320. Euryphilen 325. ab Alcinoō discedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circei 9. Sirenes præternavigaturus socios alloquitur 114. appropinquat Scyllæ & Charybdi 235. Eurylocho respondet 296. monet socios ut gregibus Solis abstineant 320. denovo in Charybdi impellitur 428. deferitur ad Calypso 448. ab Alcinoō digreditur 138. dormiens reducitur a Phæacensibus 79. & Ithacam advehitur 114. non cognoscit se in patriam venisse, nec a suis cognoscitur 188. Minervæ dissimulans se esse Ulyssē, fingit causam adventus 256. Minervam alloquitur 312. Ulyssis divitiæ & possessiones 98. dissimulans nititur Eumæo Ulyssē reditūm persuadere 148. scitē fingit historiam adventus sui 198. subulcum alloquitur 390. commodè petie chlamidē 462. quærit Eumæum de matre & patre Laërte 345. & conditionem generis ejus

380. Telemacho loquitur 90. filio se prodit 186. cumque instruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit 185. eam ingreditur mendiculus 202. ab Argo cane agnoscitur 291. ædes suas ingreditur 324. mendiculus adit procos 365. mendiculus Antinōum alloquitur 415. a quo scabello petitur conqueritur procis injuriam 448. Irum vincit 95. ob victoriā laudatus dona accipit a procis 115. Amphinōum monet infortunii 141. Ulyssis discedentis ad Trojā verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat 4. fingens se ex Cræa ortum, fata sua narrat Penelopæ 165. agnoscitur ab Euryclea ex cicatrice 386. unde Ulyssis nomen 405. adolescens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne se prodat 480. varia noctu secum versat de cæde procorum 10. Jovem orat 98. Philæto loquitur 126. servis se manifestat 9. 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipsi affertur 377. Antinōum sagitta interficit 15. proci se manifestat 35. in procos se armat 122. post procorum cædem Eurycleam accersi jubet 390. & mortuos effert 437. ac impudicas famulas laqueo suspendere 465. igne lustrat ædē 491. uxori loquitur 165. lectum suum conjugalem describit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat suos errores 307. egreditur ad pa-

trēm contendit 202. cum-
que compellat 243. patri se
prodit 320. Dolio loquitur
406. Achivi in Ulyssēm con-
spirant 425. hostium adven-
tus Ulyssī nunciatur 493. pu-
gna 512. quam dirimit Pal-
las 528.

Volente Deo nihil est difficile γ
231.
Vulnera incantari solita τ 457.
Uxori non temere credendum
λ 440.

X

X Enia dantur Telemachō δ
611.

EXPLICATIO QUORUMDAM NOMINUM
IN BATRACHOMYOMACHIA.

Limnocharis, palude gaudens.
Phygnatus, quod inflet se ma-
xillis.
Hydromedusa, regina aquarum.
Psicharpax, micatum raptor.
Troxarta, vorans panem.
Lychomyle, a lambendis molis.
Pternotrocta, pernas arrodens.
Sisamida, genus est leguminis.
Lichopinax, lambens paropsi-
das & quadras.
Tyraglyphus, excavator caseo-
rum.
Emhasichytros, in olla irre-
pens.
Lichenor, lambens virum.
Troglodytes, ingrediens rimas
& foramina.

Teutlaus, a beta vel porro.
Polyphemus, multivocus.
Crambophagus, vorans caules.
Limnisius, palustris.
Hydrocharis, aqua gaudens.
Borborocætes, in cæno jacens.
Prassophagus, porrum come-
dens.
Cnissodioctes, nidorem sectans.
Pelobates, per lutum incedens.
Sitophagus, cibos absumens.
Prassæus, caulis colorem imi-
tans.
Artepibulus, quod pani insidie-
tur.
Meridarpax, rapiens particu-
las.

F I N I S.